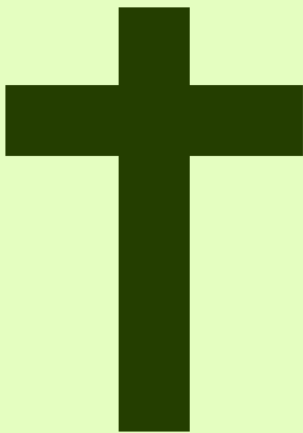

Новы Запавет і Кнігі
Старога Запавету

Belarusian New Testament and Books of Old Testament

Новы Запавет і Кнігі Старога Запавету **Belarusian New Testament and Books of Old Testament**

copyright © 2016 John the Forerunner Church of Christians of Evangelical Faith of Minsk City

Language: беларуская

Contributor: John the Forerunner Church of Christians of Evangelical Faith of Minsk City

Новы Запавет і Кнігі Старога Запавету

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share, redistribute, or adapt this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not use this work for commercial purposes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-05-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
64be8e54-78c4-5277-8d28-9fc3e21a8e86

Contents

БЫЦЬЦЁ	1
ПСАЛЬМЫ	61
ПРЫПОВЕСЬЦІ	140
ЭКЛЕЗІЯСТ	167
МАЦЬВЕЯ	176
МАРКА	214
ЛУКІ	238
ЯНА	278
ДЗЕІ	308
РЫМЛЯНАЎ	346
1 КАРЫНЬЦЯНАЎ	362
2 КАРЫНЬЦЯНАЎ	378
ГАЛЯТАЎ	388
ЭФЭСЦАЎ	394
ФІЛІПЯНАЎ	400
КАЛАСЯНАЎ	404
1 ТЭСАЛОНЦАЎ	408
2 ТЭСАЛОНЦАЎ	412
1 ЦІМАФЕЯ	414
2 ЦІМАФЕЯ	419
ЦІТА	422
ФІЛІМОҢА	424
ГЕБРАЯЎ	425
ЯКУБА	437
1 ПАСЛАНЬНЕ	442
2 ПАСЛАНЬНЕ	447
1 ЯНА	450
2 ЯНА	454
3 ЯНА	455
ЮДЫ	456
АДКРЫЦЬЦЁ	458

КНИГА БЫЦЦЯ

- 1 На пачатку стварыў Бог неба і зямлю.
- 2 І зямля была бязладная і пустая, і цёмра над бяздоньнямі, і Дух Божы ўзносиўся над водамі.
- 3 І сказаў Бог: “**Няхай станецца сьвятло**”. І сталася сьвятло.
- 4 І бачыў Бог сьвятло, што яно добрае, і разьдзяліў Бог сьвятло і цёмру.
- 5 І назваў Бог сьвятло днём, а цёмру — **ноччу**. І быў вечар, і была раніца — **дзень адзін**.
- 6 І сказаў Бог: “**Няхай станецца прасьцяг сярод водаў і няхай аддзеліць воды ад водаў**”.
- 7 І зрабіў Бог прасьцяг, і разьдзяліў воды, якія былі пад прасьцягам, і воды, якія былі над прасьцягам. І сталася так.
- 8 І назваў Бог прасьцяг **небам**. І быў вечар, і была раніца — **дзень другі**.
- 9 І сказаў Бог: “**Няхай зьбяруцца воды, якія пад небам, у адно месца, і няхай зьвявіцца сухазем’е**”. І сталася так.
- 10 І назваў Бог сухазем’е **зямлёю**, а збор водаў назваў **морам**. І бачыў Бог, што [гэта] добра.
- 11 І сказаў Бог: “**Няхай зазелянее зямля зелянінай, травой, якая сее насеньне, і дрэвамі плодовымі, якія даюць плады паводле гатунку свайго і маюць у сабе насеньне на зямлі**”. І сталася так.
- 12 І выдала зямля зеляніну, траву, якая сее насеньне паводле гатунку свайго, і дрэвы, якія даюць плады і маюць у сабе насеньне паводле гатунку свайго. І бачыў Бог, што [гэта] добра.
- 13 І быў вечар, і была раніца — **дзень трэці**.
- 14 І сказаў Бог: “**Няхай стануцца сьвяцілы на прасьцягу неба, каб разьдзяляць дзень і ноч, і няхай будуць дзеля знакаў, і вызначаных часоў, і дзён, і гадоў**”.
- 15 І няхай будуць сьвяціламі на прасьцягу неба, каб сьвяцілі на зямлю”. І сталася так.
- 16 І зрабіў Бог два сьвяцілы вялікія: сьвяціла большае, каб кіравала днём, і сьвяціла меншае, каб кіравала ноччу, і зоркі.
- 17 І зьмясьціў іх Бог на прасьцягу неба, каб сьвяцілі на зямлю,
- 18 і кіравалі днём і ноччу, і аддзялялі сьвятло ад цёмры. І бачыў Бог, што [гэта] добра.
- 19 І быў вечар, і была раніца — **дзень чацьвёрты**.
- 20 І сказаў Бог: “**Няхай узварушацца воды рухам душы жывой, і птушкі няхай лётаюць над зямлёю па прасьцягу неба**”.
- 21 І стварыў Бог цмокаў вялікіх і ўсякую душу жывую, якая рухаецца, якімі ўзварушыліся воды, паводле гатункаў сваіх, і ўсякую птушку крылатую паводле гатунку свайго. І бачыў Бог, што [гэта] добра.
- 22 І дабраславіў іх Бог, кажучы: “**Пладзіцеся і множцеся, і напаўняйце воды мораў, а птушкі няхай множацца на зямлі**”.
- 23 І быў вечар, і была раніца — **дзень пяты**.
- 24 І сказаў Бог: “**Няхай выдасьць зямля душу жывую паводле гатунку свайго: скаціну, паўзуноў і зьвяроў зямных паводле гатункаў сваіх**”. І сталася так.

25 І зрабіў Бог зьвяроў зямных паводле гатункаў сваіх, і скаціну паводле гатунку свайго, і ўсякіх паўзуноў зямных паводле гатункаў сваіх. І бачыў Бог, што [гэта] добра.

26 І сказаў Бог: “Зробім чалавека на вобраз Наш, як падабенства Нашае, і няхай ён мае ўладу над рыбамі марскімі і над птушкамі паднебнымі, і над скацінай, і над усёй зямлёй, і над усякім паўзуном, які поўзае па зямлі”.

27 І стварыў Бог чалавека на вобраз Свой, на вобраз Божы стварыў яго, мужчыну і жанчыну стварыў іх.

28 І дабраславіў іх Бог, і сказаў ім Бог: “Пладзіцеся і множцеся, і напаўняйце зямлю, і падпарадкоўвайце яе сабе, і мейце ўладу над рыбамі марскімі, і над птушкамі паднебнымі, і над усякім зьверам, які рухаецца па зямлі”.

29 І сказаў Бог: “Вось, Я даў вам усякую траву, якая сее насенне, якая на абліччы ўсёй зямлі, і ўсякія дрэвы, якія маюць плод дрэва і сеюць насенне, каб былі вам на ежу.

30 І ўсім зьверам зямным, і ўсім птушкам паднебным, і ўсяму, што рухаецца па зямлі, у якім ёсьць душа жывая, Я даў усякую траву зялёную на ежу”. І сталася так.

31 І бачыў Бог усё, што зрабіў, і вось, усё вельмі добра. І быў вечар, і была раніца — дзень шосты.

Бц 2

1 І былі скончаны неба і зямля, і ўсё войска іхняе.

2 І скончыў Бог у сёмы дзень работу Сваю, якую зрабіў, і супачыў у сёмы дзень ад усёй работы Сваёй, якую зрабіў.

3 І дабраславіў Бог дзень сёмы і асьвяціў яго, бо ў ім супачыў ад усёй работы Сваёй, якую стварыў Бог, робячы.

4 Такі вось радавод неба і зямлі, калі былі яны створаныя, у дзень, калі ГОСПАД Бог зрабіў зямлю і неба.

5 І не было яшчэ ніводнага куста палявога на зямлі, і ніводная палявая трава яшчэ не вырасла, бо ГОСПАД Бог не спаслаў дождж на зямлю і не было чалавека, каб абрабляць зямлю.

6 І пара падымалася ад зямлі, і напойвала ўсё аблічча зямлі.

7 І зьляпіў ГОСПАД Бог чалавека з пылу зямлі, і ўдыхнуў у ноздры ягоныя дыханьне жыцця, і стаўся чалавека душою жывою.

8 І пасадзіў ГОСПАД Бог сад у Эдэне, на ўсходзе, і зьмясьціў там чалавека, якога зьляпіў.

9 І вырасьціў ГОСПАД Бог з зямлі ўсякае дрэва, прыгожае на выгляд і добрае на ежу, і дрэва жыцця ў сярэдзіне саду, і дрэва спазнаньня добра і зла.

10 І рака выцякала з Эдэну, каб напойваць сад, і адтуль яна разьдзялялася на чатыры галоўныя [ракі].

11 Назва адной — Пішон, яна атачае ўсю зямлю Хавіля, у якой золата.

12 А золата той зямлі добрае, там бдалях і камень онікс.

13 А назва другой ракі — Гіхон, яна атачае ўсю зямлю Куш.

14 А назва трэцяй ракі — Хідэкель, яна цячэ на ўсход Асірыі; а чацьвёртая рака — Эўфрат.

15 І ўзяў ГОСПАД Бог чалавека, і зьмясьціў яго ў садзе Эдэн, каб абрабляў яго і захоўваў яго.

16 І загадаў ГОСПАД Бог чалавеку, кажучы: “З кожнага дрэва ў садзе будзеш есьці,

17 але з дрэва спазнаньня добра і зла ня еш з яго, бо ў дзень, у які будзеш есьці з яго, сьмерцю памрэш”.

18 І сказаў ГОСПАД Бог: “Ня добра быць чалавеку аднаму; зраблю яму дапамогу, адпаведную яму”.

19 І зьляпіў ГОСПАД Бог з зямлі ўсіх зьвяроў палявых і ўсіх птушак паднебных, і прывёў да чалавека, каб пабачыць, як ён назаве іх, і як чалавек назаве кожную душу жывую, такое і імя ёй.

20 І назваў чалавек імёны ўсёй скаціны, і ўсіх птушак паднебных, і ўсіх зьвяроў палявых, але для чалавека не знайшлося дапамогі, адпаведнай яму.

21 І спусьціў ГОСПАД Бог моцны сон на чалавека, і [той] заснуў. І ўзяў Ён адно з рэбраў ягоных, і закрыў цела тое месца.

22 І збудаваў ГОСПАД Бог з рабра, якое ўзяў з чалавека, жанчыну, і прывёў яе да чалавека.

23 І сказаў чалавек: “Вось, на гэты раз, гэта костка з костак маіх і цела з цела майго. Яна будзе называцца жанчынаю, бо ўзятая з мужа”.

24 Таму пакіне мужчына бацьку свайго і маці сваю і прылепіцца да жонкі сваёй, і будуць адным целам.

25 І былі абое голыя, чалавек і жонка ягоная, і не саромеліся.

Бц 3

1 А зьмей быў хітрышэй за ўсіх зьвяроў палявых, якіх зрабіў ГОСПАД Бог. І сказаў ён жанчыне: «Ці ж гэта сказаў Бог: “Ня ешце з кожнага дрэва ў садзе?”»

2 І сказала жанчына зьмею: “Плады дрэваў саду можам есьці,

3 але пра плады дрэва, якое сярод саду, сказаў Бог: “Ня ешце з яго і не дакранайцеся да яго, каб вы не памерлі”.

4 І сказаў зьмей жанчыне: “Не памраце сьмерцю!

5 Бо ведае Бог, што ў дзень, калі зьясцьце з яго, расплюшчацца вочы вашыя і станецца як Бог, тымі, хто спазнае дабро і зло”.

6 І ўбачыла жанчына, што дрэва добрае для ежы, і прывабнае для вачэй, і пажаданае дрэва дзеля разуменьня, і ўзяла яна плод ягоны, і ела, і дала мужу свайму, які [быў] з ёю, і ён еў.

7 І расплюшчыліся вочы ў іх абодвух, і спазналі, што яны голыя, і сплялі лісты фігавыя, і зрабілі сабе перапяаскі.

8 І пачулі яны голас ГОСПАДА Бога, Які хадзіў у садзе ў ветры дня, і схаваліся чалавек і жонка ягоная ад аблічча ГОСПАДА Бога сярод дрэваў саду.

9 І паклікаў ГОСПАД Бог чалавека, і сказаў яму: “Дзе ты?”

10 І той сказаў: “Толас Твой я пачуў у садзе і спалохаўся, бо я — голы, і схаваўся”.

11 І сказаў [Бог]: “Хто распавёў табе, што ты голы? Ці ня еў ты з дрэва, з якога Я загадаў табе ня есьці?”

12 І сказаў чалавек: “Жанчына, якую Ты даў, [каб была] са мною, яна дала мне з дрэва, і я еў”.

13 І сказаў ГОСПАД Бог жанчыне: “Што ты гэта зрабіла?” І сказала жанчына: “Зьмей падмануў мяне, і я ела”.

14 І сказаў ГОСПАД Бог зьмею: “За тое, што ты зрабіў гэта, пракляты ты між усёй скаціны і ўсіх зьвяроў палявых! На жываце сваім поўзаць будзеш і будзеш пыл есьці ў-ва ўсе дні жыцьця твайго.

15 І Я кладу варожасьць паміж табой і жанчынай, паміж насеньнем тваім і насеньнем яе. Яно скрышыць табе галаву, а ты скрышыш яму пяту”.

16 А жанчыне сказаў: “Памнажаючы, памножу мучэньні твае і цяжарнасьці твае, з болей будзеш нараджаць сыноў; і да мужа твайго пацяга твая, а ён будзе панаваць над табой”.

17 А Адаму сказаў: “За тое, што ты паслухаўся голасу жонкі тваёй і еў з дрэва, пра якое Я загадаў табе, кажучы: “Ня еш з яго”, праклятая зямля з-за цябе. У мучоньнях будзеш есці з яе у-ва ўсе дні жыцця твайго.

18 Церні і асот будзе радзіць яна табе, і будзеш есці траву палявую.

19 У поце аблічча твайго будзеш есці хлеб, аж пакуль ня вернешся ў зямлю, бо з яе ты ўзяты, бо пыл ты і ў пыл вернешся”.

20 І назваў чалавек імя сваёй жонцы — Ева, бо яна была маці усіх, што жывуць.

21 І зрабіў ГОСПАД Бог Адаму і жонцы ягонай адзеньне са скуры, і апрануў іх.

22 І сказаў ГОСПАД Бог: “Вось, чалавек стаўся як адзін з Нас, спазнаўшы дабро і зло. І цяпер няхай ня выцягне ён рукі сваёй і ня возьме таксама з дрэва жыцця, і ня зьесьць, і ня будзе жыць вечна”.

23 І выслаў яго ГОСПАД Бог з саду Эдэн, каб абрабляў зямлю, з якой быў узяты.

24 І выгнаў чалавека, і паставіў на ўсходзе ад саду Эдэн херувімаў і меч палымяны, які паварочваецца наўкола, каб сьцерагчы шлях да дрэва жыцця.

Бц 4

1 І чалавек спазнаў Еву, жонку сваю, і яна зачала, і нарадзіла Каіна, і сказала: “Атрымала я мужа ад ГОСПАДА”.

2 І яшчэ нарадзіла брата ягонага Абэля. І быў Абэль пастухом авечак, а Каін быў земляробам.

3 І сталася, як прайшлі дні, і Каін прынёс з пладоў зямлі дар ГОСПАДУ.

4 І Абэль таксама прынёс з першародных авечак сваіх і з тлустасьці іх. І ўзглянуў ГОСПАД на Абэля і на дар ягоны,

5 а на Каіна і на дар ягоны ня ўзглянуў. І вельмі загневаўся Каін, і пахілілася аблічча яго.

6 І сказаў ГОСПАД Каіну: “Чаму ты загневаўся і чаму пахілілася аблічча тваё?”

7 Ці ж ты не ўзьнімаеш [аблічча], калі робіш добра, а калі ня робіш добра, грэх ляжыць пры дзэв'ярах, да цябе пацяга яго, але ты павінен панаваць над ім”.

8 І сказаў Каін Абэлю, брату свайму. І сталася, калі былі яны ў полі, паўстаў Каін на Абэля, брата свайго, і забіў яго.

9 І сказаў ГОСПАД Каіну: “Дзе Абэль, брат твой?” А той сказаў: “Ня ведаю. Ці ж я вартаўнік брата майго?”

10 І сказаў [ГОСПАД]: “Што ты зрабіў? Голас крыві брата твайго кліча да Мяне ад зямлі.

11 І цяпер пракляты ты ад зямлі, якая адчыніла вусны свае прыняць кроў брата твайго з рукі тваёй.

12 Калі будзеш абрабляць зямлю, яна ня будзе больш даваць табе сілы свае. Выгнанцам і ўцекачом будзеш на зямлі”.

13 І сказаў Каін ГОСПАДУ: “Большае беззаконьне маё, чым можна зьнесці.

14 Вось, Ты выганяеш мяне сёння з аблічча зямлі, і буду хавацца ад аблічча Твайго, і буду я выгнанцам і ўцекачом на зямлі, і станецца, што кожны, хто сустрэне мяне, заб'е мяне”.

15 І сказаў яму ГОСПАД: “Таму кожнаму, хто заб'е Каіна, сем разоў будзе адпомшчана”. І пазначыў ГОСПАД Каіна знакам, каб не забіў яго кожны, хто сустрэне яго.

16 І адыйшоў Каін ад аблічча ГОСПАДА, і пасяліўся ў зямлі Нод, на ўсход ад Эдэну.

17 І спазнаў Каін жонку сваю, і яна зачала, і нарадзіла Эноха. І пабудаваў ён горад, і назваў імя горада ад імя сына свайго — Энох.

18 І нарадзіў Ханок Града, а Град нарадзіў Мэхіяэля, а Мэхіяэль нарадзіў Мэтушаэля, а Мэтушаэль нарадзіў Лямэха.

- 19 І ўзяў сабе Лямэх дзеве жонкі. Імя адной — Ада, а імя другой — Цыля.
- 20 І нарадзіла Ада Яваля, ён быў бацька тых, што жывуць у намётах і маюць статкі.
- 21 А імя брата ягонага — Юваль, ён быў бацька ўсіх, што граюць на гуслях і жалейцы.
- 22 І Цыля таксама нарадзіла Туваль-Каіна, які быў кавалём усякіх прыладаў з медзі і жалеза. А сястра Туваль-Каіна — Наама.
- 23 І сказаў Лямэх жонкам сваім: “Ада і Цыля, паслухайце голас мой! Жонкі Лямэха, прыхіліце вуха да мовы маёй! Бо забіў я чалавека за рану сваю і юнака за скалячэньне сваё.
- 24 Бо за Каіна будзе адпомшчана сем разоў, а за Лямэха — семдзесят сем”.
- 25 І спазнаў яшчэ Адам жонку сваю, і яна нарадзіла сына, і назвала імя яго Сэт, бо [казала]: “Даў мне Бог іншае насенне замест Абэля, якога забіў Каін”.
- 26 У Сэта таксама нарадзіўся сын, і ён назваў імя яго Энос. Тады пачалі клікаць імя ГОСПАДА.

Бц 5

- 1 Вось кніга радаводу Адама. У дзень, калі Бог стварыў Адама, зрабіў яго на падабенства Божае,
- 2 мужчыну і жанчыну стварыў іх, і дабраславіў іх, і назваў іх імя “чалавек” у дзень стварэння іх.
- 3 І жыў Адам сто трыццаць гадоў, і нарадзіў [сына] на падабенства сваё, як вобраз свой, і назваў імя яго Сэт.
- 4 І было дзён Адама па нараджэньні Сэта васемсот гадоў, і нарадзіў ён сыноў і дачок.
- 5 І былі ўсе дні Адама, якія ён жыў, дзевяцьсот трыццаць гадоў, і ён памёр.
- 6 І жыў Сэт сто пяць гадоў, і нарадзіў Эноса.
- 7 І жыў Сэт па нараджэньні Эноса васемсот сем гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 8 І былі ўсе дні Сэта дзевяцьсот дванаццаць гадоў, і ён памёр.
- 9 І жыў Энос дзевяноста гадоў, і нарадзіў Кейнана.
- 10 І жыў Энос па нараджэньні Кейнана васемсот пятнаццаць гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 11 І былі ўсе дні Эноса дзевяцьсот пяць гадоў, і ён памёр.
- 12 І жыў Кейнан семдзесят гадоў, і нарадзіў Магальялеэля.
- 13 І жыў Кейнан па нараджэньні Магальялеэля васемсот сорак гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 14 І былі ўсе дні Кейнана дзевяцьсот дзесяць гадоў, і ён памёр.
- 15 І жыў Магальялеэль шэсьцьдзесят пяць гадоў, і нарадзіў Ярэда.
- 16 І жыў Магальялеэль па нараджэньні Ярэда васемсот трыццаць гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 17 І былі ўсе дні Магальялеэля васемсот дзевяноста пяць гадоў, і ён памёр.
- 18 І жыў Ярэд сто шэсьцьдзесят два гады, і нарадзіў Эноха.
- 19 І жыў Ярэд па нараджэньні Эноха васемсот гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 20 І былі ўсе дні Ярэда дзевяцьсот шэсьцьдзесят два гады, і ён памёр.
- 21 І жыў Энох шэсьцьдзесят пяць гадоў і нарадзіў Мэтушэляха.
- 22 І хадзіў Энох з Богам па нараджэньні Мэтушэляха трыста гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 23 І былі ўсе дні Эноха трыста шэсьцьдзесят пяць гадоў.
- 24 І хадзіў Энох з Богам, і ня стала яго, бо забраў яго Бог.
- 25 І жыў Мэтушэлях сто восемдзесят сем гадоў, і нарадзіў Лямэха.

26 І жыў Мэтушэлях па нараджэньні Лямэха семсот восемдзсят два гады, і нарадзіў сыноў і дачок.

27 І былі ўсе дні Мэтушэляха дзевяцьсот шэсьцьдзсят дзевяць гадоў, і ён памёр.

28 І жыў Лямэх сто восемдзсят два гады, і нарадзіў сына,

29 і назваў яго імя Ной, кажучы: “Ён пацешыць нас у рабоце нашай і ў працы рук нашых на зямлі, якую пракляў ГОСПАД”.

30 І жыў Лямэх па нараджэньні Ноя пяцьсот дзевяноста пяць гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.

31 І былі ўсе дні Лямэха семсот семдзсят сем гадоў, і ён памёр.

32 І было Ною пяцьсот гадоў, і нарадзіў Ной Сэма, Хама і Яфэта.

Бц 6

1 І сталася, што людзі пачалі множыцца на абліччы зямлі, і нарадзіліся ім дочки.

2 І бачылі сыны Божыя дочак чалавечых, што яны прыгожыя, і ўзялі сабе за жонак усіх, якіх абралі.

3 І сказаў ГОСПАД: “Ня будзе Дух Мой змагацца ў чалавеку вечна, бо ён — цела. І будуць дні ягоньыя сто дваццаць гадоў”.

4 У тыя дні нэфілімы жылі на зямлі, а таксама пазьней, калі сыны Божыя прыходзілі да дочак чалавечых, і тыя ім нараджалі. Былі гэта волаты, ад вякоў мужы слаўныя.

5 І бачыў ГОСПАД, што вялікае зло [сярод] людзей на зямлі, і што ўсе намеры думак сэрца іхняга — толькі на зло ўсякі дзень.

6 І пашкадаваў ГОСПАД, што зрабіў чалавека на зямлі, і засмуціўся ў сэрцы Сваім.

7 І сказаў ГОСПАД: “Зьнішчу чалавека, якога стварыў, з аблічча зямлі, ад чалавека да скаціны, да паўзуна, да птушкі паднебнай, бо шкадую, што зрабіў іх”.

8 А Ной знайшоў ласку ў вачах ГОСПАДА.

9 Вось радавод Ноя. Ной быў чалавек праведны і беззаганны ў пакаленьні сваім. Ной хадзіў з Богам.

10 І нарадзіў Ной трох сыноў: Сэма, Хама і Яфэта.

11 І сапаваная была зямля перад абліччам Бога, і напоўнілася зямля ліхадзействам.

12 І бачыў Бог зямлю, і вось, яна сапаваная, бо кожнае цела скрывіла шлях свой на зямлі.

13 І сказаў Бог Ною: “Канец усякаму целу прыйшоў перад аблічча Маё, бо зямля напоўнілася ліхадзействам праз іх. І вось, Я вынішчу іх з зямлі.

14 Зрабі сабе каўчэг з дрэва гафэр; зробіш у каўчэгу перагародкі і пацягні яго смалой звонку і знутры.

15 Вось так маеш зрабіць яго: трыста локцяў даўжыня каўчэга, пяцьдзсят локцяў шырыня яго і трыццаць локцяў вышыня яго.

16 Зробіш вакно ў каўчэгу, і ў локаць скончыш яго ўтары. Уваход у каўчэг разьмесціш з боку яго; ніжні, другі і трэці [паверхі] зробіш у ім.

17 І вось, Я ўзьвяду патоп водны на зямлю, каб вынішчыць пад небам усякае цела, у якім ёсьць дух жыцця. Усё, што на зямлі, — загіне.

18 І Я заключу запавет Мой з табою, і ўвойдзеш у каўчэг ты, і сыны твае, і жонка твая, і жонкі сыноў тваіх з табою.

19 І з усяго жывога, з кожнага цела прывядзеш па пары ў каўчэг, каб засталіся жывыя з табою, мужчынскага [роду] і жаночага няхай яны будуць.

20 З птушак паводле гатункаў іх, са скаціны паводле гатунку яго і з усіх паўзуноў зямных паводле гатункаў іх, з усіх па двое ўвойдуць да цябе, каб засталіся жывыя.

21 І ты вазмі сабе ўсякай ежы, якою яны кормяцца, і зьбяры яе да сябе; і будзе яна для цябе і для іх ежаю”.

22 І зрабіў Ной; усё, што загадаў яму Бог, так ён і зрабіў.

Бц 7

1 І сказаў ГОСПАД Ною: “Увайдзі ты і ўвесь дом твой у каўчэг, бо ўбачыў Я цябе праведным перад абліччам Маім у пакаленьні гэтым.

2 З усякай скаціны чыстай вазмі з сабою сем самоў і сем саміц, а са скаціны нячыстай — Па двое, самца і саміцу.

3 Таксама з птушак паднебных — сем мужчынскага [роду] і сем жаночага, каб захаваць жывым насеньне [іхняе] на абліччы ўсёй зямлі.

4 Бо праз сем дзён Я выльлю дождж на зямлю сорок дзён і сорок начэй, і вынішчу ўсе жывыя істоты, якія Я зрабіў, з аблічча зямлі”.

5 І зрабіў Ной усё, што загадаў яму ГОСПАД.

6 І Ною было шэсьцьсот гадоў, і патоп водны быў на зямлю.

7 І ўвайшоў Ной, і сыны ягоныя, і жонка ягоная, і жонкі сыноў ягоных з ім у каўчэг ад вады патопу.

8 Са скаціны чыстай і са скаціны, якая нячыстая, з птушак і з усяго, што поўзае па зямлі,

9 па пары ўвайшлі ў каўчэг да Ноя, мужчынскага [роду] і жаночага, як Бог загадаў Ною.

10 І сталася праз сем дзён, што вада патопу была на зямлі.

11 У шэсьцьсотым годзе жыцця Ноя, у другім месяцы, у сямнаццаты дзень месяца, у гэты дзень выбіліся ўсе жаролы вялікай бездані, і вокны нябесныя адчыніліся,

12 і ішоў дождж на зямлю сорок дзён і сорок начэй.

13 У гэты самы дзень увайшоў у каўчэг Ной, і Сэм, і Хам, і Яфэт, сыны Ноя, і жонка Ноя, і тры жонкі сыноў ягоных з імі.

14 Яны, і ўсякія зьвяры паводле гатунку свайго, і ўсякая скаціна паводле гатунку свайго, і ўсякія паўзуны, якія поўзаюць па зямлі, паводле гатунку свайго, і ўсякія птушкі паводле гатунку свайго, усё птаства, усе крылатыя.

15 І ўвайшлі яны па двое ў каўчэг да Ноя, па двое з кожнага цела, у якім быў дух жыцця.

16 І ўвайшоўшыя былі мужчынскага [роду] і жаночага з усякага цела, як загадаў Бог. І зачыніў ГОСПАД за ім [каўчэг].

17 І стаўся патоп на зямлі сорок дзён, і разьліліся воды, і паднялі каўчэг, і ён узвысіўся над зямлёю.

18 І падымаліся воды, і вельмі ўзняліся над зямлёю, і каўчэг плаваў па абліччы водаў.

19 І вельмі моцна падняліся воды над зямлёю, і закрылі ўсе высокія горы, якія ёсьць пад усім небам.

20 На пятнаццаць локцяў угору падняліся воды, і закрылі горы.

21 І пагінула ўсякае цела, якое рухаецца па зямлі: і птушкі, і скаціна, і зьвяры, і ўсе паўзуны, што поўзаюць па зямлі, і ўсе людзі.

22 Усе, якія мелі дыханьне духа жыцця ў ноздрах сваіх, усе, што былі на сухазем’і, — паўміралі.

23 І вынішчыў [Бог] усякую жывую істоту, якая была на абліччы зямлі, ад чалавека да скаціны, да паўзуноў і да птушак паднебных, і былі яны вынішчаны з зямлі. І застаўся толькі Ной і тыя, што былі з ім у каўчэгу.

24 І падымаліся воды над зямлёю сто пяцьдзясят дзён.

Бц 8

- 1 І ўзгадаў Бог пра Ноя і пра ўсіх зьвяроў, і пра ўсю скаціну, што былі з ім у каўчэгу, і прывёў Бог вецер на зямлю, і супакоіліся воды.
- 2 І зачыніліся жаролы бездани і вокны нябесных, і спыніўся дождж з неба.
- 3 І вярталіся воды з зямлі, сыякаючы і вяртаючыся, і паменшалі воды па заканчэньні ста пяцідзясці дзён.
- 4 І спыніўся каўчэг у сёмы месяц, у сямнаццаты дзень месяца, на гарах Арарат.
- 5 І воды сыякалі і меншалі аж да дзясятага месяца, а ў дзясяты месяц, у першы дзень месяца, сталі бачныя вяршыні гораў.
- 6 І сталася па заканчэньні сарака дзён Ной адчыніў вакно каўчэгу, якое зрабіў.
- 7 І выпусціў ён крумкача, і той лятаў туды і сюды, і варочаўся, аж пакуль ня высахла вада на зямлі.
- 8 І выпусціў ён ад сябе галубку, каб убачыць, ці зыйшлі воды з аблічча зямлі.
- 9 І не знайшла галубка месца спачынку для ног сваіх, і вярнулася да яго ў каўчэг, бо воды былі яшчэ на абліччы ўсёй зямлі. І ён выцягнуў руку сваю, і схпіў яе, і забраў да сябе ў каўчэг.
- 10 І пачакаў ён яшчэ сем дзён, і зноў выпусціў галубку з каўчэгу.
- 11 І вярнулася галубка да яго ўвечары, і вось, сьвежы аліўкавы лісток у дзьобе ў яе. І зразумеў Ной, што зыйшлі воды з зямлі.
- 12 І пачакаў ён яшчэ іншых сем дзён, і выпусціў галубку, і яна ўжо больш да яго не вярнулася.
- 13 І сталася, у шэсьцьсот першым годзе, у першым месяцы, у першы дзень месяца воды на зямлі павысыхалі. І Ной адкрыў дах каўчэгу, і убачыў, што, вось, высахла аблічча зямлі.
- 14 А ў другім месяцы, у дваццаць сёмы дзень месяца зямля абсохла.
- 15 І сказаў Бог Ною, кажучы:
- 16 “**Выйдзі з каўчэгу ты і жонка твая, і сыны твае, і жонкі сыноў тваіх з табою.** Усіх зьвяроў, якія з табою з кожнага цела, як з птушак, так і са скаціны, і з усіх паўзуноў, што рухаюцца па зямлі, выведзі з сабою. І няхай разыходзяцца яны на зямлі, няхай плодзяцца і множацца на зямлі”.
- 18 І выйшаў Ной, і сыны ягоныя, і жонка ягоная, і жонкі сыноў ягоных з ім.
- 19 Усе зьвяры, усе паўзуны, усе птушкі і ўсё, што рухаецца па зямлі, паводле родаў сваіх, выйшлі з каўчэгу.
- 20 І збудаваў Ной ахвярнік ГОСПАДУ, і ўзяў з кожнай скаціны чыстай і з кожнай птушкі чыстай, і склаў іх у ахвяру цэласпаленьня на ахвярніку.
- 21 І адчуў ГОСПАД пах прыемны, і сказаў ГОСПАД у сэрцы Сваім: “**Ня буду больш праклінаць зямлю з-за чалавека, бо настаўленьне сэрца чалавечага злое ад маладосці яго. І больш ня буду забіваць усяго жывога, як гэта зрабіў.**”
- 22 Яшчэ ў-ва ўсе дні зямлі ня спыняцца сяўба і жніво, сыджа і сыпякота, лета і зіма, дзень і ноч”.

Бц 9

- 1 І дабраславіў Бог Ноя і сыноў ягоных, і сказаў ім: “**Пладзіцеся і множцеся, і нападняйце зямлю.**”
- 2 Няхай баяцца вас і дрыжаць перад вамі усе зьвяры зямлі, і ўсе птушкі паднебных; і ўсё, што рухаецца па зямлі, і ўсе рыбы марскія аддадзеныя ў рукі вашыя.
- 3 Усё, што рухаецца, што жыве, будзе вам на ежу; як траву зялёную, Я даў вам усё.
- 4 Толькі цела з душою яго, з крывёю яго, ня ешце.
- 5 І толькі кроў вашу душаў вашых Я буду шукаць, з рукі ўсякага зьвера буду шукаць яе, і з рукі чалавека, з рукі кожнага брата ягонага буду шукаць душу чалавека.

6 Хто праліе кроў чалавека, таго кроў будзе праліта рукою чалавека, бо чалавек зроблены на вобраз Божы.

7 А вы пладзіцеся і множцеся, распаўсюджвайцеся на зямлі і множцеся на ёй”.

8 І сказаў Бог Ной і сынам ягоным з ім, кажучы:

9 “Вось, Я заключаю завет Мой з вамі і з насеньнем вашым пасля вас,

10 і з усякаю душою жывою, якая з вамі: з птушкамі, са скацінай і з усімі зьвярамі зямнымі, якія з вамі, з усімі, што выйшлі з каўчэгу, з усімі зьвярамі зямлі.

11 І Я заключаю завет Мой з вамі, і ўжо больш ня будзе вынішчана ўсякае цела водамі патапу, і больш ня будзе патапу, каб нішчыць зямлю”.

12 І сказаў Бог: “Тэта знак завету, які Я заключаю паміж Мною і вамі і ўсёй душой жывою, якая з вамі, ў пакаленьні вечныя.

13 Вясёлку Маю кладу на хмарах, і будзе яна знакам завету паміж Мною і паміж зямлёю.

14 І станецца, калі расьцягну хмары над зямлёю, будзе відаць вясёлку на хмарах,

15 і Я ўздаду завет Мой, які паміж Мною і вамі і ўсёй душой жывою ў-ва ўсякім целе, і ня будзе больш водаў патапу, каб нішчыць усякае цела.

16 І будзе гэтая вясёлка на хмарах, і Я ўбачу яе, і ўздаду вечны завет паміж Богам і ўсёй душой жывою ў-ва ўсякім целе, якое ёсьць на зямлі”.

17 І сказаў Бог Ной: “Тэта знак завету, які Я даю, паміж Мною і ўсякім целам, якое ёсьць на зямлі”.

18 І былі сыны Ноя, якія выйшлі з каўчэгу: Сэм, Хам і Яфэт. А Хам быў бацькам Ханаана.

19 Гэтыя тры былі сынамі Ноя, і ад іх залюднілася ўся зямля.

20 І Ной пачаў абрабляць зямлю, і пасадзіў вінаграднік.

21 І выпіў ён віна, і напіўся, і ляжаў голы ў сярэдзіне намёту.

22 І ўбачыў Хам, бацька Ханаана, голасьць бацькі свайго, і распавёў двум братам сваім, [якія былі] звонку.

23 І ўзялі Сэм і Яфэт адзежу і ўсклалі на плечы свае, і пайшлі сьпінаю, і накрылі голасьць бацькі свайго; а твары іхнія былі [звернутыя] назад, і яны ня бачылі голасьці бацькі свайго.

24 І прагнуўся Ной ад ап’яненья свайго, і даведаўся, што яму зрабіў малодшы сын ягоны,

25 і сказаў: “Пракляты Ханаан! Будзе ён слугою слугаў у братоў сваіх”.

26 І сказаў: “Дабраслаўлены ГОСПАД, Бог Сэма! Няхай будзе Ханаан слугою ягоным.

27 Няхай пашырыць Бог Яфэта, і будзе ён жыць ў намётах Сэма, і Ханаан будзе ў яго слугою”.

28 І жыў Ной пасля патапу трыста пяцьдзясят гадоў.

29 І было ўсіх дзён Ноя дзевяцьсот пяцьдзясят гадоў, і ён памёр.

Бц 10

1 Вось радавод сыноў Ноя: Сэма, Хама і Яфэта. І нарадзіліся ім сыны пасля патапу.

2 Сыны Яфэта: Гамэр, Магог, Мадай, Яван, Туваль, Мэшэх і Тырас.

3 Сыны Гамэра: Ашкеназ, Рыфат і Тагарма.

4 Сыны Явана: Эліша і Таршыш, Кіттым і Даданім.

5 Ад іх паходзяць астравы народаў у землях іхніх, кожны паводле мовы сваёй і паводле плямёнаў сваіх, у народах сваіх.

6 Сыны Хама: Куш, Міцраім, Пут і Ханаан.

7 Сыны Куша: Сэва, Хавіля, Саўта, Раама і Саўтэха. Сыны Раамы: Шэва і Дэдан.

8 А Куш нарадзіў Німрода. Ён пачаў быць магутным на зямлі.

- 9 Ён быў магутны паляўнічы перад абліччам ГОСПАДА. Таму кажуць: “**Як Німрод**, магутны паляўнічы перад абліччам ГОСПАДА”.
- 10 І пачаткам валадарання яго былі Бабілон, Эрэх, Акад і Кальнэ ў зямлі Шынаар.
- 11 З тае зямлі выйшаў Ашур і пабудаваў Нініву, Рэжавот-Ір, Калях
- 12 і Рэсэн, вялікі горад між Нінівай і Каляхам.
- 13 А Міцраім нарадзіў Людыма, і Анаміма, і Легавіма, і Нафтухіма,
- 14 і Патрусіма і Касьлюхіма, ад якіх паходзяць Філістынцы, і Кафторыма.
- 15 А Ханаан нарадзіў Сідона, першароднага свайго, і Хета,
- 16 і Евусея, і Амарэя, і Гіргашэя,
- 17 і Хівея, і Аркея, і Сінея,
- 18 і Арвадзея, і Цэмарэя, і Хаматэя; а пасля расьсеяліся плямёны Хананейскія.
- 19 І была мяжа Хананейцаў ад Сідону ў напрамку Герару аж да Газы, а ў напрамку Садома і Гаморы, і Адмы, і Цэвоіма — аж да **Ляшы**.
- 20 Гэта сыны Хама паводле сваіх плямёнаў, паводле сваіх моваў, у землях сваіх і ў народах сваіх.
- 21 А Сэм, бацька ўсіх сыноў Эвэра, старэйшы брат Яфэта, нарадзіў [сыноў].
- 22 Сыны Сэма: Элям, Ашур, Арпахшад, Люд і Арам.
- 23 Сыны Арама: Уц, Хуль, Гетэр і Маш.
- 24 А Арпахшад нарадзіў Шэляха, а Шэлях нарадзіў Эвэра.
- 25 А ў Эвэра нарадзіліся два сыны: аднаго імя Пэлег, таму што ў дні ягоныя разьдзялілася зямля, а імя брата ягонага — **Ёктан**.
- 26 Ёктан нарадзіў Альмадада, і Шалефа, і Хацармавэта, і Яраха,
- 27 і Гадарама, і Узаля, і Дыклю,
- 28 і Аваля, і Авімаэля, і Шэву,
- 29 і Афіра, і Хавіля, і Ёвава. Гэтыя ўсе — **сыны Ёктана**.
- 30 Месца іх пражыванья было ад Мэшы ў напрамку Сэфару на ўсход.
- 31 Гэта сыны Сэма паводле сваіх плямёнаў, паводле сваіх моваў, у землях сваіх і ў народах сваіх.
- 32 Гэта вось плямёны сыноў Ноя паводле радаводаў у народах сваіх. Ад іх распаўсюдзіліся народы на зямлі пасля патопу.

Бц 11

- 1 І была на ўсёй зямлі адна мова і адны словы.
- 2 І сталася, калі яны вандравалі з усходу, знайшлі раўніну ў зямлі Шынаар і там пасяліліся.
- 3 І сказалі яны адзін аднаму: “**Давайце наробім цэглы і абпалім яе агнём**”. І была ў іх цэгла замест камянёў, а смала была ў іх замест вапны.
- 4 І сказалі яны: “**Давайце зробім сабе горад і вежу, у якой верх будзе да неба, і гэтым зробім сабе імя, каб не расьцярушыліся мы па абліччу ўсёй зямлі**”.
- 5 І зыйшоў ГОСПАД, каб убачыць горад і вежу, якую будавалі сыны чалавечыя.
- 6 І сказаў ГОСПАД: “**Вось, адзін народ і адна для ўсіх мова. І вось, што пачалі яны рабіць. І цяпер не спыніць іх ва ўсім, што яны задумалі зрабіць**.”
- 7 **Давайце зыйдем і памяшаем там іхнюю мову, каб не маглі разумець мовы адзін аднаго**”.
- 8 І расьцярушыў іх ГОСПАД з таго месца па абліччы ўсёй зямлі, і яны перасталі будаваць горад.
- 9 Дзеля таго названа імя яго Бабілон, бо там зьямашаў ГОСПАД мову ўсёе зямлі, і адтуль расьцярушыў іх ГОСПАД па абліччы ўсёй зямлі.

- 10 Вось радавод Сэма. Сэм меў сто гадоў і нарадзіў Арпахшада праз два гады пасля патопу.
- 11 І жыў Сэм па нараджэньні Арпахшада пяцьсот гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 12 І Арпахшад жыў трыццаць пяць гадоў, і нарадзіў Шэляха.
- 13 І жыў Арпахшад па нараджэньні Шэляха чатырыста тры гады, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 14 І Шэлях жыў трыццаць гадоў, і нарадзіў Эвэра.
- 15 І жыў Шэлях па нараджэньні Эвэра чатырыста тры гады, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 16 І жыў Эвэр трыццаць чатыры гады, і нарадзіў Пэлега.
- 17 І жыў Эвэр па нараджэньні Пэлега чатырыста трыццаць гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 18 І жыў Пэлег трыццаць гадоў, і нарадзіў Рэву.
- 19 І жыў Пэлег па нараджэньні Рэву дзевяцьдзесяць гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 20 І жыў Рэву трыццаць два гады, і нарадзіў Сэруга.
- 21 І жыў Рэву па нараджэньні Сэруга дзевяцьдзесяць сем гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 22 І жыў Сэруг трыццаць гадоў, і нарадзіў Нахора.
- 23 І жыў Сэруг па нараджэньні Нахора дзевяцьдзесяць гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 24 І жыў Нахор дваццаць дзевяць гадоў, і нарадзіў Тэраха.
- 25 І жыў Нахор па нараджэньні Тэраха сто дзевятнаццаць гадоў, і нарадзіў сыноў і дачок.
- 26 І жыў Тэрах семдзесят гадоў, і нарадзіў Абрама, Нахора і Арана.
- 27 І вось радавод Тэраха. Тэрах нарадзіў Абрама, Нахора і Арана, а Аран нарадзіў Лёта.
- 28 І памёр Аран перад абліччам Тэраха, бацькі свайго, у зямлі нараджэньня свайго, у Уры Халдэйскім.
- 29 І ўзялі Абрам і Нахор сабе жонак. Імя жонкі Абрама — Сарай, а імя жонкі Нахора — Мілька, дачка Арана, бацькі Мількі і бацькі Іскі.
- 30 І была Сарай бесплодная, яна ня мела дзяцей.
- 31 І ўзяў Тэрах Абрама, сына свайго, і Лёта, сына Арана, унука свайго, і Сарай, нявестку сваю, жонку Абрама, сына свайго, і выйшаў з імі з Уру Халдэйскага, каб ісьці ў зямлю Ханаан. І прыйшлі ў Харан, і пасяліліся там.
- 32 І было дзён Тэраха дзевяцьдзесяць пяць гадоў жыцьця, і памёр Тэрах у Харане.

Бц 12

- 1 І сказаў ГОСПАД Абраму: “Выйдзі з зямлі твайёй і ад родзічаў тваіх, і з дому бацькі твайго ў зямлю, якую Я пакажу табе.
- 2 І Я зраблю з цябе вялікі народ, і дабраслаўлю цябе, і ўзвялічу імя тваё, і будзеш ты дабраслаўствам.
- 3 І Я дабраслаўлю тых, якія будуць дабраслаўляць цябе, а тых, якія будуць праклінаць цябе, Я праклянучу. І будуць дабраслаўленыя ў табе ўсе плямёны зямлі”.
- 4 І пайшоў Абрам, як загадаў яму ГОСПАД, і з ім пайшоў Лёт. Абрам меў семдзесят пяць гадоў, калі выйшаў з Харану.
- 5 І ўзяў Абрам Сарай, жонку сваю, і Лёта, сына брата свайго, і ўсю маёмасьць, якую прыдбалі, і слугаў, якіх набылі ў Харане, і выйшлі, каб пайсьці ў зямлю Ханаан. І прыйшлі яны ў зямлю Ханаан.
- 6 І прайшоў Абрам гэтую зямлю аж да мясцовасьці Сыхем, аж да дубровы Марэ. А ў той зямлі [жылі] тады Хананейцы.
- 7 І зьявіўся ГОСПАД Абраму, і сказаў: “Насеньню твайму Я дам гэтую зямлю”. І ён збудаваў там ахвярнік ГОСПАДУ, Які зьявіўся яму.

8 Адтуль перайшоў ён на гору на ўсход ад Бэтэлю і паставіў намёт свой, [маючы] Бэтэль на захадзе, а Гай на ўсходзе. І там збудаваў ахвярнік ГОСПАДУ, і заклікаў імя ГОСПАДА.

9 І вандараваў Абрам далей, і павандраваў у Нэгеў.

10 І стаўся голад у той зямлі. І зыйшоў Абрам у Эгіпет, каб пажыць там, бо вялікі голад быў у той зямлі.

11 І сталася, калі набліжаліся яны да Эгіпту, сказаў ён жонцы сваёй Сарай: “Вось, я ведаю, што ты жанчына прыгожая,

12 і станецца, калі ўбачаць цябе Эгіпцяне і скажуць: “Тэта жонка яго”, заб’юць мяне, а цябе пакінуць.

13 Дык кажы, што ты сястра мая, каб мне было добра дзеля цябе і каб я застаўся жывы дзякуючы табе”.

14 І сталася, калі Абрам прыйшоў у Эгіпет, ўбачылі Эгіпцяне, што [Сарай] вельмі прыгожая жанчына.

15 І ўбачылі яе князі фараона, і хвалілі яе перад фараонам. І была ўзятая жанчына ў дом фараона.

16 А Абраму было добра дзеля яе. І сталася, што атрымаў ён авечак і валоў, і аслоў, і слугаў, і нявольнікаў, і асьліцаў, і вярблюдаў.

17 І наведаў ГОСПАД фараона і дом ягоны вялікімі карамі з прычыны Сарай, жонкі Абрама.

18 І паклікаў фараон Абрама, і сказаў [яму]: “Што ты мне зрабіў? Чаму не сказаў мне, што яна — жонка твая?”

19 Чаму ты казаў: “яна — сястра мая”, і я ўзяў яе сабе за жонку? Вось табе жонка твая, бяры і ідзі!”

20 І загадаў фараон людзям сваім, і яны выслалі [Абрама], і жонку ягоую, і ўсё, што ён меў.

Бц 13

1 І падняўся Абрам з Эгіпту сам і жонка ягоная, і ўсё, што ён меў, і Лёт з ім, у Нэгеў.

2 І быў Абрам вельмі багаты статкамі, срэбрам і золатам.

3 І ён ішоў у падарожжы сваім з Нэгеву ў Бэтэль, аж да месца, дзе раней быў намёт ягоны між Бэтэлем і Гаем,

4 да таго месца, дзе раней ён збудаваў ахвярнік; і там клікаў Абрам імя ГОСПАДА.

5 Таксама Лёт, які ішоў з Абрамам, меў авечкі, валы і намёты.

6 І не магла зямля насіць іх, каб жылі разам, бо маёмасць іх была вялікая і не магла іны жыць разам.

7 І была спрэчка між пастухамі статкаў Абрама і пастухамі статкаў Лёта. А ў той час Хананейцы і Пэрэзэі жылі ў той зямлі.

8 І сказаў Абрам Лёту: “Няхай ня будзе спрэчкі паміж мной і табой, і паміж пастухамі маімі і пастухамі тваімі, бо мы ж браты.

9 Ці ня ўся гэтая зямля перад табою? Прашу, адлучыся ад мяне! Калі ты ўлева, дык я — управа, а калі ты ўправа, дык я — улева”.

10 І ўзьняў Лёт вочы свае, і ўбачыў усю ваколіцу каля Ярдану аж да Цаару, бо ўся яна была абвадняяная перад тым, як знішчыў ГОСПАД Садам і Гамору, як сад ГОСПАДА і як зямля Эгіпецкая.

11 І выбраў сабе Лёт усю ваколіцу каля Ярдану. І рушыў Лёт на ўсход, і аддзяліліся яны адзін ад аднаго.

12 Абрам жыў у зямлі Ханаан, а Лёт жыў ў гарадах тае ваколіцы, і паставіў намёты аж да Садома.

13 А жыхары Садома былі ліхімі і вялікімі грэшнікамі перад ГОСПАДАМ.

14 І сказаў ГОСПАД Абраму пасья таго, як Лёт адлучыўся ад яго: “Узьнімі вочы твае і паглядзі з месца, дзе ты цяпер, на поўнач і на поўдзень, на ўсход і на захад.

15 Бо ўсю зямлю, якую бачыш, Я дам табе і насеньню твайму на вякі.

16 І зраблю насеньне тваё, як пясок зямлі. Калі чалавек зможа палічыць пясок зямлі, тады і тваё насеньне палічана будзе.

17 Устань і прайдзі па зямлі гэтай ў даўжыню і шырыню яе, бо Я дам яе табе”.

18 І паставіў Абрам намёт, і пайшоў, і абжыўся каля дубровы Мамрэ, што ў Хеўроне, і збудаваў там ахвярнік ГОСПАДУ.

Бц 14

1 І сталася за дзён Амрафэля, валадара Шынаару, і Арыёха, валадара Элясару, і Кедарляамэра, валадара Эляму, і Тыдаля, валадара Гаіму,

2 пачалі яны вайну супраць Бэры, валадара Садома, і Біршы, валадара Гаморы, і Шынава, валадара Адмы, і Шэмэвэра, валадара Цэвоіма, і валадара Бэлі або Цаару.

3 Усе яны злучыліся ў даліне Сыддым, яна [цяпер] Мора Салёнае.

4 Дванаццаць гадоў служылі яны Кедарляамэру, а ў трынаццатым годзе ўзбунтаваліся.

5 А ў чатырнаццатым годзе прыйшоў Кедарляамэр і валадары, якія з ім, і пабілі Рэфаімаў у Аштэрот-Карнаіме, і Зузімаў у Гаме, і Эмімаў у Шавэ-Кірыятаіме,

6 і Харэяў на гары іхняй Сэір аж да Эль-Парану, што ў пустыні.

7 І вярнуліся яны, і прыйшлі да Эн-Мішпату, які [цяпер] Кадэш, і пабілі ўсю краіну Амалека, а таксама Амарэяў, што жылі ў Хацацон-Тамары.

8 І выйшаў валадар Садома, і валадар Гаморы, і валадар Адмы, і валадар Цэвоіма, і валадар Бэлі або Цаару, і пашыхтаваліся ў даліне Сыддым да бою

9 з Кедарляамэрам, валадаром Эляму, і Тыдалем, валадаром Гаіму, і Амрафэлем, валадаром Шынаару, і Арыёхам, валадаром Элясару, чатыры валадары супраць пяці.

10 І былі ў даліне Сыддым ямы, ямы смалавыя. І ўцякалі валадары Садома і Гаморы, і ўпалі ў тыя [ямы], а астатнія ўцяклі на гору.

11 І ўзялі [пераможцы] ўсю маёмасьць Садома і Гаморы і ўсе запасы харчоў, і пайшлі.

12 І ўзялі яны Лёта, сына брата Абрама, і маёмасьць ягоную, і пайшлі. А ён жыў у Садоме

13 і прыйшоў адзін з тых, што ўцяклі, і паведаміў Абраму Гебраю, які жыў каля дубровы Мамрэ Амарэя, брата Эшколя і брата Анэра, якія заключылі заповіт з Абрамам.

14 І пачуў Абрам, што ўзяты ў палон брат ягоны, і ўзброіў трыста васемнаццаць спраўных [слугаў] сваіх, народжаных у доме яго, і пусьціўся ў пагоню аж пад Дан.

15 І, падзяліўшыся, напаў на іх ноччу, ён і слугі ягоныя, і разьбіў іх, і гнаў іх аж да Ховы, што зьлева ад Дамаску.

16 І вярнуў ён усю маёмасьць, а таксама Лёта, брата свайго, і маёмасьць ягоную, а таксама жанчын і народ.

17 І выйшаў валадар Садома насустрач яму, калі ён вяртаўся пасья пабіцьця Кедарляамэра і валадароў, што з ім былі, у даліну Шавэ, яна [цяпер] даліна Валадарская.

18 А Мэльхісэдэк, валадар Салему, вынес хлеб і віно, а ён быў сьвятаром Бога Найвышэйшага,

19 і дабраславіў яго, і сказаў: “Дабраслаўлены Абрам праз Бога Найвышэйшага, Пана неба і зямлі.

20 І дабраслаўлены Бог Найвышэйшы, Які аддаў ворагаў тваіх у рукі твае”. І даў яму [Абрам] дзесяціну з усяго.

21 І сказаў валадар Садома Абраму: “Адай мне людзей, а маёмасьць вазьмі сабе”.

22 І сказаў Абрам валадару Садома: “Узьнімаю руку сваю да ГОСПАДА, Бога Найвышэйшага, Пана неба і зямлі,

23 што ані ніткі, ані раменьчыка ад сандалаў, нічога не вазьму з усяго таго, што тваё, каб ты не сказаў: “Я ўзбагаціў Абрама”,

24 за выняткам таго, што зьелі юнакі, ды апроч часткі для людзей, што хадзілі са мною; Анэр, Эшколь і Мамрэ няхай возьмуць частку сваю”.

Бц 15

1 Пасьля гэтых падзеяў было слова ГОСПАДА да Абрама ў відзежы, кажучы: “**Ня бойся, Абраме! Я – ШЧЫТ ТВОЙ**, узнагарода твая вельмі вялікая”.

2 І сказаў Абрам: “Уладару ГОСПАДЗЕ, што Ты дасі мне? Я хаджу бязьдзетны, і распарадчык ў доме маім — Эліезэр з Дамаску”.

3 І сказаў Абрам: “**Вось**, ня даў Ты мне насеньня. І **вось**, народжаны ў доме маім [слуга] будзе спадкаемцам маім”.

4 І **вось**, слова ГОСПАДА да яго, кажучы: “**Ня ён успадкаеміць цябе**, але той, які выйдзе з нутра твайго, успадкаеміць цябе”.

5 І вывеў яго вонкі, і сказаў: “Паглядзі на неба і палічы зоркі, калі зможаш палічыць іх”. І сказаў яму: “**Такім будзе насеньне тваё**”.

6 І паверыў ён ГОСПАДУ, і Ён залічыў гэта яму за праведнасьць.

7 І сказаў яму: “**Я – ГОСПАД**, Які вывеў цябе з Уру Халдэйскага, каб даць табе гэтую зямлю ў валоданьне”.

8 А ён сказаў: “Уладару ГОСПАДЗЕ, з чаго магу ведаць, што я буду валодаць ёю?”

9 І [Госпад] сказаў яму: “**Вазьмі Мне трохгадовую цялушку**, і трохгадовую казу, і трохгадовага барана, турка і галубянятка”.

10 І [Абрам] узяў ўсё гэта, і расьцяў іх уздоўж, і паклаў кожную частку адну наспраць другой, але птушак не расьцінаў.

11 І зьяліцеліся драпежныя птушкі на гэтае мяса, і Абрам адганяў іх.

12 І сталася, калі сонца заходзіла, моцны сон ахапіў Абрама. І **вось жах і цемра вялікая ахапілі яго**.

13 І сказаў [Госпад] Абраму: “**Ведаючы**, ведай, што насеньне тваё будзе прыхаднямі ў зямлі не сваёй, і будуць служыць яны, і будуць прыгнятаць іх чатырыста гадоў”.

14 Але з народам, якому будуць яны служыць, Я буду змагацца, і пасьля таго выйдуць яны з вялікай маёмасьцю.

15 А ты пойдзеш да бацькоў сваіх у супакой, і будзеш пахаваны ў добрай старасьці.

16 І ў чацьвёртым пакаленьні яны вернуцца сюды, бо яшчэ не дапоўнілася мера беззаконьяў Амарэяў”.

17 І сталася, калі зайшло сонца і была цемра, **вось**, дым, як бы з печы, і полымя агню прайшлі між расьцятымі жывёламі.

18 У той дзень заключыў ГОСПАД з Абрамам запавет, кажучы: “**Я даю гэтую зямлю насеньню твайму**, ад ракі Эгіпецкай аж да вялікай ракі, ракі Эўфрат:

19 Кенэяў, Кенэзэяў, Кадманеяў,

20 Хетаў, Пэрэзэяў, Рэфаімаў,

21 Амарэяў, Хананейцаў, Гіргашэяў і Евусеяў”.

Бц 16

¹ А Сарай, жонка Абрама, не нараджала яму. І мела яна нявольніцу Эгіпцянку, а імя ейнае — Агар.

² І сказала Сарай Абраму: “Вось жа, замкнуў ГОСПАД мяне, каб я не нараджала. Дык увайдзі да нявольніцы маёй, можа ад яе атрымаю [дзіця]”. І паслухаў Абрам голасу Сарай.

³ І ўзяла Сарай, жонка Абрама, Агар Эгіпцянку, нявольніцу сваю, калі мінула дзесяць гадоў жыцця Абрама ў зямлі Ханаан, і дала яе Абраму, мужу свайму, за жонку.

⁴ І ён увайшоў да Агары, і яна зачала, і ўбачыла, што зачала, і стала пагарджаць гаспадыняй сваёй у вачах сваіх.

⁵ І сказала Сарай Абраму: “Крыўда мая праз цябе! Я дала табе нявольніцу маю на ўлоньне тваё, і яна ўбачыла, што зачала, і стала пагарджаць мною ў вачах сваіх. Няхай ГОСПАД судзіць паміж мной і табой”.

⁶ І сказаў Абрам Сарай: “Вось, нявольніца твая ў руцэ тваёй, рабі з ёй, што добра ў вачах тваіх”. І Сарай стала ўціскаць яе, і яна ўцякла ад аблічча яе.

⁷ І знайшоў яе анёл ГОСПАДАЎ каля крыніцы вады ў пустыні, каля крыніцы пры дарозе на Шур,

⁸ і сказаў: “Агар, нявольніца Сарай, адкуль ты прыйшла і куды ідзеш?” Яна адказала: “Ад аблічча Сарай, гаспадыні маёй, я ўцякаю”.

⁹ І сказаў ёй Анёл ГОСПАДАЎ: “Вярніся да гаспадыні сваёй і скарыся пад руку яе”.

¹⁰ І сказаў ёй Анёл ГОСПАДАЎ: “Памнажаючы, памножу насеньне тваё, нельга будзе палічыць яго з прычыны мноства”.

¹¹ І сказаў ёй Анёл ГОСПАДАЎ: “Вось, ты зачала і народзіш сына, і назавеш імя яго Ізмаэль, таму што ГОСПАД пачуў пра ўціск твой.

¹² І будзе ён чалавекам, [падобным да] дзікага асла, рука ягоная супраць усіх, і рукі ўсіх — супраць яго; і будзе ён жыць перад абліччам усіх братоў сваіх”.

¹³ І назвала яна імя ГОСПАДА, Які прамаўляў да яе: “Ты — Бог, Які бачыць мяне”. Бо сказала яна: “Ці ня тут я бачыла Таго, Які бачыць мяне”.

¹⁴ Дзеля таго калодзеж гэты назвалі Бээр-Ляхай-Рой. Вось, ён паміж Кадэшам і Барэдам.

¹⁵ І нарадзіла Агар Абраму сына. І назваў Абрам імя сына свайго, якога нарадзіла яму Агар, Ізмаэль.

¹⁶ І Абрам меў восемдзсят шэсьць гадоў, калі Агар нарадзіла Ізмаэля Абраму.

Бц 17

¹ І было Абраму дзевяноста дзевяць гадоў. І зьявіўся ГОСПАД Абраму, і сказаў яму: “Я — Бог Ўсемагутны. Хадзі перад абліччам Маім і будзь беззаганны.

² І Я заключу запавет Мой паміж Мною і табой, і павялічу цябе вельмі, вельмі”.

³ І ўпаў Абрам на аблічча сваё, а Бог прамовіў да яго, кажучы:

⁴ “Я [ёсьць], вось запавет Мой з табою, і ты будзеш бацькам мноства народаў.

⁵ І ўжо ня будзе звацца імя тваё Абрам, але будзе імя тваё Абрагам, бо Я паставіў цябе бацькам мноства народаў.

⁶ І Я павялічу цябе вельмі, вельмі, і выведу з цябе народы, і будуць паходзіць ад цябе валадары.

⁷ І Я заключу запавет Мой паміж Мною і табой, і насеньнем тваім пасяля цябе ў пакаленьнях іхніх як запавет вечны, што Я буду Богам тваім і насеньня твайго пасяля цябе.

⁸ І Я дам табе і насеньню твайму пасяля цябе зямлю вандраванья твайго, усю зямлю Ханаан на ўласнасьць вечную, і Я буду ім Богам”.

9 І сказаў Бог Абрагаму: “А ты захоўвай завет Мой, ты і насенне тваё пасля цябе ў пакаленьнях сваіх.

10 Гэта вось завет Мой, які вы павінны захаваць паміж Мной і вамі, і насеннем тваім пасля цябе: няхай будзе ў вас абрэзаны кожны мужчынскага роду.

11 І вы будзеце абразаць цела скуравінкі вашай, і будзе гэта на знак завету паміж Мною і вамі.

12 У восьмы дзень ад нараджэння няхай будзе абрэзаны ў вас кожны мужчынскага роду ў пакаленьнях ваших, народжаны ў доме або куплены за грошы у кожнага чужынца, які ня ёсьць з насення твайго.

13 Мае быць абрэзаны і народжаны ў доме тваім, і куплены за срэбра тваё; і будзе завет Мой на целе вашым як завет вечны.

14 Неабрэзаны ж мужчынскага роду, які не абрэжа цела скуравінкі сваёй, няхай будзе вынішчана душа тая з народу свайго, бо ён парушыў завет Мой”.

15 І сказаў Бог Абрагаму: “Сарай, жонку тваю, ня будзеш зваць імя яе Сарай, але Сара будзе імя яе.

16 І Я дабраслаўлю яе, і дам з яе табе сына. І Я дабраслаўлю яе, і стануца з яе народы, і валадары народаў будуць з яе”.

17 І ўпаў Абрагам на аблічча сваё, і засьмяяўся, і сказаў у сэрцы сваім: “Ці ж стогадоваму народзіцца хто? І ці Сара, дзевяностагадовая, можа нарадзіць?”

18 І сказаў Абрагам Богу: “О, каб хоць Ізмаэль жьў перад абліччам Тваім!”

19 І сказаў Бог: “Але Сара, жонка твая, народзіць табе сына, і ты назавеш імя яго Ісаак; і Я заключу завет Мой з ім як завет вечны і з насеннем яго пасля яго.

20 І адносна Ізмаэля Я пачуў цябе: вось, Я дабраслаўлю яго, і распладжу яго, і памножу яго вельмі, вельмі; ён народзіць дванаццаць князёў, і Я зраблю яго народам вялікім.

21 Але завет Мой Я заключу з Ісаакам, якога народзіць табе Сара ў гэты самы час у наступным годзе”.

22 І скончыў прамаўляць да яго, і ўзняўся Бог ад Абрагама.

23 І ўзяў Абрагам Ізмаэля, сына свайго, і ўсіх народжаных у доме сваім, і ўсіх купленых за срэбра сваё, ўсіх мужчынскага роду з дому Абрагама, і абрэзаў цела скуравінкі іх у той самы дзень, як прамаўляў яму Бог.

24 Абрагам меў дзевяноста дзевяць гадоў, калі абрэзаў цела скуравінкі сваёй,

25 а Ізмаэль, сын ягоны, меў трынаццаць гадоў, калі было абрэзана цела скуравінкі яго.

26 У той самы дзень былі абрэзаны Абрагам і Ізмаэль, сын ягоны.

27 І ўсе мужчыны дому яго, народжаныя ў доме і купленыя за срэбра ў чужынцаў былі абрэзаныя з ім.

Бц 18

1 І зьявіўся яму ГОСПАД каля дубровы Мамрэ, калі ён сядзеў ля ўваходу ў намёт ў сьпякоту дня.

2 І падняў ён вочы свае, і глянуў, і вось, тры мужы стаяць насупраць яго. І ўбачыў, і выбег ад уваходу ў намёт насустрач ім, і пакланіўся да зямлі,

3 і сказаў: “Госпадзе, калі я знайшоў ласку ў вачах Тваіх, прашу, не мінай слугі Свайго.

4 Возьмуць трохі вады, і абмыюць ногі Вашыя, і прыхінецеся пад дрэвам.

5 А я вазьму кавалак хлеба, і пасіліце сэрцы Вашыя, потым пойдзеце, бо дзеля гэтага вы прайшлі каля слугі Вашага”. Яны казалі: “Зрабі так, як сказаў”.

6 І пасьпяшаў Абрагам у намёт да Сары, і сказаў: “Пасьпяшайся, замяшай тры меркі найлепшай мукі і зрабі аладак”.

7 І пабег Абрагам да быдла, і ўзяў тлустае і добрае цяля, і даў юнаку, і той хутка прыгатаваў яго.

8 І ўзяў масла і малака, і цяля, якое прыгатаваў, і паклаў перад абліччам Іх, і сам стаў каля Іх пад дрэвам, і яны елі.

9 І сказалі яму: “А дзе Сара, жонка твая?” Ён сказаў: “Вось, у намёце”.

10 А Той сказаў: “Вяртаючыся, вярнуся да цябе ў гэты час жыцця [праз год], і вось, будзе сын ў Сары, жонкі тваёй”. А Сара слухала ля ўваходу ў намёт, які быў за ім.

11 Абрагам жа і Сара былі старыя, увайшлі ў гады, і спынілася ў Сары звычайнае жаночае.

12 І засмяялася Сара ў сабе, кажучы: “Пасьля таго, як я састарэла, ці ж буду мець асалоду? І гаспадар мой стары”.

13 І сказаў ГОСПАД Абрагаму: “Чаму смяялася Сара, кажучы: “Няўжо я сапраўды магу нарадзіць, калі я старая?”

14 Ці ж ёсьць справа, цяжкая для ГОСПАДА? У прызначаны час вярнуся да цябе ў гэты час жыцця [праз год], і Сара будзе мець сына”.

15 І запырэчыла Сара, кажучы: “Я не смяялася,” бо яна спалохалася. Але Ён сказаў: “Не, ты смяялася!”

16 І падняліся адтуль тыя мужы, і скіравалі аблічча Сваё да Садоху, а Абрагам пайшоў з Імі, праводзячы Іх.

17 І ГОСПАД сказаў: “Ці ж схаваю Я перад Абрагамам, што маю зрабіць?”

18 Абрагам станецца народам вялікім і магутным, і будуць дабраслаўленыя ў ім ўсе народы зямлі.

19 Бо Я спазнаў яго, каб ён загадаў сынам сваім і дому свайму пасьля сябе, і будуць захоўваць шлях ГОСПАДАЎ, чыніць праведнасьць і суд, каб ГОСПАД здзейсніў Абрагаму ўсё, што сказаў яму”.

20 І сказаў ГОСПАД: “Крык Садоху і Гаморы вялікі, і грэх іхні вельмі цяжкі.

21 Дык зьйду і пагляджу, ці паводле крыку, які даходзіць да Мяне, учыняюць усё, ці не, і буду [гэта] ведаць”.

22 І павярнуліся тыя мужы, і пайшлі ў Садох, а Абрагам яшчэ стаяў перад абліччам ГОСПАДА.

23 І падыйшоў Абрагам, і сказаў: “Няўжо загубіш праведнага разам з бязбожным?”

24 Можна, ёсьць у горадзе пяцьдзесят праведнікаў, няўжо Ты загубіш і не прабачыш гэтай мясцовасьці дзеля пяцідзесяці праведнікаў, якія ў ім?”

25 Няхай будзе далёкім ад Цябе, каб Ты ўчыніў такую справу, каб забіць праведнага з бязбожным, каб праведнаму было таксама, як і бязбожнаму! Няхай будзе далёкім ад Цябе! Ці ж Судзьдзя ўсёй зямлі ня ўчыніць правасудзьдзя?”

26 І сказаў ГОСПАД: “Калі знайду ў Садохе пяцьдзесят праведнікаў у горадзе, дзеля іх прабачу ўсёй мясцовасьці”.

27 І адказаў Абрагам, і сказаў: “Вось жа пачаў я гаварыць да Госпада майго, хоць я — пыл і попел.

28 Можна, ня хопіць пяці да гэтых пяцідзесяці праведнікаў, няўжо дзеля нястачы пяці зьнішчыш увесь горад?” І сказаў [Госпад]: “Ня зьнішчу, калі знайду там сорок пяць”.

29 І працягваў гаварыць з Ім, і сказаў: “Можна, знойдзецца там сорок?” І Ён сказаў: “Не зраблю гэтага дзеля сарака”.

30 І сказаў ён: “Няхай ня гневаецца Госпад мой, і я буду гаварыць. Можна, знойдзецца там трыццаць?” І Ён сказаў: “Не зраблю, калі знайду там трыццаць”.

31 І сказаў ён: “Вось, я пачаў гаварыць да Госпада майго. Можа, знойдзецца там дваццаць?” І Ён сказаў: “Ня зьнішчу дзеля дваццаці”.

32 І сказаў ён: “Няхай ня гневаецца Госпад мой, і я буду гаварыць яшчэ раз. Можа, знойдзецца там дзесяць?” І Ён сказаў: “Ня зьнішчу дзеля дзесяці”.

33 І пайшоў ГОСПАД, скончыўшы гаварыць з Абрагамам, а Абрагам вярнуўся ў сваё месца.

Бц 19

1 І прыйшлі два анёлы ў Садам увечары, а Лёт сядзеў у браме Садома. І ён убачыў, і пайшоў насустрач ім, і пакланіўся тварам да зямлі,

2 і сказаў: “Вось, прашу, гаспадары мае, зьвярніце ў дом слугі вашага і пераначуйце, і памыйце ногі свае, а раніцою ўстанеце і пойдзеце ў дарогу сваю”. А яны казалі: “Не, бо мы будзем начаваць на вуліцы”.

3 Але ён іх вельмі упрошваў, і яны зьвярнуліся да яго, і ўвайшлі ў дом ягоны. І ён справіў ім гасьціну, і напёк праснакоў, і яны елі.

4 Яшчэ не ляглі яны спаць, як людзі з гораду, людзі Садамскія, атачылі дом, ад малага да старога, увесь народ з усіх канцоў.

5 І паклікалі яны Лёта, і казалі яму: “Дзе тыя людзі, што прыйшлі да цябе ноччу? Выведзі іх да нас, і мы спазнаем іх”.

6 І выйшаў да іх Лёт да уваходу, і замкнуў за сабою дзьверы,

7 і сказаў: “Прашу, браты мае, не рабіце ліхога.

8 Вось, маю дзьве дачкі, якія не спазналі мужа, выведу іх да вас, і вы рабіце з імі, што добра ў вачах вашых! Толькі людзям гэтым нічога не рабіце, бо яны прыйшлі ў цень даху майго”.

9 Але яны казалі: “Ідзі прэч”. І казалі: “Сам прыйшоў пажыць, і будзе судзіць, судзячы [нас]? Цяпер будзе табе горш, чым ім”. І накінуліся на чалавека гэтага, на Лёта, і падыйшлі, каб выламіць дзьверы.

10 І выцягнулі мужы тыя рукі свае, і ўцягнулі Лёта да сябе ў дом, і замкнулі дзьверы.

11 А людзей, што былі пры ўваходзе ў дом, ад найменшага да найбольшага, пакаралі сьлепатою, і яны змучыліся, шукаючы выхаду.

12 І казалі тыя мужы Лёту: “Ці хто яшчэ ёсьць у цябе тут? Зяця, сыноў тваіх і дачок тваіх, усіх, хто ў цябе ёсьць у горадзе, выведзі з гэтага месца,

13 бо мы зьнішчым гэтую мясцовасьць, таму што вялікі крык іхні перад абліччам ГОСПАДА, і ГОСПАД паслаў нас зьнішчыць яе”.

14 І выйшаў Лёт, і гаварыў да зяцёў сваіх, якія мелі ўзяць дочак ягоных, і сказаў: “Уставайце, выходзьце з гэтага месца, бо ГОСПАД мае зьнішчыць горад”. І было ў вачах зяцёў ягоных гэта, нібыта ён жартуе.

15 Калі ўзыйшла зараніца, анёлы прысьпешвалі Лёта, кажучы: “Уставай, бяры жонку тваю і дзьве дачкі твае, якія тут, каб не загінуў ты праз беззаконьні гораду гэтага”.

16 А як ён марудзіў, схапілі тыя мужы за руку яго, і за руку жонку ягоную, і за руку абодвух дачок ягоных, бо ГОСПАД меў спагаду да яго, і вывел і яго, і паставілі па-за горадам.

17 І сталася, калі вывел іх вонкі, сказаў [адзін з іх]: “Уцякай дзеля душы тваёй, і не аглядайся назад, і не затрымлівайся ў гэтай ваколіцы. Уцякай на гору, каб ты не загінуў!”

18 І сказаў Лёт да іх: “О не, Госпадзе!

19 Вось жа, слуга Твой знайшоў ласку ў вачах Тваіх, і Ты павялічыў міласэрнасьць Сваю, якую зьявіў для мяне, захоўваючы пры жыцьці душу маю. Але я не магу ўцячы на гору, каб не напаткала мяне ліхое, і я не памёр.

20 Вось жа горад гэты блізка, каб бегчы туды, і ён малы. Дазволь уцячы мне туды, — ці ж не малы ён, — і будзе жыць душа мая”.

21 І сказаў яму: “Вось, Я прыняў аблічча тваё і ў гэтым слове, і ня знішчу горад, пра які ты гаварыў.

22 Спяшайся, уцякай туды, бо Я не магу нічога рабіць, пакуль ты ня прыйдзеш туды”. Таму і названае імя гэтаму гораду Цаар.

23 Сонца узыйшло над зямлёю, і Лёт увайшоў у Цаар.

24 І ГОСПАД лінуў на Садом і Гамору дождж серкі і агня ад ГОСПАДА зь неба,

25 і зруйнаваў гарады гэтыя, і ўсю ваколіцу, і ўсіх жыхароў гарадоў гэтых, і расьліны зямлі.

26 І аглянулася жонка ягоная, ідучы за ім, і сталася слупом солі.

27 І ўстаў Абрагам раніцаю на тое месца, дзе стаяў перад абліччам ГОСПАДА,

28 і глянуў на аблічча Садома і Гаморы, і на аблічча ўсёй зямлі той ваколіцы, і ўбачыў, і вось дым падымаецца з зямлі, быццам з печы.

29 І сталася, калі Бог знішчыў гарады гэтай ваколіцы, узгадаў Бог пра Абрагама, і выслаў Лёта з-паміж руйнаваньня, калі руйнаваў гарады, у якіх жыў Лёт.

30 І падняўся Лёт з Цаару, і жыў на гары, і дзьве дачкі ягоныя з ім, бо баяўся жыць ў Цаары. І жыў ён у пячоры, сам і дзьве дачкі ягоныя.

31 І сказала старэйшая малодшай: “Бацька наш стары, і няма мужчыны на зямлі, каб мог прыйсьці да нас па звычайу ўсёй зямлі.

32 Хадзем, напоім бацьку нашага віном і ляжам з ім, каб ажывіць насеньне бацькі нашага”.

33 І нападлі яны ў тую ноч бацьку свайго віном; і ўвайшла старэйшая, і ляжала з бацькам, а ён ня ведаў, ані калі яна легла, ані калі ўстала.

34 І сталася на другі дзень, сказала старэйшая малодшай: “Вось, я ў мінулую ноч ляжала з бацькам нашым. Нпоім яго віном таксама ў гэтую ноч, і ты ўвойдзеш, і ляжаш з ім, і мы ажывім насеньне бацькі нашага”.

35 І нападлі яны таксама ў гэтую ноч бацьку свайго віном, і ўвайшла малодшая дачка, і ляжала з ім, а ён ня ведаў, ані калі яна легла, ані калі ўстала.

36 І зачалі абедзьве дачкі Лёта ад бацькі свайго.

37 І нарадзіла старэйшая сына, і назвала імя яго Мааў. Ён — бацька Мааву аж да сёньня.

38 І малодшая таксама нарадзіла сына, і назвала імя яго Бэн-Аммі. Ён — бацька сыноў Амона аж да сёньня.

Бц 20

1 І рушыў адтуль Абрагам у зямлю Нэгеў, і пасяліўся між Кадэшам і Шурам, і жыў у Герары.

2 І сказаў Абрагам пра Сару, жонку сваю: “Яна — сястра мая”. І паслаў Абімэлах, валадар Герару, і ўзяў Сару.

3 І прыйшоў Бог да Абімэлаха ў сьне ўночы, і сказаў яму: “Вось, ты памрэш праз жанчыну, якую ты ўзяў, бо яна мае мужа”.

4 А Абімэлах не набліжаўся да яе, і сказаў: “Госпадзе! Няўжо і народ праведны ты заб’еш?”

5 Ці ж ня ён сказаў мне: “Яна — сястра мая”. І яна таксама казала: “Ён — брат мой”. У прастаце сэрца свайго і ў чысьціні рук сваіх учыніў я гэта”.

6 І сказаў яму Бог у сьне: “І Я ведаю, што ў прастаце сэрца свайго ты учыніў гэта, і Я ўтрымаў цябе, каб ты не саграшыў перада Мною; і Я ня даў табе дакрануцца да яе.

7 А цяпер зьвярні жонку гэтага мужа, бо ён — прарок, і ён будзе маліцца за цябе, і ты будзеш жыць. А калі ня зьвернеш, ведай, што сьмерцю памрэш ты і ўсе, хто твае”.

8 І ўстаў Абімэlex раніцай, і паклікаў усіх слугаў сваіх, і расказаў усе словы гэтыя ў вушы іхныя; і моцна напалохаліся людзі гэтыя.

9 І паклікаў Абімэlex Абрагама, і сказаў яму: “Што ты нам нарабіў? Чым зграшў я супраць цябе, што ты навёў на мяне і на валадарства маё грэх вялікі? Учынкі, якія ня робяць, ты зрабіў мне”.

10 І сказаў Абімэlex Абрагаму: “Што ж ты думаў, калі рабіў гэтыя рэчы?”

11 І сказаў Абрагам: “Вось, я сказаў: “Напэўна, няма страху Богага на месцы гэтым, і заб’юць мяне з прычыны жонкі маёй”.

12 І, сапраўды, яна — сястра мая, яна — дачка бацькі майго, толькі не дачка маці маёй; і яна стала маёй жонкаю.

13 І сталася, як вывеў мяне Бог з дому бацькі майго, я сказаў ёй: У тым міласэрнасць твая, якую ты можаш зрабіць для мяне: у кожным месцы, куды мы прыйдзем, кажы пра мяне: “Ён — брат мой””.

14 І ўзяў Абімэlex авечак і валоў, і слугаў, і нявольніцаў, і даў Абрагаму, і зьварнуў яму Сару, жонку ягоную.

15 І сказаў Абімэlex: “Вось, зямля мая перад табою. Дзе добра ў вачах тваіх, жыві”.

16 А Сары сказаў: “Вось, я даю тысячу срэбнікаў брату твайму. Няхай гэта будзе табе заслонаю перад вачамі ўсіх, якія з табою, і перад усімі ты без віны”.

17 І памаліўся Абрагам да Бога, і аздаравіў Бог Абімэlexа, і жонку ягоную, і ягоня нявольніцы, і яны нараджалі,

18 бо зачыніўшы, зачыніў ГОСПАД кожнае ўлоньне ў доме Абімэlexа з прычыны Сары, жонкі Абрагама.

Бц 21

1 І ГОСПАД наведаў Сару, як сказаў; і ўчыніў ГОСПАД Сары, як гаварыў.

2 І зачала Сара, і нарадзіла сына Абрагаму ў старасьці ягонай, у час, пра які казаў яму Бог.

3 І назваў Абрагам сына свайго, які нарадзіўся яму, якога нарадзіла яму Сара, Ісаак.

4 І абрэзаў Абрагам Ісаака, сына свайго, на восьмы дзень, як загадаў яму Бог.

5 І было Абрагаму сто гадоў, калі нарадзіўся ў яго Ісаак, сын ягоны.

6 І сказала Сара: “Сьмех учыніў з мяне Бог. Кожны, хто пачуе, будзе сьмяяцца з мяне”.

7 І сказала: “Хто сказаў бы Абрагаму: “Сара будзе карміць грудзьдзю сыноў”, бо я нарадзіла сына ў старасьці ягонай”.

8 І вырасла дзіятка, і было аднятае ад грудзей, і ўчыніў Абрагам вялікую гасьціну ў той дзень, калі Ісаак быў адняты ад грудзей.

9 І ўбачыла Сара сына Агар Эгіпцянкі, якога тая нарадзіла Абрагаму, што ён насьміхаецца,

10 і сказала Абрагаму: “Выжані гэтую нявольніцу і сына ейнага, бо ня будзе мець спадчыну сын нявольніцы гэтае з сынамаімі Ісаакам”.

11 І было гэта ліхім у вачах Абрагама адносна сына ягонага.

12 І сказаў Бог Абрагаму: “Няхай ня будзе гэта ліхім у вачах тваіх адносна хлопчыка і адносна нявольніцы тваёй. У-ва ўсім, што скажа табе Сара, слухай голас ейнага, бо ў Ісааку будзе названа табе насеньне.

13 Таксама сына нявольніцы Я зраблю народам, бо ён — насеньне тваё”.

14 І ўстаў Абрагам раніцаю, і ўзяў хлеб і мех вады, і даў Агар, і палажыў ёй на плечы, і выслаў яе разам з дзіцём. І яна пайшла, і блукала ў пустыні Бээр-Шэва.

15 І скончылася вада ў мяху, і яна пакінула дзіця пад адным з кустоў,

16 і пайшла, і села насупраць так далёка, як стрэліць з луку; бо яна сказала: “Няхай ня буду глядзець на сьмерць дзіцяці”. І сядзела насупраць, і ўзьняла голас свой, і плакала.

17 І пачуў Бог голас хлопчыкаў; і паклікаў анёл Божы да Агар з неба, і сказаў ёй: “Што з табою, Агар? Ня бойся; бо пачуў Бог голас хлопчыка з месца, дзе Ён ёсьць.

18 Устань, паднімі хлопца і трымай яго моцна рукою сваёю, бо Я зраблю яго народам вялікім”.

19 І адчыніў Бог вочы ейныя, і яна ўбачыла студню з вадою, і пайшла, і напоўніла мех вады, і дала піць хлопцу.

20 І быў Бог з хлопцам; і ён вырас, і жыў у пустыні, і быў стралец з луку.

21 І ён жыў у пустыні Паран; і ўзяла яму маці ягоная жонку з зямлі Эгіпецкае.

22 І сталася ў той час, і сказаў Абімэlex і Піколь, гетман ягоны, Абрагаму, кажучы: “Бог з табою ва ўсім, што ты робіш.

23 І цяпер прысягні мне Богам тут, што ты ня здрадзіш ані мне, ані нашчадку майму, ані ўнуку майму, і як я чыніў міласэрнасьць табе, так ты будзеш рабіць са мною і з зямлёю, у якой ты жывеш”.

24 І сказаў Абрагам: “Прысягаю”.

25 І дакараў Абрагам Абімэlexа з прычыны студні вады, якую забралі слугі Абімэlexа.

26 І сказаў Абімэlex: “Ня ведаю я, хто ўчыніў гэтую рэч, і ты не раскажваў мне, і я ня чуў нічога аж да сёньняшняга дня”.

27 І ўзяў Абрагам авечак і валоў, і даў Абімэlexу, і заключылі яны абодва запавет.

28 І паставіў Абрагам сем ягнят з чарады асобна.

29 І сказаў Абімэlex Абрагаму: “Навошта гэтыя сем ягнятаў, якіх ты паставіў асобна?”

30 І сказаў [Абрагам]: “Бо сем гэтых ягнят возьмеш ад рукі мае, каб яны былі мне сьведчаньнем, што я выкапаў гэтую студню”.

31 Дзеля таго і названа гэтае месца Бээр-Шэва, бо там яны абодва прысягалі.

32 І заключылі запавет у Бээр-Шэве. І ўстаў Абімэlex і Піколь, гетман ягоны, і вярнуліся ў зямлю Філістынскую.

33 І пасадзіў [Абрагам] гай у Бээр-Шэве, і клікаў там імя ГОСПАДА, Бога вечнага.

34 І жыў Абрагам у зямлі Філістынскай шмат дзён.

Бц 22

1 І сталася пасьля гэтых падзеяў, і Бог выпрабуўваў Абрагама, і сказаў яму: “Абрагаме!” І ён сказаў: “Вось я!”

2 І сказаў [Бог]: “Вазьмі сына свайго, адзінага свайго, якога ты любіш, Ісаака; і ідзі ў зямлю Морыя, і там складзі яго на ахвяру цэласпаленьня на адной з гораў, пра якую Я скажу табе”.

3 І ўстаў Абрагам рана раніцаю, і асядлаў асла свайго, узяў двух юнакоў сваіх з сабою і Ісаака, сына свайго, і насек дроваў на цэласпаленьне, і ўстаў, і пайшоў на месца, пра якое сказаў яму Бог.

4 На трэці дзень узьняў Абрагам вочы свае і ўбачыў тое месца здалёк.

5 І сказаў Абрагам юнакам сваім: “Застаньцеся тут з аслюм; а мы з хлопцам пойдзем аж туды, і паклонімся, і вернемся да вас”.

6 І ўзяў Абрагам дровы на цэласпаленьне, і ўзлажыў на Ісаака, сына свайго; і ўзяў у рукі агонь і вялікі нож, і пайшлі абодва разам.

7 І сказаў Ісаак Абрагаму, бацьку свайму: “Ойча мой!” Той сказаў: “Вось я, сыне мой”. Ён сказаў: “Вось агонь і дровы, а дзе ягня на цэласпаленьне?”

8 І сказаў Абрагам: “Бог угледзіць Сабе ягна на цэласпаленьне, сыне мой”. І шлі абодва разам.

9 І прыйшлі на месца, пра якое казаў яму Бог; і збудаваў там Абрагам ахвярнік, і разлажыў дровы, і звязаў Ісаака, сына свайго, і палажыў яго на ахвярнік, зверху на дровы.

10 І выцягнуў Абрагам руку сваю, і ўзяў вялікі нож, каб заколоць сына свайго.

11 І паклікаў яго анёл ГОСПАДАВЫ з неба, і сказаў: “Абрагаме! Абрагаме!” Той сказаў: “Вось я!”

12 І сказаў [ГОСПАД]: “Не выцягвай рукі сваёй на хлопца і не рабі яму нічога, бо цяпер Я ведаю, што ты баішся Бога і не пашкадаваў дзеля Мяне сына свайго, адзінага свайго”.

13 І ўзняў Абрагам вочы свае, і ўбачыў, і вось баран ззаду, увязаны ў хмызах рагамі сваімі. І пайшоў Абрагам, і ўзяў барана, і ахвяраваў яго на цэласпаленьне замест сына свайго.

14 І назваў Абрагам імя месца гэтага: “ГОСПАД угледзіць”. Дзеля гэтага і цяпер кажучь: “На гары ГОСПАД дасьць угледзець”.

15 І паклікаў анёл ГОСПАДАВЫ Абрагам другі раз з неба,

16 і сказаў: “На Сябе Самога прысягаю, кажа ГОСПАД, за тое, што ты гэта зрабіў, і не пашкадаваў сына свайго, адзінага свайго,

17 дабраслаўляючы, дабраслаўлю цябе і, памнажаючы, памножу насеньне тваё, як зоркі нябесныя і як пясок на беразе мора; і успадкаеміць насеньне тваё брамы ворагаў сваіх.

18 І будуць дабраслаўленья ў насеньні тваім усе народы зямлі за тое, што ты паслухаў голасу Майго”.

19 І вярнуўся Абрагам да юнакоў сваіх, і ўсталі, і пайшлі разам да Бээр-Шэвы. І жыў Абрагам у Бээр-Шэве.

20 І сталася пасья гэтых падзеяў, паведамлі Абрагаму, кажучы: “Вось, нарадзіла таксама Мілька сыноў Нахору, брату твайму:

21 Уца, першароднага ягонага, і Буза, брата ягонага, і Кемуэля, бацьку Арама.

22 і Кесэда, і Хазо, і Пільдаша, і Ідлафа, і Бэтуэля”.

23 А Бэтуэль нарадзіў Рэбэку. Васьмёх гэтых нарадзіла Мілька Нахору, брату Абрагама.

24 І наложніца ягоная, імя якой Рэўма, нарадзіла таксама Тэваха, і Гахама, і Тахаша, і Маху.

Бц 23

1 І было жыцьця Сары сто дваццаць сем год, [гэта] гады жыцьця Сары.

2 І памерла Сара ў Кірыят-Арбе, гэта значыць, у Хеўроне, у зямлі Ханаан. І прыйшоў Абрагам, каб мець жалобу па Сары і плакаць па ёй.

3 І ўстаў Абрагам ад аблічча памёршае сваёй, і прамовіў да сыноў Хета, кажучы:

4 “Прыхадзень і пасяленец я у вас; дайце мне ў вас на ўласнасьць магілу, і я пахаваю памёршую маю ад аблічча майго”.

5 І адказалі сыны Хета Абрагаму, кажучы яму:

6 “Паслухай нас, пане мой! Князь Божы ты сярод нас; у найлепшай з нашых магілаў пахавай памёршую сваю; ніхто з нас не адмовіць табе магілы сваёй на пахаваньне памёршае тваёй”.

7 І ўстаў Абрагам, і пакланіўся народу зямлі, сынам Хета,

8 і гутарыў з імі, кажучы: “Калі жадае душа ваяшая, каб я пахаваў памёршую маю ад аблічча майго, паслухайце мяне і папрасіце за мяне Эфрона, сына Цахара,

9 і ён дасьць мне пяхору Махпэля, што ў яго, якая на канцы поля ягонага, за поўнае сэбра дасьць мне яе, каб меў я сярод вас магілу на ўласнасьць”.

10 А Эфрон сядзеў сярод сыноў Хета. І адказаў Эфрон Хет Абрагаму ўслых усіх сыноў Хета, якія ўваходзілі ў брамы гораду ягонага, кажучы:

11 “**Не**, пане мой! Паслухай мяне: поле я даю табе і пячору, якая на ім, даю табе, перад вачыма сыноў народу майго даю табе яе, пахавай памёршую тваю”.

12 І пакланіўся Абрагам перад народам зямлі,

13 і сказаў Эфрону ўслых народу зямлі, кажучы: “**Калі б ты толькі паслухаў мяне**, я даю табе срэбра за поле гэтае; вазьмі ў мяне, і я пахаваю там памёршую маю”.

14 І адказаў Эфрон Абрагаму, кажучы яму:

15 “**Пане мой**, паслухай мяне! Зямля [вартая] чатырыста сыкляў срэбра; што гэта для мяне і для цябе? І пахавай памёршую тваю”.

16 І паслухаў Абрагам Эфрона; і адважыў Абрагам Эфрону срэбра, пра якое ён казаў услых сыноў Хета, чатырыста сыкляў срэбра, якое ўжывалася ў купцоў.

17 І атрымаў поле Эфрона, якое ў Махпэлі, што насупраць Мамрэ, поле тое і пячора, якая на ім, і кажнае дрэва, якое на полі, ў-ва ўсіх межах ягоных наўкола,

18 Абрагам, які купіў яго перад вачыма сыноў Хета, усіх, якія ўваходзілі ў брамы гораду ягонага.

19 І пасья гэтага Абрагам пахаваў Сару, жонку сваю, у пячоры на полі ў Махпэлі, насупраць Мамрэ, якое завецца Хеўрон, у зямлі Ханаан.

20 І атрымаў Абрагам тое поле і тую пячору, якая на ім, як магілу на ўласнасць ад сыноў Хета.

Бц 24

1 І Абрагам быў стары, і меў шмат дзён, і ГОСПАД дабраславіў Абрагама ў-ва ўсім.

2 І сказаў Абрагам слуге свайму, старэйшаму ў доме сваім, які меў уладу над усім, што ў яго было: “**Палажы руку сваю пад сьцягну маё**,

3 і я прывяду цябе да прысягі на ГОСПАДА, Бога неба і Бога зямлі, што ты ня возьмеш жонкі сыну майму з дачок Хананейскіх, сярод якіх я жыву,

4 але пойдзеш у зямлю маю і да родзічаў маіх, і возьмеш жонку сыну майму Ісааку”.

5 І сказаў яму слуга: “**Можна**, не пажадае тая жанчына ісьці са мною сюды, у гэтую зямлю. Ці маю я завесці сына твайго адсюль у тую зямлю, з якой ты выйшаў?”

6 І сказаў яму Абрагам: “**Сьцеражыся**, каб не завесці туды сына майго.

7 ГОСПАД, Бог неба, Які ўзяў мяне з дому бацькі майго і з зямлі нараджэньня майго, і Які казаў да мяне, і Які прысягнуў мне, кажучы: “**Насеньню твайму Я дам гэтую зямлю**”, — Ён пашле анёла Свайго перад абліччам тваім, і ты возьмеш адтуль жонку сыну майму.

8 А калі не пажаде тая жанчына ісьці з табою, ты будзеш вызвалены ад гэтае прысягі маёй; толькі сына майго не завядзі туды”.

9 І палажыў слуга руку сваю пад сьцягну Абрагама, пана свайго, і прысягнуў яму ў гэтай справе.

10 І ўзяў той слуга дзясць вярблюдоў пана свайго, і пайшоў, і ўсялякае даброцьце пана ягонага [было] ў руцэ ягонай. І ўстаў ён, і пайшоў у Арам-Нагараім, ў горад Нахора.

11 І дазволіў ён вярблюдам ўкленчыць вонкі гораду каля студні вады пад вечар, у той час, калі выходзяць чэрпаць ваду.

12 І сказаў ён: “**ГОСПАДЗЕ**, Божа пана майго Абрагама! Зрабі, каб сталася [ласка] мне сэньня, і ўчыні міласэрнасць пану майму Абрагаму.

13 Вось, я стаю каля крыніцы вады, і дочки жыхароў гораду выходзяць чэрпаць ваду.

14 Няхай станецца, што тая дзяўчына, якой я скажу: “Нахілі збан свой, і я нап’юся”, і якая скажа: “Пі, я і вярблюды твае напаю”, вось гэта тая, якую Ты прызначыў слуге Твайму Ісааку, і з гэтага пазнаю, што Ты ўчыніў міласэрнасьць пану майму”.

15 І сталася, перш, чым скончыў ён казаць, вось, выйшла Рэбэка, якая нарадзілася ў Бэтуэля, сына Мількі, жонкі Нахора, брата Абрагама, і збан ейны на плячы ў яе.

16 І [была] тая дзяўчына вельмі прыгожая з выгляду, дзяўчына, якую мужчына не пазнаў. І зыйшла яна да крыніцы, і напоўніла збан, і вярталася.

17 І пабег слуга насустрач ёй, і сказаў: “Дай мне глынуць крыху вады са збана твайго”.

18 І сказала яна: “Пі, пане мой”. І пасьпяшалася, і спусьціла збан на руку сваю, і дала яму напіцца.

19 І скончыла яна даваць яму піць, і сказала: “Таксама для вярблюдаў тваіх я буду чэрпаць, пакуль не нап’юцца”.

20 І пасьпяшалася, і выліла збан свой у карыта, і пабегла зноў да студні чэрпаць, і чэрпала для ўсіх вярблюдаў ягоньмх.

21 І чалавек той моўчкі ўглядаўся на яе, каб спазнаць, ці даў ГОСПАД посьпех на шляху ягоньм, ці не.

22 І сталася, як вярблюды напіліся, узяў чалавек той залатое колца ў паўсыкля вагою і два бранзалеты на рукі ейныя, вага якіх – дзесяць сыкляў золата,

23 і сказаў: “Чыя ты дачка? Скажы мне. Ці ёсьць у доме бацькі твайго месца для нас, каб начаваць?”

24 І яна сказала яму: “Я — дачка Бэтуэля, сына Мількі, якога яна нарадзіла Нахору”.

25 І сказала яму: “Таксама саломы і корму шмат у нас, а таксама месца, каб начаваць”.

26 І схіліўся чалавек той, і пакланіўся ГОСПАДУ,

27 і сказаў: “Дабраслаўлены ГОСПАД, Бог пана майго Абрагама, Які не ўхіліў міласэрнасьці Сваёй і вернасьці Сваёй ад пана майго! Я — на шляху, якім прывёў мяне ГОСПАД да дому брата пана майго”.

28 І пабегла дзяўчына, і расказала дома маці сваёй пра тое, што здарылася.

29 А ў Рэбэкі [быў] брат, імя ягонае — Ляван. І пабег Ляван вонкі да таго чалавека да крыніцы.

30 І сталася, калі ўбачыў ён колца і бранзалеты на руках у сястры сваёй і пачуў словы Рэбэкі, сястры сваёй, якая сказала: “Тэтак гаварыў са мною чалавек той”, дык прыйшоў да чалавека таго, і вось, ён стаіць пры вярблюдах каля крыніцы.

31 І сказаў [Ляван]: “Увайдзі, дабраслаўлены ГОСПАДАМ. Чаму ты стаіш на двары? Я падрыхтаваў дом і месца для вярблюдаў”.

32 І ўвайшоў чалавек той у дом. І [Ляван] расьсядлаў вярблюдаў, і даў саломы і корму для вярблюдаў, і вады, каб памыць ногі ягонья і ногі людзей, якія з ім.

33 І паставілі перад ім есьці; а ён сказаў: “Ня буду есьці, пакуль не скажу словы свае”. І сказаў [Ляван]: “Кажы!”

34 І ён сказаў: “Я — слуга Абрагама.

35 І ГОСПАД дабраславіў пана майго вельмі, і ён стаў вялікі. І Ён даў яму авечак і валоў, і срэбра, і золата, і слугаў, і нявольнікаў, і вярблюдаў, і аслоў.

36 І нарадзіла Сара, жонка пана майго, сына пану майму пасья, у старасьці сваёй, і ён аддаў яму ўсё, што ў яго.

37 І ўзяў з мяне прысягу пан мой, кажучы: “Не бяры жонкі сыну майму з дачок Хананейскіх, сярод якіх я жыву, у зямлі іхняй,

38 але пойдзеш у дом бацькі майго і да сям’і маёй, і возьмеш жонку сыну майму”.

39 І сказаў я пану майму: “Можа, ня пойдзе жанчына тая са мною”.

40 І сказаў ён мне: “ГОСПАД, перад абліччам Якога я хадзіў, пашле анёла Свайго з табою і дасьць посьпех на шляху тваім, і ты возьмеш жонку сыну майму з сям’і маёй і з дому бацькі майго.

41 Тады будзеш ты вызвалены ад прысягі маёй, калі прыйдзеш да сям’і маёй, і калі яны не дадуць табе, ты будзеш вызвалены ад прысягі!”

42 І прыйшоў я сёння да крыніцы, і сказаў: “ГОСПАДЗЕ, Божа пана майго Абрагама! Калі ёсьць воля Твая, дай посьпех на шляху маім, па якім іду.

43 Вось, я стаю каля крыніцы вады, і няхай будзе, што тая дзяўчына, якая выйдзе чэрпаць, і я скажу ёй: “Дай мне напіцца крыху вады са збана твайго”,

44 а яна скажа мне: “Таксама ты пі, і я таксама для вярблюдаў начэрпаю”, яна [будзе] тою жанчынаю, якую прызначыў ГОСПАД сыну пана майго”.

45 Перш чым скончыў я гаварыць у сэрцы сваім, вось, Рэбэка выйшла, і збан ейны на плячы ў яе. І зыйшла яна да крыніцы, і начэрпала; і я сказаў ёй: “Дай мне напіцца!”

46 І яна пасьпяшалася, і спусьціла збан з сябе, і сказала: “Пі, і таксама вярблюдаў тваіх я напаю”. І я піў, і вярблюдаў яна напайла.

47 І я запытаўся ў яе і сказаў: “Чыя ты дачка?” Яна сказала: “Дачка Бэтуэля, сына Нахора, якога нарадзіла яму Мілька”. І надзеў я колца ў нос ейны, і бранзалеты на рукі ейныя.

48 І я схіліўся, і пакланіўся ГОСПАДУ, і дабраславіў ГОСПАДА, Бога пана майго Абрагама, Які прывёў мяне шляхам праўды, каб узяў я дачку брата пана майго для сына ягонага.

49 І калі вы жадаеце ўчыніць міласэрнасьць і вернасьць пану майму, скажыце мне, а калі не, скажыце мне, і я павярну направа альбо налева”.

50 І адказалі Ляван і Бэтуэль, і сказалі: “Ад ГОСПАДА выйшла слова гэтае, мы ня можам казаць табе ні ліхога, ні добрага.

51 Вось, Рэбэка перад абліччам тваім, вазьмі і пайдзі, і няхай будзе яна жонкаю сыну пана твайго, як казаў ГОСПАД”.

52 І сталася, калі пачуў слуга Абрагама словы іхныя, пакланіўся да зямлі ГОСПАДУ.

53 І выняў слуга рэчы срэбныя, і рэчы залатыя, і шаты, і даў Рэбэцы; і каштоўныя рэчы даў брату ейнаму і маці ейнай.

54 І ел, і пілі ён і людзі, якія з ім, і пераначавалі. І ўсталі раніцаю, і ён сказаў: “Адпусьціце мяне да пана майго”.

55 І сказаў брат ейны і маці ейная: “Няхай застанецца з намі дзяўчына на дзён дзесяць, потым пойдзе”.

56 І ён сказаў ім: “Не затрымлівайце мяне. ГОСПАД даў посьпех на шляху маім, адпусьціце мяне, і я пайду да пана майго”.

57 І яны сказалі: “Паклічам дзяўчыну і спытаемся ў яе”.

58 І паклікалі Рэбэку, і сказалі ёй: “Ці пойдзеш з гэтым чалавекам?” Яна сказала: “Пайду!”

59 І адпусьцілі Рэбэку, сястру сваю, і няньку ейную, і слугу Абрагама, і людзей ягоных.

60 І дабраславілі Рэбэку, і сказалі ёй: “Сястра наша, ты станься тысячай тысячаў, і няхай насенне тваё успадкаемиць брамы ворагаў сваіх!”

61 І ўстала Рэбэка і служкі ейныя, і селі на вярблюдаў, і пайшлі за тым чалавекам. І ўзяў слуга Рэбэку, і пайшоў.

62 І прыйшоў Ісаак з [дарогі] ад Бээр-Ляхай-Рой, а ён жыў у зямлі Нэгёў.

63 І выйшаў Ісаак падумаць у поле пад вечар, і ўзняў вочы свае, і ўбачыў, і вось, вярблюды прыходзяць.

64 І ўзняла Рэбэка вочы свае, і ўбачыла Ісаака, і сьсела з вярблюда.

65 І сказала слуге: “Хто гэты чалавек, які ідзе па полі насустрач нам?” І сказаў слуга: “Гэта пан мой”. І яна ўзяла вэлюм, і засланілася.

66 І распавёў слуга Ісааку ўсе справы, якія ён зрабіў.

67 І ўвёў яе Ісаак у намёт Сары, маці сваёй, і ўзяў Рэбэку, і яна стала яму жонкаю, і ён кахаў яе. І сцешыўся Ісаак па маці сваёй.

Бц 25

1 І зноў узяў Абрагам жонку, а імя ейнае — Кетура.

2 І нарадзіла яна яму Зімана, і Ёкшана, і Мэдана, і Мадыяна, і Ішбака, і Шуаха.

3 А Ёкшан нарадзіў Шэву і Дэдана. Сынамі Дэдана былі Ашурым, і Летушым, і Леўмім.

4 А сынамі Мадыяна — Эфа, і Эфэр, і Ханох, і Авіда, і Эльдаа. Усі яны — сыны Кетуры.

5 І аддаў Абрагам усё, што было ў яго, Ісааку.

6 А сынам наложніцаў, якія былі ў Абрагама, даў Абрагам дары, і адаслаў іх ад Ісаака, сына свайго, яшчэ за жыцця свайго, на ўсход, у зямлю ўсходнюю.

7 І вось дні гадоў жыцця Абрагама, якія ён пражыў — сто семдзсят пяць гадоў.

8 І супачыў, і памёр Абрагам у старасці добрай, стары і насычаны [жыццём], і быў далучаны да народу свайго.

9 І пахавалі яго Ісаак і Ізмаэль, сыны ягоныя, у пячоры Махпеля на полі Эфрона, сына Цахара, Хета, што насупраць Мамрэ.

10 Гэта тое поле, якое купіў Абрагам у сыноў Хета. Там пахаваныя Абрагам і Сара, жонка ягоная.

11 І сталася пасьля сьмерці Абрагама, дабраславіў Бог Ісаака, сына ягонага, і жыў Ісаак каля Бэер-Ляхай-Рой.

12 Вось радавод Ізмаэля, сына Абрагама, якога нарадзіла Абрагаму Агар Эгіпцянка, нявольніца Сары.

13 І вось імёны сыноў Ізмаэля, паводле імёнаў іхніх, паводле родаў іхніх: першародны Ізмаэля Наваёт, Кедар, Адбээль, Міўсам,

14 Мішма, Дума, Маса,

15 Хадад, Тэма, Етур, Нафіш і Кедма.

16 Гэта сыны Ізмаэля, і гэта імёны іхнія ў паселішчах іхніх і ў табарах іхніх, дванаццаць князёў плямёнаў сваіх.

17 А гадоў жыцця Ізмаэля — сто трыццаць сем гадоў. І ён супачыў, і памёр, і быў далучаны да народу свайго.

18 І жылі яны ад Хавілі да Шура, які насупраць Эгіпту, калі ідзеш у Асірыю. Перад абліччам усіх братоў сваіх пасяліўся ён.

19 А гэта радавод Ісаака, сына Абрагама: Абрагам нарадзіў Ісаака.

20 І было Ісааку сорок гадоў, калі ён узяў Рэбэку, дачку Вэтуэля Арамейца з Падан-Араму, сястры Лявана Арамейца, сабе за жонку.

21 І прасіў Ісаак ГОСПАДА пра жонку сваю, бо яна была бясплодная; і ГОСПАД быў упрощаны ім, і зачала Рэбэка, жонка ягоная.

22 І штурхаліся сыны ў нутры ейным, і яна сказала: “Калі так, дык чаму ў мяне?” І пайшла спытацца ў ГОСПАДА.

23 І сказаў ГОСПАД ёй: “Два народы ў жываце тваім, і два народы з нутра твайго вылучацца; і адзін народ будзе мацнейшым за другі, і старэйшы будзе служыць малодшаму”.

24 І споўніліся дні ейныя, каб нарадзіць, і вось, двойняты ў жываце ейным.

25 І выйшаў першы, чырвоны, увесь, як кажух, касматы; і назвалі імя ягонае Эзаў.

26 Потым выйшаў брат ягоны, і рука ягоная трымала пяту Эзава, і назвалі імя ягонае Якуб. А Ісааку было шэсьцьдзесят гадоў, калі яны нарадзіліся.

27 І выраśli хлопчыкі, і быў Эзаў спрытным паляўнічым, чалавекам поля, а Якуб быў чалавекам рахманым, які жыў у намётах.

28 І любіў Ісаак Эзава, бо ўпаляванае ім [было] ў вуснах ягоных; а Рэбэка любіла Якуба.

29 І варыў Якуб страву, і Эзаў прыйшоў з поля, і быў ён стомлены.

30 І сказаў Эзаў Якубу: “Дай мне крыху чырвонай, гэтай чырвонай [стравы], бо я стомлены”. Дзеля гэтага названае імя ягонае Эдом.

31 І сказаў Якуб: “Прадай мне сёння першародзтва тваё”.

32 І сказаў Эзаў: “Вось, я ледзь не паміраю, і на што гэта мне першародзтва?”

33 І сказаў Якуб: “Прысягні мне сёння”. І той прысягнуў яму, і прадаў першародзтва сваё Якубу.

34 І Якуб даў Эзаву хлеб і страву з сачэвіцы, і ён еў, і піў, і ўстаў, і пайшоў; і пагрэбаваў Эзаў першародзтвам.

Бц 26

1 І была голад у зямлі той, апрача першага голаду, які быў за дзён Абрагама. І пайшоў Ісаак да Абімэлеха, валадара Філістынскага, у Герар.

2 І зьявіўся яму ГОСПАД, і сказаў: “Не зыходзь у Эгіпет; жыві ў зямлі, пра якую скажу табе.

3 Жыві ў зямлі гэтай; і Я буду з табою, і дабраслаўлю цябе; бо табе і насеньню твайму Я дам усе краіны гэтыя, і споўню прысягу, якой Я прысягаў Абрагаму, бацьку твайму.

4 І памножу насеньне тваё, як зоркі ў небе, і дам насеньню твайму ўсе краіны гэтыя; і дабраслаўца ў насеньні тваім у народы зямлі,

5 таму што Абрагам паслухаў голасу Майго і захоўваў загады Мае, прыказаньні Мае, паставы Мае і законы Мае”.

6 І пасяліўся Ісаак у Герары.

7 І пыталіся людзі месца таго пра жонку ягоную, і ён сказаў: “Яна — сястра мая”, бо баўся сказаць: “жонка мая”, каб не забілі яго людзі месца таго за Рэбэку, бо яна была прыгожая з выгляду.

8 І сталася, калі доўгія былі там дні ягоныя, глянуў Абімэлах, валадар Філістынскі, праз вакно, і ўбачыў, а вось, Ісаак гуляе з Рэбэкаю, жонкаю сваёю.

9 І паклікаў Абімэлах Ісаака, і сказаў: “Дык яна — жонка твая! А чаму ж ты казаў: “Яна — сястра мая”?” І сказаў яму Ісаак: “Бо я сказаў: “Каб я не памёр праз яе””.

10 І сказаў Абімэлах: “Што гэта ты нарабіў нам? Яшчэ б трохі, і мог бы легчы нехта з народу з жонкаю тваёю, і ты прывёў бы на нас віну”.

11 І загадаў Абімэлах усяму народу, кажучы: “Хто дакранецца да гэтага чалавека і да жонкі ягонае, той сьмерцю памрэ”.

12 І сеяў Ісаак у зямлі той, і знайшоў у той год стакротны ўраджай, і дабраславіў яго ГОСПАД.

13 І ставаўся вялікім муж гэты, і ішоў ўгору, і павялічыўся так, што стаў вельмі вялікі.

14 І былі ў яго статкі авечак, і статкі валоў, і мноства слугаў, і зайздросьцілі яму Філістынцы.

15 І ўсе студні, якія выкапалі слугі бацькі ягонага за дзён Абрагама, бацькі ягонага, засыпалі Філістынцы і запоўнілі пяском.

16 І сказаў Абімэлах Ісааку: “Адыйдзі ад нас, бо ты стаўся шмат дужэйшы за нас”.

17 І адыйшоў адтуль Ісаак, і паставіў [намёты] каля ручая Герарскага, і жыў там.

18 І вярнуўся Ісаак, і адкапаў студні вады, якія былі выкапаняны за дзён Абрагама, бацькі ягонага, і якія засыпалі Філістынцы пасьля сьмерці Абрагама, і назваў іх тымі самымі назвамі, якімі назваў іх бацька ягоны.

19 І капалі слугі Ісаака каля ручая, і знайшлі там студню вады жывой.

20 І спрачаліся пастухі герарскія з пастухамі Ісаака, кажучы: “Гэта наша вада”, і ён назваў імя студні Эсэк, бо вадзіліся з ім.

21 І выкапалі другую студню; і спрачаліся таксама за яе; і ён назваў яе імя Сітна.

22 І выбраўся адтуль, і выкапаў іншую студню, і не спрачаліся за яе; і назваў яе імя Рэхабот, і сказаў: “Бо цяпер пашьрыў нас ГОСПАД, і мы будзем памнажацца ў гэтай зямлі”.

23 Адтуль узыйшоў ён у Бээр-Шэву.

24 І зьявіўся яму ГОСПАД у тую ноч, і сказаў: “Я — Бог Абрагама, бацькі твайго. Ня бойся, бо Я з табою; і дабраслаўлю цябе, і памножу насеньне тваё дзеля Абрагама, слугі Майго”.

25 І ён збудаваў там ахвярнік, і клікаў імя ГОСПАДА. І паставіў там намёт свой, і выкапалі там слугі Ісаака студню.

26 І Абімэлах прыйшоў да яго з Герару, і Ахузат, сябра ягоны, і Піколь, гетман ягоны.

27 І сказаў ім Ісаак: “Чаму вы прыйшлі да мяне, вы ж зьненавідзелі мяне і выслалі мяне ад сябе?”

28 І яны казалі: “Мы, гледзячы, ўбачылі, што ГОСПАД з табою, і казалі мы: “Няхай будзе прысяга паміж намі, паміж намі і табою, і мы заключым заповіт з табою,

29 і ты ня будзеш рабіць нам ліха, як і мы не дакрануліся цябе, і як мы рабілі табе адно дабро і адпусьцілі цябе ў супакоі, і ты цяпер дабраслаўлены ГОСПАДАМ”.

30 І ён зрабіў для іх гасьціну, і яны елі і пілі.

31 І ўсталі нараніцы, і прысягнулі адзін аднаму; і адпусьціў іх Ісаак, і яны пайшлі ад яго ў супакоі.

32 І сталася ў той дзень, прыйшлі слугі Ісаака, і паведамлілі яму пра студню, якую яны выкапалі, і казалі яму: “Мы знайшлі ваду!”

33 І ён назваў яе Шыва. Дзеля гэтага імя гораду таго Бээр-Шэва аж да сёньняшняга дня.

34 І сталася, што меў Эзаў сорак гадоў, і ўзяў сабе за жонку Юдыту, дачку Бээры Хета, і Басэмат, дачку Элёна Хета,

35 і былі яны горыччу для духа Ісаака і Рэбэкі.

Бц 27

1 І сталася, што Ісаак састарэў, і зацемрыліся вочы ягоныя, так што ня мог бачыць, і паклікаў ён Эзава, сына свайго старэйшага, і сказаў яму: “СЫНЕ МОЙ”. І той сказаў яму: “Вось я”.

2 І ён сказаў: “Вось, я састарэў, ня ведаю дня сьмерці маёй.

3 І цяпер вазьмі прылады твае, сагайдак твой і лук твой, і пайдзі ў поле, і ўпалой мне дзічыны,

4 і зрабі мне прысмакі, якія я люблю, і прынясі мне, і я паем, каб дабраславіла цябе душа мая раней, чым я памру”.

5 А Рэбэка чула, як Ісаак казаў Эзаву, сыну свайму. І пайшоў Эзаў у поле, каб упалываць дзічыны і прынесьці яе.

6 І сказала Рэбэка Якубу, сыну свайму, кажучы: “Вось, я чула бацьку твайго, як ён казаў брату твайму Эзаву, кажучы:

7 “Прынясі мне дзічыны і зрабі мне прысмакі, і я буду есьці, і дабраслаўлю цябе перад абліччам ГОСПАДА, перад сьмерцю сваёй”.

- 8 І цяпер, сыне мой, паслухай голасу майго ў тым, што я загадваю табе.
- 9 Пайдзі да авечак і вазьмі мне адтуль двух казьялят добрых; і я прыгатую з іх прысмакі для бацькі твайго, якія ён любіць.
- 10 І ты прынясеш іх бацьку твайму, і ён зьесьць, каб ён дабраславіў цябе перад сьмерцю сваёю”.
- 11 І сказаў Якуб Рэбэцы, маці сваёй: “Вось жа Эзаў, брат мой, чалавек касматы, а я — чалавек гладкі.
- 12 Можна, памацае мяне бацька мой, і я буду ў вачах ягоных як той, які ашуквае яго, і навяду на сябе праклён, а не дабраславеньне”.
- 13 І сказала яму маці ягоная: “На мне [будзе] праклён твой, сыне мой, толькі паслухай голасу майго і ідзі, і вазьмі мне”.
- 14 І ён пайшоў, і ўзяў, і прынёс маці сваёй, і зрабіла маці ягоная прысмакі, якія любіў бацька ягоны.
- 15 І ўзяла Рэбэка адзежу Эзава, сына свайго старэйшага, найкаштоўнейшую, што была ў яе дома, і апранула Якуба, сына свайго малодшага,
- 16 і скуркамі казьялят абкруціла рукі ягоныя і гладкую шыю ягоную,
- 17 і дала прысмакі і хлеб, які яна зрабіла, у рукі Якуба, сына свайго.
- 18 І ўвайшоў ён да бацькі свайго, і сказаў: “Ойча мой!” І сказаў ён: “Вось я. Хто ты, сыне мой?”
- 19 І сказаў Якуб бацьку свайму: “Я — Эзаў, першародны твой. Я зрабіў, як ты сказаў мне, Устань, сядзь і еш дзічыну маю, каб дабраславіла мяне душа твая”.
- 20 І сказаў Ісаак сыну свайму: “Як гэта так хутка ты знайшоў яе, сыне мой”. А той сказаў: “Бо справіў гэта ГОСПАД, Бог твой, перад абліччам маім”.
- 21 І сказаў Ісаак Якубу: “Наблізься, я памацаю цябе, сыне мой, ці ты сын мой Эзаў, ці не”.
- 22 І наблізіўся Якуб да Ісаака, бацькі свайго, і ён памацаў яго, і сказаў: “Голас — голас Якуба, але рукі — рукі Эзава”.
- 23 І не пазнаў яго, бо рукі ягоныя былі як рукі брата ягонага, касматыя, і дабраславіў яго.
- 24 І сказаў: “Ці ты — сын мой Эзаў?” І ён сказаў: “Я”.
- 25 І сказаў: “Дай мне, і я буду есці дзічыну, сыне мой, каб дабраславіла цябе душа мая”. І ён даў яму, і ён еў; і прынёс яму віна, і ён піў.
- 26 І сказаў яму Ісаак, бацька ягоны: “Наблізься і пацалуў мяне, сыне мой”.
- 27 І ён наблізіўся, і пацалаваў яго. І адчуў ён пах адзежы ягонае, і дабраславіў яго, і сказаў: “Вось, пах сына майго, як пах поля, якое дабраславіў ГОСПАД.
- 28 І няхай дасьць табе Бог расу з неба і тлустасьць з зямлі, і мноства збожжа і віна.
- 29 Няхай служаць табе народы, і няхай кланяюцца табе плямёны. Будзь гаспадаром над братамі тваім, і няхай кланяюцца табе сыны маці тваёй. Хто праклінае цябе, будзе пракляты, а хто дабраслаўляе цябе, будзе дабраслаўлены”.
- 30 І сталася, калі скончыў Ісаак дабраслаўляць Якуба, і вось, адыходзячы, адыйшоў Якуб ад аблічча Ісаака, бацькі свайго, Эзаў, брат ягоны, прыйшоў з паляваньня свайго.
- 31 І зрабіў ён таксама прысмакі, і прынёс бацьку свайму, і сказаў бацьку свайму: “Устань, ойча мой, і зьеш дзічыну сына свайго, каб дабраславіла мяне душа твая”.
- 32 І сказаў яму Ісаак, бацька ягоны: “Хто ты?” І ён сказаў: “Я — сын твой першародны Эзаў”.
- 33 І задрываў Ісаак дрыжэньнем вельмі вялікім, і сказаў: “Хто ж быў той, які ўпалаваў дзічыну і прынёс мне, і я еў усё перш, чым ты прыйшоў, і я дабраславіў яго? Ён будзе дабраслаўлены”.

³⁴ Калі пачуў Эзаў словы бацькі свайго, закрычаў крыкам вялікім і надта горкім, і сказаў бацьку свайму: “Дабраславі мяне, таксама і мяне, ойча мой!”

³⁵ І сказаў той: “Брат твой прыйшоў падступна і ўзяў дабраславеньне тваё”.

³⁶ І сказаў ён: “Ці не таму названае імя ягонае Якуб, і вось, ашукаў мяне ўжо двойчы! Ён забраў першародзтва маё, і вось цяпер забраў дабраславеньне маё”. І сказаў: “Няўжо ты не захаваў для мяне дабраславеньня?”

³⁷ І адказаў Ісаак, і сказаў Эзаву: “Вось, я паставіў яго гаспадаром над табою, і ўсіх братоў ягоных аддаў яму за слугаў, і збожжам і віном абдарыў яго. А табе што я зраблю, сыне мой?”

³⁸ І сказаў Эзаў бацьку свайму: “Ці [толькі] адно дабраславеньне ў цябе, ойча мой? Дабраславі мяне, таксама мяне, ойча мой!” І узвысіў Эзаў голас свой, і заплакаў.

³⁹ І адказаў Ісаак, бацька ягоны, і сказаў яму: “Вось, далёка ад тлустасці зямлі будзе месца жыцця твайго і [далёка] ад расы з неба з гары,

⁴⁰ і з мяча свайго будзеш жыць, і брату свайму будзеш служыць. І станецца, што ты запануеш, і скінеш ярмо ягонае з шыі сваёй”.

⁴¹ І зьненавідзеў Эзаў Якуба дзеля дабраславеньня, якім дабраславіў яго бацька ягоны, і сказаў Эзаў у сэрцы сваім: “Набліжаюцца дні жалобы па бацьку маім, і я заб’ю Якуба, брата майго”.

⁴² І распавялі Рэбэцы словы Эзава, сына ейнага старэйшага, і яна паслала, і паклікала Якуба, сына свайго малодшага, і сказала яму: “Вось, Эзаў, брат твой, сущае сябе адносна цябе, што заб’е цябе.

⁴³ І цяпер, сыне мой, паслухай голасу майго, і ўстань, уцякай да Лявана, брата майго, ў Харан,

⁴⁴ і пажыві з ім нейкі час, пакуль адыйдзе гнеў ад брата твайго.

⁴⁵ Калі адыйдзе гнеў на цябе ад брата твайго, і ён забудзецца, што ты ўчыніў яму, я пашлю і вазьму цябе адтуль. Дзеля чаго маю страціць абодвух у адзін дзень?”

⁴⁶ І сказала Рэбэка Ісааку: “Абрыдла мне жыццё маё з прычыны дачок Хета. Калі возьме Якуб жонку з дачок Хета, якія з дачок гэтае зямлі, дык навошта мне жыццё?”

Бц 28

¹ І паклікаў Ісаак Якуба, і дабраславіў яго, і загадаў яму, і сказаў яму: “Не бяры сабе жонкі з дачок Ханаану.

² Устань, ідзі ў Падан-Арам, у дом Бэтуэля, бацькі маці тваёй, і вазьмі сабе адтуль жонку з дачок Лявана, брата маці тваёй.

³ І Бог Усемагутны дабраславіць цябе, і зробіць цябе плодным, і памножыць цябе, і ты станешся грамадою народаў,

⁴ і Ён дасьць табе дабраславеньне Абрагама, табе і насенню твайму з табою, каб ты ўзяў у спадчыну зямлю вандраваньня твайго, якую Бог даў Абрагаму”.

⁵ І паслаў Ісаак Якуба, і ён пайшоў у Падан-Арам да Лявана, сына Бэтуэля Арамейца, брата Рэбэкі, маці Якуба і Эзава.

⁶ І бачыў Эзаў, што дабраславіў Ісаак Якуба, і, дабраслаўляючы яго, паслаў яго ў Падан-Арам узяць сабе адтуль жонку, і загадаў яму, кажучы: “Не бяры жонкі з дачок Ханаану”;

⁷ і што паслухаў Якуб бацьку свайго і маці сваю, і пайшоў у Падан-Арам.

⁸ І бачыў Эзаў, што ліхія дочки Ханаану ў вачах Ісаака, бацькі ягонага.

⁹ І пайшоў Эзаў да Ізмаэля, і ўзяў за жонку сабе Махалят, дачку Ізмаэля, сына Абрагама, сястры Наваёта, акрамя тых жонак, якія меў.

10 І выйшаў Якуб з Бээр-Шэвы, і пайшоў у Харан.

11 І трапіў ён на адно месца, і значаваў там, бо зайшло сонца. І ўзяў камяні з таго месца, і палажыў пад галаву сваю, і лёг спаць на тым месцы.

12 І сніў ён, і вось, лесвіца стаіць на зямлі, а верх яе дакранаецца да неба; і вось, анёлы Божыя ўзыходзяць і выходзяць па ёй.

13 І вось, ГОСПАД стаў над ім і сказаў: “Я — ГОСПАД, Бог Абрагама, бацькі твайго, і Бог Ісаака. Зямлю, на якой ты ляжыш, Я дам табе і насеньню твайму.

14 І станецца насеньне тваё, як пясок зямлі; і ты распаўсюдзішся на захад, і на ўсход, і на поўнач, і на поўдзень, і будуць дабраслаўленья ў табе і ў насеньні тваім усё плямёны зямлі.

15 І вось, Я з табою, і буду захоўваць цябе ўсюды, куды ты пойдзеш, і вярну цябе ў гэтую зямлю, бо Я не пакіну цябе, пакуль не зраблю таго, што Я сказаў табе”.

16 І прачнуўся Якуб зо-сну свайго, і сказаў: “Сапраўды ГОСПАД ёсьць на месцы гэтым, а я ня ведаў!”

17 І спалохаўся, і сказаў: “Якое страшнае месца гэтае! Гэта нішто іншае, як дом Божы, і гэта брама неба”.

18 І ўстаў Якуб рана раніцай, і ўзяў камень, які ён палажыў пад галаву сваю, і паставіў яго як слуп, і наліў алей на верх ягоны.

19 І назваў імя месца таго Бэтэль; а раней імя гораду таго было Люз.

20 І абяцаў Якуб абяцаньне, кажучы: “Калі Бог будзе са мною, і будзе захоўваць мяне на гэтым шляху, якім я іду, і дасьць мне хлеб есьці і адзежу адзецца,

21 і я вярнуся ў супакой ў дом бацькі майго, і будзе ГОСПАД мне Богам,

22 дык камень гэты, які я паставіў як слуп, будзе домам Божым, і з усяго, што Ты дасі мне, я аддзялю Табе дзесяціну”.

Бц 29

1 І ўстаў Якуб на ногі свае, і пайшоў у зямлю сыноў Усходу.

2 І ўбачыў, і вось, студня на полі, і вось, там тры чарады авечак ляжаць каля яе, бо са студні тае палілі чароды, і вялікі камень быў на адтуліне студні.

3 І зьбіраліся туды ўсе чароды, і адкочвалі камень з адтуліны студні, і палілі авечкі, і зноў вярталі камень на сваё месца.

4 І сказаў ім Якуб: “Браты мае, адкуль вы?” І яны сказалі: “Мы з Харану”.

5 І ён сказаў ім: “Ці ведаеце вы Лявана, сына Нахора?” І яны сказалі: “Ведаем”.

6 І ён сказаў ім: “Ці добра ён маецца?” І яны сказалі: “Добра. А вось, Рахель, дачка ягоная, прыйшла з авечкамі”.

7 І ён сказаў: “Вось, яшчэ вялікі дзень [наперадзе]; ня час зьбіраць статак; напайце авечкі, і ідзіце, і пасьвіце”.

8 А яны сказалі: “Ня можам, аж пакуль не зьбяруцца ўсе чароды, і не адкоцяць камень з адтуліны студні, і тады напоім авечкі”.

9 Яшчэ ён гаварыў з імі, і вось, Рахель прыйшла з авечкамі бацькі свайго, бо яна пасьвіла [ix].

10 І сталася, калі ўбачыў Якуб Рахель, дачку Лявана, брата маці сваёй, і авечкі Лявана, брата маці сваёй, падыйшоў Якуб, і адкаціў камень з адтуліны студні, і напайў авечкі Лявана, брата маці сваёй.

11 І пацалаваў Якуб Рахель, і ўзвысіў голас свой, і заплакаў.

12 І распавёў Якуб Рахелі, што ён брат бацьку ейнаму, і што ён сын Рэбэкі. І яна пабегла, і распавяла бацьку свайму.

13 І сталася, калі пачуў Ляван навіну пра Якуба, сына сястры сваёй, выбег яму насустрач, і абняў яго, і пацалаваў яго, і прывёў яго ў дом свой, і ён распавёў Лявану пра ўсе падзеі.

- 14 І сказаў яму Ляван: “Вось, ты — костка мая і цела маё”. І жыў у яго цэлы месяц.
- 15 І сказаў Ляван Якубу: “Хоць ты брат мой, ці ж будзеш служыць мне задарма? Скажы мне, якая плата твая?”
- 16 А ў Лявана былі дзьве дачкі, імя старэйшае — Лея, а імя малодшае — Рахель.
- 17 Вочы Леі былі кволья, а Рахель была прыгожая пастацьцю і прыгожая абліччам.
- 18 І пакахаў Якуб Рахель, і сказаў: “Я буду служыць табе сем гадоў за Рахель, дачку тваю малодшую”.
- 19 І сказаў Ляван: “Лепш, калі я аддам яе за цябе, чым аддам за іншага чалавека. Жыві са мною”.
- 20 І служыў Якуб за Рахель сем гадоў, і былі яны ў вачах ягоных як некалькі дзён, бо ён кахаў яе.
- 21 І сказаў Якуб Лявану: “Дай жонку маю, бо споўніліся дні мае, і я пайду да яе”.
- 22 І сабраў Ляван усіх людзей таго месца, і справіў гасьціну.
- 23 І быў вечар, і ўзяў ён Лею, дачку сваю, і ўвёў яе да яго, і той увайшоў да яе.
- 24 І даў Ляван Зільпу, нявольніцу сваю, Леі, дачцэ сваёй, за нявольніцу.
- 25 І сталася раніцаю, што вось, гэта Лея. І сказаў [Якуб] Лявану: “Што ты зрабіў мне? Ці не за Рахель я служыў у цябе? Чаму ж ты ашукаў мяне?”
- 26 І сказаў Ляван: “Ня робіцца так у нашай мясцовасьці, каб малодшую выдаваць перад старэйшай.
- 27 Споўні тыдзень з гэтай, і дам табе таксама тую, за якую ты будзеш служыць у мяне яшчэ сем іншых гадоў”.
- 28 І зрабіў Якуб так, і споўніў тыдзень з гэтай. І [Ляван] даў Рахель, дачку сваю, яму за жонку.
- 29 І даў Ляван Рахелі, дачцэ сваёй, Більгу, нявольніцу сваю, за нявольніцу для яе.
- 30 І увайшоў [Якуб] да Рахелі, і кахаў таксама Рахель больш за Лею; і служыў у яго яшчэ сем іншых гадоў.
- 31 І бачыў ГОСПАД, што зьненавіджана Лея, і адчыніў улоньне ейнае, а Рахель была бясплодная.
- 32 І зачала Лея, і нарадзіла сына, і назвала імя яго Рубэн, бо сказала: “Бо ўбачыў ГОСПАД гора маё, бо цяпер будзе кахаць мяне муж мой”.
- 33 І зачала яна ізноў, і нарадзіла сына, і сказала: “Бо пачуў ГОСПАД, што я зьненавіджана, і даў мне гэтага [сына]”. І назвала імя ягонае Сымон.
- 34 І зачала яшчэ, і нарадзіла сына, і сказала: “Цяпер, гэтым разам прытуліцца муж мой да мяне, бо я нарадзіла яму трох сыноў”. І таму назвала імя ягонае Левій.
- 35 І зачала яшчэ, і нарадзіла сына, і сказала: “Гэтым разам я буду славіць ГОСПАДА”. І таму назвала імя ягонае Юда, і перастала нараджаць.

Бц 30

- 1 І бачыла Рахель, што яна не нараджае Якубу, і зайздросьціла Рахель сястры сваёй, і казала Якубу: “Дай мне сыноў, а калі не, я памру”.
- 2 І ўзгарэўся гнеў Якуба на Рахель, і ён сказаў: “Ці ж гэта я, а ня Бог затрымаў у цябе плод улоньня?”
- 3 І яна сказала: “Вось, нявольніца мая Більга. Увайдзі да яе, і яна народзіць на каленях маіх, і я буду збудаваная праз яе”.
- 4 І яна дала яму Більгу, нявольніцу сваю, за жонку, і ўвайшоў да яе Якуб.
- 5 І зачала Більга, і нарадзіла Якубу сына.
- 6 І сказала Рахель: “Рассудзіў мяне Бог, і таксама пачуў голас мой, і даў мне сына”. І таму назвала імя ягонае Дан.
- 7 І зачала яшчэ, і нарадзіла Більга, нявольніца Рахелі, другога сына Якубу.

8 І сказала Рахель: “Ваяваньнем Божым змагалася я з сястрою сваёй і адолела”. І назвала імя ягонае Нэфталі.

9 І ўбачыла Лея, што перастала нараджаць, і ўзяла Зільпу, нявольніцу сваю, і дала яе Якубу за жонку.

10 І нарадзіла Зільпа, нявольніца Леі, Якубу сына.

11 І сказала Лея: “Прыйшоў посьпех!” І назвала імя ягонае Гад.

12 І нарадзіла Зільпа, нявольніца Леі, другога сына Якубу.

13 І сказала Лея: “На шчасьце маё, бо шчаслівай будучь называць мяне дочки”. І назвала імя ягонае Асэр.

14 І выйшаў Рубэн у дні жніва пшаніцы, і знайшоў мандрагоры ў полі, і прынёс іх Леі, маці сваёй. І сказала Рахель Леі: “Дай мне мандрагоры сына твайго”.

15 А тая сказала ёй: “Няўжо мала [табе], што ты ўзяла мужа майго, і хочаш узяць мандрагоры сына майго?” І сказала Рахель: “Дык няхай ён ляжа з табою ў гэтую ноч за мандрагоры сына твайго”.

16 І прыйшоў Якуб з поля ўвечары, і выйшла Лея насустрач яму, і сказала: “Да мяне ўвойдзеш, бо наймаючы, наняла цябе за мандрагоры сына майго”. І ён лёг з ёю ў тую ноч.

17 І пачуў Бог Лею, і яна зачала, і нарадзіла Якубу пятага сына.

18 І сказала Лея: “Даў Бог плату маю за тое, што я дала нявольніцу маю мужу майму”. І назвала імя ягонае Ісахар.

19 І зачала ізноў Лея, і нарадзіла шостага сына Якубу.

20 І сказала Лея: “Абдараваў мяне Бог добрым дарам. Гэтым разам будзе жыць са мною муж мой, бо я нарадзіла яму шэсьць сыноў”. І назвала імя ягонае Завулён.

21 Потым нарадзіла дачку, і назвала імя ейнае Дзіна.

22 І ўзгадаў Бог пра Рахель, і пачуў яе Бог, і адчыніў улоньне ейнае,

23 і яна зачала, і нарадзіла сына, і сказала: “Забраў Бог ганьбу маю”.

24 І назвала імя ягонае Язэп, кажучы: “Няхай дадасць мне ГОСПАД другога сына”.

25 І сталася, калі нарадзіла Рахель Язэпа, сказаў Якуб Лявану: “Пузьці мяне, і я пайду ў сваю мясцовасьць і ў сваю зямлю.

26 Дай мне жонак маіх і дзяцей маіх, бо я служыў табе за іх, і я пайду; бо ты ведаеш службу маю, якою я служыў табе”.

27 І сказаў яму Ляван: “О, каб я знайшоў ласку у вачах тваіх! Я пераканаўся, што ГОСПАД дабраславіў мяне дзеля цябе”.

28 І сказаў: “Прызнач сабе плату сваю ад мяне, і я дам”.

29 І [Якуб] сказаў яму: “Ты ведаеш, як я служыў табе, і які стаўся статак твой пры мне;

30 бо мала было ў цябе да мяне, а памножылася ў мноства, і дабраславіў ГОСПАД цябе, як я прыйшоў. А цяпер, калі я буду рабіць для дому майго?”

31 І той сказаў: “Што маю даць табе?” І сказаў Якуб: “Не давай мне нічога, але зрабі для мяне такую рэч, і я вярнуся, і буду пасьвіць і захоўваць авечкі твае.

32 Я прайду сьнёння між усіх авечак тваіх, і аддзялю з іх кожнае ягня стракатае і пярэстае, і кожную рудую з авечак, і стракатых і пярэстых з козаў; і будзе гэта мая плата.

33 І будзе адказваць за мяне праведнасьць мая на наступны дзень, калі прыйдзеш даведацца пра плату маю перад табою. Усё, што не стракатае і не пярэстае паміж козаў, і не рудое паміж авечак, крадзенае гэта ў мяне”.

34 І сказаў Ляван: “Дык няхай будзе паводле слова твайго”.

35 І адлучыў у той дзень казлоў пасастых і пярэстых, і ўсіх козаў стракатых і пярэстых, усіх, што мелі нешта белае на сабе, і ўсіх рудых паміж авечак, і аддаў у рукі сыноў сваіх.

36 І вызначыў дарогу ў тры дні паміж сабою і Якубам. І Якуб пасьвіў авечкі Лявана, якія засталіся.

37 І ўзяў Якуб зялёных прудоў тапалёвых, і мігдалёвых, і яваровых, і выразаў на іх пасы белыя, зняўшы кару да бялосьці, якая на прутах,

38 і ўткнуў тыя пруды, якія аблупіў, перад авечкамі пры карытах ля вадапою, куды прыходзілі авечкі піць і спалучаліся, прыходзячы піць.

39 І спалучаліся авечкі перад прудамі, і нараджаліся авечкі пасастыя, стракатыя і пярэстыя.

40 І авечак [белых] аддзяляў Якуб, і гнаў наперадзе авечак пярэстых і ўсіх рудых як авечкі Лявана, і трымаў свае чароды асобна, і не злучаў іх з авечкамі Лявана.

41 І было, калі спалучаліся мацнейшыя авечкі, Якуб клаў пруды перад вачыма авечак пры карытах, каб яны спалучаліся перад прудамі,

42 а калі авечкі былі слабыя, тады ня клаў. І былі слабейшыя у Лявана, а мацнейшыя — у Якуба.

43 І пашырыўся чалавек гэты вельмі, вельмі, і было ў яго мноства авечак, і нявольніцаў, і слугаў, і вярблодаў, і аслоў.

Бц 31

1 І пачуў [Якуб] словы сыноў Лявана, якія казалі: “Забраў Якуб усё, што было ў бацькі нашага, і з таго, што было ў бацькі нашага, учыніў сабе ўсю гэтую славу”.

2 І бачыў Якуб аблічча Лявана, і вось, ён ня быў з ім такі, як учора і пазаўчора.

3 І сказаў ГОСПАД Якубу: “Вярніся ў зямлю бацькоў тваіх і нараджэньня твайго, і Я буду з табою”.

4 І паслаў Якуб, і паклікаў Рахель і Лею ў поле да авечак сваіх,

5 і сказаў ім: «Я бачу аблічча бацькі вашага, што ён не такі да мяне, як учора ці пазаўчора. І Бог бацькі майго быў са мною.

6 І вы ведаеце, што я ўсімі сіламі служыў бацьку вашаму,

7 і бацька ваш ашукваў мяне, і змяняў плату маю дзесьць разоў, але ня даў яму Бог зрабіць крыўду мне.

8 Калі сказаў ён: “Стракатыя будуць платай тваёй”, нараджаліся ўсе авечкі стракатыя. А калі сказаў ён: “Пасастыя будуць платай тваёй”, нараджаліся ўсе авечкі пасастыя.

9 І забраў Бог статак у бацькі вашага, і даў яго мне.

10 І было ў часе параваньня авечак, і ўзняў я вочы мае, і бачыў у сьне, і вось, бараны, якія ўскочылі на авечак, былі пасастыя, стракатыя і пярэстыя.

11 І сказаў мне анёл Божы ў сьне: “Якубе!” І я сказаў: “Вось я!”

12 І ён сказаў: “Узьнімі вочы твае і паглядзі: усе бараны, якія ўскочылі на авечак, пасастыя, стракатыя і пярэстыя, бо Я бачыў усё, што Ляван робіць табе.

13 Я — Бог з Бэтэлю, дзе ты памазаў слуп і дзе абяцаў Мне абяцаньне. Цяпер устань, выйдзі з зямлі гэтае, і вярніся ў зямлю нараджэньня твайго”.

14 І адказалі Рахель і Лея, і казалі яму: “Ці ёсьць яшчэ ў нас частка і спадчына у доме бацькі нашага?”

15 Ці не за чужых ён нас мае? Бо ён прадаў нас, і еў, зьядаючы срэбра нашае.

16 Таму ўсё багацьце, якое забраў Бог у бацькі нашага, нашае яно і дзяцей нашых. І цяпер усё, што сказаў Бог табе, рабі”.

17 І устаў Якуб, і пасадзіў дзяцей сваіх і жонак сваіх на вярблодаў.

18 І павёў усе статкі свае і ўсю маёмасьць сваю, якую прыдбаў, статкі ўласнасьці сваёй, якую ён прыдбаў у Падан-Араме, каб ісьці да Ісаака, бацькі свайго, у зямлю Ханаан.

19 А Ляван пайшоў стрыгчы авечкі свае. І ўкрала Рахель балвану, якія былі ў бацькі ейнага.

20 І ашукаў Якуб сэрца Лявана Арамейца, бо не сказаў яму, што ўцякае.

21 І ўцёк ён з ўсім, што ў яго; і устаў, і перайшоў праз раку, і скіраваў аблічча сваё да гары Гілеад.

22 І паведамлілі Лявану на трэйці дзень, што ўцёк Якуб.

23 І ўзяў ён з сабою братаў сваіх, і гнаўся за ім дарогаю сем дзён, і дагнаў яго на гары Гілеад.

24 І прыйшоў Бог да Лявана Арамейца ў сьне ўначы, і сказаў яму: “Сьцеражыся, не гавары Якубу ні добрага, ні ліхога”.

25 І дагнаў Ляван Якуба, а Якуб паставіў намёт свой на гары. І Ляван паставіў [намёт] з братамі сваімі на гары Гілеад.

26 І сказаў Ляван Якубу: “Што ты зрабіў? Ты ашукаў сэрца маё, і вывёў дочак маіх, быццам палоненых мячом.

27 Чаму ты патаемна ўцёк, і абакраў мяне, і не сказаў мне? І я адпусьціў бы цябе з радасьцю і сьпевамі, з бубнамі і гусьлямі.

28 А ты не дзьволіў мне пацалаваць сыноў маіх і дочак маіх. Гэта ты дрэнна зрабіў.

29 Ёсьць сіла ў руцэ маёй учыніць вам ліха, але Бог бацькі вашага ўчора ўначы сказаў мне, кажучы: “Сьцеражыся, не гавары Якубу ні добрага, ні ліхога”.

30 І цяпер ты, ідучы, пайшоў, бо ты сумуючы, засумаваў па доме бацькі твайго. Але навошта ты скраў багоў маіх?”

31 І адказаў Якуб, і сказаў Лявану: “Бо я баяўся, бо я казаў, што ты забярэш дочак сваіх у мяне.

32 У каго знойдзеш багоў свае, той ня будзе жыць. Перад братамі нашымі правер, што ёсьць у мяне, і вазьмі сабе”. А ня ведаў Якуб, што Рахель украла іх.

33 І ўвайшоў Ляван у намёт Якуба, і ў намёт Леі, і намёт дзёвюх нявольніцаў, і не знайшоў. І выйшаў з намёту Леі, і ўвайшоў у намёт Рахелі.

34 А Рахель узяла балвану, і палажыла іх пад вярблюджае сядло, і села на іх. І абшукаў Ляван увесь намёт, і не знайшоў.

35 І сказала яна бацьку свайму: “Няхай не ўзгарыцца гнеў у вачах пана майго, што я не магу ўстаць перад табою, бо слабасьць жаночая ў мяне”. І ён шукаў, і не знайшоў балвану.

36 І ўзгарэўся гнеў Якуба, і ён сварыўся з Ляванам. І адказаў Якуб, і сказаў Лявану: “Якая віна мая, які грэх мой, што ты гнаўся за мною?”

37 Бо ты абшукаў усе рэчы мае. Ці знайшоў ты нешта з рэчаў дому свайго? Палажы іх тут перад братамі маімі і братамі тваімі. Няхай яны рассудзяць паміж намі двума.

38 Вось, дваццаць год я [быў] з табою. Авечкі твае і козы твае не скідалі, і бараноў з авечак тваіх я ня еў.

39 Разьдэртага [зьвярамі] я не прыносіў да цябе, я сам нёс віну, з рукі маёй ты шукаў гэта, ці яно было ўкрадзена ўдзень, ці ўкрадзена ўначы.

40 Было, што ўдзень жэрла мяне гарачыня, і мароз уначы; і ўцякаў сон мой з вачэй маіх.

41 Гэтакія [былі] мае дваццаць гадоў у доме тваім. Я служыў табе чатырнаццаць гадоў за дзьве дочкі твае і шэсьць гадоў за авечак тваіх, і ты зьмяняў плату маю дзесяць разоў.

42 Калі б Бог бацькі майго, Бог Абрагама і [Той, Каго] баіцца Ісаак, ня быў са мною, дык цяпер пустым ты выслаў бы мяне. Пакуты мае і працу рук маіх бачыў Бог і рассудзіў учора ўвечары”.

43 І адказаў Ляван, і сказаў Якубу: “Дочкі гэтыя — мае дочкі, і сыны гэтыя — мае сыны; і авечкі гэтыя — мае авечкі, і ўсё, што ты бачыш, — гэта маё. І дочкам маім, што я зраблю ім сёньня, або сынам іхным, якіх яны нарадзілі?”

44 А цяпер хадзі, заключым заповіт я і ты, і ён будзе сьведчаньнем паміж мной і табою”.

45 І ўзяў Якуб камень, і паставіў яго як слуп.

46 І сказаў Якуб братом сваім: “Назьбірайце камянёў”. І яны ўзялі камяні, і зрабілі крушню, і елі там на крушні.

47 І назваў яе Ляван Егар-Сагадута, а Якуб назваў яе Галед.

48 І сказаў Ляван: “Крушня гэтая — сьведчаньне паміж мной і табою сёньня”. Таму і назвалі імя ейнае Галед

49 і Міцпа, бо ён сказаў: “Няхай назірае ГОСПАД паміж мною і табою, калі разыйдземся адзін ад аднаго.

50 Калі ты будзеш уціскаць дочак маіх і калі возьмеш жонак акрамя дочак маіх, [хоць] няма чалавека з намі, глядзі, Бог — сьведка паміж мною і табою”.

51 І сказаў Ляван Якубу: “Вось крушня гэтая, і вось слуп, які я паставіў паміж мной і табою.

52 Сьведкам [будзе] крушня гэтая і сьведкам [будзе] слуп, што ніякі я не перайду да цябе за гэтую крушню і за гэты слуп, ні ты не пярэйдзеш да мяне за гэтую крушню і за гэты слуп з ліхім [намерам].

53 Бог Абрагама і Бог Нахора, Бог бацькоў іхніх няхай судзіць нас”. І прысягнуў Якуб на [Таго, Каго] баіцца бацька ягоны Ісаак.

54 І ахвяраваў Якуб ахвяру на гары, і паклікаў братоў сваіх есьці хлеб. І яны елі хлеб, і начавалі на гары.

55 І ўстаў Ляван рана раніцай, і пацалаваў сыноў сваіх і дочак сваіх, і дабраславіў іх, і пайшоў, і вярнуўся Ляван на сваё месца.

Бц 32

1 А Якуб пайшоў дарогаю сваёй. І сустрэлі яго анёлы Божыя.

2 І сказаў Якуб, убачыўшы іх: “Гэта табар Божы”. І назваў імя месца таго: Маханаім.

3 І паслаў Якуб пасланцоў перад сабою да Эзава, брата свайго, у зямлю Сэір, на поле Едому.

4 І загадаў ім, кажучы: “Гэтак скажаце пану майму Эзаву: “Так кажа слуга твой Якуб: У Лявана я жыў, і заставаўся аж дагэтуль.

5 І сталася, што маю вала і асла, і авечку, і слугу, і нявольніцу, і я паслаў сказаць пану майму, каб знайсці ласку ў вачах тваіх”.

6 І вярнуліся пасланцы да Якуба, кажучы: “Мы прыйшлі да брата твайго, да Эзава, і ён таксама ідзе насустрач табе, і чатырыста чалавек з ім.

7 І спалохаўся Якуб вельмі, і быў стрывожаны, і падзяліў людзей, якія былі з ім, і авечак, і валоў, і вярлюдаў на два табары,

8 І сказаў: “Калі Эзаў прыйдзе на адзін табар і выб’е яго, табар, які застанецца, ўцячэ”.

9 І сказаў Якуб: “Божа бацькі майго Абрагама і Божа бацькі майго Ісаака, ГОСПАДЗЕ, Ты сказаў мне: “Вярніся ў зямлю тваю, да родзічаў тваіх, і Я зраблю, каб было добра табе”.

10 Я ня варты ўсёй міласэрнасці і ўсёй праўды, якую Ты ўчыніў для слугі Твайго, бо я з кіем маім перайшоў Ярдан гэты, а цяпер стаю з двума табарамі.

11 Выратуй, прашу, мяне з рукі брата майго, з рукі Эзава, бо я баюся яго, каб ён не прыйшоў, і не забіў мяне, і матак разам з сынамі.

- 12 Ты сказаў: “Робячы дабро, буду рабіць дабро табе, і зраблю насеньне тваё як пясок марскі, якога нельга палічыць дзеля мноства [яго]”.
- 13 І начаваў там у тую ноч, і ўзяў з таго, што прыйшло ў рукі яму, дары для Эзава, брата свайго:
- 14 козаў дзвьесце, казлоў дваццаць, авечак дзвьесце і бараноў дваццаць,
- 15 вярблюдзіцаў дойных з вярблюдзянтамі іхнімі трыццаць, кароў сорок і валоў дзесяць, асьліцаў дваццаць і асьлянят дзесяць.
- 16 І даў у рукі слугам сваім кажную чараду асобна, і сказаў слугам сваім: “Перайдзіце перада мною, і трымаце адлегласць паміж чарадой і чарадой”.
- 17 І загадаў першаму, кажучы: “Калі сустрэне цябе Эзаў, брат мой, і спытаецца ў цябе, кажучы: “Чый ты і куды ідзеш? І чыё гэта перад абліччам тваім?”
- 18 ты скажаш: “Слугі твайго Якуба. Гэты дар пасланы пану майму Эзаву. І вось, таксама ён [ідзе] за намі”.
- 19 І загадаў тое самае другому, і трэйцяму, і ўсім, якія ішлі за чарадамі, кажучы: “Паводле словаў гэтых кажыце Эзаву, калі знойдзеце яго,
- 20 і скажаце таксама: “Вось, слуга твой Якуб [ідзе] за намі”. Бо ён казаў: “Умалю аблічча ягонае дарам, які ідзець перада мною, і потым убачу аблічча ягонае. Можа, ён узьніме аблічча маё”.
- 21 І перайшоў дар перад ім, а ён начаваў у тую ноч у табары.
- 22 І ўстаў ён у тую ноч, і ўзяў дзьве жонкі свае, і дзьве нявольніцы свае, і адзінаццаць дзяцей сваіх, і перайшоў у брод Ябок.
- 23 І ўзяў іх, і перавёў іх праз ручай, і перавёў, што было ў яго.
- 24 І застаўся Якуб сам адзін. І дужаўся з ім Муж да ўзыходу зараніцы.
- 25 І Той убачыў, што не пераможа яго, і дакрануўся да сустава сыягна ягонага, і пашкодзіў сустаў сыягна Якуба, калі дужаўся з ім,
- 26 і сказаў: “Пусьці мяне, бо ўзыйшла зараніца”. І сказаў [Якуб]: “Не пушчу Цябе, пакуль не дабраславіш мяне”.
- 27 І Ён сказаў яму: “Якое імя тваё?” А ён сказаў: “Якуб”.
- 28 І сказаў: “Не Якуб будучь называць ужо імя тваё, але Ізраіль, бо ты змагаўся з Богам і з людзьмі, і перамог”.
- 29 І спытаўся Якуб, і сказаў: “Скажы, калі ласка, імя Тваё”. І Ён сказаў: “Навошта ты пытаешся імя Маё?” І дабраславіў яго там.
- 30 І назваў Якуб імя таго месца: Пэніэль, бо [казаў]: “Я бачыў Бога абліччам да аблічча, і захаваная душа мая”.
- 31 І ўзышло сонца, калі ён праходзіў Пэніэль, і ён накульгваў на сыягно сваё.
- 32 Дзеля гэтага не ядуць сыны Ізраіля жылы цягліцы, якая на суставе сыягна, аж да сёння, бо Ён дакрануўся да суставу сыягна Якуба, да жылы цягліцы.

Бц 33

- 1 І ўзьняў Якуб вочы свае, і ўбачыў, і вось, Эзаў прыйшоў, і з ім чатырыста чалавек. І ён падзяліў дзяцей Леі, Рахелі і дзвюх нявольніцаў.
- 2 І паставіў нявольніц і дзяцей іхніх першымі, а Лею і дзяцей ейных за імі, а Рахель і Язэпа за імі.
- 3 І ён выйшаў перад імі, і пакланіўся да зямлі сем разоў, пакуль наблізіўся да брата свайго.
- 4 І пабег Эзаў яму насустрач, і абняў яго, і ўпаў на шыю яму, і цалаваў яго, і плакалі.
- 5 І ўзьняў ён вочы свае, і ўбачыў жанчынаў і дзяцей, і сказаў: “Хто яны табе?” І сказаў [Якуб]: “Дзеці, якімі Бог абдараваў слугу твайго”.
- 6 І наблізіліся нявольніцы, самі і дзеці іхнія, і пакланіліся.

7 І наблізілася таксама Лея і дзеці ейныя, і пакланіліся. А потым наблізіліся Язэп і Рахель, і пакланіліся.

8 І сказаў [Эзаў]: “Што ў цябе за цэлы табар гэты, які я сустрэў?” І сказаў [Якуб]: “Каб знайсці ласку ў вачах пана майго”.

9 І сказаў Эзаў: “Маю я шмат, браце мой. Няхай будзе тваё тое, што ў цябе”.

10 І сказаў Якуб: “Не, прашу, калі я знайшоў ласку ў вачах тваім, прымі дар мой з рукі маёй, бо я, убачыўшы аблічча тваё, быццам убачыў аблічча Богае, і ты меў ласку да мяне.

11 Прымі, прашу, дабраславенства мае, якое я прывёў табе, бо Бог абдараваў мяне, і я маю ўсё”. І ён упрасіў яго, і той узяў.

12 І сказаў [Эзаў]: “Вырушым і пойдзем, і я буду ісьці разам з табою”.

13 І сказаў яму [Якуб]: “Пан мой ведае, што дзеці кволяя, і авечкі котныя, і каровы цельныя ў мяне. Калі пагнаць іх адзін дзень, паздыхаюць усе авечкі.

14 Няхай пан мой пойдзе перад абліччам слугі свайго, а я пайду паволі, паводле хады чарады, якая перада мною, і паводле хады дзяцей, аж прыйду да пана майго ў Сэір”.

15 І сказаў Эзаў: “Я пакіну з табою [частку] людзей, якія са мною”. І сказаў [Якуб]: “Навошта гэта, калі я знайшоў ласку ў вачах пана майго”.

16 І вярнуўся ў той дзень Эзаў шляхам сваім у Сэір.

17 А Якуб вырушыў у Сукот і пабудаваў сабе дом, а статку свайму парабіў буданы. Дзеля гэтага ён назваў імя месцу таму Сукот.

18 І прыйшоў Якуб у супакоі да горады Сыхем, які ў зямлі Ханаан, калі прыйшоў з Падан-Араму, і паставіў [наметы] перад горадам.

19 І купіў ён частку поля, на якім паставіў намёт свой, з рукі сыноў Гамора, бацькі Сыхема, за сто кесытаў.

20 І паставіў там ахвярнік; і назваў яго “Бог ёсьць Бог Ізраіля”.

Бц 34

1 І выйшла Дзіна, дачка Леі, якую яна нарадзіла Якубу, паглядзець на дочак зямлі той.

2 І убачыў яе Сыхем, сын Гамора Хівея, князя зямлі той, і ўзяў яе, і ляжаў з ёю, і згвалціў яе.

3 І прыляпілася душа ягоная да Дзіны, дачкі Якуба, і ён пакахаў дзяўчыну, і гаварыў да сэрца дзяўчыны.

4 І сказаў Сыхем Гамору, бацьку свайму, кажучы: “Вазьмі мне дзяўчыну гэтую за жонку”.

5 І Якуб пачуў, што зганьблена Дзіна, дачка ягоная, а сыны ягоныя былі пры статку на полі, і маўчаў Якуб, пакуль не прыйшлі яны.

6 І выйшаў Гамор, бацька Сыхему, да Якуба паразмаўляць з ім.

7 А сыны Якуба прыйшлі з поля, і, пачуўшы, засмуціліся мужы, і гневаліся вельмі, бо ганьбу зрабіў [Сыхем] Ізраілю, лёгшы з дачкою Якуба, бо гэтак ня робіцца.

8 І гаварыў Гамор з імі, кажучы: “Сыхем, сын мой, прыляпіўся душою сваёю да дачкі вашае. Дайце, прашу, яе яму за жонку.

9 І пасваячцеся з намі, дочак ваших дайце нам, а нашых дочак бярыце сабе.

10 І з намі жывіце, і зямля гэтая будзе перад абліччам вашым, жывіце і гандлюйце ў ёй, і бярыце яе [на ўласнасць]”.

11 І сказаў Сыхем бацьку ейнаму і братам ейным: “Каб я знайшоў ласку ў вачах вашых, і што скажаце мне, я дам.

12 Павялічце мне вельмі вена і дары, і я дам, што вы скажаце мне, толькі дайце мне дзяўчыну за жонку”.

13 І адказалі сыны Якуба Сыхему і Гамору, бацьку ягонаму, падступна, і гаварылі так, бо ён зганьбіў Дзіну, сястру іхнюю.

14 І сказалі ім: “**Ня можам зрабіць гэтага**, выдаць сястру нашую чалавеку, які мае скуравінку, бо ганьба гэта для нас.

15 Толькі тады мы пагодзімся з вамі, калі вы будзеце, як мы, каб быў абрэзаны ў вас кожны мужчына.

16 І будзем даваць дочак нашых вам, а дочак вашых браць сабе, і будзем жыць з вамі, і будзем адзін народ.

17 А калі не паслухаеце нас, каб абрэзацца, мы возьмем дачку нашую і адыйдзем”.

18 І былі добрымі словы іхнія ў вачах Гамора і ў вачах Сыхема, сына Гамора.

19 І не затрымаўся юнак той зрабіць гэтую справу, бо ён жадаў дачку Якуба. А ён быў найбольш шанаваны ў-ва ўсім доме бацькі свайго.

20 І прыйшоў Гамор і Сыхем, сын ягоны, да брамы гораду свайго, і гаварылі жыхарам гораду свайго, кажучы:

21 “**Тэтыя людзі прыязныя да нас**. Няхай яны жывуць у зямлі гэтай і ганяюць у ёй. І зямля гэтая прасторная перад абліччам іхнім. Дочак іхніх возьмем сабе за жонак, а дочак нашых дамо ім.

22 Толькі пры адной [умове] пагодзяцца з намі людзі гэтыя, каб жыць з намі і быць адным народам, калі у нас будуць абрэзанья ўсе мужчынскага [роду], як яны абрэзаны.

23 Статкі іхнія, і маёмасьць іхняя, і ўся скаціна іхняя, ці ж ня нашая [будзе]? Толькі пагодзімся з імі, і яны будуць жыць з намі”.

24 І паслухалі Гамора і Сыхема, сына ягонага, усе, што выходзілі з брамы гораду свайго; і былі абрэзанья ўсе мужчынскага [роду], усе, што выходзілі з брамы гораду свайго.

25 І сталася на трэйці дзень, калі яны былі ў вялікім болю, і ўзялі два сыны Якуба, Сымон і Левій, браты Дзіны, кожны меч свой, і ўвайшлі ў горад, [які пачуваўся] бяспечна, і забілі ўсіх мужчынаў.

26 І Гамора, і Сыхема, сына ягонага, забілі мячом, і ўзялі Дзіну з дому Сыхема, і выйшлі.

27 Сыны Якуба прыйшлі да забітых і зрабавалі горад за тое, што зганьбілі сястру іхнаю.

28 І авечак іхніх, і валоў іхніх, і аслоў іхніх, і тое, што было ў горадзе і што было ў полі, яны ўзялі.

29 І ўсё багацьце іхняе, і ўсіх дзяцей іхніх, і жанчынаў іхніх ўзялі ў палон, і зрабавалі ўсё, што было ў дамах.

30 І сказаў Якуб Сымону і Левію: “**Вы зрабілі знішчэньне мяне**, зрабіўшы мяне агідным для жыхароў зямлі гэтай, Хананейцаў і Пэрэзэяў, а ў мяне людзей няшмат, і зьбяруцца на мяне, і паб’юць мяне, і будуць знішчаны я і дом мой”.

31 А яны сказалі: “**Ці ж можна рабіць з сястрою нашаю як з блудніцаю?**”

Бц 35

1 І сказаў Бог Якубу: “**Устань**, узыйдзі ў Бэтэль, і жыві там, і зрабі там ахвярнік Богу, які зьявіўся табе, калі ты ўцякаў ад аблічча Эзава, брата твайго”.

2 І сказаў Якуб дому свайму і ўсім, якія [былі] з ім: “**Аддзяліце [ад сябе] гагоў чужых**, якія сярод вас, і ачысьціцеся, і зьмяніце адзеньні вашыя,

3 і ўстаньма, і ўзыйдем у Бэтэль, і я зроблю там ахвярнік Богу, які адказаў мне ў дзень нядолі маёй і быў са мною ў дарозе, якой я ішоў”.

4 І аддалі Якубу ўсіх гагоў чужых, якія былі ў руках іхніх, і завушніцы, што былі ў вушах іхніх; і закапаў іх Якуб пад дубам, які каля Сыхему.

5 І вырушылі яны. І быў жах Божы на гарадах, што [былі] ў той ваколіцы, і ня гналіся яны за сынамі Якуба.

6 І прыйшоў Якуб у Люз, які ў зямлі Ханаан, ён жа Бэтэль, сам і ўвесь народ, які з ім.

7 І пабудоваў ён там ахвярнік, і назваў гэтае месца Эль-Бэт-Эль, бо там зьявіўся яму Бог, калі ён уцякаў ад аблічча брата свайго.

8 І памерла Дэвора, нянька Рэбэкі, і была пахаваная ніжэй Бэтэлю пад дубам, і названа імя ягонае “Дуб плачу”.

9 І зьявіўся Бог Якубу ізноў пасля прыходу ягонага з Падан-Араму, і дабраславіў яго.

10 І сказаў яму Бог: “Імя тваё Якуб. Ня будзе ўжо называцца імя тваё Якуб, але Ізраіль будзе імя тваё”. І назваў яго імя Ізраіль.

11 І сказаў яму Бог: “Я — Бог Ўсемагутны! Пладзіся і памнажайся! Народ і зграмаджэньне народаў будзе з цябе, і валадары выйдучэ з паясьніцы тваёй.

12 І зямлю, якую Я даў Абрагаму і Ісааку, Я дам табе, і насеньню твайму пасля цябе Я дам зямлю гэтую”.

13 І ўзьійшоў ад яго Бог з месца, на якім гаварыў з ім.

14 І паставіў Якуб слуп на месцы, на якім [Бог] гаварыў з ім, слуп каменны, і ўзьліў на яго ўзьліваньне, і ўзьліў на яго алей.

15 І назваў Якуб імя месца, на якім Бог гаварыў з ім, Бэтэль.

16 І вырушыў з Бэтэлю. І быў яшчэ кавалак зямлі, каб прыйсьці да Ефраты; і нарадзіла Рахель, і цяжкія былі роды.

17 І сталася, што яна нараджала з вялікім болем, і сказала ёй павітуха: “Ня бойся, бо таксама гэта сын у цябе”.

18 І сталася, калі выходзіла з яе душа, бо яна памірала, яна назвала імя ягонае Бэн-Оні, а бацька ягоны назваў яго Бэн’ямін.

19 І памерла Рахель, і была пахаваная пры дарозе ў Ефрату, гэта Бэтлеем.

20 І паставіў Якуб слуп над магілай ейнай. Гэта слуп магільны Рахелі да сёньня.

21 І вырушыў [адтуль] Ізраіль, і паставіў намёт свой за Мігдаль-Эдэрам.

22 І сталася, калі жыў Ізраіль у зямлі той, пайшоў Рубэн, і лёг з Більгай, наложніцай бацькі свайго. І пачуў [пра гэта] Ізраіль. І было сыноў Якуба дванаццаць.

23 Сыны Леі: першародны Якуба Рубэн, Сымон, Левій, Юда, Ісахар і Завулён.

24 Сыны Рахелі: Язэп і Бэн’ямін.

25 І сыны Більгі, нявольніцы Рахелі: Дан і Нэфталі.

26 І сыны Зільпы, нявольніцы Леі: Гад і Асэр. Гэта сыны Якуба, якія нарадзіліся ў яго ў Падан-Араме.

27 І прыйшоў Якуб да Ісаака, бацькі свайго, у Мамрэ, у Кірыят-Арбу, гэта значыць у Хеўрон, дзе жылі Абрагам і Ісаак.

28 І было дзён Ісаака сто восемдзясят гадоў.

29 І супачыў Ісаак, і памёр, і быў далучаны да народу свайго, стары і насычаны днямі, і пахавалі яго Эзаў і Якуб, сыны ягоныя.

Бц 36

1 І вось радавод Эзава, ён жа Эдом.

2 Эзаў узяў сабе жонкі з дачок Ханаану: Аду, дачку Элэна Хета, і Агаліваму, дачку Аны, дачку Цывеона Хівея,

3 і БасэMAT, дачку Ізмаэля, сястру Наваёта.

4 І нарадзіла Ада Эзаву Эліфаза, а БасэMAT нарадзіла Рэўэля,

5 а Агалівама нарадзіла Евуша, Яляма і Караха. Гэта сыны Эзава, якія нарадзіліся ў яго ў зямлі Ханаан.

- 6 І ўзяў Эзаў жонак сваіх, і сыноў сваіх, і дочак сваіх, і ўсе душы дому свайго, і статкі свае, і ўсю скаціну сваю, і ўсю маёмасьць сваю, якую ён прыдбаў у зямлі Ханаан, і пайшоў у іншую зямлю ад аблічча Якуба, брата свайго,
- 7 бо была маёмасьць іхняя вялікая, каб яны маглі жыць разам, і не магла зямля вандраваньня іхняга насіць іх з прычыны статкаў іхніх.
- 8 І пасяліўся Эзаў на гары Сэйр, Эзаў, ён жа Эдом.
- 9 І вось радавод Эзава, бацькі Эдому на гары Сэйр.
- 10 Вось імёны сыноў Эзава: Эліфаз, сын Ады, жонкі Эзава; Рэўэль, сын БасэMAT, жонкі Эзава.
- 11 І былі сыны Эліфаза: Тэман, Амар, Цэфо, Гатам і Кеназ.
- 12 А Тымна была наложніцай Эліфаза, сына Эзава, і яна нарадзіла Эліфазу Амалека. Гэта сыны Ады, жонкі Эзава.
- 13 І вось сыны Рэўэля: Нахат, Зэрах, Шамма і Міза. Гэтыя былі сынамі БасэMAT, жонкі Эзава.
- 14 І вось сыны Агалівамы, дачкі Аны, дачкі Цывеона, жонкі Эзава. Яна нарадзіла Эзаву Евуша, Яляма і Караха.
- 15 Вось князі сыноў Эзава. Сыны Эліфаза, першароднага Эзава: князь Тэман, князь Амар, князь Цэфо, князь Кеназ,
- 16 князь Карах, князь Гатам, князь Амалек. Гэта князі Эліфаза ў зямлі Эдом, гэта сыны Ады.
- 17 А вось сыны Рэўэля, сына Эзава: князь Нагат, князь Зэрах, князь Шамма, князь Міза. Гэта князі Рэўэля ў зямлі Эдом, гэта сыны БасэMAT, жонкі Эзава.
- 18 А вось сыны Агалівамы, жонкі Эзава: князь Евуш, князь Ялям, князь Карах. Гэта князі Агалівамы, дачкі Аны, жонкі Эзава.
- 19 Вось сыны Эзава, і вось князі іхнія. Гэта Эдом.
- 20 Вось сыны Сэйра Харэя, жыхары зямлі той: Лётан, Шаваль, Цывеон, Ана,
- 21 Дышон, Эцэр і Дышан. Гэта князі Харэяў, сыны Сэйра ў зямлі Эдом.
- 22 І былі сыны Лётана: Хоры і Геман, а сястра Лётана — **Тымна**.
- 23 А вось сыны Шавалы: Альван, Манахат, Эваль, Шэфо і Анам.
- 24 А вось сыны Цывеона: Ая і Ана. Гэта той Ана, які знайшоў гарачыя крыніцы ў пустыні, калі пасьвіў аслоў Цывеона, бацькі свайго.
- 25 А вось сыны Аны: Дышон і Агалівама, дачка Аны.
- 26 А вось сыны Дышона: Хемдан, Эшбан, Ітран, і Херан.
- 27 Вось сыны Эцэра: Більган, Зааван і Акан.
- 28 Вось сыны Дышана: Уц і Аран.
- 29 Вось князі Харэяў: князь Лётан, князь Шаваль, князь Цывеон, князь Ана,
- 30 князь Дышон, князь Эцэр, князь Дышан. Гэта князі Харэяў паводле княстваў сваіх у зямлі Сэйр.
- 31 А вось валадары, якія валадарылі ў зямлі Эдом, раней за валадараньне валадароў у сыноў Ізраіля.
- 32 І валадарыў у Эдоме Бэла, сын Бэора, а імя гораду ягонага — **Дынггав**.
- 33 І памёр Бела, і валадарыў пасья яго Ёваў, сын Зэраха, з Боцры.
- 34 І памёр Ёваў, і валадарыў пасья яго Хушам, з зямлі Тэманскае.
- 35 І памёр Хушам, і валадарыў пасья яго Гадад, сын Бэада, які пабіў Мадьянцаў на полі Мааўскім; а імя гораду ягонага — **Авіт**.
- 36 І памёр Гадад, і валадарыў пасья яго Самла з Масрэкі.
- 37 І памёр Самла, і валадарыў пасья яго Шауль з Рэжавота, што каля ракі.
- 38 І памёр Шауль, і валадарыў пасья яго Баал-Ханан, сын Ахбора.
- 39 І памёр Баал-Ханан, сын Ахбора, і валадарыў пасья яго Гадар, а імя гораду ягонага — **Паў**; а імя жонкі ягонае — **Мэгетавэль**, дачка Матрэды, дачкі Мэзагава.

40 А вось імёны князеў Эзава, паводле плямёнаў іхніх, паводле мясцовасьцяў іхніх, [названых] імёнамі іхнімі: князь Тымна, князь Альва, князь Етэт,
 41 князь Агалівама, князь Эла, князь Пінон,
 42 князь Кеназ, князь Тэман, князь Міўцар,
 43 князь Магдыель, князь Ірам. Вось князі Эдому, паводле слялібаў іхніх, у зямлі ўласнасьці іхняй. Гэта Эзаў, бацька Эдому.

Бц 37

- 1 І жыў Якуб у зямлі вандраваньня бацькі свайго, у зямлі Ханаан.
 2 Вось радавод Якуба. Язэп, маючы сямнаццаць гадоў, пасьвіў авечкі з братамі сваімі. І быў ён юнаком, разам з сынамі Білгі і сынамі Зільпы, жонак бацькі свайго. І прыносіў Язэп ліхія весткі пра іх да бацькі іхняга.
 3 А Ізраіль любіў Язэпа больш за ўсіх сыноў сваіх, бо ён быў сын старасьці ягонае; і ён справіў яму каляровую шату.
 4 І ўбачылі браты ягоныя, што бацька іхні любіць яго больш за ўсіх братоў, і зьненавідзелі яго, і не маглі гаварыць з ім спакойна.
 5 І сьніў Язэп сон, і расказаў братам сваім, і яны яшчэ больш зьненавідзелі яго.
 6 І ён сказаў ім: “Паслухайце, калі ласка, сон гэты, які я сьніў:
 7 І вось, мы вяжам снапы сярод поля; і вось, устаў сноп мой, і так стаяў; і вось, абступілі яго снапы вашыя і пакланіліся снапу майму”.
 8 І казалі яму браты ягоныя: “Няўжо валадарачы, ты будзеш валадарыць над намі? Ці, пануючы, будзеш панаваць над намі?” І яшчэ больш зьненавідзелі яго за сны ягоныя і за словы ягоныя.
 9 І сьніў ён яшчэ другі сон, і расказаў яго братам сваім, і сказаў: “Вось, я сьніў яшчэ сон: і вось, сонца, і месяц, і адзінанцаць зорак кланяліся мне”.
 10 І ён распавёў бацьку свайму і братам сваім; і насварыўся на яго бацька ягоны, і сказаў яму: “Што гэта за сон, які ты сьніў? Ці ж прыходзячы, прыйду я, і маці твая, і браты твае, каб пакланіцца табе да зямлі?”
 11 І зайздросьцілі яму браты ягоныя, а бацька ягоны захоўваў гэтае слова.
 12 І пайшлі браты ягоныя пасьвіць авечкі бацькі свайго ў Сыхем.
 13 І сказаў Ізраіль Язэпу: “Ці ж браты твае ня пасьвяцяць у Сыхеме? Ідзі, я пашлю цябе да іх”. А ён сказаў яму: “Вось я!”
 14 І сказаў яму: “Пайдзі, прашу, паглядзі, ці ў супакоі браты твае і ці ў супакоі авечкі, і прынясі мне весткі”. І паслаў яго з даліны Хеўрон; і ён пайшоў у Сыхем.
 15 І знайшоў яго [нейкі] чалавек, а вось, ён блукаў у полі, і спытаўся ў яго той чалавек, кажучы: “Што шукаеш?”
 16 А ён сказаў: “Я шукаю братоў маіх. Прашу, скажы мне, дзе яны пасьвяцяць?”
 17 І сказаў чалавек той: “Яны вырушылі адсюль, бо я чуў, як яны казалі: “Хадзем у Датан”.” І пайшоў Язэп за братамі сваімі, і знайшоў іх у Датане.
 18 І яны ўбачылі яго здалёк, перш, чым ён наблізіўся да іх, і змовіліся супраць яго, каб усьмерціць яго.
 19 І казалі адзін да аднаго: “Вось, гэты гаспадар сноў ідзе.
 20 І цяпер хадзем, і заб’ем яго, і кінем яго ў нейкую яму, і скажам: “Злы зьвер зьёў яго”, і паглядзім, што будзе з ягоных сноў”.
 21 І пачуў [гэта] Рубэн, і выбавіў яго з рук іхніх, і сказаў: “Не забівайма душы”.
 22 І сказаў ім Рубэн: “Не разьлівайце крыві, кінце яго ў гэтую яму, якая ў пустыні, а рукі не выцягніце на яго”, каб выбавіць яго ад рукі іхнае, каб вярнуць яго бацьку ягонаму.
 23 І сталася, калі Язэп прыйшоў да братоў сваіх, яны зьнялі з Язэпа адзеньне ягонае, шату каляровую, якая была на ім.
 24 І ўзялі яго, і кінулі яго ў яму; а яма была пустая, не было ў ёй вады.

25 І селі яны есці хлеб, і ўзнялі вочы свае, і ўбачылі, і вось, караван Ізмаэльцаў ідзе з Гілеаду, і вярблюды іхняы нясуць пахнідлы, бальзам і ладан, ідучы, каб завезці гэта ў Эгіпет.

26 І сказаў Юда братам сваім: “Якая карысьць, што мы заб’ем брата нашага і схаваем кроў ягоную?”

27 Пойдзем і прадамо яго Ізмаэльцам, і рукі нашыя няхай ня будуць на ім; бо ён — брат наш, цела наша”. І паслухалі [яго] браты ягоныя.

28 І праходзілі тыя людзі, купцы Мадыянскія, а яны выцягнулі Язэпа з ямы, і прадалі Язэпа Ізмаэльцам за дваццаць срэбнікаў; і тыя завялі Язэпа ў Эгіпет.

29 І вярнуўся Рубэн да ямы, і вось, няма Язэпа ў яме. І разарваў ён адзеньне сваё, 30 і вярнуўся да братоў сваіх, і сказаў: “Хлопца няма, а я, куды я пайду?”

31 І ўзялі яны шату Язэпаву, і зарэзалі казла, і занурылі шату ў кроў;

32 І паслалі шату каляровую, і прынеслі бацьку свайму, і казалі: “Гэта мы знайшлі. Спраўдзь, просім, ці гэта адзеньне сына твайго, ці не?”

33 І ён пазнаў яго, і сказаў: “Шаты сына майго. Дзікі зьвер зьеў яго, разьдзіраючы; разьдэрты Язэп”.

34 І разарваў Якуб адзеньне сваё, і апрануў зрэбніцу на сьцэгны свае, і плакаў па сьне сваім шмат дзён.

35 І ўсталі ўсе сыны ягоныя, і ўсе дочки ягоныя, каб пацешыць яго, але ён адмаўляўся пацешыцца, і казаў: “Бо зыйду да сына майго са смуткам у апраметную” І плакаў па ім бацька ягоны.

36 А Мадыяняне прадалі яго ў Эгіпце Патыфару, урадоўцу фараона, начальніку варты.

Бц 38

1 І сталася ў той час, і зыйшоў Юда ад братоў сваіх, і паставіў [намёт свой] у аднаго Адулямца, імя якога — Хіра.

2 І ўбачыў там Юда дачку аднаго Хананейца, імя якога — Шуа, і ўзяў яе, і ўвайшоў да яе.

3 І яна зачала, і нарадзіла сына; і ён назваў імя ягонае Ер.

4 І зачала яна зноў, і нарадзіла сына, і назвала імя ягонае Анан.

5 І яшчэ дадала, і нарадзіла сына, і назвала імя ягонае Шэля. Яна была ў Хезіве, як нарадзіла яго.

6 І ўзяў Юда жонку для Ера, першароднага свайго, імя якой — Тамар.

7 І быў Ер, першародны Юды, ліхі ў вачах ГОСПАДА, і ўсьмерціў яго ГОСПАД.

8 І сказаў Юда Анану: «Увайдзі да жонкі брата свайго, і споўні абавязак швагра з ёю, і узнаві насеньне брату свайму».

9 І ведаў Анан, што не яму будзе насеньне; і было, што калі ён уваходзіў да жонкі брата свайго, выліваў на зямлю, каб ня даць насеньня брату свайму.

10 І было ліхім у вачах ГОСПАДА тое, што ён рабіў; і Ён таксама ўсьмерціў яго.

11 І сказаў Юда Тамары, нявестцы свайго: “Застанься ўдавою ў доме бацькі свайго, пакуль вырасьце Шэля, сын мой”. Бо ён сказаў: “Каб не памёр таксама ён, як браты ягоныя”. І пайшла Тамар, і жыла ў доме бацькі свайго.

12 І прайшло шмат дзён, і памерла дачка Шуа, жонка Юды. І сцешыўся Юда [пасья жалобы], і ўзыйшоў у Тымну да стрыгачоў авечак сваіх, сам і Хіра Адулямец, таварыш ягоны.

13 І паведамілі Тамар, кажучы: “Вось, сьвёкар твой узыходзіць у Тымну стрыгчы авечак сваіх”.

14 І яна скінула з сябе ўдовінае адзеньне сваё, і закланілася вэлюмам, і, захінуўшыся, села каля ўваходу ў Энаім, які на дарозе да Тымны, бо бачыла, што Шэля вырас, а яна ня дадзена яму за жонку.

- 15 І ўбачыў яе Юда, і падумаў, што яна — блудніца, бо яна закрыла аблічча сваё.
- 16 І ён павярнуў да яе з дарогі і сказаў: “Дазволь, прашу, увайду да цябе”. Бо ён ня ведаў, што яна — невестка ягоная. А яна сказала: “Што ты дасі мне, калі ўвойдзеш да мяне?”
- 17 І ён сказаў: “Я прышло табе казьяляня з чарады”. А яна сказала: “Ці дасі мне заруку, пакуль прышлеш [яго]”.
- 18 І ён сказаў: “Якую заруку даць табе?” А яна сказала: “Пячатку тваю, і пасак твой, і кій твой, які ў руцэ тваёй”. І ён даў ёй, і ўвайшоў да яе; і яна зачала яму.
- 19 І ўстала, і пайшла, і зняла вэлюм свой з сябе, і апранулася ва шдовіны шаты.
- 20 І паслаў Юда казьяляня праз рукі таварыша свайго Адулямца, каб узяць заруку з рукі жанчыны; але ён не знайшоў яе.
- 21 І пытаўся ён у людзей месца таго, кажучы: “Дзе блудніца, якая ў Энаіме пры дарозе?” А яны казалі: “Тут не было блудніцы”.
- 22 І вярнуўся ён да Юды, і сказаў: “Я не знайшоў яе; і таксама людзі таго месца казалі: “Тут не было блудніцы”.
- 23 І сказаў Юда: “Няхай яна возьме [заруку] сабе, каб толькі не было з нас кпінаў; вось, я паслаў казьяляня гэтае, а ты не знайшоў яе”.
- 24 І сталася, што праз тры месяцы паведамлілі Юдзе, кажучы: “Чужаложыла Тамар, нявестка твая, і нават яна цяжарная ад распусты”. І сказаў Юда: “Вывядзіце яе, і няхай будзе спаленая”.
- 25 Яе павялі [на спаленьне], а яна паслала да свёкра свайго, кажучы: “Ад чалавека, якога гэтыя [рэчы], я цяжарная”. І сказала: “Пазнавай, чья пячатка, і паса, і кій вась гэтыя”.
- 26 І пазнаў [іх] Юда, і сказаў: “Яна справядліўшая за мяне, бо я ня даў яе Шэлі, сыну свайму”. І больш не пазнаваў яе.
- 27 І сталася ў часе родаў ейных, і вось, блізьняты ў жываце ейным.
- 28 І сталася пры родах, і высунуў [адзін] ручку; і ўзяла павітуха, і завязала на ручку яму чырвоную нітку, кажучы: “Гэты выйшаў першы”.
- 29 І сталася, што схавалася рука ягоная, і вось, выйшаў брат ягоны. І яна сказала: “Як ты прарваў перагароду?”. І назвала імя ягонае Пэрэс.
- 30 А потым выйшаў брат ягоны, у якога на руцэ чырвоная нітка. І назвала імя ягонае Зарах.

Бц 39

- 1 А Язэп быў заведзены ў Эгіпет, і купіў яго Патыфар, урадовец фараона, начальнік варты, Эгіпцянін, з рук Ізмаэльцаў, якія завялі яго туды.
- 2 І быў ГОСПАД з Язэпам, і стаўся ён чалавекам, які мае поспех, і быў у доме гаспадара свайго, Эгіпцяніна.
- 3 І бачыў гаспадар ягоны, што ГОСПАД з ім, і ўсяму, што ён робіць, ГОСПАД дае поспех у руках ягоных.
- 4 І знайшоў Язэп ласку ў вачах ягоных, і служыў яму, і ён паставіў яго над домам сваім, і ўсё, што меў, аддаў у рукі ягоныя.
- 5 І сталася, што ад таго часу, як ён паставіў яго над домам сваім і над усім, што меў, ГОСПАД дабраславіў дом Эгіпцяніна дзеля Язэпа, і было дабраславеньне ГОСПАДА на ўсім, што меў ён у доме і ў полі.
- 6 І аддаў ён усё, што меў, у рукі Язэпа; і ня рупіўся ні пра што, акрамя хлеба, які ён еў. А Язэп меў зграбную постаць і прывабны выгляд.
- 7 І сталася пасья гэтых падзеяў, і ўзяла жонка гаспадара ягонага вочы свае на Язэпа, і сказала: “Ляж са мною”.

8 Але ён адмовіўся, і сказаў жонцы гаспадара свайго: “Вось, гаспадар мой ня рупіцца пры мне ні пра што ў доме, і ўсё, што мае, аддаў у руку маю.

9 Няма нікога, важнейшага за мяне, у доме гэтым; і ён не забараняе мне нічога, акрамя толькі цябе, бо ты — **ЖОНКА ЯГОНАЯ**. І як я магу ўчыніць такое вялікае злачынства і зграшыць супраць Бога”.

10 І сталася, што яна зьвярталася да Язэпа штодня, а ён ня слухаў яе, каб легчы каля яе, і быць з ёю.

11 І сталася аднаго дня, і ён увайшоў у дом рабіць працу сваю, і нікога з людзей дому не было там у доме.

12 І яна схпіла яго за адзеньне ягонае, кажучы: “**ЛЯЖ са МНОЮ**”. Але ён пакінуў адзеньне сваё ў руцэ ейнай, і ўцёк, і выйшаў навонкі.

13 І сталася, калі яна ўбачыла, што ён пакінуў адзеньне сваё ў руцэ ейнай і выбег навонкі,

14 яна паклікала людзей дому свайго, і сказала ім, кажучы: “**Глянцце**, прывялі да нас Гебрая, каб ён сваволіў у нас. Ён прышоў да мяне, каб легчы са мною, і я закрычала голасам вялікім.

15 І сталася, калі ён пачуў, што я ўзьняла голас мой і закрычала, ён пакінуў адзеньне сваё ў мяне, і ўцёк, і выйшаў навонкі”.

16 І пакінула адзеньне ягонае ў сябе да прыходу гаспадара ягонага да дому свайго.

17 І гаварыла з ім гэтакімі словамі, кажучы: “**Прыйшоў да мяне гэты нявольнік Гебрай**, якога ты прывёў да нас, каб сваволіць са мною.

18 І сталася, калі я ўзьняла голас мой і закрычала, ён пакінуў адзеньне сваё ў мяне і ўцёк навонкі”.

19 І сталася, што пачуў гаспадар ягоны словы жонкі сваёй, каторыя яна гаварыла яму, кажучы: “**Гэткую рэч учыніў мне нявольнік твой!**”, і ўзгарэўся гнеў ягоны.

20 І ўзяў гаспадар Язэпаў яго, і кінуў яго ў вязьніцу, месца, дзе былі ўвязьнены вязьні валадара. І быў ён там у вязьніцы.

21 І быў ГОСПАД з Язэпам, і зьявіў да яго міласэрнасьць, і даў ласку яму ў вачах начальніка вязьніцы.

22 І аддаў начальнік вязьніцы ў руку Язэпу ўсіх вязьняў, якія былі ў вязьніцы, і ўсё, што там рабілі, ён рабіў.

23 Не пільнаваў начальнік вязьніцы нічога, што было у руках ягоных, бо ГОСПАД быў з ім, і ў тым, што ён рабіў, ГОСПАД даваў посьпех.

Бц 40

1 І сталася пасья гэтых падзеяў, зграшылі чашнік валадара Эгіпецкага і пекар перад панам сваім, перад валадаром Эгіпецкім.

2 І загневаўся фараон на двух урадоўцаў сваіх, на начальніка чашнікаў і на начальніка пекараў,

3 і аддаў іх пад варту ў дом начальніка варты, у вязьніцу, месца, дзе Язэп быў вязьнем.

4 І прызначыў начальнік варты Язэпа да іх, і ён служыў ім. І былі яны шмат дзён пад вартаю.

5 І сьнілі ў адну ноч яны абодва кожны свой сон, кожны [сьніў] са значэньнем сон свой, чашнік і пекар, якія былі ў валадара Эгіпецкага і якія былі ўвязьненыя ў вязьніцы.

6 І прыйшоў да іх Язэп раніцай, і ўбачыў іх, і вось, яны засмучаныя.

7 І спытаўся ён у ўрадоўцаў фараона, што былі пад вартаю з ім у доме пана ягонага, кажучы: “**Чаму абліччы вашыя сеньня [маюць] благі выгляд?**”

8 І сказалі яны яму: “Сьнілі мы сон, а растлумачыць [яго] няма каму”. І сказаў ім Язэп: “Ці ж ня ў Бога тлумачэньне [сну]? Распавядзіце мне”.

9 І распавёў начальнік чашнікаў сон свой Язэпу, і сказаў яму: “У маім сьне, вось, вінаградная лаза перада мною.

10 І на вінаграднай лазе — тры галінкі. І яна, калі вырасла, разквітнела квеценьню сваёй, насыпелі гронкі вінаграду ейнага.

11 І келіх фараона ў руцэ маёй, і я ўзяў вінаградныя ягады, і выпіснуў іх у келіх фараона, і даў келіх ў рукі фараона”.

12 І сказаў яму Язэп: “Гэта тлумачэньне яго: тры галінкі — гэта тры дні.

13 Праз тры дні падніме фараон галаву тваю, і верне цябе на месца тваё, і ты будзеш даваць келіх фараону ў руку ягоную паводле ранейшага звычайу, калі ты быў чашнікам ягоным.

14 Толькі ўздадай пра мяне, калі будзе табе добра; і зьвяі мне міласэрнасьць, узгадай пра мяне перад фараонам, і выведзі мяне з гэтага дому,

15 бо я крадзьма ўкрадзены з зямлі Гебраяў, і таксама тут нічога не зрабіў, за што б пасадзіць мяне ў вязьніцу”.

16 І ўбачыў начальнік пекараў, што ён добра патлумачыў, і сказаў Язэпу: “Я таксама сьніў, і вось, тры кашы плеценья на галаве маёй.

17 І ў кашы верхнім — усялякая ежа фараона, вырабленая пекарам; і птушкі елі яе з каша на галаве маёй”.

18 І адказаў Язэп, і сказаў: “Гэта тлумачэньне яго: тры кашы — гэта тры дні.

19 Праз тры дні падніме фараон галаву з цябе, і павесіць цябе на дрэве; і птушкі будуць есьці цела тваё з цябе”.

20 І стаўся на трэйці дзень дзень нараджэньня фараона, і ён справіў бяседу для ўсіх слугаў сваіх, і падняў галаву начальніка чашнікаў і галаву начальніка пекараў сярод слугаў сваіх,

21 І вярнуў начальніка чашнікаў на ягонае месца чашніка, і ён даў келіх ў руку фараону.

22 А начальніка пекараў павесіў, як патлумачыў ім Язэп.

23 І не ўздадаў начальнік чашнікаў пра Язэпа, і забыўся пра яго.

Бц 41

1 І сталася, што мінула два гады часу, і сьніў фараон, і вось, ён стаіць каля ракі.

2 І вось, з ракі выходзіць сем кароваў прыгожых з выгляду і сытых целам; і пасьвіліся на поплаве.

3 І вось, сем іншых кароваў выходзіць за імі з ракі, брыдкіх з выгляду і худых целам, і сталі каля тых кароваў на беразе ракі.

4 І пажэрлі каровы брыдкія з выгляду і худыя целам сем кароваў прыгожых з выгляду і сытых. І прагнуўся фараон,

5 І заснуў, і сьніў ён другі раз, і вось, сем каласоў выраслі на адным сьцябле, здаровых і добрых.

6 І вось, сем каласоў пустых і высушаных усходнім ветрам вырастаюць пасья іх.

7 І праглынулі каласы пустыя сем каласоў здаровых і поўных. І прагнуўся фараон, і вось, [гэта] сон.

8 І сталася раніцаю, што быў стрывожаны дух ягоны, і ён паслаў, і паклікаў усіх варажбітоў Эгіпту і ўсіх мудрацоў яго, і распавёў ім фараон сон свой; і не было [нікога], хто б патлумачыў яго фараону.

9 І прамовіў начальнік чашнікаў фараону, кажучы: “Грахі мае ўздадваю я сьненья.

10 Фараон загневаўся на слугаў сваіх і аддаў мяне пад нагляд у дом начальніка пекараў.

- 11 І мы сьнілі сон у адну ноч, я і ён, кожны са значэньнем сон свой мы сьнілі.
- 12 І быў там з намі юнак Гебрай, нявольнік начальніка варты. І мы распавялі яму, і ён патлумачыў нам сны нашыя, кажнаму ягоны сон патлумачыў.
- 13 І сталася, як ён патлумачыў нам, так і сталася: мяне вярнулі на становішча мае, а таго павесілі”.
- 14 І паслаў фараон, і паклікаў Язэпа; і хутка вывялі яго з лёху. І ён пагаліўся, і зьмяніў адзеньне сваё, і прыйшоў да фараона.
- 15 І сказаў фараон Язэпу: “Я сьніў сон, і няма нікога, хто б патлумачыў яго. І я чуў, што пра цябе кажуць, што ты, выслухайшы сон, тлумачыш яго”.
- 16 І адказаў Язэп фараону, кажучы: “Ня я, але Бог можа адкажа на супакой фараону”.
- 17 І сказаў фараон Язэпу: “У маім сьне, вось, стаю я на беразе ракі.
- 18 І вось, з ракі выходзіць сем кароваў сытых целама і прыгожых з выгляду, і пасьвіліся яны на поплаве.
- 19 І вось, сем кароваў іншых выходзяць пасьля іх, непафарэмныя, вельмі брыдкія з выгляду і худыя целама, я ня бачыў падобных, што да брыдкасьці, у-ва ўсёй зямлі Эгіпецкай.
- 20 І пажэрлі каровы худыя і брыдкія сем кароваў першых сытых.
- 21 І ўвайшлі яны ў чэравы іхныя, і не было пазнаць, што яны ўвайшлі ў чэравы іхныя, і выгляд іхні быў паганы, як і спачатку. І я прачнуўся.
- 22 І ўбачыў я ў сьне, і вось, сем каласоў вырастаюць на адным сьцябле, поўных і добрых.
- 23 І вось, сем каласоў ценькіх, пустых і высушаных усходнім ветрам растуць пасьля іх.
- 24 І праглынулі каласы пустыя сем каласоў добрых. Я расказаў гэта варажбітам, але няма [нікога, хто б] патлумачыў [гэта] мне”.
- 25 І сказаў Язэп фараону: “Сон фараона — адзін ён. Што Бог зробіць, Ён паведаміў фараону.
- 26 Сем кароваў добрых — гэта сем гадоў; і сем тых каласоў добрых — гэта сем гадоў. Гэта сон адзін.
- 27 І сем кароваў худых і брыдкіх, якія выйшлі пасьля іх — гэта сем гадоў; і сем каласоў пустых, высушаных усходнім ветрам — гэта будзе сем гадоў голаду.
- 28 Гэта слова, якое я прамовіў да фараона. Што Бог зробіць, Ён паказаў фараону.
- 29 Вось, сем гадоў прыйдзе вялікага дабрабыту ў-ва ўсёй зямлі эгіпецкай.
- 30 І настануць пасьля іх сем гадоў голаду; і забудзецца ўвесь той дабрабыт у зямлі Эгіпецкай, і вынішчыць голад гэтую зямлю.
- 31 І ня будзе відно дабрабыту у зямлі з прычыны голаду, які будзе пасьля, бо будзе ён вельмі цяжкі.
- 32 А тое, што паўтарыўся гэты сон фараону двойчы, [азначае], што вызначана гэта справа ў Бога і неўзабаве Бог зьдзейсьніць гэта.
- 33 І цяпер няхай прыгледзіць фараон мужа кемлівага і мудрага, і няхай паставіць яго над зямлёю Эгіпецкай.
- 34 Няхай зробіць фараон, і прызначыць наглядчыкаў над краем, і зьбірае пятую частку [ўраджаю] з зямлі Эгіпецкае ў сем гадоў дабрабыту.
- 35 І зьбяруць усякае харчаваньне падчас гэтых добрых гадоў, якія надыйдуць, і няхай зьбіраюць збожжа пад руку фараона на харчаваньне ў гарадах, і няхай захоўваюць.
- 36 І будзе гэтае харчаваньне на запас зямлі на сем гадоў голаду”.
- 37 І добрае было гэтае слова ў вачах фараона і ў вачах усіх слугаў ягоных.
- 38 І сказаў фараон слугам сваім: “Ці знойдзецца такі чалавек, як гэты, які мае ў сабе Духа Богага?”

- 39 І сказаў фараон Язэпу: “Пасья таго, як Бог паведаміў табе ўсё гэта, няма нікога такога кемлівага і мудрага, як ты.
- 40 Ты будзеш над домам маім, і вуснаў тваіх будзе слухацца ўвесь народ мой; толькі пасадам я буду перавышаць цябе”.
- 41 І сказаў фараон Язэпу: “Глядзі, я паставіў цябе над усёю зямлёю Эгіпецкаю”.
- 42 І зьняў фараон пярсыцёнак свой з рукі сваёй, і даў яго на руку Язэпу; і апануў яго ў адзеньне з вісону, і ўзлажыў ланцуг залаты на шыю ягоную;
- 43 І загадаў вазіць яго на другой калясьніцы сваёй, і крычалі перад ім: “Кланяйся!” І паставіў яго над усёй зямлёю Эгіпецкай.
- 44 І сказаў фараон Язэпу: “Я — фараон, але без цябе ніхто не падніме рукі сваёй і нагі сваёй ў-ва ўсёй зямлі Эгіпецкай”.
- 45 І назваў фараон імя Язэпава: Цафнат-Панэах, і даў яму за жонку Аснат, дачку Паты-Пэра, сьвятара з Ону. І узняўся Язэп над зямлёю Эгіпецкаю.
- 46 Язэпу было трыццаць гадоў, калі ён стаў перад фараонам, валадаром Эгіпту. І выйшаў Язэп ад аблічча фараона, і прайшоў па ўсёй зямлі Эгіпецкай.
- 47 І выдала зямля ў сем гадоў дабрабыту поўныя жмані [збожжа].
- 48 І зьбіраў ён усякае харчаваньне тых сямі гадоў, якія былі ў зямлі Эгіпецкай, і размясьціў харчаваньне ў гарадах; харчаваньне з вакалічных палёў гораду ён складаў у [кожным з] іх.
- 49 І сабіраў Язэп збожжа, як пяску марскога, так шмат, ажно перасталі лічыць, бо не было [яму] ліку.
- 50 І ў Язэпа нарадзіліся два сыны перш, чым прыйшоў год голаду, якіх нарадзіла яму Аснат, дачка Паты-Пэра, сьвятара з Ону.
- 51 І назваў Язэп імя першароднага Манаса, бо [казаў:] “Даў мне Бог забыцца ўсе цяжкасьці мае і ўвесь дом бацькі майго”.
- 52 А імя другога назваў Эфраім, бо казаў: распладзіў мяне Бог у зямлі нядолі маёй”.
- 53 І мінулі сем гадоў дабрабыту, які быў у зямлі Эгіпецкай.
- 54 І пачалі сем гадоў голаду прыходзіць, як сказаў Язэп. І быў голад ва ўсіх краінах, але ў-ва ўсёй зямлі Эгіпецкай быў хлеб.
- 55 І галадавала ўся зямля Эгіпецкая, і крычаў народ да фараона пра хлеб, і сказаў фараон усім Эгіпціянам: “Ідзіце да Язэпа і рабіце, што ён вам скажа”.
- 56 І быў голад на ўсім абліччы зямлі, і адчыніў Язэп усе [гумны], якія былі ў іх, і прадаваў Эгіпціянам. І павялічваўся голад ў зямлі Эгіпецкай.
- 57 І з ўсёй зямлі прыходзілі ў Эгіпет купляць у Язэпа, бо павялічваўся голад па ўсёй зямлі.

Бц 42

- 1 І ўбачыў Якуб, што ёсьць збожжа ў Эгіпце, і сказаў Якуб сынам сваім: “Што вы паглядаеце [адзін на аднаго]?”
- 2 І сказаў: “Вось, я чуў, што ёсьць збожжа ў Эгіпце. Зыйдзіце туды і купіце для нас там, і будзем жыць, і не памрэм”.
- 3 І зыйшлі дзесяць братоў Язэпавых купіць збожжа ў Эгіпце.
- 4 А Бэн’яміна, брата Язэпа, не паслаў Якуб з братамі ягонымі, бо сказаў: “Каб не здарылася з ім няшчасьце”.
- 5 І прыйшлі сыны Ізраіля купляць збожжа разам з тымі, што прыйшлі [туды], бо быў голад у зямлі Ханаан.
- 6 А Язэп кіраваў у той зямлі, ён прадаў збожжа ўсім людзям зямлі. І прыйшлі браты Язэпа, і пакланіліся яму тварам да зямлі.

7 І ўбачыў Язэп братоў сваіх, і пазнаў іх, і ўдаваў, што ён чужым ім, і размаўляў з імі сувора, і сказаў ім: “Адкуль вы прыйшлі?” І яны сказалі: “З зямлі Ханаан, каб купіць харчоў”.

8 І пазнаў Язэп братоў сваіх, а яны не пазналі яго.

9 І ўздадаў Язэп сны, якія ён сьніў пра іх, і сказаў ім: “Шпегі вы, вы прыйшлі, каб агледзець голасьць зямлі гэтай”.

10 І сказалі яны яму: “Не, пане; і слугі твае прыйшлі купіць харчаваньне.

11 Усе мы — сыны аднаго чалавека, шчырыя мы. Не былі слугі твае шпегамі”.

12 Але ён сказаў ім: “Не, бо вы прыйшлі агледзець голасьць зямлі гэтай”.

13 А яны сказалі: “Дванаццаць слугаў тваіх, браты [мы]. Мы — сыны аднаго чалавека ў зямлі Ханаан, і вось, наймалодшы сёння з бацькам нашым, а аднаго няма”.

14 І сказаў ім Язэп: “Гэта я сказаў вам, кажучы: ‘Вы — шпегі’.

15 Таму будзеце выспрабаваныя. Няхай жыве фараон! Вы ня выйдзеце адгэтуль, пакуль ня прыйдзе сюды наймалодшы брат ваш.

16 Пашліце аднаго з вас, і няхай ён возьме брата вашага; а вы будзеце ўвязьнены. І выспрабуюцца словы вашыя, ці праўда ваша. А калі не, няхай жыве фараон! Вы — шпегі”.

17 І ўзяў іх пад варту на тры дні.

18 І сказаў ім Язэп на трэйці дзень: “Гэта зрабіце, і будзеце жывыя. Бо я боюся Бога.

19 Калі вы — шчырыя, адзін брат ваш застанеца ўвязьнены ў доме, у якім вы пад вартаю, а вы ідзіце, занясіце збожжа дзеля [заспакаеньня] голаду дамоў вашых.

20 І брата вашага малодшага прывядзіце да мяне, і спраўдзіцца словы вашыя, і вы не памраце”. І яны зрабілі так.

21 І казалі яны кожнаму брату свайму: “Сапраўды, мы вінаватыя адносна брата нашага, што мы бачылі гора душы ягонае, як ён маліў нас, але мы не паслухалі, і за тое прыйшла на нас бяда гэтая”.

22 І адказаў ім Рубэн, кажучы: “Ці не казаў я вам, кажучы: ‘Не грашыце супраць хлопца’, і не паслухалі вы; і вось, кроў ягоная помсьціцца”.

23 І яны ня ведалі, што Язэп разумее, бо паміж імі быў перакладчык.

24 І адварнуўся ад іх, і плакаў. І павярнуўся да іх, і размаўляў з імі, і ўзяў з іх Сымона, і звязаў яго перад вачыма іхнімі.

25 І загадаў Язэп, каб напоўнілі мяхі іхнія збожжам, і вярнулі срэбра іхняе кожнаму ў мех ягоны, і далі ім ежу на дарогу. І зрабілі ім гэтак.

26 І яны ўсклалі збожжа сваё на аслоў сваіх, і пайшлі адтуль.

27 І развязаў адзін [з іх] мех свой, каб пакарміць асла свайго на папасе; і ўбачыў срэбра сваё, і вось, яно ў адтуліне мяха ягонага.

28 І сказаў ён братам сваім: “Вярнулі срэбра маё, і вось, яно ў мяху маім”. І затрывожылася сэрца іхняе, і яны задрыжэлі, кажучы адзін аднаму: “Што гэта зрабіў нам Бог?”

29 І прыйшлі яны да Якуба, бацькі свайго, ў зямлю Ханаан, і распавялі яму ўсё, што здарылася з імі, кажучы:

30 “Таварыў гэты чалавек, пан зямлі той, з намі сувора, і меў нас за шпегі ў зямлі той.

31 І сказалі мы яму: “Шчырыя мы, мы не былі шпегамі.

32 Нас дванаццаць братоў, сыны бацькі нашага; аднаго няма, а малодшы сёння з бацькам нашым у зямлі Ханаанскай”.

33 І сказаў гэты чалавек, пан зямлі той: “З гэтага я даведаюся, што вы шчырыя: аднаго брата вашага пакіньце ў мяне, а вы вазьміце збожжа дзеля [заспакаеньня] голаду дамоў вашых і ідзіце.

34 І прывядзіце да мяне малодшага брата вашага; і я даведаюся, што вы ня шпегі, але шчырыя вы. Брата вашага аддам вам, і вы будзеце падарожнічаць у зямлі гэтай”.

35 І сталася, калі яны высыпалі мяхі свае, вось, у кожнага капшук са срэбрам ягоным ў мяху ягоным. І ўбачылі яны капшукі са срэбрам сваім, яны і бацька іхні, і спалохаліся.

36 І сказаў ім Якуб, бацька іхні: “Вы пазбавілі мяне дзяцей. Язэпа няма; і Сымона няма, і Бэн’яміна [хочаце] ўзяць. Усё гэта на мяне прыйшло!”

37 І сказаў Рубіён бацьку свайму: “Забі двух сыноў маіх, калі я не прывяду яго да цябе. Аддай яго ў рукі мае, і я вярну яго табе”.

38 А ён сказаў: “Ня зыйдзе сын мой з вамі; бо брат ягоны памёр, і ён адзін застаўся! Калі здарыцца з ім няшчасце ў дарозе, у якую вы пойдзеце, вы зьвядзеце сівізну маю са смуткам у апраметную”.

Бц 43

1 А голад цяжыў на зямлі.

2 І сталася, што яны скончылі есць збожжа, якое прывезьлі з Эгіпту, і сказаў ім бацька іхні: “Вярніцеся, купіце нам трохі харчаванья”.

3 І сказаў яму Юда, кажучы: “Той чалавек сувора папярэдзіў нас, кажучы: ‘Ня ўбачыце аблічча майго, калі ня [будзе] брат ваш з вамі’.

4 Калі згаджаешся паслаць брата нашага з намі, зыйдзем і купім табе харчаваньне.

5 А калі не пашлеш, ня зыйдзем, бо той чалавек сказаў нам: ‘Ня ўбачыце аблічча майго, калі ня [будзе] брат ваш з вамі’ ”.

6 І сказаў Ізраіль: “Навошта вы зрабілі мне ліха, сказаўшы таму чалавеку, што ў вас ёсць яшчэ брат?”

7 І сказалі яны: «Пытаючыся, распытаваў гэты чалавек пра нас, пра сям’ю нашую, кажучы: ‘Ці яшчэ бацька ваш жыў? Ці ёсць у вас брат?’ І мы адказвалі яму паводле гэтых словаў. Ці маглі мы ведаць, што ён скажа: ‘Прывядзіце брата вашага’».

8 І сказаў Юда Ізраілю, бацьку свайму: “Пашлі гэтага хлопца са мною; і мы ўстанем, і пойдзем, і будзем жыць, і не папром, і мы, і ты, і дзеці нашыя.

9 Я паручаюся за яго, з рукі маёй будзеш вымагаць яго. Калі я не прывяду яго да цябе і не пастаўлю перад абліччам тваім, буду я грэшны перад табою на ўсё жыццё.

10 Бо калі б мы не затрымліваліся, дык цяпер мы б ужо вярнуліся двойчы”.

11 І сказаў ім Ізраіль, бацька іхні: “Калі так, тады зрабіце вось што: вазьміце пладоў зямлі ў мяхі вашыя і занясіце гэтаму чалавеку дар, трохі бальзаму, і трохі мёду, і пахнідлы, і ладан, і фісташкі, і мігдалы.

12 І срэбра падвойна вазьміце ў рукі вашыя, і срэбра, якое назад [паложана] ў адтуліны мяхоў вашых, вярніце рукамі сваімі, можа, гэта памылка.

13 І брата вашага бярыце, і, устаўшы, вярніцеся да чалавека таго.

14 А Бог Усемагутны няхай дасць вам ласку перад абліччам таго чалавека, і ён выпусьціць вам другога брата вашага і Бэн’яміна. А я, калі маю пазбыцца дзяцей, пазбудуся”.

15 І ўзялі мужы гэтыя дары свае, і срэбра падвойнае ўзялі ў рукі свае, і Бэн’яміна, і ўсталі, і зыйшлі ў Эгіпет, і сталі перад Язэпам.

16 І ўбачыў Язэп з імі Бэн’яміна, і сказаў загадчыку дому свайго: “Увядзі гэтых мужоў у дом, і зарэж, што можна зарэзаць, і прыгатуй, бо са мною будуць есці гэтыя мужы апоўдні”.

17 І зрабіў той чалавек так, як сказаў Язэп, і ўвёў той чалавек мужоў гэтых у дом Язэпа.

18 І баяліся мужы гэтыя, што прывялі іх у дом Язэпа, і казалі: “Гэта з прычыны срэбра, вернутага ўперад у мяхі нашыя, прывялі нас, каб накінуцца на нас, і напасці на нас, і ўзяць у няволю нас, і аслоў нашых”.

19 І наблізіліся яны да чалавека, які быў над домам Язэпа, і гаварылі з ім ля ўваходу ў дом,

20 і казалі: “Паслухай, пане мой! Прыходзячы, прыходзілі мы [сюды] ўперад купіць харчаваньне.

21 І сталася, як мы прыйшлі на папас, і разьвязалі мяхі свае, і вось, срэбра кожнага ў адтуліне мяха ягонага, срэбра нашае паводле вагі сваёй, і мы вяртаем яго рукамі сваімі.

22 І срэбра іншае мы прынеслі ў руках сваіх, каб купіць харчаваньне. Мы ня ведаем, хто паклаў срэбра нашае ў мяхі нашыя”.

23 А ён сказаў: “Суपाкой вам! Ня бойцеся! Бог ваш і Бог бацькі вашага даў вам скарб у мяхах вашых. Вашае срэбра прыйшло да мяне”. І вывёў да іх Сымона.

24 І ўвёў чалавек той мужоў гэтых у дом Язэпа, і даў вады, і яны абмылі ногі свае; і даў корм аслам іхнім.

25 І яны прыгатавалі дары да прыходу Язэпа апоўдні, бо чулі, што там яны будуць есьці хлеб.

26 І прыйшоў Язэп у дом, і яны прынеслі яму ў дом дары, якія ў руках іхніх, і пакланіліся яму да зямлі.

27 І ён спытаўся ў іх пра супакой, і сказаў: “Ці добра маецца бацька ваш стары, пра якога вы распавядалі? Ці ён яшчэ жыве?”

28 І казалі яны: “Мае супакой слуга твой, бацька наш, ён яшчэ жыве”. І схіліліся, і, пакланяючыся, пакланіліся.

29 І ўзняў ён вочы свае, і ўбачыў Бэн’яміна, брата свайго, сына маці сваёй, і сказаў: “Ці гэта брат ваш наймалодшы, пра якога вы распавядалі мне?” І сказаў: “Бог няхай зьмілуецца над табою, сыне мой”.

30 І хутка выйшаў Язэп, бо ўзгарэліся пачуцьці ягонья да брата ягонага, і ён шукаў [месца, каб] плакаць; і ўвайшоў у пакой, і плакаў там.

31 І абмыў ён аблічча сваё, і выйшаў, і апаваў сябе, і сказаў: “Пастаўце хлеб”.

32 І паставілі яму асобна, і ім асобна, і Эгіпціянам, якія елі з ім, асобна, бо Эгіпціяне ня могуць есьці з Гебраямі хлеб, бо гэта агіда для Эгіпту.

33 І селі яны перад ім, першародны паводле першароднасьці сваёй, і наймалодшы паводле маладосьці сваёй, і здзіўляліся гэтыя мужы, [гледзячы] адзін на аднаго.

34 І падалі стравы ад яго аблічча для іх. І была стравы для Бэн’яміна большая, чым стравы кожнага з іх у пяць разоў. І яны пілі, і ўпіліся з ім.

Бц 44

1 І загадаў Язэп загадчыку дому свайго, кажучы: “Напоўні мяхі гэтых мужоў харчам, колькі яны могуць несці, і палажы срэбра кожнага ў адтуліну мяха ягонага;

2 А келіх мой, келіх срэбны, палажы ў адтуліну мяха наймалодшага, і срэбра за збожжа ягонае”. І ён зрабіў паводле слова Язэпа, якое той сказаў.

3 Раніцаю разьвіднела, і гэтых мужоў выправілі, іх і аслоў іхніх.

4 Яны выйшлі з гораду, не адыйшлі далёка, і Язэп сказаў загадчыку дому свайго: “Устань, ганіся за тымі людзьмі, і дагоніш іх, і скажаш ім: ‘Чаму вы адплацілі ліхам за дабро?’

5 Ці ж ня гэта той келіх, з якога п’е пан мой, і прадказваючы, прадказвае на ім? Ліха вы ўчынілі, гэтак зрабіўшы”.

6 І ён дагнаў іх і прамовіў ім гэтыя словы.

7 А яны сказалі: “Навошта пане мой кажа такія словы? Далёкія слугі твае, каб ўчыніць гэтакія рэчы.

8 Тое срэбра, якое мы знайшлі ў адтулінах мяхоў сваіх, мы звярнулі табе з зямлі Ханаан. Як жа мелі мы красьці з дому гаспадара твайго срэбра альбо золата?

9 У каго са слугаў тваіх будзе знойдзена гэта, той няхай памрэ, а мы таксама станем нявольнікамі пана майго”.

10 Ён сказаў: “Дык цяпер няхай будзе паводле словаў вашых. У каго будзе знойдзена гэта, той стане мне нявольнікам, а вы будзеце нявінны”.

11 Яны паспяшаліся, і зьнялі кожны мех свой на зямлю, і разьвязалі кожны мех свой.

12 А ён шукаў, пачаў ад найстарэйшага і скончыў наймалодшым; і знайшоў келіх ў мяху Бэн’яміна.

13 І разарвалі яны адзеныні свае, і ўсклалі [мяхі] кожны на асла свайго, і вярнуліся ў горад.

14 І прыйшлі Юда і браты ягоныя ў дом Язэпа, і ён яшчэ быў там, і ўпалі перад абліччам яго на зямлю.

15 І сказаў ім Язэп: “Што за ўчынак гэта вы ўчынілі? Ці ж вы ня ведалі, што, прадказваючы, прадказвае такі чалавек, як я?”

16 І сказаў Юда: “Што нам сказаць, пане мой? Што нам гаварыць і як нам апраўдвацца? Бог знайшоў правіну слугаў тваіх. Вось, мы — нявольнікі пана майго, і мы, і той, у чыіх руках быў знойдзены келіх”.

17 І сказаў [Язэп]: “Далёка ад мяне, каб я ўчыніў гэта. Той чалавек, у руках якога знойдзены келіх, ён будзе маім нявольнікам, а вы ўзьходзьце ў супакою да бацькі свайго”.

18 І наблізіўся да яго Юда, і сказаў: “Паслухай, пане мой, няхай скажа, прашу, слуга твой слова ў вушы пана свайго, і няхай не распальваецца гнеў твой на слугу твайго, бо ты — як сам фараон.

19 Пан мой пытаўся ў слугаў сваіх, кажучы: ‘Ці ёсьць у вас бацька альбо брат?’

20 І мы сказалі пану нашаму: ‘Ёсьць у нас бацька стары і дзіця старасьці [ягонае] малое, а брат ягоны памёр, і ён адзін застаўся па маці сваёй, і бацька ягоны любіць яго’.

21 І ты сказаў слугам тваім: ‘Прывядзіце яго да мяне, і я звярну вока маё на яго’.

22 І мы сказалі пану майму: ‘Ня можа хлопец пакінуць бацьку свайго; і калі ён пакіне бацьку свайго, дык той памрэ’.

23 І сказаў ты слугам тваім: ‘Калі ня прыйдзе брат ваш наймалодшы з вамі, не дазволу вам больш бачыць аблічча маё’.

24 І сталася, што мы ўзыйшлі да слугі твайго, бацькі майго, і пераказалі яму словы пана майго.

25 І сказаў бацька наш: ‘Вярніцеся, купіце нам трохі харчаваньня’.

26 І мы сказалі: ‘Ня можам зыйсьці. Калі будзе з намі брат наш наймалодшы, мы зыйдзем, бо ня зможам убачыць аблічча таго чалавека, калі брата нашага наймалодшага ня будзе з намі’.

27 І сказаў нам слуга твой, бацька наш: ‘Вы ведаеце, што двух нарадзіла мне жонка мая.

28 І адышоў адзін ад мяне, і я сказаў: ‘Напэўна, ён разьдэрты [дзікім зьверам]’, і я ня бачыў яго дагэтуль.

29 І возьмеце таксама гэтага ад аблічча майго, і здарыцца з ім няшчасьце, і завядзіце вы сівізну маю у горы ў апраметную’.

30 І цяпер, як я прыйду да слугі тваго, бацькі майго, і хлопца няма з намі, а душа ягоная прывязана да душы ягонай.

31 І станицца, што ён убачыць, што няма хлапца, і памрэ, і зьвядуць слугі твае сівізну слугі твайго, бацькі нашага, са смуткам у апраметную.

32 Бо слуга твой паручыўся за хлопца перад бацькам ім, кажучы: “Калі не прывяду яго да цябе, буду грэшны перад бацькам сваім на ўсе дні”.

33 І цяпер, прашу, няхай застанецца слуга твой замест хлопца нявольнікам пана майго, а хлопец няхай пойдзе з братамі сваімі.

34 Бо як я прыйду да бацькі майго, а хлопца ня будзе са мною? Няхай ня ўбачу я ліха, якое спаткае бацька мой”.

Бц 45

1 І ня мог Язэп больш вытрываць пры ўсіх, што стаялі каля яго, і закрычаў: “Вывядзіце ўсіх людзей ад мяне!” І не застаўся ніхто пры ім, калі Язэп адкрыўся братам сваім.

2 І голасна заплакаў, і пачулі Эгіпцяне, і пачуў дом фараона.

3 І сказаў Язэп братам сваім: “Я — Язэп! Ці бацька мой яшчэ жывы?” І не маглі браты ягоныя адказаць яму, бо напалохаліся перад абліччам ягоным.

4 І сказаў Язэп братам сваім: “Наблізьцеся, калі ласка, да мяне”. Яны наблізіліся. І ён сказаў: “Я — Язэп, брат ваш, якога вы прадалі ў Эгіпет.

5 Але цяпер не сумуйце, і няхай ня будзе жалю ў вачах вашых, што вы прадалі мяне сюды, бо дзеля захавання жыцця паслаў мяне Бог перад вамі;

6 Бо вось, два гады голаду на зямлі, і яшчэ пяць гадоў, у якія нельга будзе ані араць, ані жаць.

7 І паслаў мяне Бог перад вамі, каб пакінуць з вас рэшту на зямлі і захаваць жыццё вашае збаўленьнем вялікім.

8 І цяпер ня вы паслалі мяне сюды, але Бог, і Ён паставіў мяне як бацьку фараону і як пана ў-ва ўсім доме ягоным, і я кірую ў-ва ўсёй зямлі Эгіпецкай.

9 Пасьпяшайцеся, і ўзыйдзіце да бацькі майго, і скажыце яму: “Гэтак сказаў сын твой, Язэп: “Бог паставіў мяне панам над усім Эгіптам. Прыйдзі да мяне, не марудзь.

10 І будзеш жыць у зямлі Гашэн; і будзеш блізка каля мяне, ты, і сыны твае, і сыны сыноў тваіх, і авечкі твае, і валы твае, і ўсё, што тваё.

11 І я буду карміць цябе там, бо яшчэ пяць гадоў голаду, каб не згалеў ты, і дом твой, і ўсё, што тваё”.

12 І вось, бачаць вочы вашыя, і вочы брата майго Бэн’яміна, што вусны мае прамаўляюць да вас.

13 І распавядзіце бацьку майму пра ўсю славу маю ў Эгіпце і пра ўсё, што вы бачылі; і пасьпяшайцеся, і прывядзіце бацьку майго сюды”.

14 І ўпаў ён на шыю Бэн’яміну, брату свайму, і плакаў; і Бэн’ямін плакаў на шпій ягонай.

15 І цалаваў ён усіх братоў сваіх, і плакаў над імі. І потым размаўлялі з ім браты ягоныя.

16 І пачулі вестку ў доме фараона, якая казала: “Прыйшлі браты Язэпа”. І добра гэта было ў вачах фараона і ў вачах слугаў ягоных.

17 І сказаў фараон Язэпу: “Скажы братам сваім: “Зрабіце гэтак: абладуйце [збожжам] жывёлу сваю, і ідзіце, і прыйдзіце ў зямлю Ханаан,

18 і вазьміце бацьку свайго, і сем’і свае, і прыйдзіце да мяне; і я дам вам добрую зямлю Эгіпту, і вы будзеце есці тлустасьць зямлі гэтай”.

19 А ты загадаеш: “Зрабіце гэтак: вазьміце сабе з зямлі Эгіпецкае вазы для дзяцей вашых і жонак вашых, і вазьміце бацьку вашага, і прыходзьце.

20 І вочы вашыя няхай не шкадуюць прыладаў вашых, бо дабро ўсёй зямлі Эгіпецкай — для вас”.

21 І зрабілі так сыны Ізраіля. І даў ім Язэп вазы паводле загаду фараона, і даў ім сілкаваньня на дарогу.

22 І ўсім, кожнаму з іх, ён даў зьмену адзеньня, а Бэн'яміну даў трыста срэбнікаў і пяць зьменаў адзеньня.

23 А для бацькі свайго паслаў дзесяць аслоў, абладаваных даброцьцямі з Эгіпту, і дзесяць асьліцаў, абладаваных збожжам і хлебам, і ежаю для баьці свайго на дарогу.

24 І адаслаў ён братоў сваіх, і яны пайшлі. І сказаў ім: “Не сварыцеся ў дарозе”.

25 І ўзыйшлі яны з Эгіпту, і прыйшлі ў зямлю Ханаан да Якуба, баьці свайго.

26 І паведамлі яму, кажучы: “Яшчэ жывы Язэп, і ён кіруе ў-ва ўсёй зямлі Эгіпецкай”. І не ўзварухнулася сэрца ягонае, бо ён не паверыў ім.

27 І прамовлі яму ўсе словы Язэпа, якія ён прамовіў ім, і ўбачыў ён вазы, якія прыслаў Язэп, каб прывезьці яго, і ажыў дух Якуба, бацькі іхняга.

28 І сказаў Ізраіль: “Досыць! Яшчэ жыве Язэп, сын мой! Пайдзі і ўбачу яго, перш, чым памру”.

Бц 46

1 І вырушыў Ізраіль у дарогу, і ўсё, што ў яго, і прыйшоў у Бэер-Шэву, і ахвяраваў ахвяры Богу бацькі свайго Ісаака.

2 І сказаў Бог Ізраілю ў відзежы начным, і сказаў: “Якубе! Якубе!” А ён сказаў: “Вось я”.

3 І сказаў: “Я — Бог, Бог бацькі твайго! Ня бойся зыйсьці ў Эгіпет, бо Я зраблю цябе там народам вялікім.

4 Я зыйду з табой ў Эгіпет, і Я, выводзячы, таксама выяду цябе [адтуль]. І Язэп паложыць руку сваю на вочы твае”.

5 І падняўся Якуб з Бэер-Шэвы; і павезьлі сыны Ізраіля Якуба, бацьку свайго, і дзяцей сваіх, і жонак сваіх на вазах, якія паслаў фараон, каб прывезьці яго.

6 І ўзялі яны статак свой і маёмасьць сваю, якую прыдбалі ў зямлі Ханаан, і прыйшлі ў Эгіпет Якуб і ўсё насеньне ягонае з ім.

7 Сыноў сваіх і сыноў сыноў сваіх з сабою, і дочак сваіх і дочак сыноў сваіх, і ўсё насеньне сваё прывёў ён з сабою ў Эгіпет.

8 І вось імёны сыноў Ізраіля, што прыйшлі ў Эгіпет: Якуб і сыны ягоныя. Першародны Якуба Рубэн.

9 І сыны Рубэна: Ханох і Палью, і Хецрон, і Кармі.

10 І сыны Сымона: Емуэль і Ямін, і Агад, і Якін, і Цахар, і Шаўль, сын Хананейкі.

11 І сыны Леві: Гершон, Кегат і Мерары.

12 А сыны Юды: Ер, і Анан, і Шэля, і Пэрэс, і Зарах. І памерлі Ер і Анан у зямлі Ханаан. І былі сыны Пэрэса: Хецрон і Хамуль.

13 І сыны Ісахара: Тола і Пува, і Ёў, і Шымрон.

14 І сыны Завулёна: Сэрэд, і Элён, і Яхлеэль.

15 Гэта сыны Леі, якіх яна нарадзіла Якубу ў Падан-Араме, і [яшчэ] Дзіну, дачку ягоную. Усіх душаў сыноў ягоных і дочак ягоных — трыццаць тры.

16 І сыны Гада: Цыф'ён і Хагі, Шуні і Эцбон, Еры і Ароды, і Ар'элі.

17 А сыны Асэра: Імна, і Ішва, і Ішві і Бэрыя, і Сэрах, сястра іхняя. А сыны Бэрыі: Хевер і Малхіэль.

18 Гэта сыны Зільпы, якую даў Лаван Леі, даччэ сваёй. Яна нарадзіла іх Якубу шаснаццаць душаў.

19 Сыны Рахелі, жонкі Якуба: Язэп і Бэн'ямін.

20 І нарадзіліся ў Язэпа ў зямлі Эгіпецкай Манаса і Эфраім, якіх нарадзіла яму Аснат, дачка Паты-Пэра, сьвятара з Ону.

21 А сыны Бэн'яміна: Бела і Бэкер, і Ашбэль, Гера і Нааман, Эхі і Рош, Мупім і Хупім, і Ард.

22 Гэта сыны Рахелі, якіх яна нарадзіла Якубу, усіх душаў — чатырнаццаць.

23 А сыны Дана: Хушым.

24 Сыны Нэфталі: Яхцээль і Гуні, і Ецэр, і Шылем.

25 Гэта сыны Більгі, якую даў Лаван дачцэ сваёй Рахелі. Яна нарадзіла іх Якубу, усіх душаў — сем.

26 Усяго душаў, што прыйшлі з Якубам у Эгіпет, якія выйшлі са сьцёгнаў ягоных, акрамя жонак сыноў Якуба, усіх душаў — ПШЭСЬЦЬДЗЕСЯТ ПШЭСЬЦЬ.

27 А сыноў Язэпа, якія нарадзіліся яму ў Эгіпце, — ДЗЬВЕ ДУШЫ. Усяго душаў з дому Якуба прыйшло ў Эгіпет семдзясят.

28 І паслаў ён Юду перад сабою да Язэпа, каб той скіраваў аблічча яго на Гашэн. І прыйшлі ў зямлю Гашэн.

29 І запрог Язэп калясьніцу сваю, і ўзыйшоў насустрач Ізраілю, бацьку свайму, у Гашэн, і паказаўся яму, і ўпаў на шыю ягоную, і плакаў на шыі ягонай зноў.

30 І сказаў Ізраіль Язэпу: “Магу паміраць я гэтым разам, як убачыў аблічча тваё, бо ты яшчэ жывы”.

31 І сказаў Язэп братам сваім і дому бацькі свайго: “Я пайду і паведамлю фараону, і скажу яму: “Браты мае і дом бацькі майго, якія былі ў зямлі Ханаан, прыйшлі да мяне.

32 Гэтыя людзі — пастухі авечак, бо яны гадавалі статак. І авечак сваіх, і валоў сваіх, і ўсё, што ў іх, яны прывялі”.

33 І станецца, калі фараон пакліча вас і скажа: “Які занятак ваш?”

34 вы скажаце: “Гадавалі статак слугі твае, з маленства нашага і дагэтуль, і мы, і бацькі нашыя”, каб вы пасяліліся ў зямлі Гашэн, бо брыдзяцца Эгіпцыяне кожным пастухом авечак”.

Бц 47

1 І прыйшоў Язэп, і паведаміў фараону, і сказаў: “Бацька мой, і браты мае, і авечкі іхнія, і валы іхнія, і ўсё, што ў іх, прыйшлі з зямлі Ханаан, і вось, яны ў зямлі Гашэн”.

2 І з-паміж братоў сваіх ён узяў пяць чалавек і паставіў іх перад фараонам.

3 І сказаў фараон братам ягоным: “Які ваш занятак?” І яны казалі фараону: “Пастухі авечак слугі твае, і мы, і бацькі нашыя”.

4 І казалі яны фараону: “Вандраваць у зямлі гэтай мы прыйшлі, бо няма пашы для авечак слугаў тваіх, бо вялікі голад у зямлі Ханаан. І цяпер, просім, дазволь пасяліцца слугам тваім у зямлі Гашэн”.

5 І сказаў фараон Язэпу, кажучы: “Бацька твой і браты твае прыйшлі да цябе.

6 Зямля Эгіпецкая перад абліччам тваім. У найлепшым месцы зямлі пасялі бацьку свайго і братоў сваіх. Няхай жывуць яны ў зямлі Гашэн. І калі ведаеш, што ёсьць паміж імі здольныя людзі, пастаў іх даглядчыкамі над статкамі, якія ў мяне”.

7 І прывёў Язэп Якуба, бацьку свайго, і паставіў яго перад абліччам фараона. І дабраславіў Якуб фараона.

8 І сказаў фараон Якубу: “Колькі дзён [маюць] гады жыцьця твайго?”

9 І сказаў Якуб фараону: “Дзён гадоў вандраваньня майго — сто трыццаць гадоў. Кароткія і ліхія былі дні гадоў жыцьця майго, і не дасягнулі яны да дзён гадоў жыцьця бацькоў маіх у днях вандраваньня іхняга”.

10 І дабраславіў Якуб фараона, і выйшаў ад аблічча фараона.

11 І пасяліў Язэп бацьку свайго і братоў сваіх, і даў ім уласнасць у зямлі Эгіпецкай, у найлепшай частцы зямлі той, у зямлі Рамсэс, як загадаў фараон.

12 І жывіў Язэп бацьку свайго і братоў сваіх, і ўвесь дом бацькі свайго хлебам адпаведна [ліку] дзяцей.

13 А хлеба не было на ўсёй зямлі, бо голад быў вельмі цяжкі, і была вычарпаная зямля Эгіпецкая і зямля Ханаанская з прычыны голаду.

14 І сабраў Язэп усё срэбра, якое знайшлося ў зямлі Эгіпецкай і ў зямлі Ханаанскай, за збожжа, якое куплялі, і прынёс Язэп срэбра ў дом фараона.

15 І скончылася срэбра ў зямлі Эгіпецкай і ў зямлі Ханаанскай. І прыйшоў увесь Эгіпет да Язэпа, кажучы: “**Дай нам хлеба!** Навошта мы маем памерці перад табою, бо скончылася срэбра”.

16 І сказаў Язэп: “**Дайце статак ваш, і я буду даваць вам за статак ваш, калі скончылася срэбра**”.

17 І яны прыводзілі статак свой да Язэпа, і даваў ім Язэп хлеб за коней, і за статкі авечак, і за статкі валоў, і за аслоў; і жывіў іх хлебам за ўвесь статак іхні ў той год.

18 І скончыўся той год; і прыйшлі да яго у наступным годзе, і сказалі яму: “**Ня ўтоім ад пана нашага, што скончылася срэбра, і статкі скаціны нашай — у пана нашага. Не засталася нічога ў нас перад абліччам пана нашага, акрамя целаў нашых і грунтоў нашых.**”

19 Навошта маем памерці перад вачыма тваімі, і мы, і грунты нашыя? Купі нас і грунты нашыя за хлеб; і будзем мы і грунты нашыя нявольнікамі фараона, а ты дай нам зерня, і мы будзем жыць, і не памрэм, і грунты не спусьцеюць”.

20 І набыў Язэп усе грунты ў Эгіпце для фараона, бо прадалі Эгіпціяне кожны поле сваё, бо прычснуў іх голад. І зямля стала фараонавай.

21 А народ ён перавёў у гарады ад [аднаго] канца мяжы Эгіпту аж да [другога] канца яго.

22 Толькі грунты сьвятароў не набыў, бо частка сьвятароў [была] ад фараона, і яны жывіліся са сваёй часткі, якую даў ім фараон; таму яны і не прадалі грунты свае.

23 І сказаў Язэп народу: “**Вось, я купіў сеньня вас і грунты вашыя для фараона. Вось вам зерне, і засявайце зямлю.**”

24 І калі будзе жніво, давайце пятую частку фараону, а чатыры часткі застануцца вам засеяць поле і на харчаваньне вам і тым, хто ў дамах вашых, і на харчаваньне дзецям вашым”.

25 А яны сказалі: “**Ты захаваў нам жыцьцё. Няхай мы знойдзем ласку ў вачах пана нашага, і будзем слугамі фараону**”.

26 І паставіў гэта Язэп як пастанову, якая дагэтуль у зямлі Эгіпецкай, што для фараона пятая частка [ураджая], толькі грунты сьвятароў [належаць] ім самім, ня сталі яны фараонавымі.

27 І жыў Ізраіль у зямлі Эгіпецкай, у зямлі Гашэн, і мелі ўласнасьць у ёй, і пладзіліся, і памножыліся вельмі.

28 І жыў Якуб у зямлі Эгіпецкай сямнанцаць год; і было дзён Якуба, гадоў жыцьця ягонага — сто сорок сем гадоў.

29 І наблізіліся дні Ізраілю, кабу памерці, і паклікаў ён сына свайго Язэпа, і сказаў яму: “**Калі я знайшоў ласку ў вачах тваім, прашу, палажы руку сваю пад сьцягню маё і зрабі мне міласэрнасьць і праўду, што не пахаваеш мяне ў Эгіпце.**”

30 Але буду я ляжаць з бацькамі сваімі. Вынясі мяне з Эгіпту і пахавай мяне ў магіле іхняй”. І той сказаў: “**Зраблю паводле слова твайго**”.

31 І сказаў [Якуб]: “**Прысягні мне**”. І прысягнуў яму. І схіліўся Ізраіль на верх ложка.

Бц 48

1 І сталася пасья падзеяў гэтых: і сказалі Язэпу: “**Вось, бацька твой хворы**”. І ён узяў двух сыноў сваіх з сабою, Манасу і Эфраіма.

2 І паведамлі Якубу, і сказалі: “Вось, сын твой Язэп прыйшоў да цябе”. І сабраў сілы Ізраіль, і сеў на ложку.

3 І сказаў Якуб Язэпу: “Бог Усемагутны зьявіўся мне ў Люзе, у зямлі Ханаан, і дабраславіў мяне,

4 і сказаў мне: “Вось, Я зраблю цябе плодным, і памножу цябе, і дам табе [быць] зграмаджэньнем народаў, і дам зямлю гэтую насеньню твайму пасьяля цябе на ўласнасьць вечную”.

5 І цяпер два сыны твае, што нарадзіліся табе ў зямлі Эгіпецкай, да прыходу майго да цябе ў Эгіпет, яны — мае; Эфраім і Манаса, як Рубэн і Сымон, будуць мае.

6 А нашчадкі мае, якія ты нарадзіў пасьяля іх, будуць твае. Паводле імянаў братоў сваіх будуць яны называцца у спадчыне сваёй.

7 А ў мяне, калі я прыйшоў з Падану, памерла ў мяне Рахель у зямлі Ханаан, у дарозе, калі яшчэ заставалася кіўра зямлі, каб дайсьці да Ефраты, і я пахаваў яе там, пры дарозе ў Ефрату, гэта значыць Бэтлеем”.

8 І ўбачыў Ізраіль сыноў Язэпа, і сказаў: “Хто яны?”

9 І сказаў Язэп бацьку свайму: “Яны — сыны мае, якіх Бог даў мне тут”. І сказаў [Якуб]: “Вазьмі, прашу, іх да мяне, і я дабраслаўлю іх”.

10 А вочы Ізраіля сталі цяжкія ад старасьці, ня мог ён бачыць. І наблізіў іх да яго, і ён пацалаваў іх, і абняў іх.

11 І сказаў Ізраіль Язэпу: “Я не спадзяваўся ўбачыць аблічча тваё, і вось, Бог даў мне ўбачыць насеньне тваё”.

12 І адвёў іх Язэп ад каленяў ягоных, і пакланіўся яму абліччам сваім да зямлі.

13 І ўзяў Язэп іх абодвух, Эфраіма правіцай сваёю, леваруч Ізраіля, а Манасу — лявіцай сваёю, праваруч Ізраіля, і наблізіўся да яго.

14 І выцягнуў Ізраіль правіцу сваю, і палажыў на галаву Эфраіма, а ён быў малодшы, а лявіцу сваю — на галаву Манасы, скрыжаваў рукі свае, бо Манаса быў першародны.

15 І дабраславіў Язэпа, і сказаў: “Бог, перад абліччам Якога хадзілі бацькі мае, Абрагам і Ісаак, Бог, Які пасьвіў мяне ад [моманту], як я існую, аж да гэтага дня,

16 Анёл, што выбаўляе мяне ад усякага ліха, няхай дабраславіць юнакоў гэтых; і няхай яны будуць названьня імем маім і імем бацькоў маіх, Абрагама і Ісаака, і няхай разрастуцца яны ў мноства сярод зямлі”.

17 І ўбачыў Язэп, што бацька ягоны палажыў правую руку сваю на галаву Эфраіма, і было гэта ліхім у вачах ягоных. І падхапіў ён руку бацькі свайго, каб пералажыць яе з галавы Эфраіма на галаву Манасы.

18 І сказаў Язэп бацьку свайму: “Ня гэтак, ойча мой, бо гэта першародны. Палажы правіцу тваю на галаву ягоную”.

19 І запярэчыў бацька ягоны, і сказаў: “Ведаю, сыне мой, ведаю, таксама ён будзе народам, і таксама ён будзе вялікі, але брат ягоны малодшы будзе большы за яго, і насеньне ягонае будзе поўняю народаў”.

20 І дабраславіў іх у той дзень, кажучы: «Табоу будзе дабраслаўляць Ізраіль, кажучы: “Няхай зробіць табе Бог, як Эфраіму і Манасе”». І паставіў Эфраіма перад Манасам.

21 І сказаў Ізраіль Язэпу: «Вось, я паміраю. І Бог будзе з вамі, і верне вас у зямлю бацькоў ваших».

22 І я даў табе адну частку больш за братоў тваіх, тую, якую я ўзяў з рукі Амарэя мячом маім і лукам маім».

Бц 49

1 І паклікаў Якуб сыноў сваіх, і сказаў: «Зьбярыцеся, і я паведамлю вам, што спаткае вас у пазьнейшыя дні».

- 2 Зыйдзіцеся і паслухайце, сыны Якуба, паслухайце Ізраіля, бацьку свайго.
- 3 Рубэн, першародны мой, ты — **моц мая і пачатак сілы маёй**, перавышаеш годнасьцю і перавышаеш магутнасьцю.
- 4 Ты пеніўся, як вада, ня будзеш вывышаны, бо ты ўзыйшоў на ложка бацькі свайго; тады ты зьняважыў пасьцель маю, узышоўшы [на яе].
- 5 Сымон і Левій, браты, зброя іхняя — **прылада гвалту**.
- 6 У нараду іхнюю ня ўвойдзе душа мая, і да зграмаджэньня іхняга не далучыцца слава мая, бо ў гневе сваім яны забілі мужа і ў свавольстве сваім скалечылі вала.
- 7 Пракляты гнеў іхні, бо моцны, і лютасьць іхняя, бо заядлая. Падзялю іх у Якубе і расьцярушу іх у Ізраілі.
- 8 Юда, цябе выслаўляць будуць браты твае. Рука твая — **на карку ворагаў тваіх**; паклоняцца табе сыны бацькі твайго.
- 9 Юда — **малады леў**, ад здабычы, сыне мой, ты падымаешся. Прыхіліўся, лёг, як леў і як ільвіца, хто падыме яго?
- 10 Ня будзе аднята бэрла ад Юды і заканадаўца ад ног ягоных, аж пакуль ня прыйдзе Той, чыё яно, і Яму — **паслухмянасць народаў**.
- 11 Ён прывяжа да вінаграднай лазы асла свайго і да парастка выборнага вінаграду — **асьлянятка асьліцы сваёй**. Ён абмые ў віне шаты свае і ў крыві вінаграду — **адзеньне сваё**.
- 12 Вочы [ягоныя] чырванейшыя за віно, а зубы — **бялейшыя за малако**.
- 13 Завулён на беразе мора будзе жыць і ля прыстані караблёў, і межы ягоныя — **да Сідону**.
- 14 Ісахар — **асёл касьцісты**, што ляжыць паміж загарадаў.
- 15 І ўбачыў ён супачынак, што добры, і зямлю, што прыемная, і нахіліў плечы свае насіць цяжары і стаў слугою паднявольным.
- 16 Дан будзе судзіць народ свой, як адзін з родаў Ізраіля.
- 17 Будзе Дан зьмеем на дарозе, гадзюкай на сьцежцы, якая кусае пяты каня, і валіцца вершнік ягоны назад.
- 18 На збаўленьне Тваё спадзяюся, **ГОСПАДЗЕ!**
- 19 Гад — **войскі будуць перамагаць яго**, але ён пераможа пяты [іхнія].
- 20 Пра Ашэра — **тлусты хлеб ягоны**, і ён будзе даваць прысмакі валадарскія.
- 21 Нэфталі — **ланя выпушчаная** [на свабоду], што дае прыгожыя словы.
- 22 Галіна плодная Язэп, галіна плодная над крыніцаю, галіны ягоныя пнуцца па муры.
- 23 І засмучалі яго, і стралялі ў яго, і ненавідзілі яго стралцы.
- 24 І застаўся моцным лук ягоны, і ўмацаваліся раменьы рук ягоных — **ад рук Магутнага Якубавага, адтуль Пастыр, Скала Ізраіля**;
- 25 ад Бога бацькі твайго, і Ён дапаможа табе, і ад Усемагутнага, і Ён дабраславіць цябе дабраславеньнямі неба згары і дабраславеньнямі бяздоньня, што ляжыць унізе, дабраславеньнямі грудзей і ўлоньня.
- 26 Дабраславеньні бацькі твайго перавышаюць дабраславеньні бацькоў маіх, аж да вяршыняў узгоркаў адвечных. Няхай будуць яны на галаве Язэпа і на цемні выбранага між братамі сваімі.
- 27 **Бэн'ямін — воўк драпежны**, раницаю будзе есьці здабычу і ўвечары будзе дзяліць прыбытак».
- 28 Усіх гэтых родаў Ізраіля — **двананцаць**, і гэта тое, што прамаўляў ім бацька іхні; і дабраславіў іх, і кожнага паводле дабраславеньня ягонага дабраславіў.
- 29 І загадаў ён ім, і сказаў ім: «Я буду далучаны да народу майго. Пахавайце мяне каля бацькоў маіх, у пачоры, якая на полі Эфрона Хета,

30 у пячоры, што на полі Махпэля, якое насупраць Мамрэ ў зямлі Ханаан, якую купіў Абрагам разам з полем Эфрона Хета, на ўласнасць для пахаваньня.

31 Там пахавалі Абрагама і Сару, жонку ягоную, там пахавалі Ісаака і Рэбэку, жонку ягоную; і там я пахаваў Лею.

32 Набытыя гэтае поле і пячора, якая на ім, у сыноў Хета».

33 І скончыў Якуб загадваць сынам сваім, і палажыў ногі свае на ложка, і сканаў, і быў далучаны да народу свайго.

Бц 50

1 І ўпаў Язэп на аблічча бацькі свайго, і плакаў над ім, і цалаваў яго.

2 І загадаў Язэп слугам сваім лекарам забальсамаваць бацьку ягонага; і забальсамавалі лекары Ізраіля.

3 І прайшло сорок дзён, бо столькі вымагаецца дзён на бальсамаваньне. І плакалі па ім Эгіпцяне семдзясят дзён.

4 І мінулі дні плачу па ім, і прамовіў Язэп дому фараона, кажучы: “Калі я знайшоў ласку ў вачах вашых, кажыце, калі ласка, у вушы фараону, кажучы:

5 “Бацька мой узяў з мяне прысягу, кажучы: “Вось, я паміраю. У магіле маёй, якую я выкапаў у зямлі Ханаан, там пахавай мяне”. І цяпер я ўзыйду, і пахаваю бацьку свайго, і вярнуся”.

6 І сказаў фараон: “Узыйдзі і пахавай бацьку твайго, як ён узяў у цябе прысягу”.

7 І ўзыйшоў Язэп хаваць бацьку свайго; і ўзыйшлі з ім усе слугі фараона, старшыні дому ягонага, і ўсе старшыні зямлі Эгіпецкае,

8 і ўвесь дом Язэпа, і браты ягоныя, і дом бацькі ягонага. Толькі дзяцей сваіх, і авечак сваіх, і валоў сваіх пакінулі ў зямлі Гашэн.

9 І ўзыйшлі з ім таксама калясьніцы і вершнікі, і быў табар вельмі вялікі.

10 І прыйшлі яны ў Гарэн-Гаатад на другім баку Ярдану, і галасілі там галашэньнем вялікім і вельмі жалосным; і ўчыніў [Язэп] жалобу па бацьку сваім сем дзён.

11 І ўбачылі жыхары зямлі той, Хананейцы, жалобу ў Гарэн-Гаатадзе, і сказалі: “Гэта вялікая жалоба ў Эгіпціян!” Дзеля гэтага назвалі імя яго: Абэль-Міцраім, які на другім баку Ярдану.

12 І зрабілі сыны [Якуба] з ім так, як ён загадаў ім.

13 І занесьлі яго сыны ягоныя ў зямлю Ханаан, і пахавалі яго ў пячоры на полі Махпэля, якую купіў Абрагам разам з полем на ўласнасць на пахаваньне ў Эфрона Хета, насупраць Мамрэ.

14 І вярнуўся Язэп пасыла пахаваньня ім бацькі свайго ў Эгіпет, ён і браты ягоныя, і ўсе, што ўзыходзілі з ім хаваць бацьку ягонага.

15 І бачылі браты Язэпа, што памёр бацька іхні, і сказалі: “А што, калі зьненавідзіць нас Язэп і адплачваючы, адплаціць нам за ўсё тое ліха, якое мы яму зрабілі?”

16 І загадалі яны сказаць Язэпу, кажучы: «Бацька твайго загадаў перад сьмерцю сваёю, кажучы:

17 “Гэтака скажыце Язэпу: “Даруй, прашу, правіну братаў тваіх і грэх іхні, бо ліха зрабілі яны табе”. І цяпер даруй, прашу, слугам Бога бацькі твайго”». І плакаў Язэп дзеля [гэтых] словаў да яго.

18 І прыйшлі таксама браты ягоныя, і ўпалі перад абліччам ягоным, і сказалі: “Вось, мы — слугі для цябе”.

19 І сказаў ім Язэп: “Ня бойцеся! Хіба я замест Бога?”

20 І вы надумалі ліха супраць мяне, але Бог надумаў гэта на дабро, каб зрабіць так, як ёсьць сёньня, каб захаваць жыцьцё вялікаму народу.

²¹ І цяпер ня бойцеся, я буду карміць вас і дзяцей ваших”. І суцяшаў іх, і прамаўляў да сэрцаў іхніх.

²² І пасяліўся Язэп у Эгіпце, ён і дом бацькі ягонага. І жыў Язэп сто дзесяць гадоў.

²³ І бачыў Язэп у Эфраіма сыноў да трэйцяга пакаленьня, таксама сыны Махіра, сына Манасы, нарадзіліся на каленях Язэпа.

²⁴ І сказаў Язэп братам сваім: “Я паміраю, але Бог, наведваючы, наведе вас і выведзе вас з зямлі гэтай у зямлю, пра якую прысягаў Абрагаму, Ісааку і Якубу”.

²⁵ І ўзяў Язэп прысягу ў сыноў Ізраіля, кажучы: “Бог, наведваючы, наведе вас, і вы вынясіце косткі мае адгэтуль”.

²⁶ І памёр Язэп, маючы сто дзесяць гадоў. І забальсмавалі яго, і палажылі ў дамавіну ў Эгіпце.

КНИГА ПСАЛЬМАЎ

Пс 1

- ¹ Шчасьлівы чалавек, які не хадзіў паводле рады бязбожнікаў, не стаяў на шляху грэшнікаў і не сядзеў паміж насъмешнікаў,
² бо да закону ГОСПАДА імкненьне яго і пра закон Ягоны будзе разважаць ён днём і ноччу.
³ І будзе ён як дрэва, пасаджанае пры цячэньні водаў, якое прыносіць плод свой у часе сваім, і лістота якога ня вяне, і ва ўсім, што ён робіць, ён посьпех мае.
⁴ Ня гэтак бязбожнікі, яны як мякіна, якую вецер разносіць.
⁵ Таму не ўстаяць бязбожнікі на судзе, ані грэшнікі на сходзе праведных,
⁶ бо ГОСПАД ведае шлях праведных, а шлях бязбожнікаў загіне.

Пс 2

- ¹ Чаму бунтуюцца народы, і плямёны задумваюць марнае?
² Паўстаюць валадары зямлі, і князі сабраліся разам супраць ГОСПАДА і супраць Памазанца Ягонага:
³ “Парвема кайданы іхнія і пугы іхнія скіньма з сябе!”
⁴ Той, Які жыве ў небе, будзе сьмяяцца, Госпад будзе кпіць з іх.
⁵ І скажа да іх у гневе Сваім і ў ярасьці Сваёй напужае іх:
⁶ “Гэта Я паставіў Валадара Майго на Сьёне, гары Маёй сьвятой!”
⁷ Я абвяшчу пастанову: “ГОСПАД сказаў да мяне: Ты – Сын Мой, Я сёння нарадзіў Цябе!
⁸ Зажадай ад Мяне, і дам Табе народы зямлі ў спадчыну, і межы зямныя — на ўласнасьць Табе.
⁹ Кіем жалезным паб’еш іх, быццам начыньне глінянае скрышыш іх”.
¹⁰ Дык цяпер, валадары, зразумейце, навучыцеся, судзьдзі зямлі!
¹¹ Служыце ГОСПАДУ са страхам і радуйцеся з дрыжаньнем.
¹² Слаўце Сына, каб не разгневаўся, і каб ня зьнішчыў шляху вашага, бо неўзабаве ўзгарыцца гнеў Ягоны! Шчасьлівыя ўсе, якія ў Ім маюць надзею.

Пс 3

- ¹ Псальм Давіда, калі ён уцякаў ад аблічча Абсалёма, сына свайго.
² ГОСПАДЗЕ, як шматлікія сталі прыгняталнікі мае! Шмат іх паўстае супраць мяне!
³ Шмат тых, якія кажуць пра душу маю: “Няма для яго збаўленьня ў Бога” (Сэлях).
⁴ Але Ты, ГОСПАДЗЕ, — шчыт для мяне, Ты – слава мая і Ты падыймаеш галаву маю.
⁵ Голасам маім клікаў я да ГОСПАДА, і Ён адказаў мне з гары Сваёй сьвятое. (Сэлях).
⁶ Я лёг і заснуў; і абудзіўся, бо ГОСПАД падтрымлівае мяне.
⁷ Не палохаюся я многіх тысячаў народу, што абступілі мяне наўкола.
⁸ Паўстань, ГОСПАДЗЕ! Збаў мяне, Божа мой! Бо Ты даў ворагам маім па сківіцах, Ты скрышыў зубы бязбожнікаў.
⁹ У ГОСПАДА збаўленьне і для народу Твайго дабраслаўленьне Тваё. (Сэлях).

Пс 4

- ¹ Кіраўніку хору: на струнных інструмэнтах. Псальм Давіда.

² Калі я клічу, адкажы мне, Божа, Праведнасьць мая! Калі я быў ўцісканы, Ты даў мне прастору. Зьлітуйся нада мною і пачуй малітву маю!

³ Сыны людзей, дакуль слава мая зьневажацца будзе, дакуль будзеце любіць марнасьць і шукаць няпраўды? (Сэлях.)

⁴ Спазнайце, што ГОСПАД аддзяліў багабойнага Свайго; ГОСПАД пачуе, калі буду клікаць да Яго.

⁵ Дрыжыце і не грашыце! Кажыце ў сэрцах ваших на ложках ваших і маўчыце! (Сэлях)

⁶ Ахвяруйце ахвяры праведнасьці і спадзявайцеся на ГОСПАДА!

⁷ Шмат тых, якія кажучь: “Хто пакажа нам добрае?” Узьнімі над намі сьветласць аблічча Твайго, ГОСПАДЗЕ!

⁸ Ты даў у сэрцы маім большую радасьць, чым маюць яны, сабраўшы збожжа і віна багата. (Сэлях)

⁹ У супакоі лягу я і засну, бо Ты, ГОСПАДЗЕ, адзін даеш мне жыць у бясьпецы.

Пс 5

¹ Кіраўніку хору: на флейтах. Псальм Давіда.

² Прыхілі вуха да словаў маіх, ГОСПАДЗЕ, зваж на ўздыханьне маё.

³ Выслухай голас крыку майго, Валадару мой і Божа мой, бо я да Цябе малюся.

⁴ ГОСПАДЗЕ, раніцаю пачуй голас мой; на досьвітку стану перад Табою і буду выглядаць.

⁵ Бо Ты – Бог, Якому недаспадобы няправасьць; зьдзень ня будзе жыць пры Табе!

⁶ Тыя, што хваляцца сабою, ня ўстояць перад вачыма Тваімі, Ты ненавідзіш усіх злачынцаў.

⁷ Ты зьнішчаш хлусьлівых; крыважэрнымі і падступнымі брыдзіцца ГОСПАД.

⁸ А я праз вялікую міласэрнасьць Тваю ўвайду ў дом Твой, і ў страху Тваім пакланюся ў сьвятыні сьвятасьці Тваёй.

⁹ ГОСПАДЗЕ, вядзі мяне ў праведнасьці Тваёй; насупраць ворагам маім выпрастуй шлях Твой перад абліччам маім.

¹⁰ Бо няма шчырасьці ў вуснах іхніх; нутро іхняе — распуста; горла іхняе — магіла адчыненая; языком сваім ашукваюць.

¹¹ Абвінаваць іх, Божа! Няхай загінуць яны ад намераў сваіх! За мноства правінаў іхніх адкінь Ты іх, бо яны збунтаваліся супраць Цябе.

¹² І няхай радуюцца ўсе, якія ў Табе маюць надзею; няхай веселяцца навекі, бо Ты іх бароніш; і няхай узрадуюцца ў Табе тыя, якія любяць імя Тваё.

¹³ Бо Ты дабраслаўляеш праведнага, ГОСПАДЗЕ, і ўпадабаньнем Тваім, як шчытом, засланяеш яго.

Пс 6

¹ Кіраўніку хору: на струнных інструмэнтах, на актаву. Псальм Давіда.

² ГОСПАДЗЕ, у гневе Тваім не карай мяне і ў ярасьці Тваёй не вучы мяне!

³ Зьлітуйся нада мною, ГОСПАДЗЕ, бо я нядужы; аздараві мяне, ГОСПАДЗЕ, бо спалоханья косткі мае,

⁴ і душа мая вельмі спалоханая. О, ГОСПАДЗЕ, дакуль?

⁵ Павярніся, ГОСПАДЗЕ, выратуй душу маю, збаў мяне дзеля міласэрнасьці Тваёй!

⁶ Бо ў сьмерці няма памяці пра Цябе, і ў пекле хто будзе славіць Цябе?

⁷ Я замарыўся ад уздыханьня майго; штоноч паліваю я ложкаж мой, сьлязамі паліваю пасьцель маю.

⁸ Ад тугі высохла вока маё, састарэлася дзеля ўсіх, хто ўціскае мяне.

⁹ Адступіцеся ад мяне, ўсе злачынцы, бо ГОСПАД пачуў голас плачу майго.

¹⁰ ГОСПАД пачуў маленьне маё, ГОСПАД прыняў малітву маю.

11 Няхай будуць асаромленыя ворагі мае і моцна спалоханыя, няхай павернуцца назад і імгненна будуць асаромленыя.

Пс 7

- 1 Лямант Давіда, які засьпяваў ён ГОСПАДУ з прычыны Куша, сына Бэн'яміна.
 2 ГОСПАДЗЕ, Божа мой! У Табе маю надзею! Збаў мяне ад усіх перасьледвальнікаў маіх і вызваль мяне,
 3 каб ня ўзяў, быццам леў, душы маёй і не разарваў мяне, калі няма каму ратаваць!
 4 ГОСПАДЗЕ, Божа мой! Калі я ўчыніў гэтае, калі ёсьць беззаконьне ў руках маіх,
 5 калі зло я зрабіў таму, хто жыў са мной мірна, і не ратаваў таго, хто ўціскаў мяне без прычыны,
 6 тады няхай перасьледуе вораг душу маю і дагоніць, няхай ўтопча ў зямлю жыцьцё маё і славу маю кіне ў пыл! (Сэлях)
 7 Паўстань, ГОСПАДЗЕ, у гневе Тваім! Узьніміся супраць лютасьці тых, што ўціскаюць мяне! Збудзіся, Божа мой, на суд, які Ты прызначыў!
 8 І зьярэцца сход народаў вакол Цябе, і Ты зьвернешся да іх з вышыні.
 9 ГОСПАДЗЕ, асудзі народы. Судзі мяне, ГОСПАДЗЕ, паводле праведнасьці маёй і паводле беззаганнасьці маёй, што ёсьць у-ва мне!
 10 Няхай счэзьне ліхота бязбожнікаў, але ўмацуй праведнага, Ты, Які выпрабюваеш сэрцы і ныркі, Божа Праведны!
 11 Шчыт мой у Бога, Які збаўляе шчырых сэрцам,
 12 у Бога, Які судзіць праведнага, і ў Бога, Які гневаецца штодзень [на бязбожніка].
 13 Калі той не навернецца, Ён вострыць Свой меч, нацягнуў Свой лук і прыгатаваў,
 14 і паклаў на яго прылады сьмерці, стрэлы Свае Ён робіць распаленымі.
 15 Вось, [бязбожнік] зачаў злачынства, і цяжарны ліхоцьцем, і народзіць хлусню.
 16 Яму капаў ён і выкапаў, і сам уваліцца ў дол, што зрабіў.
 17 Ліхоцьце зьвернецца на галаву ягоную, і на цемя ягонае зыйдзе няправасьць ягоная.
 18 Буду славіць ГОСПАДА паводле праведнасьці Ягонай і выслаўляць імя ГОСПАДА Найвышэйшага.

Пс 8

- 1 Кіраўніку хору: на лад Гітыт. Псальм Давіда.
 2 ГОСПАДЗЕ, Госпадзе наш! Якое слаўнае імя Тваё па ўсёй зямлі! Слава Твая ўзьнесена па-над нябёсы!
 3 З вуснаў немаўлятаў і тых, што пры грудзях, Ты заснаваў умацаваньне супраць ненавісьнікаў Тваіх, каб спыніць ворага і мсьціўцу.
 4 Калі я гляджу на неба Тваё, твор пальцаў Тваіх, на месяц і на зоркі, якія Ты паставіў,
 5 я думаю: “Што ёсьць чалавек, што Ты памятаеш пра яго, і сын чалавечы, што Ты наведваеш яго?”
 6 Ня шмат Ты паменшыў яго перад анёламі*, і славай і веліччу ўкаранаваў Ты яго,
 7 і даў яму панаваць над творамі рук Тваіх, і ўсё Ты паклаў пад ногі яму:
 8 авечак і валоў усіх, і зьяроў палявых,
 9 птушак у небе, і рыбаў у моры, і ўсё, што ходзіць сьцежкамі марскімі.
 10 ГОСПАДЗЕ, Госпадзе наш! Якое слаўнае імя Тваё па ўсёй зямлі!

Пс 9

- 1 Кіраўніку хору: на лад Мутлябэн. Псальм Давіда.
 2 Буду славіць ГОСПАДА ад усяго сэрца майго, буду абвяшчаць усе цуды Твае!
 3 Буду радавацца і весяліцца ў Табе, буду выслаўляць імя Тваё, Найвышэйшы!

4 Калі ворагі мае павернуць назад, яны спатыкнуцца і загінуць перад абліччам Тваім.

5 Бо Ты правёў суд мой і [разгледзеў] справу маю, Ты сеў на пасадзе, праведны Судзьдзя.

6 Ты ўтаймаваў народы, Ты зьнішчыў бязбожніка, імя іхняе сьцёр на вякі вечныя.

7 Вораг спустошаны, канец яго назаўсёды. І гарады [ягонья] Ты зруйнаваў, памяць пра іх зьнішчана.

8 А ГОСПАД сядзіць [на пасадзе] на вякі; Ён паставіў пасад Свой дзеля суду,

9 і Ён будзе судзіць сусьвет паводле праведнасьці і змагацца з народамі паводле справядлівасці.

10 І будзе ГОСПАД умацаваным замкам для ўцісьнёнага, умацаваным замкам у час трывогі.

11 І будуць спадзявацца на Цябе тыя, што ведаюць імя Тваё, бо Ты не пакідаеш тых, хто шукае Цябе, ГОСПАДЗЕ!

12 Выслаўляйце ГОСПАДА, Які сядзіць на Сыёне, апавядайце між народамі ўчынкі Ягонья!

13 Бо Ён шукае [тых, што пралілі] кроў, памятае пра іх, Ён не забыўся пра крык уцісканых.

14 Зьлітуйся нада мною, ГОСПАДЗЕ! Глянь на пакуты мае ад тых, што ненавідзяць мяне, — Ты, Які падыймаеш мяне ад брамы сьмерці,

15 каб я абвяшчаў усю хвалу Тваю ў брамах дачкі Сыёну і радаваўся ў збаўленьні Тваім.

16 Уваліліся пагане ў яму, якую зрабілі; у сетку, якую схавалі, патрапіла нага іхня.

17 ГОСПАД даў пазнаць Сябе, учыніўшы суд; у справах рук сваіх заблытаўся бязбожнік. (Разважаньне. Сэлях)

18 Зыйдуць бязбожнікі ў пекла, усе пагане, якія забыліся пра Бога.

19 Бо не назаўсёды забыты будзе бедны, надзея прыгнечаных ня згіне на векі.

20 Паўстань, ГОСПАДЗЕ, ня дай чалавеку мець перавагу; пагане будуць суджаныя перад абліччам Тваім!

21 Напусьці жах на іх, ГОСПАДЗЕ, каб пазналі пагане, што яны – людзі! (Сэлях)

Пс 10

1 Чаму стаіш здалёк, ГОСПАДЗЕ, хаваешся ў часе трывогі?

2 Бязбожнік у пыхлівасьці сваёй перасьледуе ўбогага; няхай будзе ён схоплены ў зламьснасьці, якую надумаў.

3 Бо хваліцца бязбожнік у пажаданьнях душы сваёй, і дабраслаўляе хціўца, і грэбуе ГОСПАДАМ.

4 Бязбожнік у ганарыстасьці гневу свайго не шукае [Бога]. “Няма Бога!” — усе думкі ў яго.

5 Шляхі ягонья паспяховыя ва ўсякі час; суды Твае высока аддалёныя ад яго; на ўсіх ворагаў сваіх [грэбліва] дзьмухае ён.

6 Ён гаворыць у сэрцы сваім: “Я не пахіснуся, з пакаленьня ў пакаленьне ліха ня будзе [ў мяне]”.

7 Вусны ягонья поўныя праклёнаў, ашуканства і здрады; пад языком у яго — ліхота і злачынства.

8 Ён сядзіць у засадзе на загуменьнях, у таемным месцы забівае нявіннага; вочы ягонья сочаць за нешчаслівым,

9 ён пільнуе ў засадзе, быццам леў у схове сваім; пільнуе, каб схапіць убогага; хапае ўбогага, уцягваючы яго ў сваю сетку;

10 ён згінаецца, туліцца [да зямлі], і ад моцы ягонае гіне шмат нешчаслівых.

11 Ён кажа ў сэрцы сваім: “Бог забыўся, схававу аблічча Сваё, ня ўбачыць ніколі!”

- 12 Паўстань, ГОСПАДЗЕ, Божа! Узьнімі руку Тваю, не забывайся пра ўцісканых!
- 13 Чаму бязбожнік пагарджае Богам, кажучы ў сэрцы сваім: “Ты ня будзеш шукаць [гэтага]”?
- 14 Але Ты бачыш, Ты глядзіш на ліхоту і гора, каб даць [аднагароду] рукою Сваёю. Табе пакідае [свой лёс] нешчаслівы; Ты быў дапамогай сіраце.
- 15 Зламай рамяно бязбожніку і ліхотніку, шукай беззаконьне ягонае, каб больш яго было нельга знайсці.
- 16 ГОСПАД — Валадар на вякі вечныя; пагане счэзнуць з зямлі Ягонай.
- 17 Ты пачуў жаданьне ўцісканых, ГОСПАДЗЕ! Ты ўмацуеш сэрцы іхнія, Ты прыхіліш вуха Тваё,
- 18 каб даць суд сіраце і пакрыўджанаму, каб больш не палохаў іх чалавек на зямлі!

Пс 11

- 1 Кіраўніку хору. Давіда. У ГОСПАДЗЕ маю надзею. Чаму вы кажаце душы маёй: “Уцякаючы, уцякай на горы вашыя, як птушка?”
- 2 Бо вось, бязбожнікі нацягнулі лук, палажылі стралу сваю на цціве, каб упоцемках страляць у правых сэрцам.
- 3 Калі падмуркі будуць раскіданыя, што зробіць праведнік?
- 4 ГОСПАД у сьвятой сьвятыні Сваёй; пасад ГОСПАДА ў небе, вочы Ягонья бачаць, павекі Ягонья выпрабоўваюць сыноў чалавечых.
- 5 ГОСПАД выпрабоўвае праведніка, але бязбожніка і таго, які любіць няправасць, ненавідзіць душа Ягоная.
- 6 Дажджом спашле Ён пасткі на бязбожнікаў; агонь, і серка, і вецер палючы будуць часткаю келіха іхняга,
- 7 бо ГОСПАД праведны і любіць праведнасць; правыя будуць бачыць аблічча Ягонае.

Пс 12

- 1 Кіраўніку хору: на актаву. Псалём Давіда.
- 2 Збаў, ГОСПАДЗЕ, бо ня стала багабойных, бо верныя счэзылі сярод сыноў чалавечых.
- 3 Марнасьць прамаўляе кожны да бліжняга, вуснамі лісьлівымі і сэрцам дваістым гавораць.
- 4 Няхай адсячэ ГОСПАД усе вусны лісьлівыя, язык, што дзёрзка прамаўляе,
- 5 якія кажуць: “Языком нашым пераможам, вусны нашыя з нам! Хто гаспадар для нас?”
- 6 За злачынствы супраць прыгнечаных, за стогны ўцісканых паўстану цяпер, – кажа ГОСПАД, – пастаўлю ў бясьпецы таго, на якога дыхаюць [пагрэзай].
- 7 Словы ГОСПАДА – чыстыя словы, срэбра ў горне ад зямлі ачышчанае, сямікроць ператопленае.
- 8 Ты, ГОСПАДЗЕ, абарані іх, захавай іх ад пакаленьня гэтага на вякі.
- 9 Навокал ходзяць бязбожнікі, бо сярод сыноў чалавечых узвысіліся найбольш нягодныя.

Пс 13

- 1 Кіраўніку хору. Псалём Давіда.
- 2 Дакуль, ГОСПАДЗЕ? Ці назаўсёды забудзешся пра мяне? Дакуль будзеш хаваць аблічча Сваё ад мяне?
- 3 Дакуль я буду складаць парады ў душы маёй, смутак у сэрцы маім штодня? Дакуль вораг мой будзе ўздымацца нада мною?
- 4 Глянь, адкажы мне, ГОСПАДЗЕ, Божа мой! Прасьвятлі вочы мае, каб не заснуў я сьмерцю,

⁵ каб не казаў вораг мой: “Я перамог яго”, каб прыгнятальнікі мае ня радаваліся, калі я пахіснуся.

⁶ А я спадзяюся на міласэрнасць Тваю; будзе радавацца сэрца маё са збаўленьня Твайго. Буду сьпяваць ГОСПАДУ, бо Ён зрабіў дабро мне.

Пс 14

¹ Кіраўніку хору. Давіда. Сказаў бязглузды ў сэрцы сваім: “Няма Бога!” Сапсаваліся яны і агідныя рэчы робяць, няма таго, хто робіць дабро.

² Глянуў ГОСПАД з неба на сыноў чалавечых, каб пабачыць, ці ёсьць разумны, які Бога шукае.

³ Усе ўхіліліся, усе разам нягодныя; няма нікога, хто робіць дабро, няма аніводнага!

⁴ Няўжо ня маюць пазнаньня ўсе злачынцы, якія народ мой зьдаюць, быццам хлеб ядуць, і ГОСПАДА ня клічуць?

⁵ І будуць яны там у страху вялікім, бо ёсьць ГОСПАД у пакаленьні праведнікаў!

⁶ Радай прыгнечанага вы пагарджаеце, але ГОСПАД — прыстанішча ягонае.

⁷ Хто дасьць збаўленьне з Сыёну для Ізраіля? Калі ГОСПАД верне палон народу Свайго, будзе радавацца Якуб і будзе весяліцца Ізраіль!

Пс 15

¹ Псалём Давіда. ГОСПАДЗЕ! Хто будзе жыць у намёце Тваім, хто паселіцца на гары Твай сьвятой?

² Той, хто ходзіць беззаганна, і робіць праведнасць, і кажа праўду ў сэрцы сваім,

³ хто языком сваім не ачарніў, не ўчыніў ліхога бліжняму свайму і ня ўзьвёў ганьбы на таго, хто побач,

⁴ у ваха якога пагарда для адкінутага і пашана для таго, хто баіцца ГОСПАДА; той, хто са шкодай для сябе прысягаў, але гэтага не зьмяняў,

⁵ хто срэбра свайго не аддаваў на квоту і хабару супраць нявіннага ня браў. Хто гэтак робіць, не пахісьнецца на векі!

Пс 16

¹ Залатая песьня Давіда. Захавай мяне, Божа, бо я ў Табе маю надзею.

² Кажу я да ГОСПАДА: “Ты – Госпад мой; добрасць мая нішто перад Табою”.

³ Да сьвятых, якія на зямлі, і да слаўных [Тваіх], да іх усё імкненьне маё.

⁴ Памножацца прыкрасьці ў тых, што сьпяшаюцца за чужым [богам]; я ня буду вылаваць ахвяры іх крывавае, ані імёнаў іхніх браць у вусны мае.

⁵ ГОСПАД – частка долі маёй і келіху [майго]; Ты трымаеш лёс мой.

⁶ Шнуры мае выпалі ў чужоўных [мясьцінах], і спадчына прыемная для мяне.

⁷ Буду дабраслаўляць ГОСПАДА, які радзіць мне, і ўначы ўшчуваюць мяне ныркі мае.

⁸ Маю я ГОСПАДА перад сабою заўсёды, бо Ён праваруч мяне, дык не пахіснуся.

⁹ Дзеля гэтага ўзьвесялілася сэрца маё і радуецца слава мая, нават цела маё супачыне бяспечна,

¹⁰ бо Ты не пакінеш душу маю ў пекле і не дасі сьвятому Твайму ўбачыць паракленьне.

¹¹ Ты дасі мне ведаць шлях жыцьця; перад абліччам Тваім поўня радасьці, праваруч Цябе раскоша заўсёды.

Пс 17

¹ Малітва Давіда. Пачуй, ГОСПАДЗЕ, справядлівасьць [маю], зваж на галашэньне маё, прыхілі вуха да малітвы маёй з вуснаў нефальшывых!

- 2 Ад аблічча Твайго няхай выйдзе прысуд мой; вочы Твае бачаць, што справядліва.
- 3 Ты выпрабаваў сэрца маё, уначы адведаў і ачысьціў мяне, і не знайшоў нічога; думкі ліхія ня выйшлі з вуснаў маіх.
- 4 У справах чалавечых паводле слова вуснаў Тваіх я высьцерагаўся сьцежкаў гвалту,
- 5 крокі мае трымаліся каляінаў Тваіх, стопы мае не хісталіся.
- 6 Да Цябе я гукаю, бо Ты, Божа, адкажаш мне. Прыхілі вуха Тваё да мяне, пачуў словы мае!
- 7 Зьвяі міласэрнасьць Тваю, Збаўца тых, якія да правіцы Тваёй уцякаюць ад тых, што паўсталі [на іх].
- 8 Захавай мяне, як зэрнку вока, у цянку крылаў Тваіх схавай Ты мяне
- 9 ад бязбожнікаў, якія руйнуюць мяне, ад ворагаў душы маёй, якія атачылі мяне.
- 10 Тлушчам сваім яны закрылі сябе, вуснамі сваімі яны пыхліва гавораць.
- 11 На кожным кроку цяпер яны нас абступаюць; вочы свае скіравалі, каб нас кінуць на зямлю.
- 12 Яны падобныя да ільва, які прагне здабычы, і да льявняці, якое ў засадзе ляжыць.
- 13 Паўстань, ГОСПАДЗЕ! Выйдзі супраць аблічча ягонага, павалі Ты яго! Мячом Тваім выратуй душу маю ад бязбожніка,
- 14 ад сьмяротных [людзей] — Тваёй рукой, ГОСПАДЗЕ, ад сьмяротных [людзей] веку гэтага. Частка іхняя – ў гэтым жыцьці, і чэрава іхняе Ты са скарбніцы Тваёй нападуняеш, яны насычаюць сыноў сваіх, і лішак свой пакідаюць дзецям сваім.
- 15 А я ў праведнасьці ўбачу аблічча Тваё, абудзіўшыся, насычуся вобразам Тваім.

Пс 18

- 1 Кіраўніку хору. Слугі ГОСПАДАВА Давіда, які выказаў ГОСПАДУ словы сьпеву гэтага ў дзень, калі ГОСПАД вызваліў яго з рук усіх ворагаў ягоных і з рукі Саўла. І ён казаў:
- 2 Буду любіць Цябе, ГОСПАДЗЕ, сіла мая! ГОСПАД — скала мая, замчышча маё, мой Збаўца!
- 3 Мой Бог — апора мая, у Ім я маю надзею; Ён — ШЧЫТ МОЙ, рог збаўленьня майго і ўмацаваны замак мой!
- 4 Паклічу я ГОСПАДА, Які годны хвалы, і ад ворагаў маіх збаўлены буду.
- 5 Ахапілі мяне путы сьмерці, і віры Бэліяла стурбавалі мяне;
- 6 путы пякельныя агарнулі мяне, і пасткі сьмерці схапілі мяне.
- 7 У прыгнечаныя маім клікаў я ГОСПАДА і галасіў да Бога майго. Ён пачуў са сьвятыні Сваёй голас мой, і лямант мой перад абліччам Ягоным дайшоў да вушэй Ягоных.
- 8 І, дрыжучы, задрыжэла зямля, і падваліны гор затрэсьліся і захісталіся, бо ўгнявіўся Ён.
- 9 Узняўся дым ад гневу Ягонага, і з вуснаў Ягоных — агонь палючы, вугольле распальваецца ад Яго.
- 10 Нахіліў Ён неба і зыйшоў, і імгла пад нагамі Ягонымі.
- 11 Ён сеў на херувіма і паляцеў, і ўзьнёсься на крылах ветру.
- 12 Ён зрабіў цемру заслонай Сваёй, вакол Яго — намёт Ягоны з цёмных водаў, з густых хмараў.
- 13 Ад бляску перад Ім разыйшліся хмары Ягоныя, град і вугольле вогненнае.
- 14 І загрымеў у небе ГОСПАД, і Найвышэйшы падаў голас Свой, град і вугольле вогненнае.
- 15 І Ён пусьціў стрэлы Свае, і расцьяршыў іх, а мноствам маланак зьбянтэжыў іх.

- 16 І сталі бачныя рэчышчы водаў, і адкрыліся падваліны сусьвету ад пагрозаў Тваіх, ГОСПАДЗЕ, і ад подыху духу гневу Твайго.
- 17 Паслаўшы з вышыні, Ён схпіў мяне, выцягнуў мяне з водаў вялікіх,
- 18 вызваліў мяне ад ворага майго моцнага і ад тых, якія ненавідзяць мяне, бо яны былі дужэйшыя за мяне.
- 19 Яны схпілі мяне ў дзень няшчасьця майго, але ГОСПАД быў падпорай для мяне.
- 20 І Ён вывеў мяне на вольны прастор, Ён выратаваў мяне, бо мне спагадае.
- 21 ГОСПАД даў мне паводле праведнасьці маёй, паводле чысьціні рук маіх мне аднагародзіў,
- 22 бо я захоўваў шляхі ГОСПАДАВЫ і не адступаў бязбожна ад Бога майго;
- 23 бо ўсе суды Ягонья перада мною, і ад пастановаў Ягоньх я не ўхіляўся.
- 24 Я быў беззаганны перад Ім і захоўваў сябе ад беззаконья.
- 25 І аднагародзіў мне ГОСПАД паводле праведнасьці маёй, паводле чысьціні рук маіх перад вачыма Ягоньмі.
- 26 З багабойным Ты будзеш багабойным, з чалавекам беззаганным будзеш беззаганны,
- 27 для чыстага сэрцам Ты чысты сэрцам, і для крывадушнага Ты падступны,
- 28 бо людзей прыгнечаных Ты збаўляеш, а вочы пыхлівыя паніжаеш.
- 29 Ты запаліш сьветац мой; ГОСПАД, Бог мой, асьветліць цемру маю.
- 30 Бо з Табою я атакую войскі і з Богам маім узыйду на мury.
- 31 Бог, беззаганны шлях Ягоны; слова ГОСПАДА чыстае; Ён — шчыт для ўсіх, хто ў Ім мае надзею.
- 32 Бо хто Бог, апрача ГОСПАДА, і хто скала, акрамя Бога нашага?
- 33 Бог, Які падпярэзвае мяне сілай і дае беззаганнасьць шляху майму;
- 34 Ён робіць ногі мае як у аленья і на высачыні ставіць мяне,
- 35 навучае рукі мае для бітвы, і раменьы мае напінаюць мядзяны лук.
- 36 І Ты даў мне шчыт збаўленьня Твайго, і правіца Твая ўмацоўвала мяне, і ласкавасьць Твая памнажала мяне.
- 37 Ты даў прастору для кроку майго, і не хісталіся ногі мае.
- 38 Я перасьледаваў ворагаў маіх і даганяў іх, і не варочаўся назад, пакуль ня зьнішчыў іх.
- 39 Я гэтак скрышыў іх, што не маглі ўстаць; яны падалі пад ногі мае.
- 40 Ты падперазаў мяне сілай дзеля бітвы, Ты паваліў перада мною тых, што паўсталі супраць мяне.
- 41 Ты даў мне [бачыць] карак ворагаў маіх, і тых, што мяне ненавідзілі, я вынішчыў.
- 42 Яны галасілі, і не было таго, хто іх збавіць; яны да ГОСПАДА, але Ён не адказаў ім.
- 43 Я стоўк іх, як той пыл пад ветрам, як балота на вуліцы, я стаптаў іх.
- 44 Ты выратаваў мяне ад звадак людзей, паставіў мяне за галаву народам. Людзі, якіх я ня ведаў, будуць служыць мне.
- 45 На вестку [пра мяне], чуюць мяне; сыны чужынцаў падпарадкаваліся мне.
- 46 Сыны чужынцаў млеюць і трымцяць у агароджах сваіх.
- 47 Жыве ГОСПАД, дабраслаўлёная скала мая; і няхай ўзвысіцца Бог збаўленьня майго,
- 48 Бог, Які адпомсьціў за мяне і схпіў народы перада мною,
- 49 выратаваў мяне ад ворагаў маіх і ўзвысіў мяне па-над тымі, што паўсталі супраць мяне; ад чалавека злачыннага вызваліў мяне.
- 50 Дзеля гэтага буду славіць Цябе, ГОСПАДЗЕ, сярод народаў і імя Тваё выслаўляць.

51 Ты ўзьявілічў збаўленьнем валадара Твайго і зьяўляеш міласэрнасць памазанцу Твайму, Давіду, і насенню ягонаму на вякі.

Пс 19

1 Кіраўніку хору. Псалъм Давіда.

2 Нябёсы абвяшчаюць славу Божую, і прасьцяг апавядае пра творы рук Ягоных.

3 Дзень дню пераказвае вестку, і ноч ночы выказвае веданьне.

4 Бяз гуку, бяз словаў, ня чутны голас іх.

5 Па ўсёй зямлі разыходзіцца гучаньне іхняе, а мова іхняя — да краю сусьвету. На іх Ён паставіў намёт для сонца,

6 і яно як жаніх выходзіць з пакою свайго, яно радасна гукае, як волат, калі прабег сьцяжыну сваю.

7 Ад краю неба выходзіць яно і бязьць да краю яго, і нішто ня схваецца ад гарачыні ягонай.

8 Закон ГОСПАДАЎ безаганны, ён навяртае душу. Сьведчаньне ГОСПАДА вернае, яно робіць мудрым неразумнага.

9 Загады ГОСПАДА слушныя, яны радуюць сэрца. Прыказаньне ГОСПАДАВА чыстае, яно прасьвятляе вочы.

10 Страх перад ГОСПАДАМ чысты, ён будзе трываць вечна. Суды ГОСПАДАВЫ праўдзівыя, а таксама справядлівыя.

11 Яны больш пажаданыя, чым золата, больш, чым золата найчысьцейшае, і саладзейшыя за мёд і мёд сотавы.

12 І слуга Твой праз іх будзе навучаны; хто захоўвае іх, [будзе мець] нагароду вялікую.

13 Хто зразумее памылкі свае? Ад схаваных [грахоў] дай мне пазьбегнуць пакаранья!

14 І трымай далёка слугу Твайго ад свавольства, няхай яно нада мною не пануе. Тады я буду безаганны і ня буду мець пакаранья за правіну вялікую.

15 Няхай словы вуснаў маіх і разважаньні сэрца майго будуць даспадобы Табе, ГОСПАДЗЕ, Скала мая і Абаронца мой!

Пс 20

1 Кіраўніку хору: псалъм Давіда.

2 Няхай ГОСПАД пачуе цябе ў дзень трывогі, няхай абароніць цябе імя Бога Якубавага!

3 Няхай Ён спашле табе дапамогу са сьвятыні і ўмацуе цябе з Сьёну!

4 Няхай Ён узгадае ўсе дары твае і цэласпаленьнямі тваімі няхай насыціцца.

5 Няхай Ён дасьць табе паводле сэрца твайго, і споўніць усе намеры твае,

6 каб мы ўзрадаваліся ў збаўленьні Тваім і ў імя Бога нашага сьцяг паднялі. Няхай споўніць ГОСПАД усе прагненьні твае!

7 Цяпер я ведаю, што ГОСПАД збаўляе Памазанца Свайго; Ён адкажа яму са сьвятюга неба Свайго праз збаўчую магутнасць правіцы Сваёй.

8 Гэтыя [спадзяюцца] на калясьніцы і коней, а мы ўзгадваем імя ГОСПАДА, Бога нашага.

9 Яны пахіснуліся і ўпалі, а мы паўсталі і стаімо проста.

10 Збаў нас, ГОСПАДЗЕ, і няхай валадар пачуе нас, калі будзем клікаць!

Пс 21

1 Кіраўніку хору. Псалъм Давіда.

2 ГОСПАДЗЕ! У моцы Тваёй будзе радавецца валадар, у збаўленьні Тваім ён вельмі ўсьцешыцца.

³ Ты даў яму жаданьне сэрца ягонага, і просьбам вуснаў ягоных Ты не адмовіў.
(Сэлях.)

⁴ Бо Ты сустрэў яго дабраслаўленьнем добра, усклаў яму на галаву карону з найчысьцейшага золата.

⁵ Жыцьцё ён прасіў у Цябе, Ты даў яму доўгасць дзён на вякі вечныя.

⁶ Вялікая слава ягоная у збаўленьні Тваім; годнасьць і веліч Ты ўзлажыў на яго.

⁷ Бо Ты даў яму дабраслаўленьне вечнае, Ты разьвесяліў яго радасьцю перад абліччам Тваім.

⁸ Бо валадар спадзяецца на ГОСПАДА і праз міласэрнасьць Найвышэйшага не пахісьнецца,

⁹ Рука Твая знойдзе ўсіх ворагаў Тваіх, правіца Твая знойдзе тых, якія ненавідзяць Цябе.

¹⁰ Ты зробіш з іх печ вогненную у час [зьяўленьня] аблічча Твайго; ГОСПАД у гневе Сваім выгубіць іх, і агонь зжарэ іх.

¹¹ Ты зьнішчыш плод іхні на зямлі і насеньне іхняе — **спасярод сыноў чалавечых.**

¹² Бо яны кнулі ліхое супраць Цябе, надумалі зламыснае, якое не змаглі [здзейсьніць],

¹³ Бо Ты павернеш іх наўцёкі, нацягнеш лук Твой супраць твару іхняга.

¹⁴ Узніміся, ГОСПАДЗЕ, у моцы Тваёй! Мы будзем сьпяваць і выслаўляць магутнасьць Тваю.

Пс 22

¹ Кіраўніку хору: на лад “Ланя на сьвітаньні”. Псальм Давіда.

² Божа мой, Божа мой! Чаму Ты пакінуў мяне, аддаліўся ад збаўленьня майго, ад словаў стагнаньня майго?

³ Божа мой! Я клічу ўдзень, і Ты не адказваеш, і ўначы, і не супакойваюся.

⁴ Але Ты — **Сьвяты**, Ты сядзіш па-над хвалою Ізраіля!

⁵ На Цябе спадзяваліся бацькі нашыя, спадзяваліся, і Ты выратоўваў іх.

⁶ Да Цябе крычалі яны і былі збаўленья; на Цябе спадзяваліся, і не былі асаромленыя.

⁷ А я — **чарвяк**, а не чалавек, зьневажаны людзьмі і пагарджаны народам.

⁸ Усе, што бачаць мяне, кпяць з мяне, крывячы вусны і ківаючы галовамі:

⁹ “**Ён усклаў [надзею] на ГОСПАДА!** Дык няхай Ён выратуе яго, няхай вызваліць яго, калі яму спагада!”

¹⁰ Але Ты выцягнуў мяне з чэрава [маці], пры грудзях маці маёй даў мне спадзяваньне.

¹¹ На Цябе я пакінуты ад улоньня [маці]; ад чэрава маці маёй Ты — **мой Бог!**

¹² Не аддаляйся ад мяне, бо блізка бяды, бо няма дапамогі!

¹³ Мяне абступілі дужыя быкі, бугаі Башанскія атачылі мяне.

¹⁴ Яны разявілі ляпы свае на мяне, быццам леў, які [прагне] здабычы і рыкае.

¹⁵ Я выліўся быццам вада, і разьдзяліліся ўсе косткі мае. Сталася сэрца маё як воск, растапілася ў нутры маім.

¹⁶ Высахла як чарапок сіла мая, язык мой прыліп да паднябеньня майго, і ў пыл сьмерці Ты кідаеш мяне.

¹⁷ Бо сабакі абступілі мяне, грамада злчынцаў атачыла мяне, яны прабілі рукі мае і стопы мае.

¹⁸ Можна палічыць усе косткі мае. Яны глядзяць, на мяне ўглядаюцца.

¹⁹ Яны падзялілі адзеньне маё між сабою і пра вопратку маю кідалі жэрабя.

²⁰ Але Ты, ГОСПАДЗЕ, не аддаляйся ад мяне! Моцнасьць мая, пасьпяшайся мне на ўспамогу!

- 21 Выратуй ад мяча душу маю, з пашчы сабак адзіную маю.
 22 Збаў мяне з пашчы львінае, і з рагоў аднарога адкажы мне!
 23 Дык буду абвяшчаць імя Тваё братам маім, сярод грамады буду хваліць Цябе.
 24 Вы, якія баіцеся ГОСПАДА, хвалеце Яго! Усё насеньне Якуба, ушаноўвайце Яго, і бойся Яго, усё насеньне Ізраіля!
 25 Бо Ён не пагардзіў і ня брыдзіўся нэндзай прыгнечанага, і не схаваў аблічча Свайго ад яго, але пачуў яго, калі той галасіў да Яго.
 26 Пра Цябе хвала мая ў грамадзе вялікай; абяцаньне маё я споўню перад абліччам тых, што баяцца Яго.
 27 Будуць есьці ўцісканья і насыцяцца; будуць хваліць ГОСПАДА тыя, што шукаюць Яго. Сэрца вашае будзе жыць вечна!
 28 Схамянуцца і зьвернуцца да ГОСПАДА ўсе канцы зямлі, і паклоняцца перад абліччам Тваім усе плямёны народаў.
 29 Бо ГОСПАДУ [належаць] валадараньне і панаваньне над народамі.
 30 Будуць есьці і паклоняцца [перад Ім] усе заможныя зямлі; упадуць перад абліччам Ягоным ўсе, што ў пыл зыходзяць і ня могуць захаваць пры жыцці душу сваю.
 31 Насеньне [маё] будзе служыць Яму і будзе называцца Госпадавым у пакаленьні.
 32 Прыйдучь і будуць апавадаць народу, што мае нарадзіцца, праведнасьць Ягоную, бо Ён [такое] зрабіў.

Пс 23

- 1 Псальм Давіда. ГОСПАД ёсьць Пастыр мой, ні ў чым ня буду мець нястачы!
 2 На пашах зялёных Ён пасьвіць мяне, да водаў спакойных накіроўвае мяне.
 3 Ён аднаўляе душу маю, на сьцежкі праведнасьці вядзе мяне дзеля імя Свайго.
 4 Нават калі буду ісьці далінаю ценю сьмерці, ня буду баяцца ліха, бо Ты са мною, Твой кій і Твая падпора, яны мяне пацяшаюць.
 5 Ты прыгатаўляеш перад абліччам маім стол насуперак тым, якія ўціскаюць мяне; галаву маю Ты памазаў алеем і келіх мой да верху наліты.
 6 Толькі добрасьць і міласэрнасьць Твая будуць ісьці са мною ўсе дні жыцця майго; і ў доме ГОСПАДА буду жыць доўгія дні.

Пс 24

- 1 Псальм Давіда. ГОСПАДАВА зямля і што напаўняе яе, сусьвет і ўсё, што жыве ў ім.
 2 Бо Ён на моры заснаваў яго, і на рэках угрунтаваў яго.
 3 Хто ўзыйдзе на гару ГОСПАДАВУ, і хто стане на месцы Ягоным сьвятым?
 4 Той, у каго рукі бязьвінныя і сэрца чыстае, хто душы сваёй да марноты не схіляе і не прысягае крывадушна, —
 5 той атрымае дабраслаўленьне ад ГОСПАДА і праведнасьць ад Бога збаўленьня свайго.
 6 Гэта пакаленьне тых, якія шукаюць Яго, якія шукаюць аблічча Твайго, [Бог] Якуба! (Сэлях)
 7 Узьніміце, брамы, вярхі вашыя! Узьніміцеся, дзьверы адвечныя, каб увайшоў Валадар славы!
 8 Хто-ж ёсьць Валадар славы? ГОСПАД моцны і магутны, ГОСПАД, магутны ў бітве.
 9 Узьніміце, брамы, вярхі вашыя! Узьніміцеся, дзьверы адвечныя, каб увайшоў Валадар славы!
 10 Хто ж ёсьць Валадар славы? ГОСПАД Магуцьцяў — Ён ёсьць Валадар славы! (Сэлях)

Пс 25

- 1 Давіда. Да Цябе, ГОСПАДЗЕ, узьнімаю я душу маю.
- 2 Божа мой! На Цябе спадзяюся; ня дай мне быць асаромленым, ня дай ворагам маім быць нада мной пераможцамі.
- 3 Бо ўсе, што на Цябе спадзяюцца ня будуць асаромленыя. Будуць асаромлены тыя, што адступаюцца без прычыны.
- 4 ГОСПАДЗЕ, дай мне ведаць шляхі Твае, навучы мяне сьцежкам Тваім.
- 5 Вядзі мяне ў праўдзе Тваёй і навучы, бо Ты — Бог збаўленьня майго, на Цябе спадзяюся ў-ва ўсякі дзень.
- 6 Узгадай пра літасьць Тваю, ГОСПАДЗЕ, і пра міласэрнасьць Тваю, бо яны — ад вякоў.
- 7 Пра грахі маладосьці маёй і пра правіны мае ня ўзгадай. Паводле міласэрнасьці Тваёй Ты ўзгадай пра мяне, дзеля добрасьці Тваёй, ГОСПАДЗЕ!
- 8 ГОСПАД добры і справядлівы, таму Ён будзе навучаць [Свайму] шляху грэшнікаў.
- 9 Ён прывядзе ўцісканых на суд і навучыць уцісканых шляху Свайму.
- 10 Усе сьцежкі ГОСПАДА — міласэрнасьць і праўда для тых, якія захоўваюць завет Ягоны і сьведчаньні Ягоныя.
- 11 Дзеля імя Твайго, ГОСПАДЗЕ, даруй мне беззаконьне маё, бо надта яно вялікае!
- 12 Хто той чалавек, які баіцца ГОСПАДА? Яго Ён навучыць шляху, які [трэба] выбраць яму.
- 13 Душа ягоная будзе жыць ў добрым, і насеньне ягонае зямлю ў спадчыну возьме.
- 14 Таямніца ГОСПАДА з тымі, што баяцца Яго, і завет Свой Ён дае ім ведаць.
- 15 Вочы мае заўсёды [глядзяць] на ГОСПАДА, бо Ён выцягне з сеткі ногі мае.
- 16 Павярніся да мяне і зьлітуйся нада мною, бо я самотны і прыгнечаны.
- 17 Трывогі сэрца майго пашырыліся, выцягні мяне з бедў маіх!
- 18 Глянь на пакуты мае і нядолю маю, і даруй мне ўсе грахі мае!
- 19 Глянь на ворагаў маіх, бо шмат іх і нянавісьцю злачыннаю яны ненавідзяць мяне.
- 20 Захавай душу маю і выратуй мяне, каб ня быў я асаромлены, бо я ў Табе маю надзею.
- 21 Беззаганнасьць і праведнасьць няхай захаваюць мяне, бо я на Цябе спадзяюся.
- 22 Божа, выбаў Ізраіля ад усіх трывогаў ягоных!

Пс 26

- 1 Давіда. Судзі мяне, ГОСПАДЗЕ, бо хадзіў я ў беззаганнасьці маёй і на ГОСПАДА спадзяваўся, не хістаючыся.
- 2 Выпрабуў мяне, ГОСПАДЗЕ, і дасьведчы; ачысьці ныркі мае і сэрца маё!
- 3 Бо міласэрнасьць Твая перад вачыма маімі, і я хаджу ў праўдзе Тваёй.
- 4 Я не сядзеў з людзьмі марнымі, і з крывадушнымі ня буду ўваходзіць.
- 5 Я ненавідзеў сходы злачынцаў, і з бязбожнікамі ня буду сядзець [разам].
- 6 Я абмыю ў нявіннасьці рукі мае і абыйду вакол ахвярніку Твайго, ГОСПАДЗЕ,
- 7 каб голасна дзякаваць Табе і абвяшчаць ўсе цуды Твае.
- 8 ГОСПАДЗЕ, я ўлюбіў сядзібу дому Твайго і месца сялібы славы Тваёй.
- 9 Не забяры душы маёй з грэшнікамі, ані жыцьця майго з людзьмі крывавамі,
- 10 у руках якіх брыдота, правіца якіх напоўнена хабарамі.
- 11 А я буду хадзіць у беззаганнасьці маёй. Выбаў Ты мяне і зьлітуйся нада мною!
- 12 Нага мая на роўным [месцы] стаіць; у зграмаджэньнях я буду дабраслаўляць ГОСПАДА.

Пс 27

- 1 Давіда. ГОСПАД — сьвятло маё і збаўленьне маё. Каго мне баяцца? ГОСПАД — апора жыцьця майго. Каго мне палохацца?
- 2 Калі злачынцы выйдучь супраць мяне, каб пажэрці цела маё, прыгнятальнікі і ворагі мае, яны самі спатыкнуцца і ўпадуць.
- 3 Калі табар вайсковы стане супраць мяне, сэрца маё ня будзе баяцца; калі ўзьнімецца супраць мяне вайна, я і тады буду спадзявацца.
- 4 Аднаго я прашу ў ГОСПАДА і гэтага толькі шукаю, каб жыць мне ў доме ГОСПАДА ўсе дні жыцьця майго, каб бачыць харавство ГОСПАДА і разважаць у сьвятыні Ягонай.
- 5 Бо Ён заслоніць мяне ў схове Сваім у дзень злы, Ён схавает мяне пад заслонай намёту Свайго, і ўзьнясе мяне на скалу.
- 6 Гэтак будзе ўзьнесена цяпер галава мая па-над усімі ворагамі маімі вакол мяне, і буду ахвяроўваць ГОСПАДУ ахвяры ў намёце Ягоным пад трубныя гукі, буду сьпяваць і выслаўляць ГОСПАДА.
- 7 Пачуй, ГОСПАДЗЕ, голас мой, калі я клічу. Зьлітуйся нада мною і адкажы мне!
- 8 Пра Цябе кажэ сэрца маё: “Шукайце аблічча Маё!” Я буду шукаць, ГОСПАДЗЕ, аблічча Тваё!
- 9 Не хавай ад мяне аблічча Тваё, не адцурайся ў гневе ад слугі Твайго! Ты быў мне ўспамогай! Не адкідай мяне і не пакінь мяне, Божа збаўленьня майго!
- 10 Бо бацька мой і маці мая пакінулі мяне, а ГОСПАД прыгарнуў мяне.
- 11 Навучы мяне, ГОСПАДЗЕ, шляху Твайму, і вядзі мяне роўнай сьцежкай насупраць ворагам маім!
- 12 Не аддавай мяне ў рукі прыгнятальнікаў маіх, бо сьведкі фальшывыя паўсталі супраць мяне і той, што дыхае няправасцю.
- 13 Але я веру, што ўбачу добрасць ГОСПАДА ў зямлі жывых.
- 14 Спадзявайся на ГОСПАДА! Будзь цьвёрды і сэрца тваё ўмацуй, і спадзявайся на ГОСПАДА!

Пс 28

- 1 Давіда. Да Цябе, ГОСПАДЗЕ, я клічу. Скала мая, не маўчы на мой [кліч], каб праз маўчаньне Тваё ня стаўся я падобным да тых, што зыходзяць у магілу.
- 2 Пачуй голас маленьня майго, калі я галашу да Цябе, калі ўзьнімаю рукі мае да давіру сьвятыні Твайёй.
- 3 Не цягні мяне [да загубы] разам з бязбожнікамі і злачынцамі, якія кажуць: “Супакой” бліжнім сваім, а ў сэрцах сваіх ліхое [маюць].
- 4 Дай ім паводле справаў іхніх і паводле ліхоты ўчынкаў іхніх; паводле таго, што рабілі рукі іхнія, дай ім; аднагародзь ім за тое, што зрабілі яны.
- 5 Бо яны не разумеюць справаў ГОСПАДА і ўчынкаў рук Ягоных, дык Ён зруйнуе іх і не адбудуе.
- 6 Дабраслаўлены ГОСПАД, бо Ён пачуў голас маленьня майго.
- 7 ГОСПАД — моц мая і шчыт мой; на Яго спадзявалася сэрца маё, і Ён дапамог мне; і ўзрадавалася сэрца маё, і сьпевам маім буду славіць Яго.
- 8 ГОСПАД — моц для нас; Ён — апора збаўленьня памазанца Ягонага.
- 9 Збаў народ Твой і дабраславі спадчыну Тваю; пасьві іх і ўзьнімі іх на вякі.

Пс 29

- 1 Псальм Давіда. Ададайце ГОСПАДУ, сыны Божыя, ададайце ГОСПАДУ славу і моц!
- 2 Ададайце ГОСПАДУ славу імя Ягонага, пакланіцеся ГОСПАДУ у велічы сьвятасці!
- 3 Голас ГОСПАДА над водамі; Бог славы загрымеў, ГОСПАД над водамі шматлікімі.
- 4 Голас ГОСПАДА магутны, голас ГОСПАДА велічны.

- 5 Голас ГОСПАДА крышыць кедры, ГОСПАД крышыць кедры Лібанскія,
 6 і прымушае іх скакаць, быццам цяляты, Лібан і Сірыён, як маладых буйвалаў.
 7 Голас ГОСПАДА выкрасае полымя агню.
 8 Голас ГОСПАДА ўстрасае пустыняй, ГОСПАД устрасае пустыняй Кадэш.
 9 Ад голасу ГОСПАДА лані зьягаюць і лясы асыпаюцца, і ў сьвятыні Ягонай усё кажа: Слава!
 10 Над патопам сядзеў ГОСПАД, і будзе сядзець ГОСПАД, як Валадар, навекі!
 11 ГОСПАД дасць сілу народу Свайму, ГОСПАД дабраславіць народ Свой супакоем.

Пс 30

- 1 Псальм. Сьпеў пры пасьвячэньні дома Давіда.
 2 Вывышаю Цябе, ГОСПАДЗЕ, бо Ты выцягнуў мяне і ня даў ворагам маім радавацца нада мною.
 3 ГОСПАДЗЕ, Божа мой! Я галасіў да Цябе, і Ты вылячыў мяне.
 4 ГОСПАДЗЕ, Ты вывеў душу маю з пекла, Ты даў мне жыць, каб ня быў я сярод тых, што зыйшлі ў магілу.
 5 Выслаўляйце ГОСПАДА, вы, багабойныя Ягонья, і слаўце на ўспамін сьвятасьці Ягонай!
 6 Бо на імгненне гнеў Ягоны, на [ўсё] жыцьцё ўпадабаньне Ягонае; увечары можа быць плач, а раніцаю – радасьць.
 7 А я сказаў у бясьпечнасьці сваёй: “Не пахіснуся навекі!”
 8 ГОСПАДЗЕ, праз ласку Тваю Ты паставіў горы мае непарушна; але Ты схаваў аблічча Тваё, і я спалохаўся.
 9 Да Цябе, ГОСПАДЗЕ, я клікаў, і Госпада майго я маліў:
 10 “Які зыск у крыві маёй, у тым, што зыйду я ў паракненне? Ці пыл будзе славіць Цябе? Ці будзе апавядаць праўду Тваю?”
 11 Пачуй, ГОСПАДЗЕ, і зьлітуйся нада мною! ГОСПАДЗЕ, будзь дапамогай маёю!
 12 Ты перамяніў лямант мой у танец, Ты скінуў з мяне зрэбніцу і падперазаў мяне радасьцю.
 13 Дзеля гэтага будзе выслаўляць Цябе слава [мая] і ня будзе маўчаць. ГОСПАДЗЕ, Божа мой, навекі я буду славіць Цябе!

Пс 31

- 1 Кіраўніку хору: псальм Давіда.
 2 У Табе, ГОСПАДЗЕ, я маю надзею, ня дай мне асароміцца на вякі, у праведнасьці Тваёй выратуй Ты мяне!
 3 Прыхілі да мяне вуха Тваё, хутчэй выратуй мяне! Будзь для мяне скалою апоры, домам умацаваным, каб збавіць мяне!
 4 Бо Ты – скала мая і замчышча маё, дык дзеля імя Твайго будзеш весьці мяне і накіроўваць мяне.
 5 Ты мяне выцягнеш з сеці, якую таемна [наставілі] супраць мяне, бо Ты – апора мая.
 6 У рукі Твае аддаю я дух мой; Ты выбавіў мяне, ГОСПАДЗЕ, Бог праўды.
 7 Ненавіджу я тых, што захоўваюць дарэмную марнасьць, бо я на ГОСПАДА спадзяюся.
 8 Я буду радавацца і весяліцца праз міласэрнасьць Тваю, бо Ты глянуў на пакуты мае, спазнаў трывогі душы маёй,
 9 і не аддаў мяне ў рукі ворага, паставіў ногі мае на вольны прастор.
 10 Зьлітуйся нада мною, ГОСПАДЗЕ, бо я прыгнечаны. Ад тугі высахла вока маё, і душа мая і нутро маё.

- 11 Бо зьнікае ў смутку жыцьцё маё, і гады мае — у-ва ўздыханьні. Спатыкнулася ў беззаконьні маім сіла мая, і высахлі косткі мае.
- 12 Я стаўся ганьбаю для ўсіх, што ўціскаюць мяне, і нават для суседзяў маіх, страхоўцем для знаёмых маіх; хто бачыць мяне на вуліцы, уцякае ад мяне.
- 13 Я забыты ў сэрцах, як мёртвы; я стаўся як начыньне разьбітае.
- 14 Бо я чуў зласлоўе ад многіх, жах наукола! Яны сабраліся разам супраць мяне, яны задумалі ліхое, каб забраць душу маю.
- 15 Але я на Цябе спадзяюся, ГОСПАДЗЕ! Я кажу: “Ты — мой Бог!”
- 16 У Тваёй руцэ час мой; выратуй мяне з рукі ворагаў маіх і тых, што пераследуюць мяне.
- 17 Няхай сьвеціць аблічча Тваё над слугою Тваім; збаў мяне праз міласэрнасьць Тваю!
- 18 ГОСПАДЗЕ, ня дай Ты мне асароміцца, бо да Цябе я клічу! Няхай асаромяцца бязбожнікі, няхай яны змоўкнуць у пекле,
- 19 няхай занямоць вусны хлусьлівыя, якія кажуць дзёрзка супраць праведніка з пыхлівасьцю і пагардай!
- 20 Якая вялікая добрасць Твая, якую Ты захоўваеш для тых, што баяцца Цябе, і якую ўчыняеш тым, што маюць надзею ў Табе насуперак сынам чалавечым!
- 21 Пад заслонай аблічча Твайго Ты хаваеш іх ад закалотаў людзкіх, Ты засланяеш іх, як у намёце, ад языкоў звадлівых.
- 22 Дабраслаўлены ГОСПАД, бо Ён учыніў мне цуды міласэрнасьці у горадзе ўмацаваным.
- 23 А я сказаў у зьбянтэжанасьці маёй: “Я адкінуты ад вачэй Тваіх!” Але Ты пачуў голас маленьня майго, калі я галасіў да Цябе!
- 24 Любіце ГОСПАДА, усе багабойныя Ягонья! Верных захоўвае ГОСПАД, але тым, якія дзейнічаюць пыхліва, Ён адплочвае з наддаткам.
- 25 Будзьце цьвёрдыя і ўмацуйце сэрца вашае, вы, якія спадзяецца на ГОСПАДА!

Пс 32

- 1 Навучаньне Давіда. Шчасьлівы, каму дараваная правіна, каму пакрыты грэх.
- 2 Шчасьлівы чалавек, якому не палічыў ГОСПАД беззаконьяў, і ў духу якога няма нядбалства.
- 3 Калі я маўчаў, ссохлі косткі мае ў стагнаньні маім кожны дзень,
- 4 бо дзень і ноч абцяжала мяне рука Твая; сокі мае высахлі, быццам у летнюю сьпёку. (Сэлях)
- 5 Грэх мой я паведаміў Табе і не схаваў беззаконья майго. Я сказаў: “Вызнаю ГОСПАДУ правіны мае”, і Ты дараваў мне віну грэху майго. (Сэлях)
- 6 Таму кожны багабойны будзе маліцца да Цябе ў часе, калі можна знайсці Цябе; нават калі разальюцца вялікія воды, яго не дакрануцца яны.
- 7 Ты — заслона мая! Ты мяне ад бяды захаваеш, радасьцю выратаваньня аточыш мяне. (Сэлях)
- 8 Навучу цябе і пакажу табе шлях, па якім ты павінен ісьці, дам табе раду, бо вока Маё над табою.
- 9 Ня будзьце, як конь і як мул, якія разуменьня ня маюць, якіх трэба аздобай іхняю, аброцьцю і вуздою, зацугляць, каб не кідаліся на цябе.
- 10 Шмат болю ў бязбожніка, а таго, хто спадзяецца на ГОСПАДА, міласэрнасьць атачае.
- 11 Радуйцеся ў ГОСПАДЗЕ і цешцеся, праведнікі! Весяліцеся ўсе, правыя сэрцам!

Пс 33

- 1 Весяліцеся ў ГОСПАДЗЕ, праведнікі; правым пасуе хвала.

- 2 Слаўце ГОСПАДА на гуслях, выслаўляйце Яго на псалтыры дзесяціструнным!
 3 Сьпявайце Яму новы сьпеў; спраўна грайце [Яму] пад трубныя гукі.
 4 Бо слушнае слова ГОСПАДАВА, і ўсе творы Ягоныя верныя.
 5 Ён любіць праведнасьць і суд; міласэрнасьцю ГОСПАДА напоўнена зямля.
 6 Словам ГОСПАДА зроблены нябёсы, а подыхам вуснаў Ягоных — усе войскі іхнія.
 7 Ён сабраў як капю воды марскія, Ён склаў іх у скарбніцу бяздоньяў.
 8 Няхай баіцца ГОСПАДА ўся зямля, няхай дрыжаць перад Ём усе жыхары сусьвету.
 9 Бо Ён сказаў — і сталася, Ён загадаў — і паўстала.
 10 ГОСПАД разьбіў намеры паганаў, запырэчыў думкам народаў.
 11 Намер ГОСПАДА будзе трываць на вякі, думкі сэрца Ягонага — з пакаленьня ў пакаленьне.
 12 Шчаслівы народ, у якога ГОСПАД ёсьць Бог, народ, які Ён выбраў на спадчыну для Сябе.
 13 З неба ГОСПАД глядзіць, Ён бачыць усіх сыноў чалавечых;
 14 з мейсца, дзе Ён жыве, Ён паглядае на ўсіх жыхароў зямлі.
 15 Ён уфармаваў сэрца кожнага з іх, Ён зважае на ўсе ўчынкі іхнія.
 16 Ня будзе збаўлены валадар вялікім войскам, волат ня вызваліцца праз вялікую сілу сваю;
 17 падманлівы конь для выратаваньня, і вялікая сіла ягоная ня дасьць выбаўленьня.
 18 Вось, вока ГОСПАДА над тымі, якія баяцца Яго, якія спадзяюцца на міласэрнасьць Ягоную,
 19 што Ён вызваліць ад сьмерці душы іхнія, і захаве жыцьцё ў [час] голаду.
 20 Душа нашага каека на ГОСПАДА; Ён — дапамога наша і шчыт наш.
 21 Бо ў Ём радуецца сэрца нашае; бо мы на імя Яго сьвятое спадземся.
 22 Няхай будзе міласэрнасьць Твая, ГОСПАДЗЕ, над намі, як мы на Цябе спадземся!

Пс 34

- 1 [Псальм] Давіда, калі ён перад Абімэлахам удаваў вар'ята і быў выгнаны ім, і пайшоў сабе.
 2 Буду дабраслаўляць ГОСПАДА ў-ва ўсякі час; хвала Яго будзе заўсёды на вуснах маіх.
 3 У ГОСПАДЗЕ будзе хваліцца душа мая; пачуюць [пра гэта] ўцісканыя і ўзрадуюцца.
 4 Узвялічвайце ГОСПАДА са мною, і разам будзем вывышаць імя Ягонае!
 5 Я шукаў ГОСПАДА, і Ён адказаў мне, і ад усяго, чаго я баяўся, выратаваў мяне.
 6 Глядзіце на Яго і зыходзьцеся [да Яго], і абліччы вашыя ня будуць у ганьбе.
 7 Убогі клікаў, і ГОСПАД пачуў [яго], і збавіў яго ад усіх трывогаў ягоных.
 8 Анёл ГОСПАДАЎ ставіць табар вакол тых, якія баяцца Яго, і ратуе іх.
 9 Паспытайце і ўбачце, які добры ГОСПАД! Шчаслівы той чалавек, які ў Ём мае надзею.
 10 Бойцеся ГОСПАДА, вы, сьвятые Ягоныя! Бо ня маюць нястачы тыя, якія баяцца Яго.
 11 Львянныя бядуюць і галадуюць, але тыя, што шукаюць ГОСПАДА, не адчуюць нястачы ўсякага даброўця.
 12 Хадзіце суды, сыны, паслухайце мяне, я навучу вас страху перад ГОСПАДАМ.
 13 Хто ёсьць чалавек, якому даспадобы жыцьцё, які любіць [доўгія] дні, каб убачыць добрае?

- 14 Захоўвай язык свой ад ліхога, а вусны свае — ад слова крывадушнага.
 15 Ухіляйся ад ліхога і рабі добрае; шукай супакою і імкніся да яго.
 16 Вочы ГОСПАДА — на праведных, і вушы Ягонья — на лямант іхні.
 17 Аблічча ГОСПАДА — супраць тых, якія робяць ліхое, каб вынішчыць з зямлі памяць пра іх.
 18 [Праведныя] крычаць, і ГОСПАД чуе іх, і ад усіх іхніх бедаў ратуе іх.
 19 ГОСПАД блізікі да тых, у каго сэрца скрышанае, і збаўляе тых, у каго дух разьбіты.
 20 Шмат ліхога [здараецца] ў праведнага, але з усяго гэтага ратуе яго ГОСПАД.
 21 Ён захоўвае ўсе косткі ягоныя, каб ніводную не паламалі.
 22 Ліхоцьце прывядзе да сьмерці бязбожніка, і будуць абвінавачаныя тыя, што ненавідзяць Праведнага.
 23 ГОСПАД збаўляе душы слугаў Сваіх, і ўсе, якія маюць надзею ў Ім, ня будуць абвінавачаныя.

Пс 35

- 1 Давіда. Змагайся, ГОСПАДЗЕ, з тымі, якія ідуць супраць мяне; ваюй супраць тых, што ваююць са мною.
 2 Вазьмі шчыт і панцыр, і паўстань на ўспамогу мне.
 3 І схпі дзіду, і загарадзі дарогу тым, якія перасьледуюць мяне. Скажы душы маёй: “Я — збаўленьне тваё”.
 4 Няхай асаромяцца і будуць у сораме тыя, што шукаюць душу маю; няхай адступяцца і будуць у ганьбе тыя, што надумалі ліхое супраць мяне.
 5 Няхай будуць яны, як мякіна пад ветрам, і анёл ГОСПАДАЎ няхай гоніць іх.
 6 Няхай шлях іхні будзе цёмны і сьлізкі, і анёл ГОСПАДАЎ няхай перасьледуе іх.
 7 Бо яны без прычыны таемна [наставілі] на мяне ў яме сетку сваю, без прычыны выкапалі яму для душы маёй.
 8 Няхай прыйдзе на яго загуба нечакана, няхай сетка, якую ён таемна [наставіў], зловіць яго, няхай на загубу ўваліцца ён.
 9 А мая душа будзе радавацца ў ГОСПАДЗЕ, будзе чешыцца збаўленьнем сваім.
 10 Усе косткі мае скажучь: “ГОСПАДЗЕ, хто падобны да Цябе, Які ратуеш прыгнечанага ад дужэйшага за яго, беднага і прыгнечанага — ад таго, хто яго абдзірае?”
 11 Паўстаюць сьведкі няправасьці, пра тое, чаго я ня ведаю, выпытваюць мяне,
 12 плацяць мне злом за добро; асірацела душа мая.
 13 А я падчас нядужасьці іхняе апранаўся ў зрэбніцу, пастом прыгнятаў душу маю, і малітва мая вярталася ў грудзі мае.
 14 Быццам ён быў прыяцель, брат мой, хадзіў я [да яго]; як у жалобе па маці, сумаваў я ў смутку.
 15 Але калі я пачаў падаць, яны ўзрадаваліся і сабраліся разам, сабраліся разам супраць мяне, каб біць [мяне], і я ня ведаў [гэтага], зьневажалі [мяне] і не маўчалі.
 16 Разам з крывадушнікамі насьмешнікі банкетуюць, скрыгочуць на мяне зубамі сваімі.
 17 Госпадзе, як доўга будзеш глядзець [на гэта]? Адвядзі ад загубы іхняй душу маю, [вызваль] ад льявнят адзіную маю.
 18 Буду славіць Цябе ў грамадзе вялікай, сярод народу магутнага буду хваліць Цябе.
 19 Няхай ня радуюцца з мяне тыя, што варагуюць са мною няслушна, няхай не міргаюць вачыма тыя, што ненавідзяць мяне без прычыны.
 20 Бо не пра супакой гавораць яны і супраць ціхіх на зямлі падступныя словы надумляюць.

- 21 Шырока разаявіўшы вусны свае супраць мяне, яны казалі: “Ага, ага! Бачыла вока нашае!”
- 22 Ты бачыў гэта, ГОСПАДЗЕ! Дык не маўчы, Госпадзе, не аддаляйся ад мяне!
- 23 Збудзіся! Абудзіся на суд мой, Бог мой і Госпад мой, каб [весьці] справу маю!
- 24 Судзі мяне паводле праведнасці Тваёй, ГОСПАДЗЕ, Божа мой, і няхай яны ня радуюцца, [гледзячы] на мяне,
- 25 няхай ня скажуць у сэрцы сваім: “Ага! Душа наша [гэтага хацела]!” Няхай яны ня скажуць: “Мы праглынулі яго!”
- 26 Няхай асаромяцца і будуць у ганьбе ўсе, што радуюцца з няшчасьця майго; няхай у ганьбу і сорам апрануцца тыя, што вывышаюцца нада мною.
- 27 Няхай весяляцца і радуюцца тыя, якім даспадобы праведнасць мая, і няхай яны кажуць заўсёды: “Будзь узьвялічаны, ГОСПАД, Якому даспадобы супакой слугі Ягонага!”
- 28 А язык мой будзе выказваць праведнасць Тваю і хвалу Тваю кожны дзень.

Пс 36

- 1 Кіраўніку хору: слугі ГОСПАДА Давіда.
- 2 Правіна бязбожніка засьведчана ў сэрцы маім: няма страху Богага перад вачыма ягонымі,
- 3 бо ён ашуквае сябе ў вачах сваіх, нібы шукае беззаконьня свайго, каб зьненавідзец яго.
- 4 Словы вуснаў ягоных — злачынства і падступнасць, ён не захацеў разумець, каб рабіць добрае.
- 5 Ён злачынства надумляе на ложку сваім, ён стаіць на шляху нядобрым і ня грэбуе злом.
- 6 ГОСПАДЗЕ! Да нябёсаў міласэрнасць Твая, а вернасць Твая — аж да аблокаў!
- 7 Праведнасць Твая — быццам Божыя горы, суды Твае — як вялізнае бяздоньне! Людзей і скаціну Ты збаўляеш, ГОСПАДЗЕ.
- 8 Якая каштоўная, Божа, міласэрнасць Твая! Сыны чалавечыя ў ценю крылаў Тваіх маюць надзею.
- 9 Яны насычаюцца ад тлустасці дому Твайго, і са струменя асалодаў Тваіх Ты іх пош,
- 10 бо крыніца жыцця — у Табе, у сьвятле Тваім мы бачым сьвятло.
- 11 Расьцягни міласэрнасць Тваю над тымі, што ведаюць Цябе, і праведнасць Тваю — над [людзьмі] са шчырым сэрцам.
- 12 Няхай ня прыйдзе на мяне нага пыхлівых, і рука бязбожніка няхай ня зрушыць мяне.
- 13 Там упадуць злачынцы, павалюцца і ня здолеюць паўстаць.

Пс 37

- 1 Давіда. Ня гневайся на злачынцаў, не зайздросьці тым, што робяць беззаконьне,
- 2 бо яны, як трава, будуць хутка скошаныя і павянуць, як зялёная расьліна.
- 3 Спадзявайся на ГОСПАДА і рабі добрае, жыві на зямлі і праўда няхай пасьвіць [цябе];
- 4 мей прыемнасць у ГОСПАДЗЕ, і Ён табе дасьць прагненьні сэрца твайго.
- 5 Аддай ГОСПАДУ шлях свой і спадзявайся на Яго, і Ён [усё] зробіць,
- 6 і выведзе праведнасць тваю як сьвятло, і суд твой — як белы дзень.
- 7 Ціхі будзь перад ГОСПАДАМ і чакай на Яго, ня гневайся на таго, хто мае посьпех на шляху сваім, на чалавека, які робіць зламиснае.
- 8 Ухіліся ад гневу, пакінь ярасць, ня гневайся, каб ты ня стаўся злачынцам,

9 бо злачынцы будуць зьнішчаныя, а тыя, што спадзяюцца на ГОСПАДА, возьмуць у спадчыну зямлю.

10 Яшчэ крыху, і ня будзе бязбожніка; глянеш на месца ягонае, а яго няма!

11 А пакорныя зямлю ў спадчыну возьмуць і будуць мець прыемнасьць у мностве супакоў.

12 Бязбожнік задумвае ліхое супраць праведнага і скрыгоча на яго зубамі сваімі.

13 Госпад сьмяецца з яго, бо бачыць, што прыходзіць дзень ягоны.

14 Бязбожнікі выцягнулі меч і нацягнулі лук свой, каб паваліць прыгнечанага і беднага, каб замардаваць тых, у каго шлях просты.

15 Меч іхні ўвойдзе ў іхняе сэрца, і лук іхні будзе зламаны.

16 Малое ў праведніка лепшае за багацьце шматлікіх бязбожнікаў.

17 Бо рамёны бязбожнікаў будуць скрышаныя, а праведнікаў падтрымлівае ГОСПАД.

18 Ведае ГОСПАД дні беззаганных, і спадчына іхняя будзе на вякі.

19 Ня будуць яны асаромленыя ў час ліхі, а ў дні голаду будуць насычаныя.

20 Бо загінуць бязбожнікі, і ворагі ГОСПАДА зьнікнуць, як тлустасьць авечак у дыме зьнікае.

21 Бярэ бязбожнік у доўг — і [доўгу] ня верне; а праведнік літуецца і дае.

22 Бо дабраслаўленыя [Богам] зямлю ў спадчыну возьмуць, а тыя, што праклятыя Ім, будуць зьнішчаныя.

23 ГОСПАД умацоўвае крокі чалавека, калі шлях ягоны даспадобы Яму.

24 Калі ўпадзе, не заб'ецца, бо Госпад падтрымлівае руку ягоную.

25 Я быў малады і стаўся стары, і ня бачыў, каб праведнік быў пакінуты, каб насеньне ягонае шукала хлеба.

26 Кожны дзень ён літуецца і пазычае, і насеньне ягонае мае дабраслаўленьне.

27 Аддаліся ад зла і рабі добрае, і будзеш жыць на вякі.

28 Бо ГОСПАД любіць суд, і Ён не пакіне багабойных Сваіх, на вякі захавае іх, а насеньне бязбожнікаў будзе зьнішчана.

29 Праведнікі возьмуць у спадчыну зямлю і будуць жыць у ёй вечна.

30 Вусны праведніка выказваюць мудрасць, і язык ягоны гаворыць суд.

31 Закон Бога ягонага ў сэрцы ягоным; ня будуць хістацца крокі ягоныя.

32 Бязбожнік сочыць за праведнікам і шукае, каб прывесці да сьмерці яго.

33 ГОСПАД не пакіне яго ў руцэ ягонай, не асудзіць яго, калі ён будзе суджаны.

34 Спадзявайся на ГОСПАДА, і захоўвай шлях Ягоны, і Ён узвысіць цябе, каб ты ўзяў у спадчыну зямлю; і калі будуць зьнішчаныя бязбожнікі, ты ўбачыш.

35 Я бачыў бязбожніка, моцнага і разгалінаванага, быццам галінастае тутэйшае дрэва,

36 але прамінуў ён, няма яго, і я шукаў яго, і не знайшоў.

37 Зважай на беззаганнага і глядзі на правага, бо канец [гэтага] чалавека ёсьць супакой.

38 А адступнікі будуць зьнішчаны чыста; і канец бязбожных — зьнішчэньне.

39 Выратаваньне праведнікаў ад ГОСПАДА, Ён — апора іхняя ў час трывогі.

40 ГОСПАД дапаможа ім і вызваліць іх; Ён вызваліць іх ад бязбожнікаў і збавіць іх, бо яны ў Ім маюць надзею.

Пс 38

1 Псальм Давіда. Напамін.

2 ГОСПАДЗЕ, у абурэньні Тваім не карай мяне і ў ярасці Твайёй не вучы мяне!

3 Бо стрэлы Твае пранізвалі мяне, і лягла на мяне рука Твая.

- 4 Няма цэлага месца на целе дзеля гневу Твайго, няма супакою ў костках маіх дзеля грэху майго.
- 5 Бо правіны мае ўзняліся вышэй галавы маёй, як бярэмя цяжкое яны абцяжарваюць мяне.
- 6 Сьмярдзяць, гнаяцца раны мае дзеля дурасыці маёй.
- 7 Я скрывіўся, моцна схіліўся, усе дні ў смутку хаджу,
- 8 Бо сьцёгны мае напоўненыя распаленымі [ранамі], і няма цэлага месца ў целе маім.
- 9 Я зьнямогся і моцна скрышаны, я выю дзеля энку сэрца майго.
- 10 Госпадзе мой, перад Табою ўсё жаданьне маё, і уздыханьне маё ад Цябе не схаванае.
- 11 Сэрца маё трапечазца; пакінула мяне сіла мая, і святло вачэй маіх — **НЯМА ЯГО ў мяне.**
- 12 Тыя, што любілі мяне, і бліжня мае стаяць насупраць ранаў маіх, і сваякі мае стаяць здалёк ад мяне.
- 13 Тыя, што шукаюць душу маю, ставяць сіло [на мяне]; а тыя, што жадаюць ліхога для мяне, гавораць пра згубу маю і ўвесь дзень задумваюць падступнасьць.
- 14 А я, быццам глухі, ня чую, і быццам нямы, які не расчыняе вуснаў сваіх.
- 15 І стаўся я, быццам чалавек, які ня чуе, і няма дакараньня ў вуснах ягоных.
- 16 Бо на Цябе, ГОСПАДЗЕ, я спадзяюся; Ты адкажаш, Госпадзе, Божа мой!
- 17 Бо я сказаў: “**Няхай яны ня радуюцца з мяне!** Калі пахіснулася нага мая, няхай яны не вывышаюцца нада мною.
- 18 Бо я блізікі да падзеньня, і боль мой заўсёды перада мною.
- 19 Бо беззаконьне маё я апавядаю, сумую дзеля грэху майго.
- 20 А ворагі мае жывыя і ўзмацняюцца, і шматлікімі сталі тыя, якія няслушна мяне ненавідзяць.
- 21 Яны плацяць мне злом за добро; яны супрацьстаяць мне, бо я за добрым ганюся.
- 22 Не пакінь мяне, ГОСПАДЗЕ, Божа мой, не аддаляйся ад мяне!
- 23 Пасьпяшайся на ўспамогу мне, Госпадзе выратаваньня майго!

Пс 39

- 1 Кіраўніку хору. Едутуну. Псальм Давіда.
- 2 Я сказаў: “**Буду захоўваць шлях мой**, каб не саграшыць языком маім! Буду захоўваць вусны мае вуздою, пакуль бязбожнік перада мною”.
- 3 Я зьнямеў ў маўчаньні; маўчаў пра добрае, але боль мой нішчыў [мяне].
- 4 Распалілася сэрца маё ў нутры маім; ва ўздыханьню маім запалаў агонь, і я прамовіў языком маім.
- 5 Дай мне ведаць, ГОСПАДЗЕ, канец мой і меру дзён маіх, якая яна, дай мне ведаць, які я нетрывалы!
- 6 Вось, на [некалькі] пядзяў Ты даў дні мае, і век мой — **як нішто перад Табою!** Толькі ўсякай марнасьцю ёсьць кожны чалавек, [нават] у сіле. (Сэлях)
- 7 Толькі як здань ходзіць чалавек, [і ёсьць] толькі марнасьцю; ён трывожыцца, прагавіта зьбірае і ня ведае, хто забярэ гэта.
- 8 І цяпер на што [яшчэ] я спадзяюся, Госпадзе? Надзея мая ў Табе!
- 9 Ад усіх правінаў маіх выратуй мяне; на ганьбаваньне ад бязглуздых ня стаў мяне.
- 10 Я зьнямеў, не адчыняю вуснаў маіх, бо Ты зрабіў гэта.
- 11 Забары ад мяне караньне Тваё, ад удараў рукі Твайёй я зьнікаю.
- 12 Дакараньнем за беззаконьне Ты караш чалавека і нявечыш, як ад молі, прагненні ягоныя. Толькі марнасьцю ёсьць кожны чалавек! (Сэлях)

13 Пачуй малітву маю, ГОСПАДЗЕ, і прыхілі вуха да ляманту майго! Не маўчы на сьлёзы мае, бо я прыхадзень у Цябе і пасяленец, як і ўсе бацькі мае.

14 Не ўглядайся на мяне, каб я павясеялеў перад тым, як зыйду, і ня будзе мяне!

Пс 40

1 Кіраўніку хору: псалм Давіда.

2 Спадзеючыся, спадзяваюся я на ГОСПАДА, і Ён схіліўся да мяне, і пачуў лямант мой.

3 І вывеў мяне з ямы бурлівае, з твані балотнае, і паставіў на скале ногі мае, і ўзмоцніў крокі мае.

4 І даў у вусны мае новы сьпеў, хвалу Богу нашаму. Шматлікія ўбачаць [гэта], і будуць баяцца, і будуць спадзявацца на ГОСПАДА.

5 Шчасьлівы чалавек, які пэўнасьць сваю мае ў ГОСПАДЗЕ, і не зьвяртаецца да ганарыстых і тых, якія прыхіляюцца да няпраўды.

6 Шмат учыніў Ты, ГОСПАДЗЕ, Божа мой, цудаў Тваіх, а намеры Твае дзеля нас ні з чым не параўнаеш перад Табою. Калі б я іх апавядаў і пра іх гаварыў, іх шматкроць больш, чым [можна] палічыць.

7 Ахвяры і дары не даспадобы Табе; вушы Ты мне расчыніў. Цэласпаленьняў і ахвяры за грэх Ты не вымагаеш.

8 Тады я сказаў: “Вось, я іду! У скрутку кнігі напісана пра мяне”.

9 Рабіць тое, што падабаецца Табе, Божа мой, я жадаю, і Закон Твой — у нутры маім.

10 Я дабравесціў пра праведнасьць у грамадзе вялікай; вось жа, вуснаў сваіх я ня стрымліваў, Ты ведаеш [гэта], ГОСПАДЗЕ.

11 Праведнасьць Тваю я не хаваў у сэрцы маім, пра вернасьць Тваю і выратаваньне Тваё я казаў, міласэрнасьці Тваёй і праўды Тваёй перад грамадой вялікай ня ўтоіваў.

12 ГОСПАДЗЕ, ня стрымлівай літасьці Тваёй адносна мяне; міласэрнасьць Твая і праўда Твая няхай заўсёды захоўваюць мяне,

13 бо агарнулі мяне ліхоўцы бяз ліку, дагналі мяне правіны мае, ажно не магу я іх палічыць, іх больш, чым валасоў на галаве маёй, і сэрца маё пакінула мяне.

14 Мей ласку, ГОСПАДЗЕ, вызваліць мяне! ГОСПАДЗЕ, пасьпяшайся на ўспамогу мне!

15 Няхай асаромяцца і будуць у ганьбе ўсе, што шукаюць душы маёй, каб зьнішчыць яе; няхай адступяцца і будуць у сораме тыя, якім даспадобы ліхоўцы маё.

16 Няхай аслупянеюць у сораме сваім тыя, якія кажуць мне: “Ага, ага!”

17 Няхай радуюцца і весяляцца ў Табе ўсе, хто шукае Цябе. Няхай кажуць заўсёды тыя, што любяць выратаваньне Тваё: “Будзь узьвялічаны, ГОСПАДЗЕ!”

18 Хоць я бедны і прыгнечаны, Госпад мой клапаціцца пра мяне. Ты — ўспамога мая і ратунак мой! Не затрымлівайся, мой Божа!

Пс 41

1 Кіраўніку хору. Псалм Давіда.

2 Шчасьлівы той, хто гаротных разумее; у дзень ліхі ГОСПАД збавіць яго.

3 ГОСПАД захавае яго і дасьць яму жыць; ён будзе шчасьлівы на зямлі, і Ты не аддасі яго на волю ворагаў ягоных.

4 ГОСПАД умацуе яго на ложку немачы; увесь ложак ягоны Ты пераменіш у немачы ягонай.

5 Я сказаў: “ГОСПАДЗЕ, зьлітуйся нада мною! Вылечи душу маю, бо я саграшыў перад Табою.

6 Ворагі мае кажуць ліхое пра мяне: “Калі ж ён памрэ, і будзе зьнішчана імя ягонае?”

7 І калі хто прыйдзе пабачыць мяне, гаворыць марнае, сэрца ягонае напаўняецца зласьлівасьцю, і як выйдзе, гаворыць [гэта].

8 Разам [сбраўшыся], шэпчуцца супраць мяне тыя, што ненавідзяць мяне, выдумляючы ліхое на мяне:

9 “Слова нягоднае вылілася на яго; калі ён зьлёг, больш ня ўстане!”

10 Нават чалавек супакою майго, на якога я спадзяваўся, які еў хлеб мой, падняў на мяне пяту.

11 А Ты, ГОСПАДЗЕ, зьлітуйся нада мною і падыймі мяне, каб я аддаў ім [адплату]!

12 З таго я пазнаю, што Ты зычлівы да мяне, калі вораг мой радасна гукаць ня будзе,

13 але ў безаганнасьці маёй Ты падтрымаеш мяне і паставіш мяне перад абліччам Тваім на вякі.

14 Дабраслаўлёны ГОСПАД, Бог Ізраіля, ад веку і наvekі. Амэн, амэн!

Пс 42

1 Кіраўніку хору. Навучаньне сыноў Караха.

2 Як лань прагне вады з ручая, так душа мая, Божа, прагне Цябе!

3 Душа мая прагне Бога, Бога Жывога! Калі ж я прыйду і ўбачу Божае аблічча?

4 Сьлёзы мае былі хлебам маім дзень і ноч, калі да мяне гаварылі цэлы дзень: “Дзе Бог твой?”

5 Успамінаючы гэта, я душу маю выліваю, бо хадзіў я ў грамадзе шматлюднай, выдучы яе ў дом Божы з голасам радасьці і падзякі мноства сьвяточнага.

6 Чаму ты сумуеш, душа мая? Чаму ў-ва мне ты трывожышся? Спадзявайся на Бога, бо яшчэ будзеш славіць Яго, збаўленьне аблічча майго і Бога майго.

7 Душа сумуе ў-ва мне; дык з зямлі Ярданскае, з гор Гермону, з гары Міцар Цябе ўспамінаю.

8 Бяздоньне гукае бяздоньню пры шуме Тваіх вадаспадаў; усе воды Твае і ўсе хвалі Твае прайшлі праз мяне.

9 Удзень ГОСПАД зьявіць міласэрнасьць Сваю, а ўначы сьпеў Ягоны будзе са мною, малітва да Бога жыцця майго.

10 Да Бога кажу я: “Скала мая! Чаму Ты забыўся пра мяне? Чаму я ў суме хаджу ад уціску ворагаў?”

11 Як рана ў костках маіх, зьневажалі мяне ворагі мае, гаворачы мне цэлы дзень: “Дзе Бог твой?”

12 Чаму ты сумуеш, душа мая? Чаму ў-ва мне ты трывожышся? Спадзявайся на Бога, бо яшчэ будзеш славіць Яго, збаўленьне аблічча майго і Бога майго!

Пс 43

1 Судзі мяне, Божа, і барані мяне ў справе маёй супраць народу небагабойнага! Ад чалавека крывадушнага і беззаконнага збаў Ты мяне!

2 Бо Ты — Бог мой, апора мая. Чаму Ты пакінуў мяне? Чаму я ў суме хаджу ад уціску ворагаў?

3 Спашлі сьвятло Тваё і праўду Тваю, каб вялі мяне і прывялі на гару сьвятую Тваю і да сялібы Твай,і

4 каб я прыйшоў да ахвярніка Божага, да Бога радасьці і пацяшэньня майго, і на гуслях буду славіць Цябе, Божа, мой Божа!

5 Чаму ты сумуеш, душа мая? Чаму ў-ва мне ты трывожышся? Бо яшчэ будзеш славіць Яго, збаўленьне аблічча майго і Бога майго!

Пс 44

- 1 Кіраўніку хору. Сыноў Караха. Навучаньне.
- 2 Божа! Вушамі нашымі мы чулі, бацькі нашыя нам абвясьцілі пра справы, якія Ты ўчыніў у дні іхнія, у дні старадаўнія.
- 3 Ты рукою Сваёю выраваў паганаў, а іх пасадыў; вынішчыў народы, а іх разрасьціў.
- 4 Бо не мячом сваім яны ўзялі на ўласнасьць зямлю, не рамяно іхняе збавіла іх, але правіца Твая і рамяно Тваё, і сьвятло аблічча Твайго, бо Ты меў ласку да іх.
- 5 Ты — **Валадар мой**, о Божа! Дык загадай, [каб прыйшло] збаўленьне Якубу!
- 6 Праз Цябе мы пав'ем прыгнятальнікаў нашых, праз імя Тваё стопчам тых, што паўстаюць супраць нас.
- 7 Бо не на лук спадзяюся я, і меч мой ня збавіць мяне,
- 8 але Ты збавіў нас ад прыгнятальнікаў нашых і асароміў тых, што нас ненавідзяць.
- 9 У Богу мы хвалімся усе дні, і імя Тваё навекі будзем славіць! (Сэлях)
- 10 Але Ты нас пакінуў і нас асароміў, і не выходзіш разам з войскамі нашымі.
- 11 Ты павярнуў нас наўцёкі перад прыгнятальнікамі нашымі, а ненавісьнікі нашыя нас зрабавалі.
- 12 Ты нас аддаў, як авечкі, каб нас паелі, і расьцярушыў нас між паганаў.
- 13 Ты прадаў народ Твой за марную плату і не падняў кошту яго.
- 14 Ты выставіў нас на ганьбаваньне суседзям нашым, на кпіны і насьмешкі тых, што навокал нас.
- 15 Ты ў прыказку ўвёў нас сярод паганаў, і народы ківаюць галовамі [над намі].
- 16 Увесь дзень ганьба мая перада мною, і сорам аблічча майго пакрывае мяне
- 17 дзеля голасу тых, што зьневажаюць і лаюць мяне, дзеля аблічча ворага і мсьціўцы.
- 18 Усё гэта прыйшло на нас, хоць мы не забыліся на Цябе і ня здрадзілі заповету з Табою.
- 19 Не адступілася сэрца нашае і не адхіляліся крокі нашыя ад шляху Твайго, 20 хоць Ты скрышыў нас у месцы цмокаў і накрыў нас ценом сьмерці.
- 21 Калі б мы забыліся імя Бога нашага і цягнулі рукі нашыя да бога чужога, 22 ці ж бы Бог не дазнаўся пра гэта? Бо Ён ведае таямніцы сэрца!
- 23 Бо за Цябе забіваюць нас цэлы дзень, лічаць нас за авечкі на зарэз.
- 24 Збудзіся! Чаму сьпіш, Госпадзе? Абудзіся, не пакінь нас навекі!
- 25 Чаму Ты хаваеш аблічча Тваё, забываешся на пакуты і прыгнечаньне нашае?
- 26 Бо ўкінута ў пыл душа нашая, прыляпілася да зямлі нутро нашае.
- 27 Паўстань на ўспамогу нам, выбаў нас дзеля міласэрнасьці Твайёй!

Пс 45

- 1 Кіраўніку хору: на лад “Лілеі”. Сыноў Караха. Навучаньне. Песьня вясельная.
- 2 Сэрца маё пераліваецца словамі добрымі. Я выказваю твор мой пра валадара. Язык мой, як пёрка спраўнага пісара.
- 3 Ты прыгажэйшы за ўсіх сыноў чалавечых, ласка ліецца з вуснаў тваіх! Таму дабраславіў цябе Бог на вякі.
- 4 Падперажы, волаце, паясьніцу мячом тваім, славай тваёю і веліччу тваёю!
- 5 І ў велічы тваёй мей посьпех, сядзь [пераможна] са словам праўды і лагоднай праведнасьці, і правіца твая няхай навучыць цябе страху [Божаму].
- 6 Стрэлы твае вострыя, народы ўпадуць пад [ногі] твае, яны [скіраваныя] ў сэрцы ворагаў валадара.
- 7 Пасад Твой, Божа, на вякі вечныя! Кій роўнасьці — **кій валадарства Твайго**.
- 8 Ты палюбіў праведнасьць і зьненавідзеў бязбожнасьць. Дзеля гэтага памазаў цябе Бог, Бог твой, алеем радасьці больш за таварышаў тваіх.

9 Усё адзеньне Тваё — [быццам] міра, альвас і касья; у палацы з косьці слановае [граньне] на струнах вясельці цябе.

10 Дочкі валадароў сярод шанаваных тваіх; сужонка валадара стаіць праваруч цябе ў шчырым золаце з Афіру.

11 “Слухай, дачка, і ўзглянь, і прыхілі вуха тваё, і забудзься пра народ твой і пра дом бацькі твайго.

12 І калі валадар прыгажосьці тваёй жадае, ты схіліся перад ім, бо ён — **ПАН ТВОЙ**.

13 І дачка Тыру з дарам [прыйдзе] перад аблічча тваё, панізяцца багатыя народу.

14 Уся аздоба дачкі валадара ўнутры, золатам апраўлены шаты яе.

15 У вопратках рознакаляровых вядуць яе да валадара; дзяўчыны [ідуць] за ёю, сяброўкі ейныя ідуць да цябе.

16 Іх вядуць у радасьці і весельсці, і ўваходзяць яны ў палац валадара.

17 Замест бацькоў тваіх будуць сыны твае; іх паставіш князямі па ўсёй зямлі.

18 Я зраблю памятным імя тваё з пакаленьня ў пакаленьне; таму народы будуць славіць цябе на вякі вечныя.

Пс 46

1 Кіраўніку хору. Сыноў Караха. На аламот. Сьпеў.

2 Бог для нас — **прыстанішча і моц**, у бядзе ўспамога, якая заўсёды прыходзіць.

3 Дык ня будзем баяцца, хоць бы захісталася зямля і горы рушылі ў сэрца мора,

4 хоць бы раўлі і ўздымаліся воды ягонья, хоць бы трэсьліся горы ад шалу яго. (Сэлях)

5 [Вось] рака, струмяні ейныя радуць горад Божы, сьвятую слябіу Найвышэйшага.

6 Бог пасярод яго, дык не захістаецца; Бог дапаможа яму, як настане раніца.

7 Зараўлі народы, захісталіся валадарствы; Ён выдаў голас Свой, і зямля растапілася.

8 ГОСПАД Магуцьцяў з намi, умацаваны замак наш — Бог Якуба. (Сэлях)

9 Хадзеце, пабачце дзеі ГОСПАДА, якое спусташэньне Ён зрабіў на зямлі,

10 Ён войны спыняе аж да краю зямлі, крышыць лукі і дзіды рассякае, калясьніцы паліць у агні.

11 “Спыніцеся, пазнайце, што Я — Бог! Я буду ўзьвялічаны між народамі, буду ўзьвялічаны на зямлі!”

12 ГОСПАД Магуцьцяў з намi, умацаваны замак наш — Бог Якуба! (Сэлях)

Пс 47

1 Кіраўніку хору. Сыноў Караха. Псальм.

2 Усе народы, пляскайце рукамі, усклікайце Богу голасам радасьці!

3 Бо страшны ГОСПАД Найвышэйшы, Валадар вялікі над усёй зямлёю.

4 Ён скарыў народы, і [кінуў] паганаў пад ногі нашыя.

5 Ён выбраў для нас спадчыну нашую, гонар Якуба, якога Ён палюбіў. (Сэлях)

6 Узняўся Бог з гукам гучным, ГОСПАД [узьяўся] пры голасе трубы.

7 Выслаўляйце Бога, выслаўляйце! Выслаўляйце Валадара нашага, выслаўляйце!

8 Бо Валадар над усёй зямлёй — [гэта] Бог; выслаўляйце [Яго] з разуменьнем.

9 Валадарыць Бог над усімі народамі; Бог сядзіць на пасадзе сьвятасьці Сваёй.

10 Магнаты народаў сабраліся разам з народам Бога Абрагама, бо шчыты зямлі — **БОЖЫЯ**; Ён высока ўзняты.

Пс 48

1 Сьпеў. Псальм сыноў Караха.

- 2 Вялікі ГОСПАД і вельмі хвалёны ў горадзе Бога нашага, на гары сьвятасьці Сваёй.
 3 Прыгожае ўзьнясенне, аздоба ўсёй зямлі, гара Сыён на схілах паўночных, горад вялікага Валадара.
 4 Бог у палацах ягоных вядомы як умацаваны замак.
 5 Бо вось валадары сабраліся, падышлі грамадою,
 6 але, угледзеўшы, аслупянелі; спалохаліся, збянтэжыліся.
 7 Дрыжаньне ахапіла іх, болі, як ў жанчыны, што нараджае.
 8 Ты ветрам усходнім скрышыў караблі з Таршышу.
 9 Як чулі мы гэта, гэтак і бачылі ў горадзе ГОСПАДА Магуцьцяў, у горадзе Бога нашага. Бог умацаваў яго на вякі. (Сэлях)
 10 Мы разважаем, Божа, пра міласэрнасьць Тваю пасярод сьвятыні Тваёй.
 11 Як імя Тваё, Божа, так і хвала Твая — аж да ўзьмежкаў зямлі; правіца Твая напоўнена праведнасьцю.
 12 Весаляцца гара Сыён, радуюцца дочки Юды дзеля судоў Тваіх.
 13 Станьце наўкола Сыёну, абыйдзіце вакол яго, палічыце вежы ягоныя,
 14 прылажыце сэрца сваё да валоў ягоных, агледзьце палацы ягоныя, каб абвясьціць пакаленьням, што будуць;
 15 што гэты Бог ёсьць наш Бог на вякі вечныя, і Ён будзе весьці нас аж да сьмерці.

Пс 49

- 1 Кіраўніку хору. Сыноў Караха. Псалым.
 2 Чуйце гэта, усе народы! Прыхіліце вуха, усе жыхары веку гэтага!
 3 Як сыны паспалітыя, так і сыны знакамітыя, разам багатыя і бедныя.
 4 Вусны мае кажуць мудрасьць, і думкі сэрца майго разважлівыя.
 5 Прыхілю да прыповесьці вуха маё, выяўлю пры [гуках] гусьляў загадку маю:
 6 Навошта мне баяцца ў дні няшчасьця, калі атачыла мяне беззаконьне напасьнікаў маіх,
 7 якія спадзяюцца на сілу сваю і мноствам багацьця свайго хваляцца?
 8 Ніхто выбавіць брата ня можа і даць за яго выкуп Богу,
 9 (Вельмі дарагая цана за іх душу, дык зрачыся гэтага [мусіць] навекі),
 10 каб ён жыў назаўсёды і ня ўбачыў паракленьня.
 11 Бо [кожны] бачыць: мудрыя паміраюць, дурны і шалёны разам прападаюць, і пакадаюць іншым багацьце сваё.
 12 Думкі іхнія, што дамы іхнія на вякі, сялібы іхнія — з пакаленьня ў **ПАКАЛЕНЬНЕ**, і яны сваім імем назвалі [цэлыя] землі.
 13 Але чалавек у славе доўга трываць ня будзе, ён падобны да скаціны, што на зарэз.
 14 Гэткі шлях іхні, тых, што пэўныя сябе, і тых, у вуснах чых яны даспадобы. (Сэлях).
 15 Як авечкі, у пекла яны зыйдуць, сьмерць пасьвіць іх будзе, і раницаю правыя будуць мець уладу над імі, сіла іхняя сохне, пекла — **ЖЫТЛО ІХНЯЕ**.
 16 Але Бог выбавіць душу маю з рукі пекла, бо Сам возьме мяне. (Сэлях).
 17 Ня бойся, калі хто багацее, калі множыцца слава дому ягонага:
 18 бо, калі памрэ, нічога ня возьме з сабою, і слава ягоная ня пойдзе за ім.
 19 Хоць бы за жыцьця свайго душу сваю ён дабраслаўляў, і хвалілі яго, калі добра рабіў для сябе,
 20 ён пойдзе за пакаленьнем бацькоў сваіх, што ня ўбачаць ніколі сьвятла.
 21 Чалавек у славе і без разуменьня падобны да скаціны, што на зарэз.

Пс 50

1 Псалъм Асафа. Бог богоў, ГОСПАД прамовіў і кліча зямлю ад усходу сонца да захаду яго.

2 З Сыёну, вяршыні прыгажосьці, зазьвяў Бог.

3 Прыйдзе Бог наш і ня будзе маўчаць, перад абліччам Ягоным агонь палючы, навакол Яго – бура вялізарная.

4 Ён кліча неба, што ўверсе, і зямлю на суд народу Свайго:

5 “Зьбярыце да Мяне багабойных Маіх, якія заключылі запавет са Мною пры ахвяры!”

6 І будуць тады нябёсы апавядаць справядлівасьць Ягоную, бо Сам Бог [ёсьць] Судзьдзя. (Сэлях)

7 Слухай, народзе Мой, і Я буду гаварыць. Ізраілю, Я буду сьведчыць супраць цябе. Бог, твой Бог, — гэта Я!

8 Не за ахвяры твае буду вінаваціць цябе: цэласпаленьні твае перада Мною заўсёды!

9 Не возьму Я быкоў з дому твайго, ані казлоў з абораў тваіх,

10 бо Мае ўсе зьвяры лясныя і скаціна, што тысячамі [ходзіць] па горах.

11 Я ведаю ўсе птушкі ў гарах, і зьвяры палявыя перада Мною.

12 Калі б Я згаладаўся, табе б Я не сказаў, бо Мой сусьвет і што напаўняе яго.

13 Ці ж Я ем мяса валоў і п’ю кроў казлоў?

14 Ахвяруй падзяку Богу, і споўні перад Найвышэйшым абяцанні твае.

15 І кліч Мяне ў дзень трывогі, Я выратую цябе, і будзеш ушаноўваць Мяне.

16 А да бязбожніка сказаў Бог: “Навошта ты пералічваеш пастановы Мае, узьнімаеш запавет Мой да вуснаў тваіх,

17 і ненавідзіш настаўленьне, і словы Мае за сябе кідаеш?

18 Калі бачыш злодзея, маеш упадабаньне ў ім, і з чужаложнікамі частка твая.

19 Вусны свае расчыняеш на злое, і язык твой кнуе падступнае.

20 Ты сядзіш і супраць брата твайго гаворыш, абмаўляеш сына маці тваёй.

21 Гэтак ты рабіў, а Я маўчаў. Дык здалося табе, што Я такі самы, як ты! Але Я буду караць цябе і пастаўлю [твае справы] перад вачыма тваімі”.

22 Зважайце цяпер на гэта вы, што Бога забываеце, каб Я не схпіў [вас], бо ня будзе каму вызваліць.

23 Хто ахвяруе падзяку, той ушаноўвае Мяне, і хто парадкуе шлях свой, таму Я пакажу збаўленьне Божае.

Пс 51

1 Кіраўніку хору: псалъм Давіда,

2 калі прарок Натан прыйшоў да яго пасля таго, як ён увайшоў да Батшэбы.

3 Зьлітуйся нада мною, Божа, паводле міласэрнасьці Тваёй, і праз вялікую літасьць Тваю даруй правіны мае!

4 Абмый мяне ўсяго ад беззаконья майго і ачысьці мяне ад грэху майго.

5 Бо я ведаю правіну маю, і грэх мой заўсёды перада мною.

6 Супраць Цябе, толькі супраць Цябе саграшыў я і ліхое ўчыніў перад вачыма Тваімі, бо Ты праведны ў словах Тваіх і чысты ў судзе Тваім.

7 Вось, я ў беззаконні нарадзіўся, і ў грэху зачала мяне маці мая.

8 Вось, Табе даспадобы праўда ў нутры, дык дай мне пазнаць мудрасьць у сэрцы маім.

9 Акрапі мяне ізопам, каб я ачысьціўся; абмый мяне, каб я стаўся бялейшым за сьнег.

- 10 Дай мне пачуць радасьць і вясёласць, каб узвесьяліліся косткі, якія Ты скрышыў.
- 11 Адварні аблічча Тваё ад грахоў маіх і даруй мне ўсе беззаконьні мае.
- 12 Сэрца чыстае ствары ў-ва мне, Божа, і дух упэўнены аднаві ў-ва мне.
- 13 Не адкінь Ты мяне ад аблічча Твайго і Духа сьвятога Твайго не забірай у мяне!
- 14 Вярні мне радасьць збаўленьня Твайго, і духам шляхетным падтрымай мяне,
- 15 і я буду навучаць адступнікаў шляхам Тваім, і грэшнікі вернуцца да Цябе.
- 16 Вызваль мяне ад [віны] за кроў, Божа, Бог выратаваньня майго, і язык мой будзе крычаць пра справядлівасьць Тваю.
- 17 Адчыні, Госпадзе, вусны мае, і вусны мае будуць абвяшчаць хвалу Тваю.
- 18 Бо Ты не жадаеш ахвяраў, хоць бы я іх даў, і цэласпаленьні не даспадобы Табе.
- 19 Ахвяра для Бога — **скрышаны дух**; сэрцам скрышаным і зламаным Ты, Божа, не пагарджаеш!
- 20 Рабі добрае Сыёну паводле ласкі Тваёй, збудуй муры Ерусаліму.
- 21 Тады будуць Табе даспадобы ахвяры праведнасьці, цэласпаленьні і ахвяры дасканалыя; тады быкоў узнясуць на ахвярнік Твой.

Пс 52

- 1 Кіраўніку хору. Навучаньне Давіда,
- 2 калі прыйшоў Даг Эдомец, і паведаміў Саўлу, і сказаў яму: “Давід прыйшоў у дом Абімэлеха”.
- 3 Навшта хвалішся злачынствам, волаце? Міласэрнасьць Божая кожны дзень [трывае]!
- 4 Загубу выдумляе язык твой; як брытва вострая той, які здраду ўчыняе!
- 5 Ты любіш ліхое больш, чым добрае; хлусьню гаворыш, а ня тое, што праведнае. (Сэлях)
- 6 Любіш усе словы шкадлівыя, о, язык падступны.
- 7 Дзеля гэтага Бог скрышыць цябе назаўсёды, схопіць цябе, і вырве цябе з намёту, і выкараніць цябе з зямлі жывых. (Сэлях)
- 8 І ўбачаць праведнікі, і будуць баяцца, і будуць сьмяяцца з яго:
- 9 “**Вось чалавек**, што ня Бога меў сабе апорай, і спадзяваўся на мноства багацьця свайго і ўмацоўваўся ў сваёй зласьлівасьці”.
- 10 А я, як аліўка зялёная ў доме Божым, спадзяюся на міласэрнасьць Божую на вякі вечныя.
- 11 Буду славіць Цябе на вякі за тое, што Ты ўчыніў, і буду спадзявацца на імя Тваё, бо Ты добры адносна багабойных Тваіх.

Пс 53

- 1 Кіраўніку хору: на лад сумны. Навучаньне Давіда.
- 2 Сказаў бязглузды ў сэрцы сваім: “**Няма Бога!** Сапсаваліся яны і агідныя рэчы робяць, няма таго, хто робіць дабро.
- 3 Бог глянуў з неба на сыноў чалавечых, каб пабачыць, ці ёсьць разумны, які Бога шукае.
- 4 Усе адступіліся, усе разам нягодныя; няма нікога, хто робіць дабро, няма аніводнага!
- 5 Няўжо ня маюць пазнаньня ўсе злачынцы, якія народ мой зьдаюць, быццам хлеб ядуць, і Бога ня клічуць?
- 6 Там яны будуць у страху вялікім, дзе няма страху, бо Бог раскідае косткі тых, якія паставілі табар [супраць] цябе, і ты асароміш іх, бо Бог іх адкінуў.
- 7 Хто дасьць збаўленьне з Сыёну для Ізраіля? Калі Бог верне палон народу Свайго, будзе радавацца Якуб і будзе весяліцца Ізраіль!

Пс 54

- 1 Кіраўніку хору: на струнных інструмэнтах. Навучаньне Давіда,
2 калі прыйшлі Зіфеі і сказалі Саўлу: “Ці ж гэта не Давід схаваўся у нас?
3 Божа, імем Тваім збаў мяне, і магутнасьцю Тваёю вядзі справу маю!
4 Божа, пачуй малітву маю, прыхілі вуха да словаў вуснаў маіх!
5 Бо чужынцы паўсталі супраць мяне, і моцныя шукаюць душы маёй; яны ня маюць Бога перад сабою. (Сэлях)
6 Вось, Бог – дапамога мая; Госпад падтрымлівае душу маю.
7 Зьвяртаючыся, зьвернецца ліха на ворагаў маіх. У праўдзе Тваёй Ты вынішчы іх!
8 Тады ахвотна буду ахвяроўваць Табе; буду славіць імя Тваё, ГОСПАДЗЕ, бо Ты – добры!
9 Бо Ты вызваліў мяне ад усіх трывогаў, і на [загубу] ворагаў маіх глядзелі вочы мае.

Пс 55

- 1 Кіраўніку хору: на струнных інструмэнтах. Навучаньне Давіда.
2 Прыхілі вуха, Божа, да малітвы маёй і не хавайся ад маленьня майго!
3 Зваж на мяне і адкажы мне; я стогну ў тузе маёй і енчу
4 ад голасу ворага, ад уціску бязбожніка, бо злачынства закідаюць мне і ў гневе змагаюцца са мною.
5 Сэрца маё трапечы ў-ва мне, і жахі сьмерці напалі на мяне;
6 страх і дрыжаньне прыйшлі на мяне, і трывога ахапіла мяне.
7 І я сказаў: “Хто дасьць мне крылы, як у голуба! Я паляцеў бы і супачуў!
8 Вось, уцёк бы далёка і жыў бы ў пустыні. (Сэлях)
9 Я б сьпяшаўся, каб схавацца перад ветра віхурай, перад бурай!
10 Вынішчы іх, Госпадзе, падзялі мову ім, бо я бачуў крыўды і спрэчкі ў горадзе.
11 Дзень і ноч яны ходзяць па мурах ягоных наўкола, злачынства і ліхоцьце ў сярэдзіне яго.
12 Загуба ў сярэдзіне яго, і не зыходзяць з плошчаў ягоных ашуканства і здрада.
13 Бо ня вораг мяне зьневажае, я дараваў бы [гэта] — ня той, што мяне ненавідзіць, узьявічаецца супраць мяне, ад яго б я схаваўся,
14 але ты, чалавек, як я, сябра мой і знаёмы мой,
15 з якім мы разам вялі шчырыя гутаркі, з якім у дом Божы хадзілі у грамадзе.
16 Няхай зьнішчаючы, зьнішчыць іх сьмерць! Няхай зыйдуць жывыя ў пекла, бо ліхота [жыве] ў вандраваньні іхнім, у нутры іхнім.
17 А я буду клікаць да Бога, і ГОСПАД збавіць мяне.
18 увечары, і раніцаю, і ў белы дзень я буду енчыць і галасіць, і Ён пачуе голас мой.
19 Ён выбавіць душу маю, каб даць супакой ад [тых, што] варагуць супраць мяне, бо шмат было тых, якія супраць мяне.
20 Пачуе Бог, і ўпакорыць іх Той, Які жыве спрадвеку. (Сэлях.) Бо няма ў іх паправы, і яны не баяцца Бога,
21 руку сваю выцягваюць на тых, што з імі ў супакоі жылі, і парушаюць завет свой;
22 гладкія, як тое масла, вусны ягоня, а ў сэрцы — варажасьць; словы ягоня лагяднейшыя за алей, але яны — мячы аголенныя.
23 Ускладзі бярэмя тваё на ГОСПАДА, і Ён паклапоціцца пра цябе; ня дасьць Ён ніколі, каб пахіснуўся праведнік.
24 І Ты, Божа, іх кінеш у ямы парахненьня; людзі крыважэрныя і падступныя не [дажывуць] паловы дзён сваіх. А я на Цябе спадзяюся!

Пс 56

- 1 Кіраўніку хору: на лад “Талубка бязмоўная ў мясьцінах далёкіх”. Залатая песня Давіда, калі яго ў Гаце схпілі Філістынцы.
- 2 Зьлітуйся нада мною, Божа, бо прагне праглынуць мяне чалавек; ўсякі дзень нападаючы, уціскае мяне.
- 3 Прагнуць праглынуць мяне ворагі мае цэлы дзень, бо шмат іх ваюе супраць мяне, Найвышэйшы!
- 4 У дзень, калі я баюся, я на Цябе спадзяюся.
- 5 У Богу буду хваліцца словам Ягоным, на Бога я спадзяюся, ня буду баяцца. Што цела можа зрабіць мне?
- 6 Штодзень яны перакручваюць словы мае; супраць мяне ўсе думкі іхнія, [каб учыніць мне] зло.
- 7 Яны зьбіраюцца і хаваюцца, яны высочваюць сьляды мае, бо цікуюць на душу маю.
- 8 Дзеля злачынства [іхняга будзь] выратаваньнем для мяне, у гневе [Тваім] адкінь народы, Божа!
- 9 Туляньне маё Ты мне залічыў; зьбяры сьлёзы мае ў мяхі Твае, напэўна яны ў кнізе Твай!
- 10 Тады павернуць наўцёкі ворагі мае ў дзень, калі паклічу. Я ведаю, што Бог са мною!
- 11 У Богу буду хваліцца словам, у ГОСПАДЗЕ буду хваліцца словам [Ягоным].
- 12 На Бога я спадзяюся, ня буду баяцца. Што можа зрабіць мне чалавек?
- 13 На мне, Божа, абяцаньні Твае, дык прынясу падзяку Табе,
- 14 бо Ты вызваліў душу маю ад сьмерці і стопы мае ад падзеньня, каб хадзіў я перад абліччам Бога ў сьвятле жывых.

Пс 57

- 1 Кіраўніку хору: на лад: “Не загубляй!” Залатая песня Давіда, калі ён уцякаў ад аблічча Саўла ў пячору.
- 2 Зьлітуйся нада мною, Божа, зьлітуйся нада мною! Бо ў Табе мае надзею душа мая і ў ценю крылаў Тваіх буду хавацца, пакуль не міне загуба.
- 3 Буду клікаць да Бога Найвышэйшага, да Бога, Які выканае [справу маю] для мяне.
- 4 Ён спашле з неба і збавіць мяне ад зьнявагаў таго, хто хоча мяне праглынуць. (Сэлях) Спашле Бог міласэрнасьць Сваю і праўду Сваю.
- 5 Душа мая між ільвоў, я ляжу сярод тых, што палаюць агнём, сярод сыноў чалавечых, зубы іхнія — дзіды і стрэлы, языкі іхнія — мячы вострыя.
- 6 Узьвялічса па-над неба, Божа, па-над ўсёй зямлёй [няхай будзе] слава Твая.
- 7 Яны наставілі сетку дзеля стопаў маіх, прыгнялі душу маю, яны капалі яму перад абліччам маім, але [самі] ўваліліся ў яе. (Сэлях)
- 8 Умацаванае сэрца маё, Божа, умацаванае сэрца маё, буду сьпяваць і выслаўляць [Цябе].
- 9 Збудзіся, слава мая! Збудзіцеся, псалтыр і гусьлі! Я пабуджу сьвітаньне.
- 10 Буду славіць Цябе сярод людзей, Госпадзе, буду выслаўляць Цябе сярод народаў,
- 11 бо аж да неба вялікая міласэрнасьць Твая, і праўда Твая — да аблокаў.
- 12 Узьвялічса па-над неба, Божа, па-над ўсёй зямлёй [няхай будзе] слава Твая!

Пс 58

- 1 Кіраўніку хору: на лад: “Не загубляй!” Залатая песня Давіда.
- 2 Ці сапраўды маўчаньнем прамаўляецца праведна? Ці справядліва судзіце сыноў чалавечых?

3 Але ж у сэрцы беззаконьне вы ўчынілі, злачынствы рук ваших на зямлі ўзважваеце.

4 Адступіліся бязбожнікі ад улонья маці, блукаюць ад нараджэньня тыя, што кажуць няпраўду.

5 Атрута іхняя як атрута зьмяі, гадзюкі глухой, што вушы свае затыкае

6 і ня чуе голасу шаптуна, які заклінаць заклацьцямі ўмее.

7 Божа, скрышы зубы іхнія ў вуснах іхніх! Выбі іклы льявнятам, ГОСПАДЗЕ!

8 Няхай зьнікнуць яны як вада, што разьлілася; няхай як будуць нацягваць [лук], паломяцца стрэлы іхнія!

9 Няхай як сьлімак, што ледзьве паўзе, яны счэзнуць! Няхай як спарон жанчыны яны сонца ня ўбачаць!

10 Перш, чым катлы вашыя адчуюць [агонь ад] цярніны, няхай раскідае бура [цярніну], ці сьвежую, ці распаленую.

11 Узрадуецца праведнік, калі ўбачыць помсту; ён абмые стопы свае ў крыві бязбожнікаў!

12 І скажа [кожны] чалавек: “Сапраўды, ёсьць плод у праведніка! Сапраўды, ёсьць Бог, Які судзіць на зямлі!”

Пс 59

1 Кіраўніку хору: на лад “Не загубляй!” Залатая песьня Давіда, калі Саўл паслаў пільнаваць дом [ягоны], каб яго забіць.

2 Выратуй мяне ад ворагаў маіх, Божа мой! Ад тых, што паўстаюць супраць мяне, абарані мяне.

3 Выратуй мяне ад злачынцаў і збаў мяне ад людзей крываваых.

4 Бо вось, яны пільнуюць у засадзе душу маю, збіраюцца супраць мяне моцныя, і не за правіну маю, і не за грэх мой, ГОСПАДЗЕ!

5 Без [ніякай] віны маёй яны зьбягаюцца і шыхтуюцца [супраць мяне]. Збудзіся, выйдзі на спатканьне мне і паглядзі!

6 Ты Сам, ГОСПАДЗЕ, Бог Магуцьцяў, Бог Ізраіля, абудзіся, каб наведаць усе народы! Ня мей літасьці для ўсіх ліхадзеяў і злачынцаў! (Сэлях)

7 Увечары яны вяртаюцца, выюць, быццам сабакі, і горад абыходзяць наўкола.

8 Вось, пена [спадае] з іхніх вуснаў, у губах іхніх — мячы, бо хто гэта чуе?

9 Але Ты, ГОСПАДЗЕ, будзеш сьмяяцца з іх, Ты будзеш кпіць з усіх паганаў!

10 Моц Тваю буду шукаць у Табе, бо Бог — умацаваны замак мой!

11 Бог, Які міласэрны да мяне, у міласэрнасьці Сваёй сустрэне мяне; Бог дасьць мне ўгледзец [перамогу] над ворагамі маімі.

12 Не забівай іх, каб не забыўся народ мой! Захістай іх сілаю Тваёй і павалі іх, Госпадзе, шчыце наш!

13 Грэх вуснаў іхніх — словы на губах іхніх. Няхай злоўлены будуць у фанабэрыстасьці сваёй за праклёны і ману, што абвяшчаюць.

14 Зьнішчы іх у ярасьці, зьнішчы, няхай іх ня будзе, і няхай ведаюць, што Бог у Якубе пануе да канцоў зямлі! (Сэлях)

15 Увечары яны вяртаюцца, выюць, быццам сабакі, і горад абыходзяць наўкола.

16 Бадзяючыся, бадзяюцца яны, каб што зьесьці; і не насыціўшыся, будуць жыць.

17 А я буду сьпяваць пра моц Тваю і раніцаю буду радавацца дзеля міласэрнасьці Тваёй, бо Ты стаўся для мяне ўмацаваным замкам і прытулкам у дзень уціску майго.

18 Сіла мая, Цябе буду выслаўляць, бо Ты, Божа — умацаваны замак мой, Бог мой міласэрны!

Пс 60

- 1 Кіраўніку хору: на лад: “Лілея сьведчанья”. Залатая песьня Давіда. Дзеля навучанья,
 2 калі ён змагаўся з Арам-Нагараім і з Арам-Цова, і калі Ёаў, варочаючыся, пабіў Эдом у Саляной даліне, дванаццаць тысяччаў.
 3 Божа, Ты нас пакінуў, нас расрушчыў! Ты разгневаўся, вярніся зноў да нас!
 4 Ты затрос зямлёю, расшчапіў яе; вылячы разломы ейныя, бо яна хістаецца!
 5 Ты даў убачыць народу Твайму цяжкую долю, напаіў нас віном зьбянтэжаннасьці.
 6 Тым, што баяцца Цябе, Ты даў знак, каб уцяклі ад аблічча луку. (Сэлях)
 7 Каб былі ўратаваныя ўмілаваныя Твае, збаў правіцай Тваёй і адкажы нам, і адкажы мне.
 8 Бог сказаў у сьвятасьці Сваёй: “Я ўзрадуся! Я падзялю Сыхэм, і даліну Сукот разьмераю.
 9 Мой Гілеад, і Мой Манаса, і Эфраім — моц галавы Маёй; Юда — заканадаўца Мой!
 10 Мааў — міса для мыцьця Майго; на Эдом кіну сандалы Мае, радасна гукай дзеля Мяне, [зямля] Філістынская”.
 11 Хто ўвядзе мяне ў горад умацаваны? Хто завядзе мяне ў Эдом?
 12 Ці ж ня Ты, Божа, нас пакінуў і не выходзіш, Божа, з войскамі нашымі?
 13 Дай нам успамогу ў прыгнечаньні [нашым], бо марны ратунак чалавечы.
 14 З Богам мы зьвяім сілу, і Ён растопча прыгнятальнікаў нашых.

Пс 61

- 1 Кіраўніку хору: на струнных інструмэнтах. Давіда.
 2 Пачуй, Божа, галашэньне маё, зваж на малітву маю!
 3 Ад краю зямлі да Цябе клічу, калі зьнемагае сэрца маё; на скалу, што ўзвышаецца нада мною, узьвядзі мяне!
 4 Бо Ты быў прыстанішчам маім, вежай моцы маёй супраць ворага.
 5 Буду жыць у намёце Тваім вечна, маю надзею пад заслонаю крылаў Тваіх. (Сэлях)
 6 Бо Ты, Божа, чуў абяцаньні мае, Ты даў валоданьне тым, што баяцца імя Твайго.
 7 Дадай дні да дзён валадара, няхай гады яго [будуць] з пакаленьня ў пакаленьне,
 8 Няхай жыве вечна перад абліччам Божым; прызнач міласэрнасьць і праўду, каб захоўвалі яго!
 9 Дык буду выслаўляць імя Тваё на вякі, буду спаўняць абяцаньні мае кожны дзень.

Пс 62

- 1 Кіраўніку хору: на лад Едутуна. Псальм Давіда.
 2 Толькі ў Богу супакойваецца душа мая, ад Яго збаўленьне маё.
 3 Толькі Ён — скала мая і збаўленьне маё, умацаваны замак мой, дык я не пахіснуся.
 4 Як доўга будзеце насядаць на чалавека? Вы ўсе [хоцце] забіць [яго], як тая сьцяна, што скранулася, як агароджа, што валіцца.
 5 Яны толькі і радзяцца, як скінуць [яго] з высакосьці; ім даспадобы няпраўда; яны вуснамі дабраслаўляюць, але ў нутры сваім праклінаюць! (Сэлях)
 6 Толькі ў Богу супачынеш, душа мая, бо на Яго спадзяваньне маё.
 7 Толькі Ён — скала мая і збаўленьне маё, умацаваны замак мой, дык не пахіснуся.
 8 У Богу збаўленьне маё і слава мая; скала моцы маёй, прыстанішча маё ў Богу.

⁹ На Яго спадзявайся ў кожную часіну, народзе! Вылівайце перад абліччам Ягоным сэрцы вашыя, бо Бог — прыстанішча нашае. (Сэлях)

¹⁰ Сыны чалавечыя — толькі марнасьць, сыны людзкія — няпраўда; калі пакладзеш іх на шалі, яны разам лягчэй за марнасьць!

¹¹ Не спадзявайцеся на крыўду, не марнейце ў зрабаваным, калі вам памножыцца багацьце, сэрца свайго да яго не прыкладайце!

¹² Раз сказаў Бог, а я двойчы пачуў гэта, што сіла — у Бога.

¹³ І ў Цябе міласэрнасьць, Госпадзе, бо Ты даеш чалавеку паводле ўчынкаў ягоных.

Пс 63

¹ Псалём Давіда, калі ён быў у пустыні Юдэйскай.

² Божа! Ты — БОГ МОЙ! Цябе я шукаю, Цябе прагне душа мая, па Табе тужыць цела маё ў сухой і спрагнёнай зямлі, на бязводзьдзі.

³ Гэтак я ўглядаўся на Цябе ў свьятасьці Тваёй, каб убачыць моц Тваю і славу Тваю.

⁴ Бо міласэрнасьць Твая лепшая за жыцьцё; вусны мае хваліць Цябе будуць.

⁵ Гэтак буду я дабраслаўляць Цябе ў жыцьці маім, у імя Тваё буду рукі мае ўзьнімаць.

⁶ Быццам тлушчам і тлустасьцю насычаецца душа мая, і сьпевам хвалы будуць хваліць Цябе вусны мае,

⁷ калі я на ложку маім пра Цябе ўспаминаю, калі ў часе варты [начной] пра Цябе разважаю.

⁸ Бо Ты быў успамогай мне, і ў ценю крылаў Тваіх буду весяліцца.

⁹ Прыляпілася да Цябе душа мая, падтрымлівае мяне правіца Твая.

¹⁰ А тыя, што шукаюць загубы душы маёй, пойдучь у глыбіні зямлі,

¹¹ будуць аддадзеныя яны ў рукі мяча, стануцца здабычай шакалаў.

¹² І валадар узрадуецца ў Богу; і будзе хваліцца кожны, хто Ім прысягае, бо будуць заткнёныя вусны таго, хто гаворыць хлусьню.

Пс 64

¹ Кіраўніку хору. Псалём Давіда.

² Пачуй, Божа, голас мой у смутку маім! Ад страху [перад] ворагам захавай жыцьцё маё!

³ Схавай мяне ад таемных [намераў] злачынцаў, ад грамады тых, што чыняць нягоднае,

⁴ якія навастрылі як меч язык свой, нацягнулі [лук са] стрэламі сваімі — горкімі словамі,

⁵ каб страляць з засады ў беззаганнага; зьнянацку страляюць яны ў яго і не баяцца.

⁶ Яны ўмацоўваюць сябе ў справах ліхіх; змаўляюцца пастку [наставіць] таемна; яны кажуць: “Хто гэта ўбачыць?”

⁷ Яны шукаюць беззаконьня, мы гінем праз задуму беззаконьня! Бо нутро чалавека і сэрца — ГЛЫБОКІЯ [воды].

⁸ І стрэліць Бог у іх стралою, зьнянацку атрымалі яны ўдар,

⁹ і яны спатыкнуліся праз язык свой; і ўцякаюць усе, хто іх убачыў.

¹⁰ І будуць баяцца ўсе людзі, і будуць апавядаць пра справы Божыя і будуць разважаць пра тое, што Ён учыніў.

¹¹ Узрадуецца праведнік у ГОСПАДЗЕ і будзе мець надзею ў Ім, і будуць хваліць Яго ўсе шчырыя сэрцам.

Пс 65

¹ Кіраўніку хору. Псалём Давіда. Сьпеў.

- 2 Табе, Божа, прыналежыць хвала на Сыёне; і Табе будуць споўненыя абяцаньні.
3 Ты чуеш малітву, да Цябе ўсякае цела імкнецца.
4 Справы беззаконныя перамаглі мяне, але Ты дараваў нам правіны нашыя.
5 Шчасьлівы той, каго Ты выбраў і наблізіў, каб жыў ён на панадворках Тваіх; мы будзем насычацца даброццем дому Твайго, сьвятой сьвятыні Тваёй.
6 Страшнымі [ўчынкамі] у праведнасьці Ты адказаеш нам, Божа збаўленьня нашага, пэўнасьць усіх канцоў зямлі і далёкага мора,
7 Які ўгрунтаваў горы сілаю Сваёй, Які падперазаны магутнасьцю,
8 Які ўсьцішаеш шум мора, шум хваляў ягонных і мноства народу.
9 І будуць баяцца знакаў Тваіх жыхары канцоў сьвету, землі на ўсходзе і на захадзе Ты разьвесяляеш.
10 Ты адведаў зямлю і напаіў яе, Ты ўзбагаціў яе Божым струмянём, напоўненым водамі. Ты прыгатаваў збожжа на ёй, бо гэтак угрунтаваў яе.
11 Ты насычаеш разоры яе і разраўноўваеш скібы яе, кроплямі дажджу размякчаеш яе, парастак яе дабраслаўляеш.
12 Ты ўкаранаваў год добром Тваім, і сьцежкі Твае разьліваюць тлустасьць,
13 разьліваюць на пашы ў пустыні, і ўзгоркі падпярэзваюцца радасьцю,
14 апранаюцца ў чароды авечак, і даліны атуляюцца збожжам, радасна гукаюць і сьпяваюць.

Пс 66

- 1 Кіраўніку хору. Сьпеў. Псалём. Радасна гукай для Бога, уся зямля!
2 Выслаўляйце славу імя Ягонага, узносьце славу і хвалу Яму!
3 Кажыце да Бога: “Які Ты страшны ў дзеяньнях Тваіх! Дзеля вялікасьці моцы Тваёй падпарадкоўваюцца Табе ворагі Твае.
4 Уся зямля паклоніцца Табе і будзе выслаўляць Цябе, будзе выслаўляць імя Тваё. (Сэлях)
5 Хадзеце і паглядзіце на дзеі Бога, страшнага ў дзях [Сваіх] адносна сыноў чалавечых.
6 Ён перамяніў мора ў сухазем’е, праз раку перайшлі пехатою; там радаваліся мы ў Ім!
7 Ён пануе ў магутнасьці Сваёй на вякі; вочы Ягонныя сочаць за народамі, каб бунтаўнікі не вывышаліся перад Ім. (Сэлях)
8 Дабраслаўляйце, народы, Бога нашага, і няхай будзе чутны голас хвалы Ягонай.
9 Ён дараваў жыцьцё душы нашай і ня даў пахіснуцца назе нашай.
10 Бо Ты выпрабаваў нас, Божа! Ачысьціў нас, як ачышчаецца срэбра.
11 Ты ўвёў нас у пастку, сьціснуў цяжкімі путамі сьцэгны нашыя.
12 Ты пасадзіў чалавека на галовы нашыя; мы прайшлі праз агонь і вадугу, і Ты вывёў нас на прастор.
13 Увайду ў дом Твой з цэласпаленьнямі, споўню Табе абяцаньні мае,
14 якія прамовілі губы мае, і сказаў я вуснамі маімі ў бядзе маёй.
15 Цэласпаленьні з тлустых [авечак] прынясу Табе з дымам баранаў; дам [Табе] валоў і казлоў. (Сэлях)
16 Хадзеце, паслухайце, і я раскажу ўсім, хто Бога баіцца, што Ён учыніў для душы маёй.
17 Да Яго я клікаў вуснамі маімі, і ўзьвялічваньне было на языку маім.
18 Калі б я глядзеў на нягоднае ў сэрцы маім, Госпад мяне б не пачуў!
19 Але Бог пачуў і зьвярнуў увагу [Сваю] на голас малітвы маёй.
20 Дабраслаўлены Бог, Які не адкінуў малітвы маёй і міласэрнасьці Сваёй [не пазбавіў мяне]!

Пс 67

- 1 Кіраўніку хору: на струнных інструмэнтах. Псальм. Сьпеў.
- 2 Божа, зьлітуйся над намі і дабраславі нас; асьвяці нас абліччам Тваім, (Сэлях)
- 3 каб на зямлі мы пазналі шлях Твой, між усімі народамі — збаўленьне Тваё.
- 4 Тады будуць славіць народы Цябе, Божа, будуць славіць Цябе ўсе народы.
- 5 Будуць весяліцца і радавацца ўсе народы, бо Ты будзеш судзіць народы справядліва і будзеш весці народы на зямлі. (Сэлях)
- 6 Тады будуць славіць народы Цябе, Божа, будуць славіць Цябе ўсе народы.
- 7 Зямля дасьць ураджай свой; няхай дабраславіць нас Бог, Бог наш!
- 8 Няхай дабраславіць нас Бог і няхай баяцца Яго ўсе канцы зямлі!

Пс 68

- 1 Кіраўніку хору. Псальм Давіда. Сьпеў.
- 2 Няхай паўстане Бог, і будуць расьцярушаныя ворагі Ягоня, і ўцякуюць перад абліччам Ягоным тых, хто ненавідзіць Яго.
- 3 Як разносіцца [ветрам] дым, так Ты разьвееш іх; як топіцца воск перад абліччам агню, так бязбожнікі загінуць перад абліччам Божым.
- 4 А праведнікі ўзрадуюцца, будуць весяліцца перад абліччам Божым і гукаць ад радасьці.
- 5 Сьпявайце Богу, выслаўляйце імя Ягонае! Узьвялічвайце Таго, Які ўзносіцца над пустыняй, ГОСПАД — імя Яго, і радуецца перад абліччам Ягоным,
- 6 Ён — Бацька сіратаў і Заступнік удоваў, Бог у сядзібе сьвятасьці Сваёй,
- 7 Бог, Які пасяляе самотных у дамы, Які выводзіць вязьняў з путаў, але бунтаўнікоў пакідае ў [пустыні] сьпякотнай.
- 8 Божа, калі Ты выходзіў перад народам Тваім, калі праходзіў праз пустыню, (Сэлях)
- 9 зямля дрыжала, і нябёсы тапіліся перад абліччам Бога, і гэты Сыён [дрыжаў] перад абліччам Бога, Бога Ізраіля.
- 10 Шчодры дождж Ты выліў, Божа, на спадчыну Тваю, і тое, што зьнемаглося, Ты ўмацаваў.
- 11 Жывыя Твае пасяліліся ў тым, што Ты ў добрасьці Тваёй уладкаваў для ўбогага, Божа.
- 12 Госпад даў вестку, і тых, якія дабравесьцяць яе, — вялікае войска.
- 13 Валадары з войскамі ўцякаюць, уцякаюць, а тая, што даглядае дом, дзеліць здабычу!
- 14 Хоць вы ляжыце паміж абораў, вы сталіся, быццам галубка, у якой крылы пакрытыя срэбрам, а пер'е — золатам зелянявым.
- 15 Калі ўсемагутны расьцярушыў валадароў у ёй, [яна сталася], як сьнег на Сальмоне.
- 16 Гара Божая, гара Башан! Гара шматверхая, гара Башан.
- 17 Чаму глядзіце з зайздасьцю, горы шматверхія, на гару, на якой Бог пасяліцца пажадаў? І ГОСПАД будзе жыць там заўсёды.
- 18 Калясьніцаў Божых дзясяткі тысячаў, тысячы тысячаў; Госпад сярод іх, [як] на Сінаі, у сьвятасьці.
- 19 Ты ўзыйшоў на высокасьць, паланіў палон, узяў дары для людзей; і нават бунтаўнікоў, каб жылі пры [Табе], ГОСПАДЗЕ Божа.
- 20 Дабраслаўлены Госпад! З дня на дзень Ён нас абдароўвае, Бог збаўленьня нашага. (Сэлях)
- 21 Бог для нас — Бог ратунку, і ГОСПАД — Гаспадар над крыніцаю сьмерці.
- 22 Сапраўды, Бог скрышыць галаву ворагаў Сваіх, валасатае цемя тых, што ходзяць у правінах сваіх.

- 23 Сказаў Госпад: “**З Башану вярну, вярну з глыбіняў марскіх,**
 24 каб змачыў нагу тваю ў крыві, а сабакі твае — **языкі ў крыві ворагаў**”.
 25 Бачылі шэсьце Тваё, Божа, шэсьце Бога майго і Валадара майго ў сьвятыні:
 26 сьпевакі наперадзе ішлі, пасья — **музыкі, пасярэдзіне — дзяўчыны з бубнамі.**
 27 У зграмаджэньні дабраслаўляйце Бога, ГОСПАДА, [вы, што] з крыніцы Ізраіля!
 28 Там Бэн’ямін, наймалодшы, мае ўладу над імі; князі Юды з палкамі сваімі; князі Забулёна, князі Нэфталі.
 29 Загадаў Бог твой моцы тваёй! Умацуй, Божа, тое, што для нас учыніў!
 30 Дзеля сьвятыні Твайёй у Ерусаліме валадары будуць прыносяць дары.
 31 Утаймуй зьвера ў чароце, статак быкоў сярод цялятаў народаў, якія падаюць перад кавалкамі срэбра; расьсяруш народы, што жадаюць вайны!
 32 Прыйдучь магнаты з Эгіпту, Куш працягне рукі свае да Бога.
 33 Валадарствы зямлі, сьпявайце Богу, выслаўляйце Госпада, (Сэлях)
 34 Які сядзіць па нябёсах, нябёсах адвечных. Вось, Ён дае голас Свой, голас моцы Сваёй!
 35 Прызнайце моц Божую! Над Ізраілем слава Ягоная, і моц Ягоная — у аблоках.
 36 Страшны Ты, Божа, у сьвятыні Твайёй, Бог Ізраіля. Ён дае сілу і магутнасць народу [Свайму]. Дабраслаўлены Бог!

Пс 69

- 1 Кіраўніку хору: на лад “Лілеі”. Давіда.
 2 Збаў мяне, Божа, бо воды да душы маёй даходзяць!
 3 Я заграз у глыбокім балоце бяздонным; я патрапіў у глыбіню водную, і цячэньне мяне падхапіла.
 4 Я зьнімаюся ад крыку майго, засохла горла маё; змарыліся вочы мае, пакуль я спадзяваўся на Бога майго.
 5 Больш, чым валасоў на галаве маёй, тых, што мяне ненавідзяць без прычыны, узмацніліся тыя, што нішчаць мяне, ворагі мае падступныя. Чаго не рабаваў, мушу аддаваць.
 6 Божа, Ты ведаеш дурасьць маю, і правіны мае ад Цябе не схаваныя.
 7 Ня дай праз мяне асароміцца тым, што на Цябе спадзяюцца, Госпадзе, ГОСПАД Магуцьцяў; ня дай праз мяне асароміцца тым, што шукаюць Цябе, Божа Ізраіля!
 8 Бо дзеля Цябе я ганьбу зношу, і сорамам пакрыта аблічча маё.
 9 Я стаўся чужым для братоў маіх і чужынцам для сыноў маці маёй.
 10 Бо руплівасьць пра дом Твой зьядае мяне, і зьневагі тых, што Цябе зьневажаюць, зыйшлі на мяне.
 11 І плакала ў посьце душа мая, і сталася гэта зьневагай мне.
 12 І зрабіў я зрэбніцу вопраткай маёй, і стаўся для іх прыповесць.
 13 Абмаўляюць мяне тыя, што сядзяць у браме [гораду], і прыпеўкі пяюць тыя, што п’юць ськіру.
 14 А я да Цябе малюся, ГОСПАДЗЕ, у час упадаваньня Твайго, Божа; у вялікай міласэрнасьці Твайёй пачуй Ты мяне, у праўдзе збаўленьня Твайго!
 15 Выратуй мяне з балота, каб я не заграз; ратуў ад тых, што ненавідзяць мяне, і з глыбіняў водных!
 16 Няхай не падхопіць мяне цячэньне водаў, няхай не праглыне мяне глыбіня, і няхай не сашчэміць нада мною калодзеж вуснаў сваіх.
 17 Пачуй мяне, ГОСПАДЗЕ, бо добрая міласэрнасьць Твая! Паводле вялікай літасьці Твайёй павярніся да мяне.

- 18 І не хавай аблічча Твайго перад слугою Тваім, бо я прыгнечаны; хутчэй адкажы мне!
- 19 Наблізься да душы маёй, барані яе; насупраць ворагам маім выбаў Ты мяне!
- 20 Ты ведаеш ганьбу маю, і сорам мой, і зьнявагу маю; перад Табою ўсе, што перасьледуюць мяне.
- 21 Ганьба разьбіла сэрца маё, і я ў роспачы; я спадзяваўся на спачуваньне, і ня маю яго, і на пацяшальнікаў, і не знайшоў іх.
- 22 Яны далі мне замест стравы жоўць, і, калі я смагнуў, напаілі мяне воцатам.
- 23 Няхай станецца стол іхні перад абліччам іхнім пасткаю, і бясьпечнасьць — сілом.
- 24 Няхай зацемрацца вочы іхнія, каб ня бачылі, няхай сьцёгны іхнія заўсёды дрыжаць!
- 25 Вылі на іх ярасьць Тваю, і жар гневу Твайго няхай дагоніць іх!
- 26 Няхай апусьце сяліба іхня, у намётах іхніх няхай ніхто не жыве!
- 27 Бо таго, каго Ты б'еш, яны перасьледуюць, і пра боль таго, каго Ты параніў, яны абвэшчаюць.
- 28 Дадай беззаконьне да беззаконья іхняга і ня дай ім прыйсьці да праведнасьці Тваёй.
- 29 Няхай будуць выкрэсьленыя з кнігі жывых і ня будуць запісаныя разам з праведнікамі.
- 30 А я прыгнечаны і поўны тугі; збаўленьне Тваё, Божа, няхай падыме мяне!
- 31 Я буду хваліць імя Божа сьпевам і ўзьвялічаваць Яго з падзякаю.
- 32 І будзе гэта больш даспадобы ГОСПАДУ, чым вол, бык з рагамі і капытамі.
- 33 Угледзяць [гэта] ўцісканья і ўзрадуюцца; і ў вас, што Бога шукаеце, няхай ажыве сэрца вашае!
- 34 Бо ГОСПАД выслухоўвае бедных і вязьнямі сваімі не пагарджае.
- 35 Няхай хваліць Яго неба і зямля, і мора, і ўсё, што рухаецца ў іх.
- 36 Бо збавіць Бог Сыён, і адбудуе гарады Юды, і яны паселяцца там, і возьмуць у спадчыну іх.
- 37 І насеньне слугаў Ягоных ў спадчыну іх атрымае, і той, хто любіць імя Ягонае, жыць будзе ў іх.

Пс 70

- 1 Кіраўніку хору. Давіда. Напамін.
- 2 Божа, ратуі мяне! ГОСПАДЗЕ, пасьпяшайся на ўспамогу мне!
- 3 Няхай асаромяцца і зганьбяцца тыя, што шукаюць душы маёй! Няхай адступяцца і будуць у сораме тыя, якім даспадобы ліхоцьце маё!
- 4 Няхай павернуць наўцекі ў сораме сваім тыя, якія кажуць [мене]: “Ага! Ага!”
- 5 Няхай радуюцца і веселяцца ў Табе ўсе, хто шукае Цябе. Няхай кажуць заўсёды тыя, што любяць выратаваньне Тваё: “Будзь узьвялічаны, Божа!”
- 6 А я бедны і прыгнечаны, дык пасьпяшайся да мяне, Божа! Ты — ўспамога мая і ратунак мой. ГОСПАДЗЕ, не затрымлівайся!

Пс 71

- 1 У Табе, ГОСПАДЗЕ, я маю надзею. Ня дай мне асароміцца на вякі!
- 2 Паводле праведнасьці Тваёй выратуй мяне і вызвалі! Прыхілі да мяне вуха Тваё і збаў мяне!
- 3 Будзь мне скалой, дзе сяліба мая, куды прыходжу заўсёды, дзе Ты даў загад, каб збавіць мяне, бо Ты — скала мая і замчышча маё.
- 4 Божа мой, вызваль мяне з рукі бязбожніка, з рукі беззаконьніка і прыгнятальніка.

- 5 Бо Ты — **надзея мая**, Госпадзе, ГОСПАДЗЕ, пэўнасьць мая з маладосьці маёй!
- 6 На Цябе я абпіраўся ад чэрава [маці]; з нутра маці маёй Ты вывеў мяне; дык Табе заўсёды хвала мая!
- 7 Быццам дзіва стаўся я для многіх, і Ты — **прыстанішча маё моцнае**.
- 8 Няхай будуць напоўненыя вусны мае хвалою Табе, кожны дзень — **услаўленьнем Цябе**.
- 9 Не адкінь мяне ў час старасьці маёй; калі счэзнуць сілы мае, Ты не пакінь мяне!
- 10 Бо змаўляюцца ворагі мае супраць мяне, і тыя, што сочаць за душою маёй, радзяцца між сабою,
- 11 кажучы: “**Бог пакінуў яго**; дык ганіцеся за ім і схапіце яго, бо няма ў яго ратунку!”
- 12 Божа, не аддаляйся ад мяне! Божа мой, пасьпяшайся на ўспамогу мне!
- 13 Няхай будуць асаромленыя і зьнішчаныя тыя, што супрацьстаяць душы маёй! Няхай ганьбай і сорамам пакрыюцца тыя, што шукаюць ліхога для мяне!
- 14 А я заўсёды буду спадзявацца і множыць ўсю хвалу Тваю.
- 15 Вусны мае будуць абвяшчаць праведнасьць Тваю, і цэлы дзень — **выратаваньне Тваё**, бо ім лічбы ня ведаю я!
- 16 Перайду да магутнасьці Госпада, ГОСПАДА, буду ўзгадваць праведнасьць Тваю, толькі Тваю!
- 17 Божа, Ты вучыў мяне з маладосьці маёй, і дагэтуль я пра цуды Твае апавядаю.
- 18 І да старасьці, і да сівізны не пакідай мяне, Божа, пакуль я пра рамяно Тваё не расправяду пакаленьню гэтаму і пра магутнасьць Тваю — **ўсім**, што народзяцца яшчэ.
- 19 Бо праведнасьць Твая, Божа, аж да вышыняў, Ты чыніш вялікія рэчы. Божа, хто падобны да Цябе?
- 20 Ты даў нам угледзець шмат трывог і ліха, але Ты вернеш нас да жыцьця і з бяздоньняў зямлі зноў узнімеш нас.
- 21 Ты памножыш велічнасьць маю і зноўку пацешыш мяне.
- 22 Дык я буду славіць на музычных інструмэнтах Цябе, мой Божа, і праўду Тваю! Буду выслаўляць Цябе на гуслях, Сьвяты Ізраіля!
- 23 Узрадуюцца вусны мае, бо я Цябе выслаўляю, і душа мая, што Ты выбавіў яе.
- 24 І язык мой будзе цэлы дзень разважаць пра праведнасьць Тваю, бо асаромленыя і ў ганьбе тыя, што шукалі ліха для мяне.

Пс 72

- 1 Для Салямона. Божа, дай суд Твой валадару, і праведнасьць Тваю — **сыну валадара**.
- 2 Няхай судзіць ён народ Твой паводле справядлівасьці, і ўбогіх Тваіх — **паводле права**.
- 3 Няхай прынясуць горы супакой народу, і ўзгоркі — **праведнасьць**.
- 4 Няхай ён судзіць убогіх з народу, выбаўляе сыноў беднякоў і скрышыць прыгнятальнікаў.
- 5 Няхай баяцца Цябе пакуль будзе сонца і перад абліччам месяца, з пакаленьня ў пакаленьне.
- 6 Няхай зыходзіць, як дождж на атаву, як кроплі дажджу, што зямля ад іх вільгатнее.
- 7 Няхай закрасуе праведнік у дні ягоныя, і будзе мноства супакою, аж пакуль месяц стаіць.
- 8 І няхай ён мае ўладу ад мора да мора і ад ракі аж да краю зямлі.
- 9 Перад абліччам ягоным упадуць жыхары пустыні, і ворагі ягоныя будуць лізаць пыл.

10 Валадары Таршышу і астравоў дары яму панясуць; валадары Шэбы і Сэбы прынясуць яму даніну.

11 І паклоняцца яму ўсе валадары, усе народы будуць служыць яму.

12 Бо ён рагуе беднага, калі той галосіць, і прыгнечанага, і таго, у каго няма дапамогі.

13 Ён лігуецца над гаротным і бедным і выбаўляе душы бедакоў.

14 Ад ашуканства і гвалту вызваляе душы іхнія, і ў вачах ягоных кроў іхняя вельмі каштоўная.

15 І будзе ён жыць, і даваць яму будуць золата Шэбы, і будуць маліцца за яго заўсёды, і будуць дабраслаўляць яго ўсе дні.

16 І будзе дастатак збожжа на зямлі, на вяршынях гор; будуць шумець, як Лібан, каласы ягоныя, і мяшчане заквітнеюць, як трава на зямлі.

17 І будзе імя ягонае на вякі, перад абліччам сонца будзе трываць імя ягонае, і будуць дабраслаўлёныя ў ім усе народы, і будуць шчасьлівыя ў ім.

18 Дабраслаўлёны ГОСПАД Бог, Бог Ізраіля, Які Сам робіць цуды.

19 І дабраслаўлёнае імя славы Яго на вякі, і няхай напоўніцца славай Яго ўся зямля! Амэн, амэн!

20 Канец малітвы Давіда, сына Есэя.

Пс 73

1 Псальм Асафа. Які добры Бог для Ізраіля, для тых, што чыстыя сэрцам!

2 А я — амаль спатыкнуліся ногі мае, ледзь не пакаўзнуліся крокі мае.

3 Бо я пазайздросціў тым, што хваляць сябе, убачыўшы супакой бязбожнікаў,

4 бо яны не зазнаюць гора аж да сьмерці і добра ўшкормлена цела іхняе,

5 нядоля людзкой яны ня маюць, і [кары], як у іншых людзей, няма для іх.

6 Дзеля гэтага атачае шыю іхнюю пыха, ліхадзейства нібы шатамі атуляе іх.

7 Ад тлустасьці павылазілі вочы іхнія, прыходзіць [ім] больш за ўяўленьні сэрца [іхняга].

8 Яны здзекуюцца і гавораць зласьліва; звысака гавораць пра крыўду.

9 Да неба ўзьнімаюцца вуснамі сваімі, а язык іхні па зямлі гуляе.

10 Дык туды і народ Ягоны паварочваецца, і шчодрья воды выліваюцца на іх.

11 І тыя кажуць: “Як Бог даведацца? І ці мае веданьне [пра гэта] Найвышэйшы?”

12 Вось, гэтакія ёсьць бязбожнікі, і ў спакоі вечным збіраюць яны багацьці.

13 Дык ці-ж зусім надарма я захоўваў ў чыстасьці сэрца сваё і абмываў у нявіннасьці рукі мае,

14 і білі мяне ўвесь дзень, і каралі мяне кожную раніцу?

15 Калі б я сказаў: “Буду думаць, як яны!” — я б гэтым адрокся ад пакаленьня сыноў Тваіх.

16 І разважаў я, каб зразумець [усё] гэта, і нядоляй гэта [здавалася] ў вачах маіх,

17 аж пакуль не ўвайшоў я ў сьвятыню Божую, і тады зразумеў канец іхні.

18 Сапраўды, на коўзкім груньце Ты ставіш іх і спасылаеш на пагібель!

19 Як жа імгненна яны спустошаныя, загінулі, счэзьлі ад жаху!

20 Як сном пасья абуджэньня, Ты, Госпадзе, збудзіўшыся, грэбуеш вобразам іхнім.

21 Бо згоркла сэрца маё і курчыліся ныркы мае,

22 я стаўся дурнем і ня ведаў нічога, і быў перад Табой, як жывёла,

23 але я быў пры Табе заўсёды! Ты трымаеш мяне за правую руку маю,

24 Ты вядзеш мяне паводле рады Твай, і потым возьмеш мяне ў славу [Тваю].

25 Каго ж я маю ў небе? І на зямлі апроч Цябе мне [ніхто] не даспадобы.

26 Зьнікаюць цела маё і сэрца маё, але Бог — скала сэрца майго і частка мая на вякі.

27 Бо, вось, гінуць тыя, што ад Цябе адыходзяць; Ты вынішчаеш кожнага, хто чужаложыць, [выракаючыся] Цябе.

28 А для мяне блізкасьць Бога ёсьць дабро [для мяне]; я зрабіў у ГОСПАДЗЕ, Госпадзе маім, прыстанішча маё, каб абвяшчаць усе справы Твае.

Пс 74

1 Навучаньне Асафа. Чаму Ты, Божа, нас назаўсёды адкінуў? Чаму ўзгарэўся Твой гнеў на авечкі чарады Тваёй?

2 Узгадай пра грамаду Тваю, якую Ты здаўна набыў, якую бароніш, як кій спадчыны Сваёй, гару Сыён, на якой Ты жывеш!

3 Зьвярні стопы Твае да таго, што загінула назаўсёды, усё панішчыў вораг у сьвятыні.

4 Рыкаюць ненавісьнікі Твае пасярод [намёту] спатканьня Твайго; паставілі на знак [гэтага] знакаў сваіх.

5 Яны падобны да тых, што падымаюць ў гушчары лясным сякеру,

6 і цяпер усе разьбяныя рэчы ў [сьвятыні] бярдышамі і молатамі крышаць.

7 Яны пусьцілі з агнём сьвятыню Тваю, [кінуўшы] на зямлю, апаганілі сялібу іменьня Твайго.

8 Сказалі ў сэрцы сваім: “Усё зруйнуем дазваньня!”; папалілі ўсе [месцы] спатканьня з Богам на зямлі.

9 Знакаў нашых ня бачым мы болей; няма больш прарока, і нікога няма, хто б ведаў, як доўга гэта будзе.

10 Як доўга, Божа, будзе зьневажаць прыгнятальнік? Ці заўсёды вораг будзе пагарджаць іменем Тваім?

11 Чаму Ты стрымліваеш руку Тваю і правіцу Тваю? Вым яе з-за пазухі Тваёй і ўдар!

12 Бог ёсьць Валадар мой заўсёды, Які збаўленьне дае на зямлі.

13 Ты моцай Тваёй разьдзяліў мора, скрышыў галовы цмокаў у водах.

14 Ты раструшчыў галаву левіятану, аддаў яго на ежу народу, што жыве ў пустыні.

15 Ты расьсёк крыніцу і ручай, Ты высушыў рэкі магутныя.

16 Твой ёсьць дзень, і Твая ёсьць ноч; Ты ўмацаваў сьвятло і сонца.

17 Ты назначыў усе межы зямлі; лета і зіму — Ты іх уфармаваў.

18 Памятай пра гэта: вораг зьневажае ГОСПАДА, і народ бязглузды пагарджае іменем Тваім!

19 Не аддавай хеўры [гэтай] душу турка Твайго; не забудзь назаўсёды грамаду прыгнечаных Тваіх.

20 Узглянь на заповет Твой, бо цёмныя месцы зямлі напоўнены сялібамі гвалту.

21 Няхай не вяртаецца ўцісьнёны асаромленым, няхай бедныя і прыгнечаныя хваляць імя Тваё!

22 Паўстань, Божа! Змагайся ў справе Тваёй! Узгадай, што бязглузды ганьбіць Цябе кожны дзень.

23 Не забудзь голас ненавісьнікаў Тваіх, гармідар тых, якія паўстаюць супраць Цябе, што ўсыцяж узьнімаецца!

Пс 75

1 Кіраўніку хору: на лад: “Не загубляй!”. Псальм Асафа. Сьпеў.

2 Славім мы Цябе, Божа, славім, і тыя, што блізкія да імя Твайго, абвяшчаюць цуды Твае.

3 “Калі Я прызначу [месца] спатканьня, Я буду судзіць паводле справядлівасьці.

4 Калі растапляецца зямля і ўсе, хто жыве на ёй, Я ўзважваю слупы яе. (Сэлях)

5 Я кажу да тых, што хваляцца сабою: “Не хваліцеся!” і да бязбожных: “Не падыймайце рогі!

6 Не падыймайце высока рогі свае, не прамаўляйце, дзёрзка [трымаючы] шыю!”

7 Бо ані з усходу, ані з захаду, ані з пустыні вывышэньне,

8 але Бог ёсьць Судзьдзя, гэтага Ён паніжае, а таго вывышае.

9 Бо ў руцэ ГОСПАДА келіх з віном, якое пеніцца; ён поўны напою зьмяшанага, і Ён з яго налівае, але толькі фуз яго піць будуць усе бязбожнікі на зямлі.

10 А я буду апавядаць [пра гэта] вечна, буду выслаўляць Бога Якуба.

11 І ўсе рогі бязбожнікам я адсяку, і будуць узьнятыя рогі праведнага.

Пс 76

1 Кіраўніку хору: на струнных інструмэнтах. Псальм Асафа. Сьпеў.

2 Вядомы ў Юдэі Бог, вялікае ў Ізраілі імя Ягонае.

3 І паўстаў у Салеме схоў Ягоны, і жытло Ягонае — на Сьёне.

4 Там Ён скрышыў стрэлы луку, шчыт і меч, і вайну. (Сэлях)

5 Ты зьязеш, Ты слаўнейшы за горы здабычы.

6 Зрабаванья моцныя сэрцам, дрэмлюць сном сваім, і не знайшлі ўсе мужы дужыя рук сваіх.

7 Ад пагрозаў Тваіх, Божа Якуба, здрантвелі і калясьніца, і конь.

8 Ты, [голькі] Ты [напаўняеш] страхам, і хто можа ўстаяць прад абліччам Тваім у час гневу Твайго?

9 З неба Ты даеш пачуць прысуд, зямля ў страху і маўчаньні,

10 калі Бог падняўся на суд, каб збавіць ўсіх уцісканых на зямлі. (Сэлях)

11 Бо [нават] ярасьць чалавека будзе славіць Цябе, парэшткамі ярасьці Ты падпярэжашся.

12 Давайце і спаўняйце абяцаньні ГОСПАДУ, Богу вашаму; усе, што навакол Яго, нясіце дары Страшліваму.

13 Ён пазбаўляе духу князёў, Ён страшны для валадароў зямных.

Пс 77

1 Кіраўніку хору. Едугуну. Псальм Асафа.

2 Голас мой да Бога, і буду крычаць; голас мой да Бога, і Ён пачуў мяне.

3 У дзень трывогі маёй шукаю я Госпада; уначы рука мая працягнутая і не зьнемагаецца; адмаўляецца ад пацяшэньня душа мая.

4 Узгадваю пра Бога і стогну; енчу і зьнемагае дух мой. (Сэлях)

5 Ты затрымаў павекі вачэй маіх; я ўстрыжаны, і не магу гаварыць.

6 Разважаю пра дні старадаўняы, пра гады спрадвечныя.

7 Уначы ўзгадваю песьні мае, енчу ў сэрцы маім, і дапытываецца дух мой:

8 “Няўжо Госпад навекі адкінуў мяне і ня будзе больш спагадаць?

9 Няўжо назаўсёды канец міласэрнасьці Ягонай, і вестка з пакаленьня ў пакаленьне счэзла?

10 Няўжо Бог забыўся пра літасьцівасьць Сваю і спыніў ў гневе Сваім літасьць Сваю?” (Сэлях)

11 І сказаў я: “Гэта боль мой, што зьмянілася правіца Найвышэйшага.

12 Буду ўзгадваць дзеянні ГОСПАДА; бо хачу ўзгадваць чуды Твае старадаўняы.

13 І буду разважаць пра ўсе справы Твае, і пра вялікія ўчынкi Твае буду апавядаць.

14 У святасьці, Божа, шлях Твой. Які бог гэтакі вялікі, як Бог?

15 Ты — БОГ, Які чуды робіць. Ты даў спазнаць народам моц Тваю.

16 Ты бараніў рамяном Тваім народ Твой, сыноў Якуба і Язэпа. (Сэлях)

17 Убачылі Цябе воды, Божа, убачылі Цябе воды і задрыжэлі, і затрэсьліся бяздонні.

18 Лінулі з хмараў воды; выдалі голас аблокі, і лёталі стрэлы Твае.

19 Голас грымотаў Тваіх у віхры; маланкі сусьвет асьвятлялі; зямля трэслася і дрыжэла.

20 Праз мора ішоў шлях Твой, і сыцяжына Твая — праз воды вялікія, і слядоў Тваіх нельга пазнаць.

21 Ты вёў народ Твой, як авечкі, рукой Майсея і Аарона.

Пс 78

1 Навучаньне Асафа. Зважай, народзе мой, на закон мой, прыхіліце вушы свае да словаў вуснаў маіх!

2 Адчыню я вусны мае ў прыповесьці, буду апавядаць загадкі старадаўнія.

3 Што чулі мы і даведаліся, і што бацькі нашыя казалі нам,

4 гэтага не схаваем ад сыноў іхніх, абвяшчаючы пакаленьню наступнаму хвалу ГОСПАДА і магутнасьць Ягоную, і цуды Ягоныя, што Ён учыніў.

5 І Ён ўзьняў сьведчаньне ў Якубе, і паклаў Закон у Ізраілю, пра якія загадаў бацькам нашым, каб яны паведамлілі [гэта] сынам сваім,

6 каб ведала пакаленьне наступнае, сыны, якія народзяцца, і каб яны ў свой час абвясцілі [гэта] сынам сваім.

7 І ўскладуць на Бога надзею сваю, і не забудуцца пра дзеянні Божыя, і прыказанні Ягоныя будуць захоўваць,

8 і ня будуць падобныя да бацькоў сваіх, пакаленьня бунтаўнікоў і непакорных, пакаленьня, якое не трывалае ў сэрцы сваім і дух іхні ня верны Богу.

9 Сыны Эфраіма, узброеныя лукамі, павярнулі назад у дзень бітвы.

10 Яны не захавалі завету Божага і адмовіліся хадзіць паводле Закону Ягонага.

11 І забыліся пра дзеі Ягоныя і цуды, якія Ён ім даў бачыць.

12 Перад бацькамі іхнімі ўчыніў Ён цуды ў зямлі Эгіпецкай, на полі Цоан.

13 Ён расьсёк мора і перавёў іх [праз яго], і паставіў воды, як капу.

14 І вёў іх удзень воблакам, і ўсю ноч — **СВЯТЛОМ ВОГНЕННЫМ.**

15 Ён рашчапіў скалы ў пустыні і напаіў іх, быццам з вялікай бездані;

16 І вывёў струмяні са скалаў, і пацяклі рэкамі воды.

17 Але яны і надалей грашылі супраць Яго, бунтаваліся супраць Найвышэйшага ў сухой [зямлі].

18 Яны выпрабавалі Бога ў сэрцах сваіх, жадаючы спажывы для душаў сваіх.

19 І гаварылі супраць Бога, кажучы: “Хіба Бог можа прыгатаваць стол у пустыні?”

20 Вось, Ён ударыў скалу, і люнулі воды, і ручаі пацяклі; але ці можа Ён даць таксама хлеба і паставіць мяса для народа Свайго?”

21 Дык пачуў ГОСПАД, і абурыўся, і ўзгарэўся агонь на Якуба, і ўзьняўся гнеў на Ізраіля,

22 бо яны ня верылі Богу і не спадзяваліся на збаўленьне Ягонае.

23 І Ён загадаў хмарам высока, і адчыніў дзьверы неба,

24 і спаслаў дажджом ім манну, і даў ім збожжа нябеснага.

25 Хлеб дужых еў чалавек; Ён спаслаў ім ежы ўдоставіць.

26 Ён рушыў вецер усходні ў небе і сілай Сваёю навёў вецер паўднёвы;

27 І спаслаў дажджом на іх мяса, быццам пыл, і птушак крылатых — **ЯК ПЯСОК ЛЯ МОРА.**

28 І скінуў іх пасярод табару іхняга, навакол сялібаў іхніх.

29 І елі яны, і насыціліся добра, і тое, што яны жадалі, Ён даў ім.

- 30 Яшчэ не пазбавіліся яны жаданьня свайго, яшчэ спажыва іхняя была ў вуснах іхніх,
31 як гнеў Божы ўзьняўся на іх, і забіў тлустых іхніх, і юнакоў Ізраіля паваліў.
32 Пры ўсім гэтым яны далей грашылі і ня верылі ў цуды Ягонья.
33 І сканчваліся ў марнасьці дні іхнія, і гады іхнія — ў страху.
34 Калі Ён забіваў іх, яны шукалі Яго, і вярталіся, і імкнуліся да Бога,
35 і ўзгадвалі, што Бог — скала іхняя, і Бог Найвышэйшы — Абаронца іхні.
36 І яны лісьлівілі Яму вуснамі Сваімі, і языком сваім хлусілі перад Ім,
37 і сэрца іхняе не было трывалым у Ім, і не былі яны верныя завету Ягонаму.
38 А Ён, спагадлівы [да іх], дараваў ім беззаконьне іхняе і ня зьнішчыў іх, і неаднакроць супыняў гнеў Свой і не абуджаў ўсю ярасць Сваю,
39 бо памятаў, што яны — Цела, вецер, які адыходзіць і ня вернецца.
40 Як часта яны бунтаваліся супраць Яго ў пустыні, засмучалі Яго ў [зямлі] бязьлюднай!
41 І зьвярталіся, і выпрабавалі Бога і абражалі Сьвятога Ізраіля.
42 Не памяталі яны рукі Ягонай, дня, калі Ён іх вызваліў ад прыгнёту,
43 калі знакі Свае рабіў у Эгіпце, і цуды Свае на полі Цоан.
44 І Ён перамяніў рэкі іхнія і ручаіны іхнія у кроў, што не маглі піць,
45 спаслаў на іх мухаў, што іх кусалі, і жабаў, што іх губілі.
46 І аддаў вусеням ураджаі іхнія, а працу іхнюю — саранчы.
47 Пабіў градам вінаградныя лозы іхнія, фігавыя дрэвы іхнія — шэраньню.
48 І аддаў граду скаціну іхнюю, а статкі іхнія — маланкам;
49 І спаслаў на іх жар гневу Свайго, абурэньне, і ярасць, і трывогі, навалу злых анёлаў.
50 Выпрастаў сьцежку гневу Свайму, ня захоўваў ад сьмерці душы іхнія, і жыцьцё іхняе пошасыці аддаў.
51 І забіў усіх першародных у Эгіпце, пачаткі сілы ў намётах Хама.
52 І вывеў, як авечкі, народ Свой, і веў іх як статак праз пустыню.
53 І веў іх у бясьпецы, і яны не палохаліся, а ворагаў іхніх мора накрыва.
54 Прыйшлі яны да межаў сьвятасьці Ягонай, да гары, што набыла правіца Ягоная;
55 і Ён выгнаў перад абліччам іхнім народы, і кінуў шнур, [каб падзяліць] спадчыну іхнюю, і пасяліў у намётах іхніх калены Ізраіля.
56 Але яны выпрабавалі Бога Найвышэйшага і бунтаваліся супраць Яго, і сьведчаньняў Ягоных не захоўвалі,
57 і яны адступаліся і здраджвалі, як і бацькі іхнія, выварачваліся, быццам той лук здрадлівы.
58 І яны злавалі Яго ўзгоркамі сваімі і балванамі сваімі раздражнялі Яго.
59 Пачуў [гэта] Бог і абурываўся, і вельмі пагрэбаваў Ізраілем.
60 І Ён пакінуў сялібу ў Шыло, намёт, у якім жыў сярод людзей;
61 і аддаў у палон моц Сваю, і славу Сваю — ў рукі прыгнятальніка.
62 І аддаў пад меч народ Свой, і на спадчыну Сваю абурываўся.
63 Юнакоў ягоных агонь зьдаў, і дзяўчаты ягоныя не былі ўшанаваныя.
64 Сьвятары ягоныя падалі ад мяча, і ўдовы ягоныя ня плакалі.
65 І быццам зо сну прачнуўся Госпад, як той волат, якога разьвесяліла віно,
66 і Ён выбіў прыгнятальнікаў дашчэнт, на вечную ганьбу аддаў іх.
67 І Ён адкінуў намёт Язэпа, і ня выбраў калена Эфраіма,
68 а выбраў калена Юды, гару Сьён, якую палюбіў.
69 І пабудоваў Ён як [пад неба] высокую сьвятыню Сваю; і як зямлю заснаваў яе навякі.

70 І выбраў Давіда, слугу Свайго, і ўзяў яго ад абораў авечых.

71 Ад котных авечак забраў яго, каб пасьвіў Якуба, народ Ягоны, і Ізраіля, спадчыну Ягоную.

72 І той пасьвіў іх у безаганнасьці сэрца свайго і ў разважлівасьці рук сваіх вадзіў іх.

Пс 79

1 Псальм Асафа. Божа, пагане ўвайшлі ў спадчыну Тваю, апаганілі сьвятыню Тваю сьвятую, Ерусалім ператварылі ў купу друзу .

2 Трупы слугаў Тваіх аддалі на ежу птушкам нябесным, целы багабойных Тваіх — зьвярам зямным.

3 Вылілі кроў іхнюю, як ваду, вакол Ерусаліму, і не было каму іх хаваць.

4 Мы сталіся ганьбаваньнем для суседзяў нашых, кпінамі і насьмешкамі для тых, што навокал нас.

5 Як доўга, ГОСПАДЗЕ? Ці будзеш гневацца заўсёды? Ці як агонь будзе палаць рэўнасьць Твая?

6 Вылі ярасьць Тваю на народы, якія ня ведаюць Цябе, і на валадарствы, якія імя Твайго ня клічуць,

7 бо эжэрлі Якуба і жытло ягонае спустошылі.

8 Ня ўгадвай нам беззаконьяў ранейшых; няхай чым хутчэй сустрэне нас літасьць Твая, бо вельмі мы зьнемагліся.

9 Дапамажы нам, Божа збаўленьня нашага, дзеля славы імя Твайго; выратуй нас і даруй грахі нашыя дзеля імя Твайго!

10 Навошта казаць паганам: “Дзе Бог іхні?” Няхай на паганах, у нас на вачох, вядомай сталецца помста за кроў слугаў Тваіх, што праліта!

11 Няхай дойдучь перад аблічча Тваё стогны вязьняў! Паводле вялікасьці рамяна Твайго пакінь [пры жыцьці] сыноў, сказаных на сьмерць.

12 І нашым суседзям вярні сямікротна ў грудзі іхнія зьнявагу іхнюю, якой яны, Госпадзе, Цябе зьневажалі!

13 А мы, Твой народ і авечкі чарады Твайго, будзем славіць Цябе вечна і з пакаленьня ў пакаленьне будзем абвяшчаць хвалу Тваю.

Пс 80

1 Кіраўніку хору: на лад: “Лілея сьведчанья”. Псальм Асафа.

2 Пастыру Ізраіля, прыхілі вуха! Ты, Які, як авечкі, водзіш Язэпа, Які на херувімах сядзеш, зазьвай!

3 Перад абліччам Эфраіма, і Бэн’яміна, і Манасы абудзі магутнасьць Тваю і прыйдзі збавіць нас!

4 Божа, вярні нас назад. Асьвяці нас абліччам Тваім, і будзем збаўленья!

5 ГОСПАДЗЕ, Божа Магуцьцяў, дакуль Ты будзеш ў гневе пры малітве народу Твайго?

6 Ты накармай іх хлебам сьлёзаў і шчодро сьлязамі напаі іх.

7 Ты паставіў нас як [костку] нязгоды дзеля суседзяў нашых, і ворагі нашыя кпяць над намі.

8 Божа Магуцьцяў, вярні нас назад. Асьвяці нас абліччам Тваім, і будзем збаўленья!

9 Ты вінаградную лазу вынес з Эгіпту, выгнаў народы і яе пасадзіў.

10 Ты расчысьціў [месца] перад абліччам яе, і ўкараніў карані ейныя, і яна напоўніла зямлю.

11 Горы пакрыліся ценем яе, і вецьце яе — як кедры Божыя.

12 Яна пусьціла галіны свае аж да мора, і парасткі свае — да ракі.

13 Чаму Ты раскідаў агароджу ейную, і кожны, хто ідзе дарогаю, абрывае яе?

- 14 Дзік лясны падкопвае яе, і зьвер палявы пасьвіцца ў ёй.
 15 Божа Магуцьцяў, павярніся [да нас], зірні з неба, і паглядзі, і наведай вінаградную лазу гэтую!
 16 Захавай тое, што правіца Твая пасадзіла, і парасткі, якія Ты для Сябе ўмацаваў.
 17 Яны спалены агнём і пасечаны, і гінуць ад гневу аблічча Твайго.
 18 Няхай рука Твая будзе над мужам правіцы Тваёй, над сынам чалавечым, якога Ты ўмацаваў для Сябе!
 19 А мы не адступімся ад Цябе; ажыві нас, і мы будзем клікаць імя Тваё.
 20 ГОСПАДЗЕ, Божа Магуцьцяў, вярні нас назад. Асьвяці нас абліччам Тваім, і будзем збаўленыя!

Пс 81

- 1 Кіраўніку хору: на лад Гітыт. Асафа.
 2 Весяліцеся перад Богам моцы нашай; радасна гукайце Богу Якубаваму!
 3 Пачніце сьпяваньне, вазьміце бубны, гусьлі мілагучныя і псалтыр.
 4 Дзьміце ў трубу ў маладзік, у поўню, у дзень нашага сьвята,
 5 бо гэткая пастанова у Ізраілі, закон Бога Якубавага.
 6 Ён паставіў гэта на сьведчаньне для Яэпа, калі выводзіў з зямлі Эгіпецкай, і мы пачулі мову, якой ня ведалі:
 7 **“Я прыбраў цяжар з плячэй ягоньх, рукі ягонья вольныя ад кашоў.**
 8 У бядзе ты паклікаў Мяне, і Я выратаваў цябе; адказаў табе з-за заслоны грывотаў, выспрабаваў цябе пры водах Мэрыбы. (Сэлях)
 9 Слухай, народзе Мой! Я буду сьведчыць супраць цябе, Ізраіль, каб ты паслухаў Мяне,
 10 і не было ў цябе бога чужога, і не пакланяўся ты богу чужынцаў!
 11 Я — ГОСПАД, Бог твой, Які вывеў цябе з зямлі Эгіпецкай! Расчыні шырока вусны твае, і Я напоўню іх.
 12 Ды народ Мой не паслухаў голасу Майго, і Ізраіль ня быў паслухмяны Мне.
 13 Дык Я пакінуў іх закамьянеласьці сэрца іхняга, і яны хадзілі паводле намераў сваіх.
 14 О, калі б народ Мой паслухаў Мяне, калі б Ізраіль хадзіў шляхамі Маімі,
 15 Я б неўзабаве ўпакорыў ворагаў іхніх, і супраць прыгнятальнікаў іхніх павярнулася б рука Мая.
 16 Тыя, што ГОСПАДА ненавідзяць, падпарадкаваліся б ім, а шчасьце іхняе трывала б на вякі.
 17 І я карміў бы іх з тлустасьці пшаніцы, мёдам са скалы насычаў бы іх”.

Пс 82

- 1 Псальм Асафа. Бог стаіць на сходзе багоў, сярод багоў Ён судзіць:
 2 Дакуль будзеце судзіць беззаконна і ўздываць абліччы бязбожнікаў? (Сэлях)
 3 Судзіце беднага і сірату; убогага і бедака апраўдайце.
 4 Рагуйце беднага і гаротнага, з рукі бязбожнікаў вызваляйце!
 5 Нічога ня ведаюць і не разумеюць, і ў цемры ходзяць; і захісталіся ўсе падваліны зямлі!
 6 Я сказаў: **“Вы — богі, усе вы — сыны Найвышэйшага,**
 7 аднак, вы памраце, як людзі, упадзеце, як адзін з князёў.
 8 Паўстань, Божа, судзі зямлю, бо Ты возьмеш у спадчыну ўсе народы.

Пс 83

- 1 Сьпеў. Псальм Асафа.

- 2 Божа! Не маўчы, і ня будзь у маўчаньні і ў супакоі, Божа!
 3 Бо вось, узварухнуліся ворагі Твае, і ненавісьнікі Тваі паднялі галаву.
 4 Супраць народу Твайго яны кнуюць [намеры] таемныя і радзяцца супраць тых, каго Ты ахоўваеш.
 5 Яны казалі: “Хадзіце і сатрэм іх між народамі, і імя Ізраіля ня будзе ўзгадвацца болей”.
 6 Бо радзіліся яны аднадумна, супраць Цябе заключылі заповіт
 7 намёты Эдому і Ізмаэляне, Мааў і Агаране,
 8 Геваль і Амон і Амалек, Філістынцы і жыхары Тыру.
 9 І Асур далучыўся да іх, стаўся ён рамяном для сыноў Лёта. (Сэлях)
 10 Зрабі ж Ты ім як Мадьяну, як Сісэры, як Явіну ля ручая Кішон,
 11 якія зьнішчаныя каля Эндору, сталіся як гной на зямлі.
 12 Учынй з імі, з магнатамі іхнімі як з Арэвам і Зэвам, і з усімі князямі іхнімі, як з Зэвахам і Сальмунам,
 13 якія казалі: “Возьмем сабе ў спадчыну сямлібы Божыя!”
 14 Божа мой! Зрабі іх як [пыл у] віхуры, як салому пад ветрам!
 15 Як агонь паліць лясы і як полымя апальвае горы,
 16 гэтак перасьледуй Ты іх бурай Тваёю і віхрам Тваім напалохай!
 17 Напоўні сорамам твары іхнія, і будучь шукаць імя Тваё, ГОСПАДЗЕ.
 18 Няхай будучь асаромленья і спалоханья навечна, няхай будучь у сораме і загінуць,
 19 і пазнаюць, што імя Тваё — ГОСПАД, і толькі Ты — Найвышэйшы над усёй зямлёю.

Пс 84

- 1 Кіраўніку хору: на лад Гітыт. Сыноў Караха. Псальм.
 2 Як умілаванья сямлібы Твае, ГОСПАД Магуцьцяў!
 3 Прагне і тужыць душа мая па панадворках ГОСПАДА; сэрца маё і цела маё весяляцца ў Богу Жывым.
 4 Нават птушка адшукала дом, ластаўка — гняздо для сябе, дзе птушанятак сваіх укладае: ля ахвярнікаў Тваіх, ГОСПАД Магуцьцяў, Валадар мой і Бог мой!
 5 Шчасьцівыя тыя, што жывуць у доме Тваім, заўсёды яны выхваляюць Цябе. (Сэлях)
 6 Шчасьлівы чалавек, сіла якога ў Табе, і ў сэрцы якога дарога [да Цябе]!
 7 Праходзяць далінаю Бака, яны адкрываюць крыніцы, і дождж ранні пакрывае яе дабраслаўленьнем.
 8 Ідуць яны ад сілы да сілы, і прыходзяць да Бога на Сыён.
 9 ГОСПАДЗЕ, Божа Магуцьцяў, пачуй малітву маю! Прыхілі вуха, Божа Якубавы! (Сэлях)
 10 Божа, шчыце наш! Зірні і паглядзі на аблічча памазанца Твайго!
 11 Бо [адзін] дзень на панадворку Тваім лепшы за тысячу [іншых]; я выбіраю стаяць ля парога ў доме Божым, чым жыць у намётах беззаконья.
 12 Бо ГОСПАД Бог ёсьць сонца і шчыт; ГОСПАД дае ласку і славу, і не адмовіць добра аніякага тым, што ў беззаганнасьці ходзяць.
 13 ГОСПАД Магуцьцяў! Шчасьлівы чалавек, які на Цябе спадзяецца!

Пс 85

- 1 Кіраўніку хору. Сыноў Караха. Псальм.
 2 Ты зьявіў ласку, ГОСПАДЗЕ, для зямлі Тваёй, Ты вярнуў палон Якуба.
 3 Ты дараваў віну народу Твайго, Ты пакрыў усе грахі іхнія. (Сэлях)

- 4 Ты стрымаў усю лютасьць Тваю, адварнуў жар гневу Твайго.
 5 Вярні нас, Божа збаўленьня нашага, і супыні абурэньне Тваё на нас.
 6 Няўжо вечна будзеш гневацца на нас і гнеў Твой працягнеш з пакаленьня ў пакаленьне?
 7 Няўжо не павернешся, каб ажывіць нас, каб народ Твой узрадаваўся ў Табе?
 8 Дай нам убачыць, ГОСПАДЗЕ, міласэрнасьць Тваю, і збаўленьне Тваё дай нам!
 9 Паслухаю, што кажа Бог ГОСПАД, бо Ён кажа пра супакой для народу Свайго і для багабойных Сваіх, і няхай не зьвяртаюцца яны да глупоты. (Сэлях)
 10 Вось, блізка збаўленьне Ягонае для тых, што баяцца Яго, каб слава [Божая] пасялілася на зямлі нашай.
 11 Міласэрнасьць і праўда сустрэнуцца, праведнасьць і супакой пацалуюцца.
 12 Праўда ўзыйдзе з зямлі, і праведнасьць з неба глядзець будзе.
 13 і ГОСПАД дасьць даброўце, і зямля наша дасьць ураджай свой.
 14 Праведнасьць будзе ісьці перад абліччам Яго і будзе стаяць на шляху крокаў Ягоных.

Пс 86

- 1 Малітва Давіда. Прыхілі, ГОСПАДЗЕ, вуха Тваё, адкажы мне, бо я — бедны і прыгнечаны.
 2 Захавай душу маю, бо я багабойны. Збаў Ты, Божа, слугу Твайго, які на Цябе спадзяецца.
 3 Зьлітуйся нада мною, Госпадзе, бо я клічу да Цябе ўвесь дзень.
 4 Узрадуй душу слугі Твайго, бо да Цябе, Госпадзе, я душу маю ўзьнімаю.
 5 Бо Ты, Госпадзе, — добры і літасьцівы, і вельмі міласэрны для ўсіх, што Цябе клічуць.
 6 Прыхілі вуха, ГОСПАДЗЕ, на малітву маю і выслухай голас маленьня майго!
 7 У дзень тугі маёй я клічу Цябе, бо Ты адкажаш мне.
 8 Няма між багамі падобнага да Цябе, Госпадзе, і няма такіх чынаў, як Твае.
 9 Усе народы, якія Ты стварыў, прыйдуць і паклоняцца прад абліччам Тваім, Госпадзе, і будуць ушаноўваць імя Тваё.
 10 Бо Ты — вялікі і робіш цуды, Ты — Бог, толькі Ты адзін.
 11 Навучы мяне, ГОСПАДЗЕ, шляху Твайму, каб хадзіў я ў праўдзе Тваёй; з’яднай сэрца маё, каб баялася імя Твайго.
 12 Буду славіць Цябе, Госпадзе, Божа мой, усім сэрцам маім, і буду ўшаноўваць імя Тваё на вякі.
 13 Бо міласэрнасьць Твая нада мною вялікая, і Ты выратаваў душу маю з глыбіні пекла.
 14 Божа, пыхлівы паўстаў супраць мяне, і грамада моцных шукае душу маю, і на Цябе не зважаюць яны.
 15 Але Ты, Госпадзе, — Бог спагадлівы і літасьцівы, павольны да гневу і багаты на міласэрнасьць і праўду.
 16 Павярніся да мяне і злітуйся нада мною; дай сілу Тваю слуге Твайму і збаў сына служкі Тваёй!
 17 Учыні Ты для мяне знак добрасьці Тваёй, і ўгледзяць гэта тыя, што ненавідзяць мяне, і будуць асаромленыя, бо Ты, ГОСПАДЗЕ, мне дапамог і пацешыў мяне.

Пс 87

- 1 Сыноў Караха. Псальм. Сьпеў. Угрунтаваньне ягонае на гарах сьвятых.
 2 Любіць ГОСПАД брамы Сыёну больш за ўсе іншыя сямлі Якуба.
 3 Слаўныя [рэчы] казанія пра цябе, горад Божы! (Сэлях)

4 Узгадаю пра Рагаў і Бабілён перад тымі, што ведаюць мяне. Вось, Філістына і Тыр разам з Кушам [скажучь]: “Гэты нарадзіўся там”.

5 А пра Сыён будуць казаць: “Той чалавек і той чалавек нарадзіўся ў ім, і Найвышэйшы ўзмацняе яго”.

6 ГОСПАД палічыць, запісваючы народы: “Гэты нарадзіўся там”. (Сэлях)

7 І тыя, што сьпяваюць, і тыя, што таньчаць [скажучь]: “Усе мае крыніцы ў Табе!”.

Пс 88

1 Сьпеў. Псальм сыноў Караха. Кіраўніку хору: на лад сумны, суцішаны. Навучаньне Гемана Эзрахі.

2 ГОСПАДЗЕ, Божа збаўленьня майго! Удзень я крычу, і ўначы я перад Табою!

3 Няхай прыйдзе перад аблічча Тваё малітва мая; прыхілі вуха Тваё да галашэньня майго.

4 Бо перасычана ліхоцьцем душа мая, і жыцьцё маё дакранаецца да пекла.

5 Я залічаны да тых, што зыходзяць у магілу; я стаўся, як чалавек, які сілы ня мае.

6 Сярод памёршых, свабодны, падобны да забітых, што ляжаць у магіле, якіх Ты ўжо не ўзгадваеш, і адсечаны яны ад рукі Твайёй.

7 Ты кінуў мяне ў яму найглыбейшую, у месца цёмнае, у глыбіню.

8 Націснула на мяне ярасьць Твая, і ўсімі хвалямі Тваімі прыціснуў Ты мяне. (Сэлях)

9 Ты аддаліў ад мяне знаёмых маіх, Ты зрабіў мяне агідным для іх; я звязаны і выйсьці не магу.

10 Самлела вока маё ад пакутаў; кожны дзень я клічу Цябе, ГОСПАДЗЕ, і выцягваю да Цябе рукі мае.

11 Ці Ты зробіш чуд для памёршых? Ці нябожчыкі паўстануць і будуць славіць Цябе? (Сэлях)

12 Ці будзе абвешчана ў магіле міласэрнасьць Твая, і вернасьць Твая — у [месцы] загубы?

13 Ці ў цемры даведаюцца пра чуды Твае, і пра справядлівасьць Тваю — у зямлі забыцьця?

14 Але я галашу да Цябе, ГОСПАДЗЕ, і раніцаю малітва мая сустракае Цябе.

15 Дзеля чаго, ГОСПАДЗЕ, Ты пакінуў душу маю, хаваеш аблічча Тваё ад мяне?

16 З маленства я прыгнечаны і паміраю; пераносячы жахі Твае, я зьнімаюся.

17 Нада мною прайшоў жар [гневу] Твайго, пагрозы Твае вынішчаюць мяне,

18 атачаюць мяне, як вада, кожны дзень, абступаюць мяне разам.

19 Ты аддаліў ад мяне тых, што любяць [мяне], і бліжніх, знаёмыя мае — у цемры.

Пс 89

1 Навучаньне Этана Эзрахі.

2 Пра міласэрнасьць ГОСПАДА буду сьпяваць вечна; з пакаленьня ў пакаленьне буду апавядаць пра вернасьць Тваю вуснамі маімі.

3 Бо я сказаў: “Навечна збудаваная міласэрнасьць, на нябёсах Ты ўгрунтаваў вернасьць Тваю”.

4 “Я заключыў заповіт Мой з выбранцам Маім, прысягнуў Давіду, слуге Майму:

5 На вякі ўгрунтую насеньне тваё, збудую пасады твой з пакаленьня ў пакаленьне. (Сэлях)

6 І нябёсы славяць чуды Твае, ГОСПАДЗЕ, і вернасьць Тваю — у зграмаджэньні сьвятых.

7 Бо хто параўнаецца ў аблоках з ГОСПАДАМ? Хто падобны да ГОСПАДА сярод сыноў Божых?

8 Бог гэтак страшлівы на нарадзе святых, і страшны для ўсіх, што вакол Яго.

9 ГОСПАДЗЕ, Божа Магуцьцяў, хто гэтакі моцны, як Ты, ГОСПАДЗЕ? І вернасьць Твая навакол Цябе.

10 Ты пануеш над узьнёсласьцю мора, і калі хвалі ўздымаюцца, Ты іх сьцішаеш.

11 Ты скрышыў Рагава, быццам параненага; рамяном моцы Тваёй Ты раскідаў ворагаў Тваіх.

12 Тваё ёсьць неба, і Твая — зямля; сусьвет і ўсё, што ў ім, Ты заснаваў.

13 Поўнач і поўдзень — Ты іх стварыў; Табор і Гермон радуюцца дзеля імя Твайго.

14 Рамяно Тваё магутнае; рука Твая дужая, ўзьнятая правіца Твая.

15 Праведнасьць і суд — падставы пасаду Твайго; міласэрнасьць і праўда ідуць перад абліччам Тваім.

16 Шчасьлівы народ, які ведае трубны голас Твой. ГОСПАДЗЕ, яны ходзяць ў сьвятле аблічча Твайго!

17 У іменні Тваім будуць радавацца яны ўвесь дзень, і праведнасьцю Тваёй будуць узвышаны.

18 Бо Ты — краса сілы іхняй, і праз ласку Тваю ўзьняты рог наш.

19 Бо ад ГОСПАДА шчыт наш, і ад Сьвятога Ізраіля валадар наш.

20 Тады гаворачы у відзежы да багабойнага Твайго, Ты сказаў: “Я даў успамогу волату, узвысіў юнака з народу.

21 Знайшоў Я Давіда, слугу Майго, сьвятым алеем Маім памазаў яго.

22 Рука Мая ўмацуе яго, і плячо Маё ўзмоцніць яго.

23 Не пераможа вораг яго, і сын беззаконья не асіліць яго.

24 І скрышу перад абліччам ягоным тых, што прыгнятаюць яго, а тых, што ненавідзяць яго, павалю.

25 І будзе вернасьць Мая і міласэрнасьць Мая з ім, і ў імя Маё ўзьнясецца рог ягоны.

26 І палажу руку ягоную на мора, а правіцу ягоную — на рэках.

27 Ён будзе клікаць Мяне: “Ты — Бацька Мой, Ты — Бог мой і скала збаўленьня майго!”

28 Я зраблю яго першародным, найвышэйшым між валадароў зямлі.

29 Навякі захоўваючы, захаваю для яго міласэрнасьць Маю, і завет Мой з ім будзе верным.

30 І зраблю, што насеньне ягонае будзе трываць вечна, і пасады ягоны — як дні нябесаў.

31 Калі сыны ягоныя пакінуць закон Мой і ня будуць хадзіць паводле судоў Маіх,

32 калі парушаць пастановы Мае і прыказаньяў Маіх ня будуць захоўваць,

33 Я наведу правыні іхнія з кіем, і карамі беззаконьні іхняе,

34 але міласэрнасьці Маёй не забяру ў яго, і вернасьці Маёй ня здраджу.

35 Не парушу Я завету Майго і таго, што выйшла з вуснаў Маіх, не зьмяню.

36 Раз Я пакляўся ў сьвятасьці Маёй, што не схлышу Давіду.

37 Насеньне ягонае будзе на вякі, і пасады ягоны — як сонца перада Мною.

38 Як месяц будзе умацаваны ён на вякі, а сьведка ў небе — верны. (Сэлях)

39 Але Ты пакінуў і пагрэбаваў, адвярнуўся ад памазанца Твайго!

40 Ты пагардзіў заветам са слогуо Тваім, кінуў на зямлю дьядэму ягоную.

41 Ты збурыў усе загарадкі ягоныя, прывёў загубу ў замкі ягоныя.

42 Усе, што праходзілі дарогаю, рабавалі яго; ён стаўся ганьбаю для суседзяў сваіх.

43 Ты ўзьняў правіцы тых, што перасьледавалі яго, і ўзрадаваў ўсіх ворагаў ягоных.

44 Ты назад павярнуў джала мяча ягонага і ня даў перамогі ў вайне,

- 45 Ты прыбраў бляск ягоны і пасад яго паваліў на зямлю.
 46 Ты скараціў дні моладасьці ягонай, ганьбай пакрыў яго. (Сэлях)
 47 Як доўга, ГОСПАДЗЕ? Ці назаўсёды Ты будзеш хавацца? Ці будзе палац як агонь ярасьць Твая?
 48 Узгадай, які век мой, якой марнасьцю Ты стварыў ўсіх сыноў чалавечых!
 49 Хто з людзей можа жыць і ня ўгледзіць сьмерці? Хто выбавіць душу сваю з рукі пекла? (Сэлях)
 50 Дзе, Госпадзе, даўнейшая міласэрнасьць Твая, як Ты прысягаў Давіду ў вернасьці Тваёй!
 51 Узгадай, Госпадзе, ганьбу слугаў Тваіх, што ў нутры я нашу ад усіх народаў шматлікіх,
 52 якою зьневажаюць ворагі Твае, ГОСПАДЗЕ, якой зьневажаюць сьляды памазанца Твайго!
 53 Няхай будзе дабраслаўлены ГОСПАД на вякі. Амэн! Амэн!

Пс 90

- 1 Малітва Майсея, мужа Божага. Госпадзе, Ты быў для нас сьлібаю з пакаленьня ў пакаленьне!
 2 Перш, чым горы нарадзіліся, і Ты даў кшталт зямлі і сусьвету, ад веку і на вякі Ты ёсьць Бог.
 3 Ты вяртаеш у друз чалавека і кажаш: “Вярніцеся, сыны Адама!”
 4 Бо тысяча год перад вачыма Тваімі — як учорашні дзень, што мінуў, і ворта начная.
 5 Ты іх зносіш [разводзьдзем]; яны — як сон; і як трава, якая раніцаю зелянее,
 6 раніцаю квітнее яна і зелянее, а ўвечары зрэжуць яе і сохне.
 7 Бо мы знікаем ад гневу Твайго, ад ярасьці Тваёй мы спалоханья.
 8 Ты паклаў беззаконьні нашыя перад Сабою, нашыя схаванья [грахі] — перад сьветласьцю аблічча Твайго.
 9 Бо ўсе дні нашыя прападаюць ад абурэньня Твайго, гады нашы сканчваюцца, быццам той уздых.
 10 Дзён гадоў нашых — гадоў семдзсят, а як пры сіле — гадоў восемдзсят; і найлепшае ў іх — гарапашнасьць і ліхоцьце, бо прамінаюць яны шыбка, і мы адлятаем.
 11 Хто ведае моц гневу Твайго і абурэньне Тваё, што як страх прад Табою?
 12 Лічыць нашыя дні навучы Ты нас, каб прыдбаць нам мудрае сэрца.
 13 Павярніся, ГОСПАДЗЕ! Дакуль Ты? Пашкадуй слугаў Тваіх!
 14 Насьць нас раніцаю міласэрнасьцю Тваёй, каб мы весяліліся і радаваліся ў-ва ўсе нашы дні.
 15 Узрадуй Ты нас паводле дзён, у якія Ты прыгнятаў нас, і паводле гадоў, у якія мы бачылі ліхое.
 16 Няхай зьвяіцца над слугамі Тваімі справа Твая, і веліч Твая — над сынамі іхнімі.
 17 Няхай хараство Госпада, Бога нашага, будзе над намі і ўмацуе справы рук нашых. Умацуй Ты справы рук нашых!

Пс 91

- 1 Той, які жыве пад заслонай Найвышэйшага і пад ценом Усемагутнага,
 2 кажа да ГОСПАДА: “Ты – прыстанішча маё і цьвярдныя мая, мой Бог, на якога спадзяюся”.
 3 Бо Ён выратуе цябе ад пасткі птушкалова, ад пошасьці сьмяротнай.

4 Пер’ем Сваім закрые цябе, і пад крыламі Ягонымі будзеш мець надзею; праўда Ягоная — шчыт і заслона.

5 Не спалохаешся страху ўначы, ані стралы, якая ўдзень ляціць,

6 ані пошасыці, якая ў цемры прыходзіць, ані заразы, якая сярод белага дня пустошыць.

7 Тысяча побач з табой упадзе і дзесяць тысячаў праваруч ад цябе, а да цябе яна не падыдзе.

8 Толькі вачыма тваімі глядзець будзеш і ўбачыш з бязбожнымі расплату.

9 За тое, што ты ГОСПАДА, прыбежышча сваё, і Найвышэйшага выбраў за сялібу сабе,

10 не спаткае цябе злое, і пакараньне не наблізіцца да намёту твайго.

11 Бо Ён анёлам Сваім загадае пра цябе, каб захоўвалі цябе на ўсіх шляхах тваіх.

12 На руках панясуць цябе, каб не спатыкнуўся аб камень нагою тваёю.

13 Па львах і гадзюках хадзіць будзеш, льявнятаў і цмокаў патопчаш.

14 “За тое, што ён Мяне ўзлюбіў, збаўлю яго; узвышу яго, бо імя Маё ведае.

15 Будзе клікаць Мяне, і Я адкажу яму; у бядзе Я буду з ім, выратую яго і ўшаную яго.

16 Доўгімі днямі насычу яго і дам убачыць збаўленьне Маё”.

Пс 92

1 Псалм. Сьпеў на дзень суботы.

2 Добра славіць ГОСПАДА і выслаўляць імя Тваё, Найвышэйшы!

3 Апавядаць раніцаю міласэрнасьць Тваю, і вернасьць Тваю — ўначы,

4 на дзесяціструнным псалтыры і на гуслях граючы.

5 Бо Ты ўзвесяліў мяне, ГОСПАДЗЕ, справамі Тваімі, творах рук Тваіх буду радавацца.

6 Якія вялікія ўчынкі Твае, ГОСПАДЗЕ; вельмі глыбокія думкі Твае.

7 Чалавек бязглузды ня будзе ведаць, і дурань не зразумее гэтага.

8 Калі бязбожнікі зелянеюць, як трава, і ўсе ліхадзеі квітнеюць, няхай будуць яны зьнішчаны на вякі!

9 А Ты, ГОСПАДЗЕ, узвышаны на векі!

10 Бо вось ворагі Твае, ГОСПАДЗЕ, бо вось ворагі Твае загінуць, і будуць расьцярушаныя ўсе ліхадзеі.

11 І Ты ўзнясеш мой рог, як у аднарога, я буду памазаны сьвежым алеем.

12 Будуць глядзець вочы мае на ворагаў маіх, і пра злачынцаў, якія паўсталі супраць мяне, пачуюць вушы мае.

13 Праведнік быццам пальма зяленее, ён расьце, як той кедр на Лібане.

14 Насаджаныя ў доме ГОСПАДА, зелянеюць на панадворках Бога нашага.

15 Яны плод свой даюць і ў старасці, яны сакавітыя і сьвежыя,

16 каб абвясчаць, што ГОСПАД справядлівы, скала мая, і няма ў Ём беззаконья.

Пс 93

1 ГОСПАД валадарыць, апрануўся ў веліч, апрануўся ГОСПАД у моц і падперазаўся. Ён сусвет умацаваў, што не захістаецца.

2 Умацаваны пасады Твой ад спрадвечных часоў; і Ты — спаконы вякоў!

3 Узьнімаюць рэкі, ГОСПАДЗЕ, узьнімаюць рэкі голас свой, узьнімаюць рэкі хвалі свае.

4 Слаўнейшы за голас водаў вялікіх, за хвалі марскія — слаўны на вышынях ГОСПАД.

5 Сьведчаньні Твае вельмі верныя; сьвятасьць аздабляе дом Твой, ГОСПАДЗЕ, на вечныя дні!

Пс 94

- 1 Божа помсты, ГОСПАДЗЕ, Божа помсты, зазьзай!
 2 Узьніміся, Судзьдзя зямлі, аднагародзь пыхліўцам за тое, што зрабілі яны!
 3 Дакуль бязбожнікі, ГОСПАДЗЕ, дакуль бязбожнікі будуць радавацца?
 4 [Дакуль] будуць плявузгаць, гаварыць дзёрзка, прамаўляць усе злачынцы.
 5 Яны крышаць народ Твой, ГОСПАДЗЕ, прыціскаюць спадчыну Тваю.
 6 Удоваў і прыхадняў мардуюць і сіротаў забіваюць,
 7 і кажуць: “Ня ўбачыць гэтага ГОСПАД, і не даведаецца Бог Якубавы!”
 8 Зразумейце, бязглуздыя з народу! І калі, бязглуздыя, паразумнееце?
 9 Ці ж Той, Які вуха стварыў, не пачуе? Ці ж Той, Які вока ўфармаваў, ня ўбачыць?
 10 Ці ж Той, Які навучае народы, ня будзе караць, Той, Які вучыць чалавека ведам?
 11 ГОСПАД ведае думкі чалавечыя, што яны — марнасьць.
 12 Шчасьлівы чалавек, якога Ты, ГОСПАДЗЕ, навучаеш і вучыш яго закону Твайму,
 13 каб быў ён у супакоі ў дні ліхія, пакуль выкапаны будзе дол для бязбожніка.
 14 Бо не адкіне ГОСПАД народ Свой, і спадчыну Сваю не пакіне.
 15 Бо зьвернецца суд да справядлівасьці, і пойдучь за ім усе правыя сэрцам.
 16 Хто за мяне супраць злачынцаў паўстане? Хто заступіцца за мяне супраць тых, што робяць злачынства?
 17 Калі б ГОСПАД ня быў успамогай мне, хутка душа мая пасялілася б у [месцы] маўчаньня.
 18 Калі я сказаў: “Хістаецца нага мая!”, міласэрнасьць Твая, ГОСПАДЗЕ, ўмацавала мяне.
 19 Калі мноства цяжкіх думак у нутры маім, пацяшэньні Твае падбэдзёрваюць душу маю.
 20 Ці ж можа таварышаваць з Табою пасад загубы, які чыніць ліхоцьце супраць пастановы [Тваёй]?
 21 Яны зьбіраюцца супраць душы праведніка і кроў нявінную асуджаюць.
 22 Але ГОСПАД стаўся умацаваным замкам для мяне, і Бог мой — скалой прыстанішча майго.
 23 І зьверне Ён на іх злачынства іхняе, і ў ліхоце іхняй вынішчыць іх; вынішчыць іх ГОСПАД, Бог наш.

Пс 95

- 1 Хадземце, будзем весяліцца ў ГОСПАДЗЕ, усклікаць Скале збаўленьня нашага!
 2 Станьма перад абліччам Яго з падыякаю, гімны ўсклікайма Яму!
 3 Бо ГОСПАД ёсьць Бог вялікі і Валадар вялікі над усімі багамі.
 4 У руцэ Ягонай глыбіні зямлі, і Ягонья вяршыні найвышэйшыя гор.
 5 Ягонае мора, бо Ён яго ўчыніў, і сухазем’е рукі Ягонья ўкшталтавалі.
 6 Прыйдзіце, суклонімся і ўпадзем, уклечым прад Госпадам, Тварцом нашым!
 7 Бо Ён ёсьць Бог наш, а мы — народ чарады Ягонай і авечкі рукі Ягонай.
 8 Сёньня, калі пачуецца голас Ягоны,
 8 ня рабіце цьвёрдымі сэрцы вашыя, як у Мэрыбе, як у дзень выпрабаваньня ў пустыні,
 9 дзе бацькі вашыя выпрабоўвалі Мяне, спакушалі Мяне, хоць і бачылі справы Мае!
 10 Сорак гадоў Я брыдзіўся пакаленьнем гэтым, і Я сказаў: “Яны — народ, што блукаецца сэрцам, і яны не спазналі шляхоў Маіх”.
 11 Дык Я прысягнуў у гневе Маім, што яны ня ўвойдуць ў супачынак Мой.

Пс 96

- 1 Сьпявайце ГОСПАДУ новы сьпеў, сьпявайце ГОСПАДУ, уся зямля!

² Сьпявайце ГОСПАДУ, дабраслаўляйце імя Ягонае! З дня на дзень дабравесьціце пра збаўленьне Ягонае!

³ Абвяшчайце між народамі славу Ягоную, між усімі людзьмі — **цуды Ягонья.**

⁴ Бо вялікі ГОСПАД і годны [ўсялякай] хвалы, годны страху больш за ўсіх багоў!

⁵ Бо ўсе богі народаў — ідалы, а ГОСПАД нябёсы стварыў.

⁶ Годнасьць і велічнасьць перад абліччам Ягоным, моц і краса — у **СВЯТЫНІ Ягонай.**

⁷ Адайце ГОСПАДУ, плямёны народаў, адайце ГОСПАДУ славу і моц!

⁸ Адайце ГОСПАДУ славу імя Ягонага, нясіце дары і ідзіце ў панадворкі Ягонья.

⁹ Пакланіцеся ГОСПАДУ ў велічы свьатыні; дрыжыце перад абліччам Яго, усе землі!

¹⁰ Скажыце народам: “ГОСПАД **валадарыць!** Ён сусьвет умацаваў, каб не пахіснуўся. І будзе судзіць Ён народы паводле справядлівасьці”.

¹¹ Няхай узьвесьляцца нябёсы і ўзрадуецца зямля; няхай мора гудзе, і ўсё, што ў ім.

¹² Няхай усьцешыцца поле і ўсё, што на ім; і будуць усклікаць тады ўсе дрэвы лясныя,

¹³ перад абліччам ГОСПАДА, бо Ён ідзе, бо Ён ідзе судзіць зямлю. Судзіць Ён будзе сусьвет паводле праведнасьці і народы — **паводле вернасьці Сваёй.**

Пс 97

¹ ГОСПАД **валадарыць!** Няхай радуецца зямля, няхай весяліцца мноства астравоў!

² Хмары і імгла навакол Яго; праведнасьць і суд — **падставы пасаду Ягонага.**

³ Агонь ідзе перад абліччам Ягоным і паліць наўкола супраціўнікаў Ягоньх.

⁴ Маланкі Ягонья сусьвет асьвятляюць; бачыць гэта зямля і дрыжыць.

⁵ Горы топяцца, быццам воск, ад аблічча ГОСПАДА, ад аблічча Госпада ўсёй зямлі.

⁶ Апавядаюць нябёсы праведнасьць Ягоную, і ўсе народы бачаць славу Ягоную.

⁷ Асаромяцца ўсе, што балванам служачь, што ідаламі сваімі хваляцца. Пакланіцеся Яму, усе богі!

⁸ Чуе гэта Сыён і весяліцца, і радуецца дочкі Юдавы дзеля судоў Тваіх, ГОСПАДЗЕ!

⁹ Бо Ты, ГОСПАДЗЕ, над усёй зямлёй Найвышэйшы, Ты ўзьнёсся па-над усімі багамі.

¹⁰ Вы, што любіце ГОСПАДА, ненавідзьце зло! Ён захоўвае душы багабойных Сваіх, з рукі бязбожных выратоўвае іх.

¹¹ Сьвятло ўзьходзіць для праведніка, і радасьць — **для шчырых сэрцам.**

¹² Весяліцеся ў ГОСПАДЗЕ, праведнікі, і слаўце на ўспамін свьятасьці Ягонай!

Пс 98

¹ Псальм. Сьпявайце ГОСПАДУ новы сьпеў, бо Ён цуды ўчыніў! Правіца Ягоная і рамяно свьятасьці Ягонай здабылі перамогу Яму.

² ГОСПАД зьявіў збаўленьне Сваё, перад вачыма народаў адкрыў праведнасьць Сваю.

³ Узгадаў пра міласэрнасьць Сваю і вернасьць Сваю для дому Ізраіля. Усе канцы зямлі ўбачылі збаўленьне Бога нашага.

⁴ Усклікай ГОСПАДУ, уся зямля! Цешцеся, і радуіцеся, і **выслаўляйце!**

⁵ Выслаўляйце ГОСПАДА на гусьлях, на гусьлях і галосным сьпяваньнем!

⁶ На трубах і гукам рогу усклікайце перад абліччам Валадара ГОСПАДА!

⁷ Няхай мора гудзе і ўсё, што ў ім, сусьвет і ўсё, што жыве ў ім!

⁸ Няхай пляскаюць у далоні рэкі, і горы радуюцца разам [з імі]

⁹ перад абліччам ГОСПАДА, бо Ён ідзе судзіць зямлю. Сусьвет Ён будзе судзіць паводле праведнасьці і народы — **паводле справядлівасьці.**

Пс 99

- 1 ГОСПАД валадарыць, няхай дрыжаць народы! Ён сеў на херубімаў, няхай ўзварухнецца зямля!
- 2 Вялікі ГОСПАД на Сьёне, Ён узвысіўся па-над усімі народамі.
- 3 Няхай славаца імя Ягонае вялікае і страшнае; [бо] сьвятое яно!
- 4 І моц Валадара, Які любіць суд. Ты ўстанавіў справядлівасьць, Ты суд і праведнасьць учыніў у Якубе.
- 5 Узьвялічвайце ГОСПАДА, Бога нашага, і пакланіцеся ля падножжа стоп Ягоных, [бо] сьвяты Ён!
- 6 Майсей і Аарон сярод сьвятароў Ягоных, і Самуэль сярод тых, што клічуць імя Ягонае; яны клікалі ГОСПАДА, і Ён адказаў ім.
- 7 У слупе воблачным прамаўляў Ён да іх; яны захоўвалі сьведчаньні Ягонья і пастановы, якія Ён даў ім.
- 8 ГОСПАДЗЕ, Божа наш, Ты адказваў ім. Ты быў для іх Богам, Які прабачаў іх і адплочваў за ўчынкi.
- 9 Узьвялічвайце ГОСПАДА, Бога нашага, і пакланіцеся перад гарой Яго сьвятою, бо сьвяты ГОСПАД, Бог наш!

Пс 100

- 1 Псальм падзякі. Усклікай ГОСПАДУ, ўся зямля!
- 2 Служыце ГОСПАДУ з радасьцю, прыходзьце прад аблічча Ягонае з хвалою!
- 3 Ведайце, што ГОСПАД ёсьць Бог! Ён нас зрабіў, і мы — ЯГОНЫЯ, народ Ягоны і авечкі чарады Ягонай.
- 4 Уваходзьце ў брамы Ягонья з падзякай, у панадворкі Ягонья — з праслаўленьнем! Слаўце Яго, дабраслаўляйце імя Ягонае!
- 5 Бо добры ёсьць ГОСПАД, на якія міласэрнасьць Ягоная і з пакаленьня ў пакаленьне вернасьць Ягоная!

Пс 101

- 1 Псальм Давіда. Пра міласэрнасьць і суд буду сьпяваць, Цябе, ГОСПАДЗЕ, буду выслаўляць.
- 2 Буду разважаць пра шлях беззаганнага. Калі ж Ты прыйдзеш да мяне? Буду хадзіць у беззаганнасьці сэрца майго пасярод дому майго.
- 3 Не пастаўлю перад вачыма маімі рэчы нягодныя; учынкi паганья я ненавіджу, не прылепяцца яны да мяне.
- 4 Сэрца падступнае далёка ад мяне, зла не хачу я і ведаць.
- 5 Таго, хто ачарняючы, ачарняе таемна бліжняга свайго, я вынішчу; вочы пыхлівыя і сэрца надзьмутае ня буду зносіць.
- 6 Вочы мае на верных зямлі, каб жылі пры мне. Той, хто ходзіць па шляху беззаганнасьці, будзе служыць мне.
- 7 Ня будзе ў доме маім жыць той, хто здраду кнуе; той, хто гаворыць хлусьліва, ня будзе стаяць перад вачыма маімі.
- 8 Раніцаю буду вынішчаць усіх бязбожнікаў зямлі, каб у горадзе ГОСПАДАВЫМ зьнішчыць усіх злачынцаў.

Пс 102

- 1 Малітва прыгнечанага, калі ён зьнемагаў і перад ГОСПАДАМ вылівае смутак свой.
- 2 ГОСПАДЗЕ, пачуй малітву маю, і лямант мой няхай дойдзе да Цябе!
- 3 Не хавай аблічча Твайго ад мяне ў дзень уціску, прыхілі да мяне вуха Тваё ў дзень, калі клічу; хутчэй адкажы мне.
- 4 Бо зьніклі, як дым, дні мае, і косткі мае выпаленыя як у гарне.

- 5 Скошанае як трава і высахлае сэрца маё, ажно забываюся я есці хлеб свой.
 6 Ад голасу ўздыхання майго косткі мае прыляпіліся да цела майго.
 7 Я падобны да пэлікана ў пустыні, стаўся як пугач сярод спусташэньня.
 8 Я ня сплю і стаўся як птушка самотная на даху.
 9 Увесь дзень зьянаваюць мяне ворагі мае; тыя, што сьмяюцца з мяне, запрысгнуліся супраць мяне.
 10 Бо я ем попел як хлеб, і напоі мой са сьлязамі мяшаю
 11 праз гнеў [Твой] і абурэньне, бо Ты падняў мяне і кінуў.
 12 Дні мае, быццам цені, зьнікаюць, і я сохну, быццам трава.
 13 А Ты, ГОСПАДЗЕ, будзеш жыць на вякі, і памяць Твая — з пакаленьня ў пакаленьне.
 14 Ты паўстанеш, зьлітуешся над Сыёнам, бо час дараваць яму, бо прыйшла пара.
 15 Бо слугі Твае маюць ласку да камянёў ягоных і літасць — над ПЫЛАМ ЯГОНЫМ.
 16 І будучь баяцца народы імя ГОСПАДА, і ўсе валадары зямныя — славы Тваёй,
 17 бо адбудаваў ГОСПАД Сыён і даў убачыць Сябе ў славе Сваёй.
 18 Ты прыхіліўся да малітвы прыніжанага і не пагардзіў малітвамі іхнімі.
 19 Будзе запісана гэтае будзе для пакаленьня наступнага, і народ, які будзе створаны, будзе хваліць ГОСПАДА,
 20 бо Ён глянуў з вышыні сьвятасці Сваёй, паглядзеў ГОСПАД з нябёсаў на зямлю,
 21 каб пачуць стогны вязьня, каб вызваліць сыноў, сказаных на сьмерць,
 22 каб апавядалі на Сыёне імя ГОСПАДА, і хвалу Ягоную — ў Ерусаліме,
 23 калі разам зьбяруцца народы і валадарствы, каб служыць ГОСПАДУ.
 24 Змардаваў Ён у дарозе сілу маю, скараціў дні мае.
 25 Я кажу: “Божа мой, не вазьмі Ты мяне ў палове дзён маіх! З пакаленьня ў пакаленьне гады Твае!
 26 Здаўна Ты заснаваў зямлю, і нябёсы — твор рук Тваіх.
 27 Яны згінучь, а Ты застанешся; і ўсе яны, як адзеньне, спаракнеюць, як вопратку іх пераменіш, і яны пераменяцца;
 28 а Ты — Той самы, і гады Твае ня маюць канца!
 29 Сыны слугаў Тваіх будучь жыць, і насенне іхняе будзе ўмацаванае перад абліччам Тваім.

Пс 103

- 1 Псальм Давіда. Дабраславі, душа мая, ГОСПАДА, і ўсё нутро маё — імя Ягонае сьвятое!
 2 Дабраславі, душа мая, ГОСПАДА і не забывайся пра ўсё, што Ён зрабіў!
 3 Ён даруе табе ўсе беззаконьні твае, вылечвае ўсякую немач тваю,
 4 вызваляе ад магілы жыцьцё тваё, літасцьцю вялікай і міласэрнасьцю карануе цябе,
 5 насычае дабром старасьць тваю, аднаўляе, як у арла, маладосьць тваю.
 6 Справядлівасьць робіць ГОСПАД і суд для ўсіх прыгнечаных.
 7 Ён зрабіў вядомымі шляхі Свае Майсею, сынам Ізраіля — учынкi Свае.
 8 Спагадлівы і літасьцівы ГОСПАД, павольны да гневу і багаты на міласэрнасьць.
 9 Не назаўсёды Ён гневам палае і не навекі памятае ліхое.
 10 Не паводле грахоў нашых нам Ён дае і не ўчыняе з намi паводле беззаконьняў нашых,
 11 бо як высока неба над зямлёю, так вялікая міласэрнасьць Ягоная да тых, што баяцца Яго,
 12 як далёкі ад захаду ўсход, так Ён нашыя правіны ад нас аддаліў,
 13 як літуецца бацька над сынамі, так ГОСПАД літуецца над тымi, што баяцца Яго.
 14 Бо ведае Ён настаўленьне нашае, памятае, што мы — [толькі] пыл.

- 15 Дні чалавечыя — як трава; як кветка ў полі, так ён квітнее,
 16 бо пройдзе над ім večер, і няма яго, і ўжо месца ягонае больш не пазнае яго.
 17 Але міласэрнасьць ГОСПАДА ад веку і на вякі над тымі, што баяцца Яго, і справядлівасьць Ягоная — над сынамі сыноў
 18 тых, якія захоўваюць завет Ягоны і загады Ягоныя памятаюць, каб выконваць іх.
 19 ГОСПАД умацаваў пасады Свой на нябёсах, і валадарства Ягонае над усім пануе.
 20 Дабраславіце ГОСПАДА, анёлы Ягоныя, магутныя моцаю, што выконваеце слова Ягонае, чуючы голас слова Ягонага!
 21 Дабраславіце ГОСПАДА ўсе войскі Ягоныя, служыцелі Ягоныя, што выконваеце волю Ягоную!
 22 Дабраславіце ГОСПАДА ўсе творы Ягоныя па ўсіх месцах панаваньня Ягонага!
 Дабраславі, душа мая, ГОСПАДА!

Пс 104

- 1 Дабраславі, душа мая, ГОСПАДА! ГОСПАДЗЕ, Божа мой, Ты вельмі вялікі! У годнасьць і велічнасьць Ты апрануўся!
 2 Ты ахінуўся ў сьвятло, быццам у шату, Ты раскінуў нябёсы, як намёт.
 3 Ты паставіў над водамі храмы Твае, Ты паставіў хмары як рыдван Твой, Ты ходзіш на крылах ветру.
 4 Ты робіш вятры анёламі Тваімі, служыцелямі Тваімі — агонь, што палае.
 5 Ты паставіў зямлю на мейсцы яе, ня можа яна пахіснуцца на вякі вечныя.
 6 Бяздоньнямі, як вопраткай, закрыў Ты яе; па-над горами воды стаялі.
 7 Перад пагрозай Тваёй яны уцякалі, перад голасам грывотаў Тваіх адступаліся.
 8 Узнімаліся горы, выходзілі раўніны на месцы, якія Ты заснаваў для іх.
 9 Ты паклаў ім мяжу, якую не пяройдуць; ня вернуцца, каб закрыць зямлю.
 10 Ты пасылаеш крыніцы для ручаёў, яны цякуць паміж гораў,
 11 поцяць усіх зьвяроў палявых, праганяюць дзікія аслы смагу сваю.
 12 Над імі жывуць птушкі нябесныя, празь вецьце голас падаюць.
 13 Ты поіш горы з хорамаў Тваіх; пладамі дзеяў Тваіх зямля насычаецца.
 14 Ты ўзрошчваеш траву для скаціны і расьліны для працы чалавеку, каб вырастаў хлеб з зямлі
 15 і віно, якое сэрца людзям весяліць, і алей, ад якога твар іх блішчыць, і хлеб, які сэрца людзей умацоўвае.
 16 Насычаюцца дрэвы ГОСПАДАВЫ, кедры Лібанскія, якія Ён пасадыў.
 17 Там птушкі робяць гнёзды, бусел на кіпарысе [мае] дом свой.
 18 Высокія горы — для сарнаў, скалы — прыстанішча для горных мышэй.
 19 Ён месяц зрабіў, [каб вызначыць] пару; сонца ведае захад свой.
 20 Ты цемру кладзеш, і стаецца ноч, у ёй рухаюцца ўсе зьвяры лясныя.
 21 Львянаты рыкаюць пра здабычу, шукаючы ў Бога пажывы.
 22 Як узыйдзе сонца, яны зьбіраюцца разам і ў логвах залягаюць.
 23 Выходзіць чалавек на дзеі свае і на працу сваю аж да вечара.
 24 Якія шматлікія, ГОСПАДЗЕ, дзеі Твае! Усё Ты ў мудрасьці ўчыніў, зямля поўная даброцьцяў Тваіх.
 25 Вось мора: вялікае і шырокае на абодва бакі; там рухаецца безьліч жывёлаў малых і вялікіх;
 26 там караблі ходзяць, левіятан, якога Ты ўфармаваў, гуляе ў ім.
 27 Усе яны ўзіраюцца на Цябе, каб Ты даў ім пажыву ў свой час.
 28 Ты даеш ім, яны зьбіраюць; Ты адкрываеш руку Тваю, і яны дабром насычаюцца.

- 29 Ты хаваеш аблічча Тваё, і яны палохаюцца; забіраеш дух іхні, і яны паміраюць, і ў пыл назад вяртаюцца.
 30 Ты пашлеш Дух Твой, і яны створаныя, і Ты аднаўляеш аблічча зямлі.
 31 Няхай будзе слава ГОСПАДА на вякі, няхай радуецца ГОСПАД з дзеяў Сваіх.
 32 Ён гляне на зямлю, і яна дрыжыць; дакранецца да гор, і яны палаюць.
 33 Буду сьпяваць ГОСПАДУ жыцьцём маім; буду выслаўляць Бога майго яшчэ больш.
 34 Няхай будзе салодкім Яму разважаньне маё, а я буду весяліцца ў ГОСПАДЗЕ.
 35 Няхай грэшнікі счэзнуць з зямлі, няхай больш ня будзе бязбожнікаў! Дабраславі, душа мая, ГОСПАДА! Альлелюя!

Пс 105

- 1 Слаўце ГОСПАДА, клічце імя Ягонае! Паведамляйце між народамі пра дзеі Ягоня!
 2 Сьпявайце Яму, выслаўляйце Яго! Размаўляйце пра ўсе цудоўныя дзеі Ягоня!
 3 Хвалецца імем Яго сьвятым! Няхай весяліцца сэрца тых, што шукаюць ГОСПАДА.
 4 Шукайце ГОСПАДА і сілу Ягонюю, шукайце аблічча Ягонае заўсёды!
 5 Узгадвайце цудоўныя дзеі Ягоня, якія Ён зрабіў, цуды Ягоня і прысуды вуснаў Ягоных,
 6 вы, насенне Абрагама, слугі Ягонага, сыны Якуба, выбранца Ягонага!
 7 Ён — ГОСПАД, Бог наш; над усёй зямлёй суды Ягоня.
 8 Ён памятае на вякі заповіт Свой, слова, якое загадаў на тысячу пакаленьняў,
 9 якое заключыў з Абрагамам, і прысягу Сваю Ісааку.
 10 І паставіў Якубу як пастанову, Ізраілю — заповіт вечны,
 11 кажучы: “Табе Я дам зямлю Ханаан, [пакладу] шнур спадчыны вашай”,
 12 калі было ў іх людзей мала на лік, вельмі мала, калі яны жылі там
 13 і пераходзілі ад народу да народу, ад [аднаго] валадарства да другога народу.
 14 Ён дазваляў Ён ніякаму чалавеку прыгнятаць іх, і караў дзеля іх валадароў,
 15 [кажучы]: “Не чапайце памазанцаў Маіх, і прарокам Маім не рабіце благага!”
 16 І паклікаў Ён голад на зямлю, усякую падпору хлеба зламаў,
 17 і паслаў перад абліччам іхнім чалавека, які быў прададзены як нявольнік, Язэпа.
 18 Зашчамілі ў кайданы ногі ягоня, жалезам сьціснулі душу ягонюю
 19 аж да часу, калі выйшла справа ягонага, слова ГОСПАДА ачысьціла яго.
 20 Валадар паслаў, каб звольніць яго, той, што пануе над народамі, вызваліў яго,
 21 паставіў яго гаспадаром над домам сваім і [чалавекам], што пануе над усім даброўцам ягоным,
 22 каб скіроўваў князёў ягоных паводле [рашэньня] душы сваёй, і старшыняў ягоных вучыў мудрасьці.
 23 І прыйшоў Ізраіль у Эгіпет, і Якуб пасяліўся ў зямлі Хамавай.
 24 І [Бог] зрабіў вельмі плодным народ Свой, і зрабіў яго мацнейшым за прыгнятальнікаў ягоных.
 25 Змяніў сэрца іхня, каб ненавідзелі народ Ягоны, каб змовіліся супраць слугаў Ягоных.
 26 Ён паслаў Майсея, слугу Свайго, Аарона, якога выбраў Сабе.
 27 Ён зьявіў праз іх знакі Свае і цуды Свае ў зямлі Хамавай.
 28 Ён паслаў цемру, і зрабілася цёмна, і не маглі працівіцца слову Ягонаму.
 29 Ён перамяніў воды іхнія ў кроў і памерлі рыбы іхнія.
 30 Напоўнілася зямля іхняя жабамі, нават у спальнях валадароў іхніх.

- 31 Сказаў, і наляцела мух і камароў у-ва ўсіх іхніх межах.
 32 Ён даў ім [замест] дажджу град, полымя агню на зямлю іхнюю.
 33 Пабіў вінаградныя лозы іхнія і дрэвы фігавыя, і паламаў дрэвы ў межах іхніх.
 34 Сказаў, і прыйшла саранча, і хрушчоў безьліч,
 35 і яны паелі ўсе расьліны ў зямлі іхняй, і паелі плады палёў іхніх.
 36 Ён пабіў ўсіх першародных у зямлі іхняй, зачаткі ўсёй сілы іхняй.
 37 А іх вывеў са срэбрам і золатам, і не было ў каленах іхніх няджуага.
 38 Радаваўся Эгіпет з выхаду іхняга, бо ахапіў іх страх перад імі.
 39 Ён хмару разгарнуў як заслону і агонь, каб ноч асьвятляць.
 40 Зажадалі, і прывёў перапёлак, і хлебам нябесным насычаў іх.
 41 Ён расшчапіў скалу, і люнулі воды, і ракой пацяклі па сухой [зямлі].
 42 Бо Ён ўздадаў слова сьвятое Сваё да Абрагама, слугі Свайго,
 43 і вывеў народ Свой у радасьці, выбранцаў Сваіх — са сьпяваньнем.
 44 І даў ім зямлю народаў, і набытак народаў успадкаемілі яны,
 45 каб захоўвалі пастановы Ягоныя і законаў Ягоных трымаліся. Альлелюя!

Пс 106

- 1 Альлелюя! Хвалеце ГОСПАДА, бо Ён добры, бо міласэрнасьць Ягоная на вякі.
 2 Хто выкажа магутнасьць ГОСПАДА, дасьць пачуць усю хвалу Ягоную?
 3 Шчасьлівыя тыя, што захоўваюць суд і робяць праведнасьць у кожным часе.
 4 Памятай пра мяне, ГОСПАДЗЕ, праз ласкаваць да народу Твайго! Наведай мяне са збаўленьнем Тваім,
 5 каб я ўгледзеў дабро выбранцаў Тваіх, каб я радаваўся радасьцю народу Твайго, каб хваліўся разам са спадчынаю Тваёю!
 6 Саграшылі мы разам з бацькамі нашымі, правініліся і адступіліся.
 7 Бацькі нашыя ў Эгіпце не зразумелі цудаў Тваіх, ня памяталі мноства міласэрнасьці Тваёй бунтаваліся ля мора, пры моры Чырвоным.
 8 Але Ён забавіў іх дзеля імя Свайго, каб зьявіць магутнасьць Сваю.
 9 Ён утаймаваў мора Чырвонае, і яно высахла; і Ён правёў іх праз бяздоньне як праз пустыню.
 10 І забавіў іх з рукі ненавісьніка, і выбавіў іх з рукі ворага.
 11 І пакрылі воды прыгнятальнікаў іхніх, ніводзін з іх не застаўся.
 12 І хоць яны паверылі словам Ягоным і сьпявалі хвалу Яму,
 13 але хутка забыліся пра дзеі Ягоныя, не чакалі на раду Ягоную.
 14 І зажадалі жаданьнем у пустыні, і выпрабоўвалі Бога ў [зямлі] бязьлюднай.
 15 І Ён даў ім тое, чаго хацелі, і спаслаў зьнемажэньне ў душу іхнюю.
 16 І пазайздросьцілі Майсею ў табары, і Аарону, сьвятому ГОСПАДА.
 17 Расчынілася зямля, і праглынула Датана, і пакрыла грамаду Авірама,
 18 і загарэўся агонь пад грамадою іхняю, полымя спаліла бязбожнікаў.
 19 Яны зрабілі цяля пад Гарэбам і пакланяліся перад літым [ідалам];
 20 і замянілі Славу сваю на вобраз вала, які есьць траву.
 21 Яны забыліся на Бога, Збаўцу свайго, Які вялікае ўчыніў у Эгіпце,
 22 цуды ў зямлі Хамавай, страшныя [рэчы] ля мора Чырвонага.
 23 І сказаў Ён, што вынішчыць іх, калі б не Майсей, выбранец Ягоны, які стаў у выломе перад абліччам Ягоным, каб адварнуць ярасць Ягоную, каб Ён ня вынішчыў іх.
 24 І пагрэбавалі яны зямлёй пажаданай, не паверылі словам Ягоным.
 25 І наракалі ў намётах сваіх, ня слухаліся голасу ГОСПАДА.
 26 І Ён падняў руку Сваю на іх, каб пападалі яны ў пустыні

- 27 і пападала насеньне іхняе сярод народаў і расьцярушыць іх па зямлі.
 28 І яны далучыліся да Баал-Пэгора, і елі ахвяры мёртвых,
 29 і злавалі [Яго] дзеяньнямі сваімі, і абрынулася на іх пляга.
 30 І паўстаў Пінхас, і спынілася пляга.
 31 І залічана яму гэта за праведнасьць з пакаленьня ў пакаленьне на вякі.
 32 І ўгнявілі яны [Бога] ля водаў Мэрыбы, і з-за іх пацярпеў Майсей,
 33 бо бунтаваліся супраць духа ягонага, і ён неразважна гаварыў вуснамі сваімі.
 34 Яны ня зьнішчылі народаў, як ім казаў ГОСПАД,
 35 і зьмяшаліся з паганамі, і навучыліся справаў іхніх,
 36 і служылі ідалам іхнім, і яны сталіся для іх пасткаю,
 37 і ахвяроўвалі сыноў сваіх і дачок сваіх дэманам,
 38 і пралівалі кроў бязьвінную, кроў сыноў сваіх і дачок сваіх, якую ахвяроўвалі ідалам Ханаанскім, і апаганілася зямля ад крыві.
 39 І апаганілі сябе ўчынкамі сваімі, чужаложылі ў дзеяньнях сваіх.
 40 І распаліўся гнеў ГОСПАДА на народ Ягоны, і абрыдла Яму спадчына Ягоная.
 41 І Ён аддаў іх у рукі паганаў, і запанавалі над імі тыя, што ненавідзелі іх.
 42 І ўціскалі іх ворагі іхнія, і яны скарыліся пад рукою іхняю.
 43 Шмат разоў Ён выратаўваў іх, але яны бунтаваліся ў задумах сваіх і паніжаны былі за беззаконьне сваё.
 44 Але Ён глянуў на іх у горы, пачуўшы галашэньне іхняе,
 45 і ўзгадаў на іх дзеля завету Свайго, і пашкадаваў іх дзеля мноства міласэрнасьці Сваёй,
 46 і Ён даў літасьць да іх перад абліччам усіх, што паняволілі іх.
 47 Збаў нас, ГОСПАДЗЕ, Божа наш, і зьбяры нас ад паганаў, каб мы славілі сьвятое імя Тваё і хваліліся славай Тваёю!
 48 Дабраслаўлёны ГОСПАД, Бог Ізраіля, ад веку і на вякі! І няхай скажа ўвесь народ: Амэн! Альлелюя!

Пс 107

- 1 Слаўце ГОСПАДА, бо Ён добры, бо на вякі міласэрнасьць Ягоная!
 2 Няхай гэтак скажуць выкупленья ГОСПАДАМ, якіх Ён выкупіў з рукі прыгнятальніка
 3 і сабраў з земляў з усходу і з захаду, з поўначы і ад мора.
 4 Яны блукалі па пустыні, па бязьлюдзьдзі, шляху да гораду, дзе будуць жыць, не знайшлі.
 5 Былі галоднымі і сасьмяглымі, душа іхняя ў іх зьнемаглася.
 6 І крычалі яны да ГОСПАДА ў тузе сваёй, і Ён выратаваў іх з бяды іхняй.
 7 І павёў Ён іх шляхам протым, каб прыйшлі да гораду, дзе будуць жыць.
 8 Няхай славыць ГОСПАДА за міласэрнасьць Ягоную і за цуды Ягоныя для сыноў чалавечых,
 9 бо Ён насыціў душу спрагнёную і душу галодную напоўніў дабром.
 10 Яны сядзелі ў цемры і ў ценю сьмерці, увязьненныя пакутамі і жалезам,
 11 бо яны бунтаваліся супраць словаў Бога і радай Найвышэйшага пагрэбавалі.
 12 І Ён спакорыў сэрца іхняе нядоляй; яны спатыкнуліся, і не было дапамогі.
 13 І крычалі яны да ГОСПАДА ў тузе сваёй, і Ён выратаваў іх з бяды іхняй,
 14 і вывеў іх з цемры і ценю сьмерці, і кайданы іхнія парваў.
 15 Няхай славыць ГОСПАДА за міласэрнасьць Ягоную і за цуды Ягоныя для сыноў чалавечых,
 16 бо Ён скрышыў брамы мядзяныя і расьсек жалезныя засаўкі.

- 17 Яны [былі] неразумнымі на шляху правінаў сваіх і за беззаконьні свае пакутавалі.
- 18 Усыкая ежа абрыдла душы іхняй, і блізка былі яны ад брамаў сьмерці.
- 19 І крычалі яны да ГОСПАДА ў тузе сваёй, і Ён выратаваў іх з бяды іхняй,
- 20 Ён паслаў слова Сваё, і аздаравіў іх, і выбавіў іх ад магілы.
- 21 Няхай славыць ГОСПАДА за міласэрнасьць Ягоную і за цуды Ягонья для сыноў чалавечых!
- 22 Няхай ахвяруюць ахвяры падзякі, і няхай абвяшчаюць з радасьцю пра дзеянньні Ягонья!
- 23 Тья, што зыходзілі на мора на караблях і вялі справы на водах вялікіх,
- 24 яны бачылі справы ГОСПАДА і цуды Ягонья ў глыбінях.
- 25 Ён сказаў, і стаўся вецер бурны, і ўзьняліся хвалі,
- 26 і яны ўздымаюцца пад неба, і падаюць у бяздоньне; душа іхняя ў [гэтым] ліху млее,
- 27 бадзяюцца і хістаюцца, як п'яныя, і ўся мудрасьць іхняя на марна.
- 28 І крычалі яны да ГОСПАДА ў тузе сваёй, і Ён выратаваў іх з бяды іхняй.
- 29 Ён перамяніў буру ў цішу, і сучішыліся хвалі.
- 30 І ўзрадаваліся яны, што [ўсё] сыціхла, і Ён іх правёў да жаданае прыстані.
- 31 Няхай славыць ГОСПАДА за міласэрнасьць Ягоную і за цуды Ягонья для сыноў чалавечых!
- 32 Няхай вывышаюць Яго ў зграмаджэньні народу і паміж старшыняў няхай хваляць Яго!
- 33 Ён перамяніў рэкі ў пустыню і крыніцы водаў — у сухую зямлю,
- 34 і ўрадлівую зямлю — у салёную — за ліхоту тых, што жывуць на ёй.
- 35 Ён перамяніў пустыню ў возера водаў і сухую зямлю — у крыніцы водаў,
- 36 і там пасяліў галодных, і яны паставілі горад, дзе будуць жыць,
- 37 і засеялі палі, і пасадзілі вінаграднік, і атрымалі плод багаты.
- 38 І Ён дабраслаўляў іх, і яны множыліся вельмі; і не зьмяншалася ў іх скаціны.
- 39 Але [пасья] іх паменшала, і яны схіліліся пад цяжарам ліхоты і смутку.
- 40 Ён вылівае пагарду на князёў і кідае іх блукаць па пустках без дарогі.
- 41 І паднімае прыгнечанага з нэндзы, і робіць плямёны як [чароды] авечак.
- 42 Убачаць гэта правыя і ўзьвеселяцца; і ўсякая несправядлівасьць закрые вусны свае.
- 43 Хто мудры, той гэта захавает, і зразумее міласэрнасьць ГОСПАДА!

Пс 108

- 1 Сьпеў. Псалём Давіда.
- 2 Ўмацаванае сэрца маё, Божа! Буду сьпяваць і выслаўляць [Цябе] ў славе маёй!
- 3 Збудзіцеся, псалтыр і гусьлі! Я пабуджу сьвітаньне!
- 4 Буду славіць Цябе сярод людзей, ГОСПАДЗЕ, і буду выслаўляць Цябе сярод народаў,
- 5 бо па-над неба вялікая міласэрнасьць Твая, і праўда Твая — да аблокаў.
- 6 Узьвялічса па-над неба, Божа, і па-над усёй зямлёй [няхай будзе] слава Твая!
- 7 Каб былі ўратаваньня ўмілаваньня Твае, збаў правіцай Твайёй і адкажы мне!
- 8 Бог сказаў у сьвятасьці Сваёй: “Я ўзрадуся! Я падзялю Сыхем, і даліну Сукот разьмераю.
- 9 Мой Гілеад, Мой Манаса, і Эфраім — моц галавы Маёй, Юда — заканадаўца Мой!
- 10 Мааў — міса для мыцьця Майго; на Эдом кіну сандалы Мае; над [зямлёй] Філістынскай радасна гукаць буду!

- 11 Хто ўвядзе мяне ў горад умацаваны? Хто завядзе мяне ў Эдом?
 12 Ці ж ня Ты, Божа, нас пакінуў і не выходзіш, Божа, з войскамі нашымі?
 13 Дай нам успамогу ў прыгнечаньні [нашым], бо марны ратунак чалавечы.
 14 З Богам мы зьявім сілу, і Ён растопча прыгнятальнікаў нашых.

Пс 109

- 1 Кіраўніку хору. Псальм Давіда. Божа, хвала мая, не маўчы!
 2 Бо вусны бязбожныя і вусны здрадлівыя расчынліся супраць мяне, гавораць са мною языком хлусьлівым.
 3 І словамі нянавісьці атачылі мяне, і ваююць супраць мяне без прычыны.
 4 За любоў маю яны супрацьстаяць мне; а я малюся.
 5 Яны заплацілі мне злом за дабро, і нянавісьцяй — за любоў маю.
 6 Пастаў над ім бязбожніка, і шатан няхай стане праваруч яго;
 7 калі будзе суджаны, няхай будзе як бязбожнік, а малітва ягоная няхай станецца грэхам.
 8 Няхай дні ягоныя будуць кароткія, а ўрад ягоны няхай возьме іншы.
 9 Няхай сыны ягоныя будуць сіротамі, а жонка ягоная — удавою.
 10 Няхай выгнаныя, будуць выгнанцамі сыны ягоныя, і няхай жабруюць і шукаюць [хлеба] на руінах сваіх!
 11 Няхай захопіць ліхвар усё, што яму належыць, і няхай чужынцы захопяць працу ягоную.
 12 Няхай ня будзе нікога, хто яму зьявіць міласэрнасьць, і няхай ня будзе таго, хто зьлітуецца над сіротамі ягонымі.
 13 Насеньне ягонае няхай будзе зьнішчана; у пакаленьні наступным няхай будзе выкрэсьленае імя ягонае!
 14 Няхай будзе ўзгаданае беззаконьне бацькоў ягоных перад ГОСПАДАМ, і грэх маці ягонай няхай ня будзе змыты!
 15 Няхай будуць яны перад ГОСПАДАМ заўсёды, і няхай Ён вынішчыць на зямлі памяць пра яго,
 16 бо ён не памятаў, каб чыніць міласэрнасьць, і перасьледаваў чалавека беднага і прыгнечанага, і з сэрцам зламаным, каб забіць яго.
 17 Любіў ён праклён, і ён прыйдзе на яго! Не было даспадобы яму дабраслаўленьне, і яно будзе далёка ад яго!
 18 І ён апрацеца праклёнам, быццам шатай сваёй, і ён увайдзе, як вада, у нутро ягонае, і як алей, — у косткі ягоныя!
 19 Няхай будзе яму як адзеньне, у якое ён адзяецца, і як пас, якім заўсёды падпярэзваецца!
 20 Гэткая будзе плата ад ГОСПАДА тым, што супрацьстаяць мне, і тым, што благое гавораць супраць душы маёй!
 21 А Ты, ГОСПАДЗЕ, Госпадзе, учыні са мною дзеля імя Твайго, і, бо добрая міласэрнасьць Твая, выратуй мяне,
 22 бо я бедны і прыгнечаны, і сэрца маё ў нутры маім зранена.
 23 Я выходжу, як цен, што зьнікае; ганяюць мяне, як саранчу.
 24 Калені мае ад посту хістаюцца, і цела маё ссохла без алею.
 25 І я стаўся ганьбаю для іх, яны глядзяць на мяне, ківаючы галовамі сваімі.
 26 Дапамажы мне, ГОСПАДЗЕ, Божа мой! Збаў мяне паводле міласэрнасьці Твайёй!
 27 І даведаюцца яны, што гэта рука Твая, што Ты, ГОСПАДЗЕ, зрабіў гэта!
 28 Яны праклінаюць, а Ты дабраславі! Яны паўстаюць [супраць мяне], і будуць асаромленыя, а слуга Твой няхай узрадуецца!

29 Няхай апрануцца ў зьянягу тья, што супрацьстаяць мне, і ахінуцца, быццам плашчом, у сорам свой!

30 Я буду гучна славіць ГОСПАДА вуснамі маімі і сярод мноства [народу] буду хваліць Яго,

31 бо Ён стаіць праваруч прыгнечанага, каб збавіць яго ад тых, што асуджаюць душу ягонуя.

Пс 110

1 Псальм Давіда. Сказаў ГОСПАД Госпаду майму: “Сядзь праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножка пад стопы Твае!”

2 Кій моцы тваёй пашле ГОСПАД з Сыёну: “Мей уладу сярод ворагаў тваіх!”

3 Народ твой у дзень магутнасьці тваёй ахвотна зьбярэцца ў аздобе сьвятой; як раса з улонья сьвітання будзе маладосьць твая.

4 Прысягнуў ГОСПАД і не раскаецца: “Ты сьвятар на вякі паводле парадку Мэльхісэдэка”.

5 Госпад праваруч цябе у дзень гневу Свайго скрышыць валадароў,

6 будзе судзіць народы, усё напоўніць трупамі, скрышыць галаву, што пануе над многімі землямі.

7 Са струменя нап’ецца ў дарозе і дзеля таго ўзвысіць галаву.

Пс 111

1 Альлелюя! Буду славіць ГОСПАДА ўсім сэрцам на нарадзе правых і ў грамадзе.

2 Вялікія дзеянні ГОСПАДА, годныя ўвагі ўсіх, што імкнуцца да іх.

3 Годнасьць і велічасьць — справы Ягоныя, і праведнасьць Ягоная будзе трываць вечно.

4 Ён памятнымі зрабіў суды Свае, ГОСПАД літасьцівы і спагадлівы.

5 Ён ежу дае тым, што баяцца Яго, памятае на вякі заповіт Свой.

6 Ён распавёў народу Свайму пра сілу дзеянняў Сваіх, даючы яму спадчыну народаў.

7 Дзеі рук Ягоных — праўда і суд; усе загады Ягоныя верныя,

8 замацаваныя на вякі вечныя, зробленыя ў праўдзе і шчырасьці.

9 Збаўленьне паслаў Ён народу Свайму, пастанавіў на вякі заповіт Свой; сьвятое і страшнае імя Ягонае!

10 Страх перад ГОСПАДАМ — пачатак мудрасьці; добры розум [маюць] усе, што дзейнічаюць [у страху Божым]. Хвала Ягоная трывае вечно.

Пс 112

1 Альлелюя! Шчасьлівы той чалавек, які баіцца ГОСПАДА і ў прыказаньнях Ягоных мае ўпадабаньне вялікае.

2 Магутным будзе на зямлі насеньне ягонае; пакаленьне правых будзе дабраслаўлёнае.

3 Маёмасьць і багацьце ў доме ягоным, і праведнасьць ягоная будзе трываць вечно.

4 Узыходзіць у цемры сьвятло правым, літасьцівы і спагадлівы, і праведны [Бог].

5 Добра чалавеку, які літуецца і пазычае, які справы свае вядзе згодна з судом.

6 Бо ён ніколі не пахісьнецца; у вечнай памяці будзе праведнік.

7 Ня будзе баяцца, чуючы вестку благаю; моцнае сэрца ягонае, ён спадзяецца на ГОСПАДА.

8 Умацаванае сэрца ягонае, ён ня будзе баяцца, аж пакуль угледзіць [загубу] прыгнятальнікаў сваіх.

9 Раскідаў, раздаў бедным; праведнасьць ягоная трывае вечно, рог ягоны ўзьнімецца ў славе.

10 Угледзіць гэта бязбожнік і будзе злаваць, скрыгатаць ён будзе зубамі і змарнее, і жаданьне бязбожніка загіне.

Пс 113

- 1 Альлелюя! Хвалеце, слугі ГОСПАДАВЫ, хвалеце імя ГОСПАДА!
- 2 Няхай будзе дабраслаўлёнае імя ГОСПАДА ад цяпер і на вякі!
- 3 Ад усходу сонца да захаду яго няхай будзе хвалёнае імя ГОСПАДА!
- 4 Узьвялічаны ГОСПАД над усімі народамі; па-над нябёсы слава Ягоная.
- 5 Хто як ГОСПАД, Бог наш, Які жыве ў вышыні
- 6 і схіляецца, каб паглядзець на неба і зямлю;
- 7 Які з пылу падымае гаротніка, з гною узносіць беднага,
- 8 каб пасадзіць яго сярод магнатаў, сярод магнатаў народу Свайго;
- 9 Які бясплодную садзіць у доме як маці, якая радуецца сынам [сваім]? Альлелюя!

Пс 114

- 1 Калі выходзіў Ізраіль з Эгіпту, дом Якуба з народу чужацкага,
- 2 стаўся Юда сьвятыняй Ягонай, Ізраіль — [месцам] панаваньня Ягонага.
- 3 Мора ўбачыла і ўцякло, Ярдан павярнуў назад.
- 4 Горы скакалі, быццам бараны, узгоркі — **быццам ягняты**.
- 5 Што табе, мора, што ты ўцякло? Ты, Ярдане, што павярнуў назад?
- 6 Што вы скачаце, горы, быццам бараны, узгоркі — **быццам ягняты**?
- 7 Перад абліччам Госпада задрывжэла зямля, перад абліччам Бога Якубавага,
- 8 Які перамяняе скалу ў возера воднае, крамень — у крыніцу водаў.

Пс 115

- 1 Ня нам, ГОСПАДЗЕ, ня нам, але іменню Твайму дай Ты славу дзеля міласэрнасьці Твайі, дзеля праўды Твайі!
- 2 Навошта казаць паганам: “Дзе ж Бог іхні?”
- 3 А Бог наш у небе; усё, што Яму да спадобы, Ён робіць.
- 4 Іхнія ідалы — **срэбра і золата**, творы рук чалавечых.
- 5 Маюць вусны, і не гавораць; маюць вочы, і ня бачаць;
- 6 маюць вушы, і ня чуюць, маюць ноздры, і нюху няма;
- 7 рукі ў іх, і ня мацаюць; ногі ў іх, і ня ходзяць; і не выказваюцца горлам сваім.
- 8 Няхай стануцца падобнымі да іх тыя, што іх робяць, усе, што на іх спадзяюцца.
- 9 Ізраілю, спадзявайся на ГОСПАДА. Ён — **дапамога іхняя і шчыт іх!**
- 10 Dome Аарона, спадзявайся на ГОСПАДА. Ён — **дапамога іхняя і шчыт іх!**
- 11 Вы, што ГОСПАДА баіцеся, спадзявайцеся на ГОСПАДА: Ён — **дапамога іхняя і шчыт іх!**
- 12 ГОСПАД памятае пра нас. Ён будзе дабраслаўляць, Ён будзе дабраслаўляць дом Ізраіля, Ён будзе дабраслаўляць дом Аарона,
- 13 Ён будзе дабраслаўляць тых, што баяцца ГОСПАДА, разам малых і вялікіх.
- 14 Няхай памножыць вас ГОСПАД, вас і ваших сыноў.
- 15 Дабраслаўленьня вы ГОСПАДАМ, Які стварыў неба і зямлю.
- 16 Неба — **неба ГОСПАДА**, а зямлю Ён даў сынам чалавечым.
- 17 Ня мёртвыя хваляць ГОСПАДА, ня ўсе тыя, што зыходзяць ў [месца] маўчаньня,
- 18 але мы будзем дабраслаўляць ГОСПАДА ад цяпер і на вякі. Альлелюя!

Пс 116

- 1 Люблю ГОСПАДА, бо Ён пачуў голас мой і маленьне маё,
- 2 бо Ён прыхіліў да мяне вуха Сваё ў дзень, калі я клікаў [Яго].

- 3 Ахапілі мяне пути сьмерці; мукі пякельныя адшукалі мяне; я знайшоў трывогу і смутак.
- 4 І паклікаў я імя ГОСПАДА: “Збаў, прашу, ГОСПАДЗЕ, душу маю!”
- 5 Літасьцівы ГОСПАД і праведны, наш Бог міласцівы.
- 6 ГОСПАД захоўвае неразумных; і калі зьнемагаю, Ён ратуе мяне.
- 7 Вярніся, душа мая, да супачынку твайго, бо ГОСПАД робіць добрае табе.
- 8 Бо Ты выратаваў душу маю ад сьмерці, вочы мае — ад сьлёзаў, ногі мае — ад падзення.
- 9 Буду хадзіць перад абліччам ГОСПАДА ў зямлі жывых.
- 10 Я веру, дык гавару: “Я моцна прыгнечаны”.
- 11 Я сказаў у зьбянтэжанасьці маёй: “Усе людзі хлусяць!”
- 12 Што я вярну ГОСПАДУ за ўсе дабрадзействы Ягоная для мяне?
- 13 Келіх збаўленьня ўзьніму і імя ГОСПАДА буду клікаць.
- 14 Абяцанні мае ГОСПАДУ споўню перад усім народам Ягоным.
- 15 Каштоўная ў вачах ГОСПАДА сьмерць багабойных Ягоных.
- 16 О ГОСПАДЗЕ! Я ж слуга Твой, я — слуга ТВОЙ, сын служкі Тваёй! Ты разбіў кайданы мае.
- 17 Табе ахвярую ахвяру падзякі і імя ГОСПАДА буду клікаць.
- 18 Абяцанні мае ГОСПАДУ споўню перад усім народам Ягоным,
- 19 у панадворках дому ГОСПАДАВАГА, пасярод цябе, Ерусаліме! Альлелюя!

Пс 117

- 1 Хвалеце ГОСПАДА, усе народы! Праслаўляйце Яго, усе плямёны!
- 2 Бо вялікая над намі міласэрнасьць Ягоная, і праўда ГОСПАДА на вякі! Алелюя!

Пс 118

- 1 Слаўце ГОСПАДА, бо Ён добры, бо на вякі міласэрнасьць Ягоная!
- 2 Няхай скажа Ізраіль, што на вякі міласэрнасьць Ягоная!
- 3 Няхай скажа дом Ааронавы, што на вякі міласэрнасьць Ягоная!
- 4 Няхай скажуць тыя, што баяцца ГОСПАДА, што на вякі міласэрнасьць Ягоная!
- 5 У муках клікаў я ГОСПАДА, і Ён адказаў мне, Госпад [вывеў мяне] на вольны прастор.
- 6 ГОСПАД са мною, я не баюся. Што зробіць мне чалавек?
- 7 ГОСПАД са мною, Ён — дапамога мая, і я буду глядзець [на загубу] тых, што мяне ненавідзяць.
- 8 Лепш мець надзею на ГОСПАДА, чым спадзявацца на чалавека.
- 9 Лепш мець надзею на ГОСПАДА, чым спадзявацца на магнатаў.
- 10 Усе народы мяне абступілі, але імем ГОСПАДА я зьнёс іх.
- 11 Абступілі мяне, абступілі, але імем ГОСПАДА я зьнёс іх.
- 12 Абсели мяне, быццам пчолы, і згарэлі яны, як агонь з цярніны, бо імем ГОСПАДА я зьнёс іх.
- 13 Пхаючы, папхнулі мяне, каб я ўпаў, але ГОСПАД дапамог мне.
- 14 ГОСПАД — моц мая і песня мая, Ён стаўся збаўленьнем маім.
- 15 Голас радасьці і збаўленьня — у намётах праведнікаў. Правіца ГОСПАДА зьвіла сілу.
- 16 Правіца ГОСПАДА ўзьнесена, правіца ГОСПАДА зьвіла сілу.
- 17 Не памру, але буду жыць і буду абвяшчаць пра дзеянні ГОСПАДА.
- 18 Караючы, пакараў мяне ГОСПАД, але сьмерці мяне не аддаў.
- 19 Адчыніце мне брамы праведнасьці; я ўвайду праз іх і буду славіць ГОСПАДА.
- 20 Вось брама ГОСПАДАВА; праведнікі ўвойдуць праз яе.

- 21 Буду славиць Цябе, бо Ты адказаў мне і стаўся збаўленьнем маім!
 22 Камень, які адкінулі будаўнікі, стаўся галавой вугла.
 23 Ад ГОСПАДА гэта сталася і [гэта] чуд у вачах нашых!
 24 Вось дзень, які стварыў ГОСПАД; будзем весяліцца і радавацца ў ім!
 25 Прашу, ГОСПАДЗЕ, збаў цяпер! Прашу, ГОСПАДЗЕ, дай поспех цяпер!
 26 Дабраслаўлены той, хто прыходзіць у імя ГОСПАДА; мы дабраслаўляем вас з дому ГОСПАДАВАГА.
 27 ГОСПАД ёсьць Бог, Ён асьвятліў нас; прывяжыце вяроўкамі сьвяточную [ахвяру] да рагоў ахвярніку!
 28 Ты — **БОГ МОЙ**, Цябе я буду славиць, Цябе, Божа мой, вывышаць!
 29 Слаўце ГОСПАДА, бо Ён — **добры**, бо на вякі міласэрнасьць Ягоная!

Пс 119

- 1 Шчаслівыя тыя, у якіх шлях беззаганны, якія ходзяць паводле закону ГОСПАДА.
 2 Шчаслівыя тыя, што захоўваюць сьведчаньні Ягонаыя, якія ўсім сэрцам шукаюць Яго,
 3 якія ня робяць беззаконьня, і ходзяць шляхам Ягоным.
 4 Ты загадаў, каб пільна захоўвалі загады Твае.
 5 О, каб жа я ўмацаваў шлях мой, каб захоўваць пастановы Твае!
 6 Тады я ня буду асаромлены, калі буду глядзець на ўсе прыказаньні Твае.
 7 Буду славиць Цябе ў шчырасьці сэрца, калі буду вучыцца судам праведнасьці Твай. **Твай.**
 8 Пастановы Твае я буду захоўваць, толькі не пакідай мяне!
 9 Якім чынам юнак захавае ў чыстасьці сьцежку сваю? [Калі] будзе захоўваць [яе] паводле слова Твайго.
 10 Усім сэрцам маім я шукаю Цябе, ня дай мне адхіліцца ад прыказаньняў Тваіх!
 11 У сэрцы маім я хаваю слова Тваё, каб не зграшыць супраць Цябе.
 12 Дабраслаўлены Ты, ГОСПАДЗЕ! Навучы мяне пастановам Тваім!
 13 Вуснамі маімі абвяшчаю ўсе прысуды вуснаў Тваіх.
 14 На шляху сьведчаньняў Тваіх я радуся больш, чым ад усялякіх каштоўнасьцяў.
 15 Пра пастановы Твае буду разважаць і буду глядзець на сьцежку Твае.
 16 У пастановы Тваіх будзе ўцеха мая, не забудуся слова Твайго.
 17 Рабі добрае слуге Тайму, каб я жыў і захоўваў слова Тваё.
 18 Расчыні вочы мае, і буду глядзець на цудоўныя дзеяньні закону Твайго!
 19 Я — **прыхадзень на зямлі**; не хавай ад мяне прыказаньні Твае!
 20 Зьнемаглася душа мая, прагнучы ўвесь час судоў Тваіх.
 21 Ты ўтаймаваў свавольнікаў, якія праклятыя, бо ўхіляюцца ад прыказаньняў Тваіх.
 22 Аддалі ад мяне ганьбу і пагарду, бо я захоўваю сьведчаньні Твае.
 23 Нават калі засядуць князі і будуць змаўляцца супраць мяне, слуга Твой будзе разважаць пра пастановы Твае.
 24 Бо сьведчаньні Твае — **пацеха мая і рада**.
 25 Прыліпла да пылу душа мая; ажыві мяне паводле слова Твайго.
 26 Пра шляхі мае я апавядаў, і Ты адказаў мне; навучы мяне пастановам Тваім.
 27 Дай мне зразумець шлях загадаў Тваіх, і я буду разважаць пра цуды Твае.
 28 Сьлёзы ліе душа мая ад смутку, узьнімі мяне паводле слова Твайго!
 29 Шлях хлусьні аддалі ад мяне і закон Твой няхай будзе літасьцівы да мяне.
 30 Я выбраў шлях вернасьці, суды Твае паставіў [перад вачыма].
 31 Я прыляпіўся да сьведчаньняў Тваіх; ГОСПАДЗЕ, ня дай мне асароміцца!

- 32 Шляхам прыказаньяў Тваіх я пабягу, бо Ты пашыраеш сэрца маё.
33 Навучы мяне, ГОСПАДЗЕ, шляху пастановаў Тваіх, і я буду пільнавацца яго аж да канца.
34 Дай мне разуменьне, і буду пільнавацца закону Твайго і захоўваць яго ўсім сэрцам.
35 Вядзі мяне па сьцежцы прыказаньяў Тваіх, бо ў гэтым упадабаньне маё.
36 Нахіляй сэрца маё да сьведчаньяў Тваіх, а не да прыбытку.
37 Адварні вочы мае, каб на марнасьць не глядзелі; ажыві мяне на шляхах Тваіх!
38 Няхай паўстане слова Тваё для слугі Твайго, які [ходзіць у] страху Тваім.
39 Аддалі ад мяне ганьбу, якое баюся, бо суды Твае добрыя.
40 Вось, я прагну загадаў Тваіх; ажыві мяне праведнасьцю Тваёю.
41 Няхай прыйдзе да мяне міласэрнасьць Твая, ГОСПАДЗЕ, і збаўленьне Тваё паводле слова Твайго,
42 каб я мог адказаць словам таму, хто зьневажае мяне, бо я спадзяюся на слова Тваё.
43 І не пазбаў вусны мае слова праўды зусім, бо я на суды Твае спадзяюся.
44 І я буду захоўваць закон Твой заўсёды, і на вякі вечныя,
45 і буду хадзіць па [прасторы] шырокім, бо загадаў Тваіх я шукаў.
46 І буду гаварыць пра сьведчаньні Твае перад валадарамі і ня буду асаромлены.
47 І буду мець уцеху ў прыказаньнях Тваіх, якія я ўзьлюбіў.
48 І буду ўздымаць рукі мае да прыказаньяў Тваіх, якія я ўзьлюбіў, і буду разважаць пра пастановы Твае.
49 Узгадай слова да слугі Твайго, на якое маю спадзявацца.
50 Гэта пацяшэньне маё ў нядолі маёй, бо слова Тваё ажыўляе мяне.
51 Сьвавольнікі вельмі здзекуюцца з мяне; але я ад закону Твайго ня ўхіляўся.
52 Узгадаў я, ГОСПАДЗЕ, суды Твае спрад вякоў, і гэта пацяшала мяне.
53 [Гнеў] палючы мяне агарнуў на бязбожнікаў, якія пакінулі закон Твой.
54 Пастановы Твае сталіся гімнам для мяне ў доме вандраваньня майго.
55 Імя Тваё, ГОСПАДЗЕ, я ўначы ўзгадаў і захоўваў закон Твой.
56 Гэтак сталася са мною, бо я пільнаваўся загадаў Тваіх.
57 “Мая частка, ГОСПАДЗЕ, — сказаў я,— захоўваць слова Тваё”.
58 Я прынізіўся перад абліччам Тваім ад усяго сэрца; зьлітуйся нада мною паводле слова Твайго.
59 Я думаў пра шляхі мае, і зьвярнуў ногі мае да сьведчаньяў Тваіх.
60 Сьпяшаўся я і не марудзіў захоўваць прыказаньні Твае.
61 Путь бязбожнікаў аблуталі мяне, але закон Твой я не забыўся.
62 Сярод ночы я ўстаю, каб славіць Цябе за суды праведнасьці Твайёй.
63 Я — суполькнік для ўсіх, што баяцца Цябе і захоўваюць загады Твае.
64 Міласэрнасьць Твая, ГОСПАДЗЕ, напоўніла зямлю; навучы мяне пастановам Тваім!
65 Дабро Ты зрабіў слуге Твайму, ГОСПАДЗЕ, паводле слова Твайго.
66 Добраму розуму і веданьню навучы мяне, бо я прыказаньням Тваім веру.
67 Перш, чым я стаўся спакораным, я блукаў; цяпер слова Тваё я захоўваю.
68 Ты добры і робіш добрае, навучы мяне пастановам Тваім!
69 Сьвавольнікі надумалі хлусьню супраць мяне; а я ўсім сэрцам буду пільнавацца загадаў Тваіх.
70 Сталася нячулым ад тлушчу сэрца іхняе; а я меў уцеху ў законе Тваім.
71 Добра мне, што я быў ўпакораны, каб навучыўся пастановам Тваім.
72 Лепшы для мяне закон вуснаў Тваіх, чым тысячы золата і срэбра.

73 Руки Твае зрабілі мяне і ўмацавалі; дай мне разуменьне, каб я навучыўся прыказаньням Тваім!

74 Тыя, што баяцца Цябе, убачаць мяне і ўзрадуюцца, бо я на слова Тваё спадзяюся.

75 Ведаю, ГОСПАДЗЕ, што праведныя суды Твае, і слушна Ты ўпакорыў мяне.

76 Няхай, прашу, міласэрнасьць Твая пацяшае мяне паводле слова Твайго да слугі Твайго.

77 Няхай прыйдзе да мяне літасьць Твая, каб я жыў, бо закон Твой — пацеха мая.

78 Няхай будуць асаромлены свавольнікі, бо яны падманліва блыталі мяне; а я буду разважаць пра загады Твае.

79 Няхай да мяне навернуцца тыя, што баяцца Цябе, і тыя, што ведаюць сьведчаньні Твае.

80 Няхай будзе сэрца маё безаганым у [выкананьні] пастановаў Тваіх, каб я ня быў асаромлены.

81 Зьнемагае душа мая без збаўленьня Твайго; на слова Тваё спадзяюся.

82 Зьнемагаюць вочы мае бяз слова Твайго, кажучы: “Калі ж Ты пацешыш мяне?”

83 Я стаўся, як мех [скураны] ў дыме; але пастановаў Тваіх не забыўся.

84 Колькі будзе дзён слугі Твайго, калі Ты ўчыніш суд над тымі, што перасьледуюць мяне?

85 Выкапалі свавольнікі яму для мяне, але гэта прэрэчыць закону Твайму.

86 Усё прыказаньні Твае — верныя; [з дапамогай] хлусьні перасьледуюць мяне, дапамажы Ты мне!

87 Амаль вынішчылі мяне на зямлі; а я не пакінуў загадаў Тваіх.

88 Праз міласэрнасьць Тваю захавай мне жыцьцё, і буду захоўваць сьведчаньні вуснаў Тваіх.

89 На вякі, ГОСПАДЗЕ, слова Тваё сьцьверджана на небе!

90 З пакаленьня ў пакаленьне вернасьць Твая; Ты ўгрунтаваў зямлю, і яна стаіць.

91 Паводле прысуду Твайго стаяць яны да гэтага дня, бо ўсё гэта — слугі Твае.

92 Калі б закон Твой ня быў ўцехаі маёй, даўно б я згінуў у нядолі маёй.

93 На вякі не забудуся загадаў Тваіх, бо імі Ты захаваў мне жыцьцё.

94 Я — ТВОЙ! Збаў мяне, бо я шукаю загады Твае.

95 Цікуюць на мяне бязбожнікі, каб зьнішчыць мяне; а я пра сьведчаньні Твае разважаю.

96 Я бачыў заканчэньне ўсякай дасканаласьці; але прыказаньні Твае ня маюць канца.

97 Як я люблю закон Твой! Увесь дзень ён у думках маіх!

98 Зрабілі мяне мудрэйшым за ворагаў маіх прыказаньні Твае, бо яны на вякі са мною.

99 Я стаўся больш разважлівым за ўсіх, што вучылі мяне, бо сьведчаньні Твае ў думках маіх.

100 Я стаўся разумнейшым за старых, бо пільнуюся загадаў Тваіх.

101 Ад усякай сьцежкі благой я стрымліваў ногі мае, каб захоўваць слова Тваё.

102 Ад прысудаў Тваіх я ня адступаўся, бо Ты мяне навучаеш.

103 Як салодкія словы Твае паднябеньню майму, салатзей за мёд вуснам маім!

104 Пра загады Твае буду разважаць, дзеля гэтага ненавіджу ўсякую сьцежку хлусьні.

105 Слова Тваё — сьветац для ног маіх і сьвятло на сьцежцы маёй.

106 Я прысягнуў і я падняўся, каб захоўваць суды праведнасьці Твайёй.

107 Я вельмі моцна прыгнечаны; ГОСПАДЗЕ, ажыві мяне паводле слова Твайго!

108 Мей упадабаньне, прашу, ГОСПАДЗЕ, у дабрахвотных [абяцаньнях] вуснаў маіх, і навучы мяне судам Тваім.

- 109 Душа мая заўсёды ў руцэ маёй, і закону Твайго я не забываюся.
110 Наставілі бязбожнікі пастку супраць мяне, але я не ўхіліўся ад загадаў Тваіх.
111 Я ўспадкаеміў сьведчаньні Твае на вякі, бо яны — **радасьць сэрца майго**.
112 Я нахіляю сэрца маё, каб рабіла паводле пастановаў Тваіх на вякі, аж да канца.
113 Двудушных я ненавіджу, а закон Твой люблюю.
114 Ты — **заслона мая і шчыт мой**, на слова Тваё спадзяюся.
115 Адыйдзіце ад мяне, злачынцы, каб я мог захоўваць прыказаньні Бога майго.
116 Падтрымай мяне паводле слова Твайго, і буду жыць, і ня буду асаромлены ў надзеі маёй.
117 Умацуй мяне, і буду збаўлены, і буду ўглядацца ў пастановы Твае заўсёды.
118 Ты адапхнуў ўсіх, якія ўхіляюцца ад пастановаў Тваіх, бо хлусьлівы падман іхні.
119 Быццам жужаль Ты выкідаеш усіх бязбожнікаў зямлі; дзеля гэтага я ўзьлюбіў сьведчаньні Твае.
120 Дрыжыць ад страху перад Табою цела маё, і судоў Тваіх я баюся.
121 Я чыніў суд і праведнасьць; не аддай мяне прыгнятальнікам маім!
122 Заступіся за слугу Твайго на дабро [яму]; каб не прыгняталі мяне свавольнікі.
123 Зьнемагаюць вочы мае, [выглядаючы] збаўленьне Тваё і слова праведнасьці Твайёй.
124 Чыні са слугою Тваім паводле міласэрнасьці Твайёй, і навучы мяне пастановам Тваім.
125 Я — **слуга Твой**; дай мне разуменьне, каб пазнаў сьведчаньні Твае.
126 Час дзейнічаць для ГОСПАДА, [бо] яны парушылі закон Твой.
127 Дзеля гэтага я люблю прыказаньні Твае больш, чым золата, золата найчысьцейшае.
128 Дзеля гэтага ўсе загады Твае, усе лічу слухнымі, кожную сьцежку хлусьні ненавіджу.
129 Цудоўныя сьведчаньні Твае, дзеля гэтага душа мая пільнуецца іх.
130 Адкрыцьцё словаў Тваіх асьвятляе, дае разуменьне неразумным.
131 Расчыняю я вусны мае і ўздыхаю, бо прагну прыказаньняў Тваіх.
132 Павярніся да мяне і зьлітуйся нада мною, паводле суду [Твайго] для тых, што любяць імя Тваё.
133 Стопы мае ўмацуй Ты ў слове Тваім і ня дай беззаконьню авалодаць мною.
134 Выбаў мяне ад крыўды чалавека, і буду захоўваць загады Твае.
135 Аблічча Тваё няхай сьвеціць над слугою Тваім, і навучы мяне пастановам Тваім.
136 Струмяні водаў цякуць з вачэй маіх, бо [людзі] не захоўваюць закон Твой.
137 Ты праведны, ГОСПАДЗЕ, і справядлівыя суды Твае.
138 Ты загадаў [чыніць] праведнасьць, сьведчаньні Твае і вернасьць вялікую.
139 Зьядае мяне руплівасьць мая, бо забыліся на словы Твае прыгнятальнікі мае.
140 Слова Тваё вельмі чыстае, і слуга Твой узьлюбіў яго.
141 Малы я і пагарджаны, але загадаў Тваіх я не забываюся.
142 Праведаньсць Твая — **праведнасьць на вякі**, і закон Твой — **праўда**.
143 Прыгнёт і гора знайшлі мяне; прыказаньні Твае — **пацеха мая**.
144 Праведнасьць сьведчаньняў Тваіх — **на вякі**; дай мне разуменьне, і буду жыць.
145 З усяго сэрца я клічу, адкажы мне, ГОСПАДЗЕ, каб я пільнаваўся пастановаў Тваіх.
146 Я клічу Цябе, збаў мяне, і буду захоўваць сьведчаньні Твае!
147 Я апярэджваю сьвітаньне і галашу, на слова Тваё, на слова Тваё спадзяюся.
148 Вочы мае апярэджваюць варту [начную], каб мне разважаць пра слова Тваё.

- 149 Голас мой пачуй паводле міласэрнасьці Тваёй, ГОСПАДЗЕ, паводле суду Твайго ажыві мяне.
- 150 Набліжаюцца [да мяне] тыя, што імкнуцца да брыдоты; яны ад закону Твайго адступіліся.
- 151 Але блізка Ты, ГОСПАДЗЕ, і ўсе прыказаньні Твае — **праўда**.
- 152 Здаўна я ведаю сьведчаньні Твае, што Ты на вякі заснаваў іх.
- 153 Глянь на нядолю маю і выратуй мяне, бо я пра закон Твой не забываўся.
- 154 Барані мяне ў справе маёй і выбаў мяне, паводле слова Твайго ажыві мяне.
- 155 Далёка ад бязбожнікаў збаўленьне, бо яны не шукалі пастановаў Тваіх.
- 156 Літасць Твая вялікая, ГОСПАДЗЕ; паводле суду Твайго ажыві мяне.
- 157 Шмат тых, што перасьледуюць мяне і прыгнятаюць мяне; але ад сьведчаньняў Тваіх я не ўхіляўся.
- 158 Я бачыў адступнікаў і брыдзіўся тымі, якія не захоўвалі слова Твайго.
- 159 Глянь, ГОСПАДЗЕ, як я люблю загады Твае; паводле міласэрнасьці Тваёй ажыві мяне.
- 160 Аснова слова Твайго — **праўда**, і на вякі кожны прысуд праведнасьці Тваёй.
- 161 Князі перасьледуюць мяне без прычыны, але слова Твайго баіцца сэрца маё.
- 162 Я радуся са слова Твайго як той, хто знайшоў вялікі прыбытак.
- 163 Хлусьню ненавіджу і брыджуся ёю, закон Твой люблю.
- 164 Сямкrotna ў дзень я хвалю Цябе за прысуды праведнасьці Тваёй.
- 165 Вялікі супакой Ты даеш тым, якія любяць закон Твой, і яны не спатыкнуцца.
- 166 Я ўзіраюся на збаўленьне Тваё, ГОСПАДЗЕ, і выконваю прыказаньні Твае.
- 167 Захоўвала душа мая сьведчаньні Твае, і я моцна ўзьлюбіў іх.
- 168 Я захоўваю загады Твае і сьведчаньні Твае, бо ўсе шляхі мае перад Табою.
- 169 Няхай дойдзе галашэньне маё да аблічча Твайго, ГОСПАДЗЕ! Паводле слова Твайго дай мне разуменьне.
- 170 Няхай прыйдзе маленьне маё перад аблічча Тваё! Паводле слова Твайго выратуй мяне!
- 171 Вусны мае будуць апавядаць хвалу, бо Ты вучыш мяне пастановам Тваім.
- 172 Язык мой будзе адказваць пра слова Тваё, бо ўсе прыказаньні Твае праведныя.
- 173 Няхай сталеца рука Твая дапамогай маёй, бо я выбраў загады Твае.
- 174 Я прагну збаўленьня Твайго, ГОСПАДЗЕ, і закон Твой — **пацеха мая**.
- 175 Няхай жыве душа мая, каб хваліць Цябе, і суды Твае няхай дапамогуць мне.
- 176 Я заблукаў як авечка, што згубілася, адшукай Ты слугу Твайго, бо прыказаньняў Тваіх я не забываўся.

Пс 120

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Да ГОСПАДА я клікаў у бядзе маёй, і Ён адказаў мне.
- 2 ГОСПАДЗЕ, вызваль душу маю ад вуснаў хлусьлівых, ад языка здрадлівага.
- 3 Што дасьць табе ды якую карысьць прынясе язык здрадлівы?
- 4 Вострыя стрэлы волата і вугольле ядлоўцавае.
- 5 Гора мне, што я жыву ў Мэшэка, што я пасяліўся ля намётаў Кедарскіх!
- 6 Вельмі доўга душа мая жыла сярод тых, што ненавідзяць супакой.
- 7 Я — [сам] супакой; ды, як толькі прамоўлю, яны [пачынаюць] вайну.

Пс 121

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Узьнімаю я вочы мае да гораў, адкуль прыйдзе да мяне дапамога.
- 2 Дапамога мая ад ГОСПАДА, Які стварыў неба і зямлю.
- 3 Ён ня дасьць пахіснуцца назе тваёй, не задрэмле Той, Які захоўвае цябе.

- 4 Сапраўды, не задрэмле і ня будзе спаць Той, Які захоўвае Ізраіля.
 5 ГОСПАД — Той, Які захоўвае цябе, ГОСПАД — **цень твой праваруч цябе.**
 6 Удзень сонца ня ўдарыць цябе, ані месяц уначы.
 7 ГОСПАД будзе захоўваць цябе ад усякага зла, будзе душу тваю Ён захоўваць.
 8 ГОСПАД будзе захоўваць твой выхад і твой уваход ад цяпер і на вякі.

Пс 122

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Давіда. Узрадаваўся я, калі мне сказалі: “Хадзем у дом ГОСПАДА!”
 2 Вось, ногі нашыя стаяць у брамах тваіх, Ерусаліме!
 3 Ерусаліме! Ты пабудаваны, як горад, які злучаны разам,
 4 куды ўваходзяць калены, калены ГОСПАДАВЫ, як сьведчаньне для Ізраіля славіць імя ГОСПАДА,
 5 бо там стаяць пасады судовыя, пасады дому Давідавага.
 6 Прасіце пра супакой для Ерусаліму! Няхай маюць спакой тыя, што любяць цябе.
 7 Супакой няхай будзе ў мурах тваіх, дабрабыт у палацах тваіх.
 8 Дзеля братоў маіх і бліжніх маіх кажу цяпер: “Супакой табе!”
 9 Дзеля дому ГОСПАДА, Бога нашага, буду шукаць добра для цябе.

Пс 123

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Узьнімаю я вочы мае да Цябе, Які жывеш у нябёсах.
 2 Сапраўды, як вочы слугаў [глядзяць] на руку паноў іхніх, як вочы служкі — **на руку гаспадыні яе**, так і вочы нашыя — **на ГОСПАДА**, Бога нашага, аж пакуль ня зьлітуецца над намі.
 3 Зьлітуйся над намі, ГОСПАДЗЕ, зьлітуйся, бо мы вельмі насычаныя пагардай!
 4 Вельмі моцна насычана душа нашая клінамі ганарыстых і пагардай фанабэрыстых.

Пс 124

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Давіда. Калі б не было з намі ГОСПАДА, — скажы, прашу, Ізраіль, —
 2 калі б не было з намі ГОСПАДА, калі паўстаў супраць нас чалавек,
 3 тады яны б нас жывымі праглынулі, як гнеў іхні распаліўся на нас,
 4 тады б воды нас затапілі, струмень заліў бы душы нашыя,
 5 тады б воды бурлівыя залілі б душы нашыя.
 6 Дабраслаўлены ГОСПАД, Які не аддаў нас зубам іхнім, як здабычу.
 7 Душа наша ўцякла, быццам птушка з сіла птушкалова; сіло парванае, і мы ўцяклі!
 8 Дапамога нашая — у імені ГОСПАДА, Які стварыў неба і зямлю.

Пс 125

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Тыя, што спадзяюцца на ГОСПАДА, [яны] як гара Сьён, якая не пахісьнецца і будзе на вякі.
 2 Горы вакол Ерусаліму, а ГОСПАД — **вакол народу Свайго ад сёньня і на вякі.**
 3 Бо кій бязбожнікаў не застанецца над лёсам праведнікаў, каб не цягнулі праведнікі рук сваіх да беззаконьня.
 4 Рабі, ГОСПАДЗЕ, добрае добрым і тым, хто шчыры ў сэрцы сваім.
 5 Але тых, што зыходзяць на сьцежкі крывыя свае, няхай выганіць ГОСПАД разам са злячынцамі. Супакой над Ізраілем!

Пс 126

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Калі ГОСПАД вярнуў палонных Сьёну, мы былі як у сьне.
 2 Былі тады нашыя вусны поўныя сьмеху, і язык наш — СЫПЯВАНЬНЯ. Казалі тады між паганамі: “Вялікае ГОСПАД з імі ўчыніў!”
 3 Вялікае ГОСПАД з намі ўчыніў, і мы былі радасныя.
 4 Вярні, ГОСПАДЗЕ, нашых палонных, як ручаі на [зямлю] паўднёвую.
 5 Той, хто ў сьлёзах сеяў, жаць будзе са сьпяваньнем.
 6 Тыя, што неслі насенне на пасеў, ішлі плачучы, але, вяртаючыся, вернуцца са сьпяваньнем, снапы свае несучы.

Пс 127

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Салямона. Калі ГОСПАД не збудзе дом, надарэмна цяжка працуюць будаўнікі; калі ГОСПАД не захоўвае горад, надарэмна чуваюць вартаўнікі.
 2 Надарэмна для вас рана ўставаць, позна сядзець і есьці хлеб у смутку, бо Свайму ўлюбёнаму Ён дае ў сьне.
 3 Вось, спадчына ад ГОСПАДА — дзеці, узнагарода Ягоная — плод чэрава.
 4 Быццам стрэлы ў магутнай руцэ, гэтак сыны маладыя.
 5 Шчасьлівы той чалавек, які напоўніў імі сагайдак свой. Ня будуць яны асаромленыя, калі з ворагамі ў браме будуць гаварыць.

Пс 128

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Шчасьлівы кожны, хто баіцца ГОСПАДА, хто ходзіць шляхамі Ягонымі.
 2 Ты будзеш працу рук тваіх есьці, ты шчасьлівы, і добра табе!
 3 Жонка твая ў доме тваім будзе плодная, быццам лаза вінаградная; сыны твае — як галіны аліўкавыя, наўкола стала твайго.
 4 Вось, гэтак будзе дабраслаўлены муж, які баіцца ГОСПАДА.
 5 І дабраславіць цябе ГОСПАД з Сьёну, і ты будзеш бачыць дабрабыт Ерусаліму ў-ва ўсе дні жыцьця твайго,
 6 і будзеш бачыць сыноў ад сыноў тваіх. Супакой над Ізраілем!

Пс 129

- 1 Сьпеў узыходжаньня. Шмат уціскалі мяне з маладосьці маёй, — няхай скажа Ізраіль! —
 2 шмат уціскалі мяне з маладосьці маёй, але мяне не перамаглі.
 3 На хрыбце маім аралі аратыя, праганяючы доўгія барозны свае.
 4 ГОСПАД праведны, Ён расек вяроўкі бязбожнікаў.
 5 Няхай будуць асаромлены і адступяцца назад усе, што ненавідзяць Сьён!
 6 Няхай будуць яны, як трава на даху, якая раней, чым вырвуць яе, засыхае,
 7 і жнец не напоўніць ёю рукі сваёй, і вязальнік снапоў — жменяў сваіх.
 8 І ня скажа той, што міма праходзіць: “Дабраслаўленьне ГОСПАДА няхай будзе над вамі! Дабраслаўляем вас імем ГОСПАДА!”

Пс 130

- 1 Сьпеў узыходжаньня. З глыбіні я клічу Цябе, ГОСПАДЗЕ!
 2 Госпадзе, пачуй голас мой! Няхай вушы Твае зважаюць на голас маленьня майго!
 3 Калі Ты будзеш памятаць пра беззаконьні, ГОСПАДЗЕ, Госпадзе мой, хто устаіць?
 4 Бо ў Цябе прабачэньне, каб мелі страх [перад Табою].

⁵ Спадзяюся на ГОСПАДА, спадзяецца душа мая, і ў слове Ягоным маю спадзяваньне.

⁶ Душа мая [чакае на] Госпада больш, чым стораж раніцы, чым стораж раніцы.

⁷ Спадзявайся, Ізраілю, на ГОСПАДА, бо ў ГОСПАДА міласэрнасьць і шчодрасць збаўленьня,

⁸ і Ён выбавіць Ізраіль ад ўсіх беззаконняў ягоных.

Пс 131

¹ Сьпеў узыходжаньня. Давіда. ГОСПАДЗЕ, не вывышалася сэрца маё, і ня ўзносіліся вочы мае, і не хадзіў я за рэчамі занадта вялікімі і занадта для мяне недасяжнымі,

² але я ўсьцішаў і супакойваў душу маю, як дзіця, што аднятае ад маці сваёй. Як дзіця, аднятае [ад маці], душа мая ў-ва мне.

³ Спадзявайся, Ізраіль, на ГОСПАДА, ад цяпер і на вякі!

Пс 132

¹ Сьпеў узыходжаньня. Узгадай, ГОСПАДЗЕ, пра Давіда і ўсе беды ягоныя,

² як ён прысягаў ГОСПАДУ, даваў абяцаньне Моцнаму Якубаваму:

³ “Не ўвайду ў намёт дому майго, не ўзыйду на пасьцель ложка майго,

⁴ ня дам вачам маім сну і павекам маім дрымоты,

⁵ пакуль не знайду месца для ГОСПАДА, сялібы для Моцнага Якубавага!”

⁶ Вось, мы чулі пра яго ў Эфраце, знайшлі яго на палях Яару.

⁷ Хадзем у сялібу Ягоную, паклонімся перад падножжам стопаў Ягоных.

⁸ Паўстань, ГОСПАДЗЕ, ў месца супачынку Твайго, Ты і каўчэг моцы Тваёй!

⁹ Сьвятары Твае няхай апануцца ў праведнасьць, і багабойныя Твае няхай радуюцца!

¹⁰ Дзеля Давіда, слугі Твайго, не адварочвай аблічча ад памазанца Твайго!

¹¹ Прысягаў ГОСПАД Давіду праўду і не адступіцца ад яе: “Таго, [хто ёсьць] плод улоньня твайго, пасаджу на пасадзе тваім.

¹² І калі сыны Твае будуць захоўваць завет Мой і сьведчаньні Мае, якім буду навучаць іх, таксама сыны іхнія будуць вечна сядзець на пасадзе тваім”.

¹³ Бо ГОСПАД выбраў Сыён, пажадаў, [каб быў] сялібай для Яго, [кажучы]:

¹⁴ “Вось месца супачынку Майго вечна. Тут буду жыць, бо яго ўпадабаў.

¹⁵ Дабраслаўляючы, дабраслаўлю здабытак ягоны, убогіх ягоных насычу хлебам.

¹⁶ І сьвятароў ягоных апрану ў збаўленьне, і багабойныя ягоныя, радуючыся, радавацца будуць.

¹⁷ Там Я ўзрашчу рог Давіду, там пастаўлю сьветач памазанцу Майму.

¹⁸ Ворагаў ягоных апрану ў ганьбу, а над ім расквітнее дзядэма”.

Пс 133

¹ Сьпеў узыходжаньня. Давіда. О, як гэта добра і цудоўна, калі браты ў згодзе жывуць!

² Гэта быццам найлепшы алей на галаве, які сьцякае на бараду, на бараду Аарона, які сьцякае на край шаты ягонай,

³ нібы раса Гермону, якая зыходзіць на горы Сыёнскія, бо там ГОСПАД зьяўляе дабраслаўленьне і жыцьцё на вякі.

Пс 134

¹ Сьпеў узыходжаньня. О, дабраслаўляйце ГОСПАДА, усе слугі ГОСПАДАВЫ, якія на чамі стаіце ў доме ГОСПАДА!

² Узьнімеце рукі вашыя да сьвятыні і дабраслаўляйце ГОСПАДА!

3 З Сыёну няхай дабраславіць цябе ГОСПАД, Які стварыў неба і зямлю!

Пс 135

1 Альлелюя! Хвалеце імя ГОСПАДА, хвалеце, слугі ГОСПАДАВЫ,

2 якія стаіце ў доме ГОСПАДА, у панадворках дому Бога нашага!

3 Хвалеце ГОСПАДА, бо добры ГОСПАД; выслаўляйце імя Ягонае, бо яно чудоўнае.

4 Бо Якуба выбраў для Сябе ГОСПАД, Ізраіля — на ўласнасьць Сабе.

5 Бо ведаю я, што ГОСПАД вялікі, і Госпад наш — па-над ўсімі багамі.

6 Усё, што даспадобы ГОСПАДУ, робіць Ён у небе і на зямлі, у моры і у-ва ўсіх бяздоньнях.

7 Ён уздымае хмары ад краю зямлі, робіць маланкі і дождж, выводзіць вецер са скарбніцы Сваёй.

8 Ён пабіў першародных у Эгіпце, ад чалавека і да скаціны.

9 Ён паслаў знакі і цуды пасярод цябе, Эгіпце, над фараонам і ўсімі слугамі ягонымі.

10 Ён пабіў шматлікія народы і забіў валадароў магутных:

11 Сыгона, валадара Амарэйскага, і Ога, валадара Башану, і ўсе валадарствы Ханаану.

12 І аддаў зямлю іхнюю у спадчыну, у спадчыну Ізраілю, народу Свайму.

13 ГОСПАДЗЕ, імя Тваё на вякі! ГОСПАДЗЕ, памяць Твая з пакаленьня ў пакаленьне!

14 Бо ГОСПАД будзе судзіць народ Свой і пашкадуе слугаў Сваіх.

15 Ідалы народаў — срэбра і золата, творы рук чалавечых.

16 Маюць вусны, і не гавораць, маюць вочы, і ня бачаць;

17 маюць вушы, і ня чуюць, і духу няма ў вуснах іхніх.

18 Падобныя да іх будуць тыя, што робяць іх, усе, хто на іх спадзяецца.

19 Dome Ізраіля, дабраслаўляйце ГОСПАДА! Dome Аарона, дабраслаўляйце ГОСПАДА!

20 Dome Левія, дабраслаўляйце ГОСПАДА! Вы, што баіцеся ГОСПАДА, дабраслаўляйце ГОСПАДА!

21 Дабраслаўлены ГОСПАД з Сыёну, Які жыве ў Ерусаліме! Альлелюя!

Пс 136

1 Слаўце ГОСПАДА, бо Ён добры, бо на вякі міласэрнасьць Яго!

2 Слаўце Бога багоў, бо на вякі міласэрнасьць Яго!

3 Слаўце Пана паноў, бо на вякі міласэрнасьць Яго!

4 Таго, Які Сам робіць цуды вялікія, бо на вякі міласэрнасьць Яго:

5 Таго, Які неба ўчыніў з разуменьнем, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

6 Таго, Які зямлю расьцягнуў па-над водамі, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

7 Таго, Які ўчыніў сьвяцільні вялікія, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

8 сонца, каб кірвала днём, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

9 месяц і зоркі, каб кіравалі ноччу, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

10 Таго, Які пабіў Эгіпет у першародных ягоных, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

11 і вывеў Ізраіля спасярод яго, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

12 рукою дужаю і рамяном узнятым, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

13 Таго, Які мора Чырвонае расьсець, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

14 і правёў Ізраіля пасярод яго, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

15 і кінуў фараона і войска ягонае ў мора Чырвонае, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

16 Таго, Які вёў народ Свой праз пустыню, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

17 Таго, Які пабіў валадароў вялікіх, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

18 і забіў валадароў слаўных, бо на вякі міласэрнасьць Яго;

- 19 Сыгона, валадара Амарэйскага, бо на вякі міласэрнасьць Яго;
 20 і Ога, валадара Башану, бо на вякі міласэрнасьць Яго;
 21 і аддаў зямлю іхнюю ў спадчыну, бо на вякі міласэрнасьць Яго;
 22 у спадчыну Ізраілю, слуге Свайму, бо на вякі міласэрнасьць Яго;
 23 Таго, Які ў паніжэньні нашым успомніў аб нас, бо на вякі міласэрнасьць Яго;
 24 і vyrатаваў нас ад прыгнятальнікаў нашых, бо на вякі міласэрнасьць Яго;
 25 Таго, Які дае хлеб усякаму целу, бо на вякі міласэрнасьць Яго.
 26 Слаўце Бога нябёсаў, бо на вякі міласэрнасьць Яго!

Пс 137

- 1 Ля рэк Бабілёнскіх сядзелі мы там і плакалі, Сьён успамінаючы.
 2 На вербах сярод яго мы павесілі нашыя гусьлі.
 3 Бо там тыя, што нас паланілі, жадалі ад нас словаў песьні, і нішчыцелі нашыя —
 радасьці: “Засьпявайце нам нешта з песьняў Сьёнскіх!”
 4 Як жа сьпяваць нам сьпеў ГОСПАДА ў чужой зямлі?
 5 Калі я забудуся цябе, Ерусаліме, няхай забудзецца мяне праваца мая!
 6 Няхай язык мой прылігне да паднябеньня майго, калі я ня буду памятаць цябе,
 калі не ўзніму Ерусалім па-над найвышэйшую радасьць маю!
 7 Прыгадай, ГОСПАДЗЕ, сынам Эдому дзень Ерусаліму, калі казалі яны:
 “Руйнуўце яго, руйнуўце аж да падвалінаў!”
 8 Дачка Бабілёнская, ты будзеш зруйнаваная! Шчасьлівы той, хто адплаціць табе
 за тое, што ты нам зрабіла!
 9 Шчасьлівы той, хто немаўлятаў тваіх схопіць і паб’е аб скалу.

Пс 138

- 1 Давіда. Я буду славіць Цябе ўсім сэрцам; перад абліччам анёлаў* буду
 выслаўляць Цябе.
 2 Пакланюся ў сьвятыні сьвятасьці Тваёй і буду славіць імя Тваё за міласэрнасьць
 Тваю і праўду Тваю, бо Ты ўзвылічыў па-над усякае імя Тваё слова Тваё.
 3 У дзень, калі я клікаў, Ты адказаў мне, і ўзмоцніў сілаю душу маю.
 4 Будуць славіць Цябе, ГОСПАДЗЕ, усе валадары зямлі, бо пачуюць словы вуснаў
 Тваіх.
 5 І будуць сьпяваць пра шляхі ГОСПАДАВЫ, бо вялікая слава ГОСПАДА.
 6 Бо ўзвышаны ГОСПАД, але бачыць пакорнага і ганарлівага пазнае здалёк.
 7 Калі буду хадзіць сярод турботаў, Ты ажывіш мяне, супраць гневу ворагаў маіх
 Ты выцягнеш руку Тваю, і мяне вызваліць праваца Твая.
 8 ГОСПАД выканае [справу маю] для мяне. ГОСПАДЗЕ, міласэрнасьць Твая на вякі!
 Не пакінь твораў рук Тваіх! Альлелюя!

Пс 139

- 1 Кіраўніку хору: Давіда. Псальм. ГОСПАДЗЕ, Ты дасьледаваў мяне і ведаеш
 [мяне].
 2 Ты ведаеш, калі я сядою і калі я ўстаю; разумееш думку маю здалёк.
 3 Сьцежку маю і ляжаньне маё Ты спазнаў, і ўсе шляхі мае Табе вядомыя.
 4 Бо няма яшчэ словаў на языку маім, а Ты, ГОСПАДЗЕ, ведаеш усё.
 5 Здаду і спераду Ты абняў мяне і паклаў на мяне руку Тваю.
 6 Надзвычай дзівоснае веданьне, перавышае мяне, не магу яго сьцяміць!
 7 Куды мне ісьці ад Духа Твайго і ад аблічча Твайго куды ўцячы?
 8 Калі б я ўзыйшоў на неба, Ты там; калі б паслаў сабе [ложак] ў пекле, — вось, [і
 там] Ты!

- 9 Калі б я ўзяў крылы сьвітання, калі б пасяліўся на канцы мора,
 10 там таксама рука Твая вадзіла б мяне, і трымала б мяне праваца Твая.
 11 Калі б я сказаў: “Няхай цемра пакрые мяне, і ноччу няхай станецца сьвятло вакол мяне”,
 12 дык і цемра ня будзе цёмнай для Цябе, і ноч зьсясьнее, як дзень; цемра, як сьвятло.
 13 Бо Ты ўтварыў ныркі мае, выткаў мяне ва ўлоньні маці маёй.
 14 Слаўлю Цябе, бо я захапляльна і дзівосна збудаваны; цудоўныя справы Твае, і душа мая ведае добра.
 15 Не былі схаваныя косткі мае перад Табою, калі я кшталтаваўся пад заслонай, быў вытканы ў глыбінях зямлі.
 16 Зародак мой бачылі вочы Твае; і ў кнізе Тваёй запісаны ўсе дні, што былі вызначаны, калі яшчэ ніводнага з іх не было.
 17 Якія каштоўныя для мяне думкі Твае, Божа, якая вялікая безьліч іх!
 18 Лічу іх, але іх больш, чым пяску. Я буджуся, і я ўсьцяж з Табою.
 19 Калі б Ты, Божа, забіў бязбожніка, тады людзі крываваы адыдуць ад мяне.
 20 Яны гавораць супраць Цябе зламыснае; дарэмна робяць сябе ворагамі Тваімі.
 21 Ці ж ня мушу я ненавідзецц тых, што ненавідзяць Цябе, ГОСПАДЗЕ, і брыдзіцца тымі, што супраць Цябе паўстаюць?
 22 Нянавісьцю поўнай я іх ненавіджу, яны сталіся ворагамі для мяне.
 23 Дасьледуй мяне, Божа, і спазнай сэрца маё, выпрабуй мяне і спазнай думкі мае!
 24 І паглядзі, ці не на гаротным я шляху, і шляхам вечнасьці вядзі мяне.

Пс 140

- 1 Кіраўніку хору. Псалём Давіда.
 2 Ратуй мяне, ГОСПАДЗЕ, ад чалавека ліхога, ад чалавека злачыннага захоўвай мяне!
 3 Яны задумляюць ліхое ў сэрцы сваім, кожны дзень узьнімаюць вайну,
 4 навастрылі язык свой, як зьмеі, атрута зьмяіная ў вуснах іхніх. (Сэлях)
 5 Захай мяне, ГОСПАДЗЕ, ад рук бязбожніка! Захоўвай мяне ад чалавека злачыннага, ад тых, што мяркуюць пахіснуць стопы мае.
 6 Пыхліўцы таемна [наставілі] пастку для мяне і петлі, расьцягнулі сеці пры сьцежцы, паставілі сіло для мяне. (Сэлях)
 7 Скажаў я да ГОСПАДА: “Ты — мой Бог! Прыхілі вуха, ГОСПАДЗЕ, на голас маленьня майго!
 8 ГОСПАДЗЕ, Госпадзе, моц збаўленьня майго, Ты заслянеш галаву мне ў дзень бітвы.
 9 Ня дай таго, ГОСПАДЗЕ, што жадае бязбожнік, намерам ягоным ня дай споўніцца, каб не ўзьнімаліся яны! (Сэлях)
 10 Няхай голavy тых, што мяне абступілі, пакрываюцца ліхоцьцем вуснаў іхніх!
 11 Няхай пасьплецца на іх вуголье! У агонь няхай кіне Ён іх, у дол глыбокі, каб ім не паўстаць!
 12 Чалавек з [ліхім] языком на зямлі ня ўстоіць; на чалавека злачыннага ліхоцьце цікаваць будзе, каб загубіць яго.
 13 Ведаю я, што ГОСПАД выступіць у справе прыгнечанага, [дасьць] суд убогаму.
 14 Дык будучь праведнікі славіць імя Тваё, правыя будуць жыць перад абліччам Тваім!

Пс 141

- 1 Псалём Давіда. ГОСПАДЗЕ, клічу Цябе! Пасьпяшайся да мяне! Прыхілі вуха на голас мой, калі клічу да Цябе!

2 Няхай будзе малітва мая як кадзіла перад абліччам Тваім, а ўзьніманьне рук маіх — як дар вечаровы!

3 Пастаў, ГОСПАДЗЕ, варту вуснам маім, захоўвай дзьверы губаў маіх!

4 Ня дай прыхіліцца сэрцу майму да словаў ліхіх, да чыненьня справаў бязбожных з людзьмі злачыннымі, і няхай ня буду я есьці ласункі іхнія.

5 Няхай б'е мяне праведнік, [бо гэта] міласэрнасьць; няхай карае мяне, [бо гэта] алей для галавы, які не пашкодзіць галаве маёй; бо малітва мая — супраць ЛІХОТЫ ІХНЯЙ.

6 Няхай будуць скінутыя ў рукі скалы судзьдзі іхнія, і пачуюць яны словы мае, бо яны прыемныя.

7 Быццам нехта трушчыць і сячэ [дровы] на зямлі, так сыплюцца косткі нашыя ў пашчу пекла.

8 Але да Цябе, ГОСПАДЗЕ, Госпадзе мой, вочы мае; у Табе я маю надзею, не зруйнай Ты душы маёй.

9 Захавай Ты мяне ад пасткі, што яны наставілі на мяне, ад сіла, [што наставілі] злачынцы.

10 Няхай пападуцца усе разам бязбожнікі ў сеці свае, а я абміну іх.

Пс 142

1 Навучаньне Давіда, калі быў у пячоры. Малітва.

2 Голасам маім крычу я да ГОСПАДА, голасам маім прашу ГОСПАДА пра літасьць.

3 Прад абліччам Ягоным выліваю смутак мой, пра трывогу маю перад абліччам Ягоным апавядаю.

4 Калі зьнемагае ў-ва мне дух мой, Ты ведаеш сьцезку маю. На дарозе, якой я хаджу, яны таемна [наставілі] сіло на мяне.

5 Гляджу я ўправа, і бачу, што няма нікога, хто б ведаў мяне; загінуў прытулак мой, ніхто не шукае душы маёй.

6 Я крычу да Цябе, ГОСПАДЗЕ, кажучы: “Ты — прыстанішча маё, Ты — частка мая ў зямлі жывых!”

7 Зваж на галашэньне маё, бо вельмі я зьнямогся; ратуй Ты мяне ад тых, што перасьледуюць мяне, бо яны дужэйшыя за мяне.

8 Вызваль з вязьніцы душу маю, каб я славіў імя Тваё. Праведнікі абступаюць мяне навакол, бо Ты робіш дабро для мяне.

Пс 143

1 Псальм Давіда. ГОСПАДЗЕ, пачуй малітву маю, прыхілі вуха на маленьне маё, паводле праўды Тваёй адкажы мне, паводле праведнасьці Тваёй.

2 І не ўваходзь у суд са слугою Тваім, бо ня будзе праведны перад абліччам Тваім ніхто з жывых.

3 Бо перасьледуе вораг душу маю, скрышыў да зямлі жыцьцё маё, змусіў жыць мяне ў месцы цёмным, быццам тых, што памерлі даўно.

4 І зьнямогся ў-ва мне дух мой, замерла ўнутры маім сэрца маё.

5 Я ўзгадваю дні старадаўняы, разважаю пра ўсе дзеянні Твае, пра ўчынкi рук Тваіх думаю.

6 Выцягваю рукі мае да Цябе; душа мая [прагне] Цябе, як зямля бязводная. (Сэлях)

7 Пасьпяшайся, адкажы мне, ГОСПАДЗЕ! Чэзьне дух мой! Не хавай жа аблічча Твайго ад мяне, каб ня стаўся я падобным да таго, хто зыходзіць у магілу.

8 Дай мне раницаю чуць міласэрнасьць Тваю, бо я на Цябе спадзяюся. Дай мне ведаць шлях, якім мне ісьці, бо да Цябе я ўзьнімаю душу маю.

9 Ратуй мяне ад ворагаў маіх, ГОСПАДЗЕ, у Цябе я хаваюся.

¹⁰ Навучы мяне рабіць тое, што даспадобы Табе, бо Ты — Бог мой. Няхай добры Твой дух вядзе мяне да зямлі роўнай.

¹¹ ГОСПАДЗЕ, дзеля імя Твайго ажыві мяне! У праведнасьці Тваёй вывадзі з уціску душу маю!

¹² І ў міласэрнасьці Тваёй вынішчы ворагаў маіх, і зьнішчы ўсіх, што ўціскаюць душу маю, бо я — слуга Твой!

Пс 144

¹ Давіда. Дабраслаўлены ГОСПАД, скала мая, Які навучае рукі мае барацьбе, і пальцы мае — змаганьню.

² Міласэрнасьць для мяне і замчышча маё, умацаваны замак мой і Збаўца для мяне, шчыт мой, Той, у Якім маю надзею, Ён народ мой мне паддае!

³ ГОСПАДЗЕ, што ёсьць чалавек, што Ты ведаеш яго, і сын чалавечы, што Ты думаеш пра яго?

⁴ Чалавек падобны да марнасьці; дні ягоныя — быццам цень, што мінае.

⁵ ГОСПАДЗЕ, нахілі неба Тваё і зыйдзі, дакраніся да гор, і яны запалаюць!

⁶ Блісьні маланкай і расьцяруш іх, пусьці стрэлы Твае і пражані іх!

⁷ Выцягні з вышыні руку Тваю, вызвалі мяне і выратуй мяне з водаў вялікіх, з рукі сыноў чужынскіх,

⁸ вусны якіх гавораць марнае, а правіца іхняя — правіца хлусьні.

⁹ Божа, я новы сьпеў буду сьпяваць для Цябе, на псалтыры дзесяціструнным буду граць Табе,

¹⁰ бо Ты даеш выратаваньне валадару, і выбаўляеш Давіда, слугу Твайго, ад мяча злыдня!

¹¹ Выбаў мяне і выратуй мяне ад рукі сыноў чужынскіх, вусны якіх гавораць марнае, а правіца іхняя — правіца хлусьні.

¹² Няхай будуць сыны нашыя, быццам саджанцы, якія разрастаюцца ў маладосьці сваёй; дочкі нашыя — быццам слупы вуглавья, якія высечаны паводле ўзору сьвятыні.

¹³ Сьпіжарні нашыя няхай будуць поўныя, каб задаволіць любяы патрэбы, ўсялякія патрэбы; няхай у тысячу разоў памножацца авечкі нашыя на вуліцах нашых.

¹⁴ Валы нашыя няхай будуць тлустыя, няхай ня будзе вылому, ані страты, ані ляманту на плошчах нашых!

¹⁵ Шчасьлівы той народ, у якога гэтак дзеецца! Шчасьлівы той народ, у якога ГОСПАД ёсьць Бог ягоны!

Пс 145

¹ Хвала Давіда. Буду вывышаць Цябе, Божа мой і Валадару, і дабраслаўляць імя Тваё на вякі і вечна!

² Штодня буду дабраслаўляць Цябе і буду хваліць імя Тваё на вякі і вечна.

³ Вялікі ГОСПАД і годны хвалы, і веліч Ягоная недасьледная.

⁴ Пакаленьне пакаленьню будзе хваліць творы Твае і пра магутнасьць Тваю будзе апавядаць.

⁵ Пра слаўную годнасьць велічнасьці Тваёй і пра цудоўныя дзеі Твае буду разважаць.

⁶ Пра магутнасьць [дзеяньняў] страшных Тваіх няхай гавораць яны; а я пра веліч Тваю буду абвяшчаць.

⁷ Успаміны пра вялікую добрасць Тваю яны будуць пераказваць і весяліцца дзеля праведнасьці Тваёй.

⁸ Літасьцівы і спагадлівы ГОСПАД, павольны да гневу і вельмі міласэрны.

⁹ Добры ГОСПАД да ўсіх, і літасьць Ягоная — Па-над усе Ягоныя справы.

10 Няхай славяць Цябе, ГОСПАДЗЕ, усе творы Твае, і багабойныя Твае няхай дабраслаўляюць Цябе!

11 Пра славу Валадарства Твайго няхай гавораць яны і пра магутнасць Тваю расказваюць,

12 каб даведаліся сыны чалавечыя пра магутнасць Ягоную і пра славу велічнасці Валадарства Ягонага.

13 Валадарства Тваё — валадарства на ўсе вякі, і панаваньне Тваё — ва усіх пакаленьнях.

14 Падтрымлівае ГОСПАД усіх, хто падае, і падыймае ўсіх прыгнечаных.

15 Вочы ўсіх на Цябе ўзіраюцца, і Ты ім спажыву даеш у свой час.

16 Ты расчыняеш руку Тваю і насычаеш усё, што жыве, паводле ўпадабаньня.

17 Праведны ГОСПАД на ўсіх шляхах Сваіх і сьвяты ва усіх справах Сваіх.

18 ГОСПАД блізі да ўсіх, што клічуць Яго, да ўсіх, што клічуць Яго ў праўдзе.

19 Ён робіць паводле жаданьня тых, што баяцца Яго, і чуе лямант іхні і выбаўляе іх.

20 ГОСПАД захоўвае ўсіх, што любяць Яго, але ўсіх бязбожных Ён зьнішчыць.

21 Хвалу ГОСПАДУ будуць казаць вусны мае, і ўсякае цела няхай дабрасаўляе сьвятое імя Ягонае на вякі і вечна.

Пс 146

1 Альлелюя! Хвалі, душа мая, ГОСПАДА!

2 Хваліць буду ГОСПАДА, пакуль жыву; выслаўляць буду Бога майго, пакуль існую.

3 Не спадзявайцеся на магнатаў, на сына чалавечага, у якім няма выратаваньня!

4 Выйдзе дух з яго, і ён вернецца ў зямлю; у той самы дзень зьнікнуць і задумы ягоныя.

5 Шчаслівы той, у каго Бог Якубаў — дапамога, у каго надзея на ГОСПАДА, Бога ягонага,

6 Які стварыў неба і зямлю, мора і ўсё, што ў ім, Які захоўвае праўду на вякі,

7 Які ўчыняе суд для пакрыўджаных, дае хлеба галодным. ГОСПАД разьвязвае зьвязаных,

8 ГОСПАД расплюшчвае [вочы] сляпых, ГОСПАД падыймае прыгнечаных, ГОСПАД любіць праведных.

9 ГОСПАД захоўвае прыхадняў, дапамагае сіротам і ўдовам, але шлях бязбожнікаў блытае.

10 Валадарыць ГОСПАД на вякі; твой Бог, Сыёне, з пакаленьня ў пакаленьне! Альлелюя!

Пс 147

1 Хвалеце ГОСПАДА, бо Ён добры; выслаўляйце Бога нашага, бо прыемна гэта. Хвала належыць Яму!

2 ГОСПАД будзе Ерусалім, зьбірае выгнанцаў Ізраіля.

3 Ён лечыць скрышаных сэрцам і перавязвае раны іхнія.

4 Ён вызначае лік зоркам, кожную імя яе называе.

5 Вялікі наш Госпад і багаты сілай, розум Ягоны меры ня мае.

6 ГОСПАД дапамагае ўцісканым, бязбожнікаў да зямлі паніжае.

7 Адкажыце ГОСПАДУ падзякай, выслаўляйце Бога нашага на гуслях.

8 Ён закрывае неба хмарамі, рыхтуе для зямлі дождж, узрошчвае траву на гарах,

9 дае скаціне спажыву яе; і груганятам, што крычаць да Яго.

10 Ня ў сіле каня Ён мае ўпадабаньне і ня ногі мужа даспадобы Яму,

11 але даспадобы ГОСПАДУ тыя, што баяцца Яго, што спадзяюцца на міласэрнасць Ягоную.

- 12 Слаў ГОСПАДА, Ерусалім, хвалі Бога твайго, Сыёне!
 13 Бо Ён умацаваў завалы брамаў тваіх, дабраславіў сыноў тваіх пасярод цябе.
 14 Ён дае супакой ў межах тваіх, тлустасьцю пшаніцы насычае цябе.
 15 Ён спасылае слова Сваё на зямлю, вельмі хутка бяжыць пастанова Ягоная!
 16 Ён дае снег, быццам воўну, сыпле шэраш, як попел.
 17 Ён кідае лёд Свой кавалкамі; перад марозам Ягоным хто можа ўстаяць?
 18 Ён пасылае слова Сваё, і растапляецца [ўсё]; Ён павее ветрам Сваім, і воды цякуць.
 19 Ён паведаміў слова, слова Сваё Якубу, пастановы Свае і суды Свае — ДЛЯ Ізраіля.
 20 Не зрабіў такога ніводнаму народу, і судоў Ягоных не пазналі яны. Альлелюя!

Пс 148

- 1 Альлелюя! Хвалеце ГОСПАДА з неба, хвалеце Яго на вышынях!
 2 Хвалеце Яго, усе анёлы Ягонья! Хвалеце Яго, усе войскі Ягонья!
 3 Хвалеце Яго, сонца і месяц, хвалеце Яго, усе зоркі ясныя!
 4 Хвалеце Яго, нябёсы нябёсаў, і вы, воды, што па-над нябёсамі!
 5 Няхай яны хваляць імя ГОСПАДА, бо Ён загадаў, і былі створаныя,
 6 і паставіў іх на вякі вечныя; даў ім пастанову, і не пераступяць яе.
 7 Хвалеце ГОСПАДА з зямлі, цмокі і ўсе бяздоньні,
 8 агонь і град, снег і туман, вецер бурны, які дзее паводле слова Ягонага,
 9 горы і ўзгоркі ўсе, дрэвы пладовыя і кедры ўсе,
 10 зьвяры і ўся скаціна, паўзуны і птаства крылатае,
 11 валадары зямныя і ўсе народы, князі і ўсе судзьдзі зямлі,
 12 юнакі разам з дзяўчатамі, старыя і маладыя.
 13 Няхай яны хваляць імя ГОСПАДА, бо толькі Ягонае імя ўзьвялічанае, слава Ягоная над зямлёю і небам!
 14 Ён узняў рог народу Свайго. Хвала Яму ад усіх багабойных Ягоных, ад сыноў Ізраіля, ад народу, блізкага Яму! Альлелюя!

Пс 149

- 1 Альлелюя! Спявайце ГОСПАДУ новы сьпеў; хвала Яму ў зграмаджэньні багабойных!
 2 Весяліся, Ізраілю, ў Творцы тваім; радуецца, сыны Сыёну, у Валадару вашым!
 3 Хвалеце імя Ягонае карагодамі, на бубнах і на гуслях высьлаўляйце Яго!
 4 Бо даспадобы ГОСПАДУ народ Ягоны; уцісканым Ён зьявіць збаўленьне.
 5 Будуць цешыцца багабойныя ў славе [Ягонай], будуць весяліцца на ложках сваіх.
 6 Праслаўленьне Богу няхай будзе ў вуснах іхніх, а меч двусечны — у руцэ іхняй,
 7 каб зьдзейсніць помсту над паганамі, кару над народамі,
 8 каб вязаць валадароў іхніх ланцугамі, і шляхту іхнюю — кайданамі жалезнымі,
 9 каб учыніць для іх суд, як напісана. Гэткая велічнасьць для ўсіх багабойных Ягоных! Альлелюя!

Пс 150

- 1 Альлелюя! Хвалеце Бога ў сьвятыні Ягонай, хвалеце Яго ў прасьцягу моцы Ягонай!
 2 Хвалеце Яго за магутнасьць Ягоную; хвалеце Яго дзеля мноства Ягонае велічы!
 3 Хвалеце Яго гукам трубаў, хвалеце Яго на псалтыры і гуслях!
 4 Хвалеце Яго з бубнамі і карагодамі; хвалеце Яго на струнах і жалейках!

⁵ Хвалеце Яго на цымбалах гучных; хвалеце Яго на цымбалах галосных!

⁶ Усякае дыханьне няхай хваліць ГОСПАДА! Альлелюя!

КНІГА ПРЫПОВЕСЬЦЯЎ

- ¹ Прыповесьці Сялямона, сына Давіда, валадара Ізраіля,
² каб спазнаць мудрасьць і настаўленьне, зразумець словы розуму,
³ каб атрымаць настаўленьні ў разважлівасьці, праведнасьці, судзе і справядлівасьці.
⁴ каб неразумным даць разумнасьць, юнаку — веды і разважлівасьць.
⁵ Мудры няхай слухае і павялічвае веды, а разумны няхай прыдбае мудрыя думкі,
⁶ каб зразумець выслоўе і прыповесьць, словы мудрых і загадкі іхнія.
⁷ Страх перад ГОСПАДАМ — пачатак веданьня. Неразумныя пагарджаюць мудрасьцю і настаўленьнем.
⁸ Сыне мой, паслухай перасьцярогаў бацькі свайго і не адкідай павучаньняў маці сваёй,
⁹ бо яны — прывабны вянок на галаве тваёй і каштоўныя каралі на шыі тваёй.
¹⁰ Сыне мой, калі б цябе намаўлялі грэшнікі, не далучайся да іх.
¹¹ Калі яны скажуць: «Хадзем з намі! Зробім засаду дзеля праліцьця крыві; наставім без прычыны пастку на нявіннага;
¹² праглынем іх жыўцом, як пекла, і цалкам, як тых, што зыходзяць у магілу;
¹³ знойдзем усялякія каштоўнасьці, напоўнім дамы свае здабычаю.
¹⁴ Жэрабя сваё кідай разам з намі, няхай адзін мех будзе для нас усіх».
¹⁵ Сыне мой, не хадзі з імі, устрымай нагу сваю ад сьцежкі іхняй,
¹⁶ бо ногі іхнія бягуць да злачынства і сьпяшаюцца на праліцьцё крыві.
¹⁷ Бо надарэмна настаўляецца сетка на вачах усяго птаства.
¹⁸ А яны цікуюць на ўласную кроў, робяць засаду супраць душы? сваёй.
¹⁹ Такія вось сьцежкі кожнага, хто прагне чужога даброцьця; яно забірае душу таго, хто завалодае ім.
²⁰ Мудрасьць гукае на вуліцах, на плошчах узьнімае голас свой,
²¹ на скрыжаваньнях шумлівых дарог кліча, у брамах гарадзкіх гучаць яе словы:
²² «Дакуль, неразумныя, будзеце любіць неразумнасьць; дакуль, насьмешнікі, будзеце захапляцца насьмешкамі сваімі, а невукі — пагарджаць веданьнем?»
²³ Зьвярніцеся да настаўленьня майго, і я выльлю на вас духа майго, і абвяшчу вам словы мае.
²⁴ Вось жа я клікала, але вы адмаўляліся, працягвала руку сваю, але ніхто не зьвярнуў увагі.
²⁵ Вы ўзгардзілі радай маёю і адкінулі дакараньні мае.
²⁶ Дык і я буду сьмяяцца з вашага падзеньня, і насьмяхацца буду, калі прыйдзе на вас жах.
²⁷ Калі нахлыне жах, як бура, і загуба ваша, быццам віхор, калі прыйдуць на вас трывога і гора,
²⁸ тады будуць клікаць мяне, але я не адкажу, шукаць мяне будуць, і ня знойдуць мяне.
²⁹ Бо яны зьненавідзелі веданьне і ня выбралі для сябе страху ГОСПАДАВА,
³⁰ і не пайшлі за маімі парадзімі, і ўзгардзілі маімі перасьцярогамі.
³¹ Дык няхай ядуць яны плады шляху свайго і насыцяцца намерамі сваімі.
³² Бо адступніцтва неразумных заб'е іх, бяздумнасьць дурняў загубіць іх.
³³ А хто слухае мяне, будзе жыць бясьпечна, будзе спакойны, не баючыся зла».

Разьдзел 2

- 1 Сыне мой, калі ты прыймеш словы мае і захаваеш у сябе прыказаньні мае,
 2 прыхільяючы вуха сваё да мудрасьці і схільяючы сэрца сваё да разважлівасьці,
 3 калі вось клікаць будзеш розум і голас свой уздымеш, заклікаючы развагу,
 4 калі шукаць яе будзеш як срэбра, і прагнуць яе будзеш як багацьця,
 5 тады зразумееш страх перад ГОСПАДАМ і знойдзеш пазнаньне Бога.
 6 Бо ГОСПАД дае мудрасьць, і з вуснаў Ягоных — веданьне і разуменьне.
 7 Ён захоўвае цьвярозы розум правым, Ён — **ШЧЫТ ДЛЯ ТЫХ**, якія ходзяць беззаганна.
 8 Ён пільнуе сьцежкі правасудзьдзя, захоўвае шляхі багабойных Сваіх.
 9 Тады зразумееш праведнасьць, суд і справядлівасьць, і кожны добры шлях,
 10 калі ўвойдзе мудрасьць у сэрца тваё, і веданьне ўсьцешыць душу тваю.
 11 Разважлівасьць будзе пільнаваць цябе, і розум будзе захоўваць цябе,
 12 каб выратаваць цябе ад шляху ліхога і ад чалавека, які гаворыць хлусьліва,
 13 ад тых, якія пакідаюць шлях просты, каб хадзіць сьцежкамі цемры,
 14 якія цешацца, робячы злое, і радуюцца з ліхіх учынкаў,
 15 у якіх шляхі крывыя і якія блукаюцца на сьцежках сваіх,
 16 каб выратаваць цябе ад чужой жанчыны і ад чужаніцы, што лісьліва гаворыць,
 17 якая пакінула сябра маладосьці сваёй і забылася на запавет Бога свайго.
 18 Бо дом яе нахіліўся да сьмерці, і шлях ейны — **да мёртвых**;
 19 усе, хто да яе ўваходзяць, назад не вяртаюцца і не знаходзяць сьцежак жыцьця.
 20 Дык хадзі ж ты шляхам добрых і трымайся сьцежкі праведнікаў,
 21 бо правыя будуць жыць на зямлі, і беззаганныя застануцца на ёй.
 22 А бязбожныя будуць вынішчаны з зямлі, ліхадзеі будуць выкарэнены з яе.

Разьдзел 3

- 1 Сыне мой, не забывайся настаўленьня майго, і няхай сэрца тваё захоўвае прыказаньні мае,
 2 бо доўгія дні, гады жыцьця і супакой прынясуць яны табе.
 3 Міласэрнасьць і праўда няхай не пакідаюць цябе, абвяжы імі шыю сабе і напішы іх на табліцах сэрца твайго,
 4 і знойдзеш ты ласку і спагаднасьць у вачах Бога і людзей.
 5 Спадзявайся на ГОСПАДА ўсім сэрцам сваім і не абапірайся на розум свой.
 6 Думай пра Яго на ўсіх шляхах тваіх, і Ён выпрастуе сьцежкі твае.
 7 Ня будзь мудры ў вачах сваіх, бойся ГОСПАДА і пазьбягай ліхоты.
 8 Гэта будзе здароўем для цела твайго і спасленьнем косткам тваім.
 9 Шануй ГОСПАДА ўсёй маёмасьцю тваёй і пярынамі ўсіх пладоў тваіх,
 10 і напоўняцца гумны твае збожжам, а тоўчні твае перапоўняцца новым віном.
 11 Не адкідай, сыне мой, настаўленьня ГОСПАДАВА, і не ўхільяйся, калі Ён дакарае цябе,
 12 бо каго любіць ГОСПАД, таго карае, як бацька, які спагадае сыну.
 13 Шчасьлівы чалавек, які знайшоў мудрасьць, і чалавек, які прыдбаў разуменьне.
 14 Бо здабыць яе лепш, чым здабыць срэбра, і плады ейныя лепшыя за золата.
 15 Яна — **каштоўнейшая за пэрліны**, і нішто з таго, што ты прагнеш, ня можа параўнацца з ёю.
 16 Доўгасьць дзён у правай руцэ яе, а ў левай руцэ — багацьце і слава.
 17 Шляхі яе — **шляхі прыемныя**, і ўсе сьцежкі ейныя — **супакой**.
 18 Яна — **дрэва жыцьця для тых**, што трымаюцца яе, шчасьлівыя тыя, якія абапіраюцца на яе.

- 19 ГОСПАД мудрасьцю заснаваў зямлю, нябёсы ўмацаваў розумам.
20 Яго веданьнем расчыніліся бяздоньні і аблокі імгляць расою.
21 Сыне мой, няхай гэта не адыходзіць ад вачэй тваіх, захоўвай разумнасьць і разважнасьць.
22 І яны стануцца жыцьцём для душы тваёй і аздобаю для шыі тваёй.
23 Тады пойдэш бясьпечна шляхам сваім, і нага твая не пахсьнецца.
24 Калі ляжаш спаць, ня будзеш мець страху, і калі засьнеш, сон твой будзе салодкі.
25 Не спалохаешся раптоўнага страху і загубы бязбожнікаў, калі яна прыйдзе,
26 бо ГОСПАД будзе тваім спадзяваньнем і захавае нагу тваю ад пасткі.
27 Не адмаўляй у дабрадзействе таму, хто патрабуе, калі рука твая мае сілу зрабіць гэта.
28 Не кажы бліжняму твайму: «Ідзі сабе і прыйдзі зноў, заўтра дам табе», калі маеш гэта пры сабе.
29 Не надумляй ліхоўця супраць бліжняга твайго, калі ён жыве пры табе бясьпечна.
30 Не сварыся з чалавекам без прычыны, калі ён не зробіў табе нічога благага.
31 Не зайзросьці чалавеку злачыннаму і не выбірай ніводнага з шляхоў яго,
32 бо ГОСПАД брыдзіцца крывадушным, а з правымі Ён сябруе.
33 Праклён ГОСПАДАЎ на доме бязбожніка, але жытло праведных Ён дабраслаўляе.
34 Ён сьмяецца з насьмешнікаў, а пакорным ласку дае.
35 Мудрыя атрымаюць у спадчыну славу, а бязглуздыя насіць будуць ганьбу.

Разьдзел 4

- 1 Слухайце, дзеці, настаўленьне бацькі і ўважайце, каб навучыцца розуму,
2 бо я даю вам добрую навуку; не пакідайце закону майго.
3 Бо і я быў сы?нам у бацькі майго, пешчаны і адзіны ў маці маёй.
4 І ён вучыў мяне, і казаў мне: «Няхай трымаецца сэрца тваё словаў маіх, захоўвай прыказаньні мае і жыві.
5 Набывай мудрасьць, набывай розум, не забывайся і не ўхіляйся ад словаў вуснаў маіх.
6 Не пакідай яе, і яна захавае цябе, любі яе, і яна будзе пільнаваць цябе.
7 Галоўнае — **мудрасьць**; набывай мудрасьць, і за ўсю маёмасьць сваю набывай розум.
8 Узьяліч яе, і яна падыме цябе, яна праславіць цябе, калі ты ўхопішся за яе,
9 ускладзе на галаву тваю вянок ласкі, аздобіць цябе каронаю славы».
10 Слухай, сыне мой, і прыймі словы мае, і памножацца гады жыцьця твайго.
11 Я паказваю табе шлях мудрасьці, вяду цябе сьцежкамі праведнасьці.
12 Калі пойдзеш імі, ня будуць блытацца ногі твае, калі пабяжыш, не спатыкнешся.
13 Трымайся настаўленьня, не занядбоўвай, захоўвай яго, бо яно — **ЖЫЦЬЦЁ ДЛЯ ПЯБЕ**.
14 Не ўзыходзь на сьцежку бязбожнікаў і не хадзі па шляху ліхотнікаў,
15 пазьбягай яго і не хадзі па ім, ухіляйся ад яго і абмінай яго,
16 бо не заснуць яны, калі ня ўчыняць благага, і сон іх ня возьме, калі не давядуць каго да падзеньня.
17 Бо ядуць яны хлеб беззаконья і п'юць віно гвалту.
18 Але сьцежка праведных — **ЯК СЬВЯТЛО ЗАРАЇЦЫ**, што ўзыходзіць і расьце аж да поўнага дня.
19 Шлях бязбожнікаў цёмны, яны ня ведаюць, дзе спатыкнуцца.
20 Сыне мой, зважай на словы мае, прыхілі вуха тваё да прамоваў маіх.
21 Няхай не зыходзяць яны з вачэй тваіх, захоўвай іх у глыбіні сэрца твайго,

- 22 бо яны — жыцьцё для таго, хто знайшоў іх, і здароўе для ўсяго цела яго.
 23 З усёй стараннасьцю захоўвай сэрца сваё, бо з яго крыніца жыцьця.
 24 Адкінь ад сябе вусны хлусьлівыя, аддалі ад сябе язык крывадушны.
 25 Вочы твае няхай глядзяць проста, а павекі твае няхай скіраваныя будуць перад табою.
 26 Абдумай сьцежку для ног тваіх, і ўсе шляхі твае няхай будуць пэўныя.
 27 Не зыходзь ані направа, ані налева, аддалі нагу тваю ад ліхоцьця.

Разьдзел 5

- 1 Сыне мой, зважай на мудрасьць маю, прыхілі вуха тваё да розуму майго,
 2 каб меў ты разважлівасьць, і вусны твае захавалі веданьне.
 3 Бо вусны распусьніцы ацякаюць мёдам, і паднябенне яе мякчэйшае за алей,
 4 але канец яе горкі, як палын, і востры, як меч двусечны.
 5 Ногі ейныя да сьмерці зыходзяць, а стопы ейныя на пекла абапіраюцца.
 6 Як яна не разумее сьцежкі жыцьця, дык хістаюцца крокі яе, і ты ня можаш ведаць іх.
 7 Дык вось цяпер, дзеці, паслухайце мяне, і не адыходзьцеся ад словаў вуснаў маіх.
 8 Аддалі ад яе шлях твой, і не падыходзь да дзьвярэй дому яе,
 9 каб не аддаць годнасьці сваёй іншым і гадоў сваіх — бязьлітаснаму,
 10 каб не сыцелі чужынцы з сілы тваёй, і з працы тваёй — у доме чужым.
 11 І будзеш ты потым стагнаць, калі будуць зьняможаныя цела тваё і сілы твае.
 12 І ты скажаш: «Чаму я зьненавідзеў настаўленьне, і сэрца маё ўзгардзіла дакараньнем.
 13 Ня слухаў я голасу настаўнікаў сваіх, і не прыхіляў я вуха свайго да тых, што вучылі мяне.
 14 Ледзь ня трапіў я ў вялікае няшчасьце сярод грамады? і народу!»
 15 Пі ваду са сваёй крыніцы, тую, што цячэ з твайго калодзежу.
 16 Навошта крыніцам тваім разьлівацца на вуліцы, а ручаям цячы па плошчах?
 17 Няхай яны служаць толькі табе, а не чужынцам разам з табою.
 18 Няхай крыніца твая будзе дабраслаўлёная, і цешся жонкай маладосьці тваёй.
 19 Яна — ланя ласкавая і сарна прыгожая, ейныя грудзі няхай поюць цябе ва ўсюкую часіну, у каханьні яе мей асалоду заўсёды.
 20 Навошта табе, сыне мой, захапляцца распусьніцай і абдымаць улоньне чужаніцы?
 21 Бо перад вачамі ГОСПАДА шляхі чалавека, Ён ведае ўсе крокі яго.
 22 Бязбожніка схапяць ягоныя ўласныя правіны, і ён зьвязаны путамі грахоў сваіх.
 23 Ён памрэ без настаўленьня і будзе блукаць дзеля вялікай глупоты сваёй.

Разьдзел 6

- 1 Сыне мой, калі ты ручаўся за бліжняга твайго і даў руку тваю за чужога,
 2 ты спутаў сябе словамі вуснаў сваіх, і ты злоўлены словамі вуснаў тваіх.
 3 Дык зрабі, што раю, сыне мой, і вызвалі сябе, бо ты трапіў у рукі бліжняга твайго: бязьжы, упадзі да ног і ўпрошвай бліжняга свайго,
 4 не давай сну вачам тваім і спачынку павекам тваім,
 5 вырывавайся, як сарна з рукі і як птушка з рукі птушкалова.
 6 Ідзі да мураша, гультая, і паглядзі на шляхі ягоныя, і станься мудрым.
 7 Няма ў яго начальніка, ані наглядчыка, ані кіраўніка,
 8 але ён летам загатаўляе хлеб сабе і зьбірае сваю ежу ў жніво.
 9 Як доўга, гультая, будзеш спаць? Калі ты ўстанеш ад сну свайго?

- 10 Крыху пасьпіш, крыху падрэміш, крыху, склаўшы рукі, паляжыш,
 11 і прыйдзе, як валацуга, беднасьць твая, і нястача твая, як чалавек узброены.
 12 Чалавек нягодны, чалавек злачынны ходзіць з хлусьлівымі вуснамі,
 13 лыпае вачыма сваімі, круціць нагамі сваімі, пальцамі сваімі знакі дае,
 14 хавае ліхоту ў сэрцы сваім, увесь час прыдумляе благое, сваркі рассявае.
 15 Таму зьяняцку прыйдзе на яго загуба, раптоўна будзе зьнішчаны, і ня будзе яму аздараўленьня.
 16 Вось шэсьць, якіх ненавідзіць ГОСПАД, і сем, якія агідныя для душы Яго:
 17 вочы пыхлівыя, язык хлусьлівы, рукі, што праліваюць кроў нявінную,
 18 сэрца, якое задумвае намеры зласьлівыя, ногі, што хутка бягуць на благое,
 19 сьведка фальшывы, які дыхае няпраўдай, і той, хто сее нязгоду між братамі.
 20 Сыне мой, захавай прыказаньні бацькі твайго і не пакідай закон маці тваёй,
 21 навяжы іх назаўсёды на сэрцы тваім і абвяжы імі шыю тваю.
 22 Калі пойдзеш, яны павядуць цябе, калі ляжаш спаць, будуць пільнаваць цябе, калі прабудзішся, будуць гаварыць да цябе.
 23 Бо прыказаньне — СЬВЕТАЧ, і закон — СЬВЯТЛО, а настаўленьне і дакараньне — ШЛЯХ ЖЫЦЬЦЯ,
 24 каб захаваць цябе ад жанчыны ліхой, ад лісьлівага языка чужаніцы.
 25 Няхай не пажадае сэрца тваё прыгажосьці яе, няхай ня ўхопіць яна цябе вейкамі сваімі,
 26 бо з прычыны распусьніцы галеюць да бохана хлеба, і чужаложніца цікуе на дарагую душу.
 27 Ці схавае хто агонь у запазуху, каб не загарэлася адзеньне ягонае?
 28 Ці можа хто хадзіць па распаленым вугольлі, не апёкшы ступняў сваіх?
 29 Так і той, хто ўваходзіць да жонкі бліжняга свайго, хто дакранаецца да яе, не пазьбегне кары.
 30 Не пагарджаюць злодзеям, калі ён крадзе, каб насыціць душу сваю, калі ён галодны,
 31 але злоўлены, сямікроць аддасьць, аддасьць усю маёмасьць дому свайго.
 32 Хто чужаложыць з жанчынаю, той бязглузды, загубіць душу сваю той, хто гэтак чыніць.
 33 Біцьцё і сорам знойдзе ён сабе, і ганьба яго ня змыецца,
 34 бо рэўнасьць раз'юшвае мужа, і не пашкадуе ён у дзень помсты,
 35 ня гляне ён на ніякую аднагароду і адкіне дары, хоць іх павялічыш.

Разьдзел 7

- 1 Сыне мой, прыймі словы мае і захоўвай у сабе прыказаньні мае.
 2 Захоўвай прыказаньні мае і жыві, і закон мой — як зрэнку вока твайго.
 3 Навяжы іх на пальцы твае, напішы іх на табліцах сэрца твайго.
 4 Скажы мудрасьці: «Ты — сястра мая», і розум назаві сябрам,
 5 каб яны захавалі цябе ад чужой жонкі, ад чужаніцы, што гаворыць лагодныя словы.
 6 Вось, глядзеў я праз вакно дому свайго, праз краты свае,
 7 і ўбачыў сярод неразумных, заўважыў сярод маладых людзей юнака легкадумнага,
 8 як праходзіў вуліцай каля рогу яе, як ішоў дарогаю ў дом яе,
 9 у поцемках, у позьні час, у начной цемры і змроку.
 10 І вось выходзіць насустрэч яму жанчына, у распусным адзеньні, з падступным сэрцам,
 11 галасьлівая і нястрыманая, ногі яе не бываюць у доме яе:

- 12 ці то на вуліцы, ці то на плошчы, і на кожным рагу растаўляе пасткі.
 13 І схпіла яго, цалавала яго, і з бессаромным тварам казала яму:
 14 «У мяне ахвяра мірная, сёньня споўніла абяцаньні мае,
 15 таму выйшла на спатканьне табе, прагнула бачыць аблічча тваё і знайшла цябе.
 16 Дыванамі я заслала ложка мой, шматколернымі тканінамі з Эгіпту,
 17 пакой мой пасыпала мірам, альвасам і цынамонам.
 18 Прыйдзі, будзем цешыцца пяшчотамі да раныцы, атрымліваць асалоду ад каханьня.
 19 Бо няма мужа ў доме, выбраўся ў далёкую дарогу,
 20 кашук з грашыма ўзяў з сабою, у дзень поўні месяца мае вярнуцца дамоў».
 21 Мноствам ласкавых словаў прывабіла яго, лісьлівасьцю вуснаў сваіх зьвяла яго.
 22 Ён адразу пайшоў за ёю, як вол, ведзены на зарэз, як бязглузды, на ланцугу ведзены на пакараньне,
 23 аж пакуль страля праб'е вантробы яго; як птушка, што кідаецца ў сіло, і ня ведае, што на загубу яе.
 24 Дык цяпер, дзеці, паслухайце мяне, і зважайце на словы вуснаў маіх.
 25 Няхай не схіляецца сэрца тваё да шляхоў яе, і не блукай па сьцежках яе,
 26 бо шматлікія пакаленьня ёю, і мноства магутных яна загубіла.
 27 Дом ейны — шлях у пекла, які вядзе ў сутарэньні сьмерці.

Разьдзел 8

- 1 Ці ж мудрасьць ня кліча? Ці ж розум ня ўзносіць голас свой?
 2 На вяршынях гораў, пры дарозе, на ростанях стаіць яна,
 3 ля брамаў, пры ўваходзе ў горад, пры дзьвярах кліча яна.
 4 «Да вас, людзі, я клічу, да сыноў чалавечых голас мой!
 5 Навучыцеся, неразумныя, цьвярозаму мысьленьню, і вы, бязглуздыя, прыдайце разумнае сэрца.
 6 Слухайце, бо буду гаварыць пра рэчы важныя, і расчыняцца вусны мае, каб сказаць рэчы справядлівыя.
 7 Бо праўду выкажа язык мой, і няправасць — брыдота для вуснаў маіх.
 8 Выслоўі вуснаў маіх справядлівыя, няма ў іх хлусьні і крывадушнасьці.
 9 Усе яны простыя для разумнага і правыя для тых, што знайшлі веданьне.
 10 Прыміце настаўленьне маё, а ня срэбра, лепш веды, чым чыстае золата,
 11 бо мудрасьць лепшая за пэрлы, і ніякія каштоўнасьці не параўноўвацца з ёю.
 12 Я, мудрасьць, жыву разам з цьвярозым мысьленьнем і шукаю веданьня з разважнасьцю.
 13 Страх перад ГОСПАДАМ — **ненавідзец** ліхоту, пыху і фанабэрыстасьць, ліхія шляхі і крывадушныя вусны я ненавіджу.
 14 У мяне рада і сапраўдная мудрасьць, я — розум, у мяне сіла.
 15 Дзякуючы мне валадары і князі дзейнічаюць справядліва.
 16 Дзякуючы мне начальнікі кіруюць, і магнаты, і ўсе судзьдзі зямлі.
 17 Я люблю тых, якія мяне любяць, і тыя, што мяне шукаюць, знойдуць мяне.
 18 У мяне багацьце і слава, незьнішчальныя скарбы і праведнасьць.
 19 Плод мой лепшы за золата, і золата найчысьцейшае, і карысьць ад мяне лепшая за срэбра адборнае.
 20 Я хаджу сьцежкамі праведнасьці і шляхамі правасудзьдзя,
 21 каб даць тым, што любяць мяне, у спадчыну даброцьці, і скарбніцы іх я напоўню.
 22 ГОСПАД меў мяне на пачатку шляху Свайго, раней стварэньняў Сваіх, спакон вякоў.

- 23 Спрадвеку я пастаўлена, ад пачатку, перш, чым зямля паўстала.
- 24 Я нарадзілася, калі яшчэ не было бяздоньяў, калі не было крыніцаў, напоўненых водамі.
- 25 Перш, чым горы былі асаджаны, перад узгоркамі я нарадзілася,
- 26 калі Ён яшчэ не стварыў ані зямлі, ані палёў, ані пачатковых пылінак сусьвету.
- 27 Калі Ён прыгатоўваў нябёсы, я была там. Калі Ён крэсьліў скляпеньне над абліччам бяздонья,
- 28 калі засноўваў аблокі ўгары?, калі ўмацоўваў крыніцы бяздонья,
- 29 калі вызначаў для мора статут ягоны, каб воды не перакрочвалі рубяжы свае, калі закладаў падваліны зямлі,
- 30 я была ў Яго дойлідам і была пацеха [Яго] кожны дзень, радуючыся перад абліччам Яго кожны час,
- 31 радуючыся на заселенай зямлі Яго, і пацеха мая — з сынамі чалавечымі.
- 32 Дык цяпер, дзеці, паслухайце мяне, і шчасьлівыя тыя, якія трымаюцца шляхоў маіх.
- 33 Слухайце настаўленьне, і будзеце мудрымі, і не адкідайце яго.
- 34 Шчасьлівы чалавек, які слухае мяне, чуваючы кожны дзень пры брамах маіх, стоячы на варце пры парозе дзэвярэй маіх.
- 35 Бо хто знойдзе мяне, знойдзе жыцьцё і атрымае ласку ад ГОСПАДА,
- 36 а хто грашыць супраць мяне, шкодзіць душы сваёй; усе, якія ненавідзяць мяне, любяць сьмерць».

Разьдзел 9

- 1 Мудрасьць пабудавала сабе дом, вычасала сем слупоў яго,
- 2 закалола тое, што было на зарэз, зьмяшала віно і прыгатавала свой стол.
- 3 Паслала служак сваіх, кліча на дзядзінцу і на вышынях гарадзкіх:
- 4 «Хто неразумны, няхай прыйдзе сюды», а да бязглуздага кажа:
- 5 «Прыходзьце, ешце хлеб мой і піце віно, якое я зьмяшала,
- 6 пакіньце дурноту і жывіце, і хадзіце шляхам розуму».
- 7 Хто павучае насмешніка, сыягвае на сябе прыкрасьць, а хто дакарае бязбожніка, запляміцца.
- 8 Не дакарай насмешніка, каб ён не зьненавідзеў цябе, дакарай мудрага, і ён будзе любіць цябе.
- 9 Настаўляй мудрага, і ён стане мудрэйшы, вучы праведнага, і ён павялічыць веды.
- 10 Пачатак мудрасьці — страх ГОСПАДАЎ, і веданьне Сьвятога — розум.
- 11 Бо праз мяне памножыцца дні твае і дададуцца гады жыцьця твайго.
- 12 Калі будзеш мудры, для сябе будзеш мудры, а калі станеш насмешнікам — сам будзеш мець шкоду.
- 13 Дурнота — жанчына крыклівая, неразумная і нічога ня ведае;
- 14 сядзіць ля дзэвярэй дому свайго на пасадзе, на вышынях гарадзкіх,
- 15 каб клікаць тых, што праходзяць дарогаю, што ідуць проста сьцежкамі сваімі:
- 16 «Хто неразумны, няхай прыйдзе сюды», а да бязглуздага кажа:
- 17 «Вада крадзеная салодкая, і схаваны хлеб смачнейшы».
- 18 І ня ведае той, што там мерцьвякі, і што ў цемры адхлані запрошаныя ёю.

Разьдзел 10

- 1 Прыповесьці Саламона. Мудры сын — радасьць для бацькі, а дурны сын — гора для маці.
- 2 Не прыносяць карысьці скарбы бязбожныя, а праведнасьць ратуе ад сьмерці.

- ³ Не дазвольць ГОСПАД галадаваць душы праведніка, але адкіне жаданьні бязбожнікаў.
- ⁴ Ляная рука робіць бедным, а рука працавітая ўзбагачае.
- ⁵ Хто летам зьбірае, той сын разважлівы, а хто сьпіць у жніво — **сын ганебны**.
- ⁶ Дабраслаўенствы — на галаве **праведнага**, а вусны бязбожнікаў хаваюць няправасць.
- ⁷ Памяць пра праведніка дабраслаўлёная, а імя бязбожнікаў спаракее.
- ⁸ Мудры сэрацям прыймае прыказаньні, а той, хто мае вусны неразумныя, упадзе.
- ⁹ Хто ходзіць беззаганна, той ходзіць бясспечна, а хто крыўціць шляхі свае, будзе выяўлены.
- ¹⁰ Хто міргае вачыма, той робіць прыкрасьць, а той, хто мае вусны неразумныя, упадзе.
- ¹¹ Вусны праведніка — **крыніца жыцьця**, а вусны бязбожнікаў хаваюць няправасць.
- ¹² Нянавісьць выклікае сваркі, а любоў пакрывае ўсе правіны.
- ¹³ У вуснах разумнага знаходзіцца мудрасць, а кіі — **на сьпіне бязглуздага**.
- ¹⁴ Мудрыя захоўваюць веданьне, а вусны неразумнага вядуць да загубы.
- ¹⁵ Маёмасьць багатага — **умацаваны горад для яго**, загуба для бедных — **іхняя галечка**.
- ¹⁶ Праца праведніка вядзе да жыцьця, набытак бязбожніка — **да грэху**.
- ¹⁷ На сьдзецы жыцьця той, хто прыймае настаўленьне, а хто адкідае дакараньне — **блукае**.
- ¹⁸ Хто хавае нянавісьць, у таго вусны хлусьлівыя, а хто паклёп разносіць, той дурань.
- ¹⁹ У мностве словаў не пазьбегнеш грэху, а хто стрымлівае вусны свае, той разважлівы.
- ²⁰ Язык праведніка — **адборнае срэбра**, а сэраца бязбожніка нічога ня вартае.
- ²¹ Вусны праведнага пасьвяць многіх, а бязглуздыя паміраюць ад нястачы розуму.
- ²² Дабраслаўенства ГОСПАДАВА, яно ўзбагачае, і смутку з сабою не прыносіць.
- ²³ Радасьць для дурня — **учынкі ганебныя**, а для чалавека разумнага — **мудрасць**.
- ²⁴ Тое, чаго баіцца бязбожнік, прыйдзе на яго, а прагненьні праведных споўняцца.
- ²⁵ Калі пранясецца вихор, дык і ня будзе больш бязбожніка, а праведнік мае вечны падмурак.
- ²⁶ Як воцат для зубоў і як дым для вачэй, так гультай для тых, што яго пасылаюць.
- ²⁷ Страх ГОСПАДАЎ памнажае дні, а гады бязбожнікаў скароцяцца.
- ²⁸ Чаканьне праведнікаў — **радасьць**, а спадзяваньне бязбожнікаў загіне.
- ²⁹ Шлях ГОСПАДАЎ — **апора для беззаганных і загуба для злачынцаў**.
- ³⁰ Праведнік не пахісьнецца на векі, а бязбожнікі ня будуць жыць на зямлі.
- ³¹ Вусны праведніка памнажаюць мудрасць, а язык падступны будзе адсечаны.
- ³² Вусны праведніка ведаюць, што даспадобы [Богу], а вусны бязбожнікаў — **падступнасць**.

Разьдзел 11

- ¹ Агіда для ГОСПАДА — **шалі падманлівыя**, а вагі дакладныя даспадобы Яму.
- ² Прыходзіць пыхлівасьць, прыходзіць і ганьба, а ў пакорлівых — **мудрасць**.
- ³ Беззаганнасьць прыходзіць ад іх, а крывадушнасьць здрадлівых загубіць іх.
- ⁴ Не дапаможа багачыце ў дзень гневу, а праведнасьць рагуе ад сьмерці.
- ⁵ Праведнасьць беззаганнага раўняе шлях ягоны, а бязбожнік падае праз бязбожнасьць сваю.

- 6 Праведнасьць правых ратуе іх, а ліхадзеі будуць злоўленыя злачынствам сваім.
- 7 Калі памірае чалавек бязбожны, гіне надзея [яго], і спадзяваньне злачынцаў прападае.
- 8 Праведнік ратуецца ад бяды, а бязбожнік прыходзіць на месца яго.
- 9 Крывадушнік вуснамі забівае бліжняга свайго, а праведнік ратуецца праз веданьне.
- 10 Калі добра ідзе праведным, радуецца горад, і калі гінуць бязбожнікі, сьвяткуе.
- 11 Дабраслаўствам правых узвышаецца горад, а вуснамі бязбожнікаў руйнуецца.
- 12 Той, хто пазбаўлены розуму, пагарджае бліжнім сваім, а чалавек разумны захоўвае мір.
- 13 Хто ходзіць з абмовамі, адкрывае таямніцу, а той, хто верны духам, захоўвае слова.
- 14 Дзе няма добрай рады, народ прападае, а пры мностве дарадцаў — **выратаваньне**.
- 15 Шкодзіць сабе той, хто паручаецца за чужога, а хто ненавідзіць даваць руку, той бясьпечны.
- 16 Пачцівая жанчына здабывае славу, і моцныя здабываюць багацьце.
- 17 Чалавек міласэрны робіць дабро душы сваёй, а бязлітасны нішчыць цела сваё.
- 18 Падманлівы набытак здабудзе бязбожнік, а таму, хто сее праведнасьць, будзе пэўная нагарода.
- 19 Праведнасьць [вядзе] да жыцьця, а хто імкнецца да зла, [імкнецца] да сьмерці.
- 20 Агіда для ГОСПАДА крывадушныя сэрцам, але тыя, хто ходзяць беззаганна, даспадобы Яму.
- 21 Можна паручыцца, зло не пазьбегне пакараньня, а насенне праведных будзе забўленае.
- 22 Як залатое колца ў лычы сьвіньні, так прыгожая жанчына, але бяз розуму.
- 23 Прагненне праведнікаў — **ТОЛЬКІ ДАБРО**, а чаканьне бязбожнікаў — **ГНЕЎ**.
- 24 Адзін сыпе [шчодра], і дадаецца яму, а другі лішне ашчадны, і бяднее.
- 25 Дабрадзейная душа будзе насычана, і хто поіць [другіх], сам напоены будзе.
- 26 Хто затрымлівае збожжа, таго праклінае народ, але дабраслаўства на галаве таго, хто прадае.
- 27 Хто імкнецца да добра, той шукае зычлівасьці, а хто шукае зла, да таго яно прыйдзе.
- 28 Хто спадзяецца на багацьце сваё, упадзе, а праведнікі, як лісьце, зелянеюць.
- 29 Хто руйнуе дом свой, атрымае ў спадчыну вецер, і неразумны будзе слугою мудрага сэрцам.
- 30 Плод праведнага — **Дрэва жыцьця**, і мудры здабывае душы.
- 31 Вось, праведнік будзе мець адплату на зямлі, пагатоў бязбожнік і грэшнік.

Разьдзел 12

- 1 Хто любіць настаўленьне, любіць веданьне, а хто ненавідзіць дакараньне, той дурань.
- 2 Добры знойдзе ласку ў ГОСПАДА, але чалавека зламьснага Ён асудзіць.
- 3 Ня будзе стаяць чалавек бязбожнасьцю, а карань праведных не захістаецца.
- 4 Дабрадзейная жонка — **карона для мужа свайго**, а бессаромная — **як гніль у костках ягоных**.
- 5 Думкі праведных слушныя, намеры бязбожнікаў падступныя.
- 6 Словы бязбожнікаў цікаюць на кроў, але вусны правых ратуюць іх.
- 7 Паваленыя бязбожнікі, і няма іх, а дом праведных будзе стаяць.

- 8 Хваляць чалавека паводле розуму ягонага, але той, хто мае ліхое сэрца, будзе пагарджаны.
- 9 Лепей быць простым і працаваць на сябе, чым выдаваць сябе за паважнага і ня мець хлеба.
- 10 Праведнік рупіцца пра жыцьцё быдла свайго, а нутро бязбожных бязьлітаснае.
- 11 Хто абрабляе сваю зямлю, той насыціцца хлебам, а хто ганяецца за марнасьцю, той ня мае розуму.
- 12 Бязбожнік жадае [злавіць у] пасткі ліхоцьця, а корань праведных прыносіць [плод].
- 13 Ліхадзей забытаецца праз правіны вуснаў сваіх, а праведнік выйдзе з бяды.
- 14 З плоду вуснаў сваіх чалавек насыціцца добром, і праца рук чалавека зьвернецца да яго.
- 15 Шлях неразумнага слухны ў вачах ягоных, але мудры той, хто слухае парад.
- 16 Гнеў неразумнага выяўляецца адразу, а разумны хавае знявагу.
- 17 Хто дыхае праўдаю, той выкажацца праўдзіва, а сьведка фальшывы хлусіць.
- 18 Ёсьць такі, што лапача і раніць як мечам, а язык мудрага лечыць.
- 19 Вусны праўдамоўныя трываць будуць вечна, а язык хлусьлівы — **ІМГНЕНЬНЕ**.
- 20 Ашуканства ў сэрцы тых, якія задумляюць ліхоту, а ў тых, якія радзяць мір, — **радасьць**.
- 21 Не спаткае праведніка нічога благага, а ў бязбожніка будзе поўна няшчасьцяў.
- 22 Агіда для ГОСПАДА вусны хлусьлівыя, а тыя, што дзейнічаюць сумленна, падабаюцца Яму.
- 23 Чалавек разумны прыхоўвае веданьне, а сэрца дурняў абвяшчае глупства.
- 24 Рука руплівы будзе мець уладу, а нядбайныя будуць даньнікамі.
- 25 Смутак у сэрцы чалавека прыгнятае яго, а добрае слова разьвязае яго.
- 26 Праведнік мае перавагу над бліжнім сваім, а шлях бязбожнікаў зводзіць іх саміх.
- 27 Гультай не сьпячэ ўпаляванага, а маёмасьць чалавека руплівага каштоўная.
- 28 На сьцежцы праведнасьці — **ЖЫЦЬЦЁ**, і на шляху яе няма сьмерці.

Разьдзел 13

- 1 Мудры сын [слухае] настаўленьне бацькі, а нямешнік ня слухае дакараньня.
- 2 З плоду вуснаў сваіх чалавек будзе жывіцца добром, а душа ліхадзеяў — **гвалтам**.
- 3 Хто захоўвае вусны свае, захоўвае душу сваю, а хто шырока адкрывае свой рот, будзе мець зьнішчэньне.
- 4 Душа гультая жадае і ня мае нічога, а душа руплівага будзе насычаная.
- 5 Праведнік ненавідзіць слова хлусьлівае, а бязбожнік ганьбіць і зьневажае [сябе].
- 6 Праведнасьць захоўвае таго, хто беззаганны ў шляху [сваім], а бязбожнасьць губіць грэшніка.
- 7 Адзін выдае сябе за багатага, нічога ня маючы, іншы выдае сябе за беднага, маючы шмат багацьця.
- 8 Выкуп душы чалавека — **багацьце ягонае**, а бедны пагрозы ня чуе.
- 9 Сьвятло праведных радасна зьяе, а сьветач бязбожнікаў стухне.
- 10 Пыхлівасьць толькі да звадкі прыводзіць, а ў тых, што парады прыймаюць, — **мудрасьць**.
- 11 Багацьце, [здабытае] марным чынам, змалее, а хто зьбірае яго рукою сваёю, — **памнажае яго**.
- 12 Спадзяваньне, якое доўжыцца, — **боль сэрца**, а здзейсьненае жаданьне — **дрэва жыцьця**.

- 13 Хто пагарджае Словам, той будзе зьнішчаны, а хто баіцца прыказаньяў, атрымае ўзнагароду.
- 14 Закон мудрага — **крыніца жыцьця**, каб пазьбегнуць пастак сьмерці.
- 15 Добры розум дае зычлівасьць, а шлях ліхадзеяў цяжкі.
- 16 Кожны разумны дзейнічае з веданьнем, а дурны выяўляе неразумнасьць.
- 17 Бязбожны пасланец трапляе ў бяду, а верны пасол — **аздараўленьне**.
- 18 Галеча і ганьба таму, хто адкідае настаўленьне, а той, хто прыймае дакараньні, будзе ў пашане.
- 19 Споўненае жаданьне — **асалода для душы**, але адварнуцца ад зла — **агіда для дурня**.
- 20 Хто ходзіць з мудрым, будзе мудрым, а хто сябруе з дурнем, загалосіць.
- 21 Ліха гоніцца за грэшнікамі, а праведным будзе аднагароджана дабром.
- 22 Добры пакідае спадчыну і ўнукам, а багацьце грэшнікаў захоўваецца для праведных.
- 23 Многа хлеба і на ніве бедных, але некаторыя гінуць, бо няма суду.
- 24 Хто шкадуе дубца свайго, той ненавідзіць сына свайго, а хто любіць яго, той з маленства настаўляе яго.
- 25 Праведнік есьць і насычае душу сваю, а нутро бязбожнікаў будзе ў нястачы.

Разьдзел 14

- 1 Мудрая жонка будзе сабе дом, а неразумная руінуе яго сваімі рукамі.
- 2 Хто ходзіць проста, той баіцца ГОСПАДА, а хто кры?віць шляхі свае, той грэбуе Ём.
- 3 У вуснах неразумнага дубец пыхлівасьці, а вусны мудрых захоўваюць іх.
- 4 Дзе няма скаціны, там ясьлі пустыя, але багата прыбытку ад сілы вала.
- 5 Сьведка праўдзівы ня схлусіць, а сьведка фальшывы дыхае няпраўдай.
- 6 Насьмешнік шукае мудрасьці, і яе няма, але веданьне лёгкае для разузнага.
- 7 Адыйдзі ад чалавека дурнога, бо ня знойдзеш вуснаў разумных.
- 8 Мудрасць разузнага — **разуменьне шляху свайго**, а неразумнасьць дурняў — **ашуканства**.
- 9 Неразумныя сьмяюцца з віны, а пасярод правых — **зычлівасьць**.
- 10 Сэрца ведае горыч душы сваёй, і ў радасьць ягоную ня ўвойдзе чужынец.
- 11 Дом бязбожнікаў будзе зьнішчаны, а намёт правых закрасуе.
- 12 Ёсьць шлях, які слушны ў вачах чалавека, але канец яго — **шляхі сьмерці**.
- 13 І ў часе сьмеху баліць сэрца, і заканчэньне радасьці — **смутак**.
- 14 Падступны сэрцам насыціцца шляхамі сваімі, а добры чалавек — **сваімі**.
- 15 Неразумны верыць кожнаму слову, а разумны разважае пра крокі свае.
- 16 Мудры баіцца і адварочваецца ад зла, а дурны гняўлівы і самаўпаўнены.
- 17 Скоры на гнеў робіць дурасьць, а чалавек зламысны зьненавіджаны.
- 18 Неразумныя атрымліваюць у спадчыну дурасьць, а разумныя ўкараняюцца веданьнем.
- 19 Ліхія паклоняцца перад добрымі, а бязбожнікі — **каля брамаў праведнікаў**.
- 20 Бедны зьненавіджаны нават бліжнім сваім, але шмат тых, хто любіць багатага.
- 21 Хто цураецца бліжняга свайго, той грашыць, а хто літуецца над бедным, той шчасьлівы.
- 22 Ці ж не заблукалі тыя, якія задумляюць зло? Але міласэрнасьць і праўда будзе тым, якія задумляюць добрае.
- 23 З кожнае працы будзе прыбытак, а ад пустых словаў — **толькі нястача**.
- 24 Карона мудрых — **багацьце іхняе**, а вянок дурняў — **глупства іхняе**.
- 25 Сьведка праўдзівы ратуе душы, а хлусьлівы дыхае няпраўдай.

- 26 У страху перад ГОСПАДАМ моцная пэўнасьць, і для сыноў Сваіх Ён будзе прыстанішчам.
- 27 Страх ГОСПАДАЎ — крыніца жыцьця, каб пазьбегнуць пастак сьмерці.
- 28 У мностве народу веліч валадара, а ў малалікасьці людзей — загуба князя.
- 29 У павольнага на гнеў багата розуму, а запальчывы выяўляе дурасьць.
- 30 Лагоднае сэрца — жыцьцё для цела, а зайздасьць — паракхеньне косткам.
- 31 Хто прыгнятае ўбогага, той зьневажае Творцу ягонага, але шануе Яго той, хто літуецца над бедным.
- 32 Бязбожнік будзе адкінуты за ліхоцьце сваё, а праведнік і пры сьмерці сваёй мае надзею.
- 33 У сэрцы разумнага жыве мудрасьць, і паміж дурняў яна вядома.
- 34 Праведнасьць узвышае народ, а грэх — ганьба для народаў.
- 35 Зычлівы валадар да слугі разумнага, але абурэньне ягонае на таго, хто асаромлівае яго.

Разьдзел 15

- 1 Лагодны адказ адхінае ярасьць, а слова абразьлівае выклікае гнеў.
- 2 Язык мудрых прыносіць веды, а вусны неразумных выказваюць глупства.
- 3 Вочы ГОСПАДА на кожным месцы, яны бачаць добрых і ліхіх.
- 4 Здаровы язык — дрэва жыцьця, а зласьлівы — заламаньне духа.
- 5 Неразумны грэбуе настаўленьнем бацькі, а хто зважае на дакараньні — разумнее.
- 6 У доме праведніка шмат багацьця, а ў набытках безбожніка — замяшаньне.
- 7 Вусны мудрых сеюць веды, а сэрца безглуздых не такое.
- 8 Ахвяра безбожнікаў — агіда для ГОСПАДА, а малітвы правых Яму даспадобы.
- 9 Агіда для ГОСПАДА — шлях безбожніка, а таго, хто імкнецца да праведнасьці, Ён любіць.
- 10 Таму, хто ўхіляецца з дарогі, — строгая кара, і той, хто дакараньне ненавідзіць, — памрэ.
- 11 Адхлані і пекла перад [вачыма] ГОСПАДА, а тым больш сэрцы сыноў чалавечых.
- 12 Насьмешнік ня любіць таго, хто яго дакарае, і да мудрых ня пойдзе.
- 13 Радаснае сэрца робіць аблічча вясьлым, а калі сэрца сумуе — дух разьбіты.
- 14 Сэрца разумнае шукае веданьня, а вусны неразумных жывяцца дурнотаю.
- 15 Усе дні прыгнечанага ліхія, а ў каго добра на сэрцы, у таго заўсёды бяседа.
- 16 Лепш малое ў страху ГОСПАДАВЫМ, чым вялікія скарбы, а з імі трывога.
- 17 Лепш крыху гародніны з любоўю, чым тлусты вол з нянавісьцю.
- 18 Чалавек гняўлівы выклікае звадкі, а няскоры да гневу супакойвае спрэчку.
- 19 Шлях гультая як жываплот з церня, а сьцежка правых — гладкая.
- 20 Мудры сын — радасьць для бацькі, а дурны чалавек пагарджае маці сваёй.
- 21 Дурасьць — радасьць для невука, а чалавек разумны ідзе простаю дарогай.
- 22 Бяз рады руйнуюцца намеры, а з мноствам дарадцаў яны здзяйсняюцца.
- 23 Радуюцца чалавек з адказу вуснаў сваіх, і якое добрае слова адпаведнае.
- 24 Сьцежка жыцьця ў разважлівага [вядзе] ўгару, каб пазьбегнуць адхлані, якая ў доле.
- 25 ГОСПАД развальвае дом пыхліўцаў, а мяжу ўдавы Ён вызначае.
- 26 Агіда для ГОСПАДА — думкі безбожных, а прамовы чыстыя прыемныя [Яму].
- 27 Нішчыць свой дом сквапны да зыску, а хто ненавідзіць падарункі, будзе жыць.
- 28 Сэрца праведніка разважае адказ, а вусны безбожнікаў вымаўляюць ліхоту.

- 29 ГОСПАД далёка ад бязбожнікаў, але малітвы праведных Ён чуе.
 30 Сьвятло вачэй радуе сэрца, і добрая вестка ўмацоўвае косьці.
 31 Вуха, якое слухае дакаранны жыцьця, будзе жыць сярод мудрых.
 32 Хто адкідае настаўленьне, грэбуе душою сваёю, а хто слухае дакаранныяў, здабывае розум.
 33 Страх ГОСПАДАЎ навучае мудрасьці, і ўпакораныя папераджае славу.

Разьдзел 16

- 1 Да чалавека [належыць] меркаваньне сэрца, але ад ГОСПАДА адказ языка.
 2 Усе шляхі чалавека чыстыя ў вачах ягоных, але ГОСПАД уважвае душы.
 3 Ускладзі на ГОСПАДА ўсе справы свае, і ўсе намеры твае здзейсяцца.
 4 Усё зрабіў ГОСПАД дзеля Сябе, і нават бязбожніка на дзень ліхі.
 5 Агіда для ГОСПАДА кожны пыхлівы сэрцам, можна паручыцца, ён не застанеца непакараным.
 6 Міласэрнасьцю і праўдай адкупляецца беззаконьне, і страх ГОСПАДАЎ адводзіць ад зла.
 7 Калі ГОСПАДУ даспадобы шляхі чалавека, Ён нават ворагаў ягоных пагодзіць з ім.
 8 Лепш малое ў праведнасьці, чым багатыя прыбыткі ў беззаконьні.
 9 Сэрца чалавека абдумвае шлях свой, але ГОСПАД накіроўвае крокі ягоныя.
 10 Калі слова натхнёнае ў вуснах валадара, у судзе ня будзе падступным язык ягоны.
 11 Вага і шалі справядлівыя — ад ГОСПАДА, і ўсе камяні вагавыя ў торбе — справа Ягоная.
 12 Агіда для валадара — учынкi бязбожныя, бо пасад умацоўваецца праведнасьцю.
 13 Падабаюцца валадару вусны праведныя, і таго, хто гаворыць праўдзіва, ён любіць.
 14 Гнеў валадара — **весьнік сьмерці**, але мудры чалавек улагодзіць яго.
 15 У сьвятле аблічча валадара — **жыцьцё**, і зычлівасьць ягоная — **як воблака з позьнім дажджом**.
 16 Нашмат лепш прыдбаць мудрасьць, чым золата, і лепей прыдбаць розум, чым срэбра.
 17 Шырокая дарога правых — **адварнуцца ад зла**; хто пільнуе шлях свой, той захоўвае душу сваю.
 18 Перад загубай ідзе пыхлівасьць, і перад падзеннем — **дух ганарысты**.
 19 Лепш скарацца духам з пакорнымі, чым дзяліць здабычу з пыхліўцамі.
 20 Разважлівы ў слове знойдзе добрае, і той, хто спадзяецца на ГОСПАДА, — **пчасьлівы**.
 21 Мудрага сэрцам называюць разумным, і слодыч вуснаў павялічвае веды.
 22 Розум — **крыніца жыцьця для тых**, хто мае яго, але настаўленьне неразумных — **глухства**.
 23 Сэрца мудрага робіць разважлівымі вусны ягоныя і мове ягонай дадае ведаў.
 24 Прыемныя словы — **сотавы мёд**, асалода для душы і лекі для цела.
 25 Ёсьць шлях, які слушны ў вачах чалавека, але канец яго — **шляхі сьмерці**.
 26 Работнік цяжка працуе для сябе, бо рот ягоны прымушае яго.
 27 Чалавек нягодны ліхоцьце рыхтуе, і ў вуснах ягоных нібы агонь, які паліць.
 28 Чалавек падступны сее звадкі, і пляткар разьдзяляе сяброў.
 29 Чалавек злачынны зводзіць бліжняга свайго і вядзе яго на шлях нядобры,

- 30 прыплюшчвае вочы свае, каб прыдумляць подступ, кры?віць губы свае, робячы ліха.
 31 Сівізна — **слаўная карона**, на шляху праведнасьці знаходзяць яе.
 32 Лепш павольны на гнеў, чым магутны, і той, які пануе над духам сваім, чым заваёўнік гораду.
 33 Жэрабя кідаюць у заўлоньне, але ад ГОСПАДА ўсе суды яго.

Разьдзел 17

- 1 Лепш сухая луста ў супакоі, чым дом, поўны заколатай жывёлы, са сваркамі.
 2 Разумны слуга будзе панаваць над шалапутным сы?нам і між братаў будзе дзяліць спадчыну.
 3 Лігавальны гаршчок — для срэбра, і горан — для золата, а сэрцы выпрабоўвае ГОСПАДА.
 4 Ліхотнік зважае на вусны нягодныя, хлус слухае язык згубны.
 5 Хто насмьіхаецца з беднага, той зьневажае Творцу яго, і хто цешыцца з няшчасьця, не пазьбегне пакараньня.
 6 Карона старых — **сыны сыноў**, і слава сыноў — **бацькі іхнія**.
 7 Не пасуе бязгледзду паважная мова, тым больш шляхетнаму вусны брахлівыя.
 8 Хабар — **каштоўны камень у вачах гаспадара яго**, куды толькі зьвернецца ён, будзе мець поспех.
 9 Хто прыкрывае правіну, шукае любові, а хто паўтарае слова, разьдзяляе сяброў.
 10 Мацней дзейнічае нагана на разумнага, чым сто ўдараў на дурнога.
 11 Ліхадзей шукае толькі непаслухмянаства, таму бязлітасны анёл будзе пасланы супраць яго.
 12 [Лепш] спаткаць мядзьведзіцу, пазбаўленую дзяцей, чым дурня ў яго неразумнасьці.
 13 Хто адплочвае злом за дабро, у таго зло не адыйдзе ад дому ягонага.
 14 Пачатак звадкі — **прарыў вады**, перш, чым спрэчка пачнецца, пакінь [яе].
 15 Той, хто апраўдвае злачынцу, і той, хто вінаваціць праведніка, — **абодва агіда для ГОСПАДА**.
 16 Навошта грошы ў руцэ дурнога, каб набыць мудрасьці, калі няма розуму?
 17 Сябра любіць у кожны час, і ў нядолі робіцца братам.
 18 Чалавек, пазбаўлены розуму, дае руку і ручаецца перад абліччам бліжняга свайго.
 19 Хто любіць сваркі, любіць грэх, і хто падымае высока вароты свае, шукае загубы.
 20 Крывадушнае сэрца ня знойдзе добра, і язык здрадлівы трапіць у бяду.
 21 Хто нараджае неразумнага, — **на смутак сабе**, і бацька бязгледзуда ня будзе цешыцца.
 22 Радаснае сэрца аздараўляе, [нібы] лекі, а маркотны дух сушыць косьці.
 23 Бязбожнік бярэ хабар з-за пазухі, каб скрывіць сьцежкі правасудзьдзя.
 24 Перад абліччам разумнага — **мудрасьць**, а вочы дурня — **на канцы зямлі**.
 25 Сын неразумны — **згрызота для бацькі свайго і горыч для той**, якая яго нарадзіла.
 26 Таксама нядобра караць праведніка і біць шляхетнага за шчырасьць.
 27 Хто мае веданьне, той у словах ашчадны, і чалавек разумны мае спакойны дух.
 28 Таксама неразумны, калі маўчыць, лічыцца мудрым, і калі закрывае вусны свае, разважлівым.

Разьдзел 18

- 1 Сваювольны шукае [свайго] жаданьня і кожнай цьвярозай думцы працівіцца.

- 2 Дурань ня хоча застаўляцца, а толькі каб выявіць свой розум.
- 3 Калі прыходзіць бязбожник, прыходзіць пагарда, і разам з сорамам — ганьба.
- 4 Словы вуснаў чалавечых — глыбокія воды, крыніца мудрасьці — бурлівы ручай.
- 5 Нядобра зважаць на аблічча бязбожнага, каб паваліць праведнага на судзе.
- 6 Словы дурня прыводзяць да спрэчкі, і вусны ягоныя выклікаюць бойку.
- 7 Вусны дурня — ягоная загуба, а мова ягоныя — пастка для душы яго.
- 8 Словы пляткара — як прысмакі, яны зыходзяць у глыб нутра.
- 9 Нядбайны ў рабоце сваёй — брат нішчыцеля.
- 10 Імя ГОСПАДА — магутная вежа, пабяжыць туды праведнік і будзе ў бясьпецы.
- 11 Маёмасьць багатага — умацаваны горад для яго, уяўляецца яна яму як мур? высокія.
- 12 Перад загубай вывышаецца сэрца чалавека, а ўпакораньне папэраджае славу.
- 13 Хто дае адказ раней, чым выслухае, той неразумны, і сорам яму.
- 14 Дух чалавека пераносіць немач сваю, але дух маркотны хто можа ўзьняць.
- 15 Сэрца разважнае набывае веды, і вуха мудрых шукае веданьня.
- 16 Падарунак чалавека дае яму прастору і да вялікіх прывядзе яго.
- 17 Першы ў спрэчцы сваёй [падаецца] справядлівым, але прыйдзе бліжні ягоны і выспрабуе яго.
- 18 Жэрабя спыняе сваркі і дзеліць між магутнымі.
- 19 Пакрыўджаны брат — як умацаваны горад, а сваркі — як завалы ў замку.
- 20 З плоду вуснаў сваіх насыціць чалавек нутро сваё, з прыбыткаў губаў сваіх насыціцца.
- 21 Сьмерць і жыцьцё ў руцэ языка; хто любіць яго, будзе есьці плады ягоныя.
- 22 Хто знайшоў жонку, той знайшоў добрае і атрымаў ласку ад ГОСПАДА.
- 23 Бедны гаворыць, умольваючы, а багаты адказвае груба.
- 24 Чалавек, які мае сяброў, сам павінен быць сяброўскі, і бывае, што сябар больш любіць, чым брат.

Разьдзел 19

- 1 Лепш бедны, які ходзіць у беззаганнасьці сваёй, чым крывадушны вуснамі сваімі, і да таго ж дурны.
- 2 Таксама нядобра душы бяз ведаў, і хто сьпяшаецца нагамі [сваімі], згрэшыць.
- 3 Неразумнасьць чалавека кры?віць шлях ягоны, але сэрца ягонае гневаецца на ГОСПАДА.
- 4 Маёмасьць дадае шматлікіх сяброў, а ўбогага пакідае бліжні ягоны.
- 5 Сьведка фальшывы не пазьбегне пакараньня, і хто дыхае няпраўдай, не ўратаецца.
- 6 Шмат хто паніжаецца перад магнатам, і кожны — бліжні чалавеку, які [дае] падарункі.
- 7 Усе браты беднага ненавідзяць яго, тым больш сябры ягоныя аддаляюцца ад яго; той бязьжыць, каб паразмаўляць, але іх няма.
- 8 Хто набывае розум, той любіць душу сваю, хто шукае разважлівасьці — знаходзіць дабро.
- 9 Сьведка фальшывы не пазьбегне пакараньня, і хто дыхае няпраўдай, загіне.
- 10 Не пасуе дурню раскоша, тым больш слузе мець уладу над князямі.
- 11 Розум чалавека стрымлівае гнеў ягоны, і слава яго — у прабачэньні правінаў.
- 12 Гнеў валадара — як ры?каньне ільва, а зычлівасьць ягоная — як раса на траве.

- 13 Неразумны сын — загуба для бацькі, а сварлівая жонка — як няспыннае капаньне [праз дах].
- 14 Дом і маёмасьць — спадчына ад бацькоў, але разумная жонка — ад ГОСПАДА.
- 15 Лянота кідае ў сон, і нядбайная душа будзе цяпець голад.
- 16 Хто захоўвае прыказаньні — захоўвае душу сваю, хто не шануе шлях Яго — памрэ.
- 17 Хто літуецца над убогім, той пазычае ГОСПАДУ, за дабрадзейства Ён аднагародзіць яму.
- 18 Карай сына свайго, пакуль ёсьць надзея, і няхай не спрычы?ніцца да загубы яго душа твая.
- 19 Зласьлівы няхай атрымае пакараньне, бо калі пашкадуеш яго, яшчэ больш павялічыш [кару].
- 20 Слухай парады і прыймай настаўленьне, каб стаўся ты мудрым пры канцы [дзён].
- 21 Шмат думак у сэрцы чалавека, але збудзецца намер ГОСПАДА.
- 22 Пажаданая для чалавека міласэрнасьць ягоная, і бедны лепшы за чалавека хлусьлівага.
- 23 Страх перад ГОСПАДАМ [вядзе] да жыцьця, і такі [чалавек] будзе жыць, і насыціцца, і зло не наведзе яго.
- 24 Гультай хавае руку сваю ў місе, але нават да вуснаў сваіх не падымае яе.
- 25 Бі насьмешніка, і неразумны паразумнее, дакарай разумнага, і ён здабудзе веданьне.
- 26 Руінуе бацьку, выганяе маці сын, які прыносіць сорам і ганьбу.
- 27 Перастань, сыне мой, слухаць настаўленьні, якія адводзяць ад словаў веданьня.
- 28 Сьведка нягодны насьміхаецца над судом, і вусны бязбожнікаў глытаюць злачынства.
- 29 Падрыхтаваныя прысуды для насьмешнікаў, а хвастаньне — на плечы дурняў.

Разьдзел 20

- 1 Віно зьдзеклівае, сікера галасьлівая, і кожны, хто блукае з імі, ня мае мудрасьці.
- 2 Ярасць валадара — як рыканьне ільва, хто выклікае яе, грашыць супраць душы сваёй.
- 3 Слава для чалавека — пакінуць спрэчку, а ўсе неразумныя задзірлівыя.
- 4 Дзеля холаду гультай ня хоча араць, таму будзе прасіць у час жніва, і [не атрымае] нічога.
- 5 Намеры ў сэрцы чалавека — глыбокія воды, але разумны чалавек вычэрпвае іх.
- 6 Багата людзей абвяшчае пра міласэрнасьць сваю, але праўдамоўнага чалавека хто можа знайсці?
- 7 Праведнік ходзіць у беззаганнасьці сваёй, шчаслівыя сыны ягоныя пасья яго.
- 8 Валадар, які сядзіць на судовым пасадзе, расьцярушвае вачыма сваімі ўсякую ліхоту.
- 9 Хто можа сказаць: «Я ачысьціў сэрца маё, я чысты ад грэху майго»?
- 10 Неаднолькавыя вагі і неаднолькавая эфа, адно і другое — агіда для ГОСПАДА.
- 11 Нават у юнака па паводзінах можна зразумець, ці чыстыя, ці правыя справы ягоныя.
- 12 Вуха, якое чуе, і вока, якое бачыць, — ГОСПАД зрабіў і адно, і другое.
- 13 Не любі спаць, каб табе не зьбяднець, адкрыў вочы свае, і насыцішся хлебам.
- 14 «Дрэннае, дрэннае», — кажа пакупнік, а калі адыдзецца, тады хваліцца.

15 Ёсьць золата і мноства пэрлінаў, але найкаштоўнейшая рэч — **вусны разумныя**.

16 Забяры адзеньне яго, бо ён паручыўся за чужога, і за чужынца вазьмі заклад ад яго.

17 Салодкі чалавеку хлеб ашуканства, але потым пяском напоўняцца вусны ягоныя.

18 Думкі ўмацоўваюцца парадамі, і з разважлівасьцю вядзі вайну.

19 Хто ходзіць абмоўнікам, той выяўляе таямніцы, дык ня звязвайся з тым, хто рот свой разьзяўляе.

20 Хто кляне бацьку свайго і маці сваю, у таго сьветач патухне сярод глыбокай цемры.

21 Спадчына, спачатку пасьпешліва здабытая, ня будзе пры канцы дабраслаўлёная.

22 Не кажы: «Я адплачу за зло», спадзявайся на ГОСПАДА, і Ён вы?бавіць цябе.

23 Агіда для ГОСПАДА — **неаднолькавыя вагі**, і шалі падманлівыя — **ня добра**.

24 Ад ГОСПАДА крокі чалавека, і як жа чалавеку зразумець шлях свой?

25 Пастка для чалавека — **пасьпешліва зрабіць шлюбаваньне**, а пасья абяцаньня разважаць.

26 Мудры валадар расьцярушыць бязбожнікаў і зьверне на іх кола [малатарнае].

27 Сьветач ГОСПАДАЎ — **дух чалавечы**, ён дасьледуе ўсе сховы нутра.

28 Міласэрнасць і праўда ахоўваюць валадара, і міласэрнасцю ўмацоўваецца пасад ягоны.

29 Слава юнакоў — **сіла іхняя**, а веліч старых — **сівізна**.

30 Вы?тні і раны — **лекавальная масьць ад ліхоты**, і ўдары ў глыбіню нутра.

Разьдзел 21

1 Сэрца валадара ў руцэ ГОСПАДА, як ручаі водаў, Ён скіроўвае яго, куды хоча.

2 Усе шляхі чалавека слухныя ў вачах ягоных, але ГОСПАД уважае сэрцы.

3 Праведнасць і суд даспадобы ГОСПАДУ больш, чым ахвяра.

4 Узьнесеныя вочы і надзьмутае сэрца — **баразна бязбожных**, [і гэта] грэх.

5 Думкі руплівага [прыносяць] прыбытак, а кожнага нецярплівага — **нястачу**.

6 Зьбіраньне скарбаў языком падманлівым — **пара**, што зьнікае, шуканьне сьмерці.

7 Злачыннасць бязбожнікаў зьвернецца на іх, бо яны грэбуюць чыніць суд [справядлівы].

8 Крывы шлях чалавека нягоднага, а справы чыстага — **простыя**.

9 Лепей жыць у куце на даху, чым са сварліваю жонкаю ў прасторным доме.

10 Душа бязбожніка жадае зла, ня знойдзе [ласкі] ў вачах ягоных бліжні яго.

11 Калі караюць насмешніка, неразумны стаецца мудрэйшым, і калі мудрага вучаць, ён здабывае веданьне.

12 Разважае праведнік пра дом бязбожніка, як гінуць бязбожнікі ў ліхоцьці сваім.

13 Хто вушы свае затыкае на крык убогага, той сам будзе клікаць, але ня будзе адказу.

14 Падарунак таемны тушыць гнеў, а гасьцінец у заўлоньне — **вялікую ярасць**.

15 Правасудзьдзе — **радасьць для праведніка і загуба для злачынцаў**.

16 Чалавек, што зьбіваецца са шляху розуму, супачы?не ў грамадзе памёршых.

17 Хто любіць весяліцца, будзе ў нястачы, а хто любіць віно і алей, ня будзе багатым.

18 Вы?купам за праведніка [будзе] бязбожнік, а за правага — **ліхадзей**.

19 Лепш жыць у зямлі пустыннай, чым з жонкай гняўлівай і сварлівай.

- 20 Прывабныя скарбы і алей у жытле мудрага, а бязглузды чалавек змарнуе іх.
 21 Хто імкнецца да праведнасьці і міласэрнасьці, знойдзе жыцьцё, праведнасьць і славу.
 22 Мудры ўвойдзе ў горад магутных і зрыне моц, у якой яны мелі пэўнасьць.
 23 Хто захоўвае вусны свае і язык свой, захоўвае душу сваю ад бедаў.
 24 Пыхлівы і дзёрзкі, называны блюзьнерам, робіць усё ў шале нахабства.
 25 Жаданьне гультая заб'е яго, бо рукі ягоныя адмаўляюцца працаваць.
 26 Кожны дзень ён жадае і прагне, а праведнік дае і не шкадуе.
 27 Ахвяра бязбожнікаў — брыдота, тым больш тыя, якія складаюць яе з падступнасьцю.
 28 Сьведка хлуслівы згіне, а чалавек, які слухае, будзе гаварыць заўсёды.
 29 Чалавек бязбожны ўпарты абліччам сваім, а правы разумее шлях свой.
 30 Няма мудрасьці, і няма розуму, і няма рады насуперак ГОСПАДУ.
 31 Каня рыхтуюць на дзень бітвы, але перамога — ад ГОСПАДА.

Разьдзел 22

- 1 Лепш [добрае] імя, чым вялікія багацьці, лепш добрая слава, чым срэбра і золата.
 2 Багаты і бедны сустракаюцца, Творца іх усіх — ГОСПАД.
 3 Разумны бачыць зло і хаваецца, а неразумныя ідуць і будуць пакараныя.
 4 [Нагорода] за пакуру і страх перад ГОСПАДАМ — багацьце, і слава, і жыцьцё.
 5 Церні і пасткі на шляху крывадушнага, а хто захоўвае душу сваю, той аддаляецца ад іх.
 6 Пастаў юнака на слухны шлях, і ён ня збочыць з яго, нават калі састарэе.
 7 Багаты пануе над бедным, і чалавек, які ўзяў пазыку, — слуга павярніка.
 8 Хто сее беззаконьне, той будзе жаць ліха, і кій гневу ягонага будзе знішчаны.
 9 Хто мае добрае вока, той будзе дабраслаўлены, бо з хлеба свайго дае ўбогаму.
 10 Выгані насьмешніка, і адыдзе звадка, і суцішацца спрэчкі і абразы.
 11 Хто любіць чыстасьць сэрца, у таго ласка на вуснах яго, і валадар з ім сябруе.
 12 Вочы ГОСПАДА захоўваюць веданьне, Ён касуе словы ліхадзея.
 13 Гультай кажа: «Леў на двары, пасярод плошчы буду забіты».
 14 Вусны чужаніцы — глыбокая яма, на каго загневаўся ГОСПАД, той уваліцца туды.
 15 Дурасьць прывязаная да сэрца юнака, але дубец настаўленьня выганіць яе.
 16 Хто ўціскае ўбогага, каб памножыць сваё, і дае багатаму, той згалее.
 17 Прыхілі вуха тваё, і слухай словы мудрых, і сэрца тваё зьвярні да ведаў маіх,
 18 бо цудоўна будзе, калі захаваш іх у нутры тваім, і будуць яны таксама на вуснах тваіх,
 19 каб пэўнасьць твая была ў ГОСПАДЗЕ, я вучу цябе сёньня.
 20 Ці ж не пісаў я табе тройчы парады і навучаньні,
 21 каб паведаміць табе дакладныя словы праўды, каб ты мог перадаць словы праўды тым, што паслалі цябе?
 22 Не абдзірай убогага, таму што ён убогі, і не ўціскай прыгнечанага каля брамы,
 23 бо ГОСПАД будзе бараніць у справе іхняй і адбярэ душу ў тых, што іх абіраюць.
 24 Не сябруй з васпанам гняўлівым і з чалавекам нястрыманым не хадзі,
 25 каб ты не навучыўся сьцежкам яго і не нацягнуў пятлі на душу тваю.
 26 Ня будзь з тых, што даюць руку, што заручаюцца за даўгі.
 27 Калі ня маеш, чым заплаціць, навошта маюць забраць з-пад цябе ложак твой?
 28 Не перасоўвай мяжы старадаўняй, якую вызначылі бацькі твае.

29 Ці бачыў ты чалавека, спраўнага ў занятку сваім? Перад абліччам валадароў ён будзе стаяць, ня будзе ён стаяць перад прасьцякамі.

Разьдзел 23

1 Калі сядзеш есьці з вялікім панам, пільна зважай, што перад табою,

2 і прыстаў нож да горла твайго, калі прагавітая душа твая.

3 Ня квася на прысмакі ягоныя, бо гэта падманлівы хлеб.

4 Не намагайся мець багацьце, пакінь разважаньні свае.

5 Зьвернеш вочы твае на яго, а яго няма, бо справіць яно крылы сабе і паляціць, як арол, аж у неба.

6 Ня еш хлеб з зайздросным і ня квася на яго прысмакі,

7 бо якія думкі ў сэрцы ягоным, такі і ён. «Еш і пі», — кажа ён табе, але сэрца яго не з табою.

8 Кавалак, які ты зьеў, званітуеш, дарэмныя будуць салодкія словы твае.

9 Не гавары ў вушы дурня, бо ён узгледзіць разумнымі мовамі тваімі.

10 Не перасоўвай мяжы старадаўняй і на поле сіротаў не ўваходзь,

11 бо дужы Абаронца іхні, і Ён будзе бараніць іх у справе іхняй з табою.

12 Зьвярні сэрца тваё да настаўленьня, і вушы твае — да словаў веданьня.

13 Не пакідай юнака без настаўленьня, бо калі пакараеш яго дубцом, ён не памрэ.

14 Ты пакараеш яго дубцом і выратуеш душу ягоную ад пекла.

15 Сыне мой, калі мудрым будзе сэрца тваё, будзе радавацца з табою і маё сэрца.

16 І будуць цешыцца ныркi мае, калі на вуснах тваіх будуць словы правасьці.

17 Няхай сэрца тваё не зайздросьціць грэшнікам, але кожны дзень няхай будзе яно ў страху ГОСПАДАВЫМ,

18 бо ёсьць будучыня, і надзея твая не загіне.

19 Слухай, сыне мой, і будзь мудры, і скіроўвай сэрца тваё на шлях [просты].

20 Ня будзь сярод тых, што напіваюцца віна, сярод тых, што аб'ядаюцца мясам,

21 бо п'яніца і абжора зьбяднеюць, і заспанасьць апрагне ў лахманы.

22 Слухай бацьку твайго, які нарадзіў цябе, і не цурайся маці тваёй, калі яна састарэе.

23 Купляй праўду і не прадавай мудрасьці, настаўленьня і розуму.

24 Цешыцца і весяліцца бацька праведнага, і той, хто нарадзіў мудрага, радуецца з яго.

25 Няхай радуецца бацька твой, і тая, што нарадзіла цябе, няхай весяліцца.

26 Сыне мой, дай мне сэрца тваё, і няхай вачам тваім будуць дастадобы шляхі мае.

27 Бо распусьніца — яма глыбокая, і чужая [жонка] — песны калодзеж.

28 Яна цікуе, быццам забойца, і памнажае ліхадзеяў паміж людзьмі.

29 У каго стогн? У каго гора? У каго сваркі? У каго смутак? У каго раны без прычыны? У каго чырвоныя вочы?

30 У тых, якія доўга сядзяць пры віне, у тых, якія прыходзяць справаваць віна мяшанага.

31 Не глядзі на віно, як яно чырванее, як прамяніцца ў келіху, як роўненька ліецца,

32 у рэшце яно ўкусіць, як зьмяя, і ўджаліць, як гадзіна.

33 Вочы твае будуць глядзець на чужых [жонак], і сэрца тваё загаворыць падступна.

34 І будзеш ты як той, што ляжыць пасярод мора, і як той, што ляжыць на версе мачты.

35 [І скажаш:] «Білі мяне, а я не адчуваў, штурхалі мяне, а я ня ведаў. Калі прачнуся, зноў буду шукаць таго самага».

Разьдзел 24

- 1 Не зайздросьці людзям ліхім, не жадай быць з імі,
- 2 бо пра злачыннасць думае сэрца іхняе, і пра ліхоту вусны іхнія гавораць.
- 3 Мудрсьцю будуюцца дом, і розумам умацоўваецца,
- 4 і праз веданьне напаўняюцца пакоі яго ўсялякай каштоўнай і прывабнай маёмасьцю.
- 5 Мудры чалавек мае моц, і чалавек, які мае веды, умацоўвае сілу [сваю].
- 6 Таму з разважлівасьцю вядзі вайну тваю, і пры мностве дарадцаў — **выратаваньне**.
- 7 Занадта высокая мудрасць для неразумнага, ён не раскрывае ў брамах вуснаў сваіх.
- 8 Хто задумляе рабіць ліхое, таго называюць зламисным.
- 9 Намеры бязглуздага — грэх, і [намеры] блюзьнера — агіда для чалавека.
- 10 Калі ты слабы ў дзень бедства, дык малая сіла твая.
- 11 Ратуі ўзятых на сьмерць, і ці ж не пашкадуеш тых, якія сказаныя на загібу?
- 12 Калі скажаш: «Вось, мы ня ведалі гэтага?», ці ж Той, Хто дасьледуе сэрцы, не разумее? Ці ж Той, Хто захоўвае душу тваю, ня ведае? Ці ж Ён не аддасць чалавеку паводле справаў ягоных?
- 13 Еш мёд, сыне мой, бо ён добры, і соты салодкія для паднябеньня твайго.
- 14 Гэтак сама веданьне мудрасьці для душы тваёй. Калі ты знайшоў яе, ёсьць будучыня, і надзея твая не загіне.
- 15 Не цікуй, бязбожніку, каля жытла праведніка, не спусташай месца супачынку ягонага,
- 16 бо сем разоў упадзе праведнік і ўстане, а бязбожнікі трапяць у няшчасьце.
- 17 Ня радуйся, калі ўпадзе вораг твой, і няхай ня цешыцца сэрца тваё, калі ён спатыкнецца,
- 18 бо часам убачыць ГОСПАД, і будзе [гэта] ліхім у вачах Ягоных, і Ён адверне гнеў Свой ад яго.
- 19 Не абурайся на ліхотнікаў і не зайздросьці бязбожнікам,
- 20 бо ня будзе будучыні ліхому, і сьветач бязбожнікаў стухне.
- 21 Бойся ГОСПАДА, сыне мой, і валадара, і ня звязвайся са змоўшчыкамі,
- 22 бо неспадзявана прыйдзе на іх загіба, і бедства ад іх абодвух хто можа ведаць.
- 23 Гэта таксама для мудрых: нядобра зважаць на аблічча ў судзе.
- 24 Таго, хто кажа бязбожніку: «Ты праведны», будуць праклінаць народы і будуць брыдзіцца ім людзі.
- 25 А тымі, што дакараюць, будуць захапляцца, і зыйдзе на іх шчодрое дабраслаўства.
- 26 У вусны цалуе той, хто адказвае шчырымі словамі.
- 27 Выканай працу тваю вонках [дому] і скончы яе на полі тваім, а пасья пабудуй дом твой.
- 28 Ня сьведчы без прычыны супраць бліжняга твайго, і не падманвай вуснамі тваімі.
- 29 Не кажы: «Як ён мне зрабіў, так і я зраблю яму, аддам чалавеку паводле справаў яго».
- 30 Праходзіў я праз поле гультая і праз вінаграднік чалавека бяз розуму,
- 31 і вось, усё зарасло асотам, і крапіва пакрыла паверхню яго, і каменная агароджа зруйнаваная.
- 32 І паглядзеў я, і зьвярнуў [на гэта] сэрца маё, убачыў, і атрымаў настаўленьне:
- 33 «Крыху пасьпіш, крыху падрэміш, крыху, склаўшы рукі, паляжыш.

34 і прыйдзе, як валацуга, беднасьць твая, і нястача твая — як чалавек узброены».

Разьдзел 25

- 1 Гэта таксама прыповесьці Салямона, сабраныя людзьмі Эзэкіі, валадара Юды.
- 2 Слава Божая — утоіць справу, а слава валадароў — дасьледаваць справу.
- 3 Высокасьць неба, глыбокасьць зямлі і сэрца валадароў недасьледныя.
- 4 Аддзялі жужаль ад срэбра, і выйдзе ў майстра начыньне.
- 5 Прыбярэ бязбожніка ад аблічча валадара, і пасады ягоны ўмацуецца праведнасьцю.
- 6 Не ўзьявічай сябе перад абліччам валадара і на месцы вялікіх ня стой,
- 7 бо лепш, калі скажуць табе: “Узьніміся вышэй”, чым калі панізьяць цябе перад абліччам магната, якога бачылі вочы твае.
- 8 Не кідайся пасьпешліва судзіцца, бо што зробіш у канцы, калі асароміць цябе бліжні твой.
- 9 Вядзі спрэчку з бліжнім тваім і не выяўляй таямніцу іншага,
- 10 каб той, хто пачуе, не ўпкінуў цябе, і каб не зьяврулася [супраць] цябе гаворка твая.
- 11 Як залатыя яблыкі са срэбнымі ўпрыгожваньнямі, так слова, сказанае дарэчы.
- 12 Як залатыя завушніцы і аздоба са шчырага золата, так мудрае дакараньне для ўважлівага вуха.
- 13 Як прахалода сьнегу ў дзень жніва, так верны пасланец для таго, хто паслаў яго, ён ажыўляе душу гаспадара свайго.
- 14 Як хмары і вецер без дажджу, так чалавек, які хваліцца падарункам фальшывым.
- 15 Цярплівасьцю пераканаш начальніка, і лагодны язык ломіць костку.
- 16 [Як] знайшоў мёд, еш, колькі трэба табе, каб ты не пераеў і не званітаваў.
- 17 Стрымай нагу тваю ад дому бліжняга твайго, каб ты не надакучыў яму і каб ён не ўзьненавідзеў цябе.
- 18 Як мачуга, меч і вострая страла, так чалавек, які кажа фальшывае сьведчаньне супраць бліжняга свайго.
- 19 Як гнілы зуб і кульгавая нага, так надзея на ліхадзея ў дзень бедства.
- 20 Як здымаць адзеньне ў халодны дзень, як [ліць] воцат на салетру, так сьпяваць песьні засмучанаму сэрцу.
- 21 Калі ненавісьнік твой галодны, накармай яго хлебам, калі смагне, напаі яго вадою,
- 22 бо гэтым вугольле зьбіраеш на галаву ягоную, і ГОСПАД аднагародзіць табе.
- 23 Паўночны вецер прыганяе дождж, а язык абмоўніка — гнеў на тварах.
- 24 Лепей жыць у куце на даху, чым са сварліваю жонкаю ў прасторным доме.
- 25 Як халодная вада для стомленай душы, так добрыя весткі з далёкага краю.
- 26 Як скаламучанае жарало і зьнішчаная крыніца, так праведнік, які падае перад бязбожнікам.
- 27 Як нядобра есьці шмат мёду, так дамагацца сваёй славы ня ёсьць слава.
- 28 Як горад зруйнаваны і без муроў, так чалавек, які не валодае духам сваім.

Разьдзел 26

- 1 Як сьнег улётку, а дождж у жніво, так дурню не пасуе слава.
- 2 Як птушка пераляціць і як ластаўка паляціць, так праклён беспрычынны ня збудзецца.
- 3 Пуга — для каня, аброць — для асла, а кій — на сьпіну дурня.

- 4 Не адказвай дурню паводле дурасьці ягонаі, каб ня стаўся ты падобным да яго.
- 5 Адказвай дурню паводле дурасьці ягонаі, каб ня стаўся ён мудрым у вачах сваіх.
- 6 Падцінае сабе ногі і п'е сваю шкоду той, хто праз рукі дурня слова пасылае.
- 7 Няроўныя ногі кульгавага, таксама пры?казка ў вуснах дурня.
- 8 Як прывязваць камень да вяроўкі, так аддаваць пашану дурню.
- 9 Як калючка ў руцэ п'янага, так прыказка ў вуснах дурня.
- 10 Вяльможны робіць усё: і дурня наймае, і мінака наймае.
- 11 Як сабака вяртаецца да ванітаў сваіх, так дурань паўтарае дурасць сваю.
- 12 Ці бачыў ты чалавека, мудрага ў вачах сваіх? На дурня большая надзея, чым на такога.
- 13 Гультай кажа: «Леў на шляху! Леў на плошчы!»
- 14 Дзьверы варочаюцца на завесах сваіх, а гультай — на ложку сваім.
- 15 Гультай хавае руку сваю ў місе, і яму цяжка падняць яе да вуснаў сваіх.
- 16 Гультай мудрэйшы ў сваіх вачах за сямёх, што адказваюць з разуменьнем.
- 17 Хапае сабаку за вушы той, хто мяшаецца ў чужую спрэчку.
- 18 Як вар'ят, які кідае агонь, стрэлы і сьмерць,
- 19 так чалавек, які падманвае бліжняга свайго і кажа: «Гэта я жартую».
- 20 Калі няма дроваў, агонь гасьне, калі няма пляткара, звадка сьціхае.
- 21 Вугаль — для жару, дровы — для агню, а чалавек сварлівы — для распальваньня спрэчкі.
- 22 Словы пляткара — як прысмакі, яны зыходзяць у глыб нутра.
- 23 Як гліна, паліваная срэбрам з жужалем, так гарачыя вусны і ліхо сэрца.
- 24 Ненавісьнік прыкрываецца вуснамі сваімі, а ў нутры сваім рыхтуе ашуканства.
- 25 Калі ён робіць лагодным голас свой, ня вер яму, бо сем брыдотаў у сэрцы ягоным.
- 26 [Чыя] нянавісьць прыхоўваецца ашуканствам, таго ліхота выявіцца перад грамадою.
- 27 Хто капае яму, той уваліцца ў яе, і хто пакоціць камень, на таго ён вернецца.
- 28 Брахлівы язык ненавідзіць пакрыўджаных ім, і вусны лісьлівыя вядуць да загубы.

Разьдзел 27

- 1 Не хваліся заўтрашнім днём, бо ня ведаеш, што гэты дзень народзіць.
- 2 Няхай іншы хваліць цябе, а ня вусны твае, а ня губы твае.
- 3 Камень цяжкі і пясок важкі, але гнеў неразумнага цяжэйшы за іх абодвух.
- 4 Нястрымныя гнеў і бязьлітасная ярасць, але хто ўстаіць перад зайздасьцю?
- 5 Лепш адкрытае дакараньне, чым схаваная любоў.
- 6 Раны ад таго, хто любіць, [выказваюць] вернасьць, але шматлікія пацалункі ненавісьніка.
- 7 Душа насычаная топчацца па мёдзе, а душы галоднай усё горкае салодкае.
- 8 Як птушка, што пакінула гняздо сваё, так чалавек, які пакідае месца сваё.
- 9 Алей і кадзіла радуць сэрца, а салодкасьць бліжняга — у парадзе ад душы.
- 10 Не пакідай бліжняга твайго і бліжняга бацькі твайго, і ў дом брата твайго не хадзі ў дзень няшчасьця твайго, бо лепш сусед блізка, чым брат далёка.
- 11 Будзь мудры, сыне мой, і ўзрадуй сэрца маё, каб мог я адказаць таму, хто зьневажае мяне.
- 12 Разумны бачыць зло і хаваецца, а неразумныя ідуць і будуць пакараныя.
- 13 Забары адзеньне яго, бо ён паручыўся за чужога, і за чужынца вазьмі заклад ад яго.

- 14 Таму, хто рана раніцаю гучным голасам дабраслаўляе бліжняга свайго, палічаць гэта за праклён.
- 15 Няспыннае капаньне [праз дах] у дажджлівы дзень і сварлівая жонка — аднолькавыя.
- 16 Хто [спрабуе] схаваць яе, хавае вецер і пахкі алей у правай руцэ сваёй, які выдае сябе.
- 17 Жалеза жалезам вострыцца, а чалавек вострыць аблічча бліжняга свайго.
- 18 Хто даглядае дрэва фігавае, будзе есць плады яго, а хто пільнуецца гаспадара свайго, будзе ў пашане.
- 19 Як у вадзе аблічча да аблічча, так сэрца чалавека — да чалавека.
- 20 Адхлань і пекла ненасытныя, і вочы чалавека ненасытныя.
- 21 Літавальны гаршчок для срэбра і горан для золата, а для чалавека — **ВУСНЫ**, якія хваляць яго.
- 22 Хоць будзеш таўчы неразумнага таўкачом паміж зерня ў ступе, дурнота ягоная не адыйдзе ад яго.
- 23 Ведай добра авечак тваіх, зьвяртай сваё сэрца да статкаў тваіх,
- 24 бо багацьце ня вечнае, і ці ж дьядэма [перадаецца] з пакаленьня ў пакаленьне?
- 25 Вырастае трава, і зьяўляецца зеляніна, і зьбіраюць сена з гораў.
- 26 Ягняты — на вопратку табе, і казлы — плата за поле.
- 27 І досыць казінага малака на ежу табе, і на ежу дому твайму, і на жыцьцё для служак тваіх.

Разьдзел 28

- 1 Бязбожнік бяжыць, хоць ніхто не перасьледуе яго, а праведнікі ўпэўненыя, як ільвы.
- 2 Дзеля правінаў зямлі шмат у ёй начальнікаў, а праз чалавека, які ведае і разважае, яна даўгавечная.
- 3 Чалавек бедны, які ўціскае ўбогіх, як залёўны дождж, [што пакідае] бяз хлеба.
- 4 Хто адступаецца ад закону, той хваліць бязбожніка, а хто захоўвае закон, паўстае супраць яго.
- 5 Ліхія людзі не разумеюць суду, а тыя, што шукаюць ГОСПАДА, разумеюць усё.
- 6 Лепш бедны, які ходзіць у беззаганнасьці сваёй, чым той, які кры?віць шляхі свае, дарма што багаты.
- 7 Сын разумны захоўвае закон, а той, хто сябруе з абжорамі, сароміць бацьку свайго.
- 8 Хто памнажае маёмасьць сваю квотай і ліхвай, той зьбірае яе для таго, хто літуецца над убогім.
- 9 Хто адварочвае вуха сваё, каб ня чуць закону, таго малітва — брыдота.
- 10 Хто схіляе правых на шлях зла, сам уваліцца ў яму сваю, а беззаганныя атрымаюць у спадчыну добрае.
- 11 Мудры ў вачах сваіх чалавек багаты, але ўбогі, які мае розум, выспрабуе яго.
- 12 Калі праведнікі перамагаюць — **ВЯЛІКАЯ СЛАВА**, а калі ўздываюцца бязбожнікі, чалавек хаваецца.
- 13 Той, хто хавае свае правіны, ня будзе мець посьпеху, а хто прызнаецца і пакідае іх, дазнае міласэрнасьці.
- 14 Шчасьлівы чалавек, які мае трымценьне заўсёды, а хто робіць цвёрдым сэрца сваё, трапіць у бяду.
- 15 Леў рыклівы і мядзьевае бадзяжны — **бязбожны пан над бедным народам.**
- 16 Правадыр, пазбаўлены розуму, робіць шмат крыўды, а хто ненавідзіць хцівасьць, прадоўжыць дні свае.

- 17 Чалавек, абцяжараны крывёю душы [другога], будзе бегаць да магілы, і ніхто не падтрымае яго.
- 18 Хто ходзіць беззаганна, будзе ўратаваны, а крывадушны на шляхах [сваіх] упадзе на адным [з іх].
- 19 Хто абрабляе сваю зямлю, насыціцца хлебам, а хто гоніцца за марнасьцю, насыціцца беднасьцю.
- 20 Чалавек верны багаты ў дабраславенствы, а хто сьпяшаецца ўзбагацець, не міне пакараньня.
- 21 Нядобра зважаць на аблічча, бо дзеля кавалку хлеба чалавек робіць беззаконьне.
- 22 Сьпяшаецца да багацьця чалавек ліхога вока і ня ведае, што нястача прыйдзе на яго.
- 23 Той, хто дакарае чалавека, знойдзе пасья [большую] ласку, чым той, хто языком лісьлівіць.
- 24 Хто абкрадае бацьку свайго і маці сваю і кажа: «Няма тут віны», той супольнік нішчыцелю.
- 25 Душа надзьмутая ўзьнімае звадку, а хто спадзяецца на ГОСПАДА, будзе насычаны.
- 26 Хто спадзяецца на сэрца сваё, той дурань, а хто ходзіць у мудрасьці, будзе збаўлены.
- 27 Хто дае бедным, ня будзе мець нястачы, а хто хавае вочы свае, мецьме шмат праклёнаў.
- 28 Калі бязбожнікі ўздымаюцца, людзі хаваюцца, а калі яны гінуць, памнажаюцца праведнікі.

Разьдзел 29

- 1 Чалавек, які на дакараньне робіць цьвёрдым карак свой, раптоўна будзе знішчаны, і ня будзе аздараўленьня.
- 2 Калі памнажаюцца праведнікі, радуецца народ, а калі пануе бязбожнік, народ стогне.
- 3 Чалавек, які любіць мудрасьць, радуе бацьку свайго, а той, які сябруе з распусьніцамі, распускае маёмасьць.
- 4 Валадар правасудзьдзем умацоўвае зямлю, а чалавек, які [любіць] дары, руйнуе яе.
- 5 Чалавек, які лісьлівіць бліжняму свайму, стаўляе сетку нагам ягоным.
- 6 У злачынстве ліхога чалавека пастка [для яго], а праведнік сьпявае і радуецца.
- 7 Праведнік ведае справу ўбогіх, а бязбожнік і ня думае ведаць [яе].
- 8 Блюзьнеры ўзбураюць горад, а мудрыя ўтаймоўваюць гнеў.
- 9 Мудры чалавек, судзячыся з неразумным, і злуецца, і сьмяецца, і ня мае спакою.
- 10 Людзі крываваыя ненавідзяць беззаганнага, а правыя дбаюць пра душу ягоную.
- 11 Дурань выяўляе ўсё свой дух, а мудры затрымлівае яго на пазьней.
- 12 Калі пан зважае на словы фальшывыя, тады бязбожныя ўсе, што служаць яму.
- 13 Бядак і прыгнятальнік сустракаюцца, сьвятло вачам іх абодвух дае ГОСПАД.
- 14 Валадар, які судзіць убогіх паводле праўды, умацуе свой пасад на вякі.
- 15 Дубец і дакор даюць мудрасьць, а дзіцё, пакінутае [само сабе], — сорам для маці яго.
- 16 Калі памнажаюцца бязбожнікі, памнажаюцца злачынствы, але праведнікі ўбачаць падзеньне іх.
- 17 Карай сына твайго, і ён дасьць табе супачыць, і дасьць асалоду для душы тваёй.
- 18 Без [прапроцкага] відзежу народ неакелзаны, а хто захоўвае закон, той шчасьлівы.
- 19 Словамі ня будзе настаўлены слуга, бо хоць зразумее, але ня дасьць адказу.

- 20 Ці бачыў ты чалавека, хуткага на словы? На дурня большая надзея, чым на такога.
- 21 Калі з маленства песьціць слугу свайго, урэшце, той станеца гаспадаром.
- 22 Гняўлівы чалавек усчынае звадку, а раз'юшаны [ўчыняе] багата правінаў.
- 23 Пыха чалавека прыніжае яго, а пакорлівы духам здабудзе славу.
- 24 Хто супольнічае са злодзеям, ненавідзіць душу сваю, ён чуе праклёны, але не выяўляе [гэтага].
- 25 Страх перад чалавекам стаўляе пастку, а хто спадзяецца на ГОСПАДА, будзе ў бясьпецы.
- 26 Шмат хто шукае аблічча пана, але ГОСПАД судзіць чалавека.
- 27 Агіда для праведнікаў — чалавек беззаконны, а для бязбожніка агідны той, што [ідзе] простым шляхам.

Разьдзел 30

- 1 Словы Агура, сына Якэ, выслоўі, якія сказаў чалавек гэты да Ітыэля, да Ітыэля і Укала:
- 2 Бо я найдурнейшы між людзей, і розуму чалавечага няма ў мяне,
- 3 не навучыўся я мудрасьці і ведаў сьвятых ня ведаю.
- 4 Хто ўзьходзіў на неба і зыходзіў? Хто сабраў вецер у жменю сваю? Хто звязваў воды ў адзēju? Хто ўмацаваў усе канцы зямлі? Якое імя яго і якое імя сына ягонага, ці ведаеш ты?
- 5 Усе словы Бога чыстыя [ад дамешкаў], Ён — ШЧЫТ ДЛЯ ТЫХ, што маюць у Ём надзею.
- 6 Не дадавай да словаў Ягоных, каб Ён ня выкрыў цябе і ня стаўся ты падманшчыкам.
- 7 Дзьве рэчы прашу ў Цябе, не адмаўляй мне перш, чым памру:
- 8 Марнасьць і слова хлусьлівае аддалі ад мяне, ані беднасьці, ані багацьця не давай мне, сыць мяне хлебам, вызначаным для мяне,
- 9 каб я, насыціўшыся, ня выраксак Цябе і не сказаў: «Хто ГОСПАД?», або каб, зьбяднеўшы, ня стаў красьці і ганьбіць імя Бога майго.
- 10 Не ачарняй слугі перад гаспадаром ягоным, каб ён не пракляў цябе і ты ня стаўся вінаватым.
- 11 [Ёсьць] пакаленьне, якое праклінае бацьку свайго і не дабраслаўляе маці сваю,
- 12 пакаленьне, якое чыстае ў вачах сваіх, але не абмытае ад бруду свайго,
- 13 пакаленьне, у якога пыхлівыя вочы і павекі ўзьнятыя,
- 14 пакаленьне, у якога зубы — МЯЧЫ, а сківіцы — НАЖЫ, каб есьці ўцісьнёных на зямлі і гаротных між людзей.
- 15 У п'яўкі дзьве дачкі: «давай» і «давай». Вось тры ненасытныя і чатыры, якія ня скажуць: «Досыць»:
- 16 адхлань і чэрава няплоднае, зямля, якая не насычаецца вадою, і агонь, які ня кажа: «Досыць».
- 17 Вока, якое зьдзекуецца з бацькі і пагарджае паслухмянасьцю маці, выдзяўбаюць груганы над ракою і зьядуць арляняты.
- 18 Вось тры [рэчы], дзіўныя для мяне, і чатырох не разумею:
- 19 шляху арла ў небе, шляху зьмяя на скале, шляху карабля сярод мора і шляху мужчыны да дзяўчыны.
- 20 Такі самы шлях жанчыны чужаложнай: зьела, абцёрла вусны свае і кажа: «Я не зрабіла блага».
- 21 Дзеля трох трасецца зямля, і чатырох яна зьнесці ня можа:
- 22 слугі, калі ён валадарыць, бязглуздага, калі ён насычаецца хлебам,

- 23 ганебнай жанчыны, калі яна замуж выходзіць, і нявольніцы, калі яна спадкуе па гаспадыні сваёй.
 24 Вось чатыры малыя на зямлі, але яны мудрэйшыя за мудрых:
 25 мурашкі — народ ня моцны, але летам назапашваюць хлеб свой,
 26 горныя мышы — народ не магутны, але стаўляюць дамы свае на скале,
 27 няма валадара ў саранчы, але ўсе выходзяць шыктавана,
 28 павук лапкамі чапляецца, але вось, ён у палацы валадара.
 29 Вось трое крочаць паважна, і чацьвёра паважна ходзяць:
 30 леў, магутнейшы між зьвярамі, ні перад кім не саступае,
 31 конь асядланы, і казёл, і валадар, супраць якога ніхто не паўстане.
 32 Калі вывышаешся бяздумна або калі задумаў ліхое, [палажы] руку сваю на вусны.
 33 Бо хто зьбівае малако, атрымае масла, і хто ўдарыць у нос, атрымае кроў, а хто выклікае гнеў, атрымае сварку.

Разьдзел 31

- 1 Слова Лемуэля, валадара, выслоўі, якім навучыла яго маці ягоная.
 2 Што, сыне мой? Што, сыне жывата майго? Што, сыне абяцанняў маіх?
 3 Не давай жанчынам сілы тваёй, ані шляхоў тваіх нішчыцелькам валадароў.
 4 Не валадарам, Лемуэлю, не валадарам піць віно, і не князям — сікеру,
 5 каб не напіліся і не забыліся яны на напісанае, і каб не скрывілі суд для ўсіх прыгнечаных.
 6 Дайце сікеру таму, хто гіне, а віно — засмучаным душою.
 7 Няхай вып'е такі і забудзецца на бяdotу сваю, і ня памятае больш цяжару свайго.
 8 Адчыні вусны твае дзеля нямых, дзеля абароны ўсіх сіротаў.
 9 Адчыні вусны твае, судзі праведна, абараняй прыгнечанага і беднага.
 10 Хто знойдзе жонку дабрадзеіную? Яна даражэй за перліны.
 11 Пэўнае ў ёй сэрца мужа яе, і ён не застанеца без прыбытку.
 12 Яна дае яму дабро, а ня зло, ва ўсе дні жыцця свайго.
 13 Шукае яна воўну і лён, і ахвотна працуе рукамі сваімі.
 14 Яна падобная да караблёў купецкіх, здалёк прыносіць хлеб свой.
 15 І ўстае яна сярод ночы, і раздае ежу ў доме сваім, і належнае служкам сваім.
 16 Падумае яна пра поле, і купляе яго, з плоду рук сваіх закладае вінаграднік.
 17 Яна падпярэзвае моцаю сыцёгны свае і ўмацоўвае рамёны свае.
 18 Яна адчувае, што добры занятак яе, і сьветач яе ня тухне і ўначы.
 19 Працягвае рукі свае да кудзелі, а далоні яе трымаюць верацяно.
 20 Далоні свае адкрывае прыгнечанаму, і руку сваю працягвае беднаму.
 21 Не баіцца сыжожы для дому свайго, бо ўвесь дом яе ў кармазы?н апрануты.
 22 Дываны? яна робіць сабе, вісон і пурпур — адзеньне яе.
 23 У брамах [гораду] вядомы муж ейны, калі сядзіць сярод старшыняў зямлі.
 24 Робіць яна палатніну, і продае яе, і дастаўляе паясы купцам Хананейскім.
 25 Сіла і велічнасьць — адзеньне яе, і радуецца яна дню, што прыходзіць.
 26 Яна адкрывае вусны свае з мудрасьцю, і міласэрнае настаўленьне на языку ў яе.
 27 Яна пільнуе шэсьце дому свайго і ня есьць хлеба гультайства.
 28 Устаюць дзеці ейныя, і называюць шчаслівай яе, і муж ейны хваліць яе:
 29 «Шмат было жанчынаў дабрадзеіных, але ты пераўзыйшла іх усіх!»
 30 Прывабнасьць падманлівая і прыгажосьць марная, але жанчына, якая баіцца ГОСПАДА, годная пахвалы.

³¹ Дайце ёй з пладоў рук ейных, і няхай справы яе ў брамах [гораду] хваляць яе.

КНИГА ЭКЛЕЗИЯСТА

- 1 Слова Эклезіяста, сына Давіда, валадара ў Ерусаліме.
- 2 Марнасьць марнасьцяў, сказаў Эклезіяст, марнасьць марнасьцяў, усё — марнасьць.
- 3 Якая карысьць чалавеку з усёй цяжкай працы ягонай, якую ён робіць пад сонцам?
- 4 Пакаленьне адыходзіць і пакаленьне прыходзіць, а зямля на вякі трывае.
- 5 Узышло сонца, і зайшло сонца, і сьпяшаецца на месца сваё, дзе яно ўзьыходзіць.
- 6 Вецер ідзе на поўдзень і паварочвае на поўнач, кружляючы, кружляе, дзьме вецер і вяртаецца вецер на кружэньне сваё.
- 7 Усе рэкі цякуць у мора, і мора не перапаўняецца; да месца, з якога рэкі цякуць, вяртаюцца яны, каб [зноў] адтуль выпякаць.
- 8 Усе словы стамляюць, ня можа чалавек выказаць [усяго]. Не насыціцца вока гляджэньнем, і не напоўніцца вуха слуханьнем.
- 9 Што было, тое і будзе, а што рабілася, тое і будзе рабіцца, і няма нічога новага пад сонцам.
- 10 Бывае рэч, пра якую кажуць: “Глядзі, вось гэта новае”, але гэта было ўжо ў вяках, што былі перад намі.
- 11 Няма памяці пра тых, што раней жылі, і таксама пра тых, што потым жыць будуць, ня будзе памяці ў тых, якія будуць пасья іх.
- 12 Я, Эклезіяст, быў валадаром Ізраіля ў Ерусаліме.
- 13 І аддаў я сэрца маё, каб шукаць і дасьледаваць з мудрасьцю ўсё, што дзеецца пад небам. Гэты кепскі занятак даў Бог сынам чалавечым, каб былі занятыя ім.
- 14 Глядзеў я на ўсе справы, якія робяцца пад сонцам; і вась, ўсё — марнасьць і пагона за ветрам.
- 15 Крывое ня можна зрабіць простым, і тое, чаго няма, нельга палічыць.
- 16 Сказаў я ў сэрцы маім, кажучы: “Вось, я ўзьвялічыўся і прыдбаў мудрасьці больш за ўсіх, што былі раней за мяне ў Ерусаліме; і сэрца маё ўбачыла шмат мудрасьці і веданьня”.
- 17 І аддаў я сэрца маё, каб пазнаць мудрасьць і пазнаць шаленства і глупоту; і спазнаў, што і гэта — турбаваньне духа.
- 18 Бо з вялікай мудрасьці шмат смутку, і хто павялічвае веданьне, павялічвае боль.

Экл 2

- 1 Сказаў я ў сэрцы маім: “Вось жа цяпер паспрабую радасьці і пагляджу на тое, што добрае”, але гэта таксама марнасьць.
- 2 Пра сьмех сказаў я: “Шаленства!”, і пра радасьць: “Што яна зробіць?”
- 3 Вырасьціў я ў сэрцы маім дазволіць целу майму віно, але каб сэрца маё кіравалася мудрасьцю, і трымацца глупоты, аж пакуль ня ўбачу, што добра для сыноў чалавечых, каб рабіць пад сонцам у палічаных днях жыцьця свайго.
- 4 Я павялічыў справы свае: пабудоваў сабе дамы і пасадзіў для сябе вінаграднікі,
- 5 залажыў для сябе сады і гаі, і пасадзіў у іх усялякіх дрэваў плодовых,
- 6 і зрабіў сабе сажалкі з вадою, каб абвадняць лес, у якім растуць дрэвы.
- 7 Я набыў нявольнікаў і нявольніц, і чэлядзь была ў мяне, таксама статкі валоў і чароды авечак былі ў мяне большыя, чым у-ва ўсіх, што былі раней за мяне ў Ерусаліме.
- 8 Я назьбіраў сабе таксама срэбра і золата, і каштоўнасьці валадароў і акругаў; завёў сьпевакоў і сьпявачак, і асалоду сыноў чалавечых, мноства наложніцаў.

9 І зрабіўся я вялікшым і заможнейшым за ўсіх, якія былі раней за мяне ў Ерусаліме; а мудрасьць мая была са мною.

10 І ўсё, чаго жадалі вочы мае, я не адмаўляў ім, і не забараняў сэрцу свайму ніякай радасьці, бо сэрца маё радавалася з усёй цяжкай працы маёй, і гэта была доля мая ў-ва ўсёй цяжкай працы маёй.

11 І азірнуўся я на ўсе справы сваё, якія зрабілі рукі мае, і на цяжкую працу маю, якую рабіў, працуючы, і вось, усё — марнасьць і пагоня за ветрам, і няма карысьці з гэтага пад сонцам.

12 І азірнуўся я, каб паглядзець на мудрасьць, і шаленства, і глупоту, бо што можа зрабіць чалавек, які прыйдзе пасья валадара, звыш таго, што раней рабілася.

13 І ўбачыў я, што з мудрасьці большая карысьць, чым з глупоты, падобна як карысьць са святла большай, чым з цемры.

14 Мудры [мае] вочы свае ў галаве сваёй, а дурань ходзіць у цемры. І пазнаў я таксама, што тая самая доля спаткае іх усіх.

15 І сказаў я ў сэрцы маім: “Калі адна доля будзе для мяне і для дурня, навошта мне вялікая мудрасьць?” І сказаў я ў сэрцы маім: “Гэта таксама марнасьць”.

16 Бо ня будзе на вякі памяці пра мудрага, як і пра дурня. Тое, што цяпер ёсьць, у дні наступныя ўсё забудзецца, і мудры памірае гэтак сама, як і дурань.

17 І зьненавідзеў я жыцьцё, бо ліхімі былі для мяне справы, што робяцца пад сонцам; бо ўсё — марнасьць і пагоня за ветрам.

18 І зьненавідзеў я ўсю цяжкую працу маю, якой працаваў пад сонцам, якую мушу пакінуць чалавеку, які будзе пасья мяне.

19 І хто ведае, ці мудрым ён будзе, ці неразумным? А ён будзе панаваць над [пладамі] усёй цяжкай працы маёй, дзеля якіх я працаваў і якія мудрасьцю зьбіраў пад сонцам. І гэта таксама марнасьць.

20 І павярнуўся я, каб адцурацца сэрцу майму ад усёй цяжкай працы, якой я працаваў пад сонцам.

21 Бо ёсьць так, што чалавек, які працуе з мудрасьцю, і з веданьнем, і пасьпяхова, аддае набытак свой чалавеку, які не працаваў над гэтым. І гэта таксама марнасьць і вялікае зло.

22 Бо што будзе мець чалавек з усёй цяжкай працы сваёй і турбаваньняў сэрца свайго, якімі ён спрацаваны пад сонцам?

23 Бо ўсе дні ягонья — боль, і занятак ягоны — смутак, нават уначы не адпачывае сэрца ягонае. І гэта таксама марнасьць.

24 Няма нічога лепшага чалавеку, як есьці і піць, і даваць душы сваёй [карыстацца] добром цяжкай працы сваёй. Таксама ўбачыў я, што гэта з рукі Божай [паходзіць].

25 Бо хто еў і хто пасьпяшаўся [мець усё] так, як я?

26 Бо чалавеку, які добры перад абліччам Ягоным, Ён дае мудрасьць, і веданьне, і радасьць, а грэшніку дае занятак, каб зьбіраў, і назапашваў, і [потым] аддаў таму, хто добры перад абліччам Божым. І гэта таксама марнасьць і пагоня за ветрам.

Экл 3

1 Для ўсяго ёсьць свой тэрмін, і час для кожнай рэчы пад небам;

2 Час нараджацца і час паміраць, час садзіць і час вырываць тое, што пасаджана.

3 Час забіваць і час лекаваць, час разбураць і час будаваць.

4 Час плакаць і час смяяцца, час галасіць і час танчыць.

5 Час кідаць камяні і час зьбіраць камяні, час абдымаць і час пазьбягаць абдымкаў.

6 Час шукаць і час губляць, час захоўваць і час пакідаць.

7 Час разьдзіраць і час сшываць, час маўчаць і час гаварыць.

8 Час любіць і час ненавідзець, час вайны і час міру.

9 Што за карысьць мае з працы сваёй той, хто працуе?

10 І я ўбачыў занятак, які даў Бог сынам чалавечым, каб яны займаліся ім.

11 Усё Ён зрабіў прыгожым у свой час; і даў ім вечнасьць у сэрца, аднак чалавек не спасьцігне справаў, якія робіць Бог, ад пачатку аж да канца.

12 І даведаўся я, што няма для іх нічога лепшага, як весяліцца і рабіць добрае ў жыцьці сваім.

13 І тое, што кожны чалавек есьць і п’е, і бачыць добрае з усёй цяжкай працы сваёй, — гэта дар Божы.

14 І даведаўся я, што ўсё, што робіць Бог, трывае на вякі; нельга да таго дадаць і нельга ад таго адняць, і Бог робіць так, каб баялае аблічча Яго.

15 Тое, што было, цяпер ёсьць, і тое, што мае быць, ужо было, і Бог знаходзіць тое, што прамінула.

16 І яшчэ бачыў я пад сонцам: месца суду, а там беззаконьне, месца праведнасьці, а там няправасць.

17 Скажаў я ў сэрцы маім: “Праведніка і бязбожніка будзе судзіць Бог, бо там ёсьць час на кожную рэч і на кожную справу”.

18 Скажаў я ў сэрцы маім пра сыноў чалавечых, што Бог ачышчае іх і паказвае, што яны самі па сабе — як тая жывёла.

19 Бо доля сыноў чалавечых і доля жывёлы — аднолькавая доля, як тыя паміраюць, так і гэтыя паміраюць, і дух [жыцьця] аднолькавы для ўсіх, і няма ў чалавека перавагі над жывёлаю, бо ўсё — марнасьць.

20 Усё ідзе ў адно месца, усё з пылу паўстала, і ўсё ў пыл вяртаецца.

21 Хто ведае, ці дух сыноў чалавечых узыходзіць угору, ці дух жывёлы зыходзіць уніз, у зямлю?

22 І ўбачыў я, што нічога няма лепшага для чалавека, як радавацца са справаў сваіх, бо гэта доля ягоная. Бо хто прывядзе яго паглядзець на тое, што будзе пасья яго?

Экл 4

1 І я павярнуўся, і ўбачыў усякі прыгнёт, які робіцца пад сонцам, і вось, слёзы прыгнечаных, і няма для іх суцяшэньня; і ў руцэ прыгнятальнікаў — сіла, і няма для іх суцяшэньня.

2 І я больш пахваліў памёршых, якія ўжо памерлі, чым жывых, якія яшчэ жывуць.

3 А лепшы за іх абодвух той, якога яшчэ няма, які ня бачыў ліхія справы, што робяцца пад сонцам.

4 І ўбачыў я, што кожная цяжкая праца і кожны посьпех у справах выклікае зайздасць да чалавека ў бліжняга [ягонага]. Гэта таксама марнасьць і пагоня за ветрам.

5 Дурань складвае рукі свае і зьядзе цела сваё.

6 Лепшая адна поўная жменя са спакоем, чым абедзьве жмені напоўненья, а з імі цяжкая праца і пагоня за ветрам.

7 І я павярнуўся, і ўбачыў марнасьць пад сонцам.

8 [Чалавек] адзін, і няма другога, таксама няма ані сына, ані брата ў яго, і няма канца ўсёй цяжкай працы ягонай, і вока ягонае не насычаецца багацьцем, [і кажа ён:] “Для каго я працую і пазбаўляю душу сваю дабра?” Гэта таксама марнасьць і кепскі занятак.

9 Лепш двум, чым аднаму, таму што маюць добрую ўзнагароду за цяжкую працу сваю.

10 Бо калі адзін упадзе, другі падніме таварыша свайго. Але гора аднаму, як ён упадзе, і няма другога, каб падняць яго.

- 11 Таксама, калі ляжаць двое, будзе цёпла ім; а як адзін можа сагрэцца?
- 12 І, калі хто зможа перамагчы аднаго, дык двое супрацьстануць яму, і вяроўка патройная ня хутка парвецца.
- 13 Лепш хлопец бедны і мудры, чым валадар стары і дурны, які ня можа ўжо прыймаць парады.
- 14 Бо той выходзіць з вязьніцы, каб валадарыць, а гэты ў валадарстве сваім можа стаць бедаком.
- 15 І я бачыў усіх, хто жыве і ходзіць пад сонцам, з тым хлопцам, другім, які стане на месца ягонае.
- 16 Няма канца ўсяму народу, усім, якія былі перад ім, але тыя, што пасья будучь, ня будучь радавацца дзеля яго. І гэта таксама марнасьць і турбаваньне духа.
- 17 Захоўвай ногі свае, калі ідзеш у дом Божы, і набліжайся туды, каб слухаць, а не складаць ахвяры як дурні, бо яны ня маюць веданьня, робячы зло.

Экл 5

- 1 Ня будзь хуткі вуснамі тваімі, і сэрца тваё няхай не сьпяшаецца вымавіць слова перад абліччам Божым, таму што Бог у небе, а ты — на зямлі. Дзеля гэтага няхай словы твае будучь нешматлікімі.
- 2 Бо ад мноства заняткаў прыходзіць сон, і мноства словаў [мае] голас дурня.
- 3 Калі абяцаеш абяцаньне Богу, не марудзь выканаць яго, бо Ён ня мае ўпадабаньня да дурняў. Калі што абяцаеш — споўні.
- 4 Шмат лепш не абяцаць, чым паабяцаць і ня споўніць.
- 5 Не дазваляй вуснам тваім уводзіць у грэх цела сваё і не кажы перад анёлам, што гэта памылка; навошта [табе], каб Бог загневаўся на голас твой і зьнішчыў справы рук тваіх.
- 6 Бо ў мностве сноў і ў памнажэньні словаў — марнасьць, але ты бойся Бога!
- 7 Калі ты ўбачыш прыгнёт беднага і парушэньне суду і справядлівасьці ў нейкай акрузе, не зьдзіўляйся гэтым рэчам, бо высокага пільнуе вышэйшы, а над імі — яшчэ вышэйшы.
- 8 Але карысна для зямлі ва ўсім, калі валадар дбае пра поле.
- 9 Хто любіць срэбра, той не насыціцца срэбрам, і хто любіць багацьце, той ня будзе мець прыбытку; і гэта таксама марнасьць.
- 10 Памнажаюцца даброцьці, памнажаюцца і тыя, што іх зьядуюць; і што за карысьць уласьніку з гэтага, хіба, глядзячы, глядзець вачыма сваім?
- 11 Салодкі сон таго, хто працуе, ці мала, ці шмат ён пад'еў, але сытасьць багатага не дае яму заснуць.
- 12 Ёсьць ліхая нядоля, якую я бачыў пад сонцам, — багацьце, якое захоўваецца на шкоду таму, хто мае яго.
- 13 І загінула багацьце тое ў нешчаслівым выпадку; і нарадзіў ён сына, і няма нічога ў руках ягоных.
- 14 Бо як выйшаў ён з улоньня маці сваёй голы, так і вернецца назад, як прыйшоў, і нічога не забярэ рукою сваёю з таго, што прыйшло праз цяжкую працу ягоную.
- 15 І гэта таксама ліхая нядоля: якім прыйшоў, такім і адыйдзе, і якая карысьць яму з таго, што працаваў на вецер?
- 16 Таксама ўсе дні свае ён еў у цемры, у смутку вялікім, у немачы і прыкрасьці.
- 17 Вось што я ўбачыў, што добра і прыгожа [чалавеку] есьці і піць, і бачыць добры [плод] кожнай цяжкай працы сваёй, якой працаваў пад сонцам у палічаных днях жыцьця свайго, якое даў яму Бог; бо гэта доля ягоная.
- 18 Таксама калі якому чалавеку Бог даў багацьце і маёмасьць, і даў ўладу спажыць гэта, і браць частку сваю, і радавацца з цяжкай працы сваёй, дык гэта дар Божы.

19 Бо ня будзе ён шмат памятаць пра дні жыцця свайго, таму Бог дае радасьць у сэрца ягонае.

Экл 6

1 Ёсьць ліха, якое я бачыў пад сонцам, і цяжкае яно для чалавека:

2 Чалавек, якому Бог дае багацьце, і маёмасьць, і славу, і няма ніякай нястачы для душы ягонай ні ў чым, чаго не пажадаў бы ён, і не дае яму Бог улады, каб спажыць гэта, але чужы чалавек спажывае тое. Гэта марнасьць і ліхая немач.

3 Калі б нарадзіў чалавек сто [дзяцей], і пражыў шмат гадоў, і было б шмат дзён гадоў ягоных, але душа ягоная не насыцілася добром, і нават не было б магільны для яго, я скажу, што лепшая [доля] спарона, чым таго [чалавека].

4 Бо ён прыйшоў як марнасьць, і ў цемру ідзе, і цемраю пакрыта імя ягонае,

5 нават ня ўбачыў ён сонца, і нічога не спазнаў, [але] мае большы спакой, чым [чалавек] той.

6 І хоць бы той [чалавек] жыў дзеве тысячы гадоў, і ня ўбачыў добра, ці ж не ў адно месца ўсе ідуць?

7 Уся цяжкая праца чалавека — дзеля вуснаў ягоных, але душа ягоная не насычаецца.

8 Бо чым лепшы мудры за дурня? Чым [лепшы] прыгнечаны, які ведае, як хадзіць перад жывымі?

9 Лепш тое, што бачаць вочы, чым тое, куды імкнецца душа. Таксама гэта — марнасьць і пагоня за ветрам.

10 Хто як названы, такое імя ягонае; і вядома, што ён — чалавек, і ня можа ён судзіцца з тым, хто мацнейшы за яго.

11 Дзе шмат слоў, там памнажаецца марнасьць; і што мае з гэтага чалавек?

12 Бо хто ведае, што добра для чалавека ў жыцці, у палічаных днях марнага жыцця, якое праходзіць, як цень? І хто распавадзе чалавеку, што будзе пасля яго пад сонцам?

Экл 7

1 Лепш [добрае] імя, чым добры алей, і [лепш] дзень сьмерці, чым дзень нараджэньня.

2 Лепш ісьці ў дом жалобы, чым ісьці ў дом сьвяткаваньня, бо там — канец кожнага чалавека, і [чалавек] жывы складае гэта ў сэрцы сваім.

3 Лепш смутак, чым сьмех, бо праз засмучанае аблічча будзе лепшым сэрца.

4 Сэрца мудрых — у доме жалобы, а сэрца дурняў — у доме радасьці.

5 Лепш чалавеку слухаць дакаранны мудрага, чым слухаць сьпеў дурняў.

6 Бо сьмех дурня — як трэскат трэсак пад гаршчком. І гэта таксама марнасьць.

7 Бо прыгнёт [іншых] мудрага робіць шалёным, і падарунак псуе сэрца.

8 Лепш канец справы, чым яе пачатак, лепш павольны [на гнеў], чым фанабэрысты.

9 Ня будзь хуткі да гневу ў духу тваім, бо гнеў жыве ў заўлоньні дурняў.

10 Не кажы: “Што гэта такое, што ранейшыя дні быллі лепшыя, чым цяперашнія?”, бо ня з мудрасьці ты пытаешся пра гэта.

11 Добрая мудрасць разам са спадчынай, асабліва для таго, хто бачыць сонца.

12 Бо ў ценю мудрасьці як у ценю срэбра; і карысьць веданьня [ў тым, што] мудрасць дае жыцьцё таму, хто мае яе.

13 Паглядзі на справы Божыя, бо хто можа выпрастаць тое, што Ён скрывіў.

14 У дзень добры карыстайся з добрага, а ў дзень ліхі ўбач, што адно зрабіў Бог насупраць другога, так што не знойдзе чалавек, што будзе пасля яго.

15 Усё гэта я бачыў у дні марнасьці маёй: вось, праведнік гіне ў праведнасьці сваёй, і вось бязбожнік доўга жыве ў ліхоце сваёй.

16 Ня будзь залішне праведны, і ня будзь надта мудры! Навошта маеш нішчыць сам сябе?

17 Не асуджай залішне і ня будзь дурнем! Навошта табе паміраць не ў свой час?

18 Добра, калі будзеш трымацца аднаго, і ад другога не прыбірай рукі тваёй, бо той, хто баіцца Бога, пазьбегне ўсяго гэтага.

19 Мудрасць робіць мудрага мацнейшым за дзесяць уладароў, якія ў горадзе.

20 Бо няма на зямлі чалавека праведнага, які робіць дабро і не грашыць.

21 Таксама кожнае слова, што гавораць, не ўкладай у сэрца тваё, і ня слухай, як слуга твой праклінае цябе;

22 бо ведае сэрца тваё, што ты шмат разоў таксама праклінаў іншых.

23 Усё гэта я выпрабаваў мудрасцю, я сказаў: “Я буду мудрым”, але [мудрасць] далёка ад мяне.

24 Далёка тое, што ўжо было, і глыбокае, глыбокае. Хто знойдзе яго?

25 Зьвярнуў я сэрца маё, каб спазнаць і дасьледаваць, і шукаць мудрасць і разуменьне, і каб спазнаць, што бязбожнасьць — дурасьць, а глупота — шаленства.

26 І знайшоў я, што гарчэйшая за сьмерць жанчына, у якой сэрца як пастка і сіло, а рукі ейныя — як пугы. Хто добры перад абліччам Бога, той уратуецца ад яе; а грэшнік будзе злоўлены ёю.

27 Вось гэта я знайшоў, сказаў Эклезіяст, адно з другім [дасьледуючы], каб знайсці разуменьне.

28 Чаго яшчэ шукала душа мая і не знайшла? Чалавека аднаго з тысячы я знайшоў, а жанчыны сярод усіх іх не знайшоў.

29 Вось толькі гэта я знайшоў, што Бог зрабіў чалавека правым, а яны шукаюць усялякія прыдумкі.

Экл 8

1 Хто як мудрэц, і хто ведае значэньне рэчаў? Мудрасць чалавека прасьвятляе аблічча ягонае, і суровасьць аблічча ягонага зьмяняецца.

2 Я [раю]: [Словы] вуснаў валадара захоўвай дзеля словаў прысьягі перад Богам.

3 Не сьпяшайся зыходзіць ад аблічча ягонага, не стой пры словах ліхіх, бо ўсё, што захоча, ён зробіць.

4 Дзе слова валадара, там улада, і хто скажа яму: “Што ты робіш?”

5 Хто захоўвае прыказаньне, не дазнае ніякага ліха. А сэрца мудрага спазнае і час, і суд,

6 бо для кожнай рэчы ёсьць час і суд, а вялікае ліха чалавеку з-за таго,

7 што ня ведае ён, што будзе, і як гэта будзе, хто паведаміць яму?

8 Няма чалавека, які мае ўладу над ветрам, каб утрымаць вецер, і няма ўладара над днём сьмерці, і няма звальненьня ў гэтай вайне, і не ўратуе беззаконьне таго, хто мае яго.

9 Усё гэта я бачыў, і прыкладаў сэрца маё да ўсіх справаў, якія робяцца пад сонцам, [бачыў] час, калі чалавек сае ўладу над чалавекам на гора яму.

10 Таксама бачыў я злачынцаў пахаваных, і прыходзілі [да іх], і адыходзілі ад месца сьвятога, і забываліся ў горадзе, што яны так рабілі: І гэта таксама марнасьць.

- 11 Бо не адразу выносіцца прысуд супраць ліхіх учынкаў, дзеля гэтага сэрца сыноў чалавечых напоўнена імі, каб чыніць зло.
- 12 Хоць грэшнік сто разоў чыніць зло, але доўга жыве. Але я ведаю таксама, што будзе добра тым, якія баяцца Бога, якія баяцца аблічча Ягонага.
- 13 І ня будзе добра бязбожніку, і не падоўжыць ён дзён сваіх, падобны да ценю той, хто ня мае страху перад абліччам Божым.
- 14 Ёсьць такая марнасьць, якая робіцца на зямлі, што ёсьць праведнікі, якіх спатыкае тое, на што заслугоўваюць учынкi бязбожнікаў, і ёсьць бязбожнікі, якіх спатыкае тое, на што заслугоўваюць учынкi праведнікаў. І я сказаў, што гэта таксама марнасьць.
- 15 І пахваліў я радасьць, бо няма нічога чалавеку лепшага пад сонцам, як есьці і піць, і весяліцца, і гэта няхай будзе з ім у цяжкай працы ягонай ў дні жыцця ягонага, якія даў яму Бог пад сонцам.
- 16 Калі прыклаў я сэрца маё, каб спазнаць мудрасць і ўбачыць заняткі, якімі займаюцца на зямлі, бо дзень і ноч ня бачыць [чалавек] сну для вачэй сваіх,
- 17 тады ўбачыў я ўсе справы Божыя, што чалавек ня можа зразумець справы, якія робяцца пад сонцам; і колькі б чалавек ні намагаўся шукаць гэта, нічога не знойдзе; і хаця б мудры сказаў, што ведае, ён ня можа знайсці.

Экл 9

- 1 Да ўсяго гэтага я прыклаў сэрца сваё, каб спасьцігнуць усё гэта, што праведныя і мудрыя, і ўчынкi іхнія — у руцэ Божай, і таксама любоў і нянавісьць. І чалавек ня ведае усяго таго, што перад ім.
- 2 Усё для ўсіх адно: адна доля для праведніка і для бязбожніка, для добрага і чыстага і для нячыстага, для таго, хто ахвяроўвае, і для таго, хто не ахвяроўвае і не складаючаму, як для добрага, так і для грэшнага; як для таго, які прысягае, так і для таго, які прысягаць баіцца.
- 3 І тое кепска ва ўсім, што робіцца пад сонцам, што адна доля для ўсіх; і таксама сэрца сыноў чалавечых поўнае зла, і шаленства [маюць яны] ў сэрцы пад час жыцця свайго, а потым [адыходзяць] да памёршых.
- 4 Бо той, хто знаходзіцца між усімі жывымі, мае надзею, бо лепш жывы сабака, чым здохлы леў.
- 5 Бо жывыя ведаюць, што памруць; а памёршыя нічога ня ведаюць, і ня маюць больш ніякай платы, бо забытая памяць пра іх.
- 6 Таксама любоў іхняя і нянавісьць іхняя, і зайздрасць іхняя ўжо счэзьлі, і ня маюць яны ўжо часткі на вякі ў-ва ўсім, што робіцца пад сонцам.
- 7 Ідзі, еш з радасьцю хлеб твой і пі са спакойным сэрцам віно тваё, калі даспадобы Богу справы твае.
- 8 Увесь час няхай будзе белым адзеньне тваё, і алею на галаве тваёй няхай не бракуе.
- 9 Пражыві жыццё з жонкаю, якую кахаеш, ў-ва ўсе дні марнага жыцця твайго, якія дадзены табе пад сонцам на ўвесь час марнасьці тваёй, бо гэта частка твая ў жыцці і ў-ва ўсёй цяжкай працы, якую працуеш пад сонцам.
- 10 Усё, што можа зрабіць рука твая, рабі паводле сілы тваёй, бо ў адхланы, у якую ты ідзеш, няма ані справаў, ані разуменьня, ані веданьня, ані мудрасці.
- 11 І павярнуўся я, і ўбачыў пад сонцам, што не шпаркім [даецца паспяховы] бег і не магутным — [перамога ў] вайне, і ня мудрым — хлеб, і не разумным — багацьце, і ня знаўцам — зычлівасьць, бо ад часу і выпадку залежыць усё гэта.

12 Бо таксама ня ведае чалавек часу свайго. Як рыбы трапляюць у згубную сетку, і як птушкі заблытваюцца ў сіле, так сыны чалавечыя патрапляюць у ліхі час, які прыходзіць на іх нечакана.

13 Таксама бачыў я такую мудрасьць пад сонцам, і вялікай яна [падалася] для мяне:

14 Горад малы, і людзей у ім няшмат, і прыйшоў да яго вялікі валадар, і атачыў яго, і насыпаў супраць яго вялікія валы.

15 І знайшоўся ў ім чалавек бедны і мудры, і выратаваў горад той мудрасьцю сваёю; і ніводзін чалавек не ўзгадаў гэтага беднага чалавека.

16 І я сказаў: “Мудрасьць лепшая за сілу, але мудрасьцю беднага пагарджаюць, і словаў ягоных ня слухаюць”.

17 Спакойныя словы мудрых паслухаць [лепш], чым крык таго, хто пануе сярод дурняў.

18 Мудрасьць лепшая за зброю ваенную, а адзін грэшнік зьнішчыць шмат добрага.

Экл 10

1 Мёртвая муха робіць сьмярдзючым алей, і вылівае яго знаўца пахнідлаў. Больш важыць малое глупства, чым мудрасьць і слава.

2 Сэрца мудрага [зэвртаецца] ў правы бок, а сэрца дурня — у левы.

3 Нават калі дурны ідзе дарогаю, яму не хапае розуму, і ён пакажа усім, што дурны.

4 Калі гнеў вялікага пана ўзьнімецца супраць цябе, заставайся на месцы сваім, бо цьвярозныя паводзіны залагоджваюць вялікія правіны.

5 Ёсьць ліха, якое я бачыў пад сонцам, нібыта памылка, якая выходзіць ад аблічча ўладара:

6 дурань пастаўлены на высокасьці вялікай, а багатыя сядзяць нізка.

7 Бачыў я слугаў на конях, і князёў, якія як слугі, ідуць па зямлі.

8 Хто капае яму, той упадзе ў яе, а таго, хто ломіць агароджу, укусіць зьмяя.

9 Хто перасоўвае камяні, можа скалечыцца імі, і хто коле дровы, можа быць у небацьпецы ад іх.

10 Калі ступіцца жалезная [сякера] і лязо яе не навострана, трэба больш прыкладаць сілы, але больш карысьці будзе скарыстацца мудрасьцю.

11 Калі ўкусіць зьмяя незагавораная, няма ўжо карысьці ад таго, хто ўмее загаворваць.

12 Словы вуснаў мудрага — прыемнасьць, але вусны дурня губяць яго самога.

13 Пачатак словаў вуснаў ягоных — глупота, а канец [прамовы] вуснаў ягоных — ліхое шаленства.

14 Бязглузды памнажае словы, хоць ня ведае чалавек, што будзе потым, і што пасья яго станецца, хто распавядзе яму?

15 Праца дурняў стамляе іх, бо ня ведае ён [нават], як дайсьці ў горад.

16 Гора табе, зямля, калі валадар твой — юнак, і калі твае князі ад раніцы ядуць.

17 Шчасьлівая зямля, калі валадар — сын шляхетных, калі князі ядуць у час [адпаведны] для спасленьня, а не каб нажэрціся.

18 Дзе лянота, там правісае столь, і дзе апушчаны рукі, там працякае дом.

19 Дзеля забавы ладзяць банкет, і віно разьвесьяля жыцьцё, а срэбра адказвае за ўсё.

20 Нават у думцы сваёй не клянi валадара, і ў спальні сваёй не клянi багатага, бо птушкі нябесныя занясуць голас твой, і тыя, што маюць крылы, распавядуць слова.

Экл 11

1 Пускай хлеб свой па вадзе, таму што праз шмат дзён знойдзеш яго.

- 2 Давай частку сямі, і нават васьмі, бо ня ведаеш, якая бяда будзе на зямлі.
- 3 Калі хмары будуць напоўненыя дажджом, яны выльюць [яго] на зямлю, і калі дрэва ўпадзе на поўдзень або на поўнач, на месцы, дзе ўпадзе, там і застанеца.
- 4 Хто назірае за ветрам, ня будзе сеяць, і хто глядзіць на хмары, ня будзе жаць.
- 5 Калі ты ня ведаеш, які шлях ветру і як [паўстаюць] косткі ва ўлоньні цяжарнай, падобна ня ведаеш дзеяў Бога, Які робіць усё.
- 6 Раніцаю сей насеньне тваё, і ў вечары не спыняй рукі тваёй, бо ты ня ведаеш, з чаго будзе больш карысьці, з аднаго ці з другога, ці з абодвух будзе аднолькава добра.
- 7 Салодкае сьвятло, і добра вачам бачыць сонца.
- 8 Бо калі шмат гадоў жыве чалавек, няхай радуецца з іх усіх, і няхай памятае пра дні цемры, бо будзе іх шмат. Усё, што надыйдзе — марнасьць.
- 9 Радуйся, юначка, у маладосьці сваёй, і няхай сэрцу твайму будзе добра ў дні юнацтва твайго, і хадзі шляхамі сэрца твайго і паводле таго, што бачаць вочы твае, і ведай, што за ўсё гэта Бог прывядзе цябе на суд.
- 10 І прыбярэ смутак з сэрца твайго, і аддалі ліхоцьце ад цела твайго, бо маладосьць і цёмнасьць валасоў — марнасьць.

Экл 12

- 1 І памятай пра Творцу твайго у дні юнацтва твайго, пакуль не прыйдуць дні ліхія, і пакуль не сустрэнуць цябе гады, пра якія скажаш: “Не падабаюцца мне яны”,
- 2 пакуль не зацмрыцца сонца, і сьвятло, і месяц, і зоркі, пакуль ня вернуцца пасьяла дажджу хмары,
- 3 у дні, калі будуць дрыжэць вартаўнікі дому і хістацца мужы моцныя, і кінець малоць млынары, бо іх будзе мала, і пацямнеюць тыя, што глядзяць праз вокны,
- 4 і будуць замкнутыя дзьверы на вуліцу, і сціхне голас жорнаў, і будуць ўскокваць на голас птушкі, і змоўкнуць ўсе дочкі сьпеваў,
- 5 і будуць баяцца вышыняў, і жахацца на дарозе; і завітнее дрэва мігдалёвае, і пацяжэе саранча, і асыпецца капэрс, бо пойдзе чалавек у дом вечнасьці сваёй, і будуць хадзіць вакол яго па вуліцы плачкі,
- 6 пакуль не парвецца срэбны ланцужок, і не раструшчыцца залатая чаша, і не паб’ецца збан пры крыніцы, і ня зломіцца калаўрот над студняю,
- 7 і вернецца парохно ў зямлю, чым яно і было, а дух вернецца да Бога, Які даў яго.
- 8 Марнасьць марнасьцяў, сказаў Эклезіяст, ўсё — марнасьць.
- 9 Акрамя таго, што Эклезіяст быў мудры, ён вучыў таксама людзей ведам, і прыслухоўваўся, і дасьледаваў, і склаў шмат прыповесьцяў.
- 10 Імкнуўся Эклезіяст знайсці прыгожыя словы, і запісаць шчыра словы праўды.
- 11 Словы мудрых — як джалы, і як цьвікі моцна ўбітыя — тыя, што сабралі іх; яны дадзены адзіным Пастырам.
- 12 А што звыш гэтага, сыне мой, таго сьцеражыся: складаньню шматлікіх кнігаў няма канца, і доўгае вучэньне — стома для цела.
- 13 Сутнасьць усяго слова, што было пачута: бойся Бога і захоўвай прыказаньні Ягоныя, бо ў гэтым — усё для чалавека!
- 14 Бо ўсе ўчынкi Бог прывядзе на суд, і ўсё схаванае, і добрае, і ліхое.

ЭВАНГЕЛЬЛЕ ПАВОДЛЕ МАЦЬВЕЯ

- 1 Кніга радаводу Ісуса Хрыста, Сына Давіда, Сына Абрагама:
 2 Абрагам нарадзіў Ісаака; Ісаак нарадзіў Якуба; Якуб нарадзіў Юду і братоў ягонных;
 3 Юда нарадзіў Пэрэса і Зару ад Тамар; Пэрэс нарадзіў Эсрома; Эсром нарадзіў Арама;
 4 Арам нарадзіў Амінадава; Амінадаў нарадзіў Наасона; Наасон нарадзіў Сальмона;
 5 Сальмон нарадзіў Боаза ад Рахаў; Боаз нарадзіў Абэда ад Рут;
 6 Абэд нарадзіў Есэя; Есэй нарадзіў Давіда валадара; Давід валадар нарадзіў Салямона ад Урыывай;
 7 Салямон нарадзіў Рабаама; Рабаам нарадзіў Абію; Абія нарадзіў Асу;
 8 Аса нарадзіў Ясафата; Ясафат нарадзіў Ярама; Ярам нарадзіў Озію;
 9 Озія нарадзіў Ёатама; Ёатам нарадзіў Ахаза; Ахаз нарадзіў Эзэкію;
 10 Эзэкія нарадзіў Манасу; Манаса нарадзіў Амона; Амон нарадзіў Ёсію;
 11 Ёсія нарадзіў Ёакіма; Ёакім нарадзіў Ехонію і братоў ягонных перад перасяленьнем у Бабілон.
 12 А пасля перасяленьня ў Бабілон Ехонія нарадзіў Салятэля; Салятэль нарадзіў Зэрубабэля;
 13 Зэрубабэль нарадзіў Абіюда; Абіюд нарадзіў Эліякіма; Эліякім нарадзіў Азора;
 14 Азор нарадзіў Садока; Садок нарадзіў Ахіма; Ахім нарадзіў Эліюда;
 15 Эліюд нарадзіў Элеазара; Элеазар нарадзіў Маттана; Маттан нарадзіў Якуба;
 16 Якуб нарадзіў Язэпа, мужа Марыі, ад якой нарадзіўся Ісус, называны Хрыстос.
 17 Гэтак усіх пакаленьняў ад Абрагама да Давіда чатырнаццаць пакаленьняў; ад Давіда да перасяленьня ў Бабілон чатырнаццаць пакаленьняў; і ад перасяленьня ў Бабілон да Хрыста чатырнаццаць пакаленьняў.
 18 Нараджэньне Ісуса Хрыста было вось як: па заручынах маці Яго Марыі з Язэпам, раней, чым яны зыйшліся, выявілася, што яна цяжарная ад Духа Сьвятога.
 19 Язэп, муж ейны, будучы праведным і ня хочучы агаласіць яе, хацеў цішком адпусьціць яе.
 20 Але, калі ён падумаў гэтае, вось, анёл Госпадаў зьявіўся яму ў-ва сьне і сказаў: «Язэп, сыне Давідаў! Ня бойся прыняць Марыю, жонку тваю, бо Тое, што нарадзілася ў ёй, ёсьць ад Духа Сьвятога.
 21 Вось жа народзіць Сына, і дасі Яму імя Ісус, бо Ён збавіць народ Свой ад грахоў іхніх».
 22 А ўсё гэтае сталася, каб споўнілася сказанае Госпадам праз прарока, які кажа:
 23 «Вось, Дзеве прыйме ва ўлоньне і народзіць Сына; і дадуць Яму імя Іммануэль, гэта значыць: З намі Бог».
 24 Устаўшы зо-сну, Язэп зрабіў, як загадаў яму анёл Госпадаў, і прыняў жонку сваю,
 25 і не спазнаў яе, аж нарадзіла Сына свайго Першароднага, і ён даў Яму імя Ісус.

Мц 2

- 1 Калі ж Ісус нарадзіўся ў Бэтлееме Юдэйскім у дні валадара Ірада, прыйшлі ў Ерусалім мудрацы з усходу і кажуць:
 2 «Дзе народжаны Валадар Юдэйскі? Бо мы бачылі зорку Ягоную на ўсходзе і прыйшлі пакланіцца Яму».
 3 Пачуўшы гэтае, Ірад валадар стрывожыўся, і ўвесь Ерусалім з ім.

4 І, сабраўшы ўсіх першасьвятароў і кніжнікаў народу, пытаўся ў іх, дзе павінен нарадзіцца Хрыстос.

5 Яны ж казалі яму: «У Бэтлееме Юдэйскім, бо гэтак напісана праз прарока:

6 «І ТЫ, Бэтлеем, зямля Юды, нічым ня меншы за ваяводзтвы Юды, бо з цябе выйдзе Правадыр, Які будзе пасьвіць народ Мой, Ізраіль»».

7 Тады Ірад, цішком паклікаўшы мудрацоў, выведаў ад іх час зьяўленьня зоркі.

8 І, паслаўшы іх у Бэтлеем, сказаў: «Пайдзіце, добра даведайцеся пра Дзіцятка і, калі знойдзеце, паведаміце мне, каб і я, пайшоўшы, пакланіўся Яму».

9 Яны, выслухаўшы валадара, пайшлі. І вось, зорка, якую бачылі яны на ўсходзе, ішла перад імі, пакуль, прыйшоўшы, не спынілася над [месцам], дзе было Дзіцятка.

10 Ubачыўшы зорку, яны ўзрадаваліся радасьцю вельмі вялікаю.

11 І, увайшоўшы ў дом, убачылі Дзіцятка з Марыяй, маці Ягонай, і, упаўшы, пакланіліся Яму; і, адчыніўшы скарбы свае, прынеслі Яму падарункі: золата, ладан і сьмірну.

12 І, меўшы ў сьне слова не варочацца да Ірада, іншым шляхам адыйшлі ў краіну сваю.

13 Калі ж яны адыйшлі, вось, анёл Госпадаў зьяўляецца ў сьне Язэпу і кажа: «Устань, вазьмі Дзіцятка і маці Ягоную, і бязь іх Эгіпет, і будзь там, пакуль не скажу табе; бо Ірад мае шукаць Дзіцятка, каб загубіць Яго».

14 Ён устаў уначы, узяў Дзіцятка і маці Ягоную, і пайшоў у Эгіпет.

15 І там быў да сьмерці Ірада, каб збылося сказанае Госпадам праз прарока, які кажа: «З Эгіпту паклікаў Я сына Майго».

16 Тады Ірад, убачыўшы, што мудрацы з яго пасьмяяліся, вельмі разгневаўся і паслаў забіць усіх дзяцей у Бэтлееме і ўсіх ваколіцах яго, ад двух гадоў і малодшых, паводле часу, які даведаўся ад мудрацоў.

17 Тады збылося сказанае праз прарока Ярэмію, які кажа:

18 «Голас у Раце чутны, плач, і галашэньне, і лямант вялікі; Рахель плача па дзецях сваіх і ня хоча суцешыцца, бо іх няма».

19 А пасля сьмерці Ірада, вось, анёл Госпадаў у сьне зьяўляецца Язэпу ў Эгіпце

20 і кажа: «Устань, вазьмі Дзіцятка і маці Ягоную і ідзі ў зямлю Ізраіля, бо памерлі тыя, што шукалі душы Дзіцяці».

21 Ён устаў, узяў Дзіцятка і маці Ягоную, і прыйшоў у зямлю Ізраіля.

22 А пачаўшы, што ў Юдэі пануе Архелай замест Ірада, бацькі свайго, пабаяўся туды ісьці; але, атрымаўшы слова ў сьне, пайшоў у межы Галілейскія.

23 І, прыйшоўшы, асеў у горадзе, званым Назарэт, каб споўнілася сказанае праз прарокаў, што Ён Назарэем назавецца.

Мц 3

1 У тыя дні прыходзіць Ян Хрысьціцель, абвяшчаючы ў пустыні Юдэйскай

2 і кажучы: «Наварніцеся, бо наблізілася Валадарства Нябеснае».

3 Бо ён той, пра якога сказаў прарок Ісяя: «Голас таго, хто кліча ў пустыні: Падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі рабіце сьцежкі Яму».

4 Сам жа Ян меў адзеньне з вярблюдавага воласу і скуруны пояс на паясьніцы сваёй, а ежаю яго была саранча і дзікі мёд.

5 Тады выходзілі да яго Ерусалім, і ўся Юдэя, і ўсе ваколіцы Ярдану,

6 і хрысьціліся ў яго ў Ярдане, вызнаючы грахі свае.

7 А убачыўшы мноства фарысьяў і садукеяў, якія ішлі да яго хрысьціцца, сказаў ім: «Спараджэньні яхідны, хто навучыў вас уцякаць ад будучага гневу?»

8 Учыніце ж плод, годны навартаньня,

⁹ і ня думайце гаварыць у думках сваіх: “Бацьку маем Абрагама”; бо кажу вам, што Бог можа з камянёў гэтых падняць дзяцей Абрагаму.

¹⁰ Ужо і сякера ля кораня дрэваў ляжыць; дык кожнае дрэва, якое не дае добрага плоду, сьсяжаюць і кідаюць у агонь.

¹¹ Я хрышчу вас у вадзе на навяртаньне, але Той, Хто ідзе за мною, дужэйшы за мяне, і я ня варты несці сандалы Ягоныя. Ён будзе хрысьціць вас у Духу Сьвятым і ў агні.

¹² Веялка Ягоная ў руцэ Ягонай, і Ён ачысьціць гумно Сваё, і зьбярэ пшаніцу Сваю ў сьвіран, а салому спаліць агнём нязгасным».

¹³ Тады прыходзіць Ісус з Галілеі на Ярдан да Яна хрысьціцца ў яго.

¹⁴ Ян жа ўстрымліваў Яго, кажучы: «Мне трэба хрысьціцца ў Цябе, а Ты прыходзіш да мяне?»

¹⁵ А Ісус, адказваючы, сказаў яму: «Пакінь цяпер; бо гэтак нам належыць споўніць усякую праведнасьць». Тады дапускае Яго.

¹⁶ І, ахрысьціўшыся, Ісус адразу ж выйшаў з вады, і вось, расчынілася Яму неба, і ўгледзеў Духа Божага, Які выходзіў, як голуб, і прыходзіў на Яго. ¹⁷ І вось, голас з неба, які казаў: «Гэта ёсьць Сын Мой улюбёны, у Якім маю ўпадабаньне».

Мц 4

¹ Тады Ісус заведзены быў Духам у пустыню дзеля спакушваньня праз д’ябла,

² і, прапасьціўшы сорок дзён і сорок начэй, нарэшце згаладнеў.

³ І, падыйшоўшы да Яго, спакусьнік сказаў: «Калі Ты — Сын Божы, скажы, каб камяні гэтыя сталіся хлябамі».

⁴ Ён жа, адказваючы, сказаў яму: «Напісана: “Ня хлебам адным будзе жыць чалавек, але ўсякім словам, што выходзіць з вуснаў Божых”».

⁵ Потым бярэ Яго д’ябал у сьвяты горад, і стаўляе на вільчаку сьвятыні,

⁶ і кажа яму: «Калі Ты — Сын Божы, кінься ўніз, бо напісана: “Анёлам Сваім загадае пра Цябе, і на руках панясучь Цябе, каб не спатыкнуўся аб камень нагою Тваёю”».

⁷ Ісус сказаў яму: «Ізноў жа напісана: “Не спакушай Госпада, Бога твайго”».

⁸ Ізноў бярэ Яго д’ябал на вельмі высокую гару, і паказвае яму ўсе валадарствы сьвету і славу іх,

⁹ і кажа яму: «Усё гэта дам Табе, калі, упаўшы, паклонішся мне».

¹⁰ Тады Ісус кажа яму: «Адыйдзі ад Мяне, шатан! Бо напісана: “Госпаду, Богу твайму, пакланяйся, і Яму аднаму служы”».

¹¹ Тады пакідае Яго д’ябал; і вось, анёлы прыступіліся, і служылі Яму.

¹² А пачуўшы, што Ян у вязьніцы, Ісус адыйшоў у Галілею.

¹³ І, пакінуўшы Назарэт, прыйшоў і асеў у Капэрнауме прыморскім, у гарадах Забулёна і Нэфталі,

¹⁴ каб споўнілася сказанае праз прарока Ісаю, які кажа:

¹⁵ «Зямля Забулёна і зямля Нэфталі, на дарозе прыморскай за Ярданам, Галілея паганская,

¹⁶ народ, які сядзеў у цемры, убачыў сьвятло вялікае, і тым, што сядзелі ў краіне і ценю сьмерці, сьвятло зазьзяла».

¹⁷ З таго часу Ісус пачаў абвяшчаць і казаць: «Наварніцеся, бо наблізілася Валадарства Нябеснае».

¹⁸ Праходзячы ж недалёка мора Галілейскага, Ён убачыў двух братоў, Сымона, называнага Пятром, і Андрэя, брата ягонага, якія закідалі сеткі ў мора, бо яны былі рыбаковы,

¹⁹ і кажа ім: «Ідзіце за Мною, і Я зраблю вас лаўцамі чалавекаў».

²⁰ І яны адразу, пакінуўшы сеці, пайшлі за Ім.

21 Ідучы адтуль далей, убачыў Ён другіх двух братоў, Якуба Зэбэдэявага і Яна, брата ягонага, у чаўне з Зэбэдэем, бацькам іхнім, якія правілі сеці свае, і паклікаў іх.

22 І яны адразу, пакінуўшы човен і бацьку свайго, пайшлі за Ім.

23 І хадзіў Ісус па ўсёй Галілеі, навучаючы ў сынагогах іхніх і абвяшчаючы Эвангелье Валадарства, і аздараўляючы ўсякую хваробу і ўсякую немач у народзе.

24 І прайшлі пра Яго чуткі па ўсёй Сірыі, і прыводзілі да Яго ўсіх нядужых, з рознымі хворасьцямі і пакутамі, і апанаваных дэманамі, і люнатыкаў, і спараліжаваных, і Ён іх аздараўляў.

25 І ішлі за Ім шматлікія натоўпы з Галілеі, і Дэкапалю, і Ерусаліму, і Юдэі, і з таго боку Ярдану.

Мц 5

1 Ubачыўшы натоўпы, Ён узыйшоў на гару, і, калі сеў, падыйшлі да Яго вучні Ягоныя.

2 І Ён, расчыніўшы вусны Свае, навучаў іх, кажучы:

3 «Шчасьлівыя ўбогія духам, бо іх ёсьць Валадарства Нябеснае.

4 Шчасьлівыя тыя, што плачуць, бо яны будуць суцешаныя.

5 Шчасьлівыя ціхія, бо яны возьмуць у спадчыну зямлю.

6 Шчасьлівыя тыя, што прагнуць і смагнуць праведнасьці, бо яны будуць насычаныя.

7 Шчасьлівыя міласьцівыя, бо яны будуць памілаваныя.

8 Шчасьлівыя чыстыя сэрцам, бо яны Бога ўбачаць.

9 Шчасьлівыя міратворцы, бо яны сынамі Божымі будуць названыя.

10 Шчасьлівыя тыя, каго перасьледуюць за праведнасьць, бо іх ёсьць Валадарства Нябеснае.

11 Шчасьлівыя вы, калі дзеля Мяне будуць зьневажаць вас, і перасьледаць, і казаць усякае злое слова хлусьліва.

12 Радуйцеся і весяліцеся, бо вялікая нагорода ваша ў небе; бо так перасьледавалі прарокаў, якія былі раней за вас.

13 Вы — **СОЛЬ ЗЯМЛІ**. Калі ж соль згубіць сілу, то чым зробіш яе салёнаю? Яна ўжо ні на што не надаецца, хіба толькі выкінуць яе вон на патаптаньне людзям.

14 Вы — **СВЯТЛО СЪВЕТУ**. Ня можа схаватца горад, які стаіць на вяршыні гары.

15 Ніхто не запальвае свечку, каб паставіць яе пад пасудзінай, але на свечніку, і яна сьвеціць усім, хто ёсьць у доме.

16 Гэтак няхай святло вашае сьвеціць перад людзьмі, каб яны бачылі вашыя добрыя справы і славілі Айца вашага, Які ў небе.

17 Ня думайце, што Я прыйшоў парушыць Закон ці Прарокаў; не парушыць прыйшоў Я, але споўніць.

18 Бо сапраўды кажу вам: пакуль не праміне неба і зямля, аніводная ёта ці рыска не праміне з Законау, пакуль ня станецца ўсё.

19 Вось жа, хто парушыць адно з гэтых найменшых прыказаньняў і навучыць гэтакіх людзей, той найменшым названы будзе ў Валадарстве Нябесным; а хто выканае і навучыць, той вялікім названы будзе ў Валадарстве Нябесным.

20 Бо кажу вам: калі праведнасьць ваша не перавысіць [праведнасьці] кніжнікаў і фарысеяў, вы ня ўвойдзеце ў Валадарства Нябеснае.

21 Вы чулі, што сказана старадаўнім: “Не забівай, а хто заб’е, падлягае суду”.

22 А Я кажу вам, што ўсякі, хто гневаецца на брата свайго дарэмна, падлягае суду; а хто скажа брату свайму: “Рака”, падлягае сынэдрыёну, а хто скажа: “Дурань”, падлягае геенне вогненай.

23 Дык калі ты прынясеш дар твой на ахвярнік, і там узгадаеш, што брат твой мае нешта супраць цябе,

24 пакінь дар твой перад ахвярнікам і пайдзі перш пагадзіся з братам тваім, а тады, прыйшоўшы, прынясі дар твой.

25 Пагадзіся з супраціўнікам тваім хутчэй, пакуль ты яшчэ ў дарозе з ім, каб супраціўнік не аддаў цябе судзьдзі, а судзьдзя не аддаў бы цябе паслугачу, і ня быў ты кінуты ў вязьніцу.

26 Сапраўды кажу табе: ты ня выйдзеш адтуль, пакуль не аддасі апошняга кадранта.

27 Вы чулі, што сказана старадаўным: **“Не чужалож”**.

28 А Я кажу вам, што ўсякі, хто глядзіць на жанчыну, жадаючы яе, ужо чужаложыць з ёю ў сэрцы сваім.

29 Калі ж правае вока тваё згаршае цябе, вырві яго і кінь ад сябе, бо лепш табе, каб загінуў адзін з членаў тваіх, а ня ўсё цела тваё было ўкінута ў геенну.

30 І калі правая рука твая згаршае цябе, адсячы яе і кінь ад сябе, бо лепш табе, каб загінуў адзін з членаў тваіх, а ня ўсё цела тваё было ўкінута ў геенну.

31 Сказана таксама, што, калі хто разлучаецца з жонкаю сваёю, няхай дасць ёй развод.

32 А Я кажу вам: хто разлучаецца з жонкаю сваёю не з прычыны распусты, той робіць яе чужаложніцай, і хто жэніцца з разведзенай, той чужаложыць.

33 Яшчэ чулі вы, што сказана старадаўным: **“Не прысягай фальшыва, але спаўняй перад Госпадам прысягі твае”**.

34 А Я кажу вам: не прысягай зусім, ані небам, бо яно — пасад Божы;

35 ані зямлёю, бо яна — падножжа ног Ягоных, ані Ерусалімам, бо ён — горад вялікага Валадара;

36 ані галавою сваёю не прысягай, бо ня можаш аніводнага воласу зрабіць белым ці чорным.

37 Але няхай будзе слова вашае: **“Так, так”, “Не, не”,** а што больш таго, тое ад злога.

38 Вы чулі, што сказана: **“Вока за вока і зуб за зуб”**.

39 А Я кажу вам: не праціўцеся злому, але, хто ўдарыць цябе ў правую шчаку тваю, павярні да яго і другую,

40 і хто захоча судзіцца з табою і ўзяць у цябе вопратку, аддай яму і шаты;

41 і хто прымусіць цябе ісьці з ім адну мілю, ідзі з ім дзьве.

42 Таму, хто просіць у цябе, дай, і ад таго, хто хоча ў цябе пазычыць, не адварочвайся.

43 Вы чулі, што сказана: **“Любі бліжняга твайго і ненавідзь ворага твайго”**.

44 А Я кажу вам: любіце ворагаў вашых, дабраслаўляйце тых, якія праклінаюць вас, рабіце дабро тым, якія ненавідзяць вас, і маліцеся за тых, якія крыўдзяць вас і перасьледуюць вас,

45 каб сталіся вы сынамі Айца вашага, Які ў небе, бо Ён узьнімае сонца Сваё над добрымі і злымі і пасылае дождж на праведных і няправедных.

46 Бо калі вы любіце тых, якія вас любяць, якая вам нагорода? Ці ж ня так робяць і мытнікі?

47 І калі вы вітаеце толькі братаў вашых, што асаблівае робіце? Ці ж не такім чынам робяць і мытнікі?

48 Дык будзьце ж дасканалымі, як дасканалы Айцец ваш, Які ў небе.

Мц 6

1 Сыцеражыцеся, не рабіце міласьціны вашае перад людзьмі з тым, каб яны бачылі вас, бо тады ня будзеце мець нагароды ад Айца вашага, Які ў небе.

² Калі ж даеш міласьціну, не трубі перад сабою, як робяць крывадушнікі ў сынагогах і на вуліцах, каб людзі славілі іх. Сапраўды кажу вам: яны ўжо атрымоўваюць нагароду сваю.

³ У цябе ж, калі ты робіш міласьціну, няхай левая рука твая ня ведае, што робіць правая,

⁴ каб міласьціна твая была ўтоена, і Айцец твой, Які бачыць утоенае, дасьць табе яўна.

⁵ І калі молішся, ня будзь, як крывадушнікі, бо яны любяць у сынагогах і на вуглах вуліцаў, спыніўшыся, маліцца, каб паказацца перад людзьмі. Сапраўды кажу вам, што яны ўжо атрымоўваюць нагароду сваю.

⁶ Ты ж, калі молішся, увайдзі ў пакой твой і, зачыніўшы дзьверы твае, памаліся Айцу твайму, Які ўтоены, і Айцец твой, Які бачыць утоенае, дасьць табе яўна.

⁷ А молячыся, не гаварыце лішняга, як пагане, бо яны думваюць, што ў шматслоўі сваім будуць пачутыя.

⁸ Ня будзьце падобныя да іх, бо ведае Айцец ваш, у чым вы маеце патрэбу, раней, чым вы папросіце ў Яго.

⁹ Маліцеся ж вось гэтак: **“Ойча наш, Які ёсьць у небе! Сьвяціся імя Тваё;**

¹⁰ прыйдзі Валадарства Тваё; будзь воля Твая як у небе, так і на зямлі.

¹¹ Хлеба нашага штодзённага дай нам сёньня.

¹² І адпусці нам правіны нашыя, як і мы адпускаем вінаватым нашым;

¹³ і ня ўводзь нас у спакусу, але збаў нас ад злога. Бо Тваё Валадарства, і моц, і слава навекі. Амэн”.

¹⁴ Бо, калі вы будзеце адпускаць людзям грахі іхнія, то і вам адпусьціць Айцец ваш, Які ў небе.

¹⁵ А калі ня будзеце адпускаць людзям грахоў іхніх, то і Айцец ваш не адпусьціць грахоў вашых.

¹⁶ А калі посьціце, ня будзьце панурымі, быццам крывадушнікі; бо яны зьмяняюць абліччы свае, каб, посьцячыся, паказацца перад людзьмі. Сапраўды кажу вам, што яны ўжо атрымоўваюць нагароду сваю.

¹⁷ А ты, посьцячыся, памаж галаву тваю і абмый аблічча тваё,

¹⁸ каб ня перад людзьмі паказацца посьцячым, але перад Айцом тваім, Які ўтоены, і Айцец твой, Які бачыць утоенае, дасьць табе яўна.

¹⁹ Не зьбірайце сабе скарбаў на зямлі, дзе моль і іржа нішчаць, і дзе злодзеі падкопваюць і крадуць;

²⁰ але зьбірайце сабе скарбы ў небе, дзе ані моль, ані іржа ня нішчаць, і дзе злодзеі не падкопваюць і не крадуць.

²¹ Бо дзе скарб ваш, там будзе і сэрца вашае.

²² Сьветач цела ёсьць вока. Калі вока тваё чыстае, усё цела тваё будзе сьветлае.

²³ Калі ж вока тваё злое, усё цела тваё будзе цёмным. Калі ж сьвятло, якое ў табе, ёсьць цемра, дык якая ж цемра сама?

²⁴ Ніхто ня можа служыць двум панам; бо ці аднаго будзе ненавідзец, а другога любіць, ці аднаго будзе трымацца, а другім пагарджаць. Ня можаце Богу служыць і мамоне.

²⁵ Таму кажу вам: не клапаціцеся пра душу вашу, што вам есьці і што піць, ані пра цела вашае, у што апрануцца. Ці ж душа ня большая за ежу, і цела — за адзеньне?

²⁶ Паглядзіце на птушак нябесных, што ані сеюць, ані жнуць і не зьбіраюць у сьвірны, і Айцец ваш Нябесны жывіць іх. Наколькі ж вы лепшыя за іх.

²⁷ Хто ж з вас сваім клопатам можа дадаць сабе росту хоць на адзін локац?

²⁸ І наконт адзеньня чаго клапаціцеся? Паглядзіце на палявыя лілеі, як яны растуць, не працуюць, не прадуць.

29 А Я кажу вам, што нават Салямон у-ва ўсёй славе сваёй не апранаўся так, як адна з іх.

30 Калі ж траву на полі, якая сёння ёсьць, а заўтра будзе кінутая ў печ, Бог так апранае, дык ці ня шмат больш вас, малаверы?

31 Дык не клапаціцеся, кажучы: “Што нам есьці?”, ці: “Што нам піць?”, ці: “У што апрануцца?”

32 Бо ўсяго гэтага шукаюць пагане. Бо Айцец ваш Нябесны ведае, што вам усё гэтае патрэбна.

33 Шукайце ж перш Валадарства Божага і праведнасьці Яго, і тое ўсё дадасца вам.

34 Дык не клапаціцеся пра заўтрашні дзень, бо заўтрашні дзень сам будзе клапаціцца пра сябе. Досыць дню свайго ліха.

Мц 7

1 Не судзіце, каб не былі суджаныя.

2 Бо якім судом судзіце, такім будзеце суджаны, і якою меркаю мераеце, гэткаю і вам адмераюць.

3 Што ты глядзіш на сучок у воку брата твайго, а бервяна ў сваім воку ня бачыш?

4 Ці як скажаш брату твайму: “Дазволь, выму сучок з вока твайго”, а вось, у воку тваім — бервяно?

5 Крывадушнік! Вымі перш бервяно з вока твайго, і тады ўбачыш, як выняць сучок з вока брата твайго.

6 Не давайце сьвятога сабакам і ня кідайце пэрлаў вашых перад сьвіньнямі, каб яны не патапталі іх нагамі сваімі і, павярнуўшыся, не парвалі вас.

7 Прасіце, і будзе вам дадзена; шукайце, і знойдзеце; стукайцеся, і адчыняць вам.

8 Бо кожны, хто просіць, атрымлівае, і хто шукае, знаходзіць, і хто стукаецца, таму адчыняць.

9 Ці ёсьць між вамі чалавек, які, калі сын ягоны папросіць хлеба, дасьць яму камень?

10 І калі папросіць рыбы, дасьць яму зьмяю?

11 Дык калі вы, будучы злымі, умеце добрыя дары даваць дзецям вашым, тым больш Айцец ваш, Які ў небе, дасьць добрае тым, што просяць у Яго.

12 Дык усё, што хочаце, каб вам рабілі людзі, тое і вы ім рабіце; бо ў гэтым Закон і Прарокі.

13 Уваходзьце праз цесную браму, бо шырокая брама і прасторны шлях, што вядуць да загубы, і шмат хто ўваходзіць праз іх,

14 бо цесная брама і вузкі шлях, што вядуць у жыцьцё, і мала хто знаходзіць іх.

15 Сьцеражыцеся фальшывых прарокаў, якія прыходзяць да вас у а вечым адзеньні, а ўнутры яны — ваўкі драпежныя.

16 Паводле плоду іхніх пазнаеце іх. Ці збіраюць з церняў вінаград або з асоту фігі?

17 Гэтак усякае добрае дрэва дае плады добрыя, а благое дрэва дае плады дрэнныя.

18 Ня можа дрэва добрае даваць плады дрэнныя, ані благое дрэва даваць плады добрыя.

19 Усякае дрэва, якое не дае добрага плоду, сьсякаюць і кідаюць у агонь.

20 Таму паводле плоду іхніх пазнаеце іх.

21 Ня кожны, хто кажа Мне: “Госпадзе! Госпадзе!”, увойдзе ў Валадарства Нябеснае, але той, хто выконвае волю Айца Майго, Які ў небе.

22 Многія скажучь Мне ў той дзень: “Госпадзе, Госпадзе! Ці не ў Тваё імя мы прарочылі? І ці не ў Тваё імя выганялі дэманай? І ці не ў Тваё імя шмат цудаў чынілі?”

23 І тады прызнаюся ім: “Я ніколі ня ведаў вас. Адыйдзіцеся ад Мяне, вы, што чыніце беззаконьне”.

24 Дык кожнага, хто слухае гэтыя словы Мае і выконвае іх, прыраўняю да чалавека мудрага, які пабудоваў дом свой на скале.

25 І пайшоў дождж, і разьліліся рэкі, і падзьмулі вятры, і ўдарылі на дом той; і ён ня ўпаў, бо быў умацаваны на скале.

26 А кожны, хто слухае гэтыя словы Мае і не выконвае іх, будзе падобны да чалавека дурнога, які пабудоваў дом свой на пяску.

27 І пайшоў дождж, і разьліліся рэкі, і падзьмулі вятры, і ўдарылі на дом той, і ён упаў, і было падзеньне ягонае вялікае».

28 І сталася, калі Ісус скончыў гэтыя словы, натоўпы дзівіліся з вучэньня Ягонага,

29 бо Ён вучыў іх, як той, хто мае ўладу, і не як кніжнікі.

Мц 8

1 Калі ж Ён зыйшоў з гары, пайшлі за Ім шматлікія натоўпы.

2 І вось пракажоны, падышоўшы, пакланіўся Яму, кажучы: «Госпадзе! Калі хочаш, можаш мяне ачысьціць».

3 І, працягнуўшы руку, Ісус дакрануўся да яго, кажучы: «Хачу, будзь ачышчаны». І ён адразу ачысьціўся ад праказы сваёй.

4 І кажа яму Ісус: «Глядзі, нікому не кажы, але пайдзі, пакажыся сьвятару і прынясі дар, які загадаў Майсей дзеля сьведчаньня ім».

5 Калі ж увайшоў Ісус у Капэрнаум, падышоў да Яго сотнік, просячы Яго

6 і кажучы: «Госпадзе! Слуга мой ляжыць дома спараліжаваны і страшэнна мучыцца».

7 І кажа яму Ісус: «Я, прыйшоўшы, аздараўлю яго».

8 І, адказваючы, сотнік прамовіў: «Госпадзе! Я ня варты, каб Ты ўвайшоў пад дах мой, але скажы толькі слова, і будзе аздароўлены слуга мой».

9 Бо і я чалавек, які пад уладаю, ды маю пад сабою жаўнераў, і кажу аднаму: “Ідзі”, і ён ідзе; і другому: “Прыйдзі”, і ён прыходзіць; і слуге майму: “Зрабі тое”, і ён робіць».

10 Пачуўшы гэтае, Ісус здзівіўся і сказаў тым, якія за Ім ішлі: «Сапраўды кажу вам, нідзе ў Ізраілі Я не знайшоў гэткае веры».

11 Кажу ж вам, што многія прыйдуць з усходу і захаду і ўзьлягуць з Абрагамам, і Ісаакам, і Якубам у Валадарстве Нябесным,

12 а сыны Валадарства будуць выгнаныя ў цемру вонкавую; там будзе плач і скрыгат зубоў».

13 І сказаў Ісус сотніку: «Ідзі, і, як ты паверыў, станецца табе». І паздаравёў слуга ягоны ў тую ж гадзіну.

14 І, прыйшоўшы ў дом Пятра, Ісус убачыў цешчу ягоную, якая ляжала ў гарачцы.

15 І Ён дакрануўся да рукі ейнай, і пакінула яе гарачка, і яна ўстала, і паслугавала ім.

16 Калі ж надыйшоў вечар, прывялі да Яго шмат апанаваных дэманамі, і Ён выгнаў духаў словам, і ўсіх хворых аздаравіў,

17 каб споўнілася сказанае праз прарока Ісаю, які кажа: «Ён узяў нашыя няджуасьці і панёс хваробы».

18 Ubачыўшы ж навокал Сябе шматлікія натоўпы, Ісус загадаў адыйсьці на другі бок.

19 І, падышоўшы, адзін кніжнік сказаў Яму: «Настаўнік, я пайдзю за Табою, куды б Ты ні пайшоў».

20 І кажа яму Ісус: «Лісы маюць норы, і птушкі нябесныя — гнёзды, а Сын Чалавечы ня мае, дзе галаву схіліць».

- 21 А іншы з вучняў Ягоных сказаў Яму: «Госпадзе! Дазволь мне перш пайсьці і пахаваць бацьку майго».
- 22 Ісус жа сказаў яму: «Ідзі за Мною і пакінь мёртвым хаваць сваіх мёртвых».
- 23 І калі ўвайшоў Ён у човен, пайшлі за Ім вучні Ягоныя.
- 24 І вось, сталася вялікае ўзрушэньне на моры, так што хвалі залівалі човен, а Ён спаў.
- 25 І, падышоўшы, вучні Ягоныя пабудзілі Яго, кажучы: «Госпадзе! Збаў нас, мы гінем!»
- 26 І кажа ім: «Чаго вы палохаецеся, малаверы?» Тады, устаўшы, забараніў вятрам і мору, і сталася вялікая ціша.
- 27 А людзі здзіўляліся, кажучы: «Хто ж Ён, што і вятры, і мора слухаюцца Яго?»
- 28 І, калі Ён прыйшоў на другі бераг у край Гергесэнскі, перанялі Яго двое апанаваных дэманам, якія выйшлі з магілаў, страшэнна злыя, так што ніхто ня мог праходзіць тою дарогаю.
- 29 І вось яны закрычалі, кажучы: «Што нам і Табе, Ісусе, Сыне Божы? Ці Ты прыйшоў суды перад часам мучыць нас?»
- 30 Далёка ж ад іх пасьвіўся вялікі гурт свіняў.
- 31 А дэмань прасілі Яго, кажучы: «Калі нас выганяеш, дазволь нам адыйсьці ў гэты гурт свіняў».
- 32 І Ён сказаў ім: «Ідзіце». І тыя, выйшаўшы, адыйшлі ў гурт свіняў. І, вось, рынуўся ўвесь гурт свіняў са стромы ў мора, і загінуў у вадзе.
- 33 А тыя, што пасьвілі, уцяклі і, прыйшоўшы ў горад, паведамлілі пра ўсё і пра тых, што былі апанаваныя дэманам.
- 34 І вось, увесь горад выйшаў насустрач Ісусу і, убачыўшы Яго, прасілі, каб зыйшоў ад межаў іхніх.

Мц 9

- 1 І, увайшоўшы ў човен, Ён перапльў назад, і прыйшоў у Свой горад.
- 2 І вось, прынеслі да Яго спараліжаванага, які ляжаў на ложку. І, бачачы веру іх, Ісус сказаў спараліжаванаму: «Будзь пэўным, дзіця! Адпускаюцца табе грахі твае».
- 3 І вось, некаторыя з кніжнікаў сказалі самі ў сабе: «Ён блюзьніць».
- 4 І, бачачы думкі іхнія, Ісус сказаў: «Чаму злое вы падумалі ў сэрцах ваших?»
- 5 Бо што лягчэй сказаць: «Адпускаюцца табе грахі», ці сказаць: «Устань і хадзі?»
- 6 Але, каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі адпускаць грахі», — кажа тады спараліжаванаму: «Устань, вазьмі ложак твой і ідзі ў дом твой».
- 7 І, устаўшы, ён пайшоў у дом свой.
- 8 Бачачы гэтае, натоўпы здзівіліся і славілі Бога, Які даў такую ўладу людзям.
- 9 І, праходзячы адтуль, Ісус убачыў чалавека, які сядзеў на мытні, звананага Мацьвеем, і кажа яму: «Ідзі за Мною». І ён, устаўшы, пайшоў за Ім.
- 10 І сталася, як Ён узьлягаў у доме, вось, шмат мытнікаў і грэшнікаў, прыйшоўшы, узьляглі з Ісусам і вучнямі Ягонымі.
- 11 І фарысэі, якія бачылі гэта, сказалі вучням Ягоным: «Дзеля чаго Настаўнік ваш есьць з мытнікамі і грэшнікамі?»
- 12 А Ісус, пачуўшы, сказаў Ім: «Не здаровыя маюць патрэбу ў лекары, але хворыя.
- 13 Пайдзецце ж, навучыцеся, што значыць: «Міласэрнасць хачу, а не ахвяры». Бо Я прыйшоў не праведнікаў, але грэшнікаў клікаць да навяртаньня».
- 14 Тады прыходзяць да Яго вучні Янавы, кажучы: «Чаму мы і фарысэі шмат посьцім, а Твае вучні ня посьцяць?»

15 І сказаў ім Ісус: «Ня могуць плакаць сыны вясельля, пакуль з імі жаніх. Але прыйдуць дні, калі забяруць ад іх жаніха, і тады будуць посьціць».

16 Ніхто ж не прышывае латкі з новай тканіны да старога адзення, бо прышытае аддзярэцца ад адзення, і дзіра станеца большая.

17 Не ўліваюць новага віна ў старыя мяхі, бо рвуцца мяхі, і віно выцякае, і мяхі гінуць; але новае віно ўліваюць у новыя мяхі, тады захоўваецца адно і другое».

18 Калі Ён гаварыў ім гэта, вось, падыйшоўшы, начальнік пакланіўся Яму, кажучы: «Дачка мая цяпер памірае, але прыйдзі, ускладзі на яе руку Тваю, і яна ажыве».

19 І, устаўшы, Ісус пайшоў за ім, і вучні Ягоныя.

20 І вось, жанчына, якая дванаццаць гадоў хварэла на крывацечу, падыйшоўшы ззаду, дакранулася да краю шаты Ягонаі,

21 бо яна казалі ў сабе: «Калі толькі дакрануся да шаты Ягонаі, буду выратаваная».

22 Ісус жа, павярнуўшыся і ўбачыўшы яе, сказаў: «Будзь пэўная, дачка! Вера твая збавіла цябе». І жанчына ў тую ж гадзіну паздаравела.

23 І, прыйшоўшы ў дом начальніка і ўбачыўшы жалейнікаў і ўзрушаны натоўп,

24 Ісус сказаў ім: «Адыйдзіцеся, бо не памерла дзяўчынка, але спіць». І смяяліся з Яго.

25 Калі ж вывелі натоўп, Ён, увайшоўшы, узяў яе за руку, і дзяўчынка ўстала.

26 І разыйшлася чутка пра гэта па ўсёй той зямлі.

27 І калі Ісус ішоў адтуль, ішлі за Ім два сьляпыя, крычучы і кажучы: «Зьлітуйся над намі, Сыне Давідаў!»

28 Калі ж Ён прыйшоў у дом, падыйшлі да Яго сьляпыя. І каза ім Ісус: «Ці вы верыце, што Я магу гэтае зрабіць?» Кажучы яму: «Так, Госпадзе!»

29 Тады Ён дакрануўся да вачэй іхніх, кажучы: «Паводле веры вашае няхай станеца вам».

30 І адчыніліся вочы іхнія. І Ісус грозна глянуў на іх, кажучы: «Глядзіце, каб ніхто ня ведаў».

31 А яны, выйшаўшы, шырылі вестку пра Яго па ўсёй той зямлі.

32 Калі ж тыя выходзілі, вось прывялі да Яго чалавека нямога, апанаванага дэманам.

33 І, калі дэман быў выгнаны, нямы загаварыў, і натоўп здзіўляўся, кажучы: «Ніколі не здаралася гэтае ў Ізраілі».

34 А фарысэі казалі: «Праз князя дэманаў Ён выганяе дэманаў».

35 І абыходзіў Ісус усе гарады і мястэчкі, навучаючы ў сынагогах і абвяшчаючы Эвангелье Валадарства, і аздараўляючы ўсякую хваробу і ўсякую немач у народзе.

36 Убачыўшы ж натоўпы, Ён зьлітаваўся над імі, што былі саслабелыя і расьцярушаныя, быццам авечкі, якія ня маюць пастуха.

37 Тады каза вучням Сваім: «Сапраўды, жніво багатае, а работнікаў мала.

38 Дык прасіце Гаспадара жніва, каб выслаў работнікаў на жніво Сваё».

Мц 10

1 І, паклікаўшы дванаццаць вучняў Сваіх, Ён даў ім уладу над нячыстымі духамі, каб выганяць іх і аздараўляць усякую хваробу і ўсякую немач.

2 А дванаццаці апосталаў імёны такія: першы — СЫМОН, называны Пятром, і Андрэй, брат ягоны, Якуб Зэбэдэяў і Ян, брат ягоны,

3 Філіп і Барталамей, Тамаш і Мацьвей мытнік, Якуб Алфейў і Леўвей, якога звалі Тадэвушам,

4 Сымон Кананіт і Юда Іскарыйёт, які і выдаў Яго.

- 5 Гэтых дванаццаць паслаў Ісус і загадаў ім, кажучы: «На шлях паганаў не ўзыходзьце і ў горад Самаранскі не ўваходзьце,
- 6 а ідзіце больш да авечак з дому Ізраіля, якія загінулі.
- 7 Ідучы ж, абвяшчайце, кажучы, што наблізілася Валадарства Нябеснае.
- 8 Нядужых аздараўляйце, пракажоных ачышчайце, мёртвых уваскрашайце, дэманаў выганяйце. Дарма атрымалі, дарма давайце.
- 9 Не бярыце з сабою ані золата, ані срэбра, ані медзі ў паясы вашыя,
- 10 ані торбы на дарогу, ані дзвюх вопратак, ані сандалаў, ані кія. Бо работнік варты ежы сваёй.
- 11 А ў які горад ці мястэчка ўвойдзеце, даведайцеся, хто ў ім дастойны, і там заставайцеся, пакуль ня выйдзеце.
- 12 А, уваходзячы ў дом, вітайце яго.
- 13 І, калі дом будзе сапраўды дастойны, супакой ваш прыйдзе на яго; а калі ня будзе дастойны, супакой ваш да вас вернецца.
- 14 І калі хто ня прыйме вас і ня будзе слухаць словаў вашых, то, выходзячы з дому ці з гораду таго, абтрасіце пыл з ног вашых.
- 15 Сапраўды кажу вам: лягчэй будзе зямлі Садома і Гаморы ў дзень суду, чым гораду таму.
- 16 Вось, Я пасылаю вас, як авечак сярод ваўкоў; дык будзьце мудрыя, як зьмеі, і шчырыя, як галубы.
- 17 Сьцеражыцеся людзей, бо яны будуць выдаваць вас у сынэдрэёны і ў сынагогах сваіх будуць бічаваць вас.
- 18 І павядуць вас да ваяводаў і валадароў дзеля Мяне на сьведчаньне ім і паганам.
- 19 Калі ж будуць выдаваць вас, не клапаціцеся пра тое, як ці што вам гаварыць, бо вам у тую гадзіну будзе дадзена, што гаварыць.
- 20 Бо ня вы будзеце гаварыць, але Дух Айца вашага будзе гаварыць у вас.
- 21 Выдасьць брат брата на сьмерць, і бацька — сына, і паўстануць дзеці на бацькоў, і пазабіваюць іх;
- 22 і будуць вас ненавідзець за імя Маё, але хто вытрымае да канца, збаўлены будзе.
- 23 Калі ж будуць перасьледаваць вас у адным горадзе, уцякайце ў другі, бо сапраўды кажу вам: вы не абыйдзеце ўсіх гарадоў Ізраіля, як прыйдзе Сын Чалавечы.
- 24 Вучань не вышэй за настаўніка свайго, і слуга не вышэй за гаспадара свайго.
- 25 Досьць для вучня, каб ён стаўся як настаўнік ягоны, і для слугі, каб ён стаўся як гаспадар ягоны. Калі гаспадара дому назвалі Бэльзэбулам, тым больш хатніх яго.
- 26 Дык ня бойцеся іх, бо няма нічога прыкрытага, каб не адкрылася, ані тайнага, каб ня сталася вядомым.
- 27 Што кажу вам у цёмры, кажыце пры сьвятле; і што чуеце на вуха, абвяшчайце з дахаў.
- 28 І ня бойцеся тых, што забіваюць цела, а душы забіць ня могуць; а бойцеся больш Таго, Хто можа і душу, і цела загубіць у геенне.
- 29 Ці ж ня два вераб'і продаюцца за асар? І ніводзін з іх не ўпадзе на зямлю бяз волі Айца вашага.
- 30 А ў вас і валасы на галаве ўсе палічаны.
- 31 Дык ня бойцеся, вы лепшыя за многіх вераб'ёў.
- 32 Дык кожнага, хто Мяне прызнае перад людзьмі, таго і Я прызнаю перад Айцом Маім, Які ў небе.
- 33 А хто адрачэцца Мяне перад людзьмі, таго і Я адракуся перад Айцом Маім, Які ў небе.
- 34 Ня думайце, што Я прыйшоў прынесці супакой на зямлю; не супакой прыйшоў Я прынесці, але меч.

35 Бо Я прыйшоў разлучыць чалавека з бацькам яго, і дачку — з маці яе, і нявестку — са свьякрухай яе.

36 І ворагі чалавеку хатнія яго.

37 Хто любіць бацьку ці маці больш за Мяне, ня варты Мяне; і хто любіць сына ці дачку больш за Мяне, ня варты Мяне.

38 І хто не бярэ крыжа свайго і ідзе за Мною, той ня варты Мяне.

39 Хто знойдзе душу сваю, загубіць яе; а хто загубіць душу сваю дзеля Мяне, знойдзе яе.

40 Хто прыймае вас, прыймае Мяне, а хто прыймае Мяне, прыймае Таго, Хто паслаў Мяне.

41 Хто прыймае прарока ў імя прарока, дастане нагароду прарока; і хто прыймае праведніка ў імя праведніка, дастане нагароду праведніка.

42 І калі хто напоіць аднаго з малых гэтых толькі кубкам халоднай вады ў імя вучня, сапраўды кажу вам, ня страціць нагароды свае».

Мц 11

1 І сталася, як скончыў Ісус загадаць дванаццаці вучням Сваім, пайшоў адтуль вучыць і абвяшчаць у гарады іхнія.

2 Ян жа, пачуўшы ў вязьніцы пра дзеянні Хрыста, паслаў двух вучняў сваіх

3 сказаць Яму: «Ці Ты — Той, Які прыходзіць, ці чакаць нам іншага?»

4 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Ідзіце, паведаміце Яну, што чуецца і бачыцца:

5 сьляпяны бачаць і кулгавыя ходзяць, пракажоныя ачышчаюцца і глухія чуюць, мёртвыя ўваскрасаюць і ўбогім дабравесціцца.

6 І шчаслівы той, хто ня згоршыцца праз Мяне».

7 Калі ж тыя пайшлі, Ісус пачаў гаварыць да натоўпаў пра Яна: «Што глядзець хадзілі вы ў пустыню? Ці трысьціну, якую вецер хістае?

8 Але што хадзілі вы ўбачыць? Ці чалавека, апранутага ў мяккія шаты? Вось, тыя, што носяць мяккія шаты, знаходзяцца ў дамах валадарскіх.

9 Але што хадзілі вы ўбачыць? Прарока? Так, кажу вам, і больш за прарока.

10 Бо ён ёсьць той, пра якога напісана: «Вось, Я пасылаю анёла Майго перад абліччам Тваім, які пракладзе шлях Твой перад Табою».

11 Сапраўды кажу вам: Сярод народжаных жанчынамі не паўставаў большы за Яна Хрысьціцеля, але найменшы ў Валадарстве Нябесным большы за яго.

12 Ад дзён Яна Хрысьціцеля дагэтуль Валадарства Нябеснае сілаю здабываецца, і людзі гвалтоўныя захопліваюць яго.

13 Бо ўсе Прарокі і Закон прарочылі да Яна.

14 І калі маеце прыняць, ён ёсьць Ілля, якому належыць прыйсьці.

15 Хто мае вушы слухаць, няхай слухае.

16 Да каго прыраўняю пакаленьне гэтае? Яно падобнае да дзяцей, якія сядзяць на вуліцы і клічуць да таварышаў сваіх,

17 і кажуць: «Мы гралі вам на жалейцы, і вы не скакалі; мы галасілі, і вы ня плакалі».

18 Бо прыйшоў Ян, ня есьць, ня п'е, і кажуць: «Дэмана мае».

19 Прыйшоў Сын Чалавечы, есьць і п'е; і кажуць: «Вось, чалавек — абжора і п'яніца, сябра мытнікаў і грэшнікаў». І апраўдана мудрасьць дзецьмі яе».

20 Тады пачаў Ён дакараць гарады, у якіх найбольш сталася цудаў Ягоных, за тое, што яны не навярнуліся:

21 «Гора табе, Харазін! Гора табе, Бэтсаїда! Бо калі б у Тыры і Сідоне сталіся цуды, якія былі стаўшыся ў вас, даўно б яны ў зрэбніцы і ў попеле навярнуліся.

22 Аднак кажу вам: Тыру і Сідону лягчэй будзе ў дзень суду, чым вам.

- 23 І ты, Капэрнаум, які да неба ўзьнёсся, у пекла скінуты будзеш, бо калі б у Садоме сталіся цуды, якія былі стаўшыся ў табе, ён застаўся б да гэтага дня.
- 24 Аднак кажу вам, што зямлі Садомскай лягчэй будзе ў дзень суду, чым табе».
- 25 У той час, адказваючы, Ісус сказаў: «Вызнаю Цябе, Ойча, Госпадзе неба і зямлі, што Ты схаваў гэтае ад мудрых і разумных, і адкрыў немаўлятам.
- 26 Так, Айцец, бо гэтак было даспадобы Табе.
- 27 Усё Мне аддадзена Айцом Маім, і ніхто не спазнаў Сына, акрамя Айца; і ніхто не спазнаў Айца, акрамя Сына і каму Сын пастанавіў адкрыць.
- 28 Прыйдзіце да Мяне ўсе спрацаваныя і абцяжараныя, і Я дам вам супачынак.
- 29 Взьміце ярмо Маё на сябе і навучыцеся ад Мяне, бо Я — ціхі і пакорнага сэрца, і знойдзеце супачынак душам вашым.
- 30 Бо ярмо Маё добрае, і цяжар Мой лёгкі».

Мц 12

- 1 У той час праходзіў Ісус у суботу праз палаткі. Вучні ж Ягонья былі галодныя і пачалі зрываць каласы і есці.
- 2 А фарысэі, убачыўшы гэтае, казалі Яму: «Вось, вучні Твае робяць, што ня сьлед рабіць у суботу».
- 3 Ён жа сказаў ім: «Ці ж вы не чыталі, што зрабіў Давід, калі быў галодны сам і тыя, што з ім?»
- 4 Як ён увайшоў у дом Божы і еў хлябы пакладныя, якіх не належала есці ані яму, ані тым, што з ім былі, а толькі адным сьвятарам?»
- 5 Альбо ці не чыталі вы ў Законе, што ў суботы сьвятары ў сьвятыні парушаюць суботу, і бязьвінныя?»
- 6 Кажу ж вам, што тут ёсьць большы за сьвятыню.
- 7 Калі б вы разумелі, што значыць: “Міласэрнасьці хачу, а не ахвяры”, не асудзілі б бязьвінных.
- 8 Бо Сын Чалавечы ёсьць Гаспадар і суботы».
- 9 І, адыйшоўшы адтуль, Ён увайшоў у сынагогу іхнюю.
- 10 І вось, быў чалавек, які меў сухую руку. І спыталіся ў Яго, каб абвінаваціць Яго, кажучы: «Ці належыцца аздаравляць у суботу?»
- 11 Ён жа сказаў ім: «Ці ёсьць сярод вас чалавек, які мае адну авечку, і калі яна ў суботу ўпадзе ў яму, ці ня возьме ён яе і ня выцягне?»
- 12 Дык на колькі чалавек лепшы за авечку? Так што можна ў суботу рабіць дабро».
- 13 Тады кажа таму чалавеку: «Выцягни руку тваю!» І той выцягнуў, і зрабілася яна здаровая, як другая.
- 14 А фарысэі, выйшаўшы, учынілі нараду супраць Яго, каб Яго загубіць.
- 15 Але Ісус, даведаўшыся, пайшоў адтуль; і пайшлі за Ём вялікія натоўпы, і Ён аздаравіў іх усіх.
- 16 І забараніў ім, каб не выяўлялі Яго,
- 17 каб споўнілася сказанае праз прарока Ісаю, які кажа:
- 18 «Вось, Юнак Мой, Якога Я выбраў, Улюбёны Мой, у Якім мае ўпадабаньне душа Мая. Ускладу Дух Мой на Яго, і абвесьціць народам суд.
- 19 Ня будзе сварыцца, ані крычаць, і ніхто не пачуе на вуліцах голасу Яго.
- 20 Трысыціны надламанай не пераломіць і лёну, што дыміцца, не загасіць, пакуль ня дасьць суду перамогі.
- 21 І на імя Ягонае будуць спадзявацца народы».
- 22 Тады прывялі да Яго апанаванага дэманам сьляпога і нямога, і Ён аздаравіў яго, так што сьляпы і нямы стаў і гаварыць, і бачыць.
- 23 І здзівіліся ўсе натоўпы, і казалі: «Ці ня гэта Сын Давідаў?»

24 А фарысэі, пачуўшы, казалі: «Ён выганяе дэманаў не іначай, як праз Бэльзэбула, князя дэманаў».

25 А Ісус, ведаючы думкі іхнія, сказаў ім: «Усякае валадарства, якое разьдзялілася само ў сабе, апусьце; і ўсякі горад ці дом, які разьдзяліўся сам у сабе, ня ўстоіць.

26 І калі шатан шатана выганяе, ён разьдзяліўся сам у сабе. Як можа ўстаяць валадарства ягонае?

27 І, калі Я праз Бэльзэбула выганяю дэманаў, дык сыны вашыя праз каго выганяюць? Дзеля гэтага яны будуць вам судзьдзямі.

28 А калі Я Духам Божым выганяю дэманаў, значыцца, дасягнула вас Валадарства Божае.

29 Або як можа хто ўвайсьці ў дом асілка і абрабаваць рэчы ягоныя, калі раней ня зьвяза асілка, і тады абрабуе дом ягоны.

30 Хто не са Мною, той супраць Мяне; і хто не зьбірае са Мною, той раскідвае.

31 Дзеля гэтага кажу вам: усякі грэх і блюзьнерства будзе адпушчана людзям, а блюзьнерства на Духа ня будзе адпушчана людзям.

32 І калі хто скажа слова супраць Сына Чалавечага, будзе адпушчана яму; а калі хто скажа супраць Духа Сьвятога, ня будзе адпушчана яму ані ў гэтым веку, ані ў будучым.

33 Або ўчыніце дрэва добрым і плод ягоны добрым, або ўчыніце дрэва благім і плод ягоны благім, бо дрэва пазнаецца паводле пладоў.

34 Спараджэньне яхідны! Як вы можаце гаварыць добрае, калі вы злыя? Бо з перапоўненага сэрца гавораць вусны.

35 Добры чалавек з добрага скарбу сэрца выносіць добрае, а злы чалавек са злога скарбу выносіць злое.

36 Кажу ж вам, што ўсякае пустое слова, якое скажуць людзі, аддасца ім у дзень суду.

37 Бо паводле словаў сваіх будзеш апраўданы і паводле словаў сваіх будзеш асуджаны».

38 Тады адказалі некаторыя з кніжнікаў і фарысэяў, кажучы: «Настаўнік! Хочам бачыць ад Цябе знак».

39 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Пакаленьне злое і чужаложнае шукае знакаў, і знакі ня будуць дадзены яму, апрача знаку Ёны прарока.

40 Бо як Ёна быў у чэраве кіта тры дні і тры ночы, так і Сын Чалавечы будзе ў сэрцы зямлі тры дні і тры ночы.

41 Нініўцы ўстануць на суд з пакаленьнем гэтым і асудзяць яго, бо яны навярнуліся праз пропаведзь Ёны; і вось, тут большы за Ёну.

42 Валадарка з Поўдня паўстане на суд з пакаленьнем гэтым і асудзіць яго, бо яна прыходзіла з краю зямлі паслухаць мудрасьці Салямона; і вось, тут большы за Салямона.

43 Калі нячысты дух выйдзе з чалавека, праходзіць праз бязводныя месцы, шукаючы супачынку, і не знаходзіць.

44 Тады кажа: «Вярнуся ў дом мой, адкуль я выйшаў». І, прыйшоўшы, знаходзіць яго незанятым, вымеценым і прыбраным.

45 Тады ідзе і бярэ з сабою сем іншых духаў, зьлейшых за сябе, і, увайшоўшы, жывуць там; і для чалавека таго апошняе стаецца горш за першае. Так будзе і з гэтым пакаленьнем злым».

46 Калі ж Ён яшчэ гаварыў да натоўпаў, вось, маці і браты Ягоныя сталі вонкі, шукаючы гаварыць з ім.

47 А нехта сказаў Яму: «Вось маці Твая і браты Твае стаяць вонкі, шукаючы гаварыць з Табою».

48 Ён жа, адказваючы, сказаў таму, які гаварыў з Ім: «Хто маці Мая, і хто браты Мае?»

49 І, выцягнуўшы руку Сваю на вучню Сваіх, сказаў: «Вось маці Мая і браты Мае.

50 Бо хто выконвае волю Айца Майго, Які ў небе, той Мне брат, і сястра, і маці».

Мц 13

1 У той самы дзень, выйшаўшы з дому, Ісус сеў ля мора.

2 І сабраліся да Яго шматлікія натоўпы, так што Ён увайшоў у човен і сеў, а ўвесь натоўп стаяў на беразе.

3 І гаварыў ім шмат у прыповесьцях, кажучы: «Вось, выйшаў сейбіт сеяць.

4 І калі сеяў, адны [зярняты] ўпалі пры дарозе, і наляцелі птушкі, і падзяўблі іх.

5 Іншыя ж упалі на камяністае месца, дзе не было шмат зямлі; і адразу ўзыйшлі, бо зямля была неглыбокая,

6 а калі ўзыйшло сонца, зьвялі і, як ня мелі караня, высахлі.

7 Іншыя ж упалі ў церні, і выраслі церні, і заглушылі іх.

8 А іншыя ўпалі ў добрую зямлю і далі плод: адно — сто, адно — шэсьцьдзесят, а адно — трыццаць.

9 Хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае».

10 І, падыйшоўшы, вучні казалі Яму: «Дзеля чаго гаворыш ім у прыповесьцях?»

11 А Ён, адказваючы, сказаў ім: «Бо вам дадзена ведаць таямніцы Валадарства Нябеснага, а ім ня дадзена.

12 Бо хто мае, таму дадзена будзе і памножыцца, а хто ня мае, у таго адымецца і тое, што мае.

13 Дзеля таго гавару ім у прыповесьцях, што яны, глядзячы, ня бачаць і, слухаючы, ня чуюць, і не разумеюць.

14 І спаўняецца над імі прароцтва Ісаі, якое кажа: “Слыхам пачуеце, і не зразумеете, і, глядзячы, глядзець будзеце, і ня ўбачыце.

15 Бо атлусьцела сэрца народу гэтага, і вушамі з цяжкасцю чуюць, і вочы свае заплюшчылі, каб ня ўбачылі вачыма, і не пачулі вушамі, і не зразумелі сэрцам, і не навярнуліся, каб Я аздаравіў іх”.

16 Вашыя ж шчаслівыя вочы, што бачаць, і вушы вашыя, што чуюць.

17 Бо сапраўды кажу вам, што многія прарокі і праведнікі жадалі ўбачыць, што вы бачыце, і ня бачылі, і пачуць, што вы чуеце, і ня чулі.

18 А вы паслухайце прыповесьць пра сейбіта.

19 Да ўсякага, хто чуе слова пра Валадарства і не разумее, прыходзіць злы і крадзе пасеянае ў сэрцы ягоным; гэта тое, што пасеянае пры дарозе.

20 А пасеянае на камяністае месца — гэта той, хто чуе слова і адразу з радасцю прымае яго,

21 але ня мае ў сабе караня і нетрывалы: калі надыходзіць прыгнёт ці пераслед дзеля слова, адразу горшыцца.

22 А пасеянае ў царніне — гэта той, хто чуе слова, але клопаты веку гэтага і падман багацця заглушаюць слова, і яно стаецца бясплодным.

23 А пасеянае ў добрую зямлю — гэта той, хто чуе слова і разумее, які дае плод, і дае адзін сто, а іншы — шэсьцьдзесят, а іншы — трыццаць».

24 Іншую прыповесьць даў Ён ім, кажучы: «Падобнае Валадарства Нябеснае да чалавека, які пасеяў добрае насенне на полі сваім.

25 Калі ж людзі спалі, прыйшоў вораг ягоны, і пасеяў між пшаніцаю кукаль, і пайшоў.

26 Калі ж узыйшла рунь і дала плод, тады паказаўся і кукаль.

27 Прыйшоўшы ж, слугі гаспадара дому казалі яму: “Пане, ці ж ня добрае насенне пасеяў ты на полі тваім? Адкуль тады кукаль?”

28 Ён жа сказаў ім: “Вораг чалавек зрабіў гэтае”. А слугі сказалі яму: “Дык хочаш, мы пойдзем зьбярэм яго?”

29 А ён мовіў: “Не, каб, зьбіраючы кукаль, вы не павырывалі разам з ім і пшаніцы.

30 Пакіньце расьці разам тое і другое да жніва; і ў час жніва я скажу жніцам: ‘Зьбярыце спачатку кукаль і зьвяжыце яго ў снапы, каб спаліць іх, а пшаніцу зьбярыце ў сьвіран мой’”».

31 Іншую прыповесьць даў Ён ім, кажучы: «Падобнае Валадарства Нябеснае да зярняці гарчычнага, якое чалавек, узяўшы, пасеяў на полі сваім.

32 Яно меншае за ўсякае насеньне, а калі вырасьце — большае за ўсе расьліны і становіцца дрэвам, так што прылятаюць птушкі нябесныя і хаваюцца ў галінах яго».

33 Іншую прыповесьць сказаў Ён ім: «Падобнае Валадарства Нябеснае да рашчыны, якую жанчына, узяўшы, умяшала ў тры меры мукі, пакуль ня ўкісла ўсё».

34 Усё гэтае Ісус гаварыў да натоўпаў у прыповесьцях і без прыповесьці не гаварыў ім,

35 каб споўнілася сказанае праз прарока, які кажа: «Адчыню ў прыповесьцях вусны Мае; выкажу схаванае ад стварэньня сьвету».

36 Тады Ісус, пакінуўшы натоўпы, увайшоў у дом, і падыйшлі да Яго вучні Ягонья, кажучы: «Растлумач нам прыповесьць пра кукаль на полі».

37 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Сейбіт добрага насеньня — гэта Сын Чалавечы.

38 Pole — гэта сьвет, добрае насеньне — гэта сыны Валадарства, а кукаль — сыны злога;

39 вораг, які пасеяў іх, — гэта д’ябал, жніво — сканчэньне веку, а жняцы — анёлы.

40 Бо як зьбіраюць кукаль і агнём паляць, так будзе пры сканчэньні веку гэтага:

41 пашле Сын Чалавечы анёлаў Сваіх, і зьбяруць з Валадарства Ягонага ўсе згаршэньні і ўсіх, хто чыніць беззаконьне.

42 І ўкінуць іх у печ вогненную, там будзе плач і скрыгат зубоў.

43 Тады праведнікі зазьбячюць, як сонца, у Валадарстве Айца іхняга. Хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае.

44 Яшчэ падобнае Валадарства Нябеснае да скарбу, схаванага ў полі, які, знайшоўшы, чалавек схаваў, і ў радасьці сваёй ідзе, і прадае ўсё, што мае, і купляе тое поле.

45 Яшчэ падобнае Валадарства Нябеснае да чалавека купца, які шукае добрых пэрлінаў,

46 які, знайшоўшы адну каштоўную пэрліну, пайшоў, прадаў усё, што меў, і купіў яе.

47 Яшчэ падобнае Валадарства Нябеснае да нерату, які закінуты ў мора і сабраў усякага роду рыбы.

48 Калі ён напоўніўся, выцягнуўшы яго на бераг і сеўшы, добрую сабралі ў пасудзіны, а благаю выкінулі вонкі.

49 Так будзе пры сканчэньні веку: выйдуць анёлы, і аддзеляць злых спасярод праведных,

50 і ўкінуць іх у печ вогненную, там будзе плач і скрыгат зубоў».

51 Кажы ім Ісус: «Ці зразумелі вы ўсё гэтае?» Яны кажуць Яму: «Так, Госпадзе!»

52 Ён жа сказаў ім: «Дзеля гэтага ўсякі кніжнік, навучаны пра Валадарства Нябеснае, падобны да гаспадара дому, які выносіць са скарбу свайго новае і старое».

53 І сталася, калі скончыў Ісус прыповесьці гэтыя, Ён выйшаў адтуль.

54 І, прыйшоўшы ў бацькаўшчыну Сваю, навучаў іх у сынагозе іхняй, так што яны здзівіліся і гаварылі: «Адкуль у Яго гэткая мудрасць і моц?»

55 Ці ж ня цесяляў Ён сын? Ці не Ягоная маці завецца Марыя, і браты Ягонья — Якуб, і Ёсія, і Сымон, і Юда?

56 І сёстры Ягонья ці ж ня ўсе сярод нас? Адкуль жа ў Яго ўсё гэтае?»

57 І горшыліся дзеля Яго. А Ісус сказаў ім: «Няма прарока без пашаны, хіба толькі ў бацькаўшчыне сваёй і ў доме сваім».

58 І не ўчыніў там шмат цудаў дзеля недаверства іхняга.

Мц 14

1 У той час пачуў Ірад тэтрарх чутку пра Ісуса

2 і сказаў слугам сваім: «Гэта Ян Хрысьціцель; ён уваскросаны з мёртвых, і дзеля гэтага цуды дзеюцца праз яго».

3 Бо Ірад, схапіўшы Яна, увязьніў яго і пасадзіў у вязьніцу за Ірадыяду, жонку Філіпа, брата свайго,

4 бо Ян казаў яму: «Не належыцца табе мець яе».

5 І, хочучы забіць яго, баяўся натоўпу, бо яго мелі за прарока.

6 А калі Ірад спраўляў урадзіны, дачка Ірадыяды таньчыла пасярод іх і спадабалася Іраду.

7 Таму ён з прысягаю паабяцаў ёй даць, чаго б ні папрасіла.

8 Яна ж, падвучаная маці сваёй, сказала: «Дай мне тут на місе галаву Яна Хрысьціцеля».

9 І засумаваў валадар, але дзеля прысягі і тых, што ўзьлягалі з ім, загадаў даць.

10 І паслаў адсячы галаву Яну ў вязьніцы.

11 І прынесьлі галаву яго на місе, і далі дзяўчыне, і яна занесла маці сваёй.

12 І вучні ягонья, прыйшоўшы, узялі цела і пахавалі яго; і, пайшоўшы, паведамлілі Ісусу.

13 І, пачуўшы, Ісус адыйшоў адтуль на чаўне ў пустыннае месца адзін, і натоўп, пачуўшы тое, пайшоў за Ім з гарадоў пехатою.

14 І, выйшаўшы, Ісус убачыў шматлікія натоўпы, і зьлітаваўся над імі, і аздаравіў нямоглых іхніх.

15 А калі настаў вечар, падыйшлі да Яго вучні Ягонья, кажучы: «Тут месца пустыннае, і гадзіна ўжо позьняя; адпусьці натоўпы, каб, пайшоўшы ў мястэчкі, купілі сабе ежы».

16 А Ісус сказаў ім: «Ня трэба ім ісьці. Вы дайце ім есьці».

17 Яны ж кажучы Яму: «Нічога тут ня маем, толькі пяць хлябоў і дзьве рыбы».

18 А Ён сказаў: «Прынясьце Мне іх сюды».

19 І, загадаўшы натоўпам узьлегчы на траве, узяў пяць хлябоў і дзьве рыбы, і, зірнуўшы ў неба, дабраславіў і, паламаўшы, даў вучням хлеб, а вучні — натоўпу.

20 І елі ўсе, і насыціліся; і сабралі кавалкаў, што засталіся, дванаццаць поўных кашоў.

21 А тых, што елі, было каля пяці тысячаў мужчынаў, акрамя жанчынаў і дзяцей.

22 І адразу змусіў Ісус вучняў Сваіх увайсці ў човен і плысьці перш за Яго на другі бок, пакуль Ён адпусьціць натоўпы.

23 І, адпусьціўшы натоўпы, Ён узыйшоў на гару памаліцца насамоце; і, як надыйшоў вечар, быў там адзін.

24 А човен ужо быў пасярод мора, кіданы хвалямі, бо вецер быў супраціўны.

25 А ў чацьвёртую варту ночы пайшоў да іх Ісус, ідучы па моры.

26 І вучні, убачыўшы Яго, як ішоў па моры, стрывожыліся, кажучы: «Гэта здань», і ад страху закрычалі.

- 27 Ісус жа адразу загаварыў з імі, кажучы: «Будзьце пэўныя, гэта Я; ня бойцеся».
- 28 Адказваючы ж Яму, Пётар сказаў: «Госпадзе! Калі гэта Ты, загадай мне ісьці да Цябе па вадзе».
- 29 Ён жа сказаў: «Ідзі». І, выйшаўшы з чаўна, Пётар пайшоў па вадзе, ідучы да Ісуса.
- 30 Але, бачачы моцны вецер, спалохаўся і, пачаўшы тануць, закрычаў, кажучы: «Госпадзе, ратуй мяне!»
- 31 А Ісус адразу, працягнуўшы руку, схопіў яго і кажа яму: «Малаверны! Чаму ты засумняваўся?»
- 32 І калі ўвайшлі яны ў човен, вецер сьціх.
- 33 А тыя, што былі ў чаўне, падышоўшы, пакланіліся Яму, кажучы: «Сапраўды, Ты — Сын Божы!»
- 34 І, пераплыўшы, прыйшлі ў зямлю Генэсарэцкую.
- 35 І людзі тамтэйшыя, пазнаўшы Яго, паслалі ва ўсю ваколіцу тую, і прынеслі да Яго ўсіх хворых.
- 36 І прасілі Яго, каб толькі дакрануцца да краю адзеньня Ягонага; і ўсе, якія дакрануліся, былі здароўленыя.

Мц 15

- 1 Тады прыходзяць да Ісуса з Ерусаліму кніжнікі і фарысэі, кажучы:
- 2 «Чаму вучні Твае адступаюцца ад традыцыяў старэйшых? Бо ня мыюць рукі свае, калі ядуць хлеб».
- 3 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Чаму і вы адступаецеся ад прыказаньня Богага дзеля традыцыяў вашых?»
- 4 Бо Бог загадаў, кажучы: «Шануй бацьку твайго і маці», і: «Хто праклінае бацьку ці маці, няхай сьмерцю памрэ».
- 5 А вы кажаце: «Калі хто скажа бацьку або маці: 'Дар [Богу] тое, чым ты ад мяне карыстаўся',
- 6 той можа і не шанаваць бацьку свайго ці маці сваю». І вы пазбавілі сілы прыказаньне Богага дзеля традыцыяў вашых.
- 7 Крывадушнікі! Слушна прарочыў пра вас Ісая, кажучы:
- 8 «Народ гэты набліжаецца да Мяне вуснамі сваімі і губамі шануе Мяне; а сэрца іхняе трымаецца далёка ад Мяне.
- 9 Але марна пакланяюцца Мне, навучаючы вучэньняў і пастановаў чалавечых».
- 10 І, паклікаўшы натоўп, сказаў ім: «Слухайце і разумейце:
- 11 Ня тое, што ўваходзіць у вусны, апаганьвае чалавека, але тое, што выходзіць з вуснаў, апаганьвае чалавека».
- 12 Тады вучні Ягоныя, падышоўшы, казалі Яму: «Ці ведаеш, што фарысэі, пачуўшы слова гэтае, згоршыліся?»
- 13 Ён жа, адказваючы, сказаў: «Усякая расьліна, якую не пасадзіў Айцец Мой Нябесны, будзе выкарчавана.
- 14 Пакіньце іх; яны — сьляпыя павадыры сьляпых; а калі сьляпы вядзе сьляпога, абодва ўваляцца ў яму».
- 15 Пётар жа, адказваючы, сказаў Яму: «Растлумач нам прыповесьць гэтую».
- 16 А Ісус сказаў: «Няўжо і вы такія няцямкія?»
- 17 Ці ж яшчэ не разумееце, што ўсё, што ўваходзіць у вусны, трапляе ў жывот і выкідаецца прэч?»
- 18 А тое, што выходзіць з вуснаў, — з сэрца выходзіць; гэта апаганьвае чалавека,
- 19 бо з сэрца выходзяць злыя думкі, забойствы, распуснасьць, чужалоства, крадзяжы, фальшывыя сьведчаньні, блюзнерствы.
- 20 Гэта апаганьвае чалавека, а есьці нямытымі рукамі не апаганьвае чалавека».

- 21 І, выйшаўшы адтуль, Ісус адыйшоў у межы Тыру і Сідону.
- 22 І вось жанчына Хананейская, выйшаўшы з тых ваколіцаў, крычала Яму, кажучы: «Зьлітуйся нада мною, Госпадзе, Сыне Давідаў! Дачка мая цяжка апанаваная дэманам!»
- 23 А Ён не адказаў ёй ані слова. І вучні Ягонья, падыйшоўшы, прасілі Яго, кажучы: «Адпусьці яе, бо яна крычыць за намі».
- 24 Ён жа, адказваючы, сказаў: «Я пасланы толькі да авечак з дому Ізраіля, якія загінулі».
- 25 А яна, прыйшоўшы, пакланілася Яму, кажучы: «Госпадзе! Дапамажы мне».
- 26 Ён жа, адказваючы, сказаў: «Ня добра ўзяць хлеб у дзяцей і кінуць сабакам».
- 27 А яна сказала: «Так, Госпадзе! Але і сабакі ядуць крошкі, якія падаюць са стала гаспадароў іхніх».
- 28 Тады, адказваючы, Ісус сказаў ёй: «О, жанчына! Вялікая вера твая; няхай станецца табе, як ты хочаш». І была аздароўленая дачка ейная з тае гадзіны.
- 29 І, перайшоўшы адтуль, прыйшоў Ісус да мора Галілейскага і, узыйшоўшы на гару, сеў там.
- 30 І падыйшы да Яго шматлікія натоўпы, маючы з сабою кульгавых, сьляпых, нямых, калекаў і шмат іншых, і пакінулі іх ля ног Ісуса; і Ён аздаравіў іх,
- 31 так што натоўп здзіўляўся, бачачы, што нямыя гавораць, калекі здаравеюць, кульгавыя ходзяць і сьляпых бачаць, і славіў Бога Ізраіля.
- 32 А Ісус, паклікаўшы вучняў Сваіх, сказаў: «Шкада Мне гэтых людзей, што ўжо тры дні са Мною і ня маюць, што есьці; і не хачу адпусьціць іх галоднымі, каб не слабелі ў дарозе».
- 33 І кажуць Яму вучні Ягонья: «Адкуль у нас у пустыні гэтулькі хлеба, каб накарміць гэтакі натоўп?»
- 34 І кажа ім Ісус: «Колькі маеце хлябоў?» Яны ж казалі: «Сем, і некалькі рыбак».
- 35 І Ён загадаў натоўпам узлегчы на зямлі.
- 36 І, узыйшы сем хлябоў і рыбы, падзякаваўшы, паламаў і даў вучням Сваім, а вучні — натоўпу.
- 37 І елі ўсе, і наеліся; і сабралі кавалкаў, што засталіся, сем кашоў поўных.
- 38 А тых, што елі, было чатыры тысячы мужчынаў, акрамя жанчынаў і дзяцей.
- 39 І, адпусьціўшы натоўп, Ён увайшоў у човен і прыйшоў у ваколіцы Магдалы.

Мц 16

- 1 І, падыйшоўшы, фарысэі і садукейі, спакушаючы Яго, прасілі паказаць ім знак з неба.
- 2 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Увечары вы кажаце: “Будзе пагода, бо неба чырвонае”.
- 3 І ранаіаю: “Сёньня непагадзь, бо неба чырвонае і пахмурнае”. Крывадушнікі! Аблічча неба адрозьніваеце, а знакаў часу ня можаце?
- 4 Пакаленьне злое і чужаложнае знаку шукае, і знак ня будзе дадзены яму, апроча знаку Ёны прарока». І, пакінуўшы іх, адыйшоў.
- 5 І, перабраўшыся на другі бок, вучні Ягонья забыліся ўзяць хлеба.
- 6 А Ісус сказаў ім: «Глядзіце, сьцеражыцеся кісьлі фарысэйскай і садукейскай».
- 7 Яны ж разважалі між сабою, кажучы: «Бо мы хлябоў ня ўзялі».
- 8 Зразумеўшы ж гэта, Ісус сказаў ім: «Чаму разважаеце між сабою, малаверы, што хлябоў ня ўзялі?»
- 9 Ці яшчэ не разумеете і ня памятаеце тыя пяць хлябоў на пяць тысячаў, і колькі кашоў назьбіралі?»
- 10 Ці тыя сем хлябоў на чатыры тысячы, і колькі кашоў назьбіралі?»

11 Як не разумеете, што не наконт хлеба сказаў Я вам сьцерагчыся кісьлі фарысэйскай і садукейскай?»

12 Тады яны зразумелі, што Ён гаварыў ім сьцерагчыся ня кісьлі хлебнае, але навукі фарысэйскае і садукейскае.

13 А прыйшоўшы ў межы Цэзарэі Філіпавай, Ісус спытаўся ў вучняў Сваіх, кажучы: «Кім людзі называюць Мяне, Сына Чалавечага?»

14 А яны казалі: «Адны — Янам Хрысьціцелем, другія — Ільлём, а іншыя — Ярэміем ці адным з прарокаў».

15 Ён каза ім: «А вы кім Мяне называеце?»

16 Сымон жа Пётар, адказваючы, сказаў: «Ты — Хрыстос, Сын Бога Жывога».

17 І, адказваючы, Ісус сказаў яму: «Шчасьлівы ты, Сымон, сын Ёны, бо ня цела і кроў адкрылі табе гэтае, але Айцец Мой, Які ў небе.

18 І Я кажу табе: Ты — скала, і на гэтай скале Я збудую Царкву Маю, і брамы пекла не перамогуць яе.

19 І дам табе ключы Валадарства Нябеснага, і што зьвяжаш на зямлі, тое будзе зьвязана ў небе; і што разьвяжаш на зямлі, тое будзе разьвязана ў небе».

20 Тады загадаў Ён вучням Сваім, каб нікому не казалі, што Ён ёсьць Ісус Хрыстос.

21 Ад таго часу пачаў Ісус паказваць вучням Сваім, што Ён мусіць пайсьці ў Ерусалім і шмат перацярпець ад старшыняў, і першасьвятароў, і кніжнікаў, і быць забітым, і на трэці дзень уваскрэснуць.

22 І, адклікаўшы Яго, Пётар пачаў забараняць Яму, кажучы: «Будзь міласьцівы да Сябе, Госпадзе! Няхай ня будзе гэтага з Табою!»

23 Ён жа, павярнуўшыся, сказаў Пятру: «Адыйдзі ад Мяне, шатан! Ты Мне згаршэньне, бо думаеш не пра тое, што Божае, але што чалавечае».

24 Тады Ісус сказаў вучням Сваім: «Калі хто хоча ісьці за Мною, няхай адрачэцца ад сябе, і возьме крыж свой, і ідзе за Мною.

25 Бо хто хоча душу сваю выратаваць, той загубіць яе, а хто загубіць душу сваю дзеля Мяне, той знойдзе яе.

26 Бо якая карысьць чалавеку, калі ён здабудзе ўвесь сьвет, а душы сваёй пашкодзіць? Або што дасьць чалавек у выкуп за душу сваю?

27 Бо мае прыйсьці Сын Чалавечы ў славе Айца Сваёго з анёламі Сваімі; і тады аддасьць кожнаму паводле ўчынкаў ягоных.

28 Сапраўды кажу вам: ёсьць некаторыя, што тут стаяць, якія не пакаштуюць сьмерці, пакуль ня ўбачаць Сына Чалавечага, Які ідзе ў Валадарстве Сваім».

Мц 17

1 І праз шэсьць дзён бярэ Ісус Пятра, Якуба і Яна, брата ягонага, і вядзе іх на гару высокую адных.

2 І Ён перамяніўся перад імі, і сьвяцілася аблічча Ягонае, як сонца, а шаты Ягоныя сталіся беляя, як сьвятло.

3 І вось, зьявіліся ім Майсей і Ільля, ведучы гутарку з Ім.

4 Адказваючы, Пётар сказаў Ісусу: «Госпадзе! Добра нам тут быць; калі хочаш, зробім тут тры наметы: Табе адзін, і Майсею адзін, і адзін Ільлі».

5 Калі ён яшчэ гаварыў, вось, воблака сьветлае ахінула іх; і вось, голас з воблака, які каза: «Гэта Сын Мой улюбёны, у Якім маю ўпадабаньне; Яго слухайце».

6 І, пачуўшы, вучні ўпалі на аблічча сваё і моцна спужаліся.

7 І Ісус, падышоўшы, дакрануўся да іх і сказаў: «Устаньце і ня бойцеся!»

8 Падняўшы ж вочы свае, яны нікога ня ўбачылі, акрамя аднаго Ісуса.

9 І як зыходзілі яны з гары, Ісус загадаў ім, кажучы: «Нікому не кажыце пра гэты відзеж, пакуль Сын Чалавечы не ўваскрэсьне з мёртвых».

10 І спыталіся ў Яго вучні Ягоныя, кажучы: «Чаму ж кніжнікі кажуць, што Ільля мусіць прыйсці спачатку?»

11 А Ісус, адказваючы, сказаў ім: «Ільля сапраўды прыйдзе спачатку і направіць усё.

12 А Я кажу вам, што Ільля ўжо прыйшоў, і не пазналі яго, але ўчынілі з ім, як хацелі; гэтак і Сын Чалавечы мае перацярпець ад іх».

13 Тады вучні зразумелі, што Ён казаў ім пра Яна Хрысціцэля.

14 І як прыйшлі яны да натоўпу, падышоў да Яго чалавек, падаючы перад ім на калені і кажучы:

15 «Госпадзе! Зьлітуйся над сынам маім, ён лютатык і цяжка церпіць; бо часта кідаецца ў вагонь і часта ў ваду.

16 І я прыводзіў яго да вучняў Тваіх, і яны не маглі аздаравіць яго».

17 Ісус жа, адказваючы, сказаў: «О, пакаленьне бязьвернае і сапсаванае! Дакуль будзеш з вамі? Дакуль будзеш цярдзец вас? Прывядзіце яго да Мяне сюды».

18 І забараніў яму Ісус, і дэман выйшаў з яго, і хлопец быў аздароўлены ў тую гадзіну.

19 Тады вучні, падышоўшы да Ісуса насамоце, сказалі: «Чаму мы не маглі выгнаць яго?»

20 А Ісус сказаў ім: «Дзеля недаверства вашага. Бо сапраўды кажу вам: калі вы маеце веру, як гарчычнае зерне, і скажаце гары гэтай: “**Перайдзі адгэтуль туды**”, дык яна прайдзе; і нішто ня будзе немагчымым для вас.

21 Гэты ж род выходзіць толькі праз малітву і пост».

22 Калі ж былі яны ў Галілеі, Ён сказаў ім: «Сын Чалавечы мае быць выдадзены ў рукі людзей,

23 і заб’юць Яго, і на трэці дзень Ён уваскрэсьне». І яны дужа засмуціліся.

24 Калі ж прыйшлі яны ў Капэрнаум, падышлі да Пятра збіральнікі дыдрахмаў і сказалі: «Настаўнік ваш ці ня дасць дыдрахмы?»

25 Ён кажа: «Так». І калі ён увайшоў у дом, Ісус папярэдыў яго, кажучы: «Як ты думаеш, Сымоне, валадары зямныя з каго бяруць мыта ці даніну, ці са сваіх сыноў, ці з чужых?»

26 Пётар кажа Яму: «З чужых». Сказаў яму Ісус: «Значыцца, сыны вольныя.

27 Але, каб нам не згаршаць іх, пайшоўшы на мора, кінь вуду, і першую рыбу, якая пападзеца, вазьмі, і, расчыніўшы ёй рот, знойдзеш статыр; узяўшы яго, аддай ім за Мяне і за сябе».

Мц 18

1 У тую гадзіну падышлі вучні да Ісуса, кажучы: «Дык хто большы ў Валадарстве Нябесным?»

2 І, паклікаўшы дзіцятка, Ісус паставіў яго пасярод іх

3 і сказаў: «Сапраўды кажу вам: калі не навернецца і ня станецца, як дзеці, ня ўвойдзеце ў Валадарства Нябеснае.

4 Дык хто панізіць сябе, як гэтае дзіця, той большы ў Валадарстве Нябесным.

5 І хто прыме адно гэткае дзіцятка ў імя Маё, той Мяне прыймае.

6 А хто згоршыць аднаго з малых гэтых, якія вераць у Мяне, такому лепш было б, каб павесілі млынавы камень на шыю ягонаю і ўтапілі яго ў глыбіні мора.

7 Гора сьвету ад згаршэньняў, бо пагрэбна, каб прыйшлі згаршэньні; але гора таму чалавеку, праз якога прыходзіць згаршэньне.

8 Калі ж рука твая ці нага твая горшыць цябе, адсячы іх і кінь ад сябе: лепш табе ўвайсці ў жыццё кульгавым ці калекаю, чым, маючы дзьве рукі або дзьве нагі, быць укінутым у агонь вечны.

9 І калі вока тваё горшыць цябе, вырві яго і кінь ад сябе: лепш табе аднавокім увайсці ў жыцьцё, чым, маючы двое вачэй, быць укінутым у геенну вогненную.

10 Глядзіце, не пагарджайце ані адным з малых гэтых, бо кажу вам, што анёлы іхнія ў небе заўсёды бачаць аблічча Айца Майго Нябеснага.

11 Бо Сын Чалавечы прыйшоў, каб збавіць тое, што загінула.

12 Як вы думаеце, калі б нейкі чалавек меў сто авечак, і адна з іх заблукала, ці пакінуўшы дзевяноста дзевяць у гарах, ня пойдзе ён шукаць тую, што заблукала?

13 І, калі станецца, што знойдзе яе, сапраўды кажу вам: ён узрадуецца з яе больш, чым з дзевяноста дзевяці, якія не заблукалі.

14 Гэтак няма волі Айца вашага, Які ў небе, каб загінуў адзін з малых гэтых.

15 Калі ж саграшыць супраць цябе брат твой, пайдзі і дакары яго між табою і ім адным; калі паслухаецца цябе, ты здабуў брата твайго.

16 Калі ж не паслухаецца, вазьмі з сабою яшчэ аднаго ці двух, каб вуснамі двух або трох сьведак змацавалася ўсякае слова.

17 Калі ж не пачуе, скажы царкве, а калі і царквы не пачуе, няхай будзе ён табе, як паганін і мытнік.

18 Сапраўды кажу вам: усё, што вы зьвяжаце на зямлі, будзе зьвязана ў небе, і што разьвяжаце на зямлі, будзе разьвязана ў небе.

19 Ізноў кажу вам, што калі двое з вас на зямлі згодзяцца адносна любой справы, дык што ні папросьяць, станецца ім ад Айца Майго, Які ў небе.

20 Бо дзе двое або трое сабраныя дзеля імя Майго, там Я сярод іх».

21 Тады Пётар, падыйшоўшы да Яго, сказаў: «Госпадзе! Колькі разоў брат мой будзе грашыць супраць мяне, і я дарую яму? Ці да сямі разоў?»

22 Кажа яму Ісус: «Не кажу табе: да сямі, але да сямідзiesiąці разоў па сем.

23 Дзеля гэтага Валадарства Нябеснае падобнае да чалавека валадара, які захацеў разрахавацца са слугамі сваімі.

24 Калі ж пачаў ён рахавацца, прывялі да яго аднаго, які вінен быў дзесьць тысячаў талентаў.

25 А як ня меў што аддаць, пан ягоны загадаў прадаць яго, і жонку ягоную, і дзяцей, і ўсё, што меў, і заплаціць.

26 Тады слуга той, упаўшы, пакланіўся яму, кажучы: «Пане! Будзь доўгацярплівым да мяне, і ўсё табе аддам».

27 Пан, зьлітаваўшыся над слугою тым, адпусьціў яго і дараваў яму пазыку.

28 А слуга той, выйшаўшы, знайшоў аднаго з таварышаў сваіх, які вінен быў яму сто дынараў, і, схпіўшы яго, душыў, кажучы: «Аддай мне, што вінен».

29 Тады таварыш ягоны, упаўшы да ног яго, прасіў яго, кажучы: «Будзь доўгацярплівым да мяне, і ўсё аддам табе».

30 А той не захацеў, але адыйшоўшы, кінуў яго ў вязьніцу, пакуль не аддасць доўгу.

31 Таварышы ягоныя, убачыўшы, што сталася, вельмі засмуціліся і, прыйшоўшы, паведамлілі пану свайму ўсё, што сталася.

32 Тады пан ягоны, паклікаўшы яго, кажа яму: «Злы слуга! Увесь твой доўг я дараваў табе, калі ты прасіў мяне.

33 Ці ж ня мусіў і ты зьлітавацца над таварышам тваім, як і я зьлітаваўся над табою?»

34 І, загневаўшыся, пан ягоны аддаў яго катам, пакуль не аддасць яму ўсяго доўгу.

35 Так і Айцец Мой Нябесны ўчыніць вам, калі не даруе кожны з вас ад сэрца свайго брату свайму грахоў ягоных».

Мц 19

- 1 І сталася, калі скончыў Ісус словы гэтыя, выйшаў з Галілеі і прыйшоў у межы Юдэйскія на той бок Ярдану.
- 2 І пайшлі за Ім шматлікія натоўпы, і Ён аздаравіў іх там.
- 3 І падышлі да Яго фарысеі, спакушаючы Яго і кажучы Яму: «Ці за ўсякую віну можна чалавеку разводзіцца з жонкаю сваёю?»
- 4 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Ці вы не чыталі, што Той, Хто стварыў на пачатку, мужчынай і жанчынай стварыў іх?»
- 5 І Ён сказаў: «Дзеля гэтага пакіне чалавек бацьку і маці, і прылепіцца да жонкі сваёй; і будуць двое адным целам».
- 6 Так што яны ўжо ня двое, але адно цела. Вось жа, што Бог злучыў, таго чалавек няхай не разлучае.
- 7 Яны кажучы Яму: «Як тады Майсей даў прыказаньне даць разводны ліст і пакінуць яе?»
- 8 Ён кажа ім: «Майсей дзеля жорсткасьці сэрца вашага дазволіў вам разводзіцца з жонкамі вашымі, а на пачатку не было гэтак.
- 9 А Я кажу вам: хто пакіне жонку сваю не за распусту і ажэніцца з іншаю, той чужаложыць; і хто ажэніцца з разьведзенаю, чужаложыць».
- 10 Кажучы Яму вучні Ягонья: «Калі гэтка абавязак чалавека да жонкі, не карысна жаніцца».
- 11 Ён жа сказаў ім: «Ня ўсе ўмяшчаюць слова гэтае, але каму дадзена.
- 12 Бо ёсьць скапцы, што з улоньня маці гэткімі нарадзіліся; і ёсьць скапцы, якія выпакладаны людзьмі; і ёсьць скапцы, якія самі сябе выпакладалі дзеля Валадарства Нябеснага. Хто можа ўмясьціць, няхай умесьціць».
- 13 Тады прыносілі да Яго дзяцей, каб Ён усклаў на іх рукі і памаліўся; а вучні забаранялі ім.
- 14 А Ісус сказаў: «Пакіньце дзяцей і не забараняйце ім прыходзіць да Мяне; бо гэткі ёсьць Валадарства Нябеснае».
- 15 І, усклаўшы на іх рукі, пайшоў адтуль.
- 16 І вась нехта, падышоўшы, сказаў Яму: «Настаўнік добры! Што мне зрабіць добрага, каб мець жыцьцё вечнае?»
- 17 Ён жа сказаў яму: «Чаму ты называеш Мяне добрым? Ніхто ня добры, акрамя аднаго Бога. Калі ж хочаш увайсці ў жыцьцё, захоўвай прыказаньні».
- 18 Кажа Яму: «Якія?» Ісус жа сказаў: «Не забывай; не чужалож; не крадзі; ня сьведчы фальшыва;
- 19 шануй бацьку твайго і маці; і любі бліжняга твайго, як самога сябе».
- 20 Кажа Яму юнак: «Усё гэта я захаваў ад юнацтва майго. Чаго яшчэ мне не стае?»
- 21 Ісус мовіў яму: «Калі хочаш быць дасканалым, ідзі, праймай маёмасьць тваю і раздай убогім, і будзеш мець скарб у небе, і прыходзь, ідзі за Мною».
- 22 Пачуўшы гэтае слова, юнак адыйшоў засмучаны, бо меў вялікую маёмасьць.
- 23 А Ісус сказаў вучням Сваім: «Сапраўды кажу вам, што цяжка багатаму ўвайсці ў Валадарства Нябеснае.
- 24 Зноў жа кажу вам: лясчэй вярбляду прайсці праз вушка іголки, чым багатаму ўвайсці ў Валадарства Богае».
- 25 Пачуўшы гэтае, вучні Ягонья надта здзівіліся, кажучы: «Хто ж тады можа быць збаўленым?»
- 26 А Ісус, паглядзеўшы, сказаў ім: «У людзей гэта немагчыма, а ў Бога ўсё магчыма».
- 27 Тады Пётар, адказваючы, сказаў Яму: «Вось, мы пакінулі ўсё і пайшлі за Табою; што ж будзе нам?»

28 А Ісус сказаў ім: «Сапраўды кажу вам, што вы, якія пайшлі за Мною, у адроджаным [сьвеце], калі Сын Чалавечы сядзе на пасадзе славы Сваёй, сядзеце на дванаццаці пасадах судзіць дванаццаць каленаў Ізраіля.

29 І кожны, хто пакінуў мамы, або братоў, або сёстраў, або бацьку, або маці, або жонку, або дзяцей, або палі дзеля імя Майго, атрымае ў стакроць больш і ўспадкаеіць жыццё вечнае.

30 Многія ж першыя будуць апошнімі, і апошнія — першымі.

Мц 20

1 Бо Валадарства Нябеснае падобнае да чалавека гаспадара дому, які выйшаў рана ранаіцаю наняць работнікаў у вінаграднік свой.

2 І, умовіўшыся з работнікамі па дынару за дзень, паслаў іх у вінаграднік свой.

3 І, выйшаўшы каля трэцяе гадзіны, ён убачыў іншых, якія стаялі на рынку бяз працы.

4 І сказаў ім: «Ідзіце і вы ў вінаграднік мой і, што будзе справядліва, дам вам». Яны пайшлі.

5 Зноў выйшаўшы каля шостае і дзвятае гадзіны, зрабіў гэтак сама.

6 А выйшаўшы каля адзінаццатае гадзіны, ён знайшоў іншых, якія стаялі бяз працы, і кажа ім: «Чаму вы стаіце тут цэлы дзень бяз працы?»

7 Яны кажуць яму: «Ніхто нас не наняў». Ён кажа ім: «Ідзіце і вы ў вінаграднік і, што будзе справядліва, атрымаеце».

8 А як надыйшоў вечар, кажа гаспадар вінаградніку наглядчыку свайму: «Пакліч работнікаў і аддай ім плату, пачаўшы з апошніх да першых».

9 І тыя, што прыйшлі каля адзінаццатае гадзіны, атрымалі па дынару.

10 А тыя, што прыйшлі першымі, думалі, што яны атрымаюць больш, але і яны атрымалі па дынару.

11 І, атрымаўшы, пачалі наракаць на гаспадара дому,

12 кажучы: «Гэтыя апошнія рабілі адну гадзіну, і ты зраўняў іх з намі, якія перанеслі цяжар дня і сьпёку».

13 Ён жа, адказваючы, сказаў аднаму з іх: «Дружа! Я ня крыўджу цябе. Ці ж не за дынар ты ўмовіўся са мною?»

14 Вазьмі сваё і ідзі. А я хачу даць гэтаму апошняму тое, што і табе.

15 Ці ж я не магу ў сваім рабіць, што хачу? Або вока тваё злоснае, што я добры?»

16 Гэтак будуць апошнія першымі, і першыя — апошнімі, бо шмат пакліканых, але мала выбраных».

17 І, узыходзячы ў Ерусалім, Ісус дарогаю ўзяў дванаццаць вучняў Сваіх і сказаў ім:

18 «Вось, мы ўзыходзім у Ерусалім, і Сын Чалавечы будзе выдадзены першасьвятарам і кніжнікам, і яны асудзяць Яго на сьмерць,

19 і выдадуць Яго паганам на зьдзек, і бічаваньне, і ўкрыжаваньне; і на трэці дзень Ён уваскрэсьне».

20 Тады падыйшла да Яго маці сыноў Зэбэдэя з сынамі сваімі, кланяючыся і нечага просячы ў Яго.

21 Ён жа сказаў ёй: «Чаго ты хочаш?» Яна кажа Яму: «Скажы, каб гэтыя два сыны мае селі адзін праваруч Цябе, а другі — леваруч у Валадарстве Твайм».

22 А Ісус, адказваючы, сказаў: «Ня ведаеце, чаго просіце. Ці можаце піць келіх, які Я маю піць, і хрысьціцца хрышчэньнем, якім Я хрышчуся?» Яны кажуць Яму: «Можам».

23 І Ён кажа ім: «Сапраўды, келіх Мой будзеце піць і хрышчэньнем, якім Я хрышчуся, будзеце хрысьціцца, а сесьці праваруч Мяне і леваруч Мяне не магу даць вам, але каму падрыхтавана Айцом Маім».

- 24 І пачуўшы гэта, дзесяцёра абурыліся на двух братоў.
- 25 А Ісус, паклікаўшы іх, сказаў: «Вы ведаеце, што князі народаў пануюць над імі і магнаты маюць уладу над імі.
- 26 А ў вас ня гэтак мае быць, але хто хоча між вамі стацца большым, няхай будзе служыцелем вашым,
- 27 і хто хоча між вамі быць першым, няхай будзе вашым слугою,
- 28 як і Сын Чалавечы не прыйшоў, каб Яму служылі, але каб паслужыць і аддаць душу Сваю на адкупленне многіх».
- 29 І як выходзілі яны з Ерыхону, за Ім ішоў шматлікі натоўп.
- 30 І вось, два сьляпыя, што сядзелі пры дарозе, пачуўшы, што Ісус праходзіць, закрычалі, кажучы: «Зьлітуйся над намі, Госпадзе, Сыне Давідаў!»
- 31 А натоўп сварыўся на іх, каб маўчалі; а яны яшчэ мацней закрычалі, кажучы: «Зьлітуйся над намі, Госпадзе, Сыне Давідаў!»
- 32 І, супыніўшыся, Ісус паклікаў іх і сказаў: «Чаго вы хочаце, каб Я зрабіў вам?»
- 33 Яны кажуць Яму: «Госпадзе! Каб адчыніліся вочы нашыя».
- 34 Ісус жа, зьлітаваўшыся, дакрануўся да вачэй іхніх, і адразу сталі бачыць вочы іхнія, і яны пайшлі за Ім.

Мц 21

- 1 І калі наблізіліся да Ерусаліму і прыйшлі да Бэтфагі на гары Аліўнай, тады Ісус паслаў двух вучняў,
- 2 кажучы ім: «Ідзіце ў мястэчка, якое перад вамі, і адразу знойдзеце асьліцу прывязаную і асьляня з ёю; адвязаўшы, прывядзіце да Мяне.
- 3 І калі хто скажа вам нешта, адкажыце, што Госпад іх патрабуе: і адразу пашле іх».
- 4 А ўсё гэтае сталася, каб споўнілася сказанае праз прарока, які кажа:
- 5 «Скажыце дачцэ Сыёну: “Вось, Валадар твой ідзе да цябе ціхі, які сядзіць на асьліцы і асьляняці, сыне пад’ярэмнай”».
- 6 Пайшоўшы, вучні зрабілі так, як загадаў ім Ісус.
- 7 Прывялі асьліцу і асьляня і ўсклалі на іх адзеньне сваё, і Ён сеў на іх.
- 8 А шматлікі натоўп пасьцілаў на дарозе адзеньне сваё, а іншыя рэзалі галіны з дрэваў і пасьцілалі на дарозе.
- 9 А натоўпы, што наперадзе і за Ім ішлі, крычалі, кажучы: «Гасанна Сыну Давіда! Дабраслаўлены Той, Хто ідзе ў імя Госпада! Гасанна на вышынях!»
- 10 І як увайшоў Ён у Ерусалім, узварухнуўся ўвесь горад, кажучы: «Хто гэта?»
- 11 А натоўпы казалі: «Гэта Ісус, прарок з Назарэту Галілейскага».
- 12 І ўвайшоў Ісус у сьвятыню Божую, і выгнаў усіх, што продalі і куплялі ў сьвятыні, і сталы мяняльнікаў і лаўкі прадаўцоў галубоў перавярнуў.
- 13 І кажа ім: «Напісана: “Дом Мой домам малітвы будзе названы”. А вы зрабілі яго пячорай разбойнікаў».
- 14 І падыйшлі да Яго ў сьвятыні сьляпыя і кульгавыя, і Ён аздаравіў іх.
- 15 А першасьвятары і кніжнікі, убачыўшы цуды, якія Ён учыніў, і дзяцей, якія крычалі ў сьвятыні і казалі: «Гасанна Сыну Давіда!», — абурыліся
- 16 і сказалі Яму: «Ці чуеш, што яны кажуць?» А Ісус кажа ім: «Так! Ці вы ніколі не читалі: “З вуснаў немаўлятаў і тых, што пры грудзях, Ты ўчыніў хвалу?”»
- 17 І, пакінуўшы іх, выйшаў з гораду да Бэтаніі, і правёў там ноч.
- 18 А раніцою, вяртаючыся ў горад, адчуў голад.
- 19 І, убачыўшы пры дарозе адно дрэва фігавае, падыйшоў да яго, і нічога не знайшоў на ім, акрамя адной лістоты, і кажа да яго: «Няхай больш ня будзе з цябе плоду да веку». І адразу ж засохла дрэва фігавае.

20 І, убачыўшы гэта, вучні здзівіліся, кажучы: «Як гэта адразу ж засохла дрэва фігавае?»

21 А Ісус, адказваючы, сказаў ім: «Сапраўды кажу вам: калі вы будзеце мець веру і ня будзеце сумнявацца, ня толькі зробіце тое, што з дрэвам фігавым, але калі і гары гэтай скажаце: “Будзь узятая і кінутая ў мора”, — станецца.

22 І ўсё, што будзеце прасіць у малітве з вераю, атрымаеце».

23 І калі прыйшоў Ён у сьвятыню, падыйшлі да Яго, калі Ён вучыў, першасьвятары і старшыні народу, кажучы: «Якою ўладаю Ты гэта робіш? І хто Табе даў гэтую ўладу?»

24 А Ісус, адказваючы, сказаў ім: «Спытаюся і Я ў вас адно слова; калі на гэта скажаце Мне, і Я вам скажу, якою ўладаю раблю гэта.

25 Хрышчэньне Яна адкуль было: з неба ці ад людзей?» Яны ж разважалі між сабою, кажучы: «Калі скажам: “З неба”, — Ён скажа нам: “Чаму ж вы не паверылі яму?”

26 А калі скажам: “Ад людзей”, — баімся натоўпу, бо ўсе маюць Яна за прарока».

27 І, адказваючы, сказалі Ісусу: «Ня ведаем». І Ён сказаў ім: «І Я вам не скажу, якою ўладаю гэтае раблю.

28 А як вы думаеце: чалавек меў двух дзяцей, і ён, падыйшоўшы да першага, сказаў: “Дзіцятка, ідзі сёньня працаваць у вінаграднік мой”.

29 Той жа, адказваючы, сказаў: “Не хачу”, а пасья, пакаяўшыся, пайшоў.

30 І, падыйшоўшы да другога, ён сказаў тое самае. Той, адказваючы, сказаў: “Іду, пане”, і не пайшоў.

31 Каторы з двух выканаў волю бацькі?» Кажуць Яму: «Першы». Кажа ім Ісус: «Сапраўды кажу вам, што мытнікі і распусьніцы ідуць наперадзе вас у Валадарства Божае.

32 Бо прыйшоў да вас Ян шляхам праведнасьці, і вы не паверылі яму, а мытнікі і распусьніцы паверылі яму; вы ж, бачачы гэтае, не пакаяліся пасья, каб паверыць яму.

33 Паслухайце другую прыповесьць: быў нейкі чалавек, гаспадар дому, які пасадзіў вінаграднік, і абгарадзіў яго плотам, і выкапаў у ім тоўчню, і пабудаваў вежу, і здаў яго вінаградарам, і выехаў.

34 Калі ж наблізіўся час пладоў, ён паслаў слугаў сваіх да вінаградараў узяць плады свае.

35 І схапілі вінаградары слугаў ягоных, аднаго зьбілі, другога забілі, а іншага ўкаменавалі.

36 Зноў паслаў ён іншых слугаў, больш, чым раней; і з імі зрабілі тое самае.

37 Нарэшце паслаў да іх сына свайго, кажучы: “Пасаромеюцца сына майго”.

38 А вінаградары, убачыўшы сына, сказалі адзін аднаму: “Гэта спадкаемца! Хадзем, заб’ем яго і атрымаем спадчыну ягоную”.

39 І, схапіўшы яго, выгналі вон з вінаградніку і забілі.

40 Калі ж прыйдзе гаспадар вінаградніку, што зробіць ён з гэтымі вінаградарамі?»

41 Кажуць Яму: «Ліхадзеяў гэтых жорстка выгубіць, а вінаграднік здасьць іншым вінаградарам, якія будуць аддаваць яму плады ў свой час».

42 Кажа ім Ісус: «Няўжо вы ніколі не чыталі ў Пісаньні: “Камень, які адкінулі будаўнікі, стаўся галавою вугла. Ад Госпада гэта сталася, і дзіўна ў вачах нашых”.

43 Дзеля гэтага кажу вам, што будзе забранае ў вас Валадарства Божае і дадзена будзе народу, які ўчыняе плады ягоныя.

44 І той, хто ўпадзе на гэты камень, разаб’ецца; а на каго ён упадзе, таго раздушыць».

45 І, пачуўшы прыповесьці Ягоныя, першасьвятары і фарысэі зразумелі, што Ён гаворыць пра іх.

46 І, шукаючы ўзяць Яго, збяліся натоўпаў, таму што яны мелі Яго за прарока.

Мц 22

1 І, адказваючы, Ісус зноў гаварыў з імі ў прыповесьцях, кажучы:

2 «Валадарства Нябеснае падобнае да чалавека валадара, які справіў вясельле для сына свайго.

3 І ён паслаў слугаў сваіх клікаць пакліканых на вясельле; і тыя не хацелі прыйсьці.

4 Зноў паслаў ён іншых слугаў, кажучы: «Скажыце пакліканым: Вось, я падрыхтаваў бяседу маю, валы мае і, што ўкормлена, зарэзаны, і ўсё падрыхтавана. Прыходзьце на вясельле».

5 А яны, ня дбаючы на тое, пайшлі, хто на поле сваё, а хто да свайго гандлю.

6 А іншыя, узяўшы слугаў ягоных, зьняважылі іх і забілі.

7 Пачуўшы пра гэтае, валадар загневаўся і, паслаўшы жаўнераў сваіх, выгубіў забойцаў тых, і горад іхні спаліў.

8 Тады кажа ён слугам сваім: «Сапраўды, вясельле падрыхтаванае, але пакліканых не былі вартыя.

9 Дык пайдзіце на ростані дарог, і ўсіх, каго знойдзеце, клічце на вясельле».

10 І слугі тыя, выйшаўшы на дарогі, сабралі ўсіх, каго толькі знайшлі, злых і добрых; і на вясельлі было поўна гасьцей.

11 Увайшоўшы ж пабачыць тых, што ўзьлягалі, валадар убачыў там чалавека, не апранутага ў вясельнае адзеньне,

12 і кажа яму: «Дружа, як ты ўвайшоў сюды, ня маючы вясельнага адзеньня?» Той жа маўчаў.

13 Тады сказаў валадар слугам: «Зьвязаўшы яму рукі і ногі, возьміце яго і ўкіньце ў цемру вонкавую; там будзе плач і скрыгат зубоў».

14 Бо шмат пакліканых, але мала выбраных».

15 Тады, пайшоўшы, фарысэі зрабілі нараду, як злавіць Яго ў словах.

16 І пасылаюць да Яго вучняў сваіх з ірадыянамі, кажучы: «Настаўнік! Мы ведаем, што Ты праўдзівы і пра шлях Божы паводле праўды навучаеш, і не дагаджаеш нікому, бо не глядзіш на аблічча людзей».

17 Дык скажы нам, як Ты думаеш, ці належыцца даваць даніну цэзару, ці не?»

18 А Ісус, разумеючы зласьлівасьць іхнюю, сказаў: «Чаму спакушаеце Мяне, крывадушнікі?»

19 Пакажыце Мне манэту для даніны». Яны ж прынеслі Яму дынар.

20 І кажа ім: «Чый гэта вобраз і надпіс?»

21 Кажуць Яму: «Цэзара». Тады кажа ім: «Дык аддавайце тое, што цэзара, цэзару, а што Божае, — Богу».

22 І, пачуўшы гэта, яны здзівіліся, і, пакінуўшы Яго, адыйшлі.

23 У той дзень падыйшлі да Яго садукееі, якія кажуць, што няма ўваскрасеньня, і спыталіся ў Яго:

24 «Настаўнік, Майсей сказаў: «Калі хто памрэ, ня маючы дзяцей, брат ягоны няхай возьме жонку ягоную і адновіць насеньне брату свайму».

25 Было ж у нас сем братоў, і першы, ажаніўшыся, памёр і, ня маючы насеньня, пакінуў жонку сваю брату свайму.

26 Таксама і другі, і трэці, аж да сёмага.

27 Пасья ўсіх памерла і жонка.

28 Дык пры ўваскрасеньні якога з сямі будзе яна жонкаю? Бо ўсе мелі яе».

- 29 Адказваючы, Ісус сказаў ім: «Вы памыляецеся, ня ведаючы ані Пісаньня, ані моцы Божае.
- 30 Бо пры ўзваскрасеньні ані жэняцца, ані замуж выходзяць, але будуць як анёлы Божыя ў небе.
- 31 А наконт увазваскрасеньня мёртвых, ці не чыталі вы сказанага вам Богам, Які кажа:
- 32 “Я — Бог Абрагама, і Бог Ісаака, і Бог Якуба!” Бог ня ёсьць Бог мёртвых, але жывых».
- 33 І, пачуўшы, натоўпы здзівіліся з навукі Ягонай.
- 34 А фарысэі, пачуўшы, што Ён прымусіў змоўкнуць садукееў, сабраліся супраць Яго.
- 35 І спытаўся адзін з іх, законьнік, спакушаючы Яго і кажучы:
- 36 «Настаўнік, якое найбольшае прыказаньне ў Законе?»
- 37 А Ісус сказаў яму: «“Любі Госпада, Бога твайго, усім сэрцам тваім, і ўсёю душою тваёю, і ўсім разуменьнем тваім”.
- 38 Гэта ёсьць першае і найбольшае прыказаньне.
- 39 Другое ж падобнае да яго: “Любі бліжняга свайго, як самога сябе”.
- 40 На гэтых двух прыказаньнях трымаецца ўвесь Закон і Прарокі».
- 41 А ў фарысэяў, якія сабраліся, Ісус спытаўся,
- 42 кажучы: «Што вы думаеце пра Хрыста? Чый Ён Сын?» Кажуць Яму: «Давіда».
- 43 Кажы ім: «Як жа Давід у Духу называе Яго Госпадам, кажучы:
- 44 “Сказаў Госпад Госпаду майму: Сядзь праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножка ног Тваіх”.
- 45 Дык калі Давід называе Яго Госпадам, як жа Ён — СЫН ЯГОНЫ?»
- 46 І ніхто ня змог адказаць Яму ані слова; і з таго дня ніхто ўжо не адважваўся пытацца ў Яго.

Мц 23

- 1 Тады Ісус прамовіў да натоўпаў і вучняў Сваіх,
- 2 кажучы: «На Майсеевай лаве паселі кніжнікі і фарысэі.
- 3 Дык усё, што скажуць вам захоўваць, захоўвайце і рабіце, але не рабіце паводле ўчынкаў іхніх, бо яны кажучы і ня робяць.
- 4 Бо яны вяжуць цяжары цяжкія і невыносныя і ўскладаюць на плечы людзям, а самі пальцам сваім ня хочуць зрушыць іх.
- 5 Усе ж учынкi свае яны робяць, каб бачылі іх людзі; пашыраюць філяктэры свае і павялічваюць крысо шатаў сваіх,
- 6 і любяць першыя месцы на вячэрах і першыя месцы ў сынагогах,
- 7 і вітаньні на рынку, і каб людзі называлі іх: “Раббі, раббі!”
- 8 А вы не называйцеся “раббі”, бо адзін у вас Настаўнік — Хрыстос, а ўсе вы — браты.
- 9 І айцом сабе не называйце [нікога] на зямлі, бо адзін у вас Айцец, Які ў небе.
- 10 І не называйцеся настаўнікамі, бо адзін у вас Настаўнік — Хрыстос.
- 11 А большы з вас няхай будзе вам за слугу.
- 12 Ускі ж, хто ўзвысіць сябе, паніжаны будзе, а хто паніжае сябе, будзе ўзвышаны.
- 13 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што зачыняеце Валадарства Нябеснае перад людзьмі; бо самі не ўваходзіце, і тым, што ўваходзяць, не дазваляеце ўвайсьці.
- 14 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што аб’ядаеце дамы ўдоваў і дзеля віду доўта моліцеся; за гэта атрымаеце цяжэйшы прысуд.

15 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што абыходзіце мора і сухмень, каб зрабіць хоць аднаго празэлітам, і, калі станецца, робіце яго сынам геенны, удвая [горшым] за вас.

16 Гора вам, павадыры сьляпыя, якія кажаце: “Калі хто прысягне бажніцаю, гэта нічога, а калі хто прысягне золатам бажніцы, дык вінен”.

17 Дурныя і сьляпя! Бо што большае: золата або бажніца, якая асьвячае золата?

18 І: “Калі хто прысягне ахвярнікам, гэта нічога, а калі хто прысягне дарам, які на ім, дык вінен”.

19 Дурныя і сьляпя! Бо што большае: дар або ахвярнік, які асьвячае дар?

20 Дык той, хто прысягае ахвярнікам, прысягае і ім, і ўсім, што на ім;

21 і хто прысягае бажніцаю, прысягае ёю і Тым, Хто жыве ў ёй;

22 і хто прысягае небам, прысягае пасадам Божым і Тым, Хто сядзіць на ім.

23 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што даяць дзесьціну з мяты, аніжу і кмену, і пакінулі найважнейшае ў Законе: суд, і міласэрнасьць, і веру; гэтае трэба было рабіць, і таго не пакідаць.

24 Павадыры сьляпяя, якія адцэдзваеце камара, а глытаеце вярблюда!

25 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што ачышчаеце звонку келіх і місу, а ўнутры яны напоўненыя рабункам і непаўстрыманасьцю.

26 Фарысэй сьляпя, ачысьці перш знутры келіх і місу, каб і звонку сталіся чыстымі.

27 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што падобныя да магілаў павапленых, якія звонку выглядаюць прыгожымі, а ўнутры напоўненыя косткамі мёртвых і ўсялякай нячыстасьцю.

28 Гэтак і вы звонку выглядаеце людзям праведнымі, а ўнутры поўныя крывадушнасьці і беззаконья.

29 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што будзеце магілы прарокам і аздабляеце надмагільлі праведнікаў,

30 і кажаце: “Калі б мы былі ў дні бацькоў нашых, не былі б супольнікамі іхнімі ў крыві прарокаў”.

31 Так што вы самі сьведчыце, што вы — **СЫНЫ ТЫХ**, якія забівалі прарокаў.

32 Дапаўняйце ж меру бацькоў вашых.

33 Зьмеі, спараджэньні яхідны, як уцячэце вы асуджэньня ў геенну?

34 Вось, дзеля гэтага Я пасылаю да вас прарокаў, і мудрых, і кніжнікаў; і вы адных заб'яце і ўкрыжуеце, і іншых будзеце біць у сынагогах вашых і гнаць з горада ў горад.

35 Няхай жа прыйдзе на вас уся кроў праведная, пралітая на зямлі, ад крыві Абэля праведнага да крыві Захарыі, сына Баракхіі, якога вы забілі між бажніцаю і ахвярнікам.

36 Сапраўды кажу вам, што ўсё гэтае прыйдзе на пакаленьне гэтае.

37 Ерусалім, Ерусалім, які забіваеш прарокаў і камянуеш пасланных да цябе! Колькі разоў хацеў Я сабраць дзяцей тваіх, як птушка зьбірае птушанят сваіх пад крылы, і вы не захацелі.

38 Вось, пакідаецца вам дом ваш пусты.

39 Бо кажу вам: ня будзеце бачыць Мяне ад сёньня, пакуль ня скажаце: “Дабраслаўлёны Той, Хто ідзе ў імя Госпада”.

Мц 24

1 І, выйшаўшы, Ісус ішоў ад сьвятыні; і падыйшлі вучні Ягоня, каб паказаць Яму пабудовы сьвятыні.

2 А Ісус сказаў ім: «Ці бачыце ўсё гэтае? Сапраўды кажу вам: не застанеца тут камяня на камяні, які б ня быў зруйнаваны».

3 А калі сядзеў Ён на гары Аліўнай, падыйшлі да Яго вучні насамоце, кажучы: «Скажы нам, калі гэта будзе, і які знак Твайго прыйсьця і сканчэньня веку?»

4 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Глядзіце, каб ніхто не падмануў вас,

5 бо многія прыйдуць пад імем Маім, кажучы: “Я — Хрыстос”, — і шмат каго падмануць.

6 Маеце чуць пра войны і чуткі ваенныя. Глядзіце, не трывожцеся, бо ўсё гэта мусіць стацца, але гэта яшчэ не канец.

7 Бо паўстане народ на народ і валадарства на валадарства; і будуць голад, і пошасьці, і землятрус месцамі.

8 А ўсё гэтае — пачатак мукаў.

9 Тады будуць выдаваць вас на пакуты і забіваць вас, і зьненавідзяць вас усе народы за імя Маё.

10 І тады згоршацца многія; і будуць выдаваць адзін аднаго, і ненавідзець адзін аднаго.

11 І многія фальшывыя прарокі паўстануць, і падмануць многіх.

12 І дзеля памнажэньня беззаконьня ў многіх асьцюджэнее любоў.

13 А хто вытрывае да канца, будзе збаўлены.

14 І будзе абвешчанае гэтае Эвангелье Валадарства па ўсім сьвеце на сьведчаньне ўсім народам, і тады прыйдзе канец.

15 Дык калі ўбачыце агіду спускашэньня, пра якую сказаў Данііл прарок, што паўстане на месцы сьвятым, — **ХТО ЧЫТАЕ**, няхай зразумее, —

16 тады тыя, што ў Юдэі, няхай бягуць у горы,

17 хто на даху, няхай не зыходзіць узяць што з дому свайго,

18 і хто ў полі, няхай не варочаецца назад узяць адзеньне сваё.

19 Гора ж тым, якія цяжарныя і якія кормяць грудзьмі, у тыя дні.

20 Маліцеся ж, каб ня сталіся ўцёкі вашыя зімою або ў суботу.

21 Бо тады будзе вялікі прыгнёт, якога не было ад пачатку сьвету аж дагэтуль, і ня будзе.

22 І калі б не былі скарочаныя тыя дні, не было б збаўленае ніводнае цела, але дзеля выбраных будуць скарочаныя тыя дні.

23 Тады, калі хто скажа вам: “**Вось**, тут Хрыстос, ці там”, — **ня верце**.

24 Бо паўстануць фальшывыя хрысты і фальшывыя прарокі і дадуць вялікія знакі і цуды, каб падмануць, калі магчыма, і выбраных.

25 **Вось**, Я наперад сказаў вам.

26 Дык, калі скажучь вам: “**Вось**, Ён у пустыні”, — **не выходзьце**; “**Вось**, Ён у пакоях”, — **ня верце**.

27 Бо, як бліскавіца выходзіць з усходу і сьвеціць да захаду, так будзе і прыйсьце Сына Чалавечага.

28 Бо дзе мёртвае цела, там зьбяруцца і арлы.

29 А адразу пасля прыгнёту дзён тых сонца зацьмее, і месяц ня дасьць сьвятла свайго, і зоркі ўпадуць з неба, і сілы нябесныя захістаюцца.

30 І тады зьявіцца знак Сына Чалавечага ў небе, і тады заплачуць усе калены зямлі і ўгледзяць Сына Чалавечага, Які ідзе на аблоках нябесных з сілаю і славаю вялікаю.

31 І пашле Ён анёлаў Сваіх з гучным голасам трубным, і зьбяруць яны выбраных Ягоных ад чатырох вятроў, ад краю неба да краю яго.

32 У дрэва фігавага навучыцеся прыповесьці: калі ўжо галінка ягоная робіцца мяккаю і пускае лісты, ведаецца, што блізка лета.

33 Гэтак і вы, калі ўбачыце ўсё гэтае, ведайце, што блізка, у дзвях.

34 Сапраўды кажу вам: не праміне пакаленьне гэтае, як усё гэта станецца.

35 Неба і зямля прамінуць; а словы Мае не прамінуць.

36 А пра дзень той і гадзіну ніхто ня ведае, нават анёлы, якія ў небе, а толькі Айцец Мой адзін.

37 Але, як было ў дні Ноя, так будзе і ў прыйсьце Сына Чалавечага.

38 Бо як было ў дні перад патопам: елі, пілі, жаніліся і замуж выходзілі, аж да таго дня, як увайшоў Ной у каўчэг,

39 і не разумелі, пакуль не прыйшоў патоп і не забраў усіх, так будзе і ў прыйсьце Сына Чалавечага.

40 Тады будуць двое ў полі: адзін бярэцца, а другі пакідаецца.

41 Дзьве, якія мелюць у жорнах: адна бярэцца, а другая пакідаецца.

42 Дык чуйце, бо ня ведаеце, у якую гадзіну Госпад ваш прыйдзе.

43 Вы ж разумееце тое, што, калі б ведаў гаспадар дому, у якую варту прыйдзе злодзей, чуваў бы і не дапусьціў падкапаць дом свой.

44 Дзеля гэтага і вы будзьце падрыхтаваныя, бо Сын Чалавечы прыйдзе ў гадзіну, у якую ня думаеце.

45 Хто такі верны і мудры слуга, якога пан ягоны паставіў над хатнімі сваімі даваць ім ежу ў свой час?

46 Шчасьлівы той слуга, якога пан ягоны, прыйшоўшы, знойдзе, што робіць гэтак.

47 Сапраўды кажу вам, што над усёю маёмасьцю сваёю паставіць яго.

48 А калі скажа той злы слуга ў сэрцы сваім: “Марудзіць прыйсьці пан мой”,

— і пачне біць таварышаў сваіх, таксама есьці і піць з п’яніцамі, —

50 прыйдзе пан слугі таго ў дзень, у які ён не чакае, і ў гадзіну, у якую ня ведае,

51 і адлучыць яго, і ўчыніць яму адзін лёс з крывадушнікамі; там будзе плач і скрыгат зубоў.

Мц 25

1 Тады падобнае будзе Валадарства Нябснае да дзесяці дзяўчынаў, якія, узяўшы лямпы свае, выйшлі насустрач жаніху.

2 А пяць з іх былі мудрыя, і пяць — дурныя.

3 Тыя, што былі дурныя, узяўшы лямпы свае, ня ўзялі з сабою алею.

4 А мудрыя ўзялі алей у пасудзінах сваіх разам з лямпамі сваімі.

5 А як жаніх замарудзіў, задрамалі ўсе і паснулі.

6 А сярод ночы ўзьняўся крык: “**Вось, жаніх ідзе, выходзьце насустрач яму!**”

7 Тады ўсталі ўсе тыя дзяўчыны і наравілі лямпы свае.

8 Дурныя ж казалі мудрым: “**Дайце нам вашага алею, бо лямпы нашыя згасаюць.**”

9 А мудрыя адказалі, кажучы: “**Каб хапіла і нам, і вам, ідзіце лепш да прадаўцоў і купіце сабе.**”

10 Калі ж пайшлі яны купляць, прыйшоў жаніх, і падрыхтаваныя ўвайшлі з ім на вясельле, і дзьверы былі зачыненыя.

11 А пасья прыходзяць і другія дзяўчыны, кажучы: “**Пане, пане! Адчыні нам!**”

12 Ён жа, адказваючы, сказаў: “**Сапраўды кажу вам: ня ведаю вас.**”

13 Дык чуйце, бо ня ведаеце ні дня, ні гадзіны, у якую прыйдзе Сын Чалавечы.

14 Бо, як чалавек, выяжджаючы, паклікаў слугаў сваіх і даў ім маёмасьць сваю.

15 І аднаму даў пяць талентаў, а іншаму — два, а іншаму — адзін; кожнаму паводле сілы ягонай, і адразу выехаў.

16 Той, які ўзяў пяць талентаў, пайшоўшы, працаваў з імі і прыдбаў другіх пяць талентаў.

17 Гэтаксама і той, [які ўзяў] два, прыдбаў і другія два.

18 А той, які ўзяў адзін, адыйшоўшы, закапаў яго ў зямлю, і схаваў срэбра пана свайго.

19 Праз доўгі час прыходзіць пан слугаў тых і рахуецца з імі.

20 І, падыйшоўшы, той, які ўзяў пяць талентаў, прынёс другія пяць талентаў, кажучы: “Пане, пяць талентаў ты даў мне; вось другія пяць талентаў я прыдбаў на іх”.

21 А пан ягоны мовіў яму: “Добра, добры і верны слуга! У малым ты быў верны, над многім цябе пастаўлю; увайдзі ў радасьць пана твайго”.

22 Падыйшоўшы, той, які ўзяў два таленты, сказаў: “Пане, два таленты ты мне даў, вось, другія два таленты я прыдбаў на іх”.

23 Мовіў яму пан ягоны: “Добра, добры і верны слуга! У малым ты быў верны, над многім цябе пастаўлю; увайдзі ў радасьць пана твайго”.

24 А той, які ўзяў адзін талент, падыйшоўшы, сказаў: “Пане, я ведаю цябе, што ты — чалавек жорсткі, які жне, дзе ня сеяў, і збірае, дзе не рассыпаў.

— І, збаяўшыся, я пайшоў і схаваў талент твой у зямлю: вось, трымай тваё”.

26 Адказваючы, пан ягоны сказаў яму: “Злы слуга і лянiвы! Ты ведаў, што я жну, дзе ня сеяў, і збіраю, дзе не рассыпаў.

27 Дык мусіў ты аддаць срэбра маё мяням; і я, прыйшоўшы, атрымаў бы сваё з прыбыткам.

28 Дык вазьміце ў яго талент і дайце таму, які мае дзесяць талентаў.

29 Бо ўсякому, хто мае, будзе дадзена і памножыцца, а ў таго, хто ня мае, і тое, што мае, будзе ўзята ў яго.

30 А нягоднага слугу кiньце ў цемру вонкавую; там будзе плач і скрыгат зубоў”.

31 А калі прыйдзе Сын Чалавечы ў славе Сваёй, і ўсе сьвятыя анёлы з Ім, тады Ён сядзе на пасадзе славы Сваёй.

32 І будучь сабраныя перад Ім усе народы; і Ён аддзеліць адных ад другіх, як пастух аддзяляе авечак ад казлоў.

33 І паставіць авечак праваруч Сябе, а казлоў — леваруч.

34 Тады скажа Валадар тым, якія праваруч Яго: “Ідзіце, дабраслаўлёныя Айцом Маім, вазьміце ў спадчыну Валадарства, падрыхтаванае вам ад заснаваньня сьвету.

35 Бо Я быў галодны, і вы далі Мне есьці; Я смагнуў, і вы напілі Мяне; быў чужынцам, і вы прынялі Мяне,

36 быў голы, і вы апранулі Мяне; быў хворы, і вы адведалі Мяне; быў у вязьніцы, і вы прыйшлі да Мяне”.

37 Тады адкажуць Яму праведнікі, кажучы: “Госпадзе! Калі мы бачылі Цябе галодным і накармілі, ці сасьмяглым і напілі?”

38 Калі ж мы бачылі Цябе чужынцам і прынялі, ці голым і апранулі?

39 Калі ж мы бачылі Цябе хворым, ці ў вязьніцы, і прыйшлі да Цябе?”

40 І, адказваючы, Валадар скажа ім: “Сапраўды кажу вам: тое, што вы зрабілі аднаму з гэтых братоў Маіх меншых, вы Мне зрабілі”.

41 Тады скажа Ён і тым, якія леваруч: “Ідзіце ад Мяне, праклятыя, у агонь вечны, падрыхтаваны д’яблу і анёлам ягоным.

42 Бо Я быў галодны, і вы не далі Мне есьці; смагнуў, і вы не напілі Мяне;

43 быў чужынцам, і вы не прынялі Мяне; быў голы, і вы не апранулі Мяне; быў хворы і ў вязьніцы, і вы не адведалі Мяне”.

44 Тады і яны адкажуць Яму, кажучы: “Госпадзе, калі мы бачылі Цябе галодным, ці сасьмяглым, ці чужынцам, ці голым, ці хворым, ці ў вязьніцы, і не паслужылі Табе?”

45 Тады адкажа Ён ім, кажучы: “Сапраўды кажу вам: тое, што вы не зрабілі аднаму з гэтых меншых, Мне не зрабілі”.

46 І пойдучь гэтыя на пакараньне вечнае, а праведнікі — у жыцьцё вечнае».

Мц 26

1 І сталася, калі Ісус скончыў усе гэтыя словы, сказаў вучням Сваім:

2 «Вы ведаеце, што праз два дні будзе Пасха, і Сын Чалавечы будзе выдадзены на ўкрыжаваньне».

3 Тады сабраліся першасьвятары, і кніжнікі, і старшыні народу на падворак першасьвятара на імя Каяфа.

4 І радзіліся яны, каб узяць Ісуса подступам і забіць.

5 Але казалі: «Ня ў сьвята, каб ня сталася замяшаньня ў народзе».

6 А Ісус быў у Бэтані, у доме Сымона пракажонага.

7 Падышла да Яго жанчына, якая мела алябастрыны збанок міра шматкаштоўнага, і выліла на галаву Ягоную, калі Ён узьлягаў.

8 Убачыўшы гэта, вучні Ягонья абурыліся, кажучы: «Навошта гэткае марнаваньне?»

9 Бо можна было добра прадаць гэтае міра і раздаць убогім».

10 А Ісус, зразумеўшы гэта, сказаў ім: «Што робіце прыкрасьць жанчыне? Бо яна добры ўчынак зрабіла дзеля Мяне.

11 Бо ўбогіх заўсёды маеце з сабою, а Мяне не заўсёды маеце.

12 Бо выліўшы міра гэтае на цела Маё, яна ўчыніла гэта на пахаваньне Маё.

13 Сапраўды кажу вам: дзе толькі будзе абвешчана Эвангелье гэтае ва ўсім сьвеце, будзе сказана і пра тое, што яна зрабіла, на ўспамін пра яе».

14 Тады пайшоў адзін з Дванаццаці, называны Юда Іскарыёт, да першасьвятароў.

15 Ён сказаў: «Што хочаце мне даць, і я вам выдам Яго?» А яны паставілі яму трыццаць срэбнікаў.

16 І з таго часу ён шукаў нагоды, каб выдаць Яго.

17 А ў першы дзень Праснакоў падыйшлі вучні да Ісуса, кажучы Яму: «Дзе хочаш падрыхтаваць Табе есьці Пасху?»

18 Ён жа сказаў: «Ідзіце ў горад да такога і такога і скажыце яму: “Настаўнік гаворыць: Час Мой блізкі; у цябе ўчыню Пасху з вучнямі Маімі”».

19 І зрабілі вучні, як загадаў ім Ісус; і падрыхтавалі Пасху.

20 А калі настаў вечар, Ён узьлёг з Дванаццаццю.

21 І, калі яны елі, Ён сказаў: «Сапраўды кажу вам, што адзін з вас выдасць Мяне».

22 І, надта засмуціўшыся, яны пачалі гаварыць Яму, кожны з іх: «Ці ня я, Госпадзе?»

23 Ён жа, адказваючы, сказаў: «Той, які мачае са Мною руку ў місе, гэты выдасць Мяне.

24 Сапраўды, Сын Чалавечы ідзе, як напісана пра Яго, але гора таму чалавеку, праз якога Сын Чалавечы выдаецца; лепш было б яму, каб ня быў нарадзіўшыся чалавек гэты».

25 Адказваючы, Юда, які выдаў Яго, сказаў: «Ці ня я, Раббі?» Кажы яму: «Ты сказаў».

26 Калі ж яны елі, Ісус узяў хлеб, і, дабраславіўшы, паламаў, і даў вучням, і сказаў: «Бярыце, ешце; гэта ёсьць Цела Маё».

27 І, узяўшы келіх і падзякаваўшы, даў ім, кажучы: «Піце з яго ўсе,

28 бо гэта ёсьць Кроў Мая Новага Запавету, якая праліваецца за многіх дзеля адушэньня грахоў».

29 Кажу ж вам, што адгэтуль ня буду піць ад гэтага плоду вінаграднага аж да таго дня, калі буду яго піць з вамі новае ў Валадарстве Айца Майго».

30 І, засьпяваўшы, яны пайшлі на гару Аліўную.

- 31 Тады жака ім Ісус: «Усе вы згоршыцеся дзеля Мяне ў гэтую ноч, бо напісана: «Удару пастуха, і будуць расьцярушаныя авечкі статку».
- 32 Але пасья ўваскрасеньня Майго прыйду перад вамі ў Галілею.
- 33 Адказваючы, Пётар сказаў Яму: «Калі і ўсе згоршацца дзеля Цябе, я ніколі ня згоршуся».
- 34 Сказаў яму Ісус: «Сапраўды кажу табе, што ў гэтую ноч, перш, чым певень запые, тройчы адрачэшыся ад Мяне».
- 35 Жака Яму Пётар: «Калі б мусіў і памерці з Табою, не адракуся ад Цябе». Таксама гаварылі і ўсе вучні.
- 36 Тады ідзе з імі Ісус у месца, званае Гетсэманія, і жака вучням: «Пасядзіце тут, пакуль Я, адыйшоўшы, памалюся там».
- 37 І, узяўшы Пятра і абодвух сыноў Зэбэдэя, пачаў тужыць і сумаваць.
- 38 Тады жака ім: «Смутная душа Мая аж да сьмерці, застаньцеся тут і чуйце са Мною».
- 39 І, адыйшоўшыся трохі, упаў на аблічча Сваё, молячыся і кажучы: «Ойча Мой! Калі магчыма, няхай абміне Мяне келіх гэты; аднак не як Я хачу, але як Ты».
- 40 І прыходзіць да вучняў, і знаходзіць іх у сьне, і жака Пятру: «Гэтак не маглі вы і аднае гадзіны чуваць са Мною?»
- 41 Чуйце і маліцеся, каб не ўвайсьці ў спакусу. Сапраўды, дух ахвочы, а цела кволае».
- 42 Ізноў, другі раз адыйшоўшы, маліўся, кажучы: «Ойча Мой! Калі ня можа келіх гэты абмінуць Мяне, каб Мне ня піць яго, няхай станецца воля Твая!»
- 43 І, прыйшоўшы, знаходзіць іх ізноў у сьне; бо вочы іхнія абцяжэлі.
- 44 І, пакінуўшы іх, адыйшоўшы, маліўся трэці раз, кажучы тое самае слова.
- 45 Тады прыходзіць да вучняў Сваіх і жака ім: «Сьпіце яшчэ і адпачываеце? Вось, наблізілася гадзіна, і Сын Чалавечы будзе выдадзены ў рукі грэшнікаў.
- 46 Уставайце, хадзем! Вось, наблізіўся той, хто Мяне выдае».
- 47 І калі Ён яшчэ гаварыў, вось, прыйшоў Юда, адзін з Дванаццаці, і з ім шматлікі натоўп з мячамі і каламі ад першасьвятароў і старшыняў народу.
- 48 А той, што выдаваў Яго, даў ім знак, кажучы: «Каго я пацалую, гэта Ён; бярыце Яго».
- 49 І адразу, падышоўшы да Ісуса, сказаў: «Радуйся, Раббі!», і пацалаваў Яго.
- 50 А Ісус сказаў яму: «Дружа, дзеля чаго ты прыйшоў?» Тады тыя, што прыйшлі, усклалі рукі на Ісуса і ўзялі Яго.
- 51 І вось, адзін з тых, што былі з Ісусам, выцягнуўшы руку, выхапіў меч свой і, ударыўшы слугу першасьвятара, адсек яму вуха.
- 52 Тады жака яму Ісус: «Вярні меч твой на месца ягонае; бо ўсе, што ўзялі меч, ад мяча загінуць».
- 53 Ці ты думаеш, што Я ня маю сілы цяпер упрасіць Айца Майго, і Ён паставіць побач Мяне больш за дванаццаць легіёнаў анёлаў?»
- 54 Як жа споўніцца Пісаньне, што гэта мусіць стацца?»
- 55 У тую гадзіну сказаў Ісус натоўпу: «Быццам на разбойніка выйшлі вы з мячамі і каламі шапіць Мяне. Кожны дзень сядзеў Я з вамі, навучаючы ў сьвятні, і вы не хапалі Мяне».
- 56 А гэта ўсё сталася, каб споўніліся Пісаньні прарокаў». Тады ўсе вучні, пакінуўшы Яго, паўцякалі.
- 57 А тыя, што шапілі Ісуса, завялі [Яго] да першасьвятара Каяфы, дзе былі сабраныя кніжнікі і старшыні.
- 58 Пётар жа ішоў за Ім здалёк аж да падворку першасьвятара; і, увайшоўшы ў сярэдзіну, сеў з паслугачамі, каб бачыць канец.

59 А першасьвятары і старшыні, і ўвесь сынэдрыён шукалі фальшывага сьведчанья супраць Ісуса, каб забіць Яго.

60 І не знаходзілі; і многія фальшывыя сьведкі, што прыходзілі, не знайшлі. Нарэшце, два фальшывыя сьведкі, якія прыйшлі,

61 сказалі: «Ён прамаўляў: “Магу зруйнаваць бажніцу Божую і ў тры дні збудаваць яе”».

62 І, устаўшы, першасьвятар сказаў Яму: «Ты нічога не адказваеш? Што яны супраць Цябе сьведчаць?»

63 А Ісус маўчаў. І, адказваючы, першасьвятар сказаў Яму: «Заклінаю Цябе Богам жывым, каб Ты сказаў нам, ці Ты — Хрыстос, Сын Божы?»

64 Кажы яму Ісус: «Ты сказаў. Да таго кажу вам: адгэтуль угледзіце Сына Чалавечага, Які сядзіць праваруч Моцы і ідзе на аблоках нябесных».

65 Тады першасьвятар разьдэёр шаты свае, кажучы: «Ён блюзньніц! Якую яшчэ маем патрэбу ў сьведках? Вось, цяпер вы пачулі блюзньнерства Ягонае.

66 Што вы думаеце?» Яны ж, адказваючы, сказалі: «Ён варты сьмерці».

67 Тады плявалі Яму ў аблічча і білі Яго; а іншыя білі Яго па шчоках,

68 кажучы: «Паракуй нам, Хрыстос, хто ўдарыў Цябе?»

69 А Пётар сядзеў звонку, на падворку, і падышла да яго адна служка, кажучы: «І ты быў з Ісусам Галілейцам».

70 Ён жа адрокся перад усімі, кажучы: «Ня ведаю, што ты кажаш».

71 Калі ж ён выходзіў за браму, убачыла яго другая і каза тым, якія былі там: «І гэты быў з Ісусам з Назарэту».

72 І ён ізноў адрокся з прысягаю, што ня ведае Чалавека Гэтага.

73 Неўзабаве тыя, што падышлі і стаялі там, сказалі Пятру: «Праўда, і ты з іх, бо і гаворка твая выяўляе цябе».

74 Тады ён пачаў бажыцца і прысягаць, што ня ведае Чалавека Гэтага. І адразу запяў певень.

75 І ўзгадаў Пётар слова Ісуса, сказанае яму: «Перш, чым певень запяе, тройчы адрачэшся ад мяне». І, выйшаўшы вонкі, заплакаў горка.

Мц 27

1 А калі настала раніца, усе першасьвятары і старшыні народу мелі нараду адносна Ісуса, каб забіць Яго.

2 І, зьвязаўшы Яго, павялі і выдалі Яго Понтыю Пілату, ваяводзе.

3 Тады Юда, які выдаў Яго, убачыўшы, што Ён асуджаны, зьвярнуў трыццаць срэбнікаў першасьвятарам і старшыням,

4 кажучы: «Саграшыў я, выдаўшы кроў бязьвінную». Яны ж сказалі яму: «Што нам да гэтага? Глядзі сам».

5 І, кінуўшы срэбра ў бажніцы, ён выйшаў і, адыйшоўшы, павесіўся.

6 А першасьвятары, узяўшы срэбра, сказалі: «Нельга кінуць іх у скарбонку, бо яны — **цана крыві**».

7 Зрабіўшы ж нараду, яны купілі за іх поле ганчара, каб хаваць чужынцаў.

8 Дзеля гэтага завецца поле тое “**полем крыві**” аж да сёньня.

9 Тады споўнілася сказанае праз Ярэмію прарока, які каза: «І ўзялі трыццаць срэбнікаў, цану Ацэненага, Якога ацанілі сыны Ізраіля,

10 і далі іх за поле ганчара, як загадаў мне Госпад».

11 А Ісус стаў перад ваяводам; і спытаўся ў Яго ваявода, кажучы: «Ты — **Валадар Юдэйскі?**» Ісус жа сказаў яму: «Ты кажаш».

12 І, калі абвінавачвалі Яго першасьвятары і старшыні, Ён нічога не адказваў.

13 Тады каза Яму Пілат: «Ня чуеш, колькі сьведчаць супраць Цябе?»

- 14 І не адказаў яму ніводнага слова, так што ваявода надта дзвіўся.
- 15 А на сьвята ваявода меў звычай вызваляць натоўпу аднаго вязьня, якога яны хочуць.
- 16 Мелі ж тады знакамітага вязьня, называнага Барабба.
- 17 Дык калі яны сабраліся, сказаў ім Пілат: «Каго хочаце, каб я вызваліў вам: Бараббу ці Ісуса, называнага Хрыстом?»
- 18 Бо ведаў, што праз зайздрасць выдалі Яго.
- 19 Калі ён сядзеў на судовым пасадзе, жонка ягоная паслала да яго, кажучы: «Няма нічога табе і Праведніку Гэтаму, бо я шмат перацяярпела сёньня ў-ва сьне дзеля Яго».
- 20 Але першасьвятары і старшыні пераканалі натоўп, каб прасілі Бараббу, а Ісуса загубілі.
- 21 Адказваючы, ваявода сказаў ім: «Каго хочаце з гэтых двух, каб я вызваліў вам?» Яны ж сказалі: «Бараббу».
- 22 Кажы ім Пілат: «Што тады я ўчыню Ісусу, называнаму Хрыстом?» Кажуць яму ўсе: «Няхай будзе ўкрыжаваны!»
- 23 А ваявода сказаў: «Дык якое зло ўчыніў Ён?» А яны яшчэ мацней закрычалі, кажучы: «Няхай будзе ўкрыжаваны!»
- 24 Пілат, бачачы, што няма ніякай рады, але замяшаньне стаецца яшчэ большае, узяўшы ваду, памыў рукі перад натоўпам, кажучы: «Бязьвінны я ў крыві Праведніка Гэтага. Вы глядзіце».
- 25 І, адказваючы, увесь народ сказаў: «Кроў Ягоная на нас і на дзецях нашых!»
- 26 Тады ён вызваліў ім Бараббу, а Ісуса, убічаваўшы, выдаў, каб быў ўкрыжаваны.
- 27 Тады жаўнеры ваяводы, узяўшы Ісуса да прэторыі, сабралі на Яго ўсю кагорту.
- 28 І, зьняўшы з Яго [ўсё], усклалі на Яго плашч пунсовы,
- 29 і, сплёўшы вянок з церня, усклалі на галаву Ягоную, і [далі] трысьціну ў правую руку Ягоную, і, кленчучы перад Ім, зьдзекваліся з Яго, кажучы: «Радуйся, Валадару Юдэйскі!»
- 30 І тыя, што плявалі на Яго, узялі трысьціну, і білі па галаве Ягонай.
- 31 І, калі назьдзекваліся з Яго, зьнялі з Яго плашч, і апранулі Яго ў адзеньне Ягонае, і павялі Яго на ўкрыжаваньне.
- 32 А выходзячы, яны знайшлі чалавека Кірэнэйца, на імя Сымон; яго прымусілі, каб нёс крыж Ягоны.
- 33 І прыйшлі на месца, называнае Гальгота, што азначае Месца Чэрапа.
- 34 Яны далі Яму піць воцат, зьмяшаны з жоўцю; і, пакаштаваўшы, Ён не захацеў піць.
- 35 А тыя, што ўкрыжавалі Яго, падзялілі адзеньне Ягонае, кідаючы жэрабю, каб споўнілася сказанае праз прарока: «Падзялілі адзеньне маё між сабою і пра вопратку маю кідалі жэрабю».
- 36 І, пасеўшы, пільнавалі Яго там.
- 37 І зьмясьцілі над галавою Яго надпіс пра віну Ягоную: «Гэта Ісус, Валадар Юдэйскі».
- 38 Тады былі ўкрыжаваныя з Ім разам два разбойнікі: адзін — **праваруч**, а другі — **леваруч**.
- 39 А тыя, што праходзілі міма, блюзьнілі на Яго, ківаючы галовамі сваімі
- 40 і кажучы: «Ты, Які руйнуеш бажніцу і ў тры дні адбудоўваеш, збаў Сябе Самога! Калі Ты — **Сын Божы**, зыйдзі з крыжа!»
- 41 Таксама і першасьвятары з кніжнікамі і старшынямі, зьдзекуючыся, казалі:
- 42 «Іных збаўляў, а Сябе ня можа збавіць! Калі Ён — Валадар Ізраіля, няхай зыйдзе цяпер з крыжа, і мы паверым Яму.

- 43 Спадзяваўся на Бога, няхай Ён цяпер выбавіць Яго, калі хоча Яго. Бо Ён казаў: «Я — Сын Божы»».
- 44 Да таго і разбойнікі, укрыжаваныя разам з Ім, зьневажалі Яго.
- 45 А ад шостае гадзіны цемра сталася па ўсёй зямлі да гадзіны дзвянтае.
- 46 Каля ж дзвянтае гадзіны загаласіў Ісус моцным голасам: «Элі! Элі! Лама сабахтані?», што значыць: «Божа Мой! Божа Мой! Чаму Ты Мяне пакінуў?»
- 47 А некаторыя з тых, што там стаялі, пачуўшы, казалі: «Ён Ільлю кліча».
- 48 І адразу адзін з іх, пабегшы, і ўзяўшы губку, і напоўніўшы яе воцатам, і ўсклаўшы на трысьціну, даваў Яму піць.
- 49 А іншыя казалі: «Пакінь, паглядзім, ці прыйдзе Ільля збавіць Яго».
- 50 А Ісус, зноў усклікнуўшы моцным голасам, аддаў духа.
- 51 І вось, заслона ў бажніцы была разьдэртая надвое ад верху да нізу; і зямля затрэслася; і скалы разьдзерліся.
- 52 І магілы адчыніліся; і шмат целаў памёршых сьвятых папаўставала,
- 53 і, выйшаўшы з магілаў, пасья ўваскрэсьненьня Ягонага ўвайшлі ў сьвяты горад і зьявіліся многім.
- 54 Сотнік жа і тыя, што з ім пільнавалі Ісуса, убачыўшы землятрус і тое, што сталася, страхам напалохаліся, кажучы: «Праўда, Ён — Сын Божы».
- 55 Было там шмат жанчынаў, што глядзелі здалёк, якія ішлі за Ісусам з Галілеі, паслугуючы Яму.
- 56 Між імі былі Марыя Магдалена, і Марыя, маці Якуба і Ёсіі, і маці сыноў Зэбэдэя.
- 57 А калі настаў вечар, прыйшоў багаты чалавек з Арыматэі, на імя Язэп, які таксама быў вучнем Ісуса.
- 58 Ён, падышоўшы да Пілата, прасіў цела Ісуса. Тады Пілат загадаў аддаць цела.
- 59 І, узяўшы цела, Язэп абкруціў Яго чыстай палатнінаю
- 60 і палажыў Яго ў сваёй новай магіле, якую ён высек у скале; і, прываліўшы вялікі камень да ўваходу ў магілу, адыйшоў.
- 61 Былі ж там Марыя Магдалена і другая Марыя, якія сядзелі насупраць магілы.
- 62 А на наступны дзень, які пасья дня прыгатаваньня, сабраліся першасьвятары і фарысэі ў Пілата,
- 63 кажучы: «Пане! Мы ўзгадалі, што падманшчык той, як быў яшчэ жывы, казаў: «Праз тры дні ўваскрэсну»».
- 64 Дык загадай вартаваць магілу да трэцяга дня, каб не прыйшлі вучні Ягонья ўначы, і ня ўкралі Яго, і не казалі народу: «Ён уваскрэс з мёртвых». І будзе апошні падман горшы першага».
- 65 Пілат жа прамовіў да іх: «Маеце варту; ідзіце, вартуйце, як ведаеце».
- 66 Яны ж, пайшоўшы, вартавалі магілу з вартаю, запячатаўшы камень.

Мц 28

- 1 Пасья суботы, пры надыходзе першага дня пасья суботы, прыйшла Марыя Магдалена і другая Марыя паглядзець магілу.
- 2 І вось стаўся вялікі землятрус; бо анёл Госпадаў, зыйшоўшы з неба, падышоўшы, адваліў камень ад уваходу ў магілу і сеў на ім.
- 3 А выгляд ягоны быў, як бліскавіца, і адзеньне ягонае белае, як сьнег.
- 4 І ад страху прад ім затрэсьліся вартаўнікі і сталіся як мёртвыя.
- 5 А анёл, адказваючы, сказаў жанчынам: «Ня бойцеся; бо ведаю, што вы шукаеце Ісуса ўкрыжаванага.
- 6 Яго няма тут, бо Ён уваскрэс, як казаў. Хадзіце, паглядзіце месца, дзе ляжаў Госпад.

- 7 І, хутка пайшоўшы, скажыце вучням Ягоным, што Ён уваскрос з мёртвых, і вось, ідзе перад вамі ў Галілею; там Яго ўбачыце. Вось, я сказаў вам».
- 8 І, выйшаўшы хутка з магілы, яны са страхам і радасьцю вялікай пабеглі паведаміць вучням Ягоным.
- 9 Калі ж яны ішлі паведаміць вучням Ягоным, вось, Ісус сустрэў іх, кажучы: «Радуйцеся!» І яны, падышоўшы, абнялі ногі Ягоныя, і пакланіліся Яму.
- 10 Тады кажа ім Ісус: «Ня бойцеся. Ідзіце, паведаміце братам Маім, каб ішлі ў Галілею; і там яны ўгледзяць Мяне».
- 11 Калі ж яны ішлі, вось, некаторыя з вартаўнікоў, пайшоўшы ў горад, паведамілі першасьвятарам усё, што сталася.
- 12 І тыя, сабраўшыся са старшынямі і зрабіўшы нараду, далі даволі грошаў жаўнерам,
- 13 кажучы: «Скажыце, што вучні Ягоныя, прыйшоўшы ўначы, укралі Яго, калі вы спалі.
- 14 І, калі пачуе пра гэта ваявода, мы пераканам яго, і вам учынім, каб ня мелі клопату».
- 15 Яны ж, узяўшы грошы, зрабілі, як іх навучылі. І пашырылася слова гэтае між юдэямі аж да сёньня.
- 16 А адзінаццаць вучняў пайшлі ў Галілею на гару, куды вызначыў ім Ісус.
- 17 І, убачыўшы Яго, пакланіліся Яму; а некаторыя сумняваліся.
- 18 І, падыйшоўшы, Ісус сказаў ім, кажучы: «Дадзена Мне ўся ўлада ў небе і на зямлі.
- 19 Дык ідзіце, вучыце ўсе народы, хрысьцячы іх у імя Айца, і Сына, і Сьвятога Духа,
- 20 навучаючы іх захоўваць усё, што Я загадаў вам. І вось, Я з вамі ў-ва ўсе дні да сканчэньня веку». Амэн.

ЭВАНГЕЛЬЕ ПАВОДЛЕ МАРКА

- 1 Пачатак Эвангелья Ісуса Хрыста, Сына Божага.
- 2 Як напісана ў Прарокаў: «Вось Я пасылаю анёла Майго перад абліччам Тваім, які пракладзе шлях Твой перад Табою.
- 3 Голас таго, хто кліча ў пустыні: Падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі рабіце сьцежкі Яго».
- 4 Зьявіўся Ян, хрысьцячы ў пустыні і абвяшчаючы хрышчэньне навяртаньня дзеля адпушчэньня грахоў.
- 5 І выходзіла да яго ўся краіна Юдэйская і ўсе Ерусалімцы, і ўсе былі ім хрышчаны ў рацэ Ярдан, вызнаючы грахі свае.
- 6 І быў Ян апрануты ў вярблюдавы волас, і скураны пояс на паясьніцы яго, і еў ён саранчу і дзікі мёд.
- 7 І абвяшчаў ён, кажучы: «Ідзе за мной Дужэйшы за мяне, Якому я ня варты, нахіліўшыся, развязаць рамень сандалаў Ягоных.
- 8 Я хрышчу вас вадой, а Ён будзе хрысьціць вас Духам Сьвятым».
- 9 І сталася ў тыя дні, прыйшоў Ісус з Назарэту Галілейскага і быў ахрышчаны Янам у Ярдане.
- 10 І адразу, як выходзіў з вады, убачыў адкрытае неба і Духа як галуба, што зыходзіў на Яго.
- 11 І голас быў з неба: «Ты — Сын Мой улюбёны, у Якім маю ўпадабаньне».
- 12 І адразу Дух вядзе Яго ў пустыню.
- 13 І быў Ён там у пустыні сорок дзён, спакушаны шатанам; і быў між зьвяроў, і анёлы паслугавалі Яму.
- 14 А пасья таго, як Ян быў выдадзены, прыйшоў Ісус у Галілею, абвяшчаючы Эвангелье Валадарства Божага
- 15 і кажучы, што споўніўся час, і наблізілася Валадарства Божэ: «Наварніцеся і верце Эвангелью!»
- 16 І, праходзячы каля мора Галілейскага, убачыў Сымона і Андрэя, брата ягонага, што закідвалі [нерат] у мора, бо былі яны рыбалавамі.
- 17 І сказаў ім Ісус: «Ідзіце за Мною, і Я зраблю вас лаўцамі людзей».
- 18 І адразу, пакінуўшы сеткі свае, яны пайшлі за Ім.
- 19 І, адыйшоўшыся адтуль недалёка, убачыў Ён Якуба Зэбэдэявага і Яна, брата ягонага, як яны ў чаўне напрулялі сеткі.
- 20 І адразу паклікаў іх. І яны, пакінуўшы бацьку свайго Зэбэдэя ў чаўне з работнікамі, пайшлі за Ім.
- 21 І ўваходзяць у Капэрнаум. І адразу ў суботу, увайшоўшы ў сынагогу, Ён навучаў.
- 22 І ўсе дзівіліся з Яго навукі, бо вучыў іх як той, хто мае ўладу, а не як кніжнікі.
- 23 І быў у сынагозе іхняй чалавек, [апанаваны] духам нячыстым, і закрычаў ён, 24 кажучы: «Пакінь! Што нам і Табе, Ісус Назарэец? Ты прыйшоў загубіць нас? Ведаю Цябе, хто Ты, Сьвяты Божы!»
- 25 Але прыгразіў яму Ісус, кажучы: «Замаўчы і выйдзі з яго!»
- 26 І нячысты дух, тузануўшы яго і загаласіўшы моцным голасам, выйшаў з яго.
- 27 І аслупянені ўсе, таму пыталіся адзін аднаго, кажучы: «Што гэта? Што гэта за новае вучэньне, што з уладаю загадвае нячыстым духам, і яны слухаюцца Яго?»
- 28 І адразу пайшла чутка пра Яго паўсюль ва ўсёй ваколіцы Галілейскай.
- 29 І, адразу выйшаўшы з сынагогі, прыйшлі яны ў дом Сымона і Андрэя разам з Якубам і Янам.
- 30 Цешча ж Сымона ляжала ў гарачцы, і адразу кажуць Яму пра яе.

- 31 І, падыйшоўшы, Ён падняў яе, узяўшы за руку, і адразу пакінула яе гарачка, і яна паслугавала ім.
- 32 А калі настаў вечар, як сонца зайшло, прыносілі да Яго ўсіх хворых і апанаваных дэманамі;
- 33 і ўвесь горад сабраўся перад дзвярыма.
- 34 І Ён аздравіў многіх хворых на розныя хваробы, і многіх дэманаў выгнаў, і не дазваляў дэманам гаварыць, што яны ведаюць, што Ён — Хрыстос.
- 35 І раніцай, на самым досьвітку ўстаўшы, выйшаў, і пайшоў у пустыннае месца, і там маліўся.
- 36 І пайшлі за Ім Сымон і тыя, што з ім [былі],
- 37 і, знайшоўшы Яго, кажуць Яму: «Усе шукаюць Цябе».
- 38 А Ён кажа ім: «Хадзем у бліжэйшыя паселішчы, каб і там Я абвяшчаў, бо Я дзеля гэтага прыйшоў».
- 39 І Ён абвяшчаў у сынагогах іхніх па ўсёй Галілеі і выганяў дэманаў.
- 40 І прыходзіць да Яго пракажоны, просячы Яго і падаючы перад Ім на калені, і кажучы Яму: «Калі хочаш, можаш мяне ачысьціць».
- 41 Дык Ісус, зьлітаваўшыся, працягнуў руку і дакрануўся да яго, і кажа яму: «Хачу, будзь ачышчаны».
- 42 І калі сказаў, адразу зыйшла з яго праказа і стаў ачышчаны.
- 43 І, грозна глянуўшы на яго, адразу выправіў яго,
- 44 і сказаў яму: «Глядзі, нікому нічога не кажы, але ідзі, пакажыся сьвятару і прынясі за ачышчэньне сваё тое, што загадаў Майсей, дзеля сьведчаньня ім».
- 45 Але ён, выйшаўшы, пачаў шмат абвяшчаць і шырыць кругом гэта слова, што [Ісус] ужо ня мог адкрыта ўвайсьці ў горад, але быў вонкі, у мясцінах пустынных. І прыходзілі да Яго адусюль.

Мк 2

- 1 І праз [некалькі] дзён Ён зноў увайшоў у Капэрнаум, і пачулі, што Ён у доме.
- 2 І адразу сабралася мноства, што нават пры дзвярах не маглі зьмясьціцца, і Ён гаварыў ім слова.
- 3 І прыходзяць да Яго са спараліжаваным, якога неслі чацьвёра.
- 4 І, ня здолеўшы прайсьці да Яго дзеля натоўпу, раскрылі дах там, дзе Ён быў, і, зрабіўшы дзіру, спусьцілі ложка, на якім ляжаў спараліжаваны.
- 5 І Ісус, убачыўшы веру іхнюю, кажа спараліжаванаму: «Дзіця, адпускаюцца грахі твае».
- 6 Былі ж там некаторыя кніжнікі, якія сядзелі і разважалі ў сэрцах сваіх:
- 7 «Што гэта Ён кажа блюзьнерства? Хто можа адпускаць грахі, калі ня сам Бог?»
- 8 А Ісус, адразу пазнаўшы духам Сваім, што яны гэтак думваюць, кажа ім: «Што вы гэтак разважаеце ў сэрцах вашых?»
- 9 Што лягчэй, сказаць спараліжаванаму: “Адпускаюцца твае грахі”, ці сказаць: «Устань, вазьмі ложка свой і хадзі?».
- 10 Але, каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі адпускаць грахі», — кажа спараліжаванаму:
- 11 «Табе кажу: Устань, вазьмі ложка твой і ідзі ў дом твой».
- 12 І той адразу ўстаў і, узяўшы ложка, выйшаў перад усімі, так што ўсе здзівіліся і славлілі Бога, кажучы: «Мы такога ніколі ня бачылі».
- 13 І зноў выйшаў [Ісус] да мора, і ўвесь натоўп пайшоў да Яго, і Ён навучаў іх.
- 14 І, праходзячы, убачыў Ён Левія Альфеевага, які сядзеў на мытні, і кажа яму: «Ідзі за Мною!» І той, устаўшы, пайшоў за Ім.
- 15 І сталася, калі Ён узьягаў у доме ягоным, узьягалі разам з Ісусам і вучнямі Ягонымі шмат мытнікаў і грэшнікаў, было бо многа іх, і яны ішлі за Ім.

- 16 А книжнікі і фарысэі, бачачы, што [Ісус] есьць з мытнікамі і грэшнікамі, казалі вучням Яго: «Чаму Ён есьць і п'е з мытнікамі і грэшнікамі?»
- 17 І, пачуўшы гэта, Ісус кажа ім: «Не здаровыя патрабуюць лекара, але хворыя. Я прыйшоў клікаць не праведнікаў, але грэшнікаў да навяртаньня».
- 18 І посьцілі вучні Янавы і фарысэйскія. Дык прыходзяць і кажучь Яму: «Чаму вучні Янавы і фарысэйскія посьцяць, а Твае вучні ня посьцяць?»
- 19 І сказаў ім Ісус: «Ці ж могуць посьціць сыны вяселья, калі малады з імі? Пакуль маюць жаніха ў сябе, ня могуць посьціць».
- 20 А надыйдуць дні, калі жаніха забяруць ад іх, і тады будуць посьціць у тыя дні.
- 21 Ніхто не прышывае латы з новай тканіны да старога адзеньня, бо новая лата разьдзярэ старое, і дзіра зробіцца большая.
- 22 І ніхто не ўлівае новага віна ў старыя мяхі, бо новае віно прарве мяхі, і віно выцячэ, і мяхі прападуць; але новае віно трэба ўліваць у новыя мяхі».
- 23 І сталася Яму ў суботу праходзіць праз палеткі, і вучні Ягонья пачалі дарогаю зрываць каласы.
- 24 І фарысэі гаварылі Яму: «Глядзі, чаму яны робяць у суботу, што ня сьлед!»
- 25 А Ён сказаў ім: «Ці ж вы не читалі, што зрабіў Давід, калі быў у патрэбе і галодны сам і тыя, што з ім?»
- 26 Як увайшоў ён у дом Божы за Абятара першасьвятара і еў хлябы пакладныя, якія нельга яму было есьці, а толькі сьвятарам, і даў таксама тым, што з ім былі?»
- 27 І казаў ім: «Субота для чалавека, а не чалавек для суботы».
- 28 таму Сын Чалавечы есьць Гаспадар і суботы».

Мк 3

- 1 І зноў увайшоў у сынагогу. І быў там чалавек, які меў сухую руку.
- 2 І сачылі за Ім, ці не аздоровіць яго ў суботу, каб абвінаваціць Яго.
- 3 І кажа сухарукаму чалавеку: «Стань на сярэдзіне!»
- 4 І кажа ім: «Ці належыць у суботу рабіць добрае, ці рабіць благое? Душу выратаваць ці загубіць?» Але яны маўчалі.
- 5 І, глянуўшы на іх з гневам, смуткуючы дзеля скамяненьня сэрца іхняга, кажа чалавеку гэтаму: «Выцягни руку тваю!» І ён выцягнуў, і зрабілася рука яго здаровая, як і другая.
- 6 Фарысэі ж, выйшаўшы, зрабілі адразу нараду з ірадыянамі супраць Яго, каб Яго загубіць.
- 7 І Ісус разам з вучнямі Сваімі адыйшоў да мора, і вялікае мноства пайшло за Ім з Галілеі, і з Юдэі,
- 8 і з Ерусаліму, і з Ідумеі, і з-за Ярдану, і з ваколіцаў Тыру і Сідону, вялікае мноства, пачуўшы, што Ён рабіў, прыйшло да Яго.
- 9 І сказаў вучням Сваім, каб быў падрыхтаваны для Яго човен дзеля натоўпу, каб ня ціснулі Яго.
- 10 Бо многіх Ён аздаравіў, таму пхаліся да Яго ўсе, што мелі немачы, каб дакрануцца да Яго.
- 11 І духі нячыстыя, калі бачылі Яго, падалі перад Ім і крычалі, кажучы: «Ты — СЫН БОЖЫ!»
- 12 Але Ён строга забараняў ім, каб не выяўлялі Яго.
- 13 І ўзьходзіць на гару, і кліча тых, якіх Сам хацеў, і прыйшлі да Яго.
- 14 І вызначыў Дванаццаць, каб былі з Ім і каб пасылаць іх абвяшчаць,
- 15 і каб мелі ўладу аздараўляць хваробы і выганяць дэманаў:
- 16 Сымона, і даў яму імя Пётар,
- 17 і Якуба Зэбэдыявага, і Яна, брата Якуба, і даў ім імя Боанэргес, што значыць «Сыны грому»,

- 18 і Андрэя, і Філіпа, і Баўтрамея, і Мацьвея, і Тамаша, і Якуба Альфеевага, і Тадэвуша, і Сымона Кананіта,
 19 і Юду Іскарыёта, які выдаў Яго.
 20 І прыходзяць у дом; і зноў зыходзіцца натоўп, так што не маглі яны нават хлеба паесці.
 21 І, пачуўшы [гэта], сваякі Ягонья пайшлі ўзяць Яго, бо казалі, што Ён здзіваеццаў.
 22 А кніжнікі, што прыйшлі з Ерусаліму, гаварылі, што мае Бэльзэбула і што моцай князя дэманаў выганяе дэманаў.
 23 І, паклікаўшы іх, гаварыў да іх [Ісус] у прыповесьцях: «Як можа шатан выганяць шатана?»
 24 І калі валадарства разьдзеліцца ў сабе, ня можа ўтрымацца валадарства тое.
 25 І калі дом разьдзеліцца ў сабе, ня можа ўтрымацца дом той.
 26 І калі шатан паўстаў на сябе самога і разьдзяліўся, ня можа ўтрымацца, але канец яму.
 27 Ніхто, увайшоўшы ў дом асілка, ня можа захапіць маёмасьць яго, калі перш ня зьвяза асілка, і тады абрабуе дом ягоны.
 28 Сапраўды кажу вам, што будуць адпушчаны сынам чалавечым усе грахі і блюзьнерствы, якімі б яны ня блюзьнілі,
 29 але хто будзе блюзьніць на Духа Сьвятога, ня будзе яму адпушчана ў вякі, але падлягае вечнаму асуджэньню».
 30 Бо яны гаварылі: «Мае духа нячыстага».
 31 І прыходзяць браты Ягонья і маці Ягоная, і, стоячы вонкі, паслалі да Яго клікаць Яго.
 32 І сядзеў кругом Яго натоўп, і казалі Яму: «Вось, маці Твая і браты Твае вонкі, шукаюць Цябе».
 33 І, адказваючы ім, гаворыць: «Хто маці Мая і браты Мае?»
 34 І, агледзеўшы наўкола тых, што каля Яго сядзелі, кажа: «Вось маці Мая і браты Мае!»
 35 Бо хто выконвае волю Божую, той Мне брат, і сястра, і маці».

Мк 4

- 1 І зноў Ён пачаў навучаць каля мора; і сабраўся да Яго вялізарны натоўп, так што Ён, увайшоўшы ў човен, сядзеў у моры, а ўвесь натоўп быў на беразе каля мора.
 2 І навучаў іх шмат у прыповесьцях, і гаварыў ім у Сваёй навуцы:
 3 «Слухайце. Вось выйшаў сейбіт сеяць.
 4 І сталася, калі сеяў, адно [зерне] ўпала пры дарозе; і наляцелі птушкі нябесныя і падзяўблі яго.
 5 Іншае ўпала на камяністае месца, дзе не было шмат зямлі, і адразу ўзыйшло, бо зямля была неглыбокая;
 6 а калі ўзыйшло сонца, зьвяла, і, як ня мела караня, высахла.
 7 А іншае ўпала ў цэрні, і вырасьлі цэрні, і заглушылі яго, і не дало плоду.
 8 А іншае ўпала ў добрую зямлю і дало плод, які ўзыйшоў і вырас, і ўрадзіла адно трыццаць, адно шэсьцьдзесят, і адно сто».
 9 І сказаў ім: «Хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае».
 10 Калі ж Ён застаўся Сам, тыя, што з Ім былі, разам з Дванаццаццю спыталіся ў Яго адносна прыповесьці.
 11 І сказаў Ён ім: «Вам дадзена разумець таямніцу Валадарства Богага; а тым, якія вонкі, усё стаецца ў прыповесьцях,
 12 каб гледзячы глядзелі, і ня бачылі, і каб слухаючы слухалі, і не разумелі, каб не навярнуліся і не былі ім адпушчаны грахі».

13 І кажэ ім: «Не разумеете гэтай прыповесці? А як жа ўсе прыповесці зразумеете?»

14 Сейбіт слова сее.

15 Вось тыя, што пры дарозе, дзе сеецца слова, калі пачуюць яго, адразу прыходзіць шатан і забірае слова, пасеянае ў сэрцах іхніх.

16 Таксама і тыя, што на камяністым месцы пасеяны, пачуўшы слова, адразу з радасцю прыймаюць яго,

17 але ня маюць у сабе караня, таму нетрывалыя; калі надыйдзе прыгнёт ці перасьлед дзеля слова, адразу ж горшацца.

18 А тыя, што ў цэрнях пасеяныя, чуюць слова,

19 але клопаты веку гэтага і ашуканства багацьця ды іншыя пажаданні, уваходзячы, заглушаюць слова, і яно стаецца бясплодным.

20 А тыя, што пасеяныя ў добрую зямлю, гэта тыя, што чуюць слова, і прыймаюць, і прыносяць плод: адзін — трыццаць, іншы — шэсьцьдзесят, а іншы — сто».

21 І сказаў ім: «Ці на тое прыносіцца сьвечка, каб паставіць яе пад пасудзіну або пад ложка? Ці не на тое, каб была пастаўлена на сьвечніку?»

22 Бо няма нічога тайнага, каб не выявілася, і няма нічога схаванага, каб не сталася ўвядзеным.

23 Калі хто мае вушы, каб слухаць, няхай слухае».

24 І сказаў ім: «Глядзіце, што слухаеце! Якою меркаю мерыце, такою вам будзе адмерана і будзе дадзена вам, якія слухаеце.

25 Бо хто мае, таму будзе дадзена, а хто ня мае, дык і тое, што мае, будзе забрана ў яго».

26 І сказаў: «Гэтак ёсьць Валадарства Божае, як быццам чалавек кідае насенне ў зямлю.

27 І ці ён сьпіць, ці ўстае ноччу і днём, а насенне ўзьходзіць і расьце, і ён ня ведае як.

28 Бо зямля сама сабою родзіць спачатку рунь, потым колас, потым поўнае зерне ў коласе.

29 Калі ж плод сасьпее, адразу пасылае серп, бо надыйшло жніво».

30 І сказаў: «Да чаго падобнае Валадарства Божае? Або ў якой прыповесці выявім яго?»

31 Як гарчычнае зерне, якое, калі сеецца ў зямлю, ёсьць меншым за ўсе насенні на зямлі;

32 а калі пасеянае, узьходзіць і робіцца большым за ўсе расьліны, і пускае галіны вялікія, так што птушкі нябесныя могуць хавацца ў засені яго».

33 І многімі падобнымі прыповесцямі гаварыў ім слова, колькі маглі яны слухаць, 34 і без прыповесці не гаварыў ім, а вучням асобна тлумачыў усё.

35 І ў той самы дзень, калі надыйшоў вечар, кажэ ім: «Пераплывем на другі бок».

36 І яны, пакінуўшы натоўп, бяруць Яго, бо Ён быў у чаўне, і іншыя чаўны былі з Ім.

37 І сталася вялікая бура, і хвалі білі ў човен, так што ён ужо напайняўся [вадою].

38 А Ён спаў на карне на падушцы. І будзяць Яго, і кажуць Яму: «Настаўнік! Ці ж Цябе ня рупіць, што мы гінем?»

39 І Ён, падняўшыся, забараніў ветру і сказаў мору: «Змаўчы, суцішся!» І сьціх вечер, і сталася вялікая ціша.

40 І каза ім: «Чаму вы так палахлівыя? Ці ж ня маеце веры?»

41 І яны спалохаліся страхам вялікім і гаварылі адзін аднаму: «Хто ж Ён, што вечер і мора слухаюцца Яго?»

Мк 5

- 1 І прыйшлі на другі бок мора ў край Гадарэнскі.
- 2 І калі выйшаў Ён з чаўна, адразу пераняў Яго чалавек з магілаў, [апанаваны] нячыстым духам,
- 3 які меў жылло ў магілах, і ніхто ня мог яго звяззаць ланцугамі.
- 4 Бо шмат разоў звязвалі яго кайданамі і ланцугамі, і ён рваў ланцугі і разьбіваў кайданы, і ніхто ня мог утаймаваць яго.
- 5 І ён заўсёды днём і ноччу ў магілах і ў гарах крычаў і біў сябе каменьямі.
- 6 І, здалёк убачыўшы Ісуса, прыбег, і пакланіўся Яму,
- 7 і, закрычаўшы моцным голасам, сказаў: «Што мне і Табе, Ісус, Сын Бога Найвышэйшага? Заклінаю Цябе Богам, ня мучай мяне».
- 8 Бо [Ісус] сказаў яму: «Выйдзі, духу нячысты, з гэтага чалавека».
- 9 І спытаўся ў яго: «Якое імя тваё?» А ён адказаў, кажучы: «Маё імя — легіён, бо нас многа».
- 10 І вельмі прасіў Яго, каб не выганяў іх прэч з гэтага краю.
- 11 А там каля гары пасьвіўся вялікі гурт сьвіняў.
- 12 І прасілі Яго ўсе дэманьы, кажучы: «Пашлі нас у сьвіняў, каб мы ў іх увайшлі».
- 13 І Ісус адразу дазволіў ім. І, выйшаўшы, духі нячыстыя ўвайшлі ў сьвіняў, і рынуўся гурт са стромы ў мора, а было іх каля дзвюх тысячаў, і патанулі ў моры.
- 14 А тыя, што пасьвілі сьвіняў, уцяклі і абвясцілі ў горадзе і вёсках, і [людзі] выйшлі паглядзець, што сталася.
- 15 І прыходзяць да Ісуса, і бачаць, што апанаваны дэманамі, у якім быў легіён, сядзіць адзеты і пры здаровым розуме, і спалохаліся.
- 16 І тыя, што бачылі, расказалі ім, што сталася з апанаваным дэманам, і пра сьвіняў.
- 17 І пачалі прасіць Яго, каб адыйшоў ад межаў іхніх.
- 18 І калі Ён увайшоў у човен, той, што быў апанаваны дэманам, прасіў Яго, каб быць з Ім.
- 19 Ісус жа не дазволіў яму, але гаворыць: «Ідзі ў дом твой да сваіх, і раскажы ім, што Госпад учыніў табе і злітаваўся над табою».
- 20 І ён пайшоў, і пачаў абвясчаць у Дэкапалі, што ўчыніў яму Ісус, і ўсе дзівіліся.
- 21 І калі Ісус зноў пераправіўся ў чаўне на другі бок, зыйшлося да Яго мноства людзей, і Ён быў каля мора.
- 22 І вось прыходзіць адзін з начальнікаў сынагогі, на імя Яір, і, убачыўшы Яго, падае да ног Ягоных,
- 23 і вельмі просіць Яго, кажучы: «Дачка мая канае, прыйдзі, ускладзі рукі на яе, каб была выратаваная і жыла».
- 24 І Ён пайшоў з ім. І ішоў за Ім вялізарны натоўп, і ціснулі Яго.
- 25 І нейкая жанчына, хворая на цячэньне крыві дванаццаць гадоў,
- 26 якая шмат нацярпелася ад шматлікіх лекараў, і выдаткавала ўсё, што мела, і не атрымала аніякай карысьці, але яшчэ горш пачувалася,
- 27 пачуўшы пра Ісуса, падышла ў натоўпе ззаду і дакранулася да шаты Ягонае,
- 28 бо казала: «Калі толькі дакрануся шаты Ягонае, буду выратаваная».
- 29 І адразу высахла ў яе крывацеча, і яна адчула ў целе, што паздаравела ад немачы.
- 30 І адразу Ісус, адчуўшы ў Сабе, што моц выйшла з Яго, павярнуўся да натоўпу і сказаў: «Хто дакрануўся шаты Маёй?»
- 31 І сказалі Яму вучні Ягоныя: «Бачыш натоўп, які цісьне Цябе, і кажаш: “Хто дакрануўся да Мяне?”»
- 32 Але Ён паглядзеў кругом, каб убачыць тую, што забрала гэта.

33 А жанчына, спалохаўшыся і дрыжучы, ведаючы, што з ёю сталася, падыйшла і ўпала перад Ім, і сказала Яму ўсю праўду.

34 Ён жа сказаў ёй: «Дачка! Вера твая збавіла цябе. Ідзі ў супакоі і будзь здаровая ад немачы тваёй».

35 Яшчэ Ён гаварыў, прыходзячы ад начальніка сынагогі людзі і кажуць: «Дачка твая памерла, нашто яшчэ турбуеш Настаўніка?»

36 Ісус жа, пачуўшы сказанае слова, кажа да начальніка сынагогі: «Ня бойся, толькі вер».

37 І не дазволіў нікому ісьці за Ім, акрамя Пятра, Якуба і Яна, брата Якуба.

38 І прыходзіць у дом начальніка сынагогі, і бачыць замяшаньне, плач і лямант вялікі.

39 І, увайшоўшы, гаворыць ім: «Чаму вы ўзрушаныя і плачаце? Дзіцятка не памерла, але спыць».

40 І смяяліся з Яго. Ісус жа, адправіўшы ўсіх, бярэ бацьку і маці дзіцяці ды тых, што з Ім былі, і ўваходзіць туды, дзе ляжала дзіцятка.

41 І, узяўшы руку дзіцяці, гаворыць ёй: «Таліта кумі», што значыць: «Дзяўчынка, табе кажу, устань!»

42 І адразу ўстала дзяўчынка, і хадзіла, а мела яна дванаццаць гадоў. І [ўсе] дзівіліся з захапленьнем вялікім.

43 І перасьцерагаў іх, каб ніхто пра гэта ня ведаў, і сказаў, каб далі ёй есьці.

Мк 6

1 І выйшаў адтуль, і прыйшоў у бацькаўшчыну Сваю, і вучні Ягоныя ідуць за Ім.

2 І калі сталася субота, пачаў вучыць у сынагозе. І многія, слухаючы, дзівіліся і казалі: «Адкуль у Яго гэтае? І што за мудрасць дадзеная Яму, што нават чуды гэтка стаюцца праз рукі Яго?»

3 Ці ж гэта не цясяляр, сын Марыі, брат Якуба, Ёсіі, Юды і Сымона? Ці ж ня сёстры Ягоныя тут сярод нас?» І горшыліся з Яго.

4 А Ісус сказаў ім: «Няма прарока без пашаны, хіба толькі ў бацькаўшчыне сваёй і сярод сваякоў сваіх, і ў доме сваім».

5 І ня мог там учыніць ніводнага чуду, толькі некалькіх нямоглых, усклаўшы рукі на іх, аздаравіў.

6 І здзіўляўся з недаверства іхняга. І абыходзіў навакольных мястэчкі, навучаючы.

7 І паклікаў Дванаццаць, і пачаў пасылаць іх па двое, і даў ім уладу над нячыстымі духамі.

8 І загадаў ім, каб ня бралі нічога ў дарогу, акрамя аднаго кія: ані торбы, ані хлеба, ані медзі ў поясе,

9 але ў сандалы абувацца і не апранацца ў дэзве вопраткі.

10 І сказаў ім: «Дзе толькі ўвойдзеце ў дом, там заставайцеся, пакуль ня пойдзеце адтуль».

11 І калі хто ня прыме вас і ня будзе вас слухаць, выходзячы адтуль, абтрасце пыл з вашых ног на сьведчаньне ім. Сапраўды кажу вам, лягчэй будзе Садоху і Гамору ў дзень суду, чым гораду гэтаму».

12 І яны, пайшоўшы, абвяшчалі, каб навярталіся,

13 і мноства дэманаў выганялі, і многіх нямоглых мазалі алеем і аздаравлялі.

14 І пачуў валадар Ірад [пра Яго], бо імя Ягонае мазалася ведамым, і сказаў: «Гэта Ян Хрысьціцель уваскрос з мёртвых, і таму чуды дзюцца праз Яго».

15 Іншыя казалі: «Гэта Ілья», а іншыя казалі: «Гэта прарок, або як адзін з прарокаў».

- 16 Пачуўшы гэта, Ірад сказаў: «Гэта Ян, якому я сьцяў галаву. Ён уваскрос з мёртвых».
- 17 Бо Ірад сам паслаў і ўзяў Яна, і ўвязьніў яго ў вязьніцы дзеля Ірадьяды, жонкі Філіпа, брата свайго, якую ён узяў за жонку.
- 18 Бо Ян гаворыў Іраду: «Нельга табе мець жонку брата твайго».
- 19 А сама Ірадьяда злавала на яго і хацела яго зьнішчыць, але не магла,
- 20 бо Ірад баяўся Яна, ведаючы, што ён чалавек праведны і сьвяты, і сьцярог яго і шмат што рабіў, слухаючыся яго, і ахвотна яго слухаў.
- 21 І як надарыўся зручны дзень, калі Ірад з нагоды сваіх урадзін справіў вячэру для магнатаў сваіх, тысячнікаў і начальнікаў Галілейскіх,
- 22 дачка Ірадьяды ўвайшла і таньчыла, і спадабалася Іраду і тым, што з ім узылягалі. І сказаў валадар дзяўчыне: «Прасі ў мяне, што хочаш, і я дам табе».
- 23 І прысягнуў ёй: «Што папросіш у мяне, дам табе, хоць бы нават палову валадарства майго».
- 24 Яна, выйшаўшы, спыталася ў маці сваёй: «Што мне прасіць?» Тая ж сказала: «Галаву Яна Хрысьціцеля».
- 25 І яна, адразу шпарка вярнуўшыся да валадара, прасіла, кажучы: «Хачу, каб неадкладна даў ты мне на місе галаву Яна Хрысьціцеля».
- 26 І валадар, хоць засмуткаваўшы, але дзеля прысягі і тых, што ўзылягалі, не захацеў ёй адмовіць.
- 27 І адразу, паслаўшы ката, валадар загадаў прынесці галаву яго.
- 28 Той, пайшоўшы, сьцяў яго ў вязьніцы, і прынёс галаву ягоную на місе, і даў дзяўчыне, а дзяўчына дала яе маці сваёй.
- 29 І, пачуўшы [пра гэта], вучні Ягоныя прыйшлі і ўзялі цэла ягонае, і палажылі яго ў магілу.
- 30 І сабраліся апосталы да Ісуса, і расказалі Яму ўсё, і што зрабілі, і чаго навучылі.
- 31 І Ён сказаў ім: «Ідзіце адны ў пустыннае месца, і супачыньце крыху». Бо многа было тых, што прыходзілі і адыходзілі, і нават паеьці ня мелі часу.
- 32 І паплылі ў пустыннае месца на чаўне адны.
- 33 І бачыў натоўп, як яны адплывалі, і многія пазналі іх, і зьбегліся туды пешшу з усіх гарадоў, і апырэдзілі іх, і зыйшліся да Яго.
- 34 І, выйшаўшы, Ісус убачыў вялікі натоўп, і зьлітаваўся з іх, бо яны былі як авечкі, што ня маюць пастуха, і пачаў навучаць іх шмат.
- 35 І калі мінула шмат часу, вучні Ягоныя, прыйшоўшы да Яго, кажуць: «Месца гэтае пустыннае, а гадзіна ўжо позьняя».
- 36 Адпусьці іх, каб, пайшоўшы ў навакольныя вёскі і мястэчкі, купілі сабе хлеба, бо яны ня маюць што есьці».
- 37 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Вы дайце ім есьці». І кажуць Яму: «Няўжо маем пайсьці і купіць за дзэвесьце дынараў хлеба, і даць ім есьці?»
- 38 Ён жа гаворыць ім: «Колькі маеце хлябоў? Ідзіце і паглядзіце!» Яны, даведаўшыся, кажуць: «Пяць, і дзьве рыбы».
- 39 І загадаў ім пасадзіць усіх грамадамі на зялёнай траве.
- 40 І паселі шэраг за шэрагам па сто і па пяцьдзясят.
- 41 І Ён, узяўшы пяць хлябоў і дзьве рыбы, глянуўшы ў неба, дабраславіў і паламаў хлябы, і даў вучням Сваім, каб яны раздалі ім; і дзьве рыбы разьдзяліў для ўсіх.
- 42 І елі ўсе, і наеліся.
- 43 І сабралі кавалкаў дванаццаць поўных кашоў, і рэшткі рыбы.
- 44 А тых, што елі хлябы, было каля пяці тысячаў мужчынаў.
- 45 І адразу змусіў вучняў Сваіх увайсці ў човен і плысьці наперад на другі бок, у Бэтсаіду, пакуль Ён адпусьціць натоўп.

46 І, адпусьціўшы іх, пайшоў на гару маліцца.

47 І як надыйшоў вечар, човен быў на сярэдзіне мора, а Ён адзін на зямлі.

48 І ўбачыў іх, як мучыліся, пльвучы, бо вецер быў супраціўны, і каля чацьвёртай варты ночы прыходзіць да іх, ідучы па моры, і хацеў абмінуць іх.

49 Яны, убачыўшы Яго, як ішоў па моры, думалі, што гэта здань, і закрывалі.

50 Усе бо бачылі Яго, і стрывожыліся. І Ён адразу прамовіў да іх, і кажа ім: «Будзьце пэўныя, гэта Я, ня бойцеся!»

51 І ўвайшоў да іх у човен, і вецер сыціх. І яны празьмерна здумеліся ў сабе, і здзіўляліся,

52 бо не зразумелі з хлябамі, бо сэрца іхняе было скамянелае.

53 І, перапльўшы, прыйшлі ў зямлю Генэсарэт, і прысталі да берагу.

54 І калі яны выйшлі з чаўна, адразу пазналі Яго,

55 абеглі ўвесь той край, і пачалі на ложках прыносіць хворых туды, дзе, як чулі, быў Ён.

56 І, калі Ён уваходзіў у якое паселішча, або горад, або вёску, клалі нядужых на плошчах, і прасілі Яго, каб хоць крыса шаты Яго дакрануцца; і колькі іх дакранулася Яго, былі здароўлены.

Мк 7

1 І сабраліся да Яго фарысэі і некаторыя кніжнікі, што прыйшлі з Ерусаліму.

2 І, убачыўшы некаторых з вучняў Ягоньх, што елі хлеб нячыстымі, гэта значыць нямыгтымі, рукамі, вінавацілі іх.

3 Бо самі фарысэі і ўсе Юдэі не ядуць, не абмыўшы чыста рук, трымаючыся традыцыяў старэйшых.

4 І пасья рынку, пакуль не абмыюцца, не ядуць; і ёсьць шмат іншага, чаго яны прытрымліваюцца: абмываньня келіхаў і конавак, мядніцаў і сталоў.

5 Пасья пытаюцца ў Яго фарысэі і кніжнікі: «Чаму вучні Твае ня ходзяць паводле традыцыяў старэйшых, але нячыстымі рукамі ядуць хлеб?»

6 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Добра пра вас, крывадушнікаў, прарочыў Ісая, як напісана: “Народ гэты губамі шануе Мяне, а сэрца іхняе трымаецца далёка ад Мяне.

7 але марна пакланяюцца Мне, навучаючы вучэньняў і пастановуў чалавечых”.

8 Бо вы, пакінуўшы прыказаньне Божае, трымаецеся традыцыі чалавечай, абмываньня конавак і келіхаў, і шмат іншага, да гэтага падобнага, чыніце».

9 І сказаў ім: «Ці добра, што вы адкідаеце прыказаньне Божае, каб захаваць вашу традыцыю?»

10 Бо Майсей сказаў: “Шануй бацьку твайго і маці тваю”, і: “Хто праклінае бацьку або маці, няхай сьмерцю памрэ”.

11 А вы гаворыце: “Калі скажа чалавек бацьку або маці: ‘Карбан’, гэта значыць дар [Богу] тое, чым бы ты ад мяне карыстаўся”,

12 і ўжо дазваляе яму нічога не рабіць для бацькі свайго або маці сваёй,

13 пазбаўляючы сілы слова Божае праз традыцыю вашу, якую вы перадаеце, і шмат да гэтага падобнага чыніце».

14 І, паклікаўшы ўвесь натоўп, гаварыў ім: «Слухайце Мяне ўсе і разумейце.

15 Няма нічога, што звонку чалавека, што ўваходзячы ў яго, можа яго апаганіць, але тое, што з чалавека выходзіць, апаганьвае яго.

16 Калі хто мае вушы слухаць, няхай слухае».

17 І калі Ён увайшоў у дом ад натоўпу, пыталіся Яго вучні Ягоньх пра прыповесьць.

18 І кажа ім: «Няўжо і вы такія няцямкія? Няўжо не разумееце, што ўсё, што звонку ўваходзіць у чалавека, ня можа яго апаганіць,

19 бо ўваходзіць ня ў сэрца ягонае, але ў живот, і выкідаецца прэч, ачышчаючы ўсякую ежу».

20 І сказаў: «Тое, што выходзіць з чалавека, тое апаганьвае яго,

21 бо з нутра, з сэрца чалавечага выходзяць благія думкі, чужалоства, распуснасьць, забойствы,

22 крадзяжы, хцівасьць, зласьлівасьць, падступ, бессаромнасьць, злое вока, блюзьнерствы, пыха, глупота.

23 Уся гэтая ліхота знутры выходзіць і апаганьвае чалавека».

24 І, устаўшы адтуль, Ён адыйшоў у межы Тыру і Сідону. І, увайшоўшы ў дом, хацеў, каб ніхто не даведаўся, але ўтоіцца ня змог.

25 Бо пачула пра Яго жанчына, у якой дачка мела ў сабе нячыстага духа, і, прыйшоўшы, упала да ног Ягоных.

26 А жанчына гэтая была Грэчанка, родам Сірафінікіянка; і прасіла яна Яго, каб выгнаў дэмана з дачкі ейнай.

27 Але Ісус сказаў ёй: «Дазволь перш насыціцца дзецам, бо ня добра ўзяць хлеб у дзяцей і кінуць сабакам».

28 Яна ж адказала і кажа Яму: «Так, Госпадзе, але ж і сабакі пад сталом ядуць крошкі ад дзяцей».

29 І сказаў ёй: «Дзеля такога слова ідзі; дэман выйшаў з дачку тваёй».

30 І адыйшоўшы ў дом свой, яна знайшла, што дэман выйшаў і дачка ляжыць на ложку.

31 І зноў, выйшаўшы з межаў Тыру і Сідону, пайшоў Ён да мора Галілейскага пасярод межаў Дэкаполя.

32 І прыводзяць да Яго глухога, які з цяжкасьцю гаварыў, і просяць Яго ўскласьці на яго руку.

33 І, узяўшы яго ад натоўпу на бок, уклаў пальцы Свае ў ягоныя вушы, і, плюнуўшы, дакрануўся да языка ягонага.

34 І, глянуўшы ў неба, уздыхнуў, і гаворыць яму: «Эффата», што значыць: «Адчыніся».

35 І адразу адчыніліся вушы ягоныя і развяязаліся путы языка ягонага, і ён пачаў добра гаварыць.

36 І Ён перасьцерагаў іх, каб нікому не расказвалі, але колькі ні забараняў, яны яшчэ шырэй абвяшчалі.

37 І надзвычай дзівіліся, кажучы: «Усё добра зрабіў, і глухім робіць, каб чулі, і нямым, каб гаварылі».

Мк 8

1 У тыя дні, калі сабраўся вельмі вялікі натоўп і ня мелі што есьці, Ісус, паклікаўшы вучняў Сваіх, кажа ім:

2 «Шкада Мне гэтых людзей, бо ўжо тры дні са Мною, і ня маюць што есьці.

3 І калі іх галоднымі адпусчу ў дамы іхнія, саслабеюць у дарозе, бо некаторыя з іх прыйшлі здалёк».

4 І адказалі Яму вучні Ягоныя: «Адкуль мог бы хто накарміць іх хлебам тут, у пустыні?»

5 І спытаўся ў іх: «Колькі маеце хлябоў?» Яны сказалі: «Сем».

6 І загадаў натоўпу сесці на зямлю, і, узяўшы сем хлябоў і падзякаваўшы, паламаў, і даў вучням Сваім, каб раздалі; і яны раздалі натоўпу.

7 І мелі яны некалькі рыбаў. І, іх дабраславіўшы, сказаў раздаць і тыя.

8 І елі, і наеліся, і сабралі кавалкаў, што засталіся, сем кашкоў.

9 А тых, што елі, было каля чатырох тысячаў; і адпусціў іх.

10 І адразу, увайшоўшы з вучнямі Сваімі ў човен, прыйшоў у межы Дальмануты.

- 11 І выйшлі фарысэі, і пачалі з Ім спрачацца, дамагаючыся ў Яго знаку з неба, спакушаючы Яго.
- 12 І Ён, уздыхнуўшы ў духу, гаворыць: «Чаму гэтае пакаленьне патрабуе знаку? Сапраўды кажу вам: Знак ня будзе дадзены пакаленьню гэтаму».
- 13 І, пакінуўшы іх, увайшоў у човен і выправіўся на другі бок.
- 14 І забыліся ўзяць хлеб, і нічога ня мелі з сабою ў чаўне, апроча аднаго хлеба.
- 15 І Ён перасьцерагаў іх, кажучы: «Глядзіце, сьцеражыцеся кісьлі фарысэйскай і кісьлі Ірадавай».
- 16 І яны разважалі між сабой, кажучы: «Гэта таму, што хлеба ня маем».
- 17 І, зразумеўшы, Ісус кажа ім: «Чаму разважаеце, што ня маеце хлеба? Ці яшчэ ня цяміце і не разумеете? Ці яшчэ скамянелае маеце сэрца вашае?
- 18 Маючы вочы, ня бачыце? І маючы вушы, ня чуеце? І ня памятаеце?
- 19 Калі Я пяць хлябоў падзяліў між пяці тысячаў, колькі поўных кашоў кавалкаў вы назьбіралі?» Кажучы Яму: «Дванаццаць».
- 20 «А калі сем між чатырох тысячаў, колькі поўных кашоў кавалкаў назьбіралі?» Яны казалі: «Сем».
- 21 І сказаў ім: «Як жа не разумеете?»
- 22 І прыходзіць у Бэтсаїду, і прыводзяць да Яго сьляпога, і просяць Яго, каб дакрануўся да яго.
- 23 І, узяўшы сьляпога за руку, вывеў яго за мястэчка і, плюнуўшы на вочы ягоныя і ўсклаўшы на яго рукі, спытаўся ў яго, ці што бачыць.
- 24 І той, зірнуўшы, сказаў: «Бачу людзей, што як дрэвы ходзяць».
- 25 Потым зноў усклаў рукі на вочы яго і зрабіў, каб бачыў. І той зрабіўся здаровым, і ясна мог усё бачыць.
- 26 І паслаў яго ў дом ягоны, кажучы: «Не заходзь у мястэчка і не кажы нікому ў мястэчку».
- 27 І пайшоў Ісус з вучнямі Сваімі ў паселішчы Цэзарэі Філіпавай. І ў дарозе пытаўся ў вучняў Сваіх, кажучы: «Кім называюць Мяне людзі?»
- 28 Яны адказалі: «Янам Хрысціцелям, а іншыя — ІЛЬЛЁМ, а іншыя — адным з пророкаў».
- 29 І Ён кажа ім: «А вы кім называеце Мяне?» І адказваючы, Пётар кажа Яму: «Ты — Хрыстос!»
- 30 І забараніў ім, каб нікому не гаварылі пра Яго.
- 31 І пачаў іх навучаць, што трэба, каб Сын Чалавечы шмат перацярпеў, і быў адкінуты старшынямі, і першасьвятарамі, і кніжнікамі, і быў забіты, і па трох днях уваскрос.
- 32 І гаварыў пра гэта адкрыта. І Пётар, адклікаўшы Яго, пачаў забараняць Яму.
- 33 Ён жа, павярнуўшыся і глянуўшы на вучняў Сваіх, забараніў Пятру, кажучы: «Адыйдзі ад Мяне, шатан, бо думаеш не пра тое, што Божае, але што чалавечае».
- 34 І, паклікаўшы натоўп разам з вучнямі Сваімі, сказаў ім: «Калі хто хоча ісьці за Мною, няхай адрачацца самога сябе, і возьме крыж свой, і ідзе за Мною.
- 35 Бо хто хоча выратаваць душу сваю, той загубіць яе; а хто загубіць душу сваю дзеля Мяне і дзеля Эвангелья, той збавіць яе.
- 36 Бо што за карысьць чалавеку, калі ён здабудзе ўвесь сьвет, а душы сваёй пашкодзіць?
- 37 Або што дасьць чалавек у выкуп за душу сваю?
- 38 Бо хто пасароміцца Мяне і словаў Маіх у гэтым пакаленьні, чужаложным і грэшным, таго і Сын Чалавечы пасароміцца, калі прыйдзе ў славе Айца Свайго з анёламі сьвятымі».

Мк 9

1 І сказаў ім: «Спраўды кажу вам, што ёсьць некаторыя з тых, што тут стаяць, якія не пакаштуюць сьмерці, пакуль ня ўбачаць Валадарства Божае, што прыходзіць у моцы».

2 І праз шэсьць дзён бярэ Ісус Пятра, і Якуба, і Яна, і вядзе іх асобна адных на высокую гару. І пераманіўся перад імі.

3 І адзеньне Яго сталася бліскучым і такім белым, як сьнег, такім, што на зямлі бяльшчык выбеліць ня зможа.

4 І зьявіўся ім Ілья з Майсеем, і вялі гутарку з Ісусам.

5 І, адказваючы, Пётар гаворыць Ісусу: «Раббі, добра нам тут быць, зробім тры намёты: Табе адзін, і Майсею адзін, і Ільлі адзін».

6 Бо ня ведаў, што гаворыць, бо яны былі напалоханыя.

7 І сталася воблака, ахінуўшае іх, і голас выйшаў з воблака, які казаў: «Гэта Сын Мой любёны, Яго слухайце!»

8 І раптам, разгледзеўшыся наўкола, нікога больш ня ўбачылі, апрача аднаго Ісуса.

9 Калі ж яны зыходзілі з гары, Ён загадаў ім, каб нікому не расказвалі пра тое, што бачылі, пакуль Сын Чалавечы не ўваскрэсьне з мёртвых.

10 І яны затрымалі гэтае слова, пытаючыся адзін аднаго: «Што гэта значыць: уваскрэснуць з мёртвых?».

11 І спыталіся ў Яго, кажучы: «Чаму кніжнікі кажуць, што спачатку павінен прыйсьці Ілья?»

12 А Ён, адказваючы, сказаў ім: «Ілья, прыйшоўшы спачатку, напавіць усё; і як напісана пра Сына Чалавечага, што шмат перацерпіць і будзе лічыцца за нішто.

13 Але кажу вам: і Ілья прыйшоў, і ўчынілі з ім, што хацелі, як напісана пра яго».

14 І, прыйшоўшы да вучняў, убачыў вакол іх вялікі натоўп і кніжнікаў, што спрачаліся з імі.

15 І адразу ўвесь натоўп, убачыўшы Яго, здумеўся, і, падбягаючы, вітаў Яго.

16 І Ён спытаўся ў кніжнікаў: «Пра што спрачаецца з імі?»

17 І, адказваючы, адзін з натоўпу сказаў: «Настаўнік, я прывёў да Цябе сына майго, які мае духа нямога.

18 І ён, дзе схопіць яго, кідае яго на зямлю, і ён пеніцца, і скрыгоча зубамі ды пручняе. І я казаў вучням Тваім, каб выгналі яго, і яны ня здолелі».

19 Ён жа, адказваючы яму, гаворыць: «О, пакаленьне бязьвернае! Як доўга буду з вамі? Як доўга буду цярпець вас? Прывядзіце яго да Мяне».

20 І прывялі яго да Яго. І, убачыўшы Яго, адразу дух тузануў яго, і ён упаў на зямлю і качаўся, выпускаючы пену.

21 І спытаўся Ён у бацькі ягонага: «Як даўно гэта зрабілася з ім?» А ён сказаў: «Ад дзяцінства;

22 і шмат разоў кідаў яго ў агонь і ў ваду, каб яго загубіць. Але, калі што можаш, дапамажы нам, зьлітаваўшыся над намі».

23 Ісус жа сказаў яму: «Калі можаш верыць, усё магчыма таму, хто верыць».

24 І адразу, загаласіўшы, бацька хлопца сказаў праз сьлёзы: «Веру, Госпадзе! Дапамажы майму недаверству».

25 Ісус, убачыўшы, што зьбіраецца натоўп, забараніў духу нячыстаму, кажучы яму: «Духу нямы і глухі! Я загадваю табе: выйдзі з яго і больш не ўваходзь у яго!»

26 І той, закрычаўшы і моцна тузануўшы ім, выйшаў; і ён зрабіўся як мёртвы, так што многія гаварылі, што ён памёр.

27 Але Ісус, узяўшы яго за руку, падняў яго, і ён устаў.

28 І калі ўвайшоў у дом, вучні Ягоныя ўжо адны пыталіся ў Яго: «Чаму мы не маглі выгнаць яго?»

29 І Ён сказаў ім: «Гэты род ніяк ня можа выйсьці, адно толькі праз малітву і пост».

- 30 І, выйшаўшы адтуль, праходзілі праз Галілею, і Ён не хацеў, каб хто даведаўся.
- 31 Бо навучаў вучняў Сваіх і гаварыў ім, што Сын Чалавечы будзе выдадзены ў рукі людзей і заб'юць Яго, але забіты праз тры дні ўзаскрэсне.
- 32 Але яны слова гэтага не разумелі, а спытацца ў Яго баяліся.
- 33 І прыйшоў у Капернаум, і як былі ў доме, спытаўся ў іх: «Пра што ў дарозе вы між сабою разважалі?»
- 34 Але яны маўчалі, бо дарогаю вялі гутарку між сабою, хто большы.
- 35 І, сеўшы, паклікаў Дванаццаць, і каза ім: «Калі хто хоча быць першым, няхай будзе з усіх апошнім і служыцелем для ўсіх».
- 36 І, узяўшы дзіця, паставіў яго пасярод іх, і, прытуліўшы яго, сказаў ім:
- 37 «Хто прыіме адно з такіх дзяцей у імя Маё, той Мне прыімае, а хто Мне прыіме, той не Мне прыімае, але Таго, Хто Мне паслаў».
- 38 І адказаў Яму Ян, кажучы: «Настаўнік, мы бачылі чалавека, які ў імя Тваё выганяе дэманаў, але ня ходзіць за намі, і мы забаранілі яму, бо ён ня ходзіць за намі».
- 39 А Ісус сказаў: «Не забараняйце яму, бо няма нікога, хто, учыніўшы цуд у імя Маё, мог бы хутка праклінаць Мене.
- 40 Бо хто ня супраць вас, той за вас.
- 41 Бо хто напоіць вас кубкам вады ў імя Маё, таму што вы — Хрыстовыя, сапраўды кажу вам, ня страціць нагароды сваёй.
- 42 А хто згоршыць аднаго з малых гэтых, якія вераць у Мене, такому лепш было б, каб прычапілі млынавы камень на шыю ягоную і кінулі яго ў мора.
- 43 І калі рука твая горшыць цябе, адсячы яе; лепш табе калекаю ўвайсьці ў жыццё, чым, маючы абедзве рукі, ісьці ў геенну, у агонь нязгасны,
- 44 дзе чарвяк іх не памірае і агонь не згасеа.
- 45 І калі нага твая горшыць цябе, адсячы яе; лепш табе кульгавым увайсьці ў жыццё, чым, маючы абедзве нагі, быць укінутым у геенну, у агонь нязгасны,
- 46 дзе чарвяк іх не памірае і агонь не згасеа.
- 47 І калі вока тваё горшыць цябе, выдзяры яго, лепш табе з адным вокам увайсьці ў Валадарства Божае, чым, маючы двое вачэй, быць укінутым у геенну вогненную,
- 48 дзе чарвяк іх не памірае і агонь не згасеа.
- 49 Бо кожны агнём будзе пасолены, і ўсякая ахвяра сольню будзе пасоленая.
- 50 Соль добрая, але калі соль станецца несалонай, чым яе прыправіце? Мейце ў сабе соль і супакой мейце між сабою».

Мк 10

- 1 Устаўшы адтуль, прыходзіць у межы Юдэі за Ярданам. І зноў збіраецца вакол Яго натоўп, і Ён, як меў звычай, зноў навучаў іх.
- 2 І, падышоўшы, фарысеі спыталіся ў Яго, спакушаючы Яго: «Ці можна мужу кінуць жонку?»
- 3 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «А што загадаў вам Майсей?»
- 4 Яны ж сказалі: «Майсей дазволіў напісаць разводны ліст і пакінуць яе».
- 5 І, адказваючы, сказаў ім Ісус: «Дзеля жорсткасьці сэрца вашага напісаў ён вам гэткае прыказаньне.
- 6 Але на пачатку стварэньня мужчынай і жанчынай стварыў іх Бог.
- 7 Дзеля гэтага пакіне чалавек бацьку свайго і маці і прылепіцца да жонкі сваёй,
- 8 і будуць двое адным целам; дык іх ужо ня двое, але адно цела.
- 9 Што вось Бог злучыў, чалавек няхай не разлучае».
- 10 І ў доме вучні Ягоныя зноў пра тое самае пыталіся ў Яго.
- 11 І каза ім: «Хто пакіне жонку сваю і ажаніцца з іншай, той чужаложыць з ёю.

- 12 І калі жонка пакіне мужа свайго і пойдзе за іншага — **чужаложыць**».
- 13 І прыносілі дзетак да Яго, каб Ён дакрануўся да іх; вучні ж забаранялі тым, што прыносілі.
- 14 Бачачы гэта, Ісус абурўся і сказаў ім: «Дазвольце дзецям прыходзіць да Мяне і не забараняйце ім, бо гэтакіх ёсьць Валадарства Божае.
- 15 Сапраўды кажу вам: хто ня прыме Валадарства Божага як дзіця, ня ўвойдзе ў яго».
- 16 І, прытуліўшы іх і ўсклаўшы на іх рукі, дабраславіў іх.
- 17 І калі выходзіў у дарогу, хтосьці, падбегшы і ўпаўшы перад Ім на калені, спытаўся ў Яго: «Настаўнік добры! Што мне рабіць, каб успадкамеіць жыццё вечнае?»
- 18 Ісус жа сказаў яму: «Чаму Мяне называеш добрым? Ніхто ня добры, толькі адзін Бог.
- 19 Ведаеш прыказанні: “Не чужалож”, “Не забівай”, “Не крадзі”, “Ня сьведчы фальшыва”, “Не рабі крыўды”, “Шануй бацьку твайго і маці”».
- 20 А ён, адказваючы, сказаў Яму: «Настаўнік, усё гэта я захаваў ад юнацтва майго».
- 21 Ісус жа, паглядзеўшы на яго, узылюбіў яго і сказаў яму: «Аднаго табе не хапае: ідзі, прадай усё, што маеш, і раздай убогім, і будзеш мець скарб у небе, і прыходзь, ідзі за Мною, узяўшы крыж».
- 22 Той жа, спяхмурнелы ад гэтага слова, адыйшоўся сумны, бо меў вялікую маёмасьць.
- 23 І Ісус, паглядзеўшы вакол, кажа вучням Сваім: «Як цяжка тым, што маюць грошы, увайсці ў Валадарства Божае».
- 24 Вучні аслупянелі дзеля словаў Ягоных. Але Ісус зноў кажа ім у адказ: «Дзеці, як цяжка ўвайсці ў Валадарства Божае тым, хто ўскладае надзею на багацьце».
- 25 Лягчэй вярблюду прайсці праз вушка іголки, чым багатаму ўвайсці ў Валадарства Божае».
- 26 А яны яшчэ больш дзівіліся, гаворачы між сабою: «Хто ж тады можа быць збаўлены?»
- 27 Ісус, паглядзеўшы на іх, гаворыць: «У людзей гэта немагчыма, але ня ў Бога, бо ў Бога ўсё магчыма».
- 28 І Пётар пачаў гаварыць Яму: «Вось жа мы пакінулі ўсё і пайшлі за Табою».
- 29 Адказваючы, Ісус сказаў: «Сапраўды кажу вам: Няма нікога, хто б пакінуў дом, або братаў, або сёстраў, або бацьку, або маці, або жонку, або дзяцей, або палі дзеля Мяне і дзеля Эвангелья,
- 30 і не атрымаў бы цяпер, у гэты час, сярод перасьледаваньняў, у сто разоў больш дамоў, і братаў, і сёстраў, і маці, і дзяцей, і палёў, а ў будучым веку — **жыццё вечнае**».
- 31 І многія першыя будуць апошнімі, і апошнія — **першымі**».
- 32 Калі яны былі ў дарозе, узыходзячы ў Ерусалім, Ісус ішоў наперадзе іх, а яны жахаліся і, ідучы за Ім, былі ў страху. І, узяўшы зноў Дванаццаць, пачаў гаварыць ім пра тое, што з Ім мае здарыцца:
- 33 «Вось, мы ўзьходзім у Ерусалім; і Сын Чалавечы будзе выдадзены першасьвятарам і кніжнікам, і асудзяць Яго на сьмерць, і выдадуць Яго паганам,
- 34 і будуць зьдзекавацца з Яго, будуць бічаваць Яго і пляваць на Яго, і заб’юць Яго, і на трэці дзень Ён уваскрэсьне».
- 35 І падыйшлі да Яго Якуб і Ян, сыны Зэбэдэевы, кажучы: «Настаўнік, мы хочам, каб Ты зрабіў нам, пра што будзем прасіць».
- 36 Ён жа сказаў ім: «Што хочаце, каб Я зрабіў вам?»
- 37 Яны ж казалі Яму: «Дай нам, каб нам сесці аднаму праваруч Цябе, а другому — леваруч Цябе ў славе Твайёй».

- 38 Ісус жа сказаў ім: «Ня ведаеце, пра што просіце. Ці ж можаце піць келіх, які Я п'ю, або хрысьціцца хрышчэньнем, якім Я хрышчуся?»
- 39 Яны казалі Яму: «Можам». Ісус жа сказаў ім: «Келіх, які Я п'ю, будзеце піць, і хрышчэньнем, якім Я хрышчуся, будзеце ахрышчаны.
- 40 Але сесьці праваруч Мяне або леваруч Мяне ня Мне даваць, але каму падрыхтавана».
- 41 І, пачуўшы, дзесяць пачалі абурацца на Якуба і Яна.
- 42 Ісус жа, паклікаўшы іх, гаворыць ім: «Вы ведаеце, што тыя, якія лічацца князямі народаў, пануюць над імі, і магнаты іхнія маюць уладу над імі.
- 43 У вас няхай будзе ня гэтак, але хто хоча стацца між вамі большым, няхай будзе служыцелем вашым.
- 44 І хто хоча ў вас стацца першым, няхай будзе слугою ўсіх.
- 45 Бо і Сын Чалавечы не прыйшоў, каб Яму служылі, але каб паслужыць і аддаць душу Сваю на адкупленьне многіх».
- 46 І прыходзяць у Ерыхон. І калі Ён выходзіў з Ерыхону з вучнямі Сваімі і вялікім натоўпам, сьляпы Бартымей, сын Тымея, сядзеў пры дарозе, жабруючы.
- 47 І, пачуўшы, што гэта Ісус з Назарэту, пачаў крычаць і казаць: «Ісусе, Сыне Давідаў, зьлітуйся нада мною!»
- 48 І сварыліся многія на яго, каб замаўчаў, але ён тым мацней закрычаў: «Сыне Давідаў, зьлітуйся нада мною!»
- 49 І, спыніўшыся, Ісус сказаў паклікаць яго. І клічуць сьляпога, гаворачы яму: «Будзь пэўны, уставай, кліча цябе».
- 50 Ён, пакінуўшы адзеньне сваё, устаў і прыйшоў да Ісуса.
- 51 І, адказваючы, гаворыць яму Ісус: «Што хочаш, каб Я табе ўчыніў?» Сьляпы сказаў Яму: «Раббоні, каб мне бачыць».
- 52 Ісус жа сказаў яму: «Ідзі, вера твая збавіла цябе». І адразу ён стаў бачыць, і пайшоў за Ісусам па дарозе.

Мк 11

- 1 І калі наблізіліся да Ерусаліму, да Бэтфагі і Бэтаніі на гары Аліўнай, Ён пасылае двух вучняў Сваіх
- 2 і гаворыць ім: «Ідзіце ў мястэчка, што перад вамі, і адразу, уваходзячы ў яго, знойдзеце асьляня прывязанае, на якога яшчэ ніхто з людзей не сядаў; адвязаўшы яго, прывядзіце.
- 3 І калі хто скажа вам: “Што вы гэта робіце?”, скажыце, што Госпад яго патрабуе, і адразу пашле яго сюды».
- 4 Яны пайшлі і знайшлі асьляня пры дзвярях звонку на вуліцы, і адвязалі яго.
- 5 І некаторыя, што там стаялі, гаварылі ім: «Што вы робіце, адвязаючы асьляня?»
- 6 Яны ж казалі ім, як загадаў Ісус, і пусьцілі іх.
- 7 І прывялі асьляня да Ісуса, і ўсклалі на яго адзеньне сваё; і Ён сеў на яго.
- 8 І многія пасьцілалі на дарозе адзеньне сваё, а іншыя рэзалі галіны з дрэваў і пасьцілалі на дарозе.
- 9 І тыя, што ішлі наперадзе, і тыя, што ішлі за Ім, крычалі, кажучы: «Гасанна! Дабраслаўлёны Той, Хто прыходзіць у імя Госпада!»
- 10 Дабраслаўлёнае валадарства бацькі нашага Давіда, якое прыходзіць у імя Госпада! Гасанна на вышынях!»
- 11 І ўвайшоў Ісус у Ерусалім і ў сьвятыню; і, агледзеўшы ўсё, бо гадзіна ўжо была вечаровая, выйшаў у Бэтанію з Дванаццацьцю.
- 12 І назаўтра, калі ішлі яны з Бэтаніі, Ён адчуў голод.

13 І, убачыўшы здалёк фігавае дрэва, пакрытае лісьцем, падыйшоў, ці ня знойдзе што на ім; але, падыйшоўшы да яго, нічога не знайшоў, акрамя лістоты, бо не была пара на фігі.

14 І, адказваючы, Ісус сказаў да яго: «Няхай ніхто ўжо да веку ня есьць з цябе плоду». І чулі гэта вучні Ягоня.

15 І прыходзяць у Ерусалім. І Ісус, увайшоўшы ў сьвятыню, пачаў выганяць тых, што прадалі і куплялі ў сьвятыні, і сталы мяняльнікаў і лаўкі прадаўцоў галубоў перавярнуў,

16 і не дазваляў, каб хто насіў хоць якую рэч праз сьвятыню.

17 І навучаў, кажучы ім: «Ці ж не напісана: “Дом Мой домам малітвы будзе названы для ўсіх народаў”? А вы зрабілі яго пячорай разбойнікаў».

18 І пачулі гэта першасьвятары і кніжнікі, і шукалі, як Яго загубіць, бо баяліся Яго, бо ўвесь натоўп захапляўся Яго навучаю.

19 І калі зьвечарэла, Ён выйшаў з гораду.

20 І раніцаю, праходзячы міма, убачылі фігавае дрэва, ссохшае ад караня.

21 І, узгадаўшы, Пётар кажа Яму: «Раббі, вось, фігавае дрэва, якое Ты пракляў, засохла».

22 І, адказваючы, Ісус гаворыць ім: «Мейце веру Божую!

23 Бо сапраўды кажу вам: калі хто скажа гэтай гары: “Будзь узятая і кінутая ў мора”, і ня будзе сумнявацца ў сэрцы сваім, але будзе верыць, што станецца так, як гаворыць, — будзе яму, што б ні сказаў.

24 Дзеля гэтага кажу вам: Усё, пра што ў малітве будзеце прасіць, верце, што атрымаеце, і будзе вам.

25 І калі стаіце ў малітве, даруйце, калі што маеце супраць каго, каб і Айцец ваш, Які ў небе, дараваў вам грахі вашых.

26 Калі ж вы не даруеце, дык і Айцец ваш, Які ў небе, не даруе вам грахоў вашых».

27 І зноў прыходзяць у Ерусалім. І калі Ён хадзіў у сьвятыні, падыйшлі да Яго першасьвятары, кніжнікі і старшыні,

28 і гаварылі Яму: «Якою ўладаю Ты гэта робіш? І хто даў Табе ўладу рабіць гэтае?»

29 А Ісус, адказваючы, сказаў ім: «Спытаюся і Я ў вас адно слова, і вы адкажыце Мне, і Я вам скажу, якою ўладай Я раблю гэта.

30 Хрышчэньне Яна з неба было ці ад людзей? Адкажыце Мне».

31 І яны разважалі між сабой, кажучы: «Калі скажам: “З неба”, — Ён скажа: “Дык чаму тады не паверылі яму?”»

32 А сказаць: «Ад людзей», баяліся натоўпу, бо ўсе мелі Яна за праўдзівага прарока.

33 І, адказваючы, гавораць Ісусу: «Ня ведаем». І Ісус, адказваючы, гаворыць ім: «І Я вам не скажу, якою ўладаю Я гэта раблю».

Мк 12

1 І пачаў гаварыць да іх у прыповесьцях: «Адзін чалавек пасадзіў вінаграднік, і абгарадзіў яго плотам, і выкапаў вінатоку, і збудаваў вежу, і здаў яго вінаградарам, і выехаў».

2 І паслаў у свой час да вінаградараў слугу, каб узяў у вінаградараў пладоў з вінаградніку.

3 Яны ж, схапіўшы яго, зьбілі і выправілі ні з чым.

4 І зноў паслаў да іх іншага слугу, і тому камянямі разьбілі галаву, і выправілі, зьняважыўшы.

5 І зноў паслаў іншага, і яго забілі, і многіх іншых адных білі, другіх забівалі.

6 Дык маючы яшчэ адзінага сына, улюбёнага свайго, урэшце паслаў і яго да іх, кажучы: “Пасаромеюцца сына майго”.

7 Але вінаградары казалі адзін аднаму: “Гэта спадкаемца! Пойдзем, заб’ем яго, і нашаю будзе спадчына”.

8 І, схапіўшы яго, забілі, і выкінулі з вінаградніку.

9 Дык што зробіць гаспадар вінаградніку? Ён прыйдзе і выгубіць вінаградараў, а вінаграднік аддасць іншым.

10 Няўжо вы не чыталі гэтага Пісаньня: “Камень, які адкінулі будаўнікі, стаўся галавой вугла.

11 Ад Госпада гэта сталася, і дзіўна ў вачах нашых”.

12 І шукалі схапіць Яго, але баяліся натоўпу, бо ведалі, што пра іх сказаў гэтую прыповесьць. І, пакінуўшы Яго, адыйшлі.

13 І пасылаюць да Яго некаторых з фарысэяў і ірадыянаў, каб злавіць Яго на слове.

14 Яны, прыйшоўшы, гавораць Яму: «Настаўнік, мы ведаем, што Ты праўдзівы і не дагджаеш нікому, бо не глядзіш на абліччы людзей, але шляху Божаю паводле праўды навучаеш. Ці належыцца даваць даніну цэзару, ці не? Даваць ці не даваць?»

15 А Ён, ведаючы крывадушнасць іхнюю, сказаў ім: «Чаму Мяне спакушаеце? Прынясіце Мне дынар, каб Я пабачыў».

16 Яны прынеслі. І гаворыць ім: «Чый гэта вобраз і надпіс?» Яны казалі Яму: «Цэзараў».

17 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Аддавайце тое, што цэзарава, цэзару, а што Божае, — Богу». І здзіўляліся з Яго.

18 І прыходзяць да Яго садукее, якія кажуць, што няма ўваскрасеньня, і спыталіся ў Яго, кажучы:

19 «Настаўнік, Майсей напісаў нам: “Калі памрэ нечый брат і пакіне жонку, а дзяцей не пакіне, дык брат ягоны мае ўзяць жонку яго і адновіць насеньне брату свайму”.

20 Было сем братоў, і першы ўзяў жонку, і, паміраючы, не пакінуў насеньня.

21 І другі ўзяў яе, і памёр, і не пакінуў насеньня, і трэці гэтак сама.

22 І бралі яе сямёра, і не пакінулі насеньня. Пасьля ўсіх памерла і жанчына.

23 Дык пры ўваскрасеньні, калі яны ўваскрэснуць, якога з іх будзе яна жонкаю? Бо сямёра мелі яе за жонку».

24 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Ці ж не таму вы памыляецеся, што ня ведаеце ані Пісаньня, ані моцы Божай?»

25 Бо калі ўваскрэснуць з мёртвых, ня будуць ані жаніцца, ані замуж выходзіць, але будуць як анёлы, якія ў небе.

26 А пра мёртвых, што яны ўстануць, ці ж вы не чыталі ў кнізе Майсея, як Бог з куста сказаў да яго, кажучы: “Я — Бог Абрагама, і Бог Ісаака, і Бог Якуба?”

27 Ён ня ёсьць Бог мёртвых, але Бог жывых! Таму вы моцна памыляецеся».

28 І адзін з кніжнікаў, падыйшоўшы і пачуўшы, як яны пыталіся, і бачачы, што добра ім адказаў, спытаўся ў Яго: «Якое першае з усіх прыказаньняў?»

29 Ісус адказаў яму: «Першае з усіх прыказаньняў: “Слухай, Ізраіль! Госпад, Бог наш — Госпад адзіны”.

30 і: “Любі Госпада, Бога твайго, усім сэрцам сваім, усёю душой тваёй, усім разуменьнем тваім і ўсёю моцаю сваёю”.

31 І другое, падобнае да яго: “Любі бліжняга свайго як самога сябе”. Іншага прыказаньня, большага за гэтыя, няма».

32 І сказаў Яму кніжнік: «Добра, Настаўнік! Праўду Ты сказаў, што адзін ёсьць Бог, і няма іншага апрача Яго,

33 і любіць Яго ўсім сэрцам, усім розумам, усёю душою ды ўсёю моцаю, і любіць бліжняга як самога сябе больш, чым усе цэласпаленьні і ахвяры».

- 34 І Ісус, бачачы, што разумна ён адказаў, сказаў яму: «Недалёка ты ад Валадарства Божага». І ніхто ўжо болей не адважваўся пытацца ў Яго.
- 35 І, адказваючы, гаварыў Ісус, навучаючы ў святыні: «Чаму кніжнікі кажуць, што Хрыстос ёсьць сынам Давіда?»
- 36 Бо сам Давід сказаў праз Духа Святога: “Сказаў Госпад Госпаду майму: Сядзь праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножка ног Тваіх”.
- 37 Сам Давід называе Яго Госпадам, дык як жа Ён — **СЫН ЯГОНЫ?**» І вялізарны натоўп з ахвотай слухаў Яго.
- 38 І гаварыў ім у навуцы Сваёй: «Паглядзіце на кніжнікаў, якія любяць хадзіць у доўгіх шатах і прывітаньні на рынку,
- 39 і першыя месцы ў сынагогах, і ўзьлягаць на першых месцах на вячэрах,
- 40 якія аб’ядаюць дамы ўдоваў і дзеля віду доўга моляцца. Яны атрымаюць цяжэйшы прысуд».
- 41 І Ісус, сеўшы насупраць скарбніцы, глядзеў, як натоўп кідае медзь у скарбніцу. І многія багатыя кідалі шмат.
- 42 І, прыйшоўшы, адна ўбогая ўдава кінула дзьве лепты, гэта значыць кагрант.
- 43 І, паклікаўшы вучняў Сваіх, Ён гаворыць ім: «Сапраўды кажу вам, што гэтая ўбогая ўдава ўкінула больш за ўсіх, хто кідаў у скарбніцу.
- 44 Бо ўсе кідалі з лішку свайго, а яна з нястачы сваёй укінула ўсё, што мела, усё сваё ўтрыманьне».

Мк 13

- 1 І калі выходзіў Ён са святыні, гаворыць Яму адзін з вучняў Ягоных: «Настаўнік, паглядзі, якія камяні ды якія пабудовы!»
- 2 А Ісус, адказваючы, сказаў яму: «Бачыш усе гэтыя вялізарныя пабудовы? Не застанеца каменя на камені, які б ня быў зруйнаваны».
- 3 І калі Ён сядзеў на гары Аліўнай насупраць святыні, спыталіся ў Яго насамоце Пётар, і Якуб, і Ян, і Андрэй:
- 4 «Скажы нам, калі гэта станецца, і які знак, калі ўсё гэта мае скончыцца?»
- 5 Ісус, адказваючы ім, пачаў гаварыць: «Глядзіце, каб вас хто не падмануў.
- 6 Бо многія прыйдуць пад імем Маім, кажучы, што гэта Я, і многіх падмануць.
- 7 А калі пачуецца пра войны і чуткі ваенныя, не трывожцеся, бо ўсё гэта павінна стацца, але гэта яшчэ не канец.
- 8 Бо паўстане народ на народ, і валадарства на валадарства, і будуць месцамі землятруссы, і будуць голад і замяшаньні. Гэта пачатак мукаў.
- 9 Глядзіце ж і вы самі, бо будуць вас выдаваць у сынэдрыёны і біць у сынагогах, і будзеце пастаўлены перад ваяводамі і валадарамі дзеля Мяне на сьведчаньне ім.
- 10 І ўсім народам павінна спачатку быць абвешчана Эвангельле.
- 11 І калі павядуць вас, каб выдаць, не клапаціцеся наперад, што маеце гаварыць, і не абдумвайце, але што дадзена вам будзе ў гэты час, тое кажыце, бо ня вы будзеце гаварыць, але Дух Святы.
- 12 І выдасць брат брата на сьмерць, і бацька сына; і дзеці паўстануць супраць бацькоў і будуць забіваць іх,
- 13 і будзеце вы ў янавісьці ў-ва ўсіх дзеля імя Майго. Але хто вытрывае да канца, будзе збаўлены.
- 14 А калі ўбачыце агіду спусташэньня, як сказана праз Данііла прарока, што стане там, дзе не павінна, — **ХТО ЧЫТАЕ, няхай разумее, — ТАДЫ ТЫЯ, хто ў Юдэі, няхай уцякаюць у горы,**
- 15 а хто на даху, няхай не выходзіць у дом і не ўваходзіць узяць нешта з дому свайго,
- 16 і хто ў полі, няхай не вяртаецца назад узяць адзеньне сваё.

- 17 Але гора цяжарным і тым, што кормяць грудзьмі, у тыя дні.
- 18 Дык маліцеся, каб не былі ўцёкі вашыя ў зіму.
- 19 Бо ў тыя дні будзе такі прыгнёт, якога не было ад пачатку стварэння, якое стварыў Бог, аж дагэтуль, і ня будзе.
- 20 І калі б Госпад не скараціў гэтых дзён, не выратавалася б ніводнае цела, але дзеля выбраных, якіх Ён выбраў, скараціў гэтыя дні.
- 21 І тады калі хто вам скажа: “Вось тут Хрыстос”, ці: “Вось, там”, — ня верце.
- 22 Бо паўстануць фальшывыя хрысты і фальшывыя прарокі, і будуць рабіць знакі і цуды, каб зьвесці, калі магчыма, і выбраных.
- 23 Вы ж глядзіце: вось, Я вам усё наперад скажаў.
- 24 Але ў тыя дні, пасля прыгнёту таго, зацьмее сонца, і месяц ня дасць святла свайго,
- 25 і зоркі нябесныя падаць будуць, і сілы, што ў небе, захістаюцца.
- 26 І тады ўгледзяць Сына Чалавечага, Які прыходзіць на аблоках з вялікай моцаю і славаю.
- 27 І тады Ён пашле анёлаў Сваіх, і зьбярэ выбраных Сваіх ад чатырох вятроў, ад краю зямлі да краю неба.
- 28 У дрэва фігавага навучыцеся прыповесці: калі ўжо галінка ягоная робіцца мяккай і пускае лісты, разумееце, што блізка лета.
- 29 Гэтак і вы, калі ўбачыце, што гэта адбываецца, разумейце, што блізка, у дзвях.
- 30 Сапраўды кажу вам: не праміне пакаленьне гэтае, аж усё гэта станецца.
- 31 Неба і зямля прамінуць, але словы Мае не прамінуць.
- 32 А пра дзень той і гадзіну ніхто ня ведае, ні анёлы, што ў небе, ні Сын, а толькі Айцец.
- 33 Глядзіце, ня сьпіце і маліцеся, бо ня ведаеце, калі прыйдзе пара.
- 34 Як чалавек, які, выяжджаючы, пакінуў дом свой, і даў уладу слугам сваім, і кожнаму свой абавязак, і загадаў прыдзьверніку, каб чуваў.
- 35 Дык чуйце, бо ня ведаеце, калі гаспадар дому прыйдзе: вечарам, ці апоўначы, ці як певень засьпявае, ці раніцай,
- 36 каб, калі вернецца неспадзявана, не знайшоў вас, што сьпіце.
- 37 А што вам кажу, усім кажу: Чувайце!»

Мк 14

- 1 Праз два дні была Пасха і сьвята Праснакоў, і шукалі першасьвятары і кніжнікі, як узяць Яго подступам і забіць,
- 2 але казалі: «Не на сьвята, каб не было замяшаньня ў народзе».
- 3 І калі Ён быў у Бэтаніі, у доме Сымона пракажонага, і ўзьляжаў [за сталом], прыйшла жанчына з алябастрывым збанком міра нардовага, чыстага і каштоўнага, і, пабіўшы алябастар, выліла Яму на галаву.
- 4 І былі некаторыя, якія абураліся ў сабе і казалі: «Навошта такое марнаваньне гэтага міра?»
- 5 Можна ж было прадаць яго даражэй, чым за трыста дынараў, і раздаць убогім». І наракалі на яе.
- 6 А Ісус скажаў: «Пакіньце яе! Навошта робіце ёй прыкрасьць? Яна добры ўчынак зрабіла дзеля Мяне.
- 7 Бо ўбогіх заўсёды маеце з сабою і можаце ім дабро рабіць, калі захочаце, а Мяне маеце не заўсёды.
- 8 Яна, што магла, зрабіла: наперад памазала цела Маё на пахаваньне.
- 9 Сапраўды кажу вам: дзе толькі будзе абвешчана Эвангелье гэтае ва ўсім сьвеце, будзе сказана і пра тое, што яна зрабіла, на ўспамін пра яе».

- 10 І Юда Іскарыйёт, адзін з Дванаццаці, пайшоў да першасвятароў, каб выдаць Яго ім.
- 11 Яны ж, пачуўшы, узрадаваліся і абяцалі даць яму грошы. І ён шукаў, як у адпаведны час Яго выдаць.
- 12 І ў першы дзень Праснакоў, калі закалваецца пасхальнае [ягня], кажуць Яму вучні Ягонья: «Дзе хочаш, каб мы пайшлі і прыгатавалі Табе есьці Пасху?»
- 13 І пасылае двух вучняў сваіх, і гаворыць ім: «Ідзіце ў горад, і сустрэнецца вам чалавек, які будзе несці збан вады; ідзіце за ім.
- 14 І куды ён увойдзе, скажыце ўладальніку: “Настаўнік гаворыць: ‘Дзе сьвятліца, у якой буду есьці Пасху разам з вучнямі Маімі?’”
- 15 І ён пакажа вам залю вялікую, засланую, падрыхтаваную; там падрыхтуйце нам».
- 16 І пайшлі вучні Ягонья, і прыйшлі ў горад, і знайшлі, як Ён сказаў ім, і падрыхтавалі Пасху.
- 17 І калі настаў вечар, прыходзіць з Дванаццаццю.
- 18 І калі ўзлягалі за сталом і елі, Ісус сказаў: «Сапраўды кажу вам: Адзін з вас, што есьць са Мною, выдасць Мяне».
- 19 Яны ж засмуціліся і пачалі адзін за адным гаварыць Яму: «Ці ня я?» І іншыя: «Ці ня я?»
- 20 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Адзін з Дванаццаці, што мачае са Мною ў місе.
- 21 Што праўда, Сын Чалавечы ідзе, як напісана пра Яго, але гора таму чалавеку, праз якога Сын Чалавечы выдаецца! Лепш было б, каб чалавек той ня быў нарадзіўшыся».
- 22 І калі яны елі, Ісус узяў хлеб, дабраславіўшы, паламаў і даў ім, і сказаў: «Бярэце, ешце, гэта ёсьць Цела Маё».
- 23 І, узяўшы келіх, падзякаваўшы, даў ім; і пілі з яго ўсе.
- 24 І сказаў ім: «Гэта ёсьць Кроў Мая Новага Запавету, якая за многіх праліваецца.
- 25 Сапраўды кажу вам, што больш ня буду піць з гэтага плоду вінаграднага аж да таго дня, калі буду піць новае віно ў Валадарстве Божым».
- 26 І, засьпяваўшы, пайшлі на гару Аліўную.
- 27 І кажа ім Ісус: «Усе вы згоршыцеся дзеля Мяне ў гэтую ноч, бо напісана: “Удару пастуха, і будуць расьцярушаныя авечкі”,
- 28 але пасля Майго ўваскрасеньня прыйду перад вамі ў Галілею».
- 29 А Пётар сказаў Яму: «Калі нават усе згоршацца, але ня я».
- 30 І кажа яму Ісус: «Сапраўды кажу табе, што ты сёньня, у гэтую ноч, перш, чым певень двойчы запяе, тройчы адрачэшся ад Мяне».
- 31 Але той тым мацней гаварыў: «Хоць бы мне трэба было памерці з Табою, не адракуся ад Цябе». Гэтак сама і ўсе гаварылі.
- 32 І прыходзяць у месца, званае Гетсэманія, і гаворыць вучням Сваім: «Пасядзіце тут, пакуль Я памалюся».
- 33 І бярэ з Сабою Пятра, і Якуба, і Яна, і пачаў тужыць і сумаваць.
- 34 І кажа ім: «Смутная душа Мая аж да сьмерці, застаньцеся тут і чувайце».
- 35 І, адыйшоўшыся трохі, упаў на зямлю і маліўся, каб, калі магчыма, абмінула Яго гэтая гадзіна.
- 36 І гаварыў: «Абба, Ойча! Усё магчыма для Цябе, пранясі ад Мяне гэты келіх, але ня тое, што Я хачу, але што Ты!»
- 37 І прыходзіць, і знаходзіць іх, што яны сьпяць, і гаворыць Пятру: «Сымоне! Ты сьпіш? Ня маеш сілы аднае гадзіны чуваць?»
- 38 Чувайце і маліцеся, каб не ўвайсьці ў спакусу, бо дух ахвочы, а цела кволае».
- 39 І зноў, адыйшоўшыся, маліўся, гаворачы тое самае слова.

40 І, вярнуўшыся, знайшоў зноў, што яны сьпяць, бо вочы іхнія абцяжэлі, і ня ведалі, што Яму адказаць.

41 І прыходзіць трэці раз, і кажа ім: «Сьпіце яшчэ і адпачываеце? Даволі! Прышла гадзіна. Вось Сын Чалавечы выдаецца ў рукі грэшнікаў.

42 Уставайце! Хадзем! Вось, наблізіўся той, хто Мяне выдае».

43 І адразу, калі Ён яшчэ гаварыў, прыходзіць Юда, адзін з Дванаццаці, а з ім вялікі натоўп з мячамі і каламі ад першасьвятароў, і кніжнікаў, і старшыняў.

44 А той, што выдаваў Яго, даў ім знак, кажучы: «Каго я пацалую, гэта Ён, бярэце Яго і вядзіце асьцярожна».

45 І, прыйшоўшы, адразу падыйшоў да Яго і кажа: «Раббі! Раббі!», і пацалаваў Яго.

46 Яны ж усклалі рукі свае на Яго і схапілі Яго.

47 А адзін з тых, што стаялі там, выхапіўшы меч, ударыў слугу першасьвятара і адсек яму вуха.

48 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Як на разбойніка выйшлі вы з мячамі і каламі, каб схапіць Мяне.

49 Штодзень быў Я з вамі ў сьвятыні, навучаючы, і вы ня бралі Мяне, але няхай споўніцца Пісаньне».

50 І, пакінуўшы Яго, усе паўцякалі.

51 І адзін юнак, апрануўшы палатніну на голае цела, ішоў за Ім, і жаўнеры схапілі яго,

52 але ён, пакінуўшы палатніну, голы ўцёк ад іх.

53 І прывялі Ісуса да першасьвятара, і збіраюцца да яго ўсе першасьвятары, і старшыні, і кніжнікі.

54 І Пётар здалёк ішоў за Ім ажно на панадворак першасьвятара, і сядзеў з паслугачамі і грэўся пры агні.

55 А першасьвятары і ўвесь сынэдрыён шукалі сьведчаньня супраць Ісуса, каб аддаць Яго на сьмерць, і не знаходзілі.

56 Бо шмат хто фальшыва сьведчыў супраць Яго, але іхнія сьведчаньні не былі згоднымі.

57 І некаторыя, падняўшыся, фальшыва сьведчылі супраць Яго, кажучы:

58 «Мы чулі, як Ён казаў: “Я зруйную гэтую бажніцу, зробленую рукамі, і праз тры дні збудую іншую, якая не рукамі зробленая”».

59 Але і іх сьведчаньні не былі згоднымі.

60 І першасьвятар, стаўшы на сярэдзіне, спытаўся ў Ісуса, кажучы: «Нічога не адказваеш? Што яны супраць Цябе сьведчаць?»

61 А Ён маўчаў і нічога не адказваў. Зноў першасьвятар спытаўся ў Яго і гаворыць Яму: «Ці Ты — Хрыстос, Сын Дабраслаўлёнага?»

62 А Ісус сказаў: «Гэта Я, і вы ўгледзіце Сына Чалавечага, Які сядзіць праваруч Моцы і Які ідзе на аблоках нябесных».

63 Тады першасьвятар, разьдэршы вопраткі свае, кажа: «Нашто патрэбны нам яшчэ сьведкі?»

64 Вы чулі блюзьнерства? Як вам здаецца?» Ты ж усе прысудзілі, што Ён варты сьмерці.

65 І некаторыя пачалі пляваць на Яго, і засланыя аблічча Яго, і біць Яго, і гаворыць Яму: «Ппракуй!» І паслугачы білі Яго па шчоках.

66 І калі Пётар быў на панадворку ўнізе, прыходзіць адна са служак першасьвятара 67 і, убачыўшы Пятра, які грэўся, і прыгледзеўшыся да яго, кажа: «І ты быў з Ісусам з Назарэту?»

68 Але ён адрокся, кажучы: «Ня ведаю і не разумею, што ты гаворыш». І выйшаў вонкі на прырэдні панадворак, і запаяў певень.

69 І служка, зноў убачыўшы яго, пачала казаць тым, што стаялі побач: «Гэты адзін з іх».

70 А ён зноў адрокся. І, неўзабаве, тыя, што там стаялі, зноў кажучь Пятру: «Праўда, ты з іх, бо ты — Галілеец, і гаворка твая падобная».

71 А ён пачаў клясьціся і прысягаць: «Ня ведаю Чалавека Гэтага, пра Якога гаворыце».

72 І другі раз запяў певень, і ўздагаў Пётар слова, якое сказаў яму Ісус: «Перш, чым певень двойчы запяе, ты тройчы адрачэшся ад Мяне». І пачаў плакаць.

Мк 15

1 І адразу раніцою, зрабіўшы нараду, першасьвятары са старшынямі і кніжнікамі, і ўвесь сынэдрыён, зьвязаўшы Ісуса, павялі і выдалі Пілату.

2 І спытаўся ў Яго Пілат: «Ты — Валадар Юдэйскі?» А Ён, адказваючы, гаворыць яму: «Ты кажаш».

3 І вінавацілі Яго першасьвятары ў многім.

4 А Пілат зноў спытаўся ў Яго: «Нічога не адказвае? Глядзі, як шмат сьведчаць супраць Цябе?»

5 Але Ісус больш нічога не адказваў, так што Пілат здзівіўся.

6 А на сьвята ён звальняў ім аднаго з вязьняў, за якога прасілі.

7 Быў жа адзін, называны Барабба, увязьнены разам з супольнікамі, якія пад час паўстаньня ўчынілі забойства.

8 І, закрываўшы, натоўп пачаў прасіць таго, што рабіў ім заўсёды.

9 А Пілат адказаў ім, кажучы: «Хочаце, адпусчу вам Валадара Юдэйскага?»

10 Бо ведаў, што першасьвятары праз зайздасьць выдалі Яго.

11 Але першасьвятары падбухторылі натоўп, каб лепш адпусьціў ім Бараббу.

12 Дык Пілат, адказваючы, зноў сказаў ім: «Што вы хочаце, каб я рабіў з Тым, Каго называеце Валадаром Юдэйскім?»

13 Але яны зноў закрывалі: «Укрыжуй Яго!»

14 Пілат жа сказаў ім: «Што ліхога ўчыніў Ён?» Але яны яшчэ мацней крычалі: «Укрыжуй Яго!»

15 Дык Пілат, хочучы дагадзіць натоўпу, адпусьціў ім Бараббу, а Ісуса, убічываўшы, выдаў на ўкрыжаваньне.

16 І жаўнеры завялі Яго на панадворак, што завецца прэторыя, і склікаюць усю кагорту.

17 І апранаюць Яго ў пурпур, і, сплёўшы вянок з церняў, ускладаюць на Яго.

18 І пачалі вітаць Яго: «Радуйся, Валадару Юдэйскі!»

19 І білі Яго трысьцінай па галаве, і плявалі на Яго, і, кленчучы, пакланяліся Яму.

20 І калі наездзекваліся з Яго, зьнялі з Яго пурпур, і апранулі Яго ў адзеньне Ягонае. І вядуць Яго, каб Яго ўкрыжаваць.

21 І прымушаюць нейкага Сымона Кірэнэйца, бацьку Аляксандра і Руфа, які ішоў з поля і праходзіў міма, каб узяў крыж Ягоны.

22 І прыводзяць Яго на Гальготу, месца, што перакладаецца Месца Чэрапа.

23 І далі Яму піць віно, зьмяшанае са сьмірнай, але Ён не прыняў.

24 І тыя, што крыжавалі Яго, падзялілі адзеньне Ягонае, кідаючы жэрабя, хто мае яго ўзяць.

25 А была гадзіна трэцяя, і ўкрыжавалі Яго.

26 І быў надпіс віны Ягонай напісаны: «Валадар Юдэйскі».

27 І разам з Ім ўкрыжавалі двух разбойнікаў, аднаго праваруч, а другога леваруч Яго.

28 І споўнілася Пісаньне: «І да беззаконьнікаў залічаны».

- 29 І тыя, што праходзілі міма, блюзьнілі на Яго, ківаючы галовамі сваімі і кажучы: «Гэй, Ты, Які руйнуеш бажніцу і ў тры дні адбудуёваеш,
30 выратуй Сябе Самога і зыйдзі з крыжа».
- 31 Падобна і першасьвятары, насмяхаючыся, гаварылі з кніжнікамі адзін аднаму: «Іншых ратаваў, а Сябе ўратаваць ня можа.
- 32 Хрыстос, Валадар Ізраіля, няхай зыйдзе цяпер з крыжа, каб мы ўбачылі і паверылі». І тыя, што былі ўкрыжаваныя з Ім, зьневажалі Яго.
- 33 А калі настала гадзіна шостая, сталася цемра па ўсёй зямлі ажно да гадзіны дзвятай.
- 34 І а дзвятай гадзіне Ісус загаласіў моцным голасам, кажучы: «Элёі, элёі, ламма сабахтані», што перакладаецца: «Божа Мой, Божа Мой, чаму Ты Мяне пакінуў?»
- 35 І некаторыя з тых, што вакол стаялі, пачуўшы, казалі: «Вось, Ільлю кліча».
- 36 А адзін, пабегшы і напоўніўшы губку воцатам ды ўсклаўшы яе на трысьціну, даваў Яму піць, гаворачы: «Пакіньце, паглядзім, ці прыйдзе Ільля зьняць Яго».
- 37 Ісус жа, усклікнуўшы моцным голасам, аддаў духа.
- 38 І заслона ў бажніцы была разьдзертая надвое ад верху да нізу.
- 39 Сотнік жа, што стаяў насупраць Яго, убачыўшы, што так закрычаўшы, аддаў духа, сказаў: «Праўда, Чалавек Гэты быў Сын Божы».
- 40 Былі таксама жанчыны, што глядзелі здалёк, між імі Марыя Магдалена, і Марыя, маці Якуба меншага і Ёсіі, і Сялямэя,
- 41 якія, калі Ён быў у Галілеі, хадзілі за Ім і паслугавалі Яму, і шмат іншых, што прыйшлі з Ім у Ерусалім.
- 42 І калі ўжо настаў вечар, — а быў гэта дзень прыгатаваньня, які ёсьць перад суботаю, —
- 43 прыйшоў Язэп з Арыматэі, паважаны ратман, які сам чакаў Валадарства Божага. Адважыўшыся, ён увайшоў да Пілата і прасіў цела Ісуса.
- 44 А Пілат здзівіўся, што Ён ужо памёр, і паклікаўшы сотніка, спытаўся ў яго, ці даўно памёр,
- 45 і, даведаўшыся ад сотніка, аддаў цела Язэпу.
- 46 І той, купіўшы палатніну і зьняўшы Яго, ахінуў палатнінаю і палажыў Яго ў магілу, якая была высечаная ў скале, і прываліў камень да ўваходу ў магілу.
- 47 А Марыя Магдалена і Марыя Ёсіева глядзелі, дзе палажылі Яго.

Мк 16

- 1 І калі мінула субота, Марыя Магдалена, і Марыя Якубава, і Сялямэя купілі духмянасьцяў, каб пайсьці памазаць Яго.
- 2 І вельмі рана, у першы дзень тыдня, прыходзяць да магілы, калі ўзыходзіла сонца.
- 3 І гаварылі між сабою: «Хто нам адваліць камень ад уваходу ў магілу?»
- 4 І, глянуўшы, бачаць, што камень адвалены, а быў ён надта вялікі.
- 5 І, увайшоўшы ў магілу, убачылі юнака, які сядзеў па правым баку, адзетага ў белую шату, і напалохаліся.
- 6 А ён каза імі: «Не палохайцеся, шукаеце Ісуса з Назарэту, укрыжаванага? Ён уваскрос. Няма Яго тут. Вось месца, дзе палажылі Яго.
- 7 Але ідзіце, скажыце вучням Ягоным і Пятру: «Ён ідзе перад вамі ў Галілею; там Яго ўгледзіце, як Ён сказаў вам»».
- 8 І яны, выйшаўшы, пабеглі ад магілы, і ахапіла іх трымценьне і захапленьне, і нікому нічога не казалі, бо баяліся.
- 9 Уваскросшы раніцаю ў першы дзень тыдня, Ісус зьявіўся спачатку Марыі Магдалене, з якой выгнаў сем дэманаў.

- 10 Яна, пайшоўшы, паведаміла тым, што з Ім былі, якія плакалі і галасілі.
- 11 Але тыя, пачуўшы, што Ён жывы і яна бачыла Яго, не паверылі.
- 12 Пасьля гэтага Ён зьявіўся ў іншым выглядзе дваім з іх у дарозе, як ішлі ў вёску.
- 13 І тыя, вярнуўшыся, паведамілі іншым, але і ім не паверылі.
- 14 Нарэшце Ён зьявіўся Адзінаццаці, калі ўзьлягалі пры стале, і дакараў за недаверства іхняе і жорсткасьць сэрца, што не паверылі тым, якія бачылі Яго ўваскросшага.
- 15 І сказаў ім: «Ідзіце на ўвесь сьвет і абвяшчайце Эвангелье ўсяму стварэньню.
- 16 Хто паверыць і ахрысьціцца, будзе збаўлены, а хто не паверыць, будзе асуджаны.
- 17 А тым, што павераць, будуць такія знакі: у імя Маё выганяць будуць дэманаў, новымі мовамі гаварыць будуць,
- 18 зьмеяў браць будуць, і калі што сьмяротнае вып'юць, не пашкодзіць ім, на нямоглых рукі ўскладуць, і яны будуць здаровыя».
- 19 Госпад жа пасьля размовы з імі ўзьнёсся ў неба і сеў праваруч Бога.
- 20 А яны, пайшоўшы, абвяшчалі паўсюль Госпада, Які ўспамагаў іх і сьцьвярджаў словы знакамі, якія іх суправаджалі. Амэн.

ЭВАНГЕЛЬЛЕ ПАВОДЛЕ ЛУКИ

- 1 Як ужо многія намагаліся напісаць аповесьць пра падзеі, якія ў нас адбыліся,
 2 як пераказалі нам тья, што былі ад пачатку відавочцамі і сталіся паслугачамі Слова,
 3 надумаў і я, прайшоўшы ўсё нанова, дакладна па парадку апісаць табе, вяльможны Тэафілу,
 4 каб ты пазнаў надзейнасьць словаў, у якіх быў навучаны.
 5 Сталася ў дні Ірада, валадара Юдэйскага, [быў] сьвятар з Абіявае чаргі, на імя Захарыя, і жонка ягоная з дачок Аарона, і імя яе — **Альжбета**.
 6 Былі яны абое праведныя перад Богам, ходзячы паводле прыказаньняў і пастановаў Госпада безаганна.
 7 І не было ў іх дзіцяці, таму што Альжбета была няплодная, і абое яны былі пажылыя ў гадах сваіх.
 8 І сталася, калі ў парадку свае чаргі ён спаўняў сьвятарскі абавязак перад Богам,
 9 выпала яму паводле звычайу сьвятароў кадзіць, увайшоўшы ў бажніцу Госпадаву.
 10 І ўсё мноства народу звонку малілася ў час кадзэньня.
 11 І зьявіўся яму анёл Госпадаў, які стаў з правага боку кадзільнага ахвярніку.
 12 І стрывожыўся Захарыя, убачыўшы яго, і ахапіў яго страх.
 13 Анёл жа сказаў яму: «Ня бойся, Захарыя; бо пачутая просьба твая, і жонка твая Альжбета народзіць табе сына, і дасі яму імя Ян.
 14 І будзе табе радасьць і весельсьць, і многія ўзрадуюцца з нараджэньня ягонага.
 15 Бо ён будзе вялікі перад Госпадам, і ня будзе піць віно і сікеру, і Духам Сьвятым напоўніцца яшчэ ва ўлоньні маці сваёй.
 16 І многіх з сыноў Ізраіля зьверне да Госпада, Бога іхняга.
 17 І будзе ісьці перад Ім у духу і сіле Ільлі, каб вярнуць сэрцы бацькоў дзецям, і непааслухмяным — лад думак праведнікаў, каб падрыхтаваць Госпаду народ падрыхтаваны».
 18 І сказаў Захарыя анёлу: «З чаго даведаюся я гэта? Бо я — стары, і жонка мая ў гадах пажылых».
 19 І, адказваючы, сказаў яму анёл: «Я — Габрыэль, які стаю перад Богам, і я пасланы гаварыць з табою і дабравесьціць табе гэтае.
 20 І вось, будзеш ты маўчаць, і ня зможаш гаварыць да дня, калі гэта станецца, за тое, што не паверыў словам маім, якія споўняцца ў свой час».
 21 І чакаві народ Захарыю, і дзівіўся, што ён марудзіць у бажніцы.
 22 А ён, выйшаўшы, ня мог гаварыць да іх; і зразумеў, што бачыў відзеж у бажніцы; і ён ківаў ім, і застаўся немы.
 23 І сталася, калі скончыліся дні службы ягонай, ён вярнуўся ў дом свой.
 24 Пасьля гэтых дзён зачала Альжбета, жонка ягоная, і хавала гэта пяць месяцаў, кажучы:
 25 «Гэтак учыніў мне Госпад у дні, калі глянуў на мяне, каб зьняць з мяне ганьбу між людзьмі».
 26 А ў шосты месяц быў пасланы анёл Габрыэль ад Бога ў горад Галілейскі, называны Назарэт,
 27 да дзяўчыны, заручанай з мужам на імя Язэп, з дому Давідавага; а імя дзяўчыны — **Марыя**.
 28 І, увайшоўшы да яе, анёл сказаў: «Радуйся, дабрадатная! Госпад з табою; дабраслаўлёная ты між жанчынамі».

29 Яна ж, убачыўшы яго, устрывожылася ад словаў ягоных і разважала, што гэта было за прывітаньне.

30 І сказаў ёй анёл: «Ня бойся, Марыя; бо ты знайшла ласку ў Бога.

31 І вось ты зачнеш ва ўлоньні і народзіш Сына, і дасі Яму імя Ісус.

32 Ён будзе вялікі, і Сынам Найвышэйшага назавецца, і дасьць Яму Госпад Бог пасада Давіда, бацькі Ягонага,

33 і Ён будзе валадарыць над домам Якуба на вякі, і Валадарству Ягонаму ня будзе канца».

34 А Марыя сказала анёлу: «Як гэта будзе, калі я не спазнала мужа?»

35 І, адказваючы, анёл сказаў ёй: «Дух Сьвяты зьйдзе на цябе, і сіла Найвышэйшага ахіне цябе. І дзеля гэтага тое, што народзіцца Сьвятое, Сынам Божым назавецца.

36 Вось і Альжбета, сваячка твая, і яна зачала сына ў старасьці сваёй, і вось ужо шосты месяц у яе, якую называюць няплоднай.

37 Бо ў Бога ніводнае слова ня будзе бяз сілы».

38 І сказала Марыя: «Вось я — **служка Госпада**; няхай станецца мне паводле слова твайго». І адыйшоў ад яе анёл.

39 Устаўшы, Марыя ў тья дні шпарка пайшла ў горную краіну, у горад Юдавы,

40 і ўвайшла ў дом Захарыі, і прывітала Альжбету.

41 І сталася, калі Альжбета пачула прывітаньне Марыі, узварухнулася дзіцятка ва ўлоньні яе, і Альжбета напоўнілася Духам Сьвятым.

42 І ўсклінула яна моцным голасам, і сказала: «Дабраслаўлёная ты між жанчынамі, і дабраслаўлёны плод улоньня твайго.

43 І адкуль гэта мне, што прыйшла маці Госпада майго да мяне?

44 Бо вось, як голас вітаньня твайго дайшоў да вушэй маіх, узварухнулася вясёла дзіцятка ва ўлоньні маім.

45 І шчаслівая тая, якая паверыла, бо зьдзейсьніцца сказанае ёй ад Госпада».

46 І сказала Марыя: «Узьвялічвае душа мая Госпада,

47 і ўзрадаваўся дух мой у Богу, Збаўцы маім,

48 бо Ён глянуў на паніжэньне служкі Сваёй. Бо вось, адгэтуль шчасліваю будучь называць мяне ўсе пакаленьні,

49 бо вялікае ўчыніў мне Магутны; і сьвятое імя Яго,

50 і міласэрнасьць Ягоная з пакаленьня ў пакаленьне для тых, якія баяцца Яго.

51 Ён зьявіў уладу рамяном Сваім; расьсеяў ганарыстых думкамі сэрца іхняга;

52 скінуў моцных з пасадаў і ўзьвялічыў пакорных,

53 галодных насыціў добром, а багатых адпусьціў ні з чым.

54 Падтрымаў Ізраіля, юнака Свайго, успомніў пра міласэрнасьць,

55 як гаварыў адносна бацькоў нашых, адносна Абрагама і насеньня ягонага на вякі».

56 Прабыла ж Марыя з ёю каля трох месяцаў і вярнулася ў дом свой.

57 А Альжбете настаў час нараджаць, і яна нарадзіла сына.

58 І пачулі суседзі і сваякі ейныя, што ўзьвялічыў Госпад міласэрнасьць Сваю над ёю, і чешыліся з ёю.

59 І сталася, у восьмы дзень прыйшлі абрэзаць дзіцятка і хацелі назваць яго паводле імя бацькі ягонага Захарыям.

60 І, адказваючы, маці ягоная сказала: «Не, але ён будзе называцца Янам».

61 І сказала ёй: «Нікога няма ў родзічаў тваіх, хто называецца гэтым імем».

62 І пыталіся на мігах у бацькі ягонага, як бы ён хацеў назваць яго.

63 І, папрасіўшы дошчачку, ён напісаў, кажучы: «Ян імя яму». І ўсе зьдзівіліся.

64 І адразу расчыніліся вусны ягоныя і язык ягоны, і ён стаў гаварыць, дабраслаўляючы Бога.

65 І стаўся страх на ўсіх, што жылі побач, і гаварылі адзін аднаму словы гэтыя па ўсёй горнай краіне Юдэйскай.

66 І ўсе, якія чулі, складалі [гэта] ў сэрцы сваім, кажучы: «Што ж гэта будзе за дзіця?» І рука Госпадава была з ім.

67 І Захарыя, бацька ягоны, напоўніўся Духам Сьвятым, і прарочыў, кажучы:

68 «Дабраслаўлёны Госпад, Бог Ізраіля, што адведаў народ Свой і даў выбаўленьне [яму],

69 і падняў рог збаўленьня нашага ў доме Давіда, слугі Свайго,

70 як абвясціў вуснамі сьвятых прарокаў Сваіх, што былі адвеку,

71 збавіць [нас] ад ворагаў нашых і ад рукі ўсіх, якія ненавідзяць нас,

72 учыніць міласэрнасьць бацькам нашым і ўзгадаць сьвяты завет Свой,

73 прысягу, якой кляўся Абрагаму, бацьку нашаму, даць нам

74 бяз страху, выбавіўшы нас з рукі ворагаў нашых,

75 служыць Яму ў сьвятасьці і праведнасьці перад Ім у-ва ўсе дні жыцьця нашага.

76 І ты, дзіцятка, будзеш названы прарокам Найвышэйшага, бо будзеш ісьці наперадзе перад абліччам Госпада падрыхтаваць шляхі Яму,

77 даць народу пазнаць збаўленьне ў адпушчэньні грахоў іхніх,

78 праз унутраную міласэрнасьць Бога нашага, у якой адведаў нас Усход з вышыні,

79 зьявіць [сьвятло] тым, што сядзяць у цемры і ў ценю сьмяротным, накіраваць ногі нашыя на шлях супакою».

80 А дзіцятка ўзрастала і ўмацоўвалася духам, і было ў пустыні да дня зьяўленьня свайго Ізраілю.

Лк 2

1 І сталася, у тыя дні выйшла ад цэзара Аўгуста пастанова зрабіць перапіс па ўсім сусьвеце.

2 Гэты перапіс быў першы за панаваньня Квірынія ў Сырыі.

3 І пайшлі ўсе запісвацца, кожны ў свой горад.

4 Пайшоў таксама і Язэп з Галілеі, з гораду Назарэт, у Юдэю, у горад Давіда, называны Бэтлеем, бо ён быў з дому і роду Давіда,

5 запісавца з Марыяю, заручанай з ім жонкай, якая была цяжарная.

6 І сталася, калі яны былі там, надыйшоў дзень нарадзіць ёй;

7 і нарадзіла Сына свайго Першароднага, і спавіла Яго, і палажыла яго ў ясьлі, бо не было ім месца ў сьвятліцы.

8 І былі пастухі ў той ваколіцы, якія начавалі ў полі і вартавалі ўначы ля статку свайго.

9 І вось, стаў перад імі анёл Госпадаў, і слава Госпадава асьвятліла іх; і спалохаліся страхам вялікім.

10 І сказаў ім анёл: «Ня бойцеся! Бо вось, я дабравешчу вам вялікую радасьць, якая будзе ўсяму народу,

11 бо сёньня нарадзіўся вам у горадзе Давідавым Збаўца, Які ёсьць Хрыстос Госпад.

12 І вось вам знак: вы знойдзеце Немаўлятка ў пялюшках, Якое ляжыць у ясьлях».

13 неспадзявана зьявілася з анёлам шматлікае войска нябеснае, якое славіла Бога і казала:

14 «Слава на вышынях Богу, а на зямлі супакой, у людзях упадабаньне».

15 І сталася, калі адыйшлі ад іх анёлы ў неба, пастухі казалі адзін аднаму: «Хадзем у Бэтлеем і ўбачым, ці сталася тое слова, якое абвясціў нам Госпад».

16 І пайшлі пасьпешна, і знайшлі Марыю і Язэпа, і Немаўлятка, Якое ляжала ў ясьлях.

17 І, убачыўшы, казалі пра словы, якія былі сказаныя ім пра Дзіцятка Гэтае.

- 18 І ўсе, якія чулі, здзіўляліся з таго, што расказвалі ім пастухі.
- 19 А Марыя захавала ўсе словы гэтыя, складаючы [іх] у сэрцы сваім.
- 20 І вярнуліся пастухі, славячы і хвалячы Бога за ўсё, што чулі і бачылі, як ім было сказана.
- 21 І калі прайшло восем дзён, трэба было абрэзаць Хлопчыка, і далі Яму імя Ісус, названае анёлам перш, чым быў Ён зачаты ва ўлонні.
- 22 І калі скончыліся дні ачышчэння іх паводле закону Майсея, прынеслі Яго ў Ерусалім, каб прадставіць перад Госпадам,
- 23 як напісана ў законе Госпадавым: «Усякі хлопчык, які адкрывае ўлоньне, будзе названы сьвятым Госпадавым»,
- 24 і каб прынесці ў ахвяру паводле таго, як сказана ў законе Госпадавым: пару туркавак ці двух галубянятак.
- 25 І вось, быў у Ерусаліме чалавек на імя Сымон. І быў ён чалавек праведны і пабожны, які чакаў пацяшэння Ізраіля, і Дух Сьвяты быў на ім.
- 26 І было яму сказана ад Духа Сьвятога, што ён ня ўбачыць сьмерці, пакуль ня ўбачыць Хрыста Госпадавага.
- 27 І прыйшоў ён у Духу ў сьвятыню. І калі бацькі прынеслі Дзіцятка Ісуса, каб выканаць над Ім абрад паводле закону,
- 28 ён узяў Яго на рукі свае, і дабраславіў Бога, і сказаў:
- 29 «Цяпер адпускаеш слугу Твайго, Уладару, паводле слова Твайго, у супакоі,
- 30 бо бачылі вочы мае збаўленьне Тваё,
- 31 якое прыгатаваў Ты перад абліччам усіх народаў,
- 32 сьвятло для асьветы паганаў, і славу народу Твайго — Ізраіля».
- 33 А Язэп і маці Ягоная здзіўляліся сказанаму пра Яго.
- 34 І дабраславіў іх Сымон, і сказаў Марыі, маці Ягонай: «Вось, ляжыць Гэты на падзеньне і паўстаньне многіх у Ізраілю, і на знак, якому працівіцца будучы».
- 35 І табе самой меч пранікне ў душу, каб выявіліся думкі многіх сэрцаў».
- 36 І была Ганна прарочыца, дачка Фануэля, з калена Асэра. Яна была ў вельмі старым веку, з мужам ад дзявоцтва свайго пражыла сем гадоў.
- 37 І была яна ўдава гадоў васьмідзесяці чатырох, якая не адыходзіла ад сьвятыні, постаі і просьбаю служачы [Богу] дзень і ноч.
- 38 І яна, у тую гадзіну прыйшоўшы, узносіла хвалу Госпаду і гаварыла пра Яго ўсім, якія чакалі выбаўленьня ў Ерусаліме.
- 39 І калі яны выканалі ўсё паводле закону Госпадава, вярнуліся ў Галілею, у горад свой Назарэт.
- 40 А Дзіцятка ўзрастала і ўмацоўвалася духам, напаўняючыся мудрасьцю; і ласка Божая была на Ім.
- 41 І кожны год бацькі Ягонья хадзілі ў Ерусалім на сьвята Пасхі.
- 42 І калі Ён меў дванаццаць год, прыйшлі яны, як звычайна, у Ерусалім на сьвята.
- 43 І калі скончыліся тры дні і яны вярталіся, застаўся Хлопец Ісус у Ерусаліме, і не заўважылі гэтага Язэп і маці Ягоная,
- 44 але думалі, што Ён ідзе з другімі падарожнікамі. Прайшоўшы дзённую дарогу, сталі шукаць Яго між сваякамі і знаёмымі.
- 45 І, не знайшоўшы Яго, вярнуліся ў Ерусалім, шукаючы Яго.
- 46 І сталася, праз тры дні знайшлі Яго ў сьвятыні, як сядзеў сярод настаўнікаў, слухаючы іх і пытаючыся ў іх.
- 47 І ўсе, якія слухалі Яго, здзівіліся з розуму і адказаў Ягоных.
- 48 І, убачыўшы Яго, здзівіліся, і маці Ягоная сказала Яму: «Дзіця! Што Ты зрабіў нам гэтак? Вось, бацька Твой і я з вялікай мукаю шукалі Цябе».

49 І Ён сказаў ім: «Навошта вы шукалі мяне? Ці ж вы ня ведаеце, што Я мушу быць у тым, што [належыць] Айцу Майму?»

50 І яны не зразумелі слова, якое Ён сказаў ім.

51 І Ён пайшоў з імі, і прыйшоў у Назарэт, і быў паслухмяны ім. І маці Ягоная захоўвала ўсе словы гэтыя ў сэрцы сваім.

52 І Ісус узрастаў у мудрасьці, і ва ўзросьце, і ў ласцы ў Бога і людзей.

Лк 3

1 А ў пятнаццаты год панаваньня цэзара Тыбэрыя, калі Понці Пілат панаваў у Юдэі, Ірад быў тэтрархам у Галілеі, Філіп, брат ягоны, — тэтрархам у Ітурэі і Траханіцкай краіне, а Лісані — тэтрархам у Абіліне,

2 пры першасьвятарах Аньне і Каяфе, было слова Божае да Яна, сына Захарыі, у пустыні.

3 І ён праходзіў па ўсіх ваколіцах Ярданскіх, прапаведуючы хрышчэньне навяртаньня дзеля адпушчэньня грахоў,

4 як напісана ў кнізе словаў прарока Ісаі, які кажа: «Голас таго, хто кліча ў пустыні: «Падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі рабіце сьцежкі Яго;

5 усякі дол няхай напоўніцца, і ўсякая гара і ўзгорак няхай панізяцца, крывізны няхай выпрастуцца, і няроўныя шляхі зробіцца гладкімі;

6 і ўгледзіць усякае цела збаўленьне Божае»».

7 І казаў ён натоўпам, якія прыходзілі хрысьціцца ў яго: «Спараджэньні яхідны, хто перасьцярог вас, каб уцякалі ад гневу, які надыходзіць?»

8 Зрабіце плады, годныя навяртаньня, і не пачынайце гаварыць у сабе: «Бацьку маем Абрагама», бо кажу вам, што Бог можа з камянёў гэтых падняць дзяцей Абрагаму.

9 Ужо і сякера ля кораня дрэваў ляжыць; усякае дрэва, якое не прыносіць добрага плоду, сьсякаецца і кідаецца ў агонь».

10 І спытаўся ў яго натоўп, кажучы: «Дык што нам рабіць?»

11 А ён, адказваючы, кажа ім: «Хто мае дзьве вопраткі, няхай дасьць таму, хто ня мае; і хто мае ежу, няхай рабіць тое самае».

12 Прыйшлі і мытнікі хрысьціцца, і казалі яму: «Настаўнік, што нам рабіць?»

13 А ён сказаў ім: «Нічога не бярыце больш таго, што вам загадана».

14 Пыталіся ў яго таксама жаўнеры, кажучы: «А нам што рабіць?» І ён сказаў ім: «Нікога ня крыўдзьце, не абмаўляйце і задавальняйцеся сваёю платай».

15 І народу, які чакаў і разважаў у сэрцах сваіх адносна Яна, ці не Хрыстос ён,

16 адказаў Ян усім, кажучы: «Я хрышчу вас вадою, але ідзе Дужэйшы за мяне, у Якога я ня варты развязаць рамень сандалаў Ягоных. Ён будзе хрысьціць вас Духам Сьвятым і агнём».

17 Веялка Ягоная ў руцэ Яго, і Ён ачысьціць ток Свой, і зьбярэ пшаніцу ў сьвіран Свой, а салому спаліць агнём незгасальным».

18 І шмат іншага дабравесьціў ён народу, навучаючы яго.

19 А Ірад тэтрарх, дакараны ім за Ірадыяду, жонку Філіпа, брата ягонага, і за ўсё, што Ірад зрабіў злага,

20 дадаў да ўсяго і тое, што замкнуў Яна ў вязьніцу.

21 І сталася, калі хрысьціўся ўвесь народ, і Ісус, ахрысьціўшыся, маліўся, адчынілася неба,

22 і Дух Сьвяты зыйшоў на Яго ў цялесным выглядзе, як голуб, і быў голас з неба, кажучы: «Ты — Сын Мой Улюбёны; у Табе Я маю ўпаданьне».

23 І меў Ісус, пачынаючы [служэньне], гадоў каля трыццаці, і быў, як думалі, сын Язэпаў, Гэліяў,

- 24 Мататаў, Левіяў, Мэльхіяў, Янаяў, Язэпаў,
 25 Мататыяў, Амосаў, Навумаў, Эсьліяў, Нагеляў,
 26 Магатаў, Мататыяў, Сэмэяў, Язэпаў, Юдаў,
 27 Яанаяў, Рэсаеў, Зэрубабэляў, Салытыэляў, Нэрыяў,
 28 Мэльхіяў, Аддыяў, Касамаў, Эльмадамаў, Іраў,
 29 Ёсіяў, Эліезэраў, Ярымаў, Мататаў, Левіяў,
 30 Сымонаў, Юдаў, Язэпаў, Янанаў, Эліякімаў,
 31 Мэлеаяў, Маінаанаў, Мататаў, Натанаў, Давідаў,
 32 Есэяў, Абэдаў, Боазаў, Сальмонаў, Наасонаў,
 33 Амінадабаў, Арамаў, Эсромаў, Пэрэсаў, Юдаў,
 34 Якубаў, Ісаакаў, Абрагамаў, Тэрахаў, Нахораў,
 35 Сэрухаў, Рагаваў, Фалекаў, Гэбэраў, Салаў,
 36 Каінаанаў, Арфаксадаў, Сэмаў, Нояў, Лямэхаў,
 37 Мэтушалеахаў, Энохаў, Ярэдаў, Магальялеэляў, Кейнанаў,
 38 Эносаў, Сэтаў, Адамаў, Божы.

Лк 4

- 1 Ісус, напоўнены Духам Сьвятым, вярнуўся з Ярдану і быў паведзены Духам у пустыню.
 2 Там сорок дзён Ён быў спакушаны д'яблам і нічога ня еў у гэтыя дні; а калі яны скончыліся, урэшце захацеў есьці.
 3 І сказаў Яму д'ябал: «Калі Ты — Сын Божы, скажы гэтаму камяню, каб ён стаўся хлебам».
 4 І адказаў яму Ісус, кажучы: «Напісана, што ня хлебам адным будзе жыць чалавек, але ўсякім словам Божым».
 5 І, узвёўшы Яго на высокую гару, д'ябал паказаў Яму ўсе валадарствы сусьвету ў імгненьне часу.
 6 І сказаў Яму д'ябал: «Дам Табе ўладу над усім гэтым і славу іхнюю, бо яна мне аддадзена, і я, каму хачу, даю яе.
 7 Дык калі Ты паклонішся мне, усё будзе Тваё».
 8 І, адказваючы, сказаў яму Ісус: «Адыйдзі ад Мяне, шатан! Бо напісана: “Госпаду, Богу твайму, пакланяйся і Яму аднаму служы”».
 9 І павёў Яго ў Ерусалім, і паставіў на вільчаку сьвятыні, і сказаў Яму: «Калі Ты — Сын Божы, кінься адгэтуль уніз,
 10 бо напісана: “Анёлам Сваім загадае пра Цябе ўсьцерагчы Цябе”,
 11 і: “На руках панясуць Цябе, каб не спатыкнуўся аб камень нагою Тваёю”».
 12 І, адказваючы, сказаў яму Ісус: «Сказана: “Не спакушай Госпада, Бога твайго”».
 13 І, скончыўшы ўсё спакушэньне, д'ябал адыйшоў ад Яго да пары.
 14 І вярнуўся Ісус у сіле Духа ў Галілею; і разыйшлася чутка пра Яго па ўсёй ваколіцы.
 15 І вучыў Ён у сынагогах іхніх, і ад усіх быў слаўлены.
 16 І прыйшоў у Назарэт, дзе быў выхаваны, і ўвайшоў паводле звычаю Свайго ў дзень суботні ў сынагогу, і ўстаў чытаць.
 17 І далі Яму кнігу прарока Ісаі; і Ён, разгарнуўшы кнігу, знайшоў месца, дзе было напісана:
 18 «Дух Госпада на Мне, бо Ён памазаў Мяне дабравесьціць убогім, паслаў Мяне аздараўляць скрышаных сэрцам, абвясчаць вязьням вызваленьне і сляпым — вяртаньне зроку, пусьціць змучаных на свабоду,
 19 і абвясчаць год Госпадаў прыемны».

20 І, згарнуўшы кнігу, аддаў паслугачу і сеў; і вочы ўсіх у сынагозе былі зьвернуты на Яго.

21 А Ён пачаў гаварыць ім: «Сёння споўнілася пісаньне гэтае ў вушах вашых».

22 І ўсе засьведчылі Яму гэта, і здзіўляліся словам ласкі, якія выходзілі з вуснаў Ягоных, і гаварылі: «Ці не Язэпаў гэта сын?»

23 І Ён сказаў ім: «Вядома, вы скажаце Мне гэткую прыповесьць: “Лекару, аздараві Самога Сябе; зрабі і тут, у Твайі бацькаўшчыне, тое, што, мы чулі, сталася ў Капэрнауме”».

24 І сказаў: «Сапраўды кажу вам: Ніводзін прарок не прыймаецца ў бацькаўшчыне сваёй.

25 Праўдзіва кажу вам: Шмат удоваў было ў Ізраілю ў дні Ільлі, калі было зачынена неба тры гады і шэсьць месяцаў, так што стаўся вялікі голад па ўсёй зямлі;

26 і ані да аднае з іх ня быў пасланы Ільля, але толькі да ўдавы ў Сарэпту Сідонскую.

27 І шмат было пракажоных у Ізраілю пры прароку Элісею, і ніводзін з іх ня быў ачышчаны, акрамя Нэемана Сірыйца».

28 І ўсе ў сынагозе напоўніліся ярасьцю, пачуўшы гэтае,

29 і, устаўшы, выгналі Яго нагонкі з гораду, і павялі Яго на вяршыню гары, на якой быў пабудаваны горад іхні, каб скінуць Яго,

30 але Ён, прайшоўшы сярод іх, пайшоў.

31 І прыйшоў у Капэрнаум, горад Галілейскі, і вучыў іх у суботы.

32 І здзівіліся з вучэньня Ягонага, бо з уладаю былі словы Яго.

33 І быў у сынагозе чалавек, які меў духа дэмана нячыстага, і ён загаласіў моцным голасам,

34 кажучы: «Аёй! Што нам і Табе, Ісус Назарэец? Ты прыйшоў загубіць нас. Ведаю Цябе, хто Ты, Сьвяты Божы».

35 І забараніў яму Ісус, кажучы: «Змоўкні і выйдзі з яго!» І, кінуўшы яго на сярэдзіню, дэман выйшаў з яго, нічога не пашкодзіўшы яму.

36 І ахапіў усіх страх, і гутарылі між сабою, кажучы: «Што гэта за слова такое, што з уладаю і моцаю Ён загадвае духам нячыстым, і яны выходзяць?»

37 І разыйшлася чутка пра Яго па ўсіх вакалічных месцах.

38 Выйшаўшы ж з сынагогі, Ён прыйшоў у дом Сымона. А цешча Сымона была ў моцнай гарачцы, і прасілі Яго за яе.

39 І, стаўшы каля яе, Ён забараніў гарачцы, і пакінула яе, а яна, адразу ўстаўшы, паслугавала ім.

40 Пры захадзе сонца ўсе, якія мелі хворых на розныя хваробы, прыводзілі іх да Яго; і Ён, усклаўшы на кожнага з іх рукі, аздаравіў іх.

41 Выганяў таксама дэманаў з многіх, якія крычалі і казалі: «Ты — Хрыстос, Сын Божы». І Ён забараняў ім казаць, што яны ведаюць, што Ён — Хрыстос.

42 А калі настаў дзень, Ён, выйшаўшы, пайшоў у пустыннае месца, і натоўпы шукалі Яго, і, прыйшоўшы да Яго, затрымлівалі Яго, каб не ішоў ад іх.

43 А Ён сказаў ім: «І ў другіх гарадах Я мушу дабравесьціць Валадарства Божае, бо дзеля гэтага Я пасланы».

44 І абвясчаў у сынагогах Галілейскіх.

Лк 5

1 А сталася, што натоўп ціснуўся да Яго, каб слухаць Слова Божае, і Ён стаяў ля возера Генезарэт,

2 і ўбачыў Ён два чаўны, якія стаялі на возеры, а рыбаковы, выйшаўшы з іх, мылі сеці.

3 Увайшоўшы ў адзін човен, што быў Сымонаў, Ён прасіў яго адплыць крыху ад берагу і, сеўшы, вучыў натоўпы з чаўна.

4 Калі ж перастаў гаварыць, сказаў Сымону: «Адплыві на глыбіню і закіньце сеці ваши дзеля лову».

5 І, адказваючы, Симон сказаў Яму: «Настаўнік! Мы працавалі ўсю ноч і нічога не злавлілі, але паводле слова Твайго закіну сеці».

6 І, зрабіўшы гэтае, яны злавлілі вялікае мноства рыбы, і нават сетка ў іх прарывалася.

7 І далі знак таварышам, што былі на другім чаўне, каб прыйшлі дапамагчы ім, і прыйшлі, і напоўнілі абодва чаўны, так што яны пачалі залівацца.

8 Ubачыўшы гэта, Симон Пётар упаў да каленаў Ісуса, кажучы: «Выйдзі ад мяне, Госпадзе, бо я — чалавек грэшны».

9 Бо страх ахапіў яго і ўсіх, што былі з ім, дзеля гэткага ўлову рыбаў, імі злоўленых,

10 таксама і Якуба і Яна, сыноў Зэбэдэя, якія былі супольнікамі Сымона. І сказаў Ісус Сымону: «Ня бойся, ад цяпер будзеш лаўцом чалавекаў».

11 І, выцягнуўшы чаўны на бераг, яны пакінулі ўсё і пайшлі за Ім.

12 І сталася, Ісус быў у адным горадзе, і прыйшоў чалавек увесь у праказе, і, убачыўшы Ісуса, упаўшы на аблічча, маліў Яго, кажучы: «Госпадзе! Калі хочаш, можаш мяне ачысьціць».

13 І Ён, працягнуўшы руку, дакрануўся да яго і сказаў: «Хачу, будзь ачышчаны». І адразу праказа зыйшла з яго.

14 І Ён загадаў яму нікому не казаць, але пайсьці паказацца сьвятару і прынесці ахвяру за ачышчэньне сваё, як загадаў Майсей на сьведчаньне ім.

15 Але тым больш разыйшлося слова пра Яго, і шматлікія натоўпы зьбіраліся да Яго слухаць і аздаравіцца ў Яго ад нядужасьцяў сваіх.

16 А Ён адыходзіў у пустынныя [месцы] і маліўся.

17 І сталася, у адзін дзень, як Ён навучаў, і сядзелі фарысэі і законавучыцелі, якія прыйшлі з усіх мястэчак Галілеі і Юдэі, і Ерусаліму, і сіла Госпадава была дзеля аздараўленьня іх,

18 вось, нясуць мужчыны на ложку чалавека, які быў спаралізаваны, і хацелі ўнесці яго [ў дом] і палажыць перад Ісусам;

19 і, не знайшоўшы, дзе пранесці яго праз натоўп, узьлезлі на дах і праз страху спусьцілі яго разам з ложкам на сярэдзіну перад Ісусам.

20 І Ён, бачачы веру іх, сказаў яму: «Чалавеча! Адпускаюцца табе грахі твае».

21 І пачалі разважаць кніжнікі і фарысэі, кажучы: «Хто Ён такі, што кажа блюзьнерства? Хто можа адпускаць грахі, акрамя аднаго Бога?»

22 А Ісус, пазнаўшы думкі іхнія, адказваючы, сказаў ім: «Што вы думаеце ў сэрцах ваших?»

23 Што лягчэй сказаць: «Адпускаюцца табе грахі твае», ці сказаць: «Устань і хадзі»?

24 Але, каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі адпускаць грахі», — сказаў Ён спаралізаванаму. — «Кажу табе: устань і, узяўшы ложка твое, ідзі ў дом твой».

25 І той, адразу ўстаўшы перад ім, узяў тое, на чым ляжаў, і пайшоў у дом свой, славячы Бога.

26 І ўсе былі ў захапленні, і славілі Бога; і напоўніліся страхам, кажучы: «Дзіўныя рэчы бачылі мы сёньня».

27 І пасья гэтага Ён выйшаў і ўбачыў мытніка, на імя Левій, які сядзеў на мытні, і сказаў яму: «Ідзі за Мною».

28 І той, пакінуўшы ўсё, устаў і пайшоў за Ім.

29 І зрабіў для Яго Левій у доме сваім вялікі пачастунак, і была шматлікая грамада мытнікаў і іншых, якія ўзьлягалі з ім.

30 І наракалі кніжнікі і фарысэі вучням Ягоным, кажучы: «Навошта вы ясьцё і п'яцё з мытнікамі і грэшнікамі?»

31 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Не здаровыя маюць патрэбу ў лекары, але хворыя.

32 Я прыйшоў клікаць да навяртаньня не праведных, але грэшных».

33 А яны казалі Яму: «Чаму вучні Яна посьцяць часта і моляцца, таксама і фарысэйскія, а Твае ядуць і п'юць?»

34 А Ён сказаў ім: «Ці можаце прымусіць сыноў вясельля посьціць, калі з імі жаніх?»

35 Але прыйдуць дні, калі возьмуць у іх жаніха, і тады будуць посьціць у тыя дні».

36 І сказаў ім прыповесьць: «Ніхто латкі ад новага адзеньня не прышывае да старога адзеньня, бо іначай і новае разьдзярэ, і да старога не падыйдзе латка ад новага.

37 І ніхто не ўлівае маладога віна ў старыя мяхі, бо маладое віно прарве мяхі, і само выцячэ, і мяхі прападуць;

38 але маладое віно трэба ўліваць у новыя мяхі; і захаваецца тое і другое.

39 І ніхто, п'ючы старое віно, не захоча адразу маладога, бо кажа: «Старое лепшае»».

Лк 6

1 І сталася ў другую суботу пасья Пасхі, што Ён праходзіў праз палеткі, і вучні Ягоныя зрывалі каласы і елі, расьціраючы рукамі.

2 А некаторыя з фарысэяў казалі ім: «Навошта вы робіце тое, чаго ня сьлед рабіць у суботу?»

3 І, адказваючы ім, сказаў Ісус: «Ці вы не чыталі, што зрабіў Давід, калі быў галодны сам і тыя, што з ім былі?»

4 Як ён увайшоў у дом Божы, і ўзяў хлябы пакладныя, якіх ня можна было есьці нікому, апрача сьвятароў, і еў, і даў тым, што з ім былі».

5 І сказаў ім: «Сын Чалавечы ёсьць Гаспадар і суботы».

6 І сталася, што ў іншую суботу ўвайшоў Ён у сынагогу і навучаў. І быў там чалавек, у якога правая рука была сухая.

7 А кніжнікі і фарысэі сачылі за Ім, ці аздоровіць у суботу, каб знайсці абвінавачваньне супраць Яго.

8 Але Ён, ведаючы думкі іхнія, сказаў чалавеку, які меў сухую руку: «Устань і стань на сярэдзіну». І той, устаўшы, стаў.

9 Тады сказаў ім Ісус: «Спытаюся Я ў вас: “Што трэба рабіць у суботу: добро ці зло? Збавіць душу ці загубіць?”»

10 І, паглядзеўшы на ўсіх іх, сказаў чалавеку: «Выцягни руку тваю». Ён так і зрабіў, і сталася рука ягоная здаровая, як другая.

11 А яны напоўніліся шалам і гаварылі адзін да аднаго, што ім зрабіць з Ісусам.

12 І сталася ў тыя дні, узыйшоў Ён на гару памаліцца, і быў усю ноч у малітве да Бога.

13 І калі настаў дзень, Ён паклікаў вучняў Сваіх і выбраў з іх дванаццаць, якіх і назваў апосталамі:

14 Сымона, якога назваў Пятром, і Андрэя, брата ягонага, Якуба і Яна, Філіпа і Барталамея,

15 Мацьвея і Тамаша, Якуба Алфейявага і Сымона, называнага Зілотам,

16 Юду Якубавага і Юду Іскарыйёта, які стаўся здраднікам.

17 І, зыйшоўшы разам з імі, стаў на роўным месцы, і натоўп вучняў Ягоных, і вялікае мноства народу з усяе Юдэі, і Ерусаліму, і прыморскіх гарадоў Тыру і Сідону,

18 які прыйшлі паслухаць Яго і аздаравіцца ад хваробаў сваіх, і тыя, якіх мучылі духі нячыстыя, былі аздараўленыя.

19 І ўвесь натоўп шукаў дакрануцца да Яго, бо ад Яго зыходзіла моц і аздараўляла ўсіх.

20 І Ён, падняўшы вочы Свае на вучняў Сваіх, сказаў: «Шчасьлівыя ўбогія, бо вашае ёсьць Валадарства Богае.

21 Шчасьлівыя вы, якія цяпер галодныя, бо вы насыціцеся. Шчасьлівыя вы, якія цяпер плачаце, бо будзеце сьмяяцца.

22 Шчасьлівыя вы, калі зьненавідзяць вас людзі і калі адлучаць вас, і будуць зьневажаць, і выкінуць імя вашае, як зло, за Сына Чалавечага.

23 Радуіцеся ў той дзень і весяліцеся, бо вось, вялікая нагорода ваша ў небе, бо гэтак рабілі з прарокамі бацькі іхнія.

24 Больш таго, гора вам, багатыя, бо вы ўжо атрымліваеце пацяшэньне сваё.

25 Гора вам, перасычаныя, бо будзеце галодныя. Гора вам, якія цяпер сьмеяцеся, бо будзеце плакаць і галасіць.

26 Гора вам, калі ўсе людзі будуць гаварыць пра вас добра, бо гэтак рабілі з фальшывымі прарокамі бацькі іхнія.

27 Але вам, якія слухаеце, кажу: Любіце ворагаў вашых, рабіце добро тым, якія ненавідзяць вас,

28 дабраслаўляйце тых, якія праклінаюць вас, і маліцеся за тых, якія крыўдзяць вас.

29 І таму, які ўдарыў цябе па шчацэ, падстаў і другую; і таму, хто забірае ў цябе адзеньне, не перашкаджай узяць і кашулю.

30 Усякаму, хто просіць у цябе, давай, і ад таго, хто ўзяў у цябе, не патрабуй назад.

31 І як хочаце, каб рабілі вам людзі, гэтак і вы рабіце ім.

32 І калі вы любіце тых, якія вас любяць, якая вам падзяка? Бо і грэшнікі любяць тых, якія іх любяць.

33 І калі робіце добро тым, якія вам добро робяць, якая вам падзяка? Бо і грэшнікі тое робяць.

34 І калі пазычаеце тым, ад якіх спадзеяцеся атрымаць назад, якая вам падзяка? Бо і грэшнікі пазычаюць грэшнікам, каб атрымаць назад гэтулькі.

35 Больш таго, любіце ворагаў вашых, і рабіце добро, і пазычайце, не чакаючы нічога; і будзе нагорода ваша вялікая, і будзеце сынамі Найвышэйшага, бо Ён добры і да няўдзячных і злых.

36 Дык будзьце ж міласэрныя, як і Айцец ваш міласэрны.

37 І не судзіце, і ня будзеце суджаныя; не асуджайце, і ня будзеце асуджаныя; даруйце, і вам будзе даравана;

38 давайце, і вам будзе дадзена: меру добрую, націсьненую, стрэсеную і з верхам дадуць вам на ўлоньне вашае; бо якою мераю мераеце, такою і вам будзе адмерана».

39 Скажаў жа ім прыповесьць: «Ці можа сьляпы вадзіць сьляпога? Ці не абодва ўваляцца ў яму?

40 Вучань не вышэй за свайго настаўніка, але, удасканаліўшыся, кожны будзе як настаўнік ягоны.

41 Што ты глядзіш на сучок у воку брата твайго, а бярвяна ў сваім воку ня бачыш?

42 Ці як можаш сказаць брату твайму: “Браце! Дазволь, выму сучок з вока твайго”, — калі сам ня бачыш бярвяна ў сваім воку? Крывадушнік! Вымі спачатку бярвяно са свайго вока, і тады ўбачыш, як выняць сучок, які ў воку брата твайго.

43 Бо няма добрага дрэва, якое прыносіць благае плод; і няма благага дрэва, якое прыносіць плод добры.

44 Бо ўсякае дрэва пазнаецца з уласнага плоду; бо не зьбіраюць фігаў з цярніны і ня здымаюць вінаграду з глогу.

45 Добры чалавек з добрага скарбу сэрца свайго выносіць добрае, а злы чалавек са злага скарбу сэрца свайго выносіць злое; бо з багацьця сэрца гавораць вусны ягоныя.

46 Чаму называеце Мяне: “Госпадзе! Госпадзе!” — і ня робіце таго, што Я кажу?

47 Усякі, хто прыходзіць да Мяне, і слухае словы Мае, і робіць паводле іх, пакажу вам, да каго падобны.

48 Ён падобны да чалавека, што будзе дом, які капаў і заглыбіўся, і заклаў падмурак на скале, і калі сталася паводка, і вада ўдарыла на дом гэты, то не змагла захістаць яго, бо ён быў пабудаваны на скале.

49 А той, хто слухае і ня робіць, падобны да чалавека, што пабудаваў дом на зямлі без падмурку, які, калі ўдарыла на яго вада, адразу разваліўся; і разбурэньне яго было вялікае».

Лк 7

1 Калі ж Ён скончыў усе словы Свае ў слых народу, увайшоў у Капэрнаум.

2 У аднаго ж сотніка слуга, якога той цаніў, быў хворы пры сьмерці.

3 Пачуўшы пра Ісуса, ён паслаў да Яго старшыняў Юдэйскіх прасіць Яго, каб прыйшоў аздаравіць слугу ягонага.

4 І яны, прыйшоўшы да Ісуса, дужа прасілі Яго, кажучы: «Ён варты, каб Ты зрабіў для яго гэтае,

5 бо ён любіць наш народ і пабудаваў нам сынагогу».

6 Ісус пайшоў з імі. А калі Ён быў ужо недалёка ад дому, сотнік прыслаў да Яго сяброў сказаць Яму: “Не турбуйся, Госпадзе! Бо я ня варты, каб Ты ўвайшоў падахаў мой,

7 бо і сябе самога я не палічыў вартым прыйсьці да Цябе. Але скажы слова, і будзе аздараўлены слуга мой.

8 Бо і я чалавек, які маю над сабою ўладу, і маю пад сабою жаўнераў; і кажу аднаму: “Пайдзі”, — і ён ідзе; і другому: “Прыйдзі”, — і ён прыходзіць; і слуге майму: “Зрабі тое”, — і ён робіць».

9 Пачуўшы гэтае, Ісус здзівіўся з яго і, павярнуўшыся, сказаў натоўпу, які ішоў за Ім: «Кажу вам, што нават у Ізраілю не знайшоў Я гэткае веры».

10 І вярнуўшыся ў дом, пасланыя знайшлі хворага слугу паздаравешым.

11 І сталася пасья гэтага, пайшоў Ён у горад, называны Наін; і з Ім ішлі многія з вучняў Ягоных і шматлікі натоўп.

12 Калі ж Ён наблізіўся да брамы гораду, вось, выносілі памёршага, адзінароднага сына ў маці сваёй, а яна была ўдава; і вялікі натоўп з гораду ішоў з ёю.

13 І, убачыўшы яе, Госпад зьлітаваўся над ёю і сказаў ёй: «Ня плач».

14 І, падышоўшы, дакрануўся да пахавальных насілкаў; а тыя, што неслі іх, затрымаліся, і Ён сказаў: «Юнач, табе кажу: Устань!»

15 І сеў мёртвы, і пачаў гаварыць; і Ён аддаў яго маці ягонай.

16 І ўсіх ахапіў страх, і яны славілі Бога, кажучы: «Вялікі прарок паўстаў між намі», і: «Бог адведаў народ Свой».

17 І разыйшлося слова гэтае пра Яго па ўсёй Юдэі і па ўсёй ваколіцы.

18 І паведамлі Яну вучні ягоныя пра ўсё гэтае.

19 І, паклікаўшы двух з вучняў сваіх, Ян паслаў іх да Ісуса, кажучы: «Ці Ты Той, Які прыходзіць, ці чакаць нам другога?»

20 А мужы [гэтыя], прыйшоўшы да Яго, казалі: “Ян Хрысьціцель паслаў нас да Цябе, кажучы: “Ці Ты Той, Які прыходзіць, ці чакаць нам другога?”»

21 У гэтую гадзіну Ён многіх аздаравіў ад хваробаў і немачаў, і ад злых духаў, і многім сьляпым вярнуў зрок.

22 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Пайдзіце, паведаміце Яну, што вы бачылі і чулі, што сьляпыя бачаць, кульгавыя ходзяць, пракажоныя ачышчаюцца, глухія чуюць, мёртвыя ўваскрасаюць, убогім дабравесьціца.

23 І шчаслівы той, хто ня згоршыцца дзеля Мяне».

24 Калі ж пасланцы Яна пайшлі, Ён пачаў гаварыць да натоўпаў пра Яна: «Што глядзець хадзілі вы ў пустыню? Ці трысьціну, якую вецер хістае?

25 Але што хадзілі вы ўбачыць? Ці чалавека, апранутага ў мяккія шаты? Вось, тыя, што ў пышным адзенні і жывуць раскошна, знаходзяцца пры дварох валадарскіх.

26 Але што хадзілі вы ўбачыць? Прарока? Так, кажу вам, і больш за прарока.

27 Ён ёсьць той, пра якога напісана: “Вось, Я пасылаю анёла Майго перад абліччам Тваім, які пракладзе шлях Твой перад Табою”.

28 Бо кажу вам: Сярод народжаных жанчынамі няма ніводнага прарока, большага за Яна Хрысьціцеля; але меншы ў Валадарстве Божым большы за яго.

29 І ўвесь народ, які слухаў яго, і мытнікі аддалі хвалу Богу, хрысьцячыся хрышчэньнем Янавым;

30 а фарысэі і законьнікі адкінулі параду Божую для іх, не ахрысьціўшыся ў яго».

31 Госпад жа сказаў: «Да каго прыраўняю людзей пакаленьня гэтага? І да каго яны падобныя?

32 Яны падобныя да дзяцей, якія сядзяць на вуліцы, і клічуць адзін аднаго, і кажуць: “Мы гралі вам на жалейцы, і вы не скакалі; мы галасілі, і вы ня плакалі”.

33 Бо прыйшоў Ян Хрысьціцель, ані хлеба ня есьць, ані віна ня п’е, і вы кажаце: “Дэмана мае”.

34 Прыйшоў Сын Чалавечы, есьць і п’е, і вы кажаце: “Вось, чалавек — абжора і п’яніца, сябра мытнікаў і грэшнікаў”.

35 І апраўдана мудрасьць усімі дзецьмі яе».

36 Нехта з фарысэяў прасіў Яго паесці разам з ім, і Ён, увайшоўшы ў дом фарысэя, узьлёг.

37 І вось жанчына з таго гораду, якая была грэшніцай, даведаўшыся, што Ён узьлягае ў доме фарысэя, прынесла алябастры збанок міра,

38 і, стаўшы ззаду ля ног яго і плачучы, пачала абліваць ногі яго сьлязьмі, і выцірала валасамі галавы сваёй, і цалавала ногі Ягонныя, і мазала мірам.

39 Бачачы гэтае, фарысэй, які быў запрасіў Яго, сказаў сам у сабе: «Калі б Ён быў прарок, дык ведаў бы, хто і якая жанчына дакранаецца да Яго, бо яна — грэшніца».

40 І, адказваючы, Ісус сказаў яму: «Сымоне, Я маю нешта сказаць табе». Ён жа кажа: «Кажы, Настаўнік».

41 [Ісус сказаў]: «У аднаго пазычальніка былі два даўжнікі: адзін быў вінен пяцьсот дынараў, а другі — пяцьдзесят.

42 А як яны ня мелі, чым заплаціць, ён дараваў абодвум. Скажы, каторы з іх больш узьлюбіць яго?»

43 Адказваючы, Сымон сказаў: «Думаю, што той, якому больш дараваў». Ён жа сказаў яму: «Слушна ты пастанавіў».

44 І, павярнуўшыся да жанчыны, сказаў Сымону: «Ці бачыш ты гэтую жанчыну? Я прыйшоў у дом твой, і ты вады Мне на ногі ня даў; а яна сьлязьмі абліла ногі Мае і валасамі галавы сваёй выцерла.

45 Ты пацалунку Мне ня даў, а яна, як толькі Я прыйшоў, не перастае цалаваць ногі Мае.

46 Ты галавы Мне алеем не памазаў; а яна мірам памазала ногі Мае.

47 Дзеля гэтага кажу табе: даруюцца многія грахі яе за тое, што яна шмат узьлюбіла; а каму мала даруецца, той мала любіць».

48 А ёй сказаў: «Адпускаюцца табе грахі».

49 І тыя, што ўзьягалі з Ім, пачалі гаварыць у сабе: «Хто Ён ёсьць, што і грахі адпускае?»

50 А Ён сказаў жанчыне: «Вера твая збавіла цябе; ідзі ў супакоі».

Лк 8

1 І сталася пасья, праходзіў Ён праз гарады і мястэчкі, абвяшчаючы і дабравесьцячы Валадарства Божае, і з Ім Дванаццаць,

2 і некаторыя жанчыны, якія былі аздароўленыя ад злых духаў і нядужасьцяў: Марыя, называная Магдалена, з якое выйшлі сем дэманаў,

3 і Ёанна, жонка Хузы, наглядчыка Ірадавага, і Сусанна, і многія іншыя, якія служылі Яму з маёмасьці сваёй.

4 А калі сабралася мноства народу, і з гарадоў зыходзіліся да Яго, Ён пачаў гаварыць прыповесьць:

5 «Выйшаў сейбіт сеяць насеньне сваё; і, калі ён сеяў, адно ўпала пры дарозе і было патаптана, і птушкі нябесныя падзяўблі яго;

6 а іншае ўпала на камень і, узыйшоўшы, засохла, бо ня мела вільгаці;

7 а іншае ўпала між цярнінаю, і вырасла цярніна, і заглушыла яго;

8 а іншае ўпала на добрую зямлю і, узыйшоўшы, прынесла плод стакротны». Сказаўшы гэтае, Ён усклікнуў: «Хто мае вушы слухаць, няхай слухае».

9 А вучні Ягоняя пыталися ў Яго, кажучы: «Што значыць прыповесьць гэтая?»

10 Ён жа сказаў: «Вам дадзена ведаць таямніцы Валадарства Божага, а для рэшты яны ў прыповесьцях, так што яны, бачачы, ня бачаць і, чуючы, не разумеюць.

11 Вось жа прыповесьць гэтая: насеньне ёсьць слова Божае.

12 А што пры дарозе — гэта тыя, якія слухаюць, а пасья прыходзіць д'ябал, і забірае слова з сэрца іхняга, каб не паверылі і не былі збаўленыя.

13 А што на камені — гэта тыя, якія, калі пачуюць, з радасьцю прыймаюць слова, ды ня маюць караня і часова вераць, а ў час спакусы адпадаюць.

14 А што ўпала ў цярніну — гэта тыя, якія слухаюць, але, адыходзячы, заглушаюцца клопатамі, багацьцем і асалодамі жыцьцёвымі, і не даюць плоду.

15 А што ўпала на добрую зямлю — гэта тыя, што, пачуўшы слова, захоўваюць у добрым і чыстым сэрцы, і даюць плод у цярплівасьці.

16 Ніхто, запаліўшы свечку, не прыкрывае яе пасудзінаю, або не ставіць пад лжак, але ставіць на свечнік, каб тыя, якія ўваходзяць, бачылі святло.

17 Бо няма нічога таемнага, што б ня выявілася, ані схаванага, што ня сталася б вядомым і ня выйшла на святло.

18 Дык глядзіце, як вы слухаеце; бо хто мае, таму дадзена будзе, а хто ня мае, у таго будзе забрана і тое, што ён думае мець».

19 І прыйшлі да Яго маці і браты Ягоняя, і не маглі падыйсьці да Яго з прычыны натоўпу.

20 І паведамілі Яму, кажучы: «Маці Твая і браты Твае стаяць вонкі, хочучы бачыць Цябе».

21 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Маці Мая і браты Мае — гэта тыя, якія слухаюць слова Божае і выконваюць яго».

22 І сталася аднаго дня, Ён увайшоў з вучнямі Сваімі ў човен і сказаў ім: «Пераплывем на той бок возера». І паплылі.

23 Калі ж яныплылі, Ён заснуў. І падняўся на возеры бурны вецер, і іх залівала хвалямі, і яны былі ў небясьпецы.

24 І, падышоўшы, яны пабудзілі Яго, кажучы: «Настаўнік! Настаўнік! Мы гінем». А Ён, устаўшы, забараніў ветру і хваляваньню вады; і яны спыніліся, і сталася ціша.

25 Ён жа сказаў ім: «Дзе вера ваша?» А яны, спалохаўшыся, у здзіўленьні гаварылі адзін аднаму: «Хто Ён ёсьць, што вятрам загадвае і вадзе, і яны падпарадкоўваюцца Яму?»

26 І прыплылі ў краіну Гадарэнскую, якая насупраць Галілеі.

27 Калі ж выйшаў Ён на бераг, пераняў Яго нейкі чалавек з гораду, які меў дэманаў з даўных часоў, і не апранаў адзеньня, і жыў ня ў доме, але ў магілах.

28 Ён, убачыўшы Ісуса, упаў перад Ім, закрываўшы, і моцным голасам сказаў: «Што мне і Табе, Ісус, Сын Бога Найвышэйшага? Малю Цябе, ня мучай мяне».

29 Бо Ён загадаў духу нячыстаму выйсьці з гэтага чалавека; бо ён доўгі час мучыў яго, так што яго вязалі ланцугамі і сьцераглі яго, але ён разрываў ланцугі, і дэман гнаў яго ў пустыні.

30 А Ісус спытаўся ў яго, кажучы: «Якое тваё імя?» Ён жа сказаў: «Легіён», бо шмат дэманаў увайшло ў яго.

31 І прасілі Яго, каб не казаў ім ісьці ў бездань.

32 А там на гары пасьвіўся вялікі гурт свьіняў; і прасілі Яго [дэмані], каб дазволіў ім увайсьці ў іх, і Ён дазволіў ім.

33 Дэмані, выйшаўшы з чалавека, увайшлі ў свьіняў, і рынуўся гурт са стромы ў возера, і згінуў.

34 А тыя, якія пасьвілі іх, убачыўшы, што сталася, уцяклі і, пайшоўшы, паведамілі ў горадзе і вёсках.

35 І выйшлі ўбачыць, што сталася; і прыйшлі да Ісуса, і знайшлі чалавека, з якога выйшлі дэмані, што сядзіць ля ног Ісуса, адзеты і пры розуме; і спалохаліся.

36 А тыя, якія бачылі, распавялі ім, як збаўлены быў апанаваны дэманамі.

37 І прасіла Яго ўсё мноства ваколіцы Гадарэнскае пайсьці ад іх, бо іх ахапіў вялікі страх. Ён жа, увайшоўшы ў човен, вярнуўся.

38 А чалавек, з якога выйшлі дэмані, прасіў Яго, каб быць з Ім, але Ісус адпусьціў яго, кажучы:

39 «Вярніся ў дом твой і раскажы, што ўчыніў табе Бог». І ён пайшоў, абвяшчаючы па ўсім горадзе, што ўчыніў яму Ісус.

40 І сталася, калі Ісус вярнуўся, натоўп прыняў Яго, бо ўсе чакалі Яго.

41 І вось прыйшоў чалавек на імя Яір, а быў ён начальнік сынагогі; і, упаўшы да ног Ісуса, прасіў Яго ўвайсьці ў дом ягоны,

42 бо ў яго была адзінародная дачка, гадоў дванаццаці, і яна памірала. А калі Ён ішоў, натоўпы ціснуліся да Яго.

43 І жанчына, якая мела крывацечу дванаццаць гадоў і аддала на лекараў усё ўтрыманьне сваё, і ніводзін ня здолеў вылечыць яе,

44 падышоўшы ззаду, дакранулася да крыса шаты Ягонаі; і адразу спынілася ў яе крывацеча.

45 І сказаў Ісус: «Хто дакрануўся да Мяне?» А як усе адмаўляліся, сказаў Пётар і тыя, што з Ім былі: «Настаўнік! Натоўпы акружаюць Цябе і націскаюць, і Ты кажаш: “Хто дакрануўся да Мяне?”»

46 Але Ісус сказаў: «Нехта дакрануўся да Мяне, бо Я адчуў сілу, якая выйшла з Мяне».

47 А жанчына, бачачы, што яна ня ўтоілася, дрыжучы, падышла і, упаўшы перад Ім, сказала Яму перад усім народам, з якое прычыны яна дакранулася да Яго, і як адразу была здароўлена.

48 Ён жа сказаў ёй: «Будзь паўная, дачка! Вера твая збавіла цябе; ідзі ў супакоі».

49 Калі Ён яшчэ гаварыў гэтае, прыходзіць нехта ад начальніка сынагогі, кажучы яму: «Дачка твая памерла; не турбуй Настаўніка».

- 50 А Ісус, пачуўшы, адказаў яму, кажучы: «Ня бойся, толькі вер, і будзе забавлена».
- 51 Прышоўшы ж у дом, не дазволіў увайсці нікому апрача Пятра, Яна і Якуба, і бацькі дзяўчынкі, і маці.
- 52 А ўсе плакалі і галасілі па ёй. Ён жа сказаў: «Ня плачце; яна не памерла, але спіць».
- 53 І сьмяяліся з Яго, ведаючы, што яна памерла.
- 54 Ён жа, выслаўшы ўсіх вонкі і ўзяўшы яе за руку, усклікнуў, кажучы: «Дзяўчынка, устань!»
- 55 І вярнуўся дух ейны, і яна адразу ўстала, і Ён загадаў даць ёй есьці.
- 56 І здзівіліся бацькі ейныя, а Ён загадаў ім не гаварыць нікому пра тое, што сталася.

Лк 9

- 1 Паклікаўшы ж дванаццаць вучняў Сваіх, Ён даў ім моц і ўладу над усімі дэманамі і аздараўляць хваробы.
- 2 І паслаў іх абвешчаць Валадарства Божае і аздараўляць нядужых.
- 3 І сказаў ім: «Нічога не бярыце ў дарогу: ані кія, ані торбы, ані хлеба, ані срэбра, і каб двух вопратак ня мелі.
- 4 І ў які дом увайдзеце, там заставайцеся, і адтуль выпраўляйцеся;
- 5 і калі дзе ня прымуць вас, то, выходзячы з таго гораду, абтрасіце і пыл з ног ваших у сьведчаньне супраць іх».
- 6 Пайшоўшы, яны праходзілі праз мястэчкі, дабравесьцячы і аздараўляючы паўсюль.
- 7 А тэтрарх Ірад пачуў пра ўсё, што дзеялася праз Яго, і быў зьбянтэжаны, бо адны казалі, што гэта Ян устаў з мёртвых;
- 8 а другія — што Ілья зьявіўся, а іншыя — што адзін з старадаўніх прарокаў уваскрос.
- 9 І сказаў Ірад: «Яна я сьцяў. А хто Гэты, пра Якога я чую такое?» І шукаў убачыць Яго.
- 10 І вярнуўшыся, апосталы расказалі Яму, што яны зрабілі, і Ён, узяўшы іх, пайшоў асобна ў пустыннае месца каля гораду, называнага Бэтсаіда.
- 11 Але народ, даведаўшыся, пайшоў за Ім; і Ён, прыняўшы іх, гаварыў з імі пра Валадарства Божае, і тых, якія мелі патрэбу ў аздараўленьні, аздараўляў.
- 12 Калі ж дзень пачаў зыходзіць, прыступіўшы да Яго, дванаццаць казалі Яму: «Адпусці натоўп, каб яны, пайшоўшы ў навакольныя мястэчкі і вёскі, пераначавалі і знайшлі ежу, бо мы тут у пустынным месцы».
- 13 Ён жа сказаў ім: «Вы дайце ім есьці». А яны казалі: «У нас няма больш за пяць хлябоў і дзьве рыбы. Хіба што мы, пайшоўшы, купім ежы для ўсіх гэтых людзей?»
- 14 Бо іх было пяць тысячаў чалавек. Але Ён сказаў вучням Сваім: «Рассадзіце іх шэрагамі па пяцьдзясят».
- 15 І зрабілі так, і расадзілі ўсіх.
- 16 Ён жа, узяўшы пяць хлябоў і дзьве рыбы і зірнуўшы ў неба, дабраславіў іх, паламаў і даў вучням, каб раздалі натоўпу.
- 17 І елі, і насыціліся ўсе; і назьбіралі пазасталых кавалкаў дванаццаць кашоў.
- 18 І сталася, калі Ён маліўся асобна, вучні былі з Ім, і Ён спытаўся ў іх, кажучы: «Кім называе Мяне натоўп?»
- 19 Яны, адказваючы, казалі: «Янам Хрысьціцелем, а іншыя — Ільлём; а іншыя — што адзін са старадаўніх прарокаў уваскрос».
- 20 Ён жа сказаў ім: «А вы кім называеце Мяне?» Адказваючы, Пётар сказаў: «Хрыстом Божым».
- 21 Але Ён строга загадаў ім нікому не гаварыць пра гэта,

22 сказаўшы, што Сын Чалавечы мусіць шмат перацярпець, і быць адкінутым старшынямі, і першасьвятарамі, і кніжнікамі, і будзе забыты, і на трэці дзень уваскрэсне.

23 Да ўсіх жа сказаў: «Калі хто хоча ісьці за Мною, няхай адрачэцца ад самога сябе, і бярэ крыж свой штодзень, і ідзе за Мною.

24 Бо хто хоча збавіць душу сваю, загіне яе; а хто загіне душу сваю дзеля Мяне, той збавіць яе.

25 Бо якая карысьць чалавеку здабыць увесь сьвет, а сябе самога загінець, ці пашкодзіць сабе?

26 Бо хто пасаромеецца Мяне і словаў Маіх, таго Сын Чалавечы пасаромеецца, калі прыйдзе ў славе Сваёй, і Айца, і сьвятых анёлаў.

27 Кажу вам праўдзіва, ёсьць некаторыя з тых, што тут стаяць, якія не пакаштуюць сьмерці, пакуль ня ўбачаць Валадарства Богага».

28 Сталася ж праз восем дзён пасля словаў гэтых, узяўшы Пятра, Яна і Якуба, Ён узыйшоў на гару маліцца.

29 І стаўся, як Ён маліўся, выгляд аблічча Ягонага іншым, і адзеньне Ягонае сталася белым, бліскучым.

30 І вось, два мужы гутарылі з Ім, а былі гэта Майсей і Ілля,

31 якія, зьявіўшыся ў славе, гаварылі пра зыход Ягоны, што меўся споўніць у Ерусаліме.

32 Пётар жа і тыя, што з ім, былі ахопленыя сном; а прачнуўшыся, убачылі славу Ягоную і двух мужоў, якія стаялі з Ім.

33 І сталася, калі тыя адыходзілі ад Яго, сказаў Пётар Ісусу: «Настаўнік! Добра нам тут быць. Зробім тры намёты: адзін — Табе, адзін — Майсею, і адзін — Ільлі», — ня ведаючы, што кажа.

34 Калі ж ён гаварыў гэтае, зьявілася воблака і агарнула іх; і яны перепалохаліся, як увайшлі ў воблака.

35 І стаўся голас з воблака, які казаў: «Гэта ёсьць Сын Мой улюбёны; Яго слухайце».

36 І калі быў голас гэты, застаўся Ісус адзін. І яны замаўчалі, і нікому не абвясцілі ў тыя дні, што бачылі.

37 І сталася на наступны дзень, як яны зыйшлі з гары, сустрэў Яго вялікі натоўп.

38 І вось нейкі чалавек з натоўпу крыкнуў, кажучы: «Настаўнік! Малю Цябе, глянь на сына майго, бо ён адзінародны ў мяне.

39 І вось дух бярэ яго, і ён неспадзявана крычыць, і тузае яго з пенай; і ледзь адступае ад яго, разьбіўшы яго.

40 І я прасіў вучняў Тваіх выгнаць яго, і яны не змаглі».

41 Ісус жа, адказваючы, сказаў: «О, пакаленьне бязьвернае і сапсаванае! Дакуль буду з вамі і буду цярдзец вас? Прывядзі сюды сына твайго».

42 Калі ж той падыходзіў, дэман кінуў яго і затрос; але Ісус забараніў духу нячыстаму, і аздаравіў хлопца, і аддаў яго бацьку ягонаму.

43 І ўсе здзівіліся велічы Божай. Калі ж усе здзівіліся ўсяму, што ўчыніў Ісус, Ён сказаў вучням Сваім:

44 «Палажыце ў вушы свае словы гэтыя: Сын Чалавечы мае быць выдадзены ў рукі чалавечыя».

45 Але яны не зразумелі слова гэтага, і яно было закрытае ад іх, каб ня ўцяміць яго; а спытацца ў Яго пра слова гэтае яны баяліся.

46 Прыйшла ж ім думка, хто з іх быў бы большы?

47 А Ісус, убачыўшы думкі сэрца іхняга, узяўшы дзіця, паставіў яго перад Сабою

48 і сказаў ім: «Хто прыме гэтае дзіця ў імя Маё, Мяне прыймае, а хто Мяне прыме, прыймае Таго, Які паслаў Мяне. Бо хто з вас меншы за ўсіх, той будзе вялікі».

49 Адказваючы, Ян сказаў: «Настаўнік! Мы бачылі некага, хто ў імя Тваё выганяў дэманаў, і забаранілі яму, бо ён ня ходзіць з намі».

50 І сказаў яму Ісус: «Не забараняйце, бо хто ня супраць вас, той за вас».

51 І сталася, як набліжаліся дні ўзяцця Яго, Ён зьяврунуў аблічча Сваё ісьці ў Ерусалім,

52 і паслаў веснікаў перад абліччам Сваім; і яны, пайшоўшы, увайшлі ў мястэчка Самаранскае, каб прыгатаваць для Яго,

53 але там не прынялі Яго, бо аблічча Ягонае было скіраванае ў Ерусалім.

54 Убачыўшы гэта, вучні Ягоныя Якуб і Ян сказалі: «Госпадзе! Ці хочаш, мы скажам, каб агонь зыйшоў з неба і зьнішчыў іх, як і Ілья зрабіў?»

55 Але Ён, павярнуўшыся да іх, забараніў ім і сказаў: «Ня ведаеце, якога вы духа,

56 бо Сын Чалавечы прыйшоў не загубіць душы чалавечая, але збавіць». І пайшлі ў другое мястэчка.

57 І сталася, як яны былі ў дарозе, нехта сказаў яму: «Я пайду за Табою, куды б Ты ні пайшоў, Госпадзе!»

58 І сказаў яму Ісус: «Лісы маюць норы, і птушкі нябесныя — гнёзды, а Сын Чалавечы ня мае, дзе галаву прыхіліць».

59 А другому сказаў: «Ідзі за Мною». Той сказаў: «Госпадзе! Дазволь мне, адыйшоўшы, перш пахаваць бацьку майго».

60 Але Ісус сказаў яму: «Пакінь мёртвым хаваць сваіх мёртвых, а ты ідзі і абвяшчай Валадарства Божае».

61 І другі сказаў: «Я пайду за Табою, Госпадзе! Але перш дазволь мне разьвітацца з хатнімі маімі».

62 Але Ісус сказаў яму: «Той, хто ўзлажыў руку сваю на плуг і аглядаецца назад, не надаецца да Валадарства Божага».

Лк 10

1 Пасьля гэтага прызначыў Госпад і другіх семдзесят, і паслаў іх па двое перад абліччам Сваім у кожны горад і месца, куды Сам меўся ісьці.

2 Тады сказаў ім: «Сапраўды, жніво багатае, а работнікаў мала; дык прасіце Гаспадара жніва, каб выслаў работнікаў на жніво Сваё».

3 Ідзіце! Вось, Я пасылаю вас, як ягнят сярод ваўкоў.

4 Не бярэце ані кайстры, ані торбы, ані сандалаў, і нікога ў дарозе не вітайце.

5 У які ж дом увайдзеце, перш кажыце: «Супакой дому гэтаму!»

6 І калі будзе там сын супакою, то супачыне на ім супакой ваш, а калі не, то да вас вернецца.

7 А ў доме тым заставайцеся, ешце і піце, што ў іх ёсьць; бо работнік варты платы сваёй. Не пераходзьце з дому ў дом.

8 І калі прыйдзеце ў які горад, і прыймуць вас, ешце, што вам дадуць;

9 і адзараўляйце ў іх хворых, і кажыце ім: «Наблізілася да вас Валадарства Божае».

10 А калі прыйдзеце ў які горад, і ня прыймуць вас, то, выйшаўшы на вуліцу, скажыце:

11 «І ПЫЛ, які прыліп да нас ад вашага гораду, абтрасаем вам. Аднак жа ведайце, што наблізілася да вас Валадарства Божае».

12 Кажу ж вам, што Садому ў день той лягчэй будзе, чым гораду гэткаму.

13 Гора табе, Харазін! Гора табе, Бэтсаїда! Бо калі б у Тыры і Сідоне сталіся чуды, якія былі стаўшыся ў вас, яны даўно б навярнуліся, седзячы ў зрэбніцы і попелі.

14 Але Тыру і Сідону лягчэй будзе на судзе, чым вам.

15 І ты, Капэрнаум, які да неба ўзьнёсся, у пекла скінуты будзеш.

16 Хто слухае вас, той Мяне слухае, і хто адкідае вас, той Мяне адкідае. А хто адкідае Мяне, той адкідае і Таго, Хто паслаў Мяне».

17 Семдзесят жа вярнуліся з радасьцю, кажучы: «Госпадзе! І дэманьы падпарадкоўваюцца нам у імя Тваё».

18 Ён жа сказаў ім: «Я бачыў шатана, які ўпаў з неба, як бліскавіца.

19 Вось, Я даю вам уладу наступаць на зьмеяў і скарпіёнаў, і на ўсю сілу варожую, і нішто не пашкодзіць вам.

20 Аднак жа з таго ня радуіцеся, што духі вам падпарадкоўваюцца; але радуіцеся з таго, што імёны вашыя запісаны ў небе».

21 У тую гадзіну ўзрадаваўся Ісус у духу і сказаў: «Вызнаю Цябе, Ойча, Госпадзе неба і зямлі, што Ты схаваў гэтае ад мудрых і разумных, і адкрыў немаўлятам. Так, Айцец, бо гэтак было даспадобы Табе».

22 І, павярнуўшыся да вучняў, сказаў: «Усё Мне аддадзена Айцом Маім; і Хто ёсьць Сын, ня ведае ніхто, акрамя Айца, і Хто ёсьць Айцец, ня ведае ніхто, акрамя Сына і каму Сын хоча адкрыць».

23 І, павярнуўшыся да вучняў, сказаў ім асобна: «Шчаслівыя вочы, якія бачаць тое, што вы бачыце!

24 Бо Кажу вам, што многія прарокі і валадары хацелі бачыць тое, што вы бачыце, і ня бачылі; і пачуць тое, што вы чуеце, і ня чулі».

25 І вось, нейкі законьнік устаў, спакушаючы Яго і кажучы: «Настаўнік! Што мне рабіць, каб успадкаеміць жыцьцё вечнае?»

26 Ён жа сказаў яму: «У Законе што напісана? Як чытаеш?»

27 Ён жа, адказваючы, сказаў: «Любі Госпада, Бога твайго, усім сэрцам тваім, і ўсёю душою тваёю, і ўсёю моцаю тваёю, і ўсім разуменьнем тваім, і бліжняга твайго, як самага сябе».

28 [Ісус] сказаў яму: «Слушна ты адказаў. Рабі гэтак, і будзеш жыць».

29 Але ён, хочучы апраўдацца, сказаў Ісусу: «А хто мой бліжні?»

30 На гэтае сказаў Ісус: «Нейкі чалавек зыходзіў з Ерусаліму ў Ерыхон і натрапіў на разбойнікаў, якія зьнялі з яго вопратку, зьбілі яго і пайшлі, пакінуўшы яго ледзь жывога.

31 Здарылася, што нейкі сьвятар зыходзіў гэтай дарогаю і, убачыўшы яго, прамінуў яго.

32 Таксама і лявіт, апынуўшыся на тым месцы, падыйшоўшы і ўбачыўшы, прамінуў яго.

33 А Самаранін нейкі, ідучы, найшоў на яго і, убачыўшы яго, зьлітаваўся.

34 І, падыйшоўшы, перавязаў яму раны, паліўшы алеем і віном; і, пасадзіўшы яго на свайго асла, прывёз яго ў карчму, і паклапаціўся пра яго.

35 А на другі дзень, адыходзячы, дастаў два дынары, даў карчмару і сказаў яму: «Паклапаціся пра яго і, калі выдасі што болей, я, вярнуўшыся, аддам табе».

36 Хто з гэтых трох, ты думаеш, стаўся бліжнім таму, які натрапіў на разбойнікаў?»

37 Ён сказаў: «Той, які зьлітаваўся над ім». Тады Ісус сказаў яму: «Ідзі і ты рабі гэтак».

38 І сталася, як яны ішлі, прыйшоў Ён у нейкае мястэчка; а адна жанчына, на імя Марта, прыняла Яго ў дом свой.

39 І ў яе была сястра, якую звалі Марыя, якая, сеўшы ля ног Ісуса, слухала слова Ягонае.

40 А Марта завіхалася ва ўсёй паслузе і, стаўшы, сказала: «Госпадзе! Ці ж Цябе не клапаціць, што сястра мая пакінула мяне адну паслугаваць? Скажы ёй, каб дапамагла мне».

41 Адказваючы, Ісус сказаў ёй: «Марта, Марта! Ты клапацішся і турбуешся пра многае,

42 а адно толькі патрэбна. Марыя ж выбрала добрую частку, якая ня будзе забраная ў яе».

Лк 11

1 І сталася, як Ён у адным месцы маліўся, калі перастаў, адзін з вучняў Ягоных сказаў Яму: «Госпадзе! Навучы нас маліцца, як і Ян навучыў вучняў сваіх».

2 Ён жа сказаў ім: «Калі моліцеся, кажыце: **“Ойча наш, Які ёсьць у небе! Сьвяціся імя Тваё, прыйдзі Валадарства Тваё; будзь воля Твая, як у небе, так і на зямлі.**»

3 Хлеба нашага штодзённага дай нам сёння.

4 І адпусьці нам грахі нашыя, як і мы адпускаем вінаватым нашым; і ня ўводзь нас у спакусу, але збаў нас ад злога”».

5 І сказаў ім: «Нехта з вас, маючы сябра, прыйдзе да яго апоўначы і скажа яму: **“Сябра! пазыч мне тры хлябы,**

6 бо сябра мой з дарогі зайшоў да мяне, і мне няма чаго даць яму”».

7 А той, адказваючы з хаты, скажа: **“Не дакучай мне; дзьверы ўжо замкнёныя, і дзеці мае са мною ў ложку; не магу ўстаць і даць табе”».**

8 Кажу вам, калі ён, устаўшы, ня дасьць яму дзеля сяброўства з ім, дык дзеля дакучлівасьці яго, устаўшы, дасьць яму, колькі просіць.

9 І я кажу вам: Праціце, і дадзена вам будзе; шукайце, і знойдзеце; стукайце, і адчыняць вам;

10 бо ўсякі, хто просіць, атрымлівае; і хто шукае, знаходзіць; і хто стукае, адчыняць таму.

11 Хто з вас бацька, калі сын папросіць хлеба, дасьць яму камень? Ці [калі папросіць] рыбы, дасьць яму зьмяю замест рыбы?

12 Ці калі папросіць яйка, дасьць яму скарпіёна?

13 Дык вось, калі вы, будучы злымі, умеце добрыя дары даваць дзецям вашым, тым больш Айцец Нябесны дасьць Духа Сьвятога тым, што просяць у Яго».

14 І было, выгнаў Ён дэмана, які быў нямы; і, калі дэман выйшаў, нямы стаў гаварыць; і натоўп здзівіўся.

15 Некаторыя з іх казалі: «Праз Бэльзэбула, князя дэманаў, Ён выганяе дэманаў».

16 А іншыя, спакушаючы, патрабавалі ў Яго знаку з неба.

17 Але Ён, ведаючы разважаньні іхнія, сказаў ім: «Усякае валадарства, якое разьдзялілася само ў сабе, апусьце, і дом на дом упадзе.

18 Калі ж і шатан разьдзяліўся сам у сабе, дык як устаіць валадарства ягонае? Бо вы кажаце, што Я праз Бэльзэбула выганяю дэманаў».

19 Калі ж Я праз Бэльзэбула выганяю дэманаў, сыны вашыя праз каго выганяюць іх? Дзеля гэтага яны будуць судзьдзімі вашымі.

20 Калі ж Я пальцам Божым выганяю дэманаў, значыць дасягнула да вас Валадарства Божае.

21 Калі ўзброены асілак ахоўвае панадворак свой, тады ў бясьпецы маёмасьць ягоная.

22 Калі ж дужэйшы за яго, напаўшы, пераможа яго, бярэ ўсю зброю ягоную, на якую той спадзяваўся, і раздае дабро ягонае.

23 Хто не са Мною, той супраць Мяне; і хто не зьбірае са Мною, той раскідае.

24 Калі нячысты дух выйдзе з чалавека, праходзіць праз бязводныя месцы, шукаючы супачынку, і, не знаходзячы, кажа: **“Вярнуся ў дом мой, адкуль я выйшаў”».**

25 І, прыйшоўшы, знаходзіць яго вымеценым і прыбраным.

26 Тады ідзе і бярэ з сабою сем іншых духаў, злейшых за сябе, і, увайшоўшы, жывуць там; і бывае для чалавека таго апошняя горш за першае».

27 І сталася, калі Ён гаварыў гэтае, адна жанчына, азваўшыся з натоўпу, сказала Яму: «Шчасьлівае ўлоньне, якое насіла Цябе, і грудзі, якія кармілі Цябе!»

28 А Ён сказаў: «Наадварот, шчасьлівыя тыя, якія чуюць слова Богае і захоўваюць яго».

29 Калі ж натоўп пачаў зьбірацца, Ён пачаў гаварыць: «Пакаленьне гэтае злое; яно шукае знаку, і знак ня будзе дадзены яму, апрача знаку Ёны прарока.

30 Бо, як Ёна стаўся знакам для Нініўцаў, так будзе і Сын Чалавечы для пакаленьня гэтага.

31 Валадарка з Поўдня ўстане на суд з людзьмі пакаленьня гэтага і асудзіць іх, бо яна прыйшла з краю зямлі паслухаць мудрасьць Салямона, і вось, тут большы за Салямона.

32 Нініўцы ўстануць на суд з пакаленьнем гэтым і асудзяць яго, бо яны навярнуліся праз пропаведзь Ёны, і вось, тут большы за Ёну.

33 Бо ніхто, запаліўшы свечку, не стаўляе яе ў тайным месцы, ці пад пасудзіну, але на сьвечніку, каб тыя, што ўваходзяць, бачылі сьвятло.

34 Сьветач цела ёсьць вока; дык вось, калі вока тваё будзе чыстае, тады і ўсё цела тваё сьветлае, а калі яно будзе злое, тады і цела тваё цёмнае.

35 Дык зважай, каб сьвятло, што ў табе, не было цемрай.

36 Калі ж цела тваё ўсё сьветлае і ня мае ніводнае цёмнае часткі, дык будзе сьветлае ўсё, нібы бліскавіца асьвятліла цябе».

37 Калі Ён сказаў гэтае, адзін фарысэй прасіў Яго да сябе абедаць. Ён, прыйшоўшы, узьлёг.

38 Фарысэй жа здзівіўся, што Ён не абмыўся перад бяседай.

39 Але Госпад сказаў яму: «Цяпер вы, фарысэй, келіх і місу звонку ачышчаеце, а нутро вашае напоўненае рабункам і зласьлівасьцю.

40 Неразумныя! Ці ня Той, Хто зрабіў тое, што звонку, зрабіў і нутро?

41 Давайце лепш міласьціну з таго, што ў вас унутры ёсьць, і тады ўсё будзе ў вас чыстае.

42 Але гора вам, фарысэй, што вы даяць дзесьціну з мяты, руты і ўсякай гародніны, і абмінаеце суд і любоў Божую; і гэтае мусіце рабіць, і таго не пакідаць.

43 Гора вам, фарысэй, што любіце першыя месцы ў сынагогах і вітаньні на рынках.

44 Гора вам, кніжнікі і фарысэй, крывадушнікі, што вы быццам магілы схаваныя, і людзі, ходзячы над імі, ня ведаюць гэтага».

45 Адказваючы, нейкі законьнік кажа Яму: «Настаўнік, кажучы гэта, Ты і нас зьневажаеш».

46 Ён жа сказаў: «І вам, законьнікі, гора, што вы абцяжаряеце людзей цяжарамі невыноснымі, а самі адным пальцам сваім не крапяць цяжараў».

47 Гора вам, што будзеце магілы прарокам, а бацькі вашыя забівалі іх.

48 Гэтым вы сьведчыце і згаджаецеся са справамі бацькоў ваших, што яны сапраўды забілі іх; а вы будзеце ім магілы.

49 Дзеля гэтага і мудрасьць Божая сказала: «Пашлю да іх прарокаў і апосталаў, і з іх адных будуць забіваць, а другіх будуць перасьледаваць»,

50 каб была спагнаная з пакаленьня гэтага кроў усіх прарокаў, пралітая ад заснаваньня сьвету,

51 ад крыві Абэля да крыві Захарыі, забітага паміж ахвярнікам і домам. Так, кажу вам: будзе спагнаная з пакаленьня гэтага.

52 Гора вам, законьнікі, што вы ўзялі ключ разуменьня: самі не ўвайшлі і тым, што ўваходзілі, забаранілі».

53 Калі ж Ён гаварыў ім гэтае, кніжнікі і фарысэй пачалі дужа злавацца і дапытывацца ў Яго пра многае,

54 цікуючы на Яго і шукаючы злавіць нешта з вуснаў Ягоных, каб абвінаваціць Яго.

Лк 12

¹ Тым часам сабраўся шматтысячны натоўп, ажно ціснулі адзін аднаго, і Ён пачаў гаварыць спачатку да вучняў Сваіх: «Сьцеражыцеся кісьлі фарысэйскай, якая ёсьць крывадушнасьць.

² Бо няма нічога прыхаванага, што б не адкрылася, і тайнага, пра што б не даведаліся.

³ Дык што вы кажаце ў цемры, будзе пачута ў святле; і што скажаце на вуха ў пакоях, будзе абвешчана з дахаў.

⁴ Кажу ж вам, сябры Мае: ня бойцеся тых, якія забіваюць цела і пасля гэтага ня могуць больш нічога зрабіць;

⁵ Перасьцерагаю ж вас, каго баяцца: бойцеся Таго, Які мае ўладу, забіўшы, укінуць у геенну. Так, кажу вам, Яго бойцеся.

⁶ Ці ня пяць вераб'ёў прадаюцца за два асары? І аніводзін з іх не забыты перад Богам.

⁷ Але ў вас і валасы на галаве ўсе палічаны. Дык ня бойцеся; вы даражэй за многіх вераб'ёў.

⁸ Кажу ж вам: усякага, хто прызнае Мяне перад людзьмі, і Сын Чалавечы прызнае перад анёламі Божымі,

⁹ а хто адрачэцца ад Мяне перад людзьмі, ад таго адракуцца перад анёламі Божымі.

¹⁰ І ўсякаму, хто скажа слова на Сына Чалавечага, будзе адпушчана, а хто будзе блюзьніць на Духа Сьвятога, таму ня будзе адпушчана.

¹¹ А калі прывядуць вас у сынагогі, і да начальнікаў, і да ўладаў, не клапаціцеся, як ці што будзеце адказваць, ці што будзеце гаварыць,

¹² бо Дух Сьвяты навучыць вас у тую гадзіну, што мусіце гаварыць».

¹³ Нехта з натоўпу сказаў Яму: «Настаўнік! Скажы брату майму, каб ён падзяліўся са мною спадчынай».

¹⁴ Ён жа сказаў яму: «Чалавеча, хто паставіў Мяне судзьдзем ці разьмеркавальнікам між вамі?»

¹⁵ Пры гэтым сказаў ім: «Глядзіце і захоўвайце сябе ад хцівасьці, бо жыццё чалавека ня ў мностве маёмасьці яго».

¹⁶ І сказаў ім прыповесьць, кажучы: «У аднаго багатага чалавека быў добры ўраджай у полі,

¹⁷ і ён разважаў у сабе, кажучы: «Што мне зрабіць, бо ня маю, куды злажыць плады мае?»

¹⁸ І сказаў: «Вось што зраблю: раскідаю сьвірны мае, і пабудую большыя, і зьбяру туды ўсю пшаніцу маю і ўсё дабро маё,

¹⁹ і скажу душы маёй: 'Душа! Шмат добра ляжыць у цябе на шмат год; супакойся, еш, пі, весяліся'».

²⁰ А Бог сказаў яму: «Неразумны! У гэту ноч душу тваю возьмуць у цябе; каму ж дастанецца тое, што ты прыдбаў?»

²¹ Так бывае з тым, хто зьбірае скарбы для сябе, а ня ў Бога багацее».

²² Пры гэтым сказаў вучням Сваім: «Дзеля таго кажу вам: Не клапаціцеся дзеля душы вашай, што вам есьці, ані дзеля цела, у што адзецца.

²³ Душа большая за ежу, і цела — за адзеньне.

²⁴ Паглядзіце на гругану, якія ані сеюць, ані жнуць, няма ў іх камораў, ані сьвірнаў, і Бог жывіць іх. Наколькі ж вы лепшыя за птушак?

²⁵ І хто з вас сваім клопатам можа дадаць сабе росту хоць на адзін локаць?

²⁶ Дык вось, калі і найменшага ня можаце, навошта клапаціцеся пра іншае?

²⁷ Паглядзіце на лілеі, якія ня растуць, не працуюць, не прадуць; але кажу вам, што і Саламон ва ўсёй славе сваёй не апранаўся так, як кожная з іх.

²⁸ Калі ж траву на полі, якая сёньня ёсьць, а заўтра будзе кінута ў печ, Бог так апранае, дык тым больш вас, малаверы.

29 І вы не шукайце, што вам есьці, ці што піць, і не турбуйцеся.

30 Бо ўсё гэта шукаюць народы гэтага сьвету; а ваш Айцец ведае, што вам гэта патрэбна.

31 Найбольш шукайце Валадарства Божага, і тое ўсё дададуць вам.

32 Ня бойся, малы статак, бо Айцец ваш упадабаў даць вам Валадарства.

33 Прадавайце маёмасьць вашу і давайце міласьціну; учыніце сабе кайстры, якія не старэюць, скарб у небе, які не зьнікае, куды злодзей не набліжаецца, і дзе моць ня нішчыць.

34 Бо дзе ёсьць скарб ваш, там будзе і сэрца вашае.

35 Няхай будуць паясьніцы вашыя падперазанья, і сьвечкі запаленья,

36 і вы — падобныя да людзей, якія чакаюць вяртаньня гаспадара свайго з вясельля, каб, як прыйдзе і пастукаецца, адразу адчыніць яму.

37 Шчасьлівыя тыя слугі, якіх гаспадар, прыйшоўшы, знойдзе, што яны чуваюць. Сапраўды кажу вам: ён падпярэжацца, і пасадзіць іх, і, падышоўшы, будзе паслугаваць ім.

38 І калі прыйдзе ў другую варту, і ў трэцюю варту прыйдзе, і знойдзе іх так, то шчасьлівыя слугі тыя.

39 Бо вы ведаеце, што, калі б ведаў гаспадар дому, а якой гадзіне прыйдзе злодзей, то чуваў бы і не дапусьціў падкапаць дом свой.

40 І вы таму будзьце гатовыя, бо Сын Чалавечы прыйдзе ў гадзіне, пра якую ня думаеце».

41 Скажаў жа Яму Пётар: «Госпадзе! Ці да нас гаворыш гэтую прыповесьць, ці да ўсіх?»

42 А Госпад сказаў: «Хто ёсьць верны і мудры аканом, якога пан паставіць над слугамі сваімі раздаваць ім у свой час меру хлеба?»

43 Шчасьлівы той слуга, якога пан ягоны, прыйшоўшы, знойдзе, што робіць гэта.

44 Сапраўды кажу вам, што над усёй маёмасьцю сваёй паставіць яго.

45 Калі ж слуга той скажа ў сэрцы сваім: «Марудзіць прыйсьці пан мой», — і пачне біць слугаў і служак, і есьці, і піць, і напівацца,

46 прыйдзе пан слугі таго ў дзень, які ён не чакае, і ў гадзіну, пра якую ня ведае, і адлучыць яго, і ўчыніць яму адзін лёс з нявернымі.

47 Слуга ж той, які ведаў волю пана свайго, і ня быў гатовы, і не рабіў паводле волі ягонаў, будзе моцна біты,

48 а які ня ведаў і зрабіў вартае кары, біты будзе меней. Бо ад кожнага, каму дадзена шмат, шмат і вымагацца будзе, і каму шмат даручана, з таго больш запатрабуюць.

49 Агонь прыйшоў Я кінуць на зямлю, і як хачу, каб ён ужо загарэўся!

50 Бо хрышчэньнем павінен Я хрысьціцца, і як Я сьціснуты, пакуль гэта ня здзейсьніцца!

51 Ці думаеце вы, што Я прыйшоў даць супакой зямлі? Не, кажу вам, але разьдзяленьне.

52 Бо адгэтуль пяцёра ў адным доме падзеляцца, трое супраць двух і двое супраць трох.

53 Падзеляцца бацька супраць сына, і сын супраць бацькі; маці супраць дачкі, і дачка супраць маці; свякрукх супраць нявесткі сваёй, і нявестка супраць свякрукхі сваёй».

54 Скажаў таксама і натоўпам: «Калі вы бачыце воблака, якое падымаецца з захаду, адразу кажаце: «Дождж набліжаецца», — і стаецца гэтак.

55 І калі дзьме паўднёвы вецер, кажаце: «Сьпёка будзе», — і стаецца.

56 Крывадушнікі! Аблічча зямлі і неба распазнаваць умеете, як жа часу гэтага не пазнаеце?

57 Чаму ж вы сябе саміх ня судзіце праведна?

58 Бо калі ты ідзеш з супраціўнікам сваім да начальніка, па дарозе аддай заробленае, каб пазбыцца яго, каб ён не прывёў цябе да судзьдзі, і судзьдзя не аддаў бы цябе кату, і кат ня кінуў бы цябе ў вязьніцу.

59 Кажу табе: Ня выйдзеш адтуль, пакуль не аддасі яму і апошняй лепты».

Лк 13

1 У той час прыйшлі некаторыя, расказваючы Яму пра Галілейцаў, кроў якіх Пілат зьмяшаў з ахвярамі іхнімі.

2 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Ці вы думаеце, што гэтыя Галілейцы былі больш грэшныя за ўсіх Галілейцаў, што яны перацярапелі гэтак?

3 Не, кажу вам; але, калі не навернецца, усе гэтак сама загінеце.

4 Або ці думаеце, што тыя васямнаццаць, на якіх упала вежа ў Сілааме і пабіла іх, больш вінаватыя былі за ўсіх, хто жывіў у Ерусаліме?

5 Не, кажу вам; але, калі не навернецца, усе гэтак сама загінеце».

6 І сказаў такую прыповесць: «Нехта меў у вінаградніку сваім пасаджанае фігавае дрэва, і прыйшоў шукаць плоду на ім, і не знайшоў.

7 І сказаў вінаградару: “Вось, я тры гады прыходжу шукаць плоду на гэтым фігавым дрэве і не знаходжу; сьсячы яго, навошта яно і зямлю займае?”

8 Той жа, адказваючы, кажа яму: “Пане, пакінь яго і на гэты год, пакуль я абкапаю яго і абкладу гноем,

9 ці ня дасьць плоду; а калі не, дык на той год сьсячэш яго”».

10 У адной сынагозе Ён навучаў у суботу.

11 І вось, была жанчына, якая васямнаццаць гадоў мела духа нядужасьці, і яна была скорчыўшыся, і не магла выпрастацца.

12 Угледзеўшы яе, Ісус паклікаў яе і сказаў ёй: «Жанчына! Ты вызвалена ад нядужасьці твай».

13 І ўсклаў на яе рукі, і яна адразу выпрасталася і пачала славіць Бога.

14 На гэта начальнік сынагогі, абураючыся, што Ісус аздаравіў у суботу, сказаў натоўпу: «Ёсьць шэсьць дзён, калі мусіце працаваць, тады і прыходзьце, каб быць аздароўленымі, а ня ў дзень суботы».

15 Тады Госпад адказаў яму і сказаў: «Крывадушнік! Ці не адвязвае кожны з вас вала свайго ці асла ад ясьляў у суботу і не вядзе паіць?

16 А гэтую дачку Абрагама, якую зьвязаў шатан вось ужо васямнаццаць гадоў, ці ж не належала звольніць ад путаў гэтых у дзень суботы?»

17 І калі гаварыў Ён гэтае, усе супраціўнікі Ягоныя засаромеліся; і ўвесь народ радаваўся з усіх слаўных дзеяньняў Ягоных.

18 Ён жа сказаў: «Да чаго падобнае Валадарства Божае, і з чым параўнаю яго?

19 Яно падобнае да зярняці гарчычнага, якое, узяўшы, пасадзіў чалавек у садзе сваім, і яно вырасла, і сталася вялікім дрэвам, і птушкі нябесныя хаваліся ў галінах ягоных».

20 І зноў сказаў: «З чым параўнаю Валадарства Божае?

21 Яно падобнае да рашчыны, якую жанчына ўзяла і ўмяшала ў тры меры мукі, пакуль ня ўкісла ўсё».

22 І праходзіў па гарадах і мястэчках, навучаючы і кіруючы шлях свой да Ерусаліму.

23 Нехта сказаў яму: «Госпадзе! Няўжо мала тых, якія будуць збаўленыя?» Ён жа сказаў ім:

24 «Намагайцеся ўвайсьці праз цесную браму, бо, кажу вам, многія будуць шукаць увайсьці і ня здолеюць».

25 Калі гаспадар дому ўстане і зачыніць дзьверы, тады вы станеце звонку і пачыняе стукацца ў дзьверы, кажучы: “Госпадзе! Госпадзе! Адчыні нам!” І Ён, адказваючы, скажа вам: “Ня ведаю вас, адкуль вы”.

26 Тады пачынае гаварыць: “Мы елі і пілі перад Табою, і на вуліцах нашых навучаў Ты”.

27 І Ён скажа: “Кажу вам, Я ня ведаю вас, адкуль вы; адыйдзіце ад Мяне ўсе, якія робяць няправеднасьць”.

28 Там будзе плач і скрыгат зубоў, калі ўгледзіце Абрагама, Ісаака, і Якуба, і ўсіх прарокаў у Валадарстве Божым, а вас выганяць прэч.

29 І прыйдуць з усходу, і з захаду, і з поўначы, і з поўдня, і ўзьлягуць у Валадарстве Божым.

30 І вось ёсьць апошнія, якія будуць першымі, і ёсьць першыя, якія будуць апошнімі».

31 У той дзень падыйшлі некаторыя фарысэі, кажучы Яму: «Выходзь і ідзі адсюль, бо Ірад хоча Цябе забіць».

32 І сказаў ім: «Ідзіце, скажыце гэтаму лісу: “Вось, Я выганяю дэманаў і аздаравляю сёння і заўтра, і ў трэці дзень скончу”.

33 Аднак мушу ісьці сёння, і заўтра, і пазаўтра, бо ня можа стацца, каб прарок загінуў па-за Ерусалімам.

34 Ерусалім, Ерусалім, які забіваеш прарокаў і камянуеш тых, што да цябе пасланыя! Колькі разоў хацеў Я сабраць дзяцей тваіх, як птушка птушанят сваіх пад крыламі, і вы не захацелі.

35 Вось, пакідаецца вам дом ваш пусты. Сапраўды бо кажу вам, што вы ня ўбачыце Мяне, пакуль ня прыйдзе час, калі скажаце: “Дабраслаўлены Той, Які ідзе ў імя Госпада”».

Лк 14

1 І сталася прыйсьці Яму ў суботу ў дом аднаго з начальнікаў фарысэйскіх зьесці хлеба, і яны сачылі за Ім.

2 І вось, быў перад Ім нейкі апухлы чалавек.

3 І, адказваючы, сказаў Ісус законьнікам і фарысэям, кажучы: «Ці належыцца аздаравляць у суботу?»

4 Яны ж маўчалі. І, дакрануўшыся, Ён аздаравіў яго і адпусьціў.

5 І, адказваючы ім, сказаў: «Калі ў каго з вас асёл ці вол упадзе ў калодзеж, ці не адразу выцягне яго ў дзень суботні?»

6 І не маглі яны з Ім пра гэта спрачацца.

7 І сказаў тым, якія былі запрошаныя, прыповесьць, угледзеўшы, як яны выбіралі першыя месцы, і кажучы ім:

8 «Калі запрасіць цябе нехта на вясельле, не ўзьлягай на першае месца, каб не было каго паважнейшага за цябе паміж запрошаных ім.

9 І той, які запрасіў цябе і яго, падыйшоўшы, скажа табе: “Дай яму месца”, і тады ты з сорамам павінен будзеш сесці на апошняе месца.

10 Але, калі будзеш запрошаны, прыйшоўшы, узьлягай на апошняе месца, каб той, які запрасіў цябе, калі падыйдзе, сказаў табе: “Сябра, перасядзь вышэй”. Тады будзе табе слава перад тымі, што ўзьлягаюць разам з табою.

11 Бо ўсякі, хто сябе ўзвышае, будзе паніжаны, а хто сябе паніжае, будзе ўзвышаны».

12 Сказаў жа і таму, які запрасіў Яго: «Калі ладзіш бяседа ці вячэру, ня кліч сяброў тваіх, ані братоў тваіх, ані сваякоў тваіх, ані суседзяў багатых, каб і яны цябе не запрасілі, і ты атрымаў бы нагароду.

13 Але калі ты ладзіш пачастунак, запрашай убогіх, калекаў, кульгавых, сьляпых.

- 14 І шчасьлівы ты будзеш, што яны ня змогуць адгадзіцца табе, бо адгодзіцца табе ва ўваскрасенне праведных».
- 15 Пачуўшы гэта, нехта з тых, якія ўзьлягалі, сказаў Яму: «Шчасьлівы, хто будзе есьці хлеб у Валадарстве Божым».
- 16 Ён жа сказаў яму: «Нейкі чалавек справіў вялікую вчэру, і паклікаў многіх,
- 17 і ў гадзіну вчэры паслаў слугу свайго сказаць запрошаным: «Прыходзьце, бо ўжо ўсё падрыхтавана».
- 18 І пачалі ўсе па чарзе выбачацца. Першы сказаў яму: «Я купіў зямлю, і мне трэба пайсьці і паглядзець яе; прашу цябе, выбач мне».
- 19 І другі сказаў: «Я купіў пяць параў валоў і іду выспрабаваць іх; прашу цябе, выбач мне».
- 20 І другі сказаў: «Я ажаніўся і дзеля гэтага не магу прыйсьці».
- 21 І, вярнуўшыся, слуга той паведаміў гэтае пану свайму. Тады, загневаўшыся, гаспадар дому сказаў слуге свайму: «Ідзі хутчэй па вуліцах і завулках гораду і прывядзі сюды і ўбогіх, і калекаў, і кульгавых, і сляпых».
- 22 І сказаў слуга: «Пане! Сталася, як ты сказаў, і яшчэ ёсьць месцы».
- 23 І сказаў пан слуге: «Ідзі на дарогі і да платоў і змушай прыйсьці, каб напоўніўся дом мой,
- 24 бо кажу вам, што ніхто з тых мужоў, што былі запрошаныя, не пакаштуе маёй вчэры».
- 25 І сабраліся шматлікія натоўпы да Яго, і, павярнуўшыся, Ён сказаў ім:
- 26 «Калі хто прыходзіць да Мяне і не зьненавідзіць бацьку свайго і маці, і жонку, і дзяцей, і братоў, і сёстраў, а пры тым і саму душу сваю, той ня можа быць вучнем Маім.
- 27 І хто не нясе крыжа свайго і ідзе за Мною, ня можа быць вучнем Маім.
- 28 Бо хто з вас, хочучы пабудаваць вежу, сеўшы спачатку, не аблічыць выдаткаў, ці мае, каб дакончыць яе,
- 29 каб, калі закладзе падмурак і ня здолее дакончыць, усе, якія гэта бачылі, ня сталі сьмяяцца з яго,
- 30 кажучы: «Тэты чалавек пачаў будаваць і ня здолеў дакончыць!»
- 31 Або які валадар, ідучы на вайну супраць другога валадара, сеўшы спачатку, не парадзіцца, ці магчыма з дзесяццю тысячамі супрацьстаць таму, хто ідзе на яго з дваццаццю тысячамі.
- 32 Калі ж не, дык пакуль той яшчэ далёка, ён пашле да яго пасольства прасіць міру.
- 33 Гэтак усякі з вас, хто не адрачэцца ад усяго, што мае, ня можа быць вучнем Маім.
- 34 Соль добрая; калі ж соль згубіць сілу, чым прыправіць яе?
- 35 Ані ў зямлю, ані ў гной яна не надаецца, вон выкідаюць яе. Хто мае вушы чуць, няхай чуе».

Лк 15

- 1 Падыходзілі ж да Яго ўсе мытнікі і грэшнікі слухаць Яго.
- 2 І наракалі фарысэі і кніжнікі, кажучы: «Ён прыймае грэшнікаў і есьць разам з імі».
- 3 Ён жа сказаў ім гэткую прыповесьць, кажучы:
- 4 «Які чалавек з вас, маючы сто авечак і згубіўшы адну з іх, не пакідае дзевяноста дзевяць у пустыні і ня ідзе за згубленай, пакуль ня знойдзе яе?
- 5 І, знайшоўшы, бярэ яе на плечы свае з радасьцю.
- 6 І, прыйшоўшы дадому, склікае сяброў і суседзяў, кажучы ім: «Цепшэся са мною, бо я знайшоў маю згубленую авечку».
- 7 Кажу вам, што большая радасьць будзе ў небе з аднаго грэшніка, які навяртаецца, чым з дзевяноста дзевяці праведнікаў, якія ня маюць патрэбы ў навяртаньні.

8 Або якая жанчына, што мае дзесяць драхмаў, калі згубіць адну драхму, не запальвае свечкі і не пачынае месці дом, і не шукае пільна, пакуль ня знойдзе?

9 А, знайшоўшы, склікае сябровак і суседак, кажучы: “Цешцеся са мною, бо я знайшла драхму, якую была згубіла”.

10 Такая, кажу вам, стаецца радасць у анёлаў Божых з аднаго грэшніка, які навяртаецца».

11 Яшчэ сказаў: «У аднаго чалавека былі два сыны.

12 І сказаў малодшы з іх бацьку: “Бацька, дай мне належную частку маёмасьці”. І падзяліў ім маёмасьць.

13 І праз некалькі дзён малодшы сын, сабраўшы ўсё, выправіўся ў далёкі край, і там змарнаваў маёмасьць сваю, жывучы распусна.

14 Калі ж выдаткаваў усё, стаўся вялікі голад у тым краі, і ён пачаў мець нястачу.

15 І, пайшоўшы, прыстаў да аднаго з грамадзянаў таго краю, і той паслаў яго на поле сваё пасьвіць свінняў.

16 І ён жадаў напоўніць живот свой шалупіннем, якое елі свінні, і ніхто не даваў яму.

17 Апамятаўшыся, ён сказаў: “Колькі парабкаў у бацькі майго маюць лішак хлеба, а я паміраю з голаду!

18 Устаўшы, пайду да бацькі майго і скажу яму: ‘Ойча! Я саграшыў супраць неба і перад табою,

19 і ўжо ня варты называцца сынам тваім; зрабі мяне адным з парабкаў тваіх’.”

20 І, устаўшы, прыйшоў да бацькі свайго. Калі ён быў яшчэ далёка, убачыў яго бацька ягоны і злітаваўся, і, пабегшы, кінуўся яму на шыю, і цалаваў яго.

21 Сын жа сказаў яму: “Ойча! Я саграшыў супраць неба і перад табою, і ўжо ня варты называцца сынам тваім”.

22 А бацька сказаў слугам сваім: “Прынясіце найлепшыя шаты, і апраніце яго, і дайце пярсыёнак на руку ягоную і сандалы на ногі.

23 І прывядзіце кормнае цяля, і закалецце, і, паеўшы, будзем весяліцца.

24 Бо гэты сын мой быў мёртвы і ажыў, прападаў і знайшоўся”. І пачалі весяліцца.

25 А старэйшы сын ягоны быў у полі. І калі, варочаючыся, падыйшоў да дому, пачуў сьпевы і скокі.

26 І, паклікаўшы аднаго са слугаў сваіх, спытаўся: “Што гэта адбываецца?”

27 Той жа сказаў яму: “Брат твой прыйшоў, і бацька твой закалоў кормнае цяля, бо атрымаў яго здаровым”.

28 Загневаўся ён і не хацеў увайсці. Тады бацька ягоны, выйшаўшы, клікаў яго.

29 А ён, адказваючы, сказаў бацьку: “Вось, я столькі гадоў служу табе і ніколі не адступіў ад прыказаньня твайго, і ты ніколі ня даў мне і казьяняці, каб мне павесяліцца з сябрамі маімі.

30 А калі гэты сын твой, пажоршы маёмасьць тваю з распусьніцамі, прыйшоў, ты закалоў для яго кормнае цяля”.

31 Ён жа сказаў яму: “Дзіця! Ты заўсёды са мною, і ўсё маё — тваё.

32 А з таго трэба цешыцца і радавацца, што брат твой гэты быў мёртвы і ажыў, прападаў і знайшоўся”».

Лк 16

1 Сказаў жа і да вучняў Сваіх: «Адзін чалавек быў багаты і меў аکانома, і даняслі яму на яго, што ён марнуе маёмасьць ягоную.

2 І, паклікаўшы яго, сказаў яму: “Што гэта я чую пра цябе? Дай справаздачу з гаспадараваньня твайго, бо ты ня можаш больш гаспадаравць”.

3 Сказаў сам у сабе аканом: “Што мне рабіць, бо пан мой забірае ад мяне гаспадараваньне? Капаць ня здолею, жабраваць саромлюся.

4 Ведаю, што зраблю, каб прынялі мяне ў дамы свае, калі адстаўлены буду ад гаспадаравання”.

5 І, паклікаўшы даўжнікоў пана свайго кожнага паасобку, сказаў першаму: “Колькі ты вінен пану майму?”

6 Той сказаў: “Сто мер алею”. І сказаў яму: “Вазьмі напісанае табою і, сеўшы, хутчэй напішы пяцьдзясят”.

7 Пасьля другому сказаў: “А ты колькі вінен?” Той сказаў: “Сто мер пшаніцы”. І гаворыць яму: “Вазьмі напісанае табою і напішы: восемдзясят”.

8 І пахваліў пан аканом няправеднага, што мудра ўчыніў; бо сыны веку гэтага мудрэйшыя за сыноў святла ў пакаленьні сваім.

9 І Я кажу вам: здабывайце сабе сяброў мамонай няправеднай, каб яны, як зьбяднееце, прынялі вас у вечныя намёты.

10 Верны ў малым, і ў многім верны, і няправедны ў малым, і ў многім няправедны.

11 Дык вось, калі вы ў няправеднай мамоне не былі верныя, хто даверыць вам сапраўднае?

12 І калі вы ў чужым не былі верныя, хто дасьць вам вашае?

13 Ніякі слуга ня можа служыць двум панам, бо ці аднаго будзе ненавідзец, а другога любіць, ці аднаго будзе трымацца, а другім пагарджаць. Ня можаце Богу служыць і мамоне».

14 Чулі ўсё гэтае і фарысэі, якія былі срэбралюбцамі, і насьмяхаліся з Яго.

15 І Ён сказаў ім: «Вы апраўдваеце сябе перад людзьмі, але Бог ведае сэрцы вашыя, бо што вельмі высока ў людзей, тое агіда перад Богам.

16 Закон і Прарокі да Яна; адгэтуль жа Валадарства Божае дабравесыціца, і кожны сілаю здабывае яго.

17 Але хутчэй неба і зямля прамінуць, чым адна рыска з Закону загіне.

18 Кожны, хто разводзіцца з жонкаю сваёю і жэніцца з другой, чужаложыць, і кожны, хто жэніцца з разьведзенай з мужам, чужаложыць.

19 Адзін чалавек быў багаты, і апранаўся ў пурпур і вісон, і кожны дзень гучна весяліўся.

20 А нейкі ўбогі, на імя Лазар, ляжаў ля брамы ягонай увесь у скулах,

21 і жадаў насыціцца крошкамі, што падалі са стала багацця, і сабакі, прыходзячы, лізлі скулы ягоныя.

22 І сталася, убогі памёр і аднесены быў анёламі на ўлоньне Абрагама; памёр і багацей, і быў пахаваны.

23 І ў пекле, пакутуючы, ён, падняўшы вочы свае, убачыў здалёк Абрагама і Лазара на ўлоньні ягоным,

24 і, загаласіўшы, сказаў: “Ойча Абрагаме! Зьлітуйся нада мною і пашлі Лазара, каб абмачыў канец пальца свайго ў вадзе і асьвяжыў язык мой, бо я мучуся ў польмі гэтым”.

25 Але Абрагам сказаў: “Сыне! Узгадай, што ў жыцьці тваім меў ты добрае, а Лазар — ліхоту; цяпер жа ён тут суцяшаецца, а ты мучышся.

26 І да таго ліхоту і вамі вялікая прорва разьмешчана, так што тыя, хто хочуць перайсьці адгэтуль да вас, ня могуць, і адтуль да нас не пераходзяць”.

27 Сказаў жа ён: “Тады прашу цябе, ойча, каб ты паслаў яго ў дом бацькі майго,

28 бо ў мяне пяць братоў; няхай ён засьведчыць ім, каб і яны не прыйшлі ў гэтае месца пакутаў”.

29 Кажа яму Абрагам: “Маюць Майсея і прарокаў, няхай іх слухаюць”.

30 Ён жа сказаў: “Не, ойча Абрагаме! Але калі хто з памёршых прыйдзе да іх, навернуцца”.

31 Сказаў жа яму [Абрагам]: “Калі Майсея і прарокаў ня слухаюць, нават калі хто і з памёршых уваскрэсьне, не павераць”».

Лк 17

1 І сказаў вучням Сваім: «Згаршэньні ня могуць не прыйсьці, але гора таму, праз каго яны прыходзяць.

2 Лепей яму, калі камень ад жорнаў вісіць у яго на шыі і ён кінуты ў мора, чым каб ён згоршыў аднаго з малых гэтых.

3 Сьцеражыцеся. Калі ж саграшыць супраць цябе брат твой, дакарай яго і, калі навернецца, даруй яму.

4 І калі сем разоў у дзень саграшыць супраць цябе, і сем разоў у дзень зьвернецца да цябе, кажучы: “Каюся”, даруй яму».

5 І сказалі апосталы Госпаду: «Дадай нам веры».

6 А Госпад сказаў: «Калі б вы мелі веру як зерне гарчычнае і сказалі гэтаму фігаваму дрэву: “Будзь вырванае з каранем і перасаджанае ў мора”, яно паслухала б вас.

7 А хто з вас, маючы слугу, які арэ ці пасьвіць, калі ён прыйдзе з поля, скажа: “Ідзі хутчэй, узьляж”?

8 Але ж ці ня скажа яму: “Падрыхтуй мне вячэру і, падперазаўшыся, паслугуй мне, пакуль буду есьці ды піць, і пасья гэтага еш і пі сам”?

9 Ці дзякуе ён слуге гэтаму за тое, што зрабіў загаданае яму? Ня думаю.

10 Так і вы, калі зробіце ўсё, што загадана вам, кажыце: “Мы — слугі нягодныя, бо зрабілі, што павінны былі зрабіць”».

11 І сталася, як ішоў у Ерусалім, праходзіў між Самарыяй і Галілеяй.

12 І, калі ўваходзіў Ён у адно мястэчка, сустрэлі яго дзесяць пракажоных, якія сталі здалёк.

13 І ўзвысілі яны голас, кажучы: «Ісусе, Настаўнік! Злітуйся над намі».

14 І, убачыўшы, Ён сказаў ім: «Ідзіце, пакажыцеся сьвятарам». І сталася, калі яны ішлі, былі ачышчаныя.

15 Адзін жа з іх, бачачы, што аздароўлены, вярнуўся, моцным голасам славачы Бога,

16 і ўпаў на твар ля ног Яго, дзякуючы Яму, і гэта быў Самаранін.

17 Адказваючы, Ісус сказаў: «Ці ня дзесяць былі ачышчаныя? Дзе ж дзевяць?

18 Яны не вярнуліся аддаць славу Богу, апроча гэтага чужынца».

19 І сказаў яму: «Устань, ідзі. Вера твая збавіла цябе».

20 Запытаны ж фарысеямі, калі прыйдзе Валадарства Божае, адказаў ім і сказаў: «Не прыходзіць Валадарства Божае відавочна.

21 І ня скажучь: “Вось, яно тут”, ці: “Вось, там”. Бо вось, Валадарства Божае ўнутры вас ёсьць».

22 Вучням жа сказаў: «Прыдуць дні, калі зажадаеце бачыць хоць адзін дзень Сына Чалавечага, і ня ўбачыце.

23 І скажучь вам: “Вось, тут”, ці: “Вось, там”, — не хадзіце і не ганяйцеся,

24 бо як бліскавіца, мільгануўшы, з аднаго краю неба да другога краю неба сьвеціць, так будзе і Сын Чалавечы ў дзень Свой.

25 Спачатку ж Ён мусіць шмат перацярапець і быць адкінутым пакаленьнем гэтым.

26 І як было ў дні Ноя, так будзе ў дні Сына Чалавечага:

27 елі, пілі, жаніліся, выходзілі замуж да таго дня, як Ной увайшоў у каўчэг, і прыйшоў патоп, і загібуў усіх.

28 Падобна як было ў дні Лота: елі, пілі, куплялі, прадалі, садзілі, будавалі,

29 а ў дзень, калі Лот выйшаў з Садома, лінуў агонь з серкаю з неба і загібуў усіх.

30 Такім будзе той дзень, калі зьявіцца Сын Чалавечы.

31 У той дзень, хто будзе на даху, а рэчы яго ў доме, няхай не зыходзіць узяць іх; і хто будзе ў полі, няхай не варочаецца.

32 Памятайце жонку Лота.

33 Бо хто шукае, каб здабыць душу сваю, той загубіць яе; а хто загубіць яе, той ажывіць яе.

34 Кажу вам, у тую ноч будуць двое на адным ложку, адзін будзе ўзяты, а другі — **пакінуты**;

35 дзье будуць малоць разам, адна будзе ўзятая, а другая — **пакінутая**;

36 двое будуць у полі, адзін будзе ўзяты, а другі — **пакінуты**».

37 І, адказваючы, кажучь Яму: «Дзе, Госпадзе?» Ён жа сказаў ім: «Дзе цела, там зьбяруцца і арлы».

Лк 18

1 Сказаў таксама ім прыповесць пра тое, што трэба заўсёды маліцца і не журыцца, 2 кажучы: «У адным горадзе быў судзьдзя, які Бога не баяўся і людзей не саромеўся.

3 У тым жа горадзе была ўдава, і яна прыходзіла да яго, кажучы: «Абарані мяне ад супраціўніка майго».

4 І ён доўгі час не хацеў. А пасля сказаў сам сабе: «Хоць я і Бога не баюся, і людзей не саромлюся,

5 але, як гэтая ўдава дакучае мне, абараню яе, каб яна, прыходзячы бясконца, ня вымучыла мяне».

6 І сказаў Госпад: «Чуеце, што кажа судзьдзя няправедны?»

7 А Бог ці ж не абароніць выбраных Сваіх, якія клічуць да Яго дзень і ноч, і доўга цярэць будуць іх?

8 Кажу вам, што хутка абароніць іх. Але Сын Чалавечы, прыйшоўшы, ці знойдзе веру на зямлі?»

9 Сказаў жа і да тых, якія былі пэўныя сябе, што яны праведнікі, і пагарджалі другімі, гэткую прыповесць:

10 «Два чалавекі ўвайшлі ў сьвятыню памаліцца: адзін — **фарысэй**, а другі — **мытнік**.

11 Фарысэй, стаўшы, гэтак маліўся за сябе: «Божа, дзякую Табе, што я не такі, як другія людзі: рабаўнікі, няправеднікі, чужаложнікі, або як гэты мытнік.

12 Пошчу два разы ў тыдзень, даю дзесяціну з усяго, што прыдбаю».

13 А мытнік, стаўшы здалёк, не хацеў нават падняць вачэй у неба, але біў сябе ў грудзі, кажучы: «**Божа!** Будзь міласьцівы да мяне, грэшніка».

14 Кажу вам, што гэты пайшоў апраўданым у дом свой, а ня той: бо ўсякі, хто сябе ўзвышае, будзе паніжаны, а хто сябе паніжае, будзе ўзвышаны».

15 Прыносілі да яго і немаўлят, каб Ён дакрануўся да іх. Убачыўшы гэтае, вучні сварыліся на іх.

16 А Ісус, паклікаўшы іх, сказаў: «Дазвольце дзецям прыходзіць да Мяне і не забараняйце ім, бо гэтакіх ёсьць Валадарства Божае.

17 Спраўды кажучы вам: Хто ня прыме Валадарства Божага, як дзіця, той ня ўвойдзе ў яго».

18 І спытаўся ў Яго нехта з начальнікаў, кажучы: «Настаўнік добры! Што мне рабіць, каб успадкаміць жыцьцё вечнае?»

19 А Ісус сказаў яму: «Чаму гаворыш Мне «добрый»? Ніхто ня добры, акрамя аднаго Бога.

20 Ведаеш прыказаньні: «Не чужалож», «не забівай», «не крадзі», «ня сьведчы фальшыва», «шануй бацьку твайго і маці тваю»».

21 Ён жа сказаў: «Усё гэта я захоўваў ад юнацтва майго».

22 Пачуўшы гэтае, Ісус сказаў яму: «Яшчэ аднаго не хапае табе: усё, што маеш, праймай, і раздай убогім, і будзеш мець скарб у небе; і прыходзь, ідзі за Мною».

23 Ён жа, пачуўшы гэта, стаўся смутным, бо быў надта багаты.

24 Убачыўшы, што ён стаўся смутным, Ісус сказаў: «Як цяжка таму, хто мае багацьце, увайсці ў Валадарства Божае».

25 Бо лягчэй вярблюду прайсці праз голчына вушка, чым багатаму ўвайсці ў Валадарства Божае».

26 А чуўшыя казалі: «І хто ж можа быць збаўленым?»

27 Ён жа сказаў: «Немагчымае для людзей магчыма для Бога».

28 А Пётар сказаў: «Вось, мы пакінулі ўсё і пайшлі за Табою».

29 Ён жа сказаў ім: «Сапраўды кажу вам: няма нікога, хто, пакінуўшы дом, або бацькоў, або братаў, або жонку, або дзяцей дзеля Валадарства Божага,

30 не атрымаў бы шмат больш у гэты час, а ў веку будучым — **ЖЫЦЦЁ ВЕЧНАЕ**».

31 Узяўшы ж Дванаццаць, сказаў ім: «Вось, мы ўзыходзім у Ерусалім, і зьдзейсніцца ўсё, напісанае праз прарокаў пра Сына Чалавечага,

32 бо Ён будзе выдадзены паганам, і будуць зьдэквацца, і зьневажаць, і пляваць [на Яго],

33 і, бічавяўшы, заб'юць Яго, і на трэці дзень Ён уваскрэсне».

34 І яны нічога з гэтага не зразумелі; і словы гэтыя былі схаванымі для іх, і яны не разумелі таго, што гаварылася.

35 І сталася, як набліжаўся Ён да Ерыхону, нейкі сьляпы сядзеў ля дарогі, жабруючы.

36 Пачуўшы, што праходзіць натоўп, ён спытаўся: «Што гэта такое?»

37 Яму паведамілі, што Ісус з Назарэту ідзе.

38 І закрычаў ён, кажучы: «Ісусе, Сыне Давідаў, зьлітуйся нада мною!»

39 І тыя, што ішлі наперадзе, сварыліся на яго, каб маўчаў, а ён яшчэ мацней закрычаў: «Сыне Давідаў, зьлітуйся нада мною!»

40 Ісус, спыніўшыся, загадаў прывесці яго да Сябе. І калі той падышоў, спытаўся ў яго,

41 кажучы: «Што ты хочаш, каб Я ўчыніў?» Той сказаў: «Госпадзе, каб мне глядзець».

42 І сказаў яму Ісус: «Глядзі! Вера твая збавіла цябе».

43 І ён адразу стаў бачыць, і пайшоў за Ім, славячы Бога. І ўвесь народ, бачачы гэтае, аддаў хвалу Богу.

Лк 19

1 І, увайшоўшы, праходзіў Ён праз Ерыхон.

2 І вось, чалавек, якога звалі імем Закхей, і быў ён начальнік мытнікаў і чалавек багаты.

3 І ён шукаў убачыць Ісуса, які Ён, і ня мог з-за натоўпу, бо быў малы ростам.

4 І, забегшы наперад, узлез на фігавае дрэва, каб убачыць Яго, бо ён меўся праходзіць каля яго.

5 І калі прыйшоў на гэтае месца, Ісус, глянуўшы, убачыў яго і сказаў яму: «Закхей! Зыходзь хутчэй, бо сёння Я мушу спыніцца ў доме тваім».

6 І той паспешна зыйшоў, і прыняў Яго з радасцю.

7 І ўсе, якія бачылі ўсё гэта, наракалі, кажучы, што Ён увайшоў да грэшнага чалавека.

8 А Закхей, стаўшы, сказаў Госпаду: «Госпадзе! Вось, палову маёмасьці маёй я аддаю ўбогім, і, калі каго чым скрыўдзіў, аддам учацьвёра».

9 Ісус жа сказаў яму: «Сёння сталася збаўленьне дому гэтаму, таму што і ён — сын Абрагама».

- 10 Бо Сын Чалавечы прыйшоў знайсці і збавіць тое, што было загінуўшы».
- 11 А тым, што слухалі гэтае, працягваючы, сказаў прыповесць, бо Ён быў блізка Ерусаліму, і яны думалі, што адразу маюць убачыць Валадарства Божае.
- 12 Тады Ён сказаў: «Нейкі чалавек високага роду пайшоў у далёкі край узяць сабе валадарства і вярнуцца.
- 13 Паклікаўшы ж дзесяць слугаў сваіх, даў ім дзесяць мінаў і сказаў ім: “Гандлюйце, пакуль прыйду”.
- 14 А грамадзяне ненавідзелі яго і паслалі сьледам за ім пасольства, кажучы: “**Ня хочам**, каб гэты валадарыў над намі”.
- 15 І сталася, як ён вярнуўся, атрымаўшы валадарства, сказаў паклікаць да сябе слугаў тых, якім даў срэбра, каб даведацца, хто што зарабіў.
- 16 І прыйшоў першы, кажучы: “**Пане!** Міна твая прынесла дзесяць мінаў”.
- 17 І ён сказаў яму: “**Добра, добры слуга!** За тое, што ты ў малым быў верны, будзеш мець уладу над дзесяццю гарадамі”.
- 18 І прыйшоў другі, кажучы: “**Пане!** Міна твая зарабіла пяць мінаў”.
- 19 Сказаў і гэтаму: “**І ты будзь над пяццю гарадамі**”.
- 20 І трэці прыйшоў, кажучы: “**Пане!** Вось твая міна, якую я меў, завязаўшы ў хустку,
- 21 бо я баяўся цябе, што ты чалавек строгі, бярэш тое, што не лажыў, і жнеш тое, што ня сеяў”.
- 22 Той жа каза яму: “**Паводле вуснаў тваіх буду судзіць цябе, злы слуга.** Ты ведаў, што я — чалавек строгі, бяру тое, што не лажыў, і жну тое, што ня сеяў.
- 23 Чаму ж ты не аддаў срэбра майго на стол [мянялам], і я, прыйшоўшы, атрымаў бы яго з прыбыткам?”
- 24 І сказаў тым, што побач стаялі: “**Вазьміце ў яго міну і дайце таму, які мае дзесяць мінаў**”.
- 25 І сказалі яму: “**Пане, ён мае дзесяць мінаў!**”
- 26 “**Кажу вам, што ўсякаму, хто мае, дадзена будзе, а ў таго, хто ня мае, будзе забрана і тое, што мае.**
- 27 А ворагаў маіх, тых, што не хацелі, каб я валадарыў над імі, прывядзіце сюды і страцьце перада мною”».
- 28 І, сказаўшы гэтае, Ён пайшоў далей, узыходзячы ў Ерусалім.
- 29 І сталася, калі наблізіўся да Бэтфагі і Бэтаніі, да гары, якую называюць Аліўнай, паслаў двух вучняў Сваіх,
- 30 сказаўшы: «Ідзіце ў мястэчка, што перад вамі, у якім, увайшоўшы, знойдзеце асьляня прывязанае, на якога ніхто з людзей ніколі не сядаў; адвязаўшы яго, прывядзіце.
- 31 І калі хто спытаецца ў вас: “**Навошта адвязаеце?**”, — скажыце яму так: “**Госпад патрабуе яго**”».
- 32 Пайшоўшы, пасланыя знайшлі, як Ён сказаў ім.
- 33 Калі ж яны адвязвалі асьляня, гаспадары ягоныя сказалі ім: «**Навошта адвязаеце асьляня?**»
- 34 Яны ж сказалі: «**Госпад патрабуе яго**».
- 35 І прывялі яго да Ісуса, і, накінуўшы адзеньні свае на асьляня, пасадзілі на яго Ісуса.
- 36 І, калі Ён ехаў, пасыцілалі на дарозе адзеньне сваё.
- 37 Калі ж Ён наблізіўся да спуску з гары Аліўнай, усё мноства вучняў з радасцю хвалілі Бога моцным голасам за ўсе чуды, якія бачылі,
- 38 кажучы: «**Дабраслаўлены Валадар, Які ідзе ў імя Госпада! Супакой на небе і слава на вышнях!**»

39 І некаторыя фарысеі з натоўпу казалі Яму: «Настаўнік! Забарані вучням Тваім!»

40 І, адказваючы, Ён сказаў ім: «Кажу вам, што, калі яны замоўкнуць, дык камяні закрываюць».

41 І калі наблізіўся, убачыўшы горад, заплакаў па ім,

42 кажучы: «Каб і ты хоць у гэты дзень твой зразумеў, што дзеля супакою твайго! Але цяпер гэта схавана ад вачэй тваіх.

43 Бо прыйдуць на цябе дні, і ворагі твае аточаць цябе валам, і акружаць цябе, і сьціснуць цябе адусюль,

44 і зьнішчаць дашчэнтку цябе, і дзяцей тваіх у табе, і не пакінуць у табе камяня на камяні дзеля таго, што не зразумеў ты час адведзінаў тваіх».

45 І, увайшоўшы ў сьвятыню, пачаў выганяць тых, якія прадалі ў ёй і куплялі,

46 кажучы ім: «Напісана: “Дом Мой ёсьць дом малітвы”, а вы зрабілі яго пяхорай разбойнікаў».

47 І навучаў кожны дзень у сьвятыні. А першасьвятары, і кніжнікі, і першыя ў народзе шукалі, як загубіць Яго,

48 і не знаходзілі, што зрабіць, бо ўвесь народ гарнуўся да Яго, слухаючы Яго.

Лк 20

1 І сталася, калі ў адзін з тых дзён Ён навучаў народ у сьвятыні і дабравесьціў, прыйшлі першасьвятары і кніжнікі са старшынямі

2 і казалі Яму, кажучы: «Скажы нам, якою ўладаю Ты гэтае робіш, ці хто даў Табе ўладу гэтую?»

3 Адказваючы, Ён сказаў ім: «Спытаюся і Я ў вас адно слова, і скажыце Мне:

4 Хрышчэньне Янава з неба было ці ад людзей?»

5 Яны ж разважалі між сабою, кажучы: «Калі скажам: “З неба”, Ён скажа: “Чаму тады вы не паверылі яму?”

6 А калі скажам: “Ад людзей”, увесь народ паб’е нас камянямі, бо ён упэўнены, што Ян — гэта прарок».

7 І адказалі: «Ня ведаем адкуль».

8 І сказаў ім Ісус: «Тады Я не скажу вам, якою ўладаю гэтае раблю».

9 Пачаў жа Ён гаварыць да народу гэткую прыповесьць: «Адзін чалавек пасадзіў вінаграднік, і здаў яго вінаградарам, і выехаў на доўгі час.

10 І ў свой час паслаў да вінаградараў слугу, каб яны далі яму пладоў з вінаградніку, але вінаградары, зьбіўшы яго, адаслалі ні з чым.

11 Яшчэ паслаў іншага слугу; але яны і гэтага, зьбіўшы і зьняважыўшы, адаслалі ні з чым.

12 Яшчэ паслаў трэцяга; але яны і таго, зраніўшы, выгналі.

13 І сказаў гаспадар вінаградніку: “Што мне рабіць? Пашлю сына майго любёнага. Можа, убачыўшы яго, пасаромеюцца”.

14 Убачыўшы ж яго, вінаградары разважалі між сабою, кажучы: “Гэта спадкаемца; пойдзем, заб’ем яго, каб нашаю сталася спадчына”.

15 І, выгнаўшы яго вон з вінаградніку, забілі. Дык што зробіць з імі гаспадар вінаградніку?

16 Прыйдзе і выгубіць вінаградараў гэтых, і аддасць вінаграднік другім». Тыя, што чулі гэтае, казалі: «Няхай ня станецца!»

17 А Ён, глянуўшы на іх, сказаў: «Што тады значыць тое, што напісана: “Камень, які адкінулі будаўнікі, стаўся галавой вугла”?»

18 Усякі, хто ўпадзе на гэты камень, разаб’ецца, а на каго ён упадзе, таго раздушыць».

- 19 І шукалі ў гэтую гадзіну першасьвятары і кніжнікі, каб налажыць на Яго рукі, але баяліся народу, бо зразумелі, што пра іх сказаў Ён гэтую прыповесць.
- 20 І, сочачы за Ім, паслалі шпегаў, якія ўдавалі сябе за праведнікаў, каб яны падлавілі Яго на слове, каб выдаць Яго начальству і ўладзе ваяводы.
- 21 І тыя спыталіся ў Яго, кажучы: «Настаўнік! Мы ведаем, што Ты слухна гаворыш і навучаеш, і не глядзіш на аблічча, але паводле праўды шляху Богага навучаеш.
- 22 Ці належыцца плаціць падатак цэзару, ці не?»
- 23 А Ён, бачачы подступ іхні, сказаў ім: «Чаму вы Мяне спакушаеце?
- 24 Пакажыце Мне дынар. Чый на ім вобраз і надпіс?» Яны, адказваючы, казалі: «Цэзараў».
- 25 Ён жа сказаў ім: «Дык аддавайце тое, што цэзарава, цэзару, а што Божае, — Богу».
- 26 І не маглі падлавіць Яго на слове перад народам, і, здзівіўшыся адказу Ягонаму, замоўклі.
- 27 Прышоўшы ж, некаторыя з садукееў, якія пярэчаць, што ёсьць уваскрасеньне, спыталіся ў Яго,
- 28 кажучы: «Настаўнік! Майсей напісаў нам: “Калі памрэ нечый брат, які меў жонку, і памрэ бязьдзетным, дык брат ягоны мае ўзяць жонку ягоную і аднавіць насеньне брату свайму”.
- 29 Было сем братоў; і першы, узяўшы жонку, памёр бязьдзетным.
- 30 І ўзяў другі тую жанчыну, і той памёр бязьдзетным.
- 31 І трэці ўзяў яе, і таксама ўсе сем, і не пакінулі дзяцей, і памерлі.
- 32 Пасьля ўсіх памерла і жанчына.
- 33 Дык пры ўваскрасеньні каторага з іх будзе яна жонкаю? Бо сямёра мелі яе за жонку».
- 34 І адказваючы, сказаў ім Ісус: «Сыны веку гэтага жэняцца і выходзяць замуж;
- 35 а тыя, якія вартыя дасягнуць таго веку і уваскрасеньня з мёртвых, ня жэняцца і замуж не выходзяць,
- 36 бо памерці ўжо ня могуць, бо яны роўныя анёлам і сыны Божыя, калі сталіся сынамі ўваскрасеньня.
- 37 А што мёртвыя ўваскрэснуць, і Майсейказаў ля глогу, калі назваў Госпада Богам Абрагама, і Богам Ісаака, і Богам Якуба.
- 38 Ён ня ёсьць Бог мёртвых, але жывых: бо ў Яго ўсе жывыя».
- 39 Адказваючы, некаторыя з кніжнікаў казалі: «Настаўнік! Ты добра сказаў».
- 40 І ўжо не адважваліся ні пра што пытацца ў Яго. Ён жа сказаў ім:
- 41 «Чаму кажучы, што Хрыстос ёсьць Сын Давіда?
- 42 А сам Давід кажа ў кнізе псалмаў: “Сказаў Госпад Госпаду майму: Сядзь праваруч Мяне,
- 43 пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножжа ног Тваіх”.
- 44 Дык Давід называе Яго Госпадам, і як жа Ён — СЫН ЯГОНЫ?»
- 45 І калі ўвесь народ слухаў, Ён сказаў вучням Сваім:
- 46 «Сьцеражыцеся кніжнікаў, якія хочучы хадзіць у доўгіх шатах, і любяць вітаньні на рынках, і першыя месцы ў сынагогах і ўзьлягаць на першых месцах на вячэрах,
- 47 якія аб’ядаюць дамы ўдоваў і дзеля віду доўга моляцца. Яны атрымаюць цяжэйшы прысуд».

Лк 21

1 Глянучы ж, убачыў Ён багацеяў, якія кідалі дары свае ў скарбніцу.

2 І убачыў адну бедную ўдаву, якая кінула туды дзьве лепты,

3 і сказаў: «Спраўды кажу вам, што гэтая бедная ўдава кінула больш за ўсіх,

4 бо ўсе тыя з лішку свайго кідалі ў дар Богу, а яна з нястачы сваёй кінула ўсё ўтрыманьне сваё, якое мела».

5 І, калі некаторыя гаварылі пра сьвятыню, што яна аздоблена каштоўнымі камянямі і дарамі, Ён сказаў:

6 «Прыйдучь дні, калі з таго, што вы тут бачыце, не застанеца каменя на камені, які б ня быў зруйнаваны».

7 Спыталіся ж у Яго, кажучы: «Настаўнік! Калі ж гэта мае быць? І які знак, калі гэта мае стацца?»

8 Ён жа сказаў: «Глядзіце, каб вас не падманулі, бо многія прыйдучь пад імем Маім, кажучы, што гэта Я, і гэты час наблізіўся. Не хадзіце за імі.

9 Калі ж пачуеце пра войны і бязладзьдзе, не жахайцеся, бо гэта мусіць стацца спачатку, але не адразу канец».

10 Тады сказаў ім: «Паўстане народ на народ, і валадарства на валадарства,

11 А месцамі будуць вялікія землятрусы, і голад, і пошасьць, таксама страхі і знакі з неба вялікія будуць.

12 А перад усім гэтым ускладуць на вас рукі і будуць перасьледаваць вас, выдачы ў сынагогі і вязьніцы, ведучы да валадароў і ваяводаў дзеля імя Майго.

13 А станецца гэта дзеля сьведчаньня вам.

14 Дык палажыце ў сэрцах ваших не абдумваць раней, як адказваць,

15 бо Я дам вам вусны і мудрасьць, якой ня здолеюць прарэчыць, ані супрацьстаяць усе супраціўнікі вашыя.

16 А будзеце выдадзеныя і бацькамі, і братамі, і сваякамі, і сябрамі; і некаторых з вас пазабіваюць,

17 і будуць ненавідзець вас усе дзеля імя Майго,

18 але і волас з галавы вашай не прападзе.

19 У цярдплівасьці вашай здабывайце душы вашыя.

20 Калі ж убачыце Ерусалім, акружаны войскам, тады разумейце, што наблізілася спусташэньне яго.

21 Тады тыя, хто ў Юдэі, няхай бягуць у горы; і хто пасярод гораду, няхай выходзяць; і хто ў ваколіцы, няхай не ўваходзяць у яго,

22 бо гэта дні помсты, каб споўнілася ўсё напісанае.

23 Гора ж тым, якія цяжарныя і якія кормяць грудзмі, у тыя дні; бо будзе вялікае бедства на зямлі і гнеў на народзе гэтым.

24 І ўпадучь ад вострыва мяча, і павядучь іх у палон да ўсіх паганскіх народаў, і Ерусалім будуць таптаць пагане, пакуль ня скончацца часы паганаў.

25 І будуць знакі на сонцы, і месяцы, і зорках, і на зямлі ўціск народаў у зьбянтэжанасьці, як зараве і забушье мора.

26 І дрантвець будуць людзі ад страху і чаканьня таго, што прыйдзе на сусьвет, бо сілы нябесныя захістаюцца.

27 І тады ўгледзяць Сына Чалавечага, Які прыходзіць у воблаку з моцаю і славаю вялікаю.

28 Калі ж пачне гэтае дзясца, выпрастуйцеся і падніміце галовы вашыя, таму што набліжаецца адкупленьне вашае».

29 І сказаў ім прыповесьць: «Глядзіце на фігавае дрэва і на ўсе дрэвы:

30 калі яны ўжо распускаюцца, убачыўшы, разумееце самі, што ўжо блізка лета.

31 Гэтак і вы, які убачыце, што гэтае стаецца, разумейце, што блізка ёсьць Валадарства Божае.

32 Сапраўды кажу вам: не праміне пакаленьне гэтае, як усё гэта станецца.

33 Неба і зямля прамінуць, але словы Мае не прамінуць.

34 Пільнуйце ж самі сябе, каб сэрцы вашыя не былі абцяжараныя абжорствам, і п'янствам, і клопатамі жыцьцёвымі, і каб дзень той не прыйшоў да вас неспадзявана.

35 Бо ён, як пастка, спадзе на ўсіх, што жывуць на абліччы ўсёй зямлі.

36 Дык чувайце, молячыся ва ўсякі час, каб вам быць вартымі ўцячы ад усяго, што мае стацца, і стаць перад Сынам Чалавечым».

37 Удзень Ён навуцаў у сьвятыні; а ночы, выходзячы, праводзіў на гары, называнай Аліўнай.

38 І ўвесь народ з раныцы прыходзіў да Яго ў сьвятыню слухаць Яго.

Лк 22

1 Набліжалася ж сьвята праснакоў, называнае Пасха.

2 І шукалі першасьвятары і кніжнікі, як забіць Яго, бо баяліся народу.

3 А шатан увайшоў у Юду, называнага Іскарыётам, аднаго з ліку Дванаццаці,

4 і той, адыйшоўшы, гутарыў з першасьвятарамі і начальнікамі варты, як Яго выдаць ім.

5 І яны ўзрадаваліся, і дамовіліся даць яму грошы,

6 і ён абяцаў, і шукаў нагоды, каб выдаць Яго ім не пры натоўпе.

7 Прыйшоў жа дзень праснакоў, калі мусілі рэзаць пасхальнае [ягня].

8 І паслаў [Ісус] Пятра і Яна, сказаўшы: «Ідзіце, падрыхтуйце нам есьці Пасху».

9 Яны ж сказалі Яму: «Дзе хочаш, каб мы прыгатавалі?»

10 Ён жа сказаў ім: «Вось, пры ўваходзе вашым у горад, сустрэнецца вам чалавек, які нясе збан вады; ідзіце за ім у дом, у які ён увайдзе,

11 і скажыце гаспадару дому: «Настаўнік гаворыць табе: 'Дзе сьвятліца, у якой буду есьці Пасху з вучнямі Маімі?' »

12 І ён пакажа вам залю вялікую, засланую; там падрыхтуйце».

13 Пайшоўшы ж, яны знайшлі, як Ён сказаў ім, і падрыхтавалі Пасху.

14 І калі прыйшла гадзіна, Ён узлёг, і дванаццаць апосталаў з ім.

15 І Ён сказаў ім: «Жаданьнем жадаю Я есьці з вамі гэтую Пасху перш, чым маю цярпець [пакуты].

16 Бо кажу вам, што ўжо ня буду есьці яе, пакуль ня споўніцца ў Валадарстве Божым».

17 І, узяўшы келіх, падзякаваўшы, сказаў: «Вазьміце гэтае і падзяліце паміж сабою,

18 бо кажу вам, што ня буду піць ад плоду вінаграднага, пакуль ня прыйдзе Валадарства Божае».

19 І, узяўшы хлеб, падзякаваўшы, паламаў і даў ім, кажучы: «Гэта ёсьць Цела Маё, Якое за вас даецца. Рабіце гэта на ўспамін пра Мяне».

20 Гэтак сама і келіх [узяў] пасья вячэры, кажучы: «Гэта келіх Новага Запавету ў Крыві Маёй, якая за вас праліваецца.

21 Але вось, рука таго, хто выдае Мяне, са Мною за сталом.

22 І, сапраўды, Сын Чалавечы ідзе паводле таго, як вызначана, але гора таму чалавеку, які Яго выдае».

23 І яны пачалі пытацца адзін у аднаго, хто гэта з іх меўся зрабіць гэта.

24 Узнялася ж і спрэчка між імі, хто з іх лічыцца большым.

25 Ён жа сказаў ім: «Валадары народаў пануюць над імі, і тыя, што маюць над імі ўладу, дабрадзеямі называюцца.

26 Вы ж ня гэтак, але большы сярод вас станься як меншы, і правадыр — як служыцель.

27 Бо хто большы: той, які ўзьлягае за сталом, ці той, які паслугуе? Ці ня той, які ўзьлягае? А Я сярод вас, як той, які паслугуе.

- 28 Вы ж тыя, хто застаецца са Мною ў спакусах Маіх,
29 і Я пераказваю вам Валадарства, як Мне пераказаў Айцец Мой,
30 каб вы елі і пілі за сталом Маім у Валадарстве Маім; і сядзелі на пасадах, судзячы дванаццаць каленаў Ізраіля».
- 31 І сказаў Госпад: «Сымоне, Сымоне! Вось, шатан жагадаў прасейваць вас, як пшаніцу,
32 а Я маліўся за цябе, каб не паменшала вера твая; і ты, некалі павярнуўшыся, умацаў братоў тваіх».
- 33 Той жа адказаў Яму: «Госпадзе! З Табою я гатовы ісьці і ў вязьніцу, і на смерць!»
34 Ён жа сказаў: «Кажу табе, Пётар, не прапяе певень сёння, як ты тройчы адрачэшся, што ведаеш Мяне».
- 35 І сказаў ім: «Калі Я пасылаў вас бяз кайстры, і бяз торбы, і без абутку, ці мелі вы нейкую нястачу?» Яны адказалі: «Аніякай».
- 36 Тады Ён сказаў ім: «Але цяпер, хто мае кайстру, няхай возьме таксама і торбу, і хто ня мае, няхай прадасьць адзеньне сваё і купіць меч.
- 37 Бо кажу вам, што мусіць здзейсьніцца на Мне ўсё гэта, што напісана: “І да беззаконьнікаў залічаны”. Бо ўсяму, што адносна Мяне, надыходзіць канец».
- 38 Яны ж казалі: «Госпадзе! Вось, тут два мячы!» А Ён сказаў ім: «Даволі!»
39 І, выйшаўшы, пайшоў, як звычайна, на гару Аліўную; а за Ім пайшлі і вучні Ягоныя.
- 40 Прышоўшы ж на месца, Ён сказаў ім: «Маліцеся, каб не ўвайсьці ў спакусу».
- 41 І Ён адыйшоў ад іх як кінуць камень, і, укленчыўшы, маліўся,
42 кажучы: «Ойча, калі хочаш, пранясі келіх гэты міма Мяне. Аднак не Мая воля, але Твая няхай станецца».
- 43 Зьявіўся ж Яму анёл з неба, умацоўваючы Яго.
- 44 І, будучы ў барацьбе сьмяротнай, пільней маліўся, а быў пот Ягоны, як кроплі крыві, што падалі на зямлю.
- 45 І, устаўшы ад малітвы, Ён прыйшоў да вучняў і знайшоў іх, што яны сьпяць ад смутку.
- 46 І сказаў ім: «Што вы сьпіце? Устаньце, маліцеся, каб не ўвайсьці ў спакусу».
- 47 Яшчэ Ён гаварыў, аж вось натоўп, а наперадзе іх ішоў адзін з Дванаццаці, называны Юда, і ён наблізіўся да Ісуса, каб пацалаваць Яго.
- 48 Ісус жа сказаў яму: «Юда! Пацалункам Сына Чалавечага выдаеш?»
49 А тыя, якія былі з Ім, бачачы, што мае стацца, казалі Яму: «Госпадзе! Ці ня ўдарыць мячом?»
- 50 І адзін з іх ударыў слугу першасьвятара, і адсек яму правае вуха.
- 51 Адказваючы ж, Ісус сказаў: «Пакіньце гэта». І, дакрануўшыся да вуха ягонага, аздаравіў яго.
- 52 А першасьвятарам, і начальнікам варты сьвятыні, і старшніям, якія прыйшлі супраць Яго, сказаў Ісус: «Быццам на разбойніка выйшлі вы з мячамі і каламі.
- 53 Кожны дзень, калі быў Я з вамі ў сьвятыні, вы ня выцягнулі на Мяне руку, але гэта ваша гадзіна і ўлада цемры».
- 54 Схапіўшы ж Яго, яны павялі і прыйшлі ў дом першасьвятара. А Пётар ішоў за Ім здалёк.
- 55 Калі ж распалілі агонь сярод панадворку і паселі разам, сядзеў і Пётар сярод іх.
- 56 Ubачыўшы ж яго, нейкая служка, якая сядзела ля сьвятла і прыглядалася да яго, сказала: «І гэты быў з Ім».
- 57 Ён жа адракся ад Яго, кажучы: «Жанчына! Я ня ведаю Яго».
- 58 І неўзабаве іншы, убачыўшы яго, сказаў: «І ты з іх». А Пётар сказаў: «Чалавеча! Ня я гэта».

59 І, як прайшло каля адной гадзіны, нехта другі настойваў, кажучы: «Праўда, і гэты быў з Ім, бо ён — Галілеец».

60 А Пётар сказаў: «Чалавеча, ня ведаю, што ты гаворыш». І тады, калі ён яшчэ гаварыў, запяяў певень.

61 І павярнуўшыся, Госпад паглядзеў на Пятра, і ўзгадаў Пётар слова Госпада, як Ён сказаў яму: «Перш, чым прапая певень, тройчы адрачэшся ад Мяне».

62 І, выйшаўшы вон, Пётар горка заплакаў.

63 І мужчыны, якія трымалі Ісуса, здэкаваліся з Яго, зьбіваючы.

64 І, заслانیўшы Яго, білі Яго па абліччы, і пыталіся ў Яго: «Праракуй, хто ўдарыў Цябе?»

65 І шмат іншага, блюзьянчы, гаварылі на Яго.

66 І калі настаў дзень, сабраліся старшыні народу, першасьвятары і кніжнікі, і прывялі Яго ў свой сынэдрыйн,

67 кажучы: «Ці Ты — Хрыстос? Скажы нам». Ён жа сказаў ім: «Калі скажу вам, вы не паверыце.

68 Калі ж Я спытаюся, не адкажаце Мне і ня вызваліце.

69 Ад цяпер Сын Чалавечы сядзе праваруч моцы Божай».

70 А ўсе сказалі: «Дык Ты — Сын Божы?» Ён жа прамовіў ім: «Вы кажаце, што Я».

71 Яны ж сказалі: «Якое яшчэ патрэбна нам сьведчаньне? Бо мы самі чулі з вуснаў Ягоных».

Лк 23

1 І, падняўшыся, усё мноства іх павяло Яго да Пілата.

2 І пачалі абвінавачваць Яго, кажучы: «Гэтага знайшлі мы, што Ён псуе народ і забараняе плаціць падаткі цэзару, называючы Сябе Хрыстом Валадаром».

3 А Пілат спытаўся ў Яго, кажучы: «Ты — Валадар Юдэйскі?» Ён жа, адказваючы яму, прамовіў: «Ты кажаш».

4 А Пілат сказаў першасьвятарам і натоўпам: «Я не знаходжу аніякае віны ў гэтым Чалавеку».

5 А яны настойвалі, кажучы, што Ён падбухторвае народ, навучаючы па ўсёй Юдэі, пачынаючы ад Галілеі аж дасюль.

6 Пілат, пачуўшы пра Галілею, спытаўся: «Ці ж гэты Чалавек — Галілеец?»

7 І, даведаўшыся, што Ён з-пад улады Ірада, паслаў Яго да Ірада, які ў тых дні быў у Ерусаліме.

8 А Ірад, убачыўшы Ісуса, вельмі ўзрадаваўся, бо даўно хацеў убачыць Яго, бо шмат чуў пра Яго і спадзяваўся ўбачыць нейкі знак, які Ён учыніць.

9 І пытаўся ў Яго многімі словамі, а Ён нічога не адказваў яму.

10 А першасьвятары і кніжнікі стаялі, заўзята абвінавачваючы Яго.

11 Ірад жа з жаўнерамі сваімі, пагардзіўшы Ім і пазьдэкваўшыся з Яго, апануў Яго ў сьветлае адзеньне і паслаў Яго да Пілата.

12 І сталіся ў той дзень Пілат і Ірад сябрамі, бо раней мелі варажасьць між сабою.

13 Пілат жа, склікаўшы першасьвятароў, і начальнікаў, і народ,

14 сказаў ім: «Вы прывялі да мяне Чалавека гэтага, як таго, хто адварочвае народ; і вось я, пры вас дапытваючы, не знайшоў у Чалавеку гэтым ніякай віны, у якой вы Яго абвінавачваеце.

15 І таксама Ірад, бо я пасылаў вас да яго, і вось, нічога ня знойдзена ў Ім, вартага сьмерці.

16 Таму, пакараўшы Яго, вызвалю».

17 А яму трэба было на сьвята вызваліць ім аднаго [взязня].

18 А ўсё мноства закрывала, кажучы: «Вазьмі Яго! А нам вызвалі Бараббу!»

- 19 А той быў кінуты ў вязьніцу за паўстаньне, якое ён учыніў у горадзе, і забойства.
- 20 Тады Пілат ізноў прамовіў, хочучы вызваліць Ісуса.
- 21 А яны крычалі, кажучы: «Укрыжуй, укрыжуй Яго!»
- 22 Ён жа трэці раз сказаў ім: «Якое зло Ён учыніў? Аніякай сьмяротнай віны я не знайшоў у Ім; дык пакараўшы Яго, вызвалю».
- 23 Яны ж дамагаліся моцным голасам, просячы, каб Яго ўкрыжавалі. І перамаглі галасы іхнія і першасьвятароў.
- 24 І Пілат прысудзіў, каб сталася паводле просьбы іхняй:
- 25 вызваліў ім таго, хто за паўстаньне і забойства быў кінуты ў вязьніцу, якога яны прасілі, а Ісуса выдаў на іх волю.
- 26 І як вялі Яго, узяўшы нейкага Сымона Кірэнэйца, які ішоў з поля, усклалі на яго крыж, каб нёс за Ісуса.
- 27 А за Ім ішло вялікае мноства народу і жанчынаў, якія плакалі і галасілі па Ім.
- 28 Ісус жа, павярнуўшыся да іх, сказаў: «Дочкі Ерусалімскія! Ня плачце па Мне, але плачце па сабе і па дзецях ваших,
- 29 бо вось прыходзяць дні, калі скажуць: «Шчасьлівыя няплодныя, і чэравы, якія не нараджалі, і грудзі, якія не кармілі».
- 30 Тады пачнуць гаварыць горам: «Упадзіце на нас», і ўзгоркам: «Прыкрыйце нас!»
- 31 Бо калі з зялёным дрэвам гэтае робяць, дык з сухім што станецца?»
- 32 Вялі ж з Ім на сьмерць і двух іншых злачынцаў.
- 33 І калі прыйшлі на месца, называнае Чараповае, там укрыжавалі Яго і злачынцаў, аднаго з правага, а другога — з левага боку.
- 34 Ісус жа сказаў: «Ойча, даруй ім, бо ня ведаюць, што робяць». А тыя, што дзялілі шаты Ягонья, кінулі жэрабя.
- 35 І стаяў народ, глядзячы. Насьмяхаліся ж разам з імі і начальнікі, кажучы: «Другіх збаўляў, няхай жа Сябе Самога збавіць, калі Ён — Хрыстос, Выбранец Божы».
- 36 Зьдзекваліся з Яго і жаўнеры, падыходзячы, і прыносячы Яму воцат,
- 37 і кажучы: «Калі Ты — Валадар Юдэйскі, збаў Сябе Самога».
- 38 І быў над Ім надпіс, напісаны пісаньнямі грэцкімі, рымскімі і гебрайскімі: «Гэта — Валадар Юдэйскі».
- 39 Адзін з павешаных злачынцаў блюзніў на Яго, кажучы: «Калі Ты — Хрыстос, збаў Сябе і нас».
- 40 Адказваючы, другі забараняў яму, кажучы: «Ці ж ты не баішся Бога, бо і сам маеш такі самы прысуд?»
- 41 І мы сапраўды справядліва, бо атрымалі вартае таго, што мы зрабілі, а Ён нічога благога не зрабіў».
- 42 І сказаў Ісусу: «Узгадай пра мяне, Госпадзе, калі прыйдзеш у Валадарства Тваё!»
- 43 І сказаў яму Ісус: «Сапраўды кажу табе: сёньня будзеш са Мною ў раі».
- 44 А было каля шостае гадзіны, і сталася цемра па ўсёй зямлі да гадзіны дзвятае,
- 45 і зацьмілася сонца, і заслона ў бажніцы была разьдзертая пасярэдзіне.
- 46 І ўсклікнуўшы моцным голасам, Ісус сказаў: «Ойча, у рукі Твае аддаю Дух Мой». І, сказаўшы гэтае, аддаў духа.
- 47 Сотнік жа, убачыўшы ўсё, што сталася, праславіў Бога, кажучы: «Праўдзіва, Чалавек гэты быў праведнік».
- 48 І ўвесь натоўп, які зграмадзіўся на гэта відовішча, бачачы, што здарылася, варочаўся, б'ючы сябе ў грудзі.
- 49 А ўсе знаёмыя з Ім і жанчыны, якія ішлі за Ім з Галілеі, стаялі здалёк, глядзячы на гэта.

50 І вось чалавек на імя Язэп, які быў ратманам, чалавек добры і праведны,
51 які не згаджаўся з радай і ўчынкам іхнім, з Арыматэі, гораду Юдэйскага, які таксама чакаў Валадарства Божага,
52 прыйшоўшы да Пілата, прасіў цела Ісуса,
53 і, зьняўшы Яго, абкруціў палатнінаю і палажыў Яго ў магіле, якая была высечаная ў скале, дзе яшчэ ніхто ня быў пахованы.
54 Дзень быў днём прыгатаваньня, і надыходзіла субота.
55 І жанчыны, што былі прыйшоўшы з Ім з Галілеі, пайшлі глядзець магілу і як было пакладзена цела Ягонае.
56 А вярнуўшыся, падрыхтавалі духмянасьці і міра. І ў суботу супачывалі паводле прыказаньня.

Лк 24

1 А ў першы дзень пасья суботы вельмі рана прыйшлі яны да магілы, несучы падрыхтаваныя духмянасьці, і разам з імі некаторыя другія.
2 І знайшлі камень, адвалены ад магілы.
3 І ўвайшоўшы, не знайшлі цела Госпада Ісуса.
4 І сталіся яны зьбянтэжаныя ад гэтага, і вось, сталі перад імі два мужы ў бліскучым адзенні.
5 Калі ў страху схілілі яны абліччы да зямлі, тыя сказалі ім: «Што вы шукаеце жывога сярод мёртвых?»
6 Яго няма тут, але Ён уваскрос. Узгадайце, як Ён казаў вам, калі быў яшчэ ў Галілеі,
7 кажучы, што Сын Чалавечы мусіць быць выдадзены ў рукі людзей грэшных, і быць укрыжаваным, і на трэці дзень уваскрэснуць.
8 І ўгадавалі яны словы Ягонья.
9 І, вярнуўшыся ад магілы, паведамлілі пра гэта ўсім Адзінаццаці і ўсім іншым.
10 А былі гэта Марыя Магдалена, і Яанна, і Марыя Якубава, і іншыя з імі, што сказалі пра гэта апосталам.
11 І падаліся ім словы іхнія пустымі, і не паверылі ім.
12 А Пётар, устаўшы, пабег да магілы і, нахіліўшыся, бачыць прасьціну, што ляжала асобна, і адыйшоў, здзіўляючыся ў сабе з таго, што сталася.
13 І вось, у той жа дзень двое з іх ішлі ў мястэчка, што на адлегласьці ў шэсьцьдзесят стадыяў ад Ерусаліму, называнае Эмаус.
14 І яны гутарылі між сабою пра ўсе гэтыя здарэньні.
15 І сталася, калі яны гутарылі і разважалі між сабою, вось, Сам Ісус, падыйшоўшы, пайшоў з імі.
16 Вочы ж іхнія былі стрыманыя, дык не пазналі Яго.
17 Ён жа сказаў ім: «Што гэта за словы вы гаворыце між сабою, ідучы, і чаму вы пануры?»
18 Адказваючы, адзін з іх, на імя Кляопа, сказаў Яму: «Ці ты адзін з вандроўнікаў у Ерусаліме і ня ведаеш, што сталася ў ім у гэтыя дні?»
19 І Ён сказаў ім: «Што?» Яны ж сказалі Яму: «Пра Ісуса з Назарэту, Які быў прарок, магутны ў справе і слове перад Богам і ўсім народам;
20 як выдалі Яго першасьвятары і начальнікі нашыя на прысуд сьмяротны і ўкрыжавалі Яго?»
21 А мы спадзяваліся, што Ён есьць Той, Які мае адкупіць Ізраіль. Але да ўсяго гэтага вось ужо трэці дзень сёньня, як тое сталася.
22 Але некаторыя жанчыны з нашых здзівілі нас: быўшы раніцай ля магілы
23 і не знайшоўшы цела Ягонага, яны прыйшлі, кажучы, што ўгледзелі відзеж анёлаў, якія кажуць, што Ён жывы.

24 І пайшлі некаторыя з нашых да магілы, і знайшлі так, як і казалі жанчыны, а Яго ня бачылі».

25 І Ён сказаў ім: «О, бяздумныя і павольныя сэрцам, каб верыць усяму, што гаварылі прарокі!

26 Ці ж ня гэтак трэба было цярпець Хрысту і ўвайсці ў славу Сваю?»

27 І, пачаўшы ад Майсея і ўсіх прарокаў, тлумачыў ім усё, што напісана пра Яго.

28 І наблізіліся яны да таго мястэчка, куды ішлі; і Ён паказаў, што ідзе далей.

29 І яны затрымлівалі Яго, кажучы: «Застанься з намі, бо дзень ужо схіліўся да вечара». І Ён увайшоў, каб застацца з імі.

30 І сталася, калі Ён узьягаў разам з імі, Ён, узяўшы хлеб, дабраславіў, паламаў і даў ім.

31 І адчыніліся вочы іхнія, і яны пазналі Яго, а Ён стаўся нябачным для іх.

32 І казалі яны адзін аднаму: «Ці ж не гарэла ў нас сэрца нашае, калі Ён гаварыў да нас у дарозе і калі адчыняў нам Пісаньне?»

33 І, устаўшы ў тую ж гадзіну, вярнуліся ў Ерусалім, і знайшлі разам Адзінаццаць і тых, што з імі,

34 якія гаварылі, што Госпад сапраўды ўвакрос і зьявіўся Сымону.

35 І яны распавялі, што здарылася ў дарозе, і як пазналі Яго ў ламаньні хлеба.

36 Калі ж яны гэтак гаварылі, Сам Ісус стаў сярод іх і каза ім: «Супакой вам!»

37 Яны, жахнуўшыся і спалохаўшыся, падумалі, што бачаць духа.

38 І Ён сказаў ім: «Што вы стрывожыліся? І чаму такія думкі ўваходзяць у сэрцы вашыя?

39 Паглядзіце на рукі Мае і на ногі Мае, бо гэта Я Сам. Дакраніцеся да Мяне і пабачце, бо дух цела і костак ня мае, што, як бачыце, Я маю».

40 І, сказаўшы гэтае, паказаў ім рукі і ногі.

41 Калі ж яны ад радасці яшчэ ня верылі і здзіўляліся, Ён сказаў ім: «Ці маеце тут якую ежу?»

42 Яны ж далі Яму частку печанай рыбы і сотавага мёду.

43 І, узяўшы, Ён еў перад імі.

44 І сказаў ім: «Вось тыя словы, якія Я гаварыў вам, калі яшчэ быў з вамі, што мусіць споўніцца ўсё, што напісана пра Мяне ў Законе Майсея, і ў Прарокаў, і ў Псалмах».

45 Тады адчыніў ім розум дзеля зразуменьня Пісанья.

46 І сказаў ім: «Так напісана і так належала цярпець Хрысту, і ўвакрэснуць з мёртвых на трэці дзень.

47 І будзе абвешчана ў імя Ягонае навяртаньне і адпушчэньне грахоў у-ва ўсіх народах, пачынаючы ад Ерусаліму.

48 А вы — сьведкі гэтага.

49 І вось, Я пасылаю абяцаньне Айца Майго на вас. Вы ж заставайцеся ў горадзе Ерусаліме, пакуль не апанецеся моцаю звыш».

50 І вывеў іх вонкі да Бэтані, і, падняўшы рукі Свае, дабраславіў іх.

51 І сталася, калі дабраслаўляў іх, стаў аддаляцца ад іх і быў узьнесены ў неба.

52 І яны, пакланіўшыся Яму, вярнуліся ў Ерусалім з вялікай радасцю,

53 і былі ўсьцяж у сьвятыні, хвалачы і дабраслаўляючы Бога. Амэн.

ЭВАНГЕЛЬЕ ПАВОДЛЕ ЯНА

- 1 На пачатку было Слова, і Слова было ў Бога, і Богам было Слова.
- 2 Яно было ў Бога спрадвеку.
- 3 Усё праз Яго сталася, і без Яго нічога не было з таго, што сталася.
- 4 У Ім жыццё было, і жыццё было святлом для людзей.
- 5 І святло ў цемры свеціць, і цемра не агарнула яго.
- 6 Быў чалавек, пасланы ад Бога; імя яго Ян.
- 7 Ён прыйшоў дзеля сведчаньня, каб сведчыў пра Святло, каб усе мелі веру праз яго.
- 8 Ня быў ён святлом, але каб сведчыў пра Святло.
- 9 Было Святло праўдзівае, якое прасвятляе ўсякага чалавека, што прыходзіць у свет.
- 10 Было Яно ў свеце, і свет праз Яго стаўся, і свет Яго не пазнаў.
- 11 Да сваіх прыйшло, і свае Яго не прынялі.
- 12 А тым, што прынялі Яго, дало Яно ім сілу дзецьмі Божымі стацца, тым, якія вераць у імя Яго,
- 13 тым, што не ад крыві, не ад жаданьня цела, не ад жаданьня мужа, але ад Бога нарадзіліся.
- 14 І Слова Целам сталася, і пасялілася між нас, поўнае ласкі і праўды, і мы бачылі славу Яго, славу, як Адзінароднага ў Айца.
- 15 Ян сведчыць пра Яго і ўсклікае, кажучы: «Гэта Той, пра Якога я сказаў: “Той, Які пасля мяне ідзе, наперадзе мяне стаў, бо раней за мяне быў”».
- 16 І ад поўнасьці Яго ўсе мы прынялі ласку на ласку.
- 17 Бо Закон быў дадзены праз Майсея, а ласка і праўда сталіся праз Ісуса Хрыста.
- 18 Бога ня бачыў ніхто ніколі; Адзінародны Сын, Які ва ўлоньні Айца, Той зьявіў.
- 19 І вось сведчаньне Яна, калі Юдэі з Ерусаліму паслалі святароў і лявітаў, каб спыталіся ў яго: «Хто ты?»
- 20 І ён прызнаў, і ня выракся, і прызнаў: «Я — не Хрыстос».
- 21 І спыталіся ў яго: «Дык што? Ты — Ілья?» І гаворыць: «Не». «Прарок?» І адказаў: «Не».
- 22 Дык сказалі яму: «Хто ж ты? Каб нам даць адказ тым, якія нас паслалі, што ты кажаш пра самога сябе?»
- 23 Ён сказаў: «Я — голас таго, хто кліча ў пустыні: Прастуйце шлях Госпаду, як сказаў прарок Ісая».
- 24 А пасланых былі з фарысэяў.
- 25 І яны спыталіся ў яго, і сказалі яму: «Дык чаму ты хрысьціш, калі ты не Хрыстос, ані Ілья, ані прарок?»
- 26 Адказаў ім Ян, кажучы: «Я хрышчу вадой, але паўстаў сярод вас Той, Якога вы ня ведаеце;
- 27 гэта Той, Які ідзе за мною, але наперадзе мяне быў, Якому я ня варты развязаць рамень сандалаў Ягоных».
- 28 Сталася гэта ў Бэтабары, за Ярданам, дзе хрысьціў Ян.
- 29 На наступны дзень бачыць Ян Ісуса, Які ішоў да яго, і кажа: «Вось Ягня Божае, Які бярэ на Сябе грэх свету».
- 30 Гэта Той, пра Якога я сказаў: “Ідзе за мною Муж, Які наперадзе мяне стаў, бо раней за мяне быў”.
- 31 І я ня ведаў Яго; але дзеля таго, каб Ён быў зьяўлены Ізраілю, прыйшоў я, хрысьцічы вадою».

- 32 І засьведчыў Ян, кажучы: «Я бачыў Духа, Які зыходзіў з неба як голуб і застаўся на Ім.
- 33 І я ня ведаў Яго, але Той, Які паслаў мяне хрысьціць вадою, сказаў мне: “На Кім угледзіш Духа, Які зыходзіць і застаецца на Ім, Ён і ёсьць Той, Які хрысьціць Духам Сьвятым”.
- 34 І я ўбачыў і засьведчыў, што Ён і ёсьць Сын Божы».
- 35 На наступны дзень ізноў стаяў Ян і двое з вучняў ягоных.
- 36 І, угледзеўшы, што ідзе Ісус, ён гаворыць: «Вось, Ягня Божае!»
- 37 І пачулі двое вучняў ягоных, як казаў гэта, і пайшлі за Ісусам.
- 38 Ісус жа, павярнуўшыся і ўбачыўшы, што яны ідуць за Ім, кажа ім: «Што шукаеце?» Яны ж сказалі Яму: «Раббі, — што перакладаецца Настаўнік, — дзе жывеш?»
- 39 Гаворыць ім: «Прыйдзіце і ўбачыце». Яны пайшлі і ўбачылі, дзе Ён жыве, і засталіся ў Яго той дзень. Было ж каля дзясятае гадзіны.
- 40 Адзін з двух, якія пачулі ад Яна і пайшлі за Ім, быў Андрэй, брат Сымона Пятра.
- 41 Ён першы знаходзіць брата свайго Сымона і кажа яму: «Мы знайшлі Мэсію, — што перакладаецца Хрыстос».
- 42 І ён прывёў яго да Ісуса. Ісус жа, глянуўшы на яго, сказаў: «Ты — СЫМОН, сын Ёны, ты будзеш называцца Кіфа, — што перакладаецца Камень».
- 43 На наступны дзень Ісус хацеў ісьці ў Галілею, і знаходзіць Філіпа, і кажа яму: «Ідзі за Мною».
- 44 Філіп жа быў з Бэтсаіды, з гораду Андрэя і Пятра.
- 45 Філіп знаходзіць Натанаэля і кажа яму: «Мы знайшлі Таго, пра Каго пісаў Майсей у Законе і Прарокі, — Ісуса, сына Язэпа, што з Назарэту».
- 46 І сказаў яму Натанаэль: «Ці ж можа быць што добрае з Назарэту?» Гаворыць яму Філіп: «Прыйдзі і паглядзі».
- 47 Ісус убачыў Натанаэля, які ішоў да Яго, і кажа пра яго: «Вось, сапраўды, Ізраільцянін, у якім няма подступу».
- 48 Натанаэль кажа Яму: «Адкуль Ты даведаўся пра мяне?» Адказаў Ісус і сказаў яму: «Раней, чым Філіп паклікаў цябе, калі ты быў пад дрэвам фігавым, Я бачыў цябе».
- 49 Адказаў Яму Натанаэль: «Раббі! Ты — Сын Божы! Ты — Валадар Ізраіля!»
- 50 Адказаў Ісус і сказаў яму: «Ты верыш, бо Я сказаў табе: Я бачыў цябе пад дрэвам фігавым? Угледзіш больш за гэтае».
- 51 І кажа яму: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: ад цяпер угледзіце неба адчыненае і анёлаў Божых, якія ўзыходзяць і зыходзяць да Сына Чалавечага».

Ян 2

- 1 На трэці дзень было вясельле ў Кане Галілейскай, і маці Ісуса была там.
- 2 Быў таксама запрошаны і Ісус, і вучні Ягоныя на вясельле.
- 3 І, як не хапіла віна, маці Ісуса кажа Яму: «Віна ня маюць».
- 4 Кажа ёй Ісус: «Што Мне і табе, жанчына? Гадзіна Мая яшчэ не прыйшла».
- 5 Гаворыць маці Ягоная слугам: «Што Ён вам скажа, зрабіце».
- 6 Было ж там шэсьць каменных глянкоў, якія стаялі дзеля ачышчэньня юдэйскага і зьмяшчалі дзьве ці тры меры.
- 7 Кажа ім Ісус: «Напоўніце вадою глянкі». І напоўнілі іх да верху.
- 8 І кажа ім: «Чэрпайце цяпер і нясіце да маршалка». І занеслі.
- 9 Калі ж маршалак пакаштаваў вады, якая сталася віном, — а ён ня ведаў, адкуль яно, слугі ж, якія налівалі ваду, ведалі, — кліча жаніха

- 10 і кажа яму: «Кожны чалавек перш падае добрае віно, а як нап'юцца, тады горшае; ты ж добрае віно захаваў дагэтуль».
- 11 Так зрабіў Ісус у Кане Галілейскай пачатак знакам і выявіў славу Сваю, і паверылі ў Яго вучні Ягонья.
- 12 Пасьля гэтага прыйшоў Ён у Капэрнаум, Сам і маці Ягоная, і браты Ягонья, і вучні Ягонья, і заставаўся там некалькі дзён.
- 13 І была блізка Пасха юдэйская, і ўзыйшоў Ісус у Ерусалім.
- 14 І знайшоў у сьвятыні тых, што прадавалі валоў, авечак і галубоў, і мянляў, якія там сядзелі.
- 15 І, зрабіўшы біч з вярвак, Ён выгнаў са сьвятыні ўсіх, а таксама авечак і валоў, і грошы мянляма рассыпаў, і сталы іх абярнуў;
- 16 і сказаў тым, што прадавалі галубоў: «Забярыце гэта адсюль і не рабіце дом Айца Майго домам гандлю».
- 17 І ўгадалі вучні Ягонья, што напісана: «Руплівасьць пра дом Твой зьядае Мяне».
- 18 Адказалі тады Юдзі і сказалі Яму: «Які знак пакажаш нам, што гэтак робіш?»
- 19 Адказаў Ісус і сказаў ім: «Зруйнаўце гэтую бажніцу, і Я ў тры дні адбудую яе».
- 20 Сказалі тады Юдзі: «Сорак шэсьць гадоў будавалася бажніца гэтая, а Ты ў тры дні адбудуеш яе?»
- 21 А Ён гаварыў пра бажніцу цела Свайго.
- 22 Калі ж Ён уваскрос з мёртвых, угадалі вучні Ягонья, што Ён казаў гэтае, і паверылі Пісаньню і словам, якія сказаў Ісус.
- 23 Калі ж Ён быў у Ерусаліме на Пасху ў сьвяты, многія паверылі ў імя Яго, бачачы знакі, якія Ён чыніў.
- 24 Але Сам Ісус не даверыўся ім, бо ведаў усіх
- 25 і ня меў патрэбы, каб хто сьведчыў пра чалавека, бо Ён ведаў, што было ў чалавеку.

Ян 3

- 1 Быў жа сярод фарысэяў чалавек на імя Нікадэм, начальнік юдэйскі.
- 2 Ён прыйшоў да Ісуса ўначы і сказаў Яму: «Раббі! Мы ведаем, што Ты Настаўнік, Які прыйшоў ад Бога, бо ніхто ня можа рабіць такіх знакаў, якія Ты робіш, калі б ня быў з ім Бог».
- 3 Адказаў яму Ісус і сказаў: «Сапраўды, сапраўды кажу табе: Калі хто не народзіцца звыш, ня можа ўбачыць Валадарства Божага».
- 4 Кажы Яму Нікадэм: «Як можа чалавек нарадзіцца, калі ён стары? Няўжо ж ён другі раз можа ўвайсьці ў чэрава маці сваёй і нарадзіцца?»
- 5 Адказаў Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу табе: Калі хто не народзіцца з вады і Духа, ня можа ўвайсьці ў Валадарства Божае».
- 6 Народжанае з цела ёсьць цела, а народжанае з Духа ёсьць дух.
- 7 Не зьдзіўляйся, што Я сказаў табе: Трэба вам нарадзіцца звыш.
- 8 Дух дыхае, дзе хоча, і голас Яго чуеш, але ня ведаеш, адкуль прыходзіць і куды адыходзіць; гэтак і ўсякі, народжаны з Духа».
- 9 Адказаў Нікадэм і сказаў Яму: «Як гэта можа стацца?»
- 10 Адказаў Ісус і сказаў яму: «Ты — настаўнік Ізраіля, і гэтага ня ведаеш?
- 11 Сапраўды, сапраўды кажу табе: Мы гаворым пра тое, што ведаем, і сьведчым пра тое, што бачылі, і вы сьведчаньня нашага не прыймаеце».
- 12 Калі Я сказаў вам пра зямное, і ня верыце, як паверыце, калі буду гаварыць пра нябеснае?
- 13 І ніхто не ўзыйшоў у неба, толькі Сын Чалавечы, Які ў небе, Які з неба зыйшоў».
- 14 І, як Майсей падняў змея ў пустыні, так мусіць быць падняты Сын Чалавечы,
- 15 каб кожны, хто верыць у Яго, не загінуў, але меў жыцьцё вечнае».

- 16 Бо так палюбіў Бог сьвет, што Сына Свайго Адзінароднага аддаў, каб кожны, хто верыць у Яго, не загінуў, але меў жыцьцё вечнае.
- 17 Бо не паслаў Бог Сына Свайго ў сьвет, каб судзіць сьвет, але каб сьвет быў збаўлены праз Яго.
- 18 Хто верыць у Яго, ня судзіцца, а хто ня верыць, той ужо асуджаны, бо не паверыў у імя Адзінароднага Сына Богага.
- 19 Суд жа такі, што Сьвятло прыйшло ў сьвет, але людзі палюбілі цемру больш за сьвятло, бо ўчынкі іх былі злыя.
- 20 Бо кожны, хто робіць благое, ненавідзіць сьвятло і не ідзе да сьвятла, каб не былі дакараныя ўчынкі ягоныя.
- 21 А хто чыніць праўду, ідзе да сьвятла, каб відочнымі былі ўчынкі ягоныя, бо яны ў Богу ўчыненыя».
- 22 Пасьля гэтага прыйшоў Ісус і вучні Ягоныя ў зямлю Юдэйскую, і там быў з імі, і хрысьціў.
- 23 Ян жа таксама хрысьціў у Эноне, недалёка ад Салему, бо вады там было шмат, і прыходзілі туды, і хрысьціліся,
- 24 бо Ян яшчэ ня быў кінуты ў вязьніцу.
- 25 І сталася спрэчка ў Янавых вучняў з Юдэямі пра ачышчэньне.
- 26 І прыйшлі да Яна, і казалі яму: «Раббі! Той, Які быў з табою за Ярданам, пра Якога ты сьведчыў, вось, Ён хрысьціць, і ўсе ідуць да Яго».
- 27 Адказаў Ян і сказаў: «Ня можа чалавек нічога ўзяць, калі яму ня будзе дадзена з неба.
- 28 Самі вы сьведкі мне ў тым, што я сказаў: **“Я не Хрыстос, але я пасланы перад Ім”**.
- 29 Хто мае нявесту, той жаніх, а сябра жаніха, які стаіць і слухае яго, радасьцю радуецца дзеля голасы жаніха. Вось гэтая радасьць мая споўнілася.
- 30 Яму трэба расьці, а мне — **малець**».
- 31 Хто з вышыні прыходзіць, Той вышэй за ўсіх, а хто з зямлі, той зямны і з зямлі гаворыць. Хто з неба прыходзіць, Той вышэй за ўсіх,
- 32 і што бачыў і чуў, пра тое сьведчыць, і ніхто не прыймае сьведчаньня Ягонага.
- 33 Хто ж прыняў Яго сьведчаньне, той запячатаў, што Бог праўдзiвы.
- 34 Бо Той, Каго паслаў Бог, гаворыць словы Божыя, бо ня мераючы дае Бог Духа.
- 35 Айцец любіць Сына і ўсё аддаў у руку Яго.
- 36 Хто верыць у Сына, мае жыцьцё вечнае, а хто ў Сына ня верыць, ня ўгледзіць жыцьця, але гнеў Божы будзе на ім.

Ян 4

- 1 Калі ж даведаўся Госпад, што пачулі фарысеі, што Ісус больш вучняў здабывае і хрысьціць, чым Ян, —
- 2 хоць Сам Ісус не хрысьціў, але вучні Ягоныя, —
- 3 пакінуў Юдэю і пайшоў зноў у Галілею.
- 4 Мусіў жа Ён праходзіць праз Самарыю.
- 5 І вось, прыходзіць Ён у горад Самарыйскі, называны Сыхар, недалёка поля, якое даў Якуб Язэпу, сыну свайму.
- 6 Была ж там крыніца Якуба. Дык Ісус, стомлены падарожжам, сеў ля крыніцы. Было каля шостае гадзіны.
- 7 Прыходзіць жанчына з Самарыі начэрпаць вады. Гаворыць ёй Ісус: «Дай Мне піць».
- 8 Бо вучні Ягоныя адыйшлі ў горад набыць ежы.
- 9 Жанчына Самаранка кажа Яму: «Як Ты, Юдэй, просіш піць у мяне, жанчыны Самаранкі?» Бо Юдэі ня маюць зносін з Самаранамі.

- 10 Адказаў Ісус і сказаў ёй: «Калі б ты ведала дар Божы і Хто кажа табе: “Дай Мне піць”, то ты прасіла б у Яго, і Ён даў бы табе вады жывое».
- 11 Гаворыць Яму жанчына: «Пане! У Цябе і зачарпнуць няма чым, а калодзеж глыбокі. Дык адкуль у Цябе вада жывая?»
- 12 Няўжо Ты большы за бацьку нашага Якуба, які даў нам гэты калодзеж і сам з яго піў, і сыны ягоныя, і статак ягоны?»
- 13 Адказаў Ісус і сказаў ёй: «Усякі, хто п’е гэтую ваду, зноў будзе смагнуць.
- 14 Хто ж вып’е ваду, якую Я яму дам, ня будзе смагнуць ніколі, але вада, якую Я дам яму, станецца ў ім крыніцаю вады, якая цячэ ў жыцьцё вечнае».
- 15 Гаворыць Яму жанчына: «Пане! Дай мне гэтай вады, каб я ня смагнула і не прыходзіла сюды чэрпаць».
- 16 Гаворыць ёй Ісус: «Ідзі, пакліч мужа твайго і прыходзь сюды».
- 17 Адказала жанчына і сказала: «Я ня маю мужа». Гаворыць ёй Ісус: «Добра ты сказала, што ня маеш мужа,
- 18 бо мела ты пяць мужоў, і той, якога цяпер маеш, ня муж табе. Гэта ты праўдзіва сказала».
- 19 Гаворыць Яму жанчына: «Пане! Бачу, што Ты — прарок.
- 20 Бацькі нашыя пакланяліся на гэтай гары, а вы кажаце, што ў Ерусаліме месца, дзе павінны пакланяцца».
- 21 Гаворыць ёй Ісус: «Жанчына, павер Мне, што прыходзіць час, калі ані на гэтай гары, ані ў Ерусаліме ня будзеце пакланяцца Айцу.
- 22 Вы ня ведаеце, каму пакланяецеся; а мы ведаем, Каму пакланяемся, бо збаўленьне ад Юдэяў.
- 23 Але прыходзіць час, і ён ужо прыйшоў, калі сапраўдныя паклоньнікі будуць пакланяцца Айцу ў духу і праўдзе, бо гэтых паклоньнікаў Айцец шукае Сабе.
- 24 Бог ёсьць Дух, і тыя, якія пакланяюцца Яму, павінны пакланяцца ў духу і праўдзе».
- 25 Гаворыць Яму жанчына: «Ведаю, што прыходзіць Мэсія, называны Хрыстос, і калі Ён прыйдзе, абвесьціць нам усё».
- 26 Гаворыць ёй Ісус: «Гэта Я, Які гавару з табою».
- 27 У гэты час прыйшлі вучні Ягоныя і здзівіліся, што Ён гаварыў з жанчынаю, але ніводзін не сказаў: «Што шукаеш?» ці: «Што гаворыш з ёю?»
- 28 Тады жанчына пакінула глянк свой, і адыйшла ў горад, і гаворыць людзям:
- 29 «Пайдзіце, пабачце Чалавека, Які сказаў мне ўсё, што я зрабіла. Ці не Хрыстос гэта?»
- 30 Яны выйшлі з гораду і пайшлі да Яго.
- 31 Тым часам вучні прасілі Яго, кажучы: «Раббі! Еш».
- 32 Ён жа сказаў ім: «Я ем ежу, якой вы ня ведаеце».
- 33 Тады вучні гаварылі паміж сабою: «Няўжо нехта прынёс Яму есьці?»
- 34 Гаворыць ім Ісус: «Мая ежа ў тым, каб выканаць волю Таго, Хто Мяне паслаў, і скончыць справу Яго.
- 35 Ці ня кажаце вы, што яшчэ чатыры месяцы, і прыйдзе жніво? Вось, Я кажу вам: Падыміце вочы вашыя і паглядзіце на нівы, як яны пабялелі да жніва.
- 36 Хто жне, атрымлівае плату і зьбірае плён дзеля жыцьця вечнага, каб і сейбіт, і жнец разам радаваліся.
- 37 Бо ў гэтым спраўджваецца слова: “Адзін сее, а другі жне”.
- 38 Я паслаў вас жаць тое, над чым вы не працавалі; іншыя працавалі, а вы прыйшлі на працу іхнюю».
- 39 І шмат Самаранаў з гораду таго паверылі ў Яго праз слова жанчыны, якая сьведчыла: «Ён сказаў мне ўсё, што я зрабіла».

40 І вось, калі прыйшлі да Яго Самаране, то прасілі Яго застацца ў іх, і Ён застаўся там два дні.

41 І яшчэ больш паверыла праз слова Яго.

42 А жанчыне гэтай казалі: «Ужо ня дзеля твайго аповеду верым, бо мы самі чулі і даведаліся, што гэта праўдзіва Збаўца сьвету, Хрыстос».

43 Праз два дні выйшаў Ён адтуль і пайшоў у Галілею.

44 Бо Сам Ісус сьведчыў, што прарок ня мае пашаны ў сваёй бацькаўшчыне.

45 Калі ж прыйшоў Ён у Галілею, Галілейцы прынялі Яго, бо бачылі ўсе, што зрабіў у Ерусаліме ў часе сьвята; бо і самі яны хадзілі на сьвята.

46 І вось Ісус ізноў прыйшоў у Кану Галілейскую, дзе зрабіў з вады віно. І быў у Каньэрнаме нейкі ўрадовец, у якога заняджуаў сын.

47 Ён, пачуўшы, што Ісус прыйшоў з Юдэі ў Галілею, прыйшоў да Яго і прасіў Яго прыйсьці і аздаравіць сына ягонага, бо той канаў.

48 І сказаў яму Ісус: «Вы не паверыце, калі ня ўбачыце знакаў і цудаў».

49 Урадовец кажа Яму: «Госпадзе! Прыйдзі, пакуль не памёр хлопчык мой».

50 Кажа яму Ісус: «Ідзі, сын твой жывы!» І паверыў чалавек той словам, якія сказаў яму Ісус, і пайшоў.

51 І калі ён ужо вяртаўся дадому, перанялі яго слугі ягоныя і паведамлілі, кажучы: «Сын твой жывы».

52 Ён спытаўся ў іх: «А якой гадзіне палягчэла яму?» І казалі яму: «Учора а сьмай гадзіне гарачка пакінула яго».

53 Дык даведаўся бацька, што гэта была тая гадзіна, калі Ісус сказаў яму: «Сын твой жывы». І паверыў ён сам і ўвесь дом ягоны.

54 Гэта ўжо другі знак учыніў Ісус, вярнуўшыся з Юдэі ў Галілею.

Ян 5

1 Пасьля гэтага было сьвята юдэйскае, і ўзьйшоў Ісус у Ерусалім.

2 Ёсьць жа ў Ерусаліме ля Авечае брамы сажалка, якая завецца па-гебрайску Бэтэзда і якая мае пяць прысенкаў.

3 У іх ляжала вялікае мноства нядужых, сьляпых, кульгавых, ссохшых, якія чакалі руху вады;

4 бо анёл Госпадаў у пэўны час зыходзіў у сажалку і каламуціў ваду; і хто першы ўваходзіў у яе пасля ўскаламучанья вады, той ставаўся здаровым, на што б ні хварэў.

5 І быў тут нейкі чалавек, які меў нядужасьць трыццаць восем гадоў.

6 Ісус убачыў яго, што ён ляжаў, і, даведаўшыся, што ён ляжыць ужо доўгі час, кажа яму: «Ці хочаш стацца здаровым?»

7 Нядужы адказаў Яму: «Пане, я ня маю чалавека, які спусьціў бы мяне ў сажалку, калі ўскаламуціцца вада; калі ж сам прыходжу, другі ўжо зыходзіць раней за мяне».

8 Кажа яму Ісус: «Устань, вазьмі ложка твой і хадзі».

9 І адразу стаўся здаровым той чалавек, і ўзяў ложка свой, і пайшоў. Была ж субота ў той дзень.

10 Дзеля гэтага Юдэі казалі аздараўленаму: «Сеньня субота, ня можна табе браць ложка».

11 Ён адказаў ім: «Той, Які мяне зрабіў здаровым, Ён мне сказаў: “Вазьмі ложка твой і хадзі”».

12 Тады спыталіся ў яго: «Хто Той Чалавек, Які сказаў табе: “Вазьмі ложка твой і хадзі?”»

13 Аздараўлены ж ня ведаў, хто Ён, бо Ісус зьнік у натоўпе, які быў у тым месцы.

- 14 Пасьля гэтага Ісус знаходзіць яго ў сьвятыні і кажа яму: «Вось, ты стаўся здаровым, не грашы больш, каб ня сталася з табою нешта горшае».
- 15 Чалавек гэты пайшоў і абвясціў Юдэям, што гэта Ісус аздаравіў яго.
- 16 І дзеля гэтага пачалі Юдэі перасьледаваць Ісуса, і шукалі, каб забіць Яго, бо Ён учыніў гэткае ў суботу.
- 17 Ісус жа адказваў ім: «Айцец Мой дагэтуль робіць, і Я раблю».
- 18 Дзеля гэтага Юдэі яшчэ больш шукалі, каб забіць Яго, бо Ён ня толькі парушаў суботу, але і Айцом Сваім называў Бога, робячы Сябе роўным Богу.
- 19 Тады адказваў Ісус і сказаў ім: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: Сын нічога ня можа рабіць Сам ад Сябе, калі ня бачыць Айца, Які робіць, бо што Ён робіць, тое і Сын робіць таксама.
- 20 Бо Айцец любіць Сына і паказвае Яму ўсё, што Сам робіць, і большыя за гэтыя пакажа Яму справы, ажно вы здзівіцеся.
- 21 Бо як Айцец уваскрашае мёртвых і ажыўляе, так і Сын ажыўляе, каго хоча.
- 22 Бо Айцец і ня судзіць нікога, але ўвесь суд аддаў Сыну,
- 23 каб усе шанавалі Сына, як шануюць Айца. Хто не шануе Сына, не шануе і Айца, Які паслаў Яго.
- 24 Сапраўды, сапраўды кажу вам: Хто слухае слова Маё і верыць у Таго, Хто паслаў Мяне, мае жыцьцё вечнае і на суд не ідзе, але перайшоў ад сьмерці ў жыцьцё.
- 25 Сапраўды, сапраўды кажу вам: Прыходзіць гадзіна, і яна ўжо прыйшла, калі мёртвыя пачуюць голас Сына Богага і, пачуўшы, ажывуць.
- 26 Бо як Айцец мае жыцьцё ў Сабе, так і Сыну даў жыцьцё мець у Сабе.
- 27 І даў Яму ўладу чыніць суд, бо Ён ёсьць Сын Чалавечы.
- 28 Не здзіўляйцеся гэтаму: бо прыходзіць гадзіна, калі ўсе, што ў магілах, пачуюць голас Ягоны,
- 29 і выйдучь тыя, што чынілі добрае, на ўваскрашэньне жыцьця, а тыя, што чынілі благае, — на ўваскрашэньне суду.
- 30 Я нічога не магу рабіць Сам ад Сябе. Як чую, так і суджу, і суд Мой праведны, бо Я не шукаю Маёй волі, але волі Айца, Які паслаў Мяне.
- 31 Калі Я сьведчу Сам пра Сябе, сьведчаньне Маё ня ёсьць праўдзівае.
- 32 Ёсьць Другі, Які сьведчыць пра Мяне, і Я ведаю, што праўдзівае тое сьведчаньне, якім Ён сьведчыць пра Мяне.
- 33 Вы пасылалі да Яна, і ён засьведчыў пра праўду.
- 34 Але Я не ад чалавека прымаю сьведчаньне, але кажу гэта, каб вы былі збаўленыя.
- 35 Ён быў сьвечкай, якая гарэла і сьвяціла, а вы хацелі часіну радавацца пры сьвятле ягоным.
- 36 Я ж маю сьведчаньне, большае за Янава, бо справы, якія Айцец даў Мне скончыць, самыя гэтыя справы, якія Я раблю, сьведчаць пра Мяне, бо Айцец паслаў Мяне,
- 37 і Айцец, Які паслаў Мяне, Сам засьведчыў пра Мяне. Але вы ані голасу Яго ніколі ня чулі, ані аблічча Яго ня бачылі,
- 38 і ня маеце слова Ягонага, якое ў вас было б, бо ня верыце Таму, Каго Ён паслаў.
- 39 Дасьледуйце Пісаньні, бо вы думаеце праз іх мець жыцьцё вечнае, і яны сьведчаць пра Мяне.
- 40 Але вы ня хочаце прыйсьці да Мяне, каб мець жыцьцё.
- 41 Славы ад людзей не прымаю,
- 42 але ведаю вас, што любові да Бога ня маеце ў сабе.
- 43 Я прыйшоў у імя Айца Майго, і вы не прымаеце Мяне, а калі другі прыйдзе ў сваё імя, таго прымеце.

44 Як вы можаце верыць, калі прыймаеце славу адзін ад аднаго, а славы, якая ад адзінага Бога, не шукаеце.

45 Ня думайце, што Я буду вінаваціць вас перад Айцом; ёсьць на вас абвінавальнік Майсей, на якога вы спадзеяцеся.

46 Бо, калі б вы верылі Майсею, то верылі б і Мне, бо ён пісаў пра Мяне.

47 Калі ж ягоным пісаньням ня верыце, як Маім словам паверыце?»

Ян 6

1 Пасьля гэтага адыйшоў Ісус на другі бок мора Галілейскага, значыцца, Тыбэрыядзкага.

2 І ішоў за Ім шматлікі натоўп, бо бачылі знакі, якія Ён учыняў адносна нядужых.

3 І ўзыйшоў Ісус на гару, і там сядзеў з вучнямі Сваімі.

4 А была блізка Пасха, сьвята юдэйскае.

5 Тады Ісус, падняўшы вочы і ўгледзеўшы, што вялікі натоўп ідзе да Яго, кажа Філіпу: «Дзе мы купім хлеба, каб яны пад'елі?»

6 Казаў жа Ён гэта, спакушаючы яго, бо Сам ведаў, што меўся зрабіць.

7 Адказаў Яму Філіп: «Ім на дзевьесці дынараў ня хопіць хлеба, каб кожны з іх атрымаў хоць нешта».

8 Кажа Яму адзін з вучняў Ягоных, Андрэй, брат Сымона Пятра:

9 «Тут ёсьць адзін хлопчык, які мае пяць хлябоў ячменных і дзьве рыбы; але што гэта для такога мноства?»

10 Ісус сказаў: «Скажыце людзям узьлегчы». Было ж на тым месцы шмат травы. Тады ўзьлеглі мужчыны лікам каля пяці тысячаў.

11 І ўзяў Ісус хлябы, і, падзякаваўшы, раздаў вучням, а вучні — **ТЫМ**, якія ўзьляглі, падобным чынам і рыбы, колькі хто хацеў.

12 Калі ж яны насыціліся, Ён кажа вучням Сваім: «Зьбярыце кавалкі, якія засталіся, каб нічога не прапала».

13 Тады сабралі і напоўнілі дванаццаць кашоў кавалкамі ад пяці ячменных хлябоў, што засталіся ў тых, якія елі.

14 Людзі ж, убачыўшы знак, які ўчыніў Ісус, казалі: «Гэта сапраўды Прарок, Які прыходзіць у сьвет».

15 Ісус жа, даведаўшыся, што яны маюць прыйсьці і ўзяць Яго, каб зрабіць Яго валадаром, ізноў адыйшоў на гару адзін.

16 Калі надыйшоў вечар, вучні Ягоныя зыйшлі да мора

17 і, увайшоўшы ў човен, паплылі на другі бок мора ў Капэрнаум. І было ўжо цёмна, і Ісус не прыйшоў да іх.

18 А мора хвалявалася, бо дзьмуў моцны вецер.

19 Праплыўшы каля дваццаці ці трыццаці стадыяў, яны бачаць Ісуса, Які ідзе па моры і ўжо недалёка ад чаўна, і спалохаліся.

20 Ён жа кажа ім: «Гэта Я, ня бойцеся!»

21 Яны хацелі ўзяць Яго ў човен, і адразу човен прыстаў да берагу, да якога плылі.

22 На заўтра натоўп, які стаяў на другім баку мора, убачыў, што там не было другога чаўна, апрача аднаго, у які ўвайшлі вучні Ягоныя, і што Ісус не ўваходзіў у човен з вучнямі Сваімі, але адплылі адны вучні Ягоныя.

23 Другія ж чаўны прыплылі з Тыбэрыяды, паблізу ад таго месца, дзе елі хлеб, за які дзякаваў Госпад.

24 Калі натоўп убачыў, што там няма ні Ісуса, ні вучняў Ягоных, дык увайшлі ў чаўны і прыплылі ў Капэрнаум, шукаючы Ісуса.

25 І, знайшоўшы Яго на другім баку мора, казалі Яму: «Раббі, калі Ты сюды прыйшоў?»

- 26 Адказаў ім Ісус і сказаў: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: вы шукаеце Мяне не таму, што бачылі знак, але таму, што елі хлеб і наеліся.
- 27 Працуйце ж не дзеля ежы, што зьнішчаецца, але дзеля ежы, якая застаецца ў жыццё вечнае, якое дасьць вам Сын Чалавечы, бо на Ім паставіў пячатку Айцец Бог».
- 28 Тады сказалі Яму: «Што нам рабіць, каб рабіць справы Божыя?»
- 29 Адказаў Ісус і сказаў ім: «Гэта ёсьць справа Божая, каб вы верылі ў Таго, Каго Ён паслаў».
- 30 Тады яны сказалі Яму: «Які тады зробіш знак, каб мы ўбачылі і паверылі Табе? Што ўчыніш?»
- 31 Бацькі нашыя елі манну ў пустыні, як напісана: “Хлеб з неба даў ім есьці»”.
- 32 Сказаў тады ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: не Майсей даў вам хлеб з неба, але Айцец Мой дае вам праўдзівы хлеб з неба,
- 33 бо хлеб Божы ёсьць Той, Які зыходзіць з неба і дае жыццё сьвету».
- 34 Тады сказалі Яму: «Госпадзе! Давай нам заўсёды такі хлеб».
- 35 Ісус жа сказаў ім: «Я ёсьць хлеб жыцця. Хто прыходзіць да Мяне, ня будзе галодны, і хто верыць у Мяне, ня будзе смагнуць ніколі.
- 36 Але Я сказаў вам, што вы бачылі Мяне, і ня верыце.
- 37 Усё, што дае Мне Айцец, да Мяне прыйдзе, і таго, хто прыходзіць да Мяне, ня выганоу прэч,
- 38 бо Я зыйшоў з неба не дзеля таго, каб чыніць Маю волю, але волю Таго, Хто паслаў Мяне.
- 39 А гэта ёсьць воля Айца, Які паслаў Мяне, каб з таго, што Ён Мне даў, нічога не загубіць, але ўваскрасіць усё ў апошні дзень.
- 40 Гэта ж ёсьць воля Таго, Хто паслаў Мяне, каб кожны, хто бачыць Сына і верыць у Яго, меў жыццё вечнае, і Я ўваскрашу Яго ў апошні дзень».
- 41 Тады Юдэі пачалі наракаць на Яго, бо Ён сказаў: «Я ёсьць хлеб, які з неба зыйшоў»,
- 42 і гаварылі: «Ці ж Ён не Ісус, сын Язэпаў, бацьку і маці Якога мы ведаем? Як жа Ён кажа: “Я зыйшоў з неба”?»
- 43 Тады адказаў Ісус і сказаў ім: «Не наракайце між сабою.
- 44 Ніхто ня можа прыйсьці да Мяне, калі Айцец, Які паслаў Мяне, не прыцягне яго, і Я ўваскрашу яго ў апошні дзень.
- 45 Напісана ў Прарокаў: “І будуць усе навучаны Богам”. Дык кожны, хто пачуў ад Айца і навучыўся, прыходзіць да Мяне.
- 46 Не таму, што нехта бачыў Айца, акрамя Таго, Які ў Бога, Ён бачыў Айца.
- 47 Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто верыць у Мяне, мае жыццё вечнае.
- 48 Я — хлеб жыцця.
- 49 Бацькі вашыя елі манну ў пустыні і паўміралі.
- 50 Хлеб жа, які з неба зыходзіць, такі, што той, хто будзе есьці яго, не памрэ.
- 51 Я — хлеб жывы, які з неба зыйшоў. Хто будзе есьці хлеб гэты, жыць будзе на вякі. Хлеб жа, які Я дам, ёсьць Цела Маё, якое Я аддам за жыццё сьвету».
- 52 І спрачаліся між сабою Юдэі, кажучы: «Як Ён можа даць нам есьці Цела Сваё?»
- 53 Тады сказаў ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: калі ня будзеце есьці Цела Сына Чалавечага і піць Кроў Ягоную, ня будзеце мець жыцця ў сабе.
- 54 Хто есьць Цела Маё і п’е Кроў Маю, мае жыццё вечнае, і Я ўваскрашу яго ў апошні дзень.
- 55 Бо Цела Маё сапраўды ёсьць ежа, і Кроў Мая сапраўды ёсьць пітво.
- 56 Хто есьць Цела Маё і п’е Кроў Маю, у-ва Мне ёсьць, і Я ў ім.

- 57 Як паслаў Мяне жывы Айцец, і Я жыву праз Айца, так і той, хто есьць Мяне, жыць будзе праз Мяне.
- 58 Гэта і ёсьць хлеб, які з неба зыйшоў. Ня так, як бацькі вашыя елі манну і паўміралі. Хто есьць гэты хлеб, жыць будзе на вякі».
- 59 Гэта гаварыў Ён у сынагозе, навучаючы ў Капэрнауме.
- 60 Многія з вучняў Ягоных, якія чулі гэта, казалі: «Жорсткае гэта слова. Хто можа слухаць яго?»
- 61 Ісус жа, ведаючы ў Сабе, што вучні Ягоныя наракаюць адносна гэтага, сказаў ім: «Ці гэта вас згаршае?»
- 62 А калі ўбачыце Сына Чалавечага, Які ўзыходзіць туды, дзе быў раней?»
- 63 Дух ажыўляе, а цела не прыносіць аніякай карысьці. Словы, якія Я вам кажу, ёсьць дух і жыцьцё.
- 64 Але ёсьць некаторыя сярод вас, што ня вераць». Бо Ісус ад пачатку ведаў, што ёсьць тыя, што ня вераць, і хто выдасць Яго.
- 65 І сказаў: «Дзеля гэтага і сказаў Я вам, што ніхто ня можа прыйсці да Мяне, калі яму ня будзе дадзена Айцом Маім».
- 66 З таго часу многія з вучняў Ягоных пайшлі назад і ўжо не хадзілі з Ім.
- 67 Тады Ісус сказаў Дванаццаці: «Ці ня хочаце і вы зыйсьці?»
- 68 Адказаў тады Яму Сымон Пётар: «Госпадзе! Да каго нам ісьці? Ты маеш словы жыцьця вечнага.
- 69 І мы паверылі, і пазналі, што Ты — Хрыстос, Сын Бога Жывога».
- 70 Адказаў ім Ісус: «Ці ня вас дванаццаць Я выбраў? Але адзін з вас — д’ябал».
- 71 Гаварыў жа Ён пра Юду Сымонавага Іскарыйёта, бо той меўся выдаць Яго, хоць быў адзін з Дванаццаці.

Ян 7

- 1 І хадзіў Ісус пасья гэтага па Галілеі, бо не хацеў хадзіць па Юдэі, таму што Юдэі шукалі забіць Яго.
- 2 Было ж блізка сьвята юдэйскае Намётаў.
- 3 Тады браты Ягоныя казалі Яму: «Выйдзі адсюль і пайдзі ў Юдэю, каб і вучні Твае бачылі справы Твае, якія Ты робіш.
- 4 Бо ніхто нічога таемна ня робіць, і сам імкнецца быць вядомым. Калі робіш гэткае, зьяві Сябе сьвету».
- 5 Бо і браты Ягоныя таксама ня верылі ў Яго.
- 6 Ісус жа кажа ім: «Час Мой яшчэ не прыйшоў, а для вас заўсёды час.
- 7 Вас сьвет ня можа ненавідзецц, а Мяне ненавідзіць, бо Я сьведчу пра яго, што справы ягоныя злыя.
- 8 Вы ідзіце на гэтае сьвята, а Я яшчэ не пайду на гэтае сьвята, бо час Мой яшчэ ня споўніўся».
- 9 Сказаўшы ім гэта, застаўся ў Галілеі.
- 10 Калі ж пайшлі браты Ягоныя, тады і Ён пайшоў на сьвята, ня яўна, але як быццам таемна.
- 11 А Юдэі шукалі Яго на сьвяце і гаварылі: «Дзе Ён?»
- 12 І шмат размоваў было адносна Яго ў натоўпах: адны казалі, што Ён добры, а другія казалі: «Не, бо Ён падманвае грамаду».
- 13 Аднак ніхто не гаварыў адносна Яго яўна дзеля страху перад Юдэямі.
- 14 Але ў палове сьвята Ісус увайшоў у сьвятыню і навучаў.
- 15 І здзіўляліся Юдэі, кажучы: «Як Ён ведае Пісаньні, не вучыўшыся?»
- 16 Адказаў ім Ісус і сказаў: «Маё вучэньне не Маё, але Таго, Хто паслаў Мяне.

- 17 Калі хто хоча выконваць волю Яго, той зразумее адносна вучэньня гэтага, ці ад Бога яно, ці Я ад Сябе гавару.
- 18 Хто гаворыць сам ад сябе, той шукае сваёй славы, а Хто шукае славы Таго, Хто паслаў Яго, Той праўдзівы, і няма ў Ім няправеднасьці.
- 19 Ці ня даў вам Майсей Закону? І ніхто з вас не выконвае Закон. За што шукаеце забіць Мяне?»
- 20 Натоўп адказаў і сказаў: «Дэмана Ты маеш. Хто шукае забіць Цябе?»
- 21 Адказаў Ісус і сказаў ім: «Адну справу Я зрабіў, і вы ўсе здзіўляецеся.
- 22 Майсей даў вам абразаньне; хоць яно і не ад Майсея, але ад бацькоў, і ў суботу вы абразаеце чалавека.
- 23 Калі ў суботу абразаецца чалавек, каб ня быў парушаны закон Майсееў, чаму ж вы незадаволеныя Мною, што Я ўсяго чалавека зрабіў здравым у суботу?»
- 24 Не судзіце па зьнешнасьці, але судзіце судом справядлівым».
- 25 Казалі тады некаторыя з Ерусалімцаў: «Ці ж гэта ня Той, Якога шукаюць, каб забіць?»
- 26 І вось Ён яўна гаворыць, і нічога ня кажуць Яму. Ці не пераканаліся начальнікі, што Ён сапраўды Хрыстос?»
- 27 Але мы ведаем Яго, адкуль Ён. Калі ж прыйдзе Хрыстос, ніхто ня будзе ведаць, адкуль Ён».
- 28 Усклікнуў тады Ісус у сьвятыні, навучаючы і кажучы: «І Мяне ведаеце, і ведаеце адкуль Я, і Я прыйшоў ня Сам ад Сябе, але праўдзівы Той, Які паслаў Мяне, Якога вы ня ведаеце.
- 29 А Я ведаю Яго, бо Я ад Яго, і Ён Мяне паслаў».
- 30 І шукалі, каб схапіць Яго, і ніхто не ўзлажыў на Яго рукі, бо яшчэ не прыйшла гадзіна Ягоная.
- 31 Многія ж з натоўпу паверылі ў Яго і казалі: «Хрыстос, калі прыйдзе, няўжо ўчыніць больш знакаў, чымсьці Гэты ўчыніў?»
- 32 Пачулі фарысэі натоўп, які гэтак гаворыў адносна Яго; і паслалі фарысэі і першасьвятары паслугачоў, каб схапілі Яго.
- 33 Ісус жа сказаў ім: «Яшчэ трохі часу Я буду з вамі, і пайду да Таго, Які паслаў Мяне.
- 34 Будзеце шукаць Мяне і ня знойдзеце, і дзе Я буду, вы ня можаце прыйсьці».
- 35 Гаварылі тады Юдэі між сабою: «Куды Ён мае ісьці, што мы ня знойдем Яго? Ці ня мае Ён ісьці да грэцкага расьцярушаньня і навучаць Грэкаў?»
- 36 Што мае значыць гэтае слова, якое Ён сказаў: “Будзеце шукаць Мяне і ня знойдзеце, і дзе Я буду, вы ня можаце прыйсьці?” »
- 37 А ў апошні вялікі дзень сьвята Ісус стаяў і ўсклікнуў, кажучы: «Калі хто смагне, няхай прыйдзе да Мяне і п’е.
- 38 Хто верыць у Мяне, як сказана ў Пісаньні, у таго з жывата пацякуць рэкі вады жывое».
- 39 Гэта сказаў Ён пра Духа, Якога меліся прыняць тыя, якія вераць у Яго, бо не было яшчэ Духа Сьвятога, бо ня быў яшчэ Ісус праслаўлены.
- 40 Многія з натоўпу, пачуўшы гэта слова, казалі: «Ён, сапраўды, — прарок».
- 41 Другія казалі: «Ён — Хрыстос». А іншыя казалі: «Хіба з Галілеі прыйдзе Хрыстос?»
- 42 Ці ж не сказана ў Пісаньні, што з насеньня Давідавага і з Бэтлеему, мястэчка, адкуль быў Давід, прыйдзе Хрыстос?»
- 43 І стаўся дзеля Яго падзел у натоўпе.
- 44 Некаторыя ж з іх хацелі схапіць Яго, але ніхто не ўзлажыў на Яго рукі.
- 45 Тады вярнуліся паслугачы да першасьвятароў і фарысэяў, і тыя казалі ім: «Чаму вы не прывялі Яго?»

- 46 Паслугачы адказалі: «Ніколі чалавек не гаварыў так, як Гэты Чалавек».
- 47 Фарысэі тады адказалі ім: «Няўжо і вы падманутыя?»
- 48 Ці паверыў у Яго хто з начальнікаў ці з фарысэяў?
- 49 Але гэты натоўп, які ня ведае Закону, ён пракляты».
- 50 Кажа ім Нікадэм, адзін з іх, які прыходзіў да Яго ўначы:
- 51 «Няўжо судзіць наш Закон чалавека, ня выслухаўшы яго спачатку і не даведаўшыся, што ён робіць?»
- 52 Адказалі і сказалі яму: «Няўжо і ты з Галілеі? Дасьледуй і пабач, што з Галілеі прарок не паўставаў».
- 53 І пайшоў кожны ў дом свой.

Ян 8

- 1 Ісус жа пайшоў па гару Аліўную.
- 2 Нараніцы Ён ізноў прыйшоў у сьвятыню, і ўвесь народ ішоў да Яго. І сеўшы, Ён вучыў іх.
- 3 Тут кніжнікі і фарысэі прыводзяць да Яго жанчыну, злоўленую на чужалстве, і, паставіўшы яе пасярэдзіне,
- 4 кажуць Яму: «Настаўнік, гэтая жанчына злоўленая на чужалстве.
- 5 Майсей жа ў Законе загадаў нам гэтых каменаваць. А Ты што скажаш?»
- 6 Казалі ж яны гэта, спакушаючы Яго, каб мець у чым абвінаваціць Яго. А Ісус, нізка нахіліўшыся, пісаў пальцам на зямлі.
- 7 Калі ж яны працягвалі пытацца ў Яго, Ён, выпрастаўшыся, сказаў ім: «Хто з вас бязгрэшны, няхай першы кіне камень у яе».
- 8 І, зноў нізка нахіліўшыся, пісаў на зямлі.
- 9 Яны ж, пачуўшы гэтае і дакаранья сумленьнем, павыходзілі адзін за адным, пачаўшы ад старшыняў, аж да апошніх. І застаўся адзін Ісус і жанчына, што стаяла пасярэдзіне.
- 10 Ісус выпрастаўся, і, ня бачачы нікога, акрамя жанчыны, сказаў ёй: «Жанчына! Дзе тыя, хто абвінавачваў цябе? Ніхто не асудзіў цябе?»
- 11 Яна сказала: «Ніхто, Госпадзе!» Ісус жа сказаў ёй: «І Я не асуджаю цябе; ідзі і больш не грашы».
- 12 Тады ізноў сказаў Ісус да іх, кажучы: «Я — СЬВЯТЛО СЬВЕТУ. Хто ідзе за Мною, той ня будзе хадзіць у цемры, але будзе мець сьвятло жыцьця».
- 13 Тады фарысэі сказалі Яму: «Ты Сам пра Сябе сьведчыш, непраўдзівае сьведчаньне Тваё».
- 14 Адказаў Ісус і сказаў ім: «Калі Я і Сам пра Сябе сьведчу, праўдзівае сьведчаньне Маё, бо Я ведаю, адкуль прыйшоў і куды іду; а вы ня ведаеце, адкуль Я прыходжу і куды іду».
- 15 Вы судзіце паводле цела; Я не суджу нікога.
- 16 А калі Я і суджу, суд Мой праўдзiвы, бо Я не адзiн, але Я і Айцец, Які паслаў Мяне.
- 17 І ў Законе вашым напісана, што сьведчаньне двух чалавек праўдзівае.
- 18 Я Сам сьведчу пра Сябе, і сьведчыць пра Мяне Айцец, Які паслаў Мяне».
- 19 Тады сказалі Яму: «Дзе Айцец Твой?» Адказаў Ісус: «Вы ня ведаеце ані Мяне, ані Айца Майго. Калі б вы ведалі Мяне, ведалі б і Айца Майго».
- 20 Гэтыя словы гаварыў Ісус ля скарбніцы, калі навучаў у сьвятыні; і ніхто не скапіў Яго, бо яшчэ не прыйшла гадзіна Ягоная.
- 21 Зноў жа сказаў ім Ісус: «Я іду, і будзеце шукаць Мяне; і паўміраеце ў грэху вашым. Куды Я іду, вы прыйсьці ня можаце».
- 22 Юдэі ж казалі: «Ці не заб'е Ён Сябе Сам, бо кажа: "Куды Я іду, вы ня можаце прыйсьці"?»

23 І сказаў Ён ім: «Вы — з нізу, а Я — з вышыні; вы — з гэтага сьвету, Я — ня з гэтага сьвету.

24 Таму сказаў Я вам, што вы паўміраеце ў грахах вашых; бо калі не паверыце, што Я гэта, паўміраеце ў грахах вашых».

25 Тады яны казалі Яму: «Хто ж Ты?» І сказаў ім Ісус: «Адпачатны, як і кажу вам.

26 Шмат маю казаць пра вас і судзіць, але Той, Які паслаў Мяне, праўдзівы, і што Я чуў ад Яго, тое і кажу сьвету».

27 Яны не зразумелі, што Ён казаў ім пра Айца.

28 Тады сказаў ім Ісус: «Калі падымеце Сына Чалавечага, тады даведаецеся, што гэта Я і што нічога ня раблю ад Сябе, але як навучыў Мяне Айцец Мой, так і кажу.

29 І Той, Які паслаў Мяне, разам са Мною. Айцец не пакінуў Мяне аднаго, бо Я заўсёды раблю тое, што падабаецца Яму».

30 Калі ён гаворыў гэтае, многія паверылі ў Яго.

31 Тады сказаў Ісус Юдэям, якія паверылі ў Яго: «Калі застанецеся ў слове Маім, дык сапраўды вы — **вучні Мае**.

32 І спазнаеце праўду, і праўда вызваліць вас».

33 Яму адказалі: «Мы — насеньне Абрагама і нікому не былі нявольнікамі ніколі. Як жа Ты кажаш: “Станецеся вольнымі”?».

34 Адказаў ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: усякі, хто робіць грэх, ёсьць нявольнік грэху.

35 Але нявольнік не жыве ў доме вечна, сын застаецца вечна.

36 Дык вось, калі Сын вызваліць вас, праўдзіва станецеся вольнымі.

37 Ведаю, што вы — насеньне Абрагама, але вы шукаеце, каб забіць Мяне, бо слова Маё не зьмяшчаецца ў вас.

38 Я кажу тое, што бачыў у Айца Майго, а вы робіце тое, што бачылі ў айца вашага».

39 Яны адказалі і казалі Яму: «Бацька наш — **Абрагам**». Кажы ім Ісус: «Калі б вы былі дзеці Абрагама, дык рабілі б справы Абрагама.

40 А цяпер вы шукаеце, каб забіць Мяне, Чалавека, Які сказаў вам праўду, якую чуў ад Бога. Абрагам гэтага не рабіў.

41 Вы робіце справы бацькі вашага». Тады казалі Яму: «Мы не з распусты народжаныя; аднаго Айца маем, Бога».

42 Ісус тады сказаў ім: «Калі б Бог быў ваш Айцец, дык вы любілі б Мяне, бо Я з Бога выйшаў і прыходжу; бо Я ня Сам ад Сябе прыйшоў, але Ён паслаў Мяне.

43 Чаму вы не разумеете гаворкі Маёй? Бо ня можаце чуць слова Маё.

44 Ваш бацька — д’ябал, і вы хочаце выконваць пажаданьні бацькі вашага. Ён быў чалавеказабойца ад пачатку і ня вытрываў у праўдзе, бо няма ў ім праўды. Калі ён гаворыць хлусьню, гаворыць сваё, бо ён — хлус і бацька хлусьні.

45 А калі Я кажу праўду, вы ня верыце Мне.

46 Хто з вас давядзе Мой грэх? Калі ж Я кажу праўду, чаму вы ня верыце Мне?

47 Хто ад Бога, той слухае словы Божыя; вы таму ня слухаеце, што вы не ад Бога».

48 Адказалі тады Юдэі і казалі Яму: «Ці ж ня слушна мы кажам, што Ты — **Самаранін**, і дэмана маеш?»

49 Адказаў Ісус: «Я дэмана ня маю, але Я шаную Айца Майго, а вы зьневажаеце Мяне.

50 Але Я не шукаю Сваёй славы; ёсьць Той, Хто шукае і судзіць.

51 Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто захаве слова Маё, ня ўбачыць сьмерці на вякі».

52 Тады казалі Яму Юдэі: «Цяпер мы ведаем, што маеш дэмана. Абрагам памёр, і прарокі, а Ты кажаш: хто захаве слова Маё, не пакаштуе сьмерці на вякі.

53 Няўжо Ты большы за бацьку нашага Абрагама, які памёр, і прарокі памерлі? Кім Ты Сябе робіш?»

54 Адказаў Ісус: «Калі Я Сам Сябе праслаўляю, дык слава Мая — нішто. Мне праслаўляе Айцец Мой, пра якога вы кажаце, што Ён — Бог ваш.

55 І вы не спазналі Яго, а Я ведаю Яго, і калі скажу, што ня ведаю Яго, буду падобны да вас хлус. Але Я ведаю Яго і захоўваю слова Ягонае.

56 Абрагам, бацька ваш, рады быў бачыць дзень Мой; і ўбачыў, і ўзрадаваўся».

57 Тады казалі Яму Юдэі: «Табе няма яшчэ пяцідзсяці гадоў, і Ты бачыў Абрагама?»

58 Сказаў ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам: перш, чым Абрагам быў, Я ёсьць».

59 Узялі тады камяні, каб кінуць у Яго, але Ісус схаваўся і выйшаў са сьвятыні, прайшоўшы між імі, і пайшоў далей.

Ян 9

1 І, праходзячы, убачыў чалавека, сьляпога ад нараджэньня.

2 І спыталіся ў Яго вучні Ягонья, кажучы: «Раббі! Хто саграшыў: ён ці бацькі ягоныя, што ён нарадзіўся сьляпы?»

3 Адказаў Ісус: «Не саграшыў ані ён, ані бацькі ягоныя, але каб былі выяўленыя праз яго справы Божыя.

4 Мне трэба рабіць справу Таго, Хто паслаў Мне, пакуль дзень; прыходзіць ноч, калі ніхто ня можа рабіць.

5 Пакуль Я ў сьвеце, Я — сьвятло сьвету».

6 Сказаўшы гэта, Ён плюнуў на зямлю, зрабіў са сьліны балота і памазаў балотам вочы сьляпому,

7 і сказаў яму: «Ідзі, абмыйся ў сажалцы Сілаам, — што перакладаецца Пасланы». Тады той пайшоў, і абмыўся, і прыйшоў відушчы.

8 Суседзі ж і тыя, што бачылі яго раней, як быў сьляпы, казалі: «Ці ж ня той гэта, які сядзеў і жабраваў?»

9 Адны казалі: «Гэта ён», а іншыя: «Падобны да яго». Ён жа сказаў: «Гэта я».

10 Тады казалі яму: «Як адчыніліся вочы твае?»

11 Адказаў ён і сказаў: «Чалавек, называны Ісус, зрабіў балота, памазаў вочы мае і сказаў мне: “Ідзі да сажалкі Сілаам і абмыйся”. Я пайшоў, абмыўся і стаў бачыць».

12 Тады казалі яму: «Дзе Ён?» Ён жака: «Ня ведаю».

13 Вядуць гэтага былога сьляпога да фарысэў.

14 А была субота, калі Ісус зрабіў балота і адчыніў яму вочы.

15 Тады ізноў спыталіся ў яго фарысэі, як ён стаў бачыць. Ён жа сказаў ім: «Балота палажыў Ён на вочы мае, і я абмыўся, і бачу».

16 Сказалі тады некаторыя з фарысэў: «Не ад Бога Гэты Чалавек, бо Ён не захоўвае суботы». Іншыя казалі: «Як можа чалавек грэшны рабіць гэтакія знакі?» І быў падзел між імі.

17 Зноў кажуць сьляпому: «Што ты скажаш пра Яго, бо Ён адчыніў табе вочы?» Той гаворыць: «Гэта прарок».

18 Юдэі тады не паверылі, што ён быў сьляпы і стаў бачыць, пакуль не паклікалі бацькоў гэтага [чалавека], які стаў бачыць,

19 і спыталіся ў іх, кажучы: «Ці гэта сын ваш, пра якога вы кажаце, што ён нарадзіўся сьляпы? Як жа ён цяпер бачыць?»

20 Бацькі ягоныя адказалі ім і казалі: «Мы ведаем, што ён — наш сын, і што ён нарадзіўся сьляпы».

- 21 А як цяпер бачыць, ня ведаем, таксама, хто адчыніў яму вочы, мы ня ведаем. Ён дарослы, яго спытайцеся; няхай сам пра сябе скажа».
- 22 Так казалі бацькі ягоныя, таму што баяліся Юдэяў, бо Юдэі ўжо дамовіліся, каб калі хто прызнае Яго за Хрыста, адлучыць ад сынагогі.
- 23 Дзеля гэтага бацькі ягоныя сказалі: «Ён дарослы, яго спытайцеся».
- 24 Тады другі раз паклікалі таго чалавека, які быў сляпы, і сказалі яму: «Адай славу Богу. Мы ведаем, што Чалавек Той — грэшнік».
- 25 Ён жа адказаў і сказаў: «Ці Ён — грэшнік, ня ведаю. Адно ведаю, што я быў сляпы, а цяпер бачу».
- 26 Дык ізноў сказалі яму: «Што Ён зрабіў табе? Як Ён адчыніў твае вочы?»
- 27 Адказаў ім: «Я ўжо казаў вам, і вы ня слухалі. Што яшчэ хочаце пачуць? Няўжо і вы хочаце стацца вучнямі Ягонымі?»
- 28 Тады насварыліся на яго і сказалі: «Гэта ты — Ягоны вучань, а мы — вучні Майсея».
- 29 Мы ведаем, што з Майсеем гаварыў Бог, а Гэтага ня ведаем, адкуль Ён».
- 30 Адказаў чалавек той і сказаў ім: «Гэта і дзіўна, што вы ня ведаеце, адкуль Ён, а Ён адчыніў мае вочы».
- 31 Мы ж ведаем, што грэшнікаў Бог ня слухае; але хто пакланяецца Богу і волю Ягоную выконвае, таго слухае».
- 32 Ад веку не чуваць было, каб хто адчыніў вочы народжанаму сляпым».
- 33 Калі б Ён ня быў ад Бога, ня мог бы нічога ўчыніць».
- 34 Адказалі і сказалі яму: «У грахах ты ўвесь нарадзіўся, і ты нас вучыш?» І выгналі яго прэч».
- 35 Пачуў Ісус, што выгналі яго прэч, і, знайшоўшы яго, сказаў яму: «Ці верыш ты ў Сына Божага?»
- 36 Той адказаў і сказаў: «А хто Ён, Пане, каб мне верыць у Яго?»
- 37 Ісус жа сказаў яму: «І ты бачыў Яго, і Той, Які гаворыць з табою, — гэта Ён».
- 38 Ён жа сказаў: «Веру, Госпадзе!» І пакланіўся Яму».
- 39 І сказаў Ісус: «На суд прыйшоў Я ў свет гэты, каб тыя, што ня бачаць, бачылі, а тыя, што бачаць, зрабіліся сляпыя».
- 40 І пачулі гэта тыя з фарысеяў, якія былі з Ім, і сказалі Яму: «Няўжо і мы сляпыя?»
- 41 Ісус сказаў ім: «Калі б вы былі сляпыя, ня мелі б грэху. Але цяпер вы кажаце, што бачыце, таму грэх ваш застаецца».

Ян 10

- 1 Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто не дзвьярыма ўваходзіць у авечы двор, але ўлазіць іначай, той злодзей і разбойнік».
- 2 А хто ўваходзіць дзвьярыма, той — пастыр авечак».
- 3 Яму прыдзввернік адчыняе, і авечкі слухаюць голас ягоны, і ён кліча сваіх авечак па імёнах, і выводзіць іх».
- 4 І калі выведзе сваіх авечак, ідзе перад імі, і авечкі ідуць за ім, бо ведаюць голас ягоны».
- 5 За чужым жа ня пойдучь, але ўцякуць ад яго, бо ня ведаюць чужога голасу».
- 6 Гэтую прыказку сказаў ім Ісус, але яны не зразумелі, што такое Ён гаварыў ім».
- 7 Тады ізноў сказаў ім Ісус: «Сапраўды, сапраўды кажу вам, што Я — дзвверы авечак».
- 8 Усе, якія прыходзілі раней за Мяне, — злодзеі і разбойнікі, але авечкі не паслухаліся іх».
- 9 Я — дзвверы. Хто ўвойдзе праз Мяне, збаўлены будзе, і ўвойдзе, і выйдзе, і пашу знойдзе».

- 10 Злодзеі прыходзіць, каб толькі ўкрасыць, забіць і загубіць. Я прыйшоў, каб вы мелі жыццё і мелі ўдасць.
- 11 Я — **Пастыр добры**. Добры пастыр аддае душу сваю за авечак,
- 12 а найміт, які ня пастыр, для якога авечкі не свае, бачыць, што прыходзіць воўк, і пакідае авечак, і ўцякае, і воўк хапае іх, і разганяе авечак.
- 13 Найміт жа ўцякае, бо ён найміт і ня рупіцца пра авечкі.
- 14 Я — **Пастыр добры і ведаю**, хто мае, і мае ведаюць Мяне.
- 15 Як Айцец ведае Мяне, і Я ведаю Айца, і душу Маю аддаю за авечак.
- 16 Маю Я і іншых авечак, якія ня з гэтага двара, і іх Я мушу прывесцьці. І яны пачуюць голас Мой, і станецца адзін статак і адзін Пастыр.
- 17 За тое любіць Мяне Айцец, што Я аддаю душу Маю, каб ізноў узяць яе.
- 18 Ніхто не забірае яе ў Мяне, але Я Сам аддаю яе. Маю ўладу аддаць яе і маю ўладу ізноў узяць яе. Гэтае прыказаньне атрымаў Я ад Айца Майго».
- 19 Тады ізноў стаўся падзел між Юдэямі дзеля гэтых словаў.
- 20 Многія з іх казалі: «Ён мае дэмана і вар'яцее; што вы слухаеце Яго?»
- 21 Другія казалі: «Гэта словы не апанаванага дэманам. Ці ж можа дэман адчыняць вочы сляпым?»
- 22 І сталася ў Ерусаліме сьвята Абнаўленьня, і была зіма.
- 23 І хадзіў Ісус у сьвятыні ў прысенку Салямонавым.
- 24 Тады абступілі Яго Юдэі і казалі Яму: «Дакуль будзеш трымаць душу нашу? Калі Ты — **Хрыстос**, скажы нам адкрыта».
- 25 Адказаў ім Ісус: «Я казаў вам, і ня верыце; справы, якія Я раблю ў імя Айца Майго, яны сьведчаць пра Мяне.
- 26 Але вы ня верыце, бо вы не з Маіх авечак, як Я сказаў вам.
- 27 Авечкі Мае слухаюць голас Мой, і Я ведаю іх, і яны ідуць за Мною.
- 28 І Я даю ім жыццё вечнае, і не загінуць на вякі, і ніхто ня выхапіць іх з рукі Маёй.
- 29 Айцец Мой, Які даў Мне іх, большы за ўсіх, і ніхто ня можа выхапіць іх з рукі Айца Майго.
- 30 Я і Айцец — **адно**».
- 31 Тады ізноў Юдэі ўзялі камяні, каб укаменаваць Яго.
- 32 Адказаў ім Ісус: «Шмат добрых учынкаў паказаў Я вам ад Айца Майго. За які з іх хочаце Мяне ўкаменаваць?»
- 33 Юдэі адказалі Яму, кажучы: «Не за добры ўчынак хочам укаменаваць Цябе, але за блюзьнерства, і што Ты, будучы чалавекам, робіш Сябе Богам».
- 34 Ісус адказаў ім: «Ці не напісана ў Законе вашым: “**Я сказаў: ‘Вы — богі’**”?»
- 35 Калі Ён назваў багамі тых, да якіх было слова Божае, і ня можа быць парушана Пісаньне,
- 36 як Таму, Каго Айцец асьвяціў і паслаў у сьвет, вы кажаце: “**Блюзьніш**”, таму што сказаў: “**Я — Сын Божы**”?»
- 37 Калі Я не раблю учынкаў Айца Майго, ня верце Мне.
- 38 Калі ж раблю, калі Мне ня верыце, дык верце ўчынкам Маім, каб спазналі і паверылі, што Айцец у-ва Мне, і Я ў Ім».
- 39 Тады ізноў шукалі схапіць Яго, але Ён выйшаў з рук іхніх
- 40 і пайшоў ізноў за Ярдан, у тое месца, дзе раней хрысьціў Ян, і застаўся там.
- 41 І многія прыйшлі да Яго, і казалі, што Ян не ўчыніў ніводнага знаку, але ўсё, што сказаў Ян пра Яго, было праўдзівым.
- 42 І многія там паверылі ў Яго.

Ян 11

¹ Быў жа нейкі хворы Лазар з Бэтаніі, мястэчка Марыі і Марты, сястры ейнай.

2 А Марыя, якой брат Лазар быў хворы, была тая, якая памазала Госпада мірам і абцёрла ногі Ягонья валасамі сваімі.

3 Дык сёстры паслалі да Яго, кажучы: «Госпадзе! Вось той, з кім Ты сябруеш, нядужы».

4 Ісус, пачуўшы, сказаў: «Гэтая нядужасць не на сьмерць, але на славу Божую, каб Сын Божы быў праслаўлены праз яе».

5 А Ісус любіў Марту, і сястру ейную, і Лазара.

6 Калі ж пачуў, што той хворы, дык заставаўся два дні ў тым месцы, дзе знаходзіўся.

7 Пасья гэтага кажа вучням: «Пойдзем ізноў у Юдэю».

8 Вучні кажучь Яму: «Раббі! Толькі што Юдэі шукалі ўкаменаваць Цябе, і Ты ізноў ідзеш туды?»

9 Ісус адказаў: «Ці не дванаццаць гадзінаў мае дзень? Хто ходзіць удзень, не спатыкаецца, бо бачыць сьвятло гэтага сьвету,

10 а хто ходзіць уначы, спатыкаецца, бо сьвятла няма ў ім».

11 Сказаў гэта, і пасья кажа ім: «Лазар, сябра наш, заснуў, але Я іду пабудзіць яго».

12 Сказалі тады вучні Ягонья: «Госпадзе! Калі заснуў, будзе здаровы».

13 Ісус жа гаварыў пра сьмерць ягоную, а яны думалі, што Ён кажа пра сонны супачынак.

14 Тады Ісус сказаў ім адкрыта: «Лазар памёр;

15 і Я радуся дзеля вас, што Я ня быў там, каб вы паверылі; але пойдзем да яго».

16 Тады Тамаш, называны Блізьнюк, сказаў таварышам-вучням: «Пойдзем і мы, каб памерці з ім».

17 Прышоўшы, Ісус знайшоў, што ён ужо чатыры дні ў магіле.

18 Бэтанія ж была блізка ад Ерусаліму, нешта з пятнаццаць стадыяў.

19 І шмат Юдэяў прыйшлі да Марты і Марыі пацешыць іх па браце іхнім.

20 Марта, калі пачула, што ідзе Ісус, выйшла напярэймы Яму, а Марыя сядзела ў доме.

21 Тады Марта сказала Ісусу: «Госпадзе! Калі б Ты быў тут, не памёр бы брат мой.

22 Але і цяпер ведаю, што чаго Ты папросіш у Бога, дасьць Табе Бог».

23 Кажа ёй Ісус: «Уваскрэсьне брат твой».

24 Кажа Яму Марта: «Ведаю, што ўваскрэсьне ва ўваскрэсьне, у апошні дзень».

25 Ісус сказаў ёй: «Я ёсьць уваскрэсьне і жыцьцё. Хто верыць у Мяне, хоць і памрэ, жыць будзе.

26 І ўсякі, хто жыве і верыць у Мяне, не памрэ на вякі. Ці верыш гэтаму?»

27 Яна кажа Яму: «Так, Госпадзе! Я веру, што Ты — Хрыстос, Сын Божы, Які прыходзіць у сьвет».

28 І, сказаўшы гэтае, пайшла і паклікала цішком Марыю, сястру сваю, кажучы: «Настаўнік прыйшоў і кліча цябе».

29 Яна, як толькі пачула, хутка ўстала і пайшла да Яго.

30 Ісус жа яшчэ не ўвайшоў у мястэчка, але быў на тым месцы, дзе пераняла Яго Марта.

31 Юдэі ж, што былі з ёю ў доме і пацяшалі яе, бачачы, што Марыя хутка ўстала і выйшла, пайшлі за ёю, кажучы, што ідзе на магілу плакаць там.

32 Марыя ж, калі прыйшла туды, дзе быў Ісус, убачыўшы Яго, упала да ног Ягоных, кажучы Яму: «Госпадзе! Калі б Ты быў тут, не памёр бы брат мой».

33 Ісус, калі ўбачыў, што яна плача і што плачуць Юдэі, якія з ёй прыйшлі, уздыхнуў у духу, і ўсхваляваўся,

34 і сказаў: «Дзе вы палажылі яго?» Кажучь Яму: «Госпадзе! Прыйдзі і паглядзі».

35 Ісус заплакаў.

36 Казалі тады Юдэі: «Глядзі, як Ён любіў яго».

37 А некаторыя з іх сказалі: «Ці ня мог Ён, Які адчыніў вочы сьляпому, зрабіць, каб і гэты не памёр?»

38 Ісус жа, ізноў уздыхнуўшы ў духу, прыходзіць да магілы. Была ж гэта пяхора, і камень ляжаў на ёй.

39 Кажа Ісус: «Падніміце камень!» Кажа Яму сястра нябожчыка, Марта: «Госпадзе, ужо сьмярдзіць, бо ўжо чацьвёрты дзень».

40 Кажа ёй Ісус: «Ці не казаў Я табе, што, калі будзеш верыць, угледзіш славу Божую?»

41 Тады паднялі камень, дзе ляжаў нябожчык. А Ісус падняў вочы ўгору і сказаў: «Ойча, дзякую Табе, што Ты пачуў Мяне.

42 Бо Я ведаю, што Ты заўсёды чуеш Мяне, але Я сказаў дзеля натоўпу, які тут стаіць, каб яны паверылі, што Ты паслаў Мяне».

43 І, сказаўшы гэтае, крыкнуў моцным голасам: «Лазар! Выйдзі вонкі!»

44 І выйшаў нябожчык са звязанымі пахавальнай тканінай нагамі і рукамі, і твар ягоны быў абвязаны хусткаю. Кажа ім Ісус: «Разьвязацьце яго і дайце хадзіць».

45 Тады многія з Юдэяў, якія прыйшлі да Мары і бачылі, што ўчыніў Ісус, паверылі ў Яго.

46 А некаторыя з іх пайшлі да фарысэяў і сказалі ім, што ўчыніў Ісус.

47 Тады першасьвятары і фарысэі склікалі сынэдрыён і казалі: «Што нам рабіць? Гэты Чалавек робіць шмат знакаў».

48 Калі пакінем Яго гэтак, дык усе павераць у Яго, і прыйдуць Рымляне, і забяруць месца [гэтае] і народ».

49 Адзін жа з іх, нехта Каяфа, які быў той год першасьвятаром, сказаў ім: «Вы нічога ня ведаеце,

50 і ня думаеце, што карысьней для нас, каб адзін чалавек памёр за народ, чым каб увесь народ загінуў».

51 Гэтае ж ён сказаў не ад сябе, але, быўшы той год першасьвятаром, прарочыў, што Ісус мае памерці за народ,

52 і ня толькі за народ, але каб і расьцярушаных дзяцей Божых сабраць у водно.

53 Ад гэтага дня яны пастанавілі, каб забіць Яго.

54 Тады Ісус ужо не хадзіў адкрыта між імі, але пайшоў адтуль у краіну ля пустыні, у горад, называны Эфраім, і там заставаўся з вучнямі Сваімі.

55 Была ж блізка Пасха юдэйская, і з усяго Краю многія ўзыйшлі ў Ерусалім перад Пасхай, каб ачысьціцца.

56 Тады шукалі Ісуса і, стоячы ў сьвятыні, гаварылі між сабою: «Як вы думаеце, ці ня прыйдзе Ён на сьвята?»

57 А першасьвятары і фарысэі далі загад, каб кожны, хто даведаецца, дзе Ён, паведаміў, каб схапіць Яго.

Ян 12

1 За шэсьць дзён да Пасхі прыйшоў Ісус у Бэтанію, дзе быў Лазар нябожчык, якога Ён уваскрасіў з мёртвых.

2 Там прыгатавалі Яму вячэру, і Марта паслугавала, а Лазар быў адным з тых, што ўзьлягалі з Ім.

3 Марыя ж, узяўшы фунт міра нардовага, чыстага і каштоўнага, памазала ногі Ісуса і выцерла валасамі сваімі ногі Ягоныя, а дом напоўніўся водарам ад міра.

4 Кажа тады адзін з вучняў Ягоных, Юда Сымонаў Іскарыйёт, які меўся выдаць Яго:

5 «Чаму не прадалі гэтае міра за трыста дынараў і не раздалі ўбогім?»

- 6 Казаў жа ён гэта не таму, што клапаціўся пра ўбогіх, але таму, што быў злодзей і меў каліту, і браў тое, што [туды] кідалі.
- 7 Ісус тады сказаў: «Пакіньце яе. Яна захавала яго на дзень пахаваньня Майго,
- 8 бо ўбогіх заўсёды маеце з сабою, а Мяне не заўсёды».
- 9 Тады вялікі натоўп з Юдэяў даведаўся, што Ён там, і прыйшлі ня толькі дзеля Ісуса, але і каб Лазара пабачыць, якога Ён уваскрасіў з мёртвых.
- 10 А першасьвятары пастанавілі забіць і Лазара,
- 11 бо дзеля яго шмат Юдэяў прыходзілі і паверылі ў Ісуса.
- 12 На заўтра вялікі натоўп, які прыйшоў на сьвята, пачуў, што Ісус прыходзіць у Ерусалім,
- 13 і ўзялі пальмовыя галінкі, і выйшлі на спатканьне Яму, і крычалі: «Гасанна! Дабраслаўлены Той, Які прыходзіць у імя Госпада, Валадар Ізраіля!»
- 14 Ісус жа, знайшоўшы маладога асла, сеў на яго, як напісана:
- 15 «Ня бойся, дачка Сыёну! Вось, Валадар твой прыходзіць, седзячы на асьляняці».
- 16 Вучні Ягонья сьпярша не разумелі гэтага, але калі Ісус быў праслаўлены, тады яны ўзгадалі, што гэтак было напісана пра Яго і гэтак зрабілі Яму.
- 17 Натоўп жа, які быў з Ім, сьведчыў тады, што Ён выклікаў з магілы Лазара і ўваскрасіў яго з мёртвых.
- 18 Таму і пераняў Яго натоўп, бо чуў, што Ён зрабіў гэты знак.
- 19 Фарысэі ж гаварылі між сабою: «Глядзіце, нічога не атрымліваецца! Вось, сьвет пайшоў за Ім».
- 20 Былі ж некаторыя Грэкі сярод тых, якія прыйшлі пакланіцца на сьвята.
- 21 Яны падыйшлі да Філіпа, які быў з Бэтсаіды Галілейскае, і прасілі яго, кажучы: «Пане, мы хочам бачыць Ісуса».
- 22 Філіп ідзе і кажа Андрэю; і пасья Андрэй і Філіп кажуць Ісусу.
- 23 А Ісус адказаў ім, кажучы: «Прышла гадзіна, каб быў праслаўлены Сын Чалавечы.
- 24 Сапраўды, сапраўды кажу вам: калі пшанічнае зерне, упаўшы ў зямлю, не памрэ, то застанеца адно, а калі памрэ, то прыносіць шмат плоду.
- 25 Хто любіць душу сваю, загубіць яе; а той, хто ненавідзіць душу сваю ў гэтым сьвеце, захавае яе ў жыцьцё вечнае.
- 26 Хто Мне служыць, няхай ідзе за Мною; і дзе Я, там і служыцьцель Мой будзе; і хто Мне служыць, таго ўшануе Айцец.
- 27 Цяпер душа Мая ўстрывожана; і што Я скажу? Ойча, збаў Мяне ад гэтае гадзіны; але ж дзеля гэтае гадзіны Я і прыйшоў.
- 28 Ойча, праслаў імя Тваё!» Тады прыйшоў голас з неба: «І праславіў, і яшчэ праслаўлю».
- 29 Натоўп, які стаяў і чуў, казаў: «Былі грымоты». Іншыя казалі: «Анёл прамовіў да Яго».
- 30 Адказаў Ісус і сказаў: «Ня дзеля Мяне быў гэты голас, але дзеля вас.
- 31 Цяпер суд сьвету гэтаму; цяпер князь гэтага сьвету выгнаны будзе прэч.
- 32 І Я, калі буду падняты з зямлі, усіх прыцягну да Сябе».
- 33 Сказаў жа Ён гэтае, даючы знак, якою сьмерцю мае памерці.
- 34 Натоўп адказаў Яму: «Мы чулі з Закону, што Хрыстос застаецца вечна. Дык як жа Ты кажаш, што мусіць быць падняты Сын Чалавечы? Хто гэты Сын Чалавечы?»
- 35 Тады сказаў ім Ісус: «Яшчэ на кароткі час сьвятло з вамі. Хадзіце, пакуль маеце сьвятло, каб цемра вас не агарнула; а хто ходзіць у цемры, той ня ведае, куды ідзе.
- 36 Пакуль маеце сьвятло, верце ў сьвятло, каб сталіся вы сынамі сьвятла». Гэта сказаў Ісус і, адыйшоўшы, схаваўся ад іх.
- 37 Хоць гэтулькі знакаў учыніў Ён перад імі, яны не паверылі ў Яго,

- 38 каб споўнілася слова Ісаі прарока, якое той сказаў: «Госпадзе! Хто паверыў пачутаму ад нас, і каму было адкрытае рамяно Госпада?»
- 39 Дзеля гэтага не маглі яны верыць, бо ізноў сказаў Ісая:
- 40 «Ён засяляпіў вочы іхнія і сэрца іхняе скамяніў, каб ня ўбачылі вачыма і не зразумелі сэрцам, і не навярнуліся, каб Я аздаравіў іх».
- 41 Гэта сказаў Ісая, калі бачыў славу Ягоную і гаварыў пра Яго.
- 42 Аднак і з начальнікаў шмат хто паверыў у Яго, але дзеля фарысэяў не прызнаваліся, каб іх не адлучылі,
- 43 бо яны палюбілі больш славу чалавечую, чым славу Божую.
- 44 А Ісус закрычаў і сказаў: «Хто верыць у Мяне, не ў Мяне верыць, але ў Таго, Хто паслаў Мяне.
- 45 І хто бачыць Мяне, бачыць Таго, Хто паслаў Мяне.
- 46 Я, Святло, прыйшоў у свет, каб кожны, хто верыць у Мяне, не застаўся ў цемры.
- 47 І калі хто пачуе гэтыя словы і не паверыць, Я ня буду судзіць яго, бо Я прыйшоў не каб судзіць свет, але каб збавіць свет.
- 48 Хто адкідае Мяне і не прыймае словаў Маіх, мае судзьдзю для сябе — слова, якое Я сказаў, яно будзе судзіць яго ў апошні дзень;
- 49 бо Я казаў не ад Сябе, але Айцец, Які паслаў Мяне, даў Мне прыказаньне, што казаць і што гаварыць.
- 50 І Я ведаю, што прыказаньне Ягонае ёсьць жыццё вечнае. Дык тое, што Я гавару, гавару, як сказаў Мне Айцец, каб Я гаварыў».

Ян 13

- 1 А перад сьвятам Пасхі Ісус, ведаючы, што прыйшла Яго гадзіна перайсьці з гэтага сьвету да Айца, палюбіўшы Сваіх, якія ў гэтым сьвеце, да канца ўзлюбіў іх.
- 2 І калі была вячэра і д'ябал улажыў ужо ў сэрца Юды Сымонавага Іскарыйэта выдаць Яго,
- 3 Ісус, ведаючы, што Айцец усё аддаў у рукі Ягоныя і што Ён ад Бога выйшаў і да Бога ідзе,
- 4 устае ад вячэры, скідае з Сябе адзеньне і, узяўшы ручнік, падперазаўся.
- 5 Потым налівае вады ва ўмывальніцу і пачынае абмываць ногі вучням і выціраць ручніком, якім быў падперазаны.
- 6 Тады падыходзіць да Сымона Пятра, і той кажа Яму: «Госпадзе! Ці ж Табе абмываць ногі гэтыя?»
- 7 Адказаў Ісус і сказаў яму: «Што Я раблю, ты цяпер ня ведаеш, але даведашся пасля».
- 8 Пётар кажа Яму: «Не абмыеш ног маіх да веку». Адказаў яму Ісус: «Калі не абмыю цябе, ня будзеш мець часткі са Мною».
- 9 Кажа Яму Сымон Пётар: «Госпадзе, ня толькі ногі мае, але і рукі, і галаву».
- 10 Кажа яму Ісус: «Памытаму трэба толькі ногі абмыць, бо ён увесь чысты; і вы чыстыя, але ня ўсе».
- 11 Бо ведаў, хто выдасць Яго, таму сказаў: «Ня ўсе вы чыстыя».
- 12 Калі ж Ён абмыў ногі іхнія і ўзяў адзеньне сваё, узлётшы ізноў, сказаў ім: «Ці разумеце, што Я зрабіў вам?»
- 13 Вы клічаце Мяне «Настаўнік» і «Госпад», і слухна кажаце, бо гэта Я і ёсьць.
- 14 Дык калі Я, Госпад і Настаўнік, абмыў вашыя ногі, дык і вы павінны абмываць ногі адзін аднаму,
- 15 бо Я даў вам прыклад, каб, як Я зрабіў вам, і вы рабілі.
- 16 Сапраўды, сапраўды кажу вам: слуга ня большы за гаспадара свайго, і пасланец ня большы за таго, хто яго паслаў.

- 17 Калі гэтае ведаеце, шчаслівыя вы, калі гэта робіце.
- 18 Не пра ўсіх вас кажу. Я ведаю тых, каго выбраў, але каб споўнілася Пісаньне: «Той, хто есьць са Мною хлеб, падняў на Мяне пяту сваю».
- 19 Цяпер кажу вам, раней, чым гэта сталася, каб, калі станецца, вы паверылі, што гэта Я есьць.
- 20 Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто прыймае таго, каго Я паслаў, Мяне прыймае, а хто Мяне прыймае, прыймае Таго, Хто паслаў Мяне».
- 21 Сказаўшы гэтае, Ісус усхваляваўся ў духу, і засьведчыў, і сказаў: «Сапраўды, сапраўды кажу вам, што адзін з вас выдасць Мяне!»
- 22 Тады вучні паглядалі адзін на аднаго, збянтэжаныя, пра каго Ён кажа.
- 23 Адзін з вучняў Ягоных, якога Ісус любіў, узьягаў на ўлоньні Ісуса.
- 24 Яму дае знак Сымон Пётар, каб спытаўся, хто той, пра каго Ён кажа.
- 25 Той жа, прыхіліўшыся да грудзей Ісуса, кажа Яму: «Госпадзе! Хто гэта?»
- 26 Адказвае Ісус: «Гэта той, каму Я дам, абмачыўшы, лусту». І, абмачыўшы лусту, дае Юдзе Сымонаваму Іскарыёту.
- 27 І за лустаю ўвайшоў у яго шатан. Тады кажа яму Ісус: «Што робіш, рабі хутчэй».
- 28 Ніхто з тых, якія ўзьлягалі, таго не зразумеў, дзеля чаго Ён гэта сказаў яму.
- 29 А як у Юды была каліта, некаторыя думалі, што Ісус кажа яму: «Купі, што трэба нам на сьвята», ці каб даў нешта ўбогім.
- 30 Той жа, узяўшы лусту, адразу выйшаў; а была ноч.
- 31 Калі ён выйшаў, кажа Ісус: «Цяпер праслаўлены Сын Чалавечы, і Бог праслаўлены ў Ём.
- 32 Калі Бог праслаўлены ў Ём, Бог праславіць Яго ў Сябе, і неўзабаве праславіць Яго.
- 33 Дзеткі, яшчэ трохі Я есьць з вамі. Будзеце шукаць Мяне і, як Я сказаў Юдэям: «Куды Я іду, вы ня можаце прыйсьці», — так кажу цяпер і вам.
- 34 Новае прыказаньне даю вам, каб вы любілі адзін аднаго; як Я палюбіў вас, так і вы любіце адзін аднаго.
- 35 Па гэтым даведаюцца ўсе, што вы — Мае вучні, калі будзеце мець любоў адзін да аднаго».
- 36 Кажа Яму Сымон Пётар: «Госпадзе, куды Ты ідзеш?» Адказаў яму Ісус: «Куды Я іду, ты ня можаш цяпер за Мною ісьці; але ўрэшце пойдзеш за Мною».
- 37 Кажа Яму Пётар: «Госпадзе! Чаму я не магу ісьці за Табою цяпер? Я душу маю палажу за Цябе».
- 38 Адказаў яму Ісус: «Душу сваю за Мяне паложыш? Сапраўды, сапраўды кажу табе: не прапые певень, як тройчы адрачэшся ад Мяне.

Ян 14

- 1 Няхай не трывожыцца сэрца вашае. Верце ў Бога і верце ў Мяне.
- 2 У доме Айца Майго жытла шмат, бо калі б гэтак не было, Я сказаў бы вам: «Іду падрыхтаваць вам месца».
- 3 І, калі пайду і падрыхтую вам месца, прыйду ізноў, і вазьму вас да Сябе, каб і вы былі, дзе Я.
- 4 І куды Я іду, вы ведаеце, і шлях ведаеце».
- 5 Кажа Яму Тамаш: «Госпадзе! Ня ведаем, куды ідзеш, дык як можам ведаць шлях?»
- 6 Кажа яму Ісус: «Я есьць шлях, і праўда, і жыцьцё. Ніхто не прыходзіць да Айца, калі не праз Мяне.
- 7 Калі б вы пазналі Мяне, пазналі б і Айца Майго. І ад цяпер пазналі Яго і бачылі Яго».
- 8 Кажа яму Філіп: «Госпадзе! Пакажы нам Айца, і хопіць з нас».

9 Кажа яму Ісус: «Гэтулькі часу Я з вамі, і ты не пазнаў Мяне, Філіп? Хто бачыў Мяне, бачыў Айца; дык як ты кажаш: “Пакажы нам Айца”?»

10 Ці ж ты ня верыш, што Я ў Айцу, і Айцец у-ва Мне? Слова, якія Я гавару вам, не гавару ад Сябе. Айцец, Які ў-ва Мне, Ён робіць гэтыя справы.

11 Верце Мне, што Я ў Айцу, і Айцец у-ва Мне; калі ж не, дзеля самых гэтых справаў верце Мне.

12 Сапраўды, сапраўды кажу вам: хто верыць у Мяне, будзе рабіць тыя справы, якія Я раблю, і большыя за іх зробіць, бо Я да Айца Майго іду.

13 І што папросіце ў імя Маё, тое зраблю, каб быў праслаўлены Айцец у Сыне.

14 Калі што папросіце ў імя Маё, Я зраблю.

15 Калі любіце Мяне, захоўвайце прыказаньні Мае.

16 І Я ўпрашу Айца, і Ён дасьць вам другога Абаронцу, каб заставаўся з вамі на вякі,

17 Духа праўды, Якога сьвет ня можа прыняць, бо ня бачыць Яго і не пазнаў Яго, а вы пазналі Яго, бо Ён з вамі застаецца і ў вас будзе.

18 Не пакіну вас сіротамі, прыйду да вас.

19 Яшчэ трохі, і сьвет ужо ня ўбачыць Мяне, а вы ўбачыце Мяне, бо Я жыву, і вы жыць будзеце.

20 У той дзень даведаецца, што Я ў Айцу Маім, і вы ў-ва Мне, і Я ў вас.

21 Хто мае прыказаньні Мае і захоўвае іх, той любіць Мяне, а таго, хто любіць Мяне, будзе любіць Айцец Мой, і Я палюблю яго, і зьяўлю яму Сябе».

22 Кажа Яму Юда, не Іскарыёт: «Госпадзе! Што сталася, што Ты маеш зьявіць Сябе нам, а ня сьвету?»

23 Адказаў Ісус і сказаў яму: «Хто любіць Мяне, той захоўвае слова Маё; і Айцец Мой палюбіць яго; і Мы прыйдем да яго і зробім жытло ў яго.

24 Хто ня любіць Мяне, не захоўвае словаў Маіх, а слова, якое вы чуеце, ня ёсьць Маё, але Айца, Які паслаў Мяне.

25 Гэтае сказаў Я вам, пакуль Я з вамі.

26 Абаронца ж, Дух Сьвяты, Якога пашле Айцец у імя Маё, навучыць вас усяго і нагадае вам усё, што Я казаў вам.

27 Супакой пакідаю вам, супакой Мой даю вам; ня так, як сьвет дае, Я даю вам. Няхай не трывожыцца сэрца вашае і не палюхаецца.

28 Вы чулі, што Я сказаў вам: “Зыходжу і прыйду да вас”. Калі б вы любілі Мяне, то ўзрадаваліся б, што Я сказаў: “Іду да Айца”, бо Айцец Мой большы за Мяне.

29 І цяпер Я сказаў вам, перш, чым сталася, каб, калі станецца, вы паверылі.

30 Ужо няшмат буду гаварыць з вамі, бо прыходзіць князь гэтага сьвету, і ў-ва Мне ня мае нічога,

31 але, каб сьвет даведаўся, што Я люблю Айца і, як загадаў Мне Айцец, так і раблю. Устаньце, пойдзем адгэтуль.

Ян 15

1 Я ёсьць сапраўдная вінаградная лаза, а Айцец Мой — вінаградар.

2 Усякую галіну ў Мяне, якая не дае плоду, Ён адсякае; і ўсякую, што дае плод, абчысчае, каб больш пладоў давала.

3 Вы ўжо ачышчаныя праз слова, якое Я гаварыў вам.

4 Заставайцеся ў-ва Мне, і Я ў вас. Як галіна ня можа даваць плоду сама сабою, калі ня будзе на лазе, так і вы, калі не застанецца ў-ва Мне.

5 Я — вінаградная лаза, вы — галіны; хто застаецца ў-ва Мне, і Я ў ім, той прыносіць мноства пладоў, бо без Мяне вы ня можаце рабіць нічога.

6 Хто ня будзе ў-ва Мне, будзе выкінуты вон, як галіна, і засохне; і іх зьбіраюць, і кідаюць у вагонь, і яны згараць.

- 7 Калі застанецеся ў-ва Мне, і словы Мае ў вас застануцца, то што хочаце, прасіце, і станецца вам.
- 8 У гэтым будзе праслаўлены Айцец Мой, калі вы прынесяце мноства пладоў і будзеце Маімі вучнямі.
- 9 Як палюбіў Мяне Айцец, і Я палюбіў вас; заставайцеся ў любові Маёй.
- 10 Калі захаваеце прыказанні Мае, застанецеся ў любові Маёй, як і Я захаваў прыказанні Айца Майго і застаюся ў Яго любові.
- 11 Гэтае сказаў Я вам, каб радасць Мая ў вас была, і каб радасць ваша была поўная.
- 12 Гэта прыказанне Маё, каб вы любілі адзін аднаго, як Я палюбіў вас.
- 13 Ніхто ня мае любові большае за тую, калі хто аддасць душу сваю за сяброў сваіх.
- 14 Вы — сябры Мае, калі робіце тое, што Я загадваю вам.
- 15 Я больш не называю вас слугамі, бо слуга ня ведае, што робіць гаспадар ягоны, а Я назваў вас сябрамі, бо ўсё, што чуў ад Айца Майго, паведаміў вам.
- 16 Ня вы Мяне выбралі, але Я вас выбраў і паставіў вас, каб вы ішлі і прыносілі плод, і каб плод ваш заставаўся; каб тое, што папросіце ў Айца ў імя Маё, Ён даў вам.
- 17 Гэта загадваю вам, каб вы любілі адзін аднаго.
- 18 Калі свет вас ненавідзіць, зразумейце, што Мяне раней за вас зьненавідзіў.
- 19 Калі б вы былі са свету, свет любіў бы сваё, а як вы не са свету, але Я выбраў вас са свету, дык за гэта ненавідзіць вас свет.
- 20 Памятайце словы, якія Я сказаў вам: “Слуга ня большы за гаспадара свайго”. Калі Мяне перасьледавалі, і вас будучь перасьледаваць; калі Маё слова захавалі, і вашае захаваюць.
- 21 Але ўсё гэтае зробіць вам дзеля імя Майго, бо ня ведаюць Таго, Хто паслаў Мяне.
- 22 Калі б Я не прыйшоў і не гаварыў ім, ня мелі б грэху, а цяпер ня маюць адгаворкі ў грэху сваім.
- 23 Хто Мяне ненавідзіць, ненавідзіць і Айца Майго.
- 24 Калі б Я не ўчыніў сярод іх справаў, якіх ніхто іншы не рабіў, ня мелі б грэху, а цяпер і бачылі, і зьненавідзелі і Мяне, і Айца Майго.
- 25 Але каб споўнілася слова, напісанае ў Законе іхнім: “Зьненавідзелі Мяне дарэмна”.
- 26 Калі ж прыйдзе Абаронца, Якога Я пашлю вам ад Айца, Дух Праўды, Які ад Айца зыходзіць, Ён будзе сьведчыць пра Мяне.
- 27 І вы таксама будзеце сьведчыць, бо вы ад пачатку са Мною.

Ян 16

- 1 Гэта сказаў Я вам, каб вы ня згоршыліся.
- 2 Будучь выключачь вас з сынагогаў; нават прыходзіць гадзіна, калі кожны, хто заб'е вас, будзе думаць, што выконвае служэньне Богу.
- 3 І гэтак учыняць вам, бо не пазналі ані Айца, ані Мяне.
- 4 Але Я сказаў вам гэта, каб, калі прыйдзе тая гадзіна, вы памяталі, што Я сказаў вам; а не казаў вам гэтага спачатку, бо быў з вамі.
- 5 Цяпер жа Я іду да Таго, Хто паслаў Мяне, і ніхто з вас не пытаецца ў Мяне: “Куды ідзеш?”
- 6 Але ад таго, што Я сказаў вам гэта, смутак напоўніў сэрца вашае.
- 7 Але Я праўду кажу вам: карысьней для вас, каб Я адыйшоў; бо калі Я не адыйду, Абаронца ня прыйдзе да вас, а калі пайду, пашлю Яго да вас,
- 8 і Ён, прыйшоўшы, будзе дакараць свет у грэху, праведнасьці і судзе;
- 9 у грэху, што ня вераць у Мяне;
- 10 у праведнасьці, што Я да Айца Майго іду, і ўжо ня ўбачыце Мяне;

- 11 а ў судзе, што князь сьвету гэтага асуджаны.
- 12 Яшчэ шмат што маю сказаць вам, але вы цяпер ня можаце перанесці.
- 13 Калі ж прыйдзе Ён, Дух Праўды, то будзе весці вас да ўсякае праўды, бо не ад Сябе гаварыць будзе, але будзе гаварыць тое, што пачуе, і абвесціць вам, што мае прыйсці.
- 14 Ён праславіць Мяне, бо з Майго возьме і вам абвесціць.
- 15 Усё, што мае Айцец, ёсць Маё; таму Я сказаў, што з Майго возьме і вам абвесціць.
- 16 Крыху, і ня будзеце бачыць Мяне; і зноў крыху, і ўгледзіце Мяне, бо Я да Айца іду».
- 17 Тады гаварылі некаторыя з вучняў Ягоных паміж сабою: «Што гэта Ён кажа нам: «Крыху, і ня будзеце бачыць Мяне, і зноў крыху, і ўгледзіце Мяне», і: «Я да Айца іду»?»
- 18 Тады гаварылі: «Што гэта значыць, што Ён кажа: «Крыху»? Ня ведаем, што гаворыць».
- 19 Тады зразумеў Ісус, што хацелі спытацца ў Яго, і сказаў ім: «Ці пра тое пытаецеся адзін у аднаго, што Я сказаў: «Крыху, і ня будзеце бачыць Мяне, і зноў крыху, і ўгледзіце Мяне»?»
- 20 Сапраўды, сапраўды кажу вам: вы заплачаце і загалосіце, а свет узрадуецца; вы сумныя будзеце, але смутак ваш радасьцю станецца.
- 21 Жанчына, калі нараджае, мае смутак, бо прыйшла яе гадзіна, але, калі народзіць дзіця, дык ужо ня памятае пра гора ад радасьці, бо нарадзіўся чалавек у свет.
- 22 Так і вы цяпер маеце смутак, але Я ўбачу вас ізноў, і ўзрадуецца сэрца вашае, і радасьці вашай ніхто не забярэ ў вас.
- 23 І ў той дзень ня будзеце пытацца ў Мяне ні пра што. Сапраўды, сапраўды кажу вам, калі пра што папросіце Айца ў імя Маё, Ён дасць вам.
- 24 Да сёння вы нічога не прасілі ў імя Маё. Прасіце, і атрымаеце, каб радасьць ваша была поўная.
- 25 Гэта ў прыказках гаварыў Я вам, але прыходзіць гадзіна, калі ўжо ня буду гаварыць у прыказках, але адкрыта абвяшчу вам пра Айца.
- 26 У той дзень будзеце прасіць у імя Маё, і не кажу вам, што Я буду прасіць Айца за вас,
- 27 бо Сам Айцец сябрае з вамі, бо вы пасябравалі са Мною і паверылі, што Я ад Бога зыйшоў.
- 28 Я зыйшоў ад Айца і прыйшоў у свет, і зноў пакідаю свет і іду да Айца».
- 29 Кажуць Яму вучні Ягоныя: «Вось, Ты цяпер адкрыта гаворыш і прыказкі аніякай не кажаш.
- 30 Цяпер ведаем, што Ты ведаеш усё і ня маеш патрэбы, каб хто пытаўся ў Цябе. Дзеля гэтага верым, што Ты ад Бога зыйшоў».
- 31 Адказаў ім Ісус: «Цяпер верыце?
- 32 Вось, прыходзіць гадзіна, і ўжо прыйшла, калі вы рассьецеся кожны ў свой бок і пакінеце Мяне аднаго. Але Я не адзін, бо Айцец са Мною.
- 33 Гэта сказаў Я вам, каб мелі супакой у-ва Мне. У гэтым сьвеце гора мець будзеце, але будзьце пэўныя, Я перамог свет».

Ян 17

- 1 Гэта сказаў Ісус, і падняў вочы Свае да неба, і прамовіў: «Ойча! Прыйшла гадзіна. Праслаў Сына Твайго, каб і Сын Твой праславіў Цябе,
- 2 бо Ты даў Яму ўладу над усякім целам, каб усяму, што Ты даў Яму, Ён даў жыцьцё вечнае.
- 3 А гэта ёсць жыцьцё вечнае, каб пазналі Цябе, адзінага праўдзівага Бога, і Таго, Каго Ты паслаў, — Ісуса Хрыста.

- 4 Я праславіў Цябе на зямлі, скончыў справу, якую Ты даў Мне зрабіць.
- 5 Дык цяпер праслаў Мне Ты, Ойча, у Цябе Самога той славаю, якую Я меў у Цябе раней, чым сьвет быў.
- 6 Я зьявіў імя Тваё людзям, якіх Ты Мне даў са сьвету. Яны былі Твае, і Ты іх даў Мне, і яны захавалі слова Тваё.
- 7 Цяпер яны пазналі, што ўсё, што Ты даў Мне, гэта ад Цябе.
- 8 Бо словы, якія Ты даў Мне, Я даў ім, і яны ўзялі і сапраўды зразумелі, што Я ад Цябе зыйшоў, і паверылі, што Ты Мне паслаў.
- 9 Я за іх прашу, не за сьвет прашу, але за тых, якіх Ты даў Мне, бо яны Твае.
- 10 І ўсё Маё — Тваё, і Тваё — Маё; і ў іх Я ўславіўся.
- 11 І Я ўжо не ў сьвеце, але яны ў сьвеце, а Я да Цябе іду. Ойча сьвяты! Захавай іх у імя Тваё, тых, якіх Ты Мне даў, каб яны былі адно, як і Мы.
- 12 Калі Я быў з імі ў сьвеце, Я захоўваў іх у імя Тваё; тых, якіх Ты Мне даў, Я захаваў, і ніхто з іх не загінуў, акрамя сына загубы, каб споўнілася Пісаньне.
- 13 Цяпер жа Я да Цябе іду і гэта кажу ў сьвеце, каб яны мелі радасьць Маю ў сабе поўную.
- 14 Я даў ім слова Тваё, і сьвет зьненавідзеў іх, бо яны не са сьвету, як і Я не са сьвету.
- 15 Не прашу, каб Ты ўзяў іх са сьвету, але каб захаваў іх ад зла.
- 16 Яны не са сьвету, як і Я не са сьвету.
- 17 Асьвяці іх у праўдзе Тваёй! Слова Тваё — праўда.
- 18 Як Ты паслаў Мне ў сьвет, так і Я паслаў іх у сьвет.
- 19 І за іх Я пасьвячаю Сябе, каб і яны былі асьвечаны ў праўдзе.
- 20 Не за іх жа толькі прашу, але і за тых, якія паверылі ў Мне праз слова іх,
- 21 каб усе былі адно, як Ты, Айцец, у-ва Мне, і Я ў Табе, каб і яны былі ў Нас адно, каб паверыў сьвет, што Ты паслаў Мне.
- 22 І славу, якую Ты даў Мне, Я даў ім, каб яны былі адно, як Мы адно.
- 23 Я ў іх, і Ты ў-ва Мне; каб былі злучаны ў адно, і каб пазнаў сьвет, што Ты паслаў Мне і палюбіў іх, як палюбіў Мне.
- 24 Ойча, тыя, якіх Ты даў Мне, хачу, каб і яны былі са Мною там, дзе Я, каб бачылі славу Маю, якую Ты даў Мне, бо Ты палюбіў Мне раней заснаваньня сьвету.
- 25 Ойча праведны! І сьвет Цябе не пазнаў, але Я пазнаў Цябе, і яны пазналі, што Ты паслаў Мне.
- 26 І Я паведамлю ім імя Тваё і паведамлю, каб любоў, якую Ты палюбіў Мне, у іх была, і Я ў іх».

Ян 18

- 1 Скажаўшы гэта, Ісус выйшаў з вучнямі Сваімі за струмень Кедрон, дзе быў сад, у які ўвайшоў Сам і вучні Ягонья.
- 2 Ведаў жа гэтае месца і Юда, які выдаў Яго, бо Ісус там часта зьбіраўся з вучнямі Сваімі.
- 3 Дык Юда, узяўшы кагарту і паслугачоў ад першасьвятароў і фарысэяў, прыходзіць туды з ліхтарамі, лямпамі і зброяй.
- 4 Ісус жа, ведаючы ўсё, што з Ім будзе, выйшаў і сказаў ім: «Каго шукаеце?»
- 5 Адказалі Яму: «Ісус з Назарэту». Кажы ім Ісус: «Гэта Я». Стаяў жа з імі і Юда, які выдаў Яго.
- 6 Калі ж Ён сказаў ім: «Гэта Я», яны адступіліся назад і ўпалі на зямлю.
- 7 Тады ізноў спытаўся ў іх: «Каго шукаеце?» Яны казалі: «Ісус з Назарэту».
- 8 Адказаў Ісус: «Я сказаў вам, што гэта Я; калі ж Мне шукаеце, дазвольце ім адыйсьці»,
- 9 каб споўнілася слова, якое Ён сказаў: «З тых, якіх Ты даў Мне, Я не загубіў нікога».

10 Сымон жа Пётар, маючы меч, выцягнуў яго і ўдарыў слугу першасьвятара, і адсек яму правае вуха; а імя таго слугі было Малх.

11 Але Ісус сказаў Пятру: «Укладзі меч твой у похвы. Ці ж Я ня вып'ю келіха, які даў Мне Айцец?»

12 Тады кагорта і тысячнік, і паслугачы юдэйскія схапілі Ісуса, і зьвязалі Яго,

13 і павялі Яго спачатку да Анны, бо ён быў цесьцем Каяфы, які быў у той год першасьвятаром.

14 Гэты Каяфа парадзіў Юдэям, што карысьней аднаму Чалавеку загінуць за народ.

15 А за Ісусам ішоў Сымон Пётар і другі вучань. Вучань той быў знаёмы з першасьвятаром, і ён увайшоў з Ісусам на панадворак першасьвятара.

16 А Пётар стаяў ля дзьвярэй звонку. Тады другі вучань, які быў знаёмы з першасьвятаром, пайшоў, і сказаў прыдзьверніцы, і ўвёў Пятра.

17 Тады кажа служка прыдзьверніца Пятру: «Ці і ты ня з вучняў Гэтага Чалавека?» Ён кажа: «Не».

18 А слугі і паслугачы, распаліўшы вуглі, бо было сьцюдзёна, стаялі і грэліся. Пётар таксама стаяў з імі і грэўся.

19 Першасьвятар жа спытаўся ў Ісуса пра вучняў Ягоных і пра вучэньне Ягонае.

20 Адказаў яму Ісус: «Я адкрыта гаварыў сьвету. Я заўсёды навучаў у сынагозе і ў сьвятыні, дзе заўсёды збіраюцца Юдэі, і таёмна не гаварыў нічога.

21 Чаму пытаешся ў Мяне? Папытайся ў тых, хто слухаў, што Я гаварыў ім. Вось яны ведаюць, што Я гаварыў».

22 Калі Ён сказаў гэта, адзін з паслугачоў, які стаяў побач, ударыў Ісуса па шчацэ, кажучы: «Так Ты адказваеш першасьвятару?»

23 Адказаў яму Ісус: «Калі Я сказаў кепска, засьведчы, што кепска, а калі добра, за што б'еш Мяне?»

24 Анна паслаў Яго зьвязанага да першасьвятара Каяфы.

25 А Сымон Пётар стаяў і грэўся. Тады казалі яму: «Ці і ты ня з вучняў Ягоных?» Ён адрокся і сказаў: «Не».

26 Кажа адзін са слугаў першасьвятара, сваяк таго, якому Пётар адсек вуха: «Ці ж ня бачыў я цябе з Ім у садзе?»

27 Пётар ізноў адрокся; і адразу прапяў певень.

28 Тады вядуць Ісуса ад Каяфы ў прэторыю. Была раніца, і яны не ўвайшлі ў прэторыю, каб не занячысьціцца, але каб маглі есьці пасху.

29 Дык выйшаў да іх Пілат і сказаў: «Якое абвінавачваньне вы выстаўляеце адносна Чалавека гэтага?»

30 Яны адказалі і казалі яму: «Калі б Ён ня быў ліхадзеям, мы ня выдалі б Яго табе!»

31 Тады сказаў ім Пілат: «Вазьміце Яго вы і паводле вашага Закону судзіце Яго». Тады Юдэі казалі яму: «Нам нікога ня можна забіваць»,

32 каб споўнілася слова Ісуса, якое Ён сказаў, даючы знак, якою сьмерцю мае памерці.

33 Дык Пілат ізноў увайшоў у прэторыю, і паклікаў Ісуса, і сказаў Яму: «Ты — Валадар Юдэйскі?»

34 Адказаў яму Ісус: «Ці ты ад сябе гаворыш гэта, ці іншыя казалі табе пра Мяне?»

35 Пілат адказаў: «Ці ж я Юдэй? Твой народ і першасьвятары выдалі Цябе мне. Што Ты ўчыніў?»

36 Адказаў Ісус: «Валадарства Маё ня з гэтага сьвету. Калі б з гэтага сьвету было Валадарства Маё, паслугачы Мае змагаліся б, каб Я ня быў выдадзены Юдэям. Цяпер жа Валадарства Маё ня згэтуль».

³⁷ Тады сказаў Яму Пілат: «Дык Ты Валадар?» Адказаў Ісус: «Ты кажаш, што Я — Валадар. Я на тое нарадзіўся і на тое прыйшоў у свет, каб сьведчыць пра праўду. Усякі, хто з праўды, слухае голас Мой».

³⁸ Кажы Яму Пілат: «Што ёсьць праўда?» І, сказаўшы гэта, ізноў выйшаў да Юдэяў і каза ім: «Я аніякае віны ў Ім не знаходжу».

³⁹ Ёсьць жа ў вас звычай, каб я некага адпускаў вам на Пасху. Хочаце, адпушчу вам Валадара Юдэйскага?»

⁴⁰ Тады ізноў закрычалі ўсе, кажучы: «Не Яго, але Бараббу!» А Барабба быў разбойнік.

Ян 19

¹ Тады Пілат узяў Ісуса і бічаваў.

² І жаўнеры, сплёўшы вянок з церняў, усклалі Яму на галаву, і апранулі Яму пурпуровую шату,

³ і казалі: «Радуйся, Валадару Юдэйскі!», і білі Яго па шчоках.

⁴ Тады Пілат ізноў выйшаў навонкі і каза ім: «Вось, я выводжу Яго навонкі да вас, каб вы даведаліся, што я не знаходжу ў Ім аніякае віны».

⁵ Тады выйшаў навонкі Ісус у цярновым вянку і пурпуровай шаце. І каза ім [Пілат]: «Вось Чалавек!»

⁶ Калі ж убачылі Яго першасьвятары і паслугачы, дык закрычалі, кажучы: «Укрыжуй, укрыжуй!» Кажы ім Пілат: «Вазьміце Яго вы і ўкрыжуйце, бо я не знайшоў ў Ім віны».

⁷ Адказалі яму Юдэі: «Мы маем Закон; і паводле Закону нашага Ён павінен памерці, бо зрабіў Сябе Сынам Божым».

⁸ Калі Пілат пачуў гэта слова, яшчэ больш спалохаўся.

⁹ І ўвайшоў ён ізноў у прэторыю, і каза Ісусу: «Адкуль Ты?» Ісус жа ня даў яму адказу.

¹⁰ Тады каза Яму Пілат: «Ты не гаворыш са мною? Ці Ты ня ведаеш, што я маю ўладу ўкрыжаваць Цябе і маю ўладу адпусьціць Цябе?»

¹¹ Адказаў Ісус: «Ты ня меў бы аніякае ўлады нада Мною, калі б Табе не было дадзена звыш; дзеля гэтага большы грэх мае той, хто выдаў Мяне табе».

¹² З таго моманту Пілат шукаў, каб адпусьціць Яго. А Юдэі закрычалі, кажучы: «Калі адпусьціш Яго, ты ня сябра цэзару; усякі, хто робіць сябе валадаром, працівіцца цэзару».

¹³ Пілат, пачуўшы гэта слова, вывеў Ісуса на вонкі і сеў на судовым пасадзе, на месцы, якое звалася Літастратан, а па-гебрайску — Габбата.

¹⁴ А быў дзень прыгатаваньня Пасхі, гадзіна каля шостаі. І каза ён Юдэям: «Вось, Валадар ваш!»

¹⁵ Яны ж закрычалі: «Вазьмі, вазьмі, укрыжуй Яго!» Кажы ім Пілат: «Валадара вашага ўкрыжую?» Адказалі першасьвятары: «Мы ня маем валадара, акрамя цэзара».

¹⁶ Тады ён выдаў ім Яго, каб быў ўкрыжаваны. Яны ўзялі Ісуса і павялі.

¹⁷ І, несучы крыж Свой, Ён выйшаў на месца, называнае Чараповае, якое па-гебрайску завецца Гальгота.

¹⁸ Там ўкрыжавалі Яго, і з Ім двух другіх паабাপал Яго, а ў сярэдзіне — Ісуса.

¹⁹ А Пілат напісаў надпіс і паставіў на крыжы. Было ж напісана: «Ісус з Назарэту, Валадар Юдэйскі».

²⁰ Гэты надпіс чыталі многія Юдэі, бо месца, дзе быў ўкрыжаваны Ісус, было недалёка ад гораду, і напісана было па-гебрайску, па-грэцку і па-рымску.

²¹ Тады казалі Пілату першасьвятары юдэйскія: «Не пішы: “Валадар Юдэйскі”, але, што Ён Сам сказаў: “Я — валадар юдэйскі”».

22 Адказаў Пілат: «Што я напісаў, тое напісаў».

23 А жаўнеры, калі ўкрыжавалі Ісуса, узялі адзеньне Ягонае і падзялілі на чатыры часткі — кожнаму жаўнеру частка, і вопратку. А вопратка была ня шытая, але ўся вытканая ад верху.

24 Тады казалі яны адзін аднаму: «Ня будзем разьдзіраць яе, але кінем жэрабя, чьёй яна будзе»; каб споўнілася Пісаньне, якое кажа: «Падзялілі адзеньне Маё між сабою і пра шату Маю кідалі жэрабе». Так і ўчынілі жаўнеры.

25 А каля крыжа Ісуса стаялі маці Ягоная і сястра маці Ягонай Марыя Кляпава, і Марыя Магдалена.

26 Ісус жа, убачыўшы маці і вучня, які стаяў побач і якога Ён любіў, кажа маці Сваёй: «Жанчына! Вось сын твой!»

27 Потым кажа вучню: «Вось маці твая!» І з таго часу вучань узяў яе да сябе.

28 Пасьля гэтага Ісус, ведаючы, што ўсё ўжо здзейсьнілася, каб споўнілася Пісаньне, кажа: «Смагну!»

29 Там стаяла пасудзіна, поўная воцату. [Жаўнеры], напоўніўшы губку воцатам і ўсклаўшы на ізоп, паднесьлі да вуснаў Ягоных.

30 Калі ж Ісус узяў воцат, сказаў: «Здзейсьнілася!», і, схіліўшы галаву, аддаў дух.

31 А Юдэі, каб не засталіся цэлы на крыжы ў суботу, таму што быў дзень прыгатаваньня, а тая субота была днём вялікім, прасілі Пілата, каб перабіць ў іх галёнкі і зьняць.

32 Тады прыйшлі жаўнеры, і ў першага перабілі галёнкі, і ў другога, які быў укрыжаваны з Ім.

33 Прыйшоўшы да Ісуса, калі ўбачылі, што Ён ужо памёршы, дык не перабілі ў Яго галёнак,

34 але адзін з жаўнераў здідаю прабіў бок Ягоны, і адразу выцякла кроў і вада.

35 І той, хто бачыў, засьведчыў, і сьведчаньне ягонае праўдзівае; і ён ведае, што кажа праўду, каб вы паверылі.

36 Бо гэта сталася, каб споўнілася Пісаньне: «Косьць Ягоная ня будзе пераломленая».

37 І зноў іншае Пісаньне кажа: «Угледзяць, каго прабілі».

38 Пасьля гэтага Язэп з Арыматэі, які быў вучнем Ісуса, але патаемным дзеля страху перад Юдэямі, папрасіў Пілата, каб узяць цела Ісуса; і Пілат дазволіў. Тады ён прыйшоў і ўзяў цела Ісуса.

39 Прыйшоў і Нікадэм, які перш прыходзіў да Ісуса ўначы, несучы мешаніну сьмірны і алёў фунтаў каля ста.

40 Яны ўзялі цела Ісуса і абгарнулі Яго ў прасьціну з духмянасьцямі, як ёсьць звычай хаваць у Юдэяў.

41 На тым месцы, дзе Ён быў укрыжаваны, быў сад, і ў тым садзе — **новая магіла**, у якой яшчэ ніхто ня быў паложаны.

42 Там дзеля дня прыгатаваньня юдэйскага, бо магіла была блізка, палажылі Ісуса.

Ян 20

1 У першы ж дзень пасьля суботы Марыя Магдалена прыходзіць раніцаю, калі яшчэ было цёмна, да магілы і бачыць, што камень адвалены ад магілы.

2 Тады бяжыць і прыходзіць да Сымона Пятра і другога вучня, з якім сябраваў Ісус, і кажа ім: «Узялі Госпада з магілы, і ня ведаем, дзе палажылі Яго».

3 Тады выйшаў Пётар і другі вучань і прыйшлі да магілы.

4 Беглі ж абодва разам, і другі вучань бег хутчэй за Пятра, і прыйшоў першы да магілы,

5 і, нахліўшыся, бачыць, што ляжыць прасьціна, але не ўвайшоў.

6 Тады прыходзіць Сымон Пётар, ідучы за ім, і ўваходзіць у магілу, і бачыць, што ляжыць прасьціна

7 і хустка, што была на галаве Ягонай, не разам з прасьціною, але асобна скручаная ў адным месцы.

8 Тады ўвайшоў і другі вучань, які першы прыйшоў да магілы, і ўбачыў, і паверыў.

9 Бо яны яшчэ ня ведалі Пісаньня, што Ён мусіць уваскрэснуць з мёртвых.

10 Тады вучні ізноў адыйшлі да сябе.

11 А Марыя стаяла звонку каля магілы, плачучы. Калі ж яна плакала, нахілілася да магілы

12 і бачыць двух анёлаў у белым, што сядзелі адзін ля галавы і другі ля ног, дзе ляжала цела Ісуса.

13 І яны кажуць ёй: «Жанчына! Што ты плачаш?» Яна кажа: «Забралі Госпада майго, і ня ведаю, дзе палажылі Яго».

14 І, сказаўшы гэта, яна павярнулася назад, і бачыць, што стаіць Ісус, і яна ня ведала, што гэта Ісус.

15 Кажа ёй Ісус: «Жанчына! Што ты плачаш? Каго шукаеш?» Яна, думачы, што гэта садоўнік, кажа Яму: «Пане! Калі Ты вынес Яго, скажы мне, дзе Ты Яго палажыў, і я возьму Яго».

16 Кажа ёй Ісус: «Марыя!» Яна, павярнуўшыся, кажа Яму: «Раббуні!», — ШТО значыць Настаўнік.

17 Кажа ёй Ісус: «Не дакранайся да Мяне, бо Я яшчэ не ўзыйшоў да Айца Майго, а ідзі да братоў Маіх і скажы ім: “Узыходжу да Айца Майго і Айца вашага, і да Бога Майго і Бога вашага”».

18 Марыя Магдалена прыходзіць, абвяшчаючы вучням, што бачыла Госпада і што Ён гэта сказаў ёй.

19 А ўвечары таго першага дня пасья суботы, калі дзевы там, дзе зьбіраліся вучні Ягоныя, былі замкнёныя дзеля страху перад Юдэямі, прыйшоў Ісус, і стаў пасярэдзіне, і кажа ім: «Супакой вам!»

20 І, сказаўшы гэта, паказаў ім рукі і бок Свой. Тады ўзрадаваліся вучні, убачыўшы Госпада.

21 Тады Ісус сказаў ім ізноў: «Супакой вам! Як паслаў Мяне Айцец, і Я пасылаю вас».

22 І, сказаўшы гэта, дыхнуў і кажа ім: «Прыміце Духа Сьвятога.

23 Каму адпусыце грахі, таму будуць адпушчаны, на кім затрымаеце, на тым будуць затрыманыя».

24 А Тамаш, адзін з Дванаццаці, называны Блізньок, ня быў з імі, калі прыходзіў Ісус.

25 Іншыя вучні тады казалі яму: «Мы бачылі Госпада». А ён сказаў ім: «Калі ня ўбачу на руках Ягоных ранаў ад цьвікоў і не ўткну пальца майго ў раны ад цьвікоў, і не ўлажу рукі маёй у бок Ягоны, не паверу».

26 І праз востр дзён ізноў былі ў доме вучні Ягоныя, і Тамаш з імі. Прыходзіць Ісус пры замкнёных дзвярах, і стаў пасярэдзіне, і сказаў: «Супакой вам!»

27 Потым кажа да Тамаша: «Дай сюды палец твой і паглядзі рукі Мае; дай руку тваю і ўткні ў бок Мой; і ня будзь няверным, але верным».

28 І адказаў Тамаш, і сказаў Яму: «Госпад мой і Бог мой!»

29 Кажа яму Ісус: «Ты паверыў, Тамаш, таму што ўбачыў Мяне. Шчаслівыя тыя, якія ня бачылі і паверылі».

30 Тады шмат іншых знакаў учыніў Ісус перад вучнямі Сваімі, пра якія не напісана ў гэтай кнізе.

31 А гэта напісана, каб вы паверылі, што Ісус ёсьць Хрыстос, Сын Божы, і каб, веручы, мелі жыцьцё ў імя Яго.

Ян 21

¹ Пасья гэтага ізноў зьявіўся Ісус вучням Сваім ля мора Тыбэрыядзкага. Зьявіўся Ён вось як:

² былі разам Сымон Пётар і Тамаш, называны Блізньюк, і Натанаэль з Каны Галілейскай, і сыны Зэбэдэявы, і двое другіх з вучняў Ягоных.

³ Кажа ім Сымон Пётар: «Іду лавіць рыбу». Кажуць яму: «Пойдзем і мы з табою». Яны выйшлі і адразу ўвайшлі ў човен, і не злавілі ў тую ноч нічога.

⁴ Калі ўжо настала раніца, Ісус стаў на беразе, але вучні не пазналі, што гэта Ісус.

⁵ Кажа ім Ісус: «Дзеці! Ці маеце што ядомае?» Яны адказалі Яму: «Не».

⁶ Ён жа сказаў ім: «Закіньце нерат на правы бок чаўна і зловіце». Тады яны закінулі, і ўжо не маглі яго выцягнуць дзеля мноства рыбы.

⁷ Тады той вучань, якога любіў Ісус, кажэ Пятру: «Гэта Госпад». Сымон жа Пётар, пачуўшы, што гэта Госпад, падперазаўся кашулюю, бо быў голы, і кінуўся ў мора.

⁸ А іншыя вучні прыплылі ў чаўне, бо не былі далёка ад зямлі, локцяў каля двухсот, цягнучы нерат з рыбаю.

⁹ Калі ж выйшлі на зямлю, бачаць раскладзены агонь і рыбу, што ляжала на ім, і хлеб.

¹⁰ Кажэ ім Ісус: «Прынясіце з тае рыбы, якую вы цяпер злавілі».

¹¹ Сымон Пётар пайшоў і выцягнуў на зямлю нерат, поўны вялікіх рыбаў, якіх было сто пяцьдзсят тры, і пры гэткай колькасці нерат не падрася.

¹² Кажэ ім Ісус: «Ідзіце, абедайце». З вучняў жа ніхто не адважыўся даведвацца ў яго: «Хто Ты?», бо ведалі, што гэта Госпад.

¹³ Прыходзіць тады Ісус, і бярэ хлеб, і дае ім; таксама і рыбу.

¹⁴ Гэта ўжо трэці раз зьявіўся Ісус вучням Сваім пасья ўваскрасеньня з мёртвых.

¹⁵ Калі ж яны абедалі, Ісус кажэ Сымону Пятру: «Сымон Ёнін, ці любіш ты Мяне больш, чым гэтыя?» Той кажэ Яму: «Так, Госпадзе! Ты ведаеш, што я сябрую з Табою». Ён кажэ яму: «Пасьві агнятка Мае».

¹⁶ Зноў кажэ яму другі раз: «Сымон Ёнін, ці любіш ты Мяне?» Той кажэ Яму: «Так, Госпадзе! Ты ведаеш, што я сябрую з Табою». Ён кажэ яму: «Пасьві авечкі Мае».

¹⁷ Кажэ яму трэці раз: «Сымон Ёнін, ці сябруеш ты са Мною?» Засмуціўся Пётар, што трэці раз спытаўся ў яго: «Ці сябруеш ты са Мною?», і сказаў Яму: «Госпадзе! Ты ўсё ведаеш, Ты ведаеш, што я сябрую з Табою!» Кажэ яму Ісус: «Пасьві авечкі Мае».

¹⁸ Сапраўды, сапраўды Кажу табе: калі ты быў малады, дык падпаясаўся сам і хадзіў, куды хацеў; а як старэеш, выцягнеш рукі твае, і другі цябе падпаяша і павядзе, куды ня хочаш».

¹⁹ А гэта Ён сказаў, даючы знак, якою сьмерцю той праславіць Бога. І, сказаўшы гэтае, кажэ яму: «Ідзі за Мною».

²⁰ Павярнуўшыся, Пётар бачыць, што ідзе за ім вучань, якога любіў Ісус і які на вячэры ўзьлёг ля грудзей Ягоных, і сказаў: «Госпадзе! Хто той, які выдасць Цябе?»

²¹ Убачыўшы яго, Пётар кажэ Ісусу: «Госпадзе! А ён што?»

²² Кажэ яму Ісус: «Калі Я хачу, каб ён застаўся, пакуль прыйду, што табе? Ты ідзі за Мною!»

²³ Тады прайшло слова гэтае між братоў, што вучань той не памрэ. Але Ісус не сказаў яму, што ён не памрэ, але: «Калі Я хачу, каб ён застаўся, пакуль прыйду, што табе?»

²⁴ Гэты вучань і сьведчыць пра гэтае, і напісаў гэта. І мы ведаем, што праўдзівае сьведчаньне ягонае.

²⁵ Ёсьць таксама шмат іншага, што ўчыніў Ісус, але, каб напісаць гэта асобна, дык, я мяркую, і самому сьвету не зьямаць бы напісаных кнігаў. Амэн.

ДЗЕІ АПОСТАЛАЎ

- 1 Што праўда, першае слова ўчыніў я, Тэафіле, пра ўсё, што пачаў Ісус рабіць і навучаць
- 2 да таго дня, у які быў узнесены, даўшы праз Духа Святога загады апосталам, якіх выбраў,
- 3 і перад якімі зьявіў Сябе жывым пасьяля цярпеньняў Сваіх са шматлікімі доказамі, на працягу сарака дзён паказываючыся ім і кажучы пра Валадарства Божае.
- 4 І, сабраўшы іх, загадаў ім: «Не адыходзьце з Ерусаліму, але чакайце на абяцаныя Айца, пра якое вы чулі ад Мяне,
- 5 што Ян хрысьціў вадою, а вы праз некалькі дзён будзеце ахрышчаны Духам Святым».
- 6 А яны, зыйшоўшыся, пыталіся ў Яго, кажучы: «Госпадзе, ці ня ў гэты час Ты адновіш валадарства Ізраіля?»
- 7 Ён жа сказаў ім: «Ня вам ведаць час ці пару, якія Айцец паклаў ва ўладзе Сваёй,
- 8 але вы возьмеце сілу, як зыйдзе на вас Дух Святы, і будзеце Мне сьведкамі ў Ерусаліме, і ў-ва ўсёй Юдэі і Самарыі, і нават да краю зямлі».
- 9 І, сказаўшы гэтае, Ён быў падняты, калі яны глядзелі [на Яго], і воблака ўзяло Яго ад вачэй іхніх.
- 10 І калі яны ўглядаліся ў неба, як Ён адыходзіў, вось, два мужы сталі перад ім і белым адзеньні
- 11 і сказалі: «Мужы Галілейскія! Чаго вы стаіце, глядзячы ў неба? Гэты Ісус, узяты ад вас у неба, прыйдзе гэтак сама, як вы бачылі Яго, што ідзе ў неба».
- 12 Тады яны вярнуліся ў Ерусалім з гары, называнай Аліўнай, што блізка ад Ерусаліму, за дзень суботні ходу.
- 13 І, калі прыйшлі, узыйшлі ў залю, дзе былі Пётар, і Якуб, і Ян, і Андрэй, Філіп і Тамаш, Барталамей і Мацьвей, Якуб Алфеяў і Сымон Зілот, і Юда Якубаў.
- 14 Усе яны трывалі аднадушна ў малітвах і просьбах разам з жанчынамі, і Марыяй, маці Ісуса, і братамі Ягонымі.
- 15 І ў тыя дні Пётар, устаўшы сярод вучняў, сказаў, — **а была грамада імёнаў разам каля ста дваццаці:**
- 16 «Мужы браты! Мусіла споўніцца тое Пісаньне, якое казаў раней Дух Святы праз вусны Давіда пра Юду, што стаўся павадыром тых, якія схпілі Ісуса,
- 17 што быў ён палічаны з намі, і выпала яму жэрабя служэньня гэтага.
- 18 Ён, што праўда, прыдбаў поле за нагароду няправеднасьці і, рынуўшыся, разьдэрся папалове, і вываліліся ўсе ўнутранасьці ягоныя,
- 19 і сталася гэта вядома ўсім, хто жыве ў Ерусаліме, так што поле тое названае на іхняй мове Акельдама, гэта ёсьць Поле крыві.
- 20 Бо напісана ў кнізе Псальмаў: “Няхай станецца двор ягоны пустым, і няхай ніхто не жыве ў ім”, і: “Урад ягоны няхай возьме іншы”.
- 21 Дык з тых мужоў, якія зыходзіліся з намі праз увесь час, калі прыходзіў і выходзіў да нас Госпад Ісус,
- 22 пачынаючы ад хрышчэньня Янавага ажно да дня, калі Ён быў узяты ад нас, адзін з іх мусіць стацца разам з намі сьведкам уваскрасеньня Яго».
- 23 І паставілі двух: Язэпа, называнага Барсабам, якога звалі Юстам, і Мацея,
- 24 і, молячыся, сказалі: «Ты, Госпадзе, Які ведаеш сэрцы ўсіх, пакажы з гэтых двух аднаго, якога Ты выбраў
- 25 узяць жэрабя служэньня гэтага і апостальства, ад якога адступіўся Юда, каб ісьці на месца сваё».

26 І кінулі жэраба пра іх, і ўпала жэраба на Мацея, і ён быў далучаны да адзінаццаці апосталаў.

Дз 2

1 І як надыйшоў дзень Пяцідзясятніцы, былі ўсе аднадушна разам.

2 І стаўся раптам шум з неба, быццам ад наляцеўшага гвалтоўнага ветру, і напоўніў увесь дом, дзе яны сядзелі.

3 І паказаліся ім падзеленыя языкі, быццам агнявыя, і паселі на кожным з іх.

4 І напоўніліся ўсе Духам Святым, і пачалі гаварыць іншымі мовамі, як Дух даваў ім прамаўляць.

5 Былі ж у Ерусаліме пасяліўшыся юдэі, мужы пабожныя, з усякага народу пад небам.

6 А як стаўся голас гэты, зыйшлося мноства і ўстрывожылася, бо кожны чуў, што яны гавораць ягонаю мовай.

7 Усе ж здівіліся і здзіўляліся, кажучы адзін аднаму: «Вось, усе гэтыя, што гавораць, ці ж не Галілейцы?»

8 І як мы чуем кожны сваю мову, у якой нарадзіліся?

9 Парты, і Мэды, і Элямты, і жыхары Мэсапатаміі, Юдэі і Кападокіі, Понту і Азіі,

10 Фрыгіі і Памфіліі, Эгіпту і межаў Лібіі каля Кірэнэі, і прыйшоўшыя рымскія Юдэі, і празэліты,

11 Крыцыяне і Арабы, — чуем іх, што гавораць нашымі мовамі пра веліч Божую?»

12 Дзівіліся ж усе і бянтэжыліся, кажучы адзін аднаму: «Што гэта можа быць?»

13 А іншыя, насмяхаючыся, казалі, што яны напіліся маладога віна.

14 Пётар жа з Адзінаццаццю, устаўшы, падняў голас свой і прамовіў да іх: «Мужы Юдэйскія і ўсе жыхары Ерусаліму! Няхай будзе вам гэта вядома, і выслухайце словы мае,

15 бо яны ня п'яныя, як вы думаеце, бо яшчэ трэцяя гадзіна дня.

16 Але гэта ёсьць тое, што сказана праз прарока Ёэля:

17 «І будзе ў апошнія дні, — кажа Бог, — выльлю Духа Майго на ўсякае цела, і будуць прарочыць сыны вашыя і дочки вашыя; і юнакі вашыя будуць бачыць відзежы, і старыя вашыя будуць сьніць сны.

18 І на слугаў Маіх і на служак Маіх выльлю ў тыя дні Духа Майго, і будуць прарочыць.

19 І дам суды ў небе ўгары і знакі на зямлі ўнізе: кроў, і агонь, і курорым.

20 Сонца пераменіцца ў цемру, і месяц — у кроў перш, чым прыйдзе дзень Госпадаў, вялікі і слаўны.

21 І будзе: кожны, хто прызаве імя Госпада, будзе збаўлены».

22 Мужы Ізраільцыяне, выслухайце гэтыя словы: Ісуса з Назарэту, Мужа, зьяўленага між вамі Богам моцамі, і чудамі, і знакамі, якія рабіў праз Яго Бог сярод вас, як і самі вы ведаеце,

23 Яго, паводле вызначанай рады і прадбачаньня Богага выдадзенага, вы, узяўшы і рукамі беззаконьнікаў прыбіўшы цьвікамі, забілі.

24 Яго Бог уваскрасіў, вызваліўшы з мукаў сьмерці, таму што немагчыма было, каб Ён быў стрыманы ёю.

25 Бо Давід кажа пра Яго: «Бачыў я Госпада перад сабою заўсёды, бо Ён праваруч мяне, каб я не захістаўся.

26 Дзеля гэтага ўзвяселялася сэрца маё, і ўзрадаваўся язык мой, нават і цела маё супачыне ў надзеі,

27 бо Ты не пакінеш душу маю ў пекле і не дасі сьвятому Твайму ўбачыць прахненьне.

- 28 Ты даў мне ведаць шлях жыцця; Ты напоўніш мяне радасьцю перад абліччам Тваім”.
- 29 Мужы браты! Належыцца мне сказаць вам адкрыта пра патрыярха Давіда, што ён і памёр, і быў пахаваны, і магіла ягоная ў нас да гэтага дня.
- 30 А як быў ён прарок і ведаў, што прысягай прысягнуў яму Бог з плоду паясьніцы ягонай паводле цела паставіць Хрыста і пасадзіць на пасадзе ягоным,
- 31 прадбачачы, ён гаварыў пра ўваскрасеньне Хрыста, што не пакінутая душа Ягоная ў пекле, і цела Ягонае ня бачыла парохнёньне.
- 32 Гэтага Ісуса ўваскрасіў Бог, і ўсе мы — сьведкі гэтага.
- 33 Дык узьнесены правіаю Бога і ўзяўшы ад Айца абяцаньне Сьвятога Духа, Ён выліў тое, што вы цяпер бачыце і чуеце.
- 34 Бо Давід не ўзыйшоў у неба, а ён кажа: “Сказаў Госпад Госпаду майму: Сядзь праваруч Мяне,
- 35 пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножка ног Тваіх”.
- 36 Дык няхай упэўнена ведае ўвесь дом Ізраіля, што Бог зрабіў і Госпадам, і Хрыстом Яго, Гэтага Ісуса, Якога вы ўкрыжавалі.
- 37 Пачуўшы гэта, яны былі ўражаныя ў сэрцы і сказалі да Пятра і рэшты апосталаў: «Што нам рабіць, мужы браты?»
- 38 Пётар жа прамовіў да іх: «Навярніцеся, і няхай кожны з вас будзе ахрышчаны ў імя Ісуса Хрыста дзеля адпушчэньня грахоў, і возьмеце дар Сьвятога Духа.
- 39 Бо абяцаньне дала вам, і для дзяцей вашых, і для ўсіх, якія далёка, каго пакліча Госпад, Бог наш».
- 40 І іншымі шматлікімі словамі сьведчыў і ўпрошваў, кажучы: «Ратуйцеся ад гэтага пакаленьня скрыўленага».
- 41 Дык тыя, што прыхільна прынялі словы ягоныя, былі ахрышчаныя, і ў той дзень дадалося каля трох тысячаў душ.
- 42 І трывалі яны ў навуцы апостальскай, і ў супольнасьці, і ў ламаньні хлеба, і ў малітвах.
- 43 Быў жа страх на кожнай душы, і шмат цудаў і знакаў дзеялася праз апосталаў.
- 44 А ўсе, якія мелі веру, былі разам, і мелі ўсё супольнае.
- 45 І прадавалі маёмасьць і ўласнасьць, і дзялілі паміж усімі, хто якую меў патрэбу.
- 46 І кожны дзень аднадушна трываючы ў сьвятыні і ламаючы хлеб у дамах, прыймалі ежу ў весялосьці і лагоднасьці сэрца,
- 47 хвалячы Бога і маючы ласку ва ўсяго народу. А Госпад штодня дадаваў да царквы тых, што былі збаўленья.

Дз 3

- 1 Пётар жа і Ян ішлі разам у сьвятыню а дзявятай гадзіне малітвы.
- 2 І нейкі чалавек, кульгавы ад чэрава маці сваёй, якога насілі і кожны дзень лажылі ля дзьвярэй сьвятыні, называных Прыгожымі, прасіць міласьціну ў тых, якія ўваходзяць у сьвятыню,
- 3 убачыўшы Пятра і Яна, што меліся ўвайсьці ў сьвятыню, прасіў у іх міласьціны.
- 4 А Пётар, які з Янам углядаўся на яго, сказаў: «Паглядзі на нас».
- 5 Ён жа ўзіраўся на іх, чакаючы нешта ад іх узяць.
- 6 А Пётар сказаў: «Срэбра і золата няма ў мяне. А што маю, тое даю табе: у імя Ісуса Хрыста з Назарэту ўстань і хадзі!»
- 7 І, узяўшы яго за правую руку, падняў. І адразу ўмацаваліся ногі і косткі ягоныя,
- 8 і ён, падскочыўшы, стаў, і хадзіў, і ўвайшоў з імі ў сьвятыню, ходзячы, і скачучы, і хвалячы Бога.
- 9 І ўвесь народ бачыў яго, як хадзіў і хваліў Бога.

10 І пазналі яго, што ён быў той, які дзеля міласціны сядзеў ля Прыгожых дзэвярэй сьвятыні; і напоўніліся страхам і здзіўленьнем ад таго, што здарылася з ім.

11 А як аздараўлены кульгавы трымаўся Пятра і Яна, увесь народ у здуменні прыбег да іх у прысенак, называны Салымонавым.

12 Бачачы гэта, Пётар адказаў народу: «Мужы Ізраільцяне! Што здзіўляецеся гэтаму, ці што так углядаецца на нас, нібыта мы сваёю сілай або пабожнасьцю зрабілі, каб ён хадзіў?»

13 Бог Абрагама, і Ісаака, і Якуба, Бог бацькоў нашых у славіў Сына Свайго Ісуса, Якога вы выдалі і ад Якога адракліся перад абліччам Пілата, калі той судзіў вызваліць Яго.

14 Вы ж ад Сьвятога і Праведнага адракліся і прасілі дараваць вам чалавека зайойцу,

15 а Самага Начальніка жыцьця забілі. Яго Бог падняў з мёртвых, і мы — сьведкі гэтага.

16 І дзеля веры ў імя Ягонае ўмацавала імя Ягонае таго, каго вы бачыце і ведаеце; і вера, якая ад Яго, дала яму ацаленьне гэтае перад усімі вамі.

17 І цяпер, браты, я ведаю, што праз няведаньне ўчынілі вы гэта, як і начальнікі вашыя,

18 а Сам Бог, Які прадвесціў праз вусны ўсіх Сваіх прарокаў, каб цяпець [мукі] Хрысту, тое і споўніў.

19 Дык навярніцеся і вярніцеся, каб сьцерацца грахі вашыя,

20 каб прыйшлі часы асьвяжэньня ад аблічча Госпада, і каб Ён паслаў Ісуса Хрыста, Якога вам наперад абвясціў,

21 і Якога мусіла неба прыняць да часу напраўленьня ўсяго, пра што гаварыў Бог праз вусны ўсіх Сваіх сьвятых прарокаў ад вякоў.

22 Бо Майсей сказаў бацькам: “Прарока паставіць вам Госпад, Бог ваш, з братоў вашых, як мяне. Яго слухайце ў-ва ўсім, што будзе казаць вам.

23 І будзе: кожная душа, якая не паслухае Прарока гэтага, будзе вынішчана з народу”.

24 І ўсе прарокі ад Самуэля і па чарзе, якія толькі гаварылі, прапаведвалі гэтыя дні.

25 Вы — сыны прарокаў і завету, які заключыў Бог з бацькамі нашымі, кажучы да Абрагама: “І ў насеньні тваім дабраслаўленьня будучь усе народы зямлі”.

26 Вам першым Бог, уваскрасіўшы Сына Свайго Ісуса, паслаў Яго, дабраслаўляючы вас, каб адварнуўся кожны ад зласьлівасьці сваёй”.

Дз 4

1 Калі яны гаварылі да народу, сталі перад імі сьвятары, і начальнікі варты сьвятыні, і садукееі,

2 узлаваныя, што яны навучаюць народ і прапаведуюць у Ісусе ўваскрасеньне з мёртвых.

3 І ўсклалі на іх рукі, і аддалі іх у вастрог да заўтра, бо быў ужо вечар.

4 А многія з тых, якія чулі слова, паверылі; і быў лік такіх мужоў каля пяці тысячаў.

5 А назаўтра сталася, што сабраліся ў Ерусаліме начальнікі іхнія, і старшыні, і кніжнікі,

6 і Анна першасьвятар, і Каяфа, і Ян, і Аляксандар, і ўсе, хто быў з роду першасьвятарскага,

7 і, паставіўшы іх пасярод, пыталіся: «Якою моцаю ці якім імем вы ўчынілі гэта?»

8 Тады Пётар, напоўніўшыся Духам Сьвятым, сказаў да іх: «Начальнікі народу і старшыні Ізраілю!

9 Калі нас сёння дапытваюць за дабрадзеіства нядужаму чалавеку, кім ён аздароўлены,

10 няхай будзе вядома ўсім вам і ўсяму народу Ізраіля, што ў імя Ісуса Хрыста з Назарэту, Якога вы ўкрыжавалі, Якога Бог уваскрасіў з мёртвых, праз Яго ён стаіць перад вамі здаровы.

11 Ён — Камень, пагарджаны вамі, будаўнічымі, Які стаўся галавою вугла,

12 і ні ў кім іншым няма збаўленьня, бо няма іншага імя пад небам, дадзенага людзям, у якім мусілі мы быць збаўленьня.

13 А ўбачыўшы адвагу Пятра і Яна і спасьцярогшы, што яны людзі някніжныя і простыя, здзіўляліся; пазналі ж іх, што яны былі з Ісусам.

14 Бачачы ж аздароўленага чалавека, які стаяў з імі, не магі нічога запярэчыць.

15 Загадаўшы ж ім выйсьці з сынэдрыёну, радзіліся між сабою,

16 кажучы: «Што мы зробім з гэтымі людзьмі? Бо, праўда, вялікі знак, які стаўся праз іх, яўны для ўсіх, хто жыве ў Ерусаліме, і мы ня можам адмовіць гэта.

17 Але, каб больш не разыходзілася гэта ў народзе, пагрозамі забаронім ім, каб ужо не гаварылі ў імя гэтае нікому з людзей».

18 І, паклікаўшы іх, загадалі ім зусім не гаварыць і не навучаць у імя Ісуса.

19 А Пётар і Ян, адказваючы ім, сказалі: «Судзіце, ці справядліва перад Богам слухаць вас больш, чым Бога?

20 Бо мы ня можам не гаварыць пра тое, што бачылі і чулі».

21 Яны ж, пагражаючы, вызвалілі іх, не знаходзячы, як пакараць іх, дзеля народу, бо ўсе славілі Бога за тое, што сталася.

22 Бо больш за сорок гадоў было таму чалавеку, з якім стаўся знак аздараўленьня.

23 Калі ж іх вызвалілі, яны прыйшлі да сваіх і паведамлілі ўсё, што ім казалі першасьвятары і старшыні.

24 А яны, пачуўшы, аднадушна паднялі голас да Бога і сказалі: «Уладару! Ты — Бог, Які ўчыніў неба, і зямлю, і мора, і ўсё, што ў іх.

25 Праз вусны Давіда, слугі Твайго, Ты сказаў: “Чаму бунтуюцца пагане і народы задумваюць марнае?

26 Паўсталі валадары зямлі, і князі сабраліся разам супраць Госпада і супраць Хрыста Ягонага”.

27 Бо праўдзіва сабраліся супраць Сьвятога Сына Твайго Ісуса, Якога Ты памазаў, Ірад і Понці Пілат з паганамі і народам Ізраіля,

28 каб учыніць усё, што рука Твая і рада Твая прадвызначылі, каб сталася.

29 І цяпер, Госпадзе, зірні на пагрозы іхнія, і дай слугам Тваім з усёю адвагаю гаварыць слова Тваё,

30 а Ты працягні руку Тваю на аздараўленьне, і каб рабіліся знакі і цуды праз імя Сьвятога Сына Твайго Ісуса».

31 І, як памаліліся, захісталася месца, дзе яны былі сабраўшыся, і ўсе былі напоўненыя Духам Сьвятым, і гаварылі слова Божае з адвагаю.

32 А ў мноства тых, якія паверылі, было адно сэрца і адна душа, і ніхто нічога з маёмасьці сваёй не называў сваім, але ўсё ў іх было супольнае.

33 І з вялікай сілай апосталы давалі сьведчаньне ўваскрасеньня Госпада Ісуса, і ласка вялікая была на ўсіх іх.

34 Бо не было сярод іх нікога, хто меў нястачу, бо ўсе, хто меў палі ці дамы, продаючы іх, прыносілі цану праданага

35 і клалі ля ног апосталаў; а кожнаму давалася тое, якую хто меў патрэбу.

36 А Ёсія, названы апосталамі Барнабам, што значыць Сын пацяшэньня, лявіт, родам з Кіпру,

37 які меў сваё поле, прадаўшы яго, прынёс грошы і паклаў ля ног апосталаў.

Дз 5

- 1 А нейкі муж, на імя Ананія, з Сапфіраю, жонкаю сваёю, прадаў маёмасьць сваю,
2 і прыхаваў з цаны з ведама жонкі сваёй, і, прынёсшы нейкую частку, палажыў ля ног апосталаў.
- 3 А Пётар сказаў: «Чаму напоўніў шатан сэрца тваё, каб схлусіць Духу Сьвятому ды прыхаваць з цаны за поле?»
- 4 Ці ж не тваё было, што ты меў, і праданае ці ж не ў тваёй уладзе было? Навошта ты палажыў рэч гэтую ў сэрца сваё? Ты схлусіў ня людзям, але Богу».
- 5 Пачуўшы словы гэтыя, Ананія ўпаў нежывы. І вялікі страх стаўся на ўсіх, якія чулі гэта.
- 6 А юнакі, устаўшы, узялі яго і, вынесшы, пахавалі.
- 7 Сталася ж гадзіны праз тры, прыйшла і жонка ягоная, ня ведаючы, што сталася.
- 8 А Пётар спытаўся ў яе: «Скажы мне, ці за гэтулькі аддалі вы поле?» Яна ж сказала: «Так, за гэтулькі».
- 9 А Пётар сказаў да яе: «Навошта змовіліся вы спакусіць Духа Госпадавага? Вось, пры дзвях нагі тых, якія пахавалі мужа твайго, і яны выносяць цябе».
- 10 Яна ж адразу ўпала ля ног ягоных нежывая. А юнакі, увайшоўшы, знайшлі яе мёртвую і, вынесшы, пахавалі каля мужа яе.
- 11 І стаўся вялікі страх на ўсёй царкве і на ўсіх, якія чулі гэта.
- 12 А праз рукі апосталаў рабілася шмат знакаў і цудаў у народзе, і былі ўсе аднадушна ў прысенках Салямонавых.
- 13 А з іншых ніхто не адважваўся прыстаць да іх, але ўзьявічваў іх народ.
- 14 А тых, што вераць у Госпада, дадалася яшчэ больш, мноства мужчынаў і жанчынаў,
- 15 так што выносілі хворых на вуліцы і лажылі на ложках і насілках, каб хоць цень Пятра, які ішоў, ацяпіў каго з іх.
- 16 Зыйшлося таксама ў Ерусалім мноства з навакольных гарадоў, несучы хворых і апавананых нячыстымі духамі, якія ўсе былі здароўленья.
- 17 А першасьвятар і ўсе, што з ім, якія былі з герэзіі садукейскай, паўстаўшы, напоўніліся зайздасьцю,
- 18 і ўсклалі рукі свае на апосталаў, і зьмясьцілі іх у вастрог грамадзкі.
- 19 А анёл Госпадаў уначы адчыніў дзьверы вязьніцы і, вывеўшы іх, сказаў:
20 «Ідзіце і, стаўшы, гаварыце ў сьвятыні да народу ўсе словы жыцця гэтага».
- 21 Пачуўшы гэта, яны ўвайшлі раницаю ў сьвятыню і навучалі. А першасьвятар і тыя, што з ім, прыйшоўшы, склікалі сынэдрён і ўсю старшызну сыноў Ізраіля і паслалі ў вязьніцу прывесці іх.
- 22 Паслугачы ж, прыйшоўшы, не знайшлі іх у вязьніцы і, вярнуўшыся, паведамілі,
23 кажучы: «Вязьніцу знайшлі мы замкнёную надзейна і вартуўнікоў, якія звонку стаялі перад дзвярыма; але, адчыніўшы, усярэдзіне нікога не знайшлі».
- 24 Калі ж пачулі словы гэтыя сьвятар, і начальнік варты сьвятыні, і першасьвятары, зьбянтэжыліся, што б гэта сталася?
- 25 А нехта, прыйшоўшы, паведаміў ім, кажучы, што вось мужы, якіх вы зьмясьцілі ў вязьніцу, стаяць у сьвятыні і навучаюць народ.
- 26 Тады начальнік варты, пайшоўшы з паслугачамі, прывёў іх бяз гвалту, бо баяліся народу, каб не ўкаменаваў іх.
- 27 А прывёўшы, паставілі іх у сынэдрыёне; і спытаўся ў іх першасьвятар,
28 кажучы: «Ці не пагрозамі забаранілі мы вам навучаць пра імя гэтае? І вось, вы напоўнілі Ерусалім навукай вашай і хочаце сыдгнуць на нас кроў Чалавека Гэтага».
- 29 І, адказваючы, Пётар і апосталы казалі: «Больш трэба слухацца Бога, чым людзей.

30 Бог бацькоў нашых уваскрасіў Ісуса, Якога вы забілі, павесіўшы на дрэве.

31 Яго, Начальніка і Збаўцу, Бог правіцай Сваёй узвысіў, каб даць Ізраілю навяртаньне і адпушчэньне грахоў.

32 І сьведкі Ягонья на словы гэтыя — **мы і Дух Сьвяты**, Якога Бог даў тым, што слухаюцца Яго».

33 Тыя ж, пачуўшы, раз'юшыліся і пастанавілі пазабіваць іх.

34 А адзін фарысэй у сынэдрыёне, на імя Гамаліэль, законавучыцель, званы ўсяму народу, устаўшы, загадаў на трохі [часу] вывесьці апосталаў,

35 і сказаў ім: «Мужы Ізраільяне, сьцеражыцеся адносна людзей гэтых, што маеця ўчыніць.

36 Бо перад гэтымі днямі паўстаў Тэўда, кажучы пра сябе як пра некага, і да яго прыстаў лік мужоў каля чатырохсот; ён быў забіты, і ўсе, што слухаліся яго, расьцярушыліся і сталіся нічым.

37 Пасьля гэтага ў дні перапісу паўстаў Юда Галілеец і пацягнуў за сабою даволі народу; і ён загінуў, і ўсе, што слухаліся яго, рассыпаліся.

38 І цяпер кажу вам: адыйдзіцеся ад гэтых людзей і пакіньце іх; бо калі ад людзей рада гэтая ці справа гэтая, будзе зьнішчаная,

39 а калі ад Бога, вы ня здолееце зьнішчыць яе, і каб самі не апынуліся змагарамі з Богам».

40 Яны ж паслухаліся яго і, паклікаўшы апосталаў, зьбіўшы, загадалі ім не гаварыць пра імя Ісуса, і вызвалілі іх.

41 Тыя ж пайшлі ад аблічча сынэдрыёна, радуючыся, што сталіся вартымі зьневажэньня за імя Ягонае.

42 І кожны дзень у сьвятыні і дома не пераставалі навучаць і дабравесьціць пра Ісуса Хрыста.

Дз 6

1 А ў гэтыя дні, калі памножылася вучняў, сталася нараканьне Эліністаў на Гебраяў, што ў штодзённым служэньні занядбоўваюцца ўдовы іхнія.

2 Дванаццаць жа, паклікаўшы мноства вучняў, сказалі: «Ня гожа нам, пакінуўшы слова Божае, служыць пры сталах.

3 Дык нагледзьце спасярод вас, браты, сем засьведчаных мужоў, поўных Духа Сьвятога і мудрасьці, якіх мы паставім на гэтую патрэбу,

4 а мы будзем трываць у малітве і служэньні слова».

5 І спадабалася слова гэтае перад абліччам усяго мноства, і выбралі Стэфана, мужа, поўнага веры і Духа Сьвятога, і Філіпа, і Прохара, і Ніканора, і Тымона, і Пармэна, і Мікалая Антыяхійца, празэліта.

6 Іх паставілі перад апосталамі; і яны, памаліўшыся, усклалі на іх рукі.

7 І слова Божае расло, і вучні ў Ерусаліме вельмі множыліся лікам, і вялікая колькасьць сьвятароў паслухаліся веры.

8 А Стэфан, поўны веры і сілы, чыніў цуды і знакі вялікія ў народзе.

9 Паўсталі ж некаторыя з сынагогі, называнай Лібэртынскай, і Кірэнэйскай, і Александрыйскай, і тых, што з Кілікіі і Азіі, спрачаючыся са Стэфанам,

10 і ня здолелі супрацьстаць мудрасьці і Духу, Якім ён гаварыў.

11 Тады падбілі мужоў сказаць: «Мы чулі яго, як гаварыў словы блюзьнерскія на Майсея і Бога».

12 І падбурылі народ, і старшыняў, і кніжнікаў, і, стаўшы, схапілі яго, і прывялі ў сынэдрыён.

13 І паставілі яны хлусьлівых сьведкаў, якія казалі: «Гэты чалавек не перастае гаварыць словы блюзьнерскія супраць гэтага сьвятога месца і супраць Закону,

14 бо мы чулі, як ён казаў, што Ісус з Назарэту зруйнуе месца гэтае і зменіць звычаі, якія перадаў нам Майсей».

15 І ўсе тыя, што сядзелі ў сынэдрыёне, углядаючыся на яго, бачылі аблічча ягонае, нібыта аблічча анёла.

Дз 7

1 А першасьвятар сказаў: «Ці ж гэта так?»

2 Той жа мовіў: «Мужы браты і бацькі, паслухайце! Бог славы зьявіўся бацьку нашаму Абрагаму, калі той быў у Мэсапатаміі, перш, чым пасяліўся ў Харане,

3 і сказаў да яго: “Выйдзі з зямлі тваёй і ад родзічаў тваіх і ідзі ў зямлю, якую Я табе пакажу”.

4 Тады, выйшаўшы з зямлі Халдэйскае, ён пасяліўся ў Харане; адтуль пасяля сьмерці бацькі ягонага [Бог] перасяліў яго ў гэтую зямлю, у якой вы цяпер жывяце.

5 І ня даў яму ў ёй спадчыны ані на стапу нагі; і абяцаў яму даць яе ў валоданьне яму і насеньню ягонаму пасяля яго, а ня меў ён дзіцяці.

6 Сказаў жа яму Бог, што насеньне ягонае будзе прыхаднем у зямлі чужой, і зьняволяць іх, і будуць рабіць ім зло чатырыста гадоў.

7 “І народ, які зьняволяць іх, Я буду судзіць, — сказаў Бог, — і пасяля гэтага яны выйдучь і будуць служыць Мне ў гэтым месцы”.

8 І даў яму запавет абразаньня. І гэтак ён нарадзіў Ісаака, і абрэзаў яго на восьмы дзень; і Ісаак — Якуба, і Якуб — дванаццаць патрыярхаў.

9 І патрыярхі, зайздросьчычы Язэпу, прадалі яго ў Эгіпет; і Бог быў з ім,

10 і выбавіў яго з усіх прыгнётаў ягоных, і даў яму ласку і мудрасьць перад фараонам, валадаром Эгіпту; і той паставіў яго за начальніка над Эгіптам і над усім домам сваім.

11 Прышоў жа голад на ўсю зямлю Эгіпту і Ханаану, і гора вялікае, і бацькі нашыя не знаходзілі жыўнасці.

12 А Якуб, пачуўшы, што ёсьць збожжа ў Эгіпце, паслаў спачатку бацькоў нашых,

13 і за другім разам Язэп быў пазнаны братамі ягонымі, і фараону выявіўся род Язэпава.

14 А Язэп, паслаўшы, паклікаў бацьку свайго Якуба і ўсіх родзічаў сваіх, душаў семдзесят пяць.

15 Якуб жа зыйшоў у Эгіпет, і памёр сам і бацькі нашыя,

16 і перанеслі іх у Сыхем, і паклалі ў магілу, якую набыў Абрагам за цану срэбра ў сыноў Гемора Сыхемава.

17 А як набліжаўся час абяцаньня, наконт якога прысягаў Бог Абрагаму, народ рос і памнажаўся ў Эгіпце

18 да часу, калі паўстаў іншы валадар, які ня ведаў Язэпа.

19 Той, хітручы супраць роду нашага, рабіў зло бацькам нашым, каб яны выкідалі немаўлят, каб тыя не жылі.

20 У той час нарадзіўся Майсей, і быў мілы Богу; яго гадавалі тры месяцы ў доме бацькі ягонага.

21 Калі ж выкінулі яго, узяла яго дачка фараона і гадала яго за сына сабе.

22 І быў настаўлены Майсей ва ўсёй мудрасьці Эгіпцянаў, і быў ён магутны ў словах і ўчынках.

23 Калі ж споўнілася яму сорок гадоў веку, прыйшло яму на сэрца даведацца братоў сваіх, сыноў Ізраіля.

24 І, убачыўшы, як некага крыўдзілі, заступіўся за яго і адпомсціў за пакрыўджанага, ударыўшы Эгіпцяніна.

25 Ён жа думаў, што браты ягоныя зразумеюць, што Бог рукой ягонай дае ім выбаўленьне, а яны не зразумелі.

26 І на наступны дзень ён зьявіўся ім, як яны біліся, і вёў іх да згоды, кажучы: **“Мужы, вы — браты! Чаму вы крыўдзіце адзін аднога?”**

27 А той, што быў крыўдзіў бліжняга, адапхнуў яго, кажучы: **“Хто паставіў цябе за начальніка і судзьдзю над намі?”**

28 Ці ты хочаш забіць мяне, як забіў учора Эгіпцяніна?”

29 Праз гэтае слова ўцёк Майсей і стаўся прыхаднем у зямлі Мадыям, дзе нарадзіў двух сыноў.

30 А калі споўнілася сорок гадоў, зьявіўся яму ў пустыні пад гарою Сынай анёл Госпадаў у полымі вагню куста.

31 Майсей жа, убачыўшы, здзівіўся відзежу, і калі ён набліжаўся, каб прыгледзецца, быў да яго голас Госпада:

32 **“Я — Бог бацькоў тваіх, Бог Абрагама, і Бог Ісаака, і Бог Якуба”.** Трасучыся, Майсей не адважыўся ўглядацца.

33 А Госпад сказаў яму: **“Здымі сандалы з ног тваіх, бо месца, на якім ты стаіш, — зямля сьвятая.**

34 Гледзячы, Я ўбачыў гора народу Майго ў Эгіпце, і пачуў стагнаньне іхнае, і зыйшоў выбавіць іх. І цяпер ідзі, Я пашлю цябе ў Эгіпет”.

35 Таго Майсея, якога яны адракліся, кажучы: **“Хто паставіў цябе за начальніка і судзьдзю?”** — яго Бог за начальніка і выбавіцеля паслаў рукой анёла, які зьявіўся яму ў кузьце.

36 Ён вывеў іх, учыніўшы цуды і знакі ў зямлі Эгіпецкай, і ў Чырвоным моры, і ў пустыні сорок гадоў.

37 Гэта той Майсей, які сказаў сынам Ізраіля: **“Прарока паставіць вам Госпад, Бог ваш, з братоў вашых, як мяне; Яго слухайце”.**

38 Гэта той, які быў у пустыні ў зборы з анёлам, які гаварыў на гары Сынай з ім і з бацькамі нашымі, які прыняў словы жывыя, каб даць нам,

39 якому не хацелі быць паслухмяныя бацькі нашыя, але адапхнулі яго і павярнулі сэрцы свае да Эгіпту,

40 кажучы Аарону: **“Зрабі нам багоў, якія будуць ісьці наперадзе нас, бо з Майсеем гэтым, які вывеў нас з зямлі Эгіпецкай, ня ведаем, што сталася з ім”.**

41 І зрабілі ў тыя дні цяля, і прынеслі ахвяру ідалу, і весяліліся ў справах рук сваіх.

42 А Бог адварнуўся і аддаў іх служыць войску нябеснаму, як напісана ў кнізе Прарокаў: **“Дом Ізраіля, ці прыносілі вы Мне бітае і ахвяры сорок гадоў у пустыні?”**

43 І паднялі вы намёт Малоха і зорку бога вашага Рэмфана, абразы, якія вы зрабілі, каб ім пакланяцца. І Я перасялю вас ажно за Бабілон”.

44 Намёт сьведчаньня быў у бацькоў нашых у пустыні, як загадаў Той, Які гаварыў Майсею зрабіць яе паводле вобразу, які ён бачыў.

45 Яе, узяўшы, занеслі бацькі нашыя з Егошуам у валоданьні паганцаў, якіх Бог выгнаў ад аблічча бацькоў нашых, ажно да дзён Давіда,

46 які знайшоў ласку перад Богам і прасіў, каб знайсьці будыніну Богу Якуба.

47 Салямон жа пабудаваў Яму дом.

48 Але Найвышэйшы не жыве ў бажніцах, зробленых рукамі, як кажа прарок:

49 **“Неба — пасада Мой, а зямля — падножка ног Маіх. Які ж дом вы пабудуеце Мне, — кажа Госпад, — або якое месца супачынку Майго?”**

50 Ці ж не Мая рука ўчыніла ўсё гэтае?”

51 [Людзі] з цвёрдым каркам і з неабрэзаным сэрцам і вушамі! Вы заўсёды супрацівіцеся Духу Сьвятому, як бацькі вашыя, так і вы.

52 Каго з прарокаў не перасьледавалі бацькі вашыя, і пазабівалі прадвесьнікаў прыходу Праведніка, здраднікамі і забойцамі Якога вы цяпер сталіся,

53 вы, якія ўзялі Закон паводле пастановы анёлаў і не захавалі яго».

54 А слухаючы гэта, яны раз'юшваліся ў сэрцах сваіх і скрыгталі зубамі на яго.

55 Ён жа, напоўнены Духам Сьвятым, углядаючыся ў неба, убачыў славу Божую і Ісуса, Які стаіць праваруч Бога,

56 і сказаў: «Вось, бачу неба адчыненае і Сына Чалавечага, Які стаіць праваруч Бога».

57 Яны ж, закрычаўшы моцным голасам, пазатыкалі вушы свае, і аднадушна рынуліся на яго,

58 і, выгнаўшы за горад, каменавалі яго. І сьведкі кінулі адзеньні свае ля ног дзяцюка, называнага Саўл,

59 і каменавалі Стэфана, які прызываў [Бога] і казаў: «Госпадзе Ісусе, прымі дух мой!»

60 І, укленчыўшы, закрычаў моцным голасам: «Госпадзе, не палічы ім грэху гэтага!» І, сказаўшы гэта, памёр.

Дз 8

1 А Саўл згаджаўся на забойства яго. Сталася ж у той дзень вялікае перасьледваньне царквы ў Ерусаліме. І ўсе, акрамя апосталаў, былі расьцярушаныя па ваколіцах Юдэі і Самарыі.

2 А Стэфана пахавалі мужы пабожныя і ўчынілі па ім галашэньне вялікае.

3 Саўл жа нішчыў царкву, уваходзячы ў дамы, і, цягнучы мужчынаў і жанчынаў, аддаваў [іх] у вязьніцу.

4 А тыя, што расьцярушыліся, хадзілі, дабравесьцячы слова.

5 Філіп жа, зыйшоўшы ў горад Самаранскі, абвясчаў ім Хрыста.

6 І натоўпы прыслухоўваліся да ўсяго, што казаў Філіп, аднадушна слухаючы і бачачы знакі, якія ён чыніў.

7 Бо з многіх, якія мелі духаў нячыстых, яны выходзілі, крычучы моцным голасам, а шмат спаралізаваных і кульгавых былі аздароўленыя.

8 І сталася радасьць вялікая ў горадзе тым.

9 А быў раней у гэтым горадзе нейкі муж на імя Сымон, які чараваў і здзіўляў народ Самарыі, называючы сябе некім вялікім.

10 І прыслухоўваліся да яго ўсе ад малога да вялікага, кажучы: «Ён ёсьць вялікая моц Божая».

11 Прыслухоўваліся ж да яго дзеля таго, што ён даволі часу чараваньнем здзіўляў іх.

12 А калі паверылі Філіпу, які дабравесьціў пра Валадарства Божае і імя Ісуса Хрыста, былі ахрышчаныя як мужчыны, так і жанчыны.

13 Дый Сымон і той паверыў, і, ахрысьціўшыся, трываў пры Філіпе. А бачачы знакі і цуды вялікія, што рабіліся, дзівіўся.

14 Апосталы ж, што былі ў Ерусаліме, пачуўшы, што Самарыя прыняла слова Божае, паслалі да іх Пятра і Яна,

15 якія, прыйшоўшы, памаліліся за іх, каб атрымалі Духа Сьвятога,

16 бо Ён ня быў на нікога з іх зыйшоўшы, а толькі былі яны ахрышчаны ў імя Госпада Ісуса.

17 Тады яны ўсклалі на іх рукі, і яны атрымалі Духа Сьвятога.

18 Сымон жа, пабачыўшы, што праз ускладаньне рук апосталаў даецца Дух Сьвяты, прынёс ім грошы,

19 кажучы: «Дайце і мне гэткую ўладу, каб той, на каго ўскладу рукі, атрымаў Духа Сьвятога».

- 20 Пётар жа сказаў яму: «Няхай срэбра тваё будзе з табой на загубу, бо дар Божы ты думаў за грошы здабыць».
- 21 Няма табе часткі і жэрабя ў слове гэтым, бо сэрца тваё ня шчырае перад Богам.
- 22 Дык наварніся ад гэтай ліхоты тваёй і прасі Бога, можа, будзе адпушчана табе задума сэрца твайго.
- 23 Но бачу цябе ў гарчыні жоўці і ў вузьле няправеднасці».
- 24 А Сымон, адказваючы, сказаў: «Маліцеся вы за мяне да Госпада, каб не прыйшло на мяне тое, што вы казалі».
- 25 Яны ж, засведчыўшы і расказаўшы слова Госпадава, вярнуліся ў Ерусалім, дабравесьцячы ў многіх мястэчках Самаранскіх.
- 26 А анёл Госпадаў прамовіў да Філіпа, кажучы: «Устань і ідзі на поўдзень, на шлях, які выходзіць з Ерусаліму ў Газу, той, які пусты».
- 27 І, устаўшы, ён пайшоў. І вось, муж Этыёпскі, эўнух, можны Кандакіі, валадаркі Этыёпаў, які быў над усімі скарбамі ейнымі і прыйшоў у Ерусалім пакланіцца, вяртаўся назад, і сядзеў на калясьніцы сваёй, і чытаў прарока Ісаю.
- 28 А Дух сказаў Філіпу: «Падыйдзі і прыстань да калясьніцы гэтай».
- 29 Прыбегшы, Філіп пачуў, што той чытае прарока Ісаю, і сказаў: «Ці разумееш тое, што чытаеш?»
- 30 Той жа сказаў: «Як жа я магу, калі нехта не растлумачыць мне?» І папрасіў Філіпа, узышоўшы, сесці з ім.
- 31 А ўрываек Пісаньня, які ён чытаў, быў гэтакі: «Як авечку на зарэз, вялі Яго; і як ягня безгалосае перад тым, хто стрыжэ, гэтак Ён не адчыняе вуснаў Сваіх.
- 32 У паніжэньні Ягоным суд Ягоны ўзяты. А паходжаньне Ягонае хто распавядзе? Бо жыцьцё Ягонае будзе ўзята ад зямлі».
- 33 Адказваючы, эўнух сказаў Філіпу: «Прашу цябе, пра каго прарок гаворыць гэтак? Пра самога сябе ці пра каго іншага?»
- 34 А Філіп, адчыніўшы вусны свае і пачаўшы ад Пісаньня гэтага, дабравесціў яму Ісуса.
- 35 А як ехалі па дарозе, прыйшлі да вады; і каза эўнух: «Вось вада. Што перашкаджае мне быць ахрышчаным?»
- 36 А Філіп сказаў: «Калі верыш з усяго сэрца, можна». Ён жа, адказваючы, сказаў: «Веру, што Ісус Хрыстос ёсьць Сын Божы».
- 37 І загадаў спыніць калясьніцу. І зыйшлі абодва ў ваду, як Філіп, так і эўнух, і ахрысьціў яго.
- 38 Калі ж выйшлі яны з вады, Дух Госпадаў падхапіў Філіпа, і эўнух больш ня бачыў яго, бо паехаў у сваю дарогу, радуючыся.
- 39 А Філіп апынуўся ў Азоце; і, праходзячы, дабравесціў па ўсіх гарадах, пакуль прыйшоў у Цэзарэю.

Дз 9

- 1 Саўл жа, яшчэ дыхаючы пагрозай і забойствам на вучняў Госпадавых, падыйшоў да першасьвятара
- 2 і прасіў у яго лісты ў Дамаск да сынагогаў, каб, калі знойдзе некага, хто ёсьць на гэтым шляху, як мужчынаў, так і жанчынаў, звязавшы, весці ў Ерусалім.
- 3 А калі ён ішоў, сталася, як ён наблізіўся да Дамаску, што неспадзявана агарнула яго сьвятло з неба.
- 4 І, упаўшы на зямлю, ён пачуў голас, які гаварыў яму: «Саўле, Саўле, чаму ты перасьледуеш Мяне?»
- 5 Ён жа сказаў: «Хто Ты, Госпадзе?» А Госпад сказаў: «Я — Ісус, Якога ты перасьледуеш. Цяжка табе супраць ражна ўпірацца».

- 6 І ён, дрыжучы і жахаючыся, сказаў: «Госпадзе, што хочаш, каб я рабіў?» І Госпад [кажа] да яго: «Устань і ідзі ў горад, і будзе табе сказана, што ты мусіш рабіць».
- 7 А мужы, якія спадарожнічалі яму, стаялі аслупянеўшы, чуючы голас, а нікога ня бачачы.
- 8 Саўл жа ўстаў з зямлі, і, адчыніўшы вочы свае, нікога ня бачыў; і ўзяўшы за руку, увялі яго ў Дамаск.
- 9 І тры дні ён ня бачыў, і ня еў, і ня піў.
- 10 Быў жа ў Дамаску адзін вучань на імя Ананія. І сказаў да яго Госпад у відзежы: «Ананія!» Ён жа сказаў: «Вось я, Госпадзе!»
- 11 А Госпад да яго: «Устаўшы, ідзі на вуліцу, называную Простай, і ў доме Юды пашукай Тарсяніна на імя Саўл, бо вось, ён моліцца
- 12 і бачыў у відзежы мужа на імя Ананія, які ўвайшоў і ўсклаў на яго руку, каб ён зноў бачыў».
- 13 Ананія ж адказаў: «Госпадзе, я чуў ад многіх пра мужа гэтага, колькі ліха ўчыніў ён сьвятым Тваім у Ерусаліме;
- 14 і тут ён мае ўладу ад першасьвятароў зьвязваць усіх, хто прызвае імя Тваё».
- 15 А Госпад сказаў да яго: «Ідзі, бо ён — **Мая выбраная пасудзіна**, каб несць імя Маё перад паганамі, і валадарамі, і сынамі Ізраіля,
- 16 бо Я пакажу яму, колькі ён мусіць перацярапець за імя Маё».
- 17 Ананія пайшоў, і ўвайшоў у той дом, і, усклаўшы на яго рукі, сказаў: «Саўле, браце, Госпад паслаў мяне, Ісус, Які зьявіўся табе на дарозе, па якой ты ішоў, каб ты зноў бачыў і напоўніўся Духам Сьвятым».
- 18 І адразу нібы луска апала з вачэй ягоных, і стаў бачыць у той жа момант, і, устаўшы, быў ахрышчаны,
- 19 і, прыняўшы ежу, умацаваўся. І быў Саўл колькі дзён з вучнямі, што ў Дамаску,
- 20 і адразу абвяшчаў у сынагогах Хрыста, што Ён ёсьць Сын Божы.
- 21 А ўсе, хто чуў, дзівіліся і казалі: «Ці ня гэта той самы, які нішчыў у Ерусаліме тых, хто прызвае імя гэтае, і сюды прыйшоў дзеля таго, каб іх, зьвязаўшы, весьці да першасьвятароў?»
- 22 А Саўл больш умацоўваўся і трывожыў Юдэяў, якія жылі ў Дамаску, даводзячы, што Гэты [Ісус] ёсьць Хрыстос.
- 23 Калі ж споўнілася даволі дзён, Юдэі зрабілі нараду, каб забіць яго.
- 24 А Саўл даведаўся пра змову іхнюю. І яны сачылі ля брамаў дзень і ноч, каб яго забіць.
- 25 А вучні, узяўшы яго, уначы спусьцілі праз мур у кашы.
- 26 Прышоўшы ж у Ерусалім, Саўл спрабаваў прыстаць да вучняў, і ўсе баяліся яго, ня верачы, што ён — **вучань**.
- 27 А Барнаба, узяўшы яго, прывёў да апосталаў і распавёў ім, як у дарозе той бачыў Госпада, і што Ён гаварыў яму, і як ён у Дамаску адважна гаварыў у імя Ісуса.
- 28 І быў ён разам з імі, уваходзячы і выходзячы ў Ерусалім, і адважна гаворачы ў імя Госпада Ісуса.
- 29 Гаварыў таксама і спрачаўся з эліністамі, а тыя намагаліся яго забіць.
- 30 Браты ж, даведаўшыся, вывелі яго ў Цэзарэю і выправілі яго ў Тарс.
- 31 А цэрквы па ўсёй Юдэі, і Галілеі, і Самары мелі супакой, будуючыся і ходзячы ў страху Госпадавым, і праз пацяшэньне Духа Сьвятога памнажаліся.
- 32 Сталася ж, што Пётар, абыходзячы ўсіх, прыйшоў і да сьвятых, што жылі ў Лідзьдзе.
- 33 Знайшоў жа ён там аднаго чалавека, на імя Энэй, які восем гадоў ляжаў у ложку, бо быў спаралізаваны.

34 І сказаў яму Пётар: «Энэй, цябе аздараўляе Ісус Хрыстос; устань і пасьцялі сабе». І ён адразу ўстаў.

35 І бачылі яго ўсе, што жылі ў Лідзьдзе і Сароне, якія звярнуліся да Госпада.

36 А ў Ёппе была адна вучаніца, на імя Табіта, што ў перакладзе азначае Сарна. Яна была поўная добрых учынкаў і міласьцінаў, якія рабіла.

37 Сталася ж у тыя дні, што, занядужаўшы, яна памерла. Яе памылі і палажылі ў залі.

38 А як Лідда была блізка ад Ёппы, дык вучні, пачуўшы, што там Пётар, паслалі двух мужоў да яго, просячы прыйсьці да іх не марудзячы.

39 Устаўшы, Пётар прыйшоў да іх, і, як прыйшоў, завялі яго ў залю; і сталі перад ім усе ўдовы, галосячы і паказваючы вопраткі і адзеньне, якія паспраўляла Сарна, як была з імі.

40 А Пётар, выслаўшы ўсіх вонкі, уклечыўшы, маліўся і, звярнуўшыся да цела, сказаў: «Табіта, устань!» Яна ж адчыніла вочы свае і, убачыўшы Пятра, села.

41 А ён, даўшы ёй руку, падняў яе і, клікнуўшы сьвятых і ўдоваў, паставіў яе перад імі жываю.

42 І сталася ведама па ўсёй Ёппе, і многія паверылі ў Госпада.

43 Сталася ж, што ён даволі дзён заставаўся ў нейкага Сымона, гарбара.

Дз 10

1 А ў Цэзарэі быў адзін муж, на імя Карнэль, сотнік кагорты, называнай Італійскай, ў пабожны і багабойны з усім домам сваім. Ён чыніў шмат міласьцінаў народу і ўсё бачыў маліўся Богу.

2 Ён бачыў яўна ў відзежы каля дзвятае гадзіны дня анёла Божага, які ўвайшоў да яго і сказаў яму: «Карнэль!»

4 Ён жа, углядаючыся на яго і будучы ў страху, сказаў: «Што, Госпадзе?» А той сказаў яму: «Малітвы твае і міласьціны твае ўзыйшлі на памяць перад Богам.

5 І цяпер пашлі ў Ёппу мужоў, і пакліч Сымона, які называецца Пятром;

6 ён гасьцюе ў нейкага Сымона гарбара, дом якога ля мора. Ён скажа табе, што ты мусіш рабіць».

7 Калі ж анёл, які гаварыў з Карнэлем, адыйшоў, ён, паклікаўшы двух слугаў сваіх і пабожнага жаўнера з тых, што былі пры ім,

8 і ўсё ім распавёўшы, паслаў іх у Ёппу.

9 А на наступны дзень, як яны былі ў дарозе і набліжаліся да гораду, Пётар узыйшоў на дах памаліцца каля шостае гадзіны.

10 Адчуў жа голод і захацеў есьці; а калі гатавалі, ахапіла яго захапленне,

11 і бачыць ён неба расчыненае і начыньне нейкае, якое выходзіла да яго, быццам вялікі абрус, звязаны за чатыры канцы і апусканы на зямлю.

12 У ім былі ўсе чатырохногія зямныя, і звяры, і паўзуны, і птушкі нябесныя.

13 І стаўся голас да яго: «Устаўшы, Пётар, заколвай і еш».

14 А Пётар сказаў: «Ніякім чынам, Госпадзе, бо ніколі ня еў я паганага ці нячыстага».

15 І голас ізноў другі раз да яго: «Што Бог ачысьціў, ты не пагань».

16 Сталася ж гэта тройчы, і начыньне ізноў узнялося ў неба.

17 Калі ж Пётар бянтэжыўся ў сабе, што б значыў відзеж, які бачыў, вось мужы, пасланыя ад Карнэля, распытаўшы пра дом Сымона, спыніліся ля брамы

18 і, крыкнуўшы, спыталіся, ці тут гасьцюе Сымон, называны Пятром.

19 А як Пётар думаў пра гэты відзеж, сказаў яму Дух: «Вось, тры мужы шукаюць цябе.

20 Дык, устаўшы, зыйдзі і ідзі з імі, нічога не сумняваючыся, бо Я паслаў іх».

- 21 Зыйшоўшы ж да тых мужоў, пасланных да яго ад Карнэля, Пётар сказаў: «Вось, я той, каго вы шукаеце. Што за прычына, дзеля чаго вы прыйшлі?»
- 22 Яны ж сказалі: «Карнэль, сотнік, муж праведны і багабойны, пра якога сьведчыць увесь народ Юдэйскі, атрымаў загад ад сьвятога анёла паклікаць цябе ў дом свой і паслухаць словы ад цябе».
- 23 Тады Пётар, запрасіўшы, гасьцяваў іх, а на заўтра пайшоў з імі, і некаторыя з братаў, якія з Ёппы, пайшлі з ім.
- 24 І на наступны дзень прыйшлі яны ў Цэзарэю, а Карнэль чакаў на іх, склікаўшы сваякоў сваіх і блізкіх сяброў.
- 25 Калі ж сталася, што Пётар увайшоў, Карнэль, сустрэўшы яго, упаў да ног ягоных і пакланіўся.
- 26 А Пётар падняў яго, кажучы: «Устань, і я таксама чалавек».
- 27 І, размаўляючы з ім, увайшоў, і знаходзіць шмат сабраных.
- 28 І прамовіў да іх: «Вы ведаеце, што не належыцца мужу Юдэйскаму злучацца ці зыходзіцца з чужынцамі, але Бог паказаў мне не называць ніякага чалавека паганым ці нячыстым.
- 29 Дзеля гэтага я і прыйшоў, як быў пакліканы, без пярэчаньняў. Дык пытаюся: дзеля якой прычыны вы паклікалі мяне?»
- 30 І прамовіў Карнэль: «Ад чацьвёртага дня аж да гэтае гадзіны я посьціў і а дзвятай гадзіне маліўся ў доме маім; і вось, стаў перада мною муж у сьветлым адзеньні
- 31 і мовіць: “Карнэль, пачутая малітва твая, і міласьціны твае ўзгаданыя перад Богам.
- 32 Дык пашлі ў Ёппу і пакліч Сымона, які называецца Пятром; ён гасьцюе ў доме Сымона гарбара, ля мора; ён, прыйшоўшы, скажа табе”.
- 33 Дык я неадкладна паслаў да цябе, і ты добра зрабіў, прыйшоўшы. А цяпер мы ўсе прыйшлі перад Бога, каб слухаць усё, што загадана табе ад Бога».
- 34 А Пётар, расчыніўшы вусны, сказаў: «Праўдзіва спасьцерагаю, што не на аблічча зважае Бог,
- 35 але ў кожным народзе прыемны Яму той, хто баіцца Яго і чыніць праведнасьць.
- 36 Слова паслаў Ён сынам Ізраіля, дабравесьцячы супакой праз Ісуса Хрыста, Які ёсьць Госпад усяго.
- 37 Вы ведаеце слова, што сталася па ўсёй Юдэі, пачынаючы ад Галілеі, пасья хрышчэньня, якое абвясціў Ян,
- 38 як Бог памазаў Духам Сьвятым і моцай Ісуса з Назарэту, Які хадзіў, робячы дабро і аздараўляючы ўсіх, прыгнятаных д’яблам, бо Бог быў з ім.
- 39 І мы — сьведкі ўсяго, што Ён учыніў у краіне Юдэйскай і ў Ерусаліме. І забілі Яго, павесіўшы на дрэве.
- 40 Яго Бог увакрасіў на трэці дзень, і даў Яму аб’яўляцца
- 41 не ўсяму народу, але сьведкам, наперад прызначаным ад Бога, нам, якія елі і пілі з ім пасья ўвакрасеньня Яго з мёртвых.
- 42 І Ён загадаў нам абвясчаць народу і сьведчыць, што Ён ёсьць вызначаны ад Бога Судзьдзя жывых і мёртвых.
- 43 Пра Яго ўсе прарокі сьведчаць, што ўсякі, хто верыць у Яго, атрымае адпушчэньне грахоў праз імя Ягонае».
- 44 Калі Пётар яшчэ гаварыў словы гэтыя, зыйшоў Дух Сьвяты на ўсіх, якія слухалі слова.
- 45 І дзівіліся верныя з абрэзаных, якія прыйшлі з Пятром, што і на паганаў выліты дар Сьвятога Духа,
- 46 бо чулі іх, як гаварылі мовамі і ўзьвялічвалі Бога. Тады адказаў Пётар:

47 «Няўжо нехта можа забараніць вады дзеля хрышчэння тых, якія атрымалі Духа Святога, як і мы?»

48 І загадаў ім ахрысьціцца ў імя Госпада. Тады прасілі яго застацца на некалькі дзён.

Дз 11

1 А апосталы і браты, якія былі ў Юдэі, пачулі, што і пагане прынялі слова Божае.

2 І калі Пётар узыйшоў у Ерусалім, тыя, што з абрэзанных, сумняваліся ў ім,

3 кажучы: «Да мужоў неабрэзанных ты хадзіў і еў з імі!»

4 А Пётар, пачаўшы, выклаў па парадку, кажучы:

5 «Я быў у горадзе Ёппе, молячыся, і ў захапленні ўбачыў відзеж: нейкае начыньне, якое зыходзіла, быццам вялікі абрус, за чатыры канцы апусканы з неба, і прыйшло да мяне.

6 Углядаючыся ў яго, я разгледзеў і ўбачыў чатырохногіх зямных, і зьвяроў, і паўзуюў, і птушкі нябесныя.

7 Пачуў жа я голас, які гаварыў мне: “Устаўшы, Пётар, заколвай і еш”.

8 А я сказаў: “Ніякім чынам, Госпадзе, бо нічога паганага ці нячыстага ніколі ня браў я ў вусны мае”.

9 А голас адказаў мне другі раз з неба: “Што Бог ачысьціў, ты не пагань”.

10 Сталася ж гэта тройчы, і ізноў усё ўзьнялося ў неба.

11 І вось, у гэты момант спыніліся перад домам, у якім я быў, трох мужоў, пасланыя да мяне з Цэзарэі.

12 А Дух сказаў мне ісьці з імі, нічога не сумняваючыся. Пайшлі ж са мною і гэтыя шэсьць братоў, і мы прыйшлі ў дом таго мужа.

13 І абвясціў ён нам, як бачыў у доме сваім анёла, які стаў і сказаў яму: “Пашлі ў Ёппу мужоў і пакліч Сымона, называнага Пятром,

14 які скажа табе словы, праз якія будзеш збаўлены ты і ўвесь дом твой”.

15 Калі ж я пачаў гаварыць, зыйшоў на іх Дух Святы, як і на нас на пачатку.

16 І ўзагадаў я слова Госпада, як Ён сказаў: “Ян хрысьціў вадою, а вы будзеце ахрышчаны Духам Святым”.

17 Дык калі Бог даў ім такі самы дар, як і нам, што паверылі ў Госпада Ісуса Хрыста, хто ж я такі, каб мог забараняць Богу?»

18 Пачуўшы ж гэтае, яны супакоіліся і славілі Бога, кажучы: «Можа і паганам даў Бог навяртаньне дзеля жыцьця».

19 А тыя, што расьцярушыліся пасля прыгнёту, які стаўся за Стэфана, пайшлі аж да Фінікіі, і Кіпру, і Антыёхіі, нікому не гаворачы слова, адно толькі Юдэям.

20 Былі ж некаторыя з іх мужы Кіпрыйскія і Кірэнэйскія, якія, прыйшоўшы ў Антыёхію, гаварылі да эліністаў, дабравесьцячы Госпада Ісуса.

21 І была рука Госпадава з імі, і вялікая лічба, паверыўшы, зьвярнулася да Госпада.

22 А слова пра іх дайшло да вухэй царквы, што ў Ерусаліме, і яны паслалі Барнабу пайсьці аж у Антыёхію.

23 Ён, прыйшоўшы і ўбачыўшы ласку Божую, узрадаваўся і маліў усіх, каб пры пастанове сэрца трывалі ў Госпадзе,

24 бо ён быў муж добры і поўны Духа Святога і веры. І значная грамада дадалася да Госпада.

25 А Барнаба выйшаў у Тарс шукаць Саўла і, знайшоўшы яго, прывёў у Антыёхію.

26 Сталася ж, што яны цэлы год зьбіраліся ў гэтай царкве і навучалі значную грамаду; у Антыёхіі найперш вучняў сталі называць Хрысьціянамі.

27 У тыя ж дні прыйшлі з Ерусаліму ў Антыёхію прарокі.

28 А адзін з іх, на імя Агаў, устаўшы, праз Духа даў знак, што на ўсім сьвеце мае быць вялікі голад, які і стаўся за цэзара Кляўдыя.

29 А вучні, кожны паводле магчымасьці сваёй, вызначылі паслаць [дапамогу] братам, што жылі ў Юдэі.

30 І ўчынілі гэта, паслаўшы да старостаў праз рукі Барнабы і Саўла.

Дз 12

1 А ў той час валадар Ірад падняў руку, каб рабіць зло некаторым з царквы,

2 а Якуба, брата Яна, забіў мячом.

3 І, бачачы, што гэта падабаецца Юдэям, дадаў, што схапіў і Пятра, а былі дні праснакоў,

4 і, схапіўшы, пасадзіў у вязьніцу, загадаўшы чатыром чацьвёркам жаўнераў сьцерагчы яго, хочучы пасьля Пасхі вывесці яго народу.

5 Дык Пятра пільнавалі ў вязьніцы, а шчырая малітва за яго ўносілася ад царквы да Бога.

6 Калі ж Ірад меўся вывесці яго, у тую ноч Пётар спаў між двух жаўнераў, звязаны двума ланцугамі, і перад дзвярыма вартаўнікі пільнавалі вязьніцу.

7 І вось, анёл Госпадаў стаў, і сьвятло засьвяціла ў цэлі, і, ударыўшы Пятра ў бок, падняў яго, кажучы: «Устань хутчэй!» І ўпалі з рук ягоных ланцугі.

8 Анёл жа сказаў да яго: «Падперажыся і абуй сандалы твае». Ён зрабіў гэта, і той кажа яму: «Апрані адзеньне тваё і ідзі за мною».

9 І, выйшаўшы, пайшоў за ім, і ня ведаў, ці праўда тое, што сталася праз анёла, а думаў, што бачыць відзеж.

10 Абмінуўшы ж першую варту і другую, яны падыйшлі да жалезных брамаў, што вялі ў горад, якія самі расчыніліся ім, і, выйшаўшы, прайшлі адну вуліцу, і анёл адразу адыйшоў ад яго.

11 І Пётар, прыйшоўшы ў сябе, сказаў: «Цяпер праўдзіва ведаю, што Госпад паслаў анёла Свайго і вырваў мяне з рукі Ірада і з усяго, чаго чакаў народ Юдэйскі».

12 І, агледзеўшыся, прыйшоў у дом Марыі, маці Яна, называнага Маркам, дзе многія сабраліся і маліліся.

13 А як Пётар стукаўся ў дзверы брамаў, падыйшла паслухаць служка, на імя Рода,

14 і, пазнаўшы голас Пятра, ад радасьці не адчыніла брамаў, а, убегшы, абвясьціла, што Пётар стаіць перад брамамі.

15 Яны ж казалі да яе: «Ты звар'яцела». А яна настойвала, што гэта ён. Яны ж казалі: «Гэта анёл ягоны».

16 А Пётар працягваў стукацца. Адчыніўшы, яны ўбачылі яго і здзівіліся.

17 Ён жа, даўшы знак рукою, каб маўчалі, распавёў ім, як Госпад вывеў яго з вязьніцы. І сказаў: «Абвясьціце пра гэта Якубу і братам». І, выйшаўшы, пайшоў у іншае месца.

18 А як настаў дзень, было хваляваньне немалое ў жаўнераў адносна таго, што магло стацца з Пятром.

19 Ірад жа, шукаючы яго і не знайшоўшы яго, дапытаўшы вартаўнікоў, загадаў вывесці іх [на сьмерць]. І, зыйшоўшы з Юдэі ў Цэзарэю, быў [там].

20 А быў Ірад дужа зазлаваны на Тырцаў і Сідонцаў. Яны ж аднадушна прыйшлі да яго і, пераканаўшы Бласта, падкаморага валадарскага, прасілі міру, бо іхняя краіна жывілася ад валадарскае.

21 У вызначаны ж дзень Ірад, апрануўшы валадарскае адзеньне і сеўшы на судовым пасадзе, прамаўляў да іх,

22 а народ крычаў: «Голас бога, а не чалавека!»

23 А анёл Госпадаў адразу ўдарыў яго за тое, што ён не аддаў славу Богу, і, заедзены чэрвямі, ён памёр.

²⁴ А слова Божэе расло і памнажалася.

²⁵ А Барнаба і Саўл, споўніўшы служэньне, вярнуліся з Ерусаліму, узяўшы з сабою Яна, якога звалі Маркам.

Дз 13

¹ Былі ж у Антыёхіі, у тамтэйшай царкве, некаторыя прарокі і настаўнікі: і Барнаба, і Сымон, называны Нігер, і Луцый Кірэнэец, і Манаэн, што гадаваўся разам з Ірадам тэтрархам, і Саўл.

² А калі яны спраўлялі служэньне Госпаду і посьцілі, сказаў Дух Сьвяты: «Аддзяліце Мне Барнабу і Саўла на справу, на якую Я паклікаў іх».

³ Тады яны, посьцячы і молячыся, і ўскладаючы на іх рукі, адпусьцілі іх.

⁴ Тыя ж, выпраўленыя Духам Сьвятым, прыйшлі ў Сэлеўкію, і адтуль паплылі на Кіпр.

⁵ І, апынуўшыся ў Саляміне, прапаведвалі слова Божэе ў сынагогах Юдэйскіх; а мелі яны Яна за паслугача.

⁶ Прайшоўшы ж востраў да Пафа, знайшлі нейкага чараўніка, фальшывага прарока, Юдэя, на імя Бар-Ісус,

⁷ які быў у праконсула Сяргея Паўла, мужа разумнага. Той, паклікаўшы Барнабу і Саўла, шукаў слухаць слова Божэе.

⁸ а чараўнік Эліма, бо так перакладаецца імя ягонае, супрацьстаяў ім, шукаючы адварнуць праконсула ад веры.

⁹ А Саўл, ён жа Павал, напоўніўшыся Духам Сьвятым і ўглядаючыся на яго,

¹⁰ сказаў: «О, сыне д'ябла, поўны ўсякае падступнасьці і ўсякай ліхоты, вораг усякае праведнасьці! Ці не перастанеш ты крывіць простыя шляхі Госпада?»

¹¹ І вось цяпер рука Госпадава над табою, і будзеш ты сыляпы, ня бачачы сонца да часу». І адразу зыйшлі на яго змрок і цемра, і ён, блукаючыся, шукаў, хто б яго веў за руку.

¹² Тады праконсул, убачыўшы, што сталася, паверыў, дзівячыся навуцы Госпадавай.

¹³ А тыя, што з Паўлам, выйшаўшы з Пафу, прыйшлі ў Пэргію ў Памфіліі. Ян жа, адыйшоўшы ад іх, вярнуўся ў Ерусалім.

¹⁴ А яны, прайшоўшы Пэргію, прыйшлі ў Антыёхію Пісідзкую і, увайшоўшы ў сынагогу ў дзень суботы, паселі.

¹⁵ А пасья чытаньня Закону і Прарокаў начальнікі сынагогі паслалі да іх, кажучы: «Мужы браты! Калі ёсьць у вас слова пацяшэньня для народу, кажыце».

¹⁶ Павал жа, устаўшы і даўшы знак рукою, сказаў: «Мужы Ізраільцяне і тыя, хто баіцца Бога, паслухайце!»

¹⁷ Бог народу гэтага, Ізраіля, выбраў бацькоў нашых, і ўзьявілічў народ, калі яны былі прыхаднямі ў зямлі Эгіпецкай, і ўзьнятым рамяном вывеў іх з яе,

¹⁸ і на працягу сарака гадоў зносіў іх у пустыні,

¹⁹ і, зьнішчыўшы сем народаў у зямлі Ханаан, даў ім на ўласнасьць зямлю іхнюю.

²⁰ І пасья гэтага каля чатырохсот і пяцідзесяці гадоў даваў судзьдзяў да Самуэля прарока.

²¹ У той час прасілі яны валадара; і даў ім Бог Саўла, сына Кісавага, мужа з калена Бэн'яміна, гадоў на сорак.

²² І, адставіўшы яго, паставіў ім за валадара Давіда, пра якога і сказаў, сьведчачы: «Знайшоў Я Давіда, сына Есэя, мужа паводле сэрца Майго, які выканае ўсю волю Маю».

²³ З ягонага насеньня Бог паводле абяцаньня падняў Ізраілю Збаўцу Ісуса.

²⁴ Перад абліччам прыйсьця Ягонага абвяшчаў Ян хрышчэньне навяртаньня ўсяму народу Ізраіля.

- 25 А калі Ян споўніў бег свой, ён сказаў: “За каго лічыце мяне? Ня я гэта, але, вось, ідзе за мною Той, Якому я ня варты развязаць сандалы на нагах”.
- 26 Мужы браты, сыны роду Абрагамавага і тыя сярод вас, якія Бога баяцца! Вам пасланае слова збаўленьня гэтага.
- 27 Бо жыхары Ерусаліму і начальнікі іхнія, не пазнаўшы Яго і асудзіўшы, споўнілі словы прарокаў, чытанія кожную суботу,
- 28 і, не знайшоўшы ніякае сьмяротнае віны, прасілі Пілата, каб Ён быў забіты.
- 29 Калі ж здзейснілі ўсё, напісанае пра Яго, зьняўшы з дрэва, палажылі ў магілу.
- 30 Але Бог уваскрасіў Яго з мёртвых.
- 31 Ён шмат дзён зьяўляўся тым, якія прыйшлі з Ім з Галілеі ў Ерусалім і якія ёсьць сьведкамі Яго перад народамі.
- 32 І мы вам дабравесцім, што абяцаньне, дадзенае бацькам, Бог споўніў нам, іхнім дзецям, уваскрасіўшы Ісуса,
- 33 як і ў другім псалме напісана: “Ты — Сын Мой, Я сёння нарадзіў Цябе”.
- 34 А што Ён уваскрасіў Яго з мёртвых, каб Той больш не вярнуўся ў паракхеньне, Ён сказаў гэтак: “Дам вам сьвятасьці Давідавыя верныя”.
- 35 Дзеля гэтага і ў іншым [псалме] кажа: “Не дасі Сьвятому Твайму ўбачыць паракхеньне”.
- 36 Бо Давід, паслужыўшы ў сваім пакаленьні намеру Божаю, памёр і далучыўся да бацькоў сваіх, і ўбачыў паракхеньне,
- 37 а Той, Каго Бог уваскрасіў, ня ўбачыў паракхеньня.
- 38 Дык няхай будзе вядома вам, мужы браты, што праз Яго прапаведуецца вам адпушчэньне грахоў,
- 39 і ў-ва ўсім, у чым вы не маглі апраўдацца ў законе Майсеевым, у Ім апраўдаецца кожны, хто верыць.
- 40 Дык глядзіце, каб не прыйшло на вас сказанае ў прарокаў:
- 41 “Пабачце, вы, якія пагарджаеце, і здзівіцеся, і шчэзьніце, бо Я раблю справу ў дні вашыя, справу, якой вы не паверыце, калі хто распавядзе вам”.
- 42 Калі ж яны выходзілі з сынагогі Юдэйскае, прасілі іх пагане, каб і ў наступную суботу гаварылі словы гэтыя.
- 43 А як разыйшлася сынагога, шмат Юдэяў і пабожных празэлітаў пайшлі за Паўлам і Барнабам, якія, размаўляючы з імі, пераконвалі іх заставацца ў ласцы Божай.
- 44 А ў наступную суботу амаль увесь горад сабраўся слухаць слова Божае.
- 45 А Юдэі, убачыўшы натоўп, напоўніліся зайздасьцю і працівіліся таму, што гаварыў Павал, прэрэчачы і блюзньячы.
- 46 А Павал і Барнаба, адважыўшыся, казалі: «Да вас належала спачатку гаварыць слова Божае. А як вы адкідаеце яго і ня лічыце сябе вартымі жыцьця вечнага, вось, мы паварочваемся да паганай».
- 47 Бо так загадаў нам Госпад: “Я паставіў цябе як сьвятло для паганай, каб быў ты на збаўленьне да краю зямлі”.
- 48 А пагане, чуючы гэта, радаваліся і славілі слова Госпадава, і паверылі ўсе, якія былі прызначаныя да жыцьця вечнага.
- 49 І разносілася слова Госпадава праз усю краіну.
- 50 А Юдэі падбухторылі пабожных і паважаных жанчынаў, і першых [людзей] у горадзе, і паднялі перасьлед на Паўла і Барнабу, і выгналі іх з межаў сваіх.
- 51 Яны ж, абтросшы пыл з ног сваіх на іх, прыйшлі ў Іконію.
- 52 А вучні былі напоўненыя радасьцю і Духам Сьвятым.

Дз 14

- ¹ Сталася ж у Іконіі, што ўвайшлі яны разам у сынагогу Юдэйскую і гаварылі гэтак, што паверыла вялікае мноства Юдэяў і Грэкаў.
- ² А Юдэі, якія ня верылі, паднялі і раз’юшылі супраць братоў душы паганаў.
- ³ Аднак яны былі там даволі часу, адважна гаворачы пра Госпада, Які сьведчыў пра слова ласкі Сваёй і чынiў знакі і цуды праз рукі iхнія.
- ⁴ І падзялілася мноства ў горадзе, і адны былі з Юдэямі, а другія — з апосталамі.
- ⁵ А калі пагане і Юдэі з начальнікамі сваімі намерваліся зняважаць і ўкаменаваць іх,
- ⁶ яны, даведаўшыся, уцяклі ў гарады Лікаонскія Лістру і Дэрбу, і ў ваколіцу,
- ⁷ і былі там, дабравесьцячы.
- ⁸ І нейкі чалавек у Лістры, немачны на ногі, сядзеў, бо ад чэрава маці сваёй быў кульгавы і ніколі не хадзіў.
- ⁹ Ён слухаў Паўла, які гаварыў, і той, глянуўшы на яго і бачачы, што ён мае веру дзеля збаўленьня,
- ¹⁰ сказаў моцным голасам: «Стань на ногі твае проста!» І ён падскочыў, і хадзіў.
- ¹¹ А натоўп, бачачы, што зрабіў Павал, падняў голас свой, кажучы па-лікаонску: «Богі, падобныя да людзей, зыйшлі да нас!»
- ¹² І называлі Барнабу Зэўсам, а Паўла — Гермэсам, бо ён быў правадыром у слове.
- ¹³ А святар Зэўса, што стаяў перад горадам іхнім, прывёўшы валоў з вянкамі да брамаў, хацеў разам з натоўпам закалоць іх [у ахвяру].
- ¹⁴ Апосталы ж Барнаба і Павал, пачуўшы [пра гэта], разьдэрышы адзеньне сваё, кінуліся ў натоўп, крычучы і кажучы:
- ¹⁵ «Мужы! Што вы гэта робіце? І мы падобныя да вас людзі, якія дабравесьцім вам, каб адварнуліся ад гэтых марнасьцяў да Бога Жывога, Які стварыў неба, і зямлю, і мора, і ўсё, што ў іх,
- ¹⁶ Які ў мінулых пакаленьнях пакінуў усе народы хадзіць сваімі шляхамі,
- ¹⁷ ды не пакінуў сьведчыць пра Сябе, робячы добро, даючы нам з неба дажджы і поры ўраджайныя, напаўняючы ежай і радасьцю сэрцы нашыя!»
- ¹⁸ І, гаворачы гэтае, ледзь супакоілі натоўп, каб не заколвалі [ахвяры] для іх.
- ¹⁹ А з Антыёхіі і Іконіі прыйшлі Юдэі і, намовіўшы народ і ўкаменаваўшы Паўла, вывалаклі яго за горад, думаючы, што ён памёр.
- ²⁰ Калі ж акружылі яго вучні, ён, устаўшы, увайшоў у горад і на заўтра выйшаў з Барнабам у Дэрбу.
- ²¹ І дабравесьціўшы гэтаму гораду, і навучыўшы многіх, яны вярнуліся ў Лістру і Іконію, і Антыёхію,
- ²² умацоўваючы душы вучняў, просячы трываць у веры і што праз шмат мукаў мусім мы ўвайсьці ў Валадарства Божае.
- ²³ А рукапаклаўшы ім старостаў у кожнай царкве, яны, памаліўшыся з постама, даручылі іх Госпаду, у Якога яны паверылі.
- ²⁴ І, прайшоўшы праз Пісьдыю, прыйшлі ў Памфілію.
- ²⁵ І, прамовіўшы слова ў Пэргіі, зыйшлі ў Аталію.
- ²⁶ Адтуль паплылі ў Антыёхію, адкуль былі аддадзеныя ласцы Божай на справу, якую выканалі.
- ²⁷ Прыйшоўшы і сабраўшы царкву, яны расказалі, што ўчыніў з імі Бог і як расчыніў дзьверы веры паганам.
- ²⁸ І былі яны там немалы час з вучнямі.

Дз 15

- ¹ І некаторыя, што прыйшлі з Юдэі, навучалі братоў: «Калі ня будзеце абрэзаны паводле звычаю Майсея, ня можаце быць збаўленыя».

2 Тады сталася немалое змаганьне і спрэчка з імі ў Паўла і Барнабы, і вызначылі, каб Павал і Барнаба, і некаторыя іншыя з іх узыйшлі наконт гэтай спрэчкі да апосталяў і старостаў у Ерусалім.

3 Яны ж, праведзеныя царквою, праходзілі праз Фінікію і Самарыю, распавядаючы пра навартаньне паганаў; і зрабілі радасць вялікую ўсім братам.

4 А прыйшоўшы ў Ерусалім, яны былі прынятыя царквою, і апосталамі, і старостамі, і расказалі ўсё, што Бог учыніў з імі.

5 Падняліся ж некаторыя з герэзіі фарысэйскае, якія былі паверыўшыя, кажучы, што трэба іх абрэзаць і загадаць захоўваць закон Майсея.

6 І сабраліся апосталы і старосты разгледзець наконт слова гэтага.

7 А як сталася вялікая спрэчка, Пётар, устаўшы, сказаў ім: «Мужы браты! Вы ведаеце, што ад дзён старадаўных Бог выбраў сярод нас, каб праз мае вусны пачулі пагане слова Эвангелья і паверылі.

8 І Знаўца сэрцаў, Бог, засьведчыў ім, даўшы ім Духа Сьвятога, як і нам,

9 і ніяк не адрозьніў між намі і імі, вераю ачысьціўшы сэрцы іхнія.

10 Дык цяпер навшта вы спакушаеце Бога, каб ускласьці на шыі вучняў ярмо, насіць якое ня здолелі ані бацькі нашыя, ані мы?

11 Але мы верым, што збаўленыя праз ласку Госпада Ісуса Хрыста, гэтак сама, як і яны».

12 І замаўчала ўсё мноства, і слухалі Барнабу і Паўла, якія распавядалі, якія знакі і цуды ўчыніў праз іх Бог сярод паганаў.

13 Калі ж яны замаўчалі, адказаў Якуб, кажучы: «Мужы браты! Паслухайце мяне!

14 Сымон распавёў, як спачатку Бог нагледзеў узяць з паганаў народ дзеля імя Свайго,

15 і з гэтым згаджаюцца словы Прарокаў, як напісана:

16 «Пасьля гэтага вярнуся, і адбудую намёт Давіда, які заваліўся, і зруйнаванае ў ім адбудую, і вырастаю яго,

17 каб шукалі Госпада пазасталыя людзі і ўсе народы, на якіх будзе прызвана імя Маё, — кажа Госпад, Які робіць усё гэта».

18 Ад вякоў вядомыя Богу ўсе справы Ягоныя.

19 Дзеля гэтага я суджу ня мучыць тых з паганаў, якія зьвярнуліся да Бога,

20 але напісаць ім, каб высьцерагаліся гідотаў ідальскіх, і распусты, і душанага, і крыві;

21 бо [закон] Майсея ад старадаўных пакаленьняў мае ў гарадах тых, хто абвяшчае яго, чытаны ў сынагогах кожную суботу».

22 Тады надумалі апосталы і старосты разам з усёй царквою, выбраўшы спасярод сябе мужоў, паслаць у Антыёхію з Паўлам і Барнабам Юду, называнага Барсабам, і Сілу, мужоў перадавых сярод братоў,

23 напісаўшы рукамі сваімі гэтак: «Апосталы, і старосты, і браты — братам з паганаў у Антыёхіі і Сір'іі, і Кілікіі: радавацца!

24 Пачуўшы, што некаторыя, што прыйшлі ад нас, стрывожылі вас словамі, захістаўшы душы вашыя, кажучы абрэзывацца і захоўваць Закон, чаго мы не загадвалі,

25 надумалі мы, сабраўшыся аднадушна, паслаць да вас выбраных мужоў разам з улюбёнымі нашымі Барнабам і Паўлам,

26 людзьмі, якія аддалі душы свае за імя Госпада нашага Ісуса Хрыста.

27 Дык паслалі мы Юду і Сілу, і яны словамі паведамаць тое самае.

28 Бо надумалася Духу Сьвятому і нам ніякага больш цяжару на вас не ўскладаць, акрамя гэтага неабходнага:

29 сьцерагчыся ахвяраў ідалам, і крыві, і душанага, і распусты. Захоўваючы сябе ад гэтага, зробіце добра. Бывайце здаровыя».

30 Тады тыя, што былі пасланыя, прыйшлі ў Антыёхію і, сабраўшы мноства, аддалі пасланьне.

31 А тыя, прачытаўшы, узрадаваліся ад гэтага пацяшэньня.

32 Юда і Сіла, якія былі і прарокамі, многімі словамі пацяшалі братоў і ўмацоўвалі.

33 Прабыўшы ж там [нейкі] час, яны былі ў супакоі пасланыя братамі да апосталаў.

34 А Сіле надумалася застацца там.

35 Паўла ж і Барнаба былі ў Антыёхіі, навучаючы і дабравесьцячы разам з многімі другімі слова Госпадава.

36 А праз колькі дзён сказаў Павал да Барнабы: «Вярнуўшыся, адведаем братоў нашых ва ўсіх гарадах, у якіх мы прапаведвалі слова Госпадава, як яны маюцца».

37 Барнаба ж пастанавіў узяць з сабою Яна, называнага Маркам.

38 А Павал лічыў ня вартым браць яго з сабою, бо ён адыйшоў ад іх у Памфіліі і не пайшоў з імі на гэтую справу.

39 Тады сталася спрэчка, так што яны разлучыліся адзін з адным, і Барнаба, узяўшы Марка, паплыў на Кіпр.

40 А Павал, паклікаўшы Сілу, пайшоў, аддадзены братамі ласцы Божай,

41 і праходзіў праз Сірыю і Кілікію, умацоўваючы цэрквы.

Дз 16

1 І прыйшоў ён у Дэрбу і Лістру. І вось, быў там адзін вучань, на імя Цімафей, сын аднае жанчыны Юдэйскае вернае і бацькі Грэка.

2 Пра яго сьведчылі браты ў Лістры і Іконіі.

3 Павал захацеў, каб ён пайшоў з ім, і, узяўшы яго, абрэзаў дзеля Юдэяў, якія былі ў тых месцах, бо ўсе ведалі бацьку ягонага, што быў Грэк.

4 Калі ж яны праходзілі праз гарады, перадавалі [цэрквам] захоўваць пастановы, вызначаныя апосталамі і старостамі ў Ерусаліме.

5 А цэрквы ўмацоўваліся ў веры і ўзрасталі штодня лікам.

6 Прайшоўшы ж праз Фрыгію і Галятыйскую краіну, забараніў ім Сьвяты Дух гаварыць слова ў Азіі.

7 Прыйшоўшы ў Мізію, спрабавалі ісьці ў Бітынію; і не дазволіў ім Дух.

8 Дык абмінуўшы Мізію, яны зыйшлі ў Трааду.

9 І ўгледзеў Павал уначы відзеж: нейкі муж, Македонец, стаяў, просячы яго і кажучы: «Перайшоўшы ў Македонію, дапамажы нам».

10 Калі ж убачыў ён відзеж, мы адразу шукалі, каб ісьці ў Македонію, разумеючы, што Госпад паклікаў нас дабравесьціць ім.

11 Дык паплыўшы з Траады, мы наўпрост прыйшлі ў Саматракію, а на заўтра — у Нэапаль,

12 і адтуль — у Філіпы, што ёсьць першы горад тае часткі Македоніі, калёнія. І былі мы ў гэтым горадзе некалькі дзён.

13 І ў дзень суботы выйшлі мы за горад да рэчкі, дзе звычайна адбывалася малітва, і, пасеўшы, гаварылі да сабраных жанчынаў.

14 І слухала адна жанчына, на імя Лідзія, гандлярка пурпурам, з гораду Тыятыра, якая пакланялася Богу, і Госпад адчыніў сэрца ейнае, каб зважала на прамову Паўла.

15 А калі ахрысьцілася яна і дом ейны, яна прасіла, кажучы: «Калі вы лічыце мяне вернай Госпаду, увайшоўшы ў дом мой, жыўце». І затрымала нас.

16 Сталася ж, як ішлі мы на малітву, сустрэла нас нейкая служка, якая мела духа вешчага і, варожачы, вялікі заробак давала гаспадарам сваім.

17 Яна, ідучы за Паўлам і намі, крычала, кажучы: «Людзі гэтыя — слугі Бога Найвышэйшага, якія прапаведуюць нам шлях збаўленьня!»

- 18 А рабіла яна гэта шмат дзён. Павал жа, узлаваўшыся, павярнуўся і сказаў духу: «Загадава табе ў імя Ісуса Хрыста выйсьці з яе!» І ён выйшаў у той жа час.
- 19 А гаспадары ейныя, бачачы, што прапала надзея заробку іхняга, схापiўшы Паўла і Сілу, пацягнулі на рынак да начальнікаў.
- 20 І прывёўшы іх да войтаў, сказалі: «Гэтыя людзі трывожаць наш горад, а яны — Юдэі,
- 21 і прапаведуюць звычаі, якіх нам, Рымлянам, ня сьлед ані прыймаць, ані рабіць».
- 22 І паўстаў натоўп супраць іх, і войты, сарваўшы з іх адзеньне, загадалі біць іх кіямі.
- 23 І зрабіўшы ім шмат ранаў, кінулі іх у вязьніцу, загадаўшы ахоўніку старанна пільнаваць іх.
- 24 Ён, атрымаўшы гэтакі загад, кінуў іх ва ўнутраную вязьніцу і ногі іхнія паўшчамляў у калоду.
- 25 Каля паўночы Павал і Сіла, молячыся, сьпявалі Богу, а вязьні чулі іх.
- 26 Раптам стаўся вялікі землятрус, так што захісталіся падмуркі вязьніцы; і адразу адчыніліся ўсе дзьверы, і ў-ва ўсіх паслаблі пумы.
- 27 Ахоўнік жа, прачнуўшыся і бачачы адчыненыя дзьверы вязьніцы, дастаўшы меч, меўся забіць сябе, думаючы, што вязьні паўцякалі.
- 28 А Павал закрычаў моцным голасам, кажучы: «Не рабі сабе ніякага ліха, бо ўсе мы тут!»
- 29 Ён жа, папрасіўшы сьвятла, убег і, трасучыся, упаў перад Паўлам і Сілаю,
- 30 і, выводзячы іх вонкі, сказаў: «Панове, што я мушу рабіць, каб быць збаўленым?»
- 31 А яны сказалі: «Вер у Госпада Ісуса Хрыста, і будзеш збаўлены ты і дом твой».
- 32 І гаварылі слова Госпада яму і ўсім, хто ў доме ягоным.
- 33 І ў тую ж гадзіну ўначы ён, узяўшы іх, памыў ім раны, і адразу быў ахрышчаны сам і ўсе ягоныя.
- 34 І завёўшы іх у дом свой, паставіў стол і радаваўся з усім домам, што паверыў у Бога.
- 35 А як настаў дзень, паслалі войты жандараў, кажучы: «Вызваль людзей гэтых».
- 36 Ахоўнік жа паведаміў словы гэтыя Паўлу: «Войты паслалі, каб цяпер вызваліць вас. Дык, выйшаўшы, ідзіце ў супакоі».
- 37 А Павал прамовіў да іх: «Нас, людзей Рымскіх, без суду зьбіўшы прынародна, кінулі ў вязьніцу, і цяпер цішком выганяюць нас? О, не! Але няхай самі, прыйшоўшы, выведдуць нас».
- 38 Жандары абвясцілі словы гэтыя войтам, і тыя спалохаліся, пачуўшы, што яны — Рымляне.
- 39 І, прыйшоўшы, перапрашалі іх, і, вывёўшы, прасілі пайсьці з гораду.
- 40 Выйшаўшы ж з вязьніцы, яны прыйшлі да Лідзіі, і, убачыўшы братаў, суцяшалі іх, і пайшлі.

Дз 17

- 1 А прайшоўшы праз Амфіпаль і Апалёнію, прыйшлі ў Тэсалоніку, дзе была Юдэйская сынагога.
- 2 І Павал, паводле звычаю, прыйшоў да іх і тры суботы вёў гутаркі з імі з Пісанья,
- 3 паказваючы і адкрываючы, што Хрыстос мусіў цярпець і ўваскрэснуць з мёртвых і што: «Гэты Ісус, пра Якога я абвясчаю вам, ёсьць Хрыстос».
- 4 І некаторыя з іх былі перакананыя і далучыліся да Паўла і Сілы, і вялікае мноства Грэкаў, якія пакланяліся [Богу], і жанчынаў першых нямала.

⁵ А Юдэі, якія не паверылі, зайздросьцячы і паклікаўшы нейкіх нягодных мужоў з плошчы, учынілі натоўп і ўзрушылі горад. І, стаўшы каля дому Язона, шукалі іх, каб прывесці да народу.

⁶ Не знайшоўшы ж іх, пацягнулі Язона і некаторых братоў да бурмістраў, крычучы, што гэтыя сусьветныя бунтаўнікі прыйшлі і сюды,

⁷ а Язон іх прыняў, і што яны ўсё чыняць супраць пастановаў цэзара, называючы іншага валадаром, Ісуса.

⁸ І чуючы гэта, устрывожыўся натоўп і бурмістры,

⁹ але, узяўшы заклад ад Язона і рэшты, вызвалілі іх.

¹⁰ Браты ж адразу ўначы выправілі Паўла і Сілу ў Бэрэю, і тыя, прыйшоўшы, пайшлі ў сынагогу Юдэйскую.

¹¹ А гэтыя былі высакароднейшыя, чым у Тэсалоніцы; яны прынялі слова з усёй ахвотаю, штодня дасьледуючы Пісаньне, ці гэтак яно ёсьць.

¹² Тады шмат з іх паверылі, і жанчынаў Грэцкіх паважаных, і мужчынаў нямала.

¹³ Калі ж Юдэі з Тэсалонікі даведаліся, што і ў Бэрэі абвяшчаецца праз Паўла слова Богае, прыйшлі і сюды, падбухторваючы натоўп.

¹⁴ Тады браты адразу паслалі Паўла, каб ішоў быццам да мора, а Сіла і Цімафей засталіся там.

¹⁵ Тыя ж, што праводзілі Паўла, прывялі яго ў Атэны і, атрымаўшы прыказаньне для Сілы і Цімафея, каб чым хутчэй ішлі да яго, пайшлі.

¹⁶ А калі Павал чакаў на іх у Атэнах, узрушыўся ў ім дух ягоны, бачачы горад, апанаваны ідаламі.

¹⁷ Дык ён вёў гутаркі ў сынагозе з Юдэямі і пабожнымі, і на рынку кожны дзень з тымі, з кім надарыцца.

¹⁸ Некаторыя ж з філосафаў эпікурэйцаў і стоікаў спрачаліся з ім, і адны казалі: «Што хоча сказаць гэты баўбатун?», а другія: «Здаецца, ён прапаведуе чужыя боствы», — бо ён дабравесціў ім пра Ісуса і ўваскрасеньне Ягонае.

¹⁹ І, узяўшы яго, прывялі ў арэапаг, кажучы: «Ці можам мы ведаць, што гэта за новае вучэньне ты распавядаеш?

²⁰ Бо нешта незвычайнае ты ўкладаеш у вушы нашыя, дык хочам ведаць, што гэта мае быць?»

²¹ Усе ж Атэнцы і прыйшоўшыя [туды] чужынцы ні чым іншым ня бавіліся, як гаварыць і слухаць нешта новае.

²² А Павал, стаўшы пасярод арэапагу, прамовіў: «Мужы Атэнскія, з усяго я бачу, што вы быццам асабліва пабожныя.

²³ Бо, праходзячы і аглядаючы месцы пакланеньня вашыя, знайшоў я і ахварнік, на якім напісана: “Невядомаму Богу”. Дык Таго, Каго вы, ня ведаючы, ушаноўваеце, я вам абвяшчаю.

²⁴ Бог, Які стварыў сьвет і ўсё, што ў ім, Які ёсьць Госпад неба і зямлі, не жыве ў бажніцах, зробленых рукамі,

²⁵ і не ўтрымліваецца ад рук чалавечых, быццам нечага патрабуючы, Сам даючы ўсім жыцьцё, і дыханьне, і ўсё.

²⁶ Ён учыніў з аднае крыві кожны народ чалавечы, каб жылі на ўсім абліччы зямлі, вызначыўшы акрэсленыя часы і межы пражываньня іхняга,

²⁷ каб шукалі Госпада, можа, дакрануцца Яго і знойдуць, хоць Ён і недалёка ад кожнага з нас,

²⁸ бо ў Ім мы жывем, і рухаемся, і існуем, як і некаторыя з вашых паэтаў гавораць: “Бо мы і род Ягоны”.

²⁹ Дык мы, як род Божы, не павінны думаць, быццам Боства падобнае да золата, ці срэбра, ці каменя, назначанага майстэрствам і думкаю чалавечай.

³⁰ Дык Бог, зважаючы на часы няведаньня, загадвае цяпер усім людзям паўсюль наварнуцца,

31 бо прызначыў дзень, у які мае судзіць сусвет паводле справядлівасьці праз Мужа, Якога вызначыў, даўшы ўсім пэўнасьць, увакрасіўшы Яго з мёртвых».

32 Пачуўшы ж пра ўвакрасеньне мёртвых, адны кпілі, а другія казалі: «Паслухаем цябе пра гэта другім разам!»

33 І гэтак Павал выйшаў спасярод іх.

34 А некаторыя мужчыны, якія прысталі да яго, паверылі; між імі і Дыяніс Арэапагіт, і жанчына на імя Дамар, і іншыя з імі.

Дз 18

1 Пасья ж гэтага Павал, зыйшоўшы з Атэнаў, прыйшоў у Карынт.

2 І, знайшоўшы нейкага Юдэя, на імя Акіла, родам з Понту, і жонку ягоную Прыскілу, якія толькі што прыйшлі з Італіі дзеля загаду Кляўдыя ўсім Юдэям пакінуць Рым, прыстаў да іх.

3 І як быў аднаго рамяства [з імі], заставаўся ў іх і працаваў, бо рамяство [іхняе] было майстраваньне намётаў.

4 А кожную суботу ён вёў гутаркі ў сынагозе і пераконваў Юдэяў і Грэкаў.

5 Калі ж прыйшлі з Македоніі Сіла і Цімафей, Павал быў пануканы Духам сьведчыць Юдэям пра Ісуса Хрыста.

6 А як яны працівіліся і блюзьнілі, абтросшы адзеньне, ён сказаў да іх: «Кроў ваша на галаве вашай! Я чысты. Ад цяпер іду да паганаў».

7 І, перайшоўшы адтуль, прыйшоў у дом нейкага [чалавека], на імя Юст, які пакланяўся Богу, дом якога быў пры самай сынагозе.

8 А Крысп, начальнік сынагогі, паверыў у Госпада разам з усім домам сваім, і шмат Карыньцянаў, слухаючы, паверылі і былі ахрышчаныя.

9 Госпад жа сказаў Паўлу ў відзежы ўначы: «Ня бойся, але гавары і не маўчы,

10 бо Я з табою, і ніхто ня ўчыніць табе зло, бо шмат Майго народу ў горадзе гэтым».

11 І жыў год і шэсьць месяцаў, навучаючы ў іх слова Божага.

12 А калі Галіён стаў праконсулам Ахаі, Юдэі аднадушна накінуліся на Паўла і павялі яго да судовага пасаду,

13 кажучы, што ён намаўляе людзей паклянца Богу насуперак Закону.

14 Калі ж Павал меўся расчыніць вусны, сказаў Галіён да Юдэяў: «Калі б праўда была нейкая крыўда ці злачынства, о Юдэі, я б меў прычыну цярапецць вас.

15 Калі ж спрэчка ідзе пра слова, і імёны, і Закон ваш, разглядайце самі, бо я судзьдзём у гэтым быць не хачу».

16 І пагнаў іх ад судовага пасаду.

17 А ўсе Грэкі, схапіўшы Састэна, начальніка сынагогі, білі яго перад судовым пасадам, Галіёна ж гэта ніколькі не клапаціла.

18 А Павал, прабыўшы яшчэ даволі дзён, разьвітаўшыся з братамі, паплыў у Сірыю, і з ім Прыскіла і Акіла. У Кенхрэх ён абстрыг галаву, бо зрабіў шлюбаваньне.

19 І прыйшоў у Эфэс, і пакінуў іх, а сам, увайшоўшы ў сынагогу, вёў гутаркі з Юдэямі.

20 Калі ж прасілі яго застацца ў іх на шмат часу, ён не згадзіўся,

21 але разьвітаўся з імі, сказаўшы: «Я мушу абавязкова справіць надыходзячае сьвята ў Ерусаліме. А зноў вярнуся да вас, калі Бог захоча». І вырушыў з Эфэсу.

22 І, зыйшоўшы ў Цэзарэі, узыйшоўшы і прывітаўшы царкву, пайшоў у Антыёхію.

23 І пабавіўшы [там] нейкі час, выйшаў, праходзячы па чарзе Галытыйскую краіну і Фрыгію, умацоўваючы ўсіх вучняў.

24 А нейкі Юдэй, на імя Апалёс, родам Александрыец, муж красамойны, прыйшоў у Эфэс, а быў ён моцны ў Пісаньнях.

25 Ён быў навучаны шляху Госпадаваму і, палаючы духам, гаварыў і навучаў пра Госпада дакладна, ведаючы толькі хрышчэнне Янавае.

26 І ён пачаў адважна гаварыць у сынагозе. Пачуўшы ж яго, Акіла і Прыскіла адклікалі яго і выклалі яму дакладней шлях Божы.

27 А як ён хацеў пайсці ў Ахаю, браты напісалі вучням, заклікаючы прыняць яго. Ён, прыйшоўшы, шмат дапамог тым, што былі паверыўшы праз ласку,

28 бо заўзята абвяргаў Юдэяў перад грамадою, паказваючы з Пісаньняў, што Ісус ёсьць Хрыстос.

Дз 19

1 Сталася ж, калі Апалёс быў у Карыньце, што Павал, прыйшоўшы вышэйшыя краіны, прыйшоў у Эфэс і, знайшоўшы некаторых вучняў,

2 сказаў да іх: «Ці прынялі вы Духа Сьвятога, паверыўшы?» Яны ж казалі яму: «Але ж мы ня чулі, ці ёсьць Сьвяты Дух».

3 І ён сказаў да іх: «Дык у што вы хрысьціліся?» Яны ж казалі: «У хрышчэнне Янавае».

4 А Павал сказаў: «Ян хрысьціў хрышчэннем навяртаньня, кажучы народу, каб верылі ў Таго, Які ідзе за ім, значыць у Хрыста Ісуса».

5 Пачуўшы ж, яны былі ахрышчаныя ў імя Госпада Ісуса.

6 І, як усклаў Павал рукі на іх, зыйшоў на іх Дух Сьвяты, і гаварылі мовамі, і прарочылі.

7 А было іх усіх каля дванаццаці мужоў.

8 Увайшоўшы ж у сынагогу, ён адважна гаварыў тры месяцы, вядучы гутаркі і пераконваючы пра Валадарства Божае.

9 А як некаторыя закамьнелі і ня верылі, праклінаючы гэты шлях перад мноствам, [Павал], адыйшоўшы ад іх, аддзяліў вучняў, штодня вядучы гутаркі ў школе нейкага Тырана.

10 Дзеялася ж гэта два гады, так што чулі слова Госпада Ісуса ўсе жыхары Азіі, Юдэі і Грэкі.

11 І Бог чыніў незвычайныя цуды праз рукі Паўла,

12 так што хусткі ці паясы ад цела ягонага ўскладалі на недужых, і пакідалі іх хваробы, і духі злыя выходзілі з іх.

13 А некаторыя з вандроўных эгзарцыстаў Юдэйскіх намагаліся над апанаванымі злымі духамі называць імя Госпада Ісуса, кажучы: «Заклінаем вас Ісусам, Якога абьяшчае Павал».

14 Былі ж нейкія сямяра сыноў Скевы, першасьвятара Юдэйскага, якія рабілі гэта.

15 А злы дух, адказваючы, сказаў: «Ісуса ведаю, і Павал вядомы; а вы хто будзеце?»

16 І чалавек, у якім быў злы дух, кінуўшыся на іх і апанаваўшы іх, адолеў іх, так што яны голыя і параненыя ўцяклі з таго дому.

17 Гэта сталася вядомым Юдэям і Грэкам, што жылі ў Эфэсе, і ахапіў страх іх усіх, і ўзьвялічвалася імя Госпада Ісуса.

18 І многія з тых, што паверылі, прыходзілі, вызнаючы і апавядаючы ўчынкі свае,

19 і даволі з тых, што займаліся непатрэбнымі вучэннямі, папрыносіўшы кнігі, спалілі перад усімі, і палічылі кошт іхні, і знайшлі пяцьдзясят тысячаў срэбнікаў.

20 З гэткай моцай расло і крапчэла слова Госпадава.

21 А калі гэта споўнілася, Павал палажыў у духу ісьці ў Ерусалім, прыйшоўшы Македонію і Ахаю, кажучы: «Пабыўшы там, мушу я і Рым убачыць».

22 Паслаўшы ж у Македонію двух служыцеляў сваіх, Цімафея і Эраста, сам застаўся часова ў Азіі.

23 У гэты ж час сталася хваляваньне немалое што да шляху [Госпадава]

24 бо нейкі залатар, на імя Дэмэтры, што рабіў срэбныя бажніцы Артэміды і даваў майстрам немалы заробак,

25 сабраўшы іх ды іншых працаўнікоў такога самага [рамяства], сказаў: «Мужы, вы ведаеце, што з гэтае работы — наш дабрабыт;

26 І вы бачыце і чуеце, што ня толькі ў Эфэсе, але амаль ва ўсёй Азіі гэты Павал, пераканаўшы, даволі народу адварнуў, кажучы, што гэта ня богі, якія рукамі зробленыя.

27 А гэта ня толькі пагражае, што нашае рамяство прыйдзе ў заняпад, але і што сьвятыня вялікае багіні Артэміды за нішто лічыцца будзе, і зьнішчыцца веліч тае, якой пакланяецца ўся Азія і ўвесь сусьвет».

28 Пачуўшы ж [гэта] і напоўніўшыся ярасьцю, яны закрычалі, кажучы: «Вялікая Артэміда Эфэская!»

29 І ўвесь горад напоўніўся ўзрушэньнем, і, падхапіўшы Гая і Арыстарха, Македонцаў, спадарожнікаў Паўла, рынуліся аднадушна ў тэатар.

30 А калі Павал хацеў выйсці да народу, вучні не дазволілі яму.

31 І некаторыя з начальнікаў Азіійскіх, якія былі сябрамі ягоньмі, паслаўшы да яго, прасілі не ісьці ў тэатар.

32 Дык кожны крычаў нешта сваё, бо збор быў узрушаны, і большасьць ня ведала, дзеля чаго сабраліся.

33 А з натоўпу паклікалі Аляксандра, якога выпхнулі Юдэі. Аляксандар жа, зрабіўшы знак рукою, хацеў адказаць перад народам.

34 Калі ж даведаліся, што ён Юдэй, узьняўся крык у адзін голас, і крычалі каля дзвюх гадзінаў: «Вялікая Артэміда Эфэская!»

35 Пісар жа, суцішыўшы натоўп, кажа: «Мужы Эфэцы! Які ж чалавек ня ведае, што горад Эфэс ёсьць служыцелем вялікае багіні Артэміды і Дыяпэта?

36 А як гэта бяспрэчна, вы мусіце суцішыцца і нічога неразважна не рабіць.

37 Бо вы прывялі гэтых мужоў, якія ані сьвятыні не абакралі, і ня блюзьнілі супраць багіні вашае.

38 Дык калі Дэмэтры і майстры, што з ім, маюць супраць некага слова, ёсьць суды і ёсьць праконсулы, няхай адны адных абвінавачваюць.

39 А калі шукаеце нечага іншага, [няхай] будзе вырашана на законным зборы.

40 Бо мы ў небаясьпецы быць абвінавачанымі ў паўстаньні дзеля сёньняшніх [падзеяў], ня маючы ніякае прычыны, каб магчы даць справаздачу пра гэты сход».

41 І, сказаўшы гэта, распусціў збор.

Дз 20

1 А калі сьціхла замяшаньне, Павал, паклікаўшы вучняў і разьвітаўшыся, пайшоў, каб ісьці ў Македонію.

2 Прайшоўшы ж тыя краіны і многімі словамі падбадзёрыўшы іх, прыйшоў у Грэцыю.

3 І прабыўшы тры месяцы, калі сталася змова супраць яго ў Юдэяў, вырушыў у Сірью, і прыйшла яму думка вярнуцца праз Македонію.

4 А праводзілі яго да Азіі Сапатэр з Бэрэі, а з Тэсалонцаў — Арыстарх і Сэкунд, і Гай з Дэрбы, і Цімафей, а з Азіяцаў — Тыхік і Трафім.

5 Яны, апярэдзіўшы, чакалі на нас у Траадзе.

6 А мы паплылі былі пасля дзён праснакоў з Філіпаў і праз пяць дзён прыйшлі да іх у Трааду, дзе былі сем дзён.

7 А ў першы дзень пасля суботы, калі вучні сабраліся пераламіць хлеб, Павал вёў гутарку з імі, маючы на заўтра выйсці, і зацягнуў слова да паўночы.

8 Было ж даволі лямпаў у залі, дзе яны сабраліся.

⁹ А нейкі юнак, на імя Эўтых, які сядзеў на вакне і глыбока заснуў, як Павал доўга вёў гутарку, змораны ў сьне, упаў з трэцяга паверху ўніз і быў падняты мёртвы.

¹⁰ Павал жа, зыйшоўшы, упаў да яго і, абняўшы, сказаў: «Не хвалойцеся, бо душа ягоная ў ім».

¹¹ І, узыйшоўшы і пераламіўшы хлеб, і пакаштаваўшы, гутарыў даволі аж да сьвітаньня, і гэтак пайшоў.

¹² А хлопца таго прывялі жывога і ўсьцешыліся нямаля.

¹³ А мы, пайшоўшы наперад да карабля, выручылі ў Ас, маючы забраць адтуль Паўла, бо гэтак ён загадаў, маючы сам ісьці пехатою.

¹⁴ Калі ж ён зыйшоўся з намі ў Асе, узьдўшы яго, мы прыйшлі ў Мітылену.

¹⁵ Папльўшы адтуль, мы на заўтра былі насупраць Хіёса, а на наступны дзень прысталі да Самосу і, пабыўшы ў Трагільлі, наступнага дня прыйшлі ў Мілет,

¹⁶ бо Павал судзіў абмінуць Эфэс, каб не губляць часу ў Азіі, бо ён сьпяшаўся быць, калі магчыма, у дзень Пяцідзсятніцы ў Ерусаліме.

¹⁷ А з Мілету, паслаўшы ў Эфэс, ён паклікаў старостаў царквы.

¹⁸ Калі ж яны прыйшлі да яго, ён сказаў ім: «Вы ведаеце, як я ад першага дня, у які прыйшоў у Азію, увесь час быў з вамі,

¹⁹ служачы Госпаду з усёй пакораю і з многімі сьлязьмі і спакусамі, якія здараліся са мною ад змоваў Юдэйскіх,

²⁰ як не абмінуў я нічога карыснага, каб не абвясьціць вам і не навучаць вас перад грамадою і па дамах,

²¹ сьведчачы і Юдэям, і Грэкам пра навяртаньне да Бога і пра веру ў Госпада нашага Ісуса Хрыста.

²² І вось цяпер, звязаны Духам, іду я ў Ерусалім, ня ведаючы, што там сустрэне мяне,

²³ адно Дух Сьвяты сьведчыць па гарадах, кажучы, што чакаюць мяне путы і прыгнёт.

²⁴ Але я аніяк не зважаю на гэта і ня дбаю пра сваё жыцьцё, абы толькі ў радасьці скончыць бег мой і служэньне, якое атрымаў ад Госпада Ісуса — **СЬВЕДЧЫЦЬ ПРА ЭВАНГЕЛЬЛЕ ЛАСКІ БОЖАЕ.**

²⁵ І цяпер вось ведаю, што больш ня ўгледзіце аблічча майго вы ўсе, сярод якіх я хадзіў, абвясчаючы Валадарства Божая.

²⁶ Дзеля гэтага сьведчу вам у сёньняшні дзень, што я чысты ад крыві ўсіх,

²⁷ бо не ўхіляўся абвясчаць вам усю волю Божую.

²⁸ Дык сьцеражыце самі сябе і ўвесь статак, у якім Дух Сьвяты паставіў вас за епіскапаў пасьвіць царкву Божую, якую Ён здабыў уласнай крывёю.

²⁹ Бо я ведаю, што пасьяа адыходу майго прыйдуць да вас ваўкі лютыя, якія ня будуць шкадаваць статак,

³⁰ і спасярод вас саміх паўстануць людзі, якія будуць гаварыць сапсавана, каб пацягнуць вучняў за сабою.

³¹ Дзеля гэтага чувайце, памятаючы, што я тры гады ўдзень і ўначы не пераставаў са сьлязьмі настаўляць кожнага з вас.

³² І цяпер я аддаю вас, браты, Богу і слову ласкі Ягонае, што можа збудаваць і даць вам спадчыну з усімі, хто асьвечаны.

³³ Ані срэбра, ані золата, ані адзеньня я ні ад каго не жадаў.

³⁴ Вы ж самі ведаеце, што ў патрэбах маіх і тых, што былі са мною, паслугавалі рукі гэтыя.

³⁵ У-ва ўсім перасьцерагаў я вас, што, гэтак працуючы, мусім падтрымліваць нядушных і памятаць словы Госпада Ісуса, як Ён сказаў: “Шчасьлівей даваць, чым браць”».

³⁶ І, сказаўшы гэтае і ўкленчыўшы, ён маліўся з імі ўсімі.

37 Стаўся ж вялікі плач ва ўсіх, і кідаючыся на шыю яму, цалавалі яго,
 38 сумуючы найбольш дзеля слова, якое ён сказаў, што ўжо больш ня будуць бачыць аблічча ягонага. І праводзілі яго да карабля.

Дз 21

1 Калі ж мы, пакінуўшы іх, паплылі, ідучы наўпрост, мы прыйшлі ў Кос, а на наступны дзень — у Радос, а адгуль — у Патару,

2 і, знайшоўшы карабель, які меў плыць у Фінікію, узыйшлі [на яго] і паплылі.

3 А ўбачыўшы Кіпр і пакінуўшы яго злева, мы плылі ў Сірыю і зыйшлі ў Тыры, бо там карабель меў разладаваць тавар.

4 І, знайшоўшы вучняў, мы былі там сем дзён, а тыя праз Духа казалі Паўлу, каб ён не ўзыходзіў у Ерусалім.

5 А калі мы пражылі тыя дні, выйшаўшы, мы пайшлі, і ўсе праводзілі нас з жонкамі і дзецьмі ажно за горад, і на беразе, уклечыўшы, маліліся.

6 І, развітаўшыся адны з аднымі, мы ўзыйшлі на карабель, а яны вярнуліся дадому.

7 А мы, скончыўшы плаваньне ад Тыру, прыйшлі ў Пталемаіду, і, прывітаўшы братаў, засталіся ў іх на адзін дзень.

8 А на заўтра тыя, што былі з Паўлам, пайшоўшы, прыйшлі ў Цэзарэю, і, увайшоўшы ў дом Філіпа дабравесьніка, аднаго з сямі, засталіся ў яго.

9 У яго ж былі чатыры дачкі дзяўчыны, якія прарочылі.

10 А як мы заставаліся шмат дзён, прыйшоў з Юдэі адзін прарок, на імя Агаў,

11 і, увайшоўшы да нас і ўзяўшы пояс Паўла, і зьвязаўшы сабе рукі і ногі, сказаў: «Гэтак кажа Дух Сьвяты: “Мужа, чый гэты пояс, так зьвязаўць Юдэі ў Ерусаліме і аддадуць у рукі паганаў”».

12 Калі ж мы пачулі гэта, і мы, і тамтэйшыя прасілі, каб ён не ўзыходзіў у Ерусалім.

13 А Павал адказаў: «Што вы робіце, плачучы і разрываючы маё сэрца? Бо я ня толькі гатовы быць зьвязаным, але і памерці ў Ерусаліме дзеля імя Госпада Ісуса».

14 І не пераканаўшы яго, мы супакоіліся, кажучы: «Няхай станецца воля Госпада!»

15 А пасья гэтах дзён, узяўшы рэчы, мы ўзыходзілі ў Ерусалім.

16 Ішлі ж з намі і вучні з Цэзарэі, ведучы да нейкага Мназона, Кіпрыйца, старадаўнага вучня, у якога мы мелі гасьцяваць.

17 А як мы апынуліся ў Ерусаліме, браты прыхільна прынялі нас.

18 І на другі дзень увайшоў Павал разам з намі да Якуба; і прыйшлі ўсе старосты.

19 І, прывітаўшы іх, ён распядаў падрабязна, што ўчыніў Бог сярод паганаў праз служэньне ягонае.

20 Яны ж, пачуўшы, праславілі Госпада і казалі яму: «Бачыш, браце, колькі дзясяткаў тысяччаў Юдэяў, якія паверылі, і ўсе яны рупліўцы Закону».

21 А яны начутыя адносна цябе, што ты вучыш адступніцтву ад Майсея ўсіх Юдэяў, што [жывуць] сярод паганаў, кажучы, каб не абрэзвалі сваіх дзяцей і не хадзілі паводле звычайу».

22 Дык што гэта? Абавязкова мусіць сабрацца мноства, бо пачуюць, што ты прыйшоў.

23 Дык зрабі, што табе скажам. Ёсьць у нас чатыры мужы, якія маюць на сабе шлюбаваньне.

24 Узяўшы іх, ачысьціся разам з імі і выдаткуй за іх, каб яны абстрыглі галаву, і ўсе даведаюцца, што тое, што яны дачуліся адносна цябе, ёсьць пустое, але ты ходзіш адпаведна і захоўваеш Закон».

25 А адносна паганаў, якія паверылі, мы пісалі, пастанавіўшы, каб нічога гэткага не захоўвалі, а толькі высьцерагаліся ахвяраў ідалам, і крыві, і душанага, і распусты».

26 Тады Павал, узяўшы мужоў гэтых, на наступны дзень ачысьціўшыся з імі, увайшоў у сьвятыню, абвяшчаючы заканчэньне дзён ачышчэньня, калі за кожнага з іх прынесены будзе дар [Богу].

27 А калі меліся скончыцца сем дзён, Юдэй з Азіі, убачыўшы яго ў сьвятыні, узрушылі ўвесь натоўп і ўсклалі на яго рукі,

28 крычучы: «Мужы Ізраільцяне, дапамажыце! Гэта чалавек, які ўсіх паўсюль навучае супраць народу і супраць Закону, і супраць месца гэтага. Ды яшчэ Грэкаў увёў у сьвятыню і апаганіў гэтае месца сьвятое».

29 Бо яны раней бачылі з ім у горадзе Трафіма Эфэсца і думалі, што Павал увёў яго ў сьвятыню.

30 І ўвесь горад узварушыўся, і пазьбягаўся народ. І, узяўшы Паўла, пацягнулі яго вонкі са сьвятыні, і адразу дзэверы былі зачынены.

31 А калі шукалі забіць яго, да тысячніка кагорты дайшла вестка, што ўвесь Ерусалім урушаны.

32 Ён, неадкладна ўзяўшы жаўнераў і сотнікаў, пабег на іх, а яны, убачыўшы тысячніка і жаўнераў, перасталі біць Паўла.

33 Тады, наблізіўшыся, тысячнік узяў яго і загадаў зьвязаць двума ланцугамі і пытаўся, хто ён і што зрабіў.

34 А ў натоўпе кожны крычаў нешта сваё. І ня могучы праз замяшаньне нешта пэўнае даведацца, загадаў весці яго ў табар.

35 А калі [Павал] апынуўся ля сходаў, жаўнерам прыйшлося на руках несці яго дзеля гвалту натоўпу,

36 бо мноства народу ішло за імі, крычучы: «Забі яго!»

37 І як меліся ўвайсьці ў табар, Павал каза тысячніку: «Ці магу нешта сказаць табе?» Той жа сказаў: «Ты ведаеш грэцкую?»

38 Дык ці ня ты той Эгіпцянін, які перад гэтымі днямі збунтаваў і вывёў у пустыню чатыры тысячы чалавек сікарыяў?»

39 А Павал сказаў: «Я — Юдэй з Тарсу, грамадзянін знакамітага гораду ў Кілікіі. Прашу ж цябе, дазволь мне гаварыць да народу».

40 Калі ж той дазволіў, Павал, стаўшы на сходах, даў знак народу рукою, і як сталася вялікая ціша, прамовіў на гебрайскай мове, кажучы:

Дз 22

1 «Мужы браты і бацькі! Паслухайце цяпер маю перад вамі абарону».

2 Пачуўшы, што ён прамовіў да іх на гебрайскай мове, яны больш замаўчалі і ён сказаў:

3 «Я сам Юдэй, народжаны ў Тарсе Кілікійскім, а ўзгадаваны ў горадзе гэтым ля ног Гамаліэля, старанна дысцыплінаваны ў Законе бацькоў, руплівец дзеля Бога, як і вы ўсе сёньня.

4 Я перасьледаваў шлях гэты ажно да сьмерці, зьвязваючы і аддаючы ў вязьніцу мужчынаў і жанчынаў,

5 як засьведчыць пра мяне і першасьвятар, і ўсе старшыні, ад якіх я, узяўшы пасланьні да братоў, пайшоў у Дамаск, каб і тых, якія там былі, прывесці зьвязаных у Ерусалім дзеля пакараньня.

6 Сталася ж, калі я ішоў і набліжаўся да Дамаску, каля паўдня неспадзявана агарнула мяне вялікае сьвятло з неба.

7 І я ўпаў на зямлю, і пачуў голас, які гаварыў да мяне: “Саўле, Саўле, чаму ты перасьледуеш Мяне?”

8 А я адказаў: “Хто Ты, Госпадзе?” І Ён сказаў да мяне: “Я — Ісус з Назарэту, Якога ты перасьледуеш”.

9 Тыя ж, што былі са мною, бачылі сьвятло і перапалохаліся, а голасу Таго, Які гаварыў да мяне, ня чулі.

10 А я сказаў: “Што мне рабіць, Госпадзе?” Госпад жа сказаў да мяне: “Устаўшы, ідзі ў Дамаск, і там будзе табе сказана ўсё, што вызначана табе рабіць”.

11 А як ад славы сьвятла гэтага я ня бачыў, дык прыйшоў у Дамаск, ведзены за руку тымі, што былі са мною.

12 А нейкі Ананія, муж пажожны паводле Закону, засьведчаны ўсімі тамтэйшымі Юдэямі,

13 прыйшоўшы да мяне і стаўшы, сказаў мне: “Саўле, браце! Глядзі!” І я ў тую ж гадзіну ўгледзеў яго.

14 А ён сказаў: “Бог бацькоў нашых выбраў цябе, каб ты пазнаў волю Ягоную, і ўбачыў Праведнага, і пачуў голас з вуснаў Ягоных,

15 бо ты будзеш сьведкам Яму перад усімі людзьмі пра тое, што ты бачыў і чуў.

16 І цяпер што ты марудзіш? Устаўшы, ахрысьціся і змой грахі твае, прызваўшы імя Госпадава”.

17 Сталася ж, як я вярнуўся ў Ерусалім і маліўся ў сьвятыні, ахапіла мяне захапленне

18 і я ўбачыў Яго, Які казаў да мяне: “Сьпяшайся і ідзі хутчэй з Ерусаліму, бо ня прымуць сьведчаньня твайго пра Мяне”.

19 А я сказаў: “Госпадзе, яны ведаюць, што гэта я арыштоўваў і біў у сынагогах тых, якія вераць у Цябе.

20 І калі пралівана была кроў Стэфана, сьведкі Твайго, і я быў [там], стоячы і згаджаючыся на забойства яго, і пільнуючы адзеньне тых, што забівалі яго”.

21 І Ён сказаў да мяне: “Ідзі, бо Я да паганаў далёка пашлю цябе”.

22 А яны слухалі яго да гэтага слова, і паднялі голас свой, кажучы: «Забяры з зямлі такога! Бо не належыцца жыць яму!»

23 А як яны крычалі, і кідалі адзеньне, і пыл падкідалі ў паветра,

24 тысячнік загадаў весьці яго ў табар, сказаўшы тартураваць яго, каб даведацца, дзея якое віны гэтак крычалі на яго.

25 А калі расьцягнулі яго рамянямі, сказаў Павал да сотніка, які стаяў: «Ці ж можна вам тартураваць Рымскага чалавека, і без суду?»

26 Пачуўшы ж гэта, сотнік, пайшоўшы, паведаміў тысячніка, кажучы: «Глядзі, што ты маеш рабіць. Бо гэты чалавек — **РЫМЛЯНІН**».

27 Падышоўшы, тысячнік сказаў яму: «Скажы мне, ці ты Рымлянін?» А ён прамовіў: «Так».

28 І адказаў тысячнік: «Я здабыў гэтае грамадзянства за вялікія грошы». А Павал прамовіў: «А я нарадзіўся [ў ім]».

29 Дык адразу адступіліся ад яго тыя, што меліся тартураваць яго. І тысячнік спалохаўся, даведаўшыся, што ён Рымлянін і што яны былі зьвязаўшы яго.

30 А на заўтра, хочучы даведацца напэўна, у чым абвінавачваюць яго Юдэі, зняў з яго лугі і загадаў прыйсьці першасьвятарам і ўсяму сынэдрыёну іхняму, і, вывеўшы Паўла, паставіў перад імі.

Дз 23

1 Павал, паўзіраўшыся на сынэдрыён, сказаў: «Мужы браты! Усім добрым сумленьнем я жыў перад Богам да гэтага дня».

2 А першасьвятар Ананія загадаў тым, што стаялі пры ім, каб білі яго ў вусны.

3 Тады Павал сказаў яму: «Бог будзе біць цябе, сьцяна пабеленая! І ты сьдзіш, судзячы мяне паводле Закону, і насуперак Закону загадваеш мяне біць».

4 А тыя, што стаялі, казалі: «Першасьвятара Божага зьневажаеш?»

⁵ І прамовіў Павал: «Ня ведаў я, браты, што ён першасьвятар. Бо напісана: “На начальніка народу твайго не кажы блага”».

⁶ А, разумеючы, што адна частка — садукееі, а другая — фарысэі, закрываў Павал у сынэдрыёне: «Мужы браты! Я — фарысэй, сын фарысэя. За надзею і ўваскрасеньне мёртвых судзяць мяне!»

⁷ Калі ж ён гэтае сказаў, сталася спрэчка паміж фарысэямі і садукееямі, і разьдзялілася грамада,

⁸ бо садукееі кажуць, што няма ні ўваскрасеньня, ні анёла, ні духа; а фарысэі прызнаюць адно і другое.

⁹ Узняўшы ж вялікі крык, і, устаўшы, кніжнікі фарысэйскае часткі спрачаліся, кажучы: «Нічога благага мы не знаходзім у чалавеку гэтым. Ці дух гаварыў яму, ці анёл, не змагайся з Богам».

¹⁰ А калі спрэчка павялічылася, тысячнік, баючыся, каб яны не разарвалі Паўла, загадаў жаўнерам, зыйшоўшы, узяць яго спасярод іх і весьці ў табар.

¹¹ А ў наступную ноч Госпад, стаўшы перад ім, сказаў: «Будзь пэўны, Паўле! Бо як ты сьведчыў пра Мяне ў Ерусаліме, гэтак мусіш сьведчыць і ў Рыме».

¹² А як настаў дзень, некаторыя Юдэі, зрабіўшы сход, далі сабе клятву, кажучы, што ня будуць ні есцьці, ні піць, пакуль не заб’юць Паўла.

¹³ Было ж больш за сорак тых, што далі гэтакі зарок.

¹⁴ Яны, прыйшоўшы да першасьвятароў і старшыняў, казалі: «З праклёнам мы пакляліся нічога ня есцьці, пакуль не заб’ем Паўла».

¹⁵ Вы ж цяпер разам з сынэдрыёнам паведаміце тысячніку, каб заўтра ён вывеў яго да вас, быццам маеце дакладней разгледзець адносна яго, а мы, перш, чым ён наблізіцца, гатовыя забіць яго».

¹⁶ Пачуўшы ж пра гэтую змову, сын сястры Паўлавае, прыйшоўшы і ўвайшоўшы ў табар, паведаміў Паўла.

¹⁷ А Павал, паклікаўшы аднаго з сотнікаў, сказаў: «Завядзі гэтага дзяцюка да тысячніка, бо ён мае нешта паведаміць яму».

¹⁸ Дык той, узяўшы яго, прывёў да тысячніка і кажа: «Вязень Павал, паклікаўшы мяне, прасіў прывесцьці да цябе гэтага дзяцюка, які мае нешта сказаць табе».

¹⁹ Тысячнік, узяўшы яго за руку і адыйшоўшы на бок, спытаў: «Што такое маеш паведаміць мне?»

²⁰ А той сказаў: «Юдэі дамовіліся прасіць цябе, каб заўтра ты вывеў Паўла да сынэдрыёну, быццам маючы нешта дакладней запытацца адносна яго».

²¹ Дык ты ня дай пераканаць цябе ім, бо на яго цікуюць больш за сорак мужоў з іх, якія далі клятву ня есцьці і ня піць, пакуль не заб’юць яго, і цяпер яны гатовыя, чакаючы абяцання ад цябе».

²² Дык тысячнік адпусьціў дзяцюка, загадаўшы: «Нікому не кажы, што мне пра гэтае паведаміў».

²³ І, паклікаўшы нейкіх двух сотнікаў, сказаў: «Падрыхтуйце дзьвесьце жаўнераў, і семдзсят коннікаў, і дзьвесьце драбаў, каб ісьці ў Цэзарэю а трэцяй гадзіне ночы».

²⁴ І пастаўце жывёлу, каб, пасадзіўшы Паўла, завесьці здаровага да ваяводы Фэлікса».

²⁵ І напісаў пасланьне гэткага зместу:

²⁶ «Кляўды Лізі — вяльможнаму ваяводзе Фэліксу: радавацца!

²⁷ Мужа гэтага, якога Юдэі шхалілі і меліся забіць, я, стаўшы з войскам, вырваў, даведаўшыся, што ён — **РЫМЛЯНІН**.

²⁸ А хочучы даведацца віну, дзеля чаго вінаваць яго, я прывёў яго ў сынэдрыён іхні

²⁹ і знайшоў, што яго вінаваць дзеля спрэчак у Законе іхнім, а няма ніякага абвінавачваньня, вартага сьмерці ці путаў.

30 А калі паведамлі мяне пра змову супраць мужа гэтага, што мелася ў Юдэяў, я неадкладна паслаў [яго] да цябе, загадаўшы, каб тыя, што абвінавачваюць яго, гаварылі супраць яго перад табою. Бывай здаровы».

31 Дык жаўнеры паводле загаданага ім, узяўшы Паўла, павялі ўначы ў Антыпатрыду,

32 а на заўтра, пакінуўшы коньнікаў ісьці з ім, вярнуліся ў табар.

33 Тыя, прыйшоўшы ў Цэзарэю і аддаўшы пасланьне ваяводзе, паставілі перад ім і Паўла.

34 А ваявода, прачытаўшы, спытаўся, з якое ён правінцыі, і, зразумеўшы, што з Кілікіі,

35 сказаў: «Я выслухаю цябе, калі зьявяцца і твае абвінавальнікі». І загадаў вартаваць яго ў прэторыі Ірадавай.

Дз 24

1 А праз пяць дзён прыйшоў першасьвятар Ананія са старшынямі і нейкім рытарам Тэртулам, якія выступілі перад ваяводам супраць Паўла.

2 А калі таго паклікалі, пачаў абвінавачваць яго Тэртул, гаворачы:

3 «Дазнаючы праз цябе вялікага супакою і дабрабыту, якія сталіся ў народзе гэтым праз тваю апеку, заўсёды і паўсюль прыймаем мы гэта, вяльможны Фэліксе, з усёю ўдзячнасьцю.

4 А каб табе шмат не дакучаць, прашу цябе каротка выслухаць нас паводле спагаднасьці тваёй.

5 Бо, знайшоўшы, што муж гэты — ПОШАСЬЦЬ, будзіцель бунту сярод Юдэяў па ўсім сусьвеце і правадыр герэзіі Назарэйскае,

6 які сьвятыню спакусьціся зьняважыць, мы затрымалі яго і хацелі судзіць паводле нашага закону.

7 А тысячнік Лізі, прыйшоўшы, з вялікім гвалтам забраў яго з нашых рук,

8 загадаўшы абвінавальнікам ягоным ісьці да цябе. Ад яго ты сам можаш, дасьледваўшы ўсё гэта, даведацца, у чым мы вінавацім яго».

9 Пацьвердзілі і Юдэі, кажучы, што гэта так.

10 А Павал адказаў, калі ваявода даў яму знак гаварыць: «Ведаючы, што ты шмат год судзьдзя гэтага народу, я ахвотней буду адказваць адносна [справы] маёй.

11 Ты можаш даведацца, што ня больш, як дванаццаць дзён прайшло, як узыйшоў я пакланіцца ў Ерусалім.

12 І ані ў сьвятыні не знайшлі мяне, што я з некім вяду гутарку ці бунтую натоўп, ані ў сынагогах, ані ў горадзе,

13 і яны ня могуць давесьці таго, у чым цяпер вінавацяць мяне.

14 Але прызнаюся табе, што паводле шляху, які яны герэзіяй называюць, я гэтак служу Богу бацькоў, верачы ўсяму, што напісана ў Законе і ў Прарокаў,

15 маючы надзею на Бога, што мае быць уваскрасеньне мёртвых, праведных і няправедных, чаго яны і самі чакаюць.

16 Дзеля гэтага я сам намагаюся мець заўсёды чыстае сумленьне перад Богам і перад людзьмі.

17 Праз шмат год я прыйшоў чыніць міласьціны для народу майго і дары.

18 Пры гэтым знайшлі мяне ачышчанага ў сьвятыні некаторыя Юдэі з Азіі, а не з натоўпам і не з замяшаньнем.

19 Яны мусяць прыйсьці да цябе і абвінавачваць, калі нешта маюць супраць мяне.

20 Або самі гэтыя няхай скажучь, ці знайшлі ў-ва мне якую крыўду, калі я стаяў перад сынэдрёнам.

21 Ці адно тое слова, якое я крыкнуў, як стаяў сярод іх, што сёньня вы судзіце мяне за ўваскрасеньне мёртвых».

22 Пачуўшы гэтае, Фэлікс адклаў [справу] іхнюю, сказаўшы: «Дакладней даведаўшыся пра шлях гэты, як прыйдзе тысячнік Лізі, разгледжу [справу] вашу».

23 І загадаў сотніку пільнаваць Паўла, але даваць палёгку і не забараняць нікому з ягоных служыць яму і прыходзіць да яго.

24 А праз некалькі дзён Фэлікс, прыйшоўшы з Друзілаю, жонкаю сваёю, якая была Юдэйкаю, паклікаў Паўла і слухаў яго пра веру ў Хрыста.

25 А як той вёў гутарку пра праведнасьць, і стрыманасьць, і пра будучы суд, Фэлікс, спалохаўшыся, адказаў: «Цяпер годзе, ідзі, а як знайду час, паклічу цябе».

26 Пры гэтым ён, спадзяючыся, што атрымае грошы ад Паўла, каб звольніў яго, часта клічучы яго, гутарыў з ім.

27 А як споўніліся два гады, Фэлікс атрымаў наступніка Порцыя Фэста, і, хочучы зрабіць ласку Юдэям, Фэлікс пакінуў Паўла ўвязьненым.

Дз 25

1 Фэст, прыйшоўшы ў сваю правінцыю, праз тры дні ўзыйшоў з Цэзарэі ў Ерусалім.

2 А першасьвятары і першыя з Юдэяў выступілі перад ім супраць Паўла і малілі яго,

3 просячы ў яго ласкі, каб ён выклікаў [Паўла] ў Ерусалім, учыніўшы змову, каб забіць яго ў дарозе.

4 Тады Фэст адказаў, што Паўла пільнуюць у Цэзарэі, а сам ён мае неўзабаве выйсьці [туды].

5 «Дык хто з вас можа, — кажа ён, — няхай ідуць [са мною], і, калі ёсьць нешта на чалавеку гэтым, няхай яго вінавацяць».

6 А прабыўшы ў іх больш за дзесяць дзён, зыйшоў у Цэзарэю і на заўтра, сеўшы на судовым пасадзе, загадаў прывесьці Паўла.

7 Калі ж той прыйшоў, абступілі яго Юдэі, якія прыйшлі з Ерусаліму, прыносячы супраць Паўла шмат цяжкіх абвінавачваньняў, якіх не маглі давесьці.

8 Ён жа адказваў, што ні ў чым не саграшыў ані супраць Закону Юдэйскага, ані супраць сьвятыні, ані супраць цэзара.

9 А Фэст, хочучы зрабіць ласку Юдэям, адказваючы Паўлу, сказаў: «Ці хочаш, узыйшоўшы ў Ерусалім, там быць суджаны мною за гэта?»

10 А Павал сказаў: «Я стаю перад судовым пасадам цэзара, дзе я мушу быць суджаным. Юдэяў нічым я ня скрыўдзіў, як і ты добра ведаеш.

11 Бо калі я зрабіў нейкую крыўду і нешта, вартае сьмерці, не адмаўляюся памерці; а калі няма нічога, у чым яны мяне вінавацяць, ніхто ня можа выдаць ім мяне. Прызываю [суд] цэзара!»

12 Тады Фэст, пагутарыўшы з радаю, адказаў: «Прызываеш цэзара? Да цэзара пойдзеш».

13 А калі мінула некалькі дзён, валадар Агрыпа і Бэрніка прыйшлі ў Цэзарэю прывітаць Фэста.

14 Калі ж былі яны там шмат дзён, Фэст прадставіў валадару справу Паўла, кажучы: «Ёсьць нейкі чалавек, пакінуты Фэліксам як вязень,

15 супраць якога, калі я быў у Ерусаліме, выступалі першасьвятары і старшыні юдэйскія, просячы прысуду на яго.

16 Я адказаў ім, што ў Рымлянаў няма звычай выдаваць нейкага чалавека на сьмерць перш, чым вінавачаны будзе мець перад абліччам абвінавачнікаў і атрымае месца дзеля абароны ад абвінавачваньня.

17 Дык калі яны зыйшліся, я, ня робячы аніякай затрымкі, на другі дзень, сеўшы на судовы пасада, загадаў прывесьці гэтага чалавека.

18 Абвінавальнікі, абступіўшы яго, не прынеслі супраць яго аніякае віны, якой я спадзяваўся,

19 а мелі яны з ім нейкія спрэчкі пра іхнюю рэлігію і пра нейкага памёршага Ісуса, пра Якога Павал цьвердзіў, што Ён жывы.

20 Зьбянтэжаны гэтай спрэчкаю, я сказаў, ці хоча ён ісьці ў Ёрусалім і там быць суджаным за гэта.

21 А як Павал запатрабаваў, каб яго пільнавалі дзеля разгляду Аўгуста, я загадаў пільнаваць яго, пакуль не пашлю яго да цэзара».

22 Агрыпа ж мовіў да Фэста: «Хацеў бы і я сам пачуць гэтага чалавека». А той кажа: «Заўтра пачуеш яго».

23 Дык на заўтра, калі Агрыпа і Бэрніка прыйшлі з вялікай пышнасьцю і ўвайшлі ў судовую залю разам з тысячнікамі і найпаважнейшымі мужамі гораду, на загад Фэста быў прыведзены Павал.

24 І прамовіў Фэст: «Валадару Агрыпа і ўсе прысутныя з намі мужы! Вы бачыце таго, адносна якога ўсё мноства Юдэйскае прасіла мяне і ў Ёрусаліме, і тут, крычучы, што не належыцца яму больш жыць.

25 Але я не спасьцярог, каб ён зрабіў нешта вартае сьмерці, і як ён сам прызваў Аўгуста, я судзіў паслаць яго.

26 Ды ня маю нічога пэўнага напісаць гаспадару. Дзеля гэтага прывёў яго да вас, і асабліва да цябе, валадару Агрыпа, каб, учыніўшы допыт, я меў, што напісаць.

27 Бо неразумным здаецца мне, пасылаючы вязьня, нават не пазначыць абвінавачваньня супраць яго».

Дз 26

1 Агрыпа ж прамовіў да Паўла: «Дазваляецца табе гаварыць за сябе». Тады Павал, выцягнуўшы руку, адказаў:

2 «Валадару Агрыпа, я ўважаю сябе шчасьлівым, маючы сёньня адказаць перад табою адносна ўсяго, што закідаюць мне Юдэі,

3 тым больш, што ты знаўца ўсіх звычайў Юдэйскіх і спрэчак. Дзеля гэтага прашу цябе выслухаць мяне доўгацярпліва.

4 Дык вось, усё жыццё маё ад юнацтва, якое ад пачатку праходзіла сярод народу майго ў Ёрусаліме, ведаюць усе Юдэі,

5 Ведаючы мяне раней, калі захочуць, засьведчаць, што я жыў як фарысэй паводле найдасканальшага накірунку набажэнства нашага.

6 І цяпер я стаю, як падсудны, за надзею на абяцаньне, дадзенае бацькам нашым ад Бога,

7 асягнуць якое спадзяюцца дванаццаць каленаў нашых, служачы ўночы і ўдзень безупынна. За гэту надзею і абвінавачваюць мяне Юдэі, валадару Агрыпа!

8 Што? Вы судзіце, што неверагодна, каб Бог уваскрашаў мёртвых?

9 Дык і я думаў у сабе, што я мушу шмат зрабіць супраць імя Ісуса з Назарэту,

10 што і рабіў у Ёрусаліме, і, узяўшы ўладу ад першасьвятароў, я шмат сьвятых замыкаў у вязьніцу, і як іх забівалі, я даваў голас.

11 І па ўсіх сынагогах, шмат караючы іх, я змушаў іх блюзьніць, і, яшчэ больш разьярыўшыся супраць іх, перасьледаваў нават і ў чужых гарадах.

12 І з гэтым ідучы ў Дамаск, з уладаю і дазвалам ад першасьвятароў,

13 пасярод дня, валадару, убачыў я на шляху сьвятло з неба, ярчэйшае за зьзяньне сонца, якое асьвятляла мяне і тых, што ішлі са мной.

14 А калі ўсе мы ўпалі на зямлю, я пачуў голас, які гаварыў да мяне і казаў на гебрайскай мове: «Саўле, Саўле, чаму ты перасьледуеш Мяне? Цяжка табе супраць ражна ўпірацца».

15 А я сказаў: “Хто Ты, Госпадзе?” Ён жа сказаў: “Я — Ісус, Якога ты перасьледуеш;

16 але паўстань і стань на ногі твае, бо Я дзеля таго зьявіўся табе, каб выбраць цябе паслугачом і сьведкам таго, што ты бачыў і што Я зьяўлю табе,

17 вырываючы цябе з народу гэтага і паганай, да якіх цяпер пасылаю цябе,

18 каб адчыніць вочы іхнія, зьяврунуць ад цемры да сьвятла і ад улады шатана да Бога, каб праз веру ў Мяне атрымалі адпушчэньне грахоў і жэрабя сярод асьвечаных”.

19 Адгэтуль, валадару Агрыпа, я ня быў непаслухмяным відзежу нябеснаму,

20 але абвясчаў спачатку жыхарам Дамаску і Ерусаліму, а пасля ўсёй краіны Юдэйскай і паганам, каб навярнуліся і зьяврунуліся да Бога, робячы ўчынкi, вартыя навяртанья.

21 За гэта Юдэі, схапіўшы мяне ў сьвятыні, спрабавалі забіць мяне.

22 Але я, атрымаўшы дапамогу ад Бога, да гэтага дня стаю, сьведчачы малому і вялікаму, нічога звыш ня кажучы, як што гаварылі Прарокі і Майсей, што мае стацца:

23 што Хрыстос мае пакутаваць і як Першы з уваскрасеньня мёртвых мае прапаведаваць сьвятло народу [гэтаму] і паганам».

24 А калі ён гэтак адказаў, прамовіў Фэст моцным голасам: «Ты вар’яцееш, Павал! Вялікая вучонасьць даводзіць цябе да шаленства».

25 А той кажа: «Не вар’яцею, вяльможны Фэсьце, але прамаўляю словы праўды і здаровага розуму,

26 бо разумее гэта валадар, перад якім я гавару адважна, бо перакананы, што нішто з гэтага перад ім ня ўтоілася, бо нічога з гэтага ў закуцьці ня дзеелася.

27 Ці верыш ты Прарокам, валадару Агрыпа? Ведаю, што верыш».

28 Агрыпа ж прамовіў да Паўла: «Ты мала не пераканай мяне стацца Хрысьціянінам!»

29 А Павал сказаў: «Маліў бы я Бога, каб па малу ці па многу, ня толькі ты, але і ўсе, што слухаюць мяне сёньня, сталіся такімі, як і я, акрамя гэтых путаў».

30 І калі сказаў ён гэтае, устаў валадар, і ваявода, і Бэрніка, і тыя, што з імі сядзелі,

31 і, адыйшоўшыся ў бок, гаварылі паміж сабою, кажучы, што нічога, вартага сьмерці або путаў ня робіць чалавек гэты.

32 А Агрыпа сказаў Фэсту: «Можна было вызваліць гэтага чалавека, калі б ён не прызваў цэзара».

Дз 27

1 А калі прысудзілі нам плыць у Італію, Паўла і некаторых іншых вязьняў аддалі сотніку з кагорты Аўгуста, на імя Юлі.

2 Узыйшоўшы ж на Адрамідзікі карабель, які меў плысьці ўздоўж месцаў Азіійскіх, мы вырушылі, маючы з сабой Арыстарха, Македонца з Тэсалонік,

3 і на другі дзень прысталі да Сідону. І Юлі, які абыходзіўся з Паўлам па-людзку, дазволіў яму пайсьці да сяброў і атрымаць адпачынак.

4 Вырушыўшы адтуль, мы прыплылі да Кіпру, бо вятры былі супраціўныя.

5 І пераплыўшы мора насупраць Кілікіі і Памфіліі, мы зыйшлі ў Мірах Лікійскіх.

6 Там сотнік, знайшоўшы Александрыйскі карабель, які плыў у Італію, пасадзіў нас на яго.

7 Плывучы ж памалу даволі дзён і ледзь апынуўшыся насупраць Кніду, бо вецер не дазваляў нам, прыплылі мы да Крыту насупраць Сальмону.

8 І, ледзьве праплыўшы паўз яго, мы прыйшлі да нейкага месца, называнага Добрыя Затокі, ад якога блізка горад Лясэя.

9 А калі мінула даволі часу, і плаваньне было ўжо небясьпечнае, бо ўжо і пост прамінуў, радзіў Павал,

10 кажучы ім: «Мужы! Я бачу, што плаваньне мае быць са шкодаю і многімі стратамі ня толькі для ладунку і карабля, але і для душаў нашых».

11 А сотнік больш даверыўся корніку і гаспадару карабля, чым таму, што казаў Павал.

12 А як затока не была прыстасаваная для зімаваньня, большасьць давала парадку плысьці адтуль, каб можна было перазімаваць, дабраўшыся да Фініку, Крыцкае затокі, што ляжыць насупраць паўднёва-заходняга і паўночна-заходняга ветру.

13 Калі ж павеяў паўднёвы вецер, яны, думаючы, што атрымалі жаданае, выправіўшыся, паплылі паўз Крыт.

14 Неўзабаве наляцеў бурны вецер, называны Эўраклідон.

15 А калі карабель падхапіла і ён ня мог працівіцца ветру, мы здаліся, і нас панесла.

16 Наляцеўшы ж на нейкую выпсачку, называную Кляўда, мы ледзь здолелі ўтрымаць човен.

17 Падняўшы яго, узяліся за помачы, абвязваючы карабель, і, баючыся, каб ня быць выкінутымі на мялізну, спусьцілі ветразь і гэтак насіліся.

18 А як бура крэпка кідала нас, на другі дзень выкінулі тавары,

19 а на трэці дзень мы сваімі рукамі павыкідалі карабельны рыштунак.

20 А калі шмат дзён не сьвяціла ані сонца, ані зоркі, і немалая бура налягала, нарэшце прапала ўсякая надзея, каб нам vyrатавацца.

21 А як мы доўга былі няеўшы, Павал, стаўшы пасярод, сказаў: «Мужы, трэба было, паслухаўшыся мяне, ня плысьці ад Крыту і пазьбегнуць гэтае шкоды і страты.

22 І цяпер раджу вам, падбадзёрцеся, бо ня будзе згубленая ніводная душа сярод вас, акрамя карабля.

23 Бо стаў прада мною ў гэтую ноч анёл Бога, Якому я прыналежу і Якому служу,

24 і сказаў: «Ня бойся, Паўле! Ты мусіш стаць перад цэзарам, і вось, Бог дараваў табе ўсіх, што плывуць з табою».

25 Дзеля гэтага падбадзёрцеся, мужы, бо я веру Богу, што будзе паводле таго, як мне было сказана,

26 і мы мусім быць выкінутыя на нейкі востраў».

27 А як настала чатырнаццатая ноч, што нас насіла па Адрыятыцы, каля сярэдзіны ночы маракі сталі спадзявацца, што падыходзім да нейкае зямлі.

28 І, памераўшы, знайшлі дваццаць сажняў. А крыху адплыўшы і зноў памераўшы, знайшлі пятнаццаць сажняў.

29 І, баючыся, каб ня быць выкінутымі на скалістыя месцы, скінуўшы з карна чатыры якары, чакалі дня.

30 А калі маракі шукалі, каб уцячы з карабля, і спускалі ў мора човен, паказваючы, быццам маюць скінуць якары з носу,

31 Павал сказаў сотніку і жаўнерам: «Калі яны не застануцца на караблі, вы ня зможаце зьбавіцца».

32 Тады жаўнеры паабсякалі вяроўкі ад чаўна і далі яму ўпасьці.

33 А перад настаньнем дня Павал прасіў усіх прыняць ежу, кажучы: «Сёньня чатырнаццаты дзень, як вы, чакаючы, застаяёся ня еўшы і нічога не прыймаючы.

34 Дзеля гэтага прашу вас прыняць ежу, бо гэта будзе дзеля вашага vyrатаваньня, бо нікому з вас волас з галавы не ўпадзе».

35 А сказаўшы гэта і ўзяўшы хлеб, ён падзякаваў Богу перад усімі і, пераламіўшы, пачаў есьці.

36 І ўсе, падбадзёрыўшыся, прынялі ежу.

37 Было ж усіх на караблі дзевьсьце семдзсят шэсьць душ.

38 Насыціўшыся ежай, мы палегчылі карабель, выкідаючы пшаніцу ў мора.

39 А як настаў дзень, не пазналі зямлі, але ўгледзелі нейкую затоку, якая мела бераг, да якога пастанавілі, калі магчыма, прыстаць з караблём.

40 І, адкінуўшы якары, пайшлі па моры, і, адвязаўшы стырно і наставіўшы жагель па ветры, кіраваліся да берагу.

41 А натрапіўшы на касу, карабель сеў на мялізну, і нос, завязшы, заставаўся нерухомы, а карно разьбівалася сілаю хваляў.

42 Жаўнеры зрабілі пастанову, каб вязьняў пазабіваць, каб хто, выплыўшы, ня ўцёк.

43 Сотнік жа, хочучы ўратаваць Паўла, забараніў іхнюю пастанову і загадаў тым, якія могуць плаваць, скочыўшы першымі, выйсці на зямлю,

44 а рэшце [плысьці] каму на дошках, каму на чым іншым з карабля. І гэтак сталася, што ўсе ўратаваліся на зямлю.

Дз 28

1 Тады, уратаваўшыся, мы даведаліся, што востраў называецца Мэліта.

2 Барбары ж зьявілі нам незвычайную людзкасьць, бо, распаліўшы агонь, прынялі нас усіх, бо быў дождж і сьцюжа.

3 А калі Павал набраў мноства ламачча і клаў на агонь, яхідна, выйшаўшы ад жару, прычапілася да рукі ягонаі.

4 Калі ж барбары ўбачылі зьвера, які вісеў на руцэ ягонаі, гаварылі між сабою: «Напэўна, чалавек гэты забойца, якому, уратаванаму ад мора, прысуд жыць не дазваляе».

5 А ён, абтросшы зьвера ў агонь, не дазнаў аніякага ліха.

6 Яны ж чакалі, што ён стане пухнуць ці раптам упадзе мёртвы. А доўга чакаючы і бачачы, што нічога благага з ім ня сталася, зьмянілі думку і казалі, што ён — БОГ.

7 А ў тым месцы былі палі першага [чалавека] вострава, на імя Публі, які, прыняўшы нас, тры дні прызна гасьцяваў.

8 Сталася ж, што бацька Публія ляжаў, хворы на гарачку і крываўку. Павал, увайшоўшы да яго і памаліўшыся, усклаў на яго рукі і аздаравіў яго.

9 Калі ж гэта сталася, і іншыя хворыя на востраве прыходзілі, і былі аздароўленыя.

10 І яны ўшанавалі нас шанаваньнем вялікім, і, як мы адплывалі, далі, што было патрэбна.

11 А праз тры месяцы паплылі мы на Александрыйскім караблі са знакам Дыяскуры, які зімаваў на востраве,

12 і, прыстаўшы ў Сіракузах, заставаліся [там] тры дні.

13 Адтуль, плывучы ўздоўж [берагу], прыйшлі мы ў Рэгію; і, як праз адзін дзень узняўся паўднёвы вецер, на другі дзень прыйшлі ў Путэолі,

14 дзе, знайшоўшы братаў, былі запрошаныя імі застацца на сем дзён; і гэтак прыйшлі ў Рым.

15 Тамтэйшыя браты, пачуўшы пра нас, павыходзілі нам насустрач аж да Апіявае плошчы і Трох Корчмаў. Убачыўшы іх, Павал падзякаваў Богу і набраўся адвагі.

16 Калі ж мы прыйшлі ў Рым, сотнік перадаў вязьняў гетману, а Паўлу было дазволена жыць асобна з жаўнерам, які яго вяртаваў.

17 Сталася ж, што праз тры дні Павал склікаў першых з Юдэяў, і калі яны зыйшліся, сказаў да іх: «Мужы браты! Нічога не зрабіўшы супраць народу ці звычайў бацькоўскіх, я выдадзены як вязень з Ерусаліму ў рукі Рымлянаў.

18 Яны, дапытаўшы мяне, хацелі вываліць, бо ніякае сьмяротнае віны на мне не было.

19 А як Юдэі працівіліся, я быў змушаны прызваць [суд] цэзара, але не таму, што меўся ў чым вінаваціць народ мой.

20 Дзеля гэтае прычыны я запрасіў вас, каб пабачыць і паразмаўляць. Бо за надзею Ізраіля я закаваны ў ланцугі гэтыя».

21 Яны ж сказалі да яго: «Мы ані лістоў адносна цябе не атрымалі з Юдэі, ані ніхто з братоў, што прыходзілі, не абвяшчаў і не гаварыў пра цябе нічога злага.

22 Лічым жа вартым пачуць ад цябе, як ты думаеш, бо пра герэзію гэтую вядома нам, што ўсюды ёй працівяцца».

23 Вызначыўшы ж яму дзень, большасць прыйшла да яго ў гасподу. І ён з ранку да вечара выкладаў ім, сьведчачы пра Валадарства Божае і пераконваючы іх пра Ісуса з Законау Майсея і Прарокаў.

24 І адны былі перакананыя сказаным, а другія ня верылі.

25 І, не згаджаючыся між сабою, яны пайшлі, калі Павал сказаў адно слова: «Добра сказаў да бацькоў нашых Дух Сьвяты праз прарока Ісаю, кажучы:

26 «Ідзі да народу гэтага і скажы: ‘Слыхам пачуеце, і не зразумеете; і, гледзячы, глядзець будзеце, і ня ўбачыце,

27 бо атлусьцела сэрца народу гэтага, і вушамі з цяжкасьцю чуюць, і вочы свае заплюшчылі, каб ня ўбачылі вачыма і не пачулі вушамі, і не зразумелі сэрцам, і не навярнуліся, каб Я аздаравіў іх’».

28 Дык няхай будзе вам вядома, што паганам паслана збаўленьне Божае, яны і пачуюць».

29 І, як ён гэта сказаў, Юдэі выйшлі, маючы між сабою шмат спрэчак.

30 А Павал цэлыя два гады заставаўся ў сваёй нанятай кватэры і прымаў усіх, якія прыходзілі да яго,

31 абвяшчаючы Валадарства Божае і навучаючы пра Госпада Ісуса Хрыста з усёй адвагаю без парашкоды.

ПАСЛАНЬНЕ ДА РЫМЛЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

- 1 Павал, слуга Ісуса Хрыста, пакліканы апостал, адзелены дзеля Эвангелья Божага,
2 якое [Бог] раней абяцаў праз прарокаў Сваіх у сьвятых Пісаньнях,
3 пра Сына Ягонага, Які паводле цела стаўся з насення Давідавага,
4 вызначаны Сынам Божым у моцы паводле духа сьвятасьці праз уваскрасеньне з мёртвых, пра Ісуса Хрыста, Госпада нашага,
5 праз Якога мы атрымалі ласку і апостальства на паслужмянасьць веры ва ўсіх народах, дзеля імя Ягонага,
6 сярод якіх і вы, пакліканыя Ісусам Хрыстом, —
7 усім, якія ёсьць у Рыме, улюбёным Бога, пакліканым сьвятым: ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
8 Найперш дзякую Богу майму праз Ісуса Хрыста за ўсіх вас, што вера ваша абвясчаецца ва ўсім сьвеце.
9 Бо сьведка мне Бог, Якому служу духам маім у Эвангельлі Сына Яго, што несупынна ўзгадваю вас,
10 заўсёды просячы ў малітвах маіх, каб некалі ўжо давалося мне з волі Божае прыйсьці да вас.
11 Бо я жадаю бачыць вас, каб даць вам нейкі дар духоўны дзеля ўмацаваньня вашага,
12 гэта значыць, сучешыцца супольна з вамі вераю адзін аднаго, вашаю і маёю.
13 Не хачу, браты, каб вы ня ведалі, што я часта пастанаўляў прыйсьці да вас, каб мець нейкі плод і ў вас, як і ў іншых народах, і забаронена мне было аж дагэтуль.
14 Я інаваты і Грэкам, і барбарам, і мудрым, і бяздумным.
15 Дык што да мяне, я гатовы дабравесьціць і вам, якія ў Рыме.
16 Бо я не саромлюся Эвангелья Хрыстовага, бо яно ёсьць моц Божая на збаўленьне кожнаму, хто верыць, перш Юдэю, і Грэку.
17 Бо ў ім адкрываецца праведнасьць Божая ад веры ў веру, як напісана: «А праведны з веры жыць будзе».
18 Бо адкрываецца гнеў Божы з неба на ўсякую бязбожнасьць і няправеднасьць людзей, якія праз няправеднасьць праўду стрымліваюць.
19 Бо, што магчыма ведаць пра Бога, яўна для іх, бо Бог выявіў ім.
20 Бо нябачнае Яго, і вечная моц Яго, і Боскасьць ад стварэньня сьвету відочныя праз разважаньне пра творы [Ягонія], каб быць ім без апраўданьня,
21 бо яны, пазнаўшы Бога, ня славілі [Яго] як Бога і ня дзякавалі, але займаліся марнасьцю ў думках сваіх, і зацямрылася няцямкае сэрца іхняе,
22 цьвердзячы пра сябе, што мудрыя, яны здурнелі
23 і славу незьнішчальнага Бога замянілі на падабенства вобразу зьнішчальнага чалавека, і птушак, і чатырохногіх, і паўзуноў.
24 Дзеля гэтага і аддаў іх Бог у пажаданьнях сэрцаў іхніх нячыстасьці зьневажаць целы свае між сабою.
25 Яны замянілі праўду Божую на хлусьню, і пакланяліся, і служылі стварэньню замест Таго, Які стварыў, Які дабраслаўлены на вякі. Амэн.
26 Дзеля гэтага аддаў іх Бог у ганебныя жарсьці, бо жанчыны іхнія замянілі прыродныя зносіны на супрацьпрыродныя.
27 Падобна і мужчыны, пакінуўшы прыродныя зносіны з жанчынамі, распаліліся ў пажадлівасьці сваёй адзін да аднаго, мужчыны з мужчынамі непрыстойнасьць робячы і атрымліваючы ў саміх сабе належную адплату за свой падман.

28 І, як яны не спрабавалі мець пазнаньне Бога, аддаў іх Бог няздатнаму розуму рабіць, што не належыць,
 29 напоўненыя ўсякай няправеднасьцю, распустаю, зласьлівасьцю, хцівасьцю, ліхотаю, поўныя зайздрысьці, забойства, сваркі, подступу, благіх звычайў,
 30 абмоўнікі, паклёпнікі, боганявісьнікі, крыўдзіцелі, ганарыстыя, пыхліўцы, выдумшчыкі ліхога, непаслухмяныя бацькам,
 31 няціямкія, нязгодлівыя, бязьлітасныя, няўмольныя, неміласэрныя.
 32 Яны, пазнаўшы пастанову Божую, што тыя, хто гэткае ўчыняе, вартыя сьмерці, ня толькі гэтае робяць, але і згаджаюцца з тымі, хто робіць.

РЫМ 2

1 Дзеля гэтага няма апраўданьня табе, кожны чалавек, які судзіш; бо ў чым ты судзіш іншага, асуджаеш сябе, бо робіш тое самае, судзячы.
 2 А мы ведаем, што суд Божы ёсьць паводле праўды адносна тых, што гэткае ўчыняюць.
 3 Няўжо ж ты думаеш, чалавек, які судзіш тых, што гэткае ўчыняюць, і сам робіш тое самае, што ўцячэш ад суду Богага?
 4 Або багацьцем ласкавасьці Ягонаі, і цярдлівасьці, і доўгацярдлівасьці пагарджаеш, ня ведаючы, што добрасьць Божа вядзе цябе да навяртаньня?
 5 Але праз упартасьць тваю і ненавернутае сэрца ты зьбіраеш сабе гнеў на дзень гневу і адкрыцьця праведнага суду Богага,
 6 Які аддасць кожнаму паводле ўчынкаў ягоных:
 7 тым, якія цярдлівасьцю ў добрай справе шукаюць славы, пашаны і незьнішчальнасьці, — **жыцьцё вечнае**,
 8 а тым, што спрачаюцца і не скараюцца праўдзе, але пакараюцца няправеднасьці, — **ярасць і гнеў**.
 9 Прыгнёт і ўціск кожнай душы чалавека, які робіць ліхое, перш Юдэя, і Грэка!
 10 Слава, і пашана, і супакой усякаму, хто робіць добрае, перш Юдэю, і Грэку!
 11 Бо няма ў Бога ўзіраньня на аблічча.
 12 Бо тыя, якія без Закону зграшылі, без Закону і загінуць, а тыя, якія ў Законе зграшылі, праз Закон будуць асуджаныя.
 13 Бо не слухачы Закону праведныя перад Богам, але выканаўцы Закону будуць апраўданыя.
 14 Бо калі пагане, якія ня маюць Закону, паводле прыроды робяць паводле Закону, яны, ня маючы Закону, самі сабе Закон.
 15 Яны зьяўляюць справы Закону, якія напісаныя ў сэрцах іхніх, пра што сьведчыць сумленьне іхняе і думкі іхнія, якія то абвінавачваюць, то апраўдваюць адна адну,
 16 у дзень, калі Бог будзе судзіць тайныя [ўчынкі] людзей, паводле Эвангелья майго, праз Ісуса Хрыста.
 17 Вось, ты завешся Юдэем, і супакойваеш сябе Законам, і хвалішся Богам,
 18 і ведаеш волю [Ягоную], і выпрабоўваеш, што лепшае, будучы навучаным у Законе.
 19 І ты перакананы пра сябе, што ты — **павадыр сьляпых**, сьвятло тых, што ў цемры,
 20 выхвацель неразумных, настаўнік немаўлят, які мае ў Законе выгляд веданьня і праўды.
 21 Дык ты, вучачы другога, ня вучыш сябе самога.
 22 Абвяшчаючы ня красьці, крадзеш; кажучы не чужаложыць, чужаложыш, брыдзячыся ідаламі, чыніш сьвятакрадзтва.
 23 Ты, які хвалішся Законам, праз парушэньне Закону Бога зьневажаш.
 24 Бо праз вас на імя Божае блюзьніцца ў паганай, як напісана.

25 Бо абразаньне карыснае, калі выконваеш Закон; а калі ты парушальнік Закону, абразаньне тваё сталася неабразаньнем.

26 Дык калі неабрэзаны захоўвае пастановы Закону, ці не залічыцца яму ягонае неабразаньне за абразаньне?

27 І неабрэзаны паводле прыроды, які спаўняе Закон, будзе судзіць цябе, парушальніка Закону, які з літарай і абразаньнем.

28 Бо ня той Юдэй, хто гэтакі яўна, і ня тое абразаньне, якое яўнае на целе,

29 але хто ва ўтоенасьці Юдэй, і [ў якога] абразаньне сэрца Духам, а ня літарай, такому пахвала не ад людзей, але ад Бога.

Рым 3

1 Дык якая перавага Юдэя, ці якая карысьць ад абразанья?

2 Вялікая ў-ва ўсіх адносінах, а найперш у тым, што ім даверана слова Божае.

3 Бо што, калі некаторыя не паверылі? Ці недаверства іхняе зьнішчыць веру Божую?

4 Няхай ня станеца! Бог ёсьць праўдзiвы, а ўсякі чалавек хлусьлівы, як напісана: «Каб Ты быў праведны ў словах Тваіх і перамог у судзе Тваім».

5 А калі наша няправеднасьць зьяўляе праведнасьць Божую, што скажам? Ці Бог, Які выяўляе гнеў, няправедны? Кажу па-чалавечаму.

6 Няхай ня станеца! Бо як жа Бог будзе судзіць сьвет?

7 Бо калі праўда Божая праз маю хлусьлівасьць памнажаецца на славу Ягоную, за што яшчэ мяне судзяць як грэшніка?

8 І ці не рабіць нам благое, каб выйшла добрае, як некаторыя блюзняць на нас і кажуць, што мы гэтак скажам? Справядлівы суд на такіх!

9 Дык што? Ці мы лепшыя? Зусім не! Бо мы ўжо давялі, што і Юдэі, і Грэкі, — усе пад грэхам,

10 як напісана: «Няма праведнага аніводнага;

11 няма таго, хто разумее; няма таго, хто шукае Бога.

12 Усе ўхіліліся, разам нягодныя; няма таго, хто робіць добро, няма аніводнага.

13 Горла іхняе — **МАГІЛА АДЧЫНЕНАЯ**; языкамі сваімі ашукваюць, атрута зьямяная на губах іхніх.

14 Вусны іхнія поўныя абмовы і горычы.

15 Ногі іхнія хуткія на праліцьцё крыві,

16 зьнішчэньне і няшчасьце на шляхах іхніх,

17 і шляху супакою яны не пазналі.

18 Няма страху Божага перад вачыма іхнімі».

19 А мы ведаем, што Закон усё, што гаворыць, гаворыць да тых, якія пад Законом, каб усе вусны былі загароджаныя і ўвесь сьвет стаўся вінаватым перад Богам,

20 бо справамі Закону не апраўдаецца перад Ім ніякае цела; бо праз Закон пазнаецца грэх.

21 А цяпер, незалежна ад Закону, зьяўлена праведнасьць Божая, засьведчаная праз Закон і Прарокаў,

22 праведнасьць Божая праз веру ў Ісуса Хрыста для ўсіх і на ўсіх тых, якія вераць; бо няма розьніцы,

23 бо ўсе зграшылі і пазбаўлены славы Божае,

24 атрымліваючы апраўданьне дарма ласкай Ягонай праз адкупленьне ў Хрысьце Ісусе,

25 Якога Бог пастанавіў [быць] ахвярай перамольнай у крыві Ягонай праз веру, дзеля выяўленьня праведнасьці Сваёй праз дараваньне грахоў, учыненых раней, у [час] цяплівасьці Божае,

- 26 дзеля выяўленьня праведнасці Сваёй у цяперашні час, каб быў Ён праведны і апраўдваў таго, хто верыць у Ісуса.
- 27 Дык дзе тое, чым хваліцца? Выключана. Якім законам? [Законам] учынкаў? Не, але законам веры.
- 28 Дык мы лічым, што чалавек апраўдваецца вераю, незалежна ад учынкаў Закону.
- 29 Няўжо Бог толькі Юдэяў, а не паганаў таксама? Так, і паганаў,
- 30 бо адзін Бог, Які апраўдае абразаньне з веры і неабразаньне праз веру.
- 31 Дык мы зьнішчаем Закон праз веру? Няхай ня станеца! Але ўсталёўваем Закон.

РЫМ 4

- 1 Дык што, скажам, Абрагам, бацька наш, знайшоў паводле цела?
- 2 Бо калі Абрагам апраўданы ўчынкамі, ён мае пахвалу, але ня перад Богам.
- 3 Бо што кажэ Пісаньне? «Паверыў Абрагам Богу, і залічана яму за праведнасць».
- 4 Таму, хто робіць, нагорода ня з ласкі залічваецца, але з павіннасці;
- 5 а таму, хто ня робіць, але верыць у Таго, Хто апраўдае бязбожніка, вера ягоная залічваецца за праведнасць.
- 6 Гэтак і Давід кажэ, што шчасьце чалавеку, якому Бог залічвае праведнасць незалежна ад учынкаў:
- 7 «Шчаслівыя тыя, якім адпушчаныя беззаконні і якім грахі прыкрытыя;
- 8 шчаслівы чалавек, якому Госпад не залічыць грэху».
- 9 Дык шчаснасць гэтая для абрэзанных ці і для неабрэзанных? Бо мы кажам, што Абрагаму вера залічана за праведнасць.
- 10 Дык калі залічана? У абразаньні ці ў неабразаньні? Не ў абразаньні, але ў неабразаньні.
- 11 І знак абразаньня ён атрымаў, як пячатку праведнасці веры, якую [ён меў] у неабразаньні, каб быў ён бацькам усіх, хто верыць у неабразаньні, каб і ім залічана была праведнасць,
- 12 і бацькам абразаньня, тых, якія ня толькі [маюць] абразаньне, але і ходзяць па сьлядах веры ў неабразаньні бацькі нашага Абрагама.
- 13 Бо не праз Закон Абрагаму ці насеньню ягонаму [дадзена] абяцаньне быць спадкаемцам сьвету, але праз праведнасць веры.
- 14 Бо калі тыя, што праз Закон, — спадкаемцы, змарнее вера і зьнішчыцца абяцаньне;
- 15 бо Закон выклікае гнеў, бо дзе няма закону, няма парушэньня.
- 16 Дзеля гэтага праз веру, каб было паводле ласкі, каб абяцаньне было ўгрунтаваным для ўсяго насеньня, ня толькі для таго, якое праз Закон, але і для таго, якое праз веру Абрагама, які ёсьць бацька ўсіх нас,
- 17 як напісана: «Я паставіў цябе бацькам многіх народаў», перад Богам, Якому ён паверыў, Які ажыўляе мёртвых і называе тое, што ня ёсьць, як тое, што ёсьць.
- 18 Ён, насуперак надзеі, паверыў з надзеяй, што станеца бацькам многіх народаў, паводле сказанага: «Гэтаке будзе насеньне тваё».
- 19 І, не зьнямогшыся ў веры, ён не глядзеў на цела сваё ўжо амьрцьвелае, якое мела амаль сто гадоў, і што ўлоньне Сары амьрцьвела,
- 20 у абяцаньні Божым не сумняваўся недаверствам, але ўмацаваўся вераю, аддаўшы славу Богу
- 21 і маючы пэўнасць, што Ён магутны зрабіць тое, што абяцаў.
- 22 Дзеля гэтага і залічана яму за праведнасць.
- 23 А напісана [гэта] ня дзеля яго толькі, што залічана яму,
- 24 але і дзеля нас, што мае быць залічана нам, якія вераць у Таго, Хто ўваскрэсіў з мёртвых Ісуса, Госпада нашага,

25 Які быў выдадзены дзеля грахоў нашых і ўваскрос дзеля апраўданьня нашага.

Рым 5

1 Дык, апраўдаўшыся вераю, мы маем мір з Богам праз Госпада нашага Ісуса Хрыста,

2 праз Якога таксама маем вераю доступ да тае ласкі, у якой стаім і хвалімся надзеяй славы Божай.

3 І ня толькі [гэтым], але хвалімся і ў прыгнётах, ведаючы, што прыгнёт робіць цярплівасьць,

4 а цярплівасьць — **выпрабаванасьць**, а **выпрабаванасьць** — **надзею**,

5 а надзея ня ганьбіць, бо любоў Божая вылілася ў сэрцы нашыя праз Духа Святога, Які нам дадзены.

6 Бо Хрыстос, калі мы былі яшчэ слабымі, у вызначаны час памёр за бязбожных.

7 Бо за праведнага наўрад ці хто памрэ; хіба за добрага можа хто і адважыцца памерці.

8 А Бог Сваю любоў да нас даводзіць тым, што Хрыстос памёр за нас, калі мы былі грэшнікамі.

9 Дык тым больш цяпер, калі мы апраўданы крывёю Ягонай, збаўленыя будзем праз Яго ад гневу.

10 Бо калі, будучы ворагамі, мы пагадзіліся з Богам праз сьмерць Сына Яго, шмат больш, пагадзіўшыся, будзем збаўленыя праз жыцьцё Ягонае.

11 І ня толькі [гэтае], але таксама хвалімся Богам праз Госпада нашага Ісуса Хрыста, праз Якога мы атрымалі цяпер прымірэнне.

12 Дзеля гэтага, як праз аднаго чалавека грэх увайшоў у сьвет, і праз грэх — **сьмерць**, і гэтак сьмерць перайшла на ўсіх людзей, бо ў ім усе зграшылі.

13 Бо да Закону грэх быў у сьвеце; але грэх ня лічыцца, калі няма закону.

14 Аднак сьмерць валадарыла ад Адама да Майсея і над тымі, якія не зграшылі на падабенства праступку Адама, які ёсьць вобраз Таго, Які мае быць.

15 Але дар [ласкі] ня гэтка, як грэх. Бо калі праз грэх аднаго памерлі многія, шмат большая ласка Божая, і дар ласкі праз аднаго Чалавека, Ісуса Хрыста, памножыцца для многіх.

16 І дар не такі, як тое, што праз аднаго, які зграшыў; бо суд праз таго аднаго — **на асуджэньне**, а дар [ласкі] — **на апраўданьне ад многіх грахоў**.

17 Бо калі праз грэх аднаго сьмерць валадарыла праз аднаго, шмат больш тыя, якія атрымалі багацьце ласкі і дар праведнасьці, будуць валадарыць у жыцьці праз аднаго Ісуса Хрыста.

18 Таму, як праз грэх аднаго ўсім людзям асуджэньне, гэтак праз праведнасьць аднаго ўсім людзям апраўданьне на жыцьцё.

19 Бо як праз непаслухмянасьць аднаго чалавека многія зрабіліся грэшнымі, так і праз паслухмянасьць аднаго многія зробіцца праведнымі.

20 А Закон прыйшоў пасля, каб памножыць грэх. А калі памножыўся грэх, тым больш удосталь ласкі,

21 каб, як грэх валадарыў у сьмерці, гэтак і ласка валадарыла праз праведнасьць на жыцьцё вечнае праз Ісуса Хрыста, Госпада нашага.

Рым 6

1 Дык што скажам? Ці будзем заставацца ў граху, каб памножылася ласка? Няхай ня станецца!

2 Мы, якія памерлі для грэху, як яшчэ будзем жыць у ім?

3 Ці вы ня ведаеце, што ўсе мы, якія ахрысьціліся ў Хрыста Ісуса, у сьмерць Яго ахрысьціліся?

- 4 Дык мы пахаваныя з Ім хрышчэньнем у сьмерць, каб, як Хрыстос уваскрос з мёртвых праз славу Айца, так і мы хадзілі ў абнаўленьні жыцьця.
- 5 Бо калі мы сталіся злучанымі з Ім падабенствам сьмерці Яго, дык будзем [злучаны] і [падабенствам] уваскрасеньня,
- 6 ведаючы тое, што стары наш чалавек укрываваны, каб зьнішчана было цела грэху, каб нам не служыць ужо грэху;
- 7 бо хто памёр, той апраўданы ад грэху.
- 8 А калі мы памерлі з Хрыстом, дык верым, што і жыць будзем з Ім,
- 9 ведаючы, што Хрыстос, уваскросшы з мёртвых, больш не памірае, сьмерць больш над Ім не пануе.
- 10 Бо, што Ён памёр, памёр раз дзеля грэху, а што жыве, жыве дзеля Бога.
- 11 Гэтак і вы лічыце сябе памёршымі дзеля грэху, а жывымі дзеля Бога ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.
- 12 Дык няхай не валадарыць грэх у сьмяротным целе вашым, каб вам слухацца яго ў пажаданьнях ягоных.
- 13 І не аддавайце граху члены вашыя як зброю няправеднасьці, але аддайце сябе Богу як ажыўшых з мёртвых, і члены вашыя [аддайце] Богу як зброю праведнасьці.
- 14 Бо грэх ня будзе панаваць над вамі, бо вы не пад законам, але пад ласкаю.
- 15 Дык што? Ці будзем грашыць, бо мы не пад законам, але пад ласкаю? Няхай ня станецца!
- 16 Ці вы ня ведаеце, што, каму вы аддаеце сябе на службу, каб [быць яму] паслухмянымі, таго вы і слугі, каго слухаецеся: ці грэху — на сьмерць, ці паслухмянасьці — на праведнасьць.
- 17 Дзякуй Богу, што вы былі слугамі грэху, але сэрцам сталі паслухмянымі вобразу навукі, якому аддалі сябе.
- 18 Вызваліўшыся ж ад грэху, вы сталіся слугамі праведнасьці.
- 19 Па-чалавечаму гавару дзеля нядужасьці цела вашага. Бо, як аддалі вы члены вашыя на службу нячыстасьці і безаконьню на безаконьне, гэтак цяпер аддайце члены вашыя на службу праведнасьці на сьвятасьць.
- 20 Бо калі вы былі слугамі грэху, былі вы вольнымі ад праведнасьці.
- 21 Дык які плод вы мелі тады, што цяпер гэтага саромеецеся? Бо канец гэтакіх — сьмерць.
- 22 А цяпер, вызваліўшыся ад грэху і стаўшыся слугамі Бога, вы маеце плод свой на сьвятасьць, а канец — жыцьцё вечнае.
- 23 Бо плата за грэх — сьмерць, а дар [ласкі] Божай — жыцьцё вечнае ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

Рым 7

- 1 Ці ж вы ня ведаеце, браты, бо кажу да тых, якія ведаюць Закон, што закон валадарыць над чалавекам увесь час, пакуль той жывы?
- 2 Бо замужняя жанчына прывязана законам да жывога мужа; а калі муж памрэ, зьнішчаецца закон мужа.
- 3 Таму, калі пры жывым мужы выйдзе за другога мужа, будзе названая чужаложніцай; а калі памрэ муж, яна вольная ад закону і ня будзе чужаложніцай, выйшаўшы за другога мужа.
- 4 Гэтак і вы, браты мае, памерлі для Закону праз цела Хрыстовае, каб належаць вам другому, Які ўваскросшаны з мёртвых, каб даваць плод Богу.
- 5 Бо калі мы былі ў целе, пакуты грахоў, якія [паўставалі] праз Закон, дзелялі ў членыных вашых, каб даваць плод сьмерці.
- 6 А цяпер мы вызваліліся ад Закону, якім былі зьвязаныя, памершы для яго, каб нам служыць у абнаўленьні духа, а ня ў старасьці літары.

7 Дык што скажам? Ці Закон — грэх? Няхай ня станецца! Але я не зразумеў бы грэх, як толькі праз Закон, бо я ня ведаў бы пажаданьня, каб Закон не сказаў: «Не жадай».

8 Але грэх, атрымаўшы нагоду праз прыказаньне, выклікаў у-ва мне ўсякае пажаданьне, бо без закону грэх мёртвы.

9 Я жывіў некалі без Закону, а калі прыйшло прыказаньне, грэх ажывіў, а я памёр.

10 І было знойдзена мною, што прыказаньне, якое на жыцьцё, яно на сьмерць,

11 бо грэх, атрымаўшы нагоду праз прыказаньне, зьвёў мяне і забіў праз яго.

12 Так што Закон сьвяты, і прыказаньне сьвятое, і праведнае, і добрае.

13 Дык няўжо добрае сталася мне сьмерцю? Няхай ня станецца! Але грэх, каб быў выяўлены як грэх, праз добрае робіць мне сьмерць, каб грэх стаўся праз меру грэшным праз прыказаньне.

14 Бо мы ведаем, што Закон духоўны, а я — **ЦЯЛЕСНЫ**, прададзены пад [уладу] грэху.

15 Бо я не разумею, што раблю, бо не раблю тое, што хачу, але, што ненавіджу, тое раблю.

16 А калі я раблю тое, што не хачу, згаджаюся з Законам, што ён — **ДОБРЫ**,

17 і цяпер ужо ня я раблю гэта, але грэх, які жыве ў-ва мне.

18 Бо ведаю, што не жыве ў-ва мне, гэта значыцца, у цэле маім, добрае; бо жаданьне [добрага] ёсьць у-ва мне, але каб зрабіць добрае, таго не знаходжу.

19 Бо добрае, якое хачу, не раблю, а благое, якога не хачу, раблю.

20 А калі я раблю тое, што не хачу, ужо ня я раблю гэта, але грэх, які жыве ў-ва мне.

21 Таму я знаходжу закон, што, калі хачу рабіць добрае, ёсьць у-ва мне благое.

22 Бо паводле ўнутранага чалавека я захапляюся Законам Божым,

23 а ў членах маіх бачу другі закон, які супрацівіцца закону розуму майго і бярэ мяне ў палон закону грэху, які ёсьць у членах маіх.

24 Гаротны я чалавек! Хто выбавіць мяне ад гэтага цела сьмерці?

25 Дзякую Богу праз Ісуса Хрыста, Госпада нашага. Дык таму я сам розумам служу Закону Божаю, а цэлам — **ЗАКОНУ ГРЭХУ**.

РЫМ 8

1 Таму цяпер няма ніякага асуджэньня тым, што ў Хрысьце Ісусе не паводле цела, але паводле духа ходзяць.

2 Бо закон Духа жыцьця ў Хрысьце Ісусе вызваліў мяне ад закону грэху і сьмерці.

3 Бо як Закон быў бяссільны, таму што быў нядужы праз цела, Бог, паслаўшы Сына Свайго ў падабенстве цела грахоўнага і дзеля грэху, асудзіў грэх у цэле,

4 каб праведнасьць Закону споўнілася ў нас, якія не паводле цела, але паводле духа ходзяць.

5 Бо тыя, што паводле цела, — **ПРА ЦЯЛЕСНАЕ ДУМАЮЦЬ**; а тыя, што паводле духа, — **ПРА ДУХОЎНАЕ**.

6 Бо думкі цялесныя — **СЬМЕРЦЬ**, а думкі духоўныя — **ЖЫЦЬЦЁ І СУПАКОЙ**.

7 Бо думкі цялесныя — **ВАРОЖАСЬЦЬ ДА БОГА**, бо яны не падпарадкоўваюцца закону Божаю, ды і ня могуць.

8 Дык тыя, якія ў цэле, Богу дагадзіць ня могуць.

9 Вы ж ня ў цэле, але ў духу, калі толькі Дух Божы жыве ў вас. А калі хто Духа Хрыстовага ня мае, той не Ягоны.

10 Калі ж Хрыстос у вас, дык цела мёртвае праз грэх, а дух жывы праз праведнасьць.

11 А калі Дух Таго, Які ўваскрасіў Ісуса з мёртвых, жыве ў вас, Той, Які ўваскрасіў Хрыста з мёртвых, ажывіць і вашыя сьмяротныя целы Духам Сваім, Які жыве ў вас.

12 Дык таму, браты, мы не вінаватыя цела, каб жыць паводле цела;

13 бо калі вы жывяце паводле цела, памраце, а калі духам цялесныя ўчынкi забіваеце, жыць будзеце.

14 Бо ўсе, якія Духам Божым ведзеныя, ёсць сыны Божыя.

15 Бо вы не атрымалі духа няволі ізноў на страх, але атрымалі Духа ўсынаўленьня, у Якім крычым: «Абба, Ойча!»

16 Гэты Дух сьведчыць духу нашаму, што мы — дзеці Божыя.

17 А калі дзеці, дык і спадкаемцы, спадкаемцы Божыя, суспадчыньнікі Хрыста, калі церпім з Ім, каб з Ім і ўславіцца.

18 Бо я лічу, што пакуты цяперашняга часу ня вартыя тае славы, што мае адкрыцца ў нас.

19 Бо стварэньне са спадзяваньнем чакае адкрыцьця сыноў Божых,

20 бо стварэньне падпарадкаванае марнасьці не сваёй ахвотай, але праз Таго, Які падпарадкаваў, у надзеі,

21 што і само стварэньне будзе вызвалена з няволі сапутасьці на свабоду славы дзяцей Божых.

22 Бо ведаем, што ўсё стварэньне супольна ўздыхае і мучыцца, родзячы, аж да цяпер.

23 І ня толькі яно, але і мы самі, маючы пачатак Духа, і мы самі ў сабе ўздыхаем, чакаючы ўсынаўленьня, адкупленьня цела нашага.

24 Бо мы збаўленыя надзеяй. А надзея бачаная ня ёсць надзея, бо калі хто бачыць, чаго яму спадзявацца?

25 А калі спадзяемся на тое, чаго ня бачым, чакаем з цярдлівасьцю.

26 Гэтаксама і Дух дапамагае ў слабасьцях нашых, бо мы ня ведаем, пра што маліцца, як трэба, але Сам Дух заступаецца за нас стагнаньнямі невымоўнымі.

27 А Той, Які дасьледуе сэрцы, ведае, што за думка ў Духа, Які паводле [волі] Бога заступаецца за сьвятых.

28 А мы ведаем, што тым, якія любяць Бога, пакліканым паводле [Яго] вызначэньня, усё дапамагае на дабро.

29 Бо тым, каго наперад ведаў, Ён і прадвызначыў быць падобнымі да вобразу Сына Ягонага, каб Ён быў Першародны між многімі братамі.

30 А каго прадвызначыў, тых і паклікаў; а каго паклікаў, тых і апраўдаў; а каго апраўдаў, тых і ўславіў.

31 Дык што скажам на гэта? Калі Бог за нас, хто супраць нас?

32 Той, Які Сына Свайго не пашкадаваў, але аддаў Яго за ўсіх нас, як не даруе і нам з Ім усяго?

33 Хто стане супраць выбраных Божых? Бог, Які апраўдае!

34 Хто той, хто асуджае? Хрыстос, Які памёр, але і ўваскрос! Ён і праваруч Бога, Ён і заступаецца за нас.

35 Хто адлучыць нас ад любові Хрыстовае? Прыгнёт, ці ўціск, ці перасьледваньне, ці голад, ці галізна, ці небясьпека, ці меч?

36 Як напісана: «За Цябе забіваюць нас цэлы дзень; лічаць нас за авечкі на зарэз».

37 Але ва ўсім гэтым мы перамагаем праз Таго, Які палюбіў нас.

38 Бо я ўпэўнены, што ані смерць, ані жыцьцё, ані анёлы, ані начальствы, ані сілы, ані цяперашняе, ані будучае,

39 ані вышыня, ані глыбіня, ані другое якое стварэньне ня зможа адлучыць нас ад любові Божае, што ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

РЫМ 9

1 Праўду кажу ў Хрысьце, не хлушу, сьведчыць мне сумленьне маё ў Духу Сьвятым,

2 што вялікі смутак мой і няспынны боль у сэрцы маім,

³ бо я хацеў бы сам быць адлучаным ад Хрыста за братоў маіх, родных мне паводле цела,

⁴ якія ёсьць Ізраільцыне, якіх ёсьць усынаўленьне, і слава, і заветы, і даньне законаў, і служэньне, і абяцаньні,

⁵ якіх і бацькі, і з якіх Хрыстос паводле цела, Які ёсьць над усімі Бог, Які дабраслаўлёны на вякі. Амэн.

⁶ Але ня так, што слова Божае ня споўнілася. Бо ня ўсе тыя, што з Ізраіля, Ізраіль,

⁷ і ня ўсе тыя, якія насеньне Абрагама, дзеці [ягонья], але: «У Ісааку будзе названае насеньне табе».

⁸ Гэта значыць, ня дзеці цела ёсьць дзеці Божыя, але дзеці абяцанья лічацца за насеньне.

⁹ Бо слова абяцанья гэтакае: «У гэту пару прыйду, і ў Сары будзе сын».

¹⁰ І ня толькі, але і Рэбэка зачала за адзін раз ад Ісаака, бацькі нашага.

¹¹ Бо калі яны яшчэ не былі нарадзіўшыся і не зрабілі нічога добрага ці ліхога, каб вызначэньне Божае заставалася паводле выбранага, не праз учынкi, але праз Таго, Хто кліча,

¹² сказана было ёй: «Большы будзе служыць меншаму»,

¹³ як напісана: «Якуба Я палюбіў, а Эзава зьненавідзеў».

¹⁴ Дык што скажам? Няўжо няправеднасьць у Бога? Няхай ня станецца!

¹⁵ Бо Ён кажа Майсею: «Зьлітуюся над тым, над кім зьлітуюся, і зьяўлю міласэрнасьць таму, каму зьяўлю міласэрнасьць».

¹⁶ Дзеля гэтага не ад таго, хто хоча, і не ад таго, хто бяжыць, але ад Бога, Які літуецца.

¹⁷ Бо Пісаньне кажа фараону: «Дзеля таго Я падняў цябе, каб зьявіць на табе сілу Маю і каб імя Маё было абвешчана на ўсёй зямлі».

¹⁸ Дзеля гэтага над кім хоча, літуецца, а каго хоча, закамьяне.

¹⁹ Дык ты скажаш мне: «Што Ён яшчэ вінаваціць? Бо хто супрацьстане пастанове Яго?»

²⁰ Наадварот, чалавеча! Хто ты такі, што спрачаешся з Богам? Ці скажа злепленая таму, хто зьяляпіў: «Навошта ты мяне гэтак зрабіў?»

²¹ Ці ня мае ўлады ганчар над глінаю, каб з таго самага месіва зрабіць адно начыньне на пашану, а другое — на ганьбу?

²² Што, калі Бог, хочучы зьявіць гнеў і зрабіць вядомай магутнасьць Сваю, з вялікай доўгацярплівасьцю ашчаджаў начыньні гневу, прыгатаваньня на загубу,

²³ каб таксама зрабіць вядомым багацьце славы Сваёй над начыньнямі міласэрнасьці, якія Ён загадзя прыгатаваў на славу,

²⁴ і над намі, якіх паклікаў ня толькі з Юдэяў, але і з паганаў?

²⁵ Як і ў Осіі Ён кажа: «Ня Мой народ назаву Маім народам, і нялюбую — улюбёнай».

²⁶ І будзе, што на месцы, дзе сказана было ім: «Вы — ня Мой народ», — там будуць названыя сынамі Бога Жывога».

²⁷ А Ісая крычыць пра Ізраіль: «Хаця б лічба сыноў Ізраіля была, як Ізсок марскі, рэштка будзе збаўлена»;

²⁸ бо, сканчваючы слова і прысьпешваючы ў праведнасьці, хутка зьдзеісьніць Госпад слова на зямлі».

²⁹ І як раней сказаў Ісая: «Калі б Госпад Магуцьцяў не пакінуў нам насеньня, мы сталіся б, як Садом, і былі б падобнымі да Гаморы».

³⁰ Дык што скажам? Пагане, якія не імкнуліся да праведнасьці, атрымалі праведнасьць, праведнасьць праз веру.

³¹ А Ізраіль, які імкнуўся да закону праведнасьці, не дасягнуў закону праведнасьці.

32 Чаму? Бо не праз веру, але праз учынкi закону. Бо яны спатыкнуліся аб камень спатыкнення,
33 як напісана: «Вось, Я кладу на Сыёне камень спатыкнення і камень згаршэння; і кожны, хто верыць у Яго, ня будзе асаромлены».

Рым 10

1 Браты! Упадабаньне сэрца майго і просьба да Бога пра Ізраіль на збаўленьне.
2 Бо сьведчу ім, што маюць руплівасьць Божую, але не паводле пазнаньня.
3 Бо, не разумеючы праведнасьці Божае і шукаючы паставіць сваю праведнасьць, яны не падпарадкаваліся праведнасьці Божай.
4 Бо канец Закону — Хрыстос, дзеля праведнасьці кожнаму, хто верыць.
5 Бо Майсей піша пра праведнасьць паводле Закону, што чалавек, які выканае яго, жыць будзе ім.
6 А праведнасьць праз веру гэтак кажа: «Не кажы ў сэрцы тваім: “Хто ўзьйдзе ў неба?”» — гэта ёсьць Хрыста зьвесьці [на зямлю];
7 або: «“Хто зьйдзе ў бездань?”» — гэта ёсьць Хрыста з мёртвых вывесці.
8 Але што кажа? «Блізка да цябе слова, у вуснах тваіх і ў сэрцы тваім», — гэта ёсьць слова веры, якое мы абвяшчаем.
9 Бо калі ты вуснамі тваімі прызнаеш Ісуса Госпадам і ў сэрцы тваім будзеш верыць, што Бог уваскрасіў Яго з мёртвых, будзеш збаўлены,
10 бо сэрца верыць дзеля праведнасьці, а вусны прызнаюць дзеля збаўленьня.
11 Бо Пісаньне кажа: «Кожны, хто верыць у Яго, ня будзе асаромлены».
12 Бо няма розніцы між Юдэем і Грэкам, бо Ён — Госпад усіх, багаты для ўсіх, што прызваюць Яго.
13 Бо кожны, хто прызаве імя Госпада, будзе збаўлены.
14 Але як прызваць Таго, у Каго ня вераць? А як верыць у Таго, пра Каго ня чулі? Як чуць без таго, хто абвяшчае?
15 А як абвяшчаць, калі не былі пасланыя? Як напісана: «Якія прыгожыя ногі таго, хто дабравесьціць супакой, дабравесьціць добрае!»
16 Але ня ўсе паслухаліся Эвангелья, бо Ісая кажа: «Госпадзе! Хто паверыў пачутаму ад нас?»
17 Таму вера — ад слуханьня, а слуханьне — праз слова Божае.
18 Але кажу: Ці ж яны ня чулі? Наадварот, «на ўсю зямлю пайшоў голас іхні, і да межаў сусьвету — словы іхнія».
19 Але кажу: Ці ж Ізраіль ня ведаў? Першы Майсей кажа: «Я збуджу ў вас рупнасьць праз [тых, хто] не народ, праз народ, які ня цяміць, раздражня вас».
20 А Ісая адважваецца і кажа: «Мяне знайшлі тыя, якія не шукалі Мяне, Я аб’явіўся ТЫМ, якія не пыталіся Мяне».
21 А наконт Ізраіля кажа: «Увесь дзень выцягваў Я рукі Мае да народу, які не скараецца і працівіцца».

Рым 11

1 Дык кажу: няўжо Бог адапхнуў народ Свой? Няхай ня станецца! Бо і я — Ізраільцянін, з насеньня Абрагама, з калена Бэн’яміна.
2 Не адапхнуў Бог народу Свайго, які Ён наперад ведаў. Ці ня ведаецца, што кажа Пісаньне пра Ілью, як той скардзіцца Богу на Ізраіля, кажучы:
3 «Госпадзе! Прарокаў Тваіх пазабівалі і ахвярнікі Твае зруйнавалі; застаўся я адзін, і душу маю шукаюць».
4 Але што кажа яму адказ Божы? «Я пакінуў Сабе сем тысячаў мужоў, якія не схілілі калены перад Баалам».

⁵ Дык гэтак і ў цяперашні час рэшта паводле выбраньня ласкі захавалася.

⁶ А калі праз ласку, дык не праз учынкi, iначай ласка ўжо ня ёсьць ласка. А калі праз учынкi, дык гэта ня ласка, iначай учынак ужо ня ёсьць учынак.

⁷ Дык што? Што шукае Ізраіль, таго не атрымаў; выбраныя атрымалі, а iншыя былі скамянеўшы,

⁸ як напісана: «Даў ім Бог духа дрымоты, вочы, якімі ня бачаць, і вушы, якімі ня чуюць, аж да сёньняшняга дня».

⁹ І Давід кажа: «Няхай станецца стол iхні пасткаю, і цяньётамі, і згаршэньнем, і аднагародаю.

¹⁰ Няхай зацемяцца вочы iхнія, якімі ня бачаць, і хрыбет iхні няхай будзе сагнуты назаўсёды».

¹¹ Дык кажу: Няўжо яны спатыкнуліся, каб упасьці? Няхай ня станецца. Але праступак iхні — збаўленьне паганам, каб збудзіць у iх рупнасьць.

¹² Калі ж праступак iхні — багацьце сьвету, і ўпадак iхні — багацьце паганаў, дык наколькі больш поўнасьць iхняя?

¹³ Бо кажу вам, паганам: як апостал паганаў я ўслаўляю служэньне маё,

¹⁴ ці, можа, збуджу рупнасьць у маіх паводле цела і ці ня збаўлю некаторых з iх.

¹⁵ Бо калі згуба iхняя — прымірэньне сьвету, дык што прыняцьцё, як не жыцьцё з мёртвых?

¹⁶ Калі зачатак сьвяты, дык і месіва; і калі карань сьвяты, дык і галіны.

¹⁷ Калі ж некаторыя з галінаў былі адламаныя, а ты, дзікая аліўка, быў прышчэплены замест iх і стаўся ўдзельнікам караня і тлустасьці аліўкі,

¹⁸ не вывайшайся перад галінамі; а калі вывайшаешся, дык [ведай, што] ня ты трымаеш карань, але карань — цябе.

¹⁹ Дык скажаш: «Галіны былі адламаныя, каб я быў прышчэплены».

²⁰ Добра. Яны адламаныя праз недаверства, а ты трымаешся праз веру; дык не ўзьвялічвайся, але бойся.

²¹ Бо калі Бог прыродных галінаў не пашкадаваў, дык ці цябе пашкадуе.

²² Дык глядзі на ласкавасьць і срогасьць Божую, срогасьць да тых, якія ўпалі, а ласкавасьць да цябе, калі застанешся ў ласкавасьці [Божай], iначай і ты будзеш сьсечаны.

²³ І тыя, калі не застануцца ў недаверстве, будуць прышчэпленыя, бо Бог магутны iзноў прышчапіць iх.

²⁴ Бо калі ты адсечаны ад дзікае паводле прыроды аліўкі і, насуперак прыродзе, прывіты да добрае аліўкі, наколькі больш тыя, якія паводле прыроды [ад добрае аліўкі], будуць прышчэпленыя да сваёй аліўкі?

²⁵ Бо не хачу, браты, каб вы ня ведалі гэтае тайны, каб вы не былі мудрымі праз сябе, што скамяненьне сталася ў Ізраілі часткова, аж пакуль ня ўвойдзе поўнасьць паганаў,

²⁶ і гэтак увесь Ізраіль збаўлены будзе, як напісана: «Прыйдзе з Сыёну Выбавіцель і адверне бязбожнасьць ад Якуба.

²⁷ І гэта Мой заповіт з імі, калі забяру грахі iхнія».

²⁸ Дык паводле Эвангельля яны — ворагі для вас, а паводле выбраньня — улюбёныя дзеля бацькоў.

²⁹ Бо нязьменныя дары і пакліканьне Божае.

³⁰ Бо як і вы некалі не скараліся Богу, а цяпер памілаваныя праз няскоранасьць iхнюю,

³¹ гэтак і яны цяпер не скараюцца дзеля вашага памілаваньня, каб і яны былі памілаваныя.

³² Бо ўсіх Бог замкнуў у няскоранасьць, каб усіх памілаваць.

33 О, глыбіня багацця, і мудрасьці, і веданьня Богажа! Як неспасьцігальныя прысуды Ягонья і недасьледныя шляхі Ягонья!

34 Бо хто пазнаў розум Госпада? Ці хто стаўся дарадцам Яму?

35 Ці хто даў Яму наперад, каб Ён аддаў яму?

36 Бо ўсё з Яго, і праз Яго, і для Яго. Яму слава на вякі. Амэн.

Рым 12

1 Дык прашу вас, браты, праз міласэрнасьць Божую, аддайце цэлы вашыя на ахвяру жывую, сьвятую, прыемную Богу, на разузнае служэньне вашае,

2 і не прыпадабняйцеся веку гэтаму, але перамяняйцеся праз абнаўленьне розуму вашага, каб вам выпрабаваць, што ёсьць воля Божая, што добрае, і прыемнае [Богу], і дасканалая.

3 Бо праз ласку, дадзеную мне, кажу кожнаму з вас: ня думайце [пра сябе] больш, чым трэба думаць, але думайце цьвяроза, як Бог кожнага надзяліў мерай веры.

4 Бо як у адным цэле маем шмат членаў, але ня ўсе члены маюць ту самую работу,

5 гэтак мы, многія, зьяўляемся адным целам у Хрысьце, а паасобку адзін для аднаго — **ЧЛЕНЫ**.

6 Калі ж, паводле дадзенай нам ласкі, маем розныя дары, калі прароцтва, [няхай будзе] згодна з верай;

7 калі служэньне — у **служэньні**; калі хто вучыць — у **навучаньні**;

8 калі хто суцяшае — у **суцяшэньні**; калі хто раздае — у **шчырасьці**; калі хто кіруе — з **дбаласьцю**; калі хто чыніць міласэрнасьць — з **ахвотаю**.

9 Любоў [няхай будзе] некрывадушная; брыдзьцеся зла, прыляпляйцеся да добра.

10 Братняя любоў адзін да аднаго [няхай будзе] ад усяго сэрца, у пашане адзін аднаго выпярэджайце;

11 у дбаласьці не лянуйцеся; духам палайце; Госпаду служыце;

12 у надзеі радуіцеся; у прыгнёце будзьце вытрывальымі; у малітве — **сталымі**;

13 у патрэбах сьвятых бярыце ўдзел; імкніцеся да гасьціннасьці.

14 Дабраслаўляйце тых, якія вас перасьледуюць, дабраслаўляйце, а не клянціце.

15 Радуіцеся з тымі, хто радуецца, і плачце з тымі, хто плача.

16 Думайце між сабою аднолькава; не ўзьвялічвайце саміх сябе, але пакорнымі захапляйцеся; ня будзьце мудрымі самі праз сябе.

17 Нікому не аддаючы ліхотай за ліхоту, дбайце пра добрае перад усімі людзьмі.

18 Калі магчыма для вас, мейце супакой з усімі людзьмі.

19 Ня помсьціце за сябе, улюбёныя, але дайце месца гневу, бо напісана: «**МНЕ помста, Я аддам**», — **кажа Госпад**».

20 Дык, калі вораг твой галодны, накармі яго; калі смагне, напаі яго; бо, робячы гэтае, зьбярэш яму на галаву вугольлі распаленыя.

21 Ня будзь пераможаны злом, але перамагай зло добром.

Рым 13

1 Усякая душа няхай падпарадкоўваецца вышэйшым уладам, бо няма ўлады, каб не ад Бога; а ўлады, якія ёсьць, ад Бога пастаўлены.

2 Так што, хто працівіцца ўладзе, супрацьстаіць Божай пастанове. А тыя, якія супрацьстаяць, самі на сябе прысуд атрымаюць.

3 Бо начальнікі страшныя не для тых, якія добрае робяць, але благое. А хочаш не баяцца ўлады, рабі добрае, і будзеш мець пахвалу ад яе.

4 Бо [гэта] Божы служыцель табе на добро. А калі робіш благое, бойся, бо ён не дарэмна носіць меч, бо ён — **Божы служыцель**, мсьціўца на гнеў таму, хто робіць ліхое.

- 5 Дзеля гэтага трэба падпарадкоўвацца ня толькі з увагі на гнеў, але і на сумленне.
- 6 Бо дзеля гэтага вы і падаткі плаціце, бо яны — Божыя служыцелі, гэтым самым заўсёды занятыя.
- 7 Дык аддавайце кожнаму належнае: каму падатак — падатак, каму мыта — мыта, каму страх — страх; каму пашану — пашану.
- 8 Ня будзьце вінныя нікому нічога, апроча ўзаемнай любові, бо, хто любіць іншага, той споўніў Закон.
- 9 Бо прыказанні «Не чужалож», «Не забівай», «Не крадзі», «Ня сьведчы фальшыва», «Не пажадай» і кожнае іншае зьмяшчаюцца ў гэтым слове: «Любі бліжняга твайго як самога сябе».
- 10 Любоў ня робіць благага бліжняму; дык любоў — гэта спаўненьне Закону.
- 11 І гэтак [рабіце], ведаючы час, што ўжо гадзіна збудзіцца нам зо-сну, бо цяпер бліжэй да нас збаўленьне, чым калі мы паверылі.
- 12 Ноч зыходзіць, а дзень наблізіўся, дык адкінем справы цемры і апрацемся ў зброю сьвятла.
- 13 Як у дзень, будзем хадзіць прыстойна, не ў гулянках і п'янстве, не ў юрлівасьці і бессаромнасьці, не ў сварцы і зайздрасці,
- 14 але апрацімся ў Госпада Ісуса Хрыста і не дагаджайце цэлу ў пажаданьнях.

Рым 14

- 1 А таго, хто слабы ў веры, прыймайце не на спрэчкі пра погляды.
- 2 Бо нехта верыць, што [можна] есьці ўсё, а слабы есьць гародніну.
- 3 Хто есьць, не пагарджай тым, хто ня есьць; і хто ня есьць, не судзі таго, хто есьць, бо Бог прыняў яго.
- 4 Хто ты такі, які судзіш чужога слугу? Перад сваім гаспадаром ён стаіць або падае, а будзе стаяць, бо Бог магутны паставіць яго.
- 5 Нехта судзіць [па-рознаму] дзень супраць дня, а нехта судзіць усякі дзень [аднолькава]. Кожны будзь пэўны ў сваім розуме.
- 6 Хто адрозьнівае дні, дзеля Госпада адрозьнівае; і хто не адрозьнівае дзён, дзеля Госпада не адрозьнівае. Хто есьць, дзеля Госпада есьць, бо дзякуе Богу. І хто ня есьць, дзеля Госпада ня есьць, і дзякуе Богу.
- 7 Бо ніхто з нас не жыве дзеля сябе, і ніхто не памірае дзеля сябе;
- 8 бо як, калі жывем, дзеля Госпада жывем, так і, калі паміраем, дзеля Госпада паміраем. Таму і калі жывем, і калі паміраем, мы — Госпадавы.
- 9 Бо Хрыстос дзеля таго і памёр, і ўваскрос, і жыве, каб валадарыць і над мёртвымі, і над жывымі.
- 10 А ты навошта судзіш брата твайго? Або навошта ты пагарджаеш братам тваім? Бо ўсе мы станем перад пасадам судовым Хрыста.
- 11 Бо напісана: «Жыву Я, — кажа Госпад, — перада Мною схіліцца ўсякае калена, і ўсякі язык будзе вызнаваць Бога».
- 12 Дык таму кожны з нас за сябе дасьць справаздачу Богу.
- 13 Дык ня будзем больш судзіць адзін аднаго, але судзіце лепш пра тое, каб як не пакласьці перад братам спатыкненьня ці згаршэньня.
- 14 Я ведаю і перакананы ў Госпадзе Ісусе, што няма нічога нячыстага праз сябе; толькі таму, хто лічыць нешта нячыстым, гэта нячыстае.
- 15 А калі дзеля ежы засмучаецца брат твой, ты ўжо не паводле любові ходзіш. Не губі тваёю ежаю таго, за каго памёр Хрыстос.
- 16 Дык няхай ня блюзньяць на вашае добрае.
- 17 Бо Валадарства Божае — гэта ня ежа і пітво, але праведнасьць, і супакой, і радасьць у Духу Сьвятым.

- 18 Бо хто ў гэтым служыць Хрысту, той даспадобы Богу і варты між людзьмі.
 19 Дык таму будзем імкнуцца да таго, што [служыць] дзеля супакою і ўзаемнага збудавання.
 20 Не руйнуй дзеля ежы справы Божай. Усё, па праўдзе, чыстае, але ліхое для чалавека, які есьць праз спатыкненне.
 21 Добра ня есьці мяса, і ня піць віна, і [не рабіць] нічога, ад чаго брат твой спатыкаецца, ці згаршаецца, ці слабее.
 22 Ты маеш веру? Мей сам у сабе перад Богам. Шчаслівы той, хто ня судзіць сябе ў тым, што спрабуе.
 23 А хто сумняецца, калі есьць, асуджаны, бо [робіць] не паводле веры; а ўсё, што не паводле веры, — грэх.

Рым 15

- 1 Мы, моцныя, павінны насіць слабасьці нямоглых і не дагаджаць сабе.
 2 Бо кожны з нас няхай дагаджае бліжняму на добро, дзеля збудавання.
 3 Бо і Хрыстос не Сабе дагаджаў, але, як напісана: «Зьнявагі тых, якія зьневажаюць Цябе, упалі на Мяне».
 4 Бо ўсё, што было напісана, было напісана дзеля нашага навучаньня, каб праз цярдлівасьць і суцяшэньне з Пісаньняў мы мелі надзею.
 5 А Бог цярдлівасьці і суцяшэньня няхай дасьць вам тое самае думачь між сабою паводле [ўзору] Хрыста Ісуса,
 6 каб вы аднадушна, аднымі вуснамі славілі Бога і Айца Госпада нашага Ісуса Хрыста.
 7 Дзеля гэтага прыймайце адзін аднаго, як і Хрыстос прыняў нас у славу Божую.
 8 Бо я кажу, што Ісус Хрыстос стаўся служыцелем абразаньня дзеля праўды Божай, каб пацьвердзіць абяцанні бацькам,
 9 а [служыцелем] паганаў — дзеля літасьці, каб славілі Бога, як напісана: «Дзеля гэтага буду вызнаваць Цябе між паганамі і сьпяваць пра імя Тваё».
 10 І яшчэ кажа: «Узьвесьліцеся, пагане, з народам Яго!»
 11 І яшчэ: «Хваліце Госпада, усе пагане, і ўсхваляйце Яго, усе народы!»
 12 І яшчэ Ісая кажа: «Будзе карань Есэя, Той, Які паўстане, панаваць над народамі; на Яго народы спадзявацца будуць».
 13 А Бог надзеі няхай напоўніць вас усякай радасьцю і супакоем у веры, каб памножыць у вас надзею моцаю Духа Сьвятога.
 14 І я сам, браты мае, перакананы адносна вас, што і вы поўныя добрасьці, напоўненыя ўсякім веданьнем і можаце настаўляць адзін аднаго.
 15 А тым сьмялей пісаў я да вас, браты, часткова, каб нагадаць вам праз дадзеную мне ад Бога ласку
 16 быць мне служыцелем Ісуса Хрыста для паганаў, сьвятарна служачы Эвангельлю Божаю, каб ахвяра паганаў, асьвячоная Духам Сьвятым, была адпаведнай.
 17 Дык маю пахвалу ў Хрысьце Ісусе ў тым, што Божае,
 18 бо не адважуся гаварыць нешта такое, чаго не зрабіў Хрыстос праз мяне дзеля [прывядзеньня да] паслухмянасьці паганаў, словам і справаю,
 19 у моцы знакаў і чудаў, у моцы Духа Божава, так што Эвангельле Хрыстовае пашырана мною ад Ерусаліму і ваколцы аж да Ілірыка.
 20 А пры гэтым я намагаўся дабравесьціць ня там, дзе быў абвешчаны Хрыстос, каб не будаваць на чужым падмурку,
 21 але, як напісана: «Тыя, якім не было абвешчана пра Яго, убачаць, і тыя, якія ня чулі, зразумеюць».
 22 Дзеля гэтага я і меў шмат перашкодаў, каб прыйсьці да вас.

- 23 Цяпер жа, ня маючы больш месца ў гэтых краях і шмат год маючы жаданьне прыйсьці да вас,
 24 як толькі пайду ў Гішпанію, прыйду да вас, бо спадзяюся, праходзячы, пабачыцца з вамі, і што вы правядзяце мяне туды, калі часткова насычуся [супольнасьцю] з вамі.
 25 А цяпер я іду ў Ерусалім паслужыць сьвятым,
 26 бо спадабалася Македоніі і Ахаі зрабіць нейкую падтрымку ўбогім сьвятым, якія ў Ерусаліме.
 27 Спадабалася, бо яны вінаватыя іхнія, бо калі пагане сталіся супольнікамі іхнімі ў духоўным, дык павінны паслужыць ім у цялесным.
 28 А здзейсьніўшы гэта і перадаўшы ім пад пячаткай плод гэты, адыду праз вас у Гішпанію.
 29 А ведаю, што, прыйшоўшы да вас, прыйду ў поўні дабраслаўленьня Эвангелья Хрыстовага.
 30 Малю ж вас, браты, Госпадам нашым Ісусам Хрыстом і любоўю Духа, стаць разам са мною ў малітвах за мяне да Бога,
 31 каб быць мне выбаўленым ад тых, якія ня вераць, у Юдэі, і каб служэньне маё для Ерусаліму было адпаведным для сьвятых,
 32 каб я ў радасьці прыйшоў да вас паводле волі Бога і супачыў з вамі.
 33 А Бог супакою [няхай будзе] з усімі вамі. Амэн.

РЫМ 16

- 1 Даручаю ж вам Фэбу, сястру нашую, якая ёсьць служыцелькай царквы ў Кенхрэях,
 2 каб вы прынялі яе ў Госпадзе, як дастойна сьвятым, і дапамаглі ёй, у чым яна будзе мець у вас патрэбу, бо і яна была падтрымкай для многіх і для мяне самога.
 3 Прывітайце Прыскілу і Акілу, супрацоўнікаў маіх у Хрысьце Ісусе,
 4 якія за душу маю падстаўлялі шыі свае, якім ня я адзін дзякую, але і ўсе царквы паганаў, і царкву, якая ў іхнім доме.
 5 Прывітайце Эпэнэта, улюбёнага майго, які ёсьць зачаткам Ахаі для Хрыста.
 6 Прывітайце Марыю, якая шмат працавала дзеля нас.
 7 Прывітайце Андроніка і Юнію, сваякоў маіх і вязьняў са мною, якія знакамітыя між апосталаў і якія раней за мяне былі ў Хрысьце.
 8 Прывітайце Амплія, улюбёнага майго ў Госпадзе.
 9 Прывітайце Урбана, супрацоўніка нашага ў Хрысьце, і Стахія, улюбёнага майго.
 10 Прывітайце Апелеса, выпрабаванага ў Хрысьце. Прывітайце тых, якія Арыстабулавы.
 11 Прывітайце Ірадыёна, сваяка майго. Прывітайце з Наркісавых тых, якія ў Госпадзе.
 12 Прывітайце Трыфэну і Трыфосу, якія працуюць у Госпадзе. Прывітайце любую Пэрсіду, якая шмат працавала ў Госпадзе.
 13 Прывітайце Руфа, выбранага ў Госпадзе, і маці ягоную і маю.
 14 Прывітайце Асінкрыта, Флегонта, Германа, Патроба, Гермеса і братоў, якія з імі.
 15 Прывітайце Філялёга і Юлію, Нэрэя і сястру ягоную, і Алімпана, і ўсіх сьвятых, якія з імі.
 16 Прывітайце адзін аднаго ў сьвятым пацалунку. Вітаюць вас царквы Хрыстовыя.
 17 Прашу вас, браты, зважайце на тых, якія робяць нязгоду і згаршэньні насуперак навуцы, якое вы навучыліся, і ўхіляйцеся ад іх.
 18 Бо гэтакія служаць ня Госпаду нашаму Ісусу Хрысту, але свайму жывату, і красамоўствам ды ласкавасьцю зводзяць сэрцы нявінных.

¹⁹ Бо ваша паслухмянасць вядомая ўсім, дык я радуся дзеля вас, але хачу, каб вы былі мудрыя на добрае і шчырымі на благое.

²⁰ А Бог супакою неўзабаве скрышыць шатана пад нагамі вашымі. Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з вамі. Амэн.

²¹ Вітаюць вас Цімафей, супрацоўнік мой, і Луцый, і Язон, і Сасіпатр, сваякі мае.

²² Вітаю вас у Госпадзе я, Тэрцый, які пісаў гэтае пасланьне.

²³ Вітае вас Гай, гасьцінны для мяне і для ўсяе царквы. Вітае вас Эраст, скарбнік гораду, і брат Кварт.

²⁴ Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амэн.

²⁵ А Таму, Які можа ўмацаваць вас паводле Эвангелья майго і пропаведзі Ісуса Хрыста, паводле адкрыцця таямніцы, пра якую замоўчвалася ад часоў адвечных,

²⁶ і якая цяпер яўлена праз прарочыя Пісаньні і, паводле загаду Адвечнага Бога, абвешчана ўсім народам, [каб прыйшлі да] паслухмянасці веры,

²⁷ Адзінаму Мудраму Богу праз Ісуса Хрыста слава на вякі. Амэн.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА КАРЫНЬЦЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

- 1 Павал, з волі Божай пакліканы апостал Ісуса Хрыста, і Састэн, брат, —
2 царкве Божай, якая ў Карынце, асьвячоным у Хрысьце Ісусе, пакліканым сьвятым з усімі, якія прызываюць імя Госпада нашага Ісуса Хрыста ў-ва ўсякім месцы, у іх і ў нас;
3 ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
4 Заўсёды дзякую Богу майму за вас з прычыны ласкі Божае, дадзенае вам у Хрысьце Ісусе,
5 бо ўсім вы ўзбагаціліся ў Ім, усякім словам і ўсякім веданьнем, —
6 бо сьведчаньне Хрыстовае сцьверджана ў вас, —
7 так што вы ня маеце нястачы ані ў якім дары, чакаючы адкрыцьця Госпада нашага Ісуса Хрыста,
8 Які і ўгрунтуе вас да канца быць бездакорнымі ў дзень Госпада нашага Ісуса Хрыста.
9 Верны Бог, праз Якога вы пакліканья ў супольнасьць Сына Ягонага Ісуса Хрыста, Госпада нашага.
10 Малю вас, браты, у імя Госпада нашага Ісуса Хрыста, каб усе вы казалі тое самае, і не было між вамі падзелаў, але каб вы былі злучаны ў тым самым розуме і ў той самай думцы.
11 Бо паведамлена мне ад Хлоіных пра вас, браты мае, што між вамі ёсьць сваркі.
12 А кажу пра тое, што кожны з вас кажа: «Я — Паўлавы», «А я — Апалёсавы», «А я — Кіфавы», «А я — Хрыстовы».
13 Ці разьдзяліўся Хрыстос? Ці Павал быў укрываваны за вас? Ці ў імя Паўла вы былі ахрышчаныя?
14 Дзякую Богу, што я нікога з вас не ахрысьціў, акрамя Крыспа і Гая,
15 каб не сказаў хто, што я хрысьціў у маё імя.
16 Ахрысьціў я таксама дом Стэфана, а ці ахрысьціў яшчэ каго, ня ведаю.
17 Бо Хрыстос паслаў мяне не хрысьціць, але дабравесьціць, і ня ў мудрасьці слова, каб не прынізіць крыжа Хрыстовага.
18 Бо слова пра крыж для тых, якія гінуць, ёсьць глупства, а для нас, якія ідуць на збаўленьне, — сіла Божая.
19 Бо напісана: «Загублю мудрасьць мудрых і розум разумных адкіну».
20 Дзе мудры? Дзе кніжнік? Дзе дасьледчык гэтага веку? Ці не зрабіў Бог мудрасьць сьвету гэтага глупствам?
21 Бо калі сьвет праз мудрасьць не пазнаў Бога ў мудрасьці Божай, спадабалася Богу праз глупства пропаведзі збавіць тых, якія вераць.
22 Бо і Юдэі просяць знакаў, і Грэкі шукаюць мудрасьці;
23 а мы абвяшчаем Хрыста ўкрываванага, для Юдэяў — згаршэньне, а для Грэкаў — глупства,
24 а для тых, якія пакліканья, і Юдэяў, і Грэкаў, — Хрыста, Божую сілу і Божую мудрасьць.
25 Бо тое, што дурное ў Бога, мудрэйшае за людзей, і тое, што слабое ў Бога, дужэйшае за людзей.
26 Бо паглядзіце, браты, на пакліканьне вашае, што ня шмат [сярод вас] мудрых паводле цела, ня шмат магутных, ня шмат высакародных,

- 27 але Бог выбраў дурноту сьвету, каб асароміць мудрых, і слабое сьвету выбраў Бог, каб асароміць магутных,
 28 і бязроднае сьвету, і пагарджанае, і тое, што ёсьць нічым, выбраў Бог, каб зьнішчыць тое, што нечым ёсьць,
 29 каб ніводнае цела не хвалілася перад Ім.
 30 А вы з Яго ў Хрысьце Ісусе, Які стаўся для нас мудрасьцю ад Бога, і праведнасьцю, і асьвячэньнем, і адкупленьнем,
 31 каб было, як напісана: «Хто хваліцца, няхай у Госпадзе хваліцца».

1 Кар 2

- 1 І я, прыйшоўшы да вас, браты, прыйшоў прапаведваць вам сьведчаньне Божае ня ўзвышаным словам ці мудрасьцю,
 2 бо я судзіў ня ведаць у вас нічога, акрамя Ісуса Хрыста, і Таго, Які ўкрыжаваны.
 3 І быў я ў вас у немачы, і ў страху, і ў вялікім трымчэньні.
 4 І слова маё, і пропаведзь мая былі не ў пераканаўчых словах чалавечай мудрасьці, але ў выяўленьні Духа і сілы,
 5 каб вера ваша была ня ў мудрасьці чалавечай, але ў сіле Божай.
 6 А мудрасьць мы гаворым сярод дасканалых, але мудрасьць ня гэтага веку і не князёў гэтага веку, што зьнішчаюцца,
 7 але гаворым мудрасьць Божую, якая ў тайне, схаваную, якую прадвызначыў Бог перад вякамі на славу нашую,
 8 якое ніхто з князёў веку гэтага не зразумеў, бо калі б зразумелі, дык не ўкрыжавалі б Госпада славы.
 9 Але як напісана: «Вока ня бачыла, і вуха ня чула, і не ўзыходзіла на сэрца чалавека тое, што Бог прыгатаваў тым, якія любяць Яго».
 10 А нам Бог адкрыў праз Духа Свайго, бо Дух усё дасьледуе, і глыбіні Божыя.
 11 Бо хто з людзей ведае, што ў чалавеку, акрамя духа чалавечага, які ў ім? Гэтак і таго, што ў Бога, ніхто ня ведае, акрамя Духа Божлага.
 12 А мы атрымалі ня духа сьвету, але Духа, Які ад Бога, каб ведаць, што падаравана нам ад Бога.
 13 І гэта мы гаворым ня словамі, якімі навучыла мудрасьць чалавечая, але якіх навучыў Дух Сьвяты, параўноўваючы духоўнае з духоўным.
 14 А душэўны чалавек ня прыймае таго, што ад Духа Божлага, бо гэта глупства для яго, і ня можа зразумець, бо пра гэта судзіцца духоўна.
 15 А духоўны судзіць усё, сам жа ён нікім ня судзіцца.
 16 Бо хто зразумеў розум Госпада, што будзе [нешта] даводзіць Яму? А мы маем розум Хрыстовы.

1 Кар 3

- 1 І я ня мог гаварыць вам, браты, як духоўным, але як цялесным, як немаўлятам у Хрысьце.
 2 Я паіў вас малаком, а не [карміў] ежай, бо вы былі яшчэ нямоглыя, дый цяпер яшчэ нямоглыя.
 3 Бо вы яшчэ цялесныя. Бо калі між вамі зайздрасць, сваркі і нязгода, дык ці не цялесныя вы і ці не па-чалавечаму ходзіце?
 4 Бо калі адзін кажа: «Я — Паўлавы», а другі: «Я — Апалёсавы», ці не цялесныя вы?
 5 Хто Павал? Хто Апалёс? Яны толькі служыцелі, праз якіх вы паверылі, і кожны такі, як даў Госпад.
 6 Я пасадыў, Апалёс паліваў, але расьціў Бог.

7 Так што ані той, які садзіў, ані той, які паліваў, ня ёсьць некім, але Той, Які дае расьці, — Бог.

8 А хто садзіць і хто палівае, ёсьць адно, і кожны атрымае сваю нагароду паводле сваёй працы.

9 Бо мы — супрацоўнікі Божыя, а вы — Божая ніва, Божая пабудова.

10 Я, паводле дадзенай мне ласкі Божай, як мудры будаўнічы, залажыў падмурак, а другі будзе [на ім]. Кожны няхай глядзіць, як будзе.

11 Бо ніхто ня можа залажыць іншага падмурку, апроча пастаўленага, які ёсьць Ісус Хрыстос.

12 А калі хто будзе на гэтым падмурку з золата, срэбра, каштоўных камянёў, дрэва, сена, саломы, —

13 работа кожнага выявіцца; бо дзень пакажа, таму што ў вагні адкрываецца, і агонь выпрабуе работу кожнага, якая яна ёсьць.

14 Калі чья работа, якую ён будаваў, застаецца, той атрымае нагароду.

15 Калі чья работа згарыць, той згубіць яе, сам жа будзе збаўлены, але так, як праз вагонь.

16 Ці вы ня ведаеце, што вы — бажніца Божая, і Дух Божы жыве ў вас?

17 Калі хто знішчыць бажніцу Божую, таго знішчыць Бог, бо бажніца Божая сьвятая, а гэтая [бажніца] — вы.

18 Ніхто няхай ня зводзіць сам сябе. Калі хто з вас думае быць мудрым у гэтым веку, няхай будзе дурным, каб быць мудрым.

19 Бо мудрасьць сьвету гэтага ёсьць глупства перад Богам, бо напісана: «Ён ловіць мудрых у падступнасьці іхняй».

20 І зноў: «Госпад ведае думкі мудрых, што яны марныя».

21 Так што ніхто няхай ня хваліцца між людзей, бо ўсё вашае:

22 ці Павал, ці Апалёс, ці Кіфа, ці сьвет, ці жыцьцё, ці сьмерць, ці цяперашняе, ці будучае, — усё вашае;

23 вы ж — Хрыстовыя, а Хрыстос — Божы.

1 Кар 4

1 Гэтак няхай лічаць нас людзі за паслугачоў Хрыстовых і за аканомоў тайнаў Божых.

2 Ад аканомоў жа, урэшце, вымагаецца, каб кожны быў знойдзены верным.

3 Для мяне малая [рэч], як судзіце пра мяне вы ці іншыя людзі; але я і сам не суджу сябе.

4 Бо хоць нічога ня ведаю за сабою, але ў гэтым я не апраўданы. Госпад — Той, Які судзіць мяне.

5 Так што не судзіце перад часам, пакуль ня прыйдзе Госпад, Які і асьветліць схаванае ў цемры, і выявіць намеры сэрцаў; і тады кожнаму будзе пахвала ад Бога.

6 А гэтае, браты, аднёс я да сябе і Апалёса дзеля вас, каб вы ад нас навучыліся ня думаць больш за тое, што напісана, каб не ганарыліся адзін перад адным.

7 Бо хто адзначае цябе? Што ты маеш, чаго не атрымаў? А калі атрымаў, нашто хвалішся, як быццам не атрымаў?

8 Вы ўжо насыціліся, ужо сталіся багатымі, бяз нас валадарыце. І калі б вы так валадарылі, каб і нам з вамі валадарыць!

9 Бо я думаю, што Бог нас, апосталаў, паставіў за апошніх, быццам на сьмерць асуджаных, бо мы сталіся відовішчам для сьвету, для анёлаў і для людзей.

10 Мы дурныя дзеля Хрыста, а вы мудрыя ў Хрысьце; мы — слабыя, а вы — дужыя; вы — слаўныя, а мы — без пашаны.

11 Да цяперашняе гадзіны мы галодныя, і сасмаглыя, і голыя, і б'юць нас, і туляемся,

- 12 і працуем, робячы сваімі рукамі. Зьневажаныя, мы дабраслаўляем; перасьледаваныя, мы церпім;
- 13 абражаюць нас, мы молімся; мы сталіся, як адкіды гэтага сьвету, як сьмецьце для ўсіх да цяпер.
- 14 Не каб пасароміць вас, пішу гэтае, але як улюбёных дзяцей маіх настаўляю.
- 15 Бо хаця вы маеце дзесяць тысячаў выхавацеляў у Хрысьце, але ня шмат бацькоў, бо я нарадзіў вас у Хрысьце Ісусе праз Эвангелье.
- 16 Дык малю вас: будзьце маімі пераймальнікамі.
- 17 Дзеля гэтага я паслаў да вас Цімафея, які ёсьць дзіця маё ўлюбёнае і вернае ў Госпадзе, які нагадае вам шляхі мае ў Хрысьце, як я паўсюль у-ва ўсякай царкве навучаю.
- 18 А як я не прыходжу да вас, некаторыя ўзганарыліся,
- 19 але я хутка прыйду да вас, калі Госпад захоча, і даведаюся ня словы ганарліўцаў, а сілу,
- 20 бо Валадарства Божае ня ў слове, але ў сіле.
- 21 Што хочаце? [Каб я] з кіем прыйшоў да вас ці з любоўю і духам ціхасьці?

1 Кар 5

- 1 Паўсюль чуваць, што ў вас распуста, і такая распуста, пра якую ня кажучь у паганаў, што [нехта] мае жонку свайго бацькі.
- 2 І вы ўзганарыліся, і ня плачаце шмат, каб узяты быў спасярод вас той, хто зрабіў гэткую рэч?
- 3 Бо я, адсутны целама, але прысутны духам, ужо прысудзіў, як прысутны, таго, хто гэткае зрабіў,
- 4 сабраўшыся разам у імя Госпада нашага Ісуса Хрыста і з духам маім, сілаю Госпада нашага Ісуса Хрыста,
- 5 аддаць такога шатану на зьнішчэньне цела, каб дух быў збаўлены ў дзень Госпада Ісуса.
- 6 Няма добрай пахвалы вашай. Хіба вы ня ведаеце, што малая кісьля ўсё цеста квасіць?
- 7 Дык ачысьціце старую кісьлю, каб быць вам новым цестам, бо вы прэсныя, бо Пасха наша, Хрыстос, заколены за нас.
- 8 Так што будзем сьвяткаваць не са старою кісьляю, ня з кісьляй ліхоты і зласьлівасьці, але з праснакамі шчырасьці і праўды.
- 9 Я пісаў вам у пасланьні ня мець справы з распусьнікамі.
- 10 І не наогул з распусьнікамі гэтага сьвету, ці хціўцамі, ці рабаўнікамі, ці ідалапаклоньнікамі, бо вам трэба было хіба выйсці з гэтага сьвету,
- 11 але я пісаў вам цяпер ня мець справы з тым, хто, называючыся братам, ці распусьнік, ці хцівец, ці ідалапаклоньнік, ці абмоўнік, ці п'яніца, ці рабаўнік; з гэтакім і ня есьці разам!
- 12 Бо што мне судзіць тых, якія звонку? Ці ня тых, якія пасярод, судзіце вы?
- 13 А тых, якія звонку, будзе судзіць Бог. Дык выкіньце злыдня спасярод вас.

1 Кар 6

- 1 Як адважваецца хто з вас, маючы справу з другім, судзіцца перад няправеднымі, а не перад сьвятымі?
- 2 Ці вы ня ведаеце, што сьвятая будучь судзіць сьвет? А калі вамі будзе суджаны сьвет, няўжо вы ня вартыя судзіць рэчы малыя?
- 3 Ці вы ня ведаеце, што мы будзем судзіць анёлаў, ня толькі [справы] жыцьцёвыя?

⁴ Дык вы, калі маеце судзіцца адносна [справаў] жыцьцёвых, стаўляйце [судзьдзіямі] тых, хто пагарджаны ў царкве.

⁵ На сорам вам кажу: няўжо няма між вамі ніводнага мудрага, які можа рассудзіць між братамі сваімі?

⁶ Але брат з братам судзіцца, і гэта перад бязвернымі.

⁷ Дык тое ўжо вялікі ўпадак для вас, што вы маеце суды між сабою. Чаму вам ня лепш быць пакрыўджанымі? Чаму вам ня лепш мець школу?

⁸ Але вы самі крыўдзіце і абдзіраеце, і гэта братоў!

⁹ Або вы ня ведаеце, што няправедныя Валадарства Божага ня возьмуць у спадчыну? Не падманвайце сябе: ані распусьнікі, ані ідалапаклоньнікі, ані чужаложнікі, ані збачэнцы, ані мужаложнікі,

¹⁰ ані злодзеі, ані хціўцы, ані п'яніцы, ані абмоўнікі, ані рабаўнікі ня возьмуць у спадчыну Валадарства Божага.

¹¹ І гэтакімі былі некаторыя, але вы абмытыя, але вы асьвячоныя, але вы апраўданыя ў імя Госпада нашага Ісуса Хрыста і ў Духу Бога нашага.

¹² Усё мне можна, але ня ўсё карысна; усё мне можна, але нішто ня будзе валодаць мною.

¹³ Ежа для жывата, і живот для ежы; але Бог зьнішчыць і тое, і другое. Цела ж не для распусты, але для Госпада, і Госпад — для цела.

¹⁴ А Бог і Госпада ўваскрасіў, і нас уваскрасіць сілаю Сваёю.

¹⁵ Хіба вы ня ведаеце, што целы вашыя ёсьць члены Хрыстовыя? Дык ці ж, узяўшы члены Хрыста, зраблю іх членамі распусьніцы? Няхай ня станецца!

¹⁶ Або вы ня ведаеце, што той, хто злучаецца з распусьніцаю, ёсьць адно цела [з ёю]? Бо сказана: “Будуць двое адным целам”.

¹⁷ А хто злучаецца з Госпадам, ёсьць адзін дух [з Ім].

¹⁸ Уцякайце ад распусты. Усякі грэх, які робіць чалавек, ёсьць звонку цела, а распусьнік грашыць супраць уласнага цела.

¹⁹ Або вы ня ведаеце, што цела вашае ёсьць бажніца Духа Сьвятога, Які ў вас, Якога вы маеце ад Бога, і што вы не свае?

²⁰ Бо вы купленыя дарагою цаню. Таму слаўце Бога ў целе вашым і ў духу вашым, якія ёсьць Божыя.

1 Кар 7

¹ А адносна таго, пра што вы пісалі да мяне, дык добра чалавеку не дакранацца да жанчыны,

² але, з увагі на распусту, кожны няхай мае сваю жонку, і кожная няхай мае свайго мужа.

³ Муж няхай аддае жонцы належную зычлівасьць; падобна і жонка мужу.

⁴ Жонка не валодае сваім целам, але муж; падобна і муж не валодае сваім целам, але жонка.

⁵ Не ўхіляйцеся адзін ад аднаго, хіба па згодзе, на час, каб быць свабоднымі для посту і малітвы, і зноў у гэтым будзьце разам, каб не спакушаў вас шатан праз няўстрыманасьць вашу.

⁶ А кажу гэтае як дазвол, а не як загад.

⁷ Бо хачу, каб усе людзі былі, як і я, але кожны мае свой дар ад Бога, адзін так, другі гэтак.

⁸ А нежанатым і ўдовам кажу: добра ім, калі застануцца, як я;

⁹ а калі не ўстрымаюцца, няхай жэняцца, бо лепш ажаніцца, чым распяляцца.

¹⁰ Тым жа, што пажаніліся, ня я загадваю, але Госпад: жонцы — не разлучацца з мужам,

11 а калі разлучыцца, няхай застаецца бяз мужа ці няхай пагодзіцца з мужам; і мужу — не пакідаць жонкі.

12 А іншым кажу я, ня Госпад: калі нейкі брат мае жонку бязверную, і яна згаджаецца жыць з ім, няхай ён не пакідае яе;

13 і жонка, якая мае мужа бязвернага, і ён згаджаецца жыць з ёю, няхай не пакідае яго.

14 Бо муж бязверны асьвячаецца ў жонцы, і жонка бязверная асьвячаецца ў мужу; бо інакш дзеці вашыя былі б нячыстыя, а цяпер яны — СЬВЯТЫЯ.

15 А калі бязверны разлучаецца, няхай разлучаецца; брат ці сястра ў гэтакіх [выпадках] не прыняволеныя, бо да супакою паклікаў нас Бог.

16 Бо з чаго ты ведаеш, жонка, ці ня збавіш мужа? Або ты, муж, з чаго ведаеш, ці ня збавіш жонку?

17 Толькі кожны няхай ходзіць так, як Бог яму надзяліў, і кожны, як Госпад паклікаў. І гэтак я загадваю ва ўсіх цэрквах.

18 Пакліканы хто абрэзаным? Няхай не хаваецца. Пакліканы хто ў неабразаньні? Няхай не абрэзваецца.

19 Аобразаньне ёсьць нішто, і неабразаньне ёсьць нішто, але [важнае] захоўваньне прыказаньняў Божых.

20 Кожны няхай застаецца ў тым пакліканьні, у якім пакліканы.

21 Слугою ты пакліканы? Не табе клапаціцца, але, калі можаш стацца вольным, лепш скарыстайся.

22 Бо слуга, пакліканы ў Госпадзе, ёсьць вызваленец Госпадавы; падобна і той, хто пакліканы вольным, ёсьць слуга Хрыстовы.

23 Вы куплены дарагою цаною; не рабіцеся слугамі людзей.

24 Кожны ў якім [стане] пакліканы, браты, у такім няхай застаецца перад Богам.

25 Адносна дзявоцтва я ня маю загаду ад Госпада, але даю параду, як той, над кім зьлітаваўся Госпад, каб быць яму верным.

26 Дык лічу за добрае дзеля цяперашняе патрэбы, што добра чалавеку гэтак быць.

27 Ты злучаны з жонкаю? Не шукай разводу. Ты вольны ад жонкі? Не шукай жонкі.

28 А калі і ажэнішся, не зграшыш; і калі дзяўчына пойдзе замуж, не зграшыць. Гэткія будучы мець прыгнёт у цэле, а я вас шкадую.

29 Але кажу вам, браты: час ужо наблізіўся; таму тыя, што маюць жонак, павінны быць як ня маюць;

30 і тыя, што плачуць, як ня плачуць; і тыя, што радуюцца, як ня радуюцца; і тыя, што купляюць, як не набываюць;

31 і тыя, што карыстаюцца гэтым сьветам, як не карыстаюцца; бо праходзіць кштальт гэтага сьвету.

32 А я хачу, каб вы былі бяз клопату. Нежанаты клапаціцца пра тое, што Госпада, як дагадзіць Госпаду,

33 а жанаты клапаціцца пра тое, што сьвету, як дагадзіць жонцы.

34 Ёсьць розьніца між жонкай і дзяўчынай: незамужняя клапаціцца пра тое, што Госпада, як дагадзіць Госпаду, каб быць сьвятою і целам; а замужняя клапаціцца пра тое, што сьвету, як дагадзіць мужу.

35 А гэта кажу дзеля вашай жа карысьці, не каб накінуць на вас пятлю, але каб вы паважна і адпаведна [стаялі пры] Госпадзе без перашкодаў.

36 А калі нехта лічыць за непрыстойнае для свае дзяўчыны, каб яна, перацьвіўшы, так і засталася, няхай робіць, як хоча; [гэтым] не зграшыць, няхай жэняцца.

37 А хто стаў у сэрцы непарушна і, ня маючы патрэбы, але ўладу маючы над воляй сваёй, судзіў гэтак у сэрцы сваім, каб захаваць сваё дзявоцтва, той добра робіць.

38 Так што хто аддае замуж, добра робіць; а хто не аддае, лепш робіць.

39 Жонка звязана законам да таго часу, пакуль жыве ейны муж; а калі муж ейны памрэ, яна вольная выйсьці замуж за каго хоча, толькі ў Госпадзе.

40 Але яна шчаслівейшая, калі застанеца так, паводле маёй парады; а я думаю, што і я маю Духа Богага.

1 Кар 8

1 Адносна ахвяраў ідалам мы ведаем, бо маем усякае веданьне. Але веданьне робіць ганарыстым, а любоў будзе.

2 А калі хто думае, што ён нешта ведае, той яшчэ нічога не разумее, як трэба разумець.

3 А калі хто любіць Бога, той мае разуменьне ад Яго.

4 Дык адносна ежы, ахвяраванай ідалам, мы ведаем, што ідал у сьвеце — нішто, і што няма іншага Бога, акрамя Аднаго.

5 Бо хаця і ёсьць гэтак званья богі, ці ў небе, ці на зямлі, бо ёсьць шмат багоў і шмат гаспадароў,

6 але ў нас адзін Бог Айцец, з Якога ўсё, і мы для Яго; і адзін Госпад Ісус Хрыстос, праз Якога ўсё, і мы праз Яго.

7 Але не ў-ва ўсіх такое веданьне; некаторыя і дагэтуль з сумленьнем, [якое прызнае] ідалаў, і ядуць [ахвяраванае ідалам] як ахвяры ідалам, і слабое сумленьне іхняе апаганьваецца.

8 А ежа не набліжае нас да Бога, бо ані калі ямо, не набываем, ані калі не ямо, не губляем.

9 Але глядзіце, каб ваша ўлада ня сталася спатыкненьнем для нядужых.

10 Бо калі хто ўбачыць, што ты, які маеш веданьне, узялягаеш у паганскай бажніцы, ці сумленьне яго, як слабога, не збудуецца, каб есьці ахвяры ідалам?

11 І праз тваё веданьне загіне нядужы брат, за якога памёр Хрыстос.

12 А гэтак грэшачы супраць братоў і б'ючы па слабым сумленьні іхнім, вы грашыць супраць Хрыста.

13 Дзеля гэтага, калі ежа горшыць брата майго, ня буду есьці мяса давеку, каб ня горшыць брата майго.

1 Кар 9

1 Ці я не апостал? Ці я ня вольны? Ці я ня бачыў Ісуса Хрыста, Госпада нашага? Ці вы — не мая справа ў Госпадзе?

2 Калі для другіх я не апостал, але не для вас; бо пячатка майго апостальства — гэта вы ў Госпадзе.

3 Вось такая мая абарона перад тымі, якія судзяць мяне.

4 Ці мы ня маем улады есьці і піць?

5 Ці ня маем улады хадзіць з сястрою жонкаю, як і пазасталыя апосталы, і браты Госпадавы, і Кіфа?

6 Ці адзін я і Барнаба ня маем улады не працаваць?

7 Хто калі служыць у войску на свой кошт? Хто садзіць вінаград і ня есьць пладоў яго? Ці хто пасе статак і ня есьць малака ад статку?

8 Ці толькі па-чалавечаму я гэтае гавару? Ці ня кажа гэтае самае і Закон?

9 Бо ў Законе Майсея напісана: «Не завязвай пысы валу, які малоціць». Ці пра валоў клапаціцца Бог?

10 Ці дзеля нас наогул гаворыць? Бо дзеля нас напісана, што той, хто арэ, павінен араць з надзеяй, і той, хто малоціць, [малаціць] з надзеяй атрымаць тое, на што спадзяецца.

11 Калі мы пасеялі ў вас духоўнае, ці вялікая рэч, калі пажнем у вас цялеснае?

¹² Калі другія атрымліваюць уладу над вамі, ці ня больш мы? Але мы не скарысталі з гэтае ўлады, але ўсё вытрымліваем, каб не ўчыніць якое перашкоды Эвангелью Хрыстоваму.

¹³ Ці вы ня ведаеце, што тыя, якія пры сьвятым працуюць, ядуць са сьвятыні? Што тыя, якія паслугуюць пры ахвярніку, бяруць частку ад ахвярніка?

¹⁴ Гэтак і Госпад загадаў тым, якія абвяшчаюць Эвангелье, жыць ад Эвангелья.

¹⁵ Але я нічым з гэтага не скарыстаўся; напісаў жа гэтае не дзеля таго, каб гэтак было для мяне, бо для мяне лепш памерці, чым каб хто прынізіў пахвалу маю.

¹⁶ Бо, калі я абвяшчаю Эвангелье, няма мне чым хваліцца, бо абавязак ляжыць на мне, і гора мне, калі я не абвяшчаю Эвангелья.

¹⁷ Бо калі я раблю гэтае сваёй ахвотай, маю нагароду, а калі супраць волі, [выконваю] даверанае гаспадарваньне.

¹⁸ Дык якая мая нагарода? Што, дабравесьчачы, бяз платы выкладаю Эвангелье Хрыстовае, не карыстаючыся маёю ўладаю ў Эвангельлі.

¹⁹ Бо, будучы вольным ад усіх, я паняволіў сябе ўсім, каб многіх здабыць.

²⁰ І я стаўся для Юдэяў, як Юдэй, каб здабыць Юдэяў; для тых, якія пад Законам, — як той, што пад Законам, каб здабыць тых, якія пад Законам;

²¹ для тых, якія без Закону, — як без Закону, ня будучы без Закону перад Богам, але пад законам Хрыста, каб здабыць тых, якія без Закону;

²² я стаўся для тых, якія слабыя, як слабы, каб здабыць тых, якія слабыя. Для ўсіх я стаўся ўсім, каб хоць некага збавіць.

²³ А гэта я раблю дзеля Эвангелья, каб стацца ўдзельнікам яго.

²⁴ Ці вы ня ведаеце, што тыя, якія бягуць на стадыёне, бягуць усе, але адзін атрымлівае ўзнагароду? Дык бяжыце, каб атрымаць.

²⁵ А кожны, хто змагаецца, устрымліваецца ад усяго: тыя, каб атрымаць вянок зьнішчальны, а мы — незьнішчальны.

²⁶ Дык я бягу, не як на няпэўнае, змагаюся, не як паветра б'ючы,

²⁷ але я вымучваю і няволю цела маё, каб, абвяшчаючы другім, самому ня стацца няздатным.

1 Кар 10

¹ Не хачу, браты, каб вы ня ведалі, што бацькі нашыя ўсе былі пад воблакам, і ўсе прайшлі праз мора,

² і ўсе ахрысьціліся ў Майсея ў воблаку і ў моры,

³ і ўсе елі тую самую духоўную ежу,

⁴ і ўсе пілі тое самае духоўнае пітво, бо пілі з духоўнае скалы, якая ішла за імі, а скала гэтая быў Хрыстос.

⁵ Але ня многіх з іх упадабаў Бог, бо яны палеглі ў пустыні.

⁶ А гэта сталася прыкладам для нас, каб мы ня мелі пажаданьня ліха, як пажадалі яны.

⁷ Ня будзьце таксама ідалапаклоньнікамі, як некаторыя з іх, як напісана: «Народ пасеў есьці і піць, і ўстаў гуляць».

⁸ Таксама ня будзем рабіць распусты, як некаторыя з іх распуставалі, і ў адзін дзень загінула дваццаць тры тысячы.

⁹ Таксама ня будзем спакушаць Хрыста, як некаторыя з іх спакушалі і загінулі ад зьмеяў.

¹⁰ Таксама не наракайце, як некаторыя з іх наракалі і загінулі ад нішчыцеля.

¹¹ А ўсё гэтае здарылася з імі ў прыклад і напісана дзеля напамінаньня нам, на якіх канец вякоў прыйшоў.

¹² Так што, хто думае, што стаіць, няхай сьцеражэцца, каб ня ўпасці.

13 Вас наведала спакуса ня іншая, як чалавечая. Але верны Бог, Які не пакіне вас быць спакушанымі больш, чым вы можаце, але са спакусай зробіць і выхад, каб вы маглі перанесці.

14 Таму, улюбёныя мае, уцякайце ад ідалапаклонства.

15 Кажу, як да мудрых; судзіце самі, што кажу.

16 Келіх дабраслаўлення, які дабраслаўляем, ці ня ёсьць супольнасьць Крыві Хрыстовае? Хлеб, які ламаем, ці ня ёсьць супольнасьць Цела Хрыстовага?

17 Як адзін хлеб, так і адно цела мы, многія, бо ўсе мы атрымліваем адзін хлеб.

18 Паглядзіце на Ізраіль паводле цела: ці тыя, якія ядуць ахвяраванае, ня ёсьць супольнікамі ахвярніка?

19 Дык што я кажу? Ці ідал ёсьць нечым? Ці ахвяра ідалам нечым ёсьць?

20 Але тое, што заколваюць пагане, для дэманаў заколваюць, а не для Бога. А я не хачу, каб вы сталіся супольнікамі дэманаў.

21 Ня можаце піць келіх Госпада і келіх дэманаў; ня можаце ўдзельнічаць у стале Госпада і стале дэманаў.

22 Ці будзем раздражняць Госпада? Ці мы дужэйшыя за Яго?

23 Усё мне можна, але ня ўсё карысна; усё мне можна, але ня ўсё будзе.

24 Ніхто няхай не шукае свайго, але кожны таго, што для іншага.

25 Усё, што продаецца на рэзынцы, ешце, не дасьледуючы дзеля сумленьня,

26 бо Госпадава зямля і што напаўняе яе.

27 А калі хто з бязьверных пакліча вас, і вы захочаце пайсьці, ешце ўсё, што дадуць, нічога не дасьледуючы дзеля сумленьня.

28 А калі хто скажа вам: «Гэта ахвяра ідалам», — ня ешце дзеля таго, хто паведаміў, і дзеля сумленьня, бо Госпадава зямля і што напаўняе яе.

29 А пра сумленьне кажу не тваё, але іншага; бо дзеля чаго мая свабода мае быць суджана чужым сумленьнем?

30 Калі я ў ласцы атрымліваю, навошта блюзьніць на мяне за тое, за што я дзякую?

31 Дык ці ясьцё, ці п'іце, ці нешта робіце, усё рабіце на славу Божую.

32 Ня станьцеся спатыкненьнем ані для Юдэяў, ані для Грэкаў, ані для царквы Божай,

33 як і я дагаджаю ўсім у-ва ўсім, шукаючы не для сябе карысьці, але для многіх, каб яны былі збаўленыя.

1 Кар 11

1 Станьцеся пераймальнікамі маімі, як і я — Хрыста.

2 Хвалю вас, браты, што вы ўсё маё памятаеце і трымаецеся традыцыі так, як я перадаў вам.

3 Хачу, каб вы ведалі, што ўсякаму мужу галава Хрыстос, а галава жонцы — муж, а галава Хрысту — Бог.

4 Усякі муж, які моліцца або прарочыць з накрытаю галавою, сароміць сваю галаву.

5 А ўсякая жанчына, якая моліцца або прарочыць з ненакрытаю галавою, сароміць сваю галаву, бо гэта тое самае, быццам яна паголеная.

6 Бо, калі жанчына не накрывае галавы, няхай стрыжэцца; а калі жанчыне сорамна стрыгчыся ці галіцца, няхай накрывае галаву.

7 Бо муж не павінен накрываць галаву, бо ён — вобраз і слава Бога; а жонка ёсьць слава мужа.

8 Бо ня муж ад жонкі, але жонка ад мужа.

9 І ня муж створаны праз жонку, але жонка праз мужа.

10 Дзеля гэтага жонка павінна мець на галаве [знак] улады дзеля анёлаў.

- 11 Зрэшты, ані муж бяз жонкі, ані жонка бяз мужа, у Госпадзе.
 12 Бо як жонка ад мужа, так і муж праз жонку, а ўсе — ад Бога.
 13 Судзіце самі ў сабе, ці належыць жанчыне з ненакрытай галавою маліцца Богу?
 14 Ці сама прырода ня вучыць вас, што калі мужчына расьціць валасы, гэта ганьба для яго,
 15 а калі жанчына расьціць валасы, гэта слава для яе, бо валасы дадзеныя ёй замест адзеньня.
 16 А калі хто думае спрачацца, мы ня маем гэткага звычайу, ані цэрквы Божыя.
 17 А загадваючы гэтае, не хвалю вас, бо вы зыходзіцеся не на лепшае, але на горшае.
 18 Бо, па-першае, чую, што калі вы зыходзіцеся ў царкве, між вамі ёсьць падзел, і я часткова веру,
 19 бо мясць быць між вамі і герэзіі, каб вартыя выявіліся між вамі.
 20 Далей, калі вы зыходзіцеся разам, няма [ў вас] спажываньня вячэры Госпадавай,
 21 бо кожны сьпяшаецца зьесьці ўласную вячэру, і адзін [застаецца] галодным, а другі ўпіваецца.
 22 Хіба вы дамоў ня маеце, каб есьці і піць? Або пагарджаеце царквою Божаю і сароміце тых, якія ня маюць? Што скажу вам? Ці пахвалю вас за гэтае? Не пахвалю.
 23 Бо я ад Госпада прыняў і тое вам перадаў, што Госпад Ісус у тую ноч, калі быў выдадзены, узяў хлеб
 24 і, падзякаваўшы, паламаў і сказаў: «Вазьміце, ешце, гэта ёсьць Цела Маё, якое за вас ломіцца. Рабіце гэта на ўспамін пра Мяне».
 25 Таксама і келіх пасля вячэры, кажучы: «Гэты келіх ёсьць Новы Завет у Крыві Маёй. Гэта рабіце, калі будзеце піць, на ўспамін пра Мяне».
 26 Бо кожны раз, калі вы ясьціце хлеб гэты і п'іце келіх гэты, сьмерць Госпада абвясчаеце, аж пакуль Ён прыйдзе.
 27 Так што хто есьць хлеб гэты ці п'е келіх Госпадавы нягодна, вінны будзе Цела і Крыві Госпадавай.
 28 Няхай жа выпрабуе сябе чалавек і гэтак няхай есьць з хлеба гэтага і п'е з келіха гэтага.
 29 Бо хто есьць і п'е нягодна, той есьць і п'е прысуд сабе, не зважаючы на Цела Госпадава.
 30 Дзеля гэтага сярод вас шмат слабых і хворых, і даволі памірае.
 31 Бо калі мы зважаем на саміх сябе, ня будзем суджанымі.
 32 А калі мы суджаныя, Госпад карае нас, каб не былі мы асуджаныя разам са сьветам.
 33 Так што, браты мае, зыходзячыся на вячэру, адзін на аднаго чакайце.
 34 А калі хто галодны, няхай есьць дома, каб збірацца вам не на асуджэньне. А пра ўсё пазасталае загадаю, калі прыйду.

1 Кар 12

- 1 Адносна ж духоўных [дароў], браты, не хачу, каб вы ня ведалі.
 2 Вы ведаеце, што, калі былі вы паганамі, да ідалаў безгалосых скіроўваліся, быццам вялі вас.
 3 Дзеля гэтага паведамляю вам, што ніхто, хто гаворыць у Духу Божым, ня скажа праклёну на Ісуса; і ніхто ня можа назваць Ісуса Госпадам, як толькі ў Духу Сьвятым.
 4 Ёсьць адрозьненні ў дарах, але Дух той самы;
 5 і ёсьць адрозьненні ў служэньнях, але Госпад той самы;
 6 і ёсьць адрозьненні ў дзеяньнях, але Бог той самы, Які ўсё ў-ва ўсіх робіць.

- 7 А кожнаму даецца выяўленьне Духа дзеля карысьці.
- 8 Бо адному даецца праз Духа слова мудрасьці, а другому — слова веданьня праз таго самага Духа;
- 9 а іншаму — вера ў тым самым Духу; а другому — дары аздраўляньня ў тым самым Духу;
- 10 іншаму — рабіць цуды, іншаму — прароцтва, іншаму — распазнаваньне духаў, іншаму — разнастайныя мовы, а іншаму — тлумачэньне моваў.
- 11 А ўсё гэтае робіць адзін і той самы Дух, надзяляючы кожнага асобна, як Ён хоча.
- 12 Бо як цела адно, але мае шмат членаў, і ўсе члены аднаго цела, хоць іх і шмат, ёсьць адно цела, гэтак і Хрыстос.
- 13 Бо мы ўсе адным Духам ахрышчаны ў адно цела, ці Юдэі, ці Грэкі, ці слугі, ці вольныя, і ўсе напоены адным Духам.
- 14 Бо і цела — гэта не адзін член, але шмат.
- 15 Калі скажа нага: «Як я не рука, я не ад цела», хіба дзеля гэтага яна не ад цела?
- 16 І калі скажа вуха: «Як я ня вока, я не ад цела», хіба дзеля гэтага яно не ад цела?
- 17 Калі ўсё цела — вока, дзе слых? Калі ўсё — СЛЫХ, дзе нюх?
- 18 Але цяпер Бог разьмясьціў члены, кожны з іх асобна, у цэле, як Сам хацеў.
- 19 А калі б усе былі адзін член, дзе цела?
- 20 Але цяпер членаў шмат, а цела адно.
- 21 Ня можа вока сказаць руцэ: «Я ня маю ў табе патрэбы», або таксама галава нагам: «Я ня маю ў вас патрэбы».
- 22 Але члены цела, якія лічацца слабейшымі, нашмат больш патрэбныя,
- 23 і тыя, якія нам падаюцца менш пачэснымі ў цэле, атачаем асаблівай пашанай, і нашыя непрыстойныя [члены] маюць асаблівую павагу.
- 24 А нашыя паважаныя [члены] ня маюць [такой] патрэбы. Але Бог спалучыў цела, даўшы тым, якія маюць недахопы, асаблівую пашану,
- 25 каб не было падзелу ў цэле, але члены адзін пра аднаго клапаціліся.
- 26 І калі церпіць адзін член, церпяць з ім усе члены; калі славіцца адзін член, радуецца з ім усе члены.
- 27 Вы ж — Цела Хрыстовае, а паасобна — члены.
- 28 І адных Бог паставіў у царкве, па-першае, апосталамі, па-другое, прарокамі, па-трэцяе, настаўнікамі; пасля — [тых, хто мае] сілы, пасля — дары аздраўляньня, дапамаганьня, гаспадараваньня, разнастайныя мовы.
- 29 Ці ўсе апосталы? Ці ўсе прарокі? Ці ўсе настаўнікі? Ці ўсе сілы?
- 30 Ці ўсе маюць дары аздраўляньня? Ці ўсе гавораць мовамі? Ці ўсе тлумачаць?
- 31 Рупцесья пра дары большыя, і я пакажу вам шлях яшчэ лепшы.

1 Кар 13

- 1 Калі я гавару мовамі чалавечымі і анэльскімі, а любові ня маю, я — медзь, якая зьвініць, ці цымбаль, якія гудуць.
- 2 І калі я маю прароцтва, і ведаю ўсе тайны і ўсякае веданьне, і калі маю ўсю веру, каб і горы перастаўляць, а любові ня маю, я — нішто.
- 3 І калі я раздам усю маёмасьць маю, і аддам цела маё на спаленьне, а любові ня маю, няма мне ніякае карысьці.
- 4 Любоў доўга церпіць, робіць дабро; любоў не зайздросьціць; любоў не вывышаецца, не надзімаецца,
- 5 ня робіць непрыстойнага, не шукае свайго, ня гневаецца, ня думае ліхога,
- 6 ня радуецца з няправеднасьці, але цешыцца з праўды;
- 7 усё вытрымлівае, усяму верыць, на ўсё спадзяецца, усё трывае.

8 Любоў ніколі ня зьнікне, калі нават прароцтвы зьнікнуць, калі мовы змоўкнуць, калі веданьне зьнішчыцца.

9 Бо мы часткова ведаем і часткова прарочым;

10 а калі прыйдзе дасканалая, тады тое, што частковае, зьнікне.

11 Калі я быў немаўлём, як немаўлятка гаварыў, як немаўлятка думаў; а калі стаўся мужам, пакінуў тое, што немаўляці.

12 Бо цяпер мы бачым праз [мутнае] шкло, невыразна; а тады — абліччам да аблічча; цяпер я разумею часткова, а тады пазнаю [гэтаксама], як я сам пазнаны.

13 А цяпер застаюцца вера, надзея, любоў — гэтыя тры; але большая з іх — любоў.

1 Кар 14

1 Імкніцеся да любові; і рупцеся пра [дары] духоўныя, асабліва пра тое, каб прарочыць.

2 Бо хто гаворыць [незнаёмай] моваю, той гаворыць ня людзям, але Богу; бо ніхто ня чуе, [як] ён тайны духам гаворыць.

3 А хто прарочыць, той гаворыць людзям на збудаваньне, і на заахвочваньне, і на пацешаньне.

4 Хто гаворыць [незнаёмай] моваю, збудоўвае сябе; а хто прарочыць, царкву збудоўвае.

5 Хачу, каб вы ўсе гаварылі мовамі, але больш, каб вы прарочылі, бо той, хто прарочыць, большы за таго, хто гаворыць мовамі, хіба што ён будзе і тлумачыць, каб царква атрымала збудаваньне.

6 Цяпер, як я прыйду да вас, браты, гаворачы мовамі, якая вам карысьць, калі ня буду гаварыць да вас ці з адкрыцьцём, ці з веданьнем, ці з прароцтвам, ці з навучаньнем?

7 Падобна і бяздушныя [рэчы], якія голас даюць, ці жалейка, ці гусьлі, калі не даюць разьдзельнасьці гукаў, як даведацца, што граюць на жалейцы ці граюць на гусьлях?

8 І калі труба будзе даваць невыразны голас, хто пачне рыхтавацца да бітвы?

9 Гэтак і вы, калі языком не вымавіце выразнае слова, як зразумеюць, што вы гаворыце? Бо вы будзеце гаварыць на вецер.

10 Колькі, напрыклад, разнастайных моваў у свеце, і ніводнае бяз голасу.

11 Дык калі я ня ведаю значэньня мовы, буду чужынам для таго, хто гаворыць, і той, хто гаворыць, [будзе] для мяне чужынец.

12 Гэтак і вы, калі рупіцеся пра [дары] духоўныя, шукайце, каб набываць іх дзеля збудаваньня царквы.

13 Дзеля гэтага той, хто гаворыць [незнаёмай] моваю, няхай моліцца, каб тлумачыць.

14 Бо, калі я малюся [незнаёмай] моваю, дух мой моліцца, а розум мой бяз плоду.

15 Дык што? Буду маліцца духам, буду маліцца і розумам; буду сьпяваць духам, буду сьпяваць і розумам.

16 Бо калі ты будзеш дабраслаўляць духам, як той, хто стаіць на месцы [чалавека] простага, скажа «Амэн» на тваю падзяку, бо ён ня ведае, што ты гаворыш.

17 Бо ты добра дзякуеш, але іншы не збудоўваецца.

18 Дзякую Богу майму, больш за ўсіх вас гаворачы мовамі,

19 але ў царкве хачу лепш сказаць пяць словаў розумам маім, каб і другіх навучыць, чым дзясяткі тысячаў словаў на [незнаёмай] мове.

20 Браты! Ня будзьце дзецьмі розумам; на благое будзьце немаўлятамі, а розумам будзьце дасканалымі.

- 21 У Законе напісана: «Іншымі мовамі і іншымі вуснамі буду гаварыць да народу гэтага, але і тады не паслухаюць Мяне, — кажа Госпад».
- 22 Так што мовы ёсьць на знак не для тых, якія вераць, але для бязверных; а прароцтва не для бязверных, але для тых, якія вераць.
- 23 Дык калі ўся царква зыйдзеца разам, і ўсе будуць гаварыць мовамі, а ўвойдуць да вас [людзі] простыя ці бязверныя, ці ня скажуць яны, што вы вар'яцеце?
- 24 А калі ўсе прарочаць, і ўвойдзе нейкі чалавек бязверны ці просты, дык усімі ён дакараны, усімі суджаны,
- 25 і гэтак таямніцы сэрца ягонага выяўляюцца, і ён, упаўшы на аблічча, паклоніцца Богу, паведамляючы: «Праўдзіва, з вамі Бог!»
- 26 Дык што, браты? Калі вы зыходзіцеся, кожны з вас мае псалым, мае навучаньне, мае [незнаёмую] мову, мае адкрыцьцё, мае тлумачэньне; усё няхай будзе на збудаваньне.
- 27 Калі хто гаворыць [незнаёмай] моваю, [гаварыце] па двое ці, найбольш, па трое, і па чарзе, і адзін няхай тлумачыць.
- 28 А калі няма тлумача, няхай маўчыць у царкве, а гаворыць сабе і Богу.
- 29 І прарокі няхай гавораць двое ці трое, а іншыя няхай разважаюць.
- 30 А калі іншаму з тых, якія сядзяць, [нешта] адкрыецца, першы няхай маўчыць.
- 31 Бо ўсе адзін за адным можаць прарочыць, каб усе былі навучаныя і ўсе былі сучешаныя.
- 32 І духі прарочыя паслухмяныя прарокам,
- 33 бо Бог ня ёсьць [Бог] бязладзьдзя, але супакою, як ва ўсіх цэрквах у сьвятых.
- 34 Жанчыны вашыя ў цэрквах няхай маўчаць; бо не дазволена ім гаварыць, але каб былі паслухмяныя, як і Закон кажа.
- 35 А калі хочуць нечаму навучыцца, няхай пытаюцца дома ў мужоў сваіх, бо сорамна жанчынам гаварыць у царкве.
- 36 Ці ад вас выйшла слова Божая? Або ці да вас адных прыйшло?
- 37 Калі хто лічыць, што ён прарок ці духоўны, той няхай ведае, што тое, што я пішу вам, ёсьць прыказаньні Госпадавы.
- 38 А калі хто ня ведае, няхай ня ведае.
- 39 Так што, браты, рупцеся, каб прарочыць, і не забараняйце гаварыць мовамі.
- 40 Усё няхай будзе прастойна і парадкам.

1 Кар 15

- 1 Паведамляю вам, браты, Эвангелье, якое я дабравесціў вам, і якое вы прынялі, і ў якім стаіць,
- 2 і праз якое збаўляецца, калі будзеце трымацца таго слова, якое я дабравесціў вам, калі толькі не надарма паверылі.
- 3 Бо я найперш перадаў вам тое, што і сам прыняў, што Хрыстос памёр за грахі нашыя паводле Пісаньняў,
- 4 і што Ён быў пахаваны і ўваскрос на трэці дзень, паводле Пісаньняў,
- 5 і што Ён зьявіўся Кіфе, а пасля — Дванаццаці,
- 6 пасля зьявіўся больш чым пяцістам братам за раз, з якіх многія дагэтуль жывуць, а некаторыя паўміралі;
- 7 пасля зьявіўся Якубу, пасля — усім апосталам,
- 8 а апошняму з усіх зьявіўся і мне, быццам неданоску.
- 9 Бо я — найменшы з апосталаў, які ня варты называцца апосталам, бо я перасьледаваў царкву Божую,
- 10 але з ласкі Бога ёсьць тым, кім ёсьць, і ласка Ягоная ў-ва мне не была дарэмнай, але я больш за іх усіх працаваў; дый ня я, але ласка Божая, якая са мною.

- 11 Дык ці я, ці яны, мы гэтак абвяшчаем, і вы гэтак паверылі.
- 12 А калі пра Хрыста абвяшчаецца, што Ён уваскрос з мёртвых, як некаторыя з вас кажуць, што няма ўваскрасеньня мёртвых?
- 13 Калі няма ўваскрасеньня мёртвых, дык і Хрыстос не ўваскрос;
- 14 а калі Хрыстос не ўваскрос, тады дарэмнае і абвяшчэньне нашае, дарэмная і вера ваша.
- 15 А нас знайшлі б фальшывымі сьведкамі Божымі, бо мы сьведчылі пра Бога, што Ён уваскрасіў Хрыста, Якога не ўваскрашаў, калі мёртвыя не ўваскрасаюць.
- 16 Бо калі мёртвыя не ўваскрасаюць, дык і Хрыстос не ўваскрос;
- 17 а калі Хрыстос не ўваскрос, дык вера ваша марная, вы яшчэ ў грахах ваших.
- 18 Таму і тыя, якія памерлі ў Хрысьце, загінулі.
- 19 Калі мы толькі ў гэтым жыцьці спадзяемся на Хрыста, мы найбольш жалю годныя з усіх людзей.
- 20 Але цяпер Хрыстос уваскрос з мёртвых, стаўся Першынцам сярод памёршых.
- 21 Бо як праз чалавека сьмерць, гэтак праз чалавека і ўваскрасеньне мёртвых.
- 22 Бо як у Адаме ўсе паміраюць, гэтак у Хрысьце ўсе ажывуць,
- 23 але кожны — у сваім парадку: Першынец — Хрыстос, пасля — Хрыстовыя ў прыйсьце Ягонае,
- 24 а пасля — **КАНЕЦ**, калі Ён перадасьць Валадарства Богу і Айцу, калі зьнішчыць усякае начальства, і ўсякую ўладу і сілу,
- 25 бо Яму належыць валадарыць, пакуль пакладзе ўсіх ворагаў пад ногі Свае.
- 26 Апошні вораг будзе зьнішчаны — **СЬМЕРЦЬ**,
- 27 бо ўсё падпарадкаваў пад ногі Яго. А калі сказана, што ўсё падпарадкавана, зразумела, што акрамя Таго, Які падпарадкаваў Яму ўсё.
- 28 А калі ўсё будзе падпарадкавана Яму, тады і Сам Сын падпарадкуецца Таму, Які падпарадкаваў Яму ўсё, каб быў Бог усё ў-ва ўсім.
- 29 Іначай, што будуць рабіць тыя, якія хрысьціцца дзеля мёртвых? Калі мёртвыя зусім не ўваскрасаюць, навошта хрысьціцца дзеля мёртвых?
- 30 Навошта і мы ўсякую гадзіну ў небаьспецы?
- 31 Я штодня паміраю, сьвяржае гэта пахвала ваша, якую маю ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.
- 32 Калі б я па-чалавечаму змагаўся са зьвярамі ў Эфэсе, якая мне карысьць, калі мёртвыя не ўваскрасаюць? «Будзем есьці і піць, бо заўтра памром!»
- 33 Не падманвайце сябе: благія таварыствы псуюць добрыя звычкі.
- 34 Працьверзіцеся на праведнасьць і не грашыце; бо некаторыя [з вас] ня ведаюць Бога, на сорам вам кажу.
- 35 Але скажа нехта: “Як уваскрэснуць мёртвыя? Ды ў якім целе прыйдуць?”
- 36 Неразумны! Тое, што ты сееш, не ажыве, калі не памрэ.
- 37 І тое, што сееш, сееш ня цела, якое будзе, але голае зерне, можа, пшанічнае, ці якое іншае,
- 38 а Бог дае яму цела, як хоча, і кожнаму насеньню — **сваё цела**.
- 39 Ня ўсякае цела такое самае цела, але адно цела ў людзей, а іншае цела ў жывёлаў, іншае ў рыбаў, іншае ў птушак.
- 40 І [ёсьць] целы нябесныя, і целы зямныя; але адна слава нябесных, а другая — **ЗЯМНЫХ**,
- 41 іншая слава сонца, і іншая слава месяца, і іншая слава зорак, бо зорка ад зоркі розьніцца ў славе.
- 42 Гэтак і ўваскрасеньне мёртвых: сеецца ў сапсутасьці, уваскрашаецца ў незьнішчальнасьці;

- 43 сеецца ў ганьбе, уваскрашаецца ў славе; сеецца ў нядужасьці, уваскрашаецца ў моцы;
- 44 сеецца цела душэўнае, уваскрашаецца цела духоўнае. Ёсьць цела душэўнае, і ёсьць цела духоўнае.
- 45 Гэтак і напісана: «Стаўся першы чалавек Адам душою жывою», а апошні Адам — **ДУХ**, які ажыўляе.
- 46 Але спачатку не духоўнае, але душэўнае; духоўнае пасля.
- 47 Першы чалавек — з **ЗЯМЛІ**, зямны; другі Чалавек — **ГОСПАД** з неба.
- 48 Які зямны, гэтакія і зямныя; і які Нябесны, гэтакія і нябесныя.
- 49 І як мы насілі вобраз зямнога, будзем насіць і вобраз Нябеснага.
- 50 А тое скажу, браты, што ня могуць цела і кроў увапдкаеміць Валадарства Богага, і сапсутасьць не ўспадкаеміць незьнішчальнасьці.
- 51 Вось, кажу вам тайну: ня ўсе мы памром, але ўсе пераменімся,
- 52 у адзін момант, у імгненьне вока, пры апошняй трубе; бо затрубіць, і мёртвыя ўваскрэснуты незьнішчальнымі, і мы пераменімся.
- 53 Бо зьнішчальнае гэтае мусіць апрануцца ў незьнішчальнасьць, і сьмяротнае гэтае — **апрануцца ў несьмяротнасьць**.
- 54 А калі зьнішчальнае гэтае апранецца ў незьнішчальнасьць, і сьмяротнае гэтае апранецца ў несьмяротнасьць, тады станецца напісанае слова: «Паглынутая сьмерць перамогаю».
- 55 «Сьмерць, дзе тваё джала? Пекла, дзе твая перамога?»
- 56 Джала сьмерці — **грэх**, а сіла грэху — **закон**.
- 57 Падзяка ж Богу, Які даў нам перамогу праз Госпада нашага Ісуса Хрыста!
- 58 Так што, браты мае ўлюбёныя, будзьце непарушныя, непахісныя, у справе Госпадавай мейце рупнасьць заўсёды, ведаючы, што праца ваша не дарэмная перад Госпадам.

1 Кар 16

- 1 А адносна складак, якія для сьвятых, рабіце і вы так, як я загадаў цэрквам Галаякім:
- 2 у першы [дзень] пасья суботы кожны з вас няхай складае ў сябе і зьбірае паводле таго, як яму вядзецца, каб не рабіць складак тады, калі я прыйду.
- 3 А калі я прыйду, пашлю тых, якіх вы вызначыце праз лісты, занесьці дар ваш у Ерусалім.
- 4 А калі будзе варта і мне пайсьці, яны пойдучь са мною.
- 5 Я ж прыйду да вас, калі прайду Македонію, бо праз Македонію праходжу.
- 6 А ў вас, можа быць, затрымаюся, або і перазіму, каб вы мяне праводзілі, куды я пайду.
- 7 Бо не хачу бачыць вас цяпер мімаходам, але спадзяюся застацца нейкі час з вамі, калі Госпад дазволіць.
- 8 А ў Эфэсе я застануся да Пяцідзясятніцы,
- 9 бо для мяне адчыненыя вялікія і зручныя дзьверы і шмат супраціўнікаў.
- 10 Калі ж прыйдзе Цімафей, глядзіце, каб быў у вас бяз страху; бо ён справу Госпада выконвае, як і я.
- 11 Дык няхай ніхто не пагарджае ім, а правядзіце яго ў супакоі, каб ён прыйшоў да мяне, бо я чакаю яго з братамі.
- 12 Што да брата Апалёса, дык я шмат прасіў яго, каб ён прыйшоў да вас з братамі; ды ён зусім ня меў ахвоты, каб прыйсьці цяпер, але прыйдзе, калі будзе мець час.
- 13 Чувайце, стойце ў веры, будзьце мужнымі, умацоўвайцеся.
- 14 Усё ў вас няхай будзе ў любові.

15 Прашу ж вас, браты: вы ведаеце дом Стэфана, што ён ёсьць пачатак Ахаі і што яны аддалі сябе на служэньне сьвятым;

16 дык і вы будзьце паслухмяныя гэтакім і кожнаму, хто дапамагае нам і працуе.

17 Я радуся з прыходу Стэфана, і Фартуната, і Ахаіка, што яны дапоўнілі вашу нястачу,

18 бо яны супакоілі дух мой і ваш. Дык зважайце на такіх.

19 Вітаюць вас цэрквы Азійскія. Вітаюць вас шчыра ў Госпадзе Акіла і Прыскіла з царквою, якая ў іх доме.

20 Вітаюць вас усе браты. Прывітайце адзін аднаго пацалункам сьвятым.

21 Прывітаньне маёй рукою, Паўлавай.

22 Калі хто ня любіць Госпада Ісуса Хрыста, няхай будзе адлучаны! Прыходзіць наш Госпад!

23 Ласка Госпада Ісуса Хрыста з вамі.

24 Любоў мая з усімі вамі ў Хрысьце Ісусе. Амэн.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА КАРЫНЬЦЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

- 1 Павал, з волі Божай апостал Ісуса Хрыста, і Цімафей, брат, — царкве Божай, што ў Карыньце, з усімі сьвятымі, якія ва ўсёй Ахаі:
- 2 ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
- 3 Дабраслаўлены Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, Айцец міласэрнасьці і Бог усякага пацяшэньня,
- 4 Які пацяшае нас у кожным прыгнёце нашым, каб мы маглі пацяшаць тых, якія ў-ва ўсялякім прыгнёце, пацяшэньнем, якім Бог пацяшае нас!
- 5 Бо як памнажаюцца ў нас пакуты Хрыстовыя, гэтак праз Хрыста памнажаецца і пацяшэньне нашае.
- 6 А калі мы сьціснутыя, дык дзеля вашага пацяшэньня і збаўленьня, якое зьдзяйсняецца праз перажываньне тых самых пакутаў, якія і мы церпім. Калі мы пацешаныя, дык дзеля вашага пацяшэньня і збаўленьня.
- 7 І надзея нашая на вас цьвёрдая, бо мы ведаем, што вы супольнікі як пакутаў, так і пацяшэньня.
- 8 Бо мы ня хочам, каб вы, браты, ня ведалі пра наш прыгнёт, які стаўся нам у Азіі, бо бязьмерна цяжка было нам і па-над сілу, так што мы згубілі надзею застацца жывымі.
- 9 Але мы мелі самі ў сабе прысуд сьмяротны, каб спадзявацца не на саміх сябе, але на Бога, Які ўваскраша мёртвых,
- 10 Які і выбавіў нас ад так вялікай сьмерці, і выбаўляе, на Якога спадземся, што і яшчэ выбаўляць будзе
- 11 пры дапамозе і вашай малітвы за нас, каб за дараванае нам па просьбе многіх дзякавалі за нас многія.
- 12 Бо пахвала наша я гэтка — сьведчаньне сумленьня нашага, што мы ў прастве і шчырасьці Божай, не ў цялеснай мудрасьці, але ў ласцы Божай жылі ў сьвеце, а асабліва, у вас.
- 13 Бо мы пішам вам ня што іншае, але тое, што вы чытаеце ці пазнаяце, а спадзяюся, што да канца спазнаеце,
- 14 як вы часткова і даведаліся ад нас, што мы — пахвала вашая, як і вы — нашая, у дзень Госпада Ісуса.
- 15 І з гэтай пэўнасьцю я хацеў прыйсьці да вас раней, каб вы другі раз мелі ласку,
- 16 і праз вас прайсьці ў Македонію, і зноў з Македоніі прыйсьці да вас, а вы правялі б мяне ў Юдэю.
- 17 Маючы гэткую пастанову, ці я лёгкадумна зрабіў? Ці тое, што я пастанаўляю, паводле цела пастанаўляю, каб было ў мяне «Так, так» і «Не, не»?
- 18 Верны ж Бог, што слова нашае да вас не было «Так» і «Не»!
- 19 Бо Сын Божы, Ісус Хрыстос, Якога мы ў вас абвяшчалі, і я, і Сілуан, і Цімафей, ня быў «Так» і «Не», але было ў Ім «Так».
- 20 Бо ўсе абяцанні Божыя ў Ім «Так» і ў Ім «Амэн», на славу Богу праз нас.
- 21 А Той, Які зацьвердзіў нас з вамі ў Хрысьце і памазаў нас, ёсьць Бог,
- 22 Які і запячатаў нас, і даў заруку Духа ў сэрцы нашыя.
- 23 Прызываю Бога ў сьведкі на душу маю, што, шкадуучы вас, я дагэтуль не прыйшоў у Карынт;
- 24 не таму, што мы пануем над вераю вашай, але мы супрацоўнікі ў радасьці вашай, бо ў веры вы стаіце.

2 Кар 2

- ¹ Але я судзіў у сабе не прыходзіць да вас ізноў у смутку,
² бо, калі я засмучаю вас, хто разьвяселиць мяне, як ня той, хто засмучаны мною?
³ І я пісаў вам гэта, каб, прыйшоўшы, ня мець смутку ад тых, ад якіх я мусіў мець радасьць. Я маю пэўнасьць адносна ўсіх вас, што мая радасьць — **ДЛЯ ЎСІХ ВАС [радасьць]**.
⁴ Бо з вялікага прыгнёту і ўціску сэрца пісаў я вам з многімі сьлязьмі, не каб вы былі засмучаныя, але каб спазналі любоў, якую я з лішкам маю да вас.
⁵ А калі хто засмуціў, не мяне засмуціў, але часткова, каб [яго] не абцяжарваць, усіх вас.
⁶ Даволі гэткаму самога дакараньня ад большасьці;
⁷ так што лепш ужо вам дараваць [яму] і сущыць, каб гэтакі ня быў ахоплены смуткам празьмерным.
⁸ Дзеля гэтага загадваю вам засьведчыць яму любоў.
⁹ Бо дзеля гэтага я і пісаў, каб выпрабаваць вас, ці ў-ва ўсім вы паслухмяныя.
¹⁰ А каму вы што даруеце, таму і я; бо і я, калі што дараваў каму, дараваў дзеля вас перад абліччам Хрыста,
¹¹ каб не ашукаў нас шатан; бо нам вядомыя думкі ягоныя.
¹² Калі ж я прыйшоў у Трааду дзеля Эвангелья Хрыстовага і дзьверы былі мне адчыненыя ў Госпадзе,
¹³ я ня меў патолі духу майму, не знайшоўшы Ціта, брата майго, але, разьвітаўшыся з імі, пайшоў у Македонію.
¹⁴ Падзяка ж Богу, Які заўсёды дае нам трыюмфаваць у Хрысьце, і водар веданьня пра Сябе выяўляе праз нас у-ва ўсякім месцы.
¹⁵ Бо мы — **сладчы Хрыстовага для Бога ў тых**, якія збаўленыя, і ў тых, якія гінуць.
¹⁶ Для адных — **водар сьмерці на сьмерць**, а для другіх — **водар жыцьця на жыцьцё**. І хто здатны на гэта?
¹⁷ Бо мы не фальшуем слова Божае, як многія, але гаворым у шчырасьці, як ад Бога, перад Богам у Хрысьце.

2 Кар 3

- ¹ Ці пачнем ізноў адрэкамэндоўваць сябе [вам]? Ці мы патрабуем, як некаторыя, даручальных лістоў да вас ці даручальных [лістоў] ад вас?
² Вы — **наш ліст**, напісаны ў сэрцах нашых, які ведаюць і чытаюць усе людзі.
³ Бо яўна [для ўсіх], што вы — **ліст Хрыстовы**, напісаны праз служэньне нашае не атрамантам, але Духам Бога Жывога, не на каменных табліцах, але на цялесных табліцах сэрца.
⁴ А гэтакую пэўнасьць мы маем у Богу праз Хрыста
⁵ не таму, што мы здольныя залічыць нешта сабе, нібыта праз сябе, але здольнасьць нашая ад Бога,
⁶ Які даў нам здольнасьць быць служыцелямі Новага Завету, ня літары, але духа, бо літара забівае, а дух ажыўляе.
⁷ Калі ж служэньне сьмерці, высечанае літарамі на камянях, было ў такой славе, што сыны Ізраіля не маглі глядзець на аблічча Майсея дзеля славы аблічча ягонага, якая зьнікала,
⁸ дык ці ня шмат больш будзе ў славе служэньне Духа?
⁹ Бо калі служэньне асуджэньня ёсьць слава, шмат больш багатае славаю служэньне праведнасьці.

- 10 Бо і тое, што мела славу, не было слаўным у сваёй меры з прычыны бязьмернасьці [будучай] славы.
- 11 Бо калі мае славу тое, што зьнікае, тым больш у славе тое, што застаецца.
- 12 Дык, маючы гэткую надзею, дзейнічаем з вялікай адвагаю.
- 13 І ня так, як Майсей, які ўскладаў заслону на аблічча сваё, каб сыны Ізраіля не глядзелі на канец таго, што зьнікае.
- 14 Але скамянелі думкі іхнія, бо тая заслона да сёньня застаецца нязьнятай пры чытаньні Старога Запавету, таму што яна ў Хрысьце зьнішчаецца.
- 15 Аж да сёньня, калі яны чытаюць Майсея, заслона ляжыць на сэрцы іхнім,
- 16 а калі хто зьвернецца да Госпада, заслона здымаецца.
- 17 Госпад ёсьць Дух, а дзе Дух Госпадаў, там свабода.
- 18 Мы ж усе, адкрытым абліччам узіраючыся на славу Госпадаву, перамяняемся ў Ягоны вобраз ад славы ў славу, як ад Госпадавага Духа.

2 Кар 4

- 1 Дзеля гэтага, маючы такое служэньне, бо мы атрымалі літасьць, мы не журымся,
- 2 але адмаўляемся тайных [учынкаў] сораму, ня ходзячы падступна і не перакручваючы Слова Божлага, але выяўленьнем праўды адрэкамэндоўваем сябе сумленьню кожнага чалавека перад Богам.
- 3 А калі і закрытае Эвангелье нашае, закрыта для тых, якія гінуць,
- 4 для бязьверных, у якіх бог веку гэтага засьляпіў думкі, каб не ўзыйшло ім святло Эвангелья славы Хрыста, Які ёсьць вобраз Божы.
- 5 Бо мы не саміх сябе абвяшчаем, але Хрыста Ісуса, Госпада; а мы — слугі вашыя дзеля Ісуса.
- 6 Таму што Бог, Які сказаў з цемры зазьзяць святлу, Сам зазьзяў у сэрцах нашых дзеля прасьвятленьня [нас] пазнаньнем славы Божае ў абліччы Ісуса Хрыста.
- 7 А скарб гэты мы маем у гліняных начыньнях, каб прасьмернасьць моцы была ад Бога, а ня з нас.
- 8 Мы ў-ва ўсім усісканья, але ня сыціснутыя; мы зьбянтэжаныя, але не губляем надзеі;
- 9 мы перасьледаваныя, але не пакінутыя; мы паваленыя, але ня гінем.
- 10 Мы заўсёды носім у целе мёртвасьць Госпада Ісуса, каб і жыцьцё Ісуса выявілася ў целе нашым.
- 11 Бо мы, жывыя, заўсёды выдаваныя на сьмерць дзеля Ісуса, каб і жыцьцё Ісуса выявілася ў сьмяротным целе нашым.
- 12 Так што сьмерць дзейнічае ў нас, а жыцьцё — у вас.
- 13 А маючы той самы дух веры, як напісана: «Я верыў і дзеля гэтага гаварыў», і мы верым і дзеля гэтага гаворым,
- 14 ведаючы, што Той, Які ўваскрасіў Госпада Ісуса, уваскрасіць праз Ісуса і нас і паставіць разам з вамі.
- 15 Бо ўсё дзеля вас, каб багацьце ласкі праз шматлікія падзякі памнажалася на славу Божую.
- 16 Дзеля гэтага мы не журымся, але, калі наш вонкавы чалавек зьнішчаецца, дык унутраны дзень пры дні абнаўляецца.
- 17 Бо гэты караценькі лёгкі прыгнёт наш робіць яшчэ большай і большай вагу славы вечнае для нас,
- 18 якія глядзім не на бачнае, але на нябачнае, бо бачнае — часовае, а нябачнае — вечнае.

2 Кар 5

- 1 Бо мы ведаем, што калі зямны наш дом, хаціна, зруйнуецца, мы маем пабудову ад Бога, дом, які не рукамі зроблены, вечны ў небе.
- 2 Бо дзеля гэтага мы і ўздыхаем, жадаючы апрануцца ў нашае жытло з неба,
- 3 каб мы знайшлі сябе апранутымі, а ня голымі.
- 4 Бо мы, знаходзячыся ў хаціне, уздыхаем пад цяжарам, бо ня хочам пазбыцца [яе], але апрануцца, каб сьмяротнае ахоплена было жыццём.
- 5 На гэта самае і стварыў нас Бог, і даў нам заруку Духа.
- 6 Дык мы заўсёды маем пэўнасьць і ведаем, што, жывучы ў целе, жывем па-за Госпадам.
- 7 Бо мы ходзім вераю, а ня бачаньнем.
- 8 Дык мы маем пэўнасьць і жадаем лепей жыць па-за целам і жыць у Госпадзе.
- 9 Дзеля гэтага мы намагаемся, ці жывучы ў Ім, ці па-за Ім, быць даспадобы Яму.
- 10 Бо ўсе мы мусім зьвіцца перад судовы пасада Хрыста, каб кожны атрымаў за тое, што ён учыніў, будучы ў целе, ці добрае, ці благое.
- 11 Дык, ведаючы страх Госпадавы, мы пераконваем людзей, а для Бога мы яўныя, і спадзяюся, што і для вашых сумленьняў яўныя.
- 12 Бо мы не адрэкамэндоўваем сябе вам зноў, але даем вам нагоду хваліцца намі, каб мелі вы [адказ] для тых, якія хваляцца абліччам, а ня сэрцам.
- 13 Бо калі мы дзівачэм, дык дзеля Бога; калі пры розуме, дык дзеля вас.
- 14 Бо любоў Хрыстова панукае нас, якія гэтак пастанавілі, што калі адзін памёр за ўсіх, дык усе памерлі.
- 15 І Ён памёр за ўсіх, каб тыя, якія жывуць, больш не дзеля сябе жылі, але дзеля Таго, Які памёр за іх і ўваскрос.
- 16 Так што мы адгэтуль нікога ня ведаем паводле цела; а калі і ведалі Хрыста паводле цела, дык цяпер ужо ня ведаем.
- 17 Так што хто ў Хрысьце, той новае стварэньне; старое мінула, вось, сталася ўсё новае.
- 18 Усё ж ад Бога, Які праз Ісуса Хрыста пагадзіў нас з Сабою і даў нам служэньне прымірэння.
- 19 Бо Бог быў у Хрысьце, пагаджаючы з Сабою сьвет, не залічваючы ім праступкаў іхніх, і ўклаў у нас слова прымірэння.
- 20 Дык мы спаўняем пасольства замест Хрыста, як бы Сам Бог просіць праз нас; за Хрыста просім: «Пагадзіцеся з Богам».
- 21 Бо Таго, Які грэжу ня ведаў, Ён зрабіў за нас грэхам, каб мы ў Ім сталіся праведнасьцю Божай.

2 Кар 6

- 1 І працуючы разам [з Ім], мы просім, каб ласка Божая не надарма была атрыманая вамі.
- 2 Бо Ён кажа: «У час прыемны Я выслухаў цябе і ў дзень збаўленьня дапамог табе». Вось, цяпер час адпаведны, вось, цяпер дзень збаўленьня!
- 3 Мы нікому ні ў чым не даем спатыкненьня, каб ня ганілася служэньне,
- 4 але ў-ва ўсім адрэкамэндоўваем вам сябе, як служыцеляў Божых, у вялікай цярплівасьці, у прыгнётах, у патрэбах, у ўцісках,
- 5 у збыцці, у вязніцах, у забурэньнях, у працах, у чваньнях, у пастах,
- 6 у чысьціні, у веданьні, у доўгацярплівасьці, у ласкавасьці, у Духу Сьвятым, у любові некрывадушнай,
- 7 у слове праўды, у моцы Божай, са зброяй праведнасьці ў правай і ў левай руцэ,
- 8 у славе і ганьбе, у ганьбаваньні і пахвале; нібы падманшчыкі, але праўдзівыя,

- 9 як невядомыя, але пазнаваныя; як тыя, што паміраюць, але, вось, мы жывыя; як караняя, але не забіваныя;
- 10 як засмучаныя, але заўсёды радасныя; як убогія, але многіх узабагачам; як нічога ня маем, але ўсім валодаем.
- 11 Вусны нашыя расчыніліся да вас, Карыньцяне, сэрца нашае пашырылася.
- 12 Вам ня цесна ў нас, але ў сэрцах вашых цесна.
- 13 Дзеля гэтакае ж платы, кажу [вам], як дзецям, пашырцеся і вы.
- 14 Ня будзьце пад чужым ярмом з бязьвернымі, бо якое таварыства праведнасьці і беззаконьня? Якая супольнасьць у сьвятла з цемраю?
- 15 А якая згода ў Хрыста з Бэліярам? Ці якая частка ў вернага з бязьверным?
- 16 Ці якая лучнасьць у бажніцы Божай з ідаламі? Бо вы — бажніца Бога Жывога, як сказаў Бог: «Буду жыць у іх і буду хадзіць з імі; і буду іхнім Богам, і яны будуць Маім народам».
- 17 Дзеля гэтага: «Выйдзіце спасярод іх і аддзяліцеся, — кажа Госпад, — і не дакранайцеся да нячыстага, і Я прыйму вас».
- 18 «І Я буду вам Айцом, і вы будзеце Мне сынамі і дочкамі, — кажа Госпад Усеўладны».

2 Кар 7

- 1 Дык, улюбёныя, маючы такія абяцаньні, ачысьцім сябе ад усякага бруду цела і духа, зьдзяйсняючы сьвятыя рэчы ў страху Божым.
- 2 Зьмясьціце нас. Мы нікога не пакрыўдзілі, нікому не пашкодзілі, нікога не ашукалі.
- 3 Не на асуджэньне кажу, бо я раней сказаў, што вы ў сэрцах нашых, каб разам і памерці, і жыць.
- 4 Вялікая ў мяне адвага што да вас, вялікая мне пахвала за вас; я напоўнены пацяшэньнем, маю ўдосталь радасьці ў-ва ўсякім прыгнэце нашым.
- 5 Бо калі мы прыйшлі ў Македонію, цела нашае ня мела патолі, але ў-ва ўсім мы былі прыгнечаныя: звонку — звадкі, унутры — страхі.
- 6 Але Бог, Які суцяшае пакорных, суцешыў нас прыходам Ціта.
- 7 І ня толькі прыходам яго, але і пацяшэньнем, якім ён суцешыўся праз вас, расказваючы нам пра вашае жаданьне, пра ваш лямант, пра вашу руплівасьць адносна мяне, так што я яшчэ больш радаваўся.
- 8 Дык калі я і засмуціў вас у пасланьні, не шкадую, хоць і шкадаваў быў, бо бачу, што пасланьне тое, хоць і на гадзіну, засмуціла вас.
- 9 Цяпер я радуся не дзеля таго, што вы засмуціліся, але што вы засмуціліся на навяртаньне, бо засмуціліся паводле Бога, каб ні ў чым ня мелі ад нас шкоды.
- 10 Бо смутак паводле Бога робіць нязьменнае навяртаньне на збаўленьне, а смутак гэтага сьвету робіць сьмерць.
- 11 Бо, вось, самае тое, што вы засмуціліся паводле Бога, якую вялікую дбайнасьць учыніла ў вас, і абарону, і абурэньне, і страх, і жаданьне, і руплівасьць, і адплату! У-ва ўсім вы паказалі сябе чыстымі ў гэтай справе.
- 12 Таму, калі я і пісаў да вас, дык не дзеля таго, хто пакрыўдзіў, і не дзеля таго, хто пакрыўджаны, але каб выявілася вам дбайнасьць нашая пра вас перад Богам.
- 13 Дзеля гэтага мы суцешыліся пацяшэньнем вашым; а яшчэ больш узрадаваліся мы радасьцю Ціта, што быў супакоены дух ягоны вамі ўсімі.
- 14 Дык я не асароміўся, калі чым пахваліўся вамі перад ім; але, як мы вам гаварылі ўсё ў праўдзе, гэтак і перад Цітам пахвала нашая сталася праўдаю.
- 15 І сэрца ягонае яшчэ больш да вас, калі ён узгадвае паслухмянасьць усіх вас, як вы прынялі яго са страхам і дрыжаньнем.
- 16 І я радуся, што ў-ва ўсім маю пэўнасьць у вас.

2 Кар 8

- 1 Паведамляем вам, браты, пра ласку Божую, якая дадзеная цэрквам Македоніі,
2 бо ў вялікім выпрабаванні прыгнётам у іх багата радасьці, і ў глыбокай убогасьці іхняй памнажаецца багацьце іхняй шчырасьці,
3 бо яны маюць добрую ахвоту па сілах і звыш сілы, я сьведчу гэта.
4 Са шматлікімі просьбамі яны прасілі нас прыняць ласку і супольнасьць служэньня для сьвятых;
5 ды ня толькі, як мы спадзяваліся, але яны аддалі сябе спачатку Госпаду, і нам паводле волі Божай.
6 Дзеля гэтага мы прасілі Ціта, каб ён, як пачаў, так і зьдзейсьніў у вас і гэтую ласку.
7 А як вы багатыя ўсім: вераю, і словам, і веданьнем, і ўсякай дбайнасьцю, і любоўю вашаю да нас, дык і ў гэтай ласцы мейце шчодро.
8 Кажу гэта не як загад, але дбайнасьцю іншых выпрабоўваю шчырасьць і вашай любові.
9 Бо вы ведаеце ласку Госпада нашага Ісуса Хрыста, што Ён, быўшы багатым, зьбяднеў дзеля вас, каб вы Яго ўбоствам узбагаціліся.
10 І я даю ў гэтым парадзе, бо гэта карысна вам, якія ня толькі рабіць, але і хацець пачалі з леташняга году.
11 А цяпер зьдзейсьніце справу, каб, як з ахвотаю хацелі, гэтак і зьдзейсьнілі паводле магчымасьці.
12 Бо, калі была раней ахвота, яна адпаведная паводле таго, як хто мае, а не паводле таго, як ня мае.
13 Бо не на тое, каб другім была палёгка, а вам прыгнёт, але каб была роўнасьць.
14 У цяперашні час ваш лішак дзеля іх нястачы, каб і іхні лішак стаўся дзеля вашае нястачы, каб была роўнасьць,
15 як напісана: «Хто [сбраў] шмат, ня меў лішку; і хто мала, ня меў нястачы».
16 Дзякуй Богу, Які даў у сэрцы Ціта гэткую дбайнасьць адносна вас,
17 бо ён і просьбу прыняў, і з вялікай дбайнасьцю сваёй ахвотай пайшоў да вас.
18 А з ім паслалі мы брата, якога хваляць за Эвангелье ў-ва ўсіх цэрквах.
19 І ня толькі гэта, але ён і рукапакладзены ад цэркваў спадарожнік наш з тою ласкаю, якою мы служым на славу Самога Госпада і паводле вашае ахвоты,
20 высцерагаючыся, каб ня ганіў нас хто за гэткае мноства [служэньняў], якімі мы служым,
21 бо мы дбаем пра добрае ня толькі перад Госпадам, але і перад людзьмі.
22 Дык мы паслалі з імі брата нашага, якога дбайнасьць мы часта выпрабоўвалі шмат у чым, які цяпер яшчэ больш дбайны дзеля вялікай пэўнасьці адносна вас.
23 Што да Ціта, гэта мой супольнік і ваш супрацоўнік; а што да братаў нашых, яны — **пасланцы цэркваў, слава Хрыста.**
24 Дык перад абліччам цэркваў зьявіце ім доказ любові вашай і пахвалы нашае адносна вас.

2 Кар 9

- 1 Бо для мяне лішне пісаць да вас адносна служэньня для сьвятых,
2 бо я ведаю вашу ахвоту, якой хвалюся вамі перад Македонцамі, што Ахая прыгатаваная з леташняга году; і руплівасьць ваша заахвоціла многіх.
3 Братаў жа я паслаў, каб наша пахвала адносна вас не прынізілася ў гэтым, але каб вы, як я казаў, былі прыгатаваныя,
4 каб, калі прыйдуць са мною Македонцы і знойдуць вас непрыгатаванымі, мы не асароміліся, каб не сказаць “**ВЫ**”, пахваліўшыся з гэткаю пэўнасьцю.

⁵ Дык я палічыў патрэбным папрасіць братаў, каб яны наперад пайшлі да вас і загадзя паклапаціліся, каб абяцанае раней дабраславеньне вашае было падрыхтаванае так, як дабраславеньне, а не як з прымусу.

⁶ Вось жа: хто сее скупа, той скупа і пажне; а хто сее з дабраславеннем, той з дабраславеннем і пажне.

⁷ Кожны [няхай робіць] паводле вызначэння сэрца, не са смуткам або з патрэбы, бо Бог любіць таго, хто з добрай ахвотай дае.

⁸ А Бог магутны памножыць у вас усякую ласку, каб, заўсёды і ў-ва ўсім маючы ўсякую задаволенасць, вы былі багатыя на ўсякую добрую справу,

⁹ як напісана: «Раскідаў, раздаў бедным; праведнасьць ягоная застаецца на вякі».

¹⁰ А Той, Хто дае насенне сейбіту, дасьць і хлеб дзеля ежы, і памножыць насенне вашае, і вырасьціць плады праведнасьці вашае,

¹¹ каб ва ўсім вы ўзбагаціліся ва ўсякай шчырасьці, якая праз нас робіць падзяку Богу.

¹² Бо справаваньне служэння гэтага ня толькі дапаўняе нястачы сьвятых, але і багатае падзякамі да Бога ад многіх,

¹³ якія, выпрабаваўшы служэньне гэтае, славяць Бога за падпарадкаванасць вызнаванаму вамі Эвангелью Хрыстоваму і за шчырую супольнасць з імі і з усімі

¹⁴ і моляцца за вас, жадаючы [быць] з вамі дзеля бязьмернай ласкі Богае ў вас.

¹⁵ Падзяка Богу за невымоўны дар Ягоны.

2 Кар 10

¹ А я, Павал, які асабіста між вамі пакорны, а адсутны — адважны адносна вас, прашу вас праз ціхасьць і спагаднасьць Хрыста.

² А прашу [пра тое], каб мне, калі прыйду, ня быць адважным з той пэўнасьцю, з якою я думаю адважыцца супраць некаторых, што думаюць пра нас, быццам мы паводле цела ходзім.

³ Бо мы, ходзячы ў целе, не паводле цела змагаемся,

⁴ бо зброя змаганьня нашага не цялесная, але магутная ад Бога на руйнаваньне цьвярдэняў.

⁵ [Мы змагаемся,] руйнуючы думкі і ўсёкае ўзьвялічваньне, якія паднімаюцца супраць веданьня Бога, і беручы ў палон усякую думку на паслухмянасьць Хрысту,

⁶ і гатовыя пакараць кожную непаслухмянасьць, калі ваша паслухмянасьць споўніцца.

⁷ Ці на аблічча вы глядзіце? Калі хто перакананы ў сабе, што ён — Хрыстовы, той няхай думае ў сабе, што, як ён — Хрыстовы, гэтак і мы — Хрыстовыя.

⁸ Бо калі я яшчэ больш буду хваліцца нашай уладай, якую Госпад даў нам на збудаваньне, а не на руйнаваньне вашае, не асаромлюся.

⁹ Каб ня думаў хто, быццам я палохаю вас пасланьнямі,

¹⁰ што скажа: «Пасланьні важкія і магутныя, а прыйшоўшы цэлам — слабы, і слова [вартае] пагарды».

¹¹ Гэтакі няхай улічыць, што, якія мы ў слове ў пасланьнях, адсутныя, гэтакія і на справе, прысутныя.

¹² Бо мы не адважваемся мерацца ці параўноўвацца з некаторымі, якія самі сябе адрэкамэндоўваюць, бо яны не разумеюць, што мераюць сябе самімі сабою і параўноўваюць сябе з сабою.

¹³ А мы не бяз меры хваліцца будзем, але паводле меры меркі, якой надзяліў нас Бог мерыць, каб дасягнуць і да вас.

¹⁴ Бо мы не напружваем сябе, быццам не дасягнуўшы да вас, бо мы дасягнулі вас Эвангельлем Хрыстовым.

- 15 Мы не бяз меры хвалімся чужою працаю, але маем надзею, што з узрастаньнем веры вашае з лішкам узьвялічымся і мы ў вас паводле часткі нашае,
 16 каб дабравесьціць і далей па-за вамі, а не хваліцца прыгатаваным у чужой частцы.
 17 А хто хваліцца, няхай у Госпадзе хваліцца.
 18 Бо ня той варты, хто сам сябе адрэкамэндоўвае, але каго адрэкамэндоўвае Госпад.

2 Кар 11

- 1 О, каб вы крыху пацярпелі маю неразумнасьць! Але вы і церпіце мяне!
 2 Бо я руплюся пра вас руплівасьцю Божай, бо я заручыў вас з адным Мужам, каб паставіць побач з Хрыстом чыстую дзеву.
 3 Але баюся, каб, як зьмей зьвёў Еву подступам сваім, гэтак і вашыя думкі не папсаваліся, [адыйшоўшы] ад шчырасьці, якая ў Хрысьце.
 4 Бо калі хто, прыйшоўшы, будзе абвяшчаць другога Ісуса, якога мы не абвяшчалі, ці калі вы атрымаеце іншага духа, якога ня атрымоўвалі, ці іншае Эвангельле, якога не прыймалі, дык вы будзеце вельмі цяпльлівымі.
 5 Але я лічу, што я ні ў чым ня горшы ад найпаважнейшых апосталаў,
 6 бо, хоць я просты ў слове, але ня ў веданьні, бо мы ў-ва ўсім выявілі гэта сярод вас.
 7 Ці ўчыніў я грэх, што паніжаў сябе, каб узвысіць вас, бо задарма дабравесьціў вам Эвангельле Божае?
 8 У другіх цэркваў я браў, атрымліваючы плату дзеля служэньня вам, і, прысутны ў вас і маючы нястачу, нікога не абцяжарваў,
 9 бо нястачу маю дапоўнілі браты, якія прыйшлі з Македоніі; і ў-ва ўсім я пільнаваўся і буду пільнавацца, каб ня быць вам цяжарам.
 10 Ёсьць праўда Хрыстова ў-ва мне, што пахвала гэтая ня будзе забраная ў мяне ў краях Ахаі.
 11 Дзеля чаго? Ці што не люблю вас? Бог ведае!
 12 Але гэта раблю і буду рабіць, каб адсекчы нагоду тым, якія хочуць [мець] нагоду, каб у тым, чым яны хваляцца, былі знойдзены такімі, як і мы.
 13 Бо гэтакія фальшывыя апосталы, падступныя работнікі, якія робяць выгляд апосталаў Хрыстовых.
 14 І ня дзіва, бо і сам шатан робіць выгляд анёла сьвятла.
 15 Дык не вялікая рэч, калі і служыцелі ягоная робяць выгляд служыцеляў праведнасьці; канец іхні будзе паводле ўчынкаў іхніх.
 16 Ізноў кажу: няхай ніхто ня лічыць мяне неразумным, а калі не, дык прыйміце мяне хоць як неразумнага, каб і мне крыху нечым пахваліцца.
 17 Што кажу, тое кажу не паводле Госпада, але як у неразумнасьці, у гэткай пэўнасьці пахвальбы.
 18 Калі многія хваляцца паводле цела, і я буду хваліцца.
 19 Бо вы [людзі] мудрыя, ахвотна церпіце неразумных.
 20 Бо вы церпіце, калі хто вас зьневаляе, калі хто аб'ядае, калі хто абірае, калі хто вывышаецца, калі хто б'е вас па абліччы.
 21 На сорам кажу, што мы быццам саслабелі. А калі хто адважваецца ў чым, кажу ў неразумнасьці, адважваюся і я.
 22 Яны Гебраі? І я. Яны Ізраільцыне? І я. Яны — насеньне Абрагама? І я.
 23 Яны — служыцелі Хрыста? Здурэўшы кажу: я больш! Шмат больш у працы, бязмерна ў ранах, шмат больш у вязьніцах, часта пры сьмерці.
 24 Ад Юдэяў пяць разоў атрымаў сорак [удараў] без аднаго;

25 тройчы білі мяне кіямі, аднойчы каменавалі; тройчы разьбіваўся карабель, ноч і дзень быў я ў глыбіні.

26 Часта ў падарожжах, у небяспеках на рэках, у небяспеках ад разбойнікаў, у небяспеках ад свайго народу, у небяспеках ад паганаў, у небяспеках у горадзе, у небяспеках у пустыні, у небяспеках на моры, у небяспеках між фальшывымі братамі,

27 у працы і ў стоме, часта ў чуваньнях, у голадзе і смазе, часта ў пастах, у сьцюжы і галізьне.

28 Акрамя выключных [здарэньняў], у мяне штодня зграмаджэньне, турбота пра ўсе цэрквы.

29 Хто зьнемагае, і я не зьнемагаю? Хто горшыцца, і я не палаю?

30 Калі мушу хваліцца, буду хваліцца маёй слабасьцю.

31 Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, Які дабраслаўлены на вякі, ведае, што я не хлушу.

32 У Дамаску намесьнік валадара Арэты ахоўваў горад Дамаск, хочучы схапіць мяне;

33 і я ў кашы быў спушчаны з вакна праз мур, і ўцёк ад рук ягоных.

2 Кар 12

1 Не карысна мне хваліцца, бо я дайду да відзежаў і адкрыцьцяў Госпадавых.

2 Ведаю чалавека ў Хрысьце, які чатырнаццаць год таму, ці ў цэле — **ня ведаю**, ці па-за цэлам — **ня ведаю**, Бог ведае, быў падхоплены да трэцяга неба.

3 І ведаю гэткага чалавека, ці ў цэле, ці па-за цэлам, **ня ведаю**, Бог ведае,

4 які быў падхоплены ў рай і чуў невымоўныя словы, якіх чалавеку нельга вымавіць.

5 Гэтакім буду хваліцца, а сабою **ня буду хваліцца**, хіба толькі слабасьцямі маімі.

6 Бо калі захачу хваліцца, **ня буду неразумным**, бо скажу праўду; але я шкадую сябе, каб ніхто не падумаў пра мяне больш, чым бачыць у-ва мне або чуе ад мяне.

7 І, каб я не вывышаўся празьмернасьцю адкрыцьцяў, дадзены мне бадыль у цела, анёл шатана, каб біць мяне, каб я не вывышаўся.

8 Дзеля гэтага тройчы прасіў я Госпада, каб ён адыйшоў ад мяне.

9 І [Госпад] сказаў мне: «Хопіць табе ласкі Маёй, бо моц Мая спаўняецца ў слабасьці». Дык ахвотна больш буду хваліцца слабасьцямі маімі, каб жыла ў-ва мне моц Хрыстова.

10 Дзеля гэтага я маю ўпадабаньне і ў слабасьцях, у крыўдах, у патрэбах, у перасьледаваньнях, ва ўцісках за Хрыста, бо, калі я слабы, тады моцны.

11 Я стаўся неразумным, хвалючыся; вы мяне змусілі. Бо трэба было, каб я вамі быў адрэкамэндаваны, бо ні ў чым я **ня горшы за найпаважнейшых апосталаў**, хоць я і нішто.

12 Знакі апостала ўчыненыя між вамі ва ўсякай цярплівасьці, у знаках, і чудах, і сілах.

13 Бо што ёсьць, у чым вы горшыя за іншыя цэрквы? Хіба тое, што я **ня быў вам цяжарам**. Даруйце мне гэткую несправядлівасьць.

14 Вось, трэці раз я гатовы ісьці да вас і **ня буду цяжарам для вас**, бо шукаю **ня вашага, але вас**. Бо **ня дзеці павінны зьбіраць скарбы для бацькоў, але бацькі для дзяцей**.

15 Я ахвотна буду выдаткоўваць [сваё] і аддаваць сябе за душы вашыя, нават калі, любячы вас шмат больш, я менш люблены вамі.

16 Дык няхай я сам не абцяжарваў вас, але можа, як хітрун, подступам браў з вас?

17 Нікога я не пасылаў да вас, каб праз яго скарыстацца ад вас.

18 Я прасіў Ціта і паслаў з [ім] брата. Ці скарыстаўся чым ад вас Ціт? Ці **ня ў тым самым Духу мы хадзілі? Ці не па тых самых слядах?**

¹⁹Ці ізноў думаеце, што мы апраўдваемся перад вамі? Мы гаворым перад Богам у Хрысьце, а ўсё, улюбёныя, дзеля вашага збудаваньня.

²⁰Бо баюся, каб, прыйшоўшы, не знайсці мне вас такімі, якімі не хачу, і каб вам не знайсці мяне такім, якім ня хочаце; каб не было сварак, зайздрасьці, ярасьці, сварлівасьці, абмаўляньняў, нагавораў, пыхі, бязладзьдзі,

²¹каб, калі ізноў прыйду, не панізіў мяне Бог мой у вас, і каб я ня плакаў пра многіх, якія зграшылі раней і не навярнуліся ад нячыстасьці, і распусты, і бессаромнасьці, якія ўчынялі.

2 Кар 13

¹Ужо ў трэці раз я іду да вас. Пры вуснах двух сьведкаў або трох будзе стаяць кожнае слова.

²Я раней казаў і папярэджваю, як прысутны ў вас другі раз, і цяпер, адсутны, пішу да тых, якія раней зграшылі, і ўсіх іншых, што, калі зноў прыйду, ня буду шкадаваць.

³Вы шукаеце доказы, што ў-ва мне гаворыць Хрыстос, Які не слабы для вас, але моцны ў вас.

⁴Бо хоць Ён і ўкрыжаваны ў нядужасьці, але жывы сілаю Божай; і мы слабыя ў Ём, але будзем жывыя з Ём сілаю Божаю ў вас.

⁵Выпрабуйце саміх сябе, ці вы ў веры? Саміх сябе выпрабуйце. Ці вы ня ведаеце саміх сябе, што Ісус Хрыстос у вас? Хіба што вы ў нечым няздатныя.

⁶А спадзяюся, што вы даведаецеся, што мы не няздатныя.

⁷Мы ж молімся да Бога, каб вы не рабілі аніякага ліха, не каб нам выглядаць вартымі, але каб вы рабілі дабро, а мы былі як няздатныя.

⁸Бо мы нічога ня можам супраць праўды, а толькі за праўду.

⁹Бо мы радуемся, калі мы слабыя, а вы моцныя; і пра гэта і молімся, пра вашу дасканаласьць.

¹⁰Дзеля гэтага я і пішу гэтае, адсутны, каб, прысутны, ня дзейнічаў сувора паводле ўлады, якую даў мне Госпад на збудаваньне, а не на руйнаваньне.

¹¹Нарэшце, браты, радуйцеся, рабіцеся дасканалымі, суцяшайцеся, будзьце аднадумнымі, жывіце ў супакоі, і Бог любові і супакою будзе з вамі.

¹²Прывітайце адзін аднаго ў сьвятым пацалунку. Вітаюць вас усе сьвятыя.

¹³Ласка Госпада Ісуса Хрыста, і любоў Божая, і супольнасьць Сьвятога Духа з усімі вамі. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ГАЛЯТАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

- 1 Павал, апостал не ад людзей і не праз чалавека, але праз Ісуса Хрыста і Бога Айца, Які ўваскрасіў Яго з мёртвых,
- 2 і ўсе браты, што са мною, — цэрквам Галятыі:
- 3 ласка вам і супакой ад Бога Айца і ад Госпада нашага Ісуса Хрыста,
- 4 Які аддаў Сябе за грахі нашыя, каб вырваць нас з цяперашняга веку злага паводле волі Бога і Айца нашага,
- 5 Якому слава на вякі вякоў. Амэн.
- 6 Дзіўлюся, што вы гэтак хутка перакінуліся ад Таго, Які паклікаў вас да ласкі Хрыста, да іншага дабравесьця,
- 7 якое ня ёсьць іншае, а толькі ёсьць некаторыя, якія вас трывожаць і хочучь перамяніць Эвангельле Хрыстовае.
- 8 Але калі нават мы ці анёл з неба будзе дабравесьціць вам насуперак таму, што мы дабравесьцілі вам, няхай будзе адлучаны!
- 9 Як раней мы казалі, і цяпер ізноў кажу: калі хто дабравесьціць вам насуперак таму, што вы прынялі, няхай будзе адлучаны!
- 10 Бо ці ж я на людзей спадзяюся, ці на Бога? Ці шукаю, каб спадабацца людзям? Бо калі б я яшчэ людзям дагаджаў, дык ня быў бы слугою Хрыста.
- 11 Паведамляю ж вам, браты, што Эвангельле, якое я дабравесьціў, ня ёсьць ад чалавека;
- 12 бо я не праз чалавека прыняў яго і быў навучаны, але праз адкрыцьцё Ісуса Хрыста.
- 13 Бо вы чулі пра мой ранейшы лад жыцьця ў Юдэйстве, што я бяз меры перасьледаваў Царкву Божую і нішчыў яе,
- 14 і апырэджаваў у Юдэйстве многіх аднагодкаў у родзе маім, будучы найбольшым рупліцам традыцыяў бацькоў маіх.
- 15 Калі ж спадабалася Богу, Які аддзяліў мяне ад улоньня маці маёй і паклікаў ласкай Сваёй,
- 16 адкрыць у-ва мне Сына Свайго, каб я дабравесьціў Яго сярод паганаў, я адразу не зьвярнуўся да цела і крыві
- 17 і не ўзыйшоў у Ерусалім да апосталаў, якія былі раней за мяне, але пайшоў у Арабію і зноў вярнуўся ў Дамаск.
- 18 Пасьля, праз тры гады, я ўзыйшоў у Ерусалім пабачыцца з Пятром і быў у яго пятнаццаць дзён.
- 19 А з іншых апосталаў я ня бачыў нікога, акрамя Якуба, брата Госпадавага.
- 20 А што пішу вам, вось, перад Богам [сьведчу], што не хлушу.
- 21 Пасьля я пайшоў у краіны Сірыі і Кілікіі.
- 22 А з аблічча я быў невядомы цэрквам Юдэі, што ў Хрысьце,
- 23 а толькі чулі яны, што той, які некалі перасьледаваў іх, цяпер дабравесьціць веру, якую раней нішчыў,
- 24 і славілі за мяне Бога.

Гал 2

- 1 Пасьля, праз чатырнаццаць гадоў, хадзіў я ізноў у Ерусалім з Барнабам, узяўшы з сабою і Ціта.
- 2 Хадзіў жа я паводле адкрыцьця і прадставіў ім, асабліва тым, якія лічацца [галоўнымі], Эвангельле, якое абвясчаю сярод паганаў, ці не надарма бягу або бер?
- 3 Але і Ціт, які быў са мною, які быў Грэк, ня быў змушаны абрэзацца.

4 Фальшывым жа братам, якія паўкрадаліся і прыйшлі падгледзець нашую свабоду, якую мы маем у Хрысьце Ісусе, каб зьнявольць нас,

5 мы ні на гадзіну не паддаліся і не падпарадкаваліся, каб праўда Эвангельля захавалася ў вас.

6 А тыя, якія лічацца [галоўнымі], (хоць якія яны былі некалі, для мяне няма розьніцы, [бо] Бог не зважае на аблічча чалавека), тыя, якія лічацца [галоўнымі], мне нічога не пярэчылі,

7 але наадварот, убачыўшы, што мне даверана Эвангельле [для] неабрэзаных, як Пятру — [для] абрэзаных,

8 бо Той, Які дзейнічаў праз Пятра ў апостальстве ў абрэзаных, дзейнічаў і праз мяне між паганамі,

9 і пазнаўшы ласку, якая дадзена мне, Якуб, і Кіфа, і Ян, якія лічацца слупамі, далі мне і Барнабу правіцу супольнасьці, каб мы [ішлі] да паганаў, а яны — да абрэзаных,

10 толькі каб мы памяталі пра ўбогіх, што я гэтаксама і намагаўся рабіць.

11 Калі ж Пётар прыйшоў у Антыёхію, я асабіста супрацьстаў яму, таму што [варта] было ганіць [яго].

12 Бо перад тым, як прыйшлі некаторыя ад Якуба, ён еў разам з паганамі; а калі яны прыйшлі, ухіляўся і аддзяляўся, баючыся абрэзаных.

13 І з ім крывадушнічалі іншыя Юдэі, так што нават Барнаба быў захоплены іхняй крывадушнасьцю.

14 Але калі я ўбачыў, што яны ня ходзяць проста паводле праўды Эвангельскай, я сказаў Пятру пры ўсіх: «Калі ты, будучы Юдэем, жывеш па-паганску, а не па-юдэйску, чаму паганаў змушаеш жыць па-юдэйску?»

15 Мы паводле прыроды Юдэі, а не з паганаў грэшнікі,

16 ведаючы, што чалавек апраўдваецца не праз учынкi Закона, а толькі праз веру ў Ісуса Хрыста, і мы паверылі ў Хрыста Ісуса, каб апраўдацца праз веру ў Хрыста, а не праз учынкi Закона, бо праз учынкi Закона ня будзе апраўданае ніводнае цела.

17 А калі, шукаючы апраўданьня ў Хрысьце, мы самі аказаліся грэшнікамі, дык ці Хрыстос — служыцель грэху? Няхай ня станецца!

18 Бо калі я зноў будую тое, што зруйнаваў, сам сябе зьяўляю парушальнікам.

19 Бо праз Закон я памёр для Закона, каб жыць для Бога.

20 Я ўкрыжаваны з Хрыстом, і ўжо ня я живу, але жыве ў-ва мне Хрыстос. А што цяпер живу ў целе, живу праз веру ў Сына Божага, Які палюбіў мяне і выдаў Сябе за мяне.

21 Не адкідаю ласкі Божэе. Бо калі праз Закон праведнасьць, дык Хрыстос надарма памёр.

Гал 3

1 О, бяздумныя Галяты! Хто зачараваў не пакарацца праўдзе вас, перад вачыма якіх быў раней апісаны Ісус Хрыстос, [нібыта] ў вас укрыжаваны?

2 Гэтае толькі хачу даведацца ад вас: ці праз учынкi Закона вы атрымалі Духа, ці праз слуханьне веры?

3 Ці вы гэтакія бяздумныя, што, пачаўшы духам, цяпер сканчваеце целам?

4 Ці гэтулькі перацярпелі вы надарма? Дый каб жа надарма!

5 Дык ці Той, Які дае вам Духа і робіць між вамі цуды, праз учынкi Закона [робіць] ці праз слуханьне веры?

6 Як Абрагам паверыў Богу, і залічана яму за праведнасьць,

7 гэтак і вы разумейце, што тыя, хто з веры, гэтыя ёсьць сыны Абрагама.

8 А Пісаньне, прадбачы, што з веры Бог апраўдвае паганаў, раней дабравесьціла Абрагаму: «У табе будуць дабраслаўленьня ўсе народы».

- ⁹ Так што тыя, хто з веры, дабраслаўляюцца разам з верным Абрагамам.
- ¹⁰ Бо ўсе тыя, хто праз учынкi Закона, тыя пад праклёнам. Бо напісана: «Пракляты ўсякі, хто не трывае ў-ва ўсім, што напісана ў кнізе Закона, каб рабіць гэтае».
- ¹¹ А што Законам ніхто не апраўдаецца перад Богам, зразумела, бо: «Праведны з веры жыць будзе».
- ¹² А Закон ня ёсьць з веры, але: «Чалавек, які спаўняе яго, жыць будзе ім».
- ¹³ Хрыстос адкупіў нас ад праклёну Закона, стаўшыся за нас праклёнам, бо напісана: «Пракляты ўсякі, хто вісіць на дрэве»,
- ¹⁴ каб дабраслаўленьне Абрагама ў Хрысьце Ісусе сталася на паганаў, каб абяцаньне Духа мы атрымалі праз веру.
- ¹⁵ Браты, па-чалавечаму кажу: нават чалавекам засьведчанага заповету ніхто не адкідае, ані не дадае [да яго].
- ¹⁶ Абяцаньні ж былі сказаныя Абрагаму і насеньню ягонаму. Ня кажа: «і насеньням», як пра многіх, але як пра аднаго: «і насеньню твайму», якое ёсьць Хрыстос.
- ¹⁷ Я вось кажу тое, што заповет пра Хрыста, раней засьведчаны Богам, Закон, які стаўся праз чатырыста трыццаць гадоў, не пазбаўляе сілы, каб зьнішчыць абяцаньне.
- ¹⁸ Бо калі спадчына праз Закон, дык ужо не праз абяцаньне; а Абрагаму Бог падараваў [яе] праз абяцаньне.
- ¹⁹ Дык навошта Закон? Ён дадзены з прычыны парушэньняў, пакуль прыйдзе насеньне, пра якое дадзена абяцаньне, загаданае праз анёлаў рукою пасярэдніка.
- ²⁰ Пасярэднік жа ня ёсьць пры адным, а Бог адзін.
- ²¹ Дык ці Закон супраць абяцаньняў Божых? Няхай ня станецца! Бо калі б быў дадзены закон, які можа ажыўляць, праўдзіва, праведнасьць была б з закону.
- ²² Але Пісаньне замкнула ўсё пад грэхам, каб абяцаньне з веры Ісуса Хрыста было дадзена тым, якія вераць.
- ²³ А перш, чым прыйшла вера, мы былі пад аховаю Законау, замкнёныя дзеля [атрымання] веры, якая мела адкрыцца.
- ²⁴ Так што Закон стаўся нашым выхавателем да Хрыста, каб нам быць апраўданымі з веры.
- ²⁵ А калі прыйшла вера, мы ўжо не пад выхавателем,
- ²⁶ бо ўсе вы — сыны Божыя праз веру ў Хрыста Ісуса.
- ²⁷ Бо ўсе тыя, хто ў Хрыста ахрысьціліся, у Хрыста апрануліся.
- ²⁸ Няма ані Юдэя, ані Грэка; няма ані слугі, ані свабоднага; няма ані мужчыны, ані жанчыны, бо ўсе вы адно ў Хрысьце Ісусе.
- ²⁹ А калі вы — Хрыстовыя, дык вы — насеньне Абрагама і паводле абяцаньня — спадкаемцы.

Гал 4

- ¹ Кажу вось: увесь час, пакуль спадкаемца — немаўля, ён нічым ня лепшы за слугу, хоць ён пан усяго,
- ² але ён пад наглядчыкамі і аканомамі аж да вызначанага бацькам часу.
- ³ Гэтак і мы, калі былі немаўлятамі, былі паняволеныя стыхіям сьвету.
- ⁴ А калі прыйшла поўня часу, Бог паслаў Сына Свайго, Які быў з жанчыны і быў пад Законам,
- ⁵ каб адкупіць тых, якія пад Законам, каб нам атрымаць усынаўленьне.
- ⁶ А як вы — сыны, Бог паслаў у сэрцы вашыя Духа Сына Свайго, Які кліча: «Абба, Ойча!»
- ⁷ Так што ты ўжо не слуга, але сын; а калі сын, дык і спадкаемца Бога праз Хрыста.
- ⁸ Але тады, ня ведаючы Бога, вы служылі тым, якія паводле прыроды ня ёсьць богі.

9 Цяпер жа, пазнаўшы Бога, а больш пазнанья Богам, як вы вяртаецеся ізноў да нядужых і ўбогіх стыхіяў, якім зноў хочаце служыць нанова?

10 Вы сочыце за днямі, і месяцамі, і порамі, і гадамі.

11 Баюся за вас, ці не надарма я працаваў у вас.

12 Прашу вас, браты, будзьце, як і я, бо і я, як вы. Вы нічым ня скрыўдзілі мяне.

13 А вы ведаеце, што я ў нядужасьці цела дабравесыціў вам раней,

14 і вы не пагардзілі спакусай маёй, якая ў цэле маім, і не адапхнулі, але прынялі мяне, як анёла Божага, як Хрыста Ісуса.

15 Дык якое было шчасьце вашае! Бо сьведчу вам, што калі б было магчыма, вырваўшы вочы вашыя, вы далі б мне.

16 Дык ці ж я стаўся ворагам вашым, кажучы вам праўду?

17 Рупяцца пра вас нядобра, але хочучь аддзяліць вас [ад нас], каб вы рупіліся пра іх.

18 А добра рупіцца пра добрае заўсёды, а ня толькі, калі я прысутны ў вас,

19 дзеткі мае, якімі ізноў мучыся ў радзінах, пакуль не ўкшталтуецца ў вас Хрыстос.

20 Хацеў бы я цяпер быць прысутным у вас і зьмяніць голас мой, бо я зьбянтэжаны вамі.

21 Скажыце мне вы, якія хочаце быць пад Законам: ці ж вы ня слухаеце Закону?

22 Бо напісана, што Абрагам меў двух сыноў: аднаго ад служкі і аднаго ад свабоднай.

23 Але той, які ад служкі, народжаны паводле цела, а той, які ад свабоднай, — праз абяцаньне.

24 Гэта ёсьць алегорыя. Бо гэта два заветы: адзін — ад гары Сынай, які нараджае на няволю, які ёсьць Агар,

25 бо Агар ёсьць гара Сынай у Арабіі і адпавядае цяперашняму Ерусаліму, які ў няволі з дзецьмі сваімі;

26 а Ерусалім, які ўверсе, — свабодны, ён ёсьць маці ўсім нам.

27 Бо напісана: «Узьвесяліся, няплодная, якая не нараджала; загукай і закрычы, якая ня мучылася ў радзінах, бо шмат дзяцей у самотнай, больш, чым у той, якая мае мужа».

28 А мы, браты, паводле Ісака — дзеці абяцанья.

29 Але як тады той, які быў народжаны паводле цела, перасьледаваў таго, які паводле духа, гэтак і цяпер.

30 Але што каза Пісаньне? «Выжаны служку і сына ейнага, бо сын служкі ня будзе спадкаемцам разам з сынам свабоднай».

31 Дык вось, браты, мы — дзеці ня служкі, але свабоднай.

Гал 5

1 Дык стойце ў свабодзе, якою вызваліў нас Хрыстос, і не патрапляйце ізноў пад ярмо няволі.

2 Вось я, Павел, кажу вам, што, калі вы абрэзваецеся, Хрыстос вам ня дасьць ніякай карысьці.

3 Зноў жа сьведчу ўсякаму чалавеку, які абрэзваецца, што ён павінен выканаць увесь Закон.

4 Вы, якія апраўдваецеся праз Закон, зьнішчылі [ў сабе] Хрыста, адпалі ад ласкі.

5 Бо мы духам праз веру чакаем надзеі праведнасьці.

6 Бо ў Хрысьце Ісусе ня мае сілы ані абразаньне, ані неабразаньне, але вера, якая дзейнічае праз любоў.

7 Вы беглі добра. Хто перашкодзіў вам, каб вы ня мелі перакананасьці ў праўдзе?

8 Гэткае перакананьне не ад Таго, Які вас кліча.

⁹ Малая кісьля ўсё цеста квасіць.

¹⁰ Я перакананы наконт вас у Госпадзе, што вы ня будзеце думаць аніяк іначай. А той, хто вас трывожыць, хто б ён ні быў, атрымае асуджэньне.

¹¹ Калі ж я, браты, усё яшчэ абвясчаю абразаньне, чаму я перасьледаваны? Тады зьнішчанае будзе згаршэньне крыжа.

¹² О, каб былі адсечаны тыя, якія вас бунтуюць!

¹³ Бо вы да свабоды пакліканья, браты. Толькі каб свабода ня [сталася] нагодай для [пажаданьняў] цела, але праз любоў служыце адзін аднаму.

¹⁴ Бо ўвесь Закон у адным слове спаўняецца: «Любі бліжняга твайго як самога сябе».

¹⁵ Калі ж адзін аднаго кусаеце і зьядаеце, глядзіце, ня будзеце зьнішчаныя адзін адным.

¹⁶ А я кажу: хадзіце [паводле] духа і пажаданьняў цела не спаўняйце.

¹⁷ Бо цела жадае насупраць духу, а дух — насупраць целу: яны адзін аднаму працівацца, каб вы рабілі ня тое, што б хацелі.

¹⁸ Калі ж вы ведзеныя духам, вы не пад Законам.

¹⁹ А ўчынкi цела яўныя, яны ёсьць чужалоства, распуста, нячыстасьць, бессаромнасьць,

²⁰ ідалапаклонства, чараўніцтва, варожасьць, сваркі, рэўнасьць, ярасць, сварлівасьць, нязгода, герэзіі,

²¹ зайздрасць, забойствы, п'янства, гулянкi і падобнае гэтаму. Гэта наперад кажу вам, як і раней казаў, што тыя, якія гэтак робяць, не ўспадкаемяць Валадарства Божага.

²² Плод жа Духа — любоў, радасьць, супакой, доўгацярплівасьць, ласкавацьць, добрасцьць, вера,

²³ ціхасьць, стрыманасьць. Супраць гэтакіх няма Законау.

²⁴ А тыя, якія Хрыстовыя, укрывавалі цела з пакутамі і пажаданьнямі.

²⁵ Калі мы жывем [паводле] Духа, дык і ходзім сьледам за Духам.

²⁶ Не шукайма пустой славы, адзін аднаго раздражняючы, адзін аднаму зайздросьцячы.

Гал 6

¹ Браты, калі і ўпадзе чалавек у які праступак, вы, духоўныя, выпраўляйце гэткага ў духу ціхасьці, зважаючы на сябе, каб ня быць спакушаным.

² Насіце цяжары адзін аднаго, і гэтак споўніце закон Хрыстовы.

³ Бо калі хто думае, што ён ёсьць нешта, будучы нічым, ашуквае самога сябе.

⁴ А кожны няхай выпрабоўвае справы свае, і тады будзе мець пахвалу толькі адносна сябе, а не адносна другога.

⁵ Бо кожны панясе свой цяжар.

⁶ А хто навучаецца ў слове, няхай дзеліцца ўсякім дабром з тым, хто навучае.

⁷ Не падманвайцеся, з Бога не пасьмяешся. Бо што чалавек сее, тое і будзе жаць.

⁸ Хто сее ў цела сваё, з цела будзе жаць сапсутасьць; а хто сее ў Дух, з Духа будзе жаць жыцьцё вечнае.

⁹ А робячы дабро, ня будзем журыцца, бо ў свой час будзем жаць, калі не саслабеем.

¹⁰ Дык пакуль маем час, будзем рабіць дабро ўсім, а найбольш — сваім у веры.

¹¹ Бачыце, якімі вялікімі літарамі напісаў я вам сваёю рукою.

¹² Тыя, якія хочуць мець добры выгляд паводле цела, прымушаюць вас абрэзвацца толькі дзеля таго, каб ня быць ім перасьледаванымі за крыж Хрыстовы.

¹³ Бо нават тыя, што абрэзваюцца, самі не захоўваюць Закон, але хочуць, каб вы абрэзваліся, каб хваліцца цэлам вашым.

¹⁴ А мне няхай не надарыцца хваліцца, хіба толькі крыжам Госпада нашага Ісуса Хрыста, праз які для мяне сьвет укрыжаваны, і я — для сьвету.

¹⁵ Бо ў Хрысьце Ісусе ня мае аніякай сілы ані абразаньне, ані неабразаньне, але новае стварэньне.

¹⁶ І хто ходзіць паводле гэтага правіла, на тых — супакой і міласэрнасьць, і на Ізраіль Божы.

¹⁷ Нарэшце, няхай ніхто не дадае мне працы, бо я нашу пазнакі Госпада Ісуса на целе маім.

¹⁸ Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з духам вашым, браты. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ЭФЭСЦАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

¹ Павал, апостал Ісуса Хрыста з волі Божай, — СЬВЯТЫМ, што ў Эфесе, і верным у Хрысьце Ісусе:

² ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

³ Дабраслаўлены Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, Які дабраславіў нас у Хрысьце ўсякім духоўным дабраслаўленьнем у нябёсах,

⁴ бо Ён выбраў нас у Ім да стварэньня сьвету, каб быць нам сьвятымі і беззаганнымі перад Ім у любові,

⁵ прадвызначыўшы нас на ўсынаўленьне Сабе праз Ісуса Хрыста з упадабання волі Сваёй,

⁶ на пахвалу славы ласкі Сваёй, якой абдарыў нас ва Ўлюбёным,

⁷ у Якім маем адкупленьне праз кроў Яго, адпушчэньне грахоў, паводле багацьця ласкі Яго,

⁸ якую Ён шчодро зьявіў нам ва ўсякай мудрасьці і разуменьні,

⁹ даўшы нам ведаць таямніцу волі Сваёй, паводле ўпадабання Свайго, што Ён раней пастанавіў у Сабе,

¹⁰ дзеля ўпарадкаваньня поўні часоў, каб усё, што ў небе і што на зямлі, было пад галавою — Хрыстом.

¹¹ У Ім, у Якім і мы сталіся спадкаемцамі, былі мы прадвызначаныя на гэта паводле вызначэньня Таго, Хто ўсё здзяйсняе паводле жаданья волі Сваёй,

¹² каб быць нам на пахвалу славы Яго, нам, якія раней спадзваліся на Хрыста.

¹³ У Ім і вы, пачуўшы слова праўды, Эвангелья вашага збаўленьня, і паверыўшы ў Яго, запячатаныя абяцаным Духам Сьвятым,

¹⁴ Які ёсьць зарука спадчыны нашае на выкупленьне ўдзелу, на пахвалу славы Яго.

¹⁵ Дзеля гэтага і я, пачуўшы пра вашу веру ў Хрыста Ісуса і пра любоў да ўсіх сьвятых,

¹⁶ няспынна дзякую за вас Богу, узгадваючы пра вас у малітвах маіх,

¹⁷ каб Бог Госпада нашага Ісуса Хрыста, Айцец славы, даў вам Духа мудрасьці і адкрыцьця ў пазнаньні Яго,

¹⁸ прасьветленыя вочы сэрца вашага, каб вы ўбачылі, якая ёсьць надзея пакліканьня Яго, і якое багацьце славы спадчыны Яго для сьвятых,

¹⁹ і якая бязмерная вялікасьць моцы Яго для нас, якія вераць праз дзеянне ўладнай магутнасьці Яго,

²⁰ якую Ён дзейнічаў у Хрысьце, уваскрасіўшы Яго з мёртвых і пасадзіўшы праваруч Сябе ў небе,

²¹ вышэй за ўсякае начальства, і ўладу, і сілу, і панаваньне, і ўсякае імя, названае ня толькі ў гэтым веку, але і ў будучым,

²² і ўсё Ён скарыў пад ногі Ягоныя і даў Яго за галаву над усім у Царкве,

²³ якая ёсьць Цела Ягонае, поўня Таго, Які ўсё ў-ва ўсім напаўняе.

Эф 2

¹ І вас, мёртвых праз праступкі і грахі вашыя,

² у якіх вы некалі хадзілі паводле веку гэтага сьвету, на волі князя, які валадарыць у паветры, духа, які дзейнічае цяпер у сынах непакорнасьці, —

³ між якімі і мы ўсе жылі некалі ў пажаданьнях цела нашага, выконваючы волю цела і думак, і былі па прыродзе дзецьмі гневу, як і іншыя, —

⁴ Бог, багаты міласэрнасьцю, праз вялікую любоў Сваю, якую палюбіў нас,

- 5 і нас, мёртвых праз праступкі, ажывіў разам з Хрыстом, — ласкай вы збаўленыя, —
- 6 і ўваскрасіў, і пасадзіў у нябёсах у Хрысьце Ісусе,
- 7 каб зьявіць у вяках, якія прыходзяць, бязьмернасьць багацьця ласкі Сваёй у ласкавасьці да нас у Хрысьце Ісусе.
- 8 Бо ласкаю вы збаўленыя праз веру; і гэта не ад вас — Божы дар:
- 9 не праз учынкi, каб ніхто не хваліўся.
- 10 Бо мы — твор Ягоны, створаныя ў Хрысьце Ісусе на добрыя ўчынкi, якія Бог загадзя прыгатаваў, каб мы ў іх хадзілі.
- 11 Дзеля гэтага памятайце, што вы, некалі пагане цэлам, называныя неабрэзанымі праз тых, якія завуцца абрэзанымі цэлам [абразаньнем], зробленым рукамі,
- 12 што вы былі ў той час без Хрыста, адлучаныя ад грамадзянства Ізраіля і чужыя за паветам абяцаньня, ня маючы надзеі і бязбожнікі ў сьвеце.
- 13 А цяпер у Хрысьце Ісусе вы, што былі некалі далёка, сталіся блізкімі праз кроў Хрыста.
- 14 Бо Ён — супакой наш, Які ўчыніў з абодвух адно і зруйнаваў загарадку, што стаяла пасярэдзіне,
- 15 зьнішчыўшы варожасьць Цэлам Сваім, Закон прыказаньяў, які быў у пастановах, каб з двух стварыць у Сабе аднаго новага чалавека, прыносячы супакой,
- 16 і ў адным целе пагадзіць абодвух з Богам праз крыж, забіўшы на ім варожасьць.
- 17 І, прыйшоўшы, Ён дабравесьціў супакой вам, якія далёка і якія блізка,
- 18 бо праз Яго абодва маем доступ да Айца ў адным Духу.
- 19 Дык вы ўжо не чужынцы і ня прыхадні, але суграмадзяне сьвятым і хатнія ў Бога,
- 20 збудаваныя на падмурку апосталаў і прарокаў, маючы Самога Ісуса Хрыста за кутні камень,
- 21 на якім уся пабудова, разам змацаваная, расьце ў сьвятую бажніцу ў Госпадзе,
- 22 на якім і вы разам будзецеся на жытло Божае Духам.

Эф 3

- 1 Дзеля гэтага вось я, Павал, — вязень Ісуса Хрыста за вас, паганаў.
- 2 Як вы чулі пра распарадкаваньне ласкі Божае, дадзенае мне дзеля вас,
- 3 што паводле адкрыцьця Ён аб’явіў мне таямніцу, (як я коротка напісаў вышэй,
- 4 з чаго, чытаючы, можаце зразумець маё разуменьне таямніцы Хрыстовай),
- 5 якая ў іншых пакаленьнях не была вядомая сынам чалавечым, як цяпер адкрыта сьвятым апосталам Ягоным і прарокам праз Духа,
- 6 што і пагане ёсьць супадчынікамі, і адным цэлам, і супольнікамі абяцаньня Ягонага ў Хрысьце праз Эвангелье,
- 7 якога я стаўся служыцелем паводле дару ласкі Божае, дадзенае мне дзеяннем сілы Яго.
- 8 Мне, найменшаму з усіх сьвятых, дадзена ласка гэтая — сярод паганаў дабравесьціць пра недаследнае багацьце Хрыстовае
- 9 і зрабіць яўным для ўсіх, якое ёсьць распарадкаваньне таямніцы, што схаваная ад вякоў у Богу, Які стварыў усё праз Ісуса Хрыста,
- 10 каб цяпер праз Царкву сталася вядомаю начальствам і ўладам у нябёсах разнастайная мудрасць Божая,
- 11 паводле адвечнага вызначэньня, якое Ён зрабіў у Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым,
- 12 у Якім маем адвагу і доступ з пэўнасьцю праз веру ў Яго.

- 13 Таму прашу вас не журыцца з прычыны прыгнёту майго дзеля вас, бо гэта ёсьць слава вашая.
- 14 Дзеля гэтага схіляю калені мае перад Айцом Госпада нашага Ісуса Хрыста, ад Якога мае назоў усякае бацькоўства ў небе і на зямлі,
- 16 каб Ён даў вам, паводле багацця славы Сваёй, сілай умацавацца праз Духа Ягонага ва ўнутраным чалавеку,
- 17 каб Хрыстос пасяліўся праз веру ў сэрцах вашых,
- 18 каб вы, укараніўшыся і ўмацаваўшыся ў любові, здолелі сьцяміць разам з усімі сьвятымі, што ёсьць шырыня і даўжыня, глыбіня і вышыня,
- 19 і зразумець любоў Хрыстовую, якая вышэй за разуменьне, каб вам напоўніцца ўсёю поўняй Божаю.
- 20 А Таму, Хто сілаю, якая дзейнічае ў нас, можа зрабіць нашмат больш за ўсё, пра што мы просім або разумеем,
- 21 Яму слава ў Царкве ў Хрысьце Ісусе ва ўсіх пакаленьнях на вякі вякоў. Амэн.

Эф 4

- 1 Дык я, вязень у Госпадзе, малю вас хадзіць дастойна пакліканьня, якім вы пакліканыя,
- 2 з усёй пакарой розуму і ціхасьцю, з доўгацярплівасьцю, церпячы адзін аднаго з любоўю,
- 3 намагаючыся захаваць еднасьць духа ў саюзе супакою.
- 4 Адно Цела і адзін Дух, як вы і пакліканыя да аднае надзеі вашага пакліканьня;
- 5 Адзін Госпад, адна вера, адно хрышчэньне,
- 6 Адзін Бог і Айцец усіх, Які над усімі, і праз усіх, і ў-ва ўсіх вас.
- 7 А кожнаму з нас дадзена ласка паводле меры дару Хрыстовага.
- 8 Дзеля гэтага і кажа: «Узыйшоўшы на вышыню, паланіў палон і даў дары людзям».
- 9 А «ўзыйшоў» што ёсьць, як ня тое, што ён спачатку зыходзіў у прадонныя месцы зямлі?
- 10 Зыйшоўшы, Ён ёсьць і Той, Які ўзыйшоў вышэй за ўсе нябёсы, каб споўніць усё.
- 11 І Ён паставіў адных апосталамі, другіх прарокамі, іншых эвангелістамі, іншых пастырамі і настаўнікамі
- 12 дзеля ўдасканальваньня сьвятых на справу служэньня, на будаваньне Цела Хрыстовага,
- 13 пакуль усе дойдзем да еднасьці веры і пазнаньня Сына Божага, да мужа дасканаллага, да меры ўзросту поўні Хрыстовае,
- 14 каб мы не былі больш немаўлятамі, якіх хістае і захапляе ўсякі вецер вучэньня ў хітрыках чалавечых, у подступе хітрага падману,
- 15 але каб, кажучы праўду ў любові, узрасталі ва ўсім у Таго, Які ёсьць Галава, — Хрыстос,
- 16 з Якога ўсё Цела, складзенае і злучанае ўсякімі вязямі дапамогі, праз дзейнасьць у сваю меру кожнага члена, расьце дзеля будаваньня самога сябе ў любові.
- 17 Дык кажу гэта і сьведчу ў Госпадзе, каб вы больш не хадзілі, як іншыя народы ходзяць, у марнасьці розуму свайго,
- 18 з зацемненым разуменьнем, адлучаныя ад жыцьця Божага праз няведаньне, якое ў іх праз скамяненьне сэрца іхняга.
- 19 Яны, стаўшыся нячлупымі, аддаліся бессаромнасьці, каб рабіць усякую нячыстасьць з хцівасьцю.
- 20 Але вы ня гэтак пазналі Хрыста,
- 21 калі чулі Яго і ў Ім навучыліся, — бо праўда ў Ісусе, —

- 22 каб адкінуць вам ранейшы лад жыцця старога чалавека, які знішчаецца ў манлівых пажаданьнях,
 23 а абнавіцца духам розуму вашага
 24 і апрануцца ў новага чалавека, які створаны паводле Бога ў праведнасці і сьвятасьці праўды.
 25 Дзеля гэтага, адкінуўшы хлусьню, гаварыце кожны праўду бліжняму свайму, бо мы члены адзін аднаму.
 26 Гневайцеся, ды не грашыце: няхай сонца не заходзіць у гневе вашым;
 27 і не давайце месца д'яблу.
 28 Хто краў, няхай больш не крадзе, а лепш працуе, робячы добрае рукамі сваімі, каб меў што даць таму, хто мае патрэбу.
 29 Аніякае благое слова няхай не выходзіць з вуснаў вашых, а толькі добрае дзеля збудаваньня ў веры, каб ласку дала тым, што слухаюць.
 30 І не засмучайце Сьвятога Духа Богага, Якім вы запячатаныя на дзень адкупленьня.
 31 Усякая горыч, і ярасць, і гнеў, і крык, і блюзьнерствы няхай будуць аддаленыя ад вас разам з усім ліхім.
 32 Будзьце ж адзін да аднаго добрымі, спагадлівымі, прабачаючы адзін аднаму, як і Бог у Хрысьце прабачыў вам.

Эф 5

- 1 Дык будзьце пераймальнікамі Бога, як дзеці ўлюбёныя,
 2 і хадзіце ў любові, як і Хрыстос палюбіў нас і выдаў Сябе за нас, як дар і ахвяру Богу, на наш салодкі.
 3 А распуста і ўсякая нячыстасьць або хцівасьць няхай і не называюцца ў вас, як і належыць сьвятым,
 4 ані агідныя і пустыя словы або жарты непрыстойныя, але лепш падзяка.
 5 Бо ведайце, што ніякі распусьнік, або нячысты, або хцівец, які зьяўляецца ідалапаклоньнікам, ня мае спадчыны ў Валадарстве Хрыста і Бога.
 6 Няхай ніхто не падманвае вас пустымі словамі, бо за гэта прыходзіць гнеў Божы на сыноў непакорнасьці.
 7 Дык ня будзьце супольнікамі іх.
 8 Вы былі некалі цемрай, а цяпер — сьвятло ў Госпадзе; хадзіце ж, як дзеці сьвятла,
 9 бо плод Духа ёсьць ва ўсякай добрасьці, і праведнасці, і праўдзе.
 10 Выпрабоўвайце, што падабаецца Богу,
 11 і ня ўдзельнічайце ў бясплодных справах цемры, а лепш дакарайце.
 12 Бо пра тое, што робіцца імі патаемна, сорамна і гаварыць.
 13 Але ўсё, дакаранае сьвятлом, робіцца яўным, бо ўсё, што робіцца яўным, ёсьць сьвятло,
 14 таму сказана: «Устань, ты, які спіш, і ўваскрэсьні з мёртвых, і асьвеціць цябе Хрыстос».
 15 Дык глядзіце, хадзіце дакладна, не як бязглуздыя, але як мудрыя,
 16 выкупляючы час, бо дні злыя.
 17 Дзеля гэтага ня будзьце неразумнымі, але пазнавайце, якая ёсьць воля Госпада.
 18 І не ўпівайцеся віном, бо ў ім распуста, але напаўняйцеся Духам,
 19 гаворачы да сябе пальмамі, і гімнамі, і сьпевамі духоўнымі, сьпяваючы і граючы Госпаду ў сэрцах вашых,
 20 дзякуючы заўсёды і за ўсё Богу і Айцу ў імя Госпада нашага Ісуса Хрыста,
 21 падпарадкоўваючыся адзін аднаму ў страху Божым.

- 22 Жанчыны, падпарадкоўвайцеся мужам сваім, як Госпаду,
 23 бо муж ёсьць галава жонкі, як і Хрыстос — галава Царквы, і Ён жа — Збаўца цела.
 24 Але як Царква падпарадкоўваецца Хрысту, гэтак і жонкі сваім мужам у-ва ўсім.
 25 Мужы, любіце жонак сваіх, як і Хрыстос палюбіў Царкву і выдаў Сябе за яе,
 26 каб асьвяціць яе, ачысьціўшы абмыцьцём водным у слове,
 27 каб паставіць яе Сябе слаўнаю Царквою, бяз плямы, ці загану, ці чаго падобнага, але каб яна была сьвятая і беззаганная.
 28 Гэтак павінны мужы любіць сваіх жонак, як целы свае: хто любіць жонку сваю, самога сябе любіць.
 29 Бо ніхто ніколі ня меў нянавісьці да цела свайго, але жывіць і грэе яго, як і Госпад Царкву.
 30 Бо мы — члены цела Яго, ад цела Яго і ад костак Яго.
 31 Дзеля гэтага пакіне чалавек бацьку свайго і маці, і прылепіцца да жонкі сваёй, і будучь двое адным целам.
 32 Таямніца гэтая вялікая; а я кажу пра Хрыста і Царкву.
 33 Зрэшты, і вы, кожны па сабе, няхай любіць жонку сваю як сябе; а жонка няхай баіцца мужа.

Эф 6

- 1 Дзечи, слухайцеся бацькоў сваіх у Госпадзе, бо ў гэтым праведнасьць.
 2 «Шануй бацьку твайго і маці», — гэта першае прыказаньне з абяцаньнем:
 3 «каб было табе добра, і быў ты даўгалетнім на зямлі».
 4 І вы, бацькі, не раздражняйце дзяцей вашых, але выхоўвайце іх у дысцыплінаваньні і напамінаньні Госпадавым.
 5 Слугі, слухайцеся гаспадароў паводле цела, са страхам і трымценьнем, у шчырасьці сэрца вашага, як Хрыста,
 6 не на вачах толькі паслугуючы, як тыя, што людзям дагаджаюць, але як слугі Хрыстовыя, якія выконваюць волю Божую ад душы,
 7 з зычлівасьцю служачы Госпаду, а ня людзям,
 8 ведаючы, што кожны, хто зробіць добрае, атрымае тое самае ад Госпада, ці ён нявольнік, ці вольны.
 9 І вы, гаспадары, тое самае рабіце ім, пслабляючы пагрозы, ведаючы, што і ў вас саміх Госпад ёсьць у небе, і ў Яго няма ўзіраньня на аблічча.
 10 Нарэшце, браты мае, умацоўвайцеся ў Госпадзе і ва ўладзе магутнасьці Яго.
 11 Апаніцеся ў-ва ўсю зброю Божую, каб маглі ўстаяць супраць хітрыкаў д'ябла,
 12 бо нашая барацьба ня супраць крыві і цела, але супраць начальстваў, супраць уладаў, супраць сусветных дзяржаўцаў цемры гэтага веку, супраць духаў зласьлівасьці ў нябёсах.
 13 Дзеля гэтага возьміце ўсю зброю Божую, каб вы маглі супрацьстаяць у дзень злы і, усё зрабіўшы, застацца стаяць.
 14 Дык станьце, падперазаўшы паясьніцу вашу праўдаю, і апрануўшы панцыр праведнасьці,
 15 і абуўшы ногі ў гатовасьць дабравесьціць супакой,
 16 і па-над усё ўзяўшы шчыт веры, якім зможаце затушыць усе распаленыя стрэлы злага.
 17 І шалом збаўленьня прыйміце, і меч Духа, які ёсьць слова Божае.
 18 Усякаю малітваю і просьбаю маліцеся ў-ва ўсякі час у Духу, і ва ўсім гэтым чувайце з усёй настойлівасьцю і просьбамі за ўсіх сьвятых
 19 і за мяне, каб мне дадзена было слова, адчыніўшы вусны мае, адважна паведамляць таямніцу Эвангелья,

²⁰ дзеля якога я спаўняю пасольства ў ланцугах, каб у ім я гаварыў адважна, як і мушу гаварыць.

²¹ А каб і вы ведалі пра мяне, што я раблю, усё вам паведаміць Тыхік, улюбёны брат і верны служыцель у Госпадзе,

²² якога я і паслаў да вас дзеля гэтага самага, каб вы даведаліся пра нас і каб ён суцешыў сэрцы вашыя.

²³ Супакой братам і любоў з вераю ад Бога Айца і Госпада Ісуса Хрыста.

²⁴ Ласка з усімі, якія любяць Госпада нашага Ісуса Хрыста ў незьнішчальнасці. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ФІЛІПЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

- ¹ Павал і Цімафей, слугі Ісуса Хрыста, — усім сьвятым у Хрысьце Ісусе, якія ў Філіпах, з епіскапамі і дыяканами:
- ² ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
- ³ Дзякую Богу майму пры ўсякім успаміне пра вас,
- ⁴ заўсёды ў кожнай просьбе маёй за ўсіх вас просячы з радасьцю,
- ⁵ за вашу супольнасьць у Эвангельлі ад першага дня аж да цяперашняга,
- ⁶ маючы пэўнасьць у тым, што Той, Які пачаў у вас добрую справу, будзе зьдзяйсняць [яе] аж да дня Ісуса Хрыста,
- ⁷ як справядліва мне думаць адносна ўсіх вас, бо я маю вас у сэрцы як у путах маіх, так і ў абароне, і ў сьцьвярджэньні Эвангелья, вас, якія ўсе — удзельнікі са мною ў ласцы.
- ⁸ Бо Бог мне сьведка, як я прагну ўсіх вас сэрцам Ісуса Хрыста;
- ⁹ і маюся пра тое, каб любоў ваша яшчэ больш і больш памнажалася ў пазнаньні і ўсякім разуменьні,
- ¹⁰ каб, выпрабуючы, што лепшае, вы былі чыстымі і без спатыкненьня ў дзень Хрыстовы,
- ¹¹ напоўненымі пладамі праведнасьці праз Ісуса Хрыста на славу і пахвалу Божую.
- ¹² Хачу, браты, каб вы даведаліся, што тое, што са мной [сталася], выйшла больш на посьпех Эвангелья,
- ¹³ так што пугі мае ў Хрысьце сталіся яўнымі ў-ва ўсёй прэторыі і ўсім іншым,
- ¹⁴ і многія з братоў у Госпадзе, перакананыя путамі маімі, яшчэ больш адважыліся бяз страху гаварыць Слова.
- ¹⁵ Некаторыя, праўда, — з зайздасьці і сваркі, а некаторыя — з упадабаньня абвяшчаюць Хрыста.
- ¹⁶ Тыя, што ў сварлівасьці, — прапаведуюць Хрыста ня чыста, мяркуючы павялічыць прыгнёт пугаў маіх,
- ¹⁷ а тыя, што ў любові, — ведаючы, што дзеля абароны Эвангелья я пастаўлены.
- ¹⁸ Бо што з гэтага? Усякім чынам, ці дзеля віду, ці праўдзіва, Хрыстос прапаведуецца, і я з гэтага радуся і буду радавацца.
- ¹⁹ Бо я ведаю, што гэта сталецца мне на збаўленьне праз вашыя просьбы і дапамогу Духа Ісуса Хрыста,
- ²⁰ паводле спадзяваньня і надзеі маёй, што я ні ў чым ня буду асаромлены, але з усёй адвагай, як заўсёды, гэтак і цяпер, будзе ўзьвялічаны Хрыстос у цэле маім, ці то жыцьцём, ці то сьмерцю.
- ²¹ Бо для мяне жыцьцё — Хрыстос, і сьмерць — набытак.
- ²² А як жыцьцё ў цэле [дае] плод маёй справе, ня ведаю, што і выбраць.
- ²³ Бо цягне адно і другое. Маю жаданьне разьвязацца і быць з Хрыстом, і гэта нашмат лепш,
- ²⁴ а заставацца ў цэле больш патрэбна дзеля вас.
- ²⁵ І я напэўна ведаю, што застануся і затрымаюся з усімі вамі дзеля вашага посьпеху і радасьці веры,
- ²⁶ каб пахвала ваша ў Хрысьце Ісусе памнажалася ў-ва мне, калі зноў прыйду да вас.
- ²⁷ Толькі жывіце дастойна Эвангелья Хрыстовага, каб мне, ці як прыйду і ўбачу вас, ці адсутны, чуць пра вас, што вы стаіце ў адным духу, змагаючыся аднадушна за веру Эвангельскую

28 і ані ў чым не палохаючыся супраціўнікаў. Гэта для іх ёсьць доказ загубы, а для вас — збаўленьня, і гэта ад Бога,

29 бо вам дадзена дзеля Хрыста ня толькі верыць у Яго, але і цярпець дзеля Яго,

30 маючы такое самае змаганьне, якое вы бачылі ў-ва мне і цяпер чуеце пра мяне.

Флп 2

1 Дык калі ёсьць якое пацяшэньне ў Хрысьце, калі ёсьць якая патоля любові, калі ёсьць якая супольнасьць Духа, калі ёсьць якая сардэчнасьць і міласэрнасьць,

2 дапоўніце маю радасьць, каб вы тое самае думалі, тую самую любоў мелі, былі аднадушныя і аднадумныя,

3 нічога ня [робячы] дзеля сварлівасьці ці дзеля пустое пахвальбы, але ў пакоры розуму шануючы адзін аднога як вышэйшых за сябе.

4 Не на сваё [толькі] няхай кожны зважае, але і на тое, што іншых.

5 Бо няхай тое ў вас думаецца, што і ў Хрысьце Ісусе,

6 Які, маючы постаць Бога, не лічыў захопам быць роўным Богу,

7 але прынізіў Сябе, прыняўшы постаць слугі, стаўшыся на падабенства людзей і знойдзены выглядам, як чалавек,

8 панізіў Сябе, стаўшыся паслухмяным ажно да сьмерці, і сьмерці крыжовай.

9 Дзеля гэтага і Бог узвысіў Яго і даў Яму імя па-над усякае імя,

10 каб у імя Ісуса схілілася ўсякае калена нябесных, зямных і падземных

11 і каб усякі язык вызнаваў, што Госпад Ісус Хрыстос у славу Бога Айца.

12 Так што, улюбёныя мае, як вы заўсёды слухаліся, ня толькі, калі я прыходзіў, але шмат больш цяпер, у адсутнасьць маю, са страхам і трымценьнем здзяйсняйце збаўленьне сваё,

13 бо Бог ёсьць Той, Які дзейнічае ў вас паводле ўпадабаньня [Свайго], каб вы і хацелі, і дзейнічалі.

14 Усё рабіце без нараканьняў і хістаньняў,

15 каб вы былі беззаганнымі і шчырымі дзецьмі Божымі, беззаганнымі сярод пакаленьня скрыўленага і сапсаванага, у якім вы сьвеціце, як сьвятло ў сьвеце,

16 захоўваючы слова жыцьця, на пахвалу маю ў дзень Хрыстовы, што я не надарма бег і не надарма працаваў.

17 Але калі я і ахвяруюся на ахвяру і служэньне веры вашай, я радуся, і радуся разам з усімі вамі.

18 З гэтага самага і вы радуйцеся, і радуйцеся разам са мною.

19 А я спадзяюся ў Госпадзе Ісусе хутка паслаць да вас Цімафея, каб і я ўсьцешыўся, даведаўшыся пра вас.

20 Бо ня маю нікога роўнага душою, хто б гэтак шчыра пра вас клапаціўся.

21 Бо ўсе шукаюць свайго, а не таго, што Хрыста Ісуса.

22 А яго выпрабаванасьць вы ведаеце, бо ён, як сын бацьку, служыў мне дзеля Эвангелья.

23 Дык я спадзяюся паслаць яго неадкладна, як толькі даведаюся адносна сябе.

24 Бо я пэўны ў Госпадзе, што і сам хутка прыйду.

25 Я палічыў патрэбным паслаць да вас Эпафрадыта, брата, і супрацоўніка, і таварыша майго, а вашага пасланца і служыцеля ў патрэбе маёй,

26 бо ён жадаў [бачыць] усіх вас і тужыў, што вы пачулі пра нядужасьць ягоную.

27 Бо ён быў хворы амаль сьмяротна; але Бог зьлітаваўся над ім, ды і не над ім толькі, але і нада мною, каб ня меў я смутку да смутку.

28 Дык я хутчэй паслаў яго, каб вы, убачыўшы яго ізноў, узрадаваліся, і каб я ня быў засмучаны.

29 Дык прыміце яго ў Госпадзе з усякай радасьцю і гэтакіх мейце ў паважаньні,

³⁰ бо ён за справу Хрыстовую быў блізка да сьмерці, ня дбаючы пра душу [сваю], каб дапоўніць нястачу служэньня вашага мне.

Флп 3

¹ Нарэшце, браты мае, радуйцеся ў Госпадзе. Пісаць вам гэта для мяне ня цяжка, а для вас карысна.

² Зважайце на сабак, зважайце на благіх работнікаў, зважайце на нібыта абрэзанных,

³ бо абрэзаныя — гэта мы, якія служым Богу духам, і хвалімся ў Хрысьце Ісусе, і ня ў цэле маем спадзяваньне;

⁴ хоць я маю пэўнасьць і ў цэле. Калі хто іншы думае спадзявацца на цела, дык я больш,

⁵ абрэзаны ў восьмы дзень, з роду Ізраіля, з калена Бэн'яміна, Гебрай з Гебраяў, паводле Закону — фарысэй,

⁶ які праз руплівасьць перасьледаваў Царкву, паводле праведнасьці, якая з Законом, — безаганны.

⁷ Але тое, што для мяне было набыткам, дзеля Хрыста я палічыў за страту.

⁸ І больш таго, усё лічу за страту дзеля вышэйшага пазнаньня Хрыста Ісуса, Госпада майго, дзеля Ягога я ўсё страціў і лічу за гной, каб Хрыста здабыць

⁹ і апынуцца ў Ім, маючы не маю праведнасьць, якая праз Закон, але тую, якая праз веру ў Хрыста, праведнасьць ад Бога праз веру,

¹⁰ каб пазнаць Яго, і сілу ўваскрасеньня Яго, і супольнасьць пакутаў Яго, прыпадабняючыся сьмерці Яго,

¹¹ каб толькі дасягнуць паўстаньня з мёртвых.

¹² Не таму, што я ўжо атрымаў ці ўжо споўніў [усё], але імкнуся, ці не дасягну і я таго, як мяне дасягнуў Хрыстос Ісус.

¹³ Браты, я не лічу сябе, што дасягнуў, а толькі, забываючыся пра тое, што ззаду, і імкнучыся да таго, што наперадзе,

¹⁴ імчу да мэты, да ўзнагароды пакліканьня Богага, якое з гары ў Хрысьце Ісусе.

¹⁵ Дык усе, хто дасканалыя, будзем думаць гэтак. А калі вы што іначай думаеце, і гэтае Бог вам адкрые.

¹⁶ Па-за гэтым, чаго мы дасягнулі, паводле гэтага правіла будзем хадзіць і гэтак думаць.

¹⁷ Будзьце падобнымі, браты, да мяне, і зважайце на тых, хто гэтак ходзіць, паводле ўзору, які маеце ў нас.

¹⁸ Бо многія, пра якіх я часта казаў вам, а цяпер і са сьлязьмі кажу, ходзяць як ворагі крыжа Хрыстовага.

¹⁹ Іхні канец — загуба, іхні бог — чэрава, і слава [іхняя] ў сораме іх, яны думаюць пра зямное.

²⁰ А нашае грамадзянства — у небе, адкуль мы і чакаем Збаўцу, Госпада Ісуса Хрыста,

²¹ які зьменіць выгляд цела паніжэньня нашага, каб яно сталася падобным да цела славы Яго, дзеяннем, якім Ён можа падпарадкаваць Сябе ўсё.

Флп 4

¹ Так што, браты мае ўлюбёныя і пажаданыя, радасьць і вянок мой, стойце так у Госпадзе, ўлюбёныя.

² Эўводзію прашу і Сынтыхею прашу думаць гэтаксама ў Госпадзе.

³ Прашу і цябе, шчыры памочніку, дапамагай тым, якія змагаліся дзеля Эвангелья разам са мною, і з Клемэнтам, і з іншымі супрацоўнікамі маімі, імёны якіх у кнізе жыцьця.

4 Радуйцеся заўсёды ў Госпадзе. Ізноў кажу: радуйцеся.

5 Спагаднасьць ваша няхай будзе вядомая ўсім людзям. Госпад блізка!

6 Не турбуйцеся ні пра што, але ў-ва ўсякай малітве і просьбе з падзякай няхай адкрываюцца жаданьні вашыя перад Богам,

7 і супакой Божы, які вышэй за ўсякі розум, няхай захавае сэрцы вашыя і думкі вашыя ў Хрысьце Ісусе.

8 Нарэшце, браты, што ёсьць праўдзівае, што сумленнае, што справядлівае, што чыстае, што вартае любові, што добрай славы, калі ёсьць якая цнота і якая пахвала, — пра тое думайце.

9 І чаго вы навучыліся, і што прынялі, і чулі, і бачылі ў-ва мне, тое рабіце, і Бог супакою будзе з вамі.

10 Я вельмі ўзрадаваўся ў Госпадзе, што вы ўжо зноў ажывіліся, каб думаць пра мяне, як і раней думалі, ды ня мелі нагоды.

11 Ня дзеля таго, што я ў нястачы, кажу, бо я навучыўся быць задаволеным тым, што ў мяне ёсьць.

12 Ведаю, як у паніжэньні быць, і ведаю, як у дастатку; навучыўся ўсяго і ў-ва ўсім: і насычацца, і галадаваць, мець і дастатак, і нястачу.

13 Усё магу ў Хрысьце, Які ўмацоўвае мяне.

14 Па-за гэтым, вы добра зрабілі, што ўдзельнічалі ў маім прыгнёце.

15 Вы ж ведаеце, Філіпяне, што на пачатку [абвяшчэньня] Эвангелья, калі я выйшаў з Македоніі, ніводная царква не далучылася да мяне праз дораньне і прыняцьцё, акрамя вас адных.

16 Вы і ў Тэсалоніку і раз, і два пасылалі паводле патрэбы маёй.

17 Ня тое, каб я шукаў дару, але шукаю плоду, які памнажаецца на вашу карысьць.

18 Я маю ўсё і маю дастатак; я напоўнены, атрымаўшы ад Эпафрадыта тое, што ад вас, водар салодкі, ахвяру прыемную, якая падабаецца Богу.

19 А Бог мой няхай напоўніць усякую патрэбу вашу паводле багацьця Свайго ў славе, у Хрысьце Ісусе.

20 Богу ж і Айцу нашаму слава на вякі вякоў. Амэн.

21 Прывітайце кожнага сьвятога ў Хрысьце Ісусе. Вітаюць вас браты, што са мною.

22 Вітаюць вас усе сьвятыя, а найбольш тыя, што з дому цэзара.

23 Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА КАЛАСЯНАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

- 1 Павал, апостал Ісуса Хрыста з волі Божай, і Цімафей, брат, —
2 тым, што ў Калосах, сьвятым і верным братам у Хрысьце: ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
3 Дзякуем Богу і Айцу Госпада нашага Ісуса Хрыста, заўсёды молячыся пра вас,
4 пачуўшы пра веру вашу ў Хрыста Ісуса і пра любоў да ўсіх сьвятых,
5 дзеля надзеі, якая вызначана вам у небе, пра што вы раней чулі ў слове праўды Эвангелья,
6 якое ёсьць у вас, як і ў-ва ўсім сьвеце, і дае плод, як і між вамі, з таго дня, калі вы пачулі і пазналі ласку Божую ў праўдзе,
7 як і навучыліся ад Эпафраса, улюбёнага таварыша нашага, які ёсьць верным за вас служыцелем Хрыста,
8 які і паведаміў нам пра вашу любоў у духу.
9 Дзеля гэтага і мы з таго дня, як пачулі, не перастаем маліцца за вас і прасіць, каб вы былі напоўненыя пазнаньнем волі Яго ў-ва ўсякай мудрасьці і разуменьні духоўным,
10 каб вы хадзілі дастойна Госпада, у-ва ўсім дагаджаючы [Яму], даючы плод у кожнай добрай справе і ўзрастаючы ў пазнаньні Бога,
11 дужэючы ўсякаю сілаю паводле магутнасьці славы Яго на ўсякую цярплівасьць і доўгацярплівасьць з радасьцю,
12 дзякуючы Айцу, Які даў нам здольнасьць удзельнічаць у спадчыне сьвятых у сьвятле,
13 Які выбавіў нас ад улады цемры і перамасьціў у Валадарства Сына любові Сваёй,
14 у Якім мы маем адкупленьне праз кроў Ягоную і адпушчэньне грахоў.
15 Ён ёсьць вобраз Бога нябачнага, Першародны ўсякага стварэньня;
16 бо ў Ём створана ўсё, што ў небе і што на зямлі, бачнае і нябачнае: ці то пасады, ці то панаваньні, ці то начальствы, ці то ўлады, — усё праз Яго і для Яго створана;
17 і Ён ёсьць перад усім, і ўсё ў Ём стаіць.
18 і Ён ёсьць галава Цела — Царквы; Ён — пачатак, Першародны з мёртвых, каб быць Яму ў-ва ўсім першым,
19 бо было даспадобы, каб у Ём жыла ўсякая поўня
20 і каб праз Яго пагадзіць з Сабою ўсё, учыніўшы праз Яго, праз кроў крыжа Ягонага мір і з тым, што на зямлі, і з тым, што ў небе.
21 і вас, якія былі некалі адлучаныя і ворагі, разуменьнем [зьвернутыя] да злых справаў,
22 цяпер пагадзіў ва ўласным целе Яго праз сьмерць, каб паставіць вас сьвятымі, і беззаганнымі, і бездакорнымі перад Сабою,
23 калі толькі застаецца ў веры цьвёрда і непарушна, і не адпадаеце ад надзеі Эвангелья, якое вы чулі, якое абвешчана ўсяму стварэньню пад небам, якога я, Павал, стаўся служыцелем.
24 Цяпер я радуся ў пакутах маіх за вас і дапаўняю нястачу ў целе маім прыгнётаў Хрыстовых за Цела Ягонае, якое ёсьць Царква,
25 якой я стаўся служыцелем паводле распарадкаваньня Богага, дадзенага мне дзеля вас, каб споўніць слова Божае,
26 тайну, схаваную ад вякоў і ад пакаленьняў, а цяпер выяўленую сьвятым Ягоным,

27 якім захачеў Бог паведаміць, якое багацьце славы тайны гэтай сярод паганаў, якая ёсьць Хрыстос у вас, надзея славы,

28 Якога мы прапаведуем, настаўляючы ўсякага чалавека і вучачы ўсякага чалавека ўсякае мудрасьці, каб нам паставіць усякага чалавека дасканалым у Хрысьце Ісусе,

29 дзеля чаго я і працую, змагаючыся паводле дзеяньня Яго, якое дзейнічае ў-ва мне магутна.

Кал 2

1 Бо хачу, каб вы ведалі, якую вялікую барацьбу я маю дзеля вас і дзеля тых, што ў Лядыкеі, і дзеля ўсіх, якія ня бачылі аблічча майго ў целе,

2 каб суцешыліся сэрцы іхнія, злучаныя ў любові і дзеля ўсякага багацьця пэўнага разуменьня, дзеля пазнаньня тайны Бога — і Айца, і Хрыста,

3 у якім усе скарбы мудрасьці і веданьня схаваныя.

4 А кажу гэта, каб хто ня ўвёў вас у зман пераканаўчымі словамі.

5 Бо хоць я і адсутны цэлам, але духам я з вамі, радуючыся і бачачы ваш парадак і ўмацаванасьць веры вашае ў Хрыста.

6 Дык як вы прынялі Хрыста Ісуса, Госпада, так хадзіце ў Ім,

7 укараненьня і збудаваньня ў Ім, і сьцьверджаньня ў веры, як вы былі навучаныя, багацеючы ў ёй з падзякаю.

8 Глядзіце, каб хто не збаламуціў вас філасофіяй і пустым падманам паводле традыцыі чалавечай, паводле стыхіяў сьвету, а не паводле Хрыста.

9 Бо ў Ім жыве ўся поўня Боства цялесна,

10 і вы напоўненыя ў Ім, які ёсьць галава ўсякага начальства і ўлады.

11 У Ім і вы абрэзаньня абразаньнем, не рукою зробленым, якое зьняла цела грахоў цялесных, абразаньнем Хрыстовым.

12 Пахаваныя з Ім у хрышчэньні, у Ім вы і ўваскрэслі праз веру ў дзеяньне Бога, які ўваскрасіў Яго з мёртвых,

13 і вас, якія былі мёртвыя ў грахах і неабразаньні цела вашага, Ён ажывіў разам з Ім, дараваўшы нам усе грахі,

14 сьцёршы рукапіс пастановаў, што былі супраць нас; і забраў яго спасярод, прыбіўшы да крыжа,

15 распрануўшы начальствы і ўлады, адважна аддаў іх на сорам, трыюмфуючы над імі ў Ім.

16 Дык няхай ніхто ня судзіць вас за ежу, ці за пітво, ці за ўдзел у сьвяце, ці маладзіку, ці субоце.

17 Гэта ёсьць цень таго, што мае быць, а цела — Хрыстовае.

18 Няхай ніхто не пазбавіць вас нагароды праз самавольнае ўпакорваньне і набажэнства анёлам, уваходзячы ў тое, чаго ня бачыў, дарэмна ўзганарыўшыся розумам цела свайго

19 і не трымаючыся Галавы, ад якое ўсё цела, вязямі і вузламі змацаванае і злучанае, расьце ўзрастаньнем Божым.

20 Дык калі вы памерлі разам з Хрыстом для стыхіяў сьвету, чаго ж, быццам жывучы ў сьвеце, трымаецеся пастановаў:

21 «Не дакранайся, і не каштуй, і не чапай»,

22 што ўсё [вядзе] да сапутасьці праз [само] ўжываньне, паводле пастановаў і навукі чалавечай?

23 Гэтае слова нібыта мае мудрасьць у самавольным набажэнстве, упакорваньні і мардаваньні цела, не ў пашане да таго, што насычае цела.

Кал 3

- 1 Дык калі вы ўваскрэсьлі з Хрыстом, шукайце ўзгорнага, дзе Хрыстос сядзіць праваруч Бога.
- 2 Пра ўзгорнае думайце, а не пра зямное,
- 3 бо вы памерлі, і жыцьцё вашае схаванае з Хрыстом у Богу.
- 4 Калі зьявіцца Хрыстос, жыцьцё нашае, тады і вы зьявіцеся разам з Ім у славе.
- 5 Дык мярцвіце члены вашыя, што на зямлі: распусту, нячыстасьць, жарсьць, благое пажаданьне і хцівасьць, якая ёсьць ідалапаклонствам,
- 6 за што гнеў Божы прыходзіць на сыноў непакорнасьці,
- 7 сярод якіх і вы раней хадзілі, калі жылі між імі.
- 8 А цяпер вы адкіньце ўсё: гнеў, ярасць, ліхоту, блюзьнерствы, брыдкаслоўе з вуснаў вашых;
- 9 не хлусіце адзін аднаму, распрануўшыся са старога чалавека з учынкамі ягоньмі
- 10 і апрануўшыся ў новага, які абнаўляецца ў пазнаньні паводле вобразу Таго, Хто яго стварыў,
- 11 дзе няма Грэка і Юдэя, абразаньня і неабразаньня, барбара, Скіфа, слугі, свабоднага, але ўсё і ў-ва ўсім Хрыстос.
- 12 Дык апраніцеся, як выбраныя Божыя, сьвятыя і ўлюбёныя, у міласэрнасьць, ласкавасьць, пакору, ціхасьць, доўгацярплівасьць,
- 13 церпячы адзін аднаго і прабачаючы адзін аднаму, калі хто на каго мае крыўду, як Хрыстос дараваў вам, гэтак і вы.
- 14 А па-над усё [апраніцеся] ў любоў, якая ёсьць вузел дасканаласьці,
- 15 і няхай гаспадарыць у сэрцах вашых супакой Божы, да якога вы і пакліканыя ў адным целе, і будзьце ўдзячныя.
- 16 Слова Хрыстовае няхай жыве ў вас багата, у-ва ўсякай мудрасьці; навучайце і настаўляйце адзін аднаго псалмамі, і гімнамі, і сьпевамі духоўнымі, у ласцы сьпяваючы Госпаду ў сэрцах вашых.
- 17 І ўсё, што вы робіце, словам або справаю, усё [рабіце] ў імя Госпада Ісуса, дзякуючы праз Яго Богу і Айцу.
- 18 Жонкі, падпарадкоўвайцеся мужам вашым, як прыстойна ў Госпадзе.
- 19 Мужы, любіце жонак і ня будзьце для іх прыкрымі.
- 20 Дзеці, слухайцеся бацькоў у-ва ўсім, бо гэта падабаецца Госпаду.
- 21 Бацькі, не зьнеахвочвайце дзяцей вашых, каб яны не гублялі духа.
- 22 Слугі, у-ва ўсім слухайцеся паноў паводле цела, не на вачах толькі паслугуючы, як тыя, што людзям дагаджаюць, але ў шчырасьці сэрца, баючыся Бога.
- 23 І ўсё, што робіце, рабіце ад душы, як для Госпада, а не для людзей,
- 24 ведаючы, што ад Госпада атрымаеце ў нагароду спадчыну, бо вы служыце Госпаду Хрысту.
- 25 А хто робіць крыўду, атрымае паводле зробленае крыўды, бо няма [ў Бога] ўзіраньня на аблічча.

Кал 4

- 1 Паны, давайце слугам тое, што справядліва і што адпаведна, ведаючы, што і вы маеце Госпада ў небе.
- 2 Трывайце ў малітве, чуваючы ў ёй з падзякаю;
- 3 молячыся таксама і за нас, каб Бог адчыніў нам дзьверы слова абвяшчаць тайну Хрыстовую, дзеля якой я звязаны,
- 4 каб я выявіў яе так, як мушу пра яе казаць.
- 5 У мудрасьці хадзіце з тымі, што вонкі, выкупляючы час.
- 6 Слова вашае [няхай будзе] заўсёды ў ласцы [Божай], прыпраўленае сольлю, каб вы ведалі, як кожнаму адказаць.

⁷ Пра мяне ўсё паведаміць вам Тыхік, улюбёны брат, і верны служыцель, і таварыш у Госпадзе,

⁸ якога я паслаў да вас дзеля таго, каб мне даведацца, што ў вас, і ён пацешыў сэрцы вашыя,

⁹ разам з Анісімам, верным і ўлюбёным братам, які з вашых. Яны паведамяць вам усё, што тут [робіцца].

¹⁰ Вітае вас Арыстарх, вязень са мною, і Марк, пляменьнік Барнабы, пра якога вы атрымалі прыказаньне: калі ён прыйдзе да вас, прыйміце яго,

¹¹ і Ісус, называны Юстам, якія з абрэзанных. Яны — адзіныя супрацоўнікі дзеля Валадарства Божага, якія былі мне суцяшэньнем.

¹² Вітае вас Эпафрас, які з вашых, слуга Хрыста, які заўсёды змагаецца за вас у малітвах, каб вы стаялі дасканалымі і напоўненымі ўсякай воляй Божай.

¹³ Бо сьведчу пра яго, што мае вялікую руплівасьць адносна вас і тых, што ў Лядыкеі і Гераполі.

¹⁴ Вітае вас Лука, лекар улюбёны, і Дымас.

¹⁵ Прывітайце братоў у Лядыкеі, і Німфана, і царкву ў доме ягоным.

¹⁶ І калі гэтае пасланьне будзе прачытана ў вас, зрабіце, каб яно было прачытана ў Лядыкейскай царкве; і тое, якое з Лядыкеі, прачытайце і вы.

¹⁷ І скажыце Архіпу: «Зважай на служэньне, якое ты атрымаў у Госпадзе, каб табе споўніць яго».

¹⁸ Прывітаныя маёю рукою, Паўлаваю. Памятайце пра пуці мае. Ласка з вамі. Амэн.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ТЭСАЛОНЦАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

- ¹ Павал, і Сілуан, і Цімафей — царкве Тэсалонцаў у Богу Айцу і Госпадзе Ісусе Хрысьце: ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста. Ісусе Хрысьце: ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
- ² Дзякуем Богу заўсёды за ўсіх вас, успамінаючы вас у малітвах нашых,
- ³ несупынна памятаючы пра вашы ўчынкi веры, і працу любові, і непахіснасьць надзеі на Госпада нашага Ісуса Хрыста перад Богам і Айцом нашым,
- ⁴ ведаючы, умілаваныя Богам браты, выбраньне вашае.
- ⁵ Бо нашае Эвангелье не было ў вас у слове толькі, але і ў сіле, і ў Сьвятым Духу, і ў шматлікіх пацьверджаньнях, як вы самі ведаеце, якімі былі мы дзеля вас між вамі.
- ⁶ І вы сталіся пераймальнікамі нашымі і Госпада, прыняўшы слова ў вялікім прыгнёце з радасьцю Духа Сьвятога,
- ⁷ так што сталіся вы прыкладам для ўсіх, што вераць, у Македоніі і Ахаі.
- ⁸ Бо ад вас разыйшлося слова Госпадава ня толькі ў Македоніі і Ахаі, але і ва ўсякае месца дайшла вера ваша ў Бога, так што ў нас няма патрэбы штосьці гаварыць.
- ⁹ Бо яны самі расказваюць пра нас, які ўваход маем мы да вас, і як вы зьвярнуліся да Бога ад ідалаў, каб служыць Богу жывому і праўдзівому
- ¹⁰ і чакаць з неба Сына Ягонага, Якога Ён узняў з мёртвых, Ісуса, Які выбаўляе нас ад гневу, што надыходзіць.

1 Тэс 2

- ¹ Вы самі ведаеце, браты, пра наш уваход да вас, што ён быў не дарэмны;
- ² але, раней нацярпеўшыся і будучы зьняважанымі, як вы ведаеце, у Філіпах, мы адважыліся ў Богу нашым гаварыць вам Эвангелье Божае з вялікім змаганьнем.
- ³ Бо пацяшэньне нашае ані з падману, ані з нячыстасьці, ані з хітраванья,
- ⁴ але, як мы былі выпрабаваныя Богам, каб даверыць [нам] Эвангелье, так і гаворым, не каб людзям падабацца, але Богу, Які выпрабоўвае сэрцы нашыя.
- ⁵ Бо ніколі не было ў нас словаў лісьлівых, як ведаеце, ані думак хцівых: Бог — сьведка!
- ⁶ Не шукалі мы славы ад людзей: ані ад вас, ані ад іншых, хоць маглі быць у паважаньні, як Хрыстовыя апосталы,
- ⁷ але былі мы лагодныя сярод вас, як карміцелька клапоціцца пра дзетак сваіх.
- ⁸ Гэтак мы, рупячыся пра вас, пажадалі перадаць вам ня толькі Эвангелье Божае, але і душы нашыя, бо вы сталіся нам любымі.
- ⁹ Вы памятаеце, браты, працу нашую і стому: уначы і ўдзень працуючы, каб ня быць цяжарам каму з вас, мы абвяшчалі вам Эвангелье Божае.
- ¹⁰ Сьведкі вы і Бог, як сьвята, праведна і безаганна былі мы сярод вас, якія паверылі.
- ¹¹ Бо вы ведаеце, як мы кожнага з вас, як бацька дзяцей сваіх, прасілі, і пацяшалі, і сьведчылі,
- ¹² каб вы хадзілі дастойна Бога, Які паклікаў вас у Сваё Валадарства і славу.
- ¹³ Дзеля гэтага і мы несупынна дзякуем Богу, што вы, прыняўшы пачутае ад нас слова Божае, прынялі яго не як слова чалавечае, але як яно ёсьць у сапраўднасьці, як слова Божае, што дзейнічае ў вас, якія паверылі.
- ¹⁴ Вы сталіся, браты, пераймальнікамі царкваў Божых, што ў Юдэі, у Хрысьце Ісусе, бо і вы гэтаксама нацярпеліся ад зямлякоў сваіх, як і тыя ад Юдэяў,

¹⁵ якія і Госпада Ісуса забілі, і сваіх прарокаў, і нас павыганялі, і Богу не падабаюцца, і ўсім людзям супрацівяцца,

¹⁶ забараняюць нам прамаўляць да паганаў, каб тыя былі збаўленыя, і гэтак дапаўняюць грахі свае заўсёды; але дасягнуў да іх гнеў да канца.

¹⁷ Мы ж, браты, асірочаныя вамі на кароткі час абліччам, а ня сэрцам, моцна намагаліся з вялікім жаданьнем убачыць аблічча вашае,

¹⁸ Дзеля гэтага хацелі мы прыйсьці да вас, — асабліва я, Павал, — і раз, і два, але перашкодзіў нам шатан.

¹⁹ Бо якая нашая надзея, ці радасьць, ці вянок пахвалы? Ці ж ня вы перад Госпадам нашым Ісусам Хрыстом у прыйсьце Яго?

²⁰ Бо вы — слава нашая і радасьць.

1 Тэс 3

¹ Дзеля гэтага, ня могучы трываць болей, спадабалася нам застацца ў Атэнах адным,

² і паслалі мы Цімафея, брата нашага і служыцеля Божага, і супрацоўніка нашага ў Эвангельлі Хрыстовым, каб узмоцніць вас і сущыць вас у веры вашай,

³ каб ніхто не пахіснуўся ў прыгнётах гэтых: бо вы самі ведаеце, што мы на гэта пастаўлены.

⁴ Бо мы і тады, калі ў вас былі, папярэджвалі вас, што маем зазнаць прыгнёт, як і сталася, і вы ведаеце.

⁵ Дзеля гэтага і я, ня могучы вытрымаць болей, паслаў даведацца пра веру вашу, каб як не спакусіў вас спакуснік і ня сталася дарэмнай праца нашая.

⁶ Цяпер жа, калі прыйшоў да нас ад вас Цімафей і прынёс нам добрую вестку пра веру і любоў вашу, і што заўсёды маеце добрую памяць пра нас, жадаючы нас пабачыць, як і мы вас,

⁷ дык мы сущыліся адносна вас, браты, у-ва ўсіх прыгнётах і патрэбах нашых, дзеля веры вашай,

⁸ бо цяпер мы жывыя, калі вы стаіце ў Госпадзе.

⁹ Якую ж падзяку можам даць Богу за вас, за ўсю радасьць, якою радуемся дзеля вас перад Богам нашым,

¹⁰ уначы і ўдзень горача молячыся, каб убачыць аблічча вашае і дапоўніць нястачу ў веры вашай?

¹¹ Сам жа Бог і Айцец наш і Госпад наш Ісус Хрыстос няхай накіруе шлях наш да вас!

¹² А вас няхай Госпад напоўніць і перапоўніць любоўю адзін да аднаго і да ўсіх, як і мы [маем] да вас,

¹³ каб умацаваць сэрцы вашыя беззаганнымі ў сьвятасьці перад Богам і Айцом нашым у прыйсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі сьвятымі Яго.

1 Тэс 4

¹ Нарэшце, браты, просім вас і молім праз Госпада Ісуса, каб тое, што вы прынялі ад нас, як мусіце вы хадзіць і падабацца Богу, яшчэ больш у вас памнажалася,

² бо вы ведаеце, якія мы далі вам загады ад Госпада Ісуса.

³ Бо гэта ёсьць воля Божая — **СЬВЯТАСЬЦЬ ВАШАЯ**, каб вы высьцерагаліся распусты,

⁴ каб кожны з вас умеў захоўваць сваё начынньне ў сьвятасьці і годнасьці,

⁵ а ня ў жарсьцях пажадлівасьці, як пагане, што ня ведаюць Бога;

⁶ каб не вывышаліся і не ашуквалі ў справах брата свайго, таму што Госпад — **мсьціўца за ўсё гэтае**, як і раней мы гаварылі вам і сьведчылі.

⁷ Бо паклікаў нас Бог не да нячыстасьці, але да сьвятасьці.

⁸ Дык хто гэта адкідае, той адкідае не чалавека, але Бога, Які Духа Свайго Сьвятога нам даў.

⁹ Адносна братняй любові няма патрэбы пісаць да вас, бо вы самі навучаны Богам любіць адзін аднаго,

¹⁰ ды і вы гэтак і робіце з усімі братамі па ўсёй Македоніі. Просім жа вас, браты, багацейце [ў гэтым] болей

¹¹ і намагайцеся жыць у супакоі, і рабіць сваю справу, і працаваць сваімі ўласнымі рукамі, як мы загадалі вам;

¹² каб вы хадзілі прыстойна перад тымі, што звонку, і ні ў чым ня мелі патрэбы.

¹³ Не хачу, каб вы, браты, ня ведалі адносна памёршых, каб вы не сумавалі, як іншыя, што ня маюць надзеі.

¹⁴ Бо калі мы верым, што Ісус памёр і ўваскрос, дык Бог і памёршых у Ісусе прывядзе з Ім.

¹⁵ Гэта вось кажам вам словам Госпадавым, што мы, жывыя, якія засталіся да прыйсьця Госпада, не апярэдзім памёршых,

¹⁶ бо Сам Госпад з абвяшчэньнем, з галасам арханёла і трубой Божай зыйдзе з неба, і мёртвыя ў Хрысьце ўваскрэснуць першымі;

¹⁷ пасля мы, жывыя, што засталіся, разам з імі падхоплены будзем на аблоках на спатканьне з Госпадам у паветра, і гэтак заўсёды з Госпадам будзем.

¹⁸ Дык пацяжайце адзін аднаго гэтымі словамі.

1 Тэс 5

¹ Адносна часоў і пораў, браты, няма патрэбы пісаць да вас,

² бо вы самі дакладна ведаеце, што дзень Госпадаў гэтак прыйдзе, як злодзей уначы.

³ Калі вось будуць гаварыць: «Супакой і бясьпека», тады неспадзявана прыйдзе на іх зьнішчэньне, быццам мукі радзін на цяжарную, і яны не ўцякуць.

⁴ Вы ж, браты, ня ў цемры, каб дзень гэты захапіў вас, як злодзей:

⁵ усе вы — сыны сьвятла і сыны дня, мы не належым ані ночы, ані цемры.

⁶ Дык ня будзем спаць, як іншыя, але чувайма і будзьма пільнымі,

⁷ бо тыя, што сьпяць, уначы сьпяць, і тыя, што ўпіваюцца, уначы ўпіваюцца.

⁸ Мы ж, якія належым дню, будзьма пільнымі, апрануўшы панцыр веры і любові і шалом надзеі збаўленьня,

⁹ бо Бог не прызначыў нас на гнеў, але на атрыманьне збаўленьня праз Госпада нашага Ісуса Хрыста,

¹⁰ які памёр за нас, каб мы, ці чуваем, ці сьпім, з Ім разам жылі.

¹¹ Дзеля гэтага пацяжайце сябе ўзаемна і збудоўвайце адзін аднаго, як вы і робіце.

¹² Просім жа вас, браты, ведайце тых, якія працуюць у вас, і кіруюць вамі ў Госпадзе, і настаўляюць вас,

¹³ і шануйце іх вельмі высока ў любові дзеля працы іхняй; жывіце ў згодзе між сабою.

¹⁴ Молім вас таксама, браты, настаўляйце свавольных, пацяжайце маладушных, падтрымлівайце слабых, будзьце доўгацяярплівымі да ўсіх.

¹⁵ Глядзіце, каб ніхто нікому не аддаваў ліхам за ліха, але заўсёды імкніцеся да добра і адзін для аднаго, і для ўсіх.

¹⁶ Заўсёды радуіцеся.

¹⁷ Несупынна маліцеся.

¹⁸ За ўсё дзякуйце, бо такая для вас воля Божая ў Хрысьце Ісусе.

¹⁹ Духа не гасіце.

²⁰ Прароцтвамі не пагарджайце.

²¹ Усё выпрабоўвайце; добрага трымайцеся.

- 22 Высьцерагайцеся ад усякага роду зла.
- 23 Сам жа Бог супакою няхай асьвяціць вас у-ва ўсёй поўні, і ўвесь ваш дух, і душа, і цела няхай захаваюцца без заганы ў прыйсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста.
- 24 Верны Той, Які вас паклікаў; Ён і зробіць [гэта].
- 25 Браты! Маліцеся за нас!
- 26 Прывітайце ўсіх братоў пацалункам сьвятым.
- 27 Заклінаю вас Госпадам прачытаць гэтае пасланьне ўсім сьвятым brатам.
- 28 Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з вамі. Амэн.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ТЭСАЛОНЦАЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

1 Павал, і Сілуан, і Цімафей — царкве Тэсалонцаў у Богу Айцу нашым і Госпадзе Ісусе Хрысьце:

2 ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

3 Заўсёды павінны мы дзякаваць Богу за вас, браты, як належыцца, бо моцна ўзрастае вера ваша і памнажаецца любоў кожнага адзін да аднаго між усімі вамі,

4 так што мы самі хвалімся вамі ў цэрквах Божых дзеля цярдлівасьці вашай і веры ў-ва ўсіх перасьледаваньнях вашых і прыгнётах, якія вы пераносіце,

5 на выяўленьне праведнага суду Богага, каб вам быць вартымі Валадарства Богага, дзеля якога і пакутуеце.

6 Бо праведна перад Богам адгадзіць прыгнётам тым, якія вас прыгнятаюць,

7 а вам, прыгнятаным, — патольі разам з намі ў адкрыцьці Госпада Ісуса з неба з анёламі сілы Яго,

8 Які ў полымі агню зьдзяйсняе помсту над тымі, што ня ведаюць Бога і не паслухмяныя Эвангелью Госпада нашага Ісуса Хрыста.

9 Яны атрымаюць прысуд — вечнае зьнішчэньне, ад аблічча Госпада і ад славы магутнасьці Яго,

10 калі Ён прыйдзе ўславіцца ў святых Сваіх і стацта дзівосным у дзень той у-ва ўсіх, якія паверылі, бо вы паверылі нашаму сьведчаньню сярод вас.

11 Дзеля гэтага і молімся заўсёды за вас, каб Бог наш зрабіў вас дастойнымі пакліканьня і споўніў з моцаю ўсякае ўпадабаньне добрасьці і справу веры,

12 каб праславілася імя Госпада нашага Ісуса Хрыста ў вас, і вы — у Ім, паводле ласкі Бога нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

2 Тэс 2

1 Просім вась вас, браты, дзеля прыйсьця Госпада нашага Ісуса Хрыста і нашага зграмаджэньня перад Ім,

2 не хістайцеся пасьпешна розумам і не трывожцеся ані праз духа, ані праз слова, ані праз пасланьне, нібы ад нас, што быццам надыйшоў дзень Хрыстовы.

3 Няхай ніхто аніяк вас ня зводзіць, бо [дзень гэты ня прыйдзе], пакуль ня прыйдзе перш адступніцтва і не адкрыецца чалавек грэху, сын загубы,

4 які супрацівіцца і вывышаецца па-над усё, што называецца Богам ці чаму пакланяюцца, так што ў святыні Божай засядзе ён як бог, заяўляючы пра сябе, што ён — бог.

5 Ці не памятаеце, што я, яшчэ як быў у вас, гаварыў вам гэтае?

6 І цяпер ведаеце, што трымае, каб адкрыцца яму ў свой час.

7 Бо таямніца беззаконьня ўжо дзейнічае, няхай толькі той, што трымае цяпер, будзе забраны спасярод.

8 І тады адкрыецца беззаконьнік, якога Госпад заб'е духам вуснаў Сваіх і зьнішчыць зьяўленьнем прыйсьця Свайго,

9 таго, якога прыйсьце праз дзеянне шатана, будзе з усёй сілаю, і знакамі, і фальшывымі цудамі,

10 і з усімі ашуканствам няправеднасьці для тых, якія гінуць з-за таго, што не прынялі любові праўды, каб ім быць збаўленымі.

11 І з-за гэтага пашле ім Бог дзеянне аблуды, каб верылі хлусьні,

12 каб былі асуджаныя ўсе, якія не паверылі праўдзе, але ўпадалі няправеднасьць.

¹³ А мы заўсёды павінны дзякаваць Богу за вас, любячыя Госпадам браты, што Бог ад пачатку, праз асьвячэньне Духа і веру праўдзе, выбраў вас на збаўленьне,
¹⁴ да якога і паклікаў вас праз Эвангелье нашае на атрыманьне славы Госпада нашага Ісуса Хрыста.

¹⁵ Дык, браты, стойце і трымайцеся традыцыі, якой вы навучыліся ці праз слова, ці праз пасланьне нашае.

¹⁶ Сам жа Госпад наш Ісус Хрыстос і Бог і Айцец наш, Які палюбіў нас і даў пацэшэньне вечнае і надзею добрую ў ласцы,

¹⁷ няхай пацешыць вашыя сэрцы і няхай умацуе вас у-ва ўсякім слове і справе добрай.

2 Тэс 3

¹ Нарэшце, маліцеся за нас, браты, каб слова Госпада пашыралася і выслаўлялася, як і ў вас,

² і каб мы былі выбаўленьня ад нягодных і злых людзей, бо не ў-ва ўсіх вера.

³ Але верны Госпад, Які ўмацуе вас і захавае ад злага.

⁴ Мы пэўныя адносна вас у Госпадзе, што вы выконваеце і будзеце выконваць тое, што мы загадваем вам.

⁵ Няхай Сам Госпад накіруе сэрцы вашыя да любові Божае і цярыплівасьці Хрыстовай.

⁶ Загадваем вам, браты, у імя Госпада нашага Ісуса Хрыста, каб цураліся ўсякага брата, які ходзіць свавольна і не паводле традыцыі, прынятай ад нас,

⁷ бо вы самі ведаеце, як трэба наслядаваць нас, бо мы не сваволілі між вамі,

⁸ таксама дарма ні ў кога хлеба ня елі, але ў працы і стоме рабілі ўначы і ўдзень, каб не абцяжарыць каго з вас,

⁹ не таму, што ня маем улады, але каб сябе саміх даць вам за прыклад дзеля перайманьня нас.

¹⁰ Бо калі мы былі ў вас, дык загадалі вам: калі хто ня хоча працаваць, той няхай і ня есьць.

¹¹ Але чуем, што некаторыя ў вас ходзяць свавольна, нічога ня робяць, але мітусяцца.

¹² Гэтакім загадваем і молім у Госпадзе нашым Ісусе Хрысьце, каб яны, працуючы моўчкі, елі свой хлеб.

¹³ А вы, браты, не журыцеся, робячы дабро.

¹⁴ Калі ж хто не паслухаецца слова нашага праз гэтае пасланьне, таго мейце на прыкмеце і ня мейце справы з ім, каб быў асаромлены;

¹⁵ але не лічыце яго за ворага, але настаўляйце, як брата.

¹⁶ Сам жа Госпад супакою няхай дасьць вам супакой заўсёды і ў-ва ўсім. Госпад з усімі вамі.

¹⁷ Прывітаньне маёю рукою, Паўлаваю, што ёсьць знак у-ва ўсякім пасланьні; пішу я гэтак:

¹⁸ ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амэн.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ЦІМАФЕЯ АПОСТАЛА ПАЎЛА

¹ Павал, апостал Ісуса Хрыста паводле загаду Бога, Збаўцы нашага, і Госпада Ісуса Хрыста, надзеі нашае, —

² Цімафею, шчыраму дзіцяці ў веры: ласка, літасьць, супакой ад Бога, Айца нашага, і Хрыста Ісуса, Госпада нашага.

³ Ідучы ў Македонію, я прасіў цябе быць у Эфэсе і загадаць некаторым, каб яны не навучалі іншага

⁴ і не зважалі на байкі і радаводы бясконцыя, якія выклікаюць больш спрэчак, чым Божага збудаваньня ў веры.

⁵ Канец жа загаду ёсьць любоў з чыстага сэрца, і добрага сумленьня, і веры некрывадушнай,

⁶ ад чаго адхіліўшыся, некаторыя збочылі да пустаслоўя,

⁷ хочучы быць законавучыццямі, не разумеючы ані таго, што кажуць, ані таго, пра што сьцьвярджаюць.

⁸ А мы ведаем, што Закон добры, калі хто законна карыстаецца ім,

⁹ ведаючы тое, што Закон не пастаўлены для праведніка, але для беззаконнікаў і непакорлівых, бязбожных і грэшнікаў, нячыстых і паганых, бацьказабойцаў і мацізабойцаў, чалавеказабойцаў,

¹⁰ распусьнікаў, мужаложнікаў, людакрадаў, хлусьлівых, крывапрысяжнікаў і для іншых, што супраціўяцца здаровай навуцы,

¹¹ паводле Эвангелья славы шчаснага Бога, якое мне даверана.

¹² І я дзякую Хрысту Ісусу, Госпаду нашаму, Які ўмацаваў мяне, што Ён палічыў мяне верным, паставіўшы на служэньне,

¹³ [мяне], які раней блюзьніў, і перасьледаваў, і крыўдзіў, але памілаваны, бо рабіў гэта, ня ведаючы, у недаверстве.

¹⁴ І ласка Госпада нашага памножылася разам з вераю і любоўю ў Хрысьце Ісусе.

¹⁵ Вернае слова і ўсякага прыняцця вартае, што Хрыстос Ісус прыйшоў у сьвет збавіць грэшнікаў, з якіх я — першы.

¹⁶ Але дзеля таго я памілаваны, каб Ісус Хрыстос у-ва мне першым зьявіў усю доўгацярплівасьць на прыклад тым, якія маюць верыць у Яго дзеля жыцця вечнага.

¹⁷ Валадару ж вякоў, незьнішчальнаму, нябачнаму, адзінаму мудраму Богу пашана і слава на вякі вякоў. Амэн.

¹⁸ Гэткі загад даю табе, дзіця [маё] Цімафей, паводле ранейшых адносна цябе прароцтваў, каб ты змагаўся згодна з імі добрым змаганьнем,

¹⁹ маючы веру і добрае сумленьне, адкінуўшы якое, некаторыя разьбіліся ў веры;

²⁰ з якіх Гімэнэй і Аляксандар, якіх я аддаў шатану, каб яны навучыліся ня блюзьніць.

1 Цім 2

¹ Дык перш за ўсё прашу ўзносіць просьбы, малітвы, умольваньні і падзякі за ўсіх людзей,

² за валадароў і за ўсіх, хто пры ўладзе, каб весьці нам жыцьцё ціхае і спакойнае ў-ва ўсякай пабожнасьці і сумленнасьці,

³ бо гэта добра і прыемна перад Збаўцам нашым Богам,

⁴ Які хоча, каб усе людзі былі збаўленыя і прыйшлі да пазнаньня праўды.

⁵ Бо адзін Бог і адзін Пасярэднік паміж Богам і людзьмі — Чалавек Хрыстос Ісус,

⁶ Які аддаў Сябе на адкупленне за ўсіх, як сьведчаньне ў свой час,

⁷ дзеля Якога я пастаўлены весьнікам і апосталам, праўду кажу ў Хрысьце, не хлушу, настаўнікам паганай у веры і праўдзе.

⁸ Дык хачу, каб на ўсікім месцы маліліся мужы, узьнімаючы сьвятыя рукі бяз гневу і хістаньяў;

⁹ каб таксама і жанчыны, у сьціплай вопратцы, з сарамлівасьцю і здаровым розумам аздаблялі сябе не пляценьнем валасоў, ані золатам, ані пэрламі, ані шатамі дарагімі,

¹⁰ але добрымі ўчынкамі, як належыць жанчынам, якія абяцалі багабойнасьць.

¹¹ Жанчына ў маўчаньні няхай вучыцца з усякай паслухмянасьцю.

¹² А жанчыне, каб навучала, не дазваляю, ані каб мужам кіравала, але каб у маўчаньні была.

¹³ Бо першым быў зьлеплены Адам, а пасья — Ева;

¹⁴ і не Адам быў падмануты, а жанчына, падманутая, учыніла парушэньне,

¹⁵ але будзе збаўленая праз нараджэньне дзяцей, калі застанеца ў веры, і любові, і сьвятасьці са здаровым розумам.

1 ЦІМ 3

¹ Вернае слова: “Калі хто епіскапства жадае, добрай справы жадае”.

² Дык епіскап мусіць быць бездакорны, аднае жонкі муж, пільны, цьвярозы, сьціплы, гасьцінны, здольны навучаць,

³ ня п’яніца, не задзірлівы, ня сквапны, але спагадны, не ваяўнічы, не срэбралюбец,

⁴ каб добра сваім домам кіраваў, дзяцей меў у паслухмянасьці з усякай сумленнасьцю.

⁵ А калі хто ня ведае, як кіраваць уласным домам, як будзе клапаціцца пра Царкву Божую?

⁶ [Мусіць быць] не з нованаверненых, каб, узьбіўшыся ў пыху, ня трапіў пад прысуд з д’яблам.

⁷ Мусіць ён мець добрае сьведчаньне ад тых, што вонкі, каб ня трапіў у зьянявагу і пастку д’яблаву.

⁸ Дыяканы таксама [мусяць быць] сумленныя, не двдушныя, не прагавітыя на віно, ня сквапныя,

⁹ якія маюць таямніцу веры ў чыстым сумленьні.

¹⁰ І гэтакіх трэба перш выпрабоўваць, а пасья, калі бездакорныя, няхай служаць.

¹¹ Таксама жанчыны [мусяць быць] сумленныя, не паклёпніцы, пільныя, верныя ў-ва ўсім.

¹² Дыяканы няхай будуць мужамі аднае жонкі, якія добра кіруюць дзецьмі і домам сваім,

¹³ бо хто добра паслужыў, здабывае сабе добрую ступень і вялікую адвагу ў веры ў Хрыста Ісуса.

¹⁴ Гэтае табе пішу, спадзеючыся неўзабаве прыйсьці да цябе,

¹⁵ каб ты, калі замаруджу, ведаў, як трэба жыць у доме Божым, які ёсьць Царква Бога Жывога, слуп і апірышча праўды.

¹⁶ І, бясспрэчна, вялікая ёсьць таямніца пабожнасьці: Бог зьявіўся ў целе, апраўдаў Сябе ў Духу, зьявіў Сябе анёлам, абвешчаны ў народах, прыняты вераю ў сьвецце, узьнесены ў славе.

1 Цім 4

- 1 А Дух выразна кажа, што ў астатнія часы некаторыя адыйдуць ад веры, зважаючы на духаў падманлівых і вучэньні дэманавы,
 2 якія праз крывадушнасць тых, якія кажуць фальшыва і выпалілі сумленне сваё,
 3 якія забараняюць жаніцца, [кажуць] высцерагацца ежы, якую Бог стварыў дзеля спабываньня з падыякай вернымі і тымі, якія пазналі праўду.
 4 Бо ўсякае стварэньне Божае добрае, і нішто ня мае быць адкінутым, што прыймаецца з падыякаю,
 5 бо асьвячаецца праз слова Божае і малітву.
 6 Прадстаўляючы гэта братам, будзеш добрым служыцелем Ісуса Хрыста, спасіленым словамі веры і добрым навучаньнем, за якімі ты пайшоў сьледам.
 7 А паганых і бабскіх баек цурайся, але практыкуйся ў пабожнасьці.
 8 Бо цялеснае практыкаваньне мала карыснае, а пабожнасьць на ўсё карысная, маючы абяцаньне жыцьця цяперашняга і будучага.
 9 Вернае [гэта] слова і ўсякага прыняцця вартае.
 10 Бо мы дзеля гэтага і працуем, і зьнявагі церпім, што спадзяемся на Бога Жывога, які ёсьць Збаўца ўсіх людзей, а найбольш — **верных**.
 11 Загадвай гэта і навучай.
 12 Няхай ніхто не пагарджае маладосьцю тваёй, але будзь прыкладам для верных у слове, у ладзе жыцьця, у любові, у духу, у веры, у чысьціні.
 13 Пакуль прыйду, займайся чытаньнем, пацяшаньнем, навучаньнем.
 14 Не заняждоўвай дару [ласкі], што ў табе, які дадзены табе праз прароцтва, з ускладаньнем рук старостаў.
 15 Гэта абдумвай, у гэтым будзь, каб посьпех твой быў яўны для ўсіх.
 16 Захоўвай сябе і вучэньне, трывай у гэтым, бо, гэтак робячы, і сябе збавіш, і тых, якія слухаюць цябе.

1 Цім 5

- 1 Старога ня гань, але прасі як бацьку, маладых — **як братоў**,
 2 старых жанчынаў — **як матак**, маладых — **як сёстраў**, з усякай чысьцінёю.
 3 Удоваў шануй, тых, якія праўдзіва ўдовы.
 4 А калі якая ўдава мае дзяцей ці ўнукаў, яны перш няхай вучацца шанаваць свой дом і аддаваць належнае бацькам, бо гэта добра і прыемна перад Богам.
 5 Праўдзіва ўдава і адзінокая спадзяецца на Бога і трывае ў малітвах і просьбах уночы і ўдзень,
 6 а тая, што жыве ў распусьце, жывучы, мёртвая.
 7 І гэтак загадвай, каб былі бездакорнымі.
 8 А калі хто пра сваіх, і асабліва, пра хатніх ня дбае, той адрокся ад веры і горш за бязьвернага.
 9 Удава мае быць унесена ў спіс, якой ня менш як шэсьцьдзесят год, якая была жонкаю аднаго мужа,
 10 засьведчаная ў добрых учынках, калі дзяцей выгадавала, калі прыймала падарожных, калі абмывала ногі сьвятым, калі падтрымлівала прыгнечаных, калі ішла сьледам за ўсякай добрай справай.
 11 А маладым удовам адмаўляй, бо калі яны, разласаваўшыся насуперак Хрысту, замочуць замуж,
 12 маюць асуджэньне, бо адкінулі ранейшую веру.
 13 Да таго ж яны прывучаюцца не працаваць, цягаючыся па дамах; і ня толькі не працаваць, але і балбатаць, і рабіць непатрэбныя рэчы, гаворачы, чаго ня сьлед.

- 14 Дык хачу, каб маладыя [ўдовы] ішлі замуж, нараджалі дзяцей, кіравалі домам і не давалі супраціўніку ніякае нагоды дзеля абмаўляння,
 15 бо некаторыя ўжо збочылі ўслед за шатанам.
 16 Калі які верны ці верная мае ўдовы, няхай падтрымлівае іх і не абцяжарвае царквы, каб яна падтрымлівала праўдзівых удоваў.
 17 Старосты, якія кіруюць добра, дастойныя падвойнае пашаны, асабліва тыя, якія працуюць у слове і навучаньні.
 18 Бо Пісаньне кажа: «Не заклэй вала, які малоціць», і: «Работнік варты нагароды свайёй».
 19 Абвінавачваньне на старосту не прыймай, хіба што пры двух ці трох сьведках.
 20 Тых, якія грашаць, дакарай перад усімі, каб і іншыя страх мелі.
 21 Перад Богам і Госпадам Ісусам Хрыстом і выбранымі анёламі сьведчу [табе], каб ты захаваш гэтае без перадуманьняў, нічога ня робячы паводле прыхільнасьці.
 22 Рукі хутка ні на кога не ўскладай і ня будзь супольнікам у чужых грахах; захоўвай сябе чыстым.
 23 Больш ня пі ваду, але ўжывай крыху віна дзеля страўніка твайго і частых тваіх немачаў.
 24 Грахі некаторых людзей відочныя і вядуць на асуджэньне, а за некаторымі ідуць сьледам.
 25 Гэтакаса і добрыя ўчынкі відочныя; і калі іначай, схавацца ня могуць.

1 Цім 6

- 1 Усе слугі, якія пад ярмом, няхай лічаць уладароў сваіх вартымі ўсякае пашаны, каб не было блюзьнерства на імя Божае і вучэньне.
 2 Тыя ж, якія верных маюць за ўладароў, няхай не пагарджаюць імі, што яны браты, але больш няхай служачь ім, таму што яны верныя і ўлюбёныя, удзельнікі дабрадзействаў [Божых]. Гэтага навучай і ўпрошвай.
 3 Калі хто навучае іначай і не ідзе за здаровымі словамі Госпада нашага Ісуса Хрыста і за вучэньнем пра пабожнасьць,
 4 той узбыўся ў пыху, нічога не разумеючы, але хварэючы на спрэчкі і кіданьне словамі, ад якіх стаецца зайздрасць, сварка, блюзьнерствы, зласьлівыя падазрэньні,
 5 пустыя гутаркі між людзьмі знішчанага розуму і пазбаўленымі праўды, якія думаюць, што пабожнасьць — [сродак] дзеля прыбытку. Аддаляйся ад гэтакіх.
 6 Але вялікі прыбытак — пабожнасьць разам з задаволенасьцю.
 7 Бо мы нічога не прынеслі ў сьвет; зразумела, што і нічога вынесці ня можам.
 8 А маючы што есьці і што апрануць, будзем гэтым задаволеныя.
 9 Тыя ж, якія хочуць багацець, трапляюць у спакусу, і ў пастку, і ў многія бяздумныя і шкадлівыя пажаданьні, якія топяць людзей у знішчэньні і загубе.
 10 Бо карань усякага зла ёсьць срэбралюбства, жадаючы якога, некаторыя адступіліся ад веры і самі сябе аддалі на многія мукі.
 11 А ты, чалавек Божы, уцякай ад гэтага, але імкніся да праведнасьці, пабожнасьці, веры, любові, цярдлівасьці, пакоры,
 12 змагайся добрым змаганьнем веры, трымайся за жыцьцё вечнае, да якога ты і пакліканы, і вызнаў добрае вызнаньне перад многімі сьведкамі.
 13 Перад Богам, Які ўсё ажыўляе, і перад Хрыстом Ісусам, Які засьведчыў перад Понціем Пілатам добрае вызнаньне, загадваю табе
 14 захаваць гэтае прыказаньне неапаганеным, бездакорным аж да зьяўленьня Госпада нашага Ісуса Хрыста,
 15 якое ў свой час адкрые шчасьлівы і адзіны магутны Валадар тых, хто валадарыць, і Госпад тых, якія пануюць,

¹⁶ Адзіны, Які мае несмяротнасьць, жыве ў сьвятле недаступным, Якога ніхто з людзей ня бачыў і бачыць ня можа. Яму пашана і ўлада вечная. Амэн.

¹⁷ Багатым у цяперашнім веку загадвай, каб яны ня думалі шмат пра сябе і спадзяваліся не на багацьце няпэўнае, але на Бога Жывога, Які дае нам багата ўсё дзеля прыемнасьці;

¹⁸ каб рабілі дабро, багацелі добрымі ўчынкамі, былі шчодрыя, дзяліліся,

¹⁹ зьбіраючы сабе скарб, добры падмурак дзеля будучыні, каб трымацца ім за жыцьцё вечнае.

²⁰ О, Цімафею! Захоўвай тое, што перададзена табе, ухіляючыся ад паганага марнаслоўя і перакорлівасьці фальшывага веданьня,

²¹ пахваляючыся якім, некаторыя адхіліліся ад веры. Ласка з табою. Амэн.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ЦІМАФЕЯ АПОСТАЛА ПАЎЛА

¹ Павал, апостал Ісуса Хрыста воляй Божай, паводле абяцання жыцця, што ў Хрысьце Ісусе, —

² Цімафею, улюбёнаму дзіцяці: ласка, літасьць, супакой ад Бога Айца і Хрыста Ісуса, Госпада нашага.

³ Дзякую Богу, Якому служу ад бацькоў з чыстым сумленьнем, што няспынна ўзгадваю пра цябе ў просьбах маіх уночы і ўдзень,

⁴ жадаючы бачыць цябе, памятаючы пра сьлёзы твае, каб мне напоўніцца радасьцю,

⁵ прыводзячы на памяць некрывадушную веру тваю, якая раней жыла ў бабулі тваёй Ляідзе і ў маці тваёй Эўніцы, і я перакананы, што і ў табе.

⁶ Дзеля гэтае прычыны нагадваю табе, каб ты распальваў дар Божы, які ёсьць у табе праз ускладаньне рук маіх,

⁷ бо даў нам Бог ня духа палахлівасьці, але сілы, і любові, і цьвярозага мысьленьня.

⁸ Дык не саромся сьведчаньня Госпада нашага, ані мяне, вязьня Ягонага, але перанось цяжкасьці разам з Эвангельлем паводле сілы Бога,

⁹ Які збавіў нас і паклікаў пакліканьнем сьвятым, не паводле ўчынкаў нашых, але паводле вызначэньня Свайго і ласкі, дадзенае нам у Хрысьце Ісусе перад вечнымі часамі,

¹⁰ а цяпер выяўленае праз зьяўленьне Збаўцы нашага Ісуса Хрыста, Які зьнішчыў сьмерць і зьявіў жыцьцё і незьнішчальнасьць праз Эвангельле,

¹¹ для якога я пастаўлены весьнікам, і апосталам, і настаўнікам паганай.

¹² Дзеля гэтае прычыны я і цярплю гэтак, але не саромлюся, бо ведаю, у Каго я паверыў, і перакананы, што Ён моцны, каб захаваць перададзенае праз мяне на той дзень.

¹³ Мей за прыклад здаровыя словы, якія ты чуў ад мяне, у веры і любові, што ў Хрысьце Ісусе.

¹⁴ Захоўвай тое добрае, што перададзена [табе], праз Духа Сьвятога, Які жыве ў нас.

¹⁵ Ты ведаеш, што адварнуліся ад мяне ўсе, якія ў Азіі, між імі Фігел і Гермаген.

¹⁶ Няхай дасьць Госпад літасьць дому Анісіфора, бо ён часта падмацоўваў мяне і не саромеўся ланцугоў маіх,

¹⁷ але, калі быў у Рыме, дужа шукаў мяне і знайшоў.

¹⁸ Няхай дасьць яму Госпад знайсць літасьць у Госпада ў той дзень; і колькі ён служыў у Эфэсе, ты лепей ведаеш.

2 Цім 2

¹ Дык ты, дзіця маё, умацоўвайся ў ласцы, што ў Хрысьце Ісусе,

² і, што чуў ад мяне праз многіх сьведкаў, тое перадай верным людзям, якія будуць здольнымі і іншых навучыць.

³ Дык перанось цяжкасьці, як добры жаўнер Ісуса Хрыста.

⁴ Ніхто з тых, хто змагаецца, ня звязвае сябе справамі жыцьцёвымі, каб падабацца таму, хто яго ўзяў у войска.

⁵ І калі хто спаборнічае, не атрымае вянка, калі будзе спаборнічаць незаконна.

⁶ Земляроб, які працуе, мусіць першы спажываць плады.

⁷ Разумей, што кажу. Няхай жа дасьць табе Госпад разуменьне ў-ва ўсім.

- 8 Памятай пра Ісуса Хрыста, з насеньня Давіда, Які ўваскрос з мёртвых паводле Эвангелья майго,
 9 у якім пераношу цяжкасьці аж да путаў, як злачынца, але слова Божага нельга зьвязаць.
 10 Дзеля гэтага я ўсё трываю дзеля выбраных, каб і яны дасягнулі збаўленьня, што ў Хрысьце Ісусе, з вечнаю славаю.
 11 Вернае слова, што калі мы памерлі з Ім, і жыць будзем з Ім;
 12 калі трываем [з Ім], і валадарыць будзем з Ім; калі адрачэмся [ад Яго], і Ён адрачэцца ад нас;
 13 калі мы ня верым, Ён застаецца верным, бо ад Сябе адрачыся ня можа.
 14 Гэта нагадвай, сьведчачы перад Госпадам, каб не спрачаліся дзеля словаў, што нічога не дае, а руйнуе тых, якія слухаюць.
 15 Намагайся паставіць сябе перад Богам вартым, работнікам, які ня будзе асаромлены, які слушна пераказвае слова праўды.
 16 А пагананага марнаслоўя пазьбягай, бо яны яшчэ больш будуць узрастаць у бязглынасьці,
 17 і слова іхняе, як гангрэна, будзе мець пажыву. Гэтакія Гімэнэй і Філет,
 18 якія адхіліліся ад праўды, кажучы, што ўваскрасеньне ўжо было, і руйнуюць у некаторых веру.
 19 Але цьвёрды падмурак Божы стаіць, маючы гэтакую пячатку: «Ведае Госпад тых, якія Яго», і: «Няхай адыйдзеца ад няправеднасьці кожны, хто называе імя Хрыста».
 20 А ў вялікім доме ёсьць посуд ня толькі залаты і срэбны, але і драўляны, і гліняны; і адзін — у пашане, а другі — у ганьбе.
 21 Дык калі хто ачысьціць сябе ад гэтага, той будзе пасудзінаю ў пашане, асьвячонаю і патрэбнаю Ўладару, падрыхтаванаю на ўсякую добрую справу.
 22 Ад юнацкіх пажаданьняў уцякай, а імкніся да праведнасьці, веры, любові, супакою з тымі, хто прызвае Госпада ад чыстага сэрца.
 23 Ад дурных і бязглуздых спрэчак адмаўляйся, ведаючы, што яны нараджаюць звадкі;
 24 а слуга Госпада ня мусіць вадзіцца, але быць ветлівым да ўсіх, здольным навучаць, цяроплівым,
 25 у ціхасьці настаўляць тых, якія працівяцца, ці ня дасьць ім Бог навяртаньня дзеля пазнаньня праўды,
 26 каб яны вызваліліся з пасткі д'яблавай, які злавіў іх пад сваю волю.

2 Цім 3

- 1 Ведай жа тое, што ў апошнія дні надыйдуць злыя часы.
 2 Бо людзі будуць самалюбныя, срэбралюбцы, пыхліўцы, ганарыстыя, блюзьнеры, непаслухмяныя бацькам, няўдзячныя, нячыстыя, бязьлітасныя,
 3 няўмольныя, паклёпнікі, неапанаваныя, жорсткія, ненавісьнікі таго, што добрае,
 4 здраднікі, неразважныя, фанабэрыстыя, якія больш любяць асалоду, чым Бога,
 5 якія маюць выгляд пабожнасьці, а сілы яе адракліся. Ад гэтакіх адварочвайся.
 6 Бо з гэтакіх тыя, што закрадаюцца ў дамы і палоняць жанчынак, абцяжараных грахамі, якіх водзяць розныя пажадлівасьці,
 7 якія заўсёды вучацца і ніколі ня могуць дайсьці да пазнаньня праўды.
 8 Як Яннэс і Ямбрэс супрацьстаялі Майсею, гэтак і яны супрацьстаяць праўдзе, людзі з папсаваным розумам, няздатныя ў веры.
 9 Але яны ня шмат будуць узрастаць, бо шаленства іхняе выкрыецца перад усімі, як гэта і сталася з тымі.

10 А ты пайшоў сьледам за мною ў навучаньні, ладзе жыцьця, намерах, веры, доўгацярплівасьці, любові, непахіснасьці,

11 перасьледваньнях, пакутах, якія здарыліся са мною ў Антыёхіі, Іконіі, Лістрах; гэтыя перасьледваньні я перанёс, і з усіх выбавіў мяне Госпад.

12 Дый усе, якія хочуць жыць пабожна ў Хрысьце Ісусе, перасьледаваны будуць.

13 А злыя людзі і ашуканцы будуць узрастаць у зьле, падманваючы [іншых] і падманваючы сябе.

14 А ты заставайся ў тым, чаго навучыўся і што табе даверана, ведаючы, праз каго ты навучаны;

15 і што ты з дзяцінства ведаеш Сьвятое Пісаньне, якое можа зрабіць цябе мудрым на збаўленьне праз веру, што ў Хрысьце Ісусе.

16 Усё Пісаньне натхнёнае Богам і карыснае дзеля навучаньня, дзеля дакараньня, дзеля выпраўленьня, дзеля дысцыплінаваньня ў праведнасьці,

17 каб дасканалым быў чалавек Божы, да ўсякае добрае справы гатовым.

2 Цім 4

1 Дык я сьведчу перад Богам і Госпадам нашым Ісусам Хрыстом, Які мае судзіць жывых і мёртвых у зьяўленьні Сваім і Валадарства Свайго:

2 абвяшчай слова, настойвай у час і ня ў час, дакарай, забараняй, упрошвай з усякай доўгацярплівасьцю і вучэньнем.

3 Бо будзе час, калі здоровага навучаньня цярэць ня будуць, але паводле сваіх пажаданьняў будуць выбіраць сабе настаўнікаў, якія лашчаць слых,

4 і ад праўды слых адвернуць, а збочаць да баек.

5 А ты будзь пільны ў-ва ўсім, перанось цяжкасьці, рабі справу дабравесьніка, служэньне тваё выконвай.

6 Бо я ўжо стаўся ахвяраю, і час майго адыходу прыйшоў.

7 Змагаўся я добрым змаганьнем, бег зьдзеісьніў, веру захаваў.

8 Нарэшце, вызначаны мне вянок праведнасьці, які дасьць мне Госпад, праведны Судзьдзя, у той дзень; і ня толькі мне, але і ўсім, якія зьяўленьне Яго палюбілі.

9 Намагайся, каб хутка прыйсьці да мяне.

10 Бо Дэмас пакінуў мяне, любіўшы цяперашні век, і пайшоў у Тэсалоніку; Крэскен — у Галятыю; Ціт — у Дальматыю; адзін Лука са мною.

11 Марка, узяўшы, прывядзі з сабою, бо ён мне патрэбны для служэньня,

12 А Тыхіка я паслаў у Эфэс.

13 Плашч, які я кінуў у Траадзе ў Карпа, ідучы, прынясі, і кнігі, асабліва пэргаміны.

14 Аляксандар, меднік, шмат учыніў мне ліха. Няхай дасьць яму Госпад паводле ўчынкаў ягоных.

15 І ты захоўвай сябе ад яго, бо ён вельмі супрацьстаіць нашым словам.

16 У першай маёй абароне ніхто не прыйшоў да мяне, але ўсе мяне пакінулі. Няхай ня будзе ім палічана!

17 Госпад жа стаў перада мною і ўмацаваў мяне, каб пропаведзь праз мяне была выкананая і каб пачулі [яе] ўсе пагане; і я быў выбаўлены з ільвінае пашчы.

18 І выбавіць мяне Госпад ад усякага злога дзеяньня, і збавіць для Свайго Нябеснага Валадарства. Яму слава на вякі вякоў. Амэн.

19 Прывітай Прыскілу, і Акілу, і дом Анісіфора.

20 Эраст застаўся ў Карынце; а Трафіма я пакінуў хворага ў Мілеце.

21 Намагайся, каб прыйсьці да зімы. Вітаюць цябе Эўбул, і Пуд, і Лін, і Кляўдыя, і ўсе браты.

22 Госпад Ісус Хрыстос з духам тваім. Ласка з вамі. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ЦІТА АПОСТАЛА ПАЎЛА

- 1 Павал, слуга Божы, апостал жа Ісуса Хрыста, паводле веры выбраных Божых і пазнаньня праўды паводле пабожнасьці,
 2 у надзеі жыцьця вечнага, якое абяцаў Бог, Які не падманвае, перад адвечнымі часамі,
 3 а ў свой час зьявіў слова Сваё ў пропаведзі, якое было даверана мне паводле загаду Збаўцы нашага, Бога, —
 4 Ціту, шчыраму дзіцяці ў супольнай веры: ласка, літасьць, супакой ад Бога Айца і Госпада Ісуса Хрыста, Збаўцы нашага.
 5 Я пакінуў цябе ў Крыце дзеля таго, каб ты ўпарадкаваў, дзе чаго не хапае, і паставіў у гарадах старостаў, як я табе загадаў:
 6 калі хто бездакорны, муж аднае жонкі, дзяцей мае верных, якіх не абвінавчваюць за распушту або непакорлівасьць.
 7 Бо епіскап мусіць быць бездакорны, як Божы аканом, не самалюбны, не гняўлівы, ня п'яніца, не задзірлівы, ня сквапны,
 8 але гасьцінны, дабралюбны, цьвярозы, праведны, багабойны, паўстрымлівы,
 9 які трымаецца вернага слова згодна з вучэньнем, каб мог і настаўляць у здаровай навуцы, і дакараць тых, якія працівяцца.
 10 Бо ёсьць шмат і непакорлівых, і пустаслоўных, і ашуканцаў, асабліва з абрэзаных,
 11 якім трэба закрываць вусны; яны цэлыя дамы руйнуюць, навучаючы, чаго ня след, дзеля агіднага набытку.
 12 Скажаў нехта з іх, уласны іхні прарок: «Крыцяне заўсёды хлусяць, зьявы ліхія, жываты гультайскія».
 13 Сьведчаньне гэтае праўдзівае. Дзеля гэтае прычыны дакарай іх сувора, каб былі здаровыя ў веры,
 14 не зважаючы на юдэйскія байкі і прыказаньні людзей, якія адварочваюцца ад праўды.
 15 Для чыстых усё чыста, а для апаганеных і бязьверных няма нічога чыстага, але апаганены і розум іхні, і сумленьне.
 16 Яны кажуць, што ведаюць Бога, а ўчынкімі адракаюцца, [яны —] брыдотныя і непакорныя, і на ўсякую добрую справу няздолныя.

Ціт 2

- 1 А ты гавары, як належыць здароваму вучэньню:
 2 каб старыя былі пільныя, сумленныя, цьвярозыя, здаровыя ў веры, любові, цярглівасьці;
 3 каб старыя жанчыны паводзілі сябе, як належыцца сьвятым, не паклёпнічалі, не пілі шмат віна, вучылі добраму,
 4 каб вучылі мудрасьці маладых, каб тыя любілі мужоў, любілі дзяцей,
 5 былі цьвярозыя, чыстыя, гаспадарлівыя, добрыя, падпарадкаваныя сваім мужам, каб не было блюзьненьня на слова Божае.
 6 Маладых людзей таксама ўпрошвай думаць цьвяроза,
 7 у-ва ўсім даючы сябе за прыклад добрых учынкаў, у навучаньні — **чысьціню**, сумленнасьць, непахібнасьць,
 8 слова здаровае, ненаганнае, каб той, хто супрацівіцца, быў асаромлены, ня маючы нічога благага сказаць пра нас.

- ⁹ Слугаў [навучай] падпарадкоўвацца сваім уладарам, у-ва ўсім падабацца ім, не прырэчачы,
¹⁰ не прыхоўваючы сабе, але зьяўляючы ўсю добрую вернасьць, каб у-ва ўсім аздаблялі вучэньне Збаўцы нашага Бога.
¹¹ Бо зьявілася ласка Божая, што дае збаўленьне для ўсіх людзей,
¹² якая навучае нас, каб, адрокшыся ад бязбожнасьці і пажадлівасьцяў сьвету, цьвяроза, праведна і пабожна жылі мы ў цяперашнім веку,
¹³ чакаючы шчасьлівае надзеі і зьяўленьня славы вялікага Бога і Збаўцы нашага Ісуса Хрыста,
¹⁴ Які даў Сябе за нас, каб выбавіць нас ад усякага беззаконьня і ачысьціць Сябе народ асаблівы, які рупіцца пра добрыя справы.
¹⁵ Гэтае кажы, упрошвай і дакарай з усякім загадам; няхай ніхто табою не пагарджае.

Ціт 3

- ¹ Нагадвай ім, каб падпарадкоўваліся і слухаліся начальнікаў і ўлады, былі падрыхтаваныя на ўсякую добрую справу,
² на нікога ня блюзьнілі, не былі ваяўнічымі, былі спагаднымі і зьяўлялі ўсякую ціхасьць адносна ўсіх людзей.
³ Бо і мы былі некалі бяздумнымі, непакорнымі, падманутымі, служачы пажаданьням і розным асаладам, жывучы ў ліхоце і зайздрасьці, былі паскуднымі, ненавідзячы адзін аднаго.
⁴ А калі зьявілася ласкавасьць і любоў да людзей Збаўцы нашага, Бога,
⁵ Ён збавіў нас ня дзеля ўчынкаў праведнасьці, якія мы ўчынілі, але паводле літасьці Сваёй, праз ласьню адраджэньня і абнаўленьня Духам Сьвятым,
⁶ Якога Ён выліў на нас шчодро праз Ісуса Хрыста, Збаўцу нашага,
⁷ каб, апраўдаўшыся ласкай Ягонай, мы сталіся праз надзею спадкаемцамі жыцьця вечнага.
⁸ Вернае слова; і я хачу, каб ты сьцьвярджаў гэта, каб тыя, што вераць Богу, былі старанныя ў выкананьні добрых справаў: гэта добра і людзям карысна.
⁹ А дурных спрэчак, і радаводаў, і сварак, і звадак адносна Закону пазьбягай, бо яны некарысныя і марныя.
¹⁰ Чалавека герэтыка пасья першага і другога напамінаньня пакінь,
¹¹ ведаючы, што гэтакі разбэсьціўся і грашыць, асудзіўшы самога сябе.
¹² Калі пашлю да цябе Арцёма або Тыхіка, намагайся прыйсьці да мяне ў Нікапаль, бо я пастанавіў перазімаваць там.
¹³ Зэна законніка і Апалёса старанна правядзі, каб у іх не было ні ў чым недахопу.
¹⁴ Няхай і нашыя вучацца выконваць добрыя справы ў пільных патрэбах, каб не былі бясплодныя.
¹⁵ Вітаюць цябе ўсе, што са мною. Прывітай тых, што сябруюць з намі ў веры. Ласка з усімі вамі. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ФІЛІМОНА АПОСТАЛА ПАЎЛА

- 1 Павал, вязень Ісуса Хрыста, і Цімафей, брат, — Філімону, улюбёнаму і супрацоўніку нашаму,
2 і ўлюбёнай Апфіі, і Архіпу, таварышу нашаму ў барацьбе, і хатняй царкве тваёй:
3 ласка вам і супакой ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
4 Дзякую Богу майму, заўсёды ўзгадваючы пра цябе ў малітвах маіх,
5 чуючы пра любоў тваю і веру, якую маеш да Госпада Ісуса і да ўсіх сьвятых,
6 каб супольнасьць веры тваёй была дзейснай у пазнаньні ўсякага добра, якое ў вас у Хрысьце Ісусе.
7 Бо вялікую маем ласку і пацяшэньне ў любові тваёй, бо праз цябе, браце, супачылі ўнутранасьці сьвятых.
8 Дзеля гэтага, маючы вялікую ў Хрысьце адвагу загадваць табе, што прыстойна [рабіць],
9 лепш праз любоў прашу, ня хто іншы, як Павал, староста, а цяпер і вязень Ісуса Хрыста.
10 Прашу цябе адносна дзіцяці майго Анісіма, якога я нарадзіў у путах маіх,
11 што быў некалі некарысны для цябе, а цяпер патрэбны табе і мне.
12 Яго я паслаў, а ты яго, як маё нутро, прыймі.
13 Хацеў я яго пры сабе трымаць, каб ён замест цябе паслужыў мне ў путах за Эвангелье,
14 але без твае згоды нічога не хацеў зрабіць, каб дабро тваё не з прынукі было, а з добрае волі.
15 Бо можа ён дзеля таго на гадзіну адыйшоў, каб ты атрымаў яго назаўсёды,
16 ужо не як слугу, але вышэй за слугу, як брата ўлюбёнага, асабліва для мяне, а тым больш для цябе — і паводле цела, і ў Госпадзе.
17 Дык калі маеш мяне за супольніка, прыймі яго, як мяне.
18 А калі ён чым скрыўдзіў цябе або вінен, лічы гэтае на мне.
19 Я, Павал, напісаў маёю рукою: «Я аддам»; каб не казаць табе, што ты і самім сабою мне вінны.
20 Гэтак, браце, дай мне скарыстацца ад цябе ў Госпадзе; супакой маё нутро ў Госпадзе.
21 Перакананы ў паслухмянасьці тваёй, я напісаў да цябе, ведаючы, што ты зробіш і больш, чым кажу.
22 А таксама падрыхтуў для мяне гасподу, бо спадзяюся, што праз малітвы вашыя буду вам падараваны.
23 Вітае цябе Эпафрас, вязень разам са мною ў Хрысьце Ісусе,
24 Марк, Арыстарх, Дэмас, Лука, супрацоўнікі мае.
25 Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з духам вашым. Амэн.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ГЕБРАЯЎ АПОСТАЛА ПАЎЛА

¹ Бог, Які шмат разоў і шматлікімі спосабамі здаўна гаварыў да бацькоў праз прарокаў,

² у апошнія гэтыя дні прамовіў да нас праз Сына, Якога паставіў за спадкаемцу ўсяго, праз Якога і які ўчыніў.

³ Ён, будучы ўзыньнем славы і выразам існасьці Ягонай і ўсё словам моцы Сваёй трымаючы, учыніўшы праз Сябе ачышчэньне грахоў нашых, сеў праваруч велічы на вышынях,

⁴ стаўшыся лепшым за анёлаў нагэтулькі, наколькі слаўнейшае за іх успадкаеміў імя.

⁵ Бо каму з анёлаў сказаў Ён калі: «Ты — **СЫН МОЙ**, Я сёньня нарадзіў Цябе»? І яшчэ: «Я буду Яму Айцом, і Ён будзе Мне Сынам»?

⁶ А калі ізноў уводзіць Першароднага ў сусьвет, кажа: «І няхай паклоняцца Яму ўсе анёлы Божыя».

⁷ А наконт анёлаў кажа: «Ён робіць анёламі Сваімі духаў і служыцелямі Сваімі — **ПОЛЫМЯ АГНЮ**».

⁸ А наконт Сына: «Пасад Твой, Божа, на век вечны; кій правасьці — **КІЙ** валадарства Твайго».

⁹ Ты палюбіў праведнасьць і зьненавідзеў беззаконьне. Дзеля гэтага памазаў Цябе, Божа, Бог Твой алеем весялосьці больш за таварышаў Тваіх».

¹⁰ І: «Ты напачатку, Госпадзе, умацаваў зямлю, і неба — **справа рук Тваіх**;

¹¹ яны загінуць, а Ты застаешся; і ўсе, як шаты, састарэюць,

¹² і, як адзеньне, Ты скруціш іх, і яны зьменяцца; а Ты — **Той Самы**, і гады Твае ня скончацца».

¹³ А наконт каго з анёлаў сказаў Ён калі: «Сядзь праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножка ног Тваіх»?

¹⁴ Ці ня ўсе яны — **паслугавальныя духі**, якія пасланья на служэньне дзеля тых, якія маюць успадкаеміць збаўленьне?

Гебр 2

¹ Дзеля гэтага мусім асабліва зважаць на чутэе, каб не адпасьці.

² Бо калі сказанае праз анёлаў слова было цвёўрае, і ўсякае парушэньне і непаслухмянасьць даставалі справядліваю адплату,

³ як мы ўцячэм, калі занядбалі такое вялікае збаўленьне, якое спачатку было сказанае Госпадам, зацвёўджана ў нас ад тых, якія чулі,

⁴ якім засьведчыў Бог праз знакі, і цуды, і розныя сілы, і праз раздаваньне Духа Сьвятога паводле волі Яго?

⁵ Бо не анёлам падпарадкаваў Ён будучы сусьвет, пра які гаворым.

⁶ Засьведчыў жа нехта недзе, кажучы: «Што ёсьць чалавек, што Ты ўзгадваеш яго, або сын чалавечы, што Ты адведваеш яго»?

⁷ Крыху Ты панізіў яго перад анёламі, даў яму вянок славы і пашаны і паставіў яго па-над творамі рук Тваіх;

⁸ усё падпарадкаваў Ты пад ногі яго». Бо калі падпарадкаваў яму ўсё, нічога не пакінуў непакорным яму. Але цяпер мы яшчэ ня бачым, каб усё было падпарадкавана яму,

⁹ а бачым Ісуса, Які крыху быў паніжаны перад анёламі, Які праз пакуту сьмерці атрымаў вянок славы і пашаны, каб з ласкі Божа пакаштаваў сьмерці за ўсіх.

¹⁰ Бо трэба было, каб Той, дзеля Якога ўсё і праз Якога ўсё, вядучы многіх сыноў у славу, Начальніка збаўленьня іхняга праз пакуты ўчыніў споўненым.

- 11 Бо і Той, Які асьвячае, і тыя, якія асьвячаюцца, усе — з Аднаго; дзеля гэтай прычыны Ён не саромеецца называць іх братамі, кажучы:
- 12 «Паведамлю імя Тваё братам Маім, пасярод царквы засьпяваю Табе».
- 13 І яшчэ: «Я буду спадзявацца на Яго». І яшчэ: «Вось, я і дзеці, якіх даў мне Бог».
- 14 Дык калі дзеці сталіся супольнікамі цела і крыві, і Ён таксама мае ўдзел у іх, каб праз сьмерць знішчыць таго, хто мае ўладу над сьмерцю, гэта ёсьць д'ябала,
- 15 і вызваліць тых, якія дзеля страху сьмерці праз усё жыцьцё падлягалі няволі.
- 16 Бо, сапраўды, не анёлаў Ён прыймае, але насеньне Аўраамавае прыймае.
- 17 Дзеля гэтага Ён павінен быў у-ва ўсім стацца падобным да братоў, каб быць міласьцівым і верным Першасьвятаром перад Богам дзеля перамольваньня за грахі народу.
- 18 Бо таму, што Сам Ён, спакушаны, цярапеў, можа тым, якія спакушаныя, дапамагчы.

Гебр 3

- 1 Дзеля гэтага, браты сьвятых, удзельнікі ў нябесным пакліканьні, прыгледзьцеся да Апостала і Першасьвятара вызнаньня нашага, Ісуса Хрыста,
- 2 Які верны Таму, Які паставіў Яго, як і Майсей у-ва ўсім доме Ягоным.
- 3 Бо Ён варты яшчэ большае славы за Майсея, як і большую пашану мае за дом той, хто яго збудаваў.
- 4 Бо ўсякі дом некім будуюцца; а Той, Які ўсё збудаваў, — Бог .
- 5 І Майсей верны ў-ва ўсім доме Ягоным, як слуга, дзеля сьведчаньня пра тое, што мела быць сказаным;
- 6 а Хрыстос — як Сын у доме Ягоным, дом Якога — **МЫ**, калі толькі адвагу і пахвалу надзеі цьвёрда да канца трымаць будзем.
- 7 Дзеля гэтага, як кажа Дух Сьвятых: «Сёньня, калі пачуеце голас Ягоны,
- 8 не закамьяняйце сэрцы вашыя, як у раздражненьні, у дзень спакусы ў пустыні,
- 9 дзе спакушалі Мяне бацькі вашыя, выпрабавалі Мяне і бачылі справы Мае сорок гадоў.
- 10 Дзеля гэтага ўгнавіўся Я на пакаленьне тое і сказаў: “Заўсёды блукаюць яны сэрцам, а самі не спазналі шляхоў Маіх”.
- 11 Дык прысягнуў Я ў гневе Маім, што ня ўвойдуць яны ў супачынак Мой».
- 12 Глядзіце, браты, каб не было ў кім з вас сэрца злога і бязьвернага, што адступаецца ад Бога Жывога,
- 13 але прасіце адзін аднаго штодня, пакуль называецца “СЁНЬНЯ”, каб хто з вас не закамьянеў праз падман грэху.
- 14 Бо мы сталіся ўдзельнікамі Хрыста, калі толькі пачатку пэўнасьці цьвёрда будзем трымацца да канца,
- 15 калі гаворыцца: «Сёньня, калі пачуеце голас Ягоны, не закамьяняйце сэрцы вашыя, як у раздражненьні».
- 16 Бо некаторыя, што чулі, раздражнілі; але ня ўсе, якія выйшлі з Эгіпту праз Майсея.
- 17 На каго ж гневаўся Ён сорок гадоў? Ці не на тых, якія зграшылі, косткі якіх палеглі ў пустыні?
- 18 А каму прысгаў Ён, што ня ўвойдуць яны ў супачынак Ягоны, калі ня тым, якія не скарыліся?
- 19 І бачым, што яны не змаглі ўвайсьці праз недаверства.

Гебр 4

¹ Дык будзем баяцца, каб, калі яшчэ трывае абяцаньне ўвайсьці ў супачынак Ягоны, ня думаў хто з вас, што ён горшы.

² Бо і нам [Гэта] дабравешчана, як і тым; але ім не дало карысьці пачуае слова, бо не спалучылася з вераю тых, якія слухалі.

³ Бо ўваходзім у супачынак мы, якія паверылі, бо Ён сказаў: «Дык прысягнуў Я ў гневе Маім, што ня ўвойдуць яны ў супачынак Мой», хоць справы [Ягоныя] сталіся ад заснаваньня сьвету.

⁴ Бо сказана недзе наконт сёмага дню гэтак: «І супачыў Бог у дзень сёмы ад усіх справаў Сваіх».

⁵ І яшчэ тут: «Ня ўвойдуць яны ў супачынак Мой».

⁶ Дык, калі некаторым застаецца ўвайсьці ў яго, а тыя, якім раней дабравешчана, не ўвайшлі ў яго за няскоранасьць,

⁷ ізноў Ён вызначае дзень “СЁННЯ”, кажучы праз Давіда, праз гэтулькі часу, як было сказана: «Сёньня, калі пачуецца голас Ягоны, не закамняйце сэрцы вашыя».

⁸ Бо калі б Егошуа даў тым супачынак, не было б сказана пасья таго пра іншы дзень.

⁹ Таму застаецца для народу Богага захаваньне суботы.

¹⁰ Бо хто ўвайшоў у супачынак Ягоны, той і сам супачыў ад справаў сваіх, як і Бог ад Сваіх.

¹¹ Дык будзем намагацца ўвайсьці ў супачынак гэты, каб хто за тым прыкладам не палёг праз няскоранасьць.

¹² Бо слова Богае жывое і дзейснае, і вастрэйшае за ўсякі меч двусечны, і працінае аж да раздзяленьня душы і духа, суставаў і шпіку, і судзіць думкі і намеры сэрца.

¹³ І няма стварэньня, схаванага перад Ім, але ўсё аголена і адкрыта перад вачыма Таго, пра Якога нашае слова.

¹⁴ Дык, маючы Першасьвятара вялікага, Які прайшоў праз неба, Ісуса, Сына Богага, будзем трымацца вызнаньня.

¹⁵ Бо маем Першасьвятара не такога, што ня можа спачуваць слабасьцям нашым, але такога, які, падобна нам, дазнаў спакушэньня ў-ва ўсім, апрача грэху.

¹⁶ Дык будзем набліжацца з адвагаю да пасаду ласкі, каб атрымаць літасьць і ласку знайсці дападмогу ў адпаведны час.

Гебр 5

¹ Бо ўсякі першасьвятар, які спаміж людзей бярэцца, дзеля людзей стаўляецца на тое, што Богае, каб прыносіў дары і ахвяры за грахі,

² каб мог спачуваць тым, якія не разумеюць і заблукалі, бо і сам абложаны нядужасьцю,

³ і праз гэта павінен як за народ, гэтак і за сябе прыносіць [ахвяры] за грахі.

⁴ І ніхто сам сабою не прыймае гэтую пашану, але той, хто пакліканы Богам, як і Аарон.

⁵ Гэтак і Хрыстос ня Сам Сябе праславіў, каб быць Першасьвятаром, але Той, Які сказаў Яму: «Ты — СЫН МОЙ, Я сёньня нарадзіў Цябе»,

⁶ як і ў іншым [месцы] кажа: «Ты — сьвятар на вякі паводле парадку Мэльхісэдэка».

⁷ Ён у дні цела Свайго з вялікім крыкам і слязьмі прыносіў просьбы і ўпрошваньні да Таго, Які мог збавіць Яго ад сьмерці, і быў выслуханы дзеля багабойнасьці.

⁸ Хоць Ён — СЫН, але навучыўся паслухмянасьці праз тое, што перацярпеў,

⁹ і, споўніўшы [ўсё], стаўся для ўсіх, якія паслухмяныя Яму, прычынаю вечнага збаўленьня,

¹⁰ названы ад Бога Першасьвятаром паводле парадку Мэльхісэдэка.

11 Адносна Яго мы маем шмат сказаць, і цяжка выказаць, бо вы сталіся маруднымі, каб слухаць.

12 Бо вы, якія паводле часу павінны быць настаўнікамі, ізноў маеце патрэбу, каб вучылі вас падставовым пачаткам словаў Божых, і вы маеце патрэбу ў малаца, а ня ў цвёрдай страве.

13 Бо ўсякі, хто спажывае малако, неспрактываваны ў слове праведнасьці, бо ён — **немаўля**.

14 А цвёрдая страва ёсць для дасканалых, у якіх праз ужываньне разуменьне спрактываванае распазнаваць добрае і ліхое.

Гебр 6

1 Дзеля гэтага, пакінуўшы пачатак Хрыстовага слова, зьвернемся да дасканаласьці, не кладучы ізноў падмуркі, [гаворачы пра] навяртаньне ад мёртвых справаў і веру ў Бога,

2 вучэньне пра хрышчэньні, і ўскладаньне рук, і ўваскрасеньне мёртвых, і суд вечны.

3 І гэта зробім, калі Бог дазволіць.

4 Бо немагчыма тых, якія аднойчы былі прасьветленья, і пакаштавалі дару нябеснага, і сталіся ўдзельнікамі Духа Сьвятога,

5 і пакаштавалі добрага слова Божага і моцаў будучага веку,

6 і адпалі, ізноў абнаўляць праз навяртаньне, тых, якія ізноў укрываюць у сабе Сына Божага і аддаюць на сорам [Яго].

7 Бо зямля, якая п'е **ДОЖДЖ**, што часта зыходзіць на яе, і родзіць расьліну, карысную для тых, хто абрабляе яе, атрымлівае дабраслаўленьне ад Бога;

8 а тая, якая прыносіць церні і сот, непрыдатная і блізкая да праклёну, і канец яе — **спаленьне**.

9 А мы перакананыя адносна вас, улюбёныя, што вы — **лепшыя і маеце збаўленьне**, хаця і гаворым гэтак.

10 Бо Бог не няправедны, каб забыцца на справу вашу і працу любові, якую вы зьявілі ў імя Ягонае, калі служылі і служыце сьвятым.

11 А мы жадаем, каб кожны з вас выяўляў такую самую дбаласьць у пэўнасьці надзеі да канца,

12 каб ня стацца вам маруднымі, але пераймальнікамі тых, якія праз веру і доўгацяярплівасьць бяруць у спадчыну абяцаньні.

13 Бо Бог, абяцаючы Абрагаму, ня маючы нікога вышэйшага, каб прысягаць, прысягаў Самім Сабою,

14 кажучы: «Праўдзіва, дабраслаўляючы, дабраслаўлю цябе і, памнажаючы, памножу цябе».

15 І гэтак [Абрагам], маючы доўгацяярплівасьць, атрымаў абяцаньне.

16 Бо людзі прысягаюць вышэйшым, і ўсякая спрэчка між імі завяршаецца прысягай на сьвярджэньне.

17 Дзеля гэтага Бог, хочучы празьмерна паказаць спадкаемцам абяцаньня нязьменнасьць намеру Сваіго, ужыў прысягу,

18 каб праз дзьве нязьменныя рэчы, у якіх Богу хлусіць немагчыма, вялікае пацяшэньне мелі мы, якія прыбеглі ўхапіцца за надзею, што перад намі ляжыць,

19 якую маем, як якар души, пэўны і трывалы, які ўваходзіць у-ва ўнутранае за заслону,

20 куды за нас як папярэднік увайшоў Ісус, стаўшыся Першасьвятаром на вякі паводле парадку Мэльхісэдэка.

Гебр 7

¹ Бо гэты Мэльхісэдэк, валадар Салему, сьвятар Бога Найвышэйшага, які сустрэў Абрагама, калі той вяртаўся пасля разгрому валадароў, і дабраславіў яго,

² і якому дзесяціну ад усяго аддзяліў Абрагам, па-першае, перакладаецца як Валадар праведнасьці, а пасля ён — валадар Салему, гэта ёсьць Валадар супакою,

³ бяз бацькі, бяз маці, бяз радаводу, які ня мае ні пачатку дзён, ні канца жыцьця, падобны да Сына Божага, застаецца сьвятаром назаўсёды.

⁴ Бачыце, які вялікі той, якому нават Абрагам патрыярх даў дзесяціну са здабычы.

⁵ Тыя з сыноў Левія, якія атрымліваюць сьвятарства, маюць прыказаньне паводле Закону браць дзесяціну з народу, гэта ёсьць з братоў сваіх, хаця і яны выйшлі з паясьніцы Абрагама.

⁶ А ён, які не паходзіць з іх, узяў дзесяціну ад Абрагама і дабраславіў таго, які меў абяцаньні.

⁷ Без усялякае спрэчкі меншы дабраслаўляецца большым.

⁸ І тут дзесяціны атрымліваюць людзі сьмяротныя, а там — **той**, пра якога сьведчыцца, што жыве.

⁹ І, можна так сказаць, праз Абрагама ўзята дзесяціна і з Левія, які сам атрымлівае дзесяціны,

¹⁰ бо ён быў яшчэ ў паясьніцы бацькі, калі сустрэў яго Мэльхісэдэк.

¹¹ Дык, калі б усё здзейснілася праз сьвятарства лявітаў, бо народ разам з ім атрымаў Закон, якая яшчэ патрэба паўставаць іншаму сьвятарству паводле парадку Мэльхісэдэка, а не паводле парадку Аарона называцца?

¹² Бо разам з пераменай сьвятарства патрэбна, каб сталася і зьмена Закону.

¹³ Бо Той, пра Якога гаворыцца гэтае, належаў да другога калена, з якога ніхто не прыступаў да ахвярніка.

¹⁴ Бо відочна, што Госпад наш узыйшоў з калена Юды, а пра гэтае калена Майсей нічога не сказаў адносна сьвятарства.

¹⁵ І гэта яшчэ больш зразумела, калі паводле падабенства Мэльхісэдэка паўстае іншы Сьвятар,

¹⁶ Які не паводле Закону прыказаньня цялеснага стаўся, але паводле моцы незьнішчальнага жыцьця.

¹⁷ Бо засьведчыў [Бог]: «Ты — сьвятар на які паводле парадку Мэльхісэдэка».

¹⁸ Бо раней быўшае прыказаньне адкінута праз слабасьць яго і некарыснасьць,

¹⁹ бо Закон нічога ня споўніў, але ўводзіцца лепшая надзея, праз якую мы набліжаемся да Бога.

²⁰ І як гэта было не без прысягі,

²¹ бо тыя ставаліся сьвятарамі без прысягі, а Гэты — з прысягай Таго, Які гаварыў пра Яго: «Прысягнуў Госпад і не раскаецца: Ты — сьвятар на які паводле парадку Мэльхісэдэка»,

²² нагэтулькі лепшага завету Паручльнікам стаўся Ісус.

²³ І тых сьвятароў было шмат дзеля таго, што сьмерць забараняла [некаму] затрымацца,

²⁴ а Гэты праз тое, што застаецца на які, мае сьвятарства, якое не адступаецца [ад Яго],

²⁵ таму Ён і можа цалкам збаўляць тых, якія прыходзяць праз Яго да Бога, заўсёды жывы, каб заступацца за іх.

²⁶ Бо Гэткага трэба нам Першасьвятара, сьвятога, нявіннага, беззаганнага, адлучанага ад грэшнікаў і ўзвышанага па-над нябёсы,

27 Які ня мае патрэбы штодня, як тыя першасьвятары, прыносіць ахвяры спачатку за свае грахі, пасья за [грахі] народу, бо Ён зрабіў гэта аднойчы, прынёсшы [ў ахвяру] Сябе.

28 Бо Закон стаўляе за першасьвятароў людзей, якія маюць нядужасьць, а слова прысыгі, што пасья Закону, [паставіла] Сына, дасканалага на вякі.

Гебр 8

1 А галоўнае ў тым, што сказана, тое, што мы маем Першасьвятара, Які сеў праваруч пасаду велічы ў небе,

2 служыцель Сьвятынні і праўдзівага Намёту, які паставіў Госпад, а не чалавек.

3 Бо кожны першасьвятар стаўляецца на тое, каб прыносіць дары і ахвяры; таму трэба, каб і Гэты меў нешта, што прынесьці.

4 Бо калі б Ён быў на зямлі, ня быў бы сьвятаром, [бо] ёсьць сьвятары, якія паводле Закону прыносяць дары,

5 якія служаць прыкладу і ценю [рэчаў] нябесных, як атрымаў слова Майсей, калі меўся зрабіць намёт: «Глядзі, — прамовіў Ён, — зрабі ўсё паводле вобразу, які паказаны табе на гары».

6 А цяпер Ён атрымаў служэньне тым слаўнейшае, чым лепшага Ён пасярэднік завету, які ўзаконены на лепшых абяцаньнях.

7 Бо калі б той першы быў без заганы, не шукалася б месца для другога.

8 Бо, вінавацячы іх, кажа: «Вось, надыходзяць дні, — кажа Госпад, — і Я зраблю з домам Ізраіля і з домам Юды новы завет,

9 не паводле завету, які Я зрабіў з бацькамі іх у дзень, калі ўзяў іх рукою Маёю, каб вывесці іх з зямлі Эгіпту, бо яны ня вытрывалі ў запеце Маім, і Я занядаў іх, — кажа Госпад.

10 Вось завет, які Я заключу з домам Ізраіля пасья тых дзён, — кажа Госпад, — даючы законы Мае ў думкі іхнія, напишу іх і на сэрцах іхніх, і буду ім Богам, а яны Мне будуць народам.

11 І ня будзе вучыць кожны бліжняга свайго і кожны брата свайго, кажучы: «Пазнай Госпада», бо ўсе, ад малога іхняга да вялікага іхняга, будуць ведаць Мяне.

12 Бо міласьцівы буду да няправеднасьцяў іхніх, і грахоў іхніх і беззаконьняў іхніх больш не ўгадаю».

13 Калі кажа «новы», учыніў старым першы; а тое, што старэе і здаўніваецца, блізкае, каб шчэзнуць.

Гебр 9

1 Дык і першы [завет] меў пастановы служэньня і сьвятынню ў сьвеце.

2 Бо першы намёт быў збудаваны, і ў ім сьвечнік, і стол, і хлябы пакладныя, і завецца ён «Сьвятое».

3 А за другой заслонай намёт, які завецца «Сьвятое Сьвятых»,

4 які мае залатую кадзільную і каўчэг завету, які абкладзены з усіх бакоў золатам, у якім залата пасудзіна з маннай, і кій Аарона, што расквітнеў, і табліцы завету,

5 а над ім — херувімы славы, якія ацяняюць перамольню; пра гэта ня варта цяпер казаць падрабязна.

6 А калі гэта так збудавана, у першы намёт заўсёды ўваходзяць сьвятары, зьдзяйсняячы служэньне,

7 а ў другі — раз у год адзін першасьвятар, не без крыві, якую прыносіць за сябе і за няведаньне народу.

8 Гэтым паказвае Дух Сьвяты, што яшчэ не адкрыты шлях у сьвятынню, пакуль стаіць першы намёт,

- 9 які ёсьць прыклад цяперашняга часу, калі прыносяцца дары і ахвяры, якія ня могуць удасканаліць паводле сумленьня таго, хто служыць,
- 10 якія толькі ў ежы і пітве, і розных абмываньнях і пастановах цела, якія пастаўленыя да часу выпраўленьня.
- 11 А Хрыстос, Першасьвятар будучага дабра, прыйшоўшы праз вялікшы і дасканалейшы намёт, не рукамі зроблены, гэта значыць, не такога стварэньня,
- 12 і не праз кроў казлоў і цялят, але праз уласную кроў, адзін раз увайшоў у сьвятыню, знайшоўшы вечнае выбаўленьне.
- 13 Бо калі кроў валоў і казлоў і попел каровы, пакрапіўшы апаганеных, асьвячае іх дзеля чыстасьці цела,
- 14 наколькі больш кроў Хрыста, Які праз Духа вечнага прынёс Сябе беззаганнага Богу, ачысьціць сумленьне вашае ад мёртвых справаў дзеля служэньня Богу Жывому?
- 15 І дзеля гэтага Ён — Пасярэднік новага завету, каб, як станецца сьмерць дзеля адкупленьня парушэньняў, [што былі пры] першым заавеце, тыя, якія пакліканыя да вечнае спадчыны, атрымалі абяцаньне.
- 16 Бо дзе завет, трэба, каб прыйшла сьмерць таго, хто заключыў [яго],
- 17 бо завет набывае моц ад памёршых; ён ня мае сілы, пакуль жыве той, хто заключыў [яго].
- 18 Дык і першы [завет] быў усталяваны не без крыві.
- 19 Бо Майсей, сказаўшы ўсе прыказанні паводле Закону ўсяму народу, узяў кроў цялят і казлоў з вадою, і воўнай пунсвай, і ізіопам, пакрапіў і саму кнігу, і ўвесь народ,
- 20 кажучы: «Гэта кроў завету, які даў вам Бог».
- 21 І намёт, і ўсё начыньне дзеля служэньня таксама пакрапіў крывёю.
- 22 І амаль усё паводле Закону ачышчаецца крывёю, і без праліцьця крыві не бывае адпушчэньня.
- 23 Дык трэба было, каб [рэчы, што паводле] прыкладу таго, што ў небе, ачышчаліся гэтымі, а самі [рэчы] нябесныя — лепшымі за гэтыя ахвярамі.
- 24 Бо Хрыстос увайшоў не ў сьвятыню, рукамі зробленую, на ўзор праўдзівае, але ў самае неба, каб цяпер зьявіцца перад абліччам Божым за нас;
- 25 і не дзеля таго, каб шматкроць прыносіць Сябе, як штогод уваходзіць першасьвятар у сьвятыню з чужою крывёй,
- 26 бо мусіў бы Ён шматкроць цярпець ад заснаваньня сьвету, але Ён цяпер адзін раз зьявіўся на сканчэньні вякоў дзеля адкіданьня грэху праз ахвяру Сваю.
- 27 І як усім людзям вызначана раз памерці, а пасля гэтага — суд,
- 28 гэтак і Хрыстос, раз прынёсшы Сябе [ў ахвяру], каб панесці грахі многіх, другі раз бяз грэху будзе зьяўлены дзеля збаўленьня тым, якія чакаюць Яго.

Гебр 10

- 1 Бо Закон, які мае цень будучага дабра, а ня сам вобраз рэчаў, тымі ахвярамі, якія нязьменна прыносяцца штогод, ніколі ня можа зрабіць дасканалымі тых, што прыходзяць [з імі].
- 2 Бо іначай перасталі б прыносіць іх, бо ўжо ня мелі б сьвядомасьці грахоў тыя, што служаць, аднойчы ачышчаныя.
- 3 Але праз гэтыя [ахвяры] штогод узгадваецца пра грахі,
- 4 бо немагчыма, каб кроў валоў і казлоў забірала грахі.
- 5 Дзеля гэтага [Хрыстос], уваходзячы ў сьвет, кажа: «Ахвяры і дару Ты не захацеў, але цела падрыхтаваў для Мяне.
- 6 Цэласпаленні і [ахвяры] за грэх Ты не ўпадабаў.

7 Тады Я сказаў: «Вось, іду (на пачатку кнігі напісана пра Мяне) учыніць, Божа, волю Тваю»».

8 Сказаўшы перш, што «ахвяры, і дару, і цэласпаленняў, і [ахвяры] за грэх Ты не жахаець і не ўпадабаў», а яны прыносяцца паводле Закону,

9 пасьля сказаў: «Вось, іду ўчыніць, Божа, волю Тваю». Касуе першае, каб паставіць другое.

10 Гэтай воляй мы асьвячоныя праз аднакrotnaе прынясенне цела Ісуса Хрыста.

11 І ўсякі сьвятар штодня стаіць, спраўляючы служэньне і шматкроць прыносячы тыя самыя ахвяры, якія ніколі ня могуць зьняць грахоў.

12 А Ён, прынесшы адну ахвяру за грахі, назаўсёды сеў праваруч Бога,

13 чакаючы яшчэ, пакуль ворагі Ягонья будуць пакладзены як падножка ног Ягоных.

14 Бо Ён адным дарам назаўсёды зрабіў дасканалымі тых, якіх асьвяціў.

15 Сьведчыць жа нам і Дух Сьвяты, бо пасьля прадказана:

16 «Вось запавет, які Я заключу з імі пасьля дзён тых, — кажа Госпад, — даючы законы Мае ў сэрцы іхнія, напішу іх і ў думках іхніх,

17 і грахоў іхніх і беззаконьяў іхніх больш не ўздаю.

18 А дзе адпушчэньне грахоў, ужо непатрэбны дар за іх.

19 Дык, браты, маючы адвагу ўваходзіць у сьвятыню праз кроў Ісуса Хрыста,

20 шляхам новым і жывым, які Ён усталяваў для нас праз заслону, гэта ёсьць цела Сваё,

21 і маючы вялікага Сьвятара над домам Божым,

22 будзем падыходзіць са шчырым сэрцам, у поўны веры, пакрапіўшы сэрцы, [каб ачысьціць] ад сумленьня злага, і абмыўшы цела чыстай вадою.

23 Будзем трымацца няўхільна вызнаньня надзеі, бо верны Той, Які абяцаў,

24 і будзем зважаць адзін на аднаго, заахвочваючы да любові і добрых учынкаў,

25 не пакідаючы зграмаджэньня свайго, як ёсьць у некаторых звычай, але заклікаючы [ў яго], і тым больш, калі бачыце, што набліжаецца дзень той.

26 Бо калі мы самахоць грашым, атрымаўшы пазнаньне праўды, ужо не застаецца ахвяра за грахі,

27 але нейкае жажлае чаканьне суду і жару агню, які мае пажэрці супраціўнікаў.

28 Хто адкінуў Закон Майсея пры двух ці трох сьведках, бяз літасьці памірае.

29 Наколькі, думаеце, цяжэйшае кары дастойны той, хто Сына Богага атаптаў, і кроў запавету, якую ён асьвячоны, за звычайную палічць, і Духа ласкі зьявляе?

30 Бо мы ведаем Таго, Які сказаў: «Мне помста, Я аддам», — кажа Госпад». І ізноў: «Госпад будзе судзіць народ Свой».

31 Жахліва трапіць у рукі Бога Жывога!

32 Узгадайце ж ранейшыя дні вашыя, калі вы, прасьветленыя, вытрывалі вялікае змаганьне пакутаў,

33 ці то самі выстаўляныя на зьявагі і здзекі, ці то стаўшыся супольнікамі тых, якія пераносяць такое.

34 Бо вы і маім путем спачувалі, і рабунак маёмасьці вашае з радасьцю прыямалі, ведаючы, што маеце для сябе ў небе маёмасьць лепшую, якая застаецца.

35 Дык не пакідайце адвагі вашае, якая мае вялікую нагароду.

36 Бо вам патрэбная цярплівасьць, каб, учыніўшы волю Божую, атрымаць абяцаньне.

37 Бо яшчэ крыху, зусім крыху, і надыйдзе Той, Які надыходзіць, і не замарудзіць.

38 «А праведны з веры жыць будзе»; і: «Калі хто будзе хістацца, не ўпадабае яго душа Мая».

39 Мы ж ня хісткія на загубу, але [стаім] у веры на здабыцьцё душы.

Гебр 11

¹ А вера ёсьць пэўнасьць у тым, чаго спадзяемся, перакананасьць у рэчах нябачных.

² Бо ў ёй засьведчаны старэйшыя.

³ Вераю разумеем, што вякі наладжаны словам Божым, каб з няўнага сталася бачнае.

⁴ Вераю Абэль прынёс Богу лепшую ахвяру, чым Каін, праз што атрымаў сьведчаньне, што ён — **праведны**, [бо гэта] засьведчыў Бог пра дары ягоныя; і праз яе ён, памёршы, яшчэ гаворыць.

⁵ Вераю Энох быў перанесены, што ня ўбачыў сьмерці; і не знайшлі яго, бо перанёс яго Бог. Бо перад перанясеннем ягоным было засьведчана, што ён спадабаўся Богу.

⁶ А бяз веры спадабацца немагчыма, бо той, хто прыходзіць да Бога, мусіць верыць, што Ён ёсьць і тым, хто шукае Яго, нагароду дае.

⁷ Вераю Ной, атрымаўшы слова пра тое, што яшчэ не было бачным, у багабойнасьці пабудаваў каўчэг дзеля збаўленьня дому свайго; ёю ён асудзіў сьвет і паводле веры стаўся спадкаемцам праведнасьці.

⁸ Вераю Абрагам, калі быў пакліканы, падпарадкаваўся, каб ісьці ў месца, якое меў атрымаць у спадчыну, і выйшаў, не разумеючы, куды ідзе.

⁹ Вераю вандраваў ён на зямлі абяцанай, як на чужой, жывучы ў намётах з Ісаакам і Якубам, суспадчыньнікамі таго самага абяцаньня;

¹⁰ бо ён чакаў гораду, які мае падмуркі, якога майстар і дойдзі — Бог.

¹¹ Вераю і сама Сара атрымала сілу на зачацьце насеньня і не па часе веку нарадзіла, бо верным прызнавала Таго, Які абяцаў.

¹² І дзеля гэтага ад аднаго, і пры гэтым амярцьвелага, нарадзілася гэтак шмат, як зорак у небе і як незлічоны пясок на ўзьбярэжжы мора.

¹³ Усе яны памерлі ў веры, не атрымаўшы абяцаньняў, але толькі здалёк бачачы іх, і маючы пэўнасьць, і вітаючы [іх], і прызнаючы, што яны — **чужынцы і вандроўнікі на зямлі**.

¹⁴ Бо тыя, што гэтак кажуць, паказваюць, што яны бацькаўшчыну шукаюць.

¹⁵ І, калі б яны памяталі тую, з якое выйшлі, мелі б час вярнуцца.

¹⁶ Але яны лепшага жадалі, гэта ёсьць нябеснага; дзеля гэтага Бог не саромеецца іх, каб іхнім Богам называцца, бо Ён падрыхтаваў ім горад.

¹⁷ Вераю Абрагам, спакушаны, прынёс [у ахвяру] Ісаака, і прынёс адзінароднага, якога прыняў як абяцаньне,

¹⁸ пра якога было сказана: «У Ісааку будзе названае насеньне табе»,

¹⁹ бо ён лічыў, што Бог мае моц і з мёртвых уваскрасіць, дзеля чаго і атрымаў яго як прыклад.

²⁰ Вераю ў будучае дабраславіў Ісаак Якуба і Эзава.

²¹ Вераю Якуб, паміраючы, дабраславіў кожнага з сыноў Яэпа і пакланіўся на верх кія свайго.

²² Вераю Яэп, канаючы, пра выхад сыноў Ізраіля нагадаў і загадаў наконт костак сваіх.

²³ Вераю Майсей па нараджэньні тры месяцы быў хаваны бацькамі сваімі, бо яны бачылі, што хлопчык мілы [Богу], і не спалохаліся валадарскага загаду.

²⁴ Вераю Майсей, стаўшыся дарослым, адмовіўся называцца сынам дачкі фараона

²⁵ і выбраў лепш пакутаваць з народам Божым, чым мець часовую прыемнасьць грэху,

²⁶ зьнявагу Хрыстовую палічыўшы большым багацьцем, чым скарбы эгіпецкія; бо ён на нагароду ўглядаўся.

- 27 Вераю пакінуў ён Эгіпет, не спалохаўшыся ярасці валадарскай, бо непакісны быў, быццам бачачы Нябачнага.
- 28 Вераю ўчыніў ён Пасху і праліцьцё крыві, каб не крануў іх той, які нішчыў першародных.
- 29 Вераю перайшлі яны праз Чырвонае мора, як па сухім; на што спакусіўшыся, Эгіпцяне былі патопленыя.
- 30 Вераю ўпалі муры Ерыхону, як абыходзілі [ix] сем дзён.
- 31 Вераю Рахаў распусьніца, з супакоем прыняўшы выведчыкаў, не загінула з тымі, якія не скарыліся.
- 32 І што яшчэ скажу? Бо ня хопіць мне часу, каб распавядаць пра Гедэона, Барака, пра Самсона і Ефтая, пра Давіда і Самуэля, і пра прарокаў,
- 33 якія вераю перамагалі валадарствы, чынілі праведнасць, атрымлівалі абяцанні, загароджвалі пашчы ільвоў,
- 34 тушылі сілу агню, уцякалі ад вострыва мяча, умацоўваліся ад слабасці, ставаліся дужымі ў бітве, прымушалі ўцякаць табары чужынцаў,
- 35 жонкі атрымлівалі памёршых сваіх уваскрошанымі; а іншыя былі замучаныя, не дачакаўшыся адкуплення, каб атрымаць лепшае ўваскрашэнне,
- 36 іншыя паспыталі здэкаў і тартураў, а яшчэ путаў і вязьніцы,
- 37 былі каменяваныя, пілаваныя, спакушаныя, былі забіваныя мячом, бадзяліся ў авечых і казіных скурах, маючы нястачу, прыгнёт, нягоды;
- 38 тыя, якіх сьвет ня быў варты, туляліся па пустынях і горах, па пячорах і шчылінах зямлі.
- 39 І ўсе яны, што засьведчаныя вераю, не атрымалі абяцання,
- 40 бо Бог прадугледзеў адносна нас нешта лепшае, каб яны не бяз нас асягнулі дасканаласць.

Гебр 12

- 1 Дык і мы, маючы навокал нас гэткае воблака сьведкаў, адкінуўшы ўсякі цяжар і грэх, які нас блутае, з цярдлівасьцю будзем бегчы ў змаганьні, што ляжыць перад намі,
- 2 углядаючыся на Пачынальніка і Завяршальніка веры, Ісуса, Які замест радасці, што была перад Ім, вытрываў крыж, пагардзіўшы сорамам, і сеў праваруч пасаду Божага.
- 3 Бо паразвайце пра Таго, Які вытрываў гэтакую супраць Сябе варажнечу ад грэшнікаў, каб вы не зьнемагаліся, саслабеўшы душамі вашымі.
- 4 Вы яшчэ не да крыві ваявалі, змагаючыся супраць грэху,
- 5 і забыліся пра пацяшэнне, якое зьвяртаецца да вас, як да сыноў: «Сыне мой! Ня грэбуй настаўленьнем Госпадавым і не слабей, калі Ён цябе дакарае.
- 6 Бо каго любіць Госпад, таго карае, і бічуе ўсякага сына, якога прыймае».
- 7 Калі вы зносіце пакараньне, Бог ставіцца да вас, як да сыноў. Бо ці ёсьць гэтакі сын, якога не карае бацька?
- 8 А калі вы без пакараньня, удзельнікамі якога сталіся ўсе, дык вы — байструкі, а не сыны.
- 9 Да таго, калі мы мелі бацькоў цела нашага, якія нас каралі, і саромеліся перад імі, ці ня шмат больш маем падпарадкоўвацца Айцу духаў і будзем жыць?
- 10 Бо тыя каралі, як самі думалі, на некалькі дзён; а Ён — на карысьць [нашую], каб нам удзельнічаць у сьвятасьці Яго.
- 11 Усякае ж пакараньне ў цяперашні час здаецца ня радасьцю, але смуткам; а пасля дае навучаным праз яго мірны плод праведнасці.
- 12 Дзея гэтага выпрастуйце рукі, што апусьціліся, і калені, што самлелі,

13 і сьцежкі простыя рабіце нагамі вашымі, каб кульгавае нікуды ня збочыла, а лепш было аздароўленае.

14 Імкніцеся да супакоу з усімі і да сьвятасьці, без якое ніхто ня ўбачыць Госпада, 15 гледзячы, каб хто ня страціў ласкі Божае; каб які корань горычы, вырасшы ўверх, не зрабіў шкоды, і каб праз яго не занячысьціліся многія;

16 каб не было якога распусьніка ці паганага, як Эзаў, які за адну ежу аддаў першародства сваё.

17 Бо ведаеце, што і пасья ён, хочучы ўспадкамець дабраслаўленьне, быў адкінуты, бо не знайшоў месца навяртаньня, хоць і шукаў яго са сьлязьмі.

18 Бо не падыйшлі вы да гары, да якой [можна] дакрануцца і якая палае агнём, ані да віхуры, і цемры, і буры,

19 ані да гуку трубы і голасу словаў, пра якія тыя, што чулі, прасілі, каб да іх не было больш слова,

20 бо ня вытрымалі перасьцярогі: «Калі і зьвер кранецца гары, будзе ўкаменаваны ці стралоу забіты»,

21 і гэтка жахлівая была тая праява, што Майсей сказаў: «Я напалоханы і трасуся».

22 Але вы падыйшлі да гары Сьён і да гораду Бога Жывога, да нябеснага Ерусаліму і да дзясяткаў тысячаў анёлаў,

23 да вальнага зграмаджэньня і царквы першародных, якія запісаныя ў небе, і да Бога, Судзьдзі ўсіх, і да духаў праведных і дасканалых,

24 і да Пасярэдніка новага завету, Ісуса, і да крыві пакрапленьня, якая лепш за Абэлеву гаворыць.

25 Глядзіце, не адварніцеся ад Таго, Які гаворыць. Бо калі тыя не ўцяклі, што адварнуліся ад таго, які прамаўляў на зямлі, тым больш мы, калі адкінем Таго, Які з неба,

26 голас Якога тады захістаў зямлю, а цяпер абяцаў, кажучы: “Яшчэ раз страсяну ня толькі зямлю, але і неба”.

27 А [словы] “яшчэ раз” паказваюць на зьмену таго, што хістаецца, як створанага, каб засталася тое, што не хістаецца.

28 Дзеля гэтага мы, прыймаючы Валадарства непарушнае, будзем мець ласку, праз якую будзем служыць Богу, падабаючыся [Яму], з сарамлівасьцю і багабойнасьцю,

29 бо Бог наш — АГОНЬ, які паглынае.

Гебр 13

1 Любоў братня няхай застаецца.

2 Пра гасьціннасьць не забывайцеся, бо праз яе некаторыя, ня ведаючы, гасьцявалі анёлаў.

3 Памятайце пра вязьняў, нібы ўвязьненыя разам [з імі], і пра тых, што ў нягодах, як тыя, якія самі ў целе.

4 Сужонства [няхай будзе] шанаванае ў-ва ўсіх і сужыцьцё беззаганнае; а распусьнікаў і чужаложнікаў будзе судзіць Бог.

5 Ня будзьце срэбралюбныя, задавальняючыся тым, што маеце. Бо Ён сказаў: «Не адпушчу цябе і не пакіну цябе»,

6 так што, маючы пэўнасьць, мы кажам: «Госпад мне ўспамога, і не спалохаюся, што зробіць мне чалавек?».

7 Памятайце правядыроў вашых, якія казалі вам слова Божае; і, аглядаючы вынік жыцьця іх, пераймайце веру.

8 Ісус Хрыстос учора і сёньня Той Самы, і на вякі.

- ⁹ Вучэньнямі рознымі і чужымі не захапляйцеся; бо добра ласкай мацаваць сэрца, а ня ежай, ад якой ня мелі карысьці тыя, што ходзяць [за ёю].
- ¹⁰ Мы маем ахвярнік, з якога ня маюць права есьці тыя, якія служаць у намёце.
- ¹¹ Бо як целы тых жывёлаў, кроў якіх за грахі прыносіцца першасьвятаром у святыню, спальваюцца па-за табарам;
- ¹² дзеля гэтага і Ісус, каб асьвятціць праз кроў Сваю народ, пакутаваў за брамамі.
- ¹³ Дык выйдзем да Яго па-за табар, пераносячы зьнявагі Ягонья,
- ¹⁴ бо мы ня маем тут трывалага гораду, але шукаем будучага.
- ¹⁵ Дык будзем праз Яго прыносіць Богу няспынна ахвяры хвалы, гэта ёсьць плод вуснаў, якія вызнаюць імя Ягонае.
- ¹⁶ Пра дабрадзеінасьць і супольнасьць не забывайцеся, бо гэтакія ахвяры падабаюцца Богу.
- ¹⁷ Слухайцеся правядыроў вашых і будзьце пакорнымі, бо яны чуваюць над душамаі вашымі, як абязанья здаць справаздачу [за іх], каб яны рабілі гэта з радасьцю, а не ўздыхаючы, бо гэта для вас некарысна.
- ¹⁸ Маліцеся за нас; бо мы перакананыя, што маем добрае сумленьне, у-ва ўсім хочучы жыць справядліва.
- ¹⁹ Асабліва ж прашу рабіць гэта, каб я хутчэй быў вам вернуты.
- ²⁰ А Бог супакою, Які падняў з мёртвых у крыві вечнага запавету вялікага Пастыра авечак, Госпада нашага Ісуса,
- ²¹ няхай удасканаліць вас у-ва ўсякай справе добрай, дзеля выкананья волі Ягонаі, робячы ў вас тое, што даспадобы Яму, праз Ісуса Хрыста, Якому слава на вякі вякоў. Амэн.
- ²² Прашу ж вас, браты, прыёмце слова пацяшэньня, бо я ж крыху напісаў вам.
- ²³ Ведайце, што брат наш Цімафей вызвалены; з ім разам, калі хутка прыйдзе, угледжу я вас.
- ²⁴ Прывітайце ўсіх правядыроў вашых і ўсіх сьвятых. Вітаюць вас тыя, што з Італіі.
- ²⁵ Ласка з усімі вамі. Амэн.

ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЯКУБА

- 1 Якуб, слуга Бога і Госпада Ісуса Хрыста, — дванаццаці каленам, што ў расьцярушанні: радавацца!
- 2 Вялікай радасьцю лічыце, браты мае, калі трапляеце ў розныя спакусы,
3 ведаючы, што выпрабаваньне вашае веры робіць цярплівасьць.
- 4 А цярплівасьць няхай мае дасканалая дзеянне, каб вы былі дасканалымі і сучэльнымі, без аніякага недахопу.
- 5 Калі ж у каго з вас не хапае мудрасьці, няхай просіць у Бога, Які дае ўсім шчыра і не дакараючы, і будзе яму дадзена.
- 6 Але няхай просіць з вераю, ані не сумняваючыся, бо той, хто сумняецца, падобны да хваляваньня марскога, якое вецер уздымае і ганяе.
- 7 Дык няхай не мяркуе гэтакі чалавек, што нешта атрымае ад Госпада.
- 8 Двудушны чалавек няцвёрдны на ўсіх шляхах сваіх.
- 9 Няхай жа хваліцца паніжаны брат сваёй высокасьцю,
10 а багаты — **сваім паніжэньнем**, бо праміне, як кветка на траве.
- 11 Бо ўзыходзіць сонца са сьпёкаю і сушыць траву, і кветка яе падае, і характэрна аблічча яе зьнікае; гэтак і багаты на шляхах сваіх счэзьне.
- 12 Шчасьлівы чалавек, які вытрымлівае спакусу, бо, стаўшыся выпрабаваным, ён атрымае вянок жыцьця, які абяцаў Госпад тым, хто любіць Яго.
- 13 Спакушаны, ніхто няхай ня кажа: «Бог мяне спакушае», бо Бог не спакушаецца злом, і Сам нікога не спакушае.
- 14 А кожны спакушаецца, захоплены і прываблены ўласным пажаданьнем;
15 пасля пажаданьне, зачаўшы, нараджае грэх, а грэх, як яго давесьці да канца, спараджае сьмерць.
- 16 Не падманвайцеся, браты мае ўлюбёныя:
- 17 усякі дар добры і ўсякі дарунак дасканалы зыходзяць з вышыні, ад Айца сьвятла, у Якога няма рознасьці, ані ценю зьменлівасьці.
- 18 Захацеўшы, Ён спарадзіў нас словам праўды, каб быць нам нейкім пачаткам стварэньняў Ягоных.
- 19 Так што, браты мае ўлюбёныя, усякі чалавек няхай будзе хуткі, каб слухаць, павольны, каб гаварыць, павольны на гнеў,
20 бо гнеў чалавека ня чыніць праведнасьці Божае.
- 21 Дзеля гэтага, адкінуўшы ўсякі бруд і празьмернасьць ліхоты, у ціхасьці прыміце насаджанае слова, якое можа збавіць душы вашыя.
- 22 Будзьце ж выканаўцамі слова, а не слухачамі толькі, якія ўводзяць у зман саміх сябе.
- 23 Бо хто слухае слова і не выконвае, той падобны да чалавека, які разглядае аблічча сваё, [якое мае ад] нараджэньня, у люстэрку;
24 бо ён паглядзеў на сябе, і адыйшоў, і адразу забыўся, які ён.
- 25 А хто прыхіляецца да дасканалыя закону свабоды і трывае [ў ім], той, стаўшыся не слухачом, які забываецца, але выканаўцам справы, шчасьлівы будзе ў дзейнасьці сваёй.
- 26 Калі хто сярод вас думае, што ён пабожны, і не цугляе язык свой, але падманвае сэрца сваё, у таго пабожнасьць марная.
- 27 Чыстая і беззаганная пабожнасьць перад Богам і Айцом ёсьць у тым, каб адвдваць сіротаў і ўдоваў у горы іхнім і захоўваць сябе непаганеным ад сьвету.

Як 2

1 Браты мае! Не ўзіраючыся на аблічча, мецце веру ў Госпада нашага Ісуса Хрыста праслаўленага.

2 Бо калі ў збор ваш увайдзе чалавек з залатым пярсыёнкам, у сьветлым адзеньні, і ўвойдзе ўбогі ў брудным адзеньні,

3 і вы глянеце на таго, які носіць сьветлае адзеньне, і скажаце яму: «Табе добра сесці тут», а ўбогаму скажаце: «Ты стань там», ці: «Сядай тут, ля падножка майго»,

4 ці не ўчынілі вы розьніцы ў саміх сабе і ці ня сталіся судзьдзямі са злымі думкамі?

5 Паслухайце, браты мае ўлюбёныя, ці ж ня ўбогіх сьвету гэтага выбраў Бог быць багатымі ў веры і спадкаемцамі Валадарства, якое Ён абяцаў тым, што любяць Яго?

6 А вы зьняважылі ўбогага. Ці ж не багатыя прыгнятаюць вас, і ці ж не яны цягаюць вас у суды?

7 Ці ж не яны блюзняць на добрае імя, якое вы прызываеце?

8 Калі, аднак, вы спаўняеце валадарскі закон паводле Пісаньня: «Любі бліжняга твайго як самога сябе», добра робіце;

9 а калі на аблічча ўзіраецеся, чыніце грэх і дакаранья законам як парушальнікі.

10 Бо хто захоўвае ўвесь Закон, але спатыкнецца ў [нечым] адным, той стаўся вінным у-ва ўсім.

11 Бо Той, Які сказаў: «Не чужалож», сказаў таксама: «Не забівай». Дык калі ты не чужаложыш, але заб'еш, ты стаўся парушальнікам Закону.

12 Гэтак гаварыце і гэтак рабіце, як тыя, што маюць быць суджаны паводле закону свабоды.

13 Бо суд бяз літасці для таго, хто не ўчыніў літасці; і ласка па-над суд вывышаецца.

14 Якая карысьць, браты мае, калі хто кажа, што мае веру, а ўчынкаў ня мае? Ня можа гэтая вера збавіць яго.

15 Калі брат ці сястра ня маюць адзеньня і не хапае ім ежы на дзень,

16 а нехта з вас скажа ім: «Ідзіце ў супакоі, грэйцеся і насычайцеся», але ня дасць ім патрэбнага для цела, якая карысьць?

17 Гэтак і вера, калі ня мае ўчынкаў, сама па сабе мёртвая.

18 Але нехта скажа: «Ты маеш веру, а я маю ўчынкі». Пакажы мне веру тваю без учынкаў тваіх, і я з маіх учынкаў пакажу табе маю веру.

19 Ты верыш, што Бог адзін, — добра робіш. І дэмань вераць і дрыжаць.

20 Але ці хочаш ведаць, чалавек нікчэмны, што вера без учынкаў мёртвая?

21 Ці ж не праз учынкі апраўдаўся Абрагам, бацька наш, узьнёсшы на ахвярнік Ісаака, сына свайго?

22 Бачыш, што вера дапамагала ўчынкам ягоным, і праз учынкі вера завяршылася.

23 І споўнілася Пісаньне, якое кажа: «Паверыў Абрагам Богу, і залічана яму за праведнасьць», і: «Сябрам Богу быў ён названы».

24 Дык паглядзіце, што чалавек апраўдваецца праз учынкі, а не праз веру толькі.

25 Падобна і Рахаў распусьніца ці не праз учынкі была апраўданая, прыняўшы пасланцоў і выправіўшы [ix] другой дарогаю?

26 Бо, як цела бяз духа мёртвае, гэтак і вера мёртвая без учынкаў.

Як 3

1 Ня многія рабіцеся настаўнікамі, браты мае, ведаючы, што мы большы атрымаем прысуд,

2 бо ўсе мы шмат спатыкаемся. Хто не спатыкаецца ў слове, той дасканалы чалавек, які мае моц, каб зацугляць і ўсё цела.

³ Вось, мы ўкладаем цуглі ў рот коням, каб мець пэўнасьць у іх, і кіруем усім целам іхнім.

⁴ Вось і караблі, такія вялікія, і вятры магутныя іх носяць, а невялікім стырном кіруюцца, куды корнік хоча.

⁵ Гэтак і язык — **МАЛЫ ЧЛЕН**, а шмат узносіцца. Вось, маленькі агонь, а які вялікі лес запальвае.

⁶ І язык — **АГОНЬ**, сьвет няправеднасьці. Язык гэтак зьмяшчаецца сярод членаў нашых, што апаганьвае ўсё цела, і запальвае круг жыцьця, і сам запальваецца ад геенны.

⁷ Бо ўсякая прырода зьвяроў, і птушак, і паўзуноў, і марскіх жывёлаў таймуецца і ўтаймавана прыродаю чалавечую,

⁸ а языка ніхто з людзей утаймаваць ня можа; ён — **НЯСТРЫМНАЕ ЛІХА**, поўны сьмяротнай атруты.

⁹ Ём дабраслаўляем Бога і Айца і ім праклінаем людзей, што створаны на падабенства Бога;

¹⁰ з тых самых вуснаў выходзіць дабраслаўленьне і праклён. Не павінна быць гэтак, браты мае.

¹¹ Ці з аднаго жарала крыніцы выцякае салодкая і горкая [вада]?

¹² Ня можа, браты мае, фігавае дрэва радзіць аліўкі, або вінаградная лаза — **ФІГІ**; гэтаксама адна крыніца — **ДАВАЦЬ САЛЁНУЮ І САЛОДКУЮ ВАДУ**.

¹³ Хто з вас мудры і мае розум, няхай пакажа гэта справамі сваімі праз добры лад жыцьця з ціхасьцю мудрасьці.

¹⁴ А калі ў вашым сэрцы вы маеце горкую зайздасьць і сварлівасьць, не вывышайцеся і не хлусіце насуперак праўдзе.

¹⁵ Гэта ня ёсьць мудрасьць, якая з вышыні зыходзіць, але зямная, душэўная, дэманавая,

¹⁶ бо дзе зайздасьць і сварлівасьць, там бязладзьдзе і ўсякія блага рэчы.

¹⁷ Але мудрасьць, якая з вышыні, па-першае, — **ЧЫСТАЯ**, пасья — **МІРНАЯ**, спагадная, саступлівая, поўная літасьці і добрых пладоў, бесстаронная і некрывадушная.

¹⁸ Плод жа праведнасьці ў супакоі сеецца тымі, якія робяць супакой.

Як 4

¹ Адкуль войны і звадкі між вамі? Ці не адсюль, з асалодаў вашых, якія змагаюцца ў членах вашых?

² Вы жадаеце і ня маеце; забіваеце і зайздосьціце, і ня можаце атрымаць, вадзіцеся і ваюеце; а ня маеце дзеля таго, што ня просіце.

³ Просіце і не атрымліваеце, бо блага просіце, каб выдаткаваць дзеля асалоды вашае.

⁴ Чужаложнікі і чужаложніцы! Ці вы ня ведаеце, што сяброўства са сьветам ёсьць варожасьць супраць Бога? Дык хто хоча быць сябрам сьвету, той робіцца ворагам Богу.

⁵ Ці вы думаеце, што надарма кажа Пісаньне: «Да рэўнасьці прагне Дух, Які жыве ў нас»?

⁶ Але яшчэ большую дае ласку і дзеля гэтага кажа: «Бог пыхлівым працівіцца, а пакорным ласку дае».

⁷ Дык падпарадкуйцеся Богу; супраціўцеся д'яблу, і ўцячэ ад вас.

⁸ Наблізьцеся да Бога, і Ён наблізіцца да вас. Ачысьціце рукі, грэшнікі, выпраўце сэрцы, двудушныя!

⁹ Скрушайцеся, плачце і галасіце; няхай сьмех ваш пераменіцца ў плач, і радасьць — у смутак.

¹⁰ Панізьцеся перад Госпадам, і Ён узвысіць вас.

11 Не ачарнайце, браты, адзін аднаго. Хто ачарняе брата і судзіць брата свайго, той ачарняе Закон і судзіць Закон. А калі ты судзіш Закон, ты не выканаўца Закону, але судзьдзя.

12 Адзін ёсьць Заканадаўца, Які можа збавіць і загубіць. А хто ты, які судзіш другога?

13 Паслухайце цяпер вы, якія кажаце: «Сёньня і заўтра пойдзем у такі і такі горад, і будзем там адзін год, і будзем гандляваць і зарабляць»,

14 вы, якія ня ведаеце, што [будзе] заўтра. Бо што такое жыцьцё вашае? Бо яно — пара, якая зьяўляецца на малы [час], а потым чэзьне.

15 Замест таго, каб гаварыць вам: «Калі Госпад захоха і будзем жывыя, зробім тое ці другое»,

16 вы цяпер праз пыху сваю хваліцеся. Усякая гэткая пахвальба ёсьць зло.

17 Дык хто ведае, як рабіць дабро, і ня робіць, грэх таму.

Як 5

1 Паслухайце цяпер вы, багатыя! Галасіце і плачце дзеля няшчасьцяў ваших, якія прыходзяць!

2 Багацьце вашае згніло, і шаты вашыя моць стачыла.

3 Золата вашае і срэбра паржавела, і іржа іхняя сьведчыць супраць вас і зьесьць цела вашае, як агонь. Вы сабралі сабе скарб на апошнія дні.

4 Вось плата, якой вы пазбавілі работнікаў, што пажалі палі вашыя, кліча, і лямант жняцоў дайшоў да вушэй Госпада Магуцьцяў.

5 Вы мелі раскошу на зямлі і жылі ў распусьце; вы насыцілі сэрцы вашыя, быццам на дзень, калі будзеце на зарэз.

6 Вы асудзілі, забілі Праведнага; Ён не супрацьстаў вам.

7 Дык будзьце доўгацярплівымі, браты, да прыйсьця Госпада. Вось, земляроб чакае каштоўнага плоду зямлі, і дзеля яго доўгацярплівы, аж пакуль атрымае дождж раньні і позьні.

8 Будзьце доўгацярплівымі і вы, умацуйце сэрцы вашыя, бо прыйсьце Госпада набліжаецца.

9 Не наракайце, браты мае, адзін на аднаго, каб ня быць асуджанымі. Вось, Судзьдзя стаіць перад дзьвярыма.

10 За прыклад злыбедаў і доўгацярплівасьці вазьміце, браты мае, прарокаў, якія гаварылі ў імя Госпада.

11 Вось, мы шчаслівымі называем тых, якія вытрывалі. Вы чулі пра цярплівасьць Ёва і ведаеце канец [яго] ад Госпада, бо Госпад вельмі спагадлівы і міласэрны.

12 Дык перш за ўсё, браты мае, не прысягайцеся ані небама, ані зямлёю, ані якою другою прысягаю, але няхай будзе ў вас «Так, так» і «Не, не», каб вам не папасьці пад суд.

13 Мае цяжкасьці нехта з вас? Няхай моліцца. Бадзёры хто? Няхай псалмы сьпявае.

14 Захварэў хто з вас? Няхай пакліча старостаў царквы, і няхай тыя памоляцца над ім, памазаўшы яго алеем у імя Госпада,

15 і малітва веры збавіць нямоглага, і Госпад падыме яго; і калі ён грахі ўчыніў, будзе адпушчана яму.

16 Вызнавайце адзін аднаму грахі і маліцеся адзін за аднаго, каб быць аздароўленымі. Шмат можа дзейсная просьба праведніка!

17 Ілья быў чалавек, падобны да нас, і малітваю памаліўся, каб не ішоў дождж, і не ішоў дождж на зямлю тры гады і шэсьць месяцаў.

18 І ішоў дождж, і зямля ўзрасьціла плод свой.

19 Браты, калі хто з вас ухіліўся ад праўды, і нехта нават яно,

²⁰ няхай ведае, што той, які навярнуў грэшніка з памылковага шляху ягонага, збавіць душу ад сьмерці і прыкрые мноства грахоў.

ПЕРШАЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ПЯТРА

¹ Пётар, апостал Ісуса Хрыста, — **выбраным вандроўнікам**, расьцярушаным у Поньце, Галатыі, Кападокіі, Азіі і Бітыніі,

² паводле прадбачаньня Бога Айца, праз асьвячэньне Духа, дзеля паслухмянасьці і пакрапленьня крывёю Ісуса Хрыста: ласка і супакой няхай вам памножыцца!

³ Дабраслаўлены Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, Які паводле вялікай літасьці Сваёй адрадіў нас праз уваскрасеньне Ісуса Хрыста з мёртвых дзеля жывое надзеі,

⁴ дзеля спадчыны незьнішчальнае і беззаганнае, якая не завяне і якая захаваная дзеля нас у небе,

⁵ і сілаю Божаю праз веру ахоўвае дзеля збаўленьня, якое гатова адкрыцца ў апошні час.

⁶ З гэтага радуецца, крыху цяпер, калі трэба, ад розных спакусаў пасмуткаваўшы,

⁷ каб выпрабаваньне веры вашае, якая шмат каштоўнейшая за золата, што гіне, хоць і агнём выпрабуваецца, было знойдзена на хвалу, і пашану, і славу ў адкрыцьці Ісуса Хрыста,

⁸ Якога, ня бачыўшы, любіце і дзеля Якога, хоць не аглядаючы, але верачы [ў Яго], радуецца радасьцю невымоўнаю і найслаўнейшаю,

⁹ атрымліваючы вынік веры вашае — **збаўленьне душаў**.

¹⁰ Гэтага збаўленьня шукалі і дапытываліся прарокі, якія прарочылі пра ласку адносна вас,

¹¹ дасьледуючы, пра што ці пра якую пару паведамляў у іх Дух Хрыстовы, правдвягчаючы пакуты Хрыстовыя і славу пасья іх.

¹² Ём было адкрыта, што ня ём, але нам служыла абвешчанае вам цяпер тымі, якія дабравесьцілі вам у Духу Сьвятым, Які пасланы з неба, да чаго анёлы жадаюць прыхіліцца.

¹³ Дзеля гэтага, падперазаўшы паясьніцы розуму вашага і будучы цьвярозымі, да канца спадзявайцеся на ласку, якая прыносіцца вам у адкрыцьці Ісуса Хрыста.

¹⁴ Як паслухмяныя дзеці, не прыпадабняйцеся ранейшым пажаданьням у няведаньні вашым,

¹⁵ але, паводле [прыкладу] Сьвятога, Які паклікаў вас, і самі будзьце сьвятымі ў-ва ўсім ладзе жыцьця,

¹⁶ бо напісана: «Будзьце сьвятыя, бо Я — **Сьвяты**».

¹⁷ І калі называеце Айцом Таго, Які судзіць кожнага паводле справаў ягоных, не ўзіраючыся на аблічча, са страхам праводзьце час вандраваньня вашага,

¹⁸ ведаючы, што не зьнішчальным срэбрам ці золатам выбаўлены вы ад марнага ладу жыцьця, перададзенага ад бацькоў,

¹⁹ але каштоўнай крывёю Хрыста, як Ягняці беззаганнага і неапаганенага,

²⁰ правдвызначанага яшчэ да стварэньня сьвету, але зьяўленага ў апошнія часы дзеля вас,

²¹ якія паверылі праз Яго ў Бога, Які ўваскрасіў Яго з мёртвых і даў Яму славу, каб вера ваша і надзея была ў Богу.

²² Ачысьціўшы душы вашыя паслухмянасьцю праўдзе праз Духа дзеля некрывадушнага браталюбства, з чыстым сэрцам шчыра любіце адзін аднаго,

²³ як тыя, што адроджаныя не са зьнішчальнага насеньня, але з незьнішчальнага, праз слова Бога Жывога, Які трывае на вякі.

²⁴ Бо ўсякае цела — **як трава**, і ўсякая слава чалавечая — **як кветка на траве**; засохла трава, і кветка яе ўпала,

25 але слова Госпада трывае на вякі. А гэта ёсьць тое слова, якое вам дабравешчана.

1 Пт 2

1 Дык адклаўшы ўсякую ліхоту, і ўсякі подступ, і крывадушнасць, і зайздрасць, і ўсякія абмаўляньні,

2 як нованароджаныя немаўляты, жадайце чыстага слоўнага малака, каб ад яго вы расьлі,

3 бо вы пакашталі, што Госпад добры.

4 Падыходзячы да Яго, живога Камяня, адкінутага людзьмі, але выбранага Богам, каштоўнага,

5 і самі, як жывыя камяні, будуйцеся ў дом духоўны, сьвятарства сьвятое, каб узносіць духоўныя ахвяры, адпаведныя Богу, праз Ісуса Хрыста.

6 Дзеля гэтага і зьмешчана ў Пісаньні: «Вось, Я кладу ў Сьціёне кутні Камень, выбраны, каштоўны, і хто верыць у Яго, ня будзе асаромлены».

7 Дык Ён для вас, якія вераць, — **каштоўнасьць**, а для тых, якія ня вераць, — **камень**, які адкінулі будаўнікі, які стаўся галавой вугла,

8 камень спатыкненьня і скала згаршэньня для тых, якія спатыкаюцца аб слова, не скараючыся, дзеля чаго і пакінутыя.

9 А вы — **выбраны род**, валадарнае сьвятарства, народ сьвяты, людзі, атрыманьня як удзел, каб абвяшчаць цноты Таго, Які паклікаў вас з цемры ў дзіўнае сьвятло Сваё,

10 некалі не народ, а цяпер — **народ Божы**; [некалі] не мілаваныя, а цяпер — **памілаваныя**.

11 Улюбёныя, прашу вас, як прыхадняў і вандроўнікаў, высьцерагайцеся цялесных пажаданьняў, якія змагаюцца супраць душы,

12 і меіце добры лад жыцьця між паганамі, каб яны за тое, за што ачарняюць вас, як ліхадзеяў, глядзячы на добрыя справы [вашыя], славілі Бога ў дзень адведзінаў.

13 Дык падпарадкоўвайцеся ўсякаму стварэньню чалавечаму дзеля Госпада, ці то валадару, як вышэйшай [уладзе],

14 ці то ваяводам, як праз яго пасыланым дзеля помсты ліхадзеям і дзеля пахвалы тым, якія робяць дабро.

15 Бо гэткая ёсьць воля Божая, каб мы, робячы дабро, прымушалі замаўчаць невуцтва неразумных людзей,

16 як свабодныя, і не як тыя, што свабоду маюць як падставу для ліхоты, але як слугі Божыя.

17 Усіх паважайце, брацтва любіце, Бога бойцеся, валадара шануйце.

18 Слугі, з усякім страхам падпарадкоўвайцеся ўладарам, ня толькі добрым і спагадным, але і круцельскім.

19 Бо гэта ласка [Божая], калі хто дзеля сумленьня Божага пераносіць смутак, церпячы несправядліва.

20 Бо што за слава, калі вы трываеце, як **б'юць вас за грахі**? Але калі робячы дабро і церпячы, трываеце, гэта ласка ў Бога.

21 Бо вы на гэта пакліканыя, бо і Хрыстос перацярпеў за нас, пакінуўшы нам прыклад, каб мы ішлі па слядах Ягоных.

22 Ён не зрабіў аніякага грэху, і не было подступу ў вуснах Ягоных.

23 Ён, зьневажаны, не зьневажаў у адказ, церпячы, не пагражаў, а перадаў [суд] Таму, Хто судзіць справядліва.

24 Ён грахі нашыя Сам узьнёс у цэле Сваім на дрэва, каб мы, памёршы дзеля грахоў, жылі ў праведнасьці; ранами Ягонымі вы аздароўленыя.

25 Бо вы былі як авечкі, што заблукалі, але цяпер вярнуліся да Пастыра і Епіскапа душаў вашых.

1 Пт 3

1 Таксама і вы, жонкі, падпарадкоўвайцеся сваім мужам, каб і тыя, што не скараюцца слову, ладам жыцця жонак бяз слова былі здабываныя,

2 гледзячы на чыстае жыццё вашае ў страху [Божым].

3 Няхай будзе [аздобаю] ня вонкавае заплятаньне валасоў і залатыя ўпрыгожваньні або апрананьне ў шаты сьвету,

4 але таемны сэрца чалавек у незьнішчальнасьці ціхага і спакойнага духа, што вельмі каштоўна перад Богам.

5 Бо гэтак некалі аздаблялі сябе, падпарадкоўваючыся сваім мужам, і сьвятых жанчыны, якія спадзяваліся на Бога.

6 Гэтак Сара слухалася Абрагама, называючы яго гаспадаром, і вы сталіся дзецьмі яе, калі робіце дабро і не палохаецеся аніякага страху.

7 Таксама і вы, мужы, жывіце з разуменьнем з жонкамі, аддаючы ім, як найслабейшай пасудзіне, пашану, бо і яны — суспадчыньніцы ласкі жыцця, каб не было перашкоды ў малітвах ваших.

8 Нарэшце, будзьце ўсе аднадумныя, спачувайце адзін аднаму, [будзьце] браталюбныя, спагадлівыя, пачцівыя,

9 не аддавайце ліхам за ліха ці зьянагай за зьянагу, а, наадварот, дабраслаўляйце, ведаючы, што вы дзеля гэтага пакліканыя, каб узяць у спадчыну дабраслаўленьне.

10 Бо хто хоча жыць любіць і бачыць добрыя дні, няхай стрымлівае язык свой ад ліхоты і вусны свае, каб не гаварылі падступна,

11 няхай ухіляецца ад ліха і робіць дабро; няхай шукае супакою і імкнецца да яго.

12 Бо вочы Госпада — на праведных, і вушы Ягонья — да просьбаў іхніх, але аблічча Госпада — супраць тых, якія робяць ліхое.

13 І хто зробіць вам зло, калі вы станецеся пераймальнікамі добрага?

14 Але калі вы і пацярпелі за праведнасьць, вы шчаслівыя. А страху іхняга не палхайцеся і не трывожцеся.

15 Госпада Бога сьвяціце ў сэрцах ваших. Будзьце заўсёды гатовыя даць адказ кожнаму, хто просіць у вас слова адносна вашае надзеі, з ціхасьцю і са страхам,

16 маючы добрае сумленьне, каб у тым, за што ачарняюць вас, як ліхадзеяў, былі асаромленыя тыя, якія ганяць ваш добры лад жыцця ў Хрысьце.

17 Бо, калі хоча воля Божая, лепш цярэць, робячы добрае, чым робячы благое.

18 Бо і Хрыстос, каб прывесці нас да Бога, раз пацярпеў за грахі, Праведны — за няправедных, забіты целаю, але ажыўлены Духам,

19 у Якім Ён і духам, што ў вязьніцы, пайшоўшы, абвясчў,

20 тым, якія некалі не скарыліся, калі чакала іх Божае доўгацяргеньне за дзён Ноя, пры будаваньні каўчэга, у якім некалькі, гэта значыцца восем душаў, былі ўратаваныя ад вады.

21 Гэтак і нас цяпер на ўзор гэтага хрышчэньне — не абмыцьце бруду цела, але абяцаньне Богу добрага сумленьня, — збаўляе праз уваскрэсьце Ісуса Хрыста,

22 Які, узышоўшы ў неба, знаходзіцца праваруч Бога, і Яму падпарадкаваныя анёлы, і ўлады, і сілы.

1 Пт 4

1 Дык як Хрыстос цярэў за нас целаю, і вы ўзбройцеся такой думкаю, што той, хто цяргчыцца целаю, перастае грашыць,

2 каб рэшту часу ў целе жыць не паводле чалавечых пажаданьняў, але паводле волі Божае.

- 3 Бо досыць ужо, што мы ў мінулы час жыцця выконвалі волю паганаў, ходзячы ў бессаромнасьці, пажаданьнях, абпіваньні віном, гулянках, банкетаваньнях і агідным ідалапаклонстве.
- 4 Таму яны здзіўляюцца, што вы не бежыце з імі на гэты разліў распусты, і блюзьяць.
- 5 Яны дадуць справаздачу Таму, Хто гатовы судзіць жывых і мёртвых.
- 6 Бо дзеля гэтага і мёртвым было дабравешчана, каб яны, суджаныя па-чалавечаму цела, жылі па-Божаю духам.
- 7 А канец усяму набліжаецца. Дык будзьце пры розуме і цьвярозьмі ў малітвах.
- 8 А перш за ўсё мейце нязьменную любоў адзін да аднаго, бо любоў прыкрые мноства грахоў.
- 9 Будзьце гасьцінныя адны да адных без нараканьняў.
- 10 Служыце адзін аднаму кожны тым дарам [ласкі], які атрымаў, як добрыя аканомы разнастайнае ласкі Божае.
- 11 Калі хто гаворыць — **ЯК СЛОВЫ БОЖЫЯ**; калі хто служыць — па сіле, якую дае Бог, каб у-ва ўсім славіўся Бог праз Ісуса Хрыста, Якому слава і ўлада на вякі вякоў. Амэн.
- 12 Улюбёныя! Не здзіўляйцеся пажару, які стаецца дзеля спакусы вам, як бы нешта дзіўнае здарылася.
- 13 Але, як супольнікі ў пакутах Хрыстовых, радуіцеся, каб і ў адкрыцьці славы Ягонай радавацца і весяліцца.
- 14 Калі зьневажаюць вас за імя Хрыста, вы шчаслівыя, бо Дух славы, Дух Божы супачывае на вас. Тыя блюзьяць [на Яго], а вы славіце.
- 15 Абы толькі не цярэў хто з вас мукі як забойца, або злодзей, або ліхадзей, або той, хто квапіцца на чужое;
- 16 а калі як Хрысьціянін, не саромся, але слаў Бога за гэткае ўдзел.
- 17 Бо час пачацца суду ад дому Божага. А калі спачатку ад нас, дык які канец тых, якія не скарыліся Эвангелью Божаю?
- 18 І калі праведны ледзьве збавіцца, дык бязбожнік і грэшнік дзе апынуцца?
- 19 Так што тыя, якія церпяць паводле волі Божай, няхай перададуць Яму, як вернаму Творцу, душы свае, робячы дабро.

1 Пт 5

- 1 Старостаў, якія сярод вас, прашу я, сустаршыня і сьведка пакутаў Хрыстовых і супольнік славы, якая мае адкрыцца:
- 2 пасіце Божы статак, які ў вас, глядзячы за ім не пад прынукаю, але добраахвотна, і не дзеля прыбыткаў, але з ахвотаю,
- 3 і не пануючы над спадчынай, але даючы прыклад статку,
- 4 і калі зьявіцца Найвышэйшы Пастыр, атрымаеце вянок славы, які ня счэзьне.
- 5 Таксама і вы, маладыя, падпарадкоўвайцеся старостам, а ўсе, падпарадкоўваючыся адзін аднаму, апраніцеся ў пакорнасьць, бо Бог пыхлівым працівіцца, а пакорным ласку дае.
- 6 Дык скарыцеся пад уладную руку Божую, каб Ён узьвялічыў вас у свой час.
- 7 Усе турботы свае ўскладайце на Яго, бо Ён клапаціцца пра вас.
- 8 Будзьце цьвярозьмі, чуйце, бо супраціўнік ваш, д'ябал, як леў рыклівы, ходзіць, шукаючы, каго праглынуць.
- 9 Супрацьстаньце яму цьвёрдай вераю, ведаючы, што такія самыя пакуты здароўя з братамі вашымі ў сьвеце.
- 10 А Бог усякае ласкі, Які паклікаў нас, што крыху цярэлі, у вечную славу Сваю ў Хрысьце Ісусе, няхай Сам удасканаліць вас, няхай умацуе, няхай узмоцніць, няхай угрунтуе.

¹¹ Яму слава і ўлада на вякі вякоў. Амэн.

¹² Гэта коратка напісаў я вам праз Сілуана, вернага, як лічу, брата, каб суцешыць і засьведчыць, што праўдзівая ласка Божая, у якой вы стаіце.

¹³ Вітае вас [царква], што ў Бабілоне, выбраная разам з вамі, і Марк, мой сын.

¹⁴ Прывітайце адзін аднаго пацалункам любові. Супакой вам усім, якія ў Хрысьце Ісусе. Амэн.

ДРУГОЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛЯНЬНЕ АПОСТАЛА ПЯТРА

- 1 Сымон Пётар, слуга і апостал Ісуса Хрыста, — **ТЫМ**, якія прынялі з намі роўна каштоўную веру ў праведнасьці Бога нашага і Збаўцы Ісуса Хрыста:
- 2 ласка вам і супакой няхай памножацца ў пазнаньні Бога і Ісуса, Госпада нашага.
- 3 Як Боская моц Ягоная падаравала нам усё дзеля жыцьця і пабожнасьці, праз пазнаньне Таго, Хто паклікаў нас славаю і цнотаю,
- 4 праз якія падараваньня нам найвялікшыя і каштоўныя абяцаньні, каб праз іх сталіся вы супольнікамі Боскае прыроды, пазьбегнуўшы сапутасьці ў пажаданьні, якое ў сьвеце,
- 5 дык вы, прыкладаючы да гэтага ўсякую дбайнасьць, зьвявіце ў веры вашай цноту, а ў цноце — **разуменьне**,
- 6 а ў разуменьні — **стрыманасьць**, а ў стрыманасьці — **цярплівасьць**, а ў цярплівасьці — **пабожнасьць**,
- 7 а ў пабожнасьці — **браталюбства**, а ў браталюбстве — **любоў**.
- 8 Калі гэтае ў вас ёсьць і памнажаецца, вы не застанецеся бязьдзеіямі і бесплоднымі ў пазнаньні Госпада нашага Ісуса Хрыста.
- 9 Бо хто ня мае гэтага, той сьляпы, невідушчы, забыўся, што атрымаў ачышчэньне даўнейшых сваіх грахоў.
- 10 Дзеля гэтага, браты, яшчэ больш намагайцеся рабіць цьвёрдым вашае пакліканьне і выбраньне, бо гэтак робячы, ніколі не спатыкняцеся,
- 11 бо гэтак шырока зьвявіцца вам уваход у вечнае Валадарства Госпада нашага і Збаўцы Ісуса Хрыста.
- 12 Дзеля гэтага я ня буду занябдоўваць заўсёды нагадваць вам пра гэтае, хоць вы і ведаеце гэта, і ўмацаваньня ў гэтай праўдзе.
- 13 Справядлівым жа лічу, пакуль знаходжуся ў гэтай будыніне, пабуджаць вас нагадваньнем,
- 14 ведаючы, што хутка пакіну маю будыніну, як і Госпад наш Ісус Хрыстос мне паведаміў.
- 15 Але буду намагацца, каб вы і пасья майго адыходу заўсёды ўспаміналі гэтае.
- 16 Бо мы зрабілі вядомымі вам моц і прыйсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста, не за мудрагелістымі байкамі ідучы сьледам, але быўшы відавочцамі велічы Ягонаі,
- 17 бо Ён прыняў ад Бога Айца пашану і славу, калі ад велічнае славы зыйшоў да Яго гэтакі голас: «Гэта ёсьць Сын Мой улюблёны, у Якім маю ўпадабаньне».
- 18 І гэты голас, які зыходзіў з неба, мы чулі, быўшы з Ім на гары сьвятой.
- 19 І мы маем цьвёрдае прарочае слова, і вы добра робіце, што зважаеце на яго, як на сьветач, што сьвеціць у цёмным месцы, пакуль не пачне днець і ня ўзыйдзе зараніца ў сэрцах вашых,
- 20 разумеючы спачатку, што нікае прароцтва з Пісаньня ня мае адвольнага тлумачэньня,
- 21 бо ніколі прароцтва не прыносілася воляй чалавека, але гаварылі яго сьвятых Божых людзі, ведзеныя Духам Сьвятым.

2 Пт 2

- 1 Былі ж і фальшывыя прарокі ў народзе, як і ў вас будуць фальшывыя настаўнікі, якія ўвядуць згубныя герэзіі і адракуцца Ўладара, Які адкупіў іх, сьцягваючы на сябе хуткую загубу.

² І многія пойдучь сьледам за імі на загубу, і праз іх будуць блюзьніць на шлях праўды,

³ і яны ў хцівасьці будуць падкупляць вас лісьлівымі словамі; суд для гэтакіх здаўна не бязьдзейнічае, і загуба іхняя ня дрэмле.

⁴ Бо калі Бог не пашкадаваў анёлаў, якія зграшылі, але, кінуўшы [іх] у апраметную ў ковах змроку, аддаў пільнаваць дзеля суду;

⁵ і калі не пашкадаваў старадаўнага сьвету, але васьмёх з Ноем, весьнікам праведнасьці, захаваў, як навёў быў патап на сьвет бязбожнікаў;

⁶ і калі гарады Садом і Гамору, зрабіўшы попелам, асудзіў на зруйнаваньне, даючы прыклад для будучых бязбожнікаў,

⁷ а праведнага Лота, крыўджанага бессаромным ладам жыцьця беззаконнікаў, выбавіў,

⁸ бо гэты праведнік, жывучы між імі, з дня ў дзень мучыў праведную душу [сваю], бачачы і чуючы справы беззаконныя,

⁹ дык ведае Госпад, як выбаўляць пабожных ад спакусы, а нягоднікаў захоўваць на дзень суду дзеля пакараньня,

¹⁰ а найбольш тых, якія ідуць за цэлам у нячыстых пажаданьнях і пагарджаюць панаваньнем, якія дзёркія, самалюбныя і не баяцца блюзьніць супраць славы,

¹¹ тады як анёлы, большыя [за іх] магутнасьцю і сілай, не выносяць на іх перад Госпадам блюзьнерчага суду.

¹² Яны, як неразумныя жывёлы прыродныя, народжаныя на ловы і зьнішчэньне, блюзьняць на тое, чаго ня ведаюць, і ў сапсутасьці сваёй зьнішчаны будуць.

¹³ Яны атрымаюць нагароду няправеднасьці, за асалоду лічачы штодзённыя раскошы. Плюгаўцы і паскуднікі, яны насалоджваюцца падманамі сваімі, банкетуючы з вамі,

¹⁴ вочы маюць поўныя чужалоства і нясупыннага грэху, яны прывабліваюць душы неўгрунтаваныя; дзеці праклёну, яны маюць сэрцы, спрактыкаваныя ў хцівасьці.

¹⁵ Пакінуўшы просты шлях, яны заблукалі, ідучы па шляху Білеама Басоравага, які палюбіў нагароду няправеднасьці,

¹⁶ але меў дакараньне за сваё беззаконьне: бязмоўная асьліца, прагаварыўшы чалавечым голасам, затрымала шаленства прарока.

¹⁷ Яны — **крыніцы бязводныя**, аблокі, бурай ганяныя, для якіх змрок цемры на вякі захоўваецца.

¹⁸ Бо гаворачы пыхліва марнасьць, яны прывабліваюць пажаданьнямі цэла і бессаромнасьцю тых, якія ледзь пазьбеглі тых, што вяртаюцца да падману.

¹⁹ Яны абяцаюць ім свабоду, а самі яны — **слугі сапсутасьці**, бо хто кім пераможаны, той таму і стаўся слугою.

²⁰ Бо калі яны, уцёкшы ад апаганьваньня сьвету праз пазнаньне Госпада і Збаўцы нашага Ісуса Хрыста, ізноў даўшы зьвязаць сябе, пераможаныя ім, апошныя для іх горш за першае.

²¹ Бо лепш ім было не пазнаць шляху праведнасьці, чым, пазнаўшы, адварнуцца ад перададзенага ім сьвятога прыказанья.

²² Але з імі здарылася паводле праўдзівае прыказкі: «Сабака варочаецца да ванітаў сваіх, а вымытая свінья — **качацца ў лужыне**».

2 Пт 3

¹ Гэта ўжо другое пасланьне пішу да вас, улюбёныя, у якім нагадваньнем пабуджаю чыстае разуменьне вашае,

² каб вы ўзгадалі словы, раней сказаныя сьвятымі прарокамі, і прыказаньне Госпада і Збаўцы, [перададзенае] апосталамі нашымі,

- 3 разумеючы спачатку, што ў апошнія дні прыйдуць лаяльнікі, якія ходзяць паводле сваіх уласных пажаданьняў,
- 4 і кажуць: «Дзе абяцаньне прыйсьця Ягонага? Бо ад [часу], як сталі паміраць бацькі, усё гэтак застаецца ад пачатку стварэньня».
- 5 Бо ад тых, якія хочучь гэтак [думаць], утоена, што нябёсы былі здаўна, і зямля з вады і праз ваду паўстала праз Слова Божае.
- 6 Дзеля гэтага тагачасны сьвет загінуў, затоплены вадою,
- 7 а цяперашнія неба і зямля, якія Ягонае слова ўтрымлівае, захоўваюцца для агню на дзень суду і загубы людзей бязбожных.
- 8 І тое ня можа быць утоена ад вас, улюбёныя, што ў Госпада адзін дзень — **ЯК ТЫСЯЧА ГАДОЎ**, і тысяча гадоў — **ЯК АДЗІН ДЗЕНЬ**.
- 9 Не марудзіць Госпад з абяцаньнем, як гэта некаторыя за маруднасьць уважаюць, але Ён доўгацярплівы да нас, не жадаючы некага загібіць, але каб усіх прывесьці да навяртаньня.
- 10 Прыйдзе ж дзень Госпадаў, як злодзей уначы, і тады нябёсы з вялікім шумам прамінуць, а распаленыя стыхіі будуць разбурацца, і зямля, і справы, што на ёй, будуць спаленыя.
- 11 Калі так усё гэтае разбурыцца, якімі мусіце быць у сьвятым ладзе жыцьця і пабожнасьці вы,
- 12 якія чакаеце і сьпяшаецеся [бачыць] прыйсьце дня Божага, калі нябёсы, палымнеючы, разбурацца, і распаленыя стыхіі растопяцца?
- 13 А мы, паводле Ягонага абяцаньня, чакаем новага неба і новае зямлі, на якіх праведнасьць живе.
- 14 Дзеля гэтага, улюбёныя, чакаючы гэтага, намагайцеся, каб Ён знайшоў вас у супакоі, неапаганенымі і беззаганымі.
- 15 І доўгацярплівасьць Госпада нашага ўважайце за збаўленьне, як і ўлюбёны брат наш Павал, паводле дадзенай яму мудрасьці, напісаў вам,
- 16 як ён кажа пра гэта ў-ва ўсіх пасланьнях, у якіх ёсьць нешта складанае да разуменьня, што невукі і неўгрунтаваныя на ўласную сваю загібу перакручваюць, як і іншыя Пісаньні.
- 17 Дык вы, улюбёныя, ведаючы [гэта] раней, сьцеражыцеся, каб, захапіўшыся падманам беззаконнікаў, вы не адпалі ад свайго ўмацаваньня,
- 18 і ўзрастайце ў ласцы і веданьні Госпада нашага і Збаўцы Ісуса Хрыста. Яму слава і цяпер, і ў дзень вечны. Амэн.

ПЕРШАЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЯНА

- 1 Што было ад пачатку, што мы чулі, што бачылі вачыма нашымі, што разглядалі і да чаго дакраналіся рукі нашыя, пра Слова жыццця.
- 2 І жыццё зьявілася, і мы бачылі, і сведчым, і абвяшчаем вам гэтае жыццё вечнае, якое было ў Айца і зьявілася нам.
- 3 Што мы бачылі і чулі, абвяшчаем вам, каб і вы мелі супольнасьць з намі; а нашая супольнасьць — з Айцом і Сынам Яго Ісусам Хрыстом.
- 4 І гэтае пішам вам, каб радасьць вашая была поўная.
- 5 І вось тое абяцаньне, якое мы чулі ад Яго і абвяшчаем вам, — Бог ёсьць СЬВЯТЛО, і няма ў Ім аніякае цемры.
- 6 Калі мы кажам, што маем супольнасьць з Ім, і ходзім у цемры, хлусім і ня робім праўды.
- 7 А калі ходзім у сьвятле, як Ён у сьвятле, маем супольнасьць між сабою, і кроў Ісуса Хрыста, Сына Ягонага, ачышчае нас ад усякага грэху.
- 8 Калі кажам, што ня маем грэху, падманваем саміх сябе, і праўды няма ў нас.
- 9 Калі прызнаем грахі нашыя, Ён верны і праведны, каб дараваць нам грахі і ачысьціць нас ад усякае няправеднасьці.
- 10 Калі кажам, што мы не грашым, робім хлусам Яго, і слова Ягонага няма ў нас.

1 Ян 2

- 1 Дзеткі мае! Пішу вам гэтае, каб вы не грашылі, а калі хто зграшыў, маем Абаронцу перад Айцом, Ісуса Хрыста, Праведніка.
- 2 Ён ёсьць перамольваньне за грахі нашыя, і ня толькі за нашыя, але і за [грахі] ўсяго сьвету.
- 3 І што мы пазналі Яго, даведваемся з таго, што захоўваем прыказаньні Ягонья.
- 4 Хто кажа: «Я пазнаў Яго», і прыказаньні Ягонья не захоўвае, той хлус, і няма ў ім праўды;
- 5 а хто захоўвае слова Ягонае, у тым сапраўды любоў Божая завяршылася. З гэтага даведваемся, што мы ў Ім.
- 6 Хто кажа, што ў Ім застаецца, павінен хадзіць так, як Ён хадзіў.
- 7 Браты! Ня новае прыказаньне пішу вам, але прыказаньне старое, якое вы мелі ад пачатку. Прыказаньне старое ёсьць слова, якое вы чулі ад пачатку.
- 8 Зноў жа новае прыказаньне пішу вам, якое праўдзіва ў Ім і ў вас, што цемра праходзіць, і праўдзівае сьвятло ўжо сьвеціць.
- 9 Хто кажа, што ён у сьвятле, і ненавідзіць брата свайго, той у цемры дагэтуль.
- 10 Хто любіць брата свайго, застаецца ў сьвятле, і няма ў ім згаршэньня.
- 11 А хто ненавідзіць брата свайго, той ёсьць у цемры, і ў цемры ходзіць, і ня ведае, куды ідзе, таму што цемра засьляпіла вочы яму.
- 12 Пішу вам, дзеткі, што адпушчаны вам грахі дзеля імя Яго.
- 13 Пішу вам, бацькі, што вы пазналі Таго, Які ад пачатку. Пішу вам, юнакі, што вы перамаглі злога. Пішу вам, дзеці, што вы пазналі Айца.
- 14 Я напісаў вам, бацькі, што вы пазналі Таго, Які ад пачатку. Я напісаў вам, юнакі, што вы дужыя, і слова Божэ застаецца ў вас, і вы перамаглі злога.
- 15 Не любіце сьвету, ані таго, што ў сьвеце. Хто любіць сьвет, у тым няма любові Айца.
- 16 Бо ўсё, што ў сьвеце: пажаданьне цела, і пажаданьне вачэй, і пыха жыццёвая, — ня ёсьць ад Айца, але ад сьвету.

- 17 І сьвет праходзіць, і пажаданьне ягонае, а хто чыніць волю Божую, застаецца на вакі.
- 18 Дзеці! Апошняя гадзіна! І як вы чулі, што прыйдзе антыхрыст, і цяпер зьявілася шмат антыхрыстаў, дык мы даведваемся з гэтага, што апошняя гадзіна.
- 19 Яны выйшлі ад нас, але не былі ад нас; бо, калі б яны былі ад нас, засталіся б з намі; але [выйшлі], каб выявілася, што ня ўсе ад нас.
- 20 І вы маеце памазаньне ад Сьвятога, і ведаеце ўсё.
- 21 Я напісаў вам не таму, што вы ня ведаеце праўды, але таму, што вы ведаеце яе, і што ніякай хлусьні няма ад праўды.
- 22 Хто хлус, калі ня той, хто адракаецца, што Ісус ёсьць Хрыстос? Гэта — **АНТЫХРЫСТ**, які адракаецца Айца і Сына.
- 23 Усякі, хто адракаецца Сына, ня мае і Айца; хто вызнае Сына, мае і Айца.
- 24 Дык што вы чулі ад пачатку, тое няхай застаецца ў вас. Калі застанеца ў вас тое, што вы чулі ад пачатку, вы застанецеся і ў Сыне, і ў Айцу.
- 25 І гэтае абяцаньне, якое Ён абяцаў нам, ёсьць жыцьцё вечнае.
- 26 Гэта я напісаў вам пра тых, якія падманваюць вас.
- 27 І памазаньне, якое вы атрымалі ад Яго, у вас застаецца, і вы ня маеце патрэбы, каб хто вучыў вас; але як гэтае самае памазаньне вучыць вас пра ўсё, і яно праўдзівае і не манлівае, дык, як яно навучыла вас, у тым заставайцеся.
- 28 І цяпер, дзеткі, заставайцеся ў Ім, каб, калі Ён зьявіцца, мець нам адвагу і не асароміцца перад Ім у прыход Ягоны.
- 29 Калі вы ведаеце, што Ён праведны, ведайце, што ўсякі, хто чыніць праведнасьць, ад Яго народжаны.

1 ЯН 3

- 1 Глядзіце, якую любоў даў нам Айцец, каб нам называцца дзецьмі Божымі. Сьвет дзеля таго не пазнае вас, што не пазнаў Яго.
- 2 Улюбёныя! Мы цяпер дзеці Божыя, і яшчэ ня выявілася, што мы будзем, а ведаем, што, калі выявіцца, будзем падобныя да Яго, бо ўгледзім Яго, як Ён ёсьць.
- 3 І ўсякі, хто мае гэтую надзею на Яго, ачышчае сябе, бо Ён чысты.
- 4 Усякі, хто робіць грэх, робіць і беззаконьне, і грэх ёсьць беззаконьне.
- 5 І вы ведаеце, што Ён зьявіўся, каб узяць грахі нашыя, і што ў Ім няма грэху.
- 6 Усякі, хто ў Ім застаецца, не грашыць; усякі, хто грашыць, ня бачыў Яго і не пазнаў Яго.
- 7 Дзеткі! Няхай ніхто вас не падмане. Хто чыніць праведнасьць, той праведны, як і Ён праведны.
- 8 Хто чыніць грэх, той ад д'ябла, бо ад пачатку д'ябал грашыць. Дзеля гэтага і зьявіўся Сын Божы, каб зьнішчыць справы д'яблавы.
- 9 Усякі, хто народжаны ад Бога, грэху ня робіць, таму што насеньне Ягонае застаецца ў ім, і ён ня можа грашыць, бо народжаны ад Бога.
- 10 Дзеці Божыя і дзеці д'яблавы выяўляюцца гэтак: усякі, хто ня робіць праведнасьць, ня ёсьць ад Бога, і той, хто ня любіць брата свайго.
- 11 Бо гэтка ёсьць вестка, якую вы чулі ад пачатку, каб мы любілі адзін аднаго.
- 12 Ня гэтак, як Каін, што быў ад злога і замардаваў брата свайго. І дзеля чаго замардаваў яго? Бо ягоныя ўчынкі былі злыя, а брата ягонага — **праведныя**.
- 13 Не здзіўляйцеся, браты мае, калі сьвет ненавідзіць вас.
- 14 Мы ведаем, што перайшлі ад сьмерці ў жыцьцё, бо любім братаў; хто ня любіць брата, застаецца ў сьмерці.
- 15 Усякі, хто ненавідзіць брата свайго, ёсьць чалавеказабойца; і вы ведаеце, што ніводзін чалавеказабойца ня мае жыцьця вечнага, якое ў ім застаецца.

16 У гэтым пазналі мы любоў, што Ён паклаў за нас душу Сваю; і мы павінны пакладаць душы свае за братоў.

17 А хто мае маёмасьць у сьвеце, і бачыць брата свайго ў патрэбе, і зачыняе ад яго нутро сваё, дык як любоў Божая застаецца ў ім?

18 Дзеткі мае! Будзем любіць ня словам ці языком, але ўчынкам і праўдаю!

19 І з гэтага даведаемся, што мы ад праўды, і супакоім перад Ім сэрцы нашыя.

20 Бо калі сэрца нас ганіць, дык Бог большы за сэрца нашае і ведае ўсё.

21 Улюбёныя! Калі сэрца нашае ня ганіць нас, мы маем адвагу перад Богам,

22 і чаго ні папросім, атрымаем ад Яго, бо захоўваем прыказаньні Ягоня і тое, што падабаецца [Яму], робім перад Ім.

23 І гэткае прыказаньне Яго, каб мы верылі ў імя Сына Ягонага Ісуса Хрыста і любілі адзін аднаго, як Ён даў нам прыказаньне.

24 І хто захоўвае прыказаньні Ягоня, той застаецца ў Ім, і Ён у тым. І што Ён застаецца ў нас, даведваемся паводле Духа, Якога Ён нам даў.

1 Ян 4

1 Улюбёныя! Ня ўсякаму духу верце, але выпрабуйце духаў, ці ад Бога яны, бо шмат фальшывых прарокаў прыйшло ў сьвет.

2 З гэтага вы пазнаеце Духа Божага: усякі дух, які прызнае Ісуса Хрыста, Які прыйшоў у цэле, ёсьць ад Бога,

3 а ўсякі дух, які не прызнае Ісуса Хрыста, Які прыйшоў у цэле, ня ёсьць ад Бога, і гэта [дух] антыхрыста, пра якога вы чулі, што ён прыйдзе, і цяпер ёсьць ужо ў сьвеце.

4 Дзеткі! Вы — ад Бога, і вы перамаглі іх, бо Той, Які ў вас, большы за таго, які ў сьвеце.

5 Яны — ад сьвету, дзеля гэтага гавораць ад сьвету, і сьвет слухае іх.

6 Мы — ад Бога. Хто ведае Бога, той слухае нас; хто не ад Бога, той ня слухае нас. З гэтага мы пазнаем духа праўды і духа падману.

7 Улюбёныя! Будзем любіць адзін аднаго, бо любоў — ад Бога, і кожны, хто любіць, народжаны ад Бога і ведае Бога.

8 Хто ня любіць, той не пазнаў Бога, бо Бог ёсьць любоў.

9 У гэтым выявілася любоў Божая да нас, што Бог паслаў у сьвет Сына Свайго Адзінароднага, каб мы жылі праз Яго.

10 У гэтым любоў, што ня мы палюбілі Бога, але што Ён палюбіў нас і паслаў Сына Свайго як перамольваньне за грахі нашыя.

11 Улюбёныя! Калі Бог гэтак палюбіў нас, і мы павінны любіць адзін аднаго.

12 Бога ніхто ніколі ня бачыў. Калі мы любім адзін аднаго, Бог у нас застаецца, і любоў Ягоня дасканалая ў нас.

13 З гэтага мы пазнаем, што мы застаемся ў Ім, і Ён — у нас, што Ён даў нам ад Духа Свайго.

14 І мы бачылі і сьведчым, што Айцец паслаў Сына як Збаўцу сьвету.

15 Хто прызнае, што Ісус ёсьць Сын Божы, у тым застаецца Бог, і ён — у Богу.

16 І мы пазналі і паверылі ў любоў, якую мае да нас Бог. Бог ёсьць любоў, і хто застаецца ў любові, застаецца ў Богу, і Бог — у Ім.

17 Дзеля гэтага дасканаліца любоў сярод нас, каб мы мелі адвагу ў дзень суду, бо які Ён, гэтка і мы ў сьвеце гэтым.

18 Страху няма ў любові, але дасканалая любоў прэч выганяе страх, бо ў страху ёсьць мучэньне; а хто баіцца, той у любові недасканалы.

19 Мы любім Яго, бо Ён першы палюбіў нас.

²⁰ Калі хто кажа: «Я люблю Бога», і брата свайго ненавідзіць, той хлус, бо хто ня любіць брата свайго, якога бачыць, як можа любіць Бога, Якога ня бачыць?

²¹ І мы маем ад Яго гэткае прыказаньне, каб той, хто любіць Бога, любіў і брата свайго.

1 Ян 5

¹ Кожны, хто верыць, што Ісус ёсьць Хрыстос, ад Бога народжаны, і кожны, хто любіць Таго, Які нарадзіў, любіць і Народжанага ад Яго.

² З гэтага пазнаем, што любім дзяцей Божых, калі любім Бога і захоўваем прыказаньні Ягоныя.

³ Бо тое ёсьць любоў Божая, каб мы захоўвалі прыказаньні Ягоныя; і прыказаньні Ягоныя няцяжкія.

⁴ Бо кожны, хто народжаны ад Бога, перамагае сьвет; і гэтая перамога, што перамагла сьвет, — **вера нашая.**

⁵ Хто той, які перамагае сьвет, калі ня той, які верыць, што Ісус ёсьць Сын Божы?

⁶ Гэты Ісус Хрыстос, Які прыйшоў праз ваду і кроў; не праз ваду толькі, але праз ваду і кроў; і Дух ёсьць Тым, Які сьведчыць, бо Дух ёсьць праўда.

⁷ Бо тры сьведчаць у небе: Айцец, Слова і Сьвяты Дух, — і гэтыя тры ёсьць адно.

⁸ І тры сьведчаць на зямлі: дух, вада і кроў; і гэтыя тры — **пра адно.**

⁹ Калі мы прыймаем сьведчаньне чалавечае, сьведчаньне Божае большае, бо гэта ёсьць сьведчаньне Божае, якім Ён засьведчыў пра Сына Свайго.

¹⁰ Хто верыць у Сына Божлага, мае сьведчаньне ў сабе; хто ня верыць Богу, зрабіў Яго хлусам, бо не паверыў у сьведчаньне, якім Бог засьведчыў пра Сына Свайго.

¹¹ І гэткае ёсьць сьведчаньне, што Бог даў нам жыцьцё вечнае, і гэтае жыцьцё — у **Сыне Ягоным.**

¹² Хто мае Сына, мае жыцьцё; хто Сына Божлага ня мае, ня мае жыцьця.

¹³ Гэтае напісаў я вам, якія вераць у імя Сына Божлага, каб вы ведалі, што маеце жыцьцё вечнае, і каб вы верылі ў імя Сына Божлага.

¹⁴ І вась адвага, якую мы маем дзеля Яго, што калі нешта просім паводле волі Яго, Ён слухае нас.

¹⁵ І калі мы ведаем, што Ён слухае нас, чаго б мы ні прасілі, ведаем, што маем прошанае, якое прасілі ў Яго.

¹⁶ Калі хто ўбачыў брата свайго, які грашыць грэхам не на сьмерць, няхай просіць [за яго], і [Бог] дасьць жыцьцё таму, які грашыць не на сьмерць. Ёсьць грэх не на сьмерць, не кажу, каб адносна такога ён маліўся.

¹⁷ Усякая няправеднасьць ёсьць грэх, але ёсьць грэх не на сьмерць.

¹⁸ Мы ведаем, што кожны, народжаны ад Бога, не грашыць; але народжаны ад Бога захоўвае сябе, і злы не дакранецца яго.

¹⁹ Мы ведаем, што мы — ад Бога, і ўвесь сьвет ляжыць у зле.

²⁰ Ведаем жа, што Сын Божы прыйшоў і даў нам разуменьне, каб пазналі Праўдзівага і былі ў Праўдзівым — у Сыне Ягоным Ісусе Хрысьце. Ён ёсьць праўдзівы Бог і жыцьцё вечнае.

²¹ Дзеткі! Захоўвайце сябе ад ідалаў. Амэн.

ДРУГОЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЯНА

¹ Староста — выбранай пані і дзецям яе, якіх я люблю ў праўдзе, і ня я адзін, але і ўсе, што пазналі праўду,

² дзеля праўды, якая застаецца ў нас і будзе з намі на вякі.

³ Няхай будзе з вамі ласка, міласэрнасьць, супакой ад Бога Айца і ад Госпада Ісуса Хрыста, Сына Айца, у праўдзе і любові!

⁴ Я вельмі ўзрадаваўся, што знайшоў сярод дзяцей тваіх тых, якія ходзяць у праўдзе, як мы атрымалі прыказаньне ад Айца.

⁵ І цяпер прашу цябе, пані, не як новае прыказаньне пішучы табе, але тое, якое маем ад пачатку, — каб мы любілі адзін аднаго.

⁶ І гэта ёсьць любоў, каб мы хадзілі паводле прыказаньяў Ягоных. Гэта ёсьць прыказаньне, якое вы чулі ад пачатку, каб у ім вы хадзілі.

⁷ Бо шмат падманшчыкаў увайшло ў гэты сьвет, якія не прызнаюць Ісуса Хрыста, Які прыйшоў у целе. Гэткі ёсьць падманшчык і антыхрыст.

⁸ Глядзіце за сабою, каб нам не згубіць таго, над чым мы працавалі, але каб атрымаць поўную нагароду.

⁹ Кожны, хто адступаецца і не застаецца ў навуцы Хрыстовай, ня мае Бога; а хто застаецца ў навуцы Хрыстовай, той мае і Айца, і Сына.

¹⁰ Калі хто прыходзіць да вас і не прыносіць гэтае навукі, таго не прыймайце ў дом і радавацца яму не кажыце,

¹¹ бо хто кажа радавацца яму, той супольнічае ў злых учынках ягоных.

¹² Шмат маю пісаць да вас, але не хачу на паперы і атрамантам, але спадзяюся прыйсьці да вас і гаварыць вуснамі ў вусны, каб радасьць ваша спойнілася.

¹³ Вітаюць цябе дзеці сястры твае выбранае. Амэн.

ТРЭЦЯЕ ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЯНА

- ¹ Староста — улюбёнаму Гаю, якога я люблю ў праўдзе.
- ² Улюбёны! Малюся, каб ты быў здаровы і пасьпяховы ў-ва ўсім, як пасьпяховае душа твая.
- ³ Бо я вельмі ўзрадаваўся, калі прыйшлі браты і засьведчылі пра тваю праўду, як ты ходзіш у праўдзе.
- ⁴ Для мяне няма большай радасьці, як чуць, што дзеці мае ходзяць у праўдзе.
- ⁵ Улюбёны! Ты робіш вернае ў тым, што робіш для братаў і для чужынцаў,
- ⁶ якія засьведчылі перад царквою пра тваю любоў. Ты добра зробіш, правёўшы іх, як належыцца перад Богам,
- ⁷ бо яны дзеля імя Ягонага пайшлі, нічога ня ўзяўшы ад паганаў.
- ⁸ А мы павінны прыймаць гэтакіх, каб стацца супрацоўнікамі праўдзе.
- ⁹ Я пісаў царкве, але Дыятрэф, які любіць у іх быць першым, не прызнае нас.
- ¹⁰ Дзеля гэтага, калі я прыйду, нагадаю пра ўчынкі ягоныя, якія ён робіць, абмаўляючы нас злымі словамі; і не задавольваючыся гэтым, і сам не прызнае братаў, і тым, якія хочуць, забараняе, і выганяе з царквы.
- ¹¹ Улюбёны! Не пераймай ліхое, але добрае. Хто робіць дабро, той ад Бога; а хто робіць ліхое, ня бачыў Бога.
- ¹² Пра Дэмэтрыя засьведчана ўсімі і самой праўдаю, і мы сьведчым, і вы ведаеце, што сьведчаньне нашае праўдзівае.
- ¹³ Шмат меў я пісаць, але не хачу пісаць табе атрамантам і трысьцінай,
- ¹⁴ а спадзяюся неўзабаве пабачыць цябе і гаварыць вуснамі ў вусны.
- ¹⁵ Супакой табе! Вітаюць цябе сябры; прывітай сяброў паіменна.

ПАЎСЮДНАЕ ПАСЛАНЬНЕ АПОСТАЛА ЮДЫ

1 Юда, слуга Ісуса Хрыста, брат Якуба, — пакліканым, якія асьвечаныя Богам Айцом і захаваныя Ісусам Хрыстом:

2 літасьць вам, і супакой, і любоў няхай памножацца!

3 Улюбёныя! Прыкладаючы ўсякую дбаласьць, каб пісаць вам пра агульнае збаўленьне, я палічыў за патрэбнае напісаць вам напамін — змагацца за веру, аднойчы перададзеную сьвятым.

4 Бо паўбіваліся некаторыя людзі, здаўна прызначаныя на гэтае асуджэньне, бязбожнікі, якія ласку Бога нашага на распусту абяртаюць і адзінага Валадара, Бога і Госпада нашага Ісуса Хрыста, выракаюцца.

5 Я хачу нагадаць вам, якія аднойчы гэта даведаліся, што Госпад, вызваліўшы народ з зямлі Эгіпецкае, тых, што не паверылі, пасья загубіў,

6 і анёлаў, якія не захавалі свае ўлады, але пакінулі сваё жытло, у вечных путах пад цемраю на суд вялікага дня трымае.

7 Як Садом і Гамора і вакалічныя гарады, якія падобна да іх жылі ў распусьце і за іншым целам хадзілі, падпаўшы пад кару вечнага агню, пастаўленья за прыклад,

8 гэтаксама будзе і з гэтымі летуценьнікамі, якія апаганьваюць цела, адкідаюць панаваньне і блюзьняць супраць славы.

9 Міхал арханёл, калі гаварыў з д'яблам, спрачаючыся за цела Майсея, не адважыўся вынесці блюзьнерскага прысуду, але сказаў: «Няхай забароніць табе Госпад».

10 А гэтыя блюзьняць супраць таго, чаго ня ведаюць; а што паводле прыроды ведаюць, як бязмоўныя жывёлы, тым сябе зьнішчаюць.

11 Гора ім, бо яны пайшлі шляхам Каіна, паддаліся падману нагароды Білеама, і ва ўпартасьці загінулі, як Карах.

12 Яны — **небясьпека на вашых вячэрах любові**; банкетуючы з вамі, пасуцца бяз страху; гэта хмары бязводныя, якія ветрам носяцца; восеньскія дрэвы, бясплодныя, двойчы памёршыя, з корнем павырываючы;

13 лютыя хвалі марскія, якія пеняцца сорамам сваім; зоркі, што блукаюць, для якіх змрок цемры наўекі захаваны.

14 Пра іх прарочыў і Энох, сёмы ад Адама, кажучы: «Вось, ідзе Госпад з дзясяткамі тысячаў сьвятых Сваіх,

15 [каб] учыніць суд над усімі і дакарыць усіх бязбожнікаў іхніх за ўсе ўчынкi бязбожнасьці іх, якімі бязбожнае чынілі, і за ўсе жорсткасьці, што гаварылі на Яго бязбожныя грэшнікі».

16 Гэта наракальнікі, якія нічым не задавальняюцца, якія ходзяць паводле пажаданьняў сваіх; і вусны іхнія гавораць пыхліва, і яны зважаюць на аблічча дзеля карысьці.

17 Але вы, любёныя, памятайце словы, раней сказаныя апосталамі Госпада нашага Ісуса Хрыста:

18 яны казалі вам, што ў апошні час зьявляцца лаяльнікі, якія ходзяць паводле сваіх бязбожных пажаданьняў.

19 Гэта тыя, якія адлучаюць сябе ад іншых, душэўныя, але ня маюць духа.

20 А вы, любёныя, будуючы сябе найсьвяцейшай верай вашаю, молячыся ў Духу Сьвятым,

21 захоўвайце сябе ў любові Божай, чакаючы ласкі ад Госпада нашага Ісуса Хрыста ў жыцьцё вечнае.

22 І над аднымі літуйцеся з развагаю,

²³ а другіх ратуйце, выхопліваючы з агню, дакарайце са страхам, ненавідзячы нават вопратку, целама апаганеную.

²⁴ А Таму, Які можа захаваць вас ад упадку і паставіць перад славаю Сваёю беззаганнымі і ў радасьці,

²⁵ адзінаму мудраму Богу, Збаўцу нашаму, праз Ісуса Хрыста, Госпада нашага, слава і веліч, сіла і ўлада цяпер і на ўсе вякі. Амэн.

АДКРЫЦЬЦЁ ЯНА БАГАСЛОВА

¹ Адкрыцьцё Ісуса Хрыста, якое даў Яму Бог, каб паказаў слугам Сваім, што мусіць стацца неўзабаве. І Ён даў знак, паслаўшы [яго] праз анёла Свайго слуге Свайму Яну,

² які засьведчыў слова Божае, і сьведчаньне Ісуса Хрыста, і ўсё, што бачыў.

³ Шчасьлівы той, хто чытае і хто слухае словы прароцтва і захоўвае тое, што напісана ў ім: бо час блізкі.

⁴ Ян — да сямі цэркваў, што ў Азіі: ласка вам і супакой ад Таго, Які ёсьць, і Які быў, і Які прыходзіць, і ад сямі духаў, якія перад пасадам Ягоным,

⁵ і ад Ісуса Хрыста, сьведкі вернага, Першароднага з мёртвых і Начальніка валадароў зямных. Яму, Які палюбіў нас і ў крыві Сваёй абмыў нас ад грахоў нашых,

⁶ і зрабіў нас валадарамі і сьвятарамі Богу і Айцу Свайму, слава і ўлада на вякі вякоў. Амэн.

⁷ Вось, Ён прыходзіць з аблокамі, і ўгледзіць Яго кожнае вока і тыя, якія прабілі Яго, і заплачуць перад Ём усе плямёны зямлі. Так, амэн.

⁸ «Я ёсьць Альфа і Амэга, Пачатак і Канец, — кажа Госпад, — Які ёсьць, і Які быў, і Які прыходзіць, Усеўладны».

⁹ Я, Ян, брат ваш і ўдзельнік у прыгнёце, і ў Валадарстве, і ў цяраплівасьці Ісуса Хрыста, быў на востраве, называным Патмас, за слова Божае і за сьведчаньне Ісуса Хрыста.

¹⁰ Я быў у духу ў дзень Госпадаў і пачуў за сабою вялікі голас, як трубы,

¹¹ які казаў: «Я ёсьць Альфа і Амэга, Першы і Апошні; і што бачыш, напішы ў кнігу і пашлі цэрквам, што ў Азіі: у Эфэс, і ў Сьмірну, і ў Пэргам, і ў Тыятыру, і ў Сарды, і ў Філядэльфію, і ў Лядыкею».

¹² І я павярнуўся, каб пабачыць той голас, што гаварыў са мною, і, павярнуўшыся, убачыў сем залатых сьвечнікаў,

¹³ і сярод сямі сьвечнікаў — Падобнага да Сына Чалавечага, Які апрануты ў доўгую шату і падперазаны праз грудзі залатым паясом.

¹⁴ А галава Ягоная і валасы белыя, як белая воўна, як сьнег; і вочы Ягоныя — **ЯК ПОЛЫМЯ АГНЮ**,

¹⁵ і ногі Ягоныя падобныя да сьпіжу, як у печы распаленыя; і голас Ягоны — **ЯК ГУК ВОДАЎ МНОГІХ**;

¹⁶ і меў Ён у правай руцэ Сваёй сем зорак, і з вуснаў Ягоных выходзіў меч двусечны востры; і твар Ягоны — **ЯК СОНЦА**, якое сьвеціць у сіле сваёй.

¹⁷ І калі я ўбачыў Яго, я ўпаў ля ног Ягоных як мёртвы, і Ён паклаў на мяне правую руку Сваю, кажучы мне: «Ня бойся. Я ёсьць Першы і Апошні,

¹⁸ і Жывы, і Я быў мёртвы, і вось, живу на вякі вякоў, амэн. І Я маю ключы пекла і сьмерці.

¹⁹ Напішы, што ты бачыў, і што ёсьць, і што мае стацца пасля гэтага.

²⁰ Тайна сямі зорак, якія ты бачыў у правіцы Маёй, і сямі сьвечнікаў залатых: сем зорак — гэта анёлы сямі цэркваў, а сем сьвечнікаў, якія ты бачыў, — гэта сем цэркваў.

Адкр 2

¹ Анёлу Эфэскае царквы напішы: «Гэта кажа Той, Які трымае сем зорак у правіцы Сваёй і Які ходзіць сярод сямі залатых сьвечнікаў:

2 **‘Ведаю справы твае, і працу тваю, і цярплівасьць тваю, і што ня можаш пераносіць ліхіх, і дасьведчыў тых, якія называюць сябе апосталамі і ня ёсьць [імі], і знайшоў, што яны хлусы,**

3 **і ты перанёс, і маеш цярплівасьць, і дзеля імя Майго працаваў і не зьянямося.**

4 **Але маю супраць цябе, што ты пакінуў першую любоў тваю.**

5 **Дык памятай, адкуль выпаў, і навярніся, і рабі першыя справы твае; а калі не, хутка прыйду да цябе і зрушу свечнік твой з месца ягонага, калі не навернешся.**

6 **Але тое ты маеш, што ненавідзіш справы Мікалаітаў, якія і Я ненавіджу’.**

7 **Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам. Таму, хто пераможа, Я дам есьці ад дрэва жыцьця, што пасярод раю Богага”.**

8 **І анёлу Сьмірскае царквы напішы: “Гэта кажа Першы і Апошні, Які быў мёртвы і ажыў:**

9 **‘Ведаю справы твае, і прыгнёт, і ўбоства, хоць ты багаты, і блюзьнерствы ад тых, якія называюць сябе Юдэямі і ня ёсьць, але ёсьць сынагога шатана.**

10 **Не палохайся нічога, што маеш выцярпець. Вось, д’ябал мае кідаць [некаторых] з вас у вязьніцу, каб спакусіць вас; і будзеце мець прыгнёт дэсяць дзён. Будзь верны да сьмерці, і Я дам табе вянок жыцьця’.**

11 **Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам. Той, хто пераможа, не дазнае крыўды ад сьмерці другое”.**

12 **І анёлу царквы, што ў Пэргаме, напішы: “Гэта кажа Той, Які мае меч двусечны востры:**

13 **‘Ведаю справы твае, і што жывеш там, дзе пасад шатана, і трымаеш імя Маё, і не адрокся веры Маёй у тыя дні, калі забіты быў у вас, дзе пасяліўся шатан, Антыпа, Мой верны сьведка.**

14 **Але маю супраць цябе крыху, бо маеш там тых, якія трымаюцца навукі Білеама, які навучыў Балака кінуць згаршэньне перад сынамі Ізраіля, каб яны елі ахвяры ідалам і жылі распусна.**

15 **Таксама маеш і ты тых, якія трымаюцца навукі Мікалаітаў, якую Я ненавіджу.**

16 **Навярніся, а калі не, хутка прыйду да цябе і буду ваяваць з імі мячом вуснаў Маіх’.**

17 **Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам. Таму, хто пераможа, Я дам есьці ад манны схаванае і дам яму каменьчык белы, і на каменьчыку імя новае напісанае, якога ніхто ня ведае, толькі той, хто атрымаў”.**

18 **І анёлу царквы, што ў Тыятыры, напішы: “Гэта кажа Сын Божы, Які мае вочы Свае, як польмя агню, і ногі Свае, падобныя да сьпіжу:**

19 **‘Ведаю справы твае і любоў, і служэньне, і веру, і цярплівасьць тваю, і ўчынкi твае, і што апошнія большыя, чым першыя.**

20 **Але маю супраць цябе крыху, бо ты дазваляеш жанчыне Езабэлі, якая называе сябе прарочыцай, вучыць і падманваць слугаў Маіх, [каб яны] жылі распусна і елі ахвяры ідалам.**

21 **І Я даў ёй час, каб навярнулася ад распусты сваёй, і яна не навярнулася.**

22 **Вось, Я кідаю на ложак яе і тых, якія чужаложца з ёю, — у вялікі прыгнёт, калі не навернуцца ад справаў сваіх,**

23 **і дзяцей ейных сьмерцю заб’ю, і даведаюцца ўсе цэрквы, што Я — Той, Які дасьледуе ныркі і сэрца, і Я дам вам кожнаму паводле справаў ваших.**

24 **Вам жа кажу і рэшце, што ў Тыятыры, усім, якія ня маюць гэтае навукі і якія не даведаліся так званых глыбіняў шатана: “Ня ўскіну на вас іншага цяжару.**

25 **Толькі тое, што маеце, трымайце, пакуль не прыйду”.**

26 **І таму, хто пераможа і захавае справы Мае да канца, Я дам уладу над паганамі,**

27 **і ён будзе пасьвіць іх кіем жалезным, як начынньне глінянае, яны будуць скрышаныя, як і Я атрымаў ад Айца Майго,**

28 і дам яму зорку ранішнюю’.

29 Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам”.

Адрк 3

1 І анёлу царквы, што ў Сардах, напішы: “Гэта кажа Той, Які мае сем духаў Божых і сем зорак: ‘Ведаю справы твае, што ты маеш імя, што жывеш, ды ёсьць мёртвы.

2 Чувай і ўмацоўвай іншых, якія маюць паміраць, бо не знайшоў Я, каб справы твае былі споўненыя перад Богам.

3 Дык памятай, што ты атрымаў і пачуў, і захоўвай, і наварніся. А калі ня будзеш чуваць, Я прыйду да цябе, як злодзей, і ты ня будзеш ведаць, у якую гадзіну прыйду да цябе.

4 Ты маеш у Сардах некалькі імёнаў, якія не апаганілі адзеньня свайго, і яны будуць хадзіць са Мною ў белым, бо яны дастойныя.

5 Той, хто пераможа, будзе апрануты ў белыя шаты; і Я ня вытру імя ягонага з кнігі жыцця, і вызнаю імя ягонае перад Айцом Маім і перад анёламі Ягонымі’.

6 Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам”.

7 І анёлу царквы, што ў Філідэльфіі, напішы: “Гэта кажа Сьвяты, Праўдзівы, Які мае ключ Давідавы, Які адчыняе, і ніхто не замкне, і замыкае, і ніхто не адчыніць:

8 ‘Ведаю справы твае. Вось, Я даў перад табою дзьверы адчыненыя, і ніхто ня можа замкнуць іх, бо ты маеш малую сілу, і захаваў слова Маё, і не адрокся ад імя Майго.

9 Вось, Я даю, што з сынагогі шатана, з тых, якія называюць сябе Юдэямі, ды ня ёсьць, але хлусяць, вось, Я зраблю, каб яны прыйшлі, і пакланіліся перад нагамі тваімі, і даведаліся, што Я палюбіў цябе.

10 А што ты захаваў слова цярэплівасьці Маёй, і Я захаваю цябе ад гадзіны спакусы, якая мае прыйсьці на ўвесь сусьвет, каб спакусіць жыхароў зямлі.

11 Вось, Я прыходжу хутка. Трымай, што маеш, каб ніхто не забраў вянка твайго.

12 Таго, хто пераможа, Я зраблю слупом у бажніцы Бога Майго, і ён ужо ня выйдзе вонкі; і напішу на ім імя Бога Майго і імя горада Бога Майго, новага Ерусаліму, які зыходзіць з неба ад Бога Майго, і імя Маё новае’.

13 Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам”.

14 І анёлу Лядакэйскае царквы напішы: “Гэта кажа Амэн, Сьведка верны і праўдзівы, Пачатак стварэньня Божага:

15 ‘Ведаю справы твае, што ты ані халодны, ані гарачы; о, каб ты быў халодны або гарачы!

16 Дык дзеля таго, што ты цёплы, а не халодны і не гарачы, Я маю выплюнуць цябе з вуснаў Маіх.

17 Бо ты кажаш: “Я багаты і ўзбагаціўся, і ня маю аніякае патрэбы”, і ня ведаеш, што ты — **ГАРОТНЫ**, і жалю годны, і ўбогі, і сьляпы, і голы.

18 Раю табе купіць у Мяне золата, ачышчанае ў вагні, каб ты ўзбагаціўся, і белыя шаты, каб апрануўся, і каб ня выявіўся сорам галізны твай; і мазьцю вочнаю памаж вочы твае, каб ты бачыў.

19 Я тых, каго люблю, дакараю і караю. Дык будзь руплівы і наварніся.

20 Вось, стаю пры дзьвярах і стукаюся; калі хто пачуе голас Мой і адчыніць дзьверы, Я ўвайду да яго і буду вчэраць з ім, і ён — са Мною.

21 Таму, хто пераможа, Я дам сесьці са Мною на пасадзе Маім, як і Я перамог і сеў з Айцом Маім на пасадзе Ягоным’.

22 Хто мае вуха, няхай слухае, што Дух кажа цэрквам”».

Адрк 4

- 1 Пасьля гэтага ўбачыў я, і вось, дзьверы адчыненыя ў небе, і першы голас, які я чуў, як трубы, які гаварыў са мною, сказаў: «Узыйдзі сюды, і Я пакажу табе, што мусіць стацца пасьля гэтага».
- 2 І я адразу стаўся ў духу, і вось, пасад стаяў у небе, і на пасадзе — Той, Які сядзеў.
- 3 І Той, Які сядзеў, падобны быў з выгляду да каменя ясьпісовага і сардыновага, і вясёлка вакол пасаду, з выгляду падобная да шмарагду.
- 4 І вакол пасаду — **дваццаць чатыры пасады**, і на пасадах я ўбачыў дваццаць чатыры старосты, якія сядзелі, апранутыя ў белыя шаты, і на галовах яны мелі залатыя вянкi.
- 5 І з пасаду выходзяць маланкі, і грывоты, і галасы; і сем лямбаў агністых гараць перад пасадам, якія ёсьць сем духаў Божых.
- 6 І перад пасадам — **мора шкляное**, падобнае да крышталю, і па сярэдзіне пасаду і вакол пасаду — **чатыры жывёлы**, поўныя вачэй спераду і ззаду.
- 7 І першая жывёла падобная да ільва, і другая жывёла падобная да цяляці, і трэцяя жывёла мела аблічча, як чалавек, і чацьвёртая жывёла падобная да арла, які ляціць.
- 8 І чатыры жывёлы, кожная па сабе, мелі па шэсьць крылаў наўкола, і ўсярэдзіне поўныя вачэй; і ня маюць яны супачынку ўдзень і ўначы, кажучы: «Сьвяты, Сьвяты, Сьвяты Госпад Бог Усеўладны, Які быў, і Які ёсьць, і Які прыходзіць».
- 9 І калі жывёлы аддаюць славу, і пашану, і падзяку Таму, Які сядзіць на пасадзе, Які жыве на вякі вякоў,
- 10 падаюць дваццаць чатыры старосты перад Тым, Які сядзіць на пасадзе, і пакланяюцца Таму, Які жыве на вякі вякоў, і кідаюць свае вянкi перад пасадам, кажучы:
- 11 «Госпадзе, Ты годны атрымаць славу, і пашану, і моц, бо Ты стварыў усё, і воляй Тваёю яно ёсьць і створана».

Адрк 5

- 1 І ўбачыў я ў правіцы Таго, Які сядзеў на пасадзе, кнігу, запісаную ўнутры і зьверху, запячатаную сямю пячаткамі.
- 2 І ўбачыў я дужага анёла, які абвясчаў голасам вялікім: «Хто годны разгарнуць кнігу і зьняць пячаткі яе?»
- 3 І ніхто ня мог ані ў небе, ані на зямлі, ані пад зямлёй разгарнуць кнігу і паглядзець у яе.
- 4 І я шмат плакаў, што не знайшлося нікога, годнага разгарнуць і прачытаць кнігу ці паглядзець у яе.
- 5 І адзін са старостаў каза мне: «Ня плач! Вось, Леў, Які з калена Юды, карань Давіда, перамог, каб разгарнуць кнігу і зьняць сем пячатак яе».
- 6 І я ўбачыў, і вось, пасярод пасаду і чатырох жывёлаў, і пасярод старостаў Ягня стаіць, быццам забітае, Які мае сем рагоў і сем вачэй, што ёсьць сем духаў Божых, якія пасланыя на ўсю зямлю.
- 7 І Ён прыйшоў і ўзяў кнігу з правіцы Таго, Які сядзеў на пасадзе.
- 8 І калі ўзяў Ён кнігу, чатыры жывёлы і дваццаць чатыры старосты ўпалі прад Ягнём, маючы кожны гусьлі і чары залатыя, поўныя фіміяму, які ёсьць малітвы сьвятых,
- 9 і сьпяваюць новы сьпеў, кажучы: «Ты годны ўзяць кнігу і адчыніць пячаткі яе, бо Ты быў забіты, і Ты Крывёю Сваёю адкупіў нас Богу з кожнага калена, і мовы, і плямянi, і народу,
- 10 і зрабіў нас валадарамi і сьвятарамi Богу нашаму; і мы будзем валадарыць на зямлі».

- 11 І я ўбачыў і пачуў голас мноства анёлаў вакол пасаду, і жывёлаў, і старостаў; і лік іхні быў дзясяткі тысячаў дзясяткаў тысячаў і тысячы тысячаў,
 12 якія гаварылі голасам вялікім: «Годны Ягня забіты ўзяць моц, і багачыце, і мудрасьць, і магутнасьць, і пашану, і славу, і дабраслаўленьне».
 13 І ўсякае стварэньне, што ў небе, і на зямлі, і пад зямлёй, і ў моры, і ўсё, што ў іх, я чуў, як казала: «Таму, Які сядзіць на пасадзе, і Ягняці — дабраслаўленьне, і пашана, і слава, і ўлада на вякі вякоў».
 14 І чатыры жывёлы казалі: «Амэн». І дваццаць чатыры старосты ўпалі і пакланіліся Таму, Які жыве на вякі вякоў.

Адрк 6

- 1 І ўбачыў я, што Ягня адчыніў адну з пячатак, і я пачуў адну з чатырох жывёлаў, якая казала быццам голасам грывотным: «Прыйдзі і глядзі».
 2 І я ўбачыў, і вось, конь белы, і вершнік на ім, які мае лук; і дадзены яму вянок, і ён выйшаў, перамагаючы, і каб перамагчы.
 3 І калі Ён адчыніў другую пячатку, я пачуў другую жывёлу, якая казала: «Прыйдзі і глядзі».
 4 І выйшаў іншы конь, чырвоны, і вершніку на ім дадзена забраць супакой з зямлі, і каб адны адных забівалі; і дадзены яму меч вялікі.
 5 І калі Ён адчыніў трэцюю пячатку, я пачуў трэцюю жывёлу, якая казала: «Прыйдзі і глядзі». І я ўбачыў, і вось, конь чорны, і вершнік на ім, які меў шалі ў руцэ сваёй.
 6 І пачуў я голас пасярод чатырох жывёлаў, які казаў: «Хінікс пшаніцы за дынар, і тры хініксы ячменю за дынар; і алівы і віна не марнуй».
 7 І калі Ён адчыніў чацьвёртую пячатку, я пачуў голас чацьвёртае жывёлы, які казаў: «Прыйдзі і глядзі».
 8 І я ўбачыў, і вось, конь бляды, і вершнік на ім, імя якому — Сьмерць, і пекла ідзе за ім; і дадзена ім улада забіваць на чацьвёртай частцы зямлі мячом, і голадам, і сьмерцю, і зьвярам і зямнымі.
 9 І калі Ён адчыніў пятую пячатку, я ўбачыў пад ахвярнікам душы забітых за Слова Божа і за сьведчаньне, якое яны мелі.
 10 І закрычалі яны голасам вялікім, кажучы: «Дакуль, Уладару Сьвяты і Праўдзівы, ня судзіш і ня помсьціш за кроў нашу жыхарам зямлі?»
 11 І былі дадзены кожнаму вопраткі белыя, і казалі ім, каб супакоіліся яшчэ крыху часу, пакуль не дапоўняць [лік] таварышы іхнія і браты іхнія, што маюць быць забітыя, як і яны.
 12 І ўбачыў я, калі Ён адчыніў шостую пячатку, і вось, стаўся вялікі землятрус, і сонца сталася чорным, як мех валасяны, і месяц стаўся, як кроў,
 13 і зоркі нябесныя ўпалі на зямлю, як дрэва фігавае, устрасанае вялікім ветрам, скідае недасьпелыя фігі свае,
 14 і неба зьнікла, як скручваецца кніга, і кожная гара і востраў былі зрушаны з месцаў сваіх.
 15 І валадары зямныя, і магнаты, і багатыры, і тысячнікі, і магутныя, і кожны слуга, і кожны свабодны схаваліся ў пячорах і ў горных скалах,
 16 і кажучь горам і скалам: «Упадзіце на нас і схавайце нас ад блічча Таго, Які сядзіць на пасадзе, і ад гневу Ягняці,
 17 бо прышоў у вялікі дзень гневу Ягонага, і хто зможа ўстаяць?»

Адрк 7

- 1 І пасля гэтага я ўбачыў чатырох анёлаў, якія стаялі на чатырох кутах зямлі і трымалі чатыры вятры зямлі, каб ня дзьмуў вецер ані на зямлю, ані на мора, ані

на якое дрэва.

² І ўбачыў я іншага анёла, які ўзыходзіў ад усходу сонца, які меў пячатку Бога Жывога. І закрываў ён вялікім голасам да чатырох анёлаў, якім дадзена чыніць шкоду зямлі і мору, кажучы:

³ «Не чыніце шкоды ані зямлі, ані мору, ані дрэвам, пакуль не паставім пячаткі на слугаў Бога нашага на ілбах іхніх».

⁴ І пачуў я лічбу папячатаных — сто сорок чатыры тысячы папячатаных з усякага калена сыноў Ізраіля.

⁵ З калена Юды — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Рубэна — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Гада — дванаццаць тысячаў папячатаных;

⁶ з калена Асэра — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Нэфталі — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Манасы — дванаццаць тысячаў папячатаных;

⁷ з калена Сымона — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Левія — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Ісахара — дванаццаць тысячаў папячатаных;

⁸ з калена Забулёна — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Язэпа — дванаццаць тысячаў папячатаных; з калена Бэн'яміна — дванаццаць тысячаў папячатаных.

⁹ Пасьля гэтага ўбачыў я, і вось, вялізарны натоўп, палічыць якога ніхто ня мог, з усякага народу, і калена, і племяні, і мовы стаіць перад пасадам і перад Ягнём, апранутыя ў белыя вопраткі, і пальмы ў руках іхніх,

¹⁰ і ўсклікаюць яны вялікім голасам, кажучы: «Збаўленьне Богу нашаму, Які сядзіць на пасадзе, і Ягняці!»

¹¹ І ўсе анёлы стаялі вакол пасаду, і старостаў, і чатырох жывёлаў, і ўпалі яны перад пасадам на абліччы свае, і пакланіліся Богу,

¹² кажучы: «Амэн! Дабраслаўленьне, і слава, і мудрасьць, і падзяка, і пашана, і моц, і магутнасьць Богу нашаму на вякі вякоў! Амэн!»

¹³ І адказаў адзін са старостаў, кажучы да мяне: «Гэтыя, апранутыя ў белыя вопраткі, хто яны і адкуль прыйшлі?»

¹⁴ І я сказаў яму: «Пане, ты ведаеш». І ён сказаў мне: «Гэта тыя, якія прыйшлі з вялікага прыгнёту. І яны памылі вопраткі свае і выбелілі вопраткі свае ў крыві Ягняці.

¹⁵ Дзеля гэтага яны перад пасадам Бога і служаць Яму ўдзень і ўначы ў бажніцы Ягонаі; і Той, Які сядзіць на пасадзе, паселіцца ў іх,

¹⁶ і ня будуць яны хацець есьці, і ня будуць смагнуць, і ня будзе пячы іх сонца і аніякая сьпёка,

¹⁷ бо Ягня, Які пасярод пасаду, будзе пасьвіць іх і вадзіць іх да жывых крыніцаў водаў, і выцярэ Бог усякую слязіну з вачэй іхніх».

Адрк 8

¹ І калі Ён адчыніў сёмую пячатку, сталася ціша ў небе недзе на паўгадзіны.

² І ўбачыў я сем анёлаў, якія стаялі перад Богам, і былі дадзены ім сем трубаў.

³ І прыйшоў іншы анёл, і стаў перад ахвярнікам, маючы кадзільню залатую; і далі яму шмат фіміяму, каб паклаў з малітвамі ўсіх сьвятых на залаты ахвярнік, што перад пасадам.

⁴ І ўзыйшоў дым фіміяму з малітвамі сьвятых з рукі анёла перад Богам.

⁵ І ўзяў анёл кадзільню, і напоўніў яе агнём з ахвярніку, і кінуў на зямлю; і сталіся галасы, і грымоты, і маланкі, і землятрус.

⁶ І сем анёлаў, якія мелі сем трубаў, падрыхтаваліся, каб трубіць.

- 7 І першы анёл затрубіў, і стаўся град і агонь, зьмяшаныя з крывёю, і былі кінутыя на зямлю; і трэцяя частка дрэваў згарэла, і ўся трава зялёная згарэла.
- 8 І другі анёл затрубіў, і быццам гара вялікая, якая агнём палае, была кінутая ў мора; і трэцяя частка мора сталася крывёю,
- 9 і памерла трэцяя частка стварэньняў у моры, якія маюць душу, і трэцяя частка караблёў была знішчаная.
- 10 І трэці анёл затрубіў, і ўпала з неба вялікая зорка, якая гарыць, як паходня, і ўпала на трэцюю частку рэкаў і на крыніцы водаў,
- 11 і імя зоркі называецца Палын; і трэцяя частка [водаў] сталася палынам, і шмат людзей памерла ад тых водаў, бо яны сталі горкімі.
- 12 І чацьвёрты анёл затрубіў, і былі пашкоджаная трэцяя частка сонца і трэцяя частка месяца і трэцяя частка зорак, каб трэцяя частка іх зацьмілася, і каб дзень не сьвяціў трэцюю частку сваю, і падобна ноч.
- 13 І ўбачыў я, і пачуў, як адзін анёл ляцеў пасярод неба і казаў вялікім голасам: «Гора, гора, гора жыхарам зямлі ад рэшты трубных галасоў трох анёлаў, якія маюць трубіць!»

Адрк 9

- 1 І пяты анёл затрубіў, і ўбачыў я зорку, якая ўпала з неба на зямлю, і дадзены быў ёй ключ ад калодзежа бездані,
- 2 і адчыніла яна калодзеж бездані, і ўзьняўся з калодзежа дым, як дым з вялікае печы; і зацьмілася сонца і паветра ад дыму з калодзежа.
- 3 І з дыму выйшла на зямлю саранча, і дадзена ёй улада, як маюць уладу скарпіёны зямныя,
- 4 і сказана ёй, каб не рабіла шкоды ні траве зямной, ні ўсякай зеляніне, ні ўсякаму дрэву, а толькі адным людзям, якія ня маюць пячаткі Богае на ілбах сваіх;
- 5 і дадзена ёй, каб не забівала іх, але каб мучыліся пяць месяцаў, і мучэньне ад яе, як мучэньне ад скарпіёна, калі ўджаліць чалавека.
- 6 І ў тыя дні людзі будуць шукаць сьмерці і ня знойдуць яе, і будуць жадаць памерці, і сьмерць будзе ўцякаць ад іх.
- 7 І выгляд саранчы падобны да коней, якія падрыхтаваныя на бітву, і на галовах у яе быццам вянкi, падобныя да золата; і абліччы ў яе быццам абліччы чалавечыя,
- 8 і яна мела валасы, як валасы жаночыя, і зубы ў яе былі як у ільвоў.
- 9 І мела яна панцыры, быццам панцыры жалезныя, і гук крылаў ейных быццам гук мноства калясьніцаў, [запрэжаных] коньмі, якія бягуць на бітву,
- 10 і мае хвасты, падобныя да скарпіёнавых, і ў хвастах у яе джала было, і ўлада яе — рабіць шкоду людзям пяць месяцаў,
- 11 і мае над сабою за валадара анёла бездані, імя якога па-гебрайску — Абаддон, а па-грэцку мае імя Апаліён.
- 12 Адно гора прайшло; вось, прыходзяць яшчэ два горы за ім.
- 13 І шосты анёл затрубіў, і я пачуў адзін голас з чатырох рагоў залатога ахвярніку, што перад Богам,
- 14 які казаў да шостага анёла, што меў трубу: «Разьвяжы чатырох анёлаў, якія звязаныя над вялікай ракой Эўфрат».
- 15 І былі разьвязаныя чатыры анёлы, якія былі падрыхтаваныя на гадзіну, і дзень, і месяц, і год, каб забіць трэцюю частку людзей.
- 16 І лічба коннага войска — два дзясяткі тысячаў дзясятка тысячаў; і я пачуў лічбу іх.

17 І гэтак я ўбачыў коней у відзежы, і верхнікаў на іх, якія мелі панцыры агністыя і гіяцынтавыя, і серкавыя; і галовы ў коней, як галовы ў ільвоў, і з храпаў іхніх выходзіць агонь, і дым, і серка.

18 Трыма гэтымі была забіта трэцяя частка людзей: агнём, і дымам, і серкаю, што выходзілі з храпаў іхніх.

19 Бо ўлада іхняя — у храпах іхніх, а хвасты іхнія падобныя да змеяў, маюць галовы і імі робяць шкоду.

20 І рэшта людзей, што не была забітая плягамі гэтымі, не навярнулася ад справаў рук сваіх, каб не пакланяцца дэманам і ідалам залатым, і срэбным, і мядзяным, і каменным, і драўляным, якія ані бачыць ня могуць, ані чуць, ані хадзіць;

21 і не навярнуліся ад забойстваў сваіх, і ад чараўніцтва свайго, і ад распусты сваёй, і ад крадзяжоў сваіх.

Адкр 10

1 І ўбачыў я іншага дужага анёла, які зыходзіў з неба, які быў апрануты ў воблака, і вясёлка над галавою яго, і аблічча ягонае — **ЯК СОНЦА**, і ногі ягоныя — **ЯК СЛУПЫ АГНІСТЫЯ**,

2 і меў ён у руцэ сваёй кніжку адкрытую, і паставіў ён правую нагу сваю на мора, а левую — **НА ЗЯМЛЮ**,

3 і закрычаў голасам вялікім, як леў рыкае; і калі закрычаў ён, прагаварылі сем грымотаў галасамі сваімі.

4 І калі прагаварылі сем грымотаў галасамі сваімі, я меўся пісаць, і пачуў я голас з неба, які казаў мне: «Запячатай тое, што прагаварылі сем грымотаў, і не пішы гэтага».

5 І анёл, якога я бачыў, як ён стаяў на моры і на зямлі, узяў руку сваю да неба

6 і пакляўся Тым, Які жыве на вякі вякоў, Які стварыў неба, і што ў ім, і зямлю, і што на ёй, і мора, і што ў ім, што часу ўжо ня будзе,

7 але ў дні голасу сёмага анёла, калі той мае трубіць, здзейсніцца таямніца Божая, як Ён дабравесціў слугам Сваім прарокам.

8 І голас, які я чуў з неба, ізноў прагаварыў да мяне і сказаў: «Ідзі, вазьмі кніжку разгорнутую ў руцэ анёла, які стаіць на моры і на зямлі».

9 І я падыйшоў да анёла, кажучы яму: «Дай мне кніжку». І ён каза мне: «Вазьмі і зьеш яе; і яна стане горкаю ў тваім жываце, але ў вуснах тваіх будзе салодкая, як мёд».

10 І я ўзяў кніжку з рукі анёла, і зьеў яе, і яна была ў вуснах маіх салодкая, як мёд, і калі я зьеў яе, стаў горкім жывот мой.

11 І ён каза мне: «Ты мусіш ізноў прарочыць пра плямёны, і народы, і мовы, і валадароў многіх».

Адкр 11

1 І дадзена мне трысьціна, падобная да кія; і анёл, які стаяў, сказаў: «Паўстань і памерай бажніцу Божую, і ахвярнік, і тых, якія пакланяюцца ў ім,

2 а падворак, які перад бажніцаю, кінь прэч і ня мерай яго, бо ён дадзены паганам, і горад сьвяты яны будуць таптаць сорок два месяцы.

3 І Я дам двум сьведкам Маім, і яны будуць прарочыць тысяча дзевьсьце шэсьцьдзясят дзён, апранутыя ў зрэбніцу».

4 Гэта ёсьць дзеве аліўкі і два сьвечнікі, якія перад Богам зямлі стаяць.

5 І калі хто захоча зрабіць ім шкоду, агонь выйдзе з вуснаў іхніх і зьесьць ворагаў іхніх; і калі хто захоча зрабіць ім шкоду, мусіць ён быць забіты.

6 Яны маюць уладу замкнуць неба, каб не ішоў дождж у дні праракаваньня іхняга; і маюць уладу над водамі перамяніць іх у кроў і біць зямлю ўсякімі плягамі, калі толькі захочуць.

7 І калі яны скончаць сьведчаньне сваё, зьвер, які выйдзе з безданы, учыніць вайну з імі, і пераможа іх, і заб'е іх.

8 І целы іхнія [будуць ляжаць] на вуліцы вялікага гораду, які называецца духоўна Садом і Эгіпет, дзе і Госпад наш быў укрыжаваны.

9 І з плямёнаў, і каленаў, і моваў, і народаў будуць глядзець на целы іхнія тры дні і паўдня, і не дазволюць пакласьці целы іхнія ў магільны.

10 І жыхары зямлі будуць радавацца дзеля іх і весяліцца, і будуць пасылаць адны адным падарункі, бо гэтыя два прарокі мучылі жыхароў зямлі.

11 І праз тры дні і паўдня дух жыцьця ад Бога зыйшоў на іх, і яны сталі на ногі свае, і страх вялікі прыйшоў на тых, якія бачылі іх.

12 І пачулі яны голас вялікі з неба, які казаў да іх: «Узыйдзіце сюды». І яны ўзыйшлі ў неба ў воблаку, і бачылі іх ворагі іхнія.

13 І ў тую гадзіну стаўся землятрус вялікі, і дзясятая частка гораду завалілася, і былі забітыя ў землятрэсе сем тысячачу імянаў чалавечых; і іншыя сталіся ў страху і аддалі славу Богу Нябеснаму.

14 Другое гора прайшло; вось, трэцяе гора прыходзіць хутка.

15 І сёмы анёл затрубіў, і сталіся вялікія галасы ў небе, якія казалі: «Валадарствы сьвету сталіся [Валадарствам] Госпада нашага і Хрыста Ягонага, і Ён будзе валадарыць на вякі вякоў».

16 І дваццаць чатыры старосты, якія сядзелі перад Богам на пасадах сваіх, упалі на абліччы свае і пакланіліся Богу,

17 кажучы: «Дзякуем Табе, Госпадзе, Бог Усеўладны, Які ёсьць, і Які быў, і Які прыходзіш, што прыняў Ты моц Сваю вялікую і запанаваў».

18 І загневаліся пагане, і прыйшоў гнеў Твой, і пара судзіць мёртвых і даць нагароду слугам Тваім прарокам і сьвятым, і тым, якія бяцца імя Твайго, малым і вялікім, і вынішчыць тых, якія нішчаць зямлю».

19 І адчынілася бажніца Божая ў небе, і зьявіўся каўчэг завету Ягонага ў бажніцы Ягонай; і сталіся маланкі, і галасы, і грывоты, і землятрус, і град вялікі.

Адкр 12

1 І знак вялікі зьявіўся ў небе: жанчына, апранутая ў сонца, і месяц пад нагамі ў яе, і на галаве ў яе вянок з дванаццаці зорак.

2 І, маючы ва ўлоньні, яна крычала ад болю і мукаў радзінаў.

3 І зьявіўся другі знак у небе: і вось, цмок вялікі, чырвоны, які меў сем галоваў і дзесьць рагоў, і на галовах ягоных — сем дзядэмаў,

4 і хвост ягоны сыцягнуў трэцюю частку зорак нябесных і кінуў іх на зямлю. І цмок стаў перад жанчынай, якая мелася нарадзіць, каб, калі народзіць, зжэрці дзіця яе.

5 І нарадзіла сына, хлопчыка, які мае пасьвіць усе народы кіем жалезным; і было ўзятае дзіцятка яе да Бога і пасаду Ягонага,

6 і жанчына ўцякла ў пустыню, дзе мае месца, падрыхтаванае ад Бога, каб там жывілі яе тысяча дзевьсьце шэсьцьдзясят дзён.

7 І сталася вайна ў небе: Міхал і анёлы ягоныя ваявалі супраць цмока, і цмок ваяваў, і анёлы ягоныя,

8 і не адолелі, і не знайшлося ўжо месца для іх у небе.

9 І быў скінуты цмок вялікі, зьмей старадаўны, называны д'яблам і шатанам, які падманвае ўвесь сусьвет, скінуты на зямлю, і анёлы ягоныя былі скінутыя з ім разам.

10 І пачуў я голас вялікі, які казаў у небе: «Цяпер сталася збаўленьне, і моц, і Валадарства Бога нашага, і ўлада Хрыста Ягонага, бо скінуты абвінавальнік братоў нашых, які дзень і ноч вінаваціў іх перад Богам нашым.

11 І яны перамаглі яго праз кроў Ягняці і праз слова сьведчаньня свайго і не любілі душы сваёй аж да сьмерці.

12 Дзеля гэтага весяліцеся, нябёсы і тыя, якія жывуць у іх! Гора жыхарам зямлі і мора, бо зыйшоў да вас д'ябал, маючы ярасьць вялікую, ведаючы, што ня шмат мае часу».

13 І калі ўбачыў цмок, што ён скінуты на зямлю, пачаў ён перасьледаваць жанчыну, якая нарадзіла хлопчыка.

14 І дадзены жанчыне два крылы вялікага арла, каб ляцела ў пустыню на месца сваё ад аблічча змея, дзе будуць жывіць яе пару, поры і паўпары.

15 І пусьціў зьмей за жанчынай з пашчы сваёй ваду, як раку, каб рака панесла яе.

16 І дапамагла зямля жанчыне, і расчыніла зямля вусны свае, і праглынула раку, якую пусьціў цмок з пашчы сваёй.

17 І разьюшыўся цмок на жанчыну, і пайшоў ваяваць з рэштай насеньня яе, якія захоўваюць прыказаньні Божыя і маюць сьведчаньне Ісуса Хрыста.

Адрк 13

1 І стаў я на пяску марскім; і ўбачыў зьвера, які выходзіў з мора, які меў сем галоваў і дзесяць рагоў; і на рагах ягоных — дзесяць дыядэмаў, і на галовах ягоных — імя блюзьнерскае.

2 І зьвер, якога я ўбачыў, быў падобны да рыся, і ногі ягоныя — як у мядзьведзя, і пашча ягоная — як пашча ільвіная. І даў яму цмок моц сваю, і пасад свой, і ўладу вялікую.

3 І ўбачыў я, [што] адна з галоваў ягоных, быццам на сьмерць забітая, і рана яе сьмяротная аздаравілася, і здзіўлялася ўся зямля ззаду за зьверам,

4 і пакланіліся цмоку, які даў уладу зьверу, і пакланіліся зьверу, кажучы: «Хто падобны да гэтага зьвера? Хто можа ваяваць з ім?»

5 І дадзены яму вусны, якія гавораць вялікае і блюзьнерскае, і дадзена яму ўлада дзейнічаць сорак два месяцы.

6 І ён расчыніў вусны свае дзеля блюзьнерства супраць Бога, каб блюзьніць на імя Ягонае, і намёт Ягоны, і тых, якія жывуць у небе.

7 І дадзена яму весьці вайну са сьвятымі і перамагчы іх; і дадзена яму ўлада над усякім каленам, і моваю, і народам.

8 І паклоняцца яму ўсе жыхары зямлі, імёны якіх не запісаныя ў кнігу жыцця Ягняці, забітага ад заснаваньня сьвету.

9 Калі хто мае вуха, няхай слухае.

10 Калі хто вядзе ў палон, у палон пойдзе; калі хто мячом забівае, сам мусіць быць мячом забіты. Тут цяпляваць і вера сьвятых.

11 І ўбачыў я другога зьвера, які выходзіў з зямлі, і меў ён два рогі, падобныя да агнячых, і гаварыў, як цмок.

12 І ўсю ўладу першага зьвера ён здзяйсняе перад ім, і робіць, каб зямля і жыхары яе пакланяліся першаму зьверу, у якога аздароўлена сьмяротная рана ягоная.

13 І робіць знакі вялікія, і агонь робіць, каб зыходзіў з неба на зямлю перад людзьмі,

14 і падманвае жыхароў зямлі знакамі, якія дадзена яму рабіць перад зьверам, кажучы жыхарам зямлі зрабіць вобраз зьвера, што мае рану ад мяча і жывы.

15 І дадзена яму даць дух вобразу зьвера, каб вобраз зьвера і гаварыў, і рабіў, каб тыя, хто не паклоніцца вобразу зьвера, былі забітыя.

16 І робіць, каб усім: малым, і вялікім, і багатым, і ўбогім, і свабодным, і слугам — была дадзена пазнака на правую руку іхнюю або на лоб іхні,

17 і каб ніхто ня мог ані купляць, ані продаць, акрамя тых, якія маюць пазнаку, або імя зьвера, або лічбу імя ягонага.

18 Вось тут мудрасьць. Хто мае розум, няхай аблічыць лічбу зьвера; бо гэта лічба чалавека, і лічба яго шэсьцьсот шэсьцьдзясят шэсьць.

Адрк 14

1 І ўбачыў я, і вось, Ягня, Які стаіць на гары Сьён, і з Ім сто сорок чатыры тысячы тых, якія маюць імя Айца Ягонага, напісанае на ілбах іхніх.

2 І пачуў я голас з неба, як голас мноства водаў, і як голас грымотаў вялікіх; і пачуў я голас гусляроў, якія граюць на гуслях сваіх.

3 І яны сьпяваюць нібы новы сьпеў перад пасадам, і перад чатырма жывёламі, і старостамі, і ніхто ня мог навучыцца сьпеву [гэтаму], акрамя ста сарака чатырох тысяччаў, што адкупленыя ад зямлі.

4 Гэта тыя, якія не апаганіліся з жанчынамі, бо яны ў дзявоцтве; гэта тыя, якія ідуць за Ягнём, куды б Ён ні ішоў. Яны адкуплены ад людзей, першынцы Богу і Ягняці,

5 і ў вуснах іхніх ня знойдзена хітраваньня, бо яны беззаганныя перад пасадам Божым.

6 І ўбачыў я іншага анёла, які ляцеў па сярэдзіне неба, які меў вечнае Эвангельле, каб дабравесьціць жыхарам зямлі, і ўсім народам, і каленам, і мовам, і плямёнам,

7 і казаў голасам вялікім: «Боіцеся Бога, і аддайце Яму славу, бо прыйшла гадзіна суду Ягонага, і пакланіцеся Таму, Які стварыў неба, і зямлю, і мора, і крыніцы водаў».

8 І іншы анёл ішоў за [ім], кажучы: «Упаў, упаў Бабілон, горад вялікі, бо віном ярасьці распусты сваёй ён напайў усе народы».

9 І трэці анёл ішоў за імі, кажучы голасам вялікім: «Калі хто пакланяецца зьверу і вобразу ягонаму і атрымае пазнаку на лоб свой ці на руку сваю,

10 той будзе піць віно ярасьці Божай, налізе без дамешкаў у келіх гневу Ягонага, і будзе мучыцца ў агні і ў серцы перад сьвятымі анёламі і перад Ягнём,

11 і дым мучэньняў іхніх будзе ўзьнімацца на вякі якоў, і ня будуць мець супачынку ўдзень і ўначы тыя, якія пакланяюцца зьверу і вобразу ягонаму, і якія атрымалі пазнаку імя ягонага.

12 Тут цярплівасьць сьвятых; тут тыя, якія захоўваюць прыказаньні Божыя і веру Ісусаву».

13 І пачуў я голас з неба, які казаў мне: «Напішы: “Адгэтуль шчасьлівыя мёртвыя, якія паміраюць у Госпадзе. Так, — кажа Дух, — каб яны супачылі ад працаў сваіх, і справы іхнія ідуць за імі”».

14 І ўбачыў я, і вось воблака белае, і на воблаку сядзіць падобны да Сына Чалавечага, Які мае на галаве Сваёй вянок залаты і ў руцэ Сваёй — серп востры.

15 І іншы анёл выйшаў з бажніцы, закрычаўшы вялікім голасам да Таго, Які сядзеў на воблаку: «Пашлі серп Твой і жні; бо прыйшла для Цябе гадзіна жніва, бо сасьпела жніво зямлі».

16 І кінуў Той, Які сядзеў на воблаку, серп Свой на зямлю, і зямля была жтая.

17 І іншы анёл выйшаў з бажніцы, што ў небе, сам маючы серп востры.

18 І іншы анёл выйшаў з ахвярніку, маючы ўладу над агнём, і ўсклікнуў крыкам вялікім да таго, які меў серп востры, кажучы: «Пашлі твой серп востры і зьбяры ягады вінаграду зямлі, бо сасьпелі гронкі яго».

19 І кінуў анёл серп свой на зямлю, і сабраў вінаград зямлі, і кінуў яго ў тоўчную вялікую ярасьць Божай;

20 і патаптаў яго ў тоўчні вонках гораду, і выйшла кроў з тоўчні аж да цугляў конскіх на тысячу шэсьцьсот стадыяў.

Адр 15

- ¹ І ўбачыў я іншы знак у небе, вялікі і дзіўны: сем анёлаў, якія маюць сем плягаў апошніх, якімі мае скончыцца ярасць Божая.
- ² І ўбачыў я нібы мора шкляное, зьмяшанае з агнём, і тых, якія перамагалі зьвера, і вобраз ягоны, і пазнаку ягоную, і лічбу імя ягонага, якія стаяць на моры шкляным, маючы гусьлі Божыя,
- ³ і сьпяваюць сьпеў Майсея, слугі Божага, і сьпеў Ягняці, кажучы: «Вялікія і дзіўныя справы Твае, Госпадзе, Божа Ўсеўладны! Справядлівыя і праўдзівыя шляхі Твае, Валадару сьвятых!»
- ⁴ Хто не спалохаецца Цябе, Госпадзе, і не праславіць імя Тваё? Бо адзін Ты — **Сьвяты**, бо ўсе народы прыйдуць і паклоняцца перад Табою, бо выявілася праведнасьць Твая».
- ⁵ І пасья гэтага ўбачыў я, і вось, адчынілася бажніца намёту сьведчаньня ў небе,
- ⁶ і выйшлі з бажніцы сем анёлаў, якія маюць сем плягаў, апранутыя ў ільняную вопратку, чыстую і сьветлую, і падперазаныя праз грудзі паясамі залатымі.
- ⁷ І адна з чатырох жывёлаў дала сямі анёлам сем чараў залатых, поўных ярасці Бога, Які жыве на вяці якоў.
- ⁸ І напоўнілася бажніца дымам ад славы Божае і ад моцы Ягонае, і ніхто ня мог увайсці ў бажніцу, пакуль ня здзейсніліся сем плягаў сямі анёлаў.

Адр 16

- ¹ І пачуў я голас вялікі з бажніцы, які казаў да сямі анёлаў: «Ідзіце і выліце чары ярасці Божай на зямлю».
- ² І пайшоў першы, і выліў чару сваю на зямлю, і сталіся благія і балючыя скулы ў людзей, якія мелі пазнаку зьвера і пакланяліся вобразу ягонаму.
- ³ І другі анёл выліў чару сваю ў мора, і сталася кроў, быццам мёртвага, і ўсякая душа жывая памерла ў моры.
- ⁴ І трэці анёл выліў чару сваю ў рэкі і крыніцы водаў, і сталася кроў.
- ⁵ І пачуў я анёла водаў, які казаў: «Праведны Ты, Госпадзе, Які ёсьць, і Які быў, і Сьвяты, што прысудзіў гэтак,
- ⁶ бо кроў сьвятых і прарокаў яны вылілі, і кроў Ты даў ім піць, бо яны вартыя гэтага».
- ⁷ І пачуў я іншага, які казаў з ахвярніку: «Так, Госпадзе, Божа Ўсеўладны, слушныя і праведныя суды Твае».
- ⁸ І чацьвэрты анёл выліў чару сваю на сонца, і дадзена яму паліць людзей у агні.
- ⁹ І паліла людзей вялікая сьпёка, і блюзьнілі яны на імя Бога, Які мае ўладу над гэтымі плягамі, і не навярнуліся, каб даці Яму славу.
- ¹⁰ І пяты анёл выліў чару сваю на пасад зьвера, і сталася, што валадарства ягонае зацмрылася, і яны кусалі языкі свае ад болю
- ¹¹ і блюзьнілі на Бога Нябеснага дзеля болю свайго і скулаў сваіх, і не навярнуліся ад справаў сваіх.
- ¹² І шосты анёл выліў чару сваю ў вялікую раку Эўфрат, і высахла вада ў ёй, каб падрыхтаваны быў шлях для валадароў, што ад усходу сонца.
- ¹³ І ўбачыў я: з вуснаў цмока, і з вуснаў зьвера, і з вуснаў фальшывага прарока — **тры духі нячыстыя**, падобныя да жабаў,
- ¹⁴ бо гэта — **духі дэманаў**, якія чыняць знакі, якія зыходзяць на валадароў зямлі і ўсяго сусьвету, каб сабраць іх на вайну ў той дзень вялікі Бога Ўсеўладнага.
- ¹⁵ «Вось, прыходжу, як злодзей. Шчасьлівы той, які чувае і захоўвае адзеньне сваё, каб не хадзіць яму голым, і каб ня бачылі непрыстойнасьці ягонай».
- ¹⁶ І сабраў ён іх у месцы, якое па-гебрайску называецца Армагедон.

- 17 І сёмы анёл выліў чару сваю на паветра, і выйшаў голас вялікі з бажніцы нябеснай, ад пасаду, які казаў: «Сталася!»
- 18 І сталіся галасы, і грымоты, і маланкі, і землятрус стаўся вялікі, якога ня было ад [часоў], як зьявіліся людзі на зямлі. Гэткі землятрус! Такі вялікі!
- 19 І распаўся горад вялікі на тры часткі, і гарады паганану заваліліся; і Бабілон вялікі быў узгаданы перад Богам, каб даць яму келіх віна ярасьці гневу Ягонага.
- 20 І кожны востраў уцёк, і гары не знайшлося.
- 21 І град вялікі, як таленты, зыйшоў з неба на людзей, і блюзьнілі людзі на Бога за плягу граду, бо вельмі вялікая была пляга гэтая.

Адрк 17

- 1 І прыйшоў адзін з сямі анёлаў, якія мелі сем чараў, і загаварыў да мяне, кажучы мне: «Хадзем, я пакажу табе суд над распусьніцай вялікай, якая сядзіць над мноствам водаў,
- 2 з якою распусьнічалі валадары зямныя, і віном распусты яе напіваліся жыхары зямлі».
- 3 І ён павёў мяне ў духу ў пустыню, і ўбачыў я жанчыну, якая сядзела на зьверы пунсовым, поўным імёнаў блюзьнерскіх, які меў сем галоваў і дзесяць рагоў.
- 4 І жанчына была апранутая ў пурпур і кармазын, і аздобленая золатам і каштоўным камянем і пэрламі, і мела ў руцэ сваёй келіх залаты, поўны агіды і нячыстасьці распусты яе.
- 5 І на ілбе ў яе напісанае імя: «Тайна, Бабілон вялікі, маці распусьніц і агіды зямлі».
- 6 І ўбачыў я, што жанчына напіваецца крывёю святых і крывёю сьведкаў Ісуса. І, бачачы яе, я здзіўляўся здзіўленьнем вялікім.
- 7 І сказаў мне анёл: «Што ты здзіўляешся? Я табе скажу таямніцу жанчыны і зьвера, які носіць яе і мае сем галоваў і дзесяць рагоў.
- 8 Зьвер, якога ты бачыў, быў і няма яго, і мае выйсьці з бездані і пайсьці на загібу; і здзіўляцца жыхары зямлі, імёны якіх не запісаныя ў кнігу жыцьця ад заснаваньня сьвету, глядзячы на зьвера, што ён быў і няма яго, хаця ёсьць.
- 9 Тут розум, які мае мудрасьць. Сем галоваў ёсьць сем гор, дзе жанчына сядзіць на іх,
- 10 і сем валадароў: пяць упалі, і адзін ёсьць, іншы яшчэ не прыйшоў і, калі прыйдзе, надоўга мусіць быць.
- 11 І зьвер, які быў і няма яго, ён — **ВОСЬМЫ**, і з сямі ён ёсьць, і на загібу ідзе.
- 12 І дзесяць рагоў, якія ты бачыў, ёсьць дзесяць валадароў, якія яшчэ не атрымалі валадарства, але атрымаюць уладу, як валадары, на адну гадзін у разам са зьверам.
- 13 Яны маюць адну думку і моц і аддаюць уладу сваю зьверу.
- 14 Яны будуць ваяваць з Ягнём, і Ягня пераможа іх, бо Ён — **Пан паноў і Валадар валадароў**, а тыя, што з Ім, — **пакліканьня**, і выбраньня, і верныя».
- 15 І кажа мне: «Воды, якія ты бачыў, дзе сядзіць распусьніца, — **гэта плямёны**, і натоўпы, і народы, і мовы.
- 16 І дзесяць рагоў, якія ты бачыў на зьверы, яны зьненавідзяць распусьніцу, і спустошаць яе, і аголяць, і цела яе зьядуць, і спяляць яе ў агні;
- 17 бо Бог даў у сэрца іхняе ўчыніць думку Ягонуі і ўчыніць аднадумна, і даць валадарства сваё зьверу, дакуль ня здзейсьняцца словы Божыя.
- 18 І жанчына, якую ты бачыў, — **гэта горад вялікі**, які мае валадарства над валадарамі зямнымі».

Адрк 18

¹ І пасля гэтага ўбачыў я анёла, які зыходзіў з неба, які меў вялікую ўладу; і зямля была асьветленая ад славы ягонае;

² І закрываў ён моцна голасам вялікім, кажучы: «Упаў, упаў Бабілон, вялікая [распусьніца], і стаўся жытлом дэманаў, і прыбежышчам усякага духа нячыстага, і прыбежышчам усякай птушкі нячыстай і брыдкай,

³ бо віном ярасьці распусты сваёй яна напаіла ўсе народы, і валадары зямныя распустьнічалі з ёю, і купцы зямныя ўзбагаціліся з моцы раскошы яе».

⁴ І пачуў я іншы голас з неба, які казаў: «Выйдзі з яе, народзе Мой, каб ня ўдзельнічаць у грахах ейных і не атрымаць плягаў ейных;

⁵ бо дайшлі грахі яе аж да неба, і ўзгадаў Бог пра нягоднасьці ейныя.

⁶ Аддайце ёй, як і яна аддавала вам, і падвойце ёй удвая паводле справаў яе; у келіх, у які яна налівала, наліце ёй удвая.

⁷ Колькі ўслаўляла яна сябе і раскашавалася, гэтулькі дайце ёй мучэньняў і плачу, бо яна казала ў сэрцы сваім: «Сяджу валадаркаю, і не ўдава я, і плачу не пабачу».

⁸ Дзеля гэтага ў адзін дзень прыйдуць на яе плягі: сьмерць, і плач, і голад; і будзе яна спалена ў агні, бо магутны Госпад Бог, Які судзіць яе.

⁹ І загалосыць, і заплачуць па ёй валадары зямныя, якія распустьнічалі і раскашаваліся з ёю, калі ўбачаць дым ад пажару яе,

¹⁰ стаўшы здалёк дзеля страху ад мучэньняў яе і кажучы: «Гора, гора, горад вялікі Бабілён, горад магутны, бо ў адну гадзіну прыйшоў суд твой!»

¹¹ І купцы зямныя галосыць і плачуць па ёй, бо ніхто ўжо не купляе тавару іхняга,

¹² тавару з золата, і срэбра, і каштоўнага камяня, і пурпаў, і вісону, і пурпуру, і ядвабу, і кармазыну, і ўсякага дрэва пахкага, і ўсякіх вырабаў з косьці слановае, і ўсякіх вырабаў з дрэва каштоўнага, і медзі, і жалеза, і мармуру,

¹³ і цынамону, і фіміяму, і міра, і ладану, і віна, і алею, і мукі, і пшаніцы, і скаціны, і авечак, і коней, і вазоў, і целаў і душаў чалавечых.

¹⁴ «І плады пажаданьня душы тваёй адыйшлі ад цябе; і ўсё тлустае і бліскачае адыйшло ад цябе, і ты ніколі ўжо ня знойдзеш гэтага».

¹⁵ І гандляры гэтага, якія ўзбагаціліся ад яе, будуць стаяць здалёк дзеля страху ад мучэньняў яе, плачучы і галосычы,

¹⁶ і кажучы: «Гора, гора, горад вялікі, апрануты ў вісон, і пурпур, і кармазын, і аздаблены золатам, і каштоўным каменем, і пэрламі,

¹⁷ бо ў адну гадзіну спустошана гэткае багацьце!» І ўсе корнікі, і ўсе людзі на караблях, і маракі, і ўсе працаўнікі на моры сталі здалёк

¹⁸ і, глядзячы на дым ад пажару яго, крычалі, кажучы: «Што падобна да гораду вялікага?»

¹⁹ І сыпалі пыл на галовы свае, і крычалі, плачучы і галосычы, і кажучы: «Гора, гора, горад вялікі, у якім узбагаціліся ад каштоўнасьцяў ягоных усе, хто мае караблі на моры, бо ў адну гадзіну ён спустошаны!»

²⁰ Весяліся над ім, неба і сьвятых апосталы і прарокі, бо прысудзіў Бог прысуд ваш на яго».

²¹ І ўзяў адзін дужы анёл камень вялікі, як млыновы, і кінуў у мора, кажучы: «Гэтак з сілаю кінуты будзе Бабілон, горад вялікі, і ўжо больш ня знойдуць яго.

²² І ня будзе ўжо чутно ў табе голасу гусьяроў, і музыкаў, і жалейнікаў, і трубачоў, і ня будзе знойдзена ўжо ў табе ніводнага майстра, і ніякага майстэрства, і голас млыновы ня будзе чутны ўжо ў табе,

²³ і ня зьвіцца ўжо ў табе сьвятло свечкі, і голас жаніха і нявесты ня будзе чутны ўжо ў табе, бо купцы твае былі магнатамі зямлі, бо чараваньнямі тваімі падманутыя ўсе народы.

²⁴ І знойдзена ў ім кроў прарокаў, і сьвятых, і ўсіх забітых на зямлі».

Адрк 19

¹ І пасья гэтага пачуў я голас вялікі мноства народу ў небе, які казаў: «Альлелюя! Збаўленьне, і слава, і пашана, і моц Госпаду, Богу нашаму!

² Бо слушныя і справядлівыя суды Ягоныя, бо засудзіў Ён вялікую распусьніцу, якая паганіла зямлю распустаю сваёю, і адпомсціў за кроў слугаў Сваіх ад рукі яе».

³ І другі раз казалі: «Альлелюя! І дым яе ўзьнімаецца на вякі вякоў».

⁴ І ўпалі дваццаць чатыры старосты і чатыры жывёлы, і пакланіліся Богу, Які сядзіць на пасадзе, кажучы: «Амэн! Альлелюя!»

⁵ І выйшаў голас з пасаду, які казаў: «Хваліце Бога нашага, усе слугі Ягоныя і тыя, хто баіцца Яго, і малыя, і вялікія!»

⁶ І пачуў я быццам голас шматлікага натоўпу, і быццам голас мноства водаў, і быццам гук грывотаў моцных, які казаў: «Альлелюя! Бо заваладарыў Госпад, Бог Усеўладны!»

⁷ Узрадуемся, і ўзвеселяміся, і дамо славу Яму, бо прыйшло вясельле Ягняці, і жонка Ягоная падрыхтавала сябе».

⁸ І дадзена ёй, каб апранулася ў вісон чысты і сьветлы; вісон жа — гэта праведнасьць сьвятых.

⁹ І кажа мне: «Напішы: «Шчасьлівыя тыя, якія пакліканья на вячэру вясельную Ягняці». І кажа мне: «Гэта ёсьць праўдзівыя словы Божыя».

¹⁰ І я ўпаў да ног ягоных, каб пакланіцца яму, і ён кажа мне: «Глядзі, не [рабі гэтага]! Я — таварыш твой і братоў тваіх, якія маюць сьведчаньне Ісуса. Богу пакланіся, бо сьведчаньне Ісуса ёсьць дух прароцтва».

¹¹ І ўбачыў я неба адчыненае, і вось, конь белы, і Вершнік на ім, называны Верным і Праўдзівым, і Ён паводле справядлівасьці судзіць і ваюе.

¹² А вочы Ягоныя — як ПОЛЫМЯ АГНЮ, і на галаве Ягонай шмат дзядэмаў. Ён мае імя напісанае, якога ніхто ня ведае, апрача Яго Самога.

¹³ І Ён апрануты ў шату акрываўленую, і імя Ягонае называецца: «Слова Божэ».

¹⁴ І ішлі за Ём войскі нябесныя на белых конях, апранутыя ў вісон белы і чысты.

¹⁵ І з вуснаў Ягоных выходзіць меч востры, каб ім біць народы, і Ён будзе пасьвіць іх кіем жалезным. І Ён топча тоўчню віна ярасьці і гневу Бога Усеўладнага.

¹⁶ І мае на шатах і на сьцягне Сваім напісанае імя: «Валадар валадароў і Пан паноў».

¹⁷ І ўбачыў я аднаго анёла, які стаяў на сонцы. І крыкнуў ён голасам вялікім, кажучы да ўсіх птушак, якія лёталі па сярэдзіне неба: «Хадземце, зьбірайцеся на вячэру Вялікага Бога,

¹⁸ каб есьці цэлы валадароў, і цэлы тысячнікаў, і цэлы дужых, і цэлы коней і вершнікаў на іх, і цэлы ўсіх свабодных, і слугаў, і малых, і вялікіх».

¹⁹ І ўбачыў я зьвера, і валадароў зямных, і войскі іхнія, сабраныя дзеля вайны з Тым, Які сядзіць на кані, і з войскам Ягоным.

²⁰ І быў схоплены зьвер, і з ім — фальшывы прарок, які рабіў знакі перад ім, якімі падманваў тых, што атрымалі пазнаку зьвера і пакланяліся вобразу ягонаму. Абодва жыўцом былі кінутыя ў возера агню, якое палае сэркаю.

²¹ І рэшта была забітая мячом Таго, Які сядзеў на кані, што выходзіў з вуснаў Ягоных. І ўсе птушкі насыціліся цэламі іхнімі.

Адрк 20

¹ І ўбачыў я анёла, які зыходзіў з неба, які меў ключ ад бездани і ланцуг вялікі ў руцэ сваёй.

2 І ён меў уладу над цмокам, зьмеем старадаўным, які ёсьць д'ябал і шатан, і звязаў яго на тысячу гадоў,

3 і кінуў яго ў бездань, і замкнуў яго, і запячатаў зьверху, каб не падманваў больш народы, пакуль ня скончыцца тысяча гадоў; і пасля гэтага мусіць быць развязаны на малы час.

4 І ўбачыў я пасады, і сядзелі на іх, і быў ім дадзены суд, і душы сьцятых за сьведчаньне Ісуса і за слова Божае, і тых, якія не пакланіліся зьверу і вобразу ягонаму, і не атрымалі пазнакі на лоб свой і на руку сваю. І яны ажылі, і валадарылі з Хрыстом тысячу гадоў.

5 А рэшта мёртвых не ажыла, пакуль ня скончыцца тысяча гадоў. Гэта — уваскрасеньне першае.

6 Шчасьлівы і сьвяты той, хто мае частку ў першым уваскрасеньні; над імі сьмерць другая ня мае ўлады, але яны будуць сьвятарамі Бога і Хрыста і будуць валадарыць з Ім тысячу гадоў.

7 І калі скончыцца тысяча гадоў, будзе развязаны шатан з вязьніцы сваёй

8 і выйдзе падманваць народы на чатырох кутах зямлі, Гога і Магога, ды зьбіраць іх на вайну; лічба іх — як пясок марскі.

9 І яны ўзыйшлі на шырыню зямлі, і атачылі табар сьвятых і горад улюбёны, і зыйшоў ад Бога з неба агонь, і зжор іх.

10 І д'ябал, які падманваў іх, быў кінуты ў возера агню і серкі, дзе зьвер і фальшывы прарок; і будуць яны мучыцца ўдзень і ўначы на вякі вякоў.

11 І ўбачыў я вялікі белы пасад і Таго, Які сядзеў на ім, ад аблічча Якога ўцяклі зямля і неба, і не знайшлося месца для іх.

12 І ўбачыў я мёртвых, малых і вялікіх, якія стаялі перад Богам. І былі разгорнутыя кнігі; і разгарнулі іншую кнігу, якая ёсьць [кніга] жыцьця, і былі суджаныя мёртвыя паводле напісанага ў кнігах, паводле справаў сваіх.

13 І аддала мора мёртвых, што ў ім, і сьмерць ды пекла аддалі мёртвых, што ў іх; і быў суджаны кожны паводле справаў сваіх.

14 А сьмерць і пекла кінутыя ў возера агню. Гэта — другая сьмерць.

15 І калі хто ня быў знойдзены запісаным у кнізе жыцьця, той быў кінуты ў возера агню.

Адрк 21

1 І ўбачыў я новае неба і новую зямлю, бо першае неба і першая зямля прамінулі, і мора ўжо няма.

2 І я, Ян, убачыў горад сьвяты, новы Ерусалім, які выходзіў ад Бога з неба, падрыхтаваны як нявеста, аздоблена дзеля мужа свайго.

3 І пачуў я голас вялікі з неба, які казаў: «Вось, намёт Бога з людзьмі, і Ён будзе жыць з імі; і яны будуць народам Ягоным, і Сам Бог будзе з імі Богам іхнім.

4 І абатрэ Бог усякую сьлязу з вачэй іхніх; і сьмерці ўжо ня будзе, і ня будзе ўжо ані плачу, ані крыку, ані болю, бо ранейшае прамінула».

5 І сказаў Той, Які сядзіць на пасадзе: «Вось, Я раблю ўсё новае». І кажа мне: «Напішы, бо гэтыя словы праўдзівыя і верныя».

6 І сказаў мне: «Сталася. Я — Альфа і Амэга, Пачатак і Канец. Таму, хто смагне, Я дам з крыніцы вады жыцьця дарма.

7 Той, хто пераможа, возьме ў спадчыну ўсё, і Я буду яму Богам, і ён будзе Мне сынам.

8 А для палахлівых і няверных, і брыдотных, і забойцаў, і распусьнікаў, і чараўнікоў, і ідалапаклоннікаў, і ўсіх хлусьлівых частка іхняя — у возеры, якое палае агнём і серкаю. Гэта — другая сьмерць».

9 І прыйшоў да мяне адзін з сямі анёлаў, якія мелі сем чараў, напоўненых сямю апошнімі плягамі, і загаварыў са мною, кажучы: «Хадзем, пакажу табе жанчыну, нявесту Ягняці».

10 І ён павёў мяне ў духу на вялікую і высокую гару, і паказаў мне горад вялікі, сьвятлы Ерусалім, які зыходзіць з неба ад Бога

11 і мае славу Божую. І сьвятло ягонае падобнае да найкаштоўнейшага камяня, нахшталь камяня ясьпісу, што зіхціць, як крышталёў.

12 І ён мае мур вялікі і высокі, і мае дванаццаць брамаў, і на брамах — дванаццаць анёлаў і напісанья імёны дванаццаці каленаў сыноў Ізраіля:

13 ад усходу — тры брамы, ад поўначы — тры брамы, ад поўдня — тры брамы, ад захаду — тры брамы.

14 І мур гораду мае дванаццаць падмуркаў, і на іх — імёны дванаццаці апосталаў Ягняці.

15 І той, які гаварыў са мною, меў трысьціну залатую, каб абмераць горад, і брамы ягоныя, і мур ягоны.

16 І горад ляжыць чатырохкутнікам, і даўжыня ягоная такая самая, як і шырыня. І ён абмераў горад трысьцінай на дванаццаць тысячаў стадыяў; і даўжыня, і шырыня, і вышыня ягоныя аднолькавыя.

17 І ён абмераў мур ягоны на сто сорок чатыры локці меры чалавечае, якая і анельская.

18 І мур быў пабудаваны з ясьпісу; а горад — з чыстага золата, падобнага да шкла чыстага.

19 І падмуркі муру гораду аздобленыя ўсякім каштоўным камянем: першы падмурак — ясьпісам, другі — сапфірам, трэці — хальцэдонам, чацьвёрты — шмарагдам,

20 пяты — сардонікам, шосты — сардам, сёмы — хрызалітам, восьмы — бэрылем, дзевяты — тапазам, дзясяты — хрызапразам, адзінаццаты — гіяцынтам, дванаццаты — амэтыстам.

21 І дванаццаць брамаў — з дванаццаці пэрлінаў, кожная брама — з аднае пэрліны. І вуліца гораду — з чыстага золата, празрыстага, як шкло.

22 І бажніцы ў ім ня ўбачыў я, бо Госпад, Бог Усеўладны, і Ягня — гэта бажніца ягоная.

23 І горад ня мае патрэбы ані ў сонцы, ані ў месяцы, каб асьвятлялі яго, бо слава Божая асьвятляе яго, і сьветач ягоны — Ягня.

24 І народы збаўленых будуць хадзіць у сьвятле ягоным, і валадары зямныя прынясуць у яго славу і гонар свае.

25 І брамы ягоныя ня будуць замыкацца ўдзень, а ночы там ня будзе.

26 І прынясуць у яго славу і гонар народаў.

27 І ня ўвойдзе ў яго ніхто апаганены і той, хто чыніць агіду і хлусьню, а толькі запісанья ў кнізе жыцьця Ягняці.

Адрк 22

1 І паказаў ён мне чыстую раку вады жыцьця, сьветлую, як крышталёў, якая выходзіла з пасаду Бога і Ягняці.

2 На сярэдзіне вуліцы яго і паабпал ракі — дрэва жыцьця, якое дае плады дванаццаць разоў, даючы на кожны месяц ягоны плод; і лісьце дрэва — дзеля аздараўленьня народаў.

3 І ня будзе ўжо нічога выклятага. І пасад Бога і Ягняці будзе ў ім, і слугі Ягоныя будуць служыць Яму.

4 І яны ўгледаць аблічча Ягонае, і імя Ягонае — на ілбах іхніх.

⁵ І ночы ня будзе там, і ня будуць мець патрэбы ў святачы і ў святле сонца, бо Госпад Бог асьвятляе іх, і будуць валадарыць на вякі вякоў.

⁶ І сказаў мне: «Словы гэтыя верныя і праўдзівыя. І Госпад, Бог сьвятых прарокаў, паслаў анёла Свайгоказаць слугам Сваім, што мусіць стацца неўзабаве.

⁷ Вось, прыходжу хутка. Шчасьлівы той, які захоўвае словы прароцтва кнігі гэтай».

⁸ І я, Ян, бачыў гэта і чуў. І калі я пачуў і ўбачыў, я ўпаў пакланіцца перад нагамі анёла, які казаваў мне гэта.

⁹ І ён кажа мне: «Глядзі, не [рабі гэтага], бо я — таварыш твой і братоў тваіх, прарокаў, і тых, якія захоўваюць словы кнігі гэтай. Богу пакланіся».

¹⁰ І кажа мне: «Не запячатывай словы прароцтва кнігі гэтай, бо час блізкі.

¹¹ Крыўдзіцель няхай яшчэ крыўдзіць, і брудны няхай яшчэ брудзіцца, і праведны няхай яшчэ чыніць праведнасьць, і сьвяты няхай яшчэ асьвячаецца.

¹² І вось, Я прыходжу хутка, і нагорода Мая са Мною, каб аддаць кожнаму [паводле таго], якія будуць справы ягоныя.

¹³ Я — **Альфа і Амэга**, Пачатак і Канец, Першы і Апошні.

¹⁴ Шчасьлівыя тыя, якія выконваюць прыказаньні Ягоныя, каб была ўлада ў іх на дрэва жыцьця, і каб увайсьці праз брамы ў горад.

¹⁵ А вонках — **сабакі і чараўнікі**, і распусьнікі, і забойцы, і ідалапаклоньнікі, і ўсе, якія любяць і чыняць падман.

¹⁶ Я, Ісус, паслаў анёла Майго засьведчыць вам гэта ў цэрквах. Я — **корань і род Давідавы**, зорка светлая і ранішняя».

¹⁷ І Дух, і нявеста кажучь: «Прыйдзі!» І хто чуе, няхай скажа: «Прыйдзі!» І той, хто змогне, няхай прыходзіць, і той, хто хоча, няхай бярэ ваду жыцьця дарма.

¹⁸ Бо я сьведчу кожнаму, хто чуе словы прароцтва кнігі гэтай: калі хто дакладзе [нешта] да гэтага, Бог ускладзе на яго плягі, напісанья ў кнізе гэтай;

¹⁹ і калі хто забярэ нешта ад словаў кнігі прароцтва гэтага, Бог забярэ ў яго частку ягоную з кнігі жыцьця, і з гораду сьвятога, і з таго, што напісанае ў кнізе гэтай.

²⁰ Той, Які засьведчыў гэта, кажа: «Так, прыходжу хутка!» Амэн. Так, прыйдзі, Госпадзе Ісусе!

²¹ Ласка Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амэн.